τ buen merescimiento con eterna cõmemoració. E oyẽdo esta oracion del cielo el cruel de Dion: mãdo q̃ fuesse cortada su lẽgua de sancta Victoria. Y quã do gela cortauã los q̃ alli estauã dezian q̃ nũca en ningun tiẽpo tal fuera fecho como dion mãdaua fazer. Y como le fue cortada su lengua tomo sancta Victoria su lengua cortada: τ tirogela ala cara a dion: τ fizo le conella saltar el ojo dela cara τ dio vna grãde boz sancta Victoria diziendo. En tinieblas eres venido diõ: tu q̃ suziamente dessesaste comer el organo de mi cuerpo τ cortar me la lengua q̃ bendezia a dios justamente has perdido tu ojo: porque ẽnostaste ala palabra del señor. Entõces estando muy ayrado dion mãdo asaetear a sancta Victoria. Y como le lançaron dos saetas: la vna a su coraçon: τ la otra a su lado: τ confessando a dios le enbio su espiritu: τ Diõ mãdo luego enel auditorio do juzgaua degollar a sancto Acisclo: τ como fue degollado: vino vna muger muy fiel christiana q̃ se llamaua a Jnciana: la qual desde su niñez amaua a dios τ con mucho honor sepulto los cuerpos d'los sanctos martyres sancto Acisclo: τ sancta victoria: τ hizo en su casa sepultar a sancto acisclo τ a sancta Victoria cerca la puerta d'l rio E assi coloco τ puso en paz τ honor los cuerpos delos sanctos martyres: en este lugar que es la casa dela Jnciana donde se hazen muchos milagros: a honor τ alabança del nombre de nuestro señor Jesu christo: a quien siempre sea honor τ gloria enel siglo d'los siglos. Amen.

La vida: τ martyrio de sant Calixto papa.

SAnt Calixto papa sufrio martyrio en tiẽpo d' Alexãdre emperador. Y en tiẽpo deste fue q̃mada parte mas alta de roma: τ la mano de jupiter dorada fue regalada. Entonce vinierõ los capellanes delos ydolos al emperador: diziendo le: q̃ amãsasse los dioses q̃ estauã sañudos con sacrificios. E miẽtra q̃ ellos faziã sacrificio vn dia de sant Juã estando el dia claro vino vn rayo: τ mato quatro sacerdotes: y quemo el altar de jupiter: y es

curecio el sol: en tal manera q̃ fuyeron todos los romãos fuera dela cibdad. E oyẽdo palmacio el adelãtado q̃ Calixto papa moraua en Roma por quẽ este mal les venia: fuesse pa alla cõ sus cauallos τ luego fuerõ ciegos E palmacio temiẽdo cõtolo al empador. Y mãdo q̃ el dia del miercoles q̃ se ayũtassẽ todos a fazer sacrificio al ydolo mercurio: porq̃ les respõdiesse sobre este fecho. E de mientra q̃ ellos faziã esto: vna virgẽ q̃ estaua enel templo tomo la el diablo: τ començo a dar bozes diziẽdo. El dios de Calixto es verdadero: τ ya es muy sañudo contra las nuestras suziedades. E oyẽdo esto palmacio fuesse a llẽde del rio a sant calixto: τ hizo se baptizar cõ su muger τ toda su cõpaña. E quando lo oyo el empador: mãdo le venir ante si. E dio lo al senador simplicio q̃ lo falagasse si lo pudiesse sacar d'sta locura: porq̃ era mucho menester para el comũ: mas Palmacio pseueraua en ayuno: y en oració. E vino vno a el diziẽdo le: que si sanasse a su muger q̃ era paralitica: q̃ luego creeria. E rogo a dios por ella τ luego fue sana. Y fuesse para Palmacio: τ dixo le. Baptiza me enel nõbre de Jesu xp̃o q̃ me tomo por la mano y me sano: τ vino luego Calixto: τ baptizo a ella τ a su marido: τ a otros muchos. E oyendo esto el emperador mãdo los degollar a todos: saluo a Calixto: q̃ mando q̃ no le diessen a comer por espacio de cinco dias. E viendo el empador q̃ cada dia se cõfortaua mas: mandaua lo açotar cada dia: τ mãdo lo despeñar por vna finiestra: y echarõ lo en vn pozo cõ vna piedra al cuello. E vn capellan lo saco del pozo τ soterrolo enel cimenterio de Calipodio.

Bendezimos a ti nuestro dios que eres en los cielos. E muchas gracias te damos: a ti señor nuestro Jesu christo que en esta angustia ⁊ tribulacion a nos no desamparas: mas señor estiende tu mano: ⁊ apaga ⁊ aparta: ⁊ quita este fuego de sobre nosotros: que nos quema. Porque este cruel de Dion no se goze sobre nosotros. Ellos diziendo esto subitamente se estendio aquel fuego: ⁊ se derramo ⁊ aparto de sobre los martyres: y quemo ⁊ mato mill ⁊ quinientos ⁊ quarenta malos hombres delos que alli estauan seruidores delos ydolos. E los sanctos martyres reposaron se folgando sobre las ruedas: como si estuuierã en sus lechos o estrados: ⁊ los angeles sanctos de dios alli con ellos consolandolos. E viendo aquel muy cruel presidente Dion tantas marauillas: hizo quitar de aquellas ruedas alos sanctos martyres: ⁊ fizo los traer ante el: ⁊ fablo les diziendo. Abaste a vosotros malauenturados: que ya haueys mostrado vuestras artes magicas. Venid agora a sacrificar nuestros dioses q̃ nunca fueron vencidos: los quales han cõpassion de vosotros ⁊ vos perdonaran. Al qual respondio sancto Acisclo: ⁊ dixo a Diõ O nescio ⁊ sin entendimiento ⁊ sin temor de dios: no vees con tus ojos ciegos los grandes milagros que dios nuestro padre celestial con su coeterno hijo nuestro señor Jesu christo: como libra a sus sieruos delas maldades de tus manos. Entonces Dion mirando de cada parte muy ayrado a sancto Acisclo: mando cortar las tetas a sancta Victoria: ⁊ como le fueron cortadas las tetas: dixo le sancta Victoria. O dion coraçon duro de piedra: desechado de toda virtud de Jesu christo: mandaste me cortar mis tetas: mira como por sangre corre leche dellas: ⁊ mirando hazia el cielo dixo. Muchas gracias doy a ti mi señor Jesu christo rey delos cielos que tuuiste por bien: que por tu sancto nombre me fuessen quitados los impedimẽtos del mi cuerpo: y a señor veo que se allega la hora que me mandas partir deste mundo para yr ala tu gloria. E como esto dixo: mando aquel cruel ⁊ muy malo Dion meter en la carcel a sancta Victoria. E muchas nobles matronas dela cibdad: oyẽdo aquellas penas ⁊ tormentos que le dauan: ⁊ auia sufrido sancta Victoria: ⁊ tuuieron le mucho de sus bienes: ⁊ vinieron a consolar la. E hallaron la en la carcel assentada. E fablando palabras de dios: y echaron se delante della de rodillas: y besaron le sus pies. E sancta Victoria hablaua les delos sanctos mysterios y secretos de dios. Y ellas con mucha deuocion oyendo la: marauillaron se mucho de su sanctidad ⁊ sufficiencia: ⁊ las siete dellas creyeron en el nombre de nuestro señor Jesu christo. E otro dia por la mañana el dicho Dion muy cruel: mando traer delante si a los sanctos martyres. E como fuessen traydos: dixo Dion a sancta Victoria. Ya se allega el tiempo dela tu muerte: cõuierte te alos nuestros dioses: ⁊ sino quieres yo te hare sacar el anima. La bienauenturada Victoria dixo. O cruel Dion: de aqui adelante cree que no auras ninguna holgança en este mũdo ni en el otro. Y entonces el maluado dion dixo que le injuriaua en dezir le aquello sancta Victoria. E mando le cortar la lengua. Y entonces sancta victoria alço sus manos al cielo: ⁊ dixo. O señor dios criador del cielo: y dela tierra: y de toda bondad: que nunca desamparaste a esta tu sierua. Mira me agora del tu sancto trono: y manda me consumir ⁊ acabar en este lugar: pues que ya se allega la hora para q̃ me vaya a holgar contigo. E como houo dicho esta oracion: oyeron todos vna boz del cielo que dixo. O immaculados: ⁊ sin culpa: ⁊ no contaminados ni ensuziados del mal herror y heregia de Dion: que mucho haueys trabajado por el mi amor: venid que ciertamente vos estan abiertos los cielos: ⁊ haureys muy gran reposo en el mi reyno delos cielos: para siempre jamas: que todos bendizen ⁊ glorifican al padre mio por vos otros: que desde vuestra niñez mucho haueys trabajado por mi: ⁊ todos los justos son muy alegres: veyendo vuestra cruel batalla q̃ haueys vencido. E otra vez fue a ellos embiada otra boz del cielo diziẽdo les. Venid a mi los mis santos bienauẽturados. E haureys coronas para siempre. Y la palma de vuestro vencimiento

estros dioses: τ preuaricando conuertis todo el pueblo que no sacrifiquen nr̃os dioses Al qual el bienauenturado santo acisclo respondio τ dixo. Nosotros somos seruidores de nr̃o señor Jesu cristo: τ no delos demonios: τ suzias piedras. Dixo dion: τ has oydo quã cruel sentencia mãdamos dar cõtra los q̃ no sacrificaren nuestros ydolos. E respondiole sctõ acisclo. Pues no has oydo dezir tu presidente quãtas: τ quales penas nuestro señor Jhesu christo tiene a ti aparejadas τ a todos tus principes. E oyẽdo esto dion rauiãdo como bestia fiera cõtra el martyr de dios començo de regañar. E mirãdo a santa Uitoria: dixo. Yo he misericordia de ti Uitoria: como de hija mia. Allega te alos dioses τ adora los porque sean begninos a tus pecados τ librarte han del error que tienes. y sino quisieres yo te fare dar muy crueles tormentos. Alo qual sancta Uitoria dixo. O presidente grande gracia me hazes. Si lo que dizes tu complieres en mi. Y entonces dixo Dion a sancto Acisclo. Mira la fermosura ꝺ tu hedad no perezcas. E respondio le sancto acisclo. Mi pensamiento es en Jesu xp̃o. El qual me formo del limo dela tierra τ tu vanidad τ simpleza constriñes alos hombres a adorar las ymagines: hechas por manos delos hombres no tienen ojos ni seso. Entõces Dion hizolos meter en vna muy cruel carcel. E como ellos entrasen enla carcel siempre pensando τ considerãdo enlos juyzios de dios: luego vinieron a ellos quatro angeles: que traxeron manjar celestial de salud. Y como los sctõs martyres vieron los angeles del señor. Dixeron le. O señor dios nuestro. Que eres rey delos cielos τ medico delas llagas ocultas: bien sabemos q̃ no nos desampararas Sino que hauras memoria: τ te acordaras de nos otros. E pues nos embiaste manjar celestial por mano de tus santos angeles: τ somos ay hartos τ llenos del manjar de tu redempcion. Y ellos estando dãdo gracias dela premissa visitacion angelical. Dion presidente mando los sacar dela carcel alos dichos santos martyres. Y como fuessen traydos ante el. E les mando que del seruicio τ honor de Jhesu christo se apartassen. Y el dicho presidente mando con vergas açotar a sancto Acisclo: τ açotar a sancta Uictoria enlas plantas de sus pies. Lo qual como les fuesse dado el tormento. E por ello ellos tuuiessen mucho gozo τ alegria. Y el dicho presidente mãdo los tornar a meter enla carcel. E otro dia mando a sus ministros encẽder gran llama de fuego: τ que echassen en el dicho fuego alos dichos sanctos martyres de dios. E como los echaron en aquel fuego estuuieron conellos los santos angeles: alabando τ glorificando a dios. En tanto grado que el sonido de ellos: de todos los circunstantes era oydo. E como esto oyo el dicho presidente. El qual muy ayrado mando alos suyos que les atassen a sus pescueços delos sanctos martyres muy grandes piedras: τ los echassen enel rio. Y como aquel tormento rescibieron andauan los angeles sobre el agua del rio: τ los guardauan τ vieron que los sanctos martyres: alabauan τ bendezian a nuestro señor dios. Y estauã sobre el agua del rio. Y ala media noche estãdo sobre ellos todo el pueblo mirando: tan grande milagro. Oyerõ vna boz del cielo que les dixo. El todo poderoso dios oyo vuestra oraciõ. Y luego vino vna nuue muy clara del cielo sobre sus cabeças delos sanctos martyres: τ vieron a Jesu christo con grand muchedumbre de angeles cantando canticos τ hymnos que muy suauemẽte sonauan. Y los santos martyres muy alegres de aquella vision. Y hecha su oracion dando gracias a dios fuerõ bueltos ala carcel τ siempre conellos los angeles del cielo: que los acompañauã. Y viẽdo aquel Dion presidente alos sanctos martyres ser assi librados delas llamas del fuego ardiente. Y del agua del rio: dõde los hauia mãdado echar hizo los traher ante el. Y hizo traer vnas ruedas: τ so ellas encẽder fuego: y echar azeyte sobre el fuego: y poner eñllas alos sanctos martyres: porque mas presto se muriesen. Y traydos a aquellos tormentos boluiase a aquellas ruedas para que los cortasen por medio los cuerpos ꝺlos sctõs martyres: los quales miraron al cielo τ dixeron

avn que el Rey tenia odio τ mal querencia conel. No lo osaua matar: ni hallaua causa para ello: τ buscole causa. E lo embio por embaxador al rey de tanjar: τ diole las letras cerradas: para que lleuasse a aquel rey. Las quales contenian que vistas luego matase: o hiziesse matar aquel cauallero marcial ante que se boluiese nj dela presencia del Rey de tanjar se partiesse. Al qual cauallero por voluntad de dios fue reuelado ante que de leon partiese. Y el conocio que en breue hauia de ser muerto por amor de Jesu christo: τ que hauia de manar sangre el dia q̄ lo matasen al pie de su cama hasta la puerta de su palacio. Lo qual reuelo a su muger: τ a sus hijos. Empero no mucho cierto desta reuelacion τ vision se partio de leō. E acaescio le despues como le fuera reuelado. Estando su muger a su mesa τ algunos de sus hijos vido ella supitamente salir sangre de su palacio desde su cama. Como por su marido antes le fuera dicho. E como ella començo de clamar por la muerte de su marido. Luego se ayuntaron alli sus hijos τ sus parientes. Los quales fizierō grā sentimiento τ auida noticia τ conocimiēto del fecho ayuntarōse todos cōtra aq̄l rey ydolatria: y el rey cōlos suyos contra los hijos: τ parientes de sant marcial fue grāde contienda: en q̄ murieron muchas gentes de vna parte: τ de otra enel barrio q̄ se dize corredera. En tal manera q̄ la sangre delos hombres τ cauallos muertos era tanta que llegaua alas quartillas de los cauallos: τ fue ay muerto el rey τ todos los hijos de sant Marcial: sacādo a sancto Aciscle: τ a santa Victoria que eran niños pequeños. E su madre desque vido la muerte de su marido τ de sus hijos. Por aquel dolor dixo a dios q̄ella asi mismo muriesse: τ luego murio. E hizo se luego ally vn lago dōde yaze su cuerpo q̄ oy permanece. Y despues q̄ crecieron Aciscle τ Vitoria fuelesa cōsejado q̄ fuessen abuscar τ saber dela muerte de marcial su padre. Y despues q̄ el rey de Leon ydolatra: τ no na muger del dicho marcial τ sus hijos fueron muertos. Nicomedia vna noble matrona ama de aciscle τ Vitoria: por miedo delos parientes del rey de Leon ya muerto tomo ascondidamente aciscle τ victoria τ vinose cōellos a cordoua y entro enla cibdad: por la puerta que se dize del colodro: τ llego ala puerta de vna casa cerca la puerta dela cibdad: donde moraua vna noble muger matrona: que se dezia yniciana: segun q̄ por la hystoria es hallado por verdad. La qual vista su nobleza τ virtud dela dicha comedia: τ de aq̄llos niños pequeños q̄ cōsigo traya. Y vista su sctā doctrina q̄ tenian enel seruicio de nr̄o señor Jesu cristo: rogo les q̄ morassen conella: porque ella desde su niñez: amaua mucho a Jhesu cristo τ a su santa doctrina. Los quales de buena voluntad estuuierō cō aquella dueña yniciana en aq̄lla su casa por algunos dias: τ nicomedia su ama de ciscle: τ vitoria dende a vn mes fallecio: τ los moços pequeños aciscle: τ vitoria quedaron a gouernacion: τ administracion de yniciana con toda deuocion: amando: τ temiendo: τ siruiendo a dios a cuyo exemplo τ doctrina muchos hōbres τ mugeres de Cordoua: creyeron en nuestro señor τ redemptor Jesu christo. ¶ En aquellos tiempos vino ala cibdad de Cordoua Dion por adelātado τ presidente. El qual era malo: τ mucho perseguidor delos xp̄ianos: τ pregonada: τ mandada por el publicar enla cibdad la persecuciō delos christianos mandādoles sacrificar alos ydolos porque entonces herua mucho la rauia de los paganos: τ mando q̄ qualquier q̄ menospreciase seruicio τ honor delos dioses fuesse puesto a quistion de todos los tormētos Y estauan enla dicha cibdad Aciscle: τ vitoria muy fieles christianos seruiētes temerosos de dios q̄ de su niñez siēpre auian permanecido enlas alabāças de dios. E oydo aq̄l pregon por vno q̄ se dezia vrbano q̄ era de su sctā conuersacion de aciscle: τ vitoria denuncio τ dixo a aq̄l muy cruel presidente: τ dixole. Yo falle eneste cibdad vnos q̄ menospreciā tus mādamientos: que dizen ser piedras nr̄os dioses: τ ninguna cosa q̄ les defienden no lo quieren hazer. Oydo esto el dicho presidente mādo ser traydos los santos ante el τ como le fueron traydos dixoles: soys vosotros los que menospreciays sacrificar a nu

cada vna destas caras hauia cada vn euan-
gelista segũ la propiedad q̃ ouo enel: assi co-
mo lo dize sant Heronymo. Sãt Matheo
fue figurado enel nõbre: porq̃ principalmen
te escriuio dla humanidad de Jesu xpo. Sãt
Lucas fue figurado enel bezerro: porq̃ ha-
bla del sacerdocio de Jesu xpo. Sãt Mar-
cos fue figurado enel leon: porq̃ habla dela
resurreciõ. Ca segũ dizẽ los leones yazẽ co-
mo muertos quãdo nascẽ fasta enel tercero
dia. Mas despues viene el leõ y brama so-
bre ellos: τ despierta los enel tercero dia. O-
trosi porq̃ el comiẽço fue enel roydo dla pre-
dicaciõ. Sãt Juan fue figurado enel agula
q̃ buela mas alto q̃ todas las otras aues por
q̃ fabla dela diuinidad de Jesu christo. E je-
su xpo de quiẽ ellos fablã ouo en si estas q̃-
tro cosas. Que fue hõbre enq̃nto nascio de
sancta Maria. Fue bezerro quãto ala pas-
siõ. Fue leõ quãto ala resurreciõ. Fue agui-
la quãto al subimiẽto dlos cielos. E porẽde
por estas fazes en q̃ fue mostrado sant Lu-
cas: assi como cada vno delos otros euãgeli-
stas da a entẽder q̃ fue ordenado enestas q̃-
tro maneras. Ca por la cara dl hombre da a
entẽder q̃ fue ordenado: quãto a los hõbres:
q̃ deue mostrar por razõ de traer los cõman
sedũbre: y deue los guardar en frãqueza. E
por la cara de Agula muestra q̃ fue muy or-
denado quãto a dios. Ca enel ojo del entẽdi
miẽto veya a dios por cõtemplaciõ. Aguzaua
el rostro de su voluntad en Jesu xpo: por
los pẽsamientos. Echaua de si ala vejez por
la nueua vida: τ por las conuersaciones. E
otrosi el agula es dl tã aguda vista: q̃ mira al
sol en su rueda: τ nũca cierra los ojos. Y quã
do buela alça se mucho en alto: y vee los pe-
cezuelos so las aguas en medio dl mar: y q̃-
branta en la piedra su rostro: quando tiene el
pico muy coruo: porq̃ no le haga ẽbargo en
tomãdo el comer. Y quãdo es bien escalẽta-
da al rayo del sol: echa se enla fuẽte con gran
arremessa: y echa de si la vejedad. Ala calen
tura del sol cõsume la escuridad delos ojos
mirãdo las peñolas. Por la cara dl leõ mu-
estra q̃ fue bien ordenado quãto a si. Ca fue
fidalgo por muchas maneras buenas. Y ar
tero cõtra los enemigos: doliẽdo se delos a-
tribulados. Ca el Leon es fidalgo: y señor d
las bestias brauas. Y es artero. Ca el desfa-
ze las sus pisadas quando fuye con su cola:
porq̃ no lo fallẽ. Otrosi ha grã pena quando
lo toma la quartana. Y por la cara del beze-
rro muestra q̃ fue bien ordenado quãto a su
officio: q̃ fue escreuir el euãgelio. Ca comen-
ço lo enla natiuidad τ niñez de Jesu christo:
τ assi poco a poco fue yẽdo fasta q̃ lo acabo.
Y empeço lo cõ grã sabiduria. Ca lo comẽço
despues delos otros dos euãgelistas: porq̃
si ellos dexarã algũa cosa d dezir q̃ el q̃ lo cũ-
pliesse. Mas empo podemos mejor enten
der τ mostrar: como fue bien ordenado ene-
stas q̃tro cosas: si vierdes mejor la su vida.
Primero fue ordenado q̃nto a dios en tres
cosas. Primeramẽte quãto al talãnte: ca fue
complido del spiritu sancto. Y despues quã-
to al pensamiẽto. Ca fue virgen enel cuerpo:
y enl anima. Otrosi quãto al entẽdimiento.
Ca fazia todo lo que hazia a hõrra de dios.
Otrosi fue biẽ ordenado quãto alos hõbres
ca les daua acorro. Assi como sant Pablo q̃
nũca dl se quito en todas sus tribulaciones.
Otrosi predico el euangelio: τ mostro les la
doctrina delos apostoles: τ dixo les la su vo
luntad. Ca les desseaua la vida del parayso.
Otrosi fue bien ordenado quanto asi mismo
Ca fue muy mesurado en comer: τ justo en
sus fechos: τ piadoso. Otrosi fue bien orde-
nado quãto a su officio. Ca el su euãgelio es
de muy gran virtud: τ de mucho ꝓuecho: τ
de gran apostura τ auctoridad.

¶ La vida τ martyrio d las onze mill virgines.

¶ La vida de sant lobo arçobispo.

SAnt lobo fue natural de Arles: ⁊ seyẽdo muy cõplido ď virtudes hizierõlo arçobispo ď Señenas y daua quanto auia a pobres. y vndia cõbido muchos a comer: ⁊ dixeron le q̃ no auia vino pa la cõpaña: y el dixo. Creo q̃ dios q̃ gouierna las aues: q̃ el nos dara vino. y luego vino vn hõbre q̃ dixo q̃ estaua a la puerta biẽ cien moyos dello: ⁊ todos los de su palacio le q̃rian mal: por q̃ tanto amaua la fija de su antecessor: q̃ era virgẽ de dios. y el tomo la vn dia por la mano delãte quãtos le q̃rian mal: ⁊ besola diziẽdo: q̃ las palabras delos otros no le empescen: si su volũtad es limpia. La por esso la amauã el mucho por q̃ ella amaua mucho a dios. y vna vez viniẽdo por la cibdad de paris: abrierõ se las puertas delas carceles: ⁊ soltaron se todos los p̃sos: ⁊ salierõ lo a recebir cõ grã solẽnidad. E vn dia cantando el missa cayo le vna piedra p̃ciosa en el caliz: y el rey puso la ẽtre sus reliquias. E vna noche estãdo en oracion ouo sed: ⁊ demãdo q̃ le diessen agua fria. y viẽdo el engaño del diablo q̃ entrara en el vaso: pusole el facezuelo encima del vaso: y encerro ay al diablo ⁊ toda aq̃lla noche estuuo alli encerrado aullando. y ala mañana partio se dende muy cõfundido: ⁊ yua confessando por la plaça a quien viniera a tentar en ascondido. E vna noche andando sant lobo cercando las yglesias segun q̃ solia: oyo los clerigos barajar por pecar con mugeres. y el entro enla yglesia: ⁊ rogo a dios de coraçon por ellos: ⁊ luego perdieron la tentacion. E vinierõ ante el ⁊ demãdaron le perdon. y el hauiendo en si muchas virtudes: finosse: ⁊ fuesse ala gloria del parayso.

¶ La vida ⁊ fin de señor sant Lucas euangelista.

SAnt Lucas fue de Siria: ⁊ nascio en Antiochia. E segun q̃ algunos quierẽ dezir fue vno delos setẽta ⁊ dos discipulos de Jesu xpo: ⁊ fue de tã grã p̃fecciõ: ⁊ de tan sctã vida: q̃ fue muy ordenado q̃nto a dios asi ⁊ q̃nto alos hõbres: ⁊ q̃nto a su oficio. y segun estas quatro ordenaciones: asi ouo q̃tro fazes: de hõbre: ⁊ de leon: ⁊ de toro: ⁊ de aguila: segun fue mostrado a Ezechiel profeta. E cada vna dlas animalias en q̃ entẽdemos los euãgelistas hauia quatro fazes: ⁊ quatro alas. y porq̃ podamos mejor ver estos: pitemos en vn madero en q̃ aya vna cabeça quadrada. y dela parte delantera tenga cara de hõbre: ⁊ ala diestra parte aya cara de leon: ⁊ ala siniestra parte: tenga cara de bezerro. E de parte de çaga: tẽga cara de aguila que es mas alta q̃ todas las otras: porque ha el cuello mas luengo. E cada vna destas animalias hauia quatro alas. La podemos pẽsar q̃ cada vn animal era quadrado. y en cada vno eran quatro especies: ⁊ cada especie tenia vna ala. E por estas animalias segũ los santos entẽdemos alos quatro euãgelistas porq̃ cada vno dellos ama quatro hazes. y escriuiendo de grandes quatro cosas. Dela humanidad. Dela passion. Dela resurrecion. y dela diuinidad de Jesu christo. La

cia. Puso en coraçon de Domiciano empe-
rador gran crueldad contra los xpianos: di-
ziendo: q̃ do quier que fallassen algũ xpiano
q̃ lo fiziessẽ sacrificar o muriesse cõ muchos
tormẽtos. E porẽde Fremio el adelãtado vi
niendo de roma a paris fallo a dionisio pre-
dicãdo al pueblo: τ mãdo luego q̃ le diessen
de boferadas: y q̃ lo escupiessen: y q̃ lo açota
sen cõ riẽdas muy duras τ a Rustico y eleu-
terio que gelos presentassen delãte. Y ellos
estãdo delãte del alcalde con grã fuzia: vino
vna dueña hija dalgo: diziendo q̃ su marido
fuera engañado destos encãtadores. Y ẽbio
luego por su marido: τ viniendo estuuo muy
firme enla fe τ luego fue muerto. E açotarõ
alos sctõs doze caualleros: y dspues metie-
rõ los en cadenas. Y otro dia estendieron a
sant dionisio en vna parrilla de fierro: τ die-
rõ grãdes llamas de yuso. E sant dionisio co
menço a cãtar diziẽdo. Señor la tu palabra
es assi como fuego: τ yo amo la mucho. E ti-
rarõ lo de alli: y echarõ lo alos leones τ a o-
tras bestias brauas q̃ estauã muertas d̃ hã-
bre τ arremetierõ se a el las bestias muy re-
zias: mas el fizo la señal dela cruz: τ luego se
tornarõ muy mãsas. Y echarõ lo enel fuego:
mas el fuego perdio su fuerça: y enafparõ lo
τ atormẽtarõ lo grã tiẽpo: τ despues metie-
rõ lo enla carcel cõ otros muchos. E mien-
tra q̃ deziã missa τ comulgauan aparescio le
Jesu xpo con grã lumbre: τ tomando la paz
dixo Jesu xpo. Toma el mi amigo esta paz.
Y presentarõ los ante el juez: τ dãdo les mu-
chos tormẽtos: traxerõ los al ydolo de mer
curio. Y ellos estãdo en cõfessiõ de sancta tri
nidad: degollarõ los todos y cortarõ les las
cabeças con segures. Y leuanto se el cuerpo
de sant Dionisio leuãdo su cabeça entre sus
braços. y endo el angel cõ gran lũbre del cie
lo desde el lugar q̃ dizen el mõte delos mar-
tyres: fasta el lugar donde yaze enterrado el
su cuerpo solo q̃ lo escogio nr̃o señor. Estan
do ay tan gran corte de angeles q̃ los que lo
oyeron creyerõ luego. Y avn Lereja la mu-
ger del adelantado dixo q̃ era xpiana: τ lue-
go los falsos la degollarõ. Y assi fue baptiza-
da en su sangre. Y porque los cuerpos de ru
stico y de Eleuterio no fuessen soterrados:
mandaron los echar en fetasenan: mas vna
buena dueña combido a yantar alos q̃ mata
uan los sanctos: y en quanto comian hurto
les los cuerpos delos santos. E soterro los
enel su campo escõdidamente. Y despues q̃
cesso la persecuciõ: saco los τ a compañolos
con el cuerpo de sant Dionisio muy honrra
damente. ¶ En arles cantando missa el obis
po Regulo: τ nõbrando los nombres delos
apostoles τ d̃los sanctos. Dionisio τ Rusti
co y Eleuterio: y dezia esto pensando q̃ avn
biuirian estos: y comęço se a marauillar por
que los nombro no lo sabiendo. Y luego le a
parescieron tres palomas sobre la cruz d̃l al
tar: que tenian los nombres destos marty-
res escriptos en sus pechos cõ letras d̃ san-
gre. Y parando les el mientes con gran dili-
gencia: entendio que estos santos martyres
eran enla gloria del parayso con nuestro se-
ñor Jesu christo.

¶ La vida: τ martyrio de sant Acisclo τ Uitoria su hermana.

Acaescio en españa: enla cibdad de Leon q̃ fue vn noble varon q̃ se dezia Marcial: el qual tenia vna noble muger matrona: la q̃l hauia nombre Mona. Los quales ouieron por hijos a Acisclo τ a Uitoria: τ a otros q̃ llamaron Uital feniculo: τ Facundo τ Primitiuo y Bedio: τ luperco: τ candido: τ a otros dos. Y por ser este Marcial bueno: τ fiel christiano τ cauallero poderoso. El rey de leon era ydolatra: y tenia mala voluntad τ odio al dicho cauallero cristiano. El qual por el grande linage: τ parentela que tenia:

cibdad do el biuia: τ aquel barrio auia nombre arriopagita: por quãto era ay el tẽplo de mares: ca los cibdadanos de athenas nombrauã los barrios do morauã delos sus dioses. E arriopagio era el mas noble porq̃ era ay la corte delos fidalgos: τ la escuela delas siete artes. E ay moraua Dionisio muy grã philosopho: τ por la mucha sciencia q̃ sabia dezian le teo sofo: q̃ quiere dezir sabio de dios. E hauia ay otros philosophos q̃ llamauã epicurios porq̃ poniã toda la bienandãça del hõbre enel deleyte d̃l cuerpo. E otros q̃ deziã azeytos: q̃ deziã q̃ la virtud d̃l anima no era sino sollo: τ quãdo nr̃o señor rescibio passiõ escurecio el sol por todo el mundo. E quãtos philosophos erã en athenas: no pudierõ fallar manera porq̃ el sol deuiesse escurescer: ca no era segun natura. E ayuntados los philosophos dixerõ: especialmẽte Dionisio o dios de natura sufre pena: o todo el mũdo se quiere pder. E porẽde los de athenas fizierõ vn altar a hõrra de aq̃l dios d̃ natura q̃ auia de venir: τ pusierõ encima del vnas letras q̃ deziã: el dios no conocido: ca en cada altar poniã su titulo: porque supiessen de q̃l dios era. Y queriẽdo le fazer sacrificios como a los otros: dixeron los philosofos q̃ lo no auia menester: mas q̃ hincassen las rodillas: τ assi lo amassen: ca no se paga d̃ sacrificios de ganados: mas de deuociõ de coraçon. E sant pablo vino a la cibdad de Athenas: τ los vnos le deziã que era palabrero τ los otros dezian q̃ era mensagero delos diablos. Y el andando por el tẽplo cercando todos los altares: fallo aq̃l altar d̃l dios no conocido: τ dixo a los philosophos: como hõrrays lo q̃ no sabeys? Pues deste dios soy yo mẽsagero. Y este vos digo q̃ es dios verdadero q̃ fizo el cielo τ la tierra. E dixo mas a dionisio porq̃ sabian mas q̃ todos los otros Dionisio quiẽ es este dios q̃ no conoceys? τ dixo dionisio. Este es dios que ha d̃ venir entre los hõbres τ no es avn conocido: τ dixole sant Pablo. Si era solamente hõbre: o spiritu. E dixo dionisio que era dios τ hombre τ por esto dezimos que no es conocido: porque la su vida: y el su nombre es enel cielo. E dixo le pablo: este es el que yo predico que descendio del cielo enla tierra. Y tomo carne de sancta Maria: τ muerte τ passiõ. Y resuscito al tercero dia. E disputando dionisio τ sant pablo passaua vn ciego por la calle: τ dixo dionisio a sant Pablo. Si dixeres aquel ciego q̃ vea enel nõbre desse tu dios τ viere luego creere enel. E dixo pablo al ciego que viesse enel nõbre d̃ Jesu christo τ luego cobro su lũbre enlos ojos. E luego se conuertio Dionisio: τ hizo se baptizar: τ su muger damari: τ toda su cõpaña. E sant pablo mostro le la fe por tres años: y d̃spues fue obispo de athenas. E con su predicaciõ q̃ fazia cõuertio toda la cibdad cõ la mayor parte dela tierra ala fe de Jesu christo: τ dezian que pablo descubriera a Dionisio las cosas que viera enel tercero cielo: quando fue arrebatado: assi como lo da a entender este dionisio en muchas maneras. Donde tan claramẽte fablo de todas las ordenes d̃los angeles q̃ biẽ paresce q̃ no gelo mostro otro hõbre: mas el mismo se lo vido: τ houo spiritu de profecia: segun paresce enla epistola que el embio a sant Juan apostol y euangelista: quãdo estaua desterrado enla ysla de pathmos: y embio enesta manera. Dios te de gozo ati que eres amado y querido y desseado ca ayna escaparas del desterramiẽto en que estas: τ tornaras ala tierra de asia τ fallaras ay muchas semejãças del verdadero dios: τ dexa las alos que vinieren despues de ti. τ fue enla muerte de sancta Maria: segun el dize. E oyendo Dionisio que el emperador Nero tenia presos a sant pedro: τ a sant pablo: puso otro obispo ẽ su lugar: τ vino se para Roma a visitar los. E los apostoles muertos fue sant Clemente papa: y embiaron lo a predicar a Francia: τ fue en su compañia Rustico y Eleuterio: τ vino ala cibdad d̃ Paris: τ conuertio ay muchos ala fe de Jesu christo: τ fizo muchas yglesias. E tanta gracia puso nr̃o señor en sant dionisio q̃ mouiendo se muchas vezes los obispos delos ydolos cõtra el cõ armas para lo matar: sin otra braueza algũa se yua a echar alos pies dellos: y ellos huyã cõ temor. Mas el diablo auiendo grande embidia: porque la su honrra menguaua: τ alos christianos cres-

Quadriparti. Ptolo.

Que in hoc volumine continentur hec sunt.

Liber quadripartiti Ptolomei.
Centiloquium eiusdem
Centiloquium Hermetis.
Eiusdem de stellis beibenijs.
Centiloquium Bethem. ⁊ de horis planetarum.
Eiusdem de significatione triplicitatum ortus.
Centum quinquaginta ppositiones Almansoris.
Zahel de interrogationibus.
Eiusdem de electionibus.
Eiusdem de tempor significationibus in iudicijs.
Messahallach de receptionibus planetarum.
Eiusdem de interrogationibus.
Epistola eiusdem cum duodecim capitulis.
Eiusdem de reuolutionibus annorum mundi.

Chaues

Tabula

Huius aūt presentis voluminis distinctionē i libros ac tractatus ꝛ capl'a tabularis index si legeris pfecte tibi ondet. p̄ nanqȝ tibi occurrit liber q̄dripti ptol. in q̄tuor tractat⁹ distinctus. post ipm eiusdem sequit̄ Cētiloquiū. Dehinc Hermetis Cētiloquiū: ac de stellis beibenijs tractatulus subsequēter appet. Deīdē q̄ȝ Centiloquiū ꝛ de hōris planetaꝝ ac de ortus triplicitatū signatiōe post ipsum adesse videbis: post ipsuȝ videbis Almāsorē cū. 150. ppositionibus. Zahel deinceps iterrogationes ondit: ac electiones: ꝛ tēpoꝝ significatiōes in iudicijs. Ultimo vo loco Messahallach receptiones planetaꝝ: ꝛ etiam iterrogationes declarat. Epistolam duodecim capituloꝝ pponit Et annos mundi reuoluendo indicat. Dimitius vo corū que diximus distinctionē ac per numerum chartarū notationeȝ subsequēter si voles legere poteris.

42ᵐ In significatione

Tabula

¶ Hieronymus Sallus Fauctinus artium et medicine doctor: Dñico marie de Anuaria ferrariẽsi artiũ et medicine doctori astrologoqz excellentissimo de nobilitate astrologie. S.

Pleriqz sunt isolẽtes maledici: multiqz ignaui (Dñice charissime) qui hãc nr̃az astronomie ptẽ: quã iudicialẽ vocamus: ꝑuipẽdẽdã ĩpemẽdãqz totalr̃ cẽsent et q̃ cidie ꝓclamãt: hi gdẽ qm ex cor itellectuũ hebetudine: et vt ita dicã maxima grossitie minimã eius ptẽ attingẽ nõ possũt: illi vo qz plurima astronomie iudicia irrita et vana: ac sine veritate: videre se dicũt ꝓnũtiart hanc quã diximus astronomie ptẽ nõ sciaz: sed fabulatoriã deceptoriãqz ꝓnũtiare audacter et temerarie ꝑsumunt. Nos aũt ignauos cũ ignauia sua: et maledicos cũ maledictione relinquẽtes: ipsam nostrã astronomie ptẽ in numero scientiaz speculatiuaz iterserendã esse cõprobamus. Qz gdez enĩ scia dici debeat facile patebit si gd sit scia et q̃ũo acqrat̃ notũ fecerimus. Quid aũt aliud est scia q̃ȝ habitus ꝑ demõstrationẽ acqsitus: demonstratio aũt gd aliud facit nisi notionẽ passionis de subiecto suo: g̊ scia dz hr̃e subiectũ: de quo: qz est: presupponat: et de quo eius passiones demõstret ꝑ ꝑncipia in ipsa scia credita. Clarescet aũt oibus talẽ esse iudicialem nr̃am: si gd de astronomia dixerimus equo animo itellexerit. Dicimus itaqz q̄ et si astronomia bipartita videat̃ in demõstratiuã et iudicialem: est tñ scia vere vna vnitate subiecti: diuisionẽ capiẽs a passionibus diuersis in eadẽ scia de eodẽ subiecto demõstratis: sic ex imediate sequẽtib⁹ facile itelligẽti patebit. Dicamus g̊ q̄ subiectũ astronomie est corpus celeste ex ea pte qua mouet̃ motibus suis: et in eo sũt vtutes: qbus vtutibus et motibus est cã gñationis et corruptionis. De h̃ autez subiecto supponit astronomus: qz est tanq̄ȝ sufficiẽter ꝓbatũ a pho nãli: ꝓbat nãqz phus q̄ corpora celestia sunt cã gñationis et corruptionis. Et q̄ si debẽt esse cã gnõnis et corruptionis necesse est q̄ in ipsis sint motus suis: qm idez et silr se hñs semꝑ idẽ inatũ est facere. Ideoqz nõ pma allatio cã gñationis et corruptionis: sed q̃ circa obliquũ circulũ. In hac enĩ et ꝯtinuũ est et moueri duos motus: ꝓbauit lrez phs q̄ necesse ẽ hũc mũdũ iferiorẽ ꝑ superiorẽ gubernari. Astronomus aũt ad vlteriorẽ demõstrationẽ ꝓcedẽs inuestigat motus hos q̃lr & q̄ sint: et q̃ũo: et in quãto ipe fiãt: ꝑ principia geometrica hec q̃ diximus demõstratiue ꝯcludẽdo: et h̃ facit astronomia q̃ demõstratiua dr̃: cuius demõstrationes oẽs sicut mathematice sũt ita et certissime: sicut tu optime calles. Cui gdẽ succedit imediate hec nr̃a scia de qua sermo est tanq̄ȝ pars posterior parti priori totius astronomie: et hec scia 2ª pars aggredit̃ demõstrare de vtutibus corpoz celestium que sint: et q̃ũo: et q̃ñ sint cã gñationis et corruptionis. In hoz aũt cognitionẽ a posteriori deuenit astronomus: quemadmodũ et in alijs scientijs ꝯtingit: phi nãqz ex admirari phari ceperũt. Astronomus itaqz vidẽs ex hoibus hũc gdẽ gladio perijsse illũ vo delitiose diẽ vltimũ claudere. Credẽs vsqz illud totũ a corporibus celestibus ꝓuenire: ꝑscrutari cepit huius diuerse mortis causaz: iuenitqz talẽ stellam talr̃ dispositã huic delitiosam mortẽ ꝯcessisse: aliã vo stellã illi truculẽtã et addidisse mortem: ex m̃ltis itaqz memorijs in experiẽtiã deuenit astronomus: ex multis vo experientijs sciaz ꝯstruxit: iuxta illud phi ꝓhemio meta: experientia gdẽ eni artẽ fecit: sed inexperiẽtia casum. Fit aũt ars cũ ex multis experimẽtalibus ꝯceptionibus fit vna de silibus acceptio: vñ ex qz est: in ꝓpter quid veniebat astronomus rediensqz ex ꝓpter gd: qz est: demõstrauit. Quare manifestuz est q̄ iudicialis astronomia vtraqz demõstratione vtitur: a priori gdẽ cũ iudicat de futuris: tunc eteni a cã sup effectuz ꝓcedit: a posteriori vo vtitur demõstratione: cũ de preteritis iudiciũ ꝓfert ab effectu nãqz super causam nũc syllogizat. Sufficienter huc usqz demostratũ esse existimo Dñice mi hanc nostrã astronomie partẽ quã iudicialẽ dicimus noĩe scie dignissime ac meritissime vocari debere. Qz vo speculatiua dici debeat facile parebit si diuisionẽ sciaz posuerimus: et gd speculatiuũ gdue actiuũ siue practicũ importẽt declarauerimus. Dicamus itaqz cũ Auic. caplo pmo sue metaphysice ad ꝑncipiũ: q̄ scie diuidunt̃ in speculatiuas et actiuas. Et speculatiue sunt in gbus querit ꝑfici vtus aie speculatiua ꝑ acquisitionẽ scie in effectu. s. ꝑ adeptionez scie imaginatiue et creditiue de rebus que nõ sũt nostra opa nec nostre dispõnes: in his g̊ finis ẽ certitudo sentẽtie et opionis: sentẽtia eni et opio nõ sũt ex q̃litate nr̃i operis: nec ex q̃litate initij operis nr̃i sm q̄ est initiũ operis. practice vo sunt in gbus p̃mũ querit ꝑfici vtus aie speculatiua ꝑ adeptionẽ scie imaginatiue et creditiue de rebus que sunt nr̃a opa ad h̃ vt secũdario ꝓueniat ꝑfectio vtutis practice in moribus. Est aũt manifestum ex his q̄ practica et speculatiua ex pte itellectus nõ distinguunt̃: qm tam ꝑ speculatiuam q̄ȝ ꝑ practicã vtus aie speculatiua ꝑfici hz: sz distictio eaz est ex pte rei cõsiderate: et ex pte finis: vñ si oz scia noiari practica opz q̄ sit de rebus que sunt nr̃a opera siue nostre dispõnes: ad h̃ vt ꝓueniat ꝑfectio vtutis practice in moribus. Queadmodũ morales sũt et ciuiles. Qd enĩ morale est apud vnã gentẽ vitiosum est apud aliã et vituperabile sicut in epicureis manifestũ est: statuta silr ciuitatũ iuri ciuili derogare videmus: et Imperator solus legi derogare põt: ius quoqz canonicũ ꝑ ꝯciliũ nouũ ꝑmutari posset totũ: et solus põtifex ipsi derogare põt: quoz nihil põt ꝯtingere in his que a speculatiuis sciẽtijs ꝯsiderant̃. Subiunxit postmodũ Auic. q̄ speculatiue nãles doctrinales et diuinas partiant̃: Volẽs oẽs alias scias sub his tribus comprehendi debere: quare et nostra astronomia de numero istaz erit vt infra latius ostẽdemus. Sed postq̄ȝ etiã medici sumus et in hũc sermonẽ ꝓrupimus: gd de ipsa nostra medicina sentiamus inserere volumus. Dicimus igit̃ breuiter gcgd alij sentiant: q̄ sm intentionẽ Auic. ipsa in numero speculatiuaz cõputanda est: sicut ex his q̃ nũc dicta sunt patere põt. Est eni speculatio medicine de his q̃ nr̃a opa nõ sunt: neqz nr̃e dispõnes: neqz ꝑ ipsaz ꝓuenit perfectio vtutis practice in moribus. Hoc idez itellexit ꝑnceps pma pmi ad ꝑncipiũ cũ totã medicinã determinauit esse sciam: q̄ȝuis multi expositores ibi opionẽ suã extorquere conent̃. Et 3ª pmi ad ꝑncipiũ dixit. medicina in pª diuisione in duas diuidit̃ ptes: in ptẽ theoricã: et ptẽ practicã: que tñ oẽs sunt scie speculandi: sz sub quo membro diuisionis ꝯtineat̃ sꝫ gs q̃rat: rñdemus q̄ est de nãlibus: pz aũt h̃ ex numero sciaz quẽ idem Auic. ponit eodẽ caplo metaphysice pmo. cũ ostẽdit deũ nõ esse subiectũ alicuius scie: sic neqz metaphysice vbi oẽs scias ꝑter metaphysicã numerans dixit: ea q̄ alie scie sunt vel morales vel ciuiles vel nãles vel doctrinales vel logice: et nulla scia sapientie est extra hãc diuisionem: pz igitur discurrenti diuisionem q̄ medicina de numero nãlium erit. Et idem eodẽ caplo dicit subiectũ nãlium est corpora sm q̄ mouent̃ et quiescũt: et qd de eis inquirit̃ est accidẽtalia que accidunt eis ꝓprie sm hunc modũ. Negari vo nõ põt et subiectũ medicine et accidentia de ipso ab eo ꝯsiderata sm hanc rõnem quam dixit procedere. Adde q̄ ea scientia naturalis est dicenda que rerum ad ipsam pertinentium naturas specular̃ qualem medicinã esse scimus omnes: igitur et medicina naturalis est et speculatiua. His igitur admodum pauculis de medicina insertis: vnde digressi sumus redeamus di-

centes eam astronomiam de qua est sermo noster iter spe
culatiuas scias cōputādaꝫ esse. Est nāqꝫ de his que nostra
nō sunt opa: neqꝫ nr̄e dispōnes: neqꝫ ꝑ ipsam bꝫ ꝓuenire
ꝑfectio virtutis practice in moribus. Quis etenī hō aut que
gens pōt motus celestes variare: aut ipsoꝝ celoꝝ ꝛ stella/
rū nās ꝑmutare ꝛ īfluentias ꝓhibere: nihil hoꝝ apud ho/
mines fieri posse ꝯfitebunt̄ oēs scio: non ergo sunt ea que
astronomus ꝯsiderat opa nostra neqꝫ dispōnes nr̄e: igit̄ ꝛ
speculatiua scia merito dici dꝫ. Sed statiꝫ mathematicus
eū nāli ꝯtendet volens ipsū astronomiā sub genere suo
cōp̄rehēdi debere: qm̄ demōstrationes qbus astronomus
motus corpoꝝ celestium: ꝛ eorūdem quātitates metiēdo
demōstrat oēs geometrice sūt ꝛ mathematice. Nālis aūt
qd̄ suū est cupiēs manutenere mathematico rn̄dēs dicet:
quin īmo ipsa astronomia sub nostri generis dn̄io collocā
da est. Hoc qdē tibi statim palā fiet si qd̄ sit subiectum no
strū: in memoriā tibi reduxeris: atqꝫ qd̄ sit tuū subiectum
in mediū attuleris. Nosces aūt subiectū nostrum si paulo
antedicta lectitaueris: ꝛ qd de ipso demōstrare itēdimus
ꝛ quomodo. Sed dices q̄ sonōne dixit Auic. loco sepe al/
legato doctrinaliū. subiectum est quātitas pura vel qd̄ est
habēs quātitatē: ꝛ dispōnes eius que in eis inquirunt̄ sunt
ea que accidunt quantitati in diffinitione quaꝝ nō īueniū
species materie: nec v̄tus motus. nōne iteꝝ diuulgatū est
apud oēs mathematicaꝫ abstrahēda mā̄ ꝛ motu: ita certe.
Igit̄ si memineris eius qd̄ supra diximus esse subiectum
astronomie: statim ꝯcedes ipsam nālem: ꝛ nō esse mathe/
maticā. Ipse nāqꝫ astronomus motuū celoꝝ: planetaꝝ ꝛ
oīum stellaruꝫ subtilis indagator est. q̄uo ergo abstrahit a
motu. Nās item stellaꝝ minutim scrutat̄: earūqꝫ influen
tias ꝛ impressiones in hec īferiora: tanq̄ in māꝫ recipiētē:
eiusdeꝫ quoqꝫ māe ad ipsas impressiones ꝓportionatam
dispōnem speculans dixit venerem natum in Italia albū
facere: in ethiopia v̄o minus nigrū. Quomodo ḡ nō nālis
ꝛ abstrahens a mā̄ dici poterit. Qd̄ v̄o dixisti astronomuꝫ
geometricis vti demōstrationibus fateor: sꝫ illd̄ benigni/
tate tua accidere nō dubito: mutuo eniꝫ ꝓpōnes tuas tra/
didisti ei: sicut ꝛ multis alijs scientificis ꝯtingere sepe vi/
demus: alter eniꝫ alterius sepe vtitur ꝓpōnibus. Dicet āt
fortasse quispiam (Dn̄e mi) ꝯ id qd̄ diximus ꝙ astro/
nomia nō est de his que sūt opa nr̄a. Judicat astronomus
ꝙ mars ꝯiunctus capiti algol in natiuitate alicuius faciet
natum suspendi: viuet aūt natus recte ꝛ nō suspendet̄. Itē
indicat astronomus ꝙ natus habēs mercuriuꝫ tal̄r dispo/
sitū neqꝫ doctus erit: neqꝫ sapiens. ellaborabit aūt natus
in sapientia ꝛ doctrina: ꝛ sapiēs efficietur ꝛ doctus. Quare
duo ꝯtra. Judicialem sequunt̄: ꝙ ipse mentitus est: ꝛ ꝙ est
ipsa scia de his que sunt nr̄a opa vtpote que ꝑ voluntateꝫ
nostrā ꝑmutari ꝛ variari possūt: cui qdē rn̄dentes vtrūqꝫ
negamus. Conclusio enim astronomie iudicialis est hec: ꝙ
mars capiti algol iūct⁹ talē īprimit dispōnē in nato vt aut
ꝑ ꝑ latrocīniū: aut ꝑꝑ ꝓditionē: aut ꝑꝑ quā vis aliā causaꝫ
facile ira iudicis in ipsum ꝓuocet̄ ꝛ suspendat̄: nō enī qui/
libet latro: nec quilibet ꝓditor suspendit̄: sed qui ad h̄ nati
ei sunt vt suspendant̄. Itē mercurius tal̄r dispositus taleꝫ
impressionē efficit in nato vt sapiētiā difficulter adipiscat̄
ꝛ doctrinā: non enī quilibet in sapiētia laborās sapiēs eua
dit: sed qui hoc hꝫ a nā̄ vt sapiēs fieri possit. Impressiones
aūt has fieri nostruꝫ opus quis dicet esse: Sed ꝙ has im/
pressiones que sunt effectus stellaꝝ: ꝛ cause in nobis non
sequunt̄ effectus secūdarij ꝯtingit ꝓpter impedimentum
eueniens a voluntate eius qui impressionē suscepit: quare
ꝛ astronomus recte iudicauit. ꝛ eius ꝯsideratio fuit de his
que nostra non sunt opera: q̄uis effectus impressionis de
qua iudiciū ꝓtulit non euenerit. Dico tn̄ ꝙ cū impressio/
nes dicte fortes fuerit: difficile valde erit hoī aliter pro vo
luntate assuescere. Et Haly cōmētator credidit illud esse
impossibile: qm̄ corpa celestia corpori ꝛ eius partibus cō/
plexionē imprimūt: s̄m quā organa ipsi anime seruire de/
bentia tali remanēt dispōne disposita: qua anima ipsis in
suis opationibus vtit̄: nō enī aliter opat̄ aīa corpi iuncta
nisi s̄m dispōnē organoꝝ sibi deseruientiū. verūtn̄ cū im/
pressiones refracte fuerint: pōt hō per exercitiū ꝛ volun/
tatē ꝓpriā alteri quā elegerit parti adherere ꝛ ꝓficē in ea.
Et hinc pꝫ in vniuerso exercitiū diuersitas: ꝛ ꝙ in eis ma
gis proficit vnus q̄ȝ alius. Et ꝙ qn̄qꝫ ab incepto exercitio
desistēs alteꝝ aggredit̄. Nos tn̄ ne ꝯdicamus fidei de li/
bero arbitrio credimus ꝙ iudicia astronomie in his in q/
bus homo ꝑ voluntatē īpedimētū pōt opponere deficere
possunt: q̄ȝ ꝛ facilius ꝛ difficilius est homini impedimē/
tū apponere: s̄m ꝙ ipressio fortis fuerit aut debilis: neqꝫ
ꝓpter hoc veritas sciētie tollit̄: neqꝫ speculatio: sꝫ in his
in qbus posse voluntariū hoīs nō extēdit̄ iudicia nequaq̄ȝ
a veritate remoueri possunt: quapropter Ptolomeus nr̄
in Cētiloquio ad ꝓ̄ncipiū dicit: ꝙ iudicia astronomie me/
dia sunt inter necessariū ꝛ possibile: ꝛ ꝙ astrologus multa
mala ꝓhibere poterit disponēdo illū qui ea suscipe dꝫ ad
dispōnē ꝯtrā: que qdē dispositio nisi fiat malū illud hoīeꝫ
infallāter capiet. Et in reliquis quoqꝫ nature opibus erro
res multos ꝛ mōstra ꝯtingē videmus ex aliquo occurrē/
ti īpedimēto: neqꝫ tn̄ ꝓpter hoc nālis pħie veritas tollit̄:
neqꝫ speculatio. Et in medicine etiā operibus errores nō
paucos euenire palam est: ipsius similiter iudicia multo/
tiens irrita ꝛ sine veritate prolata: ꝛ femine ꝛ pueri q̄ȝpl̄i
ries viderunt: neqꝫ tamē ꝓpter hoc medicina vilipendit̄:
quinimo ipsi medici in sūma veneratione habentur adeo
vt veteres non sint antiqui medicos appellare deos. Adde:
si libet: ꝙ tā in medicina q̄ȝ in astronomia iudicia multa
irrita ꝓferunt̄ ab his q ꝛ ipsi sint irridēdi: cū se īter astro/
logos ꝛ medicos īserere velint: ꝛ ab his scientijs oīno sint
alieni: habitus multotiens ignorantie dispōnes in eis ha/
bētes. Ut quid ergo o stulti in tam preclaram ꝛ diuinam
sciam tā insolenter ꝛ insane irruitis: si nāqꝫ saperetis astro
nomos: quos vilipēditis: deos vocaretis terrenos: e celoqꝫ
eos ad nos missos vt ꝓphetas crederetis. Que enī scia: di/
cite q̄so: hō magis silis deo fieri pōt q̄ȝ astronomia: nonne
ꝓ̄dicere futura ꝓpheticū est ꝛ diuinū: nōne auertere a vo/
bis futura mala: bonaqꝫ futura augere: vires excedit hu/
manas: Desistite ergo ab īsania vestra ꝛ astronomiā exal
tate: astronomosqꝫ vt deos colite. Nos v̄o Dn̄e mi: vt
hec adeo ꝓ̄clara ꝛ nobilis scia: hactenus ab inuidis occul/
tata: vobis ipsaꝫ cupientibus in ꝓpatulo fiat: Ptolomeuꝫ
pheudēsem regē Alexandrinū: ac in astronomia ꝓ̄ncipeꝫ:
Halyqꝫ Heben Rodan eius fidelissimū ꝛ medullarē in/
terpretē: q̄ȝ magis emēdatos potuimus: ipensa accuratis/
simi viri Octauiani Scoti Modoetiensis ipressioni tra/
di curauimus. Eis quoqꝫ a tergo q̄daꝫ alioꝝ quorūdā ꝓ/
batoꝝ viroꝝ opuscula adiecimus. Et hac etiā itētione ve
q̄ȝplurima alia etiā ꝓbatoꝝ viroꝝ opera impressioni tra/
di curemus: vt ꝛ hec quoqꝫ nobilissima scia: q̄uis in se dif
ficillima: copia tn̄ libroꝝ ipsaꝫ cupientibus elucescat. Est
aūt apud nos h̄ decretū: vt neqꝫ Ptolomeū: neqꝫ ex alijs
quemq̄ȝ laudando tēpus ꝯteramus: ne ipsos extollere cre
dentes vilescere faciamus: pluribus nāqꝫ valde ꝛ maio/
ribus sunt digni laudibus q̄ȝ nos calamo notare: aut v̄bo
promere posse credimus. Sed si quis quātū laudis Pto
lomeus mereatur cognoscere velit librum Almagesti: ꝛ
hunc Quadripartitum librum: ac Centiloquiū suuꝫ optime
itelligat. Simil̄r quoqꝫ ꝛ reliquoꝝ opa itelligēdo quātuꝫ
eos laudare possit perfecte cognoscet. Uale.

¶ Egidij de Tebaldis lombardi de ciuitate Parmēsi in Quadripartitū Ptolomei epistola. Dixit Egidius.

SCire & intelligere glorio sū est: qr omnis scientia est a deo. Quia est igit aīa gloriosa que ītelligit & discernit: & deus illum valde diligit & elegit in quo posuit superioris scientie intellectū. Scientia vō superior est pculdubio ars astroꝝ. qr oēs alie subiecte sunt sibi & ipa fundata est sup principia certa naturalia cōprehendētia totū mundū. Et necessariū est vt p alios igressus fiat potius q̄ puenire possit ad eā. Ex quo patet: q ipa sit superior & excellentior. Ceteꝝ dubitatio nō occurrit: qn diua pūidentia disponēte superioꝝ corpoꝝ inferiora oia mouent: qm ipa sunt causa oium accidentiū terrenoꝝ. Qui ergo se igerit circa ītelligentia sciētie sic sublimis: diligit deum cognoscere oium creatorē: qr opus stellaꝝ dei est: & ipse tanq̄ vicarie dei operant q̄cq̄d accidit in terrenis. Item cū deus sit ipse idē intells: quanto q̄s magis intelligit: tanto est deo proximior: cuius nomen benedictū sit per secula sempiterna. Studeat igitur intelligētie vnusquisq̄: qr sicut ait Salomon: ītelligēs gubernacula possidebit. Ego vō tanq̄ verus amator sciētie & scientum: inspiciens qualr in vno libro quatuor partiū: quē cōposuit Ptolomeus sapiētissimus: tota cōsistit ars astroꝝ per regulas & radices fm quadriuialē scientiā & nāā. Cōsiderās etiā q verba sua sic clausa fuerant sicq̄ sentētijs pōderosa: q vix aperiri poterāt per aliquē sapientū: quinimo potius quasi oēs errabāt in eo: & diuersis opiōibus sniam variabant: pp qđ fructus & effectus scientie sic nobilis pdebat: qr nullus in ea recto tramite īcedebat: librū ipm: vt eius purius studentibus ītellectus clarius pateat: cū glosis prudētissimi Heben Rodan phici q a deo habuit & sua psideratione mirabili: vt plenius ītelligeret ptis vba: & q̄cq̄d per ea patefacere Ptolomeus: trāsferre puidi iussu & bñplacito dñi Alfonsi romanoꝝ & castelle regis illustrissimi de Hispanico: in latinū: planū. s. & apertū: qm̄ ad aliō in hoc opere nō ītēdo. Supplico ergo deo patri vt mihi digneē viā rectitudinis apire: verūm librū istū de arabico trāsferri mādauit pmius in Hispanicū idioma idē gloriosissimus Alfonsus romanoꝝ & castelle rex excelsus: q sciam diligit: & scientes honorat: qui a finibus terre per vniuersa mūdi climata cū vsq̄ maneriet oiū gentiū & linguarū perquirit scientias & acquirit: qui tanq̄ scientiarum & virtutum oium dñs & magister vtilia multa propria cōsideratione renouauit: & libros plurimos ordinari mandauit: de sapientū antiquoꝝ sententijs atq̄ dictis: que hincinde iacebāt perdita & diffusa: & illuminabitur proculdubio posteritas futuroꝝ. Etenī rex ille magnificus: cuius liberalis munificētia inestimabilis est: et valitudo preualet vniuersis: cuius honorificentia transit ad quemlibet. & remanet in seipsa nec minuitur sed augetur. eius intellectus omnia comprehendit. pudētia eius diuina potius q̄ humana videtur. nam hec omnia radicata sunt & naturata in eo: vt fons est virtutum omnium: & ideo Alfonsus vero suo nomine nuncupat. hic aūt fons altus: fonsq̄ viuus: cuius riuuli rore solutifero rigant: & ornāt cunctis virtutibus orbē terre. Et vt multa sub breuiloquio comprehendam: dico celum & aspectus amicabiles planetarum cum receptionibus suis & dignitatib' conuenīūt ad tantum hominem faciēdum: nec credo q hominem perfectiorem natura potuisset facere. Dis igit o mi domine contentus existas: quia quando liquescet fama regum & principium aliorū: tua fama vigebit cunctis temporibus immortalis.

¶ Incipit tractat' primus glose Haly Heben Rodan: sup prima parte libri Quadripartiti Ptolomei pheludiani. Dixit Haly.

VErba que dixit sapientissim' Ptolome' in arte iudicioꝝ astronomie: sup his q̄ accidunt glosare volētes. dicimus q iudiciū stellaꝝ est ars a pncipijs certis puenies: qbus ea que accidūt pñū pñt sciri: quorū pncipioꝝ certorū alia i scia nāā: & alia in scia q̄driuij sunt pbata. Tu vō hec verba in hac determinatione dicta ītelliges qn legeris hunc librū: si mentē in eo apposueris diligētē. verūtamē si bene nō inspexeris & leuiter p eū trāsiueris: assimilaberis circa bonā arborem transeunti ipsamq̄ aspiciēti: & de fructu suo nō accipit. & sic melius fuisset tibi vt non laborasses in legendo hūc librū. & si volūtate magna & cōpleto studio apposueris ibi mentē poteris ad altū gradū huius scie puenire. Expedit tñ vt deo supplices q auxilieē tibi ad intelligendū vba boni viri & perfectissimi Ptolomei: de qbus intelligēdis gratiam mihi fecit: qr hucusq̄ non fuit repertus: qui cōplete ea posset ītelligere bene: nec distinguere que sint in eis mirabiles rōnes: in qbus fm posse nostrū loqmur: attendentes similr in eisdem res que verborū suoꝝ cōueniunt rōni: & eorū qđlibet distinguimus vt vnū sit ab alio separatū. Supplicamus igit deo vt nos iuuet nosq̄ dirigat in semitam veritatis. ¶ Primo aūt pueniit vt pponamus res octo: quas magistri in suis libris semper preponunt. vnam dicendo ante prout puenit rōnē. dicim' enī sciarū fore aliquas: que sunt scie sine opere: & eaꝝ que sūt opera. Et ex his que sunt opa sunt que pficiunt id in quo natura deficit: sicut est physica & agricultura: & alie sūt q̄ sequunē res nature: sicut texere & carpentaria. & alie sunt que docent ea que futura sunt p nāā: sicut astronomie iudicia: prophetie: & diuinationes. sed per hanc artem iudicioꝝ astronomie pōt hō scire vtplī id qđ fuit longis elapsis tēporibus: & id qđ est: & qđ est futurū. Amplī' est scia que cū rebus phie plurib' ptinet: sicut est scire quot sunt sphere: & quot maneries sunt: & quot sunt celestes motus: qbus sciunt pbī quot sunt spāles motores: & ppter h̄ sciētia ista in duas partes magnas diuidit: q̄rū vna est theorica: & hec est astrologia quadriuialis. qua nouit hō quot sphere sunt in celo: & quot maneries motuū: que certa demonstratione verā dei vnitatē demōstrāt: cui' nomē sit perpetue exaltatū. Pars vō alia est pratica: & hec est super stellarū iudicijs: qua sciri possunt virtutes eaꝝ: & qualr opanē in rebus oibus q̄ sunt infra spherā lune. he aūt res sūt quatuor elīta: fumositates terre: minere: vegetabilia: aīalia. & alia q̄ sequunē: sicut salus q̄ aeris tēperiē sequit: & infirmitas corruptelā. In hac enim pte z' dicta practica multos libros cōpilauerūt sapiētes antiqui: eorū tñ oiū verior & magis cōpletus: & qui magis rectā phiā sequit: est liber Ptolomei. hic videlz de quo loqmur: et q̄ talis sit multū clausus pp breuitatē rerū nobiliū q̄ sūt in eo: & rōnū multarū in vbis paucis cōprehēsaꝝ: qr Ptolome' seq̄ voluit morē bonoꝝ phoꝝ qui dicti sunt andatores. & isti sūt de secta Platonis & Aristo. q rōnes magnas paucis cōprehēderūt vbis vt eas nō nisi sapiētes ītelligerēt sciēdi aliqd voluntatē & studiū habētes magnum: & nō nescij neq̄ pigri. Et pp h̄ puenit vt hūc librū glosemus: vt sit leuior addiscere ac scire aliqd cupiētibus. Preponem' aūt res octo pncipales vt pdiximus: que sūt. Rōnes de qbus loquitur liber. Nomē libri. Proficuū qđ p3 i eo. In qua ordinatione existit. Nomē auctoris eius. De qua arte est

De quot ptibus est. Qua manerie demõstrat id qđ est in eo. De rõnib⁹ vñ loquit. ¶ Dico q̇ Ptol. posuit in eo regulas ꝛ radices oẽs. qb⁹ ars ista cõponit̃ in iudicijs: ita q̇ q̄sq̄s sciuerit ꝛ itellexerit eas bñ dicẽ poterit oĩ tpe ea que accidũt oib⁹ corpib⁹: q̄ sũt īfra sphera̅ lune ex his q̄ ꝑtinẽt ꝑ nãz: ꝛ q̄ ꝑ accñs ea sequũt̃. ꝛ põt hõ ĩstũ ide scire quãtũ põt hũanus attingere intelle. ¶ De noie libri dico. q̇ qñ Pto. in regulis ꝛ rõnib⁹ istis īspexit: eas diuersaꝝ maneriez īuenit: ꝛ ꝑꝑ h̄ ad suã ptẽ posuit vnãquãq;: ꝛ vidit q̇ erãt q̄tuor maneries. vñ posuit eas in q̄tuor tractatib⁹ vt q̄libet ꝑ se cẽtita q̇ vnaqueq; posset suo noie ꝓprio nũcupari. ꝛ ꝑꝑ h̄ iposuit huic li⁹ nomẽ libri q̄tuor ptiũ iudiciorũ astronomie: vt sciam⁹ q̇ scia ista diuidit̃ in q̄tuor ptes q̄s dicet. ¶ De ꝓficuo hui⁹ libri dico. q̇ est res q̄ bñ põt itelligi a rõne de qua loqtur ꝛ noie libri. nã ex h̄ li⁹ pt hõ scire totã hãc sciaz in paucis sũmis. ¶ De ordiatiõe libri dico. q̇ ꝑncipia ꝛ radices sũt de astrologia q̄driuiali accepta: quia scit hõ mot⁹ ꝛ figuras stellaꝝ: silr ꝛ de arte nãrũ: q̄ scit hõ reꝝ nãs: ꝛ q̄ cõprehẽsiões: ꝛ ꝑꝑ h̄ ꝯuenit vt post has duas scias liƀ iste legat̃; ꝯuenit ẽt vt q̄driuialẽ astrologiã liber iste sequatur: ita q̇ scia veniat ordinate. ¶ De noie cõpositoris dico q̇ fuit Ptol. pheludian⁹ ille q̄ fecit Almagesti. ꝛ h̄ intẽdimus ita esse: pro eo q̇ sensus ꝛ intellectus suus sup verbis huius libri assimilat̃ suo sensui in verbis alijs que in oibus alijs libris dixit: quos manifestũ est eũ fecisse: ꝛ est materiei qua loqui ꝯsueuit: qm̃ oẽs libri quos fecit sũt vnius silitudinis in habẽdo. s. veritatẽ magnã de sciẽdo tã bene res nãles sicut ꝛ q̄driuiales: ꝛ in habẽdo posse cõprehẽdi in v̄bis paucis rõnes magnas. Amplius qꝛ inuenimus in alijs libris quos fecit q̇ noiat ꝛ fatetur hãc sciaz: sicut dixit in libro suo de sumis statuũ stellarũ: q̇ ꝑꝑ figuras stellaꝝ ꝯtingẽtes eis ꝑꝑ suos mot⁹ fiũt oẽs mutatiões diuerse ꝛ ꝯtrie in quãtitate, ꝛ q̄litate in h̄ mũdo de gñatiõe ꝛ corruptione. ꝛ ꝑꝑ has figuras fiũt mutationes in rebus subiectis huius mũdi. ¶ Dixit etiã in illo libro. q̇ corpa celestia dant rebus inferius sub eis existẽtibus v̄tutes similes reb⁹ ipsis habẽtibus aptitudinẽ nãlẽ ad eas recipiẽdas: ꝛ talẽ rõnẽ q̄lis ẽ ista dixit i multis locis in libro suo Almagesti: sicut retulit in h̄ libro qñ locutus fuit de triplici 4.ᵒ sextili oppõne ꝛ ꝯiunctiõe: ita q̇ qñ in istis duob⁹ libris suis inspeximus diligẽter: multũ similes in rõnibus eos eẽ videbim⁹. ꝛ talia v̄ba dixit etiã in libro suo de aspectibus: ꝛ v̄ba q̄ dixit in libro suo de mappa mũdi, assilantur ẽt eis que dixit in 2ᵒ tractatu huius libri qñ locutus fuit de partitione populatiõis terre. ꝛ h̄ idẽ affirmat testimoniũ antiquoꝝ Capidroniũ de Alexãdria: ꝛ alioꝝ illi⁹ tẽporis sapientũ ꝯfitẽtiũ q̇ Ptolomeus fecit hũc libꝛũ: ille q̄ cõposuit Almagesti: ꝛ ceteri sapiẽtes q̄ fuerũt post istos: sicut Thebit abẽcora: Jacob alchindi: Joãniti⁹ filius Jsaac: ꝛ Habraã de abenagald. oẽs affirmãt ꝛ sunt certi q̇ hũc librum fecit Ptolemeus phelud ianus: q̄ cõposuit Almagesti. ꝛ si eũ nõ fecisset q̄s fuisset ex sapiẽtibus ille q̄ talẽ haberet v̄tutẽ in sensu ꝛ sapiẽtia: pro faciẽdo talẽ librũ q̄lis est iste: nisi solũmõ iste Ptolomeus. Certe ego nõ existimo q̇ aliqs: eẽt ita nesci⁹ nec tã audaꝝ q̄ facẽ nos vellet credẽ q̇ ali⁹ eũ fecisset: nisi hic vir bonus. Tñ albumasar ꝛ alij q̄ fecerũt chronicas: ipsi q̄ nõ itellexerũt nisi textũ: ꝛ res accipiũt ꝑ auditũ: qꝛ nõ exquirũt q̄ est veritas vl' q̄ nõ: crediderũt q̇ hic Pto. fuerit vnus ex regib⁹ Alexãdrie: ex his q̄ post Alexãdrũ fuerũt: qꝛ tali noie noiabant̃ oẽs ipsi reges: ꝛ qꝛ fuit inter eos rex vn⁹: q̄ tãtũ dilexit sapiẽtes; sapĩas ꝛ scias: qđ ꝑquisiuit ꝛ hũit q̄t libros potuit: cuiusq; manerei sciaruz: ꝛ q̄t potuit sapiẽtes traxit ad terrã suã ꝑcib⁹ ꝛ gratijs magnis q̄s faciebat eisdẽ. ita q̇ noiat⁹ fuit Ptolome⁹ sciarũ amator. ꝛ iste Ptol. fuit añ lõgo tpe q̄ꝫ iste Pto. q̄ cõposuit librũ istũ. nã in oib⁹ chronicis inenim⁹ q̇ reges isti de Alexãdria: q̄ Ptolomei fuerũt noiati: fuerũt añq̄ꝫ romanoꝝ iperatores. ꝛ repim⁹ q̇ iste Ptol. q̄ librũ cõposuit Almagesti: noiat loca stellaꝝ ꝭm rectificationẽ eoꝝ: tpe romanoꝝ iperatoꝝ mltũ post tpa regũ Alexãdrie. q̄re itelligimus q̇ Ptol iste phelud ian⁹ nõ fuit ex regib⁹ Alexãdrie. Ampli⁹ nũq̄ꝫ iuenim⁹ q̇ h̄ rex Ptol. sciaꝝ amator cõposuerit vllũ librũ: tñ diligebat multum sapiẽtes: ꝛ audire scias ꝛ maxime libros de abraica. Et Joãnes grãmatic⁹ q̄ fuit vnus ex sapiẽtibus bonis Alexãdrie affirmat h̄ qđ dicim⁹. vñ repimus ꝑ certo q̇ Pto. phelud ian⁹ ille q̄ cõposuit librũ Almagesti fecit istuz. ¶ De qua scia est liber iste. dico q̇ est de scia ꝓnosticationuz: vñ põt hõ scire res q̄ future sunt añq̄ꝫ sint: sic physici sciũt ꝑ signalia q̄ hñt si eger sanari poterit vel nõ: aut si san⁹ ad egritudinẽ venire põt vel nõ: vel ad quã ifirmitatẽ venire dꝫ: sic inuenies in li⁹ ꝓnosticationũ Hipp. ꝛ in li⁹ suo aerũ ꝛ aq̄ꝝ ꝛ regionũ. ꝛ i li⁹ Gal. d̄ crisi. ꝛ i illo de dieb⁹ creticis. silr laboratores ꝛ minerarij vel marinarij hñt suã artẽ quã itelligunt ꝑꝑ ortũ ꝛ ascensuz stellaꝝ ꝛ eaꝝ occasũ. ꝛ ꝑꝑ vẽtos q̄ mouẽt̃ ꝛ cognoscũt ea q̄ ꝯtigẽ debẽt i arborib⁹: messib⁹: ꝛ mineris: ꝛ id qđ nauib⁹ i mari accidet: ꝛ cuiusmodi tps erit. Et idiuini hñt arte suã: q̄ sciũt res futuras: ispiciẽdo in cordib⁹: i spatulis: ꝛ epatib⁹ bestiaꝝ. Silr augurarij: ꝛ illi q̄ ispiciũt ad ꝓuerbia: ꝛ q̄ mlti vsi sũt re vna ꝛ de mysterio vno hñt coꝝ. i. vnusq̄sq; itẽtionẽ suã ꝓsciẽdo res q̄ future sũt añq̄ꝫ sint. vñ scia ꝓnosticatiõis ẽ maneriez mltaꝝ: dicem⁹ q̇ h̄ ars astronomie ẽ vna ex illis. ꝛ añ itelligem⁹ q̇ ẽ certior oib⁹ alijs ꝛ verior ꝛ gñalior ꝛ in oib⁹ reb⁹ cõpleta.

¶ De maiorib⁹ ptib⁹ libri dico q̇ sũt q̄tuor vt ꝑdictuz ẽ: qꝛ Pto. qñ in gñalib⁹ manerieb⁹ ispexit inuenit q̇ erãt q̄tuor. Jn pᵃ pte cõpilauit oẽs reglas gñales: oẽs ptes alias hui⁹ scie ꝯtinẽtes. Jn 2ᵃ pte cõpilauit reglas qb⁹ pt hõ scire res grãdes ꝛ gñales q̄ hñt accidẽ gẽtib⁹ multis vl' vni gẽti: sic renouatio legũ: regna noua: ꝓlia magna: bona tpa victualiũ: siue mala ꝑ magnas terras. ꝛ silia magna debẽtia ꝯtingẽ in magnis terris. ꝛ de his posuit ptẽ 2ᵃᵐ. Jn 3ᵃ pte oẽs reglas cõpilauit qb⁹ pt scire ea q̄ hñt accidẽ cuiq; ꝑsone i se ꝭꝫ natiuitatẽ suã. ꝛ de h̄ 3ᵃᵐ ptẽ cõposuit. Jn 4ᵃ pte oẽs reglas cõpilauit qb⁹ pt hõ scire ea q̄ hñt accidere cuiq; ꝑsone de reb⁹ extrisecis: sic ꝯiugiũ: misteriũ: ꝛ talia. ꝛ d̄ his cõposuit q̄rtã ptẽ. Et postq̄ꝫ sciaz istã i q̄tuor ptes gñales diuisit: ꝯuenit vt q̄libꝫ eaꝝ ꝑ scapl'a hẽat spãlia: sic h̄ añ inuenies. Et qꝛ electiões ꝛ q̄ões pt hõ itelligẽ ꝑ h̄ q̄ dcã sũt noluit in loq̄ndo de ipsis se itromittere Pto. ꝛ eo magis qꝛ sũt res debiles mltũ. ¶ De manerie demrãtiõis dico. q̇ Pto. locut⁹ fuit in. 6. manerieb⁹: in cõpõne: i solone: in ptitiõe: in diuĩsiõne: ꝛ iductiõe: ꝛ silib⁹. q̇ locut⁹ fuit cõpone ꝛ solone est: sic cũ dixit q̇ talis planeta cũ per se fuerit talẽ rem oñdit: ꝛ qñ aliã ptitionẽ habuerit rẽ talẽ demrãt: ꝛ ita sic q̄libet rẽ demrãt p arg'ᵐ vl' expiẽtiã. Jn ptitiõe sicut qñ dixit: q̇ gradus cões ꝯodiaci sunt cõitatẽ hñtes in tali ꝛ tali figura. Jn diuĩsiõne est vt qñ locut⁹ fuit i diuĩsiõe planetaꝝ ꝛ signorũ. Jn iductione ẽ: vt qñ locut⁹ fuit de cõplõne cuiusq; planete: ꝛ sic de ꝓbatiõe fuit reptũ. Jn silitudine: vt qñ demrãt rõnes suas ad silitudinez alioꝝ. ¶ Jn his ãt manerieb⁹ oib⁹ loqtur semꝑ inq̄ntũ põt ꝭm nãz: sic ẽ calor: friditas: siccitas ꝛ humiditas: ꝛ res tales nãles. Nã opio sua ẽ q̇ oẽs stelle faciũt res istas in corpibus q̄ sũt infra sphera̅ lune. ꝛ sequit̃ ea oẽs res alie q̄s in hac scia dcã sunt: sic postea añ itelliges. Postq̄ꝫ ãt cõplete diximus res octo ꝑncipales: volum⁹ icipere verba Ptolomei glosare posituri sua ab vna parte: ꝛ glosaz nostrã ab alia: ita q̇ liber bene diuisus sit.

¶ Incipit liber q̄dripartiti Ptolomei. i. q̄tuor tractatuū in radicāti discretione ꝑ stellas de futuris: ⁊ in hoc mūdo ꝯstructionis: ⁊ destructionis ꝯtigētib⁹: cū cōmēto Haly Heben Rodan. Cuius in primo tractatu sunt. XXIIII. capitula.

¶ Cap'm primum primi tractatus libri quadripartiti Ptolomei in collectione intellectus sciētie iudiciorum astrorum. Prohemium.

Rerū scīture in quibus est pnosticabilis sciētie stellarum perfectio magnas ⁊ precipuas duas esse deprehendimus.

¶ Res qb⁹ ꝑficiunt̄ pnosticationes missori: maiores ⁊ nobiliores sunt due.

Ptolomeus īspexit in oīb⁹ maneried⁹ pnosticationū. ⁊ illas phicoꝝ ꝯfectiuas iuenit. ⁊ sīlr oīuꝫ alioꝝ q ꝺ talib⁹ locuti fuer̄t: ⁊ īuēit ꝙ vnusq̄sqꝫ ī sua scīa se iuuabat a stellis: sic̄ Hip. loq̄ndo de ascēsu vl ꝺscēsu ⁊ occasu stellaꝝ. ⁊ sic̄ locut⁹ fuit Gal. ꝺ mutationib⁹ īfirmitatū: q̄ cursū lune sequunt̄: ⁊ sic̄ laboratores q sciūt tp̄s q̄ bn̄t arbores ⁊ vineas plātare: ⁊ ꝺ bestijs masculū dare femīe. Silr ⁊ marinarij q ꝑ stellas dirigūt naues suas: hoīes ēt legū ī ordinādis suis hoīb⁹ horis ⁊ dieb⁹ festiuis: tn̄ ī his oīb⁹ q̄cq̄d bn̄t ꝺ scīa stellaꝝ ē res modica mīnū: ita ꝙ nō ꝑficit̄. Et postq̄ ita ē ꝯuenit vt solūmō sit astrologi ars pnosticationū cōpleta. naꝫ astrologus nouit id qꝺ sciūt oēs isti: ⁊ vltra id qꝺ ꝺficit cōplemēto toti⁹. Et ꝑꝑ h̄ dixit Ptol. ꝙ res qb⁹ ars pnosticationū ꝑfcē ꝯplet̄: maiores ⁊ nobiliores sūt due. he due sūt: astrologia q̄driuial: ⁊ ars iudicioꝝ astronoꝰ. ¶ Qꝺ dixit o missori. vult dicē o mi dn̄e. ⁊ h̄ dic̄ vt honorē faciat legētib⁹ suū librū. ⁊ tale v̄bū curialitatꝭ inuenies ī pn̄ᵒ liᵒꝝ suoꝝ oīuꝫ: sic̄ in almagesti ⁊ arithmetica. ¶ Qꝺ ēt dixit maiores. vult dicē maioris ꝑfectiōis: q2 ꝑfectio cuiusꝫ scīe dꝫ eē tal' vt sit v̄a: cōꝑhēdēs oēs rōnes q̄ sequūt̄ ꝺ ea. ¶ Qꝺ āt dixit. nobiliores. dixit ꝑ eo ꝙ mā ꝺ q̄ loq̄t̄ q̄driuial scīa st̄ cōpa celestia ⁊ mā ꝺ q̄ iudicia astronoꝰ loq̄ūt̄: st̄ oīa corpa exn̄tia ifra sphērā lūe. ⁊ ꝑpea ars ista nobilior ē cūctꝭ alijs: q2 mā ꝺ q̄ loq̄t̄ ē tot⁹ mūdus. Hec āt v̄ba q̄ dixit Ptol. st̄ argᵐ vnū: cui⁹ subꝫ ē id qꝺ dixit. ꝙ res qb⁹ ꝑficiūt̄ pnosticatiōes missori: maiores ⁊ nobiliores. ⁊ ꝑdicatū ē id qꝺ dixit sūt due.

¶ Quaꝝ altera q̄ precedit ⁊ est fortior est scīa solis ⁊ lune: necnō quīnqꝫ stellaꝝ erraticaꝝ figuras demonstrans: quas suoꝝ motuū causa: ⁊ vnius ad aliā eorūqꝫ ad terram collatione ꝯtingere manifestum est.

¶ Una q̄rū est: ꝙ dꝫ in ordinatione ⁊ virtute ꝑponi: ⁊ ē h̄ ars q̄ duoꝝ luminariū ⁊ q̄nqꝫ planetaꝝ figure sciunt̄ s̄m motū suū in cōparatione vnius ad aliud: ⁊ eorum ad spheram terre.

¶ Astrologia q̄driuial ē hec. q2 ꝑ eā scit hō figuras stellaꝝ s̄ꝫ mot⁹ suos: ⁊ reᵘ vni⁹ ad aliā. ⁊ he figure st̄ ꝯiūctiones ⁊ aspect⁹ ceteri ꝯpatiōe aspect⁹ eaꝝ ad trā ē qn̄ st̄ circa trā vl lōge: aut qn̄ oriūt̄ vl occidūt ī eclipsib⁹ duoꝝ luminariū ⁊ sīlib⁹. Et ꝑꝑ h̄ dixit Ptol. figuras stellaꝝ: vt nos ītelligē faciat. ꝙ scīa scīēdi cur⁹ nāe st̄ si st̄ leues aut nō. si pōderose vl nō. nō ē ꝺ scīa astrologi: sꝫ ē de scīa nāꝝ. Et q̄nqꝫ planete ꝺ qb⁹ dixit. st̄ Saturn⁹: Juppit̄: Mars: Ven⁹: ⁊ Mercuri⁹. Et ꝙ dixit ꝺ arte astrologie q̄ dꝫ ī ordinatiōe ꝑponi fuit: q2 si nesciuerim⁹ figuras stellaꝝ. nesciem⁹ sꝫ ꝙ opant̄ ī corp̄ib⁹ īferiorib⁹ iudicare. ¶ Et ꝙ dixit in v̄tute fuit: q2 iste dmr̄ones firmiores ⁊ fortiores sūt illis q̄ sūt ī arte iudicioꝝ: ⁊ hoc q2 de geometria ⁊ arithmetica sunt accepte. ¶ Ampli⁹ ꝙ mā ꝺ q̄ loq̄t̄ nobilior ē illa ꝺ q̄ loq̄t̄ hec alia: qn̄ illa celestial' ē: h̄ vō terrenal'. Ceteꝝ locut⁹ fuit solū de septē planetis: nec noīauit stellas fixas. ⁊ h̄ q2 planete sūt leuis mot⁹: ⁊ de vno statu in aliū cito mutant̄: sꝫ ꝙ mutātur ista corpa īferiora. ⁊ maxime q2 v̄tutes stellaꝝ fixarū sequunt̄ in cōparatione eaꝝ ad v̄tutes septē planetaꝝ. Et semꝑ cū noīat duo luminaria Ptol. dicit pro sole ⁊ luna. ⁊ qn̄ alios planetas noīat: dicit talis planeta ⁊ talis: vt scire nos faciat v̄tutes ⁊ ꝑrogatiuā magnā quaꝫ bn̄t duo luminaria magna sup alios planetas. ⁊ si ad v̄ba sua īspexeris inuenies ꝙ ip̄e noīat eos ita. ¶ Res 2ᵃ q̄ ꝯsiderari dꝫ sunt mutationes ⁊ opa q̄ ꝯtigūt ⁊ ꝑficiūt ꝑ figurationē cursuū stellaꝝ q̄ sūt nāles ⁊ ꝑꝑe ī reb⁹ q̄s cōprehēdūt. Hec ē scīa iudicioꝝ astronoꝰ: q2 ꝑ eā pt̄ hō scire mutatōes ⁊ opa ꝯtigētia ī reb⁹ q̄ v̄sus nos st̄. ⁊ mutatiōes ꝺ qb⁹ dixit: st̄ sex maneries mot⁹: q̄ st̄ gn̄atio: ꝯuersio: corruptio: augᵐ: ⁊ decremētū: mutatio de vno loco ad aliū. Et opa q̄ dixit sunt res ab istis mutationib⁹ venētes in modū seq̄le: sic̄ virtutes aīe corpis cōplonē sequunt̄. ¶ Et ꝙ dixit accidunt ⁊ cōplent̄. dixit. vt excepturet res q̄ fiūt ⁊ nō cōplent̄: sic̄ tp̄a qꝺ semꝑ fit ⁊ nūq̄ cōplet̄: in sciēdo tn̄ qd est tp̄s: ⁊ q̄re venit. nō ē h⁹ scīe: sꝫ scīe nāꝝ. ¶ Sꝫ siqs ꝯ h̄ foret dicens: ꝙ Ptol. iam locut⁹ est in hac scīa de re q̄ fit ⁊ nō cōplet̄: qn̄ fuit de abortiuo locut⁹. Rn̄demus ad h̄ ꝙ abortiuus iaꝫ cōpletus est in oīb⁹ suis mēbris: tp̄s tn̄ sue vite nō fuit cōpletū. ¶ Qꝺ aūt dixit ꝑ figurationē cursuū stellaꝝ: dixit pro eo ꝙ vnusq̄sqꝫ planeta bꝫ ꝑpriū cursuꝫ suū: ⁊ ꝑꝑ h̄ seponit eoꝝ q̄libet in figura separata ab alteri⁹ figura: q2 ille q vna vice oriētalis ē: alia ē occidētalis. ⁊ ille q ē occidētalis fit orientalis: ⁊ ita in alijs figuris. nā ꝑpter figuras tales accidunt opera ⁊ mutationes in rebus que sūt versus nos: ⁊ habēt hoc a nā sicut lapis adamas trahere ad se ferrū: ⁊ sicut purgare cholerā scamonea: ⁊ cetera talia.

¶ Altera vō ē scīa q̄ explanant̄ mutationes ⁊ opa q̄ accidūt ⁊ cōplent̄ ꝑꝑ figuras circuit⁹ eaꝝ nāles eis in reb⁹ q̄s circūdāt. Sꝫ qn̄ duaꝝ p̄dictaꝝ p̄ᵃ q̄dē est scīa ꝑ se alteriqꝫ incōmixta: opꝫ vt scīe ꝑscrutator eā sui cā ꝑquirat ⁊ addiscat ⁊ hic fructuꝫ accipiat: lꝫ scꝺaꝫ nō addiscat sciam. Qm̄ igit̄ hoc ita se hic manifestū est iam prime ꝑ se scīe tibi a nobis ꝑactuꝫ est volumē: in quo ꝑ posse nr̄o rōnabil' processimus.

¶ Prima duaꝝ sciaꝝ q̄s diximus: est scīa separata ⁊ cōpleta ꝑ se. ⁊ ē talis: q2 hō dꝫ eā addiscē ꝑꝑ ꝑficuū qꝺ ē in ea ꝑ seipsaꝫ: sine itromittēdo se ꝺ hac alia: q2 pōt hāc aliā scꝺaꝫ quā diximus excusare: ⁊ ꝙ sit p̄ria fuit nr̄i ꝑpositi: ⁊ qn̄ ita ē cōposuimus librū istū a prima scīa sepatū. ꝑcessimus. n. in p̄ria via demr̄ationis s̄ꝫ posse nr̄m.

¶ Postq̄ Ptol. dixit ꝙ scīa iudicioꝝ astronomie post q̄driuialē astronomiā dꝫ legi: notificauit mō nobis v̄tutē q̄ ē in vtraqꝫ eaꝝ vt nullus existimet ꝙ scīe q̄driuialis ꝑpoᵐ sit solūmō: vt ad ꝑficiuꝫ iudicioꝝ astronomie ꝑueniat: ⁊ ꝑꝑ h̄ dixit: ꝙ astrologia q̄driuialis est res q̄ pōt esse ad finē suum et ꝑposita sine ista iudicioꝝ. Hic enī liber separatus quē dixit se in astrologia cōposuisse ē liber almagesti.

¶ In hoc libro scꝺaꝫ sciaꝫ ꝑ se nequaq̄ explicabileꝫ prout ratio physica postulat explanabimus.

¶ Res scđa quā dixim⁹ nō ē cōpleta p se: nos āt f̄m viā phie de ipsa loqui volumus in h̄ libro.

¶ Scia iudicioꝝ astro^mie nō ē cōpleta p se: qꝛ cōpleri non pt pter sciaȝ q̄driuialis astrologie ⁊ nāȝ i q̄ fit opatio. nā si alterā duaꝝ reꝝ: quīcūq̄ sit. hō nesciuerit: hūi n̄ poterit d̄ hac scia opari. ¶ Qđ āt dixit. f̄ȝ viā phie. pt itelligi q̄ vult dicē f̄ȝ sciaȝ nāꝛ. pt ēt itelligi de toto q̄ d̄ ista scia loquat̄: q̄ ē arg^m in mō q̄ loq̄ ꝯueniēs ē in phia. p ea certificāda.

¶ Opȝ aūt eius iuestigatorē hāc intētionē exequi: vt in ea recto tramite viaq̄ȝ veraci pcedat. Moduȝ tn̄ ad hanc ꝯueniēdi sciaȝ: mō quo ad alterā ꝯuenitur: q̄ semp vni⁹ eiusdēq̄ȝ modi est assimilare non velit. hāc etenim postponet ⁊ abnegabit sciam si assimilet.

¶ Et ꝯuenit volēti in h̄ itēdē: vt itēdat viā hōis veritatē q̄rētis. h̄ēni sit ppositū suū: ne velit eq̄re viā hui⁹ scie scđe vie sue prime scie q̄ stabilis est ⁊ firma semp vni⁹ modi. nā si h̄ faceret statiȝ haberet reprobare ac red dē sciaȝ istā mēdacē.

¶ Uult dicē q̄ q̄ petit pnosticationes h⁹ scie scire sic certe vt illas scie q̄driuial' errat: qm̄ q̄driuialis astrologie pnosticationes sic ē scire qn̄ erūt eclipses ⁊ ꝯiūctiōes q̄ sequn̄tur cursu planetaꝝ nūq̄ȝ mutant: pnosticatiōes tn̄ h⁹ scie sūt alteri⁹ modi: qꝛ māe in q̄b⁹ supiora corpa opant̄ mutant̄ de leui: ⁊ qꝛ nō sūt firme nec de vno mō morant̄.

¶ Breuis. n. mora accidētiū materiei: in qua hec versat̄ scia: est huius scie scđe mutationis occasio. Hec nāq̄ȝ mā nunq̄ȝ in eodē statu pseuerat. ideo pfectam istius scie cognitionem grauiter quis attingit.

¶ Rō pp quā mutat̄ h̄ scia ē: qꝛ elm̄ in q̄ fit opatio d̄ hac scia n̄ ē stabile: nec morat̄ de vno mō. ⁊ pp h̄ est graue itelligere apparatū q̄ est in eo.

¶ Postq̄ȝ nob assignauit rōnē q̄ certa ē sp astrologia q̄driuial' odīt nob rōnē in h̄ ocō. q̄re scia iudicioꝝ astro^e ē alteri⁹ maneriei q̄ȝ p^a. o. q̄ he due scie hn̄t diffōnē vnā: tn̄ error q̄ cadit in ista iudicioꝝ ē pp elm̄ in q̄ fit opatio de hac scia. vult dicē p q̄ttuor elā ⁊ oīa q̄ cōponunt̄ de ipsis: sic fu mostrates: minē: vegetabilia ⁊ aīalia. nā res iste recipiunt opa p māeries mltas: ⁊ nulla eaꝝ stabil' ē i vno statu: ⁊ pp h̄ ē graue scir̄ res ꝯtigētes i eis: ex h̄ igr̄ pt itelligē q̄ error cadēs i hac scia n̄ ē pp sciaȝ: s̄ȝ pp accn̄s māe i q̄ opāt̄ d̄ ea.

¶ Ob hoc tn̄ a nullo pigritie cā postponenda est: qn̄ ex ea sciri q̄đ poīe est scire nitat̄. Planuȝ quidem est illud q̄đ nos ambit: plurimū accidētiū ⁊ mutationū: in hoc mundo ꝯtingentium occasionem existere.

¶ Nō tn̄ ꝯuenit pro toto eo q̄ de h̄ accidat: vt dimittam⁹ īspicē in reb⁹ q̄ de hac scia pn̄t sciri: qꝛ manifestū ē q̄ pro maiori pte accn̄tia ⁊ nouitates q̄ iter nos acciderūt: nō veniūt ppter aliam rem nisi ppter eā que circūdatos nos tenet.

¶ Postq̄ȝ Ptol. fecū itelligē q̄ error q̄ cadit in hac scia nō est nisi pp māȝ q̄ nō est stabil'. dīc nob. q̄ȝ q̄ȝ h̄ ita sit nō debem⁹ dimiare: qn̄ īspiciam⁹ p hāc sciaȝ i his q̄ d̄ ea pt hō scire: qꝛ mani^m ē q̄ mutationes ⁊ opa ꝯtingētia iter nos accidūt pp figuras ⁊ cursus stellaꝝ. Et postq̄ȝ ita ē p̄mus error nō dȝ nos dimiare a magno pficuo q̄đ possumus hr̄e de ea.

¶ Qm̄ āt m̄ltoꝝ est ad inuestigādū difficiūa vilipendere: q̄dā mētis cecitate animiq̄ȝ īperitia primaȝ scie partē accusantes postponebant: quidam vō scđam.

¶ Et qꝛ m̄lti hoīes mēdaces faciūt res q̄ sūt ad itelligendū graues: sunt ex eis q̄ sic ad magnam veniūt cecitatē q̄ primā haꝝ sciaꝝ dicunt mendacem ⁊ alij qui scđam vituperantes easdem.

¶ Quadriuial' astrologia ē grauis ad itelligēdū: qꝛ de geometria ⁊ arithmetica fortes rōnes st̄ i ea: ⁊ pp rectificationes āt̄iq̄rū q̄ s̄t diuersaꝝ opionū: pp errorē q̄ accit i visiōe istoꝝ cū q̄b⁹ īspiciebāt: ⁊ pp lōgitudinē tp̄is q̄ ē iter vnā rectificationē ⁊ aliā. ⁊ scia iudicioꝝ astro^mie grauis ē ad itelligēdū pp elmtū q̄đ n̄ ē stabile sic p̄dixim⁹: ⁊ pp difficultatē itelligēdi cōpōnē q̄ fit d̄ v̄tutib⁹ plaꝝ vni⁹. s. cū alio. ⁊ pp h̄ st̄ aliq̄ q̄ ad tātā deuenerūt cecitatē. vult dicē. s. cecitatē itell's q̄ dicūt sciaȝ p̄mā mēdacē. Nā vituperāt res m̄ltas ⁊ valde bonas ⁊ magis pfectas i phia: qꝛ graue ē eas itelligē. Et sūt alij q̄ scđaȝ dicūt mēdacē: ⁊ eā vitupant hac eadē rōne. Ptol. āt adiūxit i suo dcō s̄l has duas scias: vt itelligas q̄ vtraq̄ȝ eaꝝ ē bn̄ certa i se. ⁊ q̄ grauitas ⁊ error q̄ ꝯtigit i eis ē pp debilitatē itell's hōis: ⁊ pp nāȝ elmti: q̄đ n̄ ē stabile. ⁊ postq̄ȝ ita ē nulla haꝝ sciaꝝ p se vitupari pōt.

¶ Occasio q̄dē illos ad hec ita distrahēs forsitā hec est. Qm̄ vel sunt vt q̄daȝ q̄ q̄đ pre difficultate nimia scire nequeūt: alios scire posse nequaq̄ȝ extimāt: vel forsan velut hi q̄ l̄ȝ scire valeant repudiant: eo q̄ leuiter a memoria diffluat. His itaq̄ȝ de causis hāc vilipendentes sciētiam pro nihilo reputabant.

¶ Et rō pp quā dicē possumus pp q̄d h̄ eis accidit est: qm̄ aliq̄ sūt q̄ pro eo q̄ nō pn̄t rē itelligē: credūt q̄ esse non possit aliquo mō ⁊ q̄đ nullus sit q̄ attingere possit eā. Et aliq̄ sunt opionis q̄ hō inspicere nō dȝ in re difficili ad sciēdū: ⁊ dedignant̄ eā: ⁊ pp hec i pposito h⁹ scie nō īspiciunt: ⁊ dicūt q̄ est res quā attingere nequit hō.

¶ Ptol. loq̄t i h̄ loco assignās rōnē q̄re m̄lti vitupāt sciaȝ iudicioꝝ astrono^e. ⁊ dīc q̄ est reꝝ duaꝝ. vna pp quā h̄ faciūt: aut qꝛ credūt q̄ n̄ sint hoīes q̄ possint itelligē vllo mō res q̄ sūt graues ad itelligēdū: aut qꝛ vidēt aliq̄s ibi errare: qꝛ nō pn̄t scire totū pp rē aliquā q̄ deficit. ide sibi dedignant̄ totū: ⁊ reputāt q̄ est res quā nullus scire pōt: sic alij q̄s dixim⁹. Dr̄ia vō q̄ est iter vnā opionē ⁊ aliā: est qꝛ p̄mi quos dixim⁹: reputāt q̄ nō est hō q̄ eaȝ possit itelligē vllo mō. Et alij reputāt q̄ est res q̄ possit attigi: s̄ȝ est adeo grauis q̄ in ea īspiciēdū nō est. ⁊ pp h̄ dedignant̄ eandem.

¶ Nos vō prius q̄ȝ huius scie particularia manifestemus: breuiter pbare nitemur: quid in hac hr̄: quidq̄ȝ sciri pōt de pnosticationis scia: quisue sequatur fructus: ⁊ ex his duobus icipiemus explanare quātum sit: ad q̄đ ex hac scientia pertingere possumus.

¶ Nos narrabim⁹ vt breuit̄ faciam⁹ itellig i quātū pnosticatiōis hō pt attigē de hac scia ⁊ quātū ē pficuū q̄đ iacet i ea anteq̄ȝ loq̄mur i reb⁹ ptic⁹larib⁹ h⁹ scie. Incipiēdo p̄mit⁹ vt itelligi faciamus quātū ē id q̄đ de hac scia pōt hō attingere.

¶ Postq̄ȝ narrauit rōnē pp quā p̄ error pt cadē i hac arte dicēs q̄ ē pp elm̄ q̄đ n̄ ē stabile. ⁊ qꝛ graue ē scir̄ cōpōnes q̄ fiūt pp cōmixtionē v̄tutū planetaꝝ. ⁊ pp h̄ m̄lti d̄dignātur eādē. Incipit nūc pbare q̄ ē v̄a ⁊ certa scia. ⁊ vult ostēdē quātū ide attigē pōt hō: ⁊ quātū ē pficuū q̄đ iacet i ea: vt hoīes d̄ ipa maiorē h̄eāt volūtatē: ⁊ ꝯsiderēt eā magi.

¶ Qual'r ad pnosticabilē sciaȝ iudicioꝝ astroꝝ possum⁹ ꝯuenire. ⁊ quātū ē q̄đ ex ea sciri pōt. Cap. 2^m.

Dixit Haly.

Ptolome⁹ dat in h̄ ca^o d̄mrōnē q̄ in hac arte pōt hō attingē quātū est in ea: ⁊ monstrat

quātū est id qḋ pōt attingi. ⁊ cū h̄ demr̄at ꝙ ars va est. Et postq̄ ita ē quo dʒ aliqs opinari ꝙ nō fuit res exꝑta. nam ars ista va est: sʒ nullus locutus fuit in ea cū rōne: imo sī ispexeris in vbis q̄ dixerūt: inuenies eos mltū a virtute remotos: ⁊ repies ꝙ vba Ptolomei falsificari non possunt.

Jam aliquā i mā alatbir existē q̄ ad terrenas res vsqʒ ꝑueniēs eas mutare cōpellat: imo cogat easdēqʒ res: itē nālr mutabilitatē suscipe ex duab⁹ ꝑmis materieb⁹ lunari circulo suppositis q̄ sūt ignis ⁊ aer: q̄s mot⁹ alatbir circūdat ⁊ mutat: ipsiqʒ cetera aquā s. ⁊ terrā: eorūqʒ singula vegetabilia circūdat: suisqʒ mutationibus mutant: nulli dubium esse credimus.

Verbū dem̄ i suba nobili q̄ v̄tutē hʒ cognitā: ⁊ ꝙ h̄ v̄t⁹ dscēdit ad oīa q̄ sūt supra t̄rā: mouēs ⁊ mutās ea: ⁊ ꝙ hec recipiūt ēt motū ⁊ mutationē a duob⁹ elītis q̄ sūt sub sphera lune: ⁊ hec sūt ignis ⁊ aer q̄ sūt circūdata ⁊ recipiūt motuʒ ⁊ mutationē a motib⁹ corpis nobil: ⁊ ipa silr cōprehēdūt ⁊ mutāt motu suo res alias q̄ sūt i eis: sic ē terra/aq̄: ⁊ res oēs q̄ sūt i eis: d vegetabilib⁹ ⁊ aīalib⁹: v̄bū ē verū ⁊ res certa ⁊ oib⁹ māifesta.

Oia corpa celestia sūt suba nobil: ⁊ gnālr sūt oia vnū in gnē. ⁊ sūt nāe ⁊ sube alteri⁹ q̄ res alie q̄ sūt sub sphera lune: q̄ illa ē suba firma ⁊ durabil s̄p vni⁹ modi: sʒ suba reꝝ q̄ sūt iter nos ē ꝯuertibil ⁊ mltaꝝ mutationū. Et ē manifestū ꝙ v̄tus ad nos veniēs a corpib⁹ suꝑiorib⁹: opaṫ ⁊ mutatiōes faċ i corpib⁹ suꝑiorib⁹: q̄ oēs q q̄dā mō ispicē voluerit videbūt: ꝙ q̄nqʒ aer ifrīdat⁹ fit cals ⁊ siccus ⁊ humidus: res oēs existēs sup terrā: mutanṫ ꝑꝑ h̄: sic aq̄ ⁊ vegetabilia ⁊ aīalia. ⁊ Ptol. ꝓbat h̄ añ ꝓbatione certa ⁊ recta iudiciuʒ q̄ vocā ē expiētia ī h̄ mō: ꝙ laboratores sciūt ꝑ cursū planetaꝝ tpa ꝯueniētia ꝑ plātādis arborib⁹: ꝑ seminādo: ꝑ faciēdo vt bestie gnēnt: ⁊ q sapiētiores sūt d laborib⁹ terre: sic illi q li⁰ˢ d agricultura fecerūt sciūt a stell id qḋ accidet cuilʒ arbori ꝑ horā q̄ plātaṫ: ⁊ id qḋ eis accidet q̄n fructū portabūt. Marinary vo sciūt a stell q̄lr hēant dirigē naues suas: ⁊ q sapiētiores sūt ītelligūt res q̄ accidūt in mari. ⁊ illi q morāṫ in ripis marꝫ sciūt a stell q̄n crescit ⁊ decrescit mare: vl q̄n mutaṫ: ⁊ silr riui mutātur ⁊ fontes.

Phici ēt sciūt a stell ⁊ planetis ꝙ aer dat sanitatē ⁊ ifirmitatē. ⁊ ille q plus nouit ⁊ magis reb⁹ ispicit ꝑt res ꝑticulares scire ad suū misteriū ꝑtinētes: sic Hip. q dixit. sī ifirmitates accītes venerit ꝑ aliquā reꝝ celestiū: ꝯuenit physico ꝙ eas ꝑdicat. Hoc. n. v̄bū ondit ꝙ Hip. sciuit ⁊ itellexit ifirmitates ꝑueniētes a corpib⁹ celestib⁹. ⁊ ꝑꝑ h̄ dixit ꝙ h̄ sciā nō est ars modica arti phice. Et Hal. ēt studuit ⁊ ispexit i misterio suo tātū ꝙ iuēit ꝙ mutatiōes ifirmitatū sequūṫ s̄p cursū lūe. ⁊ ꝙ sī die cretica luna ispexerit aliquā fortunā natitat ifirmi: eueniet ei sine pena termin⁹ ⁊ exit⁹ bon⁹. ⁊ sī die ipa ispexerit aliquā infortunā erit ꝯ̄riū. Et res tales dixit ēt Hal. i li⁰ suis d phica. ⁊ silr Hip. q anteq̄ locut⁹ fuit Hal. i hac rōne i li⁰ suo quē feċ d embriōe: q̄n dixit d creatura: q̄re viuit d septē mēsib⁹ ⁊ n̄ d octo. Et magis dico ꝙ nō ē hō tā nesci⁹ q n̄ nouit ꝙ ꝑꝑ cursū sol fit calor ⁊ frig⁹: ⁊ res alie q̄ videṫ ad oculuʒ. Ptolome⁹ āt nō fuit ꝯtētus ꝓbare h̄ ꝑ iudicia: sed demōstratione recta.

Eo ꝙ sol ⁊ aer in terrenis omnibus operantur.

Qm̄ sol cū aere opaṫ i reb⁹ oib⁹ existib⁹ i terra.

Ptol. vult nob ondē ꝑ h̄ v̄bū ꝙ sphera ignis ⁊ aeris q̄ mutāṫ ꝑ corpa cele⁹ mutāt res oēs q̄ sūt iter nos: q̄n aer q̄n mutaṫ i calorē: vl adduċ i nos d suo opere i reb⁹ q̄ sūt iter nos.

Et ꝙ nō solū terre ex q̄ttuor āni tpib⁹ alterationes aduenūt: velut i aīantiū ꝯceptōib⁹: arboꝝ fructib⁹: aq̄ꝝ excessib⁹: corporūqʒ mutatōib⁹: sʒ ēt ex diurna volubilitate in q̄ q̄tidie ꝯtineṫ. Ob hāc eteni volubilitatē terra calescit ⁊ ifridaṫ: dsiccaṫ ⁊ humectaṫ vno eodēqʒ mō: ꝑꝑ ꝯsiles i spē figuras: q̄ formāṫ ꝑʒ coꝝ loca a zenit n̄roꝝ capitū. At luna q̄ʒ silr: q̄ terre ꝓpingor ē magna nob vis attribuiṫ: q̄ mltis aīaṫ ⁊ inaīatis mutationes ꝯferunṫ. Excessus nāqʒ riuoꝝ ⁊ decrementa: s̄m lune diminutionē ⁊ augmētū eueniūt. Maria q̄ʒ in eius ortu ⁊ occasu alterantur. Vegetabilia item ⁊ aīata in toto vel in parte ipsius augmēto vel diminutione: crementū ⁊ decrementum ineunt.

Et nō ē h̄ solū ꝑꝑ mutatiōes q̄ fiūt ꝑ tpa anni: sic ē aīaliū gnātio: fructificatio arboꝝ: crescētie aq̄ꝝ ⁊ alioꝝ corpoꝝ mutatiōes: sʒ ēt ē ꝑꝑ reuolutionē quā faċ firmamētū vice vnam die: q̄ calefaċ ⁊ ifridat: humectat ⁊ dsiccat ꝑ regulā ⁊ ordinationē q̄ seqṫ figuras q̄ sūt siles i manerieb⁹ illis q̄ fiūt ꝑʒ loca sua d zenit n̄roꝝ capitū. At luna q̄ʒ silr q̄ terre ꝓpiquior ē magna nobis vis attribuiṫ: q̄ mltis aīatis ⁊ inaīatis mutatiōes ꝯfitēṫ. excessus maris vī ⁊ riuoꝝ ⁊ decremēta s̄m hāc diminutionē ⁊ augmētū eueniūt. maria quoqʒ in eius ortu ⁊ occasu alteranṫ. vegetabilia iteʒ ⁊ aīata in toto vel in parte ipsi augmēto vel diminutione cremētū vel decrementum inueniunt.

Postq̄ dixit ꝙ sol mutat aerē: ⁊ aer ēt res q̄s cōphēdit mutat dixit ꝙ sol nō faċ h̄ ꝑꝑ āni tpa: sʒ h̄ facit q̄lʒ die: eo mō q̄ faċ ꝑ āni tpa: q̄ sic sol q̄n ē i directo n̄roꝝ capitū faċ aerē mltū calʒ. ⁊ q̄n elōgaṫ minuiṫ m̄ltū d calore suo sic faċ die q̄libʒ: s̄ʒ ꝙ ē circa vl lōge a medio celi existe super terrā. nā i mane faċ aerē magis tēpatū: sic ē tpe veris respectu manerici: cui⁹ ē aer ipa die. ⁊ vult dicē ꝙ mane est aer magis tēpat⁹ vt ꝑlm. silr a medio celi an̄ calescit aer ꝑʒ qḋ ē tpe estatis: ⁊ ab occasu an̄ humectat s̄m qḋ ē tpe autūni. Et a me⁰ nocte ipsū ꝑʒ qḋ ē tpe hyemali. hec. n. est res quā hō d leui ꝑt itelligē sī ispexerit q̄n se ponit q̄lʒ die aer. Et postq̄ ita ē mani^m ꝙ sol ē maior cāṫ his q̄ accidūt ꝑ anni tpa: sic ē gnō aīaliū ⁊ fructificatio arboꝝ: ⁊ ꝙ i illi tpib⁹ seʳ h̄ cōplōnē aeris: certū ē ēt ꝙ sol ē maior cā in mutādo die q̄libʒ res istas q̄ sūt iter nos ꝑticularibus mutationib⁹. Et Ptol. exq̄siuit donec demr̄atonē inuenit ex ꝑte sensus ꝙ sol opaṫ in reb⁹ q̄ sūt iter nos ⁊ recipiūt ab eo mutatiōes ⁊ opa: res m̄lte viue ⁊ nō viue. Nā aquaꝝ recētie crescūt ⁊ dcrescūt sic aug^m ⁊ decremētū lucis lune: ⁊ mutanṫ etiaʒ mutationes maris ꝑʒ ascēsuʒ ⁊ dscēsuʒ lune. silr vegetabilia ⁊ aīalia crescūt ⁊ minuunṫ in toto vl ꝑte ꝑʒ aug^m ⁊ decremētuʒ lune. Et v̄t⁹ de vno ope ad aliḋ ē quāto lōgi⁹ sūt corpa: vnū. s. ab alio: q̄ tāto sūt dbiliora: ⁊ quāto viciniora tāto fortiora. Et ꝑꝑ h̄ dixit Ptol. q̄ luna est circa nos: ꝑuenit ad nos de ipsa magna v̄tus. Et est manifestuʒ ꝙ res viue sic vegetabilia ⁊ aīalia: ⁊ res nō viue sic aque fumositates ⁊ mineṫ: recipiūt oēs opa ⁊ mutatiōes a v̄tute lunari. ⁊ h̄ ē res quā videm⁹ ad oculū. nā videm⁹ riuos cresc̄ ⁊ minui: sʒ ꝙ lux lune crescit ⁊ minuiṫ: ⁊ mlte arbores mutāt oī die mot⁹ suos ꝑꝑ ascēsū ⁊ occasū lūe: aut q̄ stat ī medio celi. ⁊ h̄ to^m sciūt certe phici pastores ⁊ laboratores ⁊ marinary ꝙ totū hū scire poteris ꝑ li^os q̄s ꝑdicti cōpilauerūt: ꝙ vegetabilia: aīalia: mineṫ ⁊ aque mutanṫ in toto vel in ꝑte ꝑʒ mutationē lucis lune aut ꝑʒ figurā in q̄ se ponit.

¶ Erraticaꝝ quoqꝫ stellarū atqꝫ fixarum circūuolutio: calores ⁊ ventos ac niues in aere nos ambiente multis modis efficit. Quapropter ſm illius cōplonē rebus terre superpositis alterationes accidūt.

¶ Et cursus planetaꝝ erraticoꝝ ⁊ stellaꝝ fixarū opanť in aere qui nos cōprehendit multa ⁊ diuersa opa caloris ⁊ frigoris: ventoꝝ gelatoꝝ ⁊ niuiū: ⁊ ꝓꝑ mutationē illā mutanť res oēs que sunt supra terram mutatione eidem simili.

¶ Docuit nos ·Ptol', ꝙ oēs res celestes sūt gñal'r vnıꝰ sube. ⁊ ꝙ sol ⁊ luna opanť res multas vl'es ⁊ ꝑticl'ares i rebꝰ q̄ ſt iter nos, ⁊ ꝓꝑ h̄ ꝯuenit vt glꝫ planetaꝝ ⁊ stelle fixe hēant opa vl'ia ⁊ ꝑticl'aria. sic hn̄t sol ⁊ luna. Et postq̄ſt vnıꝰſbe gñal'r ꝯuenit ꝙ oē genꝰ hēat spēs q̄ opeť cū sua suba aliq̄ opa vl' ſit i eis aliq̄ vtꝰ. ⁊ ꝯuēit ꝙ oēs alie spēs q̄ ſt illiꝰ gñis hēant sil'ez vtutē. ⁊ ꝙ talia opa openť sic in phīa dcīn ē. Et postq̄ ita ē ꝯuenit oīnō vt ceteri plāete ⁊ stelle hēant vtutē cū q̄ opeť i rebꝰ q̄ sūt iter nos. sil'r sic sol ⁊ luna opāť id qḋ opāť ꝓꝑ motū suū ⁊ ꝓꝑ vtutē figuraꝝ i q̄bꝰ se ponūt: sic ⁊ i alijs planetı ⁊ stell' ꝯuenit: ꝙ ꝓꝑ motꝰ suos ⁊ figuras i q̄bꝰ se ponūt ⁊ faciāt opa i rebꝰ q̄ ſt iter nos. Qḋ āt dixit planetas erraticos: dixit ꝑ eo ꝙ hēant retrogradationē: directionē: altitudinē ⁊ deꝑssionē: cursū festinū ⁊ tardū. ⁊ hi ſt 5. q̄s aūt noiamiꝰ. ſ. Saturnꝰ: Juppiter: Mars: Uenus: ⁊ Mercurıꝰ. Et stelle fixe ḋ q̄bꝰ dixit ſt oēs alie stelle q̄ ſt in celo. ⁊ ſt dcē fixe: q̄r sp̄ ſt vnıꝰ modi: vna. ſ. ab alia elōgata. ⁊ h̄ sil'r ab eqnoctio ⁊ ꝯodiaco: ⁊ sp̄ oēs ḋ vnoꝰ moueť. sil'r ꝯuenit vt sic sol hꝫ opaꝫ spāle alteriꝰ maneriei q̄ luna. sic glꝫ planeta ⁊ stella hēat suā opaꝫ spāle ⁊ diuersū: vna. ſ. ab alia. Et sic sol ⁊ luna opanť in rebꝰ ꝓꝑ mutationē q̄ mutāt aerē: sic ⁊ pl'e ⁊ cetē stelle opāť id qḋ faciūt ꝓꝑ mutationē quā faciūt i aere. ⁊ ꝓꝑ eas ⁊ aerē fiūt iter nos calor frigus: vēti gelate niues: ⁊ alia m'ta ꝑtinētia ad nāꝫ cuiuſlꝫ eoꝝ.

¶ Et ſm eorum figuras adinuicem: quas ex sua ꝯiunctione suarūqꝫ fortitudinum cōmixtione suscipiunt: varie rerum mutationes ꝯtingunt.

¶ Participatio etiaꝫ planetaꝝ ⁊ stellaꝝ i figuris vnıꝰ. ſ. versus aliā: multas ⁊ diuersas mutationes faciunt quādo ꝯiunguntᷓ ⁊ cōmiscentur virtutes descendentes ab eis vna. ſ. cum alia.

¶ Postq̄ q̄lꝫ stellaꝝ hꝫ vtutē ꝓpriā cū q̄ opa sua opanť ſꝫ mutationē quā i aere fac̄ mārⁱᵉ ē q̄n ꝯiūgūť ḋ figura ꝙ earū vtutes voluūť ⁊ cōmiscenť cōplones sue. ſ. cū alia. ⁊ de hac cōmixtōe fit alia cōplo quā hꝫ vnaq̄qꝫ ꝑ se. Et ꝓꝑ h̄ ꝯuenit vt faciāt alia opa magꝰ ⁊ diuersa q̄ q̄lꝫ ꝑ se opari n̄ posset. ⁊ ita ſt h̄ opa m'ta ⁊ diuersa ſꝫ ꝙ cōmixtiōis m'te ⁊ diuerse ſt. ¶ Qḋ āt dixit in h̄ loco ·Ptol'. dixit ꝙ id qḋ opāť stelle oēs: opāť ꝓꝑ mutationē quā i aere faciūt: ḋ caloꝛ: frigoꝛ: hūiditate ⁊ siccitate. ⁊ h̄ ē finis ꝓbōnis quē ōdit in opibꝰ stellaꝝ. ·Ptol'. āt vult expōnē id qḋ ꝯuenit ḋ rebꝰ q̄s dixit in hac ꝓbatione: ⁊ postea h̄ inductiue mōstrabit.

¶ Preter ꝙ solis efficacia semꝑ in reꝝ variationibꝰ ordinatim incedētibꝰ preualet ceteris. Alie v̄o illum q̄nqꝫ iuuāt ⁊ nōnūq̄ ipediūt: qḋ in luna ꝯtingit euidētius atqꝫ frequētius: velut in ꝯiūctione ⁊ dicothomitate ac plenilunio. In alijs v̄o stellis euenit i tpis ꝓlixioris circuitione ⁊ occultiore significatione ſꝫ ꝙ est in horis occultationis ⁊ apparitionis earuꝫ: atqꝫ declinatione sua versus qualibet latitudinem.

¶ Qꝛq̄ꝫ virtꝰ solis victrix ſit ⁊ dn̄eť in rebꝰ oibꝰ cūtibꝰ ꝑ ordiatione: tn̄ alij plāete adiuuāt aliq̄n ⁊ aliq̄n nō: q̄r potiꝰ ꝯtrāt: ⁊ h̄ i luna ē manifestū ē ⁊ magis ⁊ sepiꝰ appet: sic in ꝯiūctiōe sol' ⁊ lune: ⁊ q̄n ipa diminuta est ⁊ q̄n cōpleť. de alijs tn̄ planetis ⁊ stellis accidit h̄ magis a longo tpe ⁊ plus coopte ondiť: sic i tpe quo apparēt ⁊ quo abscōdunť vel quoad aliquam partē declinant.

¶ Qḋ dixit vtꝰ sol' ē victrix ⁊ dn̄āť i rebꝰ cūtibꝰ ꝑ ordiationē: ē h̄ ꝙ appet i 4ᵒʳ ꝑtibꝰ ānı: ⁊ 4ᵒʳ ꝑtibꝰ diei: ⁊ rebꝰ oibꝰ q̄ de opibꝰ sol' appent. Et id qḋ dixit ꝙ alij planete ⁊ stelle adiuuāt solē i eo qḋ opāť i rebꝰ q̄ ſt ꝑ ordiationē vl' ꝯtrāt vl' minuūt ḋ ope suo: ⁊ toᵐ aliḋ qḋ dixit ꝑ hūc locū: dixit vt ḋmr̄aret opa stellaꝝ ⁊ cōmixtiōes q̄ fiūt ꝑ ꝯōnes suaꝝ vtutū vnıꝰ. ſ. cū alis. Sil'r docet nos ꝑ h̄ vba: ꝙ oēs motꝰ ꝯtigētes i rebꝰ q̄ ſt iter nos accidūt ꝓꝑ ꝯōnes vtutuꝫ stellaꝝ ⁊ ꝓꝑ ꝯmixtōes suas: ⁊ ꝓꝑ h̄ videmꝰ i tpibꝰ ⁊ q̄lꝫ die m̄aeries diuersas. q̄n aliq̄n vtꝰ q̄ est solis ꝓpa crescit ⁊ aliq̄n minuiť.

¶ Et postq̄ ita ē itelligamꝰ ꝙ alij planete ⁊ stelle aliq̄n iuuāt vtutē ⁊ opꝰ sol' q̄ ſtlla ſt eis: aliq̄n ꝑ eēntiā ⁊ aliq̄n ꝑ accidēs. ꝑ eēnᵃ: q̄n aliq̄s pl's vl' stella fuerit sol' nāe ꝙ opeť opus tale q̄le illḋ sol' ꝑ accn̄s q̄n in loco fuerit: vbi vtꝰ sua hēat vi maiorē. Et eaꝝ ē aliq̄ ꝯrīās opꝰ sol' ⁊ minuēs vtutē suā. Sil'r ꝑ eēntiā aut ꝑ accn̄s. ꝑ essentiā q̄n nā sua fuerit nāe sol' ꝯrīa: tūc ꝯrīat opꝰ sol': sic ē Saturnꝰ. ꝑ accn̄s q̄n i loco fuerit aliq̄ ꝙ possit minuere ḋ vtute sol'. h̄. n. appꝫ in lune magl ⁊ sepiꝰ q̄ i aliq̄ alioꝝ: q̄r ē m'tū circa trā: sic videmꝰ q̄n ꝯiūgiť cū sole: ⁊ q̄n dimidlať ⁊ q̄n cōpleť. ḋ alijs tn̄ planetı ⁊ stell' nō appet h̄ tm̄: nec sic sepe: q̄r h̄ nō accit nisi q̄n appent vl' q̄n abscōdūť: vl' q̄n ḋclınāt ad aliquā ꝑtē septētriōis aut meridiei: aut occidētı aut oriētı. Et q̄r ·Ptol'. ōdit ꝑ h̄ vba demr̄ationē opeꝝ planetaꝝ: ꝑ h̄ eadē ondit nob viā q̄ scire possimꝰ: cuiꝰ cōplonis ē glꝫ planeta ꝑ se ⁊ q̄lꝫ stella ꝑ expiētiā ⁊ aspectū. ⁊ q̄n expiri voluerimus q̄d opať vtꝰ cuiuſlꝫ eaꝝ ꝑ se: expiemur h̄ reᵘ sol' ⁊ lune: q̄r iā ꝑ certo scimꝰ cuiꝰ cōplonis ſt isti duo: q̄n res ē q̄ visibil'r appet. ⁊ cū ḋ vna sciuerimꝰ: poterimꝰ scire ḋ alijs. h̄ mō inspiciēdo q̄n secū se aspicit vl' iūgiť ſi vtꝰ sua crescit vl' minuiť studēdo i h̄ nō paꝝ ſꝫ m'tū. ⁊ q̄n h̄ ſꝑ cū ispexerimꝰ inueniemꝰ eē veꝝ: erimꝰ certı ḋ eo qḋ iuenerimꝰ: ⁊ hēbimꝰ viā ad iueniēdū id qḋ postea subseq̄ť. v̄ g. ſt iuenerimꝰ vtutē alicuiꝰ plāete q̄ augeat i calore quē fac̄ sol: ⁊ q̄ minuat ḋ hūiditate quā fac̄ luna: ⁊ videbimꝰ ꝙ ipe planeta vl' stella: minuit de frigore ⁊ auget de siccitate: ⁊ expiemur hoc m'totiēs i ea. certi erimꝰ ꝙ ipe pl's vel stella opať calorē ⁊ siccitatē. ꝑ hāc. n. viā iuenerūt ph̄ıcı vitatē oīs cōmixtiōis ⁊ medicie i cōpatiōe caloris hoīs nāl'. Nūc āt ōdit ·Ptol'. exq̄sitionē directe volētibꝰ scirī hāc sciaꝫ: vt ſt voluerit accipe reglas liᵒʳ hꝰ scie: sic posite ſt i eis ꝑ sapiētes ātiquos: p̄ıı eas accipe. ⁊ ſt h̄ ꝑ se expiri voluerit poteť ꝑ hāc viā. Et postq̄ ista ē demr̄o ꝙ h̄ scia ē v̄a ſirm ior eē nō posset.

¶ Qm̄ igiť ita se stellaꝝ opus hꝫ: necesse est vt qḋ suis opāť motibꝰ nō solū in manifestis appareat. verū etiā in p̄nᵒ ortus seminū ⁊ fructuū vt forme earumqꝫ modi ſm aeris qualitates in ipsa hora designentur.

¶ Et ē necīiū postq̄ h̄ appet ḋ opibꝰ istaꝝ reꝝ h̄ mō qḋ nō openť solūmō res ista ꝑ motꝰ suos i rebꝰ q̄s videmus ⁊ sentimus: ſꝫ ēt opanť i oibꝰ rebꝰ viuētibꝰ ⁊ dātibꝰ semē ⁊ fructū. de mōꝙ gñanť ⁊ formanť ſm statū aeris eas cōprehendentis qualiſcunqꝫ manerie ſit hoc ⁊ quo tpe.

¶ Iā ōderat nob gñale dcm̄ ·Ptolomeꝰ ꝙ id qḋ opanť stelle opanť i rebꝰ oibꝰ q̄ ſt iter nos: ꝓꝑ mutationē quā faciūt ḋ in aere: q̄r ꝓꝑ vtutē ipsaꝫ veniētē ab eis in aere opanť tā hn̄ sic in terra in aq̄s fumositatibꝰ mineris vegetabilibꝰ ⁊ aialibꝰ:

aialib⁹: nūc āt pp h̄ sruū dcm̄ vult facē nos rē aliaꝫ itelligē spāliorē ⁊ magis ppriā: vult. n. īnfare nob ṽtutē cuiusꝫ pn̄cipiȷ. Nā p pn̄ᵃ recipit p̄ cōplōnē aliquā ex cōmixtiōe q̄ fit i aere pp mutatiōnē ⁊ ṽtutē stellaꝝ. ⁊ ſꝫ h̄ gn̄anᷣ ⁊ formātur. ⁊ subaō q̄ fit illō aᷓ recipit ṽtutē ⁊ ꝯplōnē talē. Et manifestū ē ꝙ ṽtutes aie ⁊ oia eī⁹ opa sequūᷣ ſp cōplōnē corporis: sic ōndit p̄mit⁹ Ari. ⁊ postea Ptolo. ⁊ h̄ idē accidit i oib⁹ alijs pncipijs reꝝ oiuꝫ q̄ pn̄ᵐ hn̄t. Et ē ēt māifestū ꝙ cū illa ṽtute quā recipit res pn̄ᵒ suo remanebit donec durabit: vñ postq̄ꝫ ita ē itelligim⁹ opa stellaꝝ eē i duob⁹ manerieb⁹. vna id qō pn̄ᵐ rei opaᷣ. Alia id qō opaᷣ post pn̄ᵐ. ⁊ id qō recipit res i pn̄ᵒ remanet secū donec durat. Sꝫ id qō accit ei p⁹ pn̄ᵐ n̄ durat ei nisi aliq̄ tpe ⁊ postea dstruiᷣ. per h̄. n. ṽba Ptol. certitudinē nalitatū ⁊ oīs pncipij pbat.

¶ Inde ē ꝙ p plura experti sūt agricultores ac pecoꝝ custodes: in hora coitus aialiū: seminūqꝫ piectionis qō īde futurum sit p ventoꝝ flatus deprehendunt.

¶ Et ſm hoc laboratores ⁊ pastores qui magis q̄ꝫ alij īspiciūt itelligūt hora qua masculus iūgitur cū femina: ⁊ hora qua spargiᷣ semē qd accidet in hac gnōne p vētos hora ipsa currentes.

¶ Ptolome⁹ nō tenuit se ꝯtētū dm̄rando nob p arg^m id qō mrauit solūmō. Sꝫ h̄ volunt affirmare ⁊ certificare p res q̄s ppls nouit vt certi scim⁹ ⁊ itelligam⁹ vi magnā quā hn̄t pn̄ᵃ reꝝ: qꝛ laboratores ⁊ pastores q magis īspiciūt sic Moni⁹ q fecit librū vnū d agricultura. i. tractatuū mlūū bonū mirabilē ⁊ valde cōpletū. Et silr sapiētes antiq q fecerūt alios liᵒˢ de hac rōne tales q̄lis ē iste. Intelligūt pp vētos currētes hora q̄ masculus iūgiᷣ cū femina: ⁊ qn̄ plātāt vl̄ semināt qd accidet huic gnōni. Qō āt dic d vētꝫ currētib⁹ dic pp mutationē q̄ accit i aere pp ṽtutē stellaꝝ: qꝛ vēti n̄ sūt nisi pp fumositates q̄ fiunt in aere ⁊ pp motuꝫ aeris. ⁊ hec duo nō fiūt nisi p ṽtutes stellaꝝ q̄ in aere cōniscenᷣ.

¶ Gn̄alr ēt cognoscimus ꝙ res vl̄es q̄ p solis ⁊ lune nec non stellaꝝ figuras declaranᷣ: plane sunt ⁊ aperte. Huius etenim artis expertores eoꝝ pnosticationes solis frequenter experimentis agnoscunt.

¶ Et gn̄alr videmus ꝙ res vl̄es eas quas itelligimus a pticipatione solis ⁊ lune ac stellaꝝ in figuris sūt māifeste mltū: ⁊ appēt visibilr ita ꝙ eas pn̄t scire ⁊ itelligere pp plimas pnosticationes mlri q nihil sciūt d sciā nec nā solūmō p īspiciēdo in rebus ⁊ pp experiētiā quā alij habuerūt.

¶ Dicit ꝙ radices hꝰ scie sunt adeo manifeste ꝙ populares nihil sciētes de scia sciūt ⁊ intelligūt eas inspiciendo ⁊ experiendo eas. pꝫ ex h̄ igiᷣ quāto magis scire debeāt sapientes: qui res nāles scire sindēt sicut phi ⁊ physici.

¶ Illi q̄ꝫ stellaꝝ effect⁹ q maximis virib⁹ accidūt: ⁊ q nālr euēire ꝯsueuerᷣ ab ipis: īmo ēt ⁊ a qb⁹ aialiū pnosticanᷣ. Cū plima nāqꝫ aialia tēpoꝝ anni variationes vētoꝝūqꝫ mutatiōes q ouīa vocanᷣ signare videm⁹.

¶ Et opa q̄ veniūt a vi maiori ⁊ currūt ordinatiōe ppetua sciūt antecq̄ꝫ accidāt nescij pplares. Et dico magis ꝙ hec itelligūt aialia multa: qm̄ aialia multa mōstrāt mutationē tempoꝝ anni ⁊ diuersitatem ventoꝝ qui aiales sunt dicti.

¶ Iā dixerat nob ꝙ vnusqsqꝫ pplaris q̄liscūqꝫ sit pt scīr h⁹ arti ⁊ scie rōnes aliquātulū īspiciēdo i eis. Mlto igiᷣ magis sapiētes q sciūt reꝝ nās. nā stellaꝝ opa quāto fortiora sūt currētia ordiatiōe ppetua sic ṽt⁹ sol. pn̄t hn̄ itelligē nescij pplares. Sād q̄ magis illi q expiri volūt ⁊ aliquātulū in reb⁹ īspiciᷣ. ⁊ nō isti solūmō h̄ itelligūt: ſꝫ ēt aialia multa ⁊ ea q̄ mutāt se d vno loco i aliū ⁊ morāᷣ q̄libꝫ tpe loco certo sic grues. Silr aialia q̄ ghant tpe certo sic turtures. Et aialia q̄ p̄parant victū suū vno tpe p alio: sicut apes ⁊ formice: h̄ tatū docet nos ꝙ aialia mlta itelligūt ⁊ cognoscunt mutatiōes tēpoꝝ āntq̄ꝫ faᷣ sol. videm⁹ ēt ꝙ nescij pplares ⁊ mlta aialia muta itelligūt diuersitatē cursus vētoꝝ q oci sūt aiales: qꝛ hi vēti ſp currūt i ciuitate ex pte septētrionis p mediū diez: ⁊ ē eiti⁹ currēs qn̄ꝫ magis ⁊ qn̄ꝫ min⁹ sm pticiⁿᵉᵐ quā hn̄t stelle cū sole. h̄. n. intelligūt multa aialia muta. ⁊ h̄ mō sūt alij vēti q sūt pprij p q̄lꝫ tpe anni: qꝛ vnusqsqꝫ eoꝝ currit pp viꝫ cursus sol: ⁊ aug^m ⁊ dcrem^m cuiusꝫ eoꝝ n̄ fiūt nisi pp pticⁿᵉˢ aliaꝝ stellaꝝ cū sole: vñ n̄ itelligūt h̄ nisi sciētes ṽtutes stellaꝝ hn̄tiū pticiⁿᵉˢ i sig⁹ cū sole.

¶ Qō qꝛ haꝝ sign̄ationū occasio freq̄nti⁹ ē solᷣ ꝯtigē nō dubitam⁹. Ea ṽo q̄ minorib⁹ accidūt virib⁹ nō nisi a freq̄nᷣ expertis pnosticāᷣ: velut a nautis idiuidue mutationes hyemalis aeris ⁊ longioris tpis ventus.

¶ Rōpp quā vicit h̄ ṽt⁹ ē sol: tn̄ opa veniētia p aliā vim minorē ista pn̄t idē pnosticationes intelligere q mēte in eis apposuerint ⁊ multotiēs experti fuerint sicut marinarij q sciunt pticulares motus accidētes in aere hyemali: ⁊ vētos currentes per cursus magis a longo tempore.

¶ Ptolome⁹ glosat nob p h̄ ṽba o cū: qō añ dixit dicēs ꝙ rō pp quā nesci⁹ ppls ⁊ aialia muta intelligūt mutationes magnas eūtes ordinate est vis magna solis vincēs in cōmixtione q̄ fit pp ꝯiunctionē ṽtutū stellaꝝ: ⁊ pp h̄ mutationes q̄ fiūt p aliā vim minorē illa solis nequeūt itelligē nisi q multotiēs ibi īspexerint ⁊ experti fuerint lōgo tpe sic marinarij q sciūt pp cursum stellaꝝ id qō accidet in aere hyemali de aug^to vel decre^to ipsi⁹. Et simul id qō accidet i vētis a lōgo tpe veniētib⁹: h̄. n. scire poterisa marinarijs eūtib⁹ sup mare: ⁊ maxie ab illis q hn̄t vitā in mari indie.

¶ Hec autem per lune: fixarumqꝫ stellarum cuꝫ sole figuras euenire manifestum est.

¶ Et hoc qm̄ eis ꝯtingit pp̄ter participationeꝫ quā luna ⁊ stelle fixe hn̄t cum sole in figura.

¶ Ult dicē ꝙ mariarij pp experiētiā lōgi tpis sciūt ꝙ mutatiōes pticlares in aere accītes fiūt oēs pp pticiⁿᵉᵐ lune ⁊ stellaꝝ fixaꝝ cū sole i q̄libꝫ fig^a. Et qꝛ h̄ dcm̄ vl̄ ṽbū seqᷣ illa ṽba p̄dcā. Dicim⁹ ꝙ silr laboratores faciūt ⁊ pastores.

¶ At qꝛ stellaꝝ loca rerūqꝫ predictaꝝ horas ⁊ erraticaꝝ stellāꝝ motus qui plurimū presactoꝝ iuuāt sciētiam ignorauere multotiens in hac scia decepti sūt.

¶ Et qꝛ isti n̄ hn̄t vi itellis sic magnā ꝙ sciāt loca stellaꝝ: ⁊ tpa reꝝ q̄s dixim⁹ certificare: nec sūt hi experti ꝯplete: nec p sēsū cursus: nec p plās erraticos ꝙ ē res q̄ dat mag^m auxiliū i sciēdo res q̄s diximus: accit eis ⁊ erraᷣ mltotiēs i reb⁹ istis sciēdis.

¶ Uult dicē ꝙ laboratores ⁊ pastores marinarij ⁊ ceteri oēs qbus expedit experiri res o dixit. qꝛ nesciūt cursuꝫ solis ⁊ lune ⁊ alioꝝ planetaꝝ ⁊ stellaꝝ fixaruꝫ: nec de figura nec de alijs maneriebus: nec experti fuerūt h̄ multotiēs vt debebant: nec sciūt ṽtutes ⁊ opera planetaruꝫ erraticoꝝ: nec eoꝝ cursuꝫ q in operādo hn̄t vim multū maiorem q̄ꝫ stelle fixe accidit eos errare mltotiēs i pnosticationib⁹ q̄s scire debēt p stellas. Et si h̄ sciuissent cōplete possent scire res pticulares debētes accidere in eis que eos scire opꝫ.

¶ Qō cū ita sit. siqs oīum stellaꝝ ⁊ solᷣ luneqꝫ motus notitiā habuerit: ita vt loca ⁊ horas: i qb⁹ eaꝝ figure formāᷣ ṽaciter agnoscat: suarūqꝫ ēt nāꝝ q̄s p mltoꝝ experimēta tēpoꝝ didicerit nō obliuiscaᷣ: lꝫ eaꝝ suba-

les nãs nesciuerit: sʒ q̃s opãt effect⁹ agnouerit: vt so lẽ calefacẽ: lunã humectare: ⁊ in ceteris sĩlr fueritq; fortis ad hoc sciẽdũ mõ nãli: ⁊ in hoꝶ cõmixtione significationis moduʒ bona dep̄hẽdent extimatione.

¶ Et postq̃ʒ ita ẽ ꝙ res ꝓhibebit ei q̄ nouit motũ stellaꝶ oĩuʒ ⁊ sol' ⁊ lune: ita ꝙ nihil sibi ꝺficiat in sciẽdo loca ⁊ tp̄a ĩ qb⁹ eis figuŕ accidũt: ⁊ nouit nãʒ cuiusq; coꝶ ꝺm rõne sapiẽtũ ãtiquoꝶ q̄ hlõ gis tp̄ib⁹ ⁊ mlt'oties sũt expti. vn⁹. s. post aliũ q̃ʒq̃ʒ nesciat nãʒ sube: sciat tñ ꝟtutẽ lũe cũ q̄ opaŕ: sic nouit hõ ꝙ ꝟt⁹ solis ẽ calor: ⁊ ꝟt⁹ lune hʒ molliciẽ. ⁊ hmõ sciat ꝟtutes aliaꝶ stellaꝶ ⁊ hẽat posse sciẽdi res istas sʒ nãʒ: ⁊ p̄t scire p̄ sẽsuʒ bonũ q̄ hẽat ꝓprietates reꝶ q̃ fiũt p̄ cõmixtionẽ totius isti⁹: q̃ñ oñdat res q̃ hñt ꝯtigere quolibet tp̄e.

¶ Res q̃ fuerũt expimẽtate ⁊ scite ꝓbatiõe sũt q̃s alij experti fuerũt ꝓbauerũt ⁊ rectificauerũt: ⁊ ꝯuenit ꝙ eaꝶ expellemus expientiã ⁊ rectificationẽ: ⁊ q̃s alij nõ fuerũt expti p̄ se: ꝯuenit nos dicẽ ꝙ eas sciuerũt p̄ alioꝶ doctrinã. Et q2 vita hoĩs ꝺterminata ẽ in mõ ꝙ nõ sufficit ad ꝓbãdũ res oẽs p̄ se oportuit eũ scire ea q̃ añ eũ ceteri ꝓbauerũt ꝺmõstratiõe illoꝶ q̄ ea expti fuerũt. Pro eo ꝙ fruct⁹ ⁊ ꝓficuũ qđ inde p̄ot hñi nõ tardeť. Et q2 ꝓpo^m h⁹ scie ẽ sciŕ res q̃ future sũt p̄ opa stellaꝶ suffic̃ hoiẽʒ scite ꝟtutẽ q̃ opaŕ q̃libʒ eaꝶ: ⁊ opa q̃ fiũt cõmixtiõe figuraꝶ suaꝶ. Scire tñ cãꝶ sube nõ ẽ astrologi: sʒ phĩs ꝺ natura scire volẽtĩ. Qđ ãt dixit Ptolome⁹ ꝺ illo q̄ hʒ posse sciẽdi res istas sʒ nãʒ. vult dicẽ ꝙ ille q̄ p̄t scire p̄ se vł p̄ alios sʒ ꝟtutes nãles qb⁹ stelle opa sua faciũt: q̃ ꝟtutes sũt 4.^or q̃litates q̃ fiũt ĩ aere nos ꝯtinẽte. s. calor friditas: humiditas ⁊ siccitas: p̄ot oĩa alia q̃ fũt de ista scia scire. Et tñ añ itelliges q̃ñ glosabim⁹ ꝟba q̃ dicet, postq̃ʒ h̄ ita ẽ. Et ꝙ dixit ꝙ poterit scire p̄ bonũ sensuʒ q̃ hẽat ꝓꝓetates reꝶ q̃ fiũt p̄ cõmixtionẽ h⁹ toti⁹. vult dicẽ ꝙ hõ q̄ scire poterit p̄ cõplones ꝟtutes stellaꝶ p̄t scif p̄ cõmixtionẽ cõplonũ ꝺiuĩẽ q̃ venire p̄ot ab alijs: q2 ꝟtutes sue cõmiscenť ꝓp figuras: ⁊ q̄ h̄ bñ sciũt nihil ẽ qđ posset eos disturbare q̄n sciãt ea q̃ hñt stelle q̃libʒ tp̄e opari.

¶ Quid eũ eni ꝓhibẽ poterit: q̄n ita sp̄ agnoscat futuras aeris mutatiões: vt eũ nũc caliorẽ: nũc hũidiorẽ fore p̄dicat. Poterit itẽ p̄ aeris q̃litates oĩuʒ hoium nãꝶ q̃litates dep̄hẽdẽ sic vt corpis aieq; q̃litates ita ⁊ ita euenire dignoscat: ⁊ futura eaꝶ in certis horis accñda dep̄hẽdat. Qui ẽt eũ aer ãbiẽs corporũq; nã sic ⁊ sic se hũerit saluti corporũq; melior actioni ꝯueniẽs eẽ ꝓnosticabit. Cũq; ꝯriũ fuerit iudicabit ꝯriũ.

¶ Pro ꝺnr̃ando ꝓprias mutatões aeris: ⁊ ꝺ eo ꝙ erit calior aut fridior. Et poterit scire cuiusq; p̄sone cõplonẽ ꝓpriã a statu aeris nos ꝯtinente. ⁊ ꝓp h̄ sciet statũ corpis ⁊ suoꝶ spirituũ: ⁊ sciet accidẽtia q̃ sibi accidẽt aliq̄bus tẽporib⁹. Et q̃ñ aer q̄ nos ꝯtinet fuerit alicui⁹ manerlei ⁊ cõplo corpis fuerit alicui⁹ alteri⁹ erit tẽpat⁹ ⁊ adiuuabit salutẽ corpis ad ip̄ʒ igrossandũ. ⁊ si alterius manerlei fuerit nõ erit hoi ꝯueniẽs nec tẽpatus.

¶ Uult dicẽ ꝙ astrologus ẽ hõ q̄ dic̃ ꝟtutes figuraꝶ q̃ fiũt ꝓp motũ stellaꝶ ⁊ totũ aliđ qđ de eo dic̃: ⁊ hʒ posse sciẽdi ⁊ ꝺnr̃andi mutatiões p̄ticulares q̃ hñt accidẽ ĩ aere. Amplı⁹ h⁹ exẽplũ: q2 dicet hoc vere futuro erit aer humidior aut siccior eo qđ solet eẽ. Et idẽ dic̃ de q̃libʒ die ꝙ tali die erit calior aut fridior aer ꝺ eo qđ ꝯuenit eidẽ tp̄i: ⁊ ꝓp h̄ scire poterit statũ cuiusq; p̄sone de q̃ cõplone fuerit: ⁊ q̃rũ morũ erit: ⁊ q̃ fcã faciet. q2 q̃ñ sciuerit ꝟtutẽ cõplonis q̃ fiet ĩ aere p̄ ꝯiũctionẽ ꝟtutũ stellaꝶ hora q̃ corp⁹ formať ⁊ firmať ĩ ip̄o ꝟt⁹ aeris bñ ꝺʒ scire ea q̃ accidẽt ip̄i corpi ꝺ salute vł ĩfirmitate: ⁊ id qđ accidet ꝟtutib⁹ spũũʒ ip̄i⁹ corpis ac morib⁹ ⁊ fcĩs suis: q2 h̄ oĩa sequũť cõplonẽ corpis sic experti sũt ꝺm ratiõe recta phi nãles ⁊ physici. Itẽ scire poterit id qđ accidet cuilibʒ hoi q̃libʒ tp̄e: q2 q̃ñ sciuerit cõplonẽ alic⁹ hoĩs sepati: ⁊ sciuerit res q̃ accidẽ hñt ĩ aeŕ: ⁊ ꝙ melia ꝺñabiť ĩ cerebro h⁹ hoĩs tali tp̄e: sciet ꝙ mores ip̄i⁹ hoĩs eẽt illo tp̄e tales q̃les sũt hoĩs melici. Cõueit. n. te bñ ĩspicẽ ĩ ꝟbis Ptol. q̄ dixit ĩ h̄ loco. dic̃ ip̄a bñ itel^{ligas} sʒ ꝙ ea docem⁹ id facies ꝺ oĩb⁹ ꝟbis q̃ dicet ꝺ mõ ꝙ itelligas p̄ te aliq̄d.

¶ Ex predictis igitur coꝶũq; similibus ad hoc opus nos peruenire posse manifestum est.

¶ Per hec. n. q̃ dixim⁹ ⁊ alia talia poterim⁹ scire ꝙ hec scia ẽ res cũ mõ ꝙ eã attigẽ poterim⁹.

¶ Ualde bonũ ꝟbũ dixit q̃ñ dic̃ ꝙ poterim⁹ ĩ eũ attigẽ: q̃ia p̄ viã q̃ sciuĩ⁹ alias scias q̃ sũt ꝺ nãis extracte sic̃ medicia: p̄ hãc eãdẽ possum⁹ sciaʒ istã attigẽ: ⁊ hec ẽ via quã nos docuit. Hoc ãt ꝟbũ qđ dixit ẽ rñsio aliq̄b⁹ dicẽtib⁹ ꝙ hec scia nõ p̄ot attigi p̄ nãʒ nec rectificationẽ: nec expiẽdo res nisi p̄ somnia: aut p̄ visiões seu ꝓphias. Et Ptolome⁹ p̄ h̄ ꝟba sic r̃ndet ⁊ dic̃. Bñ p̄t eẽ veꝶ qđ dicitis ꝙ p̄ ꝓphiaʒ seu visionẽ p̄ot attigi hec scia: nos tñ possumus eã attingẽ p̄ viã nãꝶ ⁊ rectificatiõis ⁊ expiẽdi res. Et ego dico ꝙ si tu viã bñ itelligẽ hãc viã quã dixit Ptolome⁹ ĩspice ĩ li^o Hal. quẽ fecit de opionib⁹: ⁊ itelligas bñ id qđ dixit de opionib⁹ secte ⁊ expiẽtie. Hic. n. finiť quãũ locut⁹ fuit Ptolome⁹ in hac scia ꝙ p̄t attigi. ab hic ꝟo in antea loqueť in quãtitate quã ide hõ p̄ot attingẽ ꝓponẽdo ꝟba q̃ huic ꝯueniũt rõni.

¶ Qui hanc sciam culpãdã ⁊ postponendã esse dixere: lʒ friuolas aliquas tñ occasiones habuerũt.

¶ Illi enim qui eijciunt hãc sciẽtiam dicentes ꝙ non p̄ot attingi dant rõnes sʒ non sunt recte.

¶ Postq̃ʒ Ptolomeus mõstrauit ꝙ hec scia p̄ot attingi ⁊ docuit nos viã qua possumus eã attingẽ. vult mõ destruere dicta coꝶ: q̄ dicũt ꝙ nõ est res que possit attingi in mõ ꝙ nulli sup̄sit rõ qua possit ꝯtradicere huic sciẽtie.

¶ Quarũ p̄ria est coꝶ magna deceptio q̄ hanc auctoritatẽ nõ attendũt sciam: cum eam inspicere grandis sit industria multis modis. Ideoq; cõplures opinati sunt fortuitu ꝯtingere cum hec sciẽtia vera fuerit.

¶ Et nos scimus h̄ istis rõnibus quas dicemus. prima rõ qua errauerũt in hoc est ꝙ nõ inspexerũt in hac scia: nec multi studuerunt in ea sicut debebãt: q̃m est grãdis valde ⁊ multaꝶ viaꝶ: ⁊ ꝓp hoc crediderũt aliqui ꝙ res quas certificant astrologi de hac arte casu accidant ⁊ fortuna.

¶ Dic̃ ꝙ p⁹ rõ ꝓp quã aliq̄ crediderũt ꝙ h̄ ars ñ possit attigi ẽ: q2 aliq̄ astrologi nõ ĩspiciũt nec studẽt in ea sic̃ debe rẽt: ⁊ trãseũt res q̃ sũt in hac arte: qđ facẽ non deberẽt: q̃m ẽ ars grãdis diuersaꝶ ⁊ mltaꝶ viaꝶ. q̃re ꝯuenit in sciẽdo eã: vt magn⁹ labor ⁊ studiũ hẽať. Et q2 aliq̄b⁹ in ea nõ studẽtibus vt debẽt accidit erroribus multis errare: illi q̄ sic errare vident eos: credunt ꝙ res quas certificant aliq̃ñ accidãt fortuna: ⁊ nõ recta nec firma hui⁹ artis radice.

¶ Hec ãt hoꝶ occasio ĩcõueniẽs ẽ: eo ꝙ hec ꝺceptio nõ h⁹ artis ꝺbilitate: sʒ ĩspiciẽtiũ temeritate ꝯtingit.

¶ Hoc eni ꝙ extimãt nõ est veꝶ. ⁊ error quo errant aliqui in hac scia non est ex artis debilitate: sed eius qui se intromittit de ea.

¶ Ptolome⁹

¶ Ptolome⁹ destruit rōnē illoꝝ cū h̄ dcō dicēs: ꝙ error q accidit aliq́b⁹ astrologis n̄ ē ex d̄bilitate artꝭ: ſʒ ex pigritia ⁊ negligētia aliq̄rū q ſe itromittūt de ea. Et poſtꝗ̄ est ita manifeſtū ē ꝙ ea q̄ certificant̄ d̄ hac arte nō eueniūt caſu: ſʒ ꝑ radices v̄as ⁊ certas regulas firmas: ſic aū mōſtrauit.

¶ Occaſio vo 2ª ē hec: ſūt ꝗ̄plurimi q vt multa lucrifacerēt: alteri⁹ doctrine ꝓnoſticationē hn̄tes: eā huic aſcripſere ſcie: a qb⁹ m̄lti decepti ad hāc ipellebant̄ opinionē: vt vi huius ſcie multa predicerēt: itaq vt in opinando eius nature modum excederent.

¶ Alia vo rō ē. qꝛ m̄lti vt aliqd lucrent̄: accipiūt ꝓnoſticatiōes ab aliq ꝑte dicētes ſe ſcire ꝓnoſticationes ipas ꝑ hāc ſciaꝫ: ⁊ ponūt i ſophyſticatiōeꝫ ꝑpl'ꝫ ⁊ errorē. faciūt eos credē ꝙ ſciūt res futuras ⁊ m̄ltas ⁊ miraculoſas: itaꝫ ꝙ trāſeūt ad loq̄ndū d̄ reb⁹ q̄ n̄ ſūt de nā ꝙ hō poſſit eas ſcire.

¶ Hec ē rō q̄ m̄lti credūt ꝙ h̄ ſcia nō pōt attigi: ita ꝙ inenim⁹ aldeas ne dū ciuitates plenas hoīb⁹ q fingūt ſe ſcire artē aſtronomie: ⁊ m̄tū ſūt elōgati ab ea: ⁊ ponūt i ſophyſticatiōnē ꝑpl'ꝫ ⁊ errorē: faciētes eos credē ꝙ ſciūt res m̄ltas miraculoſas ex his q̄ futura ſūt: ⁊ ſūt itātū audaces ꝙ loquunt̄ d̄ reb⁹ q̄ nō ſūt de nā ꝙ eas poſſit humanus attigē itell's. Et volo tibi dare exᵐ de vno ex iſtis talib⁹ quē ego vidi. Ueīt ad nos qdā q magnū p̄hꝫ ſe tenebat: ⁊ dixit nobis rōnes magnas: miror d̄ vob q̄ eſtimatis de ore ꝙ cor leonis ꝑuenit ad .15. gradū leonis: ⁊ nō exit ignis de leone q totū mūdū cōburat. Ego vo tūc cū ipꝫ audiui riſi de eo. tn̄ alij q ibi ſtabāt dixerūt. ꝯuenit vt nō cures m̄l'ū d̄ dcō talia v̄ba. Et qd vr̄ tibi qn̄ d̄ſcēdit loq̄ndo d̄ natiuitatibus eoꝝ q faciūt chronicas: qꝛ dixit ꝙ Mercuri⁹ erat i natiuitatib⁹ hoꝝ i gradib⁹ q dci ſūt putei. ⁊ ꝑꝑ h̄ demſat ꝙ aliqd dānū erit in itell'u. ⁊ h̄ ē maior neſcietas q̄ ꝑt eē nīſis rōnib⁹. vna: qꝛ gradus putei ſūt res d̄bilior q̄ eē poſſet. 2ª: qꝛ ſciaꝫ ſuā pōit i malā famā ⁊ itromittētes de ea. 3ª: ſi hn̄ veꝝ eēt id qd̄ dixit poſſet Mercuri⁹ illd̄ iformitū ꝑdere aſpectu alioꝝ plāetaꝝ. ⁊ ego vellē ſcir̄ vn̄ h̄ didicit ⁊ accepit: aut qūo potuit hīe de h̄ expiētiā ſine alijs q añ eū fuerūt. h̄. n. ocīi aſſilat̄ ꝙ ſit vnū phātaſma ex hiaq̄ cognoſcimus in alijs a oclis ſuis: qꝛ forte iuenit Mercuriū i natiuitate ſua vl' alteri⁹ i gradu puteo iformatū. Scim⁹. n. ꝙ Albumaſar anꝗ̄ aſtronomiā legerat erat vn⁹ ex illis q chronicas faciebāt. talē ſic repertus i ſcripturis: ⁊ ꝑꝑ h̄ credidit ꝙ oēs alij q chronicas faciebāt talē hēbāt ſenſuꝫ q̄lē ipſe. Et qūo poſſet h̄ eē veꝝ ꝙ faciētes chronicas hīe debeant itell's defectū: qꝛ tā iuenim⁹ m̄ltos eoꝝ boni ſēſus ⁊ itell's: ⁊ ab eis accepim⁹ doctrinas certas eoꝝ q trāſiuerūt. Et vidi vnū ſciētē aliqd de ſcia aſtronomie q venit ad me vna die dicēs mihi. ꝙ audiuit vnū dicētē q ſe m̄tū de hac ſcia ꝑſciebat rē quā nullus d̄ mūdo ſcire poſſet. Dixit. n. mihi hō iſte: qūo pōt qs ſcire qn̄ Mars itrat domū 2ᵃᵐ natiuitatis alicui⁹ ꝙ ei furata erūt ꝓpa veſtimēta ei⁹ ſua ⁊ n̄ alij pāni: nec aliō hauē. i. cēſus: cui ego dixi ꝙ h̄ eſt res quā hō ſic ſepate ſcire nō poſſet ꝑ hāc artē: dixit mihi poſtea. ſociꝫ nr̄i fingūt ſe ſcire talē rē cuꝫ magno mēdacio. vn̄ ꝑ his talib⁹ aliq crediderūt ꝙ h̄ ſcia attigi nō ꝑt: ⁊ eā ꝑꝑea eiecerunt. Et tu itelliges ꝙ m̄lti ꝑꝑ hāc rōnē eiecerūt eā qn̄ leges fabulas libroꝝ q̄s fecerūt tales q̄les iſti ꝑꝑ ꝓfanas. i. faſtus: ⁊ vt ſe ſapiētes oſtēdāt. q nos ipedierūt cū v̄bis m̄ltis ⁊ diſturbauerūt ad v̄itatē ſciēdā. Dico. n. ꝙ qn̄ viā multū ⁊ ꝑ m̄ltos iuenio ipeditā d̄ illa me exonero nec volo me trahere ad ipſaꝫ: ⁊ oīno ꝯſulo tibi vt tuā ſuſtineas volūtatē: nec velis laborare in illis ſuis libris: nec intromittere te de ipſis: ſʒ applices mētē ⁊ ſtudiuꝫ in viā ſolūmō Ptolomei: qm̄ eſt via recta ⁊ certa ⁊ res certificata ꝓbatione argumētoꝝ ⁊ experientia vera: ita ꝙ nullū dubiū eſt in ea.

¶ Quapꝑ h̄ eoꝝ op⁹: m̄ltoꝝ fuit occaſio vt nō ſoluꝫ qd̄ ex ea neſciri pōt: veꝝ ēt qd̄ ſcibile ē vilipēderēt.

¶ Et ꝑꝑ hec q̄ faciūt iuenerūt eoꝝ aliq rōnē qua poſſent itelligē res h⁹ ſcie: q̄ ſūt i nā: ꝙ hō poſſit eas ſcir̄ ſine ſtudēdo i eis: ⁊ dixerūt eas ſic deiecerūt res ipas vanas extimādo ꝙ oēs ſīt vane.

¶ Dic ꝙ talia fcā q̄lia fecerūt illi q̄s aū dixim⁹: fecerūt ſtudētes: q aliqd ſcire poterāt extē hāc ſciaꝫ. m̄lū q̄ magi illos q de ſtudēdo i eo volūtatē nō hn̄t extimātib⁹ ipſis: ꝙ qcqd dcm̄ ē i hac arte ſit totū d̄ mārie phātaſmatū: q̄s illi dixerūt. Et ego vidi altq̄s ſtudētes q aliqd ſcir̄ poterāt: qb⁹ h̄ ꝯtigit. vidi. n. ex illis q ſtudebāt i libris miliarioꝝ ⁊ cētenarioꝝ ⁊ dcēnarioꝝ. ⁊ credebāt certuꝫ ⁊ veꝝ eē qcqd locut⁹ fuit ibi Albumaſar ⁊ ſtkes. ⁊ voluerūt h̄ exꝑiri i reb⁹ ꝑteritis: ⁊ ibi nullā certitudinē iuenerūt. ⁊ ego dixi. magnū miꝝ ē d̄ vob q dimittitis iſpicē mot⁹ ſtellaꝝ ⁊ ꝯiōes magnas: ⁊ vultis ſcire ea q̄ futura ſūt ꝑ numeꝝ annoꝝ: qꝛ ſi h̄ veꝝ eēt ars aſtroᵐⁱᵉ: ⁊ ea q̄ ꝑ ſtellas ſcire poſſum⁹ de eo qd̄ futuꝝ ē nihil eēt. Credo ꝓ certo. n. ꝙ talia q̄lia ſūt iſta: ſūt ex̄ regulā h⁹ artis q̄ aliq exxerūt vt ponerēt alios i errorē: ⁊ vt ſibi laudē attribuerēt d̄ re: q̄ v̄itas nō ē. nā h̄ oīa ſūt res d̄ qb⁹ volūtatē hn̄t q eas audiūt: ſic d̄ fabul' q̄ nūꝗ̄ fuerūt: ⁊ credūt ꝙ ſit magᵐ qd. Et d̄ ſophyſticis q dſit rōneaq̄ ſic eē appēt. ⁊ qn̄ hō eas exꝑit i rectitudie ⁊ v̄itate: mēdaces iuēit eas oēs. ⁊ crediderūt eiuſdē mārie eē qcqd dcm̄ ē d̄ hac arte. ⁊ ſi iſti q tales res nouas locuti fuerūt n̄ exxerūt eas: ſʒ crediderūt ꝙ eēnt v̄e. neſcietas maior ē: q cōplarūt ide liᵒˢ: ⁊ ipleuerūt mēdacijs ꝑgamena: cognoſcēdo q̄lr in mēdacijs ⁊ vanitatib⁹ expēdebāt t̄ꝑus ſuū.

¶ Hec itē occaſio velut ⁊ ꝑma icōueniēs ē. Nō. n. ꝑꝑ ſtultoꝝ ignauiam vilipendenda eſt philoſophia.

¶ Et ꝑꝑ h̄ nō ē rectū eijcere ph̄iaꝫ ⁊ eā dimittere ꝑꝑ maliciā aliquoꝝ: qui eam fingunt ſe ſcire.

¶ Dicit ꝙ h̄ qd̄ extimāt aliq ꝙ qcqd dcm̄ ē in hac ſcia eſt vniua manerie. nō eſt rectū nec cōuenit eſſe: qm̄ in hac q hn̄ in ea inſpexerit: ꝑut dꝫ nō iueniet defectū aliquē: ſʒ eſt defect⁹ in illis q ſe fingūt de ea. ⁊ ponūt res ibi q̄ nō ſūt de ipſa nec ad ipſaꝫ ꝑtinēt: qꝛ ſic nō ꝯuenit vt ph̄ia ſit deſpecta nec eiecta malitia aliquoꝝ qui ſe fingunt de ea. ſiīr non ꝯuenit vt hec deprecietur. nec eyciatur eadem rōne.

¶ Planū eſt etiā ſciaꝝ ſcrutatores bonos ⁊ accuratos qūqꝫ nō ꝓpter ꝑdictas occaſiones decipi: ſed ꝓpter eiuſdem rei naturam ſuāqꝫ debilitatē: quoniaꝫ rem huic ſcientie debitam attingere nequeunt.

¶ Qꝛ manifeſtū ē ꝙ hō ꝗ̄ꝗ̄ ſtudeat i ſciētijs q̄drinialib⁹ cū volūtate magna: recte ⁊ toto poſſe ſuo: accidet ſibi error in multis: non ꝑꝑ tales rōnes q̄les diximus: ſed ꝑꝑ nāꝫ illius rei in qua ſtudet q̄ eſt magna in ſe: ⁊ multū ꝑꝑ debilitateꝫ hominis intellectus: qui oīa que ſunt in illa ſcia nequit attingere pro eo ꝙ eſt grandis valde.

¶ Poſtꝗ̄ dixit rōnes qb⁹ crediderūt m̄lti ꝙ h̄ ſcia nō poſſit attigi: ⁊ d̄ſtruxit opiōnem illas: qn̄ m̄lti ꝙ d̄fect⁹ q̄s iuenūt i hac ſcia: n̄ ſt d̄ ſcia: ſʒ veniūt d̄bilitate itromittētiuꝫ ſe d̄ ea. Et iā dixerat nob añ h̄: ꝙ i hac ſcia ꝑt error accidē ꝑꝑ nāꝫ recipiētē v̄tuteꝫ ſtellaꝝ: q̄ nō ē firma neqꝫ ſtabil'. ⁊ qꝛ ē grāue m̄ltū ſcire cōplōnē q̄ fit ex ꝯiūctiōe v̄tutū ſtellaꝝ: nūc āt vult h̄ dūᵐ d̄ſtruere: ⁊ oſtēdē nobis ꝙ error iſte nō ē ꝑꝑ d̄fectū q ſit i nā ſcie: ſʒ ē ꝑ eo ꝙ res ē grauis mul-

tū in se. ꝛ itell's humanus nō hȝ vtutē sic magnā ꝙ possit itelligē res graues mltū:q̄ꝫq̄ꝫ ipsa in se sit valde vera: ꝓut sūt scie q̄drumales:qꝛ q̄ꝫq̄ꝫ sint cūctis alijs artibꝰ viores:ꝛ firmioꝝ demr̄ationū:qꝛ nullū flm ibi eē pōt. tn̄ mlti pnt in eis errare:nō defectu scie: ſȝ ꝑꝑ grauitateȝ magnā ipsiꝰ ꝛ debilitatē itell's humani. Et postq̄ꝫ h̄ accidit in arithme tica: geometria: musica: ꝛ astrologia q̄drunali:non est mirū si in astrologia iudicioꝝ accidat illō idem: ꝛ maxime qꝛ mā nō ē firma nec stabil: ꝛ ꝑꝑ grauitatē itelligēdi cōplōnē q̄ fit ex cōmixtione stellaꝝ. Et postq̄ꝫ ita ē error q accidet i hac scia nō erit ꝑꝑ dfectū ipsiꝰ: ſȝ ꝑꝑ debilitatē itell's humanū:q negt attigē vt cōprehēdat oēs res graues in ītū.

¶ Accidit itē gn̄alr ꝙ ad nullā q̄litatē istius materiei scientiā veraciter ſȝ opinabil'r ꝑuenimus. Maxime āt ad id qđ ex multis dissimilibusq̄ȝ rebus colligit̄.

¶ Et gn̄alr dico ꝙ status huiꝰ mãe dirigi nō pōt vt totalr attingat̄ via certa mltū in qua nō sit dubiū aliqđ:nisi subtilitate itell's aliquoꝝ q possūt res considerare acutius q̄ꝫ alij. ꝛ maxime in his que composita sunt multaꝝ ꝛ diuersaꝝ reꝝ.

¶ Ptolomeꝰ docet nos i h̄ dcō maneriebꝰ artis.d. ꝙ id totū qđ scire possumꝰ d statibꝰ mãe supiorꝰ:ꝑ hāc artē nō dirigit̄ vt sciat̄ nisi subtilitate itell's vniꝰ magis q̄ꝫ alteriꝰ. ꝛ subtili ꝯsideratione aliq̄rū:qꝛ mā ista nō sp in vno statu ꝯsistit:nec ē firma. ꝛ h̄ idē docuit nos Hipp. in physica qn̄ dixit tps eē acutū. voluit dicē:mā ista nō ē lōgo tpe ī vno statu:ſȝ cito mutat̄ de vna hora i aliā. ¶ Qđ āt dixit Ptolomeꝰ in his q̄ cōposita sūt mltis ꝛ diuersis rebꝰ: vult dicē ꝑꝑ sciaȝ q̄ accepta ē ꝑꝑ ꝯiūctionē mltaꝝ vtutū ꝛ diuersarū: ꝛ ꝑꝑ h̄ est graue mltū itelligē cōplonē certā q̄ fit ꝑ res tales:sicut dixit Hip. iudiciū eē graue. vult dicē. ꝙ ois res scita argᵉᵒ nisi expiētia approbet̄:nō est adeo firma: ꝙ hō ꝯfidē dbeat opando ꝑ eā. In dcō āt Ptolomei sūt vba duo q̄ nos glosare oȝ. ꝛ hec sūt: ꝯsiderare ꝛ cogitare. ſȝ ātiquos logicos ē in tribꝰ maneriebꝰ. vna ē certa in se ꝙ ide aliud eē nō pōt. vel circa h̄:qꝛ hō negt scire ꝑ certo. ſȝ cogitat ꝙ est ita. Alia de re q̄ est mltū lōge a vitate ꝛ certitudīe. alia vō maneries est q̄ est iter ambas has. Vn̄ dico ꝙ cogitare qđ hic dixit Ptolomeꝰ: est illō qđ hn̄ ē circa vitatē illā de qua aliud eē nō pōt:qꝛ certitudo sua demr̄ata ē demr̄atione dcā an̄. Cōsiderationū vō est alia hn̄ circa vitatē. ꝛ h̄ ē ois res hn̄s regulā q̄ eā ab errore custodit. sīc figura quā hō fac̄ ꝑ cōpassuȝ ꝛ regulā maderi. nā cōpassū ꝛ regula faciūt figurā certā ꝯsideratione: q̄ꝫq̄ꝫ non fit ꝑ demr̄atione. Et alia ē q̄ ē lōge a vitate mltū. ꝛ h̄ ē res accis fortuīn aliqn̄ d eo qđ hō ꝯsiderat. Et ē alia q̄ ē iter has ambas. Cū āt ad id qđ an̄ diximꝰ reuertemur: iueniēs ꝙ ꝯsideratio hꝰ scie ē illō qđ ē hn̄ circa vitatē: qm̄ est res q̄ adiūgit̄ scie ex parte demr̄ationᵉ certa. Et postq̄ꝫ ē ita: scia illa custodit ab oī errore: ꝛ qn̄ hn̄ ispexeri i eo qđ diximꝰ: iueniēs ꝙ ꝑ hāc māeriē d cogitare ꝛ ꝯsideratione fit opatio duaȝ sciaꝝ ꝛ pferti physice.

¶ Cōtingit ēt cū h̄ ꝙ erraticaꝝ stellaꝝ figure in antiquis formate tpibꝰ sunt ille ꝑ quas nroꝝ tēpoꝝ figuras q̄ eis assimilant̄ ꝯsideramꝰ ꝛ sup eaꝝ effectus. id qđ prisce anctis viri reꝝ ispectores ꝑ suoꝝ tēpoꝝ figuras depᵇēderūt iudicamus: q̄ nr̄is forsan figuris multuȝ vl' paꝝ ꝑꝑ lōgas eaꝝ circuitiōes assimilant̄. Qđ āt he figure prorsus eis assimilent̄: ita vt q̄ in celis ꝛ q̄ in terris sunt: ad id qđ tunc fuerāt reuertant̄: nequaq̄ꝫ ē poīe: nec ab aliquo dici poterit: nisi q stulte: deridendo perfecte se id scire cōfiteat̄ qđ a nullo vnq̄ꝫ pfecte sciri potuit: vel qui se ad id ꝑuenisse dicat: ad cuius ꝑuentuȝ nullius mortalis vita sufficit.

¶ Et accidit silr in h̄ qđ esse pōt: vt ꝑtitiones q̄s hn̄t planete ꝑ figuras i opibꝰ q̄ expimētata fuerūt tpibus antiqs mltuȝ a lōge: ꝛ nos iudicamꝰ ſȝ ꝙ dixerūt sapiētes antiq q expti fuerūt: ꝛ inuenerūt sic eē: ꝛ assīlant̄ figuris nr̄i tpis: vna magis ꝛ alia minꝰ ꝑꝑ lōgas reuolutiōes cursuū planetaꝝ q fuerūt ab inde vsq̄ȝ ad h̄ tps. tn̄ assilare id qđ dixerūt ꝛ expti fuerūt sapiētes antiq illoꝝ tpoꝝ figuris ꝛ opibꝰ hꝰ tpis cōpleta silitudīe: in q̄ nō sit diuersitas nec mutatio: ita ꝙ id totū qđ est in celo cū eo toto qđ est in terra: sit reuersuȝ ad ipsuȝ statū primū: res est q̄ nō pōt eē: nec pōt aliquis se laudare ꝙ attingat: nec sciat rē ex illis que cōplete attingi non pn̄t: nec ex his qs negt attingere vita sua: qꝛ vita hois determinata est.

¶ Postq̄ꝫ nos fecit itelligē ꝙ res q̄s attigimus de hac arte attigimus ꝯsideratiōe q̄ ē circa dm̄ratione. ꝛ ꝙ nō dficit mōstrare eā eē: nisi qꝛ mā nō ē stabil'. vult nūc magl explanare volētibꝰ ꝯdicē huic arti: vt rō nulla remaneat dicēs: ita ꝙ ea q̄ iudicamꝰ h̄ tpe ꝑ opa stellaꝝ in mā q̄ nūc ē iuēta habemꝰ rectificationibꝰ antiq̄ruȝ: ꝛ nō ab alia pte. ꝛ ꝑꝑ h̄ accidit ꝙ erit tal' ꝯstellatio ꝛ tal' mā q̄ assilabunt̄ illis q̄ fuerūt tpe sapiētū antiq̄rū: vna magl ꝛ alia minꝰ. ꝛ h̄ ꝑꝑ reuolutiōes stellaꝝ a lōgis tpibꝰ venietes. iuenire tn̄ talem māȝ ꝛ talē ꝯstellationē q̄lē ipsaȝ eādē quā certificauerūt sapiētes antiq: ita ꝙ nō sit magl nec minꝰ: res ē q̄ eē nō pt. nec hō tota vita sua pt eā attigē: qꝛ vita dterminata ē: nec ꝑꝑ docᵃᵐ alterā. ꝛ h̄ nō ꝑꝑ errores q cadūt in doctris ꝛ lōgis tpibꝰ nō ꝯuenit hoi vitatē perētt laudare se d tali re: nisi ei q vult se ostēdē ꝑꝑlo q nihil intelligit sapie. Et postq̄ꝫ ita est: nō est miꝝ si aliqs error cadit in volēdo eēq̄ i e res q̄ sūt res in h̄ tpe in celo ꝛ terra rebꝰ q̄ fuerūt tpe antiquoꝝ sapiētū a tā lōgis tpibꝰ vsq̄ȝ nūc. Cū h̄ āt dcō destruxit opiniones aliquoꝝ dicētiū: ꝙ res oēs redeūt ad caput tēpoꝝ cognitoꝝ: cū talibꝰ q̄lia alia vice fuerūt: nec plus nec minꝰ: ſȝ eedē vtiq̄ȝ ipe. Et ceciderūt in hūc errorē ꝑꝑ lōgos cursus ꝛ mltas reuolutiones stellaꝝ: qꝛ cogitauerūt ꝙ sit numerus cōis annoꝝ mūdi ꝛ dieꝝ cū qbus loca planetaꝝ ꝛ stellaꝝ certificari pn̄t. Et qn̄ ille cōplet̄ ꝙ oēs stelle erunt ad ipsūmet pūctū reuerse. ꝛ ꝑꝑ h̄ oēs res redibunt: vt sint tales q̄les fuerūt ꝛ ipsemet. In hūc eni errorē multi aliqn̄ ceciderūt. ꝛ astrologi mlti tales: vt Albumasar ꝛ alij multi. ꝛ nt intelliges si scinerts aliquid de arithmetica ꝙ hic est error magnus. Ego vō studui perquirere numeꝝ cōeꝫ: ꝙ hoc nnmerarē numero scito: cum quo possem tabulas ponere vnde exirēt dies sciti. ꝛ illum nō potui inuenire.

¶ His etiā occasionibus per quasdam horas in iudicioꝝ ꝑnosticatione fallimur. qm̄ exēplaria per q̄ adiscimus: his qbus iudicamus non assimilantur.

¶ Et ꝑpter hanc rōnē accidit error aliqn̄ in alijs que deberēt esse pro eo: ꝙ ea de qbus dederūt nobis sapiētes antiq exēplū: nō pn̄t ad ipa eadē redire sine diuersitate aliqua pauca vel multa.

¶ Dico ꝙ hec verba aperta sunt ꝛ non indigent glosa.

¶ Nā cuȝ aeria accn̄tia in aere ꝑscrutamur: ob h̄ nob reptu difficilia sūt. qm̄ occasionū q̄ sūt i aere grauis ē iuētio: ꝛ si q̄ ꝑ celestia fuerit occasiōes depᵇēdimus.

¶ Tn̄ rō ꝑꝑ quā pro inquirēdo accn̄tia q̄ in aere ꝯtingūt est graue itelligere est. qꝛ nō accidit talis i aere appatꝰ cū tali ꝯstellatiōe q̄lis alia vice fuit.

¶ Dic

¶ Hic docet nos Ptolomeus quō non est mā stabilis nec firma: ꝛ docet nos sicut ꝓbare debem⁹ quō se ponit sp in diuersis modis. Incipio. n. loq̄ de eo qđ accidit in aere: qꝛ res est gñalioꝝ. qm̄ in aere accidūt res multe. ꝓ eo ꝙ opa corpoꝝ superioꝝ nō recipiunt̄ in quolꝫ loco ƀ vna maneriē: qꝛ in aliquo loco erūt mētes in ꝗbus vigēt vētī ꝓpter coꝝ altitudinē: ꝛ ꝑꝑ h̄ nō poterit aer ille hr̄e calorē sic magnū: aut ꝑꝑ fumositates q̄ eleuabunt̄ ƀ hūiditatib⁹ alicu⁹ ciuitatis: vł ꝑꝑ fetores corpoꝝ mortuoꝝ. nā he sūt res tēperiē aeris corrūpētes: ꝛ silia q̄ ꝯtingunt. Cōuenit ḡ astrologo: vt īspiciat in statu aeris anteq̄ȝ iudiciū proferat.

¶ Cūq̄ȝ sup hoīuȝ natiuitatib⁹ loq̄mur: ꝭm collectiones virtum rerū multas ꝛ nō friuolas in hoc percipimus occasiones q̄ ēt per se res variare compellūt.

¶ In ƀƀo ēt in natiuitatib⁹ q̄ sūt ꝭm cōplōnē virtutū in q̄lꝫ re īuenimus in eis rōnes nō paucas: nec minores aliȷ̄s ꝗbus mutant̄ ꝓprietates coꝝ.

¶ Dicit ꝙ in natiuitatib⁹ silr̄ accidūt res mlte ƀisturbātes eas ne recipiāt ƀ leui opa stellaꝝ ꝫ ꝙ eis ꝯueiebat r̄cipe

¶ Seminū nanq̄ȝ ƀr̄e: mutationū q̄litates multū iuuāt: qꝛ cum regio quelibet eiusdemq̄ȝ regionis aer vnius eiusdemq̄ȝ sit modi: vnaq̄ȝ seminum differentia: ad sue spēi cōpetentē formandā imaginē vires optīet: velut hoīs ꝛ eq̄ ceterarūq̄ȝ bestiarum semen.

¶ Hoc ē qꝛ maneries spmatis dat magnū auxiliū in ꝓprietatib⁹ gñōnis: ꝑ eo ꝙ aer circūdat villā q̄ hꝫ oriȝontē determiatā. Si ambo fuerint vni⁹ stat⁹ q̄libet maneries spmatis vnicuiq̄ȝ ꝓfigurādo formā generalē cōuenientē cuilꝫ spēi. sicut est spma hoīs ꝛ equi ꝛ oīum alioꝝ aīalium.

¶ Uult dicere ꝙ oīa q̄ sūt ꝑ eēntiā ꝛ nāȝ vincūt. in reb⁹ oībus. qm̄ id qđ est ꝑ eēntiā nō pōt cābiri nec mutari de sua nā. vbi gr̄a. virt⁹ q̄ est in spmate ꝑ eēntiaȝ est vt faciat formā ꝯuenientē solūmō spēi de q̄ est: ꝛ de spmate hoīs neq̄t forma fieri nisi hoīs: ꝛ de illo eq̄ neq̄t forma fieri nisi eq̄: ꝛ sic de ceteris aīalibus: ꝛ silr̄ de seminib⁹ vegetabiliū: ꝛ oībus aliȷ̄s nālibus ꝙ vnūq̄ȝdq̄ȝ coꝝ recipit aīa respicit formā coꝝ nālem que tōt eidē tn̄ accidētia q̄ ꝯtingunt spermati cuiuslibet corporis illi⁹ spēi. nō ꝯtingūt spmati ꝑ eēntiā: sꝫ accidūt ꝛ ꝯformant̄ secū vi virtutū stellarū in villa ꝛ oriȝōta: illa vbi fuit: ꝛ ꝭm statū aeris ꝛ loci illius.

¶ Ortuum item loca res magna ꝯuertunt mutatiōe.

¶ Et loca generationis mutant res que generantur in illis mutatione non parua.

¶ Uult dicere ꝙ i locis i ꝗb⁹ fieṫ gnō. sicut sūt terre nigrorū. oēs q̄ gñabunt̄ in eis habebūt redire ad gñonēȝ ipsam paulatiȝ. s. ad colorē terre nigroꝝ: q̄ȝq̄ȝ fuerint ƀ albis: ꝛ si hō niger valde gñabiṫ in terra multū frida vbi sūt hoīes albi hēbit redire ad ipaȝ gnōnē aliā paulatiȝ: ꝛ ita ꝯtingit in filiȷ̄s illō idē. Et postq̄ȝ est ita manifestū ē ꝙ calor paulatiȝ a spmate remouet̄: nec in eo remanet nisi id qđ hꝫ ꝑ essentiā ꝛ nām: ꝛ hec est ỽtus gnōnis solūmō. Cōuenit nobis īspicere ad gñationē cui⁹ est nat⁹: ꝛ ad spma vn̄ descēdit: ꝛ ad locū in quo nat⁹ fuit: ꝛ postea poterim⁹ iudicare. hoc enim magis exponit in eo qđ sequitur.

¶ Cū semina etenī vnius fuerint spēi ƀr̄e: velut hominū semē: ꝛ aerū itē q̄litates eedē extiterint: multas ac magnas in corpe ꝛ aīa q̄litates differētes sortiētur nascētes ꝭm regionū in ꝗb⁹ nascunt̄ differētias.

¶ Et qn̄ fuerint maneries spmatis illius gnōnis vnius modi. sicut spma hoīs: ꝛ fuerit stat⁹ aeris circūdātis eiusdē manerieī accidēt natis diuersitates magne in corporibus ꝛ spmatib⁹ ꝭm diuersitatē regionum in quibus nascuntur.

¶ Uerbi gr̄a. ille q̄ nascit̄ in oriēte erit diuersus in corpe ꝛ spū: ab eo q̄ nascit̄ i occidēte: q̄ȝuis ꝯstellatio ambaꝝ natiuitatū sit vna: ꝛ hoc est ꝑꝑ accidentia pertinētia ad q̄libet regionē que cū spmate cuiuslibꝫ formant̄. In aliȷ̄s autem rebus naturalibus inuenies istud idem.

¶ Tibi quoq̄ȝ atq̄ȝ mores diuersi eorum indiuiduas alterationes futuras vicunq̄ȝ iuuabunt.

¶ Amplius cū hec cibaria ꝛ mores quibus vtūtur: q̄libet q̄ diuersi nō fuerint adiuuāt vna pte.

¶ Hoc āt videbis visibilr̄: qr̄ in morib⁹ hoīuȝ īspexeris: ꝛ cibariȷ̄s ꝗb⁹ vtūt̄: qm̄ i illis q̄ cibariȷ̄s cholicis vtūt̄: fit cholera: ꝛ trahunt̄ mores ꝛ cōplōnes eaꝝ: sicut hoīuȝ cholericoꝝ: ꝛ in illis q̄ viūt̄ cibariȷ̄s faciētib⁹ meliaȝ cōplōnes ꝛ mores trahunt̄ versus illos melioꝝ: ꝛ in ceteris cōplōnibus illud idem: ꝛ ideo mores cōtingūt: qꝛ illi q̄ morant̄ ꝛ vitā hn̄t cū bonis: q̄ȝuis malus sit per nām: trahiṫ versus bonū illoꝝ: ꝛ ꝯtrariū de cōuerso. hoc enim totū ꝛ rōnē ꝑꝑ quā est: inuenies aperte in libris sapientuȝ antiquoꝝ.

¶ Ai cū oīa nequaq̄ȝ occasionib⁹ q̄ in aere se concordauerint lꝫ magna sit vis aeris q̄ in esse haꝝ rerū ꝭm ꝙ sunt grādis est magni iuuaminis occasio si ab eis nō iuuant̄ hi qui per superorum solummodo motus ꝓnosticantur: ꝛ qui per eos tm̄: id quod perfecte scire nequeunt inuestigant quandoq̄ȝ fallenter.

¶ Et si se nō ꝯcordauerūt q̄libet eaꝝ rerum venientiū per aerē circundātē: pro eo ꝙ virtus aeris est magna valde: q̄ȝuis aer det vim magnaȝ: ꝛ auxiliū mltū magnū: vt res ipse sint: ꝑut sūt: ꝛ aerē res iste nō iuuerit accidet dubiū ꝛ error cuicunq̄ȝ volēti ꝑ modū superiorū corporū solūmodo iudicare: ꝛ eēt hō q̄ vellet res scire que per se complete sciri non possunt.

¶ Ptolomeus dicit hic: ꝙ si hō nō iuuerit opa stellaꝝ que in aere fiūt: operant̄ cū statu ꝯueniēte generi: regiōi: spēi: cibariȷ̄s ꝛ morib⁹: accidet sibi error qn̄ voluerit iudicare. Et ꝑꝑ hoc dixit: aer q̄ circūdat pro eo qđ an̄ dixit ꝙ ỽtutū stellaꝝ ꝯiūctio ꝛ opa sua ꝑ sūt in aere. Et postq̄ȝ est ita manifestū qđ nobis ꝯuenit: qn̄ hn̄ per hāc sciaȝ certificare voluerim⁹: vt sp stellaꝝ opera cū reb⁹ gñabilib⁹ adiungam⁹: ꝛ ꝙ in q̄libet eaꝝ aspiciamus hn̄ de mō ꝙ nō dicam⁹ de nigro qui est filius nigri ꝙ est alb⁹: ꝑ eo ꝙ ꝯstellatio natiuitatis demōstrat ꝙ debeat eē alb⁹: tn̄ debem⁹ dicere ꝙ est minus niger q̄ȝ esse deberet: nec debemus dicere ꝙ ille qui vtit̄ cū latronib⁹ est hō pacis: ꝑ eo ꝙ h̄ natiuitas sua demr̄at: sed debem⁹ dicere ꝙ erit minus malus ceteris latronibus: donec eoꝝ societatē dimittat: ꝛ tunc ad nām suā redibit: ꝛ ita debemus facere in oībus aliȷ̄s reb⁹ gñalib⁹ ꝛ ꝑticularibus: in legib⁹ ꝛ moribus gentiū accidentibus.

¶ Qm̄ igiṫ hoc ita est: nō qꝛ q̄nq̄ȝ in ea fallimur: tota vilipēdēda ē ꝛ ƀstruēda hec scia. sicut nautaꝝ sollertia: q̄ nauigādo frequenter errant: a nobis nec vilipenditur: nec repudiatur: sed in ea magis attēti atq̄ȝ solliciti manere debemus.

¶ Postq̄ȝ aūt res iste sūt in hac manerie: nō cōuenit nobis destruere totā hanc artē ꝑꝑ aliquē errorē qui ibi cadit aliquādo. sicut destruere nō debemus magisterluȝ marinarioꝝ in nauibus

dirigendis ꝓpter errorē qui ibi accidat: ⁊ pro eo ꝙ multotiens accidat.

¶ Postq̄ Ptolomeus mōstrauit ꝙ hec ars vā est: ⁊ ꝯdicē tiū sibi opiones destruxit: ⁊ docuit nobis loca in q̄b⁹ debemus īspicere qñ nos voluerimus bñ custodire ab errore. Dixit in hoc loco in mō ꝯnis ꝙ nō debemus destruere totā hanc artē ꝑ aliquē paruū errorē qui ibi aliqñ ꝯtingit: ⁊ posuit diuisionē magnā inter hāc artē ⁊ magisteriū marinariorū: ⁊ qñ inspexerimus in hac arte paucis vicib⁹ accidet ibi error: ⁊ in magisterio nauiū mltis. Et postq̄ ita est: ꝯuenit vt sequamur ⁊ amemus hāc artē iudicioꝝ magis q̄ alias ꝓpter magnū ꝓficuū qd̄ iacet in ea: ⁊ modicū errorē qui accidit quādo bene inspexerimus in eadem.

¶ Pollicēt nāq̄ nob̄ ardua atq̄ iestimabilia: ⁊ id ēt quod ex ea attendere possibile est non dubitemus.

¶ Sꝫ ꝯuenit vt eā petam⁹ ⁊ teneam⁹ ꝓ valde nobili: q2 in ea sūt ꝓficua mlta bona ⁊ miraculosa.

¶ Hec ꝓficua que dicit Ptolomeus sunt: sicut custodia a nocumentis inimicoꝝ ab aere corrupto: ⁊ a caristia victualiū: quoniā anteq̄ accidant scimus res istas.

¶ Itē nō cōuenit vt per eā oīa: sed solū inuestigādo inuestigem⁹. Necessariū quoq̄ dicim⁹ vt eaꝝ mās deprehēdamus: nec qd̄ nō est idoneū interponam⁹.

¶ Et ꝓsequamur ea que sciri pn̄t ꝑ hāc artē. Et nō ꝯuenit similr̄ per hāc artē velle scire oīa: preter ea que per hoīem possunt attingi: ⁊ cōuenit etiā nos velle id quod est de pertinentia sua: ⁊ ꝙ non applicemus ei id quod non est de ea.

¶ Quod hic dicit glosa non eget.

¶ Sicut etenim medicos cū infirmitatū occasiones: infirmorum qualitates querunt nō reprehendimus: sic nobis molestū eē nō debet materias ⁊ regiōes: cibosq̄ ⁊ oīa que p̄terita sunt accidētia inuestigare.

¶ Et sicut nō dislaudamus phicos: cū inquirūt qua rōne infirmitas euenit infirmo: ⁊ statū ptinentē ad eū. Similiter nobis nō ꝯuenit in hac arte renuere qñ petamus de gñatione: regiōe: cibarijs: ⁊ oībus alijs accidētibus que ꝯtingūt.

¶ Phici adiuuant se multū in eo qd̄ eis scire ꝯuenit. inquirendo de vita qua vsus est infirmus: de loco vnde est: ⁊ in oib⁹ alijs q̄ ī physica dicta sūt: ⁊ ꝓ h̄ nullus eos dislaudat: īmo laudat illū qui efficacius hoc īqrit. Et postq̄ ita ē in physica que est p̄sens res: q̄nto magis in hac arte que est ꝓ sciendo ea que futura sunt: satis pꝫ. igitur mirandū nō est si de generatiōe inquirit: ⁊ de alijs q̄ Ptolomeus dixit.

¶ Ad demōstrandū hui⁹ opis vtilitatē. Capl'm 3m.

Qualiter stellaꝝ ꝓnosticatiōes deprehendant: ⁊ ꝙ ea solūmō accñtia q̄ corpi globū terre circūdātꝫ ⁊ que hoꝝ occasiōe hoīnib⁹ accidūt: innotescāt: ⁊ ꝙ h̄ hoīuꝫ accidētia corpi ⁊ aīe coniūgꝫ virib⁹: necnō ⁊ opibus: que a primis vsq̄ ad extremos opati sūt annos: sint ꝑtinētia: ⁊ q̄ sint q̄ extrīsec⁹ accidūt: q̄ ꝑdicꝫ nāliter ⁊ ineuitabilr̄ adherēt: vult q̄dā amoris cōnexio que est inter corp⁹ ⁊ substantiā: necnō ⁊ eius sociā: ⁊ vt ꝯnexio que interest anime eiusq̄ progeniei: atq̄ dominio quātūcunq̄ ex eis in ceteris cōtinget hoīs: generaliter probatum est.

¶ Generalr̄ demr̄auim⁹ qua manerie poterim⁹ attingere ꝓnosticatiōes stellaꝝ. Sūma qdē totius qd̄ ide scire possum⁹: sūt accñtia q̄ ꝯtingūt in corpe qd̄ circūdāt. Et accñtia q̄ ꝯtingūt hoībus hac solūmō rōne. Hec accñā q̄ ꝯtingūt hoībus sūt ea q̄ ꝑtinēt ad spūꝫ ⁊ ad corp⁹ ⁊ ad ꝩtutē ⁊ opa donec a principio ⁊ id qd̄ subsequetur post opa illi⁹ rei que opabat̄ in eo ⁊ in alijs tpibus: ⁊ res q̄ accidūt extra eas que hñt cū reb⁹ ꝑdictis ꝑticipationē nālem ⁊ necessariā: sicut ꝑticipatio que est inter corp⁹ ⁊ id qd̄ lucrat̄ ⁊ sociaꝫ. Et ꝑticipatio que est īter spiritū ⁊ generamētū ⁊ dñiuꝫ ⁊ res quas ide pōt hō hr̄e ꝑ tpa.

Quicqd est in hoc dicto sūt ꝯnes coꝝ q̄ nos ante docuit. Nos āt exponere volum⁹ vnūqd̄q̄ ꝑ se: vt h̄ meli⁹ itelligas id qd̄ dixit: qua manerie poterim⁹ meli⁹ attingere ꝓnosticationis ꝑ stellas. vult dicere ꝙ iā docuit nos q̄ manerie poterim⁹ scire ꝑ astronomiaꝫ res q̄ future sūt. Et id qd̄ dixit. Sūma totius: qd̄ scire poterim⁹: sūt accñtia que ꝯtingūt in corpe: qd̄ circūdant. vult dicere ꝙ locus vñ veniunt sūt accñtia q̄ accidūt in aere per opa stellaꝝ. Et accñā que dixit ꝯtingere hoī hac rōne solūmō. vult dicere ꝙ res q̄ accidūt hoībus ꝓpter vim stellaꝝ nō accidūt ꝓpter aliud: nisi ꝓpter opa q̄ stelle opant̄ in aere nos circundātē: ⁊ ꝑꝑ cōmixtionē virtutū stellaꝝ q̄ in aere demrāt̄. Et hoc qd̄ dixit ꝙ hec accñtia q̄ ꝯtingūt hoībus sᷓt ea q̄ ꝑtinēt ad spūꝫ ⁊ ad corp⁹ ⁊ ad ꝩtutes ⁊ opa donec a ꝑn⁹: vult dicere ꝙ accñtia q̄ hoīb⁹ accidūt nō sūt nisi ꝓm māꝫ de q̄ gñant̄ ⁊ cōplonē q̄ format̄ in eis ꝑꝑ cōmixtionem virtutū stellaꝝ q̄ fit in aere hora q̄ gñati sunt: ⁊ id qd̄ dixit id qd̄ sequet̄ h̄ p⁹ tpa illi⁹ rei q̄ opabit̄ ī eo ⁊ ī tpib⁹. Uult dicere id qd̄ sequet̄ corp⁹ hoīs ⁊ spūꝫ ꝑꝑ cōplonem quā recipit a ꝑn⁹ q2 cōplones postea q̄ accidūt nō possunt opari in eo alr̄ nisi in addēdo in ea vel solūmō mouendo res q̄ accidūt extra eas q̄ hñt cū reb⁹ ꝑdictis ꝑticipationē nālē ⁊ necīaꝫ: vult dicere de reb⁹ q̄ sequunt̄ corp⁹ ⁊ spūm ex reb⁹ q̄ sūt extra eos. Et id qd̄ dixit ꝑticipatio q̄ est īter corp⁹ ⁊ id qd̄ luctat̄ ⁊ sociā: vult dicere ꝓpter hanc vñ corpus viuit ⁊ vxoreꝫ ⁊ filios q̄ sūt res qb⁹ corp⁹ se adiuuat. Et ꝑticipatio q̄ est īter spūꝫ generamētū ⁊ dominiū. vult dicere ꝙ postq̄ spūs est gñator corpis cupit ꝑ qd̄ remaneret forā illa: ⁊ postq̄ hec eadē remanē nō p̄t ꝙ remaneat alia talis sc̄ illa gñone ipsi⁹. Et spūs amat dñiū ꝓ eo qd̄ intret in hominē ⁊ qd̄ lucret̄ ꝑꝑ hūc honorē res oēs qb⁹ indiget. h⁹. n. certitudinē itelliges a pietate quā de filijs hēm⁹: q2 nālr̄ oēs amam⁹: ⁊ q2 mlti vitā hñt ꝑ posse ⁊ dñiū possidēdo. Et id qd̄ dixit id qd̄ ide p̄t hr̄e ꝓm tpa. vlt dicē id qd̄ hō p̄t hr̄e ex istis reb⁹ q̄s dixit aliq̄ tpe ⁊ nō alio sc̄ est mulier quā hō hr̄e nō pōt donec sit in etate: hec āt oīa vsq̄ h̄ docuit nos gñaliter Ptolo. ⁊ de hinc in antea omnia particulariter quando ad loca eorum peruenerit.

¶ Nunc autem promissorum residuum indicabimus quod est huius vtilitatē operis breuiter inuestigare.

¶ Nos autem volumus dicere id breuiter qd̄ remāsit de rōne quam recipimus: pro demōstrādo proficuum quod iacet in hac arte.

¶ Dixit breuiter ꝙ si totū ꝓficuum qd̄ iacet in hac arte totum vellet narrare rō nimium prolongaretur.

¶ Sed modū intētionēq̄ sciēdi quātitates istius sciētie fructus prius enodare proposuimus.

¶ Et icipim⁹ prio narrare ⁊ finē ꝓpositi. vñ scire volumus ꝩtutem ꝓficui huius artis.

¶ Vult dicere q monstrabit finem proficui q homo pot de hac arte habere.

¶ Dicemus nanqz qm si huius vtilitatis quantitatē que ad aīam ptinet ɔsiderare velimus: deprehēdemus nihil esse: a quo eē alacritatesqz aie tantā meliorationē assumant. Aliqz dicimus nihil eē in quo tātū lucret aīa: sicut in hu(ius) scie pgnosticatiōe. Per ipaz etenī ad diuinarū humanarūqz rerum notitiā puenimus.

¶ Dicimus ergo q si inspexerimus in virtutē pficui qd iacet in ea pp spūm: inuenim(us) rez nō esse q̄ tātū pficiat aīe: nec eā sic exhillaret: neqz dirigat quantū scire que futura sūt per hanc artē: qr hō per eā res humanas & diuinas attingit.

¶ Qm sciuerim(us) p hāc artē mores veniētes p vtutes spūs. p eo qd sequit ɔplōnē corpis anteqz appeat de illis vlla malitia poterim(us) eos dirigere & emēdare in mō q̄ in ethicis dixerūt phi: & si itellexerim(us) p hāc artē q ibi sīt mores boni: augebim(us) & affirmabim(us) eos magis: & h tom in puerītia facē possum(us) leui(us) qz i etate maiori qm mores q̄les sūt appebūt cōpleti: qr tūc graue est multū eos mutare. Amplius qm sciuerim(us) p astronomiā ea ad q̄ recipiēda ē spūs magis patus vel elongat(us): sic sūt magisteria scie aut leges curabim(us) de re illa in q recipiēda aīa est magis pata: & dimittem(us) illā ad quā recipiēdā pata nō est: & ita excusabimus penā & laborē corpis & spūs: qr frustra laborat qs de re ad quā recipiēdā nō ē aīa pata. nā talia q̄lia h possum(us) p hanc artē solūmō: & nō per aliā. Et postqz est ita: nihil est pp qd meli(us) erigere & letificare possim(us) aīaz qz p hāc artē: nec mai(us) pficuū sibi faciat. Et qm ea de qb(us) sum(us) pati addiscem(us) meli(us) & multū de leui si itromiserim(us) nos de ipis: & he sunt res humane q̄s dixi. Diuine q̄s nos dixit: sūt forma vā: quā pōt hō hēe qui ad eā fuerit ppararatus: & hec forma vā est deuz cognoscere: sicut antiq phi docuerūt.

¶ Corpis itē vtilitas qm ad ea q̄ cuiqz cōplōni cōpetunt puenire nequimus nisi p hui(us) opis cognitionē.

¶ Et silr pfectū corpis quē p hāc artē scire possum(us) ea q̄ ɔueniētia & pstabilia sī cuilz cōplōni.

¶ Corporis pficuū ē ɔseruare salutē & leuare ifirmitatē ab eo: & qm a pri(us) p astronomiā sciuerim(us) cui(us) cōplōnis corp(us) erit & c(uius) modi ifirmitates futur(e) tpib(us) sibi ɔtingēt: silem(us) q̄lr pparabim(us) illō corp(us) p sua ɔseruāda salute & p defendēdo ipz ab ifirmitate. Et postqz est ita: nihil est qd mag pficiat corp(us) qz scire per hāc artē ea que futura sunt.

¶ In diuitijs āt & dignitatib(us) ac in his silibus id dīe possum(us) q in tota phia cōsideramus. Non est enim phie ex se vt ad pdictorūz lucrū aliqd quenqz adducat: nec tamē est idoneū vt ab hoib(us) inculpet. Silr itaqz nec pter hāc occasionē iculpāda est hec scia nec ipsius magne postponēde sunt vtilitates.

¶ Silr sīt astrologo honores & ditias magnas p hāc artē dēm(us) dicē id qd i phia dicim(us): qm p phiaz nō tenet phs lucrari magnas ditias & res tales: nō tn rectū ē pp h q phia dhonestet: & similr hāc artē nō debem(us) dehonestare nec dimittere alia pficua magna q̄ possumus inde hēe.

¶ Vult dīe q phia nō hz p nāz q det diuitias spūs p eaz puenit hō ad sciēdū vias qb(us) pt meli(us) lucrari. Silr ars ista nō p nāz sui p ea sciēda pt hō sp ad magnas ditias puenit qr docet hoiez res facē qb(us) se mltū adiuuat in lucrādo honorē & pficua mlta, vñ nō ɔuenit dhonestare phiaz in hac arte: eo q p se n dat magnas ditias statiz: nec q hō diuitijs hat honores & pficua mag(is) q̄ hēe pt corpi & aie: put dixit.

¶ Silr ēt rōnes hāc iculpāntū sciaz: eāqz nulli(us) vtilitatē eē dicētiū: aīaduertētib(us) patebit eos hec nō veraciter protulisse. Eoz nāqz stulta deliberatio ad h erat pclusior: vt rez ieuitabilr ɔtingētiū pgnosticatiōes supfluas & inutiles eē dicerēt. Ad hec coz vba sī dissoluta: aspectu subtili idōeaqz cognitiōe carētia.

¶ Et generalr dico q tu deleui itelliges q illi q dehonestāt hācartē dicētes q in ea sciēda nō est pficuū viā veritatis nō tenēt: & q ceteri q dixerūt & nullū est pficuū in sciēdo res anteqz sint: verba vacua & sine discretione dixerunt.

¶ Vult dicere q illi q dixerūt q in sciēdo futura nō ē pficuū: nō bene inspexerūt in vbis suis & laxauerūt vba q̄lia acciderunt eis: & nō sunt pbatione determinata.

¶ Primū nanqz scire debemus q res nescio cōtingētes cū alicui ɔtingerint nisi pmineant mltū ei fortasse nocebūt: & adeo q sensuz & memoriā auferēt aut tātū gaudij vel tristitie cōferent q idē eueniet.

¶ Non oino conuenit nobis scire res futuras: qm nisi eas an sciuerim(us) & pparauerim(us) nos in eis possem(us) in hora rem talē inuenire q̄ faceret sensuz pdere: vel hora supueniret vel tale gaudiū vel tristitia que faceret illud idem.

¶ Hoc videm(us) visibilr oī die. Et nos scim(us) hoies q thesaurū i hora subita sine pscia iuenerūt exq̄ pdiderūt sensum pre nimio gaudio quē nunqz recuparere potuerunt. sed fuerūt hac de causa pdita. Et alios qb(us) hora supuenit res vīi fuerūt sic territi q sensuz ex menti nimio pdiderūt: tn ille qui futura pscire pōt, nō amittet sensuz: sed remanebit in memoria sua firmus. hoc enīz pficuū hz hō de his vnde liberari aliquō mō nō pōt pter ɔstellationē hoc demonstrantē que valde fortis est. Sed si aliter fuerit q pparatione aliq̄ valeat eius proficuū est multum magis.

¶ Prognosticatio vō aiam applicat & attrahit ad rerū adhuc lōginquarū frequētes memorias ita q eas iaz pro cōstāti atqz p psenti hēat: & plane suauiterqz eā ad cuiuscūqz rei future receptionē coaptat.

¶ Pronosticatio tamē mutat vsu spiritum paulatim producēdo in mentē ea que futura sunt a longe multū & preparat ea sibi ac si forent psentia mansuete multū & sine impetu.

¶ Qm hō nouit rē futurā q̄ oi mō desse nō pt reducit eā in mētē sepi(us) & tēperat i ea & nō supuenit ipetuose sicut de morte q̄ se pparat oī die. Silr qm aliqs psciuerit q iueniet vel lucrabit hauere aliq̄ tpe cognito: cogitabit in eo spatiose qūo eū custodiat vel q̄ via illō cū(m) hēat. vñ qm bñ inspexeris i talib(us) pclarib(us) inuenies put dixit Pto. Et postqz sic magnū iacet pficuū i sciēdo ea q̄ futura sūt anqz sint pro blādiēdo volūtatē & sensuz i his de qb(us) hō liberari nō pt: & eo magis si posset pparatiōe aliq̄ liberari dcm eoz q dixerūt in sciēdo pnosticatiōes nō eē pficuū nō est verum.

¶ Rursus nō est extimādū qd inpiora sup sua significata pcedant ineuitabilr: velut ea que a diuina dispositiōe ɔtingunt: & que nullaten(us) sunt euitāda necnon que veraciter & ex necessitate proueniunt.

¶ Et pter hoc nō cōuenit vt cogitemus q oīa q̄ accidūt hoib(us) per corpa celestia sint necessa

rīa vt diuina que homo remouere nō pōt.

¶ Et dixit p corpa celestia vult dīe pp cōmixtiones q̄ fiūt in aere nos circūdāte ob figuras cursuū stellaꝝ. Diīa vō q̄ est iter reȝ diuinalē ꝛ aliā est: qꝛ res de mūdo nō pt id qd a deo venit disturbare: ꝛ inde nō pōt aliqs liberari: sed res alieno sūt ita. Ptolo. aūt dicit p hoc dictū ꝙ credere non debem⁹ vt oīa opa stellaꝝ sint semꝑ nec̄ia vt diuia: tñ coꝝ sunt q̄ sūt talia ꝛ eoꝝ q̄ pñt mutari ꝛ ide hō liberari pt. Et postq̄ȝ est ita: manifestū est ꝙ qñ sciuerim⁹ res q̄ pñt mutari qd ide paterimus nos ꝑparatiōe aliq̄ custodire: ꝛ tūc magnū ꝛ multum proficuū erit huius artis.

¶ Immo scire debem⁹ ꝙ celestiū vires fiūt dispōne diuina: que ꝓhiberi nequeūt: qn veraciter eueniant. Et itē ꝙ terrestris variatio nāli calle ꝓcedit q̄ variātur ꝛ ꝑmas reꝝ supioꝝ occasiones accidētal'r suscipiunt: ꝛ ꝙ quedā etiā accñtiū gñali nocumēto: nō ex alicui⁹ rei ꝓpetate ꝯtingūt hoīb⁹ velut in grādi mutatiōe aeris: a q̄ vix nob ꝑcauere possum⁹ multoꝝ eueniūt hoīuȝ exit⁹: q ex aeris excessu vl' mortalitate aut submersiōe ꝯtingūt. Hec aūt iccirco ꝯtingūt: qm̄ magna ꝛ fortis occasio breuē atq; debilē sꝑ occasionē supat: ꝛ ꝙ q̄dā accñtiū: s̄m nāles ꝛ ꝓprias vniuscuiusq; cōplōnis accidūt qualȝ mutatione sibi ꝯtraria.

¶ Immo scire nos ꝯuenit ꝙ mot⁹ celestiū corpoꝝ est res diuina quā res d' mūdo neqt modo aliquo disturbare qm̄ est necessaria ꝛ inde aliud ēē nō pōt: sȝ mutatiōes reꝝ terrenaꝝ sunt nāles ꝛ cōuertibiles recipiētes res prīas a celestibus corpib⁹ in mō accñtis ꝛ sequētis cā. Et vna ps accñtium hoīb⁹ ꝯtingentiū ꝓuenit pp pestilentias gñales ꝛ vliores: ꝛ non accidit ex ꝓpria nā quā vnaq̄q; res hȝ p se. sicut ꝯtingit qñ aer corrūpit corruptela sic magna ꝙ vix hoīes pñt se custodire qn multi moriant coꝝ: aut ꝓpter calorē coꝝ magnū aut ꝓpter aerē vel putrefactionē sine pp malos vētos qui perire faciūt multos in mari: qꝛ semꝑ res maior ꝛ fortior debilioreȝ ꝛ minorē superat. Accñā vō sunt aliq̄ cōtingētia ex cōplexione nāli ꝛ ꝓpria cuiuslibet ꝓpter aliquā mutationē cōtrariarum mutationum.

¶ Totū h' ē afo^m^ vn⁹ ꝛ ei⁹ glosa est h mō. Mot⁹ stellaꝝ ꝛ vtutes q̄ ꝯiūgunt ex suis motib⁹ iteri⁹ sūt res nec̄ie. Et de scō deus q̄s nil disturbare pt: nec ē res q̄ mutari seu ꝯuerti possit aliq̄ manerie seu mō: lȝ q̄l'r res terrene r̄cipiāt opa cpaꝝ vtutū ē res nālis ꝛ ꝯuertibilis: qm̄ he res terrene sūt sub eꝑ se ꝛ recipiunt opa corpoꝝ celestiuȝ in mō accñtis ꝛ mō seq̄le: sicut res diminuta magis recipit op⁹ a ꝑfectiori: ꝛ sicut lucē recipit diaphanū ꝙ ꝑ po^as^ a diaphano qd ē ꝑ actū. Hec āt v'ba demrāt magnā po^as^ Pto. in sciēdo diuīa ꝛ nālia. ꝛ oīa v'ba sua apte demrāt magnā sapiāȝ ꝛ posse suū in loq̄ndo ī oīb⁹ ptib⁹ ꝑhie. Et id qd dixit ꝙ aliq̄ accñtia ꝯtingūt hoīb⁹ pp pestilētias gñaliores ꝛ vliores ꝛ non ex nā ꝓpria quā hȝ vnaq̄q; res. vult dīe ꝙ q̄liber reꝝ nāliū recipit ī ꝑn⁹ a vtute stellaꝝ rē ꝓpriā ī oīb⁹ suis mutationib⁹. Et qñ ꝯtigerit ꝑ stellas res ꝑpa gñalior ꝛ maioris vtutis q̄ȝ ea q̄ ptinet ad qual̄ȝ reꝝ pticulariū: ipa gñalior ꝛ vtutis maioris destruit accñs pticlaria: ꝛ vix hȝ posse oīa opa mutādi: sic accidit in tpib⁹ qb⁹ aer mutat̄ q nos circūdat mutatiōe tali ꝙ vix se pt aliqs custodire ab eo: qꝛ nimiuȝ erit calis: aut fridus vl' putrefactiōe corrupt⁹ q̄ in mltis locis mortalitatē fac. aut sic accidit in magnis ꝑlyȝ: vbi moriunt̄ gētes mlte: vl' ꝙ eueniūt magne iundatiōes aq̄ꝝ q̄b⁹ mlti peūt. Et Pto. i talib⁹ q̄lia hec reddit rōnē ꝙ ē ꝑ eo ꝙ res maior vicit miorē: ꝛ fortior dbiliorē. Et dixit ꝙ accñtia ptinētia ad qual̄ȝ reꝝ: s̄m ꝙ ea recipiūt ꝑ nām hoīs q̄ ghant̄ a corpib⁹ celestib⁹ mutāt̄ ēt ꝑ ꝯ̄riā. Et postq̄ȝ est ita manifestuȝ est ꝙ oīa terrena nō recipiunt opa stellaꝝ nec̄io. d mō ꝙ mutari nō possint. Ex eis tñ sūt talia: q̄ pñt mutari: ꝛ ī talib⁹ scire ꝓnosticatiōes ē ꝓficuū valde mag^m^.

¶ Qm̄ hec igit̄ hui⁹ sunt: ꝓbatū est in rebus gñalib⁹ ꝛ indiuiduis ꝙ ea accidētia quoꝝ ꝑma occasio fortior ꝛ maior est oīb⁹ occasionib⁹ sibi ꝯ̄riys qūo nec̄io ꝯtingēt. Sciēdū est itē ꝙ ea que sic se nō hñt cū ꝯ̄riū eque forte receperint: leuiter mutabunt̄. Que vō hec nō īuenerint prīmas naturas imitabunt̄.

¶ Et postq̄ȝ hec sūt sicut ꝑdixim⁹ hñ itelligim⁹ reb⁹ oīb⁹ tā hñ vlib⁹ sic ꝛ pticularib⁹ qb⁹ accñā ꝯtingūt si res prīa fortior ꝛ maior fuerit q̄ȝ res alie ꝯ̄rie: sine dubio nec̄iuȝ est vt maior penitus super minorē ꝛ q̄ sic nō fuerint: ȝ āhe sint idebilitate eq̄les pñt de leui cū aliq̄ ꝑpatiōe mutari: ꝛ si accñs ꝯ̄rariū nō venerit prīanā sequet̄.

¶ Uult dicere ꝙ opa que operant̄ stelle in terrenis tā hñ vlia sicut ꝛ pticularia ea q̄ sunt ꝓpria quelibet ꝑ se vnius manerie i sunt in hoc: qꝛ ea q̄ forti⁹ habuerūt ꝯ̄riū penitus eē opȝ. ꝓficuū aūt qd in hac ꝓnosticatiōe sciēda hȝ hō est: qꝛ blandit̄ volūtatē ne sibi res ipsa ipetuose ꝯtingat. Que vō hñt ꝯ̄ria equalia virtute: pñt mutari de leui: ꝛ vnū coꝝ ꝑparatione aliqua deuiari. Et si in hoc ꝑparatio nō fieret accñs eueniet ꝙ primū principiū demonstrabit.

¶ Qd pigritia ꝛ insipientia nō nec̄ijs viribus euenit.

¶ Hoc aūt erit nescietate ꝛ incecessitate magna.

¶ Uult dicere ꝙ opa stellaꝝ que hñt magnū ꝯ̄riuȝ in virtute nō transibūt ad nos nisi nescietate nr̄a: qꝛ nō faciemus ꝑparationē deuiandi ei q̄ nō sunt necessaria vt ꝯtingāt. Et in his scire ꝓnosticatiōes magnū ē ꝓficuū qꝛ malū in mō ꝙ nō veniet poterim⁹ deuiare. v. g. Qñ sciuerim⁹ ꝙ vtus Martiȝ faciet alicui infirmitatē de cholʼa i capite vni⁹ mēsis huic obuiare poterim⁹ purgādo cholaȝ ꝛ cōplōnē suā cū fridis ꝛ humidis tēperando: ꝛ qñ hoc fecerim⁹ poterimus illū ab hac egritudie liberare. ide si accidat: erit parua multū in respectu ei⁹ qd fuisset nisi h fecissimus.

¶ Idē ēt ī oīb⁹ quoꝝ initia nālia sūt euenire videm⁹: vt in naturis q̄rūdā lapidū atq; vegetabiliuȝ: necnō ꝛ vulnerū ꝛ apostematū: ac infirmitatū: que necessario aliqd operant̄: quoꝝ quedam sunt vt id operentur nisi eis ab aliquo cōtrario contradicat̄.

¶ Hoc idem videm⁹ accidere in oībus alijs habentib⁹ pricipia nālis qm̄ ex nā aliquoꝝ lapidū ē ꝛ vegetabiliū aialiū vulneꝝ ꝛ ifirmitatū oportet rē aliquā nec̄io sic ꝙ aliter nō poterit. Et coꝝ aliq̄ opant̄ hoc nisi res habuerint ꝯ̄riū opantes.

¶ Dicit ꝙ hoc qd dixit nō est in opib⁹ stellaꝝ solūmō imo est in opib⁹ reꝝ aliaꝝ nāliū: qꝛ nulla caꝝ opi suo hȝ rem ꝯ̄riā q̄ possit eā disturbare. Sicut de igne magno qñ cadit ī herbas siccas aut de toxico forti mltū vl' magnis ꝛ ꝓfundis vulnerib⁹ qb⁹ hō liberari nō pt: aut de forti appatu infirmitatis magne vel de īfirmitatib⁹ piculosis ꝛ fortibus multū. Nā ex his sūt aliq̄ qb⁹ hō nō pt liberari ꝑparatiōe aliq̄ quā facit. Et sūt aliq̄ que habent ꝯ̄riuȝ vnde hō liberari pōt ꝛ illud accñs disturbare. Ptoleme⁹ aūt adiunxit

opa stellaꝝ ꝛ opera rerū terrenaꝝ vt meliꝰ itelligere nos faciat ꝙ hec ambo sunt res nāles ꝛ que pñt mutari: aliq̄ tñ coꝝ sunt q̄ vllo mō disturbare nō pñt sꝫ expedit vt sint oīno. Et coꝝ sunt que hñt ꝯrium qđ ea ꝯtrariare pōt.

¶ Similr̄ ēt ꝯuenit oībꝰ in hac sciā v̄santibꝰ que hoībus accidūt accñtia ꝯsiderare: ac in ipsis nālr̄ ꝓnosticari: ꝛ vt falsis nō adhereāt opionibꝰ cū q̄dā ideo euitari nequeāt ꝙ occasionū a qbꝰ ꝓcedūt q̄dꝫ sunt multe ꝛ magne: q̄daꝫ v̄o hīa cōtrarie alterationesq̄ꝫ suscipiūt: velut medici qbꝰ hominū īfirmitates inotescūt: ꝓdicūt: que eaꝝ sunt curabiles: que v̄o minime.

¶ Cōuenit enīꝫ vt hoc mō intelligāt illi q de hac sciā scire volūt q̄ue sūt accñia hoībꝰ ꝯtingētia: ꝛ qđ prīo iudicent ꝰm nāꝫ nō īspicīetes ad opiones vacuas in suis iudicijs: qm̄ q̄dā sunt qbꝰ hō se negt mō aliquo custodire. ꝓpo ꝙ cāe qbꝰ veniūt sūt multū fortes ꝛ magne: ꝛ eoꝝ sūt ꝺ manerie ꝙ possunt mutationē recipe: ꝰm ꝙ physici debent itelligere de īfirmitatibꝰ que eaꝝ sunt mortales nequeuntes hīe remediū: ꝛ q̄ eaꝝ ꝓpter medicinā remediū possunt habere.

¶ Id qđ dixit ꝙ iudicēt ꝑ ꝰm nāꝫ. vult dicē q̄n hō iudicauerit ꝙ iudicet sic in hys q̄ mutari pñr ꝰꝫ ꝙ res nāles mutanr̄: ꝛ nō dic̄ de re ꝙ oī mō ēē debeat ꝛ remanere nō possit nisi ꝺ hys q̄ veniūt pp magnas multas ꝛ fortes cās. nā de talibꝰ iudicari dꝫ ꝙ oī mō ꝯtingēt. Et id qđ dixit eoꝝ ēē manerie ꝙ mutationē pñt recipe. Uult dicere ꝙ eoꝝ sūt qbꝰ possumꝰ aliq̄ custodia liberari eo qđ a debili cā puenīūt: ꝛ in talibꝰ debemus dicere īstuderis nisi adhibeat ibi custodia. Qđ aūt dixit sicut phīci pñt scire de infirmitatibꝰ que sūt mortales ꝛ q̄ liberari pñt ꝓpter medicinaꝫ. vult dicere ꝙ astrologo scire ꝯuenit que ex opibꝰ stellaꝝ sunt nec̄ia qbꝰ nullus liberari pōt: ꝛ h̄ ꝑ se iudicare a pte vna. ꝛ ab alia parte ea qbus liberari pōt: sicut faciunt boni phīci q qn̄ vidēt īfirmitatē q̄ curari nō pōt nō itromittūt se de illa qꝛ nolunt super re inutili laborare: cū aūt intelligunt ꝙ liberari pōt apponunt ibi mentē suā ꝛ curāt eam.

¶ In rebꝰ quoq̄ꝫ qbꝰ īesse pt alteratio attēdere debemus ex iudicioꝝ modis: id qđ subiūgā. Cū in cuiusꝫ natiuitate dixerit astrologus ꝙ cū talis fuerit eiꝰ cōplexio ꝛ sic se aeris habuerit mutatio: alterataq̄ꝫ fuerit tēperata cōplexio ꝰm augmētū vel diminutioneꝫ talis ꝯsequet̄ īfirmitas: ꝛ velut qñq̄ꝫ dicet medicꝰ ꝙ hec īfirmitas vel hec vlcera augmētabunt̄ ꝛ putrefient. Et simil̄r siqs rerū magdania nās agnoscēs dicat ꝙ magnes ferrū attrahat: vnūq̄dq̄ꝫ istoꝝ si artificis ignauia eiꝰ nō apret ꝯriū: nec̄io ꝯtiget ꝛ ꝰꝫ sue ꝓprie nāe vires ꝓcedet: ꝛ nō augmētabunt̄: nec putrescēt vlcera cū eis obuiauerit medicīa. Nec iteꝫ lapis magnetis ferrū attrahet si cū allijs vngatur.

¶ Ampliꝰ i hīs q̄ pñt mutari ꝯueīt vt iudicet isto mō quo dicā. Vbi grā. Cū aliqs ꝺ natiuitate alīq̄ indicauerit dꝫ dicere si cōplo fuerit huiꝰ manerie ꝛ aer ꝓpꝰ mutabit̄ hac manerie dūmō ꝙ cōplo tēperata mutet̄ ad maiꝰ vel minꝰ: talis īfirmitas accidet ꝓut dicit beneficiū. hec īfirmitas crescet magis vel hoc vulnꝰ hēbit putrefacere: aut sicut dicet ille q nouit in mineris ꝙ adamas trahet ferrū si circa illud ponet̄. Et q̄cūq̄ꝫ haꝝ rerum dimissa fuerit nescietate ꝙ in ea nō opet̄ res ꝯtraria q̄ defendat̄: ipsa oī mō ꝯtinget: ꝛ pꝛimā nām sequet̄. Et si cū ꝯtrario apponet̄ ibi custodia: vulnꝰ nō augebit nec putrescet. nec lapis adamas si vngat̄ allio trahet ferrum.

¶ Uult dicere ꝙ astrologo ꝯuenit res ꝑscire q̄ per opa stellarū mutationē recipe pñt: que videlꝫ sunt eaꝝ que ꝯtriuꝫ pñt hīe quo disturbent̄: ꝛ ille qui hꝫ iudicare apponat ibi custodiaꝫ ꝛ reperīt eas cū suo ꝯrio: sicut faciūt phīci: qui si nō medicarēt vulnꝰ posset putrefacere: ꝛ hō inde mori. Aliud v̄o quod dixit glosa non eget.

¶ Hec aūt q̄ ꝑdcā sūt nō ꝓhibent̄ nisi ab hīs que nāliter sūt illis ꝯtraria: ꝛ ꝰm ꝙ iāꝫ indicatū est. Silr̄ ēt in illis rebꝰ eueniet ꝙ q̄ cū hoībꝰ accidūt ignorabuntur accñia: vel cū scient̄: sꝫ illis nō obsistent ꝯria: sequtur nec̄io ꝑmus ordo nāe. At si ꝑscianr̄ ꝛ q illis mederi sciat ineniat̄: aut nullatenus via nālr̄ ꝛ prius idicata ꝯtingēt: vel si ꝯtigerit in modico accident.

¶ Hec eadē q̄ diximꝰ vitare possumꝰ ꝙ nō veniant ad tales statꝰ ꝯtrariādo ea ꝰm nāꝫ ꝛ ꝑ iudiciū itercisuꝫ ita erūt res ille si hō nescīuerit accñia q̄ ꝯtigūt hoībꝰ: vl̄ si eq sciunt̄ ꝛ nō ꝑparauerit reꝫ aliq̄ꝫ q̄ ipse ꝯrie accñt modis oībꝰ ꝰm ꝙ eueniret ordinatio pꝛia nāe. cū āt scita fuerint anq̄ꝫ eueniet aut appuerit aliqs sciēs dare remediuꝫ nō accidēt: ꝛ si acciderint erit res modica.

¶ Id qđ dixit h̄ eadeꝫ q̄ diximꝰ que rebꝰ istis defendunt. vult dicere manerīes medicaminꝫ qbꝰ mutant̄ opa reruꝫ nāliū ꝑ ꝯtrariū qđ est in eis. h̄ eodē mō sunt ex opibꝰ celestiū corpoꝝ que remediū pñt hēre: qm̄ sicut opa terrena rēꝑꝰꝫ sequunt̄: nisi in aliq̄ ope resistant̄ sic opa celestiū corpoꝝ opus ꝓprie nāe sequit̄ nisi ꝯuent̄ ope aliquo vel medicent̄. tñ si medicabunt̄ aut destruent̄ in totū ꝛ nō erunt vel si fuerint erit eis inde res modica multuꝫ.

¶ Cūq̄ꝫ in rebꝰ gn̄alibꝰ ꝛ īdiuiduis est vis eadē: mirū est cur ab hoībꝰ ꝯcedit̄ ꝙ gn̄aliū ꝓgnosticatio possit hīi ꝛ ꝙ ab eis ꝑcaueri possit. Sūt nāq̄ꝫ plꝫimi q tēporū āni ꝓgnosticatiōes stellarūq̄ꝫ fixaꝝ nubes ac figuras ꝯcedūt: ꝛ circa ea multū versant̄: nec nō ꝛ ab his que ꝑ eā futura sūt: sibi ꝑcauēt. ꝛ q̄ frida sūt ī estate: in hyeme v̄o q̄ calīa sī reseruāt. Gn̄alr̄ ēt eoꝝ cōplones: tpate cōplones nitunt̄ allicere. Itē cū ab ifortunijs ꝛ accñtibꝰ q̄ in mari ꝯtingūt sibi ꝑcauere volūt stellaꝝ fixaꝝ nubes attēdūt. In bestiaꝝ quoq̄ꝫ cōceptionibꝰ: ac plantaꝝ plātationibꝰ lune figuras q̄ ꝰm sui luminis q̄ꝫtitatē formant̄ obseruāt: ꝛ qđ agam: Neminē vidimus q hoc vnq̄ꝫ denegaret vel q dicere eā nec ꝓficere nec ēē posse. Quidā v̄o sūt q ad idiuiduoꝝ ꝓgnosticatiōes i ꝓpria cōplone neminē posse puenire iudicāt vt in augmēto vel diminutiōe caloris vel frigoris: ꝛ silr̄ in ꝓpria cuiusq̄ꝫ rei cōplone: opinant̄ ēt ēē multa: s qbꝰ nemo sibi ꝑcauere possit. At si planū est ꝙ cū nr̄a nos īfrigidamus corpa ante caloris gn̄alis aduentū: minꝰ caloris nobis incūbat. Idē nos in rebꝰ īdiuiduis facere possumus que c[illegible] rea augmētant: vt cas. s. ad ītēperiē ꝯuertan[illegible]

¶ Et postq̄ hec v̄tus vna est ⁊ eadē in reb⁹ vlibus ⁊ pticularib⁹ mirādū est q̄ rōne cōtingit q̄ hoies nesciūt ea q̄ futura sūt in reb⁹ vlib⁹: ⁊ nō p̄stāt p̄parationē ⁊ custodiā q̄ expediūt ɔtra ipa: qm̄ pplares oēs vtplz cognoscūt de vero q̄ p̄scire p̄rāni tpa ⁊ nubes stellar̄ fixar̄: ⁊ figuras lune ⁊ ispiciūt multū in eis ⁊ in custodiēdo se ab eis: accidūt: p̄parāt res frigidas in estate: ⁊ i hyeme res calidas: ⁊ studēt adducē cōplonē tpis tēperate. Amplꝰ q̄ ispiciūt ad nubes stellar̄ fixar̄ qm̄ custodire se volūt a reb⁹ q̄ accidūt p mare. Sūt de bestijs: p̄ncipijs: qm̄ dāt masculū femine: ⁊ in plātādis arborib⁹ ispiciūt har̄ figuras lune qm̄ est plena aut minuta aut aucta: nec vnquā vllū vidimus q̄ hoc elecerit nec mēdax eē diceret: vel q̄ eē nō pōt aut q̄ magnū p̄ficuū nō adducat. Sūt tn̄ aliqui dñces in pticularib⁹ q̄ hō neq̄t scire ea q̄ ibi accidūt ex his q̄ ppua sē cuilibȝ cōplōni rer̄ sicut q̄ sit frigus magis vel minꝰ ⁊ silr̄ calor: ⁊ q̄ hō nō se poterit a pticularib⁹ custodire. Et postq̄ manifestū ē q̄d eē debeat vt calor eueniat: ifrīdabim⁹ corpa nr̄a ita q̄ nō habebim⁹ calorē sic magnū qm̄ eueniet: h̄ idē poterim⁹ bn̄ facere pticularib⁹: ⁊ poterim⁹ bn̄ augere calorē ita q̄ maior erit hac eadē rōne:

¶ Hec oīa verba sunt afo^rīs^mi vnꝰ. vult dicere q̄ postq̄ v̄tus est vna ⁊ eadē i vlib⁹ ⁊ pticularib⁹ sic an̄ nos docuit in opib⁹ stellar̄ q̄ mutationes recipiūt. hn̄ dȝ hō mirari q̄ rōne eueniūt hoies sic ignoti oēs q̄ hō scire nequeat ea q̄ futura sūt anq̄ sint in reb⁹ vlib⁹ sic sunt āni tpa: ⁊ ea q̄ sciūt pastores laboratores ⁊ marinarij ⁊ alia q̄ dixit: ⁊ videret q̄ i his sciēdis qn̄q̄ eueniāt iacet magnū p̄ficuū: pp custodiā q̄ ibi adhibet. Et silr̄ accidit in pticularib⁹ si adhibeat ibi custodia que qdē in pticularib⁹ facilior est ⁊ ea facere pōt magis hō. Hec .n. est rō totꝰ huiꝰ dicti p̄tolo. verū tn̄ q̄ aliquātulū clausū est: volo ipm melius exponere tibi. Qz āt dixit studet eradere cōplōnē ad tēperamētū. vult dicē q̄ res faciūt q̄bus tēperet oīa tpa āni p ɔseruanda salute. tn̄ ār sciēa virtutē huiꝰ p libros phīce q̄ loquunt de gubernatione sanor̄. Et id q̄d dixit in p̄ncipijs ponēdi bestias masculū. s. femie: ⁊ in plātādis arborib⁹ q̄ ispiciūt ad figuras lune. vult dicē id q̄d faciūt sapiētes laborator̄ ⁊ pastorū cuꝰ certitudinē scies a libris agriculture: ⁊ nubiū ⁊ id q̄d dixit p̄petatē cōplonis rer̄ ō addēdo i calorē vl frigꝰ. vult dicē de cōmixtione q̄ fiūt pp ɔiunctionē v̄tutū stellar̄ q̄ sp augēt in v̄tute solis vel minuūt de ea. ⁊ id q̄d dixit silr̄ poterim⁹ addere in calorē hac eadē rōne vult dicere q̄ sic possum⁹ minuere de calore: p ea que faciem⁹ sic possumus in eū addere p ea que fecerim⁹ ⁊ in frigore illud idē.

¶ Nisi q̄ huiꝰ deceptiōis occasio est idiuiduor̄ rerū grauis p̄gnosticatio: ⁊ q̄ ppauci eam in vsu habēt.

¶ Cā tn̄ huiꝰ erroris ē grauitas sciēdi pticularia anq̄ sint: p eo q̄ hoies vtunt hoc paruȝ valde.

¶ Dicit q̄ rō pp quā aliq sūt ignoti q̄ pticularia anq̄ sint nequeat hō scire est ppter grauitatē sciēdi p̄nosticatiōes pticulariū. ⁊ q̄ hoies his nō tātū quantū vlibus vtunt.

¶ Adeo q̄ fere est occasio: vt alia nullatenus creantur. Res eni vires ɔtrarietatis hn̄tes: absq̄ reb⁹ per quar̄ vires p̄gnosticamur nō leuiter inueniunt: iōq̄ in maiori parte nō reperiuntur perfecte.

¶ Ita q̄ pp huc errorē hoies de pticlarib⁹ nihil credūt: q̄ id q̄d hȝ in se viȝ cōtrarietatis neq̄t vt plm̄ iueniri sicut cuiussuis p̄nosticatiōes cogitate sunt. vn̄ hec est res q̄ cōplete iueniri nō pōt.

¶ Docet nos p hoc dictū q̄ rō grauitatis p̄nosticationū pticulariū est: q̄ cōmixtio que fit de rebus ɔtrarijs intelligi nō pōt de leui ppter grauitatē que est in ea: ⁊ propter hoc durū est q̄ homo sciat ea complete.

¶ Quapropter eū nāe prime sp absq̄ p̄hibentes sint vincentes putauerūt q̄ ipse facerēt quicqd est ineuitabiliter: ⁊ ita q̄ prohiberi nequeat.

¶ Et q̄ nāe p̄ie altiores sūt: ⁊ disturbationē nō recipiūt sui motꝰ crediderūt q̄ oīa fiūt i mō rer̄ q̄ mutari nō p̄nt nec hō ab illis custodire pōt se.

¶ Et q̄ stelle sūt altiores multū q̄ mūdus totus: ⁊ sue virtutes sic fortes sunt q̄ vincāt oēs alias virtutes ⁊ disturbationē aliq̄ nō hn̄t sui motꝰ: crediderūt m̄lti q̄ ear̄ opa silr̄ ɔuerti nec mutari nō possent: nec hō pōt se custodire ab eis i mō q̄ sint nec̄ sui motꝰ. Hec āt credulitas va eēt si mā recipiēs opa nō recipet opa ab alijs reb⁹ m̄ltis. sȝ recipiēdo a reb⁹ multis de iure nō recipiet stellar̄ opa: si in eis aliq̄d fuerit ɔtrū q̄d stellar̄ operib⁹ sit equale.

¶ Et vt mihi vi idē in ipa eadē p̄gnosticatiōe putauerūt. At lȝ ɔtingeret q̄ i maiori pte p̄gnosticatio falleret: eēt tn̄ ɔueniēs vt eā subtilr̄ inuestigarem⁹: eo q̄ ei v̄itas aliqd ie st: velut i sciā q̄ salutē ɔseruare dōinat: lȝ nō oiuȝ hoiuȝ salutis sit occasio: cū sit tn̄ quorūdā q̄ lȝ sit modicū: est tn̄ appetēdū atq̄ diligendū: ⁊ h̄ in eo magnū fore p̄ficuū existimare debemus.

¶ Video et̄ q̄ de p̄nosticatiōib⁹ crediderūt: nā lȝ vtplm̄ erret in eis q̄d tn̄ modicū: q̄d ver̄ reperit in illis de iure dȝ diligi ⁊ pquiri: q̄ reȝ inuenim⁹ p custodiēda salute: ⁊ p si hoc q̄d facimus: nequeāt oēs hoies custodiri nec sit custodia toti populo: est tn̄ salutis custodia aliquorū cor̄: ⁊ q̄q̄ modicū sit: cōuenit tamē vt illud velimus pquiramus ⁊ p̄curemus scire: ac teneamus pro re bona ac nobili valde.

¶ Dicit silr̄ teneo cōuenire q̄ q̄q̄ isti ɔsiderātes i reb⁹ p̄nosticationū astronomie errent multū: id tn̄ modicū certitudinis q̄d est in eā diligere nos multū cōuenit ⁊ p̄curare de illo de mō quo faciem⁹ in custodienda salute. Et lȝ in eo q̄d facim⁹ nō lateat custodia pro toto populo: q̄ tn̄ ex illo modico sunt alig custoditi cōuenit vt illud teneamus pro re nobili ⁊ bona valde. si bene fit paucis: pp hoc eni dictū docet nos p̄tolo. q̄ nobis cōuenit vt multū sequ mur hanc artē: q̄uis ipsius sit modica certitudo. nō p eo q̄ iā p̄bauit ⁊ demōstrauit nobis q̄ si in ea apposuerim⁹ bn̄ mentē: qcqd iueniem⁹ in illa veridicū erit ⁊ certū: nisi forsitan aliqn̄ de tardo in tardum pp errorē aliquē.

¶ Patet etiā q̄ huiꝰ opis vires ideo maxias egyptij monstrauerūt: qm̄ in oib⁹ libris medendis sciam stellar̄ p̄gnosticationibus ɔiunxerunt: ppterea q̄ hec huiꝰ fore cognouere: nec in eadem hora illa in simul cōiungerent vt incantatiōes ⁊ medicinas facerēt. ad delendū ipedimēta p̄sentia siue futura: gn̄alia seu pticularia per corpꝰ circundās accn̄a: nisi qm̄ opinati sunt q̄ inde p̄uentura: nec mutent: nec ɔuertant.

¶ Assimilat. n. q sapiētes de egypto: qui viz hu ius artis docuerūt ponebāt phicā cū pnosticationib⁹ astronomie in oib⁹ suis libris: pro eo q res istas in hac maneria fore sciebāt. Et nō adiūgerēt hora vnsartes virtutis cū hac medicatione physice p liberādo a pestilētijs venientibus aperte corporis celestis siue presentib⁹ vel futuris: siue vlibus siue pticularib⁹: nisi qr videbāt q per illud factū nō damnarentur res nec pestilentias ipsas reciperent.

¶ Ita docuit nos q opa stellaꝝ vlia vel pticlaria psūt ꝑpa ratiōe mutari: ⁊ p affirmādo h accipit testimoniū ab antiqs illis: q docuerūt hāc artē: ⁊ isti sūt antiq sapiētes de egypto. nā isti sic audim⁹ docuerūt hoies scias oēs: ⁊ messes. ⁊ h affirmat sic ꝑto: ⁊ docet nos idē ꝑto. p ea q faciebāt dū ponebāt phicā: cū pnosticatiōib⁹ astronoie. p eo q sciebāt res istas de manerie ista fore. vult dicere qr sciebāt q opa stellaꝝ mutari poterāt: posuerūt opa phice cū opib⁹ astronomie vt p phicā remoueret dānū qd veniebat per stellas. ¶ Qr aūt dixit nisi qr tenebāt q p illd fcm nō dānarent res. vult dicē q sapiētes illi possent res terrenas a celestib⁹ opib⁹ liberare p cōmixtiōes ⁊ icantatiōes: ⁊ res virtutes hñtes: quas ponebāt ad colla ⁊ in rebus.

¶ Quapropter id qd huic nāe ⁊ que eā sequunt ꝯtradicēdi viz hñt in ordie scdo: posuē in ꝟtute ⁊ posse.

¶ Et pp hoc posuerūt res viz hñtes cōtrariam huic nāe in scdo gradu virtutis iudicij incissi.

¶ Vult dicere q sapiētes de egypto posuerūt opa stellaꝝ in p gradu ꝟtutis: ⁊ ea cū qb⁹ ꝯtramur posuerūt i 2⁰ gradu.

¶ Et vires vtilitatis eius operis virib⁹ pnosticationis ꝯiungere: in libris qui ostensores medicie nuncupant: eo. s. vt existētiū cōplonū qlitates p stellas deprehenderēt: necnō ⁊ accidētia que p corp⁹ circundans sūt euētura: eorūqz occasiōes ⁊ vt fortes etiam eēnt in istarū scia rerū: ac in doctrina curandi curabilis in maiori pte: eo q esse neqqz est posse vt oia corpora infirmitatesqz eiusdē modi sint qlitatis intēperie: ⁊ vt per medicinā ⁊ per res vnicuiqz corpori cōuenientes ⁊ nō cōuenientes in futuraꝝ infirmitatū custodia fortiores existerēt: necnō ⁊ vt his que iaz euenerūt medicamine in quo nec iperfectio nec vlla sit deceptio mederent: ⁊ vt ex hoc ad sūmaz perfectionem ad quam aliquis attingere possit attingerēt.

¶ Et posuerūt antiqui virtutē pficui hui⁹ artis in vno gradu cū virtute pronosticationū qs de libris suis in phica noisuerūt: vt scirēt per stellas status cōplonū tēpoꝝ ⁊ ifirmitates cōtingere debētes in operū celestis corpis ⁊ que adueniunt eisdē ifirmitatib⁹: p eo q ex rebus istis cognoscēt cōmixtiōes quas facere haberēt: vt plurimū: qm oīs corpora oēs ifirmitates illustratas esse nō possent ⁊ vnius tēperamēti: ⁊ vt scirent hñ physicā: ⁊ ea que cuilibet corpori ⁊ infirmitati cōueniāt fm illud mandabāt quēlibet custodiri custodis cōuenientic idē: vt nō incurrerent ifirmitates ipsas venire debētes tali. s. medicia: in qua error vel defectus nō eēt: ⁊ de cura illa ad finem cōgruum peruenirent.

¶ Vult dicere p hoc dcm q sapiētes d egypto q cognouerūt q hec ars multū cū phica se tenebat: iuoluerūt vnam ptē ipsius in libris suis de phica: vt scirēt per astronomiā cōplonis: que ꝓprie sunt cuilibet: ⁊ ea que accidūt in aere qbus mutant corpa ⁊ cuiusmodi accñia ꝯuenīūt a mutationib⁹ ipsis. Qr aūt dixit pro eo q sciūt res istas ⁊ cōmixtiones q accidūt vt plm: ⁊ aliō qd dixit. vult dicere q qm ispexerūt q corpa ⁊ ifirmitates sūt multaꝝ ⁊ diuersaruz mācieꝝ: ispexerūt hac arte p sciēdo accñā q ꝯtigūt in aere ⁊ lucrati fuerūt de phica sapiaz ex cōmixtiōib⁹ ꝯuenientib⁹ cuilibet accidentiū: ⁊ p has duas artes: magnā habuerūt ꝟtutē gubernāi ⁊ custodiēdi salutē corpoꝝ ⁊ medicinādi ifirmitates qlescūqz ꝯtingerēt: in mō q error ibi nō acciderz: nec defect⁹ in ope suo. hoc enī dictū docet nos perfectionē ⁊ bonitatē magnā sapientū antiquoꝝ de egypto: ⁊ q erāt magni sensus: ⁊ bene credo q Hippocrates ⁊ Gal. ⁊ oēs phici greci tenebāt hanc viā: qm inueniemus in libris suis: qd nobis pcipiunt in talib⁹ mētē apponere.

¶ Hoc igit in gñaliter dicendo premittendum erat.

¶ Hec autez dicta sunt: que generaliter nos preponere conueniebant.

¶ Vult dicere q quicqd dixit a pn⁰ vsqz hic est res quam hoiez itelligere ꝯuenit: ⁊ in ea inspicere: ⁊ sciat q sūt dicta gñalia: ⁊ ꝓpter hoc melius intelligēt pticularia hui⁹ artis.

¶ Cōsequēter ꝟo dōa: mō ꝓsequemur itroductorio.

¶ Et tunc volumus in modo introductoriz dicta ponere que diccimus.

¶ Vult dicere q ea que in hoc libro ab hinc in antea nos docebit: sunt regule ⁊ radices hui⁹ artis tales q quando eas intelligemus bene q quācunqz partē huius artis voluerim⁹ artē: poterim⁹ expedire. Et liber iste introductori⁹ erit totus: quo huius artis oēs intelligimus rōnes.

¶ Eaqz opera prius manifestabimus: qbus reruz celestium alterationes ꝓprie contingunt.

¶ Incipiētes loqui de operibus que faciūt mutationes proprie rerum celestium.

¶ Vult dicere q icipiet dicere regulas ⁊ radices ptinētes ad qdlibet corpoꝝ celestiū. s. ad qdlibet separatiz per se: ⁊ q oēs ptes hui⁹ artis de his reb⁹ simplicib⁹ cōponunt.

¶ Et hoc antiquoꝝ experimentis ordine nāli dispositis exequemur: ⁊ ex his primū erraticarū stellarum atqz luminū opera ptractabimus deo volente.

¶ Et sequemur idē sapientes antiquos illos qui ordinantur naturali ordinatione locuturi prio de operib⁹ duoꝝ luminariū: ⁊ plarū erraticoꝝ.

¶ Dicit q qcqd vult dicere in hoc lib⁰ est fm ꝓbationē ⁊ rectificationē sapiētū antiquoꝝ: ⁊ sicut experti fuerūt quo couenit p nām solūmō ea dimittere que nāe nō ꝯuenīūt. Nā pmo incipit a duob⁹ luminarib⁹ ⁊. 5. plītis erraticis: p eo q eos inuenit maioris opis in terrenis: qz oīa alia corpora celestia: qr sui motus ꝓpria sic sunt diuersa per nām ⁊ multaꝝ mutationū: sicut terrena sunt ⁊ magne ꝯuersionis: ⁊ qr per hec possum⁹ ꝯuenire ad sciendū ꝟtutes alioꝝ celestiū corpoꝝ. Hic enī finitur ratio quoz dixit in h cap. Et ꝯuenit vt oēs rōnes ꝓteritas teneas ꝓsentes in tua memoria: qm vnāquāqz reꝝ qs dixit añ leges: ⁊ sic itelligē poteris quicqd vult dicere: q manerie illud dicet ⁊ hoc itelliges si sic feceris. Hic autē cōplere volumus hunc tractatū de glosa: ⁊ incipiam⁹ 2ᵐ tractatū glose qrti capituli prime partis Ptolomei: p eo q vsqz hic erat tot⁹ vnius rationis: ⁊ ab hinc in antea de alia loquit ratione.

¶ Scd's tractatus glose Haly super primo tractatu Ptolemei libri. Dixit Haly.

IN primo tractatu glosauimus ea que ꝓponi conueniunt ꝑticularibus huius artis. ⁊ in hoc alio dicta glosabim⁹ Ptolemei: que dixit in quolibet planetaꝝ ꝑ se: ⁊ ꝓbabimus ꝙ in hoc est opinio sua maior oibus alijs. Et scias ꝙ nunq̄ aliam glosam inuenim⁹ in h libro. Credo tamē ꝙ sine glosa nō dimisissent eum aliqui sapientes antiqui: sed nūq̄ ad nos nec ad terrā nostraꝝ ꝑuenit. Conuenit ergo vt referas grates deo ꝙ verba huius boni viri sic clausa dignat⁹ est aperire nobis. verūtamē si in istis nostris verbis aliquē errorē inuenetis illū tu dirigere debeas: nec imponas nobis culpaz: quoniā nō est homo qui omnes errores possit euitare.

¶ In fortitudinibus luminarium ⁊ erraticarum stellarum. Capitulum 4m.

Hoc est cap̄m 4m in quo loquit̄ de v̄tute duoꝝ luminariū ⁊ planetarū erraticoꝝ. Ptolo. sup eo toto qd̄ in suis libris loquit̄ tenet plꝰ q̄ tenuit Ari. in illis quos fecit. Et bene appet ꝙ Ptoleme⁹ erat vnus ex phis q dicti sūt andatores .i. circuitores h est ꝑipathetici: illi .n. dci s̄t circuētes scholas: eo ꝙ discipulos suos eūdo ꝑ scholas docebāt. Isti .n. docebāt manifestiora ꝑus q̄ ea q̄ fuerant magis clausa: ⁊ sic ibant faciendo donec ꝑueniebant ad magis clausa illius rōnis. vnde qꝛ Ptolomeus erat de secta illa: incipit ꝑmo a duobus luminarib⁹: qm̄ eorū opera sunt visibiliora ⁊ manifestiora: q̄ opa alioꝝ. Post modo locutus fuit de .5. planetis erraticis: eo ꝙ eoꝝ opa manifestiora sunt q̄ aliarum stellarum.

MAnifestū est qdez ꝙ substātie solis opus est calefacere modicūq̄ desiccare cuius operis sensus ꝓprie ipse ceteris opib⁹ apertior est: eiusq̄ scia leuior ꝓpter magnam solis quātitatē: ⁊ manifestā tēpoꝝ āni mutationē: sol eteni quāto magis loco zenith nostroꝝ capitulū propior accedit: tāto magis calefacit.

¶ Cognita res est ꝙ opus sube solis est calefacere ⁊ dare aliquātulū siccitatis. Et hec opa magis sentiunt̄ ⁊ leui⁹ scita sūt oib⁹ alijs ꝑꝑ magnitudinē solis ⁊ propter manifestaz mutationem quā ꝑ tēpora anni facit. Et quanto magis accedit circa nostra capita tāto magis calefacit.

Quod dixit: cognita res de ope sube solis. vult dicere ꝙ manifestū est cūctis hoib⁹ de mūdo qui aliquē sensuz hūt ꝙ opus sube solis est calefacere multum: ⁊ aliquātulū desiccare. hec enī est suba caloris nālis qui est in mundo: ⁊ hoc est elemētū ignis. Et scire potes ꝙ quāto magis circa capita nr̄a venit tāto magis calefacere: ⁊ calefaciēdo desiccat aliquātulū: eo ꝙ exuggat hūiditates trahendo eas a corporib⁹ aialiū: sicut dixerūt phici. Et trahēdo dulces aq̄s de mari sicut dixerunt phi nāles: ⁊ Hal. ꝓbauit ꝙ oēs nāles v̄tutes tali calore q̄lis est cōplo ista solis oia sua opant̄ opa. Cū aūt dixit: hec opa sūt magis sentita. ⁊ leui⁹ scita. vult dicere ꝙ sensus sentiūt opa solis magis q̄ aliarū stellaꝝ: ⁊ itelligit hō ꝙ ē sic sensus sentiūt leui⁹ q̄ itelligāt id qd̄ de alijs planetis isp̄icit: qꝛ nō expedit vt isp̄iciat ibi multuz: qm̄ res est visibilis ⁊ manifesta. Et Ptoleme⁹ reddit rōnē: q̄re h magis in sole q̄ in alijs stellis appeat: dicēs ꝙ est ꝓpter magnitudinē solis: ⁊ ꝑꝑ mutationes que ꝑ ip̄m apparēt in q̄tuor āni tpib⁹ grādē quaz dixit magnitudinē: dixit eo qd̄ est maius corp⁹ qd̄ sit in toto mundo qd̄ sentitū sit: sicut in .5. tractatu almagesti ꝓbatum est. Et ꝓpter hoc ꝯuenit ꝙ ei⁹ virtus maior sit cūctis alijs v̄tutibus oiuz alioꝝ corpoꝝ de mundo. Nā v̄tus cuiuslibet corpis sue silis est magnitudini sicut probatū est in naturis: ⁊ hoc intelligem⁹ ab eo qd̄ appet de opib⁹ solis in operib⁹ āni. Ptolome⁹ aūt reuerit̄ plies ad loquēduz de opibus solis: ⁊ in suba sua nō loquit̄: vt intelligere nos faciat ꝙ stellaꝝ opa que ad nos ꝑueniūt: sūt v̄tute opis solūmodo: ⁊ nō ꝓpter q̄litatē subaꝝ eaꝝ que de na operum sunt: qm̄ loqui de hoc nō est hui⁹ scie sed nāe. Naz in hac scia nō habem⁹ inspicere sicut ꝓpter q̄litatez nāe: aut ꝑꝑ opus: nihilominus tn̄ bene apparet rōne verboꝝ Ptolomei ꝙ eius opio cū illa Aristo. vna erat vt suba oiuz celestiū corpoꝝ sit eēntie ꝙ nō calā: nō humida: nō frida: nō sicca. Ptolo. qdē ex verbis q̄ dixit de sole docet nos regulas q̄tuor. vna est gnālis soli ⁊ alijs stellis oibus: ⁊ hoc est ꝙ virtus stellaꝝ sequit̄ corpoꝝ suoꝝ magnitudinē cuius demrātionē date leue est: ita ꝙ postq̄ stelle sunt vni⁹ substātie gnālr cōuenit vt res oēs que sunt de hac suba dicte sunt ēt de sp̄eb⁹ ⁊ ꝑsonis cuiusl3. Et iaz ꝓbatū erat ꝙ hec suba opat̄ in terrenis opa que sūt vni⁹ nāe gnāl'r: ⁊ sol est vna ex sp̄eb⁹ hui⁹ gn̄is: ⁊ ei⁹ v̄tus magnitudinē suā sequitur. Post mō ꝯuenit ꝙ v̄tus aliaꝝ sp̄eꝝ h⁹ gn̄is: sequat̄ corporū suoꝝ magnitudinē. he v̄o sp̄es s̄t oēs alie stelle. Scd'a ē qꝛ postq̄ v̄tus solis maior est v̄tute aliaꝝ stellaꝝ: ꝯuenit vt de reb⁹ que sunt iter nos hēat eas que ꝑtineāt ad talem virtutē. sicut est regnū: reges nobilitas posse hn̄ apparere magnitudo cordis ⁊ intellect⁹: ⁊ f'm hāc regulā ꝯuenit vt q̄libet aliaꝝ stellaꝝ hēat res tales q̄les ꝑtineāt ad suā v̄tutē. Tertia est ꝙ sol qꝛ multū calefacit ⁊ exuggat modicuz ꝯuenit sicut diximus in ꝑ tractatu ꝙ opa q̄ faciet in corporib⁹ ⁊ morib⁹ aialiū sunt ꝯueniētia huic cōplōni: ⁊ ꝑꝑ hoc ꝯuenit vt habeat cor ⁊ ei⁹ venas nālē calorē: vitā: ⁊ etatē iuuētutis: ⁊ d opib⁹ sp̄ūs vt sit liber: ⁊ expedit⁹: ⁊ itelligēs diligere lipiditatē lucē ⁊ oēz rez clarā. Quarta regula est: vt ea que cōposita sunt de his que dicta sunt in alijs trib⁹ regulis sicut est bona volūtas diligere: ludere: laudare ꝙ res est que sequit̄ limpiditatē ⁊ intellectū. Cū aūt inspexeris in illis regulis q̄tuor de oibus rebus alijs: per ea scire poteris res oēs que sunt in sole. nā f'm hoc ꝯuenit ꝙ d mineris habeat hyacintū preciatū ⁊ aurū ⁊ de aialib⁹ ⁊ plantis nobiliora q̄ in eis sunt. Et pro eo ꝙ eius v̄tus maior est ⁊ fortior ꝯuenit vt sit maior in reb⁹ oibus operat̄: ⁊ ꝙ oēs alie stelle hēant ꝑticipationē cum ea in opere.

¶ De virtute lune.

¶ Maior aūt lune vis est humectare. est enī terra ꝓpior a qua vapor humidus ab imo vsq̄ ad eā ascendit. Quapropter ad hunc modū mutatiōe manifesta corpa mutat. Naz q̄plures eaꝝ rerū ꝑtes infra corpus existūt: maturat ⁊ putrefacit. Ipa nez cū sole l3 modicā i calore societatē h3: qm̄ ab ip̄o lumē recipit.

¶ Maior enī virtus lune est humectare: pro eo ꝙ est multū circa terram: ⁊ ꝓpter fumositatez humidā que per eā eleuat̄ a terra. Et ꝓpter hoc ad talē statū mutat corpora manifesta mutatione que facit mutari ⁊ putrefacere corpa vt plurimū. Et habet etiaz cū sole participationē modicam in calore ꝓ eo ꝙ recipit lucem ab eo.

¶ Postq̄ docuit nos ꝙ virtutes stellarum corporū suorū sequitur magnitudinē ⁊ corpus lune ꝑuum est sicut in almagesti monstrauit: ⁊ eius opus solis in ꝑte vna: dicit hic ꝙ est hoc pro eo ꝙ est multuz circa terram ⁊ ꝑuenit ad nos eius virtus anteqū mutetur: ⁊ ꝓpter hoc apparet eius opus magis q̄ alioꝝ stellarū: ⁊ videmus visibiliter ꝙ trabit humores

bit humores

bit humores terre: ⁊ corporum eam sequentium: ⁊ pro eo ꝙ habet lucem a sole operatur in terrenis calorem modicū accidentalem cum quo facit putrefacere ⁊ mutari humores existentes in corporibus: sicut ostensum est in physica ⁊ natura. Et manifestum est ꝙ lux facit calorem: ⁊ potest hoc probari per specula que comburunt ⁊ similia. Et quia luna lucem habet a sole: convenit vt habeat modicum calorem: quoniā facit sicut per accidens. Et hoc est id quod vult dicere Ptolomeus. Et quia hoc non intellexit Albumasar credidit ꝙ erraret in dicto suo, dicēs quomodo potest fumositas humida ad lunam ascendere: cum fumositas ascendere nequeat vltra .16. stadia: ⁊ luna satis lōgius est. Ego vero risi de dictis talibus qualia hec sūt: ⁊ dixi qualiter intellexit hoc: quia Ptolomeus noluit dicere ꝙ fumositas humida ascendat hinc ad lunam: sed dixit ꝙ ascensus fumositatis humide qui est versus lunam. docet nos ꝙ trahit humores terre ⁊ aliorum corporum eam sequentium sicut adamas trahit ferrum. Et pro eo quod dixit ꝙ homines intelligunt hec a motibus rivorum maris ⁊ humidorum corporum: sufficit in hac ratione dixisse ꝙ ascendit fumositas ad partem vbi est luna. Et Ptolomeus dedit etiam nobis regulas tres de luna. Prima est ꝙ virtus que est circa terram habet maius opus: pro eo ꝙ ad terram pervenit anteꝙ̄ habeat permutari. Cum autem regulam istam adiungemus ei que dicta est de magnitudine corporis inveniemus viam sciendi virtutes stellarum. s. que fortior vel debilior est: ⁊ propter hoc sciemus ea que ad ipsas pertinent secundum virtutem earum. Et cum has duas res coniungemus: cōvenit vt luna res habeat: que solem sequuntur: ⁊ sunt in secundo gradu ipsius. verbi gratia. si opus solis duraverit annos: opus lune durabit menses: ⁊ si sol habuerit aurum: luna habebit argentum: ⁊ si sol habuerit havere: luna habebit pavenem: ⁊ si sol habuerit reges: luna habebit hereditatum regna sua: ⁊ alia que sequuntur secūdarie ad virtutem solis. Secunda est: quia postꝙ̄ luna facit humiditatem per accidēs: cōvenit vt luna habeat aquas ⁊ omnes alias humiditates: ⁊ ea que veniunt per eas sicut est frigus modicum quod propter humiditatē sequitur. Tertia glosa est: ꝙ luna postꝙ̄ calefacit parum per accidēs: cōvenit vt faciat mutare ⁊ putrefacere: ⁊ hoc ꝙ habeat opera ⁊ substantias convenientea tali rei. Et Ptolomeus non nominat regulam acceptam a motibus stellarum: pro eo ꝙ est res manifesta. Hec enim regula est in sole: pro eo ꝙ motus omnium stellarum sequuntur motum suum: cōvenit ꝙ sit princeps super omnes stellas: ⁊ in luna est pro eo ꝙ in qualibet quarta applicat omnibus stellis: cōvenit ꝙ habeat virtutē applicandi virtutes aliarum stellarum cum sua. Et propter hoc convenit ꝙ virtus solis ⁊ lune dominetur super virtutes aliarum stellarum. Et quia luna festina est in suo motu: convenit vt habeat de terrenis ea que pertinēt ad rem talem: sicut nuntij ⁊ cursores. Nā convenit vt sic inspiciamus de omnibus pertinētibus ad quemlibet planetarum.

De virtute saturni.

Saturni vero stella secundum operis sui partem maiorem infrigidat: suaque frigiditate maxima: modicum desiccat: hec autem propter eius elongationem magnam a calore solis: ⁊ ab humidis vaporibus qui prope terram sunt evenire videtur.

Et maius ac fortius opus saturnū est īfrigidare ⁊ desiccare modicū propter fortitudinē frigoris. Et videtur hoc esse pro eo ꝙ est elōgatus multū a calore solis ⁊ humidis fumositatibus terre.

Vult dicere ꝙ facit hoc: eo ꝙ opus suum est multū elōgatum ab opere solis: quod est opus caloris: ⁊ a luna cuius est opus attrahere humores. Et hoc sicut in alio tractatu diximus: quia quando inspexit ad comparationem saturni cum sole ⁊ luna inspexit ꝙ amborum erat contrarius: ⁊ propter hoc dixit: ꝙ convenit vt frigidus ⁊ siccus. Et Ptolomeus met ipse glosavit hāc cōparationē in eo ꝙ sequitur.

Huius quidem stelle ceterarumque stellarum virium scientia: a suarum figurarum experimentis que sunt in earum collatione cum sole ⁊ luna procedit. In ordinibus namque mutationum qui secundum augmentum diminutionemque differūt: videmus earum quasdam aeris qualitates vno modo: quasdā autem alio variare.

Scire quidē virtutem huius planete: ⁊ aliorum erit propter rectificationē figurarum que sūt in respectu solis ⁊ lune: quoniam earum aliquas videmus mutantes aerem vna manerie mutationis: ⁊ earū aliquas alia manerie in diversis ordinationibus mutationis augendi ⁊ minuendi.

Si memoriam habes eius quod tibi diximus quomodo probare possumus stellarum virtutes: glosa non indiget in hoc dicto: ⁊ si hoc oblitus es ausculta: dico ꝙ sol ⁊ luna eo ꝙ eorum opera magis apparent ꝙ̄ omnium aliarum stellarum: ⁊ sunt nobis magis manifesta: ⁊ semper vnam viam sequuntur. ⁊ opera reliquarum stellarum abscondita videntur propter manifesta: convenit vt inspiciam ad stellas habentes communitatem cum duobus luminaribus per figuras si augēt in suis operibus: vel ab eis minuunt. Et sic ibis inspiciendo ad omnes donec certitudinem scias omnium: non semel sed pluries. Et si inveneris ꝙ semper sequatur vnam maneriem operandi scies de certo cuiusmodi virtutem habent.

De virtute iouis.

Opus quidem fortitudinis stelle iouis tēperate cōplexionis existit: locus namque sui motus medius est inter saturni frigiditatem martisque fervorem. Quapropter insimul calefacit ⁊ humectat: ⁊ quoniam eius magis est calefacere: ipseque super alios celos vehitur: auctor ventorum qui res orituri faciunt existit.

Iouis autem virtutis opus est cōplexionis tēperate: ⁊ locus sui motus est medianus iter frigiditatē saturni ⁊ calorē martis: ⁊ propter hoc cōvenit vt calefaciat ⁊ humectet: quia vero calefactio sua magis est: cōvenit propter spheras que sūt sub eo vt ventos faciant generantes.

Multi crediderunt cum audiverunt hoc verbum Ptolomei. ꝙ opera stellarum secundum eius opinionem sequantur loca spherarum secundum ꝙ vna existit super aliam: sicut credidit Hica avenquinton: ⁊ Alchindus: ⁊ alij qui cum talibus rationibus nos impediverūt. Ego vero dico ꝙ si opera stellarum sunt secundum naturam: quomodo possunt sciri per propositiones quadruviales: quoniam radices harum ambarum scientiarum diverse sunt vna scilicet ab alia. Amplius si omnia celestia corpora non sunt alicuius complexionis calide frigide humide neque sicce: sicut probavit Aristoteles quomodo potest iovis complexio temperari: eo ꝙ sphera sua existat inter illam martis ⁊ saturni. Nam si bene ad dictum inspexeris Ptolomei invenies non esse prout ipsi crediderūt. Et postꝙ̄ docuit nos viam qua sciemus virtutes stellarum: ponit hoc vice alia in hoc loco di

tens q quando probabimus motum operis qd ⁊ operabitur in aere nos circũdãte inueniemus q est medianus inter magnam frigiditatẽ quã facit saturnus: ⁊ magnum calorem quem facit mars. ⁊ hoc affirmat id quod dixit q calefacit ⁊ humectat: quoniam si dixisset q iuppiter facit hoc: eo q sphera sua existit inter spheram vnam ⁊ aliã: conueniret vt esset temperatus ⁊ non calidus nec humidus. Et ego dico q quando Ptolomeus probauit opus iouis in comparatione operis solis ⁊ lune: locutus fuit q facit calorem non vltra magnum: ⁊ propter hoc dixit q motus sui operis est inter opus martis ⁊ illud saturni. Qd autem dixit eo q est calor suus magis facit ventos generantes propter spheras que sunt sub ipso. vult dicere q iuppiter quia inclinatur ad temperiem versus calorem ⁊ humiditatem: quando commiscetur cum operibus aliorum planetarum existentium sub eo facit ventos generatiuos: ⁊ hi venti sunt illi qui sunt in spermate ⁊ seminibus: ⁊ ceteri venti tales qui sunt conuenientes vite. Et si inspexeris ad cõmixtionem que fit ex virtutibus planetarum existentium sub eo cum sua virtute: tunc inuenies sic esse debentem.

De virtute martis.

Martis autem stella proprie desiccat. eiusq3 nature vis comburi: eius nanq3 calor ignis assimulatur calori ⁊ locum iuxta solem obtinet: cuius sphera ferens subest illi.

Mars proprie desiccat ⁊ per vim sue nature comburit: eo q igneum habet calorem: ⁊ qr est circa solem: ⁊ quoniam sphera in qua sol existit posita est sub eo.

Vult dicere q opus virtutis martis quando illud experimur inueniemus siccitatis magne. Ad id quod dixit q virtus martis comburit: eo q igneum habet calorem. dico q stelle sunt substantie simplicis ⁊ non composite diuersorum elementorum. apparitio sui caloris est recta: qr ibi non est aliquid quod mutet calorem ꝯuenientẽ eidem substantie. Ptolomeus autem docet nos per hoc dictum regulã qua sciamus virtutẽ stellarum: qm̃ per nos itelligere non possumus: ⁊ possumus eam intelligere per calorẽ. In hoc enim dicto adest dubium qd nos soluere opz. Nam multi credũt q calor non ostendat rei ṽtutẽ: ⁊ hec est veritas in terminis ppter cõmixtionẽ elementorum que in eis est: tñ in celestibus nõ est ita: qr nõ sunt vllo mõ cõposita aliquo elemẽto. Et ppter hoc reduxit Ptol. ad pbãdũ hãc ṽtutẽ alio mõ dicẽs. ⁊ qr existit circa solẽ: ⁊ qr sphera in q̃ est sol est posita sub eo. vult dicere q accidit vt sit veritas res ista: qr ṽtus martis cõburit: eo q existit circa solẽ: ⁊ qr sol est sub eo ⁊ cõmiscet̃ ṽtus sua cũ illa solis: ⁊ sit calidus multũ ⁊ siccus de mõ q sine tẽperamẽto comburit.

De virtute veneris.

Veneris quoq3 stella propter sue cõplexionis temperiem iouem prorsus in operibus imitatur preter q in ea iouis ordo ꝯuersus est: modicum nãq3 calefacit qr ppe solem est: ⁊ humectat quantũ luna ppter magnã sui luminis quantitatẽ: ideoq3 sibi vapores q ex humoribus terrã circũdantibus ascẽdũt attrahit.

Et venus ipsamet opera iouis facit: ppter temperamentum sue complexionis excepto q est nature iouis contraria vna: qr calefacit parum multum: eo q existit circa solem: ⁊ humectat s3 lunam: propter magnam lucem quam habet hic planeta: eo q attrahit ad se fumositates que eleuantur ab humoribus terre.

Vult dicere q eius calor est minor multũ illo iouis: ⁊ propter hoc ⁊ ppter humiditatẽ quam facit dicimus q est quodãmodo frida: ⁊ plus humida. Qd aũt dixit. eo q existit circa solẽ. dixit eo q virtus sua voluit̃ cũ illa solis. Et id qd dixit humectat sicut luna. vult dicẽ q venus facit humectationẽ circa eã quã facit luna. Et id qd dixit pp magnam lucẽ. vult dicẽ q modicus calor facit humores currere.

De virtute mercurij.

Stelle quidẽ mercurij opus est in maiori parte desiccare ⁊ equaliter humectare. In quibusdam etenim horis desiccat humores: eo q nusq3 a calore solis nimis elongatur. In quibusdam autem humectat eo q eius locus superest lunari sphere que terre pprior existit: ⁊ in horum quidem vtroq3 eius alteratio est festina. Ventorum ⁊ hic auctor existit: ob hoc q eius motus circa solem citius habetur.

Siccitas ṽo ⁊ humiditas mercurij est p vnũ equale: qm̃ aliquãdo desiccat ⁊ exuggat humores: eo q nunq3 elongatur multũ a calore solis: ⁊ nullo tempore: ⁊ aliquando humectat: eo q positus est super spheram lune: que est magis circa terram q3 omnes alie sphere: ⁊ mutat̃ ad hos duos status: ⁊ facit vẽtos ppter sensitiuas mutationes eius circumquaq3 solem.

Vult dicere q opus mercurij non est vna res sola: quoniam aliquando desiccat ⁊ aliquando humectat: cum aũt siccat est quando soli applicat: ⁊ est tũc opus suum in calefaciendo ⁊ siccãdo circa illud solis. Humectare nãq3 suũ est propter vim suam que cõmiscetur cum illa lune q̃ posita est sub eo: ⁊ est opus suũ sicut opus lune. Et Ptolomeus qñ cõparationẽ fecit de opere mercurij cũ illo solis: ꝯuenit q aliqñ faciebat opus tale quale sol: ⁊ qñ cõparationẽ fecit cũ eo lune: inuenit q aliqñ faciebat opus tale quale luna: ⁊ expertus fuit hoc multotiens: ⁊ inuenit q semper alterum horum duorum operum faciebat leuiter: ⁊ sciuit pro certo q opus suum est s̃m opus aliarum stellarum cum quibus inuoluitur: ⁊ opus proprium in se non habet. Et qr cursus mercurij est semper circa solem: ꝯuenit vt virtus mercurij permutet opus solis diuersis mutationibus s̃m stellas cum quibus inuoluitur. Et qr virtus sua inuoluitur multũ cum illa lune. ⁊ qr operatur in mutatione virtutis solis: ꝯuenit q ventos faciat diuersarum manerierum. Hic enim perficitur qd locutus est Ptolomeus in virtutibus septem planetarum: ⁊ manifestũ est sicut intelligimus ⁊ glosauimus q hoc totum monstrauit s̃m nãm ⁊ nõ s̃m quadriuium. Et si isti dicerent q he sphere posite fuerunt in hac maneriep nãm s̃m virtutes suorum operum. dicemus q hec virtus esse põt: non tñ q per hoc magis possint scire virtutes stellarum. Amplius si intelleximus per dictũ Ptolomei qñ dixit de saturno q est frigus: eo q elongatus est a calore solis: q hoc diceret ppter spheram suam que elongata est a sphera solis: ꝯuenirent ppter hanc opinionem q oẽs stelle fixe frigidiores saturno essent: eo q earum sphera multo magis elongata est a sphera solis q3 ab illa saturni: ⁊ hoc non est ita. Quare verum est id quod diximus. Nos autẽ eum veritate inuenies si bene inspexeris in verbis Ptolomei. Et iam docuimus te regulas quas dedit nobis Ptolomeus in sole ⁊ luna: ⁊ ꝯuenit vt tales petas regulas in quinq3 planetis erraticis ⁊ alijs stellis. Et p id qd dixit

q saturnus

ꝙ saturnus infrigidat multum ⁊ desiccat aliquantulum. dedit nobis regulam: ꝙ res que sunt talis complexionis: ⁊ que ad talem complexionē pertinent sunt oēs saturni: sicut est nix aut gelata ⁊ mesia: ⁊ omnis res acetosa ⁊ cōplexio frigida ⁊ sicca: ⁊ mores ⁊ opera ꝯuenientia ad talem complexionem: sicut est iram tenere longo tempore: ⁊ oē magni celamenti ⁊ abstinētie ⁊ laborator terre ⁊ strigas. Et postq̄ sui est nix ⁊ gelata: ꝯuenit vt humiditates faciat ⁊ augmētat in aquis ꝑ accñs: qm̄ gelate ⁊ niues qñ fiūt habent aquas augere: ⁊ gñalr dico qꝛ eius cōplexio est ꝯ̄ria duarū luminariū: ꝯuenit vt habeat res omnes contrarias rebus pertinentibus ad luminaria. ¶ Et per id qđ dixit. ꝙ iuppiter est temperate complexionis. dedit nobis regulam pertinentē ad res que proueniūt a tali complexione: sicut sunt bona facta spatiosa: volūtas: legalitas: ⁊ veritas sapere ⁊ bona credulitas. Et ꝑ id qđ dixit ꝙ calor ⁊ humiditas vincit in eo. dedit nobis regulā ꝙ hz hēc res ꝑtinentes ad h: sicut est sanguis ⁊ silē. Et ꝑ id qđ dixit ꝙ ei⁹ op⁹ est medianū īter opus saturni ⁊ illud martis. dedit nobis regulā ꝙ iuppiter hz res medianas īter res ꝑtinētes ad saturnū: ⁊ ꝑtinētes ad martem sicut sunt iudices ⁊ alcaidi ⁊ cūtes pacē ponētes īter hoīes. ¶ Et ꝑ id qđ dixit. ꝙ vtus martis est ardēs. dedit nobis regulā de rebus exñtib⁹ inter nos eas que similes sūt sibi: sicut est ignis stultitia ira īpetuositas occidere: venena īterficientia hoīa ipsa. ⁊ ſm h ꝯuenit vt habeat hoīes ⁊ milites armigeros: ⁊ oē bellū ⁊ guerrā: ⁊ oēm armoꝝ manerié. ¶ Et ꝑ id qđ dixit. ꝙ vtus veneris est sicut vtus Jouis excepto ꝙ minor est aliquātulū: ꝯuenit vt hēat oēs tales maneries ⁊ ornamentū mulieꝝ: gaudia ludos: ⁊ oēz delitiā ⁊ bonos mores. ¶ Et ꝑ id qđ dixit humectat sicut luna. dedit nobis regulā ꝙ hz oēs humiditates ꝯueniētes eidē: sicut est vinū ⁊ ois potatio saporosa ⁊ silia. ¶ Et ꝑ id qđ dixit. ꝙ mercurius miscet cū aliis stellis. dedit nobis regulā ꝙ hz res alias pertinētes ad alias planetas in comparatione solis: ⁊ ꝯuenit ꝙ hēat secretarios: reges: scribarios: numeratores: ꝯdrēdatores: ⁊ res alias q̄ noiate sunt ad mercuriū ꝑtinētes. Et si īspexeris ad dicta nr̄a bene poteris intelligē qua manerie applicāt vtutes stellaꝝ ad es q̄ sunt iuxta nos: qm̄ applicāt ꝑ radios in rectis lineis. Et mirari non bene debes ꝙ nos sic inuenimus res oēs sentitas q̄ sūt īter nos: qꝛ vtutes visus auditus ⁊ odoratus oēs ad nos veniūt aere mediante. Amplr⁹ qñ voluerimus ponē polegū pedis mouemus ipsū cū voluntate nr̄a semꝑ qñ volumus: ⁊ sine dubio: qꝛ vtus motus a cerebro venit in vno momēto ad polegū. Et postq̄ est ita: manifestū est q̄lescūqz due stelle ꝯiūgantur ꝑ longitudinē ⁊ latitudinē cōmiscent due vtutes ⁊ fit vna vt⁹ tertia ⁊ celestis ꝑueniēs vsqz ad nos: ⁊ sine dubio virtutes stellaꝝ mutantur ꝓpter coniunctiones.

¶ In fortunis ⁊ in fortuniis. Cap. 5m.

Cum igit sint figure predicte ꝓut diximus sintqz natura ꝗ̄tuor. Due videlz calor ⁊ humor ꝑcreantes ⁊ efficiētes: nil etenim nisi ꝑ illa creamentum suscipit. Due vo. s. frigiditas atqz siccitas destruētes: ꝑ eas nāqz res minuuntur esseqz desistunt.

¶ Postq̄ hec ita sūt: ⁊ due ex quatuor naturis q̄ sūt calor ⁊ humiditas sūt gñatrices ⁊ opatrices: qꝛ res oēs ꝑ has cōmiscent ⁊ crescūt: ⁊ cetere due sūt dānatrices ⁊ destructrices q̄ sūt frigiditas ⁊ siccitas: qm̄ per has res duas damnātur ⁊ destruantur omnes res alie.

Vult dicē postq̄ he regule date sunt h mō: ⁊ nos inuenimus ꝙ ꝑ calorē ⁊ humiditatem fit ois gñatio ⁊ oē cremētū: ⁊ ꝙ ꝑ frigiditatē ⁊ siccitatē fit ois corruptio ⁊ ois mutatio: dicimus ꝙ h exꝑtū est in scia nāꝝ ⁊ in physica: ⁊ ꝓpterea h accepit pro re q̄ experta erat. ⁊ vult dicē in isto loco de calore ⁊ humiditate q̄ magis iclinat ad temperamētū: ⁊ de frigiditate ⁊ siccitate q̄ magis exeūt de tēperamēto. Et tu ante itelliges ꝑ vba sua ꝙ h veꝝ est. Tu īuenies ꝙ Arist. ꝓbauit in illo li⁹ gñationis ⁊ corruptiōis. ꝙ frigiditas ⁊ calor sunt opantes: ⁊ humiditas ⁊ siccitas receptrices opis eoꝝ. ⁊ h est ꝯ̄riū eius qđ dixit Ptol. ⁊ ꝑ h volo dubiū istud soluere. dicēs ꝙ Ptolomeus nō ꝯ̄dixit Arist. nisi in h loco ſm rōnē de qua loquit. naz īposuit nomē opator ⁊ gñator his ꝑ que res gñant ⁊ crescūt: ⁊ posuit nomē dānator his ꝑ que corrūpunt res: ⁊ humiditatē posuit cū calore: eo ꝙ his duob⁹ oēs res alie gñant. ⁊ posuit siccitatem cum frigiditate: eo ꝙ per hec duo dānātur ⁊ destruunt oēs res: ⁊ manifestū est ꝙ quando due diuerse res ꝯiungunt que harum duarum vincit aufert nomen. ⁊ ita fecit Ptolomeus in hoc libro.

¶ Duas stellaꝝ erraticaꝝ iouem. s. ac venerem: lunaz etiam ſm prisce viros auctoritatis fortunas esse dixere: eo ꝙ eaꝝ est complexio temperata: ⁊ ꝙ eis multum caloris ac humoris inest.

¶ Dixerūt antiqui ꝙ tres planetaꝝ erraticoꝝ: q̄ sūt iuppiter ⁊ venus ⁊ luna similr dāt fortunā: eo ꝙ sunt temperate complexionis: ⁊ trahūtur magis versus calorem ⁊ humiditatem.

¶ Aperte dixit hic Ptol. ꝙ calor ⁊ humiditas de q̄bus locutus fuit sunt q̄ magis iclinant ad tēperamētū: qꝛ qñ accipiemus regulā iouis ⁊ calefacit ⁊ humectat tēperate: cōuenit ſm h ꝙ opet in gñatione ⁊ cremēto: ⁊ facienti rem talē ꝯuenit dare fortunā. ⁊ qñ accipiemus regulā veneris ꝙ opus est cadit circa illđ iouis: eo ꝙ magis humectat: ⁊ ei⁹ vtus semꝑ cōmiscet cū illa solis: eo ꝙ vadit circa eū: ⁊ eius mot⁹ est circūquaqz solez cōponit ex modico calore quē hz venus cū calore solis ⁊ humiditate veneris cōplo vna oēm gñationē faciēs ⁊ cremētū: ⁊ faciē rem talē cōuenit dare formā. Silr ⁊ de luna. nā eo ꝙ est motus festini ⁊ ei⁹ lux a sole: ⁊ ei⁹ vtus sequit vtutē solis in opando ⁊ semꝑ cōmiscet cū vtute solis q dñat sup oēm gñationez: ꝯuenit vt opus ⁊ lune sit ois gñatio ⁊ cremētū: qm̄ nā posuit in eā humiditatē magnā: eo ꝙ amplificat corpa oiuz reꝝ terrenaꝝ pro tēperando virtutē siccitatis solis.

¶ Opera quidez saturni atqz martis operibus predictaꝝ stellaꝝ naturaliter contraria fore testati sunt: eo ꝙ hoꝝ alter per frigiditatem intensam: ⁊ alter ꝑ siccitatem intensam operatur.

¶ Et dixerūt ꝙ saturni ⁊ martis naturale opus est contrariū ipsis planetis: qꝛ vnus frigus alter siccus vltra medium.

¶ Aperte dixit hic etiā ꝙ frigiditas ⁊ siccitas de q̄bus locutus fuit sūt q̄ nimiū exiuerūt de oi tēperamēto. ⁊ ē manifestū ꝙ postq̄ saturnus sic ifrigidat aufert a reb⁹ oibus humiditatē. ⁊ ꝯuenit ꝙ opus nāe illi⁹ q talis est: sit opi iouis ꝯ̄riū ⁊ veneris atqz lune. ⁊ volo dicē ꝙ suuz nāle opus sit corruptionis ⁊ minutionis ac destructionis reꝝ. ⁊ iam dixit nobis apte ꝙ mars opat maius siccitatis q̄z caloris: ⁊ modicus calor qñ cū siccitate magna cōmiscet cōburit. ⁊ siqs credat ꝙ opus nāle martis est magna siccitas: ⁊ qñ ꝯiungit cū ope solis fit ide cōplo q̄ cōburit. dico ꝙ hic voluit dicē Ptol. qñ dixit eo ꝙ est circa solē: ⁊ sol positus est

sub co. nã res est q̃ põt esse ꝛ nõ est sine mõ ħ dixit ꝓpterea Ptol. Qḋ aũt dixit. ꝙ eiꝰ color assimilat̃ colori igneo: ꝛ ꝓpter hoc operatur calorem qui comburit totum: dixit pro affirmando rationem quam dixit de marte.

¶ Solem aũt atq̧ mercurium in nã siccitatẽ habere subiunxere: eo ꝙ illi vtriusq̧ prebent effectum: ꝛ ſ̃ʒ aliaꝝ stellaꝝ mutationẽ cũ q̧bus ictissal habuerit magis q̃ʒ ceteraꝝ stellaꝝ aliq̧ res mutare cõpellũt.

¶ Solẽ tñ ꝛ mercuriũ hẽe dixerũt participationẽ cũ naturis alioꝝ planetaꝝ: eo ꝙ dant ambo res duas: ꝛ mutant̃ cũ mutatione alioꝝ planetaꝝ: ſ̃m illos cũ q̧bus se aspiciũt magis q̃ʒ aliis.

¶ Uult dicẽ ꝙ sol ꝛ mercurius aliqñ dant fortunã ꝛ aliqñ infortunã. De mercurio qdẽ ante mõstratũ fuit ꝙ aliqñ facit siccitatẽ ꝛ aliqñ humiditatẽ. Et qñ de humiditate operat̃: eius opus est gñatio ꝛ crementũ: qꝛ vꝰus sua cũ illa solis semꝑ cõmiscet̃: tñ sol qꝛ virtus sua semꝑ vincit ꝛ dñat̃ suꝑ res oẽs: ꝛ siccitas quã facit est modica: ꝯuenit ſ̃m rõnẽ quã ꝑdiximus ꝙ qñ cõmiscet̃ cũ aliq̧bus rebus facientibus humiditatẽ ꝛ gñationẽ faciat ꝛ augmẽtũ. ꝛ qñ cõmiscent̃ cũ eo res facientes siccitatẽ ꝯuenit ꝙ opet̃ corruptionẽ ꝛ minutionẽ. Nũc aũt habemus certas ſ̃m regulas antedictas: ꝙ Juppiter ꝛ Uenus ꝛ Luna sunt fortunatẽ. Siꝉr erit hec regula ꝓ eo qḋ ante dicẽt: qꝛ dicemus ꝙ res oẽs ptinẽtes ad bonũ ptinẽt: ꝛ ad hos planetas fortunatos ſ̃ʒ ꝙ nature cuiustibꝫ ꝯuenit: ꝛ ꝙ saturnus ꝛ mars sũt infortunatẽ. Et siꝉr erit regula pro eo ꝙ ante dicet̃: qꝛ dicemus ꝙ res oẽs ad malũ ꝛ infortuniũ ptinẽtes ad hos duos planetas ptinẽt ſ̃m ꝙ ꝯuenit in sui nã. ꝛ ꝙ ad solẽ ꝛ mercuriũ qñq̧ ptinẽt bonũ ꝛ fortuniũ: ꝛ maluꝫ ꝛ infortuniũ aliquãdo. Et isti antiq̧ sm de q̧bꝰ locutus fuit in ħ caᵒ Ptol. sapiẽter locuti fuerũt: qꝛ itellexerũt fortunas ꝛ ifortunas stellaꝝ ꝛ opeꝝ que opant̃ ꝑ in 4ᵒʳ elemẽtis. Nã he q̃tuor q̃litates sunt ꝑinstrumẽta nature cũ q̧bus in rebus oibus opat̃ que sũt gñationis ꝛ corruptionis. Et si inspexeris in scia nostraꝝ inuenies ꝙ res oẽs sequunt̃ prima q̃tuor elemẽta: que sũt caliditas: frigiditas: humiditas: ꝛ siccitas.

¶ In masculinitate ꝛ femininitate. Cap. 6ᵐ.

Cum partiũ itẽ nature duo sint prima gñã masculinum. s. ꝛ femininum.

¶ Ampliꝰ eo ꝙ principia nature sunt duo: ꝛ hec sẽ masculinũ ꝛ femininũ.

Quia qñ nã incipit facere hoiem: icipit ꝑ corpus facẽ qḋ ꝯuenit vt recipere possit spũm: ꝛ mutat postmodũ ad statũ aliũ corpus ipm donec spũs sit in eo: ꝛ mutat illud postea donec sit aĩa: ꝛ post mõ de statu aĩalis ad statũ hois ipm mutat: ꝛ ħ mõ res oẽs opat̃ nã: sicut phatũ est in scia naꝝ. Et postq̃ʒ ita ẽ: ꝙ illa q̃ facit nã recipiũt oĩa opus a corpibus celestibus: manifestũ est ꝙ vꝰus masculini ꝛ feminini sequit̃ ꝑmas. 4. qualitates. Qḋ aũt dixit ꝙ sunt duo gñã: masculinũ ꝛ femininũ. vult dicere ꝙ hec duo sũt illa in tota nã. nã qñ nã icipit facere aliqḋ corpus vꝉr q̃lecũq̧ sit ꝓpositi sui est facere vt illud cõpleat ꝛ ipꝫ ꝑ se extrahat separatũ: ꝛ que maioris ꝑfectionis sũt faciunt masculinũ ꝛ femininũ manereꝝ ꝛ corpoꝝ diuersoꝝ sicut est vir ꝛ femina. ꝛ in hisq̃ sũt modice ꝑfectionis fecit masculinũ ꝛ femininũ cõmixta: qñ in seminibus vegetabiliũ ꝛ fructuũ arboꝝ sunt vꝰtutes masculini ꝛ feminini cõmixte: ꝛ ꝯuenit vt intelligas in hoc loco de noie nature ꝙ est vis ꝛ virtus quam deus posuit in rebus omnibus pro ipsis gubernandis. ꝛ cõplendis ꝛ conseruandis.

¶ Cũq̧ ex viribꝰ ꝑdictis ꝓprie feminina vis sit ex humida suba: eo ꝙ hec q̃litas in feminis gñaꝉr inuenit̃.

¶ Et virtus feminina ꝓprie haꝝ vii tutũ quas diximus est sube humide: qñ hec qualitas inuenta est generaliter in oibus femininabus.

¶ Uult dicere ꝙ vꝰtus feminina nunq̃ʒ iuenta est nisi cum suba humida. ꝛ ħ scimus iductione: qꝛ qñ ispexerimus in oibus pticularibus inueniemus semꝑ ꝙ vꝰtus feminina cũ suba humida est ꝯiũcta. Ampliꝰ qꝛ sapiẽtes antiqui monstrauerũt ꝙ feminas gñaꝉr oĩmõ ẽ humidioꝛ q̃ʒ masculus.

¶ Et residua q̃litas in maribꝰ ꝓprie semꝑ reperiat̃.

¶ Et alia qualitas que remanet proprie in masculis est inuenta.

¶ Qualitas que remanet est siccitas: qꝛ quando virtus feminea est cũ suba humida: ꝯuenit ꝙ suba masculina sit cum suba sicca in comparatione humide.

¶ Ab antiquis ꝯcinne dictũ est: lunã ꝛ venerẽ q̧bus multũ inest humiditatis feminas esse. Solẽ aũt atq̧ saturnũ: iouem etiam ac martem masculinos.

¶ Et postq̃ʒ ħ ita est rem certã dixerũt sapiẽtes antiqui cũ dixerũt: ꝛ luna ꝛ venus sunt femine ꝓpter multã humiditatẽ que est in eis: eo ꝙ sol: mars: saturnus: ꝛ iuppiter sunt masculini.

¶ Qḋ aũt dixit ꝓpter humiditatẽ que in eis est. vult dicere ꝙ humiditatẽ faciunt in terrenis. Sol tñ ꝛ mars sunt masculini: eo ꝙ faciũt calorẽ ꝛ siccitateꝫ in rebus. Et iuppiter qꝛ facit calorẽ: ꝛ calorẽ humiditatẽ desiccat. ꝛ saturnus qꝛ multũ infrigidat: ꝛ frigus magnũ ꝯgelat humiditatẽ.

¶ Mercuriuꝫ vᵒ qñ siccitatem ꝛ humiditatẽ equaꝉr opat̃: in vtroq̧ gñe societatẽ habere dixerunt.

¶ Et mercuriꝰ hꝫ ꝑticipationẽ cũ ambobꝰ gñibus: eo ꝙ facit siccitatẽ ꝛ humiditatẽ equaꝉr.

¶ A verbo intelligimus Ptolomei ꝙ mercurius facit cõplexionem medianam inter calorem ꝛ frigiditatem: ꝛ facit humiditatem ꝛ siccitatem visibiliter ꝛ q̃nq̧ aliã. Nũc aũt inspicias q̃ñ itellexit Ptol. ꝑ regulas antedictas qua rõne facit vnusquisq̧ planeta ꝓprie opus suum.

¶ Aiunt etiã planetas vt ita dicã masculinizare ꝛ feminizare ſ̃ʒ figuras q̃ i sui cũ sole collatiõe formant̃. Nã cũ ipi solẽ ꝑcedẽtes oriẽtales existũt masculini: cũ vᵒ solẽ seq̃ntes occĩtales fuerit feminini dr̃.

¶ Et dixerũt ꝙ planete dãt virtutẽ masculinã ꝛ femininã: ꝑꝑ figuras quas hñt i respectu solis: qꝛ qñ sũt oriẽtales ante solẽ sũt masculini. ꝛ qñ occidentales sequentes solem sunt feminini.

¶ Uult dicere ꝙ sapiẽtes antiqui dixerũt ꝑ experiẽtiaꝫ ꝛ rõnẽ ꝙ planete sunt diuersoꝝ opeꝝ ꝑꝑ figuras q̃s hñt respectu solis diuersas: qꝛ qñ fuerint oriẽtales ꝙ ascẽdãt ante solem extendentes virtutẽ suã suꝑ terrã: anteq̃ʒ virtus solis ascendat erunt masculini. Et qñ fuerint occidẽtales erit ꝯriũ. Et ꝓpter ħ ꝯuenit vt qñ fuerint orientales habeant vim maiorẽ: ꝛ ꝙ opus suũ magis appareat q̃ʒ cũ fuerint occidẽtales. Et qꝛ virtus masculina maior est feminina vꝰtute: ꝯuenit rõne ꝛ expientia: ꝙ planete dent vim masculinã qñ fuerint orientales: qꝛ tunc hñt vim maiorẽ. Et qꝛ cũ sol ascẽdit post eos humiditates quas fecerũt exugat. Et ꝙ dent vim femininã qñ fuerint occidentales: qꝛ tũc hñt vim minorẽ: ꝛ qꝛ humectant id qḋ desiccat sol.

¶ Idẽ etiã ꝑ figuras quas in orizõte formãt hic ꝓbãtur. Cũ eni in locis fuerint q̃ sunt ab oriẽte vsq̧ ad celi mediũ:

li mediū: vel ab occidēte vsq3 ad oppositū medij celi sub terra sūt masculini: eo q̄ cū sūt oriētales ea mo-rant in pte a qua ꝓcedit vētus qui vocat̃ affabe. In duabus āt quartis residuis sūt feminini: ob hoc q̄n partem illam obtinent vnde procedit adabor.

¶ Et erit h̄ etiā ꝓpter figuras quas hn̄t respectu orizontis: q2 q̄n fuerūt in oriēte qđ est ascēdēs vsq3 ad mediū celi: ⁊ ab occidēte vsq3 ad angulū terre: q est mediū celi de subtus terrā sūt masculini: q2 q̄n sūt in istis locis sūt i directo vēti q dictus ē solan⁹. ⁊ q̄n sūt in alijs duob⁹ q̄rtis sūt feminini: eo q̄ sūt in directo vēti occidētalis.

¶ Postq̄3 Ptolomeus mōstrauit id qđ opant̃ planete: nāliter dādo vim masculinā ⁊ femininā: mōstrat nūc nobis qūo de h̄ eodē p accn̄s opant̃: dicēs nobis p̄mo. id qđ operāt̃ respectu solis: p̄mo mō mōstrat id qđ opant̃ respectu orientis: vt dat nobis p̄ has regulas. cū p̄mo sciamus alia opa que p accn̄s operant̃: q̄n fit mainētū oī hora diuisuz se ponit in q̄rta 4ª: q2 ipm diuidit circulus orizontis ⁊ circulus meridiei: ⁊ qđlibet hoꝝ q̄tuor quattoꝝ h3 vim ab alio quarto diuisaz: q2 q̄rtū qđ est a medio celi vsq3 ad occidēs: est locus vn̄ mouet̃ vētus occidētalis sicut nāles ⁊ physici mōstrauerūt: ⁊ tenēt q̄ ventus solanus ꝑfectior ⁊ siccior sit q̄3 occidētalis. vn̄ ⁊ fm̄ h̄ ꝯuenit q̄ p̄mū quartū qđ est oriētale: sit de nā masculina: ⁊ quartū occidētale de nā feminina. Et q2 ea q̄ opposita sūt vim hn̄t eq̄lē: ꝯuenit q̄ vt q̄rtū qđ est ab occidēte vsq3 ad mediū celi de subt⁹ terra hēat vim sic magnā vt oriētale: p eo qđ oppositū est eidē. Et q̄ q̄rtū qđ ē a medio celi de subtus terra vsq3 ad oriēs hēat vim sic magnā vt q̄rtū occidētale sibi oppoᵐ. p hec enim v̄ba dedit nobis Ptol. regulā qua poteris alia multa itelligē. Et dāt tibi viā q̄ itelligas nāz. 12. domoꝝ q̄ fiūt in firmamēto p accn̄s: ⁊ h̄ exprimet tibi ante.

¶ In diurnis ⁊ nocturnis. Cap. 7ᵐ.

Quoniā itē duo sunt spatia ex q̄bus tēpus efficit̃. Quoꝝ alteꝝ dies est: qui ꝓprie masculinizat ꝓpter calorē eius q3 vim efficacē atq3 mouētē. Alteꝝ v̄o nox est q feminizat pp̄ illius humiditatē atq3 quietē.

¶ Quia stelle opant̃ q̄litates primas in terrenis ꝯuenit vt diuidāt alia opposita: ⁊ fm̄ h̄ eaꝝ alique hn̄t diē: alie v̄o noctē. Et simil̄r q2 hec duo sunt ptes q̄bus fit tp̄s: ⁊ dies masculinat ꝓprie ꝓpter virtutē ⁊ calorem opatricē que existit in motu est de die: ⁊ nox effeminat pp̄ frigiditatē ⁊ operatricem que est quies ⁊ tranquillitas.

Tēpus fit de rebus ꝯtinuis. ⁊ oīs res ꝯtinua semꝑ diuisionez recipit: ⁊ pp̄ h̄ diuidit̃ tp̄s in annos: mēses: dies ⁊ horas: ⁊ ptes horaꝝ: ⁊ alias fractiones. Et in die est tp̄s quo sol cōplet reuolutionē vnā a pte qua ascendit donec alia vice ascēdat: ⁊ h̄ diuidit̃ in diē ⁊ in noctē. ⁊ dies nō diuidit̃ ad aliā nāz: q2 pars diei est: ⁊ sil̄r nox. vn̄ ꝯuenit q̄ due ptes q̄bus tp̄s manifeste cōponit̃ sint nox ⁊ dies. tn̄ dies maioris v̄tutis est: eo q̄ v̄tus solis extēdit̃ super terrā: cū qua mouēt aīalia ⁊ vegetabilia crescūt. Et general̄r in aīalibus ⁊ rebus oībus se mouētibus h3 sol vim maiorē de die q̄3 de nocte: ita q̄ v̄r q̄ sol sit ille q oīa moueat sine illo medio. nox āt d̄bilioris v̄tutis est: q2 v̄t⁹ solis abscōdita ē subter terrā: ⁊ pp̄ h̄ ꝯuenit vt aīalia regescāt. Ampli⁹ calor manifestior ē de die q̄3 de nocte. nā de nocte crescūt humiditates: q̄n hēmus fumositates humidas q̄ de nocte magi i aere ꝯiūgūt̃: ⁊ expgunt̃ de die. vn̄ ex h̄ toto ꝯuenit vt nā diurna masculina sit: ⁊ nocturna feminina.

¶ Lunam ac venerem nocturnas: solem autem ⁊ iouem diurnos esse dixere. Mercurium v̄o velut prediximus vtrisq3 socium fecere.

¶ Dixerūt q̄ ven⁹ ⁊ luna sūt nocturne sequēdo p̄mā rōnē suā ⁊ q̄ sol ⁊ iuppiter sūt diurni: ⁊ mercuri⁹ h3 cū istis p̄ticipationē vt diximus.

¶ Qđ dixit sequēdo rōnē suā. vult dicē q̄ sciuerūt q̄ erant stelle diurne ⁊ q̄ nocturne rōne masculini ⁊ feminini. Et qđ sciuerūt p rōnē: postmodū p expiētiā certificauerūt.

¶ Et cum in oriente diurnū: in occidente v̄o nocturnum esse rettulere.

¶ Quia mercurius cū est in pte oriētali est diurnus: ⁊ cū est in pte occidentali nocturnus.

¶ Ptol. significat nob̄ in h̄ qđ dixit de mercurio: q̄l̄r stelle p accn̄s opant̃: q̄n oriēs cū in eo apparēt stelle: cuz ascendūt: ⁊ deinde mouet̃ vētus solanus: ꝯuenit vt habeat vim maiorē ⁊ manifestiorē q̄3 occidēs: q̄n in occidēte cadunt stelle: ⁊ vētus occidētalis ab inde mouet̃. ⁊ q2 mercurius facit medianā cōplxōnē iter calorē ⁊ frigiditatē: ꝯuenit q̄ q̄n fuerint in oriente ad masculinuz ptineat ⁊ diurnum. ⁊ cum in occidente ad femininum ⁊ nocturnum.

¶ In fortunā āt vtrāq3 sup hos duos modos diuisere: p̄ter q̄ h̄ nō nāl̄r: sed per ꝯtrarium fecerunt.

¶ Et p̄ticiparūt etiā ad has duas maneries planete duo qui substātiaz habent corruptionis ⁊ destructionis. vnde nō sequunt̃ in hoc naturalem rōnem primam: sed aliam diuersam.

¶ Aperte dixit h̄ nobis Ptol. q̄ qđ dixit vsq3 huc ē fm̄ rōnē nāe. ⁊ h̄ qđ nūc dixit ē alteri⁹ maneriei. vult dicē q̄ h̄ de q̄ nō loqt̃ ē cū rōne nāꝝ diuersa ab ea q̄ an̄ dixit.

¶ Nā cū res ꝯsimiles rebus quaꝝ cōplexio idonea est cōmiscentur eaꝝ valitudines meliorantur.

¶ Et h̄ ē q2 q̄n res sil̄es cōmiscent̃ cū rebus bone complexionis: eaꝝ proficuū magis crescit.

¶ Et h̄ manifestū est: q2 res bone q̄n cōmiscent̃ cū alijs sibi silibus sūt maioris ꝓficui. ⁊ de ꝯ̄rio illud idem: q̄n res male q̄n cū silibus cōmiscent̃ sunt maioris damni.

¶ Cum aūt res dissimiles cōmiscent̃ rebus destruentibus minuetur eoꝝ nocumentum.

¶ Et q̄n res que non sunt ꝯsimiles inuoluuntur cū malis minuunt multum de suo damno.

¶ Hoc aliud v̄bū ē p se sil̄r manifestū: q2 si res faciētes dānū cōmiscent̃ cū ꝓficiētibus minuunt multū de suo dāno. Ptol. āt ꝓposuit has rōnes dimittando id qđ sapiētes ātiq p expiētiā ꝓbauerūt ⁊ inuenerūt certū. ⁊ p dādo hāc rōnez alijs talib⁹ in q̄cūq3 loco fuerit opportunū in nā stellaꝝ.

¶ Ob hoc ḡ saturnū qui infrigidat calori diei: martē v̄o q2 desiccat humori noctis assimilauerūt. ideo .s. q̄ vterq3 istoꝝ cū eius tēperabit̃ cōplexio qualitati tēperate complexionis assimilabitur.

¶ Et q2 saturnus est fridus multū posuerūt euz cū calore diei: ⁊ q2 mars est siccus valde posuerūt ipsuz cū humiditate noctis. ⁊ vterq3 eoruz quando sua complexio temperatur fit conueniens statui complexionis temperate.

¶ Nā est q̄ oēm rē tēperat. ⁊ postq̄3 saturnus fridus est nimiū posuit eū diurnū: vt nā diei eū ꝯtēperet suo calore: q2

si fecisset ipz nocturnū auxisset in sui dānū nimiū sine mē-
sura. martē siliter eo q nimiū siccꝰ ē. posuit nocturnū vt no-
ctis hūiditas minuat aliqd ō magna siccitate ipsiꝰ; qr si cū
fecisset diurnū auxisset sine mēsura multū in dānū suum.
Et qū sapiētes antiq expti fuerūt nāz hoꝝ duoꝝ planeta-
rū inuenerūt saturnū eē diurnū: martē vō nocturnū p aliaz
rōnē diuersaz ab ea quā añ dixerūt pmā. nā hāc inuenerūt
rōnē de cōtemperādo nature ⁊ ꝯueniētē vt a vbis intelli-
gas Ptol. q in fortune cōplxonem bonā faciunt aliqñ: qñ
de opibus suis minuūt opā alioꝝ q ꝯria sunt eis. Expedit
etiā vt in h ispicias quolibz loco qd tibi accidit i hac pte.

¶ In fortitudinibus figurarum que formantur fz so-
lis positionem. Cap. 8m.

Dixit Haly.

Ptolomeꝰ āt vult i h caꝰ ostēdē quō scias vtutes
qs hñt stelle p accñs: sic mrauit vsqz
huc qlr scire poteris vtutes qs hñt p cētrū.
Luna item ⁊ tres erratice stelle soli supra
posite diminutionem ⁊ augmētum in suis
proprijs viribus assumūt. s. figuras quas
in collatione solis effigunt.

¶ Luna ⁊ tres planete erratici q sūt supra solē re-
cipiūt augmētū ⁊ decremētuz in virtutibꝰ suis
pprijs fz figuras qs hñt in cōparatione solis.

Vult dicere q opus suaꝝ ppriaꝝ ⁊ nāliuz augetr: ⁊ mi-
nuit in eoꝝ planetaꝝ figuras in cōparatione so-
lis. nā ante docuit nos q planete q sūt sup solē sunt satur-
nus iuppiter ⁊ mars. ⁊ pterea dixit eos erraticos: vt ide
extrahas stellas foras que sunt etiam super solem.

¶ Luna nāqz a sua prima corniculatiōe vsqz ad suā
primā dicothomitatē humectat: ⁊ inde vsqz ad ple-
nilunium calefacit: ⁊ inde vsqz ad dicothomitatem
scdam desiccat: deinde vsquequo occultetur ⁊ in di-
recto solis existat infrigidat.

¶ Quia luna ab hora q nascit donec sit i pō lumi-
nis medio hūiditatē ppter opat: ⁊ ab hora me-
dij prime lucis donec sit plena opat calorē: ⁊ ab
hora q ē plena vsqz ad horā medij scdi opat sic-
citatē: ⁊ ab hora medij scdi vsqz ad horam qua
abscōdit ⁊ separat a sole opat frigiditatem.

¶ Opus lune ppriū ē humiditatis. ⁊ qr postq̄ icipit in luce
crescē accidit calor eiꝰ qlibet die crescit: ⁊ calor semp apit
poros: digelat humiditatē spissaz ⁊ gelatā: ⁊ facit eā decur-
rere: ꝯuenit vt luna ab hora q separ a sole donec sit dimi-
diata in luce: humiditatē solūmō vplunū opet. ⁊ postq̄
separ a 4a sinistra sol ⁊ vadit ad oppōnē suā crescit magl
calor eiꝰ pp magnā lucē quā hz. ⁊ postq̄ separ ab oppōne
solis ⁊ vadit ad eiꝰ dextrā qrtā crescit magl calor eiꝰ: eo q
lux eiꝰ ē mltū sup terrā: ⁊ pp h exiggat hūiditates: ⁊ ꝯue-
nit q opet siccitatē. Et postq̄ separ a dextra qrta solis: ⁊
vadit vt iūgat cū eo: lux sua mltū minuit oī die: ⁊ ꝯuenit
q friditas sequat humiditatē ipsam donec separet: eo q
calore minuit oī die pp minutionē sue lucis: ⁊ fz h fiūt in
luna qtuor status. pmus ē etati pueritie silis ⁊ tpi veris.
2ꝰ ē silis etati iuuētutis ⁊ tpe estiuali. 3ꝰ ē silis etati sene-
ctutis ⁊ tpi autūnali. ⁊ 4ꝰ ē silis etati decrepite ⁊ tpi hye-
mali. Nūc āt iucratꝰ ē alias regulas p hec dcā: qbꝰ cū eis
admixtis alijs regulis eēntialibꝰ opōnis ppe lune multa
itelligē poteris ad lunā ptinētia. v. g. qr qñ fuerit humida
demōstrat feminas: ⁊ masculos qñ sicca fuerit. silr qñ ca-
lida demonstrabit masculos: ⁊ feminas qñ frigida.

¶ Stelle vō matutinales exq apparēt de sub radijs
solis vsqz ad suā stationē primā magis humectāt: ⁊
a statiōe sua pma vsqz ad vesptinā ascēsionē magis
calefaciūt: ⁊ ide vsqz ad stationē scdaz plus dsiccat:
a qua vsqz ad suā occultationē magis infrigidant.

¶ Planete erratici dicunt solūmō matutinales:
qm ab hora q exeūt de sub radijs solis vsqz ad
suā stationē primā humectāt magis. Et a statio
ne prima q prima nocte ascēdūt calefaciūt ma-
gis: ⁊ deide q prima nocte ascēdūt vsqz ad sta
tionem scdaz desiccāt magis: ⁊ a statione scda
donec sint occidentales infrigidant magis.

¶ Planete erratici q dicunt solūmō matutinales sūt tres
existētes sup solē. s. Saturnus: Juppiter: ⁊ Mars: qm isti so-
lūmō apparēt exeūtes de sub radijs solis in mane. Et ve-
nus ⁊ mercurius exeūdo de sub radijs solis apparēt qñqz
in mane: ⁊ qñqz in nocte. Et lux hoꝝ triū cū fuerint orien-
tales icipit oī die augeri donec se ponūt in solis opposito
q primis nocte ascēdūt: ⁊ post mō lux eoꝝ icipit minui oī
die donec ꝯiungant cū sole. vñ ꝯuenit vt hēant pro augꝰ
⁊ decremēto sue lucis talē statū qlē luna: ita q dū sūt oriē-
tales donec sint in statione pma opant humiditatē p acci
dēs: ⁊ a pnꝰ sue retrogradationis q prima nocte ascēdūt:
opant colorē p accñs. ⁊ dū ascēdūt pma nocte vsqz ad sta-
tionē qua icipiūt dirigi opant siccitatē. ⁊ duz sunt directi
donec ꝯiungunt cū sole: opant friditatē in manerie q lu-
ne accidit. Et ꝯueniēs est q rō pp quā est h sit id qō volo
dicē. Dico eni q dū exeūt de sub radijs sūt siles etati pue-
ritie. ⁊ postq̄ icipiūt retrogradari donec oppositi sint soli:
sūt siles etati iuuētutis. Et postq̄ separant ab oppōne do-
nec icipiūt dirigi: sūt siles etati senectutis. ⁊ postq̄ dirigū-
tur donec iūgant cū sole: sūt siles etati decrepite. Huiꝰ āt
silitudinis rō ē: qr vtus stellaꝝ est cū virtute solis cōmix-
ta: ⁊ sui motus sunt nālr ligati cū motu suo: ⁊ oēs sue vir-
tutes sequunt vtutes solis ⁊ lune: ⁊ qr notificādo hos sta-
tus lune sufficiē cognouit: nō oportuit vt in venere ⁊ mer-
curio notificaret eosdē. Qō eni in h loco exprimit te itel-
ligere opz: qm aliquoꝝ est opinio q hi planete operant h
fm q sūt circa terrā vel longe. ⁊ hec est falsa rō: qm eo q
sint circa terrā nō opant rem aliā: nisi q sūt solūmō ma-
ioris vtutis. ⁊ qñ sūt lōge minoris: qr magis elōgati sunt.
Et aliq vadūt ꝯtra Ptolomeū in eo qō dixit ante: qr quā-
to planete sūt magis circa terrā: tāto magis eoꝝ vtus ap-
paret. nā sicut dixerūt nos iuenimꝰ planetas retrogrados
esse debilis opis. ⁊ est manifestū q sūt magis circa terrā:
nos aūt nō dicimus q sit ita. ⁊ si deus nobis vitā pstiterit:
⁊ fauorē in glosando Almagestū melius h distinguemus.
Istis tñ rñdere volumus fm q h dz itelligi a vbis Pto-
lomei: dico q planete retrogradi sūt sicut hoīes peregrini
q eo q habeāt vim magnā: nō possunt sic bene opa sua fa-
cere. huiꝰ eni rō nālis: qr opus triuz planetaꝝ supioꝝ cum
sint retrogradi est opi solis ꝯriū: ⁊ opus solis vincit ⁊ supe
rat: eo q est cōmixtū cū eoꝝ ope pp oppōnē: ⁊ opus eorū
debilitat ppter solez q fortificat se de illis. Et qñ venus ⁊
mercurius sūt retrogradi: eo q vtus sua inoluit cū illa so-
lis: nō apparet opus eoꝝ cōplete sicut ad eos ptinet. Et si
dixeris ꝯtra h qñ plus cōmiscent cū sole: possumus itelli-
gere magis qō mutationes faciunt in ope solis. Rñdeo ti-
bi cū h eodē: ⁊ dico q nō hñt in eis vtutē cōpletā p se: nisi
qr mutant virtutē solis. ⁊ virtus solis hec est que vincit ⁊
que operatur. volo enim res tibi dicere de venere ⁊ mer-
curio fm eoꝝ figuras quas hñt in respectu solis. Dico q
venus ⁊ mercurius postq̄ separantur a sole q sunt dire-
cti ⁊ apparent prima nocte donec eorum directio cōplea-
tur ⁊ reuertant ad solem ⁊ iungātur cum eo: habēt status
qtuor

quatuor secundum quod sunt longe a sole vel circa. primus enim quod humectat: donec sunt in medio sue directionis. secundus quod calefaciunt donec sunt ad stationem primam. tertius quod desiccant donec sunt in medio sue retrogradationis. quartus est quod infrigidant donec sunt combusti. et hoc simile est eis quod est dictum de planetis superioribus. et tu ipse intelligere poteris ab eo quod diximus. Et postquam separantur a sole retrogradi existentes: et apparent in mane donec eorum retrogradatio compleatur et fiunt directi: habent etiam status quatuor similes ipsis quatuor: tamen quia sunt directi in eorum exitu de sub radiis quando sunt occidentales. et quia sunt retrogradi in exitu eorum de sub radiis quando sunt orientales: et convenit ut habeant vim maiorem quando sunt occidentales quam quando sunt orientales. Et aliqui dixerunt quod humectant quando sunt orientales: eo quod virtus eorum extenditur super terram antequam virtus solis: et quod desiccant quando occidentales.

¶ Planum est etiam quod cum hec commiscentur adinvicem differentes qualitates in aere multis modis operantur secundum unumquodque cuiusque proprie fortitudinis victoriam.

¶ Et est manifestum quod quando commiscentur unus. s. cum alio: operantur in aere multas manieres statuum diversorum secundum quod est virtus propria cuilibet et plurimum et suus motus secundum diversitatem figurarum sit quando velit.

¶ Vult dicere: quod stelle quando commiscentur una. s. cum alia operantur in aere propter essentiales et accidentales virtutes suas multas manieries mutationum et diversarum naturarum valde secundum numerum complexionem diversarum: quibus sue virtutes die quolibet componuntur. et est manifestum quod vincens in qualibet harum complexionum erit illa que habuerit vim maiorem secundum loca planetarum et secundum virtutem cursus sibi in se prout ante intelliges. Et quod virtutes essentiales stellarum mutantur aliquantulum secundum diversitatem suarum figurarum et locorum in respectu solis et orizontis. Et postquam ita est in aere nos circundante convenit ut accidat idem in hominibus et rebus omnibus respicientibus opus a stellis.

¶ In fortitudinibus stellarum fixarum. Cap. 9m.

Cum de naturis stellarum fixarum quas secundum suorum operum proprietatem assumunt tractatus predicta sequatur: hec consequenter incipiamus earumque variationes per experimenta repertas commemoramus.

¶ Et postquam sequitur hoc quod diximus loqui de natura stellarum que non sunt erratice in hiis que habent secundum opus proprium suum: volumus in hoc opere incipere dicturi immutationes inventas in eis quando rectificate fuerint.

Vult dicere quod loqui de stellis fixis debet sequi id quod locutus est de stellis erraticis: quando earum motus proprius non mutatur. Quod autem dixit que habent secundum proprium opus: vult dicere quod earum opera de quibus loquitur sunt opera que habent solummodo per essentiam: et non de illis que habent per accidens: quando opera accidentalia que habent sunt eiusdem manieriei quam dixit de tribus planetis superioribus. Et id quod dixit: quod fuerunt eis invente quando rectificate fuerunt. vult dicere quod earum opera de quibus loquitur: sunt que eis invente fuerunt propter experientiam secundum opus earum cuiuslibet in terrenis.

¶ Ex quibus earum similitudines cum stellis erraticis indicemus.

¶ Et monstrabimus in hoc similitudinem quam habent cum natura stellarum erraticarum.

¶ Postquam Ptol. locutus fuit complete de septem planetis mobilibus: et sol et luna sunt domini et principes super omnes stellas: quia eorum opera manifestiora et visibiliora sunt illis omnium aliorum: et cetere errantes habent complexiones similes illis solis et lune. Et apparitio suorum operum est mediana inter magnam apparitionem duorum luminarium: et modicam apparitionem operum stellarum fixarum: habuit ponere Ptol. planetas erraticos: sicut regulam pro sciendo virtutem stellarum fixarum in comparatione erraticorum: sicut posuit duo luminaria pro sciendo virtutes stellarum vel planetarum erraticorum. in aliquibus tamen locis posuit duo luminaria pro sciendo virtutes aliquarum stellarum fixarum.

¶ Et primum quidem earum que in ipsius circuli signorum figuris sunt memoriam premittamus.

¶ Et nominabimus primo harum illas que sunt in figura zodiaci signorum.

¶ Signa sunt loca ubi vadunt stelle et mutantur de signis ad alia: et sunt numero signa. 12. hoc modo quem tibi dicam. imaginare nunc quod si essent partes circuli in quo vadit sol per superficiem duodecim partes equales. et quod eas dividunt circuli magni in sphera. et est manifestum quod hi circuli se coniungent in duobus punctis oppositis. s. alii quod maius spatium quod est inter unum et alium est in circulo solis solummodo. et quanto magis elongantur duo circuli a circulo solis: tanto magis augmentantur. cum autem hoc imaginaveris: convenit te scire quod spatium quod fit in sphera intersecata a duobus dictis signum: zodiacus tamen est circulus de medio istorum: et ille circulus de medio istorum: est locus ubi est semper circulus solis et lune et aliorum planetarum erraticorum. Et quia Ptol. invenit stellas fixas que sunt in hoc zodiaco manifestioris operis: eo quod motus suus est semper in via mobilium: et earum virtutes commiscentur magis cum virtutibus mobilium: locutus est primo de earum operibus quam vires aliarum: et nominavit eas unam et unam secundum ordinem signorum.

¶ Stellarum itaque res in vertice arietis existentium commixtis viribus saturni et martis assimilantur.

¶ Opus illarum stellarum que sunt in capite arietis est simile commixtioni que fit ex virtute saturni et martis.

¶ Duodecim signa nominata fuerunt a nobis figurarum que sunt in zodiaco: ita quod nomen cuiuslibet eorum accepit nomen figure que est in eo circa zodiacum: quia figura existens extra zodiacum potest esse talis quod capiet duo signa. Et manifestum est quod cum stelle fixe moveantur longo tempore: conveniet ut nomina signorum mutentur quando figura mutabit de uno signo in aliud. Et Ptol. quando invenit stellas fixas multas esse illas earum que sunt in loco uno coniunxit: eo quod virtutes earum commiscentur: et fiunt secundum virtutem unam. et locutus fuit ex eis ac si essent stella una: prout retulit in hoc loco: quia stelle que sunt in capite arietis: habent virtutem similem virtuti commixte ex saturno et marte. Et iam patefactum fuit nobis quod virtus saturni est facere frigiditatem magnam et aliquantulum siccitatis. et illa martis est maxime siccitatis adeo quod comburit. unde secundum hoc convenit quod stelle fixe que sunt in capite arietis sint siccitatis maxime et complete. et quod sint temperate inter caliditatem et frigiditatem: sed tendunt magis versus frigiditatem: postmodum convenit ut parum infrigident et desiccent multum. et postquam sunt talis manieriei expedit ut operentur in terrenis talia opera que illa pertinent ad complexionem talem: et que illa secundum regulas quas ante diximus sequi debent. convenit enim ut hoc in tua memoria recondes super eo toto quod in hac eorum dixit Ptolomeus. et sic non egebis magna glosa: nunc autem ausculta id quod docet Ptolomeus.

¶ Earum vero que in eiusdem ore sunt vires: mercurii viribus similes esse perhibentur: que etiam licet modicum saturni viribus assimilantur.

¶ Et virtus earum que sunt in ore arietis est similis illi mercurii et parum virtuti saturni.

¶ Vult dicere quod modicum infrigidant et humectant.

¶ Opus autem earum que in eiusdem pede posteriori sunt: ab operibus martis non differunt: et que in ipsius cauda locantur viribus veneris sequuntur.

¶ Et que sunt in pede posteriori habent virtutem similem martis. et que sunt in groppa sunt similes virtuti veneris.

¶ Docuit nos quod in omnibus stellis que sunt in figura arietis vincit siccitas: et tendunt magis ad complexionem martis.

¶ Stellaꝝ āt que in tauro sunt illius cōplexio q̃ eius insistit humero: a veneris complexione non distat: ⁊ etiam saturni cōplexioni modicum assimilatur.

¶ Et que sunt in cauda tauri habent complexionem similem complexioni veneris: ⁊ assimilantur aliquantulum complexioni saturni.

¶ Hec est figura secunda signoꝝ. ⁊ vult dicere q̄ virtus harum stellarum est frigida ⁊ humida.

¶ A thorace vō complexio martis ⁊ lune cōmixte cōplexioni similis fore probatur.

¶ Et que dicte sunt pleiades habent cōplexionē similem complexioni lune ⁊ martis.

¶ Ptolomeus dedit in h̄ cōparationē lune: ⁊ sc̄z h̄ ꝯuenit vt sint pleiades cōplō tēperata iter humiditatē ⁊ siccitatē: ⁊ q̄ tēdāt vsus calorē: ⁊ ꝯuenit cū h̄ vt a Ptolomeo intelligas: q̄ si stellaꝝ q̃ sūt duoꝝ planetaꝝ ꝯrioꝝ silitudo ꝑ vnū equale fuerit: ipse tēperate cōplonis erūt: ⁊ opabūtur ambe ad ambos planetas opa ꝑtinētes: ⁊ si non ꝑpter cōplexionē equalē: tendēt ambe ad cōplexionē vnius.

¶ At stellaꝝ in tauri vertice lucidiorisqꝫ clare rubedinis silitudinē gerit: ⁊ dr̄ aldebaran illiꝰ i quā cōplō a martis cōplone nō elōgat. Aliaꝝ vō que ibidē sūt cōplexio saturnine cōplexiōe coequatur ⁊ martialis complexionis similitudinem gerit aliquantisper.

¶ Et de his q̃ sūt in capite tauri cōplō lucētis q̃ in eis ē: cuiꝰ color tēdit versus vermilionū sinū q̃ est aldebaran: cōplō martis assimilat̄. Cetere vō que ibi sūt habēt cōplexionem similē complexioni saturni ⁊ parum illi mercurij.

¶ Qđ dixit Aldebaran planum est: ꝯuenit tn̄ sm̄ h̄ q̄ alie stelle q̃ sūt in capite habeāt cōplonē multū fridā: ⁊ q̄ operent̄ siccitatē magis q̄ꝫ humiditatē: ⁊ q̄ aliqn̄ humectēt.

¶ In eius autem cornuum cacuminibus posite idem quod mars operantur.

¶ Et que sunt in capitibus suoꝝ cornuū habent complexionē talem qualis est illa martis.

¶ Stellaꝝ itē que in geminoꝝ signo site sunt: sūt ille q̃ in suis collocant̄ pedibus a mercuriali q̄litate non recedūt: ⁊ q̄ꝫuis modicū qualitati veneris associant̄.

¶ Hec tertia figura ⁊ eaꝝ q̃ sunt in gemini pedibus habent complexionē vt est illa mercurij: ⁊ assimilat̄ parum complexioni veneris.

¶ Scd̄z h̄ ꝯuenit vt operent̄ humiditatē magꝭ q̄ꝫ siccitatē.

¶ Lucidiores vō stelle in eoꝝ coꝛꝑis posite saturnine coequant̄ cōploni. Due quoqꝫ magne stelle in coꝛuꝫ duobus capitibus impresse sunt: quaꝝ prima mercurio in operibus assimilat̄: ⁊ vocat̄ auellar. altera vō martis cōplexionem imitatur: ⁊ dicit̄ abracaleus.

¶ Et stellaꝝ lucētiū q̃ sūt in suis coꝛꝑis est cōplō talis sic̄ illa saturni. Et duaꝝ stellaꝝ magnarū q̃ sūt in duobꝰ capitibꝰ: virtꝰ anterioris. s. eaꝝ ē talis vt illa mercurij. ⁊ he stelle vocantur in greco asfalon: hec est pes gemini. Et alia stella haruꝫ duaꝝ hn̄t cōplonē similez illi martis: ⁊ dicit̄ in greco hercides. hoc est manus gemini.

¶ Itē i cācro duaꝝ stellaꝝ q̃ in eiꝰ pede locū obtinēt: opꝰ vnū ē ⁊ idē: ⁊ opibꝰ mercurialibꝰ assimilat̄ ⁊ modicū martialibꝰ. Eaꝝ vō cōplō q̃ sunt in eiꝰ azubene saturni mercurijqꝫ cōploni nō repugnat: illiꝰ āt opꝰ que in eius locat̄ pectore nubisqꝫ gerit silitudinē vocaturqꝫ meelef: lune ⁊ martis operibus equatur.

¶ Et ex his q̃ sūt in cācro opus duaꝝ que sūt in suis pedibus est vnū ⁊ idē: ⁊ habēt talē virtutē sicut stella mercurij: ⁊ assimilat̄ paruꝫ illi martis. Et ille que sūt in grasis anterioribus habēt vim sicut illa saturni ⁊ mercurij. Et illa que sūt in suis pectoribus q̃ assimilant̄ niui: ⁊ est dicta pesebre: hn̄t vim sicut est illa martis ⁊ lune.

¶ Oēs Astrologi sunt ꝯcordes q̄ stelle que habēt cōplonē martis: ⁊ lune abscindūt ꝓprie visuꝫ: ⁊ hoc esse dico ꝑpter magnam contrarietatem que est in hac virtute.

¶ Duaꝝ vō stellaꝝ vires q̃ sūt ex vtraqꝫ ꝑte meelef: ⁊ q̃ duo asini dr̄ a martis ⁊ solis viribꝰ nō recedūt: ⁊ manifestū est q̄ hec cōplō abscidit ⁊ destruit.

¶ Et due q̃ sūt circa pesebre q̃ dicte sūt duo asini hn̄t vim silem illi martis ⁊ solis. ⁊ est manifestū q̄ cōplō talis est abscindēs ⁊ damnans.

¶ Hic dedit Ptolomeus cōparationē solis. ⁊ vult dicere q̄ he due stelle faciunt calorem ⁊ siccitatē magnā: ⁊ monstraunt superationē ⁊ posse sapientie ⁊ cetera talia.

¶ At stellaꝝ in leone duaꝝ q̃ ipsiꝰ isite sūt capiti: opꝰ saturninis opibꝰ assimilat̄ ⁊ martialibꝰ etiā modicū. Triū vō q̃ in ipsiꝰ collo sūt opa: saturninio opibꝰ parificant̄: ⁊ lꝫ modicū martialibus opibus assimilant̄. Stella vō lucida in corde leonis posita: quā vocant regiam: quemadmodum iuppiter ⁊ mars operat̄.

¶ Et due stelle q̃ sūt in leonis capite hn̄t vim vt est illa saturni: ⁊ assilat̄ paꝝ illi martis. Et tres q̃ sūt in suo collo hn̄t vim sic̄ illa saturni: ⁊ assimilat̄ paꝝ illi mercurij. Et lucēs q̃ ē i corde leonis: q̃ dcā ē regalꝭ hꝫ vim sic̄ illa martis ⁊ iouis.

¶ Hoc est cor leonis cui sapiētes antiqui nomē posuerunt regale: eo q̄ ē magis circa ꝫodiacū ceteris stellis magnis fixis. ⁊ eam ꝑpter hoc in prima magnitudine ordinauerunt: q̄ꝫuis in secunda magnitudine sit pro certo.

¶ Stella qdem in eius dorso posita. Claraqꝫ stella in ipsiꝰ cauda locata veneris ⁊ saturni viribꝰ coequēt̄: ⁊ lꝫ modicū mercuriū in opibꝰ imitant̄. Due vō huiꝰ coꝛꝑis isite a veneris mercurijqꝫ viribꝰ nō discedūt.

¶ Et que est in suo spinali: ⁊ alia lucens que est in sua cauda habent vim sicut illa saturni ⁊ veneris: ⁊ assimilatur parum illi mercurij.

¶ Itē in vgine illaꝝ q̃ in eiꝰ vtice: earūqꝫ q̃ in illiꝰ oculo: necnō in eiꝰ ale meridiane extremo figurant̄ opa: a mercurialibꝰ effectibꝰ nō remouent̄: ⁊ martis opibus: lꝫ paꝝ assimilant̄. Ale quoqꝫ stelle lucide q̃ in eiꝰ ala septētrionali: necnō q̃ in eiꝰ dorso formantur ab opibꝰ mercurij nō discrepāt: ⁊ q̄ꝫuis modicū martis gerūt silitudinē. Stella vō lucida in eiꝰ ala septētrionali gesta: quam almucedeme alacaf appellant vt saturnus atqꝫ mercurius operatur.

¶ Et ex his q̃ sunt in virgine. Hec est figura sexta cōposita figure mulieris ⁊ spice. Ille q̃ sūt in suo capite ⁊ ala meridionalis que est in capite

ale

ale sue hñt vim sicut illa mercurij ⁊ assimilant parũ illi martis: ⁊ alie stelle lucẽtes q̃ sunt in ala sua septẽtrionali: ⁊ alie q̃ sũt in suo spinali hñt vim sicut illa mercurij: ⁊ assimilãt parũ illi martis: ⁊ lucẽs q̃ ẽ in ala sua septẽtriõali q̃ ẽ deã añrior in voluẽdo se: hʒ viʒ sicut illa saturni ⁊ martis.

¶ Intelligimꝰ ab hoc dicto q̃ virus mercurij vincit in stellis totius signi virginis.

¶ At opus stelle que dr̃ azimech alaazel a veneris viribꝰ nõ recedit ⁊ mercurialibꝰ aliquãtisper assimilat. In eiꝰ aũt pedũ sũmitate posite: ⁊ ex ea pte a q̃ ꝓtrahũt fimbrias: Mercurialibꝰ ⁊ Martij viribꝰ coeq̃nt.

¶ Et stella que dicta est alzimec alaazel ⁊ vult dicere summas hʒ vim sicut illa veneris ⁊ parꝝ assimilat illi mercurij. Et que sunt in capite pedũʒ suorũ virginis in loco vñ falde sue trahunt habent vim sicut illa mercurij ⁊ martis in libra.

¶ De stelle sunt in figura virginis: ⁊ tamen sunt in signo libre: cõposita est libra ex vna parte figure virginis ⁊ vna parte figure scorpionis.

¶ Et que in extremo duaꝝ azubene scorpionis apparent insitis operibꝰ saturnũ atqꝫ mercuriũ imitant: ⁊ que earũ medietatẽ obtinẽt: saturni viribꝰ assimilantur: ⁊ lʒ modicũ martia sequunt cõplexionem.

¶ Et stelle que sũt in duobꝰ grad̃ijs anteriozibꝰ scorpiõis eaꝝ q̃ sũt in capitibꝰ eorũdẽ hñt viʒ sicut illa saturni ⁊ mercurij ⁊ q̃ eaꝝ sũt i medio eoꝝ hñt vim sicut illa saturni ⁊ parꝝ assilat illi martis.

¶ Et ex his que sunt in isto corpore scorpionis hic incipit octaua figura.

¶ Earũ q̃dem que in scorpione notant illius luculente vires que in illius frõte sibi locũ vendicãt a martis viribꝰ nõ recedũt. Triũ etiã que in eius ore sunt media que lucidissima est: ⁊ parum hʒ rubedinis vocaturqꝫ cor scorpionis: a martis operibꝰ nõ separat: ⁊ lʒ modicũ: iouis vires assumit. Que aũt in ipsius caude nodis ꝯstituunt veneris ⁊ saturni viribꝰ assimilãtur. At i eiꝰ aculeo ꝯstitute martis ac mercurij vires imitant. In aiatba ṽo locate q̃ nubibꝰ gerit similitudinẽ: eisqꝫ subsequnt: a marti ⁊ lune viribꝰ nõ recedũt.

¶ Uirtus lucentiũ que sunt in suo frõte est sicut illa martis ⁊ parũ vt illa saturni: ⁊ ex tribꝰ que sunt in ore suo eaꝝ media est lucẽs: habẽs colorẽ tendentẽ ad vermiliũ finũ: ⁊ est dicta cor scorpionis hñs viʒ sicut illa martis ⁊ assimilat parꝝ illi iouis. Et q̃ sunt in nodis sue caude hñt vim sicut illa saturni ⁊ veneris: ⁊ que sũt in mascella ⁊ est vna q̃ tenet in capite caude hñt viʒ sicut illa mercurij ⁊ martis. Et stelle que assimilant nubibꝰ que sequunt istas: ⁊ est dictũ in arabico Jacha: habent vim sicut illa martis ⁊ lune.

¶ Stellaꝝ itẽ in sagittario: ea que sagitte cacumẽ indicat: martis ⁊ lune viribꝰ coequat. Eaꝝ aũt que ipsius formã arcus exprimũt: ⁊ ille que in loco cõtactꝰ manꝰ figurant: vt iuppiter ⁊ mars operant. Que aũt in alatha vultus eiꝰ sũt: soli ⁊ marti opibꝰ cõcordãt. Illaꝝ ṽo que sunt in loco sagitte: cõtactus vires: iouis viribus equant: ⁊ lʒ modicũ operibꝰ mercurij cõcordant: in eiꝰ aũt cruribꝰ insite: iouis saturniqꝫ vires nõ postponũt. Quatuor autẽ que sunt in eiꝰ cauda viribꝰ veneri ⁊ saturni assimilantur.

¶ Et stelle que sunt in sagittario ⁊ eaꝝ que sunt in puncto sagitte vim hñt: sicut illa martis ⁊ lune. Et que sunt in arcu ⁊ presa manus hñt vim sicut illa iouis ⁊ martis: ⁊ que sunt in nube quã hʒ in facie hñt vim sicut illa solis ⁊ martis. Et que sũt in loco castonamenti: ⁊ est asta sagitte: hñt viʒ sicut illa iouis ⁊ assimilat paꝝ illi mercurij. Reperimꝰ in alio libro ita. Ille que sũt in loco adiunctamẽti: ⁊ hoc est adiunctamento tirãtis sagittã habẽt viʒ sicut illa iouis ⁊ assimilat illi mercurij. Et q̃ sũt in brachijs eq ⁊ in cruribꝰ hñt vim sicut illa iouis ⁊ saturni. Et q̃drata q̃ est in cauda eq hʒ vim sicut illa veneris ⁊ saturni.

¶ Figura sagittarij est cõposita ex equo ⁊ homine tirante cum arcu sagittam vnam.

¶ Stelle quoqꝫ capricorni que eius adherent cornibus: a venerea cõplexione nõ descedunt: ⁊ martialẽ lʒ paruʒ sequunt. Earuʒ aũt opera que in eiꝰ videntur saturninis operibus coequant ⁊ modicum etiam veneris ⁊ martialibꝰ: ⁊ eiꝰ in cauda formate a iouis saturniqꝫ viribus non discrepant.

¶ Et ex his que sunt in capricorno. s. in cornibus suis hñt opus sicut illud veneris: ⁊ modicũ sicut illud martis. Et que sunt in pedibus ⁊ ventre suo hñt opus vt illud martis ⁊ mercurij ⁊ que sunt in ore suo habent opus vt illud saturni ⁊ parũ illis martis ⁊ veneris. Ille q̃ sunt in cauda sua habent corpꝰ vt illud saturni ⁊ iouis.

¶ Item in aquario stelle que in eius sunt hauritorio cũ his que in manu sinistra figurant: queadmodũ saturnꝰ ac mercuriꝰ operant. At eoꝝ que in coxis sunt vires q̃plũs a mercurialibꝰ opibꝰ nõ dissonẽt: ꝑpauce q̃dem eaꝝ saturninis assimilant viribus. In aque ṽo decursu collocate: saturnũ in operibus imitant: ⁊ ex iouis complexione modicum adipiscuntur.

¶ Et ex his q̃ sũt in aq̃rio. s. q̃ sũt in spatulis suis cum illis que sunt in manu sinistra habẽt opus saturni ⁊ mercurij. Earum tñ que sunt in suis coxis magis sui opis est: vt illd̃ mercurij: ⁊ minus vt illud saturni: ⁊ que sunt in casu aque habent opus saturni ⁊ parum iouis.

¶ Stellaꝝ ṽo que in piscibus ordinant: ille que meridiani piscis verticẽ obtinẽt a mercurij viribꝰ nõ discordant ⁊ q̃uis modicum saturni vires sequunt. In eius aũt ore vise ad iouis ⁊ mercurij similitudinẽ operari nõ cessant: super eius caudã ⁊ supra filuʒ meridionale ꝯstitute a saturni cõplxonibus nõ discrepãt: ⁊ q̃uis paꝝ mercurij viribꝰ assimilant. Eaꝝ itẽ opa q̃ sunt in ipso corpe piscis sepẽtrionalis in ipsius. s.

ſpina iouis opera non refutant : ⁊ aliquantiſper venerem imitant̃. In filo autem ſeptentrionali fixe velut ſaturnus ⁊ iuppiter opperantur. Stella quidẽ lucida ſuper eius ligaturam conſtituta martis gerit ſimilitudinem: ⁊ mercurij modicum.

⁋ Et ex his que ſunt in duobꝰ piſcibꝰ : ⁊ hec eſt duodecima figura earũ. ſ. que ſunt in capite piſcis pectoribꝰ meridionalis: habẽt opus mercurij ⁊ parũ ſaturni: ⁊ que ſũt in ore ſuo hñt opus iouis ⁊ mercurij: ⁊ que ſũt in cauda ſua ⁊ filo meridionali habent opus ſaturni ⁊ parũ mercurij: ⁊ que ſunt in ipſo corꝑe pectoris ⁊ in ſpinali: habent opus iouis ⁊ parũ veneris: ⁊ que ſunt in filo ſeptẽtrionali habent opus ſaturni ⁊ iouis. Et lucens que in orat̃ in ligamento eſt os piſcis hꝫ opus martis ⁊ paꝝ mercurij.

⁋ Hic perficitur de figuris exiſtentibꝰ in zodiaco quicqd locutus eſt: ⁊ de ſtellis que in eis ſunt.

⁋ Item de ſtellis que ſunt in figuris a circulo ſignorum ſeptentrionalibus dicamus.

⁋ Et de ſtellis exiſtentibus in figuris que ſunt a parte ſeptẽtrionis reſpectu zodiaci.

⁋ Monſtrauimꝰ aũt ꝙ ſtelle fixe in zodiaco exiſtẽtes ſunt maioris v̓tutis ⁊ opis manifeſtioris alijs: ⁊ volumꝰ nunc mõſtrare ꝙ ſtelle fixe que ſũt in figuris ſeptẽtrionalibus ſunt maioris v̓tutis ⁊ manifeſtioris operis illis que ſũt in figuris meridionalibꝰ. Dicimꝰ enĩ ꝙ virtutes ſtellarũ ⁊ radij ſue lucis cadunt ſuꝑ nos ⁊ ſuꝑ angulos rectos: aut ſuper angulos maiores q̃ꝫ anguli radioꝝ ſtellarum fixarũ meridionalium: ⁊ propter hanc rõnem peruenit ad nos de virtutibus ſtellarum ſeptentrionaliũ magis q̃ꝫ de virtutibus meridionalium. Et ꝓpter hoc ordinauit Ptolomeus figuras ſeptẽtrionales ante q̃ꝫ meridionales.

⁋ Stelle quippe lucide in vrſa minori formate a viribus ſaturni nõ recedũt: ⁊ venereas qualitates lꝫ paruꝫ amplectunt̃. In vrſa v̓o maiori locate martis cõcordant cõplexionibus. Stelle quidem aſſimilate minori alatha conformate ſub eius cauda a veneris ⁊ lune cõplexionibus non diſſonant.

⁋ Stelle lucẽtes que ſũt in vrſa minori hñt vim ſaturni ⁊ parũ veneris: ⁊ que ſũt in vrſa maiori hñt viꝫ in arẽ. ⁊ ſtella ꝑua que aſſĩlat̃ ꝑue nube: que eſt ſuꝑ eius caudã: hꝫ vim lune ⁊ veneris.

⁋ Aliqui aſtrologi ꝓbauerunt cũ ſtella que ſit talis cõplonis: interimi propter magnã humiditatẽ que eſt in eis.

⁋ Lucide quoqꝫ ſtelle que draconis locũ ſignificant: ſaturni martiſqꝫ viribus equantur. Earuꝫ v̓o q̃litates que ſunt in ſicerisa iouis ſaturniqꝫ qualitatibus nõ diſcordãt. In ſui quoqꝫ dorſi nucha poſite: mercurij ſaturniqꝫ vires nõ poſtponũt: quin etiã iouis ⁊ martis vires quandoqꝫ ſequuntur.

⁋ Stelle lucentes que ſũt in dracone: hñt viꝫ ſicut ſaturni ⁊ martis: ⁊ que ſũt in figura quinta oportet hr̃e vim ſicut ſaturni ⁊ iouis: ⁊ que ſũt in modis ſpinalis habẽt viꝫ ſicut ſaturni ⁊ mercurij: ⁊ aliquando ſicut iouis ⁊ martis.

⁋ Hec eſt cõmixtio magna virtutuꝫ: ⁊ propter hoc faciũt opera diuerſa.

⁋ Stella quidẽ lucida colorẽ rubeũ obtinẽs que dicit̃ azimech. ariamech. iouis martiſqꝫ ſilitudineꝫ portat. At que ſunt in alfelta veneriqꝫ mercurioqꝫ ſiles exiſtunt. Que aũt in viro ſuꝑ ſua genua ſedẽte ↄſtituũtur a mercurialibꝰ cõplonibꝰ faciẽ nõ auertũt. Quedam etiã eaꝝ que ſunt in aſſange que vultur cadens appellat̃: veneris mercurijqꝫ vires nõ abijciũt. Que aũt galline formã exprimũt his predictis aſſimilant̃. At que figurã obtinet in q̃ eſt ſedes: ſaturno venerique coequant̃. Stelle v̓o que dicunt̃ illius q̃ fert cathene caput: ſaturni veneriſqꝫ oꝑa nõ refutãt: ⁊ que tenẽt ſimilitudinẽ alatha que in cultelli manubro cõtinentur: martiales ⁊ mercuriales cõplones imitant̃. Lucide quoqꝫ ſtelle illius figure in q̃ hora formant̃ a martis mercurijqꝫ viribꝰ nõ recedũt. Itẽ ſtellaruꝫ opera que hois ſerpentẽ tenẽtis imaginẽ repreſentãt ſaturninis operibꝰ aſſimilat̃ ⁊ modicũ veneris in ipſo qdem ſerpẽtis corꝑe fixe a ſaturno ⁊ marte in operibus nõ differũt. In ſagittario v̓o locate martis ſimilitudinẽ retinẽt veneriſqꝫ modicũ. In vulture volante figurate martis iouiſqꝫ cõplonẽ ſequunt̃. Et q̃ delphini formã idicãt: vt ſaturnꝰ ⁊ mars oꝑant̃. Clare v̓o ſtelle in equo ſite: quẽadmodũ mars atqꝫ iuppiter operari nõ renuunt. Stelle quidẽ andromedes vires venereas habere probantur. Trianguli v̓o ſtelle mercurij cõplexiones habere non ſpernunt.

⁋ Et lucens cuius color tẽdit ad vermiliuꝫ que dicta azimech colanza hꝫ viꝫ martis ⁊ iouis: ⁊ que ſũt in ſoca hñt vim veneris ⁊ mercurij: ⁊ q̃ ſũt in genibꝰ hñt vim mercurij: ⁊ q̃ ſũt in armig qꝺ eſt inſtrũ muſice dicit̃ in greco lora: vna q̃rũ eſt vultur cadẽs. hec hñt vim veneris ⁊ mercurij: eandẽ vim hñt que ſũt in gallina. Et q̃ ſũt in figura eiꝰ que ſtat in cella hñt vim ſaturni ⁊ veneris ⁊ que aſſimilant̃ ſicut nix ⁊ ſũt in manubrio cultelli hñt vim martis ⁊ mercurij. Et que ſunt in tentore habenaꝝ hñt vim martis ⁊ mercurij. Et que ſunt in claue vbi tenet̃ ſerpẽs hñt viꝫ ſaturni ⁊ parũ veneris. Et que ſũt in colubramet hñt vim ſaturni ⁊ martis. Et que ſũt in ſagitta hñt vim martis ⁊ parũ veneris. Et q̃ ſunt in vulture volãti hñt vim martis ⁊ iouis. Et que ſunt i delphino hñt vim ſaturni ⁊ martis. Et lucẽtes que ſunt in equo habẽt viꝫ martis ⁊ mercurij. Et q̃ ſunt in aſuade ⁊ eſt mulier que nõ habet viuũ maritũ habent viꝫ veneris: ⁊ ille de triangulo habent vim mercurij.

⁋ Hic perficit̃ id ꝙ locutus eſt de figuris ſeptẽtionalibꝰ.

⁋ Item de ſtellis que in figuris a circulo ſignorũ meridionalibus ordinantur.

⁋ Et ex hijs que ſunt in parte meridionali reſpectu zodiaci.

⁋ Conuenit te ſcire ꝙ ſtelle fixe meridionales ſũt debilis operis in nobis: ⁊ ex his q̃to magis fuerint circa nos tãto

vim maiorē hāt in nobis ⁊ in terris meridionalibꝰ habēt vim maiorem ꝙ̄ stelle septentrionales:

¶ Stellā lucidā nēpe in meridiani piscis ore formatam viribus veneris ⁊ mercurij similē eē manifestū est: ⁊ in eiusdē piscis corpore locate saturno in operibus equiperant. Uires aūt stellarū que sūt in figura fortissimi earū. s. que in eius vtroqz sūt humero a martis mercurijqz viribus nō discrepant. Qium vo ceterarū stellarū lucidarū eiusdez opera ab operibꝰ iouis ac saturni nō recedunt. Ultima quoqz stellarū riui lucidissima iouem: alie vo saturnū imitant. Que leporis designant effigiez mercurijqz saturniqz viribꝰ nō disconueniūt. Oēs aūt stelle in cane site ꝑter illā que in eiusdē ore ponit ⁊ idem opant: ⁊ veneri assimilantur. Lucida vo stella in ipsiꝰ ore formata ⁊ dicit ascedere gemīa. iouis opa nō postponit: ⁊ lz modicū martis opibus associat. Cōplexio gdem lucide stelle in ꝑcane cōstitute mercurialibꝰ equat complexionibus ⁊ modicū etiā martialibus. Opera vo stellarū lucidarumqz magnanimi formā repsentant operibꝰ saturninis atqz veneris assimilant. at que in calice ɔstituūtur venereas cōplones nō spernūt: ⁊ mercuriales lz parū imitant. In coruī gdem cōstitutione posite saturno martiqz sunt similes. Stelle vo lucide nauis imaginē exprimētes saturno iouiqz coequant. In cētauro vo cōstitute ille. s. que eius formā humanā obtinēt veneris ⁊ martis gerūt similitudinē. Clare autē que in ipsiꝰ equina figura site sūt quēadmodū iuppiter ⁊ venus opant. Lucide quoqz stelle in lupi forma posite saturninas vires hic nō negant: nec etiam martiales. lz modicū. In turribulo vo ɔstitute veneri sunt similes: ⁊ aliquātuluz mercurio. Et cōplexiones lucidarum stellarum que sunt in corona meridiana: que alfecca meridiana dicitur saturnine complexionis ⁊ martialis non obliuiscuntur.

¶ Et lucens que est in buca piscis meridionalis hz virtutē veneris ⁊ mercurij: ⁊ que sūt in pectore hāt vim saturni. Et ex his que sūt in gigāte. s. in humeris hāt vim martis ⁊ mercurij. tū alie lucētes que sūt in eo hāt vim iouis ⁊ saturni: ⁊ ex his que sūt in numero earū. s. posteriorū. lucēs hz viz iouis ⁊ saturni: alietū que sunt in eo hāt vim saturni: ⁊ que sūt in lepore habēt vim mercurij ⁊ saturni. Et que sūt in cane oēs excepta ea q̄ est in ore suo hāt vim veneris. Lucens vo q̄ est in ore suo: ⁊ hec est albabor habz viz iouis ⁊ parū martis: ⁊ lucētes que sūt in spina cōtracte hāt vim veneris ⁊ paruz mercurij. Et que sunt in coruo hāt viz martis ⁊ saturni: ⁊ lucētes q̄ sūt in naui hāt vim saturni ⁊ iouis. maiorem harū dicta est in arabico Rubayl: ⁊ que sūt in taraapoz: ⁊ ē figura hoīe ⁊ equo cōposita. s. in figura hoīs hz viz veneris ⁊ martis: ⁊ que sunt in figura equi hāt vim veneris ⁊ iouis: ⁊ lucentes que sunt in lupo hāt vim saturni ⁊ parū martis: ⁊ que sunt in galaxia hāt viz veneris ⁊ parum mercurij: ⁊ lucentes que sūt in corona meridionali: ⁊ hec est alfeta meridionalis habent vim saturni ⁊ mercurij.

¶ Dixit Haly: hic perficit gcgd locutus est Ptolomeꝰ in figuris stellarū fixarū: ⁊ ante docebit quō scies virtutez cuiuslibet psone. Cōuenit. n. qn inueneris aliquā earū hītez vim cōpositā magis ꝙ̄ de vno planeta: vt scias ꝓ certo ꝙ operat id idē qō operant ipsi planete: ope. s. minoris virtutis: eo ꝙ ydēmet planete operant: ⁊ semꝑ stellas magnitudinis ꝑme in maiori ꝑponas vtute: ⁊ post mō illas q̄ sūt magnitudis scdē: ⁊ sic ordinabis vtutes earū ꝑm magnitudinū suarū ordinationē. Similr pones in vi maiori eas q̄ sunt ex eis magis circa ȥodiacū: ⁊ in minori quāto sūt magis lōge. Silr pones septētrionalez in maiori ꝙ̄ meridionalē: ⁊ q̄ est sup ȥenith in vi maiori ꝙ̄ illa que nō est ita: ⁊ que fuerit cū aliquo planeta vnita in lōgitudīe ⁊ latitudine aut in lōgitudine sola in vi maiori ꝙ̄ illa que sic nō est. Hoc aūt scire poteris isto mō: accipe loca stellarū fixarū in almagesto vel alio libro in supficie in vna sphera vel aliarē: ⁊ facies circulū meridiei ⁊ circulū altitudinis: ⁊ alia q̄ docet te Ptolo. in. 4. tractatu almagesti: ⁊ scies ascēdēs: ⁊ īspicies in sphera q̄ ex stellis fixis est in oriȥōte: ⁊ q̄ in medio celi: ⁊ q̄ earū est cū aliquo planeta erratico in lōgitudine: ⁊ cōmisces virtutē suā cū virtutibꝰ septē planetarū: sic ante scies. Cōuenit enī te scire ꝙ he stelle debilitant ⁊ fortificant ꝑm loca sua respectu ascendētis: ⁊ ꝑz figuras suas respectu solis ī mō lune ⁊ triū planetarū superiorū. verūtū stelle iste eo ꝙ nō redeūt operant humiditatē donec separent a sole: ⁊ sunt oriētales donec sol se ponit in 3ᵒ earū: ⁊ operātur calorē a q̄rta sinistra donec sol sit in opposito earū: ⁊ opant siccitatē ab oppōne vsqz ad dexterā q̄rtaz: ⁊ operant frigiditatē a dextera q̄rta donec sol in lōgitudīe sit cū eis: ⁊ generalr scias ꝙ id idē qō accidat septē planetis accidit stellis fixis: ⁊ potes certificare gcquid dixit de suis virtutibus Ptolomeus in manerie qua dictū est tibi inspiciendo ad suos colores si hoc volueris per te scire.

¶ In fortitudinibꝰ quatuor tēporū. Capl'm 10ᵐ.

Duo sunt gbus vtutes gnales q̄tuor temporū anni nos scire opz. vnū qz qn̄ scire voluerimus mutationē aeris per stellarū opera inspiciemus gd stelle demonstrāt iudicabimus in cōparatione generalis cōplonis illius temporis: ⁊ cū hoc sciemus gcgd est in aere omni die. Aliō est: qz ꝑ hec tpa sciemus rōnē qua signa diuisa fuerūt in. 12.

Stellarum itaqz fortitudinum qualitates in semetipsis vt ab antiqs exptū est st he.

¶ Uirtutes stellarū per suā essentiam sunt he ꝑm rectificationem sapientuz antiquorum.

Uult dicere ꝙ iaz docuit nos virtutes essentiales ac accidentales stellarū ꝑm ꝙ antiqui sapiētes per experientiam experti sunt.

¶ Anni vo tpa q̄tuor esse dīr: ver: estas: autūnus: ⁊ hyems. In veris itaqz tempore fortior est humiditas: hyemis nāqz friditate preterita ad humorū distēperātiā qui ꝓꝑ hyemis frigiditatē ɔgelati sunt calor incipit. At in estiuali tpe ꝓpter solis accessuz zenith nostrorū capitū calor ꝑualet. In autūnali gdē tēpore vincit siccitas. Calor. n. estatis trāsacte humiditates exiccauit. In hyemeli vo tēpore ꝓꝑ solis remotionē a loco zenith nostrorū capitū superat frigiditas.

¶ Similr anni tpa sunt q̃tuor: ver: estas: autũnus: z hyems. Et vincit in vere humiditas: eo q̄ post frigus hyemis icipit calor liquefacē humiditates q̃ gelate fuerũt pp frigus hyemis: z vincit in estate calor eo q̄ sol est in zenith nr̄oꝝ capitũ z in climatib⁹ meridiei. Et vicit siccitas in autũno: eo q̄ calor estatis q transiuit desiccauit humiditates z in hyeme vincit frig⁹: eo q̄ sol a zenith nostroꝝ capitum elongatur.

¶ Uult dicere q̄ in vere vincit humiditas: eo q̄ calor tēperans veris degelat humiditates z trahit eas superius z inuoluit cũ aere ius q̄ humidus: z nos inuenim⁹ q̄ Hal. videt̃ cõtra hoc ire. vbi dixit q̄ cõplo veris est tēperata. Nos aũt inter hos duos sapiētes ꝯuenientiã apponere volumus hac rõne: Ptolome⁹ qdez tenet q̄ calor veris talis est q̃lis calor z humiditas iouis que est eũ tēperamento: z hoc dicit ante: tñ in hoc loco voluit seq opiones magis famosas: qr tēperata cõplo que est vite ꝯueniens z eremēto tendit magis ad calorē z humiditatē: z ppter hoc iter hos duos sapiētes nõ est diuersitas. Silr estas calefacit eo q̄ sol q̃to magis accedit circa nr̄a capita tãto magis calefacit: qr magis ꝑseuerat die q̃lib3 sup terrã q̃ sub terra: z qr rady sui cadunt sup angulos rectos vel circa rectos duplicant rady per reuerberationē: z calefacit nos magis ꝑ cõiunctionē radioꝝ: z qr sol durat magis sup terrã: z pp hoc ꝯuenit vt in estate vincat calor. Et qr estas cũ maxio calore humiditates exuggat: ꝯuenit vt in autũno veniēte post estatē vincat siccitas: z in hyeme qr sol mag̃ ꝑseuerat sub terra q̃ supra z rady ꝯueniũt ad nos: nõ sup angulos acutos. z fit reuerberatio sup eosdē ꝯiũgit̃ ex radys solis modica virtus in aere: z pp hoc ꝯuenit vt in hyeme vincat frigus: z est visibilr manifestũ vt frigus hyemis humiditates cõgelat. Hoc. n. itelliges q̄ saturnus eo q̄ multũ frigidus cõgelat humiditates z cõiungit: z qñ fit calor degelantur z currũt: z ppter hoc facit saturnus augmētũ aquaꝝ z riuoꝝ per accñs. Quãdo sol facit has mutationes gñales ꝓprio cursu quē h3 ꝑ circulũ signoꝝ ꝯuenit vt circulus signoꝝ in ptes q̃tuor diuidat̃. pma pars quã sol ambulat in toto tpe veris. 2ª quã ambulat in toto estatis tpe. 3ª quam ambulat in toto tpe autũni. 4ª quaz ambulat toto hyemis tpe. Et ꝯuenit omni mõ q̄ he ptes sint eq̃les: qr sol semp ascēdit versus septētrionalez ptem donec applicet ad tropicũ estiualē: z deinde descēdit a septētrionale donec applicet ad tropicũ eqnocty autũnalis. postmõ descēdit sp versus meridiē donec ad tropicũ hyemalem applicet. deinde ascendit a meridie donec ad tropicũ vnalis eqnocty applicet. he qdē ptes sunt eq̃les: sicut in almagesti monstrauit. Et postq̃ ita est z inuenim⁹ q̄ q̄dlz q̃tuor tēpoꝝ h3 pñm z augmentũ z decremētũ z abasamētum in q̃litatib⁹ ad ea ptinētib⁹: ꝯuenit oib⁹ modis: vt q̃libet harũ q̃tuor ptium sphere diuidat̃ in tres ptes: ita q̄ pme ptis veris cõplo sit circa cõplonē vltime ptis hyemis z medıane cõplo ꝓpria sit veris. vltie vo cõplo sit circa cõplonē estatis: z de alys tpibus sic dicemus. Et cõuenit fm artē q̃driuy q̄ he ptes q̃tuor sint eq̃les nõ fm artē nãe: qñ aliqñ sentimus q̄ cõplexio cuiuslibet tpis vadit semp crescēdo postmõ moratur de vno mõ z postmodũ diminuit̃: z q̃ñq3 sentim⁹ eas equalē: ita q̄ tēpus cremēti cũ eo q̄ morat̃ in se z cum ab aximēto est totũ vnius maneriei. Amplı⁹ qr luna pagrat cursũ suũ quolz mense p. 12. signa: z attingit solē duodecies oi ãno: z q̃lib3 reuolutiõe facit in aere res similes eis q̃s facit sol oi ãno. Et pp hoc ꝯuenit vt q̃libet q̃tuor prius zodiaci diuidat̃ in tres ptes nãles: ita q̄ zodiac⁹ sit. 12. partes eq̃les: z he ptes dicunt̃ signa. Numerus aũt q dictus est gradus ꝯuenit ꝑ certo q̄ sit fm cursũ solis q̃lib3 diebus sol diuersimode vadit: qm aliqñ vadit citi⁹ z aliqñ tardius. Tēpus toti⁹ ãni est. 365. die ꝑ z fractiõis diei. z sapiētes antiq ꝑquisierũt numerũ a multis ptib⁹ in quo nõ eēt fractio z eēt circa numerũ istũ: z inuenerũt q̄ est. 360. z zodiacũ fm hoc in tot gradib⁹ diuiserũt: ꝑ eo q̄ numer⁹ eēt leuis: z qr numerus iste nõ multũ elongat̃ a pmo q̃lz die: qr qñ diuidem⁹ qnq3 dies: z q̃rtã partē in. 365. ex hoc cuiuslibet diei res sensibilis nõ mutat̃. Nũc aũt diuisũ est ubi q̄ duodecĩ ptes sũt nãles: z. 360. gradus sunt sup stabilimētũ sapientũ: qr si nãliter fuissent: ꝯueniret vt eēnt magis. 360. graduũ fm cursum solis q̃libet die. Et sapientes antiq diuiserunt quēlibet gradũ in. 60. ptes qbus nomina iposuerũt minuta z minutũ in. 60. 2a: z sic vsq3 in ifinitu3 vt leuior z certior eēt numerus. Et postq̃ ita est ꝯuenit vt q̄dlibet signũ sit. 30. graduũ sup stabilimentũ: z tñ per nãz debet eē tot graduũ quot dieb⁹ peragrat sol vnũ signũ. tñ si aux eēt mobilis: ꝯuenit vt in ipsis eisdē locis qb⁹ tardatur motus solis vno tpe alio tpe magis vadat: z fm h̄ partitio nãlis per. 360. ptes: z non per stabilimentum.

¶ Quapropter cum circulus signorũ naturali careat principio: velut z oĩs circulus: illius pncipiũ signum vernalis equinocty quod est aries posuere.

¶ Et qr non habet zodiacus principiũ naturale: sicut nullus circulus h3 pricipiũ positũ est principiũ a toto signo: vnde incipit equinoctiũ veris: z hoc est signum arietis.

¶ Uult dicere q̄ nõ h3 punctũ spãlem vt sit pñm nãle. posuerũt antiq pñm a pñ° eqnocty veris: z hoc est signũ arietis: z aliqui crediderũt cũ audiuerũt hoc dictũ q̄ zodiac⁹ diuisus nõ est in duodecĩ ptes nisi ꝑ duodecim figuras q̃ sũt in zodiaco: z est in alis manerie: qr eo q̄ diuisus fuit ꝑ hunc numeꝝ nominauerũt quãlibet ptem nomine figure cõprehendentis per nãm in hunc numerum.

¶ Ab illo scilicet initiũ sumpsere a quo cõplexio crescit humida sicut z in aĩatis pria ps ãnoꝝ vite est tēpus in quo coꝝ complexio existit humidior.

¶ Et posuerũt in firmamēto pricipiũ: locũ quo est cõplo tēporis humidior: sicut prima etas animaliũ est in tpe quo sua cõplo humidior est.

¶ Uult dicere q̄ antiqui secuti fuerũt in hoc nãz z inuenerũt q̄ humiditas tēperata in aĩalib⁹ est in pñ°: z ppter hoc dixerũt ꝯuenire vt nãle pñm firmamenti sit ꝯueniens etati eidem: qđ est pñm veris: z hoc qr nã facit res terrenas sequi corpora celestia: z sic semper sunt ea sequentes.

¶ Eodēq3 ordine cetera cõstituere tēpora. In oĩum eteni aĩantiũ cõplexione in primis ãnis pualet humiditas sicut z in vere. In illis eteni annis mollis est z tenera. In secũdis aũt ãnis vsq3 ad caloris stationē pfectã: velut in estate vincit calor. In tertijs quidez annis in qbus est prope suã declinationē: z circa minuēdi principiũ: fortior est siccitas velut z in autũno. Et in annis extremis in qbus ad destructionē peruenit in ipso sicut z in hyeme superat frigiditas.

¶ Et sequunt̃ fm hoc alia tria tēpora: qr cõplo etatis pria est humida: sic veris: z aĩalia in hac etate tenera sunt z blãda: z secũda etas est calida qñ calor aĩaliũ est cõpletus: sicut est tēpore estiuali: z tertia etas qñ icipit minui est sicca: sicut

in autũno: ⁊ quarta postrema etas que est circa corruptionem est frigida sicut hyems.

¶ Uult dicere ꝙ antiqui secuti fuerunt lustũ nãe: ⁊ post ꝙ̃ na facit res terrenas siles celestib⁹ in omni re: qm̃ ille sũt sube: sicut iste sube sunt: ⁊ ille durabiles q̃libet per se: ⁊ durabiles per gñationẽ: ⁊ sũt illis vestigia: cõuenit ex hoc: vt qñ voluerimus hr̃e omẽ rationẽ sup corpora celestia ꝙ ea accipiam⁹ ab operib⁹ q̃ sunt inter nos. Et ita sicut est ꝑn^m hoĩs humidius. conuenit vt anni ꝑn^m sit ver: qꝛ est humidior: ⁊ qꝛ alia tẽpora subseqnẽtis postmoduz ſm ver sunt in alijs etatib⁹ venientib⁹ post pueritiã: ⁊ hec est res manifesta: qꝛ eã ne dum ĩtelligere possum⁹ sed sentire. Et ꝓtolomeus iam tibi monstrauit viz quã habet anni ꝑn^m: sꝫ bñ intellexi qd̃ ante dixit ꝙ res oẽs que formanẽ in ꝑn° firme semꝑ remanẽt re illa q̃ generaẽ donec corrũpaẽ. Et ꝑ hec verba demõ̃atũ est tibi ꝙ ꝑ^m 4^m zodiaci est calidũ ⁊ humidũ puerile sanguineũ. Et 2^m 4^m: calꝫ ⁊ siccũ: estiuale iuuenile colericũ. Et 3^m 4^m frigidũ ⁊ siccũ: melicũ: autũnale demonstrãs ꝑn^m viuẽdi ⁊ senescẽndi. Et 4^m vlti^m est frigidũ ⁊ humidũ: decrepitũ: hyemale: flegmaticũ.

¶ In fortitudinib⁹ quatuor anguloꝝ ⁊ quatuor orizontis partium. Capl̃m ii^m.

EOdem quoqꝫ modo in qualitatibus quatuor locorum orizontis ⁊ angulorũ: a quibus ventorum flatus ad omnem partẽ inchoant dicendum est.

¶ Similr̃ status quatuor locoꝝ in orizonte ⁊ anguli vnde incipiũt motus ventoꝝ per oẽs ptes.

Uult dicere ꝙ sol qui vincit res oẽs operaẽ in istis locis: ⁊ sicut in temporibus anni: ⁊ ꝙ stelle sicut eã docebimus eum iuuant.

¶ In parte nãqꝫ que dicit̃ oriens fortior est siccitas: ob hoc ꝙ cũ per eam partẽ sol incedit: qcq̃d nox humectauit desiccare nõ desinit: ⁊ qꝛ venti qui ex illa parte flatus emittũt ⁊ gñaliter orientales appellanẽ: ab oĩ priuantur humiditate atqꝫ desiccant.

¶ Ille q vincit in pte oriẽtis est siccitas eo ꝙ sol qñ est in hac pte icipit desiccare qcq̃d humectauit nox: ⁊ venti qui mouenẽ in hac pte: qui sunt gñaliter dicti solani: sũt sine humib⁹ ⁊ desiccãt.

¶ Uult dicere ꝙ siccitas vincit in aere oriẽtis cuiuslꝫ ppli respcũ aeris sui occidẽtis: qꝛ sol icipit desiccare aerẽ oriẽtis: ⁊ donec occidit crescit siccitas multũ in ptib⁹ oriẽtis: ⁊ qd̃ desiccat in ptib⁹ occidẽtis est modicũ: qꝛ multũ nõ durat ibi: ⁊ cũ occidit nox id humectat. Probatio ṽo certitudinis huiꝰ est id qd̃ videmus in ventis orientalib⁹: qꝛ oẽs desiccant: ⁊ nunq̃ꝫ de leui veniunt cum aqua.

¶ Pars autem meridiana calidissima est: ob hoc ꝙ solis calor multus est cũ in celi medio moratur: ⁊ qm̃ hec pars quantũ ad nostre regionis situꝫ est dextra: venti qui ab ea pte ꝓcedunt gñaliter meridiani nuncupantur: qui calidi sunt ⁊ comburentes.

¶ Et pars meridiei est calida multũ ꝑꝑ magnaꝫ calefactionẽ solis q est in medio. Et hec pars respectu nostraruꝫ moraꝝ tẽdit ad partẽ meridiei ⁊ venti qui mouenẽ ab hac pte: q meridionales sunt generaliter dicti: sunt calidi comburentes.

¶ Multũ bene dixit ꝓtolomeus: cũ dixit respectu nr̃aruꝫ moraꝝ: qꝛ si posuerimus ꝙ aliq̃ ꝑplatio sit in parte meridiei erit septẽtrio illi qui moranẽ ibi de mõ qui nobis ẽ meridies: qꝛ nobis est meridies respectu nr̃aꝝ moraꝝ calidus ⁊ cõburens: qm̃ sol est toto ãno in directo ptis illius: ⁊ facit multas reuerberationes radiorum.

¶ Occidentalis ṽo pars humida est: eo ꝙ cũ sol in illa parte moraẽ: ea que dies exiccauit mox humectari icipiunt: ⁊ qui inde ꝓcedũt venti quos gñaliter occidẽtales dicimus mollificãt ⁊ humectãt. Pars autẽ septẽtrionalis est fridissima ob hoc ꝙ caloris occasiones q̃ nobis incũbũt ꝑꝑ solis existiaꝫ in celi medio ſm nostri situs locũ a nobis multũ elonganẽ. Et qm̃ in oppositiõe solis celi mediũ obtinẽtis ponẽ: ⁊ vẽti ex hac parte procedẽtes frigidissimi sũt ⁊ cõstrictiui.

¶ Et pars occidẽtis est humida: qꝛ qñ sol est in hac pte: res desiccate in die incipiũt humectari: vt venti qui ab hac parte mouenẽ: qui gñaliter dicti sunt occidẽtales: humectant. Pars septẽtrionis est frigida multũ: qꝛ res faciẽtes caloreꝫ ꝑ essentiã solis in medio celi: qñ inspiciem⁹ respectu nr̃aꝝ moraꝝ elonganẽ multũ ab hac pte: qñ est sicut in opposita solis cũ est in medio celi: ⁊ venti qui ab hac parte mouenẽ qui generaliter dicti sunt septẽtrionales congelant.

¶ Uult dicere ꝙ versus parteꝫ septẽtrionis respectu nostrarum morarũ accedit sol semꝑ in modo quo nobis facit in hyeme: ⁊ propter hoc est frigida.

¶ Hoꝝ itaqꝫ notitia valet ⁊ ꝓficit ad oĩum ptium cõplexionũ cognitionẽ in omni ora. Ideo. s. qꝛ planum est ⁊ apertũ ꝙ vis stellaruꝫ efficiens ſm tẽporum annorum ⁊ anguloꝝ q̃litates mutantur.

¶ Et in rebus istis est ꝓficuum ⁊ auxilium magnũ pro cognoscẽdo cõplões oĩum ptiũ quolibet tpe: qꝛ manifestũ est ꝙ virt⁹ cũ qua opanẽ stelle mutaẽ ꝑ stat⁹ tẽpoꝝ ⁊ etatũ ⁊ anguloꝝ.

¶ Aperte dixit hic ꝓtolomeus ꝙ hoc scire dat magnũ ꝓficuũ in cognoscẽdo virtutes stellaruꝫ: ⁊ postq̃ꝫ opera stellarum recipiũt mutationẽ: sicut nobis in 3° caplo demonstrauit: cõuenit vt mittenẽ per cõplexionẽ esse partium: ⁊ etatum: ⁊ angulorum: ⁊ rerum aliarum.

¶ Nam cũ oẽs res eis assimilanẽ pure erũt earuꝫ q̃litates ⁊ absqꝫ vllius alteri⁹ cõmixtione. Quapropter erunt eaꝝ opa fortiora. vbi gr̃a. Stelle nãliter calefacientes in modis calidis sunt fortiores: ⁊ stelle similiter humectãtes i modis humidis. Eaꝝ ṽo vires in istoꝝ modoꝝ ꝯtrarietatib⁹ nõ sunt pure: sed alijs reb⁹ admixte sunt debiles: velut in stellaꝝ calefaciẽtium virib⁹ in modis frigidis: ⁊ in stellaꝝ humectantiũ fortitudinib⁹ in modis desiccantib⁹ euenit. Ideꝫ quoqꝫ in omnibus alijs modis euenire ſm qualitatũ cõmixtionem non dubitemus.

¶ Et qñ status fuerint illis siles erit q̃litas sua pura ⁊ sine cõmixtiõe vlla: ⁊ erit maioris virtutis opus suũ: sicut stelle q̃ opanẽ caloreꝫ nãlr in statibus calidis hñt vim maiorẽ: ⁊ stelle humide in statib⁹ hũidis: ⁊ si i statib⁹ fuerit eis ꝯrijs nõ erũt pure: sꝫ cõmixte cũ alijs ⁊ debiles: sicut

virtus stellarū calidarū in statib⁹ frigidis: ꝛ stellarū humidaꝝ in statib⁹ siccis. Et sunt omnices res alie fm cōmixtionem qualitatum.

❡ Ptolomeus aūt docet ꝑ hoc dcm̄ quō fortificant̄ virtutes stellaꝝ ꝛ quō debilitant̄: docēs ꝙ eaꝝ q̄libet fortificat̄ cū suo simili: ꝛ cū suo ꝯtrio debilitat̄: ꝛ fm ꝙ est cōmixtio est virtus vel debilitas sua: sicut cōmixtio ꝑ nām vel accn̄s.

❡ In signis fixis mobilib⁹ ꝛ cōibus. Caplm̄ 12[m].

Ab hinc in antea docet nos Ptolomeus virtutes signoꝝ sicut stellarum docuit.

His itaqꝫ premissis seqtur vt proprias partium circuli signorum mutationes sicut nobis aduenere adiciamus.

❡ Et postq̄ꜫ hec diximus hac manerie cōuenit vt hoc sequat̄ loqui in mutationib⁹ nālibus ꝓpꝛijs partiū zodiaci signoꝝ: fm ꝙ ad nos peruenit per alios sapientes.

Postq̄ꜫ ꝑloqui ꝓposuit de stellis: pib⁹: ꝛ anglis: intelligimus ex hoc ꝙ zodiacus signoꝝ diuidit̄ in duodecim ptes. Dixit eni hoc ꝙ cōuenit vt loquamur ꝑmo de mutationibus nālibus ꝑtinentib⁹ ad q̄libet signū fm rectificationem sapientū antiquorum.

❡ Que sunt generales vniuscuiusqꝫ cōplexionis temporum que per ea sunt assimilate.

❡ Quia cōplōnes vl'es quas habet q̄libet coꝝ assimilantur tēporibus que per ea sunt.

❡ Ratio hui⁹ dicti est id qd̄ añ diximus ꝙ vtus cuiuslibꝫ signoꝝ pōt itelligi ꝑ cōplōnē vl'em que similis est opi suo: tpe quo sol est in eo eciā demonstratū est ꝑ id qd̄ est ꝑdcm̄ ꝙ virtutes celestiū corporū itelligimus solūmō ꝑ cōparationē solis ꝛ lune. Et qꝛ sol magis ꝑtinet ad zodiacū signorū: sicut in astrologia quadriuiali est monstratū: ꝯuenit vt vtutes signoꝝ sciamus per mutationē operum eius.

❡ Et quedā eciā suarū ꝓprietatū que soli ꝛ lune ceterisqꝫ stellarū assimilant̄: quas nos in sequentibus cōmemorabimur post premissas signorum vires in semetipsis absqꝫ vllius alius cōmixtione quas eis tm̄ ex collatione vnius ad aliud assignamus.

❡ Qm̄ alique ꝓprietates signoꝝ sunt aliq̄n ꝓpter pertinentias quas cū duob⁹ luminarib⁹ ꝛ alijs stellis hn̄t ꝙ ante dicemus postq̄ꜫ locuti erim⁹ de virtutib⁹ signoꝝ sine alia mixtione: cū per se fuerint iudicate respectu vnius ad aliud.

❡ Dicit ꝙ virtutes signorum sunt in trib⁹ manerieb⁹ vna est ꝓpter pertinētiam quam hn̄t cum stellis: ꝛ ꝙ de his loquet̄ in antea. postq̄ꜫ de duob⁹ manerieb⁹ erit locutus q̄rū vna est id qd̄ est propriū cuilibet signo per se ꝛ alia est pertinētia quā hꝫ vnū. s. in respectu alterius.

❡ Prima nempe signorum differentia est ꝙ quedam eorum tropica: quedam equinoctialia: quedā quoqꝫ fixa: ꝛ quedam cōmunia nuncupantur.

❡ Nam prime diuersitates quas hn̄t signa sunt ꝙ aliqua eoꝝ dicūtur mobilia: aliqua signa equinoctialia: aliqua fixa: ꝛ aliqua bicorporea.

❡ Vult dicere ꝙ opera aliquorum eorum mutantur de re vna in aliā: ꝛ aliqua habent opera temperata: aliqua vō fixa ꝛ aliqua duabus rebus cōmixta.

❡ Tropica nāqꝫ duo sūt gradus. s. 30 qui estiuali solstitij punctū sine internallo sequunt̄: ꝛ sūt cancri gradus. Et aliq̄ eciā in. 30. gradus punctū: hyemalis solstitij ordinati succedētes qui sūt capricorni gradus. hec aūt his iccirco nominib⁹ designant̄: qm̄ illud in eis euenire manifestū est. Nā cū sol ad istoꝝ duorum signoꝝ initia peruenit: versus motū qui est in latitudine ꝯtria motui quē ꝑus habebat tunc ꝯuertit. Cūqꝫ fuerit in cācro estatē. In capricorno vō facit hyemē.

❡ Quia hoꝝ duo signa sunt mobilia: ꝛ hec sunt 30. gradus qui sequunt̄ punctū tropici estiualis: vsqꝫ ad finē cācri. Et. 30. gradus primi qui sequunt̄ punctū tropici hyemalis ꝛ ē finis capricorni. Et eis iposuerunt nomina talia: qꝛ ꝯuenientia sibi fuerūt: qꝛ sol cū est in pricipio hoꝝ duorū signoꝝ mutat̄ ad motū in latitudīe diuersū a motu quē ante habebat: ꝛ cuꝫ est in cancro facit estatē ꝛ cū est in capricorno facit hyemē.

❡ Vult dicere ꝙ hec noīa eis imposita dꝛiuant̄ a nāli demonstratione quā hn̄t per se: ꝛ illud qd̄ dixit ꝙ sol mutat̄ in motu latitudinis est in q̄driuiali astrologia mōstratū.

❡ Equinoctialia quoqꝫ duo sunt: signū vide scilꝫ equinoctij vernalis punctū loco ꝓximo subsequēs: sūtqꝫ gradus arietis. Et signum autūnalis equinoctij punctum ordinatim succedēs: qd̄ est signum libre. Hoc quidem nomen sortiunt̄ ex hoc ꝙ in eis indubitanter euenit. Cum sol etenim eorum ingreditur initia nocti dies vbiqꝫ coequantur.

❡ Et hoꝝ duorū dicunt̄ signa tēperantie: ꝛ hec sunt ꝑria sequētia punctuꝫ eqnoctij veris: ꝛ est signū arietis. Aliō est pūctū qd̄ sequit̄ punctū eqnoctij autūnalis: ꝛ est signū libre: qbus talia nomina fuerūt iposita: eo ꝙ cōueniētia sibi fuerunt: qꝛ cū sol est in eorum principio: est dies in omnibus partibus equalibus cum nocte.

❡ Intelligimus ab hoc ꝛ ab alijs dictis huic assimilantib⁹ ꝙ signa non habent in se opus naturale nisi quantum est opus quo virtus solis ꝛ aliarum stellarum mutatur cum sint in eis ꝛ sic videntur signa esse materie.

❡ Reliquoꝝ aūt signoꝝ octo: que iter tropica ꝛ equinoctialia signa locant̄ q̄tuor fixa ꝛ q̄tuor nominant̄ cōia. Fixa vō sunt que duo solstitialia ꝛ duo equinoctialia signa sequunt̄: q̄ sūt: taurus: leo: scorpi⁹: aquarius: eo ꝙ q̄tuor tēpoꝝ mutationes: q̄ sole ingrediente solstitialia ꝛ eqnoctialia ꝯsequunt̄ signa ꝑncipiū sumūt: ꝛ sūt cū aer ad hūiditatē: vl' ad calorē: aut ad frig⁹ siue ad siccitatē mutat̄. Figūt: ꝛ magis apparet: q̄ñcūqꝫ sol ī his signis fixis morat̄. Aeris qꝫ q̄litas tūc nāl'r existit pura. Nā ꝑꝑ longā istoruꝫ q̄litatū durabilitatem earum vires apertissime recipit.

❡ Et ex octo signis remanētib⁹ de his. s. que sūt inter singna mobilia ꝛ tēperata sunt q̄tuor que dicta sūt fixa: ꝛ q̄tuor que dicta sūt bicorporea. fixa eniꝫ sunt ea q̄ sequunt̄ duo mobilia: ꝛ duo tēperata: ꝛ hec sūt taurus: leo: ꝛ scorpio: ꝛ aquarius. Et hoc est qꝛ mutationes quatuor tēporū que incipiunt qn̄ sol est in signis mobilib⁹ ꝛ tē-

peratis q aer inclinatur ad humiditatē τ sicci-
tatē: aut calorem aut frigiditatē sunt firmiores:
τ affixiores cū sol est in his signis fixis τ status
aeris naturales tunc sunt puri: τ q2 multū in sta
tibus istis durant recipiunt vim suā: receptio-
ne sic manifesta q hoc sentimus.

℃ Uult dicere q cum sol est in signis istis solūmodo senti
mus statum proprium illius operis pure sine cōmixtio-
ne: quoniam aer nullum in vno statu perdurat.

℃ Signa vero cōia sunt: que post signa fixa mox appa-
rent que sunt. gemini. virgo. sagittari⁹. τ pisces. Ideoq̄
sic appellant: qm̄ inter mobilia fixaq̄ signa locant: τ
eis suis principijs atq̄ extremitatibus nāli fere muta
tiones cōsimilant: que vnicuiq̄ duarum qualitatū est
ppria: qualitatū videlicet mobilium atq̄ fixorū.

℃ Signa vero duoꝝ corpoꝝ sunt ea que secunt fi
xa: τ hec sūt gemini. virgo. sagittari⁹. τ pisces: q̄
sūt iter mobilia signa τ fixa que hn̄t pticipatio-
nē cū principijs τ finibus suis in mutatione na-
turalē ppria duoꝝ statuū mobiliū τ fixorum.

℃ Aperte dixit Ptolome⁹ in hoc loco q duo signa tēperā-
ne sunt et mobilia: q2 qn̄ sol aliqd eoꝝ ingredit tēpus mu
tat. Nā aries mutat de hyeme ad ver: τ libra de estate ad
autūnū. Ceterū assignant rōnē ꝑꝑ quā hec dicta fuerūt
duoꝝ corpoꝝ: eo q gemini pn̄m similitudinē hȝ cum aere
veris τ finis cū aere estiuali. Et virginis pn̄m similitudinē hȝ
cū aere estiuali τ finis cū aere autūnali: τ pn̄m sagittarij si-
militudinē hȝ cū autūno: τ finis cū hyeme: τ pn̄m pisciū si-
militudinē hȝ cū aere hyemali τ finis cum aere veris. Et
postq̄ mutatio naturalis τ ppria solis mutatur per hec si-
gna. hoc modo conuenit vt virtutes habeat cum quibus
vnūquodq̄ eorum operetur duo diuersa.

℃ In masculinis τ femininis signis. Caplm̄ 13m.

Masculine atq̄ diurne nature sex signa iu-
dicauerunt: sex vero residua ad naturā fe-
mininam atq̄ nocturnam retulere: τ vnū
post aliud disposuere: ob hoc q nocti di-
es adheret τ iuxta eam semper existit: τ
quia sexus masculini sunt prope femininos: τ eis fre
quenter adiunguntur.

℃ Similiter posuerunt sex hoꝝ signoꝝ de nā ma-
sculina τ diurna: τ alia sex de nā feminina τ no
cturna: τ ordinauerūt vnū post aliud: eo q nox
semp venit post diem τ circa diem. Et q2 femi-
na semp vadit cū masculo τ circa eum.

Uult dicere q sapiētes antiqui secuti fuerūt in hac pti-
tione vndecimā qui hoc expti fuerūt τ miserunt
fm positionē earum per experientiam τ ordinauerunt ea
fm nāin: eo q femina sequit masculū τ nox diem.

℃ Hui⁹ aūt rei principiū ab ariete ꝑpter occasiones
pdictas sumpsere: τ qm̄ et masculi dominant τ agūt:
eis cōuenientius vt sint ꝑcedentes: patientibusq̄
honorabiliores. Ob hoc igit a masculino fecere ini-
tiū. Arietis τ etiā libre signa masculina sūt atq̄ diur
na: eo q circulus equinoctialis sup ipsa ꝑtendit: a q̄
primus fortisq̄ motus qui firmamēti motus dicitur
sumit originem. Ordo vero signoꝝ hec duo subsequen
tiū est velut ꝑdiximus: femininū. s. post masculinū: τ
post femininum masculinum.

℃ Principiū huius ab ariete ꝑpter rationes q̄s
diximus. Nā eo q masculus est princeps ope-
ratoꝝ τ ancianus in virtute maiori quā patiēs
opus posuerunt primū masculum. Unde si-
gna arietis τ libre sunt masculina τ diurna eo
q linea equinoctialis transit per ambo ipsa: τ
abinde incipit maior mutatio totius firmamen
ti. Alia tamen signa sequentia ea ordinata fue-
runt fm q diximus vnum. s. post aliud.

℃ Ratio quā dixit Ptolomeus postq̄ ab ariete īceperunt
est pro eo q sol in tpib⁹ āni facit: τ q2 vtus ꝑncipij est ei q̄
subsequit ꝑponenda. Similr q2 motus totius est ab oriē-
te ad occidens sup polos equinoctij cōuenit vt arietis τ li
bre: signa vim habeant ancianā: super illā illoꝝ: τ q2 virt⁹
arietis qui est pn̄m vim habeat ancianā sup illā libre: τ q
sint alia ordinata fm q natura ordinauit noctē post diē τ
feminā post masculum: τ q2 masculus est operator τ pre-
positus in virtute τ ordinatione super feminā cōuenit vt
sit aries masculin⁹: taurus vero femininus: τ libra mascu-
lina τ scorpio femininus τ sic de omnibus alijs: eo q signa
masculina diurna sunt: feminina vero nocturna.

℃ Quidā āt sub ascēdēte ordinē sexus signoꝝ icepe:
℃ Et aliqui ordinauerunt signa masculina τ fe-
minina incipiendo a signo ascendentis.

℃ Ptolomeus facit nos itelligere per hoc dictuȝ q rō ꝑꝑ
quā sapiētes antiqui sciuerunt. 12. domos est eadem rō q̄
sciuerūt duodecim signa qm̄ linea circuli oriçontis τ linea
meridiei diuidūt hora q̄libet firmamentū per q̄tuor ptes
sicut ante diximus: τ sūt dicta loca ptīuȝ anguli ascenden-
tis: eo q hi q̄tuor similes sunt punctis q̄tuor anni tēporū:
q2 postq̄ pn̄m nāle anni est primus punctus arietis cō
uenit q hic punctus ascēdat in ascendēte vt puncti q̄tuor
tēpoꝝ anni sint in linea meridiei τ in linea oriçōte. similr
ꝑꝑ similitudinē nāe signoꝝ que sunt in istis pūctis: q2 qn̄
vnū fuerit mobile oīa. 4. erunt mobilia vtplm̄: τ qn̄ vnū
fixū fuerit oīa. 4. erunt fixa: τ qn̄ vnum duoꝝ corpoꝝ sic
erūt oīa q̄tuor. Amplī⁹ cū planete in oriçonta oriētes fue-
rint virtus ab eis ꝑueniēs extendit ad oīa: recta linea ad
oīa que sunt in tota oriçonta sicut de radijs solis: qui luce-
re faciūt totā oriçontā hora qua sol ascendit ad ascendēs.
Idē est de virtute anguli medij celi: q2 cū planete sunt ibi
linee radioꝝ suoꝝ: que veniūt ad punctū oriçonte sūt eq̄-
les cū illis que veniunt ad aliud punctū suum oppositū: τ
oibus modis erūt sic longe ab occidēte sicut ab oriente: τ
ꝑꝑ hoc cōuenit. vt. 4. anguli habeant vim magnā: ꝑut ha-
bent pn̄a q̄tuor tēpoꝝ āni: τ q2 res est sicut diximꝰ: ꝑuenit
vt firmamentū se ponat hora q̄libet in. 12. partes rōnib⁹
ādictis τ q̄libet ps in. 30. sicut signa diuidūt antiq. ℃ Si
militer sapiētes ispexerūt τ inuenerūt plus q ascendēs sit
ꝑncipiū: q2 exit primitus de subterra: τ posuerūt ipȝ ꝑ dño
pn̄m aīe τ corporis τ posuerūt angulū sibi oppositū pro do
mo pariū oppositoꝝ τ ꝯtroꝝ mulieꝝ ꝑ martis τ marito-
ruȝ ꝑ mulierib⁹: τ inuenerunt angulū 4e domus similem
pūcto tpis estiualis: eo q cū aries fuerit ascēdēs q̄rta erit
cancer: τ q2 virtus solis appet qn̄ est in pūcto cancri posue
rūt eā ꝑ domo patrū eius oppositū ꝑ domo matruȝ: τ q2
angulus 4e dom⁹ est punct⁹ de subterra posuerūt eā pro
domo hereditatū terre τ rerum secretarū: eo q saturnus
hȝ in eo posse magnū qui est frigidus τ siccus similis nāe
terre. Similr q2 inter solē τ 10am est similitudo magna: q2
cū est in medio celi virtus ei⁹ ad oēm partē extendit po-
suerūt 10am pro domo regnoꝝ τ ministerioꝝ q̄bus pluit

domo. Et qz secũda ↄuenit post ascensũ: ꝛ 11ª post 10ᵃᵐ posuerũt 2ᵃᵐ p domo aureis ꝛ auxiliatoꝝ: eo ꝙ hauere ꝛ auxiliatores sequunt corpꝰ ꝛ oẽ pñᵐ ꝛ posuerũt 11ᵃᵐ pro domo spei ꝛ fortune: eo ꝙ virtus eius sequitur virtutem 10ᵉ. ꝑut vtus 2ᵉ vtutẽ sequit ascẽdentis. ꝛ posuerũt oppᵐ duorũ qḋ est 8ª p domo teriꝑꝝ ꝛ debitoꝝ ꝛ hereditatũ mortuoꝝ: eo ꝙ est oppᵗᵃ 2ᵉ que bꝫ similitudinẽ cũ venere: qꝛ 2ª ẽ taurus q̃ est domus veneris. Et ꝑꝑ similiud ĩnẽ quã bꝫ 8ª cũ scorpione qui est domꝰ martis: ꝛ posuerũt oppᵐ 11ᵉ ꝙ ẽ 5. p domo filioꝝ ꝛ gaudioꝝ: ꝛ qꝛ sempꝫ est trina ab ascẽdẽte posuerũt eã pro gaudio veneris: qꝛ venus bꝫ cũ corpore cõpletã amicitiã. Et qꝛ 11ᵉ aspicit de sextili ascendens posuerũt eã p gaudio alteriꝰ fortune que est iuppiter. Postmodũ ad tertiã ispexerũt ꝛ inuenerũt ꝙ erãt cadẽtes a 4ª ꝛ similitudĩe magna qꝛ est domꝰ mercurij cuiꝰ vtus est super alia cõmixta ꝛ bꝫ cursuz sempꝫ circa solẽ: posuerũt eaz pro domo fratrũ ꝑpinquoꝝ ꝛ mutationũ breuiũ. Silr qꝛ est in sextili ascendẽtis: bꝫ similitudinẽ cũ luna in faciẽdo mutatiões festinas posuerũt eã p gaudio lune: ꝛ posuerũt suuz oppᵐ. qḋ est 9 pro domo itineꝝ longoꝝ ꝛ fidei ꝛ sclarũ: qm̃ bꝫt similitudinẽ cũ sagittario que est domꝰ iouis: ꝛ aspicit ascendẽs de trino. Et qꝛ vtus lune est opposita vtuti solis in humectãdo posuerũt eã p gaudio solis: ꝛ qꝛ etiã sol bꝫ posse magnũ in triplicitate arietis qm̃ aries est eius exaltatio: ꝛ sua triplicitas similis est nõe domui. Silr qꝛ inuenerũt ꝙ 12ª separat ab ascẽdẽte: ꝛ est cadẽs ab eo posuerũt eã pro domo inimicoꝝ ꝛ laboꝝ: ꝛ gaudiũ saturni q est lubricus frigidus ꝛ siccus ꝛ posuerũt eius oppᵐ qḋ est sexta: qꝛ cadit a septima ꝛ separat ab ea p domo infirmitatũ ꝛ gaudiũ martis: qꝛ 3ᵘˢ est saturno. Erga 7. est domꝰ pariũ ꝛ subti elongant a pibꝰ tãtũ q̃tũ 6ª ꝛ 7ª elongãt posuerũt eã. s. 6ᵃᵐ pro domo subtoꝝ. Et postq̃ nõ est locꝰ qui mercurio ↄueniat nisi ascẽdẽs posuerũt ipsaz pro gaudio suo. ¶ Postq̃ ãt sapiẽtes antiq extraxerũt demñationes 12. domoꝝ p hãc rõnẽ experti fuerũt ꝛ inuenerũt multoties ꝙ sic erat p expiẽtiã: vt posuerũt: vñ sic stabiliuerũt: ꝛ qꝛ Pto. nõ nominauit in libro suo nisi radices stabilitatis nõ laborauit in dicendo hoc totũ: sꝫ locutꝰ fuit de his que sũt sup terrã: eo ꝙ hñt viz maiorẽ illis q̃ sũt sub terra ꝛ ꝑꝑ hoc posuit 12ᵃᵐ domũ subtoꝝ loco 6ᵉ sicut añ mõstrauit.

¶ Unum. s. masculinũ ꝛ aliud nominando femininũ: ꝛ inceperunt ab ascendente.

¶ Et posuerunt vnum masculinum ꝛ alium femininum incipiendo ab ascendente.

¶ Uult dicere ꝙ sapientes antiq secuti fuerũt in domibus ponere vnum masculinum ꝛ aliud femininum ꝓm ꝙ fecerunt in. 12. signis: ꝛ inceperunt ab ascendẽte ꝛ posuerũt ipsum masculinũ ꝛ secundã femininã hac eadẽ rõne.

¶ Uelut quidam qui signorum mobilium principia a luna signo posuere: eo ꝙ citius q̃ aliarum stellaruz aliquam variationem recipit.

¶ Sicut aliqui inceperũt signa mobilia a signo lune: quoniam lune accidit festinus motus magis q̃ alijs planetis.

¶ Ptolomeꝰ posuit in hoc loco nobis in mente ꝙ vtꝰ lune sequit illã solis: ꝛ sic cõuenit: vt sicut motꝰ nãlis vlis seqt cursuz solis: sic motꝰ ꝑticularis qui fit oı̃ mẽse cursuz lune sequat: qꝛ luna ꝑagrat signa oia oı̃ mẽse ꝛ fiũt oı̃ mẽse. 4. tropici siles illis q̃s facit sol per oia signa q̃libet ãno: ꝛ ꝑꝑ h accepeꝛunt antiqui pñᵐ signorum mobile a signo lune ꝛ posuerũt pncipium mobile: aliud vo fixum: ꝛ aliud duoꝝ corpoꝝ sicut fecerũt in signis respectu cursu solis.

¶ Simili nãqꝫ mõ sexuuz signoꝝ initia ab ascendente ceperunt: ob hoc ꝙ orienti propius existit: ꝛ ordinez subsequentem velut predictũ est subsecuti sunt.

¶ Et sic accepeꝛũt principiũ signoꝝ masculinorũ ab ascẽdẽte; eo ꝙ est magis circa oriẽs: ꝛ ordinauerũt hoc mõ quẽ diximus vnũ post aliud.

¶ Sicut posuerunt signa mobilia ꝛ fixa a loco lune in mo do quo sunt per solem sic posuerunt domos masculinas ꝛ femininas ꝓm signa: ꝛ inceperunt ab ascendente qꝛ est cir ca oriẽs: ꝛ posuerunt ipm pro principio signoꝝ.

¶ Quidã etiã in q̃tuor oia signa ꝑtiti sũt: qui ꝛ dixere ꝙ signa que matutinalia masculinaqꝫ dñr: sꝫ ea que ab ascẽdente vsqꝫ ad celi mediũ cõstituunt: ꝛ que ẽt sunt eis opposita ab occidẽte vsqꝫ ad angulũ terre: Duas vo q̃rtas residuas feminias ꝛ vespertinales appellauere. Imposuereqꝫ signis alia multa ꝑnomi na ꝓm figuras que in eis sũt. Quedã eoꝝ eteni q̃drupedia ꝛ quedã syluestria. Quedã vo multoꝝ nomina uere filioꝝ: ꝛ his similia: sꝫ qm̃ eoꝝ nominũ est occasio manifesta: ꝛ qm̃ huiꝰ que sũt per has figuras illo in loco noiãti ꝑñt in quo nobis ad hãc sciaz vtilitatẽ conferent hoc in loco reticendum fore decreuimus.

¶ Et aliqui diuiserũt duodecim signa in q̃tuor ꝑtes ꝛ fecerũt ꝙ signa oriẽtalia ꝛ masculina sũt ab ascendente vsqꝫ ad medium celi: ꝛ opposita sua similr que sunt ab occidẽte vsqꝫ ad angulũ terre: ꝛ cetera duo opposita posuerũt pro femi nis occidẽtalibꝰ. Et signis mlta nomina posuerũt ꝓm figuras ꝑtinentes ad ea. Qm̃ aliqua eorum dixerũt signa q̃drupeduz aliqua eoꝝ signa syluestria ꝛ alia multi feminis ꝛ talia. Et hoꝝ nominũ rationẽ est hoc bonũ ad intelligẽdũ. nã põt homo ponere res ꝓm figuras de q̃bus pote rit se iuuare in hac sciẽtia, timui. n. ꝙ eẽt superfluitas declarare hec omnia in hoc loco.

¶ Uult dicere ꝙ sapientes antiqui posuerũt nomina mlta signis ꝓꝫ figuras stellaꝝ fixaꝝ ꝑtinẽtes ad ea ꝓm figuras fixaꝝ operũ p dñrãdo opa signoꝝ p se ꝛ ꝑꝑ vtutes stellarũ fixaꝝ que sũt in eis: qm̃ ex h fit vtus q̃ vna opat res q̃ sũt iter nos: re simili illi figure q̃ est in celo: dicit ꝙ p h ꝑr hõ scire de dicto qḋ ante diximus de stellis ꝛ signis. Et qꝛ hec opa mutant ꝑꝑ mutationẽ haꝝ figuraꝝ de vno signo in aliud lõgis tpibꝰ tenuit ꝙ eẽt superfluitas declarare in h loco. Uult dicere ꝙ id qḋ inde opportunũ fuerit dicet ante. Ego vo re volo docere ea que acciderũt hoc nr̃o tpe. Dico eni ꝙ signa rõnalia sunt ea q̃ in q̃bus est figura similis figure hũane. Et hec sunt gemini: vgo: ꝛ libra: ꝛ pma medietas sagittarij ꝛ aq̃rij. Ampliꝰ dicunt bone vocis: ꝛ dicunt hic viz maiorẽ in oriẽte ꝑꝑ maiorẽ viz hois ꝛ qꝛ est bone vocis. Et signa pluuiosa sꝫ in q̃bꝰ est figura auiũ sic vultur ꝛ gallina. Et signa hñtia figuras bestiaꝝ q̃drupedũ silr sic aries taurus capricornus ꝛ sunt dicta domestica: ꝛ leo ꝛ finis sagittarij ꝛ scorpio sꝫ syluestria. Et signa mltoꝝ filioꝝ sunt cancer scorpio ꝛ pisces: eo ꝙ signãt aialia aquarũ q̃ sunt multi seminis. Silr posuerũt nomina mlta signis ꝓꝫ eoꝝ opa: q̃ꝫ eoꝝ sunt que dñr manẽtia: ꝛ sũt: gemini: leo ꝛ virgo. Et eoruz que dicunt paucoꝝ filiorũ: ꝛ sunt aries taurus: libra: sagittarius: capricornus: ꝛ aquarius. Et eorũ sunt medie vocis ꝛ sunt signa habentia figuras bestiaruz que habent vocem sicut aries taurus leo: ꝛ vltima medietas sagittarij

tas sagittary ꝛ capricorn⁹. Et eoꝝ q̄ nō h̄nt vocē sīt can
cer scorpio ꝛ pisces. Multa tibi d̄ signis dixerūt antiq; cō
uenit tñ vt d̄ oc̄is eoꝝ accipias id qđ cū opione ꝑtol. cō
cordet: qm̄ ē solūmō ille q rē seq̄r nālē: qz tenet vt q̄libꝫ
signū viꝫ suā hēat sepatā pp stellas fixas i signo q̄lꝫ exn̄
tes. Et pp h̄ ɔuenit vt ispicias q̄ stelle od sig^m ptinēt: ꝛ ſꝫ
h̄ iudicabis. Et cū h̄ feceris nālr eris hāc artē secut⁹: ꝛ cō
cors eris cū opione ꝑtol. Cōuenit.n. vt h̄ facias ꝛ oīs alia
dicta dimittas nec te pdas sicut ille qui vult accipe vias
multas ꝛ que sit certa ignorat: ꝛ sic non ibis errando sicut
ille qui nescit que sit veritas ꝛ que non.

¶ In affinitatib⁹ q̄tuor signoꝝ ꝛ figuris. Cap. 14^m.

Prima q̄dē partium circuli signoꝝ inter se ɔsimilium affinitas est que in figuris habetur: ꝛ sicut partes inter quas vnius est diametri longitudo: ꝛ que duobus rectis angulis subtendunt: suntqꝫ sex signa ꝛ cē tūoctuaginta gradus: ꝛ partes etiā inter quas est lōgitudo trina ꝛ que vnum rectum angulum ac eiusdez tertiam continent: ꝛ sunt quatuor signa ac cētūuiginti gradus. Partes quoqꝫ iter quas est lōgitudo tetragona que vnū rectū angulū ɔtinent: ꝛ sunt tria signa atqꝫ gradus nonaginta. Necnō ꝛ ptes inter quas est exagona lōgitudo q̄ vnius recti anguli bisse circūtenent: ꝛ sunt duo signa ac gradus sexaginta.

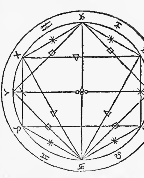
¶ Partes sphere signoꝝ q̄ h̄nt silitudinē vnum cū alio primo sunt he q̄ h̄nt participationē in figuris aspectus: ꝛ he sūt ille que h̄nt inter vnam diametrū ꝛ aliā cōprehendētem duos angulos rectos: ꝛ sex signa que sūt centūoctuaginta gradus. Et q̄ h̄nt inter se elōgationē de. 3. ꝛ cōprehēdunt vnū angulū rectū ꝛ tertiuꝫ alterius: ꝛ sunt q̄tuor signa q̄ sunt cētūuiginti gradus: ꝛ q̄ h̄nt inter se elongationē q̄rte cōprehēdūt vnuꝫ angulum rectum. ꝛ. 3. signa que sunt nonaginta gradus: ꝛ que h̄nt inter se elongationē sextilis comprehendunt duas partes anguli recti: ꝛ duo signa qua sunt sexaginta gradus.

In hoc nō eget glo. q aliqđ intelligit de geometris ꝛ ab h̄ intelligit̄ corruptio dcī aliquoꝝ qui dixerūt de pieccione radioꝝ sine gradibus equalibus.

¶ Occasiones autez cur has solas lōgitudines ꝛ non alias obseruare debeamus: ex hoc qđ subsequit̄ addiscemus. naꝫ occasiones obseruādi lōgitudinē vni⁹ diametri p se manifestant̄: eo q̄ in eius oppōne s̄m lineam rectā elōgant̄: cūqꝫ duas maiores ptes ɔsiderauerimus in q̄bus erit ɔueniētia quantitatis ptis ac quātitatis toti⁹ ꝛ ptis: he residue figure ɔstituent̄.

¶ Nō pp quā he elōgatiōes s̄t solūmō, p illis q iudicāt itelliges p id qđ nunc dicem⁹. dico q̄ rō q̄ iudicāt p elōgationē diametri ē rō d̄mōstrata p sēq̄tū ē oppositū p lineā rectā. Cūqꝫ duas maiores ptes ɔsiderauerim⁹ i q̄b⁹ erit ɔueniētia q̄ntitatis ptis ac q̄ntitatis toti⁹ ꝛ ptis he residue figure ɔstituent̄: p ɔueniētiā itaqꝫ ptis erit ita q̄n accipiem⁹ neutras eas in q̄b⁹ ad accordamētū cadit neutraꝝ q̄ sunt vnū aliud tm̄: ꝛ illas q̄ h̄nt de pluri. Et de istis fiunt alij aspectus.

¶ Figura aspectuum.

¶ Vult dicē q̄ sapiētes ātiq nō iudicāt p elōgationē aliā: nisi p has p̄dictas: eo q̄ diameter diuidit circulū p mediū ꝛ p lineā rectā: ꝛ sz vnū pūctū linee recte opp^m alterius: q̄ q̄n vnū pūctū fuerit i ascēdēte: aliđ erit i occīte: ꝛ q̄n vnū erit i medio celi: aliđ erit i āglo tre: ꝛ dīc q̄ ex arcu quē facit diamet̄ q̄n dideī̄ p ppōtiōes maiores musice: eas i q̄b⁹ cadit accōdamtū fierēt elōgatōes alie q̄ s̄t trin 4.^a ꝛ sextil.

¶ Per ɔueniētiā itaqꝫ ptis erit ita: cū ad duoꝝ rectorū anguloꝝ lōgitudinē assignabim⁹ pportionē q̄ diametri ē lōgitudo ab ei⁹ medietate: ꝛ 3^a erit. s. medietas ipsi⁹ lōgitudo tetragōa ꝛ ei⁹ 3^a erit lōgitudo ipsi⁹ exagōa. ex hac ēt lōg̃ duplicata trina ɔstituet̄ lōgitudo.

¶ De accordamēto ali⁹ tm̄ respectu elōgationis q̄ facit duos angulos rectos: hec ē elōgatio diametri accipiem⁹ medietatē ꝛ tertiū medietatis q̄ facit elōgationē q̄rte: ꝛ de tertio fit elongatio sextilis ꝛ de duplo tanto fit elongatio trini.

¶ Vult dicē q̄ elōgationē diametri: qz res ē mai⁹: qm̄ vis hꝫ pticipatōis trine cū alio acceperūt p regla sapiētes ātiq i aspectib⁹: qz q̄n ex arcu diametri medietatē accipiem⁹ fiet 4^a. ꝛ q̄n 3^a fiet sextil: ꝛ q̄n due ptes fiet trin⁹: ꝛ duplicabim⁹ 4as fiet oppō. ꝛ si trin⁹ fiet ali⁹ trin⁹. ꝛ si sextilē duplicabim⁹ pt ide fieri aliū oppō: vl' trin⁹ vl' sextil̄ ꝛ erit i q̄driuio mai^m q̄ medietas ꝛ 3^a s̄t maiores ptes ꝛ n̄ pt cadē ppōtio.

¶ Per toti⁹ vō ptisqꝫ ɔueniētiā fiet ita: cū a tetragōa lōgitudie ad duas alias lōgitudines iter q̄s ipa ɔstituit̄ pportionē fecerim⁹: fueritqꝫ vni⁹ pportio sexqlatera: alteri⁹ vō sexqtertia: cū assignauerim⁹ in quā pportionē ab ea ad id qđ min⁹ ea fuerit: ꝛ cui⁹ pportio ad eā sit sexqlatera exagōa fiet ide lōgitudo: cūqꝫ ad mai⁹ ea pportionē assignauerimus: ꝛ cui⁹ pportio sit ei sexqtertia: trinā lōgitudinem ɔstituemus.

¶ Ad cordādū vni⁹ ptis dupli: ꝛ n̄ q̄n fuerit in respectu lōgitudis q̄rte q̄ angulū rectuꝫ fac̄ erit

sua pportio duab⁹ lõgitudib⁹ pportio tãti τ medij: τ dĩ pportio sex͂ glatera alia pportio tanti τ tertij: τ dĩ sex͂ tertia: qñ respcñ maiorꝭ pportiõis tãti τ medij fit lõgatio sextil: τ qñ fuerit respcñ maioris pportionis tãti τ tertij ẽ elõgatio trini.

¶ Vult dicẽ ꝙ qñ accipiem⁹ accõcordamẽtũ tãti τ ptẽ in re⁹ q̃rte q̃ est medietas medij circuli fiet idẽ elõgatio sexti τ lõgitudo trini: τ h̃ ideõ qꝛ si accipiemus tãtũ vt sextilẽ τ medietatẽ sextil fiet idẽ 4ᵃ. τ hec ppõ 4ᵉ ad sextilez est pportio tãti τ medij. Et qñ accipiem⁹ tãtũ vt q̃rtũ τ eius tertiũ plus fiet trinus: τ h̃ ẽ pportio tãti τ tertij. Et si itelligis aliqd de geometria arithmetica τ musica: itelligẽ poteris h̃ de leui. Ptolomeus vo q̃ꝛ h̃ demõstrauerit ſm quadriuium nõ omittet qui ſm nãm demonstrat.

¶ Istaꝝ itaqꝫ affinitatũ trinã τ exagonã cõuenietes: appellauere: eo ꝙ ex signis in gñe ꝯuenietibus cõstituunt: masculina nãqꝫ vel feminina sunt oĩa. Que ãt ex diametro vel ex figura tetragona formãtur: discõuenientes nominauere: eo ꝙ in cõtrarietate signoꝝ in gñe conuenientiam semper inueniuntur.

¶ Et pticipationes que sũt de trino τ sextili dicimus accordatas: qꝛ de signis sũt cõpositi accordatis in natura: qñ aut ambo erunt masculina: aut ambo erunt feminina. Ea tamẽ que sunt in diametro: aut sup quartã nõ sunt accordata: qꝛ nõ inueniunt signoꝝ accordatoꝝ in natura.

¶ Inspice ad pfectionẽ magnã itelligẽtie Ptol. qꝛ lꝫ elongationes istas p portiones q̃driuiales τ modos tractauit voluit eas in op⁹ iudicij ponẽ donec idẽ ſꝫ nãꝫ õderit rõnẽ. Dicẽs ꝙ he q̃driuiales lõgitudĩes hñt accordamẽtũ τ discordamẽtũ aliõ ſꝫ nãꝫ: qꝛ sig⁹ q̃ st in figura trini vl sextilis sũt accordamẽta vt sint ambo masculina vl ambo feminina. Quarta vo discordata ẽ: qꝛ st vnũ signũ fuerit masculinũ aliõ erit femininũ τ eꝫ. Et sig⁹ q̃ sũt supra diametro discordata sũt: qꝛ sol facit tp̃s i vno eoꝝ ꝯtrũ ei⁹ qõ facit in alia sua opposito. Silr qñ vnũ ascẽdit: aliõ vo descẽdit. In 4ᵃ ẽ mutat tp̃s õ vna manerie in aliã. τ hac rõne ꝯuenit vt aspect⁹ trin⁹ sit fortuna τ amicitia τ accordamẽtũ. Silr τ sextilis: τ ꝯuenit vt aspectus diametri sit ꝯtrius τ inimicus: τ qꝛ sextilis est mediũ tertij dixerũt sapientes antiqui ꝙ est media fortuna τ amicitia: τ qꝛ 4ᵃ est opposito media dixerũt ꝙ est media inimicitia.

¶ In sublimibus τ infimis que precipiẽtia τ obediẽtia dicuntur. Cap. 15ᵐ.

Dixit Haly.

Hec est alia maneries accordamenti qõ habent signa inter se ſm naturam.

Partes qdẽ quaꝝ lõgitudo ab aliquo vno eodemqꝫ pũcto: pũctoꝝ equinoctialium est eadẽ sublimes τ ĩfime nũcupant: τ sũt ille quaꝝ ascẽsiones τ descẽsiones in eq̃s tẽporib⁹ ꝯtigũt: eo ꝙ in eq̃libus circũferẽtijs circuloꝝ paralelloꝝ eq̃noctiali circulo ferunt.

¶ Silr dicũt ptes q̃ elõgate sunt equalr ab vno pũcto cognito duoꝝ pũctoꝝ eq̃noctij ptes altas τ bassas: τ he sũt ille q̃ hñt ascẽsiones τ descẽsiones cũ tp̃ibus eq̃libus: qꝛ sunt in circulis eq̃libus ex circulis equedistãtibus equinoctij.

Vult dicẽ ꝙ ascẽsiones vni⁹ eoꝝ sũt edẽ sic ascẽsiões alteri⁹: τ silr descẽsiones: qñ ascẽsiones tot⁹ arietis sũt eq̃les ascẽsionib⁹ pisciuꝫ in oĩ villa: τ illic tauri illis aquarij: τ ille gemini illis capricorni: τ ille cãcri illis sagittarij: τ ille leonis illis scorpionis: τ ille vĩgis illis libre: τ ſm h̃ ꝯtenit ꝙ pmus gradus arietis sit accordatus cum vltimo gradu piscis: τ de oĩbus alijs illud idem.

¶ Istaꝝ ãt ptiũ ille q̃ in medio estiual circuli formãt: sublimes dñr: τ q̃ sũt in hyemalis circuli medio nominant ĩfime: ob h̃ ꝙ cũ sol p estiualis circuli mediũ pgredit: dies noctibus maiores efficit. Cum autem hyemalis circuli medietatem illuminat dies noctibus breuiores esse demonstrat.

¶ Et ptes q̃ st i medietate circuli estiual st dicte alte: τ q̃ st i medietate circuli hyemal dicte sũt basse: qꝛ cuꝫ sol fuerit in medio circuli estiualis facit diẽ maiorẽ nocte: τ qñ fuerit in medietate circuli hyemalis facit diẽ maiorẽ nocte.

¶ Postq̃ꝫ dies nobilior τ fortior ẽ nocte: qꝛ mot⁹ aĩaliũ fortiores sũt: τ magꝫ appãrẽt τ õ nocte ẽ alteri⁹ maneriei pp ṽtutẽ solꝫ q̃ appet de die s q̃ ꝯueniunt diuꝫ reꝝ ṽtutes ob hãc rõnẽ dixerũt sapiẽtes antiq. ꝙ ptes tp̃is estiualis alte vt ostẽdãt h̃ noie: ꝙ sol cũ ẽ ibi ẽ in maiori altitudĩe: q̃ꝫ cũ est in medio circuli hyemal. Silr dixerũt eas cõmãdatores τ dixerũt alias bassas τ obediẽtes p õmĩrsndo melioratione ṽtutis quã hñt ptes alte sup bassas. In h̃ eni cap⁹ lucramur duo scire magna τ bona: vnũ ẽ accordamẽtũ qõ ẽ iter has ptes. aliud ẽ: ꝙ qñ iueniemus duas natiuitates q̃ accordate sũt in vno gradu: sciemus ꝙ ille cui⁹ signator est in gradu basse: erit obediẽs ei cui⁹ signator ẽ in gradu alto. Astrologi nãqꝫ dñt hos gradus in ṽtute ꝯcordes.

¶ In signis se inuicem aspicientibus τ sibi in fortitudinibus equatis. Cap. 16ᵐ.

Dixit Haly.

Hec est alia maneries accordamẽti signoꝝ τ graduũ τ aspectus vni⁹ ad aliũ: τ h̃ notault Ptol. vt nobis patefaciat ꝙ signa hñt pticipationes multas ſm nãm.

Dicũt itẽ quasdã eẽ ptes q̃ alijs ptibus in fortitudinibus equant: cũ earũ lõgitudo ab vno q̃libꝫ pũcto ex duob⁹ pũctis tropicis: vna ẽ τ eadẽ: eo ꝙ cũ sol p quẽlibꝫ istorũ duorũ pũctorũ prexerit dies diei: noctiqꝫ nox equabit: τ tẽpora horarũ erũt eadẽ.

¶ Silr tenẽt ꝙ aliq̃ ptes sunt eq̃les cũ alijs in virtute: τ h̃ ẽ qñ fuerint elõgate equalr ab vno puncto duoꝝ tropicoꝝ estiualis vel hyemalis: qꝛ cũ sol fuerit in vtraqꝫ haꝝ duaꝝ ptiũ est dies vni⁹ ptis equalis cũ die alterius: τ nox equalis cũ nocte: τ tp̃a ambaꝝ horaꝝ erũt equalia.

Hoc ẽ qꝛ sol erit i vna linea eq̃distãtiũ eq̃noctio: qñ erit in istis duab⁹ ptib⁹ q̃ sũt equalr a tropico elõgate.

¶ Aiunt ẽt ꝙ he ptes pp p̃dictas occasiones se inicẽ aspiciãt: τ ꝙ vnaqueqꝫ earuꝫ ab eisdẽ orizõtis ptib⁹ ascẽdat in oriẽte: τ i eisdẽ ptib⁹ i occidẽte occũbate.

¶ Et dixerũt ꝙ he ptes se aspiciunt vnã. s. aliam ratione predicta: τ qꝛ vtraqꝫ earuꝫ ascendit de vno met puncto orizonte: τ similr occidit.

¶ Vult dicẽ ꝙ duo gradus q sunt equalr elõgati a puncto q̃lıscũqꝫ sit duoꝝ tropicoꝝ dictoꝝ se aspiciũt vn⁹. s. aliuꝫ: qꝛ dies τ noctes ambaꝝ sunt equales τ ascendunt ambo ab vno puncto orizonte. τ similiter se ponunt: τ pp̃ter hoc sunt accordati: τ eoꝝ virtutes equales.

¶ In signis sibi contradicentibus τ inter que nulla sit colligatio. Cap. 17ᵐ.

Partes qppe q ꝯdicētes ⁊ extranee nuncu pant ille sūt iter quas ex modoꝝ pdictoꝝ affinitatib⁹ nulla ꝯtinet affinitas.i.nec sūt ex pcipiētib⁹: nec ex obediētib⁹: nec ex se iuicē aspiciētib⁹ q sūt in fortitudinib⁹ adiuicē eqlia: nec sūt ex his q p aliquā q̄tuoꝛ figuraꝝ postaꝝ: aliquā habebāt adiuicē affinitatē.i. p diametri figurā: ⁊ p trigonā tetragonā quoqꝫ ac exagonā.

Et gradus q dicti sūt diuisi ⁊ pegrini sūt q nō hñt vnus.s.cū alio silitudinē: nec pticipationez aliq̄ manerie: ex his quos diximus: ⁊ sunt ex illis q nō sūt de iperātibus ⁊ obediētibus: nec sūt ex illis q aspiciūt vnus.s.aliū eqles in virtute: nec sunt ex illis q hñt silitudinē in aliquoꝝ quatuoꝛ aspectuum nec oppositio trino nec quarto.

Ptolomeus docet te p h dcm q signa ⁊ gradus se aspiciūt vnus aliū aut in nō quo sūt in duob⁹ lineis eqdistātibus eqnoctio: vel q sint ambo in eadē linea eqdistāt eqnoctio: aut q sint elōgati vn⁹ ab alio in diametro de trino aut de 4.° vel sextili: ⁊ hi sūt tres aspectus q fiūt sex: qꝛ tres eoꝝ fiūt duplices: qꝛ trin⁹ est duaꝝ maneriez: ⁊ q̄rta ⁊ sextilis: ⁊ tā dedit tibi rōnē fm naturā in istis aspectibus p verba preterita.

Partes āt q̄a nullaten⁹ p hos modos associari depbēdimus: sūt iter q̄s vnū vel qnqꝫ signa ꝯtinent ob h q ille ptes iter q̄s vnū signū hī se non aspiciūt: ponunt enim sibimet ex obliquo. Jlle vō ptes iter quas qnqꝫ signa locant circulū p ptes eqles nō abscidūt.

Et ptes quas iuenimus pticipationē vlla manerie nō hñtes sunt he q̄ hñt inter se vnū signuz vel qnqꝫ: ⁊ q̄ hñt iter se vnū signū nō se aspiciūt vna.s.aliā: qm̄ q̄libet eaꝝ ē ab alia inclinata. He tñ q̄ hñt iter eas qnqꝫ signa: qꝛ circulū non diuidūt in ptes eqles sicut diuidūt q̄tuoꝛ figure.

Qñlibꝫ ps ex hñtib⁹ iter se.30.gradus ē ab alia iclinata i ascēdēdo ⁊ dscēdēdo: ⁊ q̄ hñt iter se signa.5.dum nō pñt circulū diuidē i ptes eqles: nō hñt iter se q̄druialem nec nālē elōgationē q̄ possit vīz accordātē nec discordātē hīe: qꝛ quātū caput sexti signi ē icliatū a capite.7.tātū ē iclinatū caput.12.ab ascēdēte i locis ascēdētib⁹ ⁊ occidētibus. Nūc aspect⁹ itelligē potuisti aspect⁹ signoꝝ vnū cum alio: ⁊ q sūt q̄tuoꝛ aspect⁹ ⁊ nō plēs.⁊ ceteri aspect⁹ q nō sūt sic dixit Ptol.sūt mediani iter applicatiōnē ⁊ diuisionē: ⁊ sūt circa applicationē vł lōge fꝫ gradū q sūt iter eos.

Postq̄ locuti sum⁹ d̄ vtutib⁹ stellaꝝ ⁊ signoꝝ volum⁹ glosar̄ id qd̄ dixit Pto.d̄ pticipatōe quā hñt ple cū signis. ⁊ h scita fuerūt expiēdo sp cū alios pla igrediebat aliqd̄ signū vł gradū cuiusmodi vtutē hēbat: ⁊ vbi iueniebam⁹ q magꝫ d̄mīabat vi suā: itelligebam⁹ q illd̄ signuz ⁊ gradus erāt ꝯueniētiores eidē planete ⁊ cꝫ. hec eni erit regla p sciendo participationē quā habēt planete cū signis.

In domibus quinqꝫ stellarum erraticaruz ac solis ⁊ lune. Cap. 18m.

Partes nāqꝫ circuli signoꝝ q̄ dom⁹ triplicitates exaltatiōes ac termini nominant: hisqꝫ silia: in qbus aliquā silitudinē vł dignitatē hēant septē planetia assimilant.

Loca ⁊ partes aliquę zodiaci signoꝝ sūt que ꝯueniunt septē planetis ⁊ dicunt dom⁹ triplicitates exaltationes ⁊ termini ⁊ cetera talia cum quibus habent similitudinem ⁊ partem.

Ptolo. tenet p ordinationē haꝝ vtutuꝫ q ꝯuenit vt dom⁹ sit anq̄ triplicitas: ⁊ triplicitas anteq̄ exaltatio: ⁊ exaltatio anq̄ termin⁹. Qd̄ āt dixit ⁊ cetera talia dixit pp oꝛōnē suā ⁊ pticipationē quā hñt cū sole ⁊ figura sic stādi: sec⁹ i facie ⁊ luce fꝫ q an dicet.nō.n.ē solus Ptol.q posuit an dñz triplicitati q̄ dñz exaltatiōē. Nā iuentm⁹ q doꝛames pposuit dñz triplicitatꝫ i ca° fornic.

Domoꝝ qdē nā est vt subiūgam: qm̄ igit ex signis duodecīꝫ duo sūt septētrionalia illa videlꝫ q in loco zenith nr̄oꝝ capitū sūt viciniora: q de re calorē generāt: q sūt cācer ⁊ leo duobus maximis digniorib⁹ luminarib⁹ p domibus sūt attributa: ⁊ leonis signū qd̄ est masculinū solis domū posuere. Cancri vō signuz qd̄ femininū est: lune domū constituerunt.

Nā domoꝝ ē sic dico q duo signa septētrionalia duodeci signoꝝ q̄ sīt magis q̄ alia circa zenith nr̄oꝝ capitū ⁊ hac rōne faciūt calorē q sīt cācer ⁊ leo: posuerūt ambo p domib⁹ duoꝝ luminariū magnis ⁊ nobilib⁹ leonē qꝛ masculus domū solis: cancrum qꝛ femina domū lune.

Duo signa q̄ vere sūt in capite septētrionis sūt gemini ⁊ cācer: sꝫ qꝛ gemini calefac ⁊ humectat: ⁊ ē finis signoꝝ veris ⁊ nā posuit nālr duo luminaris dños aliaꝝ stellaꝝ: ⁊ gemini n̄ ꝯcordet cū aliq̄ eoꝝ: qꝛ cū sole nō ꝯcordat: qꝛ sol dsiccat ⁊ gemini humectat: nec cū luna qꝛ femina est ⁊ nocturna: ⁊ gemini masculin⁹ ⁊ diurn⁹ nō fuit ꝯueniēs: vt gemini eēt dom⁹ alicui⁹ duoꝝ luminariū: sꝫ ꝯuenit vt eēt cācer ⁊ leo: ⁊ q leo eēt dom⁹ sol: eo q secū ꝯcordat: qꝛ cals ē ⁊ sicc⁹: ⁊ qꝛ luna seqt sp solē: ꝯueniēs fuit vt ei⁹ dom⁹ esset circa domū sol: ⁊ sig⁹ q̄ sūt circa domū sol sūt cācer ⁊ vgo: ⁊ q sig^m vgīs ē siccū nō ꝯuenit lune q̄ ē hūida: ⁊ pp h posuerūt cācrū q ē humidus domū lune. Qꝛ āt dixit q sīt magis circa zenith nr̄oꝝ capitū: ⁊ pp h faciūt calorē. vłt dicē q 4^m t̄re pplatū ē: septētrion ꝯuenit vt sig⁹ q̄ sīt i hac pte sint ꝯueniētia magis ad significāduꝫ populaturā q̄ aliqd̄ alioꝝ pp calitatē quā faciūt nālē: vñ crescūt res oēs.

Jōqꝫ circuli medietatē q̄ est a leone vsqꝫ ad capricornū solarē nūcuparūt. Aliā vō medietatē que ē ab aquario vsqꝫ ad cancrū lunarē appellauere. Jta vt in vnaqueqꝫ duaꝝ circuli medietatū in solari.s.atqꝫ lunari: domuꝫ sibi ꝯgruentem fm suaꝝ spherarū ac naturarū ordinē vnusqꝫ planetarū haberet.

Et pp h posuerūt medietatē zodiaci q̄ ē a leone vsqꝫ ad capricornū mediū solare. Et aliā medietatē q̄ ē ab aq̄rio vsqꝫ ad finē cācri mediū lunare: vt qlibet qnqꝫ planetaꝝ erraticoꝝ domuꝫ hēat i vtraqꝫ medietate duoꝝ luminariū fm qd̄ ꝯuenit spheraꝝ suaꝝ ordinatiōi suisqꝫ naturis.

Uult dicē q sapiētes antiq iuenerūt q vtutes duoꝝ luminariū dñabāt sup oēa: ⁊ qlibꝫ.5.plaꝝ erraticoꝝ seqbat ea: ⁊ q sīt minoris vtutꝫ: ⁊ sine vtutib⁹ luīarū n̄ hēbāt posse p se sic an fuit nob dñsuꝫ. hac igit rōne ꝯuenit vt qlibet 5.planetaꝝ erraticoꝝ hēat in medietate solari signū ꝯueniēs cōplōni q̄ sit d̄ sua ⁊ solari vtute ⁊ i lūe medietati idē.

Qu app qꝛ saturnus est nālr fridus caloriqꝫ ꝯtri⁹ ⁊ ei⁹ celū alti⁹ ⁊ remoti⁹ est a luminaribus ei duo signa capricornū ⁊ aq̄riū: q̄ sūt in oppōne cācri atqꝫ leonis assignarūt: ob h.s.q hec duo capricorn⁹ videlꝫ ⁊ aq̄-

riꝰ frida sūt ⁊ hyemalia: ⁊ qꝛ iterꝝ figurarꝝ affinitas q̄ fit ex oppōne nō est ꝯueniens ⁊ infortuna.

Et qꝛ saturnus nālr ē fridus: ⁊ ē calori ꝯrāria ⁊ eiꝰ sphera ē a spheris luminariū elōgata magis ꝙ̄ aliqua aliarꝝ: dederunt ei ꝓ domibus capricornū ⁊ aquariū q̄ cācro sūt opposita ⁊ leoni: qm̄ hec duo signa capricornus. s. ⁊ aquarius frigida ⁊ hyemalia sunt. Et etiā qꝛ cum forma oppositionalis figure nō ꝯcordat ꝑticipatio.

Uult dicē ꝙ opꝰ ꝓpriū saturni ē īfridare ⁊ facit ꝑ accñs siccitatē ꝑꝑ suū magnū frigus: ⁊ ꝑꝑ h̄ dixit frigꝰ hyemale vt exiret ð ꝯdictiōe aliarꝰ ꝯtrare volēti: odo postꝙ̄ saturnꝰ ē fridus ⁊ siccꝰ cū signis hyemalibꝰ q̄ st̄ frida ⁊ humida nō ꝯcordat. Qꝛ aūt dixit ꝙ sphera saturni ē magl a spheris luminariū elōgata. vult dicē ꝙ nā posuit spherā suā magl elōgatā a tra ꝙ̄ aliquā aliarꝝ vt ꝑꝑ elōgationē frigꝰ minuatur i tra: ⁊ qꝛ capricornꝰ ⁊ aq̄riꝰ st̄ signa hyemalia ⁊ frida oportuit frigꝰ suū eē valde magni frigoris saturno ꝯueniens. ⁊ qꝛ h̄ duo signa domibꝰ duorꝝ lumiariū st̄ oppᵗᵃ ⁊ luminaria oēꝝ gnōnē faciūt ⁊ cremētū rerꝝ oportuit ꝙ h̄ duo sigᵃ facerēt corruptionē ⁊ diminutionē talē q̄lis opi saturni ꝯuenit. vñ hac rōne ðderūt saturno ꝑ domibꝰ capricornū ⁊ aq̄riū: qꝛ nā sua ē ꝯrīa nāe luminariū: ⁊ qꝛ capricornꝰ ē hyemalꝭ ⁊ sol calꝭs ⁊ siccꝰ: ⁊ saturnꝰ fridus ⁊ siccꝰ. siccꝰ: qꝛ ꝯriꝰ ē cācro. ⁊ fridus ꝑꝑ saturnū: ⁊ qꝛ ē hyemalꝭ. ⁊ aq̄riꝰ qꝛ ē i medietate lunari oportuit eē humidū: ⁊ ꝑ tēperādo magnā fridītatē saturni ē calꝭs. Et ꝑꝑ h̄ dixit Dorotheꝰ ꝙ sapiētes antiq̄ dicebāt ꝙ saturnꝰ meliꝰ opaṫ in aq̄rio ꝙ̄ i capricorno ⁊ magꝭ gaudet in eo ꝙ calor ⁊ humiditas aq̄rij minuit mltū ð magno frigore ⁊ siccitate ipsiꝰ. Saturnus ēt humectat ꝑ accñs aliqñ sic̄ ꝑdiximꝰ. silr ꝙ saturnꝰ ē masculinꝰ ⁊ diurnꝰ magl sibi ꝯuenit aq̄rius: ⁊ ꝑꝑ h̄ dixerūt ꝙ aq̄rius ē significator aquarꝝ currētiū sicut fontes ⁊ riui.

At qꝛ iuppiter cōplōnis est tēperate: ⁊ sub saturni sphera ferṫ duo signa q̄ capricornū sequunṫ ⁊ aq̄riū ⁊ sūt sagittariꝰ ⁊ pisces ei sūt attributa: eo ꝙ ventos ꝓcreāt: ⁊ res oriri cōpellūt: sūtꝙ̄ a domibꝰ luminariū in lōgitudie trina: ⁊ que est ꝯueniēs ⁊ fortuna.

Et qꝛ iuppiter ē tēperate cōplōnis: ⁊ est sub sphera saturni: dederūt ei signa duo q̄ sūt circa capricornū ⁊ aquariuꝫ: ⁊ hec sūt sagittarius ⁊ piscis ad ventos gñatiuos ꝑtinentes: ⁊ sunt in longitudine trina a domibus duorꝝ luminariuꝫ que est longitudo cōcordie ⁊ fortune.

Qꝛ dixit. ꝙ iuppiter ē sub sphera saturni. vult dicē ꝙ nā ordinauit iouē sub saturno vt vꝛꝰ eiꝰ minueret de nocumēto ꝯrīo saturni. Et id qð dixit ꝙ sagittariꝰ ⁊ piscis ꝑtinēt ad vētos ⁊ gnōnē ꝑt itelligi: qꝛ sic expti fuerūt sapiētes antiq̄. ⁊ ꝑōt itelligi: qꝛ cū sol ē i sagittario ē finis autūni: ⁊ tūc finiṫ siccitas: ⁊ humiditas icipit qua fiūt vēti ⁊ gñanṫ res mlte. Piscis ēt ē finis hyemis q̄ ðsistit frigꝰ ⁊ incipit calor vñ vēti ⁊ alia mlta fiūt. Et vētí q̄s dic̄ Ptol. ꝑtinē ad iouē ⁊ domos suas st̄ fumositates gñatrices sic̄ st̄ fumositates spmatis ⁊ feminū aliorꝝ. Nā i videmꝰ aīalia ⁊ vegetabilia his duobꝰ tꝑibꝰ vꝑlīm cresc̄e: qꝛ cū sol ē in sagittario semina ꝑ maiori ꝑte icipiūt tūc nasci. Et cū ē i piscibꝰ est adeo manīᶠ ꝙ nō hēmus ꝓpea ide loq̄. Et qꝛ trinꝰ ē aspectꝰ cōcordie ⁊ fortune: eo ꝙ signa i vna nā cū duobꝰ signis luminariū ꝯcordāṫ. Et sphera iouis seq̄ṫ illā saturni ⁊ iuppiter vētos facit qbꝰ gñanṫ res. dederūt sapiētes antiq̄ hec duo signa ioui: qꝛ ꝯcordat tēperātia cū duobꝰ luminaribꝰ i oī bono ⁊ fortuna. Et ꝫꝫ h̄ erit qꝛ sagittariꝰ ē accordatꝰ cū nā sol ꝙ iuppiter hēat i eo ꝑticipationē cū sole. ⁊ silr qꝛ piscis ē accōdatꝰ cū nā lune ꝙ hēat i eo iuppiter ꝑticipationē cū luna. Et qꝛ iuppiter nō ē ꝯriꝰ rerꝝ ⁊ res ꝓstabiles qñ cōmiscenṫ cū alijs sibi silibꝰ crescūt i bono ⁊ ꝑficuo suo magl. Dixit ꝓpter h̄ Dorotheus ꝙ iuppiter gaudet magis in sagittario ꝙ̄ in pisce: qꝛ iuppiter ē masculinus ⁊ diurnus tēdens magis ad nām solis. ⁊ sagittarius est huius nature.

Post hec aūt qꝛ mars nālr desiccat: ⁊ eiꝰ sphera sub iouis sphera voluiṫ duo signa q̄ post iouis hospitia locāṫ ei dedē: ⁊ sūt aries ⁊ scorpiꝰ: q̄rū lōgitudo a luminariū domibꝰ ē tetragona sic̄ calitatꝭ destructorie ⁊ ꝯdictorie ꝯuenit: q̄ nature martis assimilatur.

Silr qꝛ mars ðsiccat nālr ⁊ ꝓprie ⁊ sphera eiꝰ ē sub sphera iouis: dederūt ei duo signa se tenētia cum duobus signis iouis que sunt aries ⁊ scorpio elongata a domibus luminarium elongatione quarte que ꝯuenit corruptiom ⁊ dāno. nam talis res pertinet ad martis naturam.

Uult dicē ꝙ mars qꝛ mltū ðsiccat excedit nālr in īfortunio ⁊ dāno ꝯrīo ioui qꝛ luminaria duo faciunt: ⁊ nā posuit spherā suā sub sphera iouis vt cū suo calore adiuuet i minuēdo de dāno friditatis saturni. Et ꝑꝑ h̄ dederūt ei duo signa se tenētia cū duobꝰ iouis. ⁊ hec sūt ea q̄ sūt elōgata a domibꝰ luminariū elōgatiōe q̄rte q̄ ē elōgatio corruptionis ⁊ inimicitie q̄ ꝑtinet ad nām martis. Et qꝛ scorpio est ꝯriꝰ domui solis: ꝯuenit vt sit fridus ⁊ humidus ꝑ minuēdo dānū siccitatis martꝭ. Et hac eadē rōne ē mars nocturnꝰ. Silr aries qꝛ ē ꝯriꝰ domui lune: ꝯuēit ꝙ sit calꝭs ⁊ siccꝰ. Et ꝑꝑ h̄ dixit Dorotheꝰ ꝙ mars gaudet magl i scorpione ꝙ̄ in ariete: qꝛ ē nocturnꝰ sic̄ ipse ⁊ eiꝰ nā tēperaṫ in eo.

Ueneris aūt stelle qꝛ cōplonis ē tēpate ⁊ sub martis sphera circūuoluiṫ: duo signa q̄ martis hītacula sequunṫ st̄ attributa: eo ꝙ res oriri faciūt: ⁊ st̄ taurꝰ ac libra: q̄rū lōgitudo a domibꝰ luminariū ē sextilꝭ: q̄ est lōgitudo silitudis ⁊ ꝯueniētie: ⁊ qꝛ venus ēt inueniṫ duarꝝ partiū plus ꝙ̄ duobus signis elōgaṫ a sole.

Et qꝛ venus tēperata est: ⁊ eiꝰ sphera est sub sphera martis ðderūt ei duo signa tenētia se cū duobus signis martis ⁊ sūt signa gñantia: que sūt libra ⁊ taurus q̄ sūt a duobus signis luminariū elōgata elōgatione sextilis que est ꝯcordie ⁊ amicitie: ⁊ qꝛ etiā venꝰ nunꝙ̄ elōgaṫ a sole vlla duarum partiū magis duobus signis.

Quia venꝰ tēpata ē ꝯuēit vt domꝰ hēat cū domibꝰ luminariū duorꝝ ꝯcordātes. Silr qꝛ libra ē sigᵐ i q̄ dies eq̄ṫ cū nocte cū aīalibꝰ vegetabilibꝰ ⁊ oi gnōne ꝯcordat. Silr qꝛ taurus ē signū in quo tꝑs veris firmaṫ ꝯueniēs ē his q̄ diximus: ⁊ hac rōne ꝯuenit vt due domꝰ veneris sint taurꝰ ⁊ libra ꝑꝑ ꝯcordātiā q̄ ē iter ea ⁊ duo lunaria: ꝯuenit ēt ꝙ libra sit calꝭs ⁊ masculinꝰ ⁊ diurnꝰ sic̄ ad solē ꝑtinet: ⁊ ꝙ taurus sit femina nocturna sic̄ ꝑtinet ad lunā: ⁊ nō sine rōne fecit nā ꝙ venꝰ nūꝙ̄ elōgaṫ a sole itra id qð ē iter domos suas ⁊ domꝰ luminariū hac ꝯcordia: ⁊ ꝙ ad faciēdū bonū adiuuet sꝑ solē ꝑꝑ humiditatē suā q̄ minuit ð siccitate solis. vñ dixit Dorotheꝰ ꝙ venus gaudet in tauro magis ꝙ̄ in libra ꝓpter ꝯcordātiā quā hꝫ cum natura lune.

Jtē qm̄ ex erraticis stellis mercuriꝰ remāserat q in neutra duarꝝ partiū a sole vnꝙ̄ plus ꝙ̄ ꝑ vnius signi spatium elongaṫ: ⁊ sub alijs stellis vehitur: data sūt ei duo signa residua: que post luminarium loca locātur ⁊

tur ꝛ sunt gemini ac virgo.

¶ Et q2 mercuri⁹ ē q remanet ex erraticis ꝛ nūq̄ elōgat a sole vlla hora aliq̄ duaꝝ partiū magis vno signo: q2 iferius est ab alijs planetis dederūt ei duo signa remanētia que se tenēt in domibus duoꝝ luminariū: ꝛ sūt gemini ꝛ virgo.

¶ Nā tēperat factū mercurij qñ fecit φ nō elōgaret a sole magis vno signo vt vtus ei⁹ cōmisceret sp cū vtute solis: ꝛ posuit spherā suā sub spheris alioꝝ planetaꝝ vt eius nā ɔuertat ad nāꝫ cuiuslꝫ planetaꝝ cui applicat ꝑmutando vtutē solis fꝫ mutationē illi⁹ planete: ꝛ pp̄ h̄ ɔuenit vt dom⁹ mercurij sint mediana iter fortunā ꝛ ifortunā ꝛ iter accordātia: q2 sig^m geminoꝝ nō ē ad ɔcordātiā cuꝫ cācro: qm̄ se nō aspiciūt ꝛ ɔcordat cū leone aspectu sextilis: ꝛ vginis signū nō hꝫ ɔcordātiā cū leone q2 se nō aspiciūt: ꝛ concordat cū cācro: qm̄ se aspiciūt ō sextili: ꝛ pp̄ h̄ vgo nāe solis ɔtriū ꝛ gemini nāe lune. vñ dixit Dorothe⁹ φ mercuri⁹ gaudet i vgīe mag̃ q̄ȝ in gemini pp̄ ɔrietatē vgis cū nā solis: q2 sol ē sp firm⁹ in statu vno ꝛ mercuri⁹ nō. Nā qdem posuit tēperamētū i istis domib⁹ iter plās: q2 duas domos veneris posuerūt cū domibus iouis ɔcordātes ꝛ duas domos martꝭ cū saturni domib⁹ discordatas pp̄ eoꝝ nās q̄ ɔue st. ꝛ posuit domos mercurij alteri⁹ mānerie: q2 gemini discordat cū sagittario: ꝛ ɔcordat cū ariete ꝛ cū libra ꝛ cuꝫ aq̄rio ꝛ leōe. ꝛ vgo discordat cū piscib⁹ ꝛ sagittario ꝛ ɔcordat cū scorpione capri^no ꝛ tauro ꝑut ɔuenit nāe mercurij.

¶ In triplicitatibus ꝛ eaꝝ dñis. Cap. 19^m.

Dixit Haly.

In ordinādis dñis triplicitatuꝫ sūt astrologi diuersaꝝ opinionū: q2 vna secta eorū dicūt φ debent ordinari post domos: sic Ptol. facit. ꝛ alij sūt q eos ordināt post dños terminoꝝ ꝛ eōtra ante. ꝑmi vo sic dicūt: φ potētia planete in domo sua silis est potentie hoīs in sua domo: q ibit quocūq3 voluerit ꝛ faciet qd̄ sibi placebit. Et potētia planete in triplicitate sua silis est potētie hoīs inter vassallos ꝛ auxiliatores suos. Et pō planete in exaltatione sua silis est potētie hoīs in regno suo. Et po^a planete in suo termino silis est potētie hoīs in villa sua: ꝛ po^a planete in sua facie silis ē potētie hoīs in magisterio suo. Et fm̄ h̄ dixerūt φ potentia dñi triplicitatis sequit potentiā dñi domus. ꝛ in h̄ ɔcordat Dorotheus in caplo forme. Ego enī dicā tibi qūo facies ꝛ nō errabis. inspice ad signū ꝛ ad gradū: ꝛ si acciderit φ sit in eo aliqs ex dñis dignitatū vel φ ipsuꝫ aspiciat illū q̄licūq3 sit. ꝑcucipes ꝑ dño illi⁹ loci: ꝛ si acciderit φ sint ibi. 2. vl. 3. aut plures ispice h̄ntē vi maiorē ꝛ des sibi dñiuꝫ poti⁹ q̄ȝ debili.

Triplicitatū affinitates cum planetis sunt hec. Qm̄ igitur equilateri trianguli figura in semet est equa ꝛ conueniens.

¶ Concordantia triplicitatum cum planetis est: quia figura trianguli lateꝝ equaliū est in se concordata ꝛ equalis.

Uult dicē φ triāgulus lateꝝ eq̄liū est etiā eq̄liū angulōꝝ. ꝛ qm̄ zodiacus in triāgulū diuidet cadet qlibet angulus triāguli sup signuꝫ talis nature qualis cetera duoꝝ alioꝝ angulōꝝ. ꝛ sic ɔcordātia duoꝝ signoꝝ equaliter: q2 si vnū eoꝝ masculinū fuerit ꝛ diurnū: ꝛ alia cetera duo erūt: ꝛ si fuerit femininū: alia duo erūt feminina.

¶ Et q2 tres circuli sūt terminatiōes zodiaci circuli: eq̄noctialis videlꝫ circulus ꝛ duo circuli solstitiales.

¶ Et q2 anguli determināntes zodiacū sunt tres: ꝛ hi sunt duo circuli tropicorum.

¶ Uult dicere φ maior circulus zodiaci est ille in quo mouent oēs stelle super duos polos ad oriens ab occidente determinās tres circulos eq̄distātes: ꝛ maior hoꝝ est circulus eq̄noctij: ꝛ alij duo sūt eq̄les: ꝛ vnus trāsit per caput tropici estiualis: ꝛ alter ꝑ caput tropici hyemalis.

¶ Duodecim zodiaci circuli partes in quatuor triangulos equilateros diuisere.

¶ Et diuidit per duodecim partes firmamenti in quatuor triangulos ex equalibus.

¶ Uult dicere φ. 12. signa diuidunt iter quolibꝫ duos circulos illoꝝ triū signoꝝ eq̄liū. ꝛ ꝑm⁹ illoꝝ cadit sup vnū illoꝝ triū circuloꝝ: ꝛ vltimus sup circulū q eū seqt. ꝛ fm̄ h̄ erit ꝑn^m q̄rti signi sup 3^m circulū. ꝛ ita ɔuenit vt. 12. signa diuidant in q̄tuor triāgulos lateꝝ eq̄liuꝫ. Et qñ adiungemus vba Ptol. ꝛ bene inspiciemus in eis sciemus rōnem ꝑnām: ꝛ hi triāguli hñt ꝑrogatiuā ꝛ vim maiorē q̄ȝ signa accidentia sup angulos exagoni laterum equalium.

¶ Prima ergo triplicitas est ex ariete leone ꝛ sagittario: que sunt signa masculina: suntq3 solis ꝛ iouis ꝛ martis domicilia.

¶ Primus triangulus est aries: leo: ꝛ sagittarius: ꝛ prima signa sunt masculina: ꝛ domus solis iouis ꝛ martis.

¶ Inspice qūo Ptol. ꝑmo icepit a sole fm̄ ordinationem qua ꝑ significationē solis semper incipere ɔsueuit.

¶ Qu app̄ hāc triplicitatem soli ꝛ ioui repulso marte dedere: eo φ mars est ex haiꝫ ɔrio haiꝫ solis.

¶ Et pp̄ h̄ posuerunt hec tria signa solis iouis ꝛ nō martis: q2 mars est alterius haiꝫ q̄ȝ sol.

¶ Qm̄ aries ē dom⁹ martis: ꝛ cadit i medietate luminari i triplicitate dom⁹ solis ꝛ dom⁹ iouis q̄ ē i medietate solari ꝛ mars ē in diuerso haiꝫ a nā sol' ꝛ iouis: ꝛ h̄ triplicitas est diurna: ꝛ mars ē corruptor ɔueniēs fuit vt ꝑm⁹ gubernator hui⁹ triplicitatis sit sol. postmō iuppiter sine marte.

¶ Huius at triplicitatis primus dñs est in die sol: in nocte vo iuppiter. Arietis etiā signū circulum eq̄noctialē sequit: ꝛ leo vicinior est estiuali circulo. Sagittarius at hyemali circulo ꝑpior existit. Est ꝛ hec triplicitas septētrionalis: eo φ dñium hꝫ ibi iuppiter: arietis etiā signū circulū eq̄noctialē ꝛ res oriri cōpellit: necnon ventos septentrionales adducit.

¶ Gubernator huius triplicitatis est de die sol: ꝛ de nocte iuppiter: aries nāq3 seqt eq̄noctiū: ꝛ leo est magis circa tropicum estiualeꝫ: ꝛ sagittarius circa tropicū hyemalē: hec at triplicitas est septētrionalis, ꝑpter potentiaꝫ quam hꝫ ibi ꝛ facit ventos septentrionales.

¶ Uult dicē φ iuppiter facit vētos septētrionales siles vētis gñatiuis: posuit hāc triplicitatē septētrionaleꝫ. ꝛ ceteri astrologi tenēt φ h̄ triplicitas ē oriētal' pp̄ gubernationeꝫ quā hꝫ ibi sol. tñ dictū Ptol. ē magis directū: eo φ sol facit opa nālia. Et postq̄ȝ iuppiter hꝫ in hac triplicitate pticipationē cū eo trahit ipa opa nālia ad nāꝫ ptinētē ad eum.

¶ Preter qd̄ q2 in ea ē dom⁹ martis: q ibi societatem hñs dī septētrionali vēto: aliquantulū ex occidentali cōmiscet. Quapp̄ colligit idē vētus ex septētrionali ꝛ occidentali cōmixtus. Mars enim huiusmodi ventos adducit. pars etiam occidentalis est feminina.

¶ Tamē pp̄ domū martis ꝛ pp̄ participationē

quã hꝫ in hac triplicitate fit inde vẽtus compositus septẽtrionalis ꝛ occidẽtalis: qꝛ mars generat tales ventos: ꝛ pars occidẽtalis ẽ feminina.

¶ Nõ pp quã mars dñat in pte occidẽtis ẽ: qꝛ in sua cõplexione tẽperat pp magnã humiditatẽ q̃ ẽ in ea: eo ꝙ ibi apparet p̃ luna q̃n ꝺ sub radijs solis exit. ꝛ ẽ manifm ꝙ Ptol. tenet ꝙ mars est particeps solis ꝛ iouis in gubernãdo hãc triplicitatẽ. ꝛ alij tenẽt ꝙ saturnus est pticeps: q crediderũt ꝙ hec triplicitas sit oriẽtalis. vba qdẽ Ptolomei magis credẽda sũt: qꝛ venũt p experiẽtias mltas cũ nãlib9 argumẽtis: ꝛ nos vidim9 vsqꝫ ad hodiernã diẽ: ꝙ id qꝺ dicit ꝯcordat p experimẽtã cũ eo qꝺ locuti sumus.

¶ Scḋa vo triplicitas q̃ est ex trib9 signis femininis: taurus. s. ꝛ virgine ac capricorno collecta lune venerisqꝫ assignaꝶ: eo ꝙ illa est ex haiꝫ lune. Istius vo triplicitatis in die dñs est luna: ꝛ in nocte venus.

¶ Scḋs triãgulus q fit de tauro virgine ꝛ capricorno trib9 signis femininis cõposit9 ẽ dat9 lune ꝛ veneri; qꝛ sũt nocturne: qꝺ ẽ haiꝫ lune; ꝛ gubernator toti9 triplicitatis ꝺ nocte lũa ꝛ ꝺ die ven9.

¶ Aspice pmo qũo locutus est de luna: q̃m est nocturna.

¶ Estiuali qdem circulo taurus: equinoctiali virgo: hyemali vo capricornus est propior.

¶ Taurus est magis circa circulum estiualem: ꝛ virgo magis circa circulum equinoctij: ꝛ capricornus magis circa circulum hyemalem.

¶ Nõ ẽ magis taur9 circa circulũ estiualẽ q̃ꝫ eqnoctij. ꝛ vicã. silr ꝺ leone aq̃rio: ꝛ scorpiõe: xe9 circuli hyemalis: volutit i mẽtẽ nob ponẽ p h̃ dom̃ nãꝫ medietatis solaris ꝛ medietatis lunaris: ꝛ qꝛ leo ẽ i medietate solari posuit ꝙ erat magis circa circulũ estiualẽ. ꝛ qꝛ taur9 ẽ i medietate lũari posuit eũ silr magis circa circulũ estiualẽ: q̃n h̃ tpe opa duoꝝ luminariũ magis apparẽt: ꝛ i scorpiõe ꝛ aq̃rio fecit h̃ idẽ: qꝛ sũt domi9 duaꝝ infortunaꝝ: q̃n duaꝝ iforutnaꝝ nã ꝯcordat cũ circulo hyemali: qꝛ ipsa pars terre depopulata est.

¶ Hec ãt triplicitas meridiei ꝯueniẽtior est pp veneris in ea dñiũ: hec eteni stella huiusmodi vẽtos adducit: eo ꝙ ei9 vis p calorẽ ꝛ humiditatẽ hec efficit.

¶ Et hec triplicitas ptinet magis ad meridiem ppter posse qꝺ habet in ea venus: quoniaꝫ hic planeta gñat tales vẽtos: qꝛ virtus sua facit rem talem cum calore ꝛ humiditate sua.

¶ Iã dixi ꝙ venus est tẽperate cõplonis: ꝛ cõplexio temperata est illa in qua est calor ꝛ humiditas nãlis.

¶ Preter ꝙ pp saturni domũ q̃ est capricornus: ꝛ pp eius in ea societatẽ vẽti qui p hãc nascenꝶ triplicitatẽ ex meridionali ꝛ orientali coadunabunꝶ ꝯrio mꝺ triplicitati prime: ob hoc ꝙ saturnus vẽtos orientales adducit: eo ꝙ est ex haiꝫ solis.

¶ Et qꝛ capricornus est domus saturni propter pticipationẽ quã hꝫ in hac triplicitate fuerũt vẽti huius triplicitatis meridionales ꝛ orientales ꝯtrarij triplicitati prime: qꝛ saturnus generat vẽtos orientales: eo ꝙ est de haiꝫ solis.

¶ Quia saturn9 faꝶ modicã siccitatẽ talẽ q̃lis ẽ siccitas solis. ꝛ ẽ diurn9 sicꝫ sol: ꝯuenit vt sit ꝺ haiꝫ solis. ꝛ qꝛ vẽti oriẽtales sũt vẽti sicci: ꝯuenit ꝙ eos gñet sol ꝛ saturn9. pꝫ. n. ꝙ sit ꝺ alia opione q̃ꝫ sint ceteri astrologi in hac triplicitate. nã tenẽt astrologi ꝙ mars sit pticeps veneris ꝛ lune in gubernãdo hãc triplicitatẽ: qꝛ ẽ sua exaltatio capricornus. ꝛ Ptol. tenet ꝙ saturn9 ẽ pticeps i hac triplicitate veneris ꝛ lune: qꝛ capricorn9 ẽ dom9 sua: ꝛ ei9 dom̃ magis directũ est: qꝛ vius dñi domus maior ẽ vtute dñi exaltationis.

¶ Tertia qdẽ triplicitas q̃ ex trib9 signis masculinis geminis. s. ꝛ libra ac aq̃rio colligitur: saturno ꝛ mercurio attribuiꝶ: eo ꝙ in illa domus eoꝝ habentur.

¶ Tertius triangulus qui fit de gemini libra ꝛ aquario tribus signis masculinis compositus ptinet ad saturnũ ꝛ mercuriũ: q̃m isti duo plures habent in hac triplicitate domos.

¶ Q̃uis venus habeat in hac triplicitate domũ i nõ ꝯuenit vt habeat in ea gubernationẽ: qꝛ est feminina ꝛ nocturna.

¶ Huius autem diurnus dñs est saturnus: q̃m est ex haiꝫ diei: nocturnus vo dñs est mercurius.

¶ Et gubernator hui9 triplicitatis de die ẽ saturnus: qꝛ est de haiꝫ diei ꝛ de nocte mercurius.

¶ Quia mercuri9 ẽ diuersaꝝ nãꝝ ꝛ saturnus diurnus: ꝯuenit vt mercurius gubernet hanc triplicitatẽ de nocte: ꝛ eo similiter que est virtutis debilioris saturno.

¶ Signũ quoqꝫ geminoꝝ estiuali circulo ppius existit: ꝛ libra circulũ eqnoctialẽ subsequiꝶ: aquarius ãt hyemali circulo vicinior habeꝶ. Hec autẽ triplicitas oriẽtali vẽto magis ꝯuenit: ppter saturni dominiuꝫ: atqꝫ iuppiter saturno in haiꝫ assimilaꝶ est eniꝫ diurnus: erũt vẽti qui huius triplicitatis occasione ꝯuenient inter septentrionalem ꝛ orientalem.

¶ Et signũ geminoꝝ ẽ magis circa circulũ estiualẽ: ꝛ signũ libre sequiꝶ eqnoctiũ: ꝛ signum aq̃rij ẽ magis circa circulũ hyemalẽ. vñ h̃ triplicitas ꝯuenit magis vẽto oriẽtali pp gubernationẽ quam hꝫ ibi saturnus: tñ qꝛ iuppiter est talis haiꝫ qualis saturnus q̃n est diurnus fiunt vẽti huius triplicitatis inter solanum ꝛ ꝯierꝫum.

¶ Quia ven9 nõ hꝫ in hac triplicitate dñiuꝫ ꝛ mercuri9 est cõplonis cõmixte ꝛ nõ remãsit ex planetis masculinis nisi iuppiter ꝯuenit vt i gubernãdo hãc triplicitatẽ sit pticeps saturni ꝛ mercurij: qꝛ sol nõ hꝫ nisi vnã triplicitatẽ: sic nõ hꝫ nisi vnã domũ. mani̇m qdẽ ẽ ꝙ ipse ꝯcordat cũ ceteris astrologis i dñis hui9 triplicitatis: ꝛ nõ ꝯcordat in pte qua dñaꝶ: q̃n ipsi dicũt ꝙ ẽ occidẽtal: ꝛ Ptol. tenet ꝙ sit oriẽtalis pp dñiuꝫ qꝺ hꝫ ibi saturnus: ꝛ tenet ꝙ mercurius hꝫ vim maiorẽ q̃n est orientalis q̃ꝫ q̃n est occidentalis. In h̃ eniꝫ loco est dubiũ vnũ: q̃n aliqui dixerũt qũo facit Iuppiter vẽtos ꝯierꝯos cuꝫ sit calidus ꝛ humidus: cuius r̃nsio talis est: qꝛ vẽtus ꝯiercus est sanior ꝛ ꝯuenientior in ꝯseruãda salute: sicut dicit phica ꝛ ioui ꝯumito post tale.

¶ Quartã ãt triplicitatẽ faciũt cãcer scorpi9 ꝛ pisces. Restat igiꝶ vt marti domineꝶ ꝛ vt ipse in ea dñium exerceat: eo ꝙ scorpius est eius domicilium.

¶ Quartus triãgulus qui fit de cancro: scorpione: ꝛ piscibus remansit marti vt habeat gubernationẽ in eo: qꝛ scorpio est sua domus.

¶ Vult dicere qꝛ mars nõ hꝫ ptẽ in alijs triplicitatibus: ꝛ hꝫ in hac triplicitate dignitates: vnam qꝛ scorpio est sua domus ꝛ gaudet in eo. aliã qꝛ est nocturnus sicut triplicitas ista: dederũt ei vt eã gubernet de die ac de nocte.

¶ Associanꝶ ei in dñio: ppter haiꝫ: ꝛ eo ꝙ hec signa sunt feminina: in nocte qdẽ luna: in die vo venus.

¶ Et hꝫ

¶ Et hʒ participationē cū eo in gubernando eā propter haiʒ: τ q̄r hec signa sunt feminina: luna de nocte τ venus de die.

¶ Ptolomeus tenet q̄ dn̄s huius triplicitatis de die τ de nocte est mars solūmō: τ q̄ venus est eiꝰ particeps de die: luna vō de nocte: τ q̄ hec triplicitas est occidētalis ꝑꝑ gubernationē quā hn̄t ibi mars τ venꝰ τ luna. Et est manifestū q̄ dcm̄ suū in h̄ ē certū. Societas tn̄ astrologoꝝ tenet q̄ venꝰ gubernet hāc triplicitatē de die: mars vō de nocte: τ q̄ pticeps de die τ de nocte ē luna. Siſr q̄ hec triplicitas est septētrionalis: quoꝝ opīo falsa est: qm̄ aliqua rō nō est ibi. τ ꝑꝑ h̄ ꝯuenit vt opiōnē Ptolomei sequaris: qm̄ ipse solus est certus: τ oēs alij vacui τ mendaces.

¶ Cancer item estiuali: τ scorpius hyemali: pisces āt equinoctiali circulo propiores existunt.

¶ Et signū cancri est magis circa circulū estiualem: τ scorpio hyemalem: piscis equinoctij.

¶ Ptolomeus noiauit hos tres circulos in triplicitatibus vt ōmōstret meliorationē quā hʒ trinus sup sextilē: q̄r eo q̄ hi tres circuli determināt ȝodiacū: ꝯuenit vt trinus habeat magnā meliorationē ṽtutis super sextilem.

¶ Ista qdē triplicitas vētos occidētales efficit ꝑꝑ in ea martis luneqȝ dn̄iuȝ: ac q̄r venus ei associat̄: erit vētus ex occidentali meridionaliqȝ collectus.

¶ Et hec triplicitas ꝯuenit vēto occidentali ꝑꝑ gubernationē quam hn̄t ibi mars τ luna: tn̄ ꝑꝑ pticipationē quā hʒ venus secū fit vētus cōpositus occidentali τ abrego. i. meridionali.

¶ In exaltationibus. Cap. 20m.

Dixit Haly.

Ptolo. tenet q̄ virtus dn̄oꝝ exaltationis sequit̄ virtutem dominoꝝ triplicitatis: τ hoc itelliges cum inspexeris ad verba sua.

Signoꝝ quippe modi qui luminariū τ stelloꝝ erraticaꝝ exaltationes dn̄r: sūt velut subiūgā. Sol eteniȝ cū in arietis signo fuerit ad altiorē circuli medietatē septētrionalē mutabit̄. Cūqȝ libre signū igredit̄ ad inferiorēȝ circuli medietatē meridionalē ꝓpriū iter aduertit.

¶ Et signa que dicta sunt exaltationes duoꝝ luminariū τ planetaꝝ erraticoꝝ sunt hac maṅerie quā dicaȝ. Sol cū est in ariete mutatur ad medietatem ȝodiaci que est alta τ septētrionalis: τ cum est in libra mutatur ad medietatem ȝodiaci: que est meridionalis τ bassa.

Altū τ bassum q̄ dicit est status cōtingens soli ꝓpter populationē terre: q̄r caput arietis est nobis fm̄ caput draconis: q̄r qn̄ sol ibi applicuerit ipmqȝ trāsierit: mutabit̄ ad partē septētrionis: τ caput libre est fȝ caudā: q̄r qn̄ sol applicat ei ipamqȝ ptrāsit mutat̄ ad partes meridiei: τ ṽtus solis ac vis sua magis in septētrione appet.

¶ Quapꝑ arietis signū in quo lōgitudo dierum eorumqȝ caloris naturalis augmentum inchoat: solis exaltationem posuere: libram vō ꝓpter p̄dictaꝝ occasionum ꝯtrarietates: eiusdem casum fore dixere.

¶ Et ꝓpter hoc posuerunt arietem vn̄ incipit lōgitudo diei τ crementum sui naturalis caloris exaltationem solis: τ libram sui casum: ꝓpter ꝯtrarium rationum quas diximus.

¶ Vult dicere q̄ sapiētes antiqui: q̄r inuenerunt q̄ quādo sol intrat arietē icipit dies longior fieri: τ in populatione terre calor crescere nālis: τ vadit ascendendo versus augē suā posuerūt arietē domū exaltatōis sue: τ librā casus sui: q̄r tunc icipit nox lōgior fieri: calor minuit̄ τ fortificat̄ frigus in ppla tiōe terre: τ vadit sol versus depopulationē terre τ versus depressionē suā: q̄r est opposita sue augi.

¶ Saturnus āt vt eius a sole lōgitudo foret oppositionis: sicut τ in domibꝰ: eo q̄ vbi calor crescit frigiditas remittit̄: τ vbi frigiditas intēdit̄ calor remittit̄: libre signū pro exaltationē: arietē vō ꝓ casu recepit.

¶ Et vt elōgatio saturni a sole sit oppositiōalis elōgatio: ꝓut ē domoꝝ: q̄r vbi crescit calor minuit̄ frigꝰ: τ vbi crescit frigꝰ minuit̄ calor: posuerūt librā suā exaltationē: arietem ꝟo casum.

¶ Hoc est q̄r elōgatio oppositionalis est elongatio corruptionis τ ꝯtrarietatis: τ ꝓpter hoc ꝯuenit vbi minuit̄ calor icipiat frigꝰ: τ h̄ ē libra: τ q̄ ipa sit casus solis τ exaltatio saturni: τ q̄ aries q̄ est exaltatio solis sit casus saturni: ita q̄ tota nā solis sit ꝯria nature saturni: sicut eā posuerūt in rebus: in hoc āt loco sequit̄ suas regulas Ptolomeus: vt omnes nature stellaꝝ oium solis naturam sequantur.

¶ Itē cū luna fuerit in arietis signo cū sole qd̄ est eiꝰ exaltatio: qm̄ post hec prius apparebit in tauro: in q̄ augmenti sui luminis erit quasi principium: fuit eius exaltatio in tauro: quod est primum sue ꝓprie triplicitatis signū. In scorpione vō signo qd̄ in illius oppositione format̄ eius casus designatur.

¶ Siſr luna postq̄ȝ est cuȝ sole in ariete q̄ est eiꝰ exaltatio: τ apparet primo in tauro τ icipit lux sua crescere: τ est tūc eius principiū fm̄ natiuitatē posuerūt exaltationē suā in tauro: τ est primum signum triplicitatis ꝓprie. vn̄ fm̄ hoc posuerūt hoc signū exaltationē suā: τ scorpionem qui est huius signi oppositum casum suum.

¶ Quia ṽrꝰ lune seq̄t̄ ṽtutē solis τ eiꝰ domus tenet̄ cū sua: ꝯuenit ēt vt eiꝰ exaltatio teneat̄ cū sua. Et q̄r p̄nm̄ appitionis lucis lune est qn̄ nascit̄: τ taurus ē triplicitatis sue p̄nm̄: ꝯuenit vt taurus sit eiꝰ exaltatio: q̄r qn̄ sol fuerit in ariete q̄ est eiꝰ exaltatio erit p̄nm̄ lucis lune τ eiꝰ ṽtutis in tauro. Et q̄r scorpio ē in figura ꝯria tauri: ꝯuenit vt sit eiꝰ casus: τ hac rōne dixerūt q̄ signū septimū a domo planete est suū infortuniū ꝓpter sui contrarietatem que est in eis.

¶ At q̄r iuppiter ē auctor vētoꝝ septētrionaliū q̄ res oriri faciūt: τ qm̄ cū in maiori declinatione septētrionali fuerit que est cācro ipsius vis ꝓpria apparebit: ventosqȝ septētrionales efficiet: ei cancri signū exaltationem: τ capricornum casum tribuere.

¶ Et q̄r iuppiter facit vētos septētrionales gn̄antes res: τ qn̄ fuerit in septētrione est bene iclinatus versus partē ipaȝ: τ fuerit in cācro mōstrat ꝓpriā virtutē suā τ facit vētos septētrionales: ꝑꝑ hoc posuerunt exaltationē suam cancrum.

¶ Sapiētes antiqui fecerūt hoc: q̄r viderunt q̄ ṽtus iouis magis apparet cū est in cācro: τ debilitat̄ cū ē in capricorno: q̄r iuppiter eo q̄ est tēperate nature est habitationi cōueniēs τ gn̄ationi τ ad mouēdos vētos septētrionales tēperatos a pte septētrionis ṽsus habitationē. Et qn̄ iuppi-

ter est ꝛ hꝫ morā in eo: fortificaᷓ multū opus ꝛ vtus sua ꝓ-
pria in faciēdo nasci ꝛ crescē oēs res: nec est in fine septē-
trionis signū aliud nisi gemini ꝛ cācer. ꝛ gemini nō ptinet
ad eū: qꝛ est oppositū sue domus que est sagittarius in. 4.
piscis. Et cācer ꝯuenit ei magis ꝓpter lunā: qꝛ tēperamen
tuꝫ nature lune est ꝯuemēs nature iouis. Et magnus caloꝛ
ꝛ siccitas leonis sibi nō ꝯuenit: vñ his oībus rōnibus ꝯue-
nit oībus modis ꝙ exaltatio iouis sit cancer ꝛ eius casus
capricornus: quia est eius oppositum.

¶ Mars aūt qm̄ nāliter est comburens ꝛ maxime cū
in capricorno fuerit: eo ꝙ eius declinatio tunc est in
parte meridionali in capricorno iouis exaltationi cō-
trario sublimatur: cadit aūt in cancro.

¶ Et qꝛ mars est ardēs ꝑ nāꝫ ꝛ ꝓprie qm̄ fuerit
in capricorno cōburit multū magis: qꝛ iclinaᷓ ad
ptē meridiei: posuerūt suā exaltationē capricor-
nū ꝯriū exaltationi iouis ꝛ eꝰ casuꝫ cancrum.

¶ Pars meridiei q̄ est calida multū ꝯuenit nature martis q
est cōburens. nā quidem in hoc loco voluit temperare nām
martis: qꝛ hec pars depopulata est: ꝛ qꝛ nā martis est ꝯria
nature iouis. vñ his duabus rōnibus cōuenit ꝙ exaltatio
martis sit capricornus qui est finis meridiei: ꝛ eius casus
sit cancer: vt eius nā sit nāe iouis oībus modis ꝯria.

¶ Rursus qꝛ venus nālr humectat: maxime āt ī signo
piscium: in quo veris humiditas apparere: eiusqꝫ vis
nālis icipit crescē: in piscibꝰ exaltaᷓ; ꝛ in vgine cadit.

¶ Silr qꝛ venus humectat nālr ꝛ ꝓprie cuꝫ est
in piscibus: qꝛ in eo apparet principiū humidi-
tatis veris: ꝛ ibi crescit ꝓpria virtus sua: ob h̄ ē
exaltatio sua in piscibus: ꝛ casus in virgine.

¶ Qm̄ venus igrediᷓ pisces apparet ꝓpria vtus sua: qꝛ nālr
ꝯcordat cū piscibus: qm̄ est femininū ꝛ nocturnuꝫ: ꝛ in eo
incipit temperata veris humiditas apparere. ꝛ eius nā cō
cordat cū ioue: qꝛ est domus sua: ꝛ terminus eius exalta-
tionis est domus lune: qui duo planete cū veneris nā con-
cordāt. ꝛ hac rōne ꝯuenit vt signū piscium esset exaltatio ve
neris: ꝛ virgo casus q̄ piscibus est ꝯria: qm̄ sicca ē nālr.

¶ Mercurius āt qm̄ desiccat: in ꝯriū veneris i signo
s. vginis exaltaᷓ: in quo autūnus q est siccus icipit ap
parere: cū eius itē ꝓpria vis crescit in veris ꝯriuꝫ:
est ꝛ eius casus in signo piscium.

¶ Quia mercurius dsiccat ꝑ se: ꝛ in h̄ est ꝯrius
veneri: cōuenit ꝙ eius exaltatio sit in virgine q̄
apparere incipit in autūno qui est siccus. nam
crescit in virgine sua virtus ꝓpria veneris natu
re ꝯtraria: ꝛ est in piscibus casus eius.

¶ Iā docuit nos Ptol. ꝙ mercuriꝰ opaᷓ magis in dsiccādo
q̄ꝫ in humectādo: ꝛ ꝙ magꝫ cū saturno q̄ꝫ cū ioue ꝯcordat:
ꝛ cū sole magis q̄ꝫ cū luna: qꝛ due domꝰ mercurij sūt bono
aspectu ꝯcordes cū duabꝰ domibꝰ saturni: ꝛ sūt ꝯrie illis
iouis. Et qꝛ cursus eiꝰ ē sp circa solē: ꝛ vtꝰ eiꝰ cōmisceᷓ sp
cū sua vtute. Silr qm̄ autūnus icipit sp in vgine: ꝛ ē siccus
ꝛ qn̄qꝫ fridus: ꝛ qn̄qꝫ calꝰ ꝫꝫ nāꝫ mercurij. Et qꝛ cū forti-
ficaᷓ mercuriꝰ ꝛ eiꝰ opꝰ ꝓpe appet i vgine. Et qꝛ cū sol fue
rit in domo sua appet in vesperis in vgine q̄ ē eiꝰ domus:
his rōnibꝰ ꝯuenit vt vgo sit eiꝰ exaltatio pisces casus.

¶ De terminis. Cap. 21[m].

Dixit Haly.

Per hanc ordinationē itelligimus ꝙ vtus dñi ter-
mini sequiᷓ virtutē dñi exaltationis.

T Erminoꝝ quidē modi duo sūt. Quoꝝ alter
egyptiꝰ: alter vo chaldaicꝰ appellaᷓ. At q
egyptiꝰ oī maxime a domoꝝ dñis accipiᷓ.
chaldaicus āt a dñis triplicitatū assumiᷓ.

¶ Termini sūt duabus manieriebus. vna est sm
egyptiacos accepta: alia sm chaldeos: q̄ vo sm
egyptiacos est accepta a dñis domoꝝ accipiᷓ.
chaldaicus autē a dominis triplicitatis accipi-
tur sm gubernationes triplicitatum.

Illi de egypto fuerūt sapiētes magistri q fuerunt anti-
quo tpe. iam isti fuerūt studij ꝛ exercitij magni in
sciētijs ꝛ sapiētijs oībus de qbus hō iuuari pōt: ꝛ scimus
h̄ ꝑ chronicas sapientū antiquoꝝ ꝫꝫ ꝙ loq̄banᷓ de ipsis:
ꝛ ꝑ ea q̄ de suis opibus remāserūt a multis annoꝝ milia-
rijs vsqꝫ ad hodiernā diē: vñ ego. dicam id qꝺ vidi de vna
experiētia quā inueni in loco q dictus est oculus solis: quia
in modico tpe miracula magna vidi. Et chaldei sunt illi de
babylonia qui fuerūt sequentes egyptianos in scia astro-
nomie. Dicit enī Ptolomeꝰ ꝙ egyptiani acceperūt termi-
nos vtplurimū sm dños domoꝝ. ꝛ ꝓpter h̄ voluerunt eos
aliqui astrologi antiq̄ꝫ illos q sūt sm dños triplicitatū.

¶ Sed egyptius nec in ordinibus semꝑ nec in vniuſ-
cuiusqꝫ quātitatibus id qꝺ pro radice gn̄alr est posi-
tū in terminoꝝ modis veraciter mutaᷓ. Nā primos ī
ordie domoꝝ dñis ꝛ qn̄qꝫ triplicitatū: qn̄qꝫ vo exal
tationū dñis attribuūt: vt in libra nō a venere sed a
saturno: ī ariete quoqꝫ nō a marte sꝫ a ioue ceperūt.
Si dños igiᷓ triplicitatū ꝛ nō alios secuti sūt: cur in
capricorno a mercurio ꝛ nō a venere sumpsere exor
diū: Itē si dños exaltationū ꝛ non alios secuti sunt:
cur in cācro a marte ꝛ non a ioue initiarunt: Rursus
si in his nō sequebāᷓ nisi planetas: quoꝝ plures sint
ꝑdictaꝝ fortitudines: cur in aquario principiū fece-
rūt a mercurio q solā hꝫ in eo triplicitatē: ꝛ non a sa-
turno qui domū ibi atqꝫ triplicitatē possidet: In ca-
pricorno etiā a mercurio qui nullā hꝫ auctoritatem
ibi inceperūt. Reliquoꝝ vo terminoꝝ ordo ad hunc
modū reperiᷓ. In quātitatibus quoqꝫ terminoꝝ nul
lū ordinē obseruare videnᷓ. nā in hoꝝ oīuꝫ termino-
rū numero qui vniciuqꝫ planetaꝝ colligiᷓ: quē cum
numero annoꝝ planete eiusdē esse quātitatis denun
ciant: nulla est rō que sm hoc esse vite quantitas pro
beᷓ. At si dixerimus ꝛ ꝯcesserimus ꝙ qui inde colli-
giᷓ verus sit numerus: aut ab egyptijs affirmaᷓ: idē
numerus fortasse colligenᷓ: ꝛ si terminoꝝ quantita-
tes multis diuersisqꝫ modis variarentur.

¶ Tū sm opinionē illoꝝ de egypto nō sequunᷓ
rein gn̄alr: qm̄ ipsi nō posuerūt pro radice seq̄-
lam certificatā: nec in ordinatione: nec in quāti-
tate cuiuslibet eoꝝ. Quia primo posuerūt in or
dinatione sua dños domoꝝ in aliqua eaꝝ: ꝛ in
alijs posuerūt dños triplicitatū: ꝛ in alijs dños
exaltationū: ꝛ sm h̄ posuerūt in libra primo sa-
turno: ꝛ nō posuerūt veneri: ꝛ posuerūt arieti
primo ioui ꝛ nō posuerūt marti. vñ si sequunᷓ
modos triplicitatū: q̄re posuerūt in capricorno
primo mercurio: ꝛ nō posuerūt primo veneri:

Et si

Et si sequunt͂ dn̄os exaltationũ: q̄re posuerunt primo in cācro marti: ⁊ nō posuerūt ioui: Et si sequunt͂ in hac planetas hn̄tes plures dignitates: q̄re p̄rio posuerūt in aq̄rio mercurio qui nō hȝ ibi nisi solaȝ triplicitatē: ⁊ nō posuerūt saturno qui hȝ domū ⁊ triplicitatē: Et q̄re posuerūt in p̄rio capricorno mercurio qui nullā hȝ dignitatē in gubernādo hoc signū. hac enī manerie inuenit hō qualibet ordinationē de terminis quaȝ fecerūt: videt͂ etiā ꝙ in quātitate terminoꝝ nullam regulā inspexerūt: q꞉ in numero qui adiungit͂ cuilibet planetarū hoꝝ terminoꝝ: q꞉m̄ tenent numerū suū eē tātū quot sunt āni sui: ⁊ qui per hos diuidit͂ nō est ratio nec demonstratio significans ꝙ vita tanta esse possit. Et adhuc si diceremus ꝙ numerus ille tātus est. Et est veritas id q̄d dicunt illi de egypto: bene pōt adiungi tātus numerus sicut numerus iste: mutādo quātitatē signoꝝ in diuersis maneriebus.

Illi de egypto tenent ꝙ anni maiores planetaꝝ sunt tot quot hȝ q̄lȝ ex gradibꝯ ꝑ terminū in oībꝯ signis. Et ꝙ q̄lȝ planeta q̄n̄ dn̄abit͂ ī vita ⁊ fuerit potēs dat ānos suos maiores ī vita. Et Pto. dic͂ ꝙ in h̄ nūero nō est rō nec demrātio nālis q̄ sign̄are possit ꝙ tp̄s vite sit tātū. Et bn̄ q̄dē eēt hic numerꝯ: sicut ipsi dixerūt: bn̄ posset in diuersis maneri ebꝯ mutari numerus graduū: ⁊ cū hoc eodē numero cōcordabit: ⁊ ꝑꝑ hoc vi ꝙ illi de egypto nō fuerūt secuti terminos vna regula: sic in ip̄is ordinādis nō fuerūt secuti. vn̄ hoc aliud nō fuit: nisi q꞉ a p̄te alia terminos acceperunt.

Quidaȝ āt q̄ id in hoc affirmare vident͂ ꝙ eis physica rōne satis videt͂ sufficere dicūt ꝙ cū tp̄a ascēsionum terminoꝝ vniuscuiusq; planete collecta fuerint vna eadēq; q̄ntitas in oībꝯ climatibꝯ ex eis nascetur: q̄d falsuȝ eē manifestū est. Sūt eteni in hoc secuti id q̄d in insipientiū libro reperit͂: ⁊ ꝑ ascēsionibꝯ eq̄les adiunctiōes sumpserūt: hec aūt veritati c̄riū eē nullus ambigit. Inuentū est enī in hoc libro ꝙ ascensiones virginis ac libre in linea eq̄noctiali linee paralella que ꝑ inferiorē egyptie regiōis locū hȝ trāsitū: sūt vnicuiq; duoꝝ signoꝝ p̄dictoꝝ. 37. tp̄a ⁊ triēs: ⁊ ꝙ ascēsiones etiā vniuscuiusq; duoꝝ signoꝝ leonis ac scorpiōis. 35. sint tp̄a: sed geometrica rōne p̄bat͂ leonē ⁊ scorpionē plus. 35. tēporibꝯ. virginē aūt ⁊ libram minus supradictis tēporibꝯ ascēdere. Itē hi qui hāc adduxere rōnē: nō eas secuti sūt terminoꝝ q̄ntitates q̄s q̄plures hoiuȝ affirmarunt. In multis etiā locis mētiri necessariū reperit͂. At vt eoꝝ sentētia firmior appareret gradus in minuta diuiserūt: nec tn̄ ob hoc eos veraces sed mendacissimos in hec vt p̄diximus affirmamus. Eoꝝ āt termini quos hic p̄dictis rōnibus vituperamus sūt hi velut dixere vt inferius.

Et aliq̄ fuerūt q̄ voluerūt in hoc vnam dicere rōnē faciētē s̄m p̄bīā similitudinē veritatis. dixerūt. n. q̄n̄ adiungemꝯ tp̄a ascēsionū terminoꝝ cuilibet planete eēt vna eadē q̄ntitas ꝑ oīa climata ⁊ hoc est mēdaciū. nā fuerūt in h̄ secuti libros īperitoꝝ q̄ secuti fuerūt in ascēsionibꝯ additiōes eq̄les ꝑ oēm locū: ⁊ hec est res q̄ cū veritate aliq̄s videre nō hȝ aliquo mō: q꞉m̄ in libris suis inueniūt ꝙ ascēsiōes virgīs ⁊ libre in linea eq̄distāti eq̄noctio q̄ trāsit ī maiori p̄te velut terr̄ egypti sūt vtriusq; hoꝝ duoꝝ signoꝝ. xxxvij. gradus ⁊ tertiū. ⁊ ꝙ ascēsiones ⁊ leonis ⁊ scorpionis sunt xxxv. gradus: ⁊ est iā demr̄atū ꝑ demr̄atiōibꝯ geometrie ꝙ leo ⁊ scorpio ascēdūt ī miori p̄te tp̄is: ⁊ eo ꝙ dixerūt ampliꝯ in h̄ q̄d voluerūt mōstrare nō fuerūt secuti quātitatē terminoꝝ quos multi dixerūt. Et inuenimꝯ ꝙ ip̄i hn̄t multis locis ex nc̄citate mētiri: aut diuidē gradus terminoꝝ in minuta ꝑ affirmando dictū suū: ⁊ cum hoc toto nō fuerūt sicut ante diximus: veritatē secuti.

Illi q̄ voluerūt exp̄iri terminos egyptianoꝝ nō fuerūt secuti q̄ntitatē graduū terminoꝝ: q꞉m̄ egyptiani dixerūt ⁊ in multis locis habuerūt mētiri ex nc̄citate: ⁊ gradus diuidere in minuta: q̄d q̄dē in termis fieri nō pōt: ⁊ cū hoc toto nō fuerūt veritatē secuti: sicut Pto. p̄bauit. Et hec oīa verba q̄ dixit Pto. dixit pro demr̄ando nobis ꝙ termini egyptianoꝝ nō sunt accepti per aliquā regulā. Et termini quos dixerūt sūt ꝙ iuppiter hȝ sex gradus a p̄nꝯ arietis: ⁊ oēs aliȷ s̄m hāc maneriēȝ sine aliq̄ ordinatione ⁊ regula.

Q̄d aūt ex p̄dictis gradibꝯ vnicuiq; istorum planetarum colligit͂ est hoc. Saturno q̄nquagintaseptē: ioui. 79. marti. 66. veneri. 82. mercurio. 76. quoꝝ omnium collectio est. 360. graduum.

Gradus v̄o q̄ adiūgit͂ cuilȝ planetaꝝ sunt isti. Saturno. lvij. ioui. lxxviiij. marti. lxvj. veneri. lxxxij. mercu. lxxvj. oēs isti faciūt. ccclx. gradus.

Termini Egyptiaci

In ariete	Juppiter	6	Venus	6	Mercu.	8	Mars	5	Satur.	5
Cancer	Venus	8	Mercu.	6	Juppi.	8	Satur.	5	Mars	3
Gemini	Mercu.	6	Juppi.	6	Venus	5	Mars	7	Satur.	6
Cancer	Mars	7	Venus	6	Mercu.	6	Juppi.	7	Satur.	4
Leone	Juppiter	6	Venus	5	Satur.	7	Mercu.	6	Mars	6
Virgine	Mercu.	7	Venus	10	Juppi.	4	Mars	7	Satur.	2
Libra	Saturnꝯ	6	Mercu.	8	Juppi.	7	Venus	7	Mars	2
Scorpio	Mars	7	Venus	4	Mercu.	8	Juppi.	5	Satur.	6
Sagitta.	Juppiter	12	Venus	5	Mercu.	4	Satur.	5	Mars	4
Capricor.	Mercu.	7	Juppi.	7	Venus	8	Satur.	4	Mars	4
Aquario	Mercu.	7	Venus	6	Juppi.	7	Mars	5	Satur.	5
Pisces	Venus	12	Juppi.	4	Mercu.	3	Mars	9	Satur.	2

¶ Hic perficit dictū Ptolomei in terminis egyptianoꝝ.
¶ Alterū vō modū quē chaldaicū appellarūt: ꝑ triplicitatū dn̄os rōcinant̄: sꝫ eoꝝ rōnes ꝛ aptiores ꝛ magis sufficientes īueniunt̄: ꝛ tn̄ nec in ordinib⁹ nec in q̄ntitatib⁹ planetas q triplicitatib⁹ dn̄ant̄ ſꝑ unitant̄.
¶ Alia maneries est chaldeanoꝝ qui dicūt rōnē in ea ō dn̄is triplicitatū: ꝛ eoꝝ rō planior est: tn̄ non sequit̄ planetas gubernantes triplicitates nec in ordinatione nec in quantitate.
¶ Vult dicē ꝙ t̄mini chaldeoꝝ mag̃ ſt accepti cū rōne regle tn̄ ſt diuerſe ordiatiōis: qꝛ eoꝝ ſt q ō die ſt vni⁹ planete ꝛ de nocte alteri⁹. Silr̄ eoꝝ qlꝫ planeta q̄ntitatū diuersaꝝ.
¶ Horuꝫ aūt sentētia breuiter ꝛ absqꝫ libro memorie cōmendari pōt. Prime nanqꝫ triplicitati q̄ est ex ariete leone ꝛ sagittario terminoꝝ apō eos diuiſio in vnoquoqꝫ signoꝝ eius vna est ꝛ eadē. Primū eteni terminū dant dn̄o triplicitatis q est iuppiter. scd̄ꝫ dn̄o triplicitatis seq̄ntis ꝛ est ven⁹. tertiū āt ꝛ quartū duob⁹ dn̄is triplicitatis geminoꝝ qui sūt saturnus ac mercuri⁹. q̄ntū q̄ꝫ dn̄o reliquē triplicitatis ꝛ est mars.
¶ Et ꝑꝑ h̄ v̄bū istoꝝ p̄t. eē scitū ꝑ certo liberaliꝫ ꝛ sine libro ꝛ ꝑticipatio termīoꝝ ī qlꝫ signoꝝ triplicitatis p̄rie q̄ ē aries leo ꝛ sagittari⁹: versus ipos ē eadē ꝑticipatio: qꝛ ponūt primū terminū dn̄o triplicitat̄ q ē iuppit̄. postmodū scd̄ꝫ terminū dn̄o triplicitatis q sua seq̄t̄ q ē ven⁹: postea tertiū terminuꝫ ꝛ q̄rtū duob⁹ dn̄is triplicitatis gemini q sūt saturn⁹ ꝛ mercuri⁹: postmodū q̄ntū terminū dn̄o triplicitatis alteri⁹ q est mars.
¶ Nā adeq̄nt īter se planetas septē q ſt mor⁹ festini i suis dignitatib⁹. postmo^m ōdit soli medietatē sphere: ꝛ aliā medietatē lune. Et ōdit 5^e planetꝫ loco h⁹ dignitatē termioꝝ sole ꝛ luna exceptuatis. Et ꝑꝑ h̄ dixerūt sapiētes antiq ꝙ signatio solis cū ē in medietate sua: ꝛ lune cū ē in sua. ē eq̄lis signatōi 5^e planetaꝝ i eoꝝ teris exītiū. Et ꝑꝑ h̄ ōderūt chaldei p̄^m t̄minū tripli^{tis} ioui: ꝛ nihil ōderūt soli: qꝛ nō est vt hēat t̄minū: ꝛ ōderūt 2^m t̄mi^m veneri q̄ ē dn̄a tripli^{tis} 2^e ꝛ 3^m t̄minū ōdē saturno: ꝛ ō nocte mercu^o q ſt dn̄i 3^e trip^{tis}: ꝛ 4^m t̄minū ōdeꝛt ō die mer^o: ꝛ ō nocte saturno: ꝛ 5^m t̄minū ōderūt marti q ē dn̄s 4^e tripli^{tis}: ꝛ ō alijs trip^{bꝫ} ſꝫ hāc rōnē.
¶ Secūde vō triplicitatis que ex tauro virgine ꝛ capricorno colligit̄: vnūqōqꝫ signoꝝ vna eadēqꝫ diuisione ꝑtiunt̄: assignātqꝫ primū terminū veneri ꝓpter eius in ea dominiū. secundū vō ꝛ tertiū duobus dominis triplicitatis geminoꝝ: qui sunt saturnus ꝛ mercurius: post hec āt 4^m marti: ioui reliquū assignaue.

¶ Et secūda triplicitas que est taur⁹ virgo ꝛ capricorn⁹: dederūt ēt in qlꝫ hoꝝ signoꝝ vna ꝛ eadē ꝑticipatiōe: qꝛ ponūt primū terminū veneri: qꝛ ē dn̄a i hac triplicitate: ꝛ ponūt scd̄ꝫ ꝛ tertiū t̄minū duob⁹ dn̄is triplicitat̄ gemini q ſt saturn⁹ ꝛ mercuri⁹: ꝛ ponūt q̄rtū marti: ꝛ aliū ioui.
¶ Si bn̄ itellexisti dcm̄ qō an̄ dixit: nō idiges glosa: ꝛ si nō itellexisti: dico tibi ꝙ 2^a triplicitas qꝛ est veneris ꝛ lune ꝛ luna nō hꝫ in termīs ꝑtē: ꝯuenit vt ven⁹ ſit domīa p̄mi termini h⁹ triplicitatis: ꝛ ꝙ 2⁹ termin⁹ ſit termin⁹ saturni de die: ꝛ mercurij de nocte: ꝛ tertius terminus mercurij de die ꝛ saturni de nocte: ꝛ 4⁹ termin⁹ martis q ē dn̄s 4^e triplicitatis: ꝛ 5⁹ termin⁹ iouis q dn̄at̄ in triplicitate leonis.
¶ Hunc quidē ordinē maxie secuti sunt in duab⁹ reliqs triplicitatib⁹: p̄ter ꝙ tertie triplicitatꝫ q̄ duos dominos habere dicit̄ saturnū. s. ꝛ mercuriū: primam in die partē saturnus: in nocte vō mercurius assumit.
¶ Hec ordiatio vadit vtp̄lꝫ i alijs trib⁹ duab⁹ triplicitatib⁹: ꝛ in tertia triplicitate q̄ hꝫ duos domīos q sūt saturn⁹ ꝛ mercuri⁹: accipiūt⁹ primā dignitatē ō die a saturno ꝛ ō nocte a mercurio.
¶ Chaldei fuerūt secuti in ordīatiōe terioꝝ triplicitatꝫ cancri hāc eādē viā ꝑdictā: ꝛ qꝛ iuenerūt dn̄z triplicitatis gemino ꝑ: saturnū de die: ꝛ ō nocte mercuriū posuerūt: saturnū ō die dn̄z p̄mi termini signoꝝ h⁹ triplicitat̄: ꝛ dn̄m 2^e de nocte. Et posuerūt mercuriū ō nocte dn̄z p^e triplicitatꝫ signoꝝ h⁹ triplicitatis: ꝛ dn̄z 2^e triplicitatis ō die. Et posuerūt 3^m terminū martez q est dn̄s q̄rte triplicitatis que est cancer. Et posuerūt iouē dn̄m q̄rte triplicitatis ꝛ venerez dn̄z 5^e. Et posuerū i 4^a tripli^{te} martē dn̄z p̄mi termini: ꝛ iouē dn̄z scd̄i: ꝛ venerē dn̄az tertij ꝛ saturnū dn̄m q̄rti de die ꝛ q̄nti de nocte: ꝛ mercuriū dn̄z q̄rti de nocte ꝛ 5^e ō die.
¶ Modus aūt quātitatis terminoꝝ qui in vnoquoqꝫ signo reperit̄: ꝛ qui supradictū obseruat ordinē vnus quidē est ꝛ manifestus: nec eoꝝ differunt quātitates nisi eq̄li diminutiōe. Nā vnusq̄sqꝫ termioꝝ in q̄ntitate vnius gradus a p̄cedēti minuit̄. Posuere ꝛ enꝫ primū cuiusqꝫ signi terminū. 8. graduū: secundū. 7. tertiū 6. quartum. 5. quintū autē. 4. qui est finis. 30. graduū.
¶ Et quātitas signoꝝ in quolꝫ signoꝝ plane currit: ꝛ sequit̄ ordinationē primā quā an̄ diximꝰ. ꝛ diuersitas sue q̄ntitatis est cū minutiōe eq̄li: ita ꝙ qlꝫ terminoꝝ minuit̄ de termino q est an̄ eū vnū gradū: qꝛ posuerūt primū cuiuslꝫ signi viij. gradus ꝛ scd̄m. vij. ꝛ tertiū. vj. ꝛ quartuꝫ v. ꝛ quintū. iiij. q̄bus perficiunt̄. xxx. gradus.

Termini chaldeoꝝ siue babylonie

Aries	Juppiter	8	Venus	7	Saturn⁹	6	Mercu.	5	Mars	4
Taurus	Venus	8	Saturn⁹	7	Mercu.	6	Mars	5	Juppiter	4
Gemini	Saturnus	8	Mercu.	7	Mars	6	Juppiter	5	Venus	4
Cancer	Mars	8	Juppiter	7	Venus	6	Satur.	5	Mercu.	4
Leo	Juppiter	8	Venus	7	Saturn⁹	6	Mercu.	5	Mars	4
Virgo	Venus	8	Satur.	7	Mercu.	6	Mars	5	Juppiter	4
Libra	Saturnus	8	Mercu.	7	Mars	6	Juppiter	5	Venus	4
Scorpio	Mars	8	Juppit	7	Venus	6	Satur.	5	Mercuri⁹	4
Sagittari⁹	Juppiter	8	Venus	7	Saturn⁹	6	Mercu.	5	Mars	4
Capri.	Venus	8	Satur.	7	Mercu.	6	Mars	5	Juppiter	4
Aquarius	Saturnus	8	Venus	7	Mars	6	Juppiter	5	Venus	4
Pisces	Mars	8	Juppiter	7	Venus	6	Satur.	5	Mercu.	4

¶ Multū bñ fuerūt in h locuꝯ: qꝛ ꝑmus terminꝰ triplicitatis cuiuſlꝫ: qm̄ ē eiſdē dn̄i triplicitatꝭ: ꝯuenit vt hēat ibi maiorē ꝑtē q̄ oēs alij: ⁊ qꝛ zª triplicitas legī ꝑᵃᵐ: ⁊ 3ª zᵃᵐ: ⁊ 4ª 3ᵃᵐ: ⁊ eſt ibi vna triplicitas hñs duos dn̄os: ⁊ zꝰ debilior eſt ꝑ: ⁊ nō ē in q̄lꝫ ſigno vltra. 30. gradus: ꝯuenit vt iter vnū ⁊ aliū ſit meliorario vnꝰ gradus: ⁊ qꝛ fit ꝑmus octo graduū ⁊ zꝰ. 7. ⁊ ſic ſm̄ ordinatione huiꝰ modi. ꝑª triplicitas aries: leo: ſagittariꝰ: dn̄i ſuoꝝ terminoꝝ d̄ die q̄lꝫ hoꝝ triū ſignoꝝ: iuppit. 8. venꝰ. 7. ſaturnꝰ. 6. mercurius. 5. mars. 4. de nocte: iuppiter. 8. venꝰ. 7. mercuriꝰ. 6. ſaturnꝰ. 5. mars 4. Scḋa triplicitꝰ taurus vgo ⁊ capricornꝰ dn̄i ſuoꝝ terminoꝝ: de die: venꝰ. 8. ſaturnꝰ. 7. mercuriꝰ. 6. mars. 5. iuppiter 4. de nocte venꝰ. 8. mercuriꝰ. 7. ſaturnꝰ. 6. mars. 5. iuppiter 4. Tertia triplicitas: gemini: libra: aq̄riꝰ dn̄i ſuoꝝ terminoꝝ. de die: ſaturnꝰ. 8. mercuriꝰ. 7. mars. 6. iuppiter. 5. venꝰ 4. de nocte mercuriꝰ. 8. ſaturnꝰ. 7. mars. 6. iuppiter. 5. venꝰ 4. Quarta triplicitas: cancer: ſcorpio: piſcis: dn̄i ſuoꝝ terminoꝝ. de die mars. 8. iuppiter. 7. venꝰ. 6. ſaturnꝰ. 5. mercuriꝰ. 4. de nocte mars. 8. iuppiter. 7. venꝰ. 6. mercurius. 5. ſaturnꝰ. 4. Hec aūt in ſnē ſūt ordinati termini chaldeoꝝ: ⁊ ſunt qui melius dicūt iſtos terminos: qꝛ dicunt q̄ ꝑnꝰ ſignoꝝ ſunt termini fortunaꝝ: ⁊ fines iſortunaꝝ. Et vellemus ſcire cū qua ꝯpione antiquoꝝ ꝯcordat eoꝝ dictū.

¶ Ex qbꝰ oibꝰ in die colligunt ſaturno. 78. gradus. In nocte v̄o. 66. ⁊ ioui. 72. marti. 60. veneri. 75. mercurio autē in die. 66. in nocte v̄o. 78.

¶ Et d̄ illiꝫ adiūgūt ſaturno d̄ die. lxxviij. gradꝰ: ⁊ d̄ nocte. lxvj. ⁊ ioui. lxxij. ⁊ marti. lx. ⁊ veneri lxxv. ⁊ mercurio. de die. lxvj. ⁊ d̄ nocte. lxxviij.

¶ Vult dicere q̄ numerus graduū terminoꝝ cuiuſlꝫ planete ſm̄ chaldeos eſt diuerſus a numero graduū ſm̄ egyptianos: ⁊ q̄ eſt diuerſitas īter ſapiētes antiquos i numero annoꝝ maioꝝ planetaꝝ: qui ſic errant intelligentes ⁊ docu quid eru de nobis intelligendo rem talem.

¶ At iſtoꝝ duoꝝ id qḋ ab egyptijs dictum eſt magis veritati ꝯcordat: eo q̄ egyptioꝝ libroꝝ auctores ex hoc qḋ natiuitatibꝰ inuenerūt eſſe cōmemoratū eos collegerūt ⁊ ī ſuis libris ſcripſerūt quas exēplari via graduū terminoꝝ ordiauerāt in his in qbꝰ opꝰ hñt.

¶ Tamē certior haꝝ opionū quas diximus eſt ſm̄ termios egyptianoꝝ: qꝛ egyptiani cōpilarūt libros ⁊ poſuerūt eos in ſuis libris: acceperunt id de eo qḋ iuenerūt dictū in natiuitatibꝰ q̄s ordinauerūt exemplo eorū per gradus terminorum in locis quibus eis fuerat opportunū.

¶ Poſtq̄ declarauit dubiū qḋ erat in terminis voluit nobis in h loco mōſtrare q̄ opio certior eſt. Et dixit q̄ q̄uis termini chaldeoꝝ regulā habeāt certificantē eiuſdē experiētiā: tñ nō ꝯcordat cū eis: nec ſapientes antiqui ſic eos experti fuerunt: inuenimus tamen q̄ termini egyptianorū: quāuis ſine regula ſint accepti per experientiā q̄ ſunt veri.

¶ Et qm̄ hi qui libros cōpoſuerūt terminoꝝ ordinē nō ſcripſere: nec in ſuoꝝ libroꝝ aliquo numerauere: neceſſario dubietates ⁊ deceptiones in eis reperiunt.

¶ Et qꝛ iſti cōpilatores libroꝝ nō poſuerint ibi ordinationē terminoꝝ nec eos noiauerūt i ſuis libris opportuit in hoc dubiū ⁊ error accidere.

¶ Vult dicere q̄ qꝛ cōpilatores egyptianoꝝ nō poſuerunt in libris ſuis experientias in qbus ſciuerūt ordinationes terminoꝝ: ⁊ quot gradus in quolibet ſignoꝝ haberet accidit ibi dubiū duabꝰ ꝑtibꝰ: vna qꝛ forſitan aliqui eos poſtmodū inuenerūt: ⁊ nos id nō intelligimus: alia qꝛ q̄uis ita fuit non poſſumus bene cōſidere in eo: q̄ inde inuenimꝰ: ⁊ hoc eſt qḋ dixit de antiquis ſapientibus Ptolo.

¶ Nos aūt in quodā libro vetuſtiſſimo cuiꝰ ꝑs maior pte vetuſtate nimia ꝯſumpta fuerat ⁊ ꝑforata terminis inuenimꝰ: in quo id qḋ ex ordine ⁊ quātitate terminoꝝ ꝯtinebat nāliter rōnabiliterq̄ fuerat ordinatū. Itē in eo ꝑdictarū natiuitatū gradus reperimus: ⁊ quot etiā haberet vnuſquiſq̄ planetaꝝ: concordabatq̄ cū hoc quod in libris priorum inuenitur.

¶ Nos autē inuenimꝰ librū de termis antiquū ⁊ ipſe vetulus erat ꝑ maiori pte ⁊ fractꝰ: ⁊ qcqd dicebat ibi de ordinatiōe ⁊ q̄litate ſua nāliter regulā ſequebat: ⁊ inuenimus etiā in eo gradus natiuitatū quos ante diximus ⁊ ſūmā eius habebat vnuſq̄ſq̄ planeta: ⁊ ꝯcordabāt cū eo q̄ libri ſapientū antiquoꝝ dicebant.

¶ Vult dicere q̄ id qḋ in libro ipſo iuent erat ſm̄ regulā ⁊ rē nālē: ⁊ q̄ h ſapiētes antiqui experti erāt: ⁊ certitudinē huius ſciuerunt certificādo ⁊ experiendo: ⁊ poſuerunt res quas experti fuerunt amplius q̄ concordabat cū terminis egyptianoꝝ: ⁊ concordabat ſumma gradnum cuiuſlibet planete cū annis maioribus illius planete.

¶ Erat ēt in eo ſmo valde longus in quo ipſi termini multis nec̄ria ꝓbabant. ſꝫ ꝑꝑ eiꝰ nimiā vetuſtatē ⁊ crebrā folioꝝ ꝑforationē cū ꝯſcribere nequimꝰ: eiuſq̄ rōnes oēs nobis difficiles ⁊ obſcure videbant. Partes tñ terminoꝝ q̄ nos ad hec intelligēdū multū iuuere: circa libri finē integre ⁊ abſq̄ leſiōe remāſerāt: ⁊ qcqd illic ex terminis iuenimꝰ in hoc loco ſubiungit.

¶ Et erant in hoc libro verba multū lōga ⁊ multe ſuꝑfluitatis demōſtratio ⁊ eas nequimꝰ appꝛhēdere: qꝛ liber fractus erat: ⁊ nobis fuit graue demrātionē dare in ipſis lōgis rōnibꝰ: qꝛ tñ ptio terminoꝝ remanſit in fine libri inuenimꝰ q̄ dānata nec corrupta nō erat: ⁊ h ad itelligendū rōnem multū nos iuuit: ⁊ qcqd inueni in libro ipſo de rōne terminoꝝ erat hoc quod dicaꝫ.

¶ Hec vba demonſtrāt magnā bonitatē Pto. qꝛ multū diligebat veritatē: qm̄ de vbis alienis noluit ſibi attribuere gloriā: nec verecūdatus fuit palā dicē q̄ in illis rōnibꝰ lōgis q̄ ſcripte erāt in liꝰ ipſo ⁊ nō poterat reddere rōnē.

¶ In ordie nāq̄ ꝯſiderabat i vnoquoq̄ ſignoꝝ dn̄ꝫ exaltatiōnis triplicitatis ac domꝰ: ⁊ qcūq̄ eoꝝ duas iſtaꝝ haberet in ſigno ptātes ⁊ ſi foret iſortuna precedebat in ordine. Qꝛ ſi modus iſortunaꝝ nō ſic inueniret in fine ſignorū ordinabatur: ⁊ itē ꝑcedebāt exaltatiōis dn̄i: poſtea triplicitatū: deinde domoꝝ dn̄i ſubſequebant ſm̄ ſignorum ordinem.

¶ Et ordiatio reſpiciebat i quolꝫ ſigno ad dn̄m exaltatiōis triplicitatis ⁊ domus: ⁊ quē planetā iueniebāt hñtē in ſigno duas dignitates: hāc ponebāt primā: q̄uis foret iſortuna: ⁊ ſi ita nō forret iſortuna ponebāt eā i fine ſigni: ⁊ ꝑponebāt dn̄ꝫ exaltatiōis: poſtmodū dn̄ꝫ triplicitatis dn̄m domꝰ poſtea ſm̄ ordinationē ſignorum.

¶ Ad hoc intelligimus q̄ iſti termini de quibus Ptolo.

quitur nō fuerunt sui: qꝛ si sui essent nō ꝓponeret dñm exaltationis dño triplicitatis ꝛ dño domus. nam dēs astrologi concordant ꝙ dñs dom⁹ quē isti postposuerūt est oīb⁹ ꝓponēdus: qꝛ īuēti fuerūt per hūc bonū hoīez: ꝓposuerūt ipsos ei: qꝛ sciuerūt nomen sapiētis q̄ fecit librū ipm. Et est manifestū ꝙ Ptolo. terminos istos ꝯfirmat ꝛ tenet ꝙ sint recti: qꝛ multū cum terminis egyptianoꝝ: ꝛ similiter ꝯcordant cū terminis chaldeorum. Et qꝛ in summa gradium cuiuslibet planetaꝝ ꝯcordat cuz annis maioribus suis: ꝛ qꝛ e xperientia ꝯcordat cum eis.

Quicunqꝫ vō duas haberet in signo ptātes habēti vnā ptātem in ordine ꝓponebaṫ: pter ꝙ in leone ꝛ cancro qui sūt solis ꝛ lune domicilia; qbus termini nō assignanṫ: pmū vniuscuiusqꝫ signi terminū alteri infortunarum ascripserunt. Nā primuz cancri terminū marti: leonisqꝫ primū saturno donarunt. Istorūqꝫ duoꝝ planetaꝝ ordo in his duob⁹ signis perhibat: eo ꝙ in alijs oīb⁹ ipsi locabantur extremi.

Et ꝓponūt duas dignitates hñtes ī signo ei q̄ cancrū ꝛ leonē hēbat: qꝛ sūt dom⁹ duoꝝ luminariū: ꝛ luminarib⁹ terminū aliquē nō ꝺderūt: ꝛ posuerūt pmū terminū cuiuslꝫ hoꝝ signoꝝ vni ex īfortunis: ꝛ ꝑꝫ h̄ dederūt pmū terminū cancri marti: ꝛ pmū leonis saturno: ꝛ ordinauerunt eos in his duob⁹ signis primitus.

Soli ꝛ lune nō dederūt aliq̄ sapiētes ptē in terminis ꝓp dignitatē quā hñt in duab⁹ medietatib⁹ ꝯodiaci: ꝛ ꝯueniebāt ꝑꝫ regulā quā añ dixi ꝙ ē pm⁹ termin⁹ cancri iouis: qꝛ est dñs exaltatiōis: ꝛ qꝛ mars ē dñs tripli^{tis}: ꝛ p oīa sig^{a} posuerūt eū in fine: ꝛ tenuerūt ꝓ bono dare pm^{m} sibi ꝑ^{m} terminū cancri: ꝛ h̄ cū opione egyptianoꝝ ꝛ chaldeoꝝ ꝯcordat: ꝛ ꝙ saturn⁹ sit pmus dñs termini primi leonis: nō est rō nālis: qm̄ signū istud est nāe sue ꝯrīe: ꝛ nō ꝯcordat cuz opione egyptianoꝝ nec chaldeoꝝ: qm̄ vō Ptolo. veritatē diligebat ꝛ noluit mutare aliqd de eo qḋ scriptū īuenit ꝑ sapiētes antiquos. Preterea posuit eos in libro suo ꝑm ꝙ inuenit ꝑ sapiētes antiquos: ꝛ iō ꝑm regulā quā intellexit: tenem⁹ ꝙ pm⁹ termin⁹ leonis est iouis: ꝛ qꝛ est dñs triplicitatis: ꝛ in hoc se affirmāt sapiētes cū Ptolo. Et ꝓp hanc solā diuersitatē dixerūt ꝙ isti termini sūt Ptolo. ꝛ hoc cōcordat cū regula quam dederunt egyptiani ꝛ chaldei.

Modus itaqꝫ quātitatis terminoꝝ est ita: cū alicuius planetaꝝ nec in eodē signo: nec in sequētib⁹ vsqꝫ ad quartū signū due potestates inueniebantur si esset aliqua duarum fortunarum: que sunt iuppiter ꝛ venus septez ei gradus assignabant. Si vō foret infortunaꝝ altera que sunt saturnus ꝛ mars qnqꝫ gradus ei donabant. Mercurio autem quoniā est cōmixtus sex gradus attribuebant: qui sunt finis. 30. graduum.

Hoc modo posuerūt terminoꝝ quātitatez qñ nō inueniebāt planete duas dignitates in ipsomet signo vel in alijs signis euntib⁹ per regulaz vsqꝫ ad quartū si erat vnus ex duab⁹ fortunis: que sunt iuppiter cū venus: dabant ei septē gradus: ꝛ si foret vn⁹ ex duob⁹ infortunis: que sūt saturnus ꝛ mars dabātei qnqꝫ gradus mercurio: qꝛ habet participationē cum vno: ꝛ alio dabant sex gradus: in. 30. graduum cōplemento.

Quia sequnṫ se nāliter vno mō: ꝛ semꝑ in 4.º signo cadit manifesta mutatio cuiuslꝫ eoꝝ posuerūt ex hoc duos terminos ꝑm ordinationē signoꝝ ꝛ dederūt fortunis ptē maiorē q̄ꝫ infortunis: qꝛ fortunaꝝ nā est circa nām duoꝝ luminariū: quoꝝ qðlꝫ hꝫ firmamētū medietatē: ꝛ qꝛ mercuri⁹ est īter fortunas eq̄lis numeri ex vno ꝛ silr īfortunas ꝛ ꝙ sit mercurius inter eas nō īuenerūt numerū ꝑ quez diuidanṫ. 30. gradus h̄ mō nisi. 4. 5. ꝛ. 6. ita ꝙ due fortune hēant. 14. ꝛ due īfortūe. 10. ꝛ mercuri⁹. 6. ꝑ cōplemēto. 30.

Et qꝛ qdā eoꝝ duas hñt ptātes vt venus q̄ in tauro domū hꝫ ꝛ triplicitatē: augmenteṫ ēt in eo ei⁹ potestas: ꝛ ideo quia luna nihil hꝫ in terminis vnus ei⁹ gradus sic se hñtib⁹ sug̃addiṫ: siue in eodē signo siue in sequētib⁹ vsqꝫ ad quartū: hec habuerūt. Inuenimus etiā in predicto libro vnicuiqꝫ istoꝝ sug̃ prono ta punctū vnū. Ille ergo gradus qui termino planete duas habenti ptātes sug̃addiṫ a residuis planetarū terminis vnā solā ibi ptātē hñtiū auferebaṫ: maximeqꝫ saturno pmū: deinde ioui surripiebaṫ: eo ꝙ tardiua est eorū mot⁹: hi autē termini sic ordinanṫ.

Et qꝛ eoꝝ est aliq̄ hñt duas dignitates: eo ꝙ luminaria nil hñt in terminis addiderūt cuilibꝫ planetaꝝ graduz vnū: si fuerit tali mō siue iste fuerit in vnomet signo siue vsqꝫ ad quartū per ordinationē signoꝝ: ꝛ īuenim⁹ in ipso libro sug̃ qðlꝫ istoꝝ vnū singnale cuz vno puncto ꝛ gradus ipsos quos addebāt planetis hñtib⁹ duas dignitates minuebāt ab alijs qui nō nisi vnā dignitatē hēbant ꝛ ꝑ̄ip̄sim minuebāt a saturno ꝛ ioue: eo ꝙ sūt mot⁹ tardioris: scriptū aūt horuz terminorum erat hoc modo.

Si hñ itellexisti dictuz Pto. in terminis istis ꝛ inspexeris ibi scies rōnē additiōis ꝛ minutionis ꝛ q̄re ꝓposuerunt ꝛ postposuerūt. v. g. Quia saturn⁹ hꝫ ī signo libre duas dignitates q̄ sꝫ exaltatio ꝛ triplicitas: ꝛ addiderūt ei gradū vnū ꝛ fuerūt sex: ꝛ ꝓsupposuerūt eū: qꝛ dñs exaltatiōis est prepositⁱ dño tripli^{tis}: ꝛ dñs tripli^{tis} est ꝓpoit⁹ dño dom⁹. Signū z^{m} vō ē scorpio: ꝛ mars hꝫ in eo duas dignitates q̄ sūt dom⁹ ꝛ triplicitas: ꝛ ꝓp h̄ addiderūt ei gradū vnū ꝛ fuerūt sex: ꝛ postposuerūt eū: qꝛ fortune debēt īfortunis ꝓpōi. Et qꝛ eoꝝ nā ē elōgata mlṫū ab illa saturni ꝛ 3^{m} signū a libra ē sagittari⁹ ꝛ iuppiter hꝫ ibi duas dignitates q̄ sūt tripli^{tas} ꝛ dom⁹ ꝑꝫ regulā suā ꝯuenit ꝙ addāt ei vnū gradū ꝛ postposuerūt eū ꝓp tardū motū. Et qꝛ 4.^{m} sig^{m} a libra ē capricornus: ꝛ ven⁹ hꝫ in eo dignitatē vnā q̄ est triplicitas ꝛ nō remāserūt ex planetis nisi ven⁹ ꝛ mercuri⁹: nec ō gradib⁹ nisi. 10. ꝛ mercuri⁹ ē dñs tripli^{tis} libre de nocte: ꝛ ven⁹ est dña tripli^{tis} q̄rti signi ꝓp h̄ diuiserūt īter eos. 10. gradus ꝑ vnū eq̄le: ꝛ ꝓposuerūt venerē q̄ ē fortuna ꝛ dña dom⁹ ꝛ posuerūt statiz p⁹ eā mercuriū qꝛ de nocte hꝫ triplicitatē ī libra ꝛ posuerunt iouez post mercuriū qm̄ hꝫ in libra maiorem dignitatē q̄ꝫ iuppiter. Et qꝛ fortune preponēde sūt infortunis martē in fine omni posuerunt ꝛ ꝑm hanc regulam fecerunt in alijs signis.

Ex qbus in vnū redactis saturno. lvij. assignantur marti. lxvij. veneri. lxxxij. mercurio. lxxvi. Joui. lxxix. qui simul collecti: gradus. ccclx. efficiunt.

Scđm hoc sūma graduū quos hꝫ satur. lvij. iupiter. lxxix. mars. lxvj. venus. lxxxij. mercuri⁹ lxxvj. summa omnium. ccclx. gradus.

Termini Ptolomei seu auctores ignoti.

Aries	Juppiter	6	Venus	8	Mercu.	5	Mars	5	Saturn⁹	4
Taurus	Venus	8	Mercu.	7	Juppiter	7	Saturn⁹	z	Mars	6
Gemini	Mercu.	7	Juppiter	6	Venus	7	Mars	6	Satur.	4
Cancer	Mars	6	Juppit	7	Mercu.	7	Venus	7	Satur.	3
Leo	Saturnus	6	Mercu.	7	Mars	5	Venus	6	Juppiter	6
Virgo	Mercu.	7	Venus	6	Juppiter	5	Saturn⁹	6	Mars	0
Libra	Saturnus	6	Venus	5	Mercu.	5	Juppiter	8	Mars	6
Scorpio	Mars	6	Venus	7	Juppiter	8	Mercu.	6	Satur.	3
Sagittari⁹	Juppiter	8	Venus	6	Mercu.	5	Satur.	6	Mars	5
Capri.	Venus	6	Mercu.	6	Juppiter	7	Satur.	6	Mars	5
Aquarius	Saturnus	6	Mercu.	6	Venus	8	Juppiter	5	Mars	5
Pisces	Venus	8	Juppiter	6	Mercu.	6	Mars	5	Saturn⁹	5

¶ Hec sūma ꝯcordat cū sūma graduū egyptianoꝝ terminoꝝ ⁊ cōuenit ꝙ isti termini quos Pto. ponit sint certiores: qꝛ sint in termis egyptianoꝝ: eo ꝙ inuenimus ꝙ operant̄ mag̃ ꝑ termīos egyptianoꝝ: qm̄ Hermes Dorothe⁹ ⁊ Mellius ⁊ aliꝫ astrologi excollegerūt terminos egyptianoꝝ magis ꝙ̄ alios: ⁊ iudicāt magis ꝑ eos ꝙ̄ ꝑ alios: ⁊ rē q̄ ꝑ isti vsi st̄ a magnis ꝑib⁹ citra ꝯuenit nos aū accipe: ⁊ ꝑꝑ h̄ Pto. fuit aū locut⁹ de ipis q̄ꝫ de aliꝫ. Et ego dico q̄ tibi facē ꝯuenit q̄lꝫ loco quo tibi accidet talis res. Aspice ad gradus queꝫ volueris: ⁊ quis est dn̄s gradus illius s̄m opiniones p̄dictas: ⁊ si duo cōcordauerint se in vno hunc accipies ⁊ non alium: ⁊ si fuerit s̄m vnā opinionē solā aspice si in naturaꝫ suam ⁊ nām luminaris dn̄i medietatis in qua est gradus ipse est aliqua cōcordātia vel participatio ⁊ hūc accipias maxie si aspexerit eū ibi luminare ⁊ fuerit in bono loco potēs. Semp tñ ꝯuenit ꝙ aū īspicias ad terminos egyptianoꝝ. Postmodū ad termios Ptolo. ꝑpter rōnē quā dixit ⁊ subsequenter ad terminos chaldeoꝝ. Et qs dn̄s termini s̄ꝫ has opiones q̄liscūqꝫ sit habuerit aliā dignitatē in illo signo hūc accipias añ q̄ꝫ aliuꝫ. Res autem est cū modo vt ꝯcordat hoc q̄ð dixim⁹ cū opione Pto. nō enim habebat ꝑꝑ q̄d nominare. z. opiones: nisi qꝛ tenebat ꝙ est h̄ veritas: ⁊ ita ꝯuenit ꝙ faciamus vt dixit.

¶ In duodecimis. Capl̄m 22m.

Cunt etenim q̄dam qui per ꝑtes predictis partibus breuiores demuꝫ diuiserunt eas locos ⁊ gradus nuncupātes: locos scilicet duodecimā vnius signi ꝑtem dixerunt que est duoꝝ graduū ⁊ semis: posuerūt etiam eaꝝ dominos: dominos domoꝝ s̄m signoꝝ successionem.

¶ Aliqui diuiserūt dignitates in magis minutis his quas diximus: ⁊ posuerunt eis nomina loca ⁊ gradus: ⁊ de loco dixerūt vnā ꝑtē ex. xij. signi ꝑtib⁹: q̄ sūt duo gradus ⁊ dimidiū: ⁊ dabāt eis ꝑ dn̄is domoꝝ dn̄os ꝑ ordinationē signoꝝ.

Numerus huiꝰ est ita. īspice ad numerū graduū quos scire volueris cuius duodenarie sūt: ⁊ multiplicabis eos in. 12. ⁊ extrahe triginta gradus ꝑ quolꝫ signo: icipiēdo a signo cui⁹ sūt ipsi gradus: ⁊ vbi finit̄ numerus dn̄s dom⁹ illi⁹ signi est dn̄s duodenari⁹ quā petis: ⁊ suū miscebis iudiciū cū illo domini termini.

¶ Quidam v̄o per alias partes per. x. scilicet signa diuiserunt secutiq̄ꝫ sunt in ordine: id quod chaldei in terminorum ordine sequebantur.

¶ Et aliꝫ diuiserunt ea aliter in. x. s. partes: ⁊ secuti fuerunt in hoc id quod secuti fuerunt chaldei in terminis ordinandis.

¶ Vult dicere ꝙ diuiserūt q̄dlꝫ signū in. 10. ⁊. 10. grad⁹: ita ꝙ signū diuisum sit in tres ꝑtes eq̄les: ⁊ ꝙ in vnaq̄q̄ꝫ ꝑte dn̄et vn⁹ planeta. inuenim⁹. n. ꝙ sapientes antiq̄ vtebant̄ duob⁹ modis. vn⁹ dict⁹ est facies: ali⁹ durugē. De facieb⁹ dabāt p̄am arietis marti q̄ est dn̄s dom⁹. ⁊ zam soli qui eū sequit̄ in ordinatiōe spheraꝝ. ⁊ zam dabant veneri: qm̄ seq̄t̄ solē. Et p̄mā faciē tauri dabāt mercurio qui seq̄t̄ venerē ⁊ zam dabant lune qm̄ sequit̄ mercuriū. ⁊ zam faciē tauri dabāt saturno. ⁊ p̄mā gemino⁊ dabāt ioui. Et ꝑ oia isto mō. Via autē inueniēdi hūc numeꝝ est ita. Aspice ad numeꝝ signoꝝ ab ariete vsq̄ꝫ ad signū illō ponēdo in numero signū illō q̄ð multiplicabis in. z. ⁊ diuides per. 7. donec remaneant septē vel minus septē. Et icipias a saturno ꝑ ordinationē planetaꝝ: ⁊ vbi finiet̄ numerus planeta ipse est dn̄s p̄me faciei illi⁹ signi ⁊ planeta seq̄ns est dn̄s alterius faciei. Alia v̄o maneries q̄ dicta est durongē est id q̄ð dixit solūmō Ptolo. ⁊ ita erāt qui diuidebāt signū ascēdēs in tres partes eq̄les: ⁊ dabant p̄mā ꝑteꝫ dn̄o ascendentis: scðam dn̄o. 5. tertiā dn̄o 9e vt. z. vna triplicitas essent semper. Ecce est manifestū ꝙ isti secuti fuerunt in ordinatione partiū dn̄os triplicitatū: sicut chaldei in ordinatiōe terminoꝝ. Et aliꝫ diuiserūt ēt signa in tres ꝑtes eq̄les alia maneria quā inuenies in libris astrologie. Et aliꝫ diuiserunt signū. in. 9. ꝑtes: ⁊ posuerūt ei nomē neubabar. Sed Ptolo. tenet ꝙ opiōnes iste nō sūt libere nec vlla experiētia eas affirmat: ꝑpter hoc in iudiciꝫ suis oibus eycit ipsas.

¶ Sed qm̄ istoꝝ modus icōueniēs est: eū postponendum fore putamus: aliū v̄o modum queꝫ imitari debemus: qꝛ cōueniens est imitabimur.

¶ Et postq̄ꝫ hec dicta firmitatē nō h̄nt: nec opinionē nature sequunt̄ ab eis deuiare volumus. Et incipiemus loqui aliam q̄ rōne cōuenit.

¶ Aspice q̄uo Ptolo. te docet verba omittere que nō h̄nt firmitatē nec rē nāe sequūt̄: ⁊ q̄uo adhereas v̄bis firmis sequētib⁹ solūmō viā nāe. In hoc enim lucraberis gentem ⁊ vitabis laborē ⁊ penam rei nō profectibilis.

¶ In duodecimis igitur ⁊ terminis a duobus p̄ictis equinoctialib⁹ ⁊ duob⁹ solstitialib⁹ prout libroꝝ auctores explanauere icipiem⁹: ⁊ qm̄ nature vires earumq̄ꝫ similitudines ꝓprie deprehendunt̄: nō nisi a duob⁹ punctis equinoctialib⁹ ⁊ duobus solstitialib⁹ velut p̄diximus inceperūt: nec vllam aliunde incipiēdi habuere occasionē. Nam si aliud initium p̄ter hec reperiret̄ oporteret necessario vt in eoꝝ nā in istius sciētie ꝑfectione nil ꝑficere ꝯcedat̄: vel vt in aliquo ꝓdesse ⁊ ꝯcedat̄ ⁊ obseruet̄. Quod si quis cōcesserit

decipiet: eo q circuli signoꝝ partes per quas he vires eveniunt non observaverit.

Cōvenit.n.nos icipere i duodenarijs ꝛ terminis q̄tuoꝛ punctis tropicoꝝ. nā illi q cōpilarūt libros hꝰ artis: ita nos docuerūt. Ampliꝰ qꝛ videmꝰ q virtutes nature ꝛ acoꝛdamēta sua incipiūt sicut mōstravimꝰ ab istis q̄tuoꝛ punctis ꝛ ab alio loco icipe nō est ratio aliqua: qm̄ si poneremꝰ aliud pncipiū: nisi istud ꝯveniret nos dicere q nā hoꝝ punctoꝝ nō itraverit cōplemētū huius artis vel q dicamꝰ q cuȝ eis completur: ꝛ erraremus si inciperemus ab alio loco.

Ptolo. docet nos q v̄tutes ad nos veniētes a stellis mutātes q̄tuoꝛ elementa: mineras vegetabilia: ꝛ aīalia hoc totū operant̄ aere mediāte: ꝛ docet nos q scire v̄tutem cuiustibȝ eaꝝ est accipe cōparationē eiꝰ a sole qui in rebꝰ oībus dn̄at ꝛ vincit: ꝛ postq̄ ita est ꝯvenit nos scire virtutes graduū suoꝝ in cōparatiōe eoꝝ ad pūctos q̄tuoꝛ tropicoꝝ: qm̄ hi pūct̄ ꝓpꝛie notiores ꝛ manifestiores sūt iter nos q̄ ceteri: qꝛ sol q est res q̄ scimꝰ oīa q̄ sunt in celo: qm̄ ꝯvenit ad vnū hoꝝ pūctoꝝ q̄tuoꝛ mutat̄ tp̄s de vno statu i aliū. Et pp̄ h̄ dixit Pto. q accipiēti h̄ sb aliq̄ loco nisi sb istis punctis. 4. ꝯvenit vt dicat q nā eoꝝ nō est res q̄ hēat hāc artē itrare: ꝛ qui icepit ab alio loco errabit. Cū hoc.n. loco docet nos q̄ō sciamꝰ virtutē cuiustȝ gradus signoꝝ accipiēdo eos in cōparatiōe hoꝝ q̄tuoꝛ pūctoꝝ: sic scimꝰ virtutē stellaꝝ in cōparatiōe solis. Et qn̄ h̄ sciverimꝰ eos poterimꝰ bn̄ oꝛdinare h̄ numero q ei q fuerit maioris ꝯcoꝛdie dabimꝰ vim domus: ꝛ postmodū eā subsequēti: dabimus vim triplicitatis ꝛ postmodū exaltatiōis: ꝛ sic in terminis duodenarijs ꝛ alijs dignitatibꝰ. Nā ꝑ hoc dedit nobis viā Ptolo. q̄ sciamꝰ ꝓ certo v̄tutē cuiusūbȝ gradus signoꝝ: ꝛ cuiusmodi ꝯcoꝛdātiā hȝ cū quolibet planeta. Hec est opinio Ptolo. que ꝯcoꝛdat cū ph̄is: qꝛ semꝑ dȝ hō abscōditū ꝑ manifestiꝰ demōstrare. Nos aūt ivenimꝰ alios q diviserūt signa ꝑ gradus masculinos ꝛ femininos: ꝛ hoꝝ fuerūt q secuti fuerūt regulā duodenarioꝝ: ꝛ posuerūt duos primos gradus ꝛ mediū signi masculini in masculinos ꝛ alios duos ꝛ mediū femininos: ꝛ ita vsq; in finē signi. Et alij dixerūt dictū qd̄ nullā sequebat̄ regulā isto mō.

Aries	Masculi.	8	Femini.	1	Mascu.	6	Femi.	7	Mascu.	8		
Taurus	Femini.	5	Masculi.	6	Femi.	6	Mascu.	4	Femi.	3	Mas.	6
Gemini	Femini.	6	Mascu.	11	Femi.	6	Mascu.	4	Femi.	3		
Cancer	Masculi.	5	Femi.	6	Mascu.	2	Femi.	2	Mascu.	11	Femi.	4
Leo	Masculi.	5	Femi.	3	Mascu.	7	Femi.	8	Mascu.	7		
Virgo	Femini.	8	Mascu.	4	Femi.	8	Mascu.	10				
Libra	Masculi.	5	Femi.	5	Mascu.	11	Femi.	7	Mascu.	2		
Scorpio	Masculi.	4	Femi.	6	Mascu.	4	Femi.	5	Mascu.	8	Femi.	3
Sagitta.	Masculi.	2	Femi.	3	Mascu.	7	Femi.	12	Mascu.	6		
Capricoꝛ.	Masculi.	11	Femi.	8	Mascu.	11						
Aquariꝰ	Masculi.	5	Femi.	6	Mascu.	9	Femi.	7	Mascu.	5		
Pisces	Masculi.	10	Femi.	10	Mascu.	3	Femi.	5	Mascu.	2		

Et fuerūt aliq q posuerūt in signis gradus augētes ꝛ minuētes fortunā: qd̄ tibi scribā vt huius itelligas rōnem ꝛ alioꝝ que dixit: tū si ꝑ hoc volueris opari ꝛ regere: ꝑus te scire ꝯvenit qd̄ est res q̄ nō hȝ rōnē nec ꝓbationē vn̄ ispicias: ꝛ si ꝯcoꝛdaverit cū eo qd̄ dixit Pto. opare ꝑ illō: ꝛ si nō cōcoꝛdaverit nō ispicias in eo: excepto si fueris id expertus: ꝛ sic enī cōmiscebis signatiōnē suā cū eo qd̄ dixit Pto. sciēdo semꝑ q hec significatio graduū debilioꝛ est q̄ significatio planetaꝝ ꝛ radioꝝ suoꝝ. hi v̄o sūt gradus augētes fortunaȝ. Ego tamē sic dico q te scire ꝯvenit q gradus augētes fortunā sūt gradus exaltatiōis solis ꝛ planetaꝝ fortunaꝝ: sic. 19. gradus arietis. 3. tauri. 15. cācri. 27. pisciū. Et sūt illi in qbꝰ adiūgunt̄ termini fortunaꝝ: sic. 13. sagit. ꝛ. 13. pisciuȝ. Et sūt ēt gradus terminoꝝ fortunaꝝ: ꝛ gradus in qbus sunt stelle fixe de natura fortunoꝝ: ꝛ ecōverso gradus in qbus sunt stelle de natura infortuniorum.

Aries	19				Libra	3	5	21	
Taurꝰ	3				Scoꝛ.	7	13	20	
Gemi.	11				Sagit.	13			
Cācer	3	15			Capri.	12	13	14	20
Leo	3	5	7	17	Aq̄ri.	7	16	17	20
Virgo	3	13	20		Pisces	13	27		

Astrologi igit̄ ceteꝝ multū locuti fuerūt de gradibus ꝛ diviserūt eos in lucētes: subricos ꝛ fumosos: ꝛ st ex eis aꝫmena: ꝛ ex eis putei: ꝛ locuti fuerunt de alijs multis: sicut invenies ꝑ libros astronomie. Et si hoc invenerūt experientia bonū est qd̄ operis per hoc. Et si foꝛsitan eis accidit q aliqs planeta vel stella fuerit in gradu vel eiꝰ radius: ꝛ fecit fortunā: crediderūt q gradus hoc fecerit: ꝛ si qd ita cōvenit vt te mutes de vno gradu in aliū. Et hic finem imponimus modo huic nostre rationi.

In almugea. i. in visionē adinvicē facie ad faciē: ꝛ in alchimara. i. splēdoꝛe: ꝛ in his silibꝰ. Caplm̄. 23m.

Dixit Haly.

Postq̄ docuit nos virtutem stellarum ꝛ signoꝝ docet hic nos q̄ō fortificant̄ ꝛ debilitant planete. Qꝛ autē dixit ꝛ alijs rebus talibus: vult dicere propter donū virtutis quā vnus planeta dat alij.

Erraticaꝝ qdē stellaꝝ similitudines signis sunt velut ꝑdiximus. Itē q planete ꝓpꝛie habeant almugeā similr̄ ostendit̄ cuȝ eoꝝ vnusquisq; aliquā in figura cum sole vel luna societatē habuerit: mō qui dicit̄ almugea: h̄ est vt sit inter vnūquēq; ꝛ solē ac lunā ex lōgitudine: q̄ītū est iter ipsius domū ꝛ domū solis: aut lune ex lōgitudine: veluti si venꝰ esset in sextili aspectu alteriꝰ luminaria: ita q a sole occidentalis vel a luna foret oꝛientalis: eēt tunc in almugea. h̄ est ergo modus almugea vniuscuiusq; planetaꝝ cū luminaribus.

Similr̄ dicūt q planete hn̄t essentiaȝ de facie

in faciē ppriā pp ꝑticipationē figure quā hñt cū sole vel luna hoc mō ita ꝙ sit inter quēcūq; eoꝝ qualiscūq; sit ⁊ solē ⁊ lunā tāta lōgitudo quāta est iter domū suā ⁊ domū solis vel lune. verbi grā. ꝙ ven⁹ sit in sextili vni⁹ luminariū. tamē cōuenit ꝙ sit occidētalis a sole ⁊ oriētalis a luna: ⁊ hoc mō erit status de facie in faciē cuiuslibȝ planetarum cum duobus luminaribus.

Hanc viȝ lucrant planete pp ꝑticipatonē quā hñt domus eoꝝ cū domib⁹ duoꝝ luminariū: qꝛ quibet planeta erraticoꝝ hȝ duas domus pp ꝑticipationē quam hȝ quisq; eoꝝ cū nā luminariū: ⁊ illi q hñt domos suas cū duabus domibus luminariū: ⁊ pp hoc ꝯuenit ꝙ habeant vim maiorē: qñ. s. erit iter aliquē eoꝝ et aliqḋ luminariū tanta lōgitudo quāta est iter domū suā ⁊ domū luminaris: in medietate cui⁹ est dom⁹ ipsa. v. g. ꝙ mercuri⁹ sit in. 2. signo a sole ⁊ in. 12. a luna: ⁊ ven⁹ in 3° a sole ⁊ i 11° a luna: ⁊ mars in 4° a sole ⁊. 10. a luna: ⁊ iuppiter in 5° a sole ⁊ 9° a luna: ⁊ saturnus in 6° a sole ⁊ 8° a luna. Nā cū tali q̄le hoc est lucratur pla vim sic magnā ac si eēt in domo sua pp ꝑticipationem quā habent sue domus cū domibus luminariū.

¶ Hoc aūt sequit alchinara que fit cum fuerit in sua haiȝ: ⁊ in eius simili ex locis sibi ꝯuenientibus.

¶ Luminare tñ dicit isto modo qñ fuerit in suo haiȝ aut in loco hñte ꝯcordantiā cū eodem.

¶ Haiȝ est qḋ planeta masculus de die sit sup terrā in signo masculino: ⁊ de nocte sub terra: ⁊ planeta feminin⁹ in signo feminino de nocte sup terrā: ⁊ de die sub terra. Et id qḋ est: haiȝ simile est qḋ sit planeta masculinus in signo masculino ⁊ planeta feminin⁹ in signo feminino: ⁊ ꝙ planeta diurn⁹ sit in die sup terrā: ⁊ nocturnus de nocte super terrā. hoc enīȝ est in quo astrologoꝝ cōitas ꝯcordauit. Et Ptolo. dicit eē haiȝ qñ planeta est in loco ꝯueniēte sibi: ⁊ cū quo hȝ ꝯcordantiā: ⁊ dedit ꝙ illi qui sūt in angulis vel succedētibus sūt aduenīetes: ⁊ q in cadentib⁹ sūt retrocedentes: ⁊ hic acceperunt ductoriā planetaꝝ: ⁊ hoc est ꝙ sit planeta in suo haiȝ in aliquo angulo solis de die lane vō d̄ nocte: ⁊ dicūt planetā exaltatū sup aliū planetā qñ est dexter ab eo: ita ꝙ sit respectu alterius super terram.

¶ Cūq; duas vel plures auctoritates aliqs eoꝝ habuerit: in loco sui gaudij ⁊ honoris esse dr̄. Eorūq; vires tunc augmētant: eo ꝙ signis in qbus sūt assimilant q̄ vires eoꝝ adiuuant. Dñr ēt gaudere cū signis in qbus fuerint predicto mō nō assimilant: sȝ planete que fuerint ex eorum haiȝ ipsorum locis assimilantur: que similitudo lȝ remotissima sit: est tñ aliqua.

¶ Et qñ accidit ꝙ aliqs pla hēat in aliquo loco duas dignitates vel plures: dñr ꝙ est in loco sui gaudij ⁊ honoris: tūc crescit ei⁹ virt⁹ in opando pp similitudinē quā hȝ signū in quo est cū eo: ⁊ pp ꝯcordantiā quā hȝ cūȝ sui nā ⁊ auxilio qḋ sibi dat: ⁊ dñr ꝙ planeta gaudet q̄uis nō cōcordet cū signo in quo existit pp ꝯcordātiā quā diximus. nā ꝯcordāt loca cū planetis q sūt de suo haiȝ: ⁊ hec ꝑticipatio est a longe: tñ participatio est: ⁊ propterea vim lucrantur.

¶ Ptolome⁹ noiat in h̄ loco status planetaꝝ respcū vnius ad aliū: ⁊ dicit ꝙ planete gaudēt ⁊ fortificant cū habuerit ꝑticipationē vni⁹. s. cū alio q secū ꝯcordet ꝯcordia nāli vł accītali: q̄uis planeta nō sit q se in signo ꝯuenienti sibi ⁊ eꝯ. nā tūc minuit de statu suo planeta ⁊ debilitat qñ ꝑticipationē habuerit cū alio planeta sibi ꝯtroꝝ accn̄s vel per nām. hi vō status f̄m ꝙ multi sapiētū dixerūt sūt vndecim modi cōpleti: qm̄ oēs alij status ad hos vndecim referunt: ⁊ hñt vnā ad quā reuertunt radicē. hoc enīȝ est ꝙ planeta leuis sp̄ viȝ suā exhibet pōderoso: excepto si leuis tot habuerit dignitates in signo in quo existit: quot in v̄tute superet pōderosuȝ. ¶ Daꝝ p̄mus modus est dare vini. Et h̄ qñ planeta est in aliq̄ suaꝝ dignitatū applicās alij hñti viȝ eo maiorē: tūc eni dicūt ꝙ vim suā dedit. ¶ 2[m] dicūt dare nāȝ: ⁊ hoc est qñ planeta applicat alteri q sit dñs dom⁹ in q̄ existit aut triplicitatis vel dignitatis. ¶ 3[m] dñt 2[m] dare nām: ⁊ hoc qñ duo planete mēt applicāt: ⁊ est vterq; eorū in aliq̄ dignitate ipsius. ¶ 4[m] dicūt lucē: ⁊ hoc est duobus modis: vn⁹ qñ planeta separat ab aspectu vnius: applicās aspectui alterius: tūc eni trāsfert nām primi ad 2[m]. Alius est ꝙ vn⁹ planeta applicet alteri: tūc eni 2⁹ trāsfert nām primi ad alterū 3[m]: q̄uis nō applicet ei primus. ¶ 5[m] dicūt lucē reddere: ⁊ est hoc duob⁹ modis. vn⁹ est: qꝛ duo planete applicent vni ⁊ ipsi nō se videāt inter se: hūc enim receptorē dicūt ꝙ lucē vnius reducit ad lucē alteri⁹. Ali⁹ est ꝙ vnus planeta applicet duob⁹ vel plib⁹: ⁊ isti planete nō se aspiciāt: vn⁹. s. aliū: applicās eni eis reducit lucē vni⁹ ad aliā. Et si planeta q lucē colligit alioꝝ aliquē locū aspexerit firmamēti: dicūt ꝙ planeta ipse reducit lucē aliaꝝ ad locū ipm. Postmodū cū acciderit: vt planete qui hñt iter se ꝯcordātiā nālem vel accidentalē siue pp aliquā ipsaꝝ p̄dictaꝝ dignitatū. sicut est domus aut exaltatio: vel triplicitas aut terminus: vel haiȝ aut gaudiū habeāt iter se horū p̄dictaꝝ: hñt vini ⁊ posse maius in ope. ¶ 6[m] dicūt ꝓhibere lucē: ⁊ h̄ est duob⁹ modis. vn⁹ est in ꝯiunctiōe: ita ꝙ tres planete sint in vno signo i diuersis gradib⁹ ⁊ in plib⁹ gradib⁹ pōderosus. nā ille de me⁹ ꝓhibȝ ne p̄m⁹ applicet pōderoso donec eū trāsiuerit: ⁊ si ille q fuerit in min⁹ gradib⁹ pōderoso fuerit ꝯcordat⁹ est malū. ⁊ si discordatus ⁊ ille de me⁹ accordat⁹: est mali⁹. Ali⁹ est: qꝛ duo planete sint in vno signo: ⁊ leuior pōderosiori applicet: ⁊ alter planeta eidē applicet pōderoso ꝑ aspectū. nā ille q est cū pōderoso in vno signo ꝓhibȝ ne ille q eū aspicit sibi applicet si grad⁹ fuerit eq̄les: tñ si ille de aspectu in gradib⁹ fuerit vicinioribus pōderoso applicatio sua erit ⁊ nō alterius. ¶ 7[m] est reddere virtutē: ⁊ hoc est qḋ planeta applicet planete retrogrado aut cōbusto. nā ille retrogradus vł cōbustus viȝ reddit ei q sibi applicat: tñ si ambo fuerit i angulis vel succedentib⁹: vel leuis in angulo fuerit: redditio ipsa erit cuȝ ꝓfectu: sed si planeta leuis cadēs fuerit ⁊ in angulo pōderosus vł ambo sint cadētes: redditio erit cū damno. ¶ 8⁹ dicit trāsitus: ⁊ hoc est qñ planeta vadit vt applicet alij: ⁊ anteq̄ eū attingit exit de signo illo ⁊ trāsit ad aliud: ⁊ venit alter planeta paucoꝝ graduū q signū ipm aspicit ⁊ planete applicat pōderoso applicatiōe tali q̄lis p̄ma. ¶ 9⁹ dr̄ cespitatio: ⁊ hoc est qñ planeta vult applicare alij ⁊ anq̄ ei applicet fit retrogradus: ⁊ d̄struit applicatio ipa. ¶ 10⁹ dr̄ disturbatio: ⁊ hoc est qñ planeta leuis est multoruȝ graduū: ⁊ alter planeta pōderosior est paucoꝝ graduū: ⁊ alter leuior p̄ vult applicare pōderoso: ⁊ anq̄ sibi applicet fit retrogradus p̄mus leuis graduū multoꝝ ⁊ applicat pōderoso: ⁊ eū retrogradādo ꝑtransit: ⁊ applicat ei qui leuior erat eo. ¶ 11⁹ est abscissio luminis: ⁊ hoc est qñ planeta vadit vt applicet alteri: ⁊ est alter planeta in scdo signo a signo pōderoso: ⁊ anteq̄ sibi applicet fit retrogradus planeta q est in 2° signo: ⁊ iungit cū pōderoso: ⁊ abscindit lumē p̄mi leuis. Siir qñ planeta vadit vt appliceȝ alteri: ⁊ ille alter vadit vt applicet alteri pōderosiori eo: ⁊ anq̄ leuis applicet mediano applicat medianus alteri ponderosiori eo: ⁊ sic

obscindit lumē medij ad leuez. per hanc eniz regulā scies status planetarum vnius. s. cum alio.

¶ Cūqz in locis extraneis. s. in hajz suis hajz ꝯtrija inueniunt: eoꝝ vires ꝓprie valde decrescūt: ⁊ tūc fiūt eorū cōplexiones signoꝝ in qbus fuerint cōplexioni ꝯtrarie. Quapp̄ fiet ex hoc opus ex duab⁹ naturis collectuz.

¶ Et si fuerint īuenti in locis peregrinis in hajz ꝯtrio suo: debilitat̄ multū virt⁹ eoꝝ ⁊ fit sua cōplexio ꝯtria cōplexioni signoruz in qbus morant̄ ⁊ opus cōpositū opant̄ duab⁹ naturis diuersis.

¶ Uirtutes planetaꝝ debilitant̄ cū in locis fuerit peregrinis cū qbus nō habeāt ꝯcordātiā per essentiā nec p accns: ⁊ qn̄ ita sūt opus suū imitat̄ nāle: ⁊ fit cōpositū fm cōmixtionē vtrūqz: ⁊ hoc idē est iter planetas. s. vnū ⁊ aliū. nā planete hn̄t loca in qbus fortificant̄ ⁊ in qbus debilitant̄: ⁊ in qb⁹ sūt fortunati. Loca. n. in qb⁹ fortificant̄: sūt qn̄ sūt septētrionales: aut ad suos angulos ascēdētes vel exeūtes de sub radijs solis: aut qn̄ separāt̄ ab īfortuna ⁊ applicant̄ fortune: vel ꝙ sint in angulis aut in succedētib⁹: vel ꝙ sint tres supiores orientales a sole: ⁊ ven⁹ ⁊ mercuri⁹ occidentales: aut ꝙ masculi sint in quartis masculinis: ⁊ feminini in q̄rtis femininis: aut ꝙ sint festini motus ⁊ acuti lumine aut numero: aut ꝙ sint in aliq̄ dignitatū suaꝝ vel in suo gaudio: aut in ariete vel in tauro: siue cū capite draconis: aut i duob⁹ gradib⁹ qui dicti sūt fortune: vel ꝙ se aspiciant cuz fortunis: aut ꝙ sint in gradib⁹ lucidis: vł ꝙ separent̄ a fortuna ⁊ applicent fortune: aut ꝙ sint in bono aspectu solis vel lune: ea exn̄te fortunata. loca vo in qbus debilitantur sunt ꝯtraria eis in qbus fortunant̄. vbi gr̄a. ꝙ sint īnirātes sub radijs solis vel iuncti cū infortunis: aut in malo statu eaꝝ: vel ꝙ separent̄ a fortuna ⁊ applicēt infortune: aut ꝙ sint in opposito dignitatū suaꝝ vel ꝙ sint in via cōbusta: ⁊ hoc est a. 19. gradu libre: vsqz ad 3ᵐ gradū scorpiōis: aut ꝙ sint cū cauda dracōis aut sił'b⁹. ¶ Uolumus aūt loqui de capite draconis ⁊ cauda: huiusqz nō accidit nobis loq de hoc. Dico ꝙ planete fortificant̄ qn̄ sūt in septētrione: ⁊ debilitant̄ cū sūt in meridie: sapiētes antiq posuerūt nouē punctis in qbus incidunt̄ circuli planetaꝝ cū circulo solis caput ⁊ cauda: capita sūt pūcti vn̄ discedūt planete a circulo solis ⁊ vadūt vsus septētrionē: ⁊ caude sūt pūcti vn̄ discedūt ⁊ vadūt vsus meridiē. Et qꝛ luna est manifestioris opis eteni circulus inclinat̄ ad punctū in quo īcidit̄ cū circulo solis: q̄libz die mutat̄: ꝯueniu vt ei⁹ caput ⁊ cauda op⁹ habeāt manifesti⁹ q̄z sit illud alioꝝ planetaꝝ: ⁊ pp̄ h̄ dixerūt ꝙ caput hz vim siue nāz augēdi: qꝛ si auget planete viz maiorē: ⁊ cauda hz minuēdi nāz: qꝛ planete fiūt minoris virtutis qn̄ descendūt vsus meridiē. Et aliq dixerūt ꝙ caput hz nāz fortune: ⁊ cauda infortune: ⁊ in alio quidē toto quod diximus scita est ratio propter quam est.

¶ In alictisal. i. cōtinuatione ⁊ alnisigref. i. separatione: ⁊ in alijs fortitudinibus. Caplm̄ 24ᵐ.

Hius capli gn̄ale est verbuz ꝙ planete q precedūt ⁊ qui alioꝝ petūt coniunctionez sint in eorum alictisal: nisi grādis sit inter eos lōgitudo que duab⁹ medietatibus corporū duoꝝ planetarū maior existat si fuerit alictisal ex cōiunctione vel ex dictaruz figurarum aliqua.

¶ Ea q̄ caplo isto cōueniūt nos dicere: sūt: qꝛ cū planete vadūt vt alijs appropinquēt dicit̄ applicatio eoꝝ: nisi ab eis mltū fuerint elōgati trāseūdo medietatē corpoꝝ duoꝝ plāetaꝝ siue sit applicatio corpalis siue per figurā aliaꝝ p̄dictaꝝ.

Planeta leuis est q applicat ⁊ viz donat: ⁊ pōderosus ille q viz recipit: ⁊ applicatio erit quādo erit iter eos min⁹ medietate corpoꝝ suoꝝ leui ad pōderosuz eūte: ⁊ cū secū eq̄lis fuerit in gradib⁹ ⁊ minutis applicatio est cōpleta: ⁊ cū in plib⁹ gradib⁹ fuerit est separat⁹ ab eo. Hec vo sūt planetaꝝ corpa: sol. 15. gradus añ ⁊. 15. retro. luna. 12. añ ⁊. 12. retro. saturn⁹ ⁊ iuppit. 9. añ ⁊. 9. retro. mars. 8. ante ⁊. 8. retro. ven⁹ ⁊ mercuri⁹ vterqz. 7. añ ⁊ 7. retro. Hec eni est opio vniuersitatis astrologoꝝ: Pto. eni tenet ꝙ sit alio mō fm ꝙ in vbis suis appet. nā tenet ꝙ totū corp⁹ solis añ ⁊ retro sit. 17. gra. ⁊ lune. 12. ⁊ medi⁹: ⁊ saturni. 10. ⁊ iouis. 12. martis. 7. ⁊ medi⁹. vene. 8. merc. 7. Et tz ꝙ qn̄ fuerit iter vnū planetā ⁊ aliū siue p corporalē ꝯiūctionē siue p aspectū q̄tū est medietas sui corpis ꝙ applicet ei: figure nanqz quas dixit sūt q̄tuor aspectus: ⁊ ꝙ sint a quatuor punctis tropicoꝝ equaliter elongati.

¶ Propter qd̄ vtile est in ictisal ꝯiunctionis eoꝝ latitudinem cōsiderare. Simił'r etiam valet in alnisigref cōiunctionis eoꝝ latitudinem considerare.

¶ Et pp̄ hoc magnū est ꝓficuū in applicatione coniunctionali latitudinem aspicere planetarū ⁊ similiter in separatione coniunctionis.

¶ Cōuenit vt in ꝯiunctiōe aspiciat̄ ad planetas se ꝯiungētes: ⁊ si fuerit in latitudie vni⁹ medietas suoꝝ corpoꝝ erit applicatio: ⁊ si magis non erit.

¶ In alictisal aūt ceteraꝝ figurarū h̄ obseruare supuacaneū est: eo ꝙ oēs eoꝝ radij vsqz ad terre dimidiū semp extendunt̄: ibiqz ex omni pte ꝯiunguntur.

¶ In alijs vo applicationib⁹ que sūt per figuras quas diximus īspicere latitudinē superfluitas est qm̄ oēs sui radij applicant semper admodū terre: ⁊ ab omnibus partibus cōiunguntur.

¶ Inspicē latitudines planetaꝝ: qn̄. s. vnus applicat alij p figuras predictas: res est que nō ꝓficit: ⁊ hoc manifestuz est: qm̄ vtutes applicāt per rectas lineas a q̄libet pte terre ⁊ ibi ꝯiungunt̄: ⁊ fit vna cōmixtio diuersa per se cuiuslibz eorum. Et Ptolo. ponit quēlibet punctū terre fm terram totā: quoniā tota terra est fm punctū respectu spherarum planetarum. nā hec est opinio Ptolomei.

¶ Manifestū est etiā ex premissis ꝙ oīum planetaruz vires inuestigāde sunt ex eoꝝ naturis ꝓprijs ⁊ ex signis: nec nō ex figuris quas hn̄t in collatiōe solis: anguli quoqz fm hoꝝ oīum p̄dictū modū. In hoꝝ autē viriuz quātitate scire debem⁹ ꝙ cū fuerint oriētales ⁊ eoꝝ motus ꝓprius augmētabit̄: erunt q̄z fortes eē poterunt. Cumqz minuet̄ eoꝝ motus occidentalesq̄z fuerint: erunt debiles quātum esse quibunt.

¶ De leui scire possum⁹ p ea q̄ dixim⁹ in hoc libro ꝙ nos īspicere cōuenit ad planetaꝝ virtutē nature ꝓprie ac signoꝝ in qbus morant̄: ac figurarum q̄s hn̄t respectu solis: ⁊ angulorū fm ꝙ locuti sumus in oib⁹ reb⁹ istis: ⁊ cōuenit vt sciamus quātitatē sue virtutis: qn̄ fuerint oriētales ⁊ aucti in motu ꝓprio. nā tūc erūt maioris virtutis q̄z eē possint: ⁊ quādo fuerint minuti motu ⁊ occidētales erunt debilioris virtutis.

¶ Si ante patefactū est nobis ve᷑ ⁊ mercuri⁹ cū fuerint

oriētales

occidētales τ aucti motu sūt fortiores q̃ cū oriētales fuerint aucti motu. Ptol'. aūt tenet q̄ oēs planete sūt maioris ṽtutꝭ qñ sūt oriētales: q̃ qñ sūt occidētales: qm eiꝰ ṽtꝰ sup terrā appet añq̃ ṽtꝰ sol'. vl't aūt dico q̄ stoꝛꝰ planetaꝝ respectu solis sūt isti: saturnꝰ: iuppiter: mars qñ exeūt de sub radijs sūt oriētales aucti ṽtute donec elōgānt a sole. 30. gradus: τ postea sūt oriētoles ṽtute cōpleti dōec puenīūt ad gradus. 60. postmodū sūt oriētales eūtes ðbilitādo se dōec sūt in statiōne prima retrogradati volētes: τ durabūt orientales debiles donec sint in opposito solis: postmodum redibunt esse oriētales retrogradi aucti ṽtute donec sint directi q̄ erūt occidētales cōpleti ṽtute donec erūt in sextili solis: postea durabūt occidētales euntes debilitādo se donec erunt cū eo solē. 30. gradus: postmoduꝫ erūt occidētales debilitate cōpleti donec erūt cōbusti. Venus τ mercurius postq̃ separant a sole τ sunt retrogradi dicunt oriētales debiles donec elongant a sole. 7. gradus τ mediuꝫ: τ postea erunt oriētales aucti virtute donec sint directi: postmodū erunt oriētales virtute cōpleti donec intrent sub radijs. τ qñ ingrediunt sub radijs erūt orientales debiles donec sint in vno pūcto cū sole. τ qñ sunt in vno minuto seu pūcto cum sole: vel q̄ sit īter eos minus. 16. minutis dr̄ çanum. Et fm hāc regulā in oibꝰ alijs te īspicē opꝫ. nā h̄ totū ē fm opionē cōitatis astrologoꝝ. Et tu h̄ adiūgas ei q̄d dicit Ptol'. τ iudica fm sensuꝫ tuū: postmodū erūt occidētales debiles donec elōgant a sole. 7. gradus τ dimidiū. postea erūt occidentales fortes donec retrogradentur: τ tunc erūt occidētales ðbiles: τ dr̄ planeta qñ exit de sub radijs: τ alij nō applicet q̄ ē in luce sua: τ dr̄ planeta q̄ sit lōginquꝰ ab applicatione qñ alij nō applicat exñti in illo signo donec trāseat duos terminos: τ dr̄ planeta q̄ ē sylvester qñ in toto ipso signo alij non applicat: τ cū planeta sub radijs ingredit dicit combustus donec exeat de sub radijs.

¶ Idē ēt eis ꝯtigit fꝫ suoꝝ orizōtiū q̄litatē. Nā cū i celi medio fuerit vl' cū ad celi mediū ascēderit: erūt fortissimi: gradati aūt a fortitudie declināt fm eoꝝ a celi medio remotionē. Cū. n. i ipo oriētali pūcto orizōtis extiterit nō erūt ita fortes: in occidētali ṽo minus.

¶ Dicemus etiā qñ sunt valde fortes: h̄ est qñ sunt in. 10. vel. 11. Et sequit h̄ in virtute qñ sūt in ipsa orizonta τ maxime in orientali.

¶ Vult dicē q̄ qñ sūt in ascēdēte aut occidēte: vel in. 11. q̄ sequnt eos q̄ sūt in. 10. ṽtute. τ magis ille q̄ est in ascēdēte q̃ q̄ ē i occñte: sic ille q̄ ē in 10. ē maioris ṽtutꝭ q̃ q̄ ē in. 11.

¶ Et cū sub terra fuerit in oppōne medij celi: vel īter occidētē τ angulū terre: minus adhuc fortes existēt.

¶ Silr̄ qñ fuerint in opposito medij celi sub terra aut inter occidēs τ oppositū medij celi.

¶ Vult dicere de 4° τ 5°: τ q̄ virtus. 4. vim sequitur occidentis: τ virtus. 5. sequitur vim. 4.

¶ Silr̄ ēt fortes eē dr̄r cū nō ex hac: iꝫ ex alia figura aliquā hūerint cū ascēdēte societatē. Cū aūt istoꝝ nil fuerit ðbiles erūt τ nullā fortitudinē hēre putabunt.

¶ Silr̄ qñ hūerint pticipationē in figura cū ascēdēte in alia manerie: τ qñ nō fuerint in aliq̄bus hoꝝ statuū sunt debiles τ virtutē nō habent.

¶ Vult dicē q̄ qñ fuerint in 9° aut in 3° vel elōgati a duobus punctis equinoctij tm̄ quantū est elōgatū ascēsus h̄ mō vim habebunt. τ si non fuerint in aliquo p̄dictoꝝ modoꝝ sūt debiles nec vim hn̄t: tu aūt īspicias ptē quā hꝫ q̄lꝫ in ṽtute: τ misceas ac iudices fꝫ illō. Hic ꝯficit pꝰ ps libri Ptolomei: cū 3° tractatu glose Haly heben rodan.

¶ Tractatus primus glose Haly sup p̄mo tractatu secūdi libri quadripartiti Ptolomei. Dixit Haly.

In primis tractatibus nr̄is mōstrauimus per dicta Ptol'. q̄ rōnabile conuenit vt hō in hac arte ꝯfidat. τ pbatio eū rōne ꝯcordat. τ mōstrauimus quātū est pficuū q̄d hō pōt de hac arte hēe. τ q̄ artiuꝫ nulla est in q̄ maiꝰ sit pficuū pro p̄parādo corpa τ aiaꝫ q̃ ista. Et q̄cq̄d dixit Ptol'. de radicibus τ regulis de ṽbo ad ṽbū glosamus. Et nunc volumus icipere ad glosandū regulas qbꝰ hō pōt scire accidētia oīa ꝯtingētia in h̄ mūdo: icipiētes p̄mitus noiore regulas qbꝰ hō scire pōt accidētia magna: put sūt regnatus: secte: p̄lia magna: caristia: τ res oēs cōprehēdētes gentē vnā vel plures. Nā sūt regule qbus Ptol'. locutus est in hac pte 2°. Et q2 maior ṽtus minorē supat: τ ḡnale cōprehēdit pticulare. p̄ locutus est de magnis accidētibꝰ anteq̃ de natiuitatibus. τ fꝫ h̄ dicit Hermes in li° accidentiū q̄ qui anno nascit fortunato magnā hꝫ in fortuna partē. τ h̄ affirmat id q̄d dixit. q̄ si luna τ mercurius dānati fuerint in reuolutione anni: mundani qui nascent ipso anno: erūt pro maiori parte nescij: nisi in eoꝝ natiuitatibus ṽtus sic magna fuerit que vincere possit huiꝰ reuolutionis significationem. Et postq̃ Ptol'. vir bonus τ pfectus: ac Hermes in hoc sunt ꝯcordes: ꝯuenit vnicuiq3 volēti loq̄ de natiuitatibus vt de ḡnalibus primo loquatur.

¶ Incipit subsequenter tractatus secūdus libri quadripartiti in quo sunt. 13. capitula.

¶ In ḡnali diuisione huius scientie. Cap. p̄m.

Cū itaq3 in qbꝰ p̄mittēda sustētant τ qbꝰ in inq̄sitione pnosticādi pticularis vti opꝫ: ea que ḡnal'r a nobis premissa sunt satis sufficiunt.

¶ Bene sufficit nob id q̄d vl'r locuti sumꝰ sup his in qbꝰ oꝫ īspicē in mō ppositi ḡnalis pro pticularibus huiꝰ artis.

Vult dicē q̄ ea q̄ dixit in pª pte sūt ḡnalia oibꝰ ptibus huius artis. τ dicit pro his q̄ sunt in hac arte res particulares: q2 de ipsis partibus ars tota cōponitur.

¶ Nūc aūt velut ꝯñs ē fmo pticulariū q̄ h̄ mō pnosticādi dephēdant: post p̄dicta subiūgat in quo directo tramitē rebusq3 nālibus ꝯueniētē exequemur.

¶ Et volumus nūc adiūgere in hoc sequēdo id q̄d diximus loqui de pticularibus q̄ pñt attingi de hac manerie pnosticationis semper imitando viam que pertinet ad rem nature.

¶ Vult dicē q̄ applicabit pticularia huiꝰ artis cū vl'ibꝰ q̄ in pª pte narrauit. τ id q̄d dixit hac manerie pnosticationū: est vt diuidat pnosticatiōes huiꝰ artis a pnosticationibus phice augurijs τ silibꝰ. Q̄d aūt dixit imitādo viā q̄ ptinet ad nāꝫ: dixit eo q̄ oia de qbꝰ loquit in h̄ li° sūt fꝫ nāꝫ. v.g. postq̃ cōplo martis operat caloreꝫ: τ calor opat rem talem: τ talē opat mars: τ sic res vna aliā ꝯtinuate subsequit: ita q̄ res posterior reuertitur ad opus martis pp calorem: τ sic res alie de medio opus martis sequunt.

¶ Dicemus q̄ q2 stellarū pnosticatio i duo diuidit: q̄ sūt maiores τ potiores eiꝰ ptes: q̄rū p̄ma τ q̄ ē vl'is illa ps est q̄ icit q̄d in regionibus ac terris futurū sit vocaturq3 ps vl'is. Scd̄a ṽo ps q̄ p̄dicta minꝰ ē vl'is est illa q̄ q̄d vnicuiq3 futurū sit dephēdit: noiaturq3 natiuitatū scia: vl'eꝫ ptē p̄mittendā dignū fore putaui: eo q̄ hec vl'is alterat occasionibus: que particu-

-lariũ fortiores τ maiores esse dicuntur.

¶ Et diceni⁹ ita ꝙ postq̃ ꝓnosticatiões astronomie diuidũt̃ i duas ptes maiores τ nobiliores. τ p̃ria ps gn̄alior ē.s.ē ea q̃ scire possum⁹ id qđ accidit regib⁹ ciuitatib⁹ τ gētib⁹: τ h̄ ē ps dcā vlis. scđa ps q̃ dcā ē ꝑp̄ria ē ea q̃ scire possum⁹ id qđ accidit cuilibꝫ hoi ꝑ se: τ ē ea q̃ di ars natiuitatũ ꝯuenire tenem⁹: vt in pte vli p̄rio loq̄mur: eo ꝙ vlia semꝑ ꝯtingũt a causis maiorib⁹ virtutisq̃ maioris q̃ sint ille q̄bus eueniũt p̄ticularia.

¶ Qñ ex arte iudicioꝝ astrono̾ accipiem⁹ ea q̃ vadũt ẜm nãꝫ iueniem⁹ ꝙ id qđ accipim⁹ diuidit̃ i duas maneries. vna ē ꝓno̾ vlis gn̄alr̃ ꝯp̄hēdens gētē magnā. alia ē ꝓnosticatio q̃ ꝑ p̄tinet ad quēlꝫ hoīeꝫ ꝑ se: q̃ones tñ τ electiões sẜ res d̄biles satis: nec rē nālē ꝯsequunt̃: nec mltũ a lōge.

¶ Quapꝑ q: debiles nature sub fortiorib⁹ τ p̄ticularia sub vlib⁹ in suis oib⁹ q̄litatib⁹ ꝯtinent̃: necesse est vt q̄ obseruare querũt p̄ticularia: ea q̃ sunt vlioꝛa τ maioris occasionis prius obseruare festinent.

¶ Quia nãe d̄biles sẜ nō adeo nobiles sic fortes nec p̄ticularia sic vlia in reb⁹ oib⁹ ꝯuenit modis oibus volētibus in p̄ticularibus inspicē: vt p̄rimo ĩspiciāt ea q̃ gn̄alia sunt τ maiores cause.

¶ Hec ē regula quā añ dixim⁹ τ ē ex duab⁹ reb⁹ cōposita. vna ē ꝙ nãe d̄biles a fortiorib⁹ supant̃. alia ꝙ p̄ticularia sẜ sub vlib⁹: τ ẜꝫ h̄ qñ d̄bilē iueniem⁹ vtutē: sciem⁹ ꝙ fortis d̄bilē supat τ ad se ꝯuertit̃: τ qñ rē vleꝫ iueniem⁹: sciemus ꝙ p̄ticularia q̃ sẜ sub ea sũt applicata sibi. vñ pp̄ h̄ ꝯuenit vt ĩspiciam⁹ p̄ı oiūꝫ: i legib⁹: i regnis: τ oi re vli τ vtutis magne ꝑ q̃ i his q̃ h̄ sequũt̃. v.g. si i scō aliqu⁹ regꝫ inspicere voluerim⁹: p̄ d̄bem ĩspicē i lege sua euiꝰ vtuteꝫ hꝫ: postmo̾ i regradatiōe sua: deide in ei⁹ natiuitate ꝑp̄a. Et ꝯiūgēdo signatiōnē hui⁹ toti⁹: sciem⁹ ꝑ certo id qđ erit de eo: τ ꝯuenit vt sic faciamus in his oibus de hac arte.

¶ Et qñ ex his vlib⁹ obseruatiōib⁹ q̄dā gn̄alia regionũ idicāt: q̄dā vo gn̄alia terraꝝ: q̄dā āt ipedimēta magna τ gn̄alia: velut ꝑlia: mortalitates: fames: terremotus: submersiões: τ his silia. q̄dā āt minora his p̄dictis ipedimēta d̄mōstrāt: q̃ i q̄busdaꝫ horis ꝯtigũt: vt anni tēpoꝝ mutationes: caloris ac frigoris ac ventoꝝ augmēta eorũq̃ diminutiones: itēsiones etiam eaꝝ atq̃ remissiones: abundantie pluuiaꝝ ac siccitates: τ his silia: τ q: qđ ex his duab⁹ p̄tib⁹ p̄cedit: est scia eoꝝ etiā q̃ gn̄alr̃ in regionib⁹ futura sũt: magnorũq̃ impedimētoꝝ ꝑpter p̄dictas occasiones.

¶ Qm̄ ꝑ vnā ptē hoꝝ vliũꝫ scim⁹ qd in regionib⁹ magnis accit: τ ꝑ aliā id qđ accidit i aliq̄b⁹ ciuitatib⁹. Et ꝑ aliquā ptē scim⁹ magnas pestilētias gn̄ales: put sũt mortalitates magne: fames magne: ꝑlia magna: terremot⁹: submersiões in aq̄s τ silia: τ eaꝝ sũt q̃ significāt pestilētias istis minores aliq̄b⁹ tp̄ib⁹ ꝯrigētes: sic mutatiões q̃ i tp̄ib⁹ anni accidũt d̄ augm̄to caloris vl̄ frigoris aut maioꝝ vētoꝝ: siue de hoꝝ d̄cremēto: aut de hoꝝ fortitudie vl̄ d̄bilitate: aut de victualiũ defectu: siue de hoꝝ abundātia: vl̄ in his talibus. Et id qđ ē p̄rio maioris virtutis est ea scire q̃ in regionibus magnis accidunt: τ pestilētias magnas veniētes a magnis causis, put diximus.

¶ Ipse notificat in h̄ dcō: q̄bus cognoscit̃ ꝓnosticatio magnoꝝ accidētiũ: dicēs ꝙ nobis ꝯuenit ꝑponere gn̄alius τ ꝙ q̄ maiori ꝯuenit: τ adiungere semꝑ p̄ticulare vli ipsius cōp̄rehēdēti: τ debilē significationē forti cōp̄rehēdēti ea: τ h̄ mō sciemus significationē certā: τ ꝑpter h̄ ordinauit verba sua in hac pte: ẜm ꝙ retulit in hoc dicto.

¶ In q̃ reꝝ cognitiōe duob⁹ ꝑp̄e vtimur: q̄rũ alteꝝ ē signoꝝ τ stellaꝝ i vnoq̄q̄ climate silitudo: alteꝝ vo sẜ signa i horis τ horis ac i silib⁹ p̄tib⁹ ꝯtigētia ẜꝫ lune τ sol̄ eclipticas ꝯiūctiões atq̃ ꝯuētiões: atq̃ ẜꝫ erraticaꝝ stellaꝝ d̄ sub radijs appitiões earũq̃ ẜꝫ statões.

¶ Et q: duo sũt q̄b⁹ h̄ totũ scire possumus: vnũ est accordamētũ signoꝝ τ stellaꝝ cuilibꝫ climatũ. Aliud est signalia q̃ apparēt in aliq̄b⁹ tp̄ib⁹: τ p̄tibus ꝯuenietibus loco ẜꝫ ꝯiūctiones τ oppositiones eclipsiũ solis τ lune: τ ẜꝫ apparitiones planetaꝝ extra radios τ stationes eoꝝ.

¶ Hec ē maior regula quā oꝫ te mltũ i memoria retinē: q: de reb⁹ accidētib⁹ q̃s narrauit: dixit ex eis ē q̃ cōp̄hēdũt regiões magnas: τ ex istis sũt pestilētie magne mltũ: τ ex eis sẜ pestilētie p̄ticulares: τ vnāquāq̃ eaꝝ scire possum⁹ añq̃ eueniat reb⁹ duob⁹. vna ē ꝯcordātia signoꝝ τ stellaꝝ cũ regionib⁹: τ h⁹ ē res vlis hñs vim magnā valde. alia signalia. nã docuit nos signalia gn̄alr̃ in h̄ dcō qñ dixit ꝙ h̄ signalia opant̃ i regionib⁹ q̃ sũt ꝯuenietes gradib⁹ in q̄b⁹ sũt: τ eoꝝ opa apparēt ẜꝫ accordamētũ 3taꝝ illaꝝ: τ ẜꝫ loca stellaꝝ hora illa. Hec.n. signalia q̃ dixi. vult dicē eclipses: ꝯiūctiões: τ talia sic h̄. Vñ qdē locut⁹ fuit d̄ eclipsib⁹ sol̄ ꝑpe: q: vt⁹ sol̄ τ lune fortior ē τ nobilior cũ ceteris stellaꝝ vtutib⁹: sic dixim⁹ i p̄ tractatu. Et ea q̃ ide ꝯueniũt sẜ nālia: τ hec applicēt ad diuersas ptes ẜꝫ ꝙ alie vtutes stellaꝝ reliq̄rũ cōmiscēt̃ cũ vtute sol̄ τ lune: q: qñ luna iūgit̃ soli absq̃ vlla latitudīe. τ sol eclipsat⁹ fuerit: cōmiscet̃ vt⁹ sua cũ vtute ipsi⁹: τ ide cōponit̃ vna cōplo. Et silr̃ qñ luna eclipsabit̃: qñ hora ipsa sẜ ambo sup vna recta lica. Et qñ vt⁹ sol̄ cũ vtute lune iūgit̃: τ cōmiscet̃ cũ eis vtutes aliaꝝ stellaꝝ: cōponit̃ ex h̄ toto vna cōplo vñ ligat̃: ꝯueniũt inter nos q̄dā spūal̄ vt⁹ hñs tale op⁹ τ mltũ mai⁹ τ gn̄ali⁹ τ forti⁹ alijs vtutib⁹ q̃ d̄ ceteris cōmixtionib⁹ cōponũt̃: τ id qđ opat̃ h̄ vt⁹ ē magꝫ res a re ꝯueniēs nāli ẜꝫ ꝙ trahit̃ vt⁹ vices i hac cōplone: τ pp̄ h̄ sẜ vtutes q̃ ligāt̃ sole ac luna: q: qñ ꝯiūgunt̃ cũ ꝯiūctionib⁹ planetaꝝ supioꝝ: sic ē ꝯiūctio saturni vl̄ iouis vl̄ martis: aut hoꝝ triũ: τ fuerit ꝯiūctio i locis vim magnā hñtib⁹: accidũt ex his vtutib⁹ opa mag⁹ τ sup ma mltũ: qđ te itelligē i antea faciem⁹: τ h̄ ē opio Ptolo. tñ illi q̄ dixerũt ꝙ ꝯiūctiones planetaꝝ soloꝝ hñt vtutes opantes opa mag⁹ valde: dixerũt dcm̄ vanũ: q: vt⁹ saturni τ martis qñ ꝯiūgũt̃ i cācro: nec vt⁹ saturni τ iouis cũ i aliq̄ signo ꝯiūgũt̃: neq̄ applicare vt viꝫ hēat opandi rē aliquā nisi liget̃ cũ eis vt⁹ sol̄ τ lune. Et si rē aliquā opabunt̃ erit d̄bilis τ modice durabilitatis: tñ qñ acciderit cũ eis ꝯiūctio vl̄ oppō eclipsal̄: sit ex eis τ ex vtute sol̄ τ lune vna cōmixtio hñs vi τ vtutē magnā: sup q̃ silitudinē dam⁹ talē: dicētes ꝙ vt⁹ sol̄ ē sic vt⁹ regis: τ vt⁹ lune sic vt⁹ sui comitis: τ vt⁹ ꝯiūctiōis saturni τ iouis: sic vt⁹ sui maioris iudicis: τ vt⁹ ꝯiūctiōis saturni τ martis i cācro: sic vt⁹ ducis exercitus. Et pp̄ h̄ qñ rex τ ei⁹ comes τ maior iudex ꝯcordauerint sup vno negocio faciēdo: graue ē illđ destruere τ multũ durat. Et silr̃ sẜ rex comes τ dux eius nō ꝯcordauerint in vno negocio faciēdo: tũc grauius nō est multũ illud destruere: τ nullus eoꝝ pōt factũ magnum facere sine rege.

Et ẜm

Et fm h exẽplũ debemus hãc itelligẽ rõnẽ. τ si itellexisti gcqd tibi dixim⁹: scies φ sol τ luna oino hñt vtutẽ sic magnã hora q̃ vn⁹ alteri applicat: sic hora eclipsis: τ pp̄ h qđ diximus ꝯuenit vt dcm̃ Ptol. sit veridicũ solũmodo.

¶ Nãlez sermonẽ cõmunisi q̃litatũ ꝑmittimus: super quas oium gẽtiũ qualitates in maiori pte ꝓprias adiungemus que sunt corpis τ aie: cũ nõ lõge sint a modis nãlibus q ꝑ stellas signa q₃ similia ꝯtingunt.

¶ Et loq̃mur primo cũ nãli rõne in statib⁹ vlib⁹ τ adiũgemus ei status ꝓprios ptinẽtes ad oẽs gẽtes vtpl'z tã hñ de statib⁹ corpoꝝ sicẽ de moribus: postq̃z sũt a reb⁹ nãlib⁹ elõgati q̃ ꝯueniũt a stellis τ signis ꝯcordantibus cum eisdem.

¶ Postq̃z ois q̃ sũt iter nos venũt a motu stellaꝝ: τ ipe voluit mrare stat⁹ i gb⁹ hñt pticipationẽ ois gẽs τ glz ppls: τ φ corpa τ mores cuiuslz ppli regnosi les sũt: circa vn⁹. s. aliq̃ hẽrẽ⁹ cũ signis ꝯcõdãtiã τ cũ stell: τ pp̄ h õmrar icipit oi.

¶ In vlibus ꝓprietatibus climatũ. Cap. 2m.

Dixit Haly.

Ptolomeus vult in ca⁹ isto loq de his q̃ ptinent ad q̃tuor ptes habitationis terre: τ he sũt meridionale: septẽtrionale: oriẽtale: τ occidẽtale.

Sunt qppe q̃dã gẽtiũ ꝓprietates q̃ gñalr i lineis paralellis: τ angulis terre ꝯtingũt.

¶ Aliq̃ ꝓprietates gẽtiũ accidũt in lineis eqdistãtib⁹ vlib⁹: τ i angul' terre.

Linee eqdistãtes sũt climata: τ anguli sũt q̃tuor. vn⁹ iter abrogũ τ solanũ. alius iter solanũ τ ĉierĉiũ. ali⁹ iter ĉierĉiũ τ occidẽs. τ aliud iter occidẽs τ abrogũ: τ dixit vl'r: q₂ loquit de climate τ abrogo toto vniũersalr.

¶ Propter eoꝝ silitudines cũ circulo sigꝝ ac cũ sole.

¶ Propter ꝯcordantiã quã habent cũ₃ zodiaco signoꝝ τ cum sole.

¶ Res cõprehẽdẽs gẽtẽ toti⁹ climat' τ attigit p ꝯcordãtiã quã h₃ ip₃ clima cũ sole vt sit circa ip₃ vl' elõgatũ ab eo: τ res cõphẽdẽs oẽ₃ rẽ cuiusl₃ ãguli ex 4or angulis hitatiõis accit ex ꝯcõdãtia quã h₃ ipe ãgulus cũ vno ex 4. trigõis.

¶ Nã q₂ ps illa terre in q̃ sustẽtamur ẽ in vna duarũ q̃rtaꝝ septẽtrionaliũ his q i ea morãt sub lineis paralellis meridiei primiorib⁹: τ sũt linee q̃ ꝯtẽdũt iter pũctũ solstitialẽ estiualẽ: τ pũctũ eqnoctialẽ sol p zenith suoꝝ capitũ currit eosq₃ cõburit: io q₃ nigra sũt eoꝝ corpa: nigriq₃ crines τ crispi cũ asꝑitate: facies eoꝝ sicca: τ corpa macilẽta: nãe q₃ eoꝝ sũt cal'e τ aie q̃litates in maiori pte sũt crudeles pp̄ lõgã τ assiduã solis morã in eoꝝ regionib⁹: τ hi sũt q gñalr ethiopes ab eis vocant: τ nõ solũ in his h caloris q̃litas eis apparet: verũetiã in aere circũdãte calor iũesus i oibus aialib⁹ τ in vegetabilib⁹ q̃ apđ eos sũt dephẽdit.

¶ Et h q₂ terra i q̃ moramur ẽ i vna duaꝝ q̃rtaꝝ septẽtrionaliũ: τ illi q morant iosu₃ a lineis eqdistãtib⁹ sũt ꝟsus meridiẽ: τ he sũt linee q̃ sũt iter eqnoctiũ τ solstitiũ estiuale: τ trãsit sol sup zenith eoꝝ capitũ τ eos cõburit: τ sunt nigra eoꝝ corpa: τ capilli nigri τ spissi τ crispi: facies costadas: corpa macra: nãe cal'e: mores vtplĩm syluestres: q₂ calor durat i locis hitationũ suaꝝ: τ est ꝯtinu⁹ eis. τ he gẽtes sũt illi q noie cõi ethiopes noiant: τ nõ sũt eoꝝ corpa solũmõ i h statu caloris: s₃ appet calor magn⁹ i aere ipsos cõprehẽdẽte: τ ẽt i aialib⁹ vegetabilib⁹ oib⁹ q̃ sũt ꝟsus eos.

¶ Ptol. notificat rẽ nãlẽ ꝯuenietẽ istis. τ Hal. iã demrauit h i dictõ e li. Dip. i aerib⁹ ags τ ciuitatib⁹: φ calõ ẽ i h loco reb⁹ duab⁹. vna mag'm ꝯdũtatũ radioꝝ sol: sic i speculis cõburẽtib⁹. alia ẽ lõgi⁹ diei τ breuitas noctis: τ frig⁹ que noctis nõ supat calorẽ diei: τ postq̃z res ita se h₃: trãsit sol his i ãno sup ꝯenith capitũ illoꝝ i locis ipis: q̃ sũt iter lineã eqnoctialẽ τ iter solstitiũ estiuale: postmõ rady sui ꝯueniũt ad eos p ãgulũ rectũ: τ iã ꝓbauit i li. speculoꝝ φ rady recedũt sup angulos rectos: nec sol elõgat ab eis vllo tpe elõgatiõ e mag⁹: postmo⁹ adiũgũt ꝟsus istos mlti rady sol: τ lõgi⁹ diei: τ fit ex h i ꝟe calor magn⁹ q sua corpa cõburit τ dnigrat: τ dsiccat hũores suoꝝ corpoꝝ: τ assat facies eorũ: τ mẽbra mactescũt: τ vicit i eoꝝ corpib⁹ cõplo cala: τ figura τ color suoꝝ capilloꝝ ẽ s₃ suã nãz τ poros vñ exeũt τ q₂ cõplo sue nãe ẽ supme cala expe' φ sint nigri: τ q₂ sui pori ñ sũt ductini pp̄ siccitatẽ coꝝ i q̃ trãseũt: ꝯuẽit φ sint crispi: τ ẽ mãi⁹ φ mores aie corpis cõplonẽ sequunt: τ q₂ ꝯplo i⁹ ẽ supmi caloris: ꝯuẽit φ mores eoꝝ sint syluestres abs q₃ tẽpamto: τ s₃ hũc mo⁹ sũt res q̃ creãt iter eos d aialib⁹ τ plãtis: res ãt i h cerlor ẽ: magn⁹ τ supmus calor aeris eos cõprehẽdẽtis: τ q̃tuis h seq̃t oẽs i hac pte morãtes: id b⁹ qđ seq̃t illos i lines eqnoctiali ẽ min⁹: q₂ dies τ nox ẽ ꝟsus illos q morãt l hac linea sp eq̃lis: τ h fac φ dies nõ sũt vllo tpe supmi caloris: τ pp̄ h morãtes in ipsa linea sũt crocei coloris: τ i toto ẽ aer cõprehẽdẽs eos mioris coloris: eo q cõphẽdit nigros. Itẽ q₂ spma i pn⁹ sui gñamẽti ẽ cõplonis illi⁹ gñati: ꝯuenit vt sit niger q nat⁹ ẽ i tra frida: τ ñ niger min⁹ gñatoꝛ suo paꝝ: τ φ h tal' gñet aliũ nigrũ in in⁹eo τ nõ cessabit attenuari nigredo donec tota remota sit ad pl. τ h ẽ qđ volumus ꝓbare. h ãt nomẽ ethiopianus est signatũ sup oẽs nigros: sic ãtiges a nube τ araganole τ siles.

¶ In illis ãt q sub lineis palellis ꝓpiorib⁹ septẽtrioni morãt. i. q i locis subenetnã positis hitãt: q₂ magna ẽ eoꝝ remotio a circulo signoꝝ τ sol' calorẽ vicit fridẽtas: qua pp̄ q₂ ẽ magna eoꝝ humiditas mlteq₃ vegetatiõis: nec ẽ apđ eos calor q eã desiccat: sũt eoꝝ colores albi: τ crines plani: corpa magna atq₃ carnosa fride sũt ẽt eoꝝ nãe: necnõ eoꝝ hitudies. Silr sũt feroces pp̄ lõgã τ assiduã frigoris morã in eoꝝ hitationib⁹: ẽ ẽt fm eaꝝ reꝝ q̃litates: hyemalis q̃litas in eoꝝ aere τ magnitudo est in herbis: tardeq₃ coeunt aialia: hi q̃dẽ sũt qui fm maiorẽ ptẽ sclaui dñr.

¶ Et illi q morãt su h lineis eqdistãtib⁹ q̃ sũt ꝓpiorib⁹ septẽtriõis: τ hi sũt q morãt i locis q sũt đ subtus septẽ stell' q̃ dcẽ sũt curr⁹: q₂ mltũ elõgati sũt a zodiaco signoꝝ τ calore sol: vicit i eis friditas: τ q₂ hũiditas mlta ẽ i eis τ mlti nutrimti: nec ẽ ibi calor exuggãs pp̄ qđ sũt eoꝝ colores albi: τ capilli lenes τ extẽsi: corpa magna grossa: τ cõplones eoꝝ fride: τ mores ẽt sũt syluestres: q₂ frig⁹ durat mltũ i locis gb⁹ hitãt: τ ẽ i ꝯtinuo nec ab eis abscidit: τ s₃ hoꝝ statũ ẽ stat⁹ sui aeris hyemal' sp plãte traꝝ ipsaꝝ sũt magne: τ magnitudo ẽ i herbis: tardeq₃ coeũt eoꝝ aialia: hi q̃dẽ sũt q s₃ maiorẽ ptẽ sclaui dñr: et eoꝝ aĩalia pauce ꝯueniẽtie sũt cũ hoibus: et isti noiati sũt europiani.

¶ Postq̃z narrauit ea q̃ accidũt morãtib⁹ in terra mltũ ca

lida pp magnũ calorẽ sol.notificat nõ ea q̃ accidũt mora-
tib⁹ i terra mltũ frida:⁊ accñt ia q̃ ↄtigũt p magnũ frig⁹:
⁊ isti sũt q morant̃ in 7° climate.⁊ est h̃ in latitudie.50.gra
duũ vsq3 ad.63.q̃ ẽ linea meridici:qm̃ radij sol' nõ redeũt
in terrã illã:sꝫ sup angulos acutos:⁊ pp h̃ nõ ↄtigũt ma-
gnã radioꝝ quãtitatẽ. Ampli⁹ hac rõne faciũt diẽ estatis
caloris modici:⁊ diẽ hyemis magni frigoris pp magnam
acuitatẽ anguloꝝ:⁊ ex reuerberatione radioꝝ:⁊ pp h̃ to-
tũ vicit frig⁹ in aere eos cõprehẽdẽte:⁊ icludit fumosita-
tes in suis corꝑib⁹:⁊ vicit frig⁹ in supficiẽ suaꝝ cutiũ q̃re
fiũt coꝝ colores albi:⁊ pp fumositates q̃ in corꝑib⁹ suis i-
cludunt̃ fiũt coꝝ capilli flaui lenes ⁊ extẽsi:⁊ pp nãlẽ colo
rẽ q claudit̃ in eis creat̃ de fumositate humida humores
multi:q̃b⁹ corpa sua mltũ crescũt:⁊ sm̃ h̃ sũt mores coꝝ ⁊
vegetabilia ⁊ aialia q̃ sũt in eis.Et siqs dixerit quõ est:qꝛ
nos videm⁹ ꝙ elephas ⁊ mlte alie bestie magne giant̃ in
terris calis.Rñdem⁹ ei ꝙ bestie mltũ magne nõ pñt i ter
ris valde fridis gñari ꝫ nãꝫ:qm̃ maxio calore idigẽt qui
apiat poros suos vñ ↄsumũt̃ humores q i suis corꝑib⁹ ge-
nerant̃:qd̃ qdẽ i terra mltũ frida eẽ nõ pt:qm̃ magnũ fri-
gus calorẽ ipedit nãlẽ nec pmittit ꝙ mẽbra sua trahãt ad
oẽs ptẽ.Qd̃ at dixit Ptol.ẽ gñale ⁊ vt plm̃ tñ ꝙ raro acci-
dit:ẽ alia rõ nec ẽ ibi plimũ.⁊ aliq dicũt ꝙ in ambob⁹ ca-
pitib⁹ hitationis tã hĩ in septẽtrione sic in meridie sũt ho
mines alios hoies comedẽtes:⁊ isti st hñtes facies corru-
ptas ⁊ turpes.Et ego vidi ex istis hoies p mũdũ eũtes:q di
cebãt se istos vidisse.⁊ Hermes dixit i li° latitudis.ꝙ i fi-
ne septẽtrionis ⁊ meridiei morãt̃ spũs maligni ⁊ diaboli:
⁊ bestie ledẽtes hoies:⁊ h̃ põt eẽ qꝛ calor ⁊ frig⁹ maximũ
⁊ sũpmũ:trahũt ⁊ remouẽt spma:⁊ nãꝫ a suo tẽpamẽto ra-
dicit⁹ gñatã ipediũt pp nãm nõ ↄuenientẽ sibi.q̃re coꝝ fa-
cies corrupte ⁊ turpes:⁊ ꝫ h̃ st mores mali mltũ:⁊ aialia
fera ⁊ dãnosa ⁊ reliq oia talia:noiauit.n.ethioclopianos:⁊
itrãs i eos alij tales q̃les ipsi sẽ sic turelli cutasmini:⁊ cete
ri tales ex his q morant̃ sub septẽ stellis q̃ dicte st currus.

¶ At q morant̃ iter pũctũ solstitialẽ estiualẽ ⁊ benet-
naꝫ:qꝛ sol ad zenith suoꝝ capitũ nõ puẽit:nec ab eis
i hora meridiei mltũ elõgat̃:⁊ qm̃ ẽ coꝝ aeris cõplo
tẽperata:⁊ qñq3 variant̃ pp qd̃ nõ ei grãdis accidit
variatio de calore ad frig⁹:mediocres hñt colores:
ẽ ⁊ coꝝ corpoꝝ magnitudo moderata:nã quoq3 bo-
ne cõplõis:⁊ sũt coꝝ habitationes absq3 interual-
lis:anime vo q̃litates domestice sunt ⁊ suaues.

¶ Et illi q hitant iter solstitiũ estiuale ⁊ has.7.
stellas:qꝛ sol ñ puẽit ad zenith suoꝝ capitũ:nec
mltũ sil'r elõgat̃ ab eis i meridie:⁊ ẽ coꝝ aer cõ-
plõnis tẽpate:⁊ q̃q3 mutat̃ ñ capit̃ mltũ d̃ ma-
gno calorẽ ad mag'm frig⁹ex h̃ st calor' mediocr' ⁊
magnitudo suoꝝ corpoꝝ tẽpata ⁊ coꝝ nãe ↄplõ
nis hoẽ sue hitatões ↄtinue suiq3 mores dõestici.

¶ Isti st illi q morant̃ iter solstitiũ estiuale ⁊ finẽ sexti cli-
matis:⁊ in istis vicii vn⁹ aliũ in calore ⁊ frigore ꝫ ꝙ sunt
magis circa meridiẽ vl' lõgi⁹:h̃ tñ oẽ cõprehẽdit:qꝛ qñ sol
ẽ in medio celi nõ cadũt sui radij sup eos i angulis rectis:
nec in tã acutis sic in illis terris q̃ maioris latitudis sũt:⁊
postq̃ ita ẽ vbũ Ptol.est aptũ ⁊ nõ eget glo.Qr ãt dixit ꝙ
coꝝ hitationes sũt ↄtinue duo demõstrat:vnũ ꝙ hitatio-
nes ethiopianoꝝ nõ sũt ↄtinue pp calorẽ ⁊ frig⁹ maxiũ:
qꝛ sũpmũ h⁹ fac depopulationẽ maximã:⁊ pp harenalia.
Silr in terris valde fridis pp maria niues ⁊ vẽtos.Aliud
est ꝙ ab illis q morant̃ i terris mediocrib⁹ iter frig⁹ ⁊ ca
lorẽ remouet̃ mltũ depplatiões.i.nõ mltũ dpplationis.

¶ Hoꝝ ãt hĩ q meridiei st ꝑpiores i maiori pte melio-
ris sunt igenij ⁊ acutioris itell's:⁊ in scia reꝝ stellaꝝ
fortiores:pp circuli signoꝝ ⁊ stellaꝝ erraticaꝝ loco
zenith capitũ coꝝ ꝑpiquitatẽ:suaꝝ etiã aiaꝝ motus
stellaꝝ motibus assimilant̃ in festinatione subita p-
ueniẽdi ad rẽ:⁊ in hoc qd̃ sunt inuestigatrices ⁊ ob-
seruatrices scientiaꝝ que dicunt̃ altabalem.

¶ Et ex istis illi q sũt in ptib⁹ meridiei sũt vt plm̃
mag itelligẽtes ⁊ maioris igenij ⁊ hñt vi maio
rẽ sciẽdi fcã stellaꝝ ⁊ ꝙ zodiac⁹ signoꝝ ⁊ plane-
te sũt magis circa zenith suoꝝ capitũ:⁊ motus
suoꝝ itellectuũ ↄueniũt motui stellaꝝ ⁊ assilant̃
eis iueniẽdo res cito:sũtq3 magni studij i q̃dri-
uiales scias leuit̃ pgrẽdo ad illos q morãt̃ i tris
q̃ tẽperate sũt iter frig⁹ ⁊ calorẽ a pte meridiei.

¶ Et st isti illi d 3° ⁊ 4° ⁊ 5° climate:⁊ gñalr dico de oib⁹ q
morãt̃ iter latitudinẽ.34.gra.vsq3 ad latitudinẽ.42.gra.
puenit vtus.7.planetaꝝ p angulos rectos vl' circa rectos,
eodẽ mõ puenit ad eos vtus ptiuz zodiaci signoꝝ:⁊ pp h̃
opant̃ res istas in eis magis q̃ in alijs:⁊ qꝛ sunt cõplonis
tẽperate st magl itelligẽtes in toto:eo ꝙ dixit Ptol.qꝛ isti
recipiũt magis opa stellaꝝ ⁊ signoꝝ:qꝛ sũt tẽpate cõplo-
nis:qm̃ magna siccitas itell's ne cito forment̃ res in eo:nõ
ẽ in eis.silr frig⁹ magnũ qd̃ facit hoies negligẽtes ⁊ pigros
i eis nõ ẽ.Et postq̃ ẽ ita illi q st in 6° climate st min⁹ i his
q̃ dixit Ptol.q̃uis nõ noiauerit eos:hoꝝ ãt expẽ'm ẽ ꝙ Art.
⁊ Hal.fuerũt de 5° climate:Ptol.⁊ Plini⁹ de 3°.nã sapien-
tiores q repti sũt:fuerũt d istis climatib⁹:⁊ ei⁹ qd̃ ẽ irc ea.

¶ Sed q gñal'r orientẽ sunt ꝑpriores:maioris sũt ma-
sculinitatis ⁊ fortiores aie:oiumq3 suaꝝ reꝝ detecto
res existũt:eo ꝙ orientalẽ ptẽ ex nã solis atq3 diurnã
masculinã nẽ ⁊ dexterã esse dicẽdũ est:quẽadmodũ
⁊ in aialibus dextre partes ↄuenientiores:⁊ in vigo-
re fortitudineq3 validiores inueniuntur.

¶ Et illi q st de hac pte orientis sũt masculiniores
⁊ fortioꝝ cordiũ dñantes oẽs res suas:eo ꝙ ps
orientalis ↄuenit hoi diceti se eẽ dñã sol':⁊ ꝙ h̃ ps
silr ẽ diurna masculia:⁊ dxtra:sic videm⁹ ꝙ aia-
lia iuuãt se magis d mẽbris dxt.qm̃ fortiora st.

¶ Postq̃ dclarauit statũ coꝝ q hitãt in pte meridiei ⁊ se-
ptẽtrionis ⁊ coꝝ q̃ sũt iter h̃:vult mõ narrare statũ coꝝ q
hitãt in pte orientis ⁊ occidẽtis de mõ qd̃ pficiat sol ĩ rõne
suã i q̃tuor ptib⁹.postmodũ loquet̃ de hitationib⁹ i q̃tuor
angu.Et qꝛ a pte orientis ascẽdũt oẽs stelle post apparẽtia
cadit oriẽs vsus pte dextrã ⁊ occñs vbi cadunt stelle vsus
ptẽ sinistrã.dixerũt sapi.antiq.ꝙ oriẽs ẽ dextrũ firmamẽti
⁊ occñs ẽ sinistrũ:⁊ qꝛ vt⁹ stellaꝝ crescit quãto magl ascẽ-
dũt ab oriẽte ⁊ debilitat̃ quãto magl dscẽdũt i occñte:dixerũt
ꝙ ab h̃ sũt illi de oriẽte fortiores cordiũ ⁊ masculiniores:
nec qcq̃ cooptũt d fcis coꝝ.nã res tales ↄuenit nãe solaris:
qm̃ a pte orientali appet lux ⁊ vt⁹ sua:⁊ eẽ a pte occñtali.⁊
pp h̃ illi q st i pte orientali hñt posse min⁹ secreta tenẽdi:fa-
ciẽdi res miraculosas:⁊ astro'm sciẽdi magl q̃ illi q sũt in
pte occñtali:⁊ hec ita inuenies in pte 3° demonstratum.

¶ Qui ãt in occidẽtali pte morant̃:magis sũt femini-
ni:aieq3 sue molliores:sua etiã in maioꝝ ptẽ tegũt ⁊
abscõdũt:eo ꝙ hec ps lunaris ẽ:lune vo pmus ascẽ
sus ⁊ pma ei⁹ post ↄiũctionẽ appitio sp ẽ in ea pte a
q̃ vẽtus occidẽtalis suos flat⁹ emittit:quapp hec ps
femina nocturna sinistra dĩ in ↄiũ.s.ptis orientalis.

¶ Et illi q st mag vsus occñs st feminiores cor-

dib⁹

dib⁹ blādiores τ res suas oēs vtplīm cooptūt τ abscōdūt: eo q̄ psista lunarē: q̄ luna post ↄiūctionē appet p̄ a pte occn̄tali: τ pp̄ h̄ dcā ē pars ista nocturna feminina sinistra oriētali pti ↄria.

¶ Morātes in hac pte sūt h⁹ manerieı: eo q̄ vtutes stellarū cū sūt in hac pte icipiūt debilitari: τ si bn̄ itellexisti qd̄ de oriētali pte diximⁿ: dcm̄ Pto. ē aptā τ glosa nō idiget: expedit vt habeāt respectū q̄ ē iter oriētales τ occidētales: i̇spicias in illis q̄ morant̄ sub vna linea ex lineis eqdistātibus eqnoctio. τ si bn̄ ispexeris ad occidētales: τ in moribⁿ oriētaliū iaenies vtplīm ita eē vt retulit Ptol. nā occidentales mlt̄ū suos iterficiūt inimicos cū eos superāt: τ h̄ nisi pp̄ magnū metū: q̄ ē hn̄t de ipsis: ne insurgant vice alia ↄ ipsos. Vox̄ eni ↄtētiones sīles sūt ↄtētionib⁹ mulieꝝ: τ h̄ oriētaliū morib⁹ ↄrūj ē: aliqs in̄ ex occidētalibus poт esse masculinior τ fortior oriētalib⁹: si h̄ natiuitas sua mōstrauerit: qm̄ Pto. nō exprimit h̄ nisi id qd̄ accidit vtplīm. Naz in dicendo q̄ cuilibet accidat non est opio' Pto. τ h̄ dixit apter cū locatus fuit de occidentalibus τ dixit vtplimū.

¶ In vnaquaq̄ vo istaꝝ ptiū vliuz particulares debēt eē q̄litates ex aie q̄litatibus ac moribus nālibus.

¶ Et ↄuenit vt q̄libȝ haꝝ partiū vliuz habeat in se particulares status nāliuz τ moꝝ legum.

¶ Uult dicē q̄ ea q̄ sūt in q̄tibȝ pte ppria formāt in volūtatib⁹ gētiū ptis ipsi⁹ mores τ leges suas ↄueniētes naturl.

¶ Nā sic ambiētis aeris q̄litates in p̄dictis locis s̄m maiorē ptē calidis vel frigidis seu temperatis iter se differūt: ita se hȝ eoꝝūdē locoꝝ atq̄ terraꝝ pp̄rietas ad augmētum vel diminutionē: siue pp̄ter ordinem loci in dispositione: seu pp̄ter eius eleuationem vel depressionem: vel pp̄ter hoc q̄ iuxta ipsos est.

¶ Et h̄ qd̄ ē s̄ȝ statū aeris cōprehēdētis ē diuersis i locis q̄ diximⁿ: q̄ sūt calā vtplȝ aut frida vl' vtplīm tēperata. Et sūt loca τ terre q̄ sūt magis τ min⁹ in h̄ pp̄ sitū loci: τ q̄ ē altior τ bassior: aut q̄ existit magis circa vnū locū q̄ȝ altum.

¶ Ea q̄ ↄueniūt cuilibȝ pti sūt trib⁹ maneriéb⁹ aduersa. p̄ pp̄ sitū ville i pte illa si ē i medio illi⁹ aut capitib⁹: qm̄ si ē i ei⁹ medio ↄueū vt ibi appeat ac totū qd̄ ad piē ipaz ptier: τ q̄ito magl̄ i media fuerit tāto magl̄ appebit id qd̄ ad piē ipaz ptinet: τ si fuerit i capite ptl̄ ipsi⁹ min⁹ appebit ei. 2ᵘ ē q̄ sit villa in alto vl' in basso: qm̄ p̄ loca alta trāseūt vēti: τ ex h̄ ↄsumunt̄ fumositates q̄ sūt ibi: τ morātes ibi sūt saniores q̄rū mores sequnt̄ cōplōnē eoꝝ: loca vo bassiora sūt ab istis diuersa. 3ᵘ ē vicinitas ville cū mōtib⁹ τ cū aqs τ cū terra ptana: qm̄ villa circa mōtes existēs siccior est: τ q̄ circa saporosas terrā ē tēperatior: q̄ vo circa pāianosā terrā ē peior. Et q̄ hȝ circa se arbores mltas τ aq̄s mortuas ē aeris corruptioris. Hec āt aia expsse Hippocrates i li° suo de aerib⁹ regionū. Et si bn̄ volueris itelligē qd̄ dixit Pto. in h̄ afforismo ispicias in li° illo Hippocrati τ itelliges illd̄ totū: manifestū quidem est q̄ mores hoīum τ cōplōnes τ aēs alie virtutes mutant̄ s̄m qualibet haꝝ rerum.

¶ Et vt q̄dā rursus pp̄ situꝝ agroꝝ habilitatē pp̄e sūt agricultores. Quidā vo sūt naute pp̄ maris affinitatē. Quidā āt sūt diuites pp̄ sue regiōis fertilitatē. silr in vnaquaq̄ regionū pp̄as hoīs nās iuenim⁹ s̄ȝ nālē silitudinē q̄ ē iter climata pticlaria τ stellas ac signa.

¶ Et sic q̄dā hoīes q̄ sūt pp̄ie laboratores terre: terra sua ↄueniēs ē huic: τ alij sūt marinarij: q̄ mare vicinū ē eis τ alijs ditiores: eo q̄ multū fructificat terra sua: τ ita iueniunt̄ nāe pp̄rie cuilibet terraꝝ ex ↄuenientijs nālibus que sunt iter climata particulares: τ iter stellas τ signa.

¶ Per h̄ dcm̄ ostēdit id qd̄ ante dixi. nā dixit postq̄ȝ villa mutat mores hoīuȝ s̄ȝ cōplōnē terre ipsi⁹ aut s̄ȝ v cinitatē quā hȝ ipȝ quātū magl̄ erit id qd̄ mutabit regio i cōplōne hoīuȝ: τ suis morib⁹. nā iuenimus mltos laboratores: eo q̄ terra ad h̄ ↄueniēs ē. τ alios marinarios: eo q̄ in ripa maris morant̄. τ alios diuites: eo q̄ terra eoꝝ ē abūdās. τ ego nō credo q̄ aliqs laborator fruiū hēat in terra laborꝫ: τ nutritū q̄ sit alteri⁹ magisterij q̄ȝ laborator: q̄ȝuis ostēdat̄ p̄ astronomiā in natiuitate sua q̄ sit alteri⁹ magisterij nisi vno mō: si se mutauerit d̄ vna villa ad aliā moꝝ aliorū ↄueniētē natiuitati sue: τ ita in oīb⁹ reb⁹ alijs: τ q̄uis h̄ dcm̄ Ptol. sit glosa ei⁹ qd̄ ante dixit p̄ se: tn̄ est regula s̄m quā nās ↄuenit iudicare. Et q̄n natiuitatis alicui⁹ ↄstellatio demōstrauerit qd̄ erit laborator: τ in terra laboris marā ptraxerit erit sapiētior in laborerio alijs: q̄oꝝ natiuitas ita nō mōstrauerit. Similr si eius ↄstellatio monstrauit q̄ est physicus erit sapiētior τ melior physic⁹ alijs: q̄rū natiuitas h̄ nō mōstrauerit: alia vo s̄ȝ h̄ iudicabimus.

¶ Has vo predictas variationes: nō nisi s̄m maiorē partem ptulimus: quīn aliter ideo: non tn̄ q̄ȝ vi predimus in rerum singulis euenire possit.

¶ Et he diuersitates q̄s diximⁿ sūt in maiori pte nō q̄ in q̄liber pte sit modis oīb⁹ sic diximus.

¶ Hoc est dcm̄ cōprehēdēs q̄cq̄d dixi a p̄n° h⁹ capl'i vsq̄ ad hūc locū: q̄ q̄cq̄d dixi accidē pp̄lo a q̄libȝ pte τ q̄libȝ loco qd̄ accidit vtplīm non est necīuz cuilibȝ psone: τ oēs res nāles sunt h̄ mō. nā pluuie veniūt in hyeme vtplīm: τ aliquotiēs accidit hyemi q̄ nō pluit aut ē modice pluuie: q̄q̄ȝ nō sit solitū ita esse. hec āt regula in oīb⁹ nālib⁹ ē gn̄alis: τ h̄ eodē mō sunt q̄cūq̄ inuenimt̄ in hac parte postq̄ȝ eius opa τ mā in qua operant̄ sunt res naturales.

¶ Nūc aūt necesse est vt nominm in opportuna quantitate particularia generaliter indicemus.

¶ Et tō ↄuenit vt noiemus pricipalia reꝝ pticulariū de q̄bus pficere possumus in hac arte.

¶ Postq̄ȝ narrauit status cuiuslibȝ ptis habitationis: incipit nūc narrare statū cuiuslibȝ anguli ex q̄tuor angulis q̄ sūt in istis ptib⁹: vt a gn̄aliori descēdat ad pticulari⁹ oonrc purniat a gn̄aliori ad pticularius qd̄ esse possit. v. g̃ra. accidēs gn̄ale qd̄ accidit est mortalitatis que accidit in tali regione: τ de hac regione erit in tali ciuitate: dicer eni pp̄rie q̄ erit in oībus hui⁹ ciuitatis τ in illis q̄ hn̄t abscisionē vite in suis natiuitatib⁹ in illo anno siue sit in estate siue in hyeme erit illd̄ accidēs isto mō atq̄b⁹ pp̄riū τ nā alijs.

¶ In similitudine regionum cuȝ triplicitatibus τ stellis. Cap̄. 3ᵐ.

Dixit Haly.

Ptolo. noiat in h̄ ca° puintias q̄ sūt in gubernamēto cuiuslibȝ trigoni: τ cuiuslibȝ signi: τ cuiuslibȝ planete. Et de ciuitatib⁹ locutus nō fuit: q̄ ciuitas mutat̄ in puintia de vno loco in aliū: τ edificat̄ cū alio ascēdēte quā fuerit alia ciuitas cuius nomē accepit. v. g. Regalis ciuitas de Alyrar erat p̄mitus in Almedin: τ nūc est in Baldach: τ illa de egypto erat primitus in menes: postmō reuersa ē Alexādriā τ nō reuersa est in Alforzat. Et si Ptol. voluisset loqui de q̄liber ciuitate sicut fecerūt alij: τ postmodam accideret q̄ depopularetur illa ciuitas τ edificaretur alia sub eius nomine: dictū eius corruptum fuisset:

τ pp h noluit loqui de ciuitatib⁹: tñ in fine vboꝝ suoꝝ dedit roñe τ regulam qua scire possumus sub quo gubernamēto est qlibet ciuitas: τ noiauit ea q mutari nõ põt: τ hec sunt pimme. τ ita facit in pbis sapiens τ fundatus.

Quoniā igit figure triplicitatū q formant in circulo signoꝝ sūt quatuoꝛ velut ostēsuz est in pmissis. Et arietis leonis ac sagittarij triplicitatē iter septētrionē τ occidētē esse diximꝰ: cuius pmus dñs est iuppiter: est enī septētrionalis cuiꝰ mars in dñio associat: qm̄ est occidētalis. Tauri vo vginis τ capricorni triplicitatē iter meridiē τ oriētē: cuius pmus dñs venus: qꝛ est meridiana eiqꝫ in dñio saturnus associatur: est enī oriētalis. Geminoꝝ āt libre τ aqrij triplicitatē inter septētrionalē τ oriētē: cuiꝰ pmus dñs saturnus: qm̄ est oriētalis: eiqꝫ iuppiter in dñio associat: est enī septētrionalis. Cācri quoqꝫ scorpionis ac piscium triplicitatem inter meridiem τ occidentē: cuius primus dominus mars: est enim occidentalis: cui venus in dominio: qꝛ meridiana est associatur.

¶ Quia figure trigonoꝝ zodiaci sūt quatuoꝛ sic pdiximus: τ dicimus ꝙ trigonus arietis leonis τ sagittarij ptinet ad āgulū q ē iter septētrionē τ occñs: gubernat ipꝫ pmo iuppiter: eo ꝙ ē septētrional. τ hꝫ pticipationē mars cū eo: qꝛ ptinet ad ptē occidētalē. Et qꝛ trigonꝰ tauri virgis τ capricorni ptinet ad angulū q est iter meridiē τ oriēs: gubernat ipꝫ primitus venꝰ q est meridionalis: τ hꝫ pticipationē cū ea i suo gubernamēto saturnꝰ: qm̄ ad ptē oriētalē ptinet. Et qꝛ trigonꝰ gemini libre τ aqrij ptinet ad angulū q ē iter septētrionē τ oriēs: gubernat ipꝫ pmitꝰ saturnꝰ qꝛ ptinet ad oriēs: τ hꝫ pticipationē i suo gubernamēto iuppiter: qꝛ ē septētrionalis. Et qꝛ trigonus cācri scorpionis τ pisciū ptinet ad angulū qui est iter meridiē τ occidēs: gubernat ipsum primitus mars: qꝛ ptinet ad occidēs: τ hꝫ participationem in suo gubernamento venus.

Ptolo. reuertit a capite narrando de trigonis id qd dixit i pª pte. Et mañᵐ ē ꝙ opio sua i dñis trigonoꝝ nõ ɔcordat cū opione alioꝝ astronomoꝝ. ꝙ āt dixit ē vitas: qꝛ rē seqt nālē τ expiētia h vificat: dcā tñ aliorū τ expiētia in ɔiiū affirmat: τ eoꝝ vba exiuerūt de via nāe. Ptol. n. posuit i h loco p gubernatore trigoni arietis martē loco solis: qꝛ sol dñat i pte oriētali: sicꝫ i alio caª patefecit q ē añ istō. Nā sol si habuissꝫ poᵉˢ gubernādi pmitus huiꝰ trigoni: ipe fuisset dñs in maiori pte bitationis: tñ qꝛ mars ē ciꝰ pticeps in gubernādo huc trigonū: τ ē dñs domus exaltationis sol dederūt ei posse ex h cū ione in gubernādo trigonū arietis: τ h discordat cū opione cōi. Jaꝫ tenēt ꝙ dñi trigoni arietis sūt sol: iuppiter: τ saturnꝰ. Silr Ptol. dedit gubernationē trigoni tauri saturno vice lune: qꝛ luna dñat i pte occidētali: τ saturnꝰ ē pticeps veneris i gubernādo huc trigonū sꝫ opionē suā pp capricornū q ē domꝰ saturni: τ pp h ipꝫ posuit vice lune cū venere: τ posuit ionē gubernatorē trigoni gemini vice mercurij: qꝛ mercuriꝰ ē gubernator mediane ptis bitationis. vñ si eēt silr gubernator pmitꝰ trigoni gemini hꝫret dñiuz in tota vitpitz bitatione: τ qꝛ iuppiter est gubernator in pte septētrionali posuit p gubernatore vice eiꝰ. Et dcm̄ suū in trigonis totū cū dcis alioꝝ astronomoꝝ discordat. Nāqꝫ dic ꝙ trigonꝰ arietis hꝫ in posse angulū q est iter septētrionē τ occñs: ipsi tenēt ꝙ ē oriētal. Et ipse dic ꝙ trigonꝰ tauri hꝫ in posse angulū q ē iter oriēs τ meridiē. Ipsi vo dicūt ꝙ est meridional. τ ipse dic ꝙ trigonꝰ gemini est iter septētrionē τ oriēs: τ ipsi tenēt ꝙ ē occidētal. Et ipse dic ꝙ trigonꝰ cācri hꝫ in posse āgulū q ē iter meridiē τ occidēs: τ ipsi tenēt q ē septētrional. Et ipse dic ꝙ planete q sūt dñi trigonoꝝ sūt alij q̄ illi q̄s ipsi dicūt. τ iā mōstrauimꝰ hic i glo. nrā super vbis q dixit d trigonis in pª pte τ in h loco: τ mōstrauimꝰ q id solū qd dic ē vitas: τ q̄uis cōes sint multi ceciderūt in errorem: qꝛ vnus secutus fuit aliū sine rōne.

¶ Qm̄ hec ita sūt habitationisqꝫ nrē locus in quatuoꝛ qrtes diuidit: q triplicitatibꝰ numero sīt eqles: eiusqꝫ latitudo diuidit a linea q trāsit p nrm̄ mare: τ incipit a loco q vocat trāsitus herculis: pueniqꝫ ad flumē q dī ciucon: τ ē in dorso mōtano qd ei ex oriētali pte subseqt: τ p hāc lineā diuidit qd ē iter septētrionē τ meridiē. Lōgitudo vo ipsiꝰ a linea q trāsit p flumē occidētale: τ p pelagꝰ qd aggion nabartis nūcupat: τ p stagnū qd mantis appellat: τ hec linea diuidit quod est inter orientem τ occidentem.

¶ Et postq̄ hec ita sūt τ locus bitationis nrē diuidit in quatuoꝛ qrta eqlia cū numero trigonoꝛū: eiꝰ latitudo diuidit p lineā q trāsit p nrm̄ mare: τ incipit a loco q dictus est passagiū Herculis: τ vadit vsqꝫ ad brachiū maris qd vocat citaton: τ est inespaldis ferraꝝ q se tenent cū illo de pte oriētis: τ p hāc lineā diuidit ꝙ est iter septētrionē a pte meridiei: τ eiꝰ de septētrionale qd dī lōgitudo diuidit p lineā q trāsit p brachiū occidētale: τ p gulfuꝫ q dictꝰ ē aggylō: τ fenices: τ p stagnū qd dcm̄ est mātis. Et hec linea est q diuidit iter ptem orientalem τ occidentalem.

¶ Id qd dic ꝙ eiꝰ latitudo diuidit p lineaꝫ q trāsit p nrm̄ mare: τ icipit a loco q dictꝰ ē passagiū Herculis. vult dicē ꝙ h est linea q diuidit bitationē terre p duo media: vnū septētrionale: τ aliud meridionale. nā h ē linea q icipit a fine bitationis a pte occidētis: a loco q dictꝰ ē passagiū Herculis: τ h ē vñ trāsit in hispaniā: τ ē strictus maris ita ꝙ ille q stat in vna rippa põt vidē illuꝫ q ē in alia. Et circa hūc locū sūt isule q dcē sūt albalidet: vna ē isula quaꝫ vidēt illi q trāseūt ab hispania p terrā occidētis: τ hec isula hꝫ idolā vnā q dī catez: tenēs in manu sua claues: qbꝰ demōstrat ꝙ vltra se nulla ē bitatio: τ he isule sūt. 3. in mari vniꝰ magnitudis: i qlibꝫ eaꝝ idola vna manerie q diximꝰ: qrū vna ē ab alia eqlr elōgata: τ ē finis bitationis ex pte occidētis. Hic Hercules ē ille q dictꝰ ē gigātus: ipse q in tota terra bitabili regnauit: τ pe antiquo has idolas poni fec: τ hec linea diuidēs vadit ab h loco vsqꝫ in finē bitationis in terris deryn. Et albyr est mons vnꝰ q trāsit circa latꝰ vniꝰ maris brachij qd dī citaton: τ dī ꝙ i h loco sūt ēt idole in ɔpopulatu tenētes claues τ mōstrātes p eas ꝙ ab ide in antea vsus p tē orientis nõ est bitatio aliq: lōgitudo huiꝰ linee est. 180. gradus. Et est hec linea elōgata a linea eqnoctij. 36. gradibꝰ vl circa: τ est eqdistās cū linea eqnoctij. Et sꝫ hūc numeꝝ est elōgata linea a fine bitationis in ptibꝰ septētrionis. 7. gradus vl circa: q bitatis ē elōgata paꝝ a linea eqnoctiali. Nā sapientes antiqui

tes antiqui mētiti fuerūt bitationē ſm q̄ eā ſtabiliuit nā. Et diuiſerūt eā p duo media: ⁊ inuenerūt duo: mediū meridionale elōgatū a linea egnociali.36.gradus a pte ſeptētrionis: ⁊ aliō mediū ſeptētrionale latitudinis.30.graduū vſqz ad latitudinē.66.graduū. Qz āt dixit Pto. eiꝰ logitudo diuidiť p lineā q̄ trāſit p brachiū mari occidētali: ⁊ p gulfuz q̄ ocā ē egion ⁊ penires: ⁊ p ſtagnū qđ dictū eſt manicis: dixit qz h̄ brachiū occidētale eſt brachiū de terra de mecha q̄ dicta eſt aligez i arabico: ⁊ tēdiť vſqz ebla ⁊ mare rubrū: ⁊ trāſit p gulfuz q dicitꝰ ē egion: q ē in directo brachy maris rubri ⁊ maris tre pmiſſiōis ⁊ romāoꝝ: ⁊ penites ē mare romanoꝝ a pte ſeptētrionis. Nā mare rubrū extēdiť a pte meridiei ⁊ exit de mari īdie ad ptē ſeptētrionī donec pitenit ad latitudinē.27.graduū: ⁊ eſt ſic brachiū maris exiēs de mari īdie ad ptē ſeptētrionalē. Silr mare de africa barcha: egypto: terre pmiſſionis: hiſpanie. ⁊ romanorū exit de mari occidētali a pte occidētali circa iſulas q̄ ocē ſūt albalibz ⁊ eſtadē ⁊ vadit ad ptē oriētis. Et quāto magis vadit tāto magis ampliať donec puenit i directo brachy maris rubri: ⁊ vadit de vna pte ad ptē orientis donec puenit circa antiochiā. Et vadit ō alia pte ad ptē ſeptētrionis donec ſit i directo ex eo maris rubri vnꝰ magnus gulfus. Et latitudo q̄ ē iter mare rubrū ⁊ mare terre pmiſſionis: eſt minꝰ paꝝ.3.gradibꝰ. ⁊ ſi hec duo maria voluerenť i vno cū mari romanoꝝ: qđ vadit ad ptē ſeptētrionis: fierēt i his duobꝰ maribꝰ iſule due: in ſeptētriōe a mari romanoꝝ cuiꝰ nomē lynoy lōgitudo qdem huiꝰ linee diuidētis bitationē p duo media: vnū ad oriēs. aliud ad occidēs: eſt a pte occidētis i mappa antiq̄.56.gradus: ⁊ hec ē vā i mappa noua.59.gradus: opio mea ē q mappa antiq̄ verior ē. Exit eni ō h̄ numero q medietas oriētalis bitationis extēdiť magis q̄ medietas occidētal. Nā q̄q̄ medietas oriētal extēdať magis: mare tn̄ capit ex ea ptē magnā in q̄ nō eſt bitatio vlla: qm̄ mare īdie puenit ad hāc medietatem oriētalē in multis locis vſqz ad latitudinē.31.gradus: q̄re impedit magnā ptē bitationis: ⁊ ſi mēſuraref medietas bitationis oriētalis: q̄q̄ lōgior ſit: iueniref in eq̄litate bitationis medietatis occidētal: lz nō ſit tā lōga: qm̄ ps illa ſi bñ ſit modice lōgitudis: ē maioris latitudis: ⁊ nā h̄ ſine rōne nō fecit cū mare rubrū fecit ad ptē ſeptētriōis extēdi. In directo qdē hꝰ maris i pte ſeptētrionis ē aliō mare vñ venit qđdā flumē qđ cadit i mare terre pmiſſiōis: ⁊ fit ex h̄ toto ſič mare diuidēs ptē oriētalē a pte occidētali. Et qdam rex ex antiqs volunt facē q mare rubrū pueniret ad mare romāoꝝ: nmēs tn̄ q tota terra ō egypto ppea ſubmergeref h̄ nō fecit: hic āt vā eſt opio Ptol. in partitione q̄rti terre pplari. Et hec eadē ē opio oiuz ſapiētū āntiquoꝝ. Nā Hippocrates q valde fuit antiquꝰ: ſilr Plato. Ariſt. ⁊ Gal. poſtmō ⁊ oēs phici ⁊ phi itellexerūt hāc ptionē quā Ptol. poſuit in h̄ liꝰ: ⁊ in alio liꝰ quē fecit de figura bitationis terre. Et ego volo ampliꝰ dicē rē vnā tibi vt meliꝰ h̄ itelligas ſcias q mare africe: egypti: ⁊ romanoꝝ exit de mari occidētali in mō brachy: in loco cuꝰ lōgitudo eſt.3.graduū: ⁊ eiꝰ latitudo.36. ⁊ ſem p ampliādo ſe vadit: ⁊ extēditur ad ptes oriētis donec vadit ad antiochiā: ⁊ mare occidentale extēdiť poſt hiſpaniā ⁊ vadit poſt terras ethioclopianoꝝ i ſeptētrione ad ptes oriētis mare q ē dcm̄ penites ⁊ ſtagnū demātis in ſeptētrionē de Cōſtātinopoli i pte oriētis eiꝰ: ⁊ venit de mari penites riuus vnꝰ q cadit in mari romanoꝝ: q di brachiū de Cōſtantinopoli: ⁊ h̄ determinat q̄rtā bitationis q̄ dcā eſt europa. Silr exit de mare indie brachiū occidētale ⁊ rapit in ſeptētrione donec vadit ad ciuitatē q̄ di Alcuſuz ⁊ Alba: ⁊ remanet iter ipz ⁊ mare ſeptētrionale vnꝰ.3.graduū: ⁊ h̄ dterminat q̄rtā bitationis q̄ dcā eſt lynoy: ⁊ remanet i oriēte maris rubri: de brachio Cōſtātinopoli: ⁊ in oriēte maris vſqz ad finez bitationis a ptibꝰ oriētis ps vna q̄ dcā ē aſia maior: ⁊ in aſia maior ē brachiū pſcū: brachiū idicū. brachiū deyn: ⁊ mare corasinoꝝ. Et i terris deyn ⁊ de idia ⁊ turchia ē mltū depopulatꝰ ⁊ magnū q iter bitationes accidit: ⁊ pp h̄ fit id qđ de bitatione adiūgiť i aſia maiori i pte oriētali medietate tātū quātū ē bitatio in 4ᵒ qđ dcm̄ ē europa: ⁊ in 4ᵒ qđ dictū eſt lynoy. Silr in 4ᵒ lynoy ſūt multi mōtes ⁊ plures q̄ in 4ᵒ europe. ⁊ nā ōdit ei maiorē lōgitudinē quā dederit europe: vt cū logitudie cōpleať quātū ſibi de bitatiōe minuiť pp depopulatū q ē in eo: ⁊ cū h̄ ſit bitatio q̄ ē in ea eq̄lis cū ea q̄ ē in 4ᵒ europe: ⁊ cū h̄ ſit medietas occidētalis tota cū bitatione ſua eq̄lis cū medietate oriētali in quātitate bitationis. Silr aſia maior diuidiť i duo 4ᵃ eq̄lia iſtis duobꝰ q̄rtis. vnū ē meridionale: aliō ſeptētrionale i manerie q̄ medietas occidētalis diuidiť: nō tn̄ diuidiť p mare: nec p brachiū: ſz diuidiť p lineā quaz dixit Ptol. extre de paſagio Herculis vſus oriēs: q̄ oia iuenies ōmōſtrata i liꝰ aeris ⁊ aq̄rū: quē fecit Hipp. ⁊ in epiſtolis Ariſt. hec eni ē opio ſapiētū antiquoꝝ i pte bitationis terre. Miror tn̄ de illis de pſia ⁊ de ſapiētibꝰ nouis q̄uo nō itellexerūt rē iſtā: ⁊ qualr diuiſerūt bitationē reſpectu iſule de terradib. Nā diuiſerūt lōgitudinē bitationis ſz mēſurā q̄drāgulalē: ⁊ nō iſpexerūt qđ rei puenit nālr: ⁊ h̄ eſt error manifeſtus: qz rē diuiſerūt nālē: ⁊ q̄drāgulalē fecerūt: ⁊ pp h̄ inſpicere debeas quātū auantagiū eſt iter grecoꝝ ſapientiam ⁊ iſtoꝝ.

¶ De q̄tuor q̄rte triplicitatibꝰ in diſpōne pueniūt.

¶ Sed quatuor quarta quatuor trigonis conuenientia ſunt in ſitu.

¶ Jā patefecimꝰ q̄ ſūt 4ᵒʳ 4ᵃ: ⁊ q̄re pueniētia ſūt in ſitu ⁊ numero 4ᵒʳ trigonis: puenit vt q̄dlibz 4ᵐ pcordat cū q̄lz trigono. 4ᵐ eni qđ ē iter ſeptētrionē ⁊ occidēs pcordat cū trigono gubernāte hūc locū: ⁊ h̄ ē trigonꝰ arietis. Et 4ᵐ qđ eſt iter meridiē ⁊ occidēs pcordat cū trigono gubernante hāc ptē: ⁊ h̄ ē trigonꝰ cācri: ⁊ 4ᵐ qđ eſt iter oriēs ⁊ meridiē pcordat cū trigono gubernāte hāc ptē: ⁊ h̄ eſt trigonꝰ tauri. ⁊ 4ᵐ qđ eſt iter oriēs ⁊ ſeptētrionē pcordat cuz trigono gubernāte hanc partē: ⁊ h̄ eſt trigonus geminoꝝ.

¶ Habitabilis igiť loci pma q̄rta q̄ iter ſeptētrionē ⁊ occidētē poniť ea i pte terraꝝ eſt q̄ vocanť feltogalatie: ⁊ ſunt terre q̄ generalr europa appellanť.

¶ Et vnū q̄rtū ex q̄rtis huiꝰ loci qđ totū eſt habitatū eſt id qđ eſt iter ſeptētrionē ⁊ occidēs ⁊ eſt in parte puintiaꝝ que dicte ſunt caltro galacie: ⁊ he ſunt terre que gn̄alr dicte ſunt europa.

¶ Hoc 4ᵐ ē iſula quā cōprehēdit mare occidētale ex pte ſeptētrionis ⁊ occn̄tis ⁊ mare romanoꝝ ex pte meridie ⁊ oriētl ſič aū mrauimꝰ: ⁊ he puitie ſī in candopia romānia: felliga eſpania Cōſtātinopoli: ⁊ haꝝ puīciaꝝ terminū.

¶ Quarta vō in iſtius oppōne poſita iter meridiez ⁊ oriētē in pte terraꝝ eſt: q̄ nuncupanť ithoſie oriētales: ⁊ ps meridiana terraꝝ ē: q̄ dn̄r aſia maior.

¶ Et q̄rtū oppoſitū huic q̄rto ē id qđ ē iter meridiē ⁊ oriēs ⁊ ē i pte puitiaꝝ q̄ dcē ſūt inoquia ō oriēte: ⁊ hec ē ps meridional q̄ eſt aſia maior.

¶ Hoc 4ᵐ eſt bitatio q̄ eſt ſeptētrionalis q̄ eſt a linea egnoctiali ⁊ ē oriētalis a mari rubro: ⁊ eſt eiꝰ latitudo.36.graduū iferius: ⁊ q ſūt ibi ſūt ex gētibus alarabū: ⁊ h̄ eſt albigez: ⁊ alymen india cyndia ⁊ de alborazez id cuius latitudo eſt minus.36.gradibus in meridie a terris deyn.

¶ Tertia qdez quarta inter ſeptētrionem ⁊ orientem pſtituta in parte terraꝝ que vocať ſefume collocať: ⁊ eſt in parte ſeptētrionali maioris aſie.

¶ Et tertiũ quartũ qđ ẽ iter septẽtrionẽ ⁊ oriẽs est in pte puītiaꝝ q̃ dicte sũt cap bonia: ⁊ hec est pars septẽtrionalis ab asia maiori ⁊ minori.

¶ Hoc 4^{m} est in habitatione que est in oriente in mari romanoꝝ: cuius latitudo est magis. 33. gradibus. ⁊ hec ẽ turchia ⁊ cyprico ⁊ asumir coria ad eylem. ⁊ quarta est de alboracez: cuius latitudo est magis. 36. gradibus.

¶ Quarta aũt que in huius oppõne inter occidentalium meridionaliũq̃ ventoꝝ flatus ponitur: in parte terraꝝ que dicunť ithosie occidentalea ordinanť: que generalr̃ nominanť lingue.

¶ Et quartũ qđ est huic oppositũ qđ est inter occidẽs ⁊ meridiẽ est in pte puītiaꝝ que dicte sunt inoquia occidẽtalis: nomen suũ generale dictũ est puītie delynoy al's libya deserta.

¶ Hoc 4^{m} ẽ isula q̃ cõprehẽdit mare occidẽtale ex pte occidẽtis ⁊ meridiei ⁊ mare africe ex pte septẽtrionis ⁊ brachiũ maris rubri ex pte oriẽtis puītie q̃ sũt ibi: sũt egypiũ ethiopia nubia: ⁊ oẽs alie natiões nigroꝝ ⁊ barca africa ⁊ tãgea: ꝯuenit vt ispicias ad subtilitatẽ itell's Ptol. q̃uo ꝑ icepit a q̃rto cũ trigono arietis ꝯcordãte: eo ꝙ est signoꝝ p̃m sm opionẽ cõez: tñ s3 opionẽ suã: eo ꝙ h trigon⁹ ẽ nobiliorib⁹ elyx: ⁊ pp nobilitatẽ suã fuerũt antiq̃ tpe in h q̃rto quo ipse dñat⁹ m̃lti reges nobiles q̃ i tota hitatiõe regnauerũt aut in maiori pte sic Hercules gigãtus Alexãder ẽt ⁊ augustus. nã isti fuerũt de 4° qđ ẽ iter septẽtrionẽ ⁊ occidẽs. Postmodũ posuit aliđ 4^{m} opp^{m} huic 2°: eo ꝙ oppõ est vtutis eq̃lis: ⁊ q2 cũ trigono tauri ꝯcordat: ⁊ taurus est signũ 2^{m}: ⁊ pp h iuẽn sũt ð hac gẽte hoies q̃ leges ꝯstituũt q̃ puenĩũt ad maiorẽ ptẽ gẽtiũ hitationis: sic lex chrianoꝝ q̃ fuit añ legẽ mauroꝝ: ⁊ postmodũ lex mauroꝝ. Postea posuit 4^{m} 3^{m} qđ ꝯcordat cũ gemini: eo ꝙ ẽ 3^{m} signũ: ⁊ q2 ps oriẽtalis ẽ maioris vtutis q̃3 occidẽtal' repti st ex gẽtib⁹ h' q̃rti: q̃ magnũ regnauerũt regnatũ: sic Assueri⁹ ⁊ Dari⁹ añ ip3: q̃ fuerũt reges ꝑsaꝝ: ⁊ posuit q̃rtũ 4^{m} qđ ẽ opp^{m} 3°: eo ꝙ ẽ oppõ eq̃lis vtutl vel circa: ⁊ q2 cãcer ẽ 4^{m} signũ.

¶ Itẽ i vnaqueq3 istaꝝ ꝑdictaꝝ q̃rtaꝝ qđ ex suis ptibus circa toti⁹ habitabilis terre dimidiũ ꝯtineť illi⁹ ordo respectu illi⁹ q̃rte cui⁹ ps est: dispõni eiusdẽ q̃rte respectu toti⁹ habitabilis terre ꝯ̃ri⁹ ẽ. Nã in q̃rta q̃ vrukin di q̃ respectu vniuerse terre habitabilis iter septẽtrionẽ ⁊ occidẽtẽ ꝯstituiť: illi⁹ ordo ꝙ circa terre dimidiũ ẽ angulo q̃ ẽ in oppõne illi⁹ anguli i q̃ hec q̃rta ꝯformať appropiquat: ⁊ ẽ meridian⁹ oriẽtalis. Idẽ ⁊ in alijs q̃rtis idubitãter eueniet: ita ꝙ vnaq̃q3 istaꝝ q̃rtaꝝ duab⁹ triplicitatib⁹ adiuiceẽ oppositis assimileť. Ipsi⁹ ẽt ptes q̃ circa terre dimidiũ sunt ei cui illa pars appropiat: q̃ etiã in ꝯ̃riũ3 illi⁹ cui gñalr illa q̃rta appropinquat appropiat. Alie autẽ ptes ipsius gñali qualitati illius quarte ꝯcordabũt. Op3 etiã vt cũ stellis triplicitatis ipsius quarte in silitudine stelle q̃ in ceteris triplicitatibus dñiu3 hñt accipiantur.

¶ Silr̃ cuiuslib3 q̃rtoꝝ q̃ diximꝰ ps q̃libet q̃ ẽ in medio habitationis toti⁹ terre ẽ ꝯ̃ria illi q̃rto respectu illi⁹ toti⁹ q̃rti ad totã habitationẽ: q2 q̃rti qđ dcm̃ ẽ europa: ps vna q̃ ẽ i medio hitatiõis: q̃ ẽ circa angulũ oppositũ anguli. vñ ẽ illđ q̃rtũ tẽdit magis ad meridiẽ ⁊ oriẽs: ⁊ sic de oibus alijs q̃rtis: ita ꝙ q̃rtoꝝ q̃tlib3 habeat ꝯcordãtiã cũ duob⁹ trigonis oppositis. Et ptes q̃ sũt i medio tẽdũt ad nã3 alteri⁹ q̃rti oppositi ei⁹: ⁊ ẽ alterius nature q̃3 sit totũ q̃rtũ ꝑ se. Et alie partes pti hñt totius quarti nã3. Et ꝯuenit vt accipias stellas gubernantes illos alios trigonos: ⁊ eas misceas cũ his q̃ gubernãt aliu3 illius quarti.

¶ Due linee q̃s diximus q̃ diuidũt hitationẽ in q̃tuor 4ª icidũt in pũcto: cui⁹ latitudo est. 36. graduũ: ⁊ lõgitudo s3 mappã antiquã. 59. graduũ: ⁊ s3 nouã. 56. ⁊ ꝑ hãc icisione3 fiũt q̃tuor anguli: ⁊ puītie q̃ sũt circa icisionẽ hoꝝ q̃tuor anguloꝝ q̃ sũt in medio hitationis: ⁊ ipse q̃ sũt circa pũctũ icisionis cuiuslib3 q̃rti ⁊ ẽ in pte opp^{ta} cuiuslib3 q̃rti: ⁊ est in pte opp^{ta} illi⁹ q̃rti respectu toti⁹ q̃rti. Et pp h in gubernãdo huc locũ hñt pticipationẽ signa ⁊ planete gubernantes q̃rtũ opp^{m} istius cũ signo ⁊ planetis gubernãtib⁹ illud 4^{m}: vñ est pars illa: h ãt dcm̃ Ptol. glosa nõ idiget in h loco: expedit tñ vt in tua imaginatione illud formes.

¶ Et necesse est vt in oi habitatiõe sumanť stelle que ipsi triplicitati solũmõ dñanť in vnaquaq3 q̃rta: preter in illis ptib⁹ q̃ sũt ṽsus medietatẽ habitationis in q̃bus stella mercurij cũ stellis que triplicitatibus dominanť accipieť: q̃m est ex cõi cõmixto q̃3 genere.

¶ Et ꝯuenit vt in quolib3 loco hitato sit virtus ipsoꝝ planetaꝝ ꝑ gubernamẽtũ trigonũ illũ solũ s3 trigonũ q̃ dñat in quolib3 q̃rto exceptis ptibus illoꝝ q̃rtoꝝ q̃ sũt circa mediũ hitationis. nã istis ꝯuenit vt sit virt⁹ mercurij cũ virtutib⁹ planetarũ gubernãtiũ illos trigonos: eo ꝙ ẽ nature cõmixte habens participationẽ cum oibus.

¶ In q̃lib3 4° q̃rtoꝝ dñanť planete q̃les sibi ꝯuenĩũt: tñ i medio hitatiõis hñt pticipationẽ oẽs planete sic añ dixit: ⁊ i eo qđ ẽ circa mediũ cuiusl3 q̃rti dñanť planete q̃rti oppositi ei⁹: ⁊ mercuri⁹ cũ eis: eo ꝙ ẽ nãe cõmixte: ⁊ pp h cõuẽit vt ps cuiusl3 q̃rti q̃ ẽ circa me^{m} ꝯcordet cũ mercurio.

¶ Necesse ẽ igiť s3 hũc ordinẽ vt ptea q̃ st̃ iter septẽtrionẽ ⁊ occidẽtẽ habitabilis terre. i. illa q̃rta q̃ vrubẽ appellať: triplicitati q̃ ẽ iter septẽtrionẽ ⁊ occidentẽ assimileť: que triplicitas ex ariete leone ac sagittario colligiť. Et gñalr̃ erũt dñi isti⁹ triplicitatis iuppiter ⁊ mars cũ fuerit vespertini. Gñales ãt gẽtes has ptea inhabitãtes st̃ hoies terre britanie: galacie: germanie: bestranie: itale: gallie: appulte: ⁊ sicilie: tozinie: calite: necnon ⁊ hispanie. Op3 igiť vt q̃3 plures istaꝝ regionũ hoies ꝑ pp isti⁹ triplicitatis dñiu3: ⁊ pp stellas eoꝝ dñatrices nõ humilieť: s3 libertatẽ appellãt ⁊ arma ꝯcupiscãt: laborẽt ⁊ sint bellicosi: necnõ piti regiminis nitidi sint: ac mũdi ⁊ magnanimi. Atq3 iuppiter ⁊ mars in istoꝝ associanť dñio cũ sint vespertini: ⁊ q̃m hui⁹ triplicitatis ꝑme ptea sũt masculine: postreme ṽo feminine accidit his gẽtib⁹ circa mulieres nõ ẽẽ zelotipos: s3 eaꝝ ꝯcubitus vilipẽdẽ sodomiticũq3 scelus magis appetẽ: ⁊ circa h plus zelotipos existẽ: ⁊ q̃ h ꝑpetrauerit: se turpe quid cõmisisse nõ extimet. Ille ṽo in quẽ h ꝑpetrať: vt in h effemineť ⁊ mollescat: ⁊ vt postponẽdũ sit nullatenus putet: aiositates etiã tentare ꝯsuescunt ⁊ in bonis operibus ac fidelitate versanť: ꝯsanguineitates diligũt ⁊ omne qđ bonũ est ⁊ honestũ ac laudabile nõ postponunt.

¶ Hax

¶ Harum aūt oium prefatarū regionū: britanie regiones ⁊ galatie germanie ac saturnie arieti ꝓprie assimilant ⁊ marti. Quapp qui eas inhabitant in maiori pte sylvestres sūt ⁊ feroces aiarūq3 qlitates ferarū qualitatib⁹ assimilant. Regiones aūt italie ⁊ appulie atq3 gallie: necnon ⁊ sicilie leoni assimilant ⁊ soli. Qua de re morātes in eis: sunt periti regiminis ⁊ bene agūt: oiūz etiā ac laudabiliū operū sūt imitatores. Sz tozrenie malte hispanieq3 regiões sagittario ⁊ iovi assimilant: ⁊ ob hoc qui in illis habitant: libertatē appetunt suntq3 sani corde ⁊ amant mūdiciem atq3 nitiditatē. Partes aūt istius qrte que circa medietatē habitabilis regionis ordinant: sunt taralyi regiones ac macedōie ⁊ abelernie: voles ⁊ achaye acritis isula: ⁊ terre que duclanus appellant: nō littus asie minoris ⁊ carbos insula. He sunt igit partes que ponunt inter meridiē ⁊ orientē istius quarte: ⁊ cū hoc qđ dictū est. assimulant triplicitati que est inter meridiez ⁊ orientē: que ex tauro virgine ⁊ capricorno cōstituit associātur q3 ei in domino venus ⁊ mercurius. Qua ꝓpter haꝝ regionū habitatores pre oibus aliȷ̄s hominibus in formis ⁊ figuris adinvicē assimilant. Eorum quidē anime atq3 corpora sunt tēperate: fortissimi quoq3 sunt peritiq3 regiminis nec humiliant ꝓpter martē: q exaltat in capricorno libertatēq3 diligūt. At qa mars ⁊ iuppiter triplicitati istius qrte dominātur in moribus atq3 dominatiōibus sibimet ꝓpriȷ̄s ab invicē segregant. Suntq3 leguz inventores: musicā diligunt: addiscere cupiūt: defensiones nō postponunt. In oibus etiā suis operibus causa veneris cū nitiditate mūdiciaq3 perseverant: bene agunt: ⁊ extraneos libēter hospitant: iustitiā amant ⁊ observāt: scribere cupiūt: loquelis vtunt ꝓpter mercuriū: ⁊ qa vespertinis stellis assimilant sua maxie celāt cōsilia. Itē cum he regiões particulariter dividant qui morant in regionibus cuclaus ac in minorib⁹ asie littoribus ⁊ in carbos insula tauro ⁊ veneri ꝓprie assimilabunt: ideoq3 sūt in maiori pte molles mundītiā atq3 nitiditatē ꝯcupiscentes ⁊ corpoꝝ altitudines ac ornatus investigātes. Qui aūt valas achaiam ⁊ acritem inhabitant: virgini assimilant ⁊ mercurio: vñ ꝓprie dialectici doctrine studiū amātes: ⁊ circa spiritualia magis q̄3 circa terrena ꝯversantes. At qui in macedonia ⁊ taralyi q bizantiū di: ac iableune morant capricorno ⁊ saturno assimilātur: iōq3 regnare desiderāt: ⁊ suoꝝ animoꝝ q̄litates nō sūt mites ac domestice nec legū rebus associantur.

Secunda vero quarta meridiana ps est asie maioris: cuius ptes ꝯtinentes indie regiones ⁊ arbalui caurosie fothathie nudhie parthie babylōie isule atq3 regiões assur: quarū oium situs respectu toti⁹ habitabilis regionis est in pte meridiana oriētali triplicitati que est inter meridiē ⁊ oriētē: q ex tauro virgine ⁊ capricorno cōstituit assimilari debēt. Harū quoq3 regionū dñi sūt ven⁹ ⁊ saturn⁹ cū sūt matutinales. Quapp nāe has habitantiū regiones horū duoꝝ dominoꝝ nās imitant: venerē nanq3 venerant ⁊ vocāt eam asis. Saturnū aūt soiē lucidū appellant. Quidā etiā horū sūt qui fortuna ꝓnuntiāt custodiūt ⁊ accurate observāt mēbra generātia: ⁊ illa pro divinstib⁹ hñt: eo q p̄dicti a stellis que nāliter sūt eodē mō generatrices assimilant: suos etiā parētes venerant. Sunt hoies calidi: qui venereos actus multū exercent: ⁊ in eis plus q̄3 oporteat sollicitant: sunt saltatores ⁊ saliētes: instrumentoruq3 musicoꝝ tactores: eorū quoq3 corpora sūt apta carneitatis. semetipsos pingūt ⁊ adornāt ꝓpter venerē. mores ēt eorū pleni sunt ꝓpter saturnū: ⁊ manifeste nō occulte ꝓpter matutinalē figurā: cū mulieribus coeunt: sodomiticū scelus viriliter abhorrēt: ideoq3 q̄3 plurimis eoꝝ accidit ex ꝓpriȷ̄s mulierib⁹ filios ꝓcreare. In hoc ēt cū pectorib⁹ indicāt assimilant ꝓpter matutinalē ascensionē: ⁊ q2 dominatrix corpoꝝ virtus que cordibus eorū inest: fortitudini solis assimilant: sunt etiā ſm maiorē partez in modis iduendi sc: ⁊ invenustādi ac in oibus que corpori ptinent molles ⁊ effeminati ꝓpter venereas q̄litates: sūt ⁊ magnanimi fortes bellatores: qa saturn⁹ est oriētalis. Itē cū he regiones dividunt qui sunt ex regionibus sarachie nudhie parthie: tauro ⁊ veneri assimilabunt. Ideoq3 harū regionū habitatores vestimentis venereos colores hñtibus vtunt: qbus totum corpus tegunt pter pectus: ⁊ gñaliter effeminati sūt ⁊ delicati. At qui et virgini ⁊ mecurio assimilantur sunt babyloni: cultoresq3 isule ⁊ regionuz assur. Quapp hi sūt in doctrinalib⁹ periti ⁊ stellaꝝ motuū observatores. Qui aūt capricorno ⁊ saturno assimilant sunt indi arbaiui ⁊ taurosi: ideoq3 deformes ⁊ sordidi: animaꝝ suarū qualitates sunt ferocissime.

¶ Alie vero hui⁹ quarte ptes que versus habitabilis terre dimidiū sūt idaurace regiões surieq3 ꝓsūde terre iudeoꝝ cunice chaldaice vrchime: ac habitate arabum regiones. Harū aūt oium situs respectu istius toti⁹ q̄rte est in parte que ponit iter septētrionē ⁊ occidētē: assimulaturq3 triplicitati: que est iter septētrionē ⁊ occidentez quee ex ariete ⁊ leone ⁊ sagittario eligit: cui⁹ domini sūt iuppiter mars ⁊ mercuri⁹. Quapp viri has regiones habitātes mercatione ⁊ cōmutationibus vtunt. sunt deceptores ⁊ ꝓditores ac vilipendētes. In suaꝝ aūt aiarum qualitatibus vincit pusillanimitas ⁊ gñaliter sūt bifariȷ̄: atq3 bilingues: qa p̄dictis stellis assimulant. Istoꝝ

aūt hi qui sūt in pte terrarū syrie ꝓfunde acidu-
mee regiōes terreq̄ȝ iudeoꝝ: arieti ꝛ marti pro-
prie assimilant̄. Jdeoq̄ȝ in maiori pte istabiles ꝓ-
ditores creatorem ignorantes. At hoīes cunice
regiōis ꝛ chaldei habitatoresq̄ȝ vitanie soli assi-
milant̄: atq̄ȝ leoni: vnde sani corde sunt: ꝛ mise-
ricordes: stellarum scientiam diligentes: ꝛ solē
inter ceteras stellas proprie venerantes: habita-
te vo arabū regiones sagittario ꝛ ioui assimilā-
tur. Quapp ipsaꝝ terraꝝ fertilitas est eorū no-
men q̄d est habuario fertilitas. Jbi sūt ēt cibo-
rū saporamēta. Quaꝝ regionū hoīes sūt bene
morigerati: audaces: ꝛ regnare desiderātes.

Tertia aūt quarta est in septētrionali parte
terrarū asie maioris cuius partes armeniā
ꝯtinentes ꝛ ciuitcamā marichiis: bacca tra-
iam fasluiron zufan romaticā: sarmaticas
que sunt mulierū regiones: tusciana ꝛ terras ascade:
que sunt ptes septētrionalis orientalia totius habita-
bilis regionis: triplicitati que est inter septētrionez ꝛ
orientē assimilant̄: quā geminoꝝ ꝛ libre aquarij q̄ȝ si-
gnum cōponunt: cuiꝰ dn̄i sunt saturnus ꝛ iuppiter cū
sunt oriētales. Jdeoq̄ȝ harū incole regionū: iouem
venerant̄ ꝛ solem. Quibꝰ aurū ꝛ diuitie multū afflu-
unt: ꝛ eoꝝ actus nitidi sunt ꝛ formosi: ac velut opor-
tet sunt itē sapiētes ꝛ diuina inquirūt ꝛ obseruāt ani-
marū suarū qualitates: a veritate ꝛ iustitia nō decli-
nāt: sunt liberales: itellectusq̄ȝ boni ac imutabiles:
neqtias abhorrētes. Jntegra est ꝛ icorruptibilis eo-
rū amicitia: pro cōsanguineis rebusq̄ȝ laudandis ꝛ
honestis morti se leuiter tradunt: sunt casti ꝛ abstinē-
tes: carissimis itendūt vestibꝰ: grādia donāt: actusq̄ȝ
sui sunt preclari: hec autem in maiori parte offert sa-
turni iouisq̄ȝ societas in hec q̄ sunt orientales.

¶ Jstoꝝ aūt qui sunt in pte carsanie: ꝛ mathiate
necnō armenie signo geminoꝝ ꝛ mercurio ꝓ-
prie assimilant̄. Quapp mobiliores ꝛ circa de-
ceptiones sūt ꝓcliuiores. At hi q sunt in pte ter-
rarū fasluire: bacatrale ȝirice: libre assimilant̄ ꝛ
veneri. Jdeoq̄ȝ sunt harū regionū habitatores
multaꝝ pecuniarū musicā atq̄ȝ quietē diligunt.
Qui aūt in cōfinibus terrarū sarmatie tuciane
ꝛ terre ascaede ꝯuersant̄ aquario ꝛ saturno as-
similant̄ vnde maioris sūt crudelitatis: aīarūq̄ȝ
suaꝝ qualitates ferocissime. Alie vo ptes istius
q̄rte que sūt versus habitabilis terre dimidiū:
sūt regiōes bathionie ferogie: asiaoye: filogice:
syrie ꝛ cinnagine: cacholye: ludyie: silyie: ma-
sılie. Quarū omniū situs est versus partez oc-
cidentalem meridianam huius quarte.

¶ Has itaq̄ȝ regiones triplicitati que est iter meridiē
ꝛ occidentez: que ex cancro ꝛ scorpione ac piscibus
cōstituitur assimilamus: in cuius dominio mars ꝛ ve-
nus ac mercurius associantur.

¶ Has itaq̄ȝ regiones trigono qui est inter meri-
diez ꝛ occidens: ꝛ est trigonus cancri: scorpio-
nis: ꝛ piscis: ꝛ in gubernando ipsuȝ participa-
tionem hn̄t venus mars itē ꝛ mercurius.

¶ Vult dicere q̄ in gubernando has prouintias domina-
tur trigonus Geminoꝝ simul cum trigono cancri: ꝛ q̄ do-
mini horuȝ trigonoꝝ habēt participationē in ipsis guber-
nandis ꝛ mercurius habet partē in vno cum eis: eo q̄ est
gubernator medij habitationis.

¶ Qua de re q̄pplures harum incole regionū venerē
venerant̄ ꝛ eam multis differentibꝰ earūdem terrarū
nominibus appellāt. martē aūt ideū: ꝛ quibusdā alijs
vocabulis nominant: qbus multa secreta ascribunt.
Sunt hoīes laboriosi ac miseriaꝝ ifelices ꝛ circa ne-
qtias ꝓcliues in prelijs ꝛ expeditionibꝰ ac in rapinis
ꝛ viarū abscisionibus cōducunt̄: inter seruos reputā-
tur ꝛ in prelijs moriunt̄ ꝓpter dominiū martis ꝛ ve-
neris in eis: cū sunt orientales. Jtem martis exalta-
tio est in trino veneris aspectu: i capricorno .s. signo.
Venꝰ aūt in trino martis aspectu q̄d est signū piscium
exaltat̄. Quapp eoruȝ vxores eos ex toto corde dili-
gunt ꝛ multū sane cōsiliant̄: in ꝓprijs domibꝰ assidue
morant̄: sunt magni laboris atq̄ȝ in seruitutē reda-
cte gn̄aliter qdem sūt valde laboriose ac depresse.

¶ Et ꝓpter hoc habitātes in istis prouintijs vt
plm̄ magnificāt venerē: ꝛ vocāt eā multis no-
minibꝰ ꝛ diuersis s̄m moras locoꝝ: ꝛ appellāt
martē odiberis ꝛ alijs noibus dicentes ad hos
planetas ptinere quedā secreta planctus ꝛ plo-
ratus: ꝛ sunt laboriosi cordiuȝ: trausrosi ducti
ad oē malū: ꝛ ꝓciunt̄ pro eundo p̄liatū in exer-
citu ꝛ pro deroƀādo: ꝛ sunt sicut serui ꝛ ex eis
multi in p̄lijs moriunt̄: eo q̄ mars gubernat eos:
ꝛ venus in mōquo sunt orientales. Similr ex-
altatio martis est in vno signo trigoni veneris
q̄ est capricornus: ꝛ venus habet exaltationem
in vno signo trigoni martis: ꝛ ē piscis: ꝛ ꝓpter
hoc sunt mulieres haꝝ terraꝝ multū legales vi-
ris suis ꝛ eos vere diligunt: ꝛ sunt suoꝝ custo-
ditrices domorū laboriose bene seruientes: ꝛ
sunt laboriose generaliter ac humiles.

¶ Reuerentia quam dant veneri ꝛ marti cōsueuerat esse
antiquo tpe quo gētes habebāt legē s̄m nāni: ꝛ harū opi-
nionū sunt illi de india hodie: ꝛ deryn: ꝛ p noia ciuitatū s̄ȝ
ea que dixit. Vult dicere q̄ gens cuiuslibȝ ciuitatis appel-
labant venerē ꝛ martē vno ꝓprio nomine quo nō appella-
bant alij alteriꝰ ciuitatis. Et qr venus ꝛ mars ꝯcordant se
cū in manerie q̄ sūt oriētales cū participatiōe quā hn̄t cuȝ
saturno ꝛ ioue: ꝛ sol ddit eis mores quales dixit ante: ꝛ te-
nēt q̄ ptineat ad venerē ꝛ ad martē secreta planctus: ꝛ q̄
facit eos laboriosos ꝛ accordatos: ꝛ totū aliud q̄d dixit ꝛ
h est q̄ qn̄ venꝰ est oriētalis vincit vtꝰ martis ꝛ saturni su-
per venerē ꝛ iouē: ꝛ qr mars ꝛ venus hn̄t participationez
qr vterq̄ȝ eoꝝ hȝ participationē cū trigono alteriꝰ: sūt mu-
lieres hꝰ terre viris suis legales: ꝛ pp participationē quā
hȝ saturnus cū marte ꝛ cū venere sūt laboriose ꝛ fuiētes.

¶ Hoꝝ aūt hi qui sūt in regionibꝰ bathionie ferogie

felogice cancro ⁊ lune assimilant. Ideoq̃ q̃plures earũ habitatores sunt hoĩes timoris ⁊ humilitatis: ⁊ ꝓpter lune orientalẽ ac eiusdẽ figure masculinitatem in q̃plurimis earum vxoribus est virilitas: dominiũ ⁊ segregatio: sicut ⁊ in mulieribus que dicunt amazones: que a viroꝝ cõnubijs aufugiunt ⁊ arma diligunt: sunt etiã suorum patrum memorea a cunabulis cum eis dextre mamille expeditionũ itinera secant: que mẽbra detegunt cum bellare aggrediuntur vt in eis muliebris natura minime fore putatur.

Illi hoꝝ qui sũt in terra niconie eroquie ⁊ caligite hñt ꝯcordantiã ꝓprie cũ cancro ⁊ luna: ⁊ ꝓpter hoc sunt viri vt plĩm humiles ⁊ timẽtes: ⁊ eoꝝ mulieres sunt vt plĩm viriles superbe ⁊ pugnatrices: eo q̃ luna gubernat eas q̃ est oriẽtalis ⁊ masculine figure: ⁊ sũt sicut mulieres que dicte sũt amazones: ⁊ sũt q̃ vitant iacere cũ viris ⁊ amãt arma: ⁊ loquunt de illis ab infantia sua semp: ⁊ icidit sibi mamilla dextra vt meli⁹ operent de armis: ⁊ cũ vadũt ad torneamẽta hec mẽbra detegũt q̃ñ acies pparant ad bellũ: vt sui intelligant inimici q̃ nõ habent mulierum nãz.

Timor ⁊ humilitas q̃ est in viris haꝝ terraꝝ accidit ꝑ exaltationẽ iouis q̃ est in cancro: ⁊ ꝑ ꝑticipationẽ quã hꝫ luna cũ marte in ipsis gubernandis. Supbia ⁊ masculinitas q̃ dcã est in mulierib⁹ istis accidit ꝑ figurã lune q̃ est masculina: q̃ñ he terre oriẽtales ⁊ cũ orientalib⁹ planetis ꝯcordãt. De masculinitate oliaꝝ mulierũ que dicte sunt amazones: dixit p exẽpliũ: q̃ mulieres haꝝ terraꝝ sũt masculine: sicut he q̃ amações dicte sũt ꝑdicte nãq̃ mulieres morant in vna isula maris: circa quã est alia isula in q̃ viri habitãt: ⁊ q̃ñ sol est in cancro ⁊ leone ꝯiungunt cũ q̃ñ an di ⁊ postmõ separant: ⁊ si mulier parit filiũ nutrit eũ donec creuit ⁊ postea dat ipm viro: ⁊ si filiã tenet eã secum.

Ai qui syrie cumachie canadochie partes ihabitãt scorpioni ⁊ marti assimilant. Quapꝑ q̃plures eoꝝ sunt instabiles deceptores ꝓditores magniq̃ laboris. Uiri aũt ludhie sylie macholie piscibus assimilãtur ⁊ ioui. Ideoq̃ ꝓprie sunt hoĩes multaruꝫ pecuniarum boneq̃ societatis atq̃ mercationis liberalitatis etiam fidelitatis in oĩbus suis negocijs.

Et illi de terra surie camocie ⁊ cadoquie concordant cum scorpione ⁊ marte: ⁊ propter hoc sunt vt plurimũ stultitiã deceptionib⁹ ⁊ laboratores. Et illi de terra lodie gliquie ⁊ macholie cõcordant cũ piscib⁹ ⁊ ioue: ⁊ ꝑ hoc sunt magnarũ diuitiaꝝ sociabiles mercatores ⁊ diligẽtes libertatẽ ⁊ legalitatẽ in oĩbus suis factis.

Diuitie quas hñt sunt ꝑ iouẽ qui eos gubernat: in nomine quo est oriẽtalis: societas: legalitas: ⁊ mercadãtia sũt ꝑ venerẽ q̃ hꝫ magnã participationẽ cũ ioue in ipsis gubernãdis: q̃ñ hꝫ in piscib⁹ triplicitatẽ ⁊ exaltationẽ.

Residua vo quarta est in parte q̃ gñali nomine lynoy nominat: cui⁹ ptes cõtinentes regiones numidie: iarsinodie: africe: cadbanie: loci cenunitis: harmãtice: mauritanie: batolie: metegonate: quoꝝ oĩum situs est in parte meridiana occidẽtali toti⁹ habitabilis regionis.

Aliud q̃rtuꝫ remanet in pte q̃ gñaliter dcã est lynoy ⁊ sũt ptes cõprehẽdẽtes yromãdiã tartazoniam africam cadinam. Retatemonicas: grinoticam: mauritaniam: sotaliaꝫ: ⁊ matogonicam: ⁊ sunt posite inter occidens ⁊ meridiem totius habitationis terre.

Iormãdia est in occidẽte ab africa: ⁊ tortaçodia ẽ i oriẽte ab africa ⁊ cadima ⁊ lacacemõie ⁊ garinotica sũt terre exñtes i occñte: ⁊ romãdia: ⁊ africa: ⁊ mauritania est in fine habitatiõis a pte occidẽtis ⁊ est patangie: ⁊ he sũt terre metiodoꝝ. Et maragonica est in oriẽte meçinodoꝝ ⁊ hec est peragnara. Ego aũt narro tibi factũ haꝝ terraꝝ: q̃ scio q̃ tibi demõstrant que sũt: ⁊ recordare que tibi dixi vt hec oĩa ꝑquires in libro mappe mũdi Pro. ⁊ cũ q̃ signo cõcordant ⁊ cũ quo planeta.

Triplicitati q̃ est inter meridiẽ ⁊ occidentẽ assimilatur: que ex cancro scorpione ⁊ piscib⁹ colligit: huius aũt dñi sunt mars ⁊ ven⁹: cũ sunt vespertini. Quapꝑ q̃plurimis istaꝝ regionũ ꝓpter hoꝝ duoꝝ planetarũ societatẽ regẽ ⁊ reginã eiusdem matris sobolẽ: in eis pariter regnare: virũ .s. viris: mulierẽ vo mulieribus dñari cõtingit: ⁊ semp hanc de ꝓgenie obseruãt ꝯsuetudinẽ. Eoꝝ nãe sũt calidissime in coeūdo superabundant: ita q̃ eorum cõiugia fiunt vi atq̃ rapina. Multotiens etiã eoꝝ rex cũ alienis sponsis prius q̃ earũ sponsi venereos actus exercet: ⁊ quorundã eorum sunt vxores cões inter ipsos. Ipsi quoq̃ picturas ⁊ ornatus ꝯcupiscunt: ⁊ se more feminino adornant ꝓpter venerẽ: animi tñ eoꝝ sunt viriles: versute: apparitores: diuinatores: proditores ac deceptores: pericula nõ metuentes ꝓpter martem.

Et cõcordãt cũ trigono qui est inter meridiem ⁊ occidẽs: ⁊ hic est trigonus cancri scorpionis ⁊ piscis: ⁊ gubernat eũ mars ⁊ ven⁹ in mõ quo sunt vespertini: ⁊ ꝓpter hoc accidit multis terrarũ istarũ: ꝑ ꝑticipationẽ hoꝝ duoꝝ planetarũ q̃ regnãt in eis rex ⁊ regina nati de vna mr̃e vt frater ⁊ soror ⁊ regnat ei vir super viros: ⁊ mulier sup mulieres: ⁊ obseruãt ꝯsuetudinẽ istã ⁊ hereditariã hñt eã gentes. harũ terrarũ sunt calide nature multuꝫ ⁊ fornicationis magne cum mulierib⁹ lasciue multũ ita q̃ viꝫ iserunt mulieribus ⁊ eas violenter attingũt: ⁊ plurimũ accidit q̃ reges iacent cum nouis anteq̃ sui mariti: ⁊ mulieres ꝓ maiori parte sunt iter eos cões ⁊ diligunt se lympidare sicut mulieres: ⁊ hoc ratione veneris: hñt tñ corda viroꝝ: ⁊ sunt deceptuosi ⁊ archerij multa predicunt ⁊ ponunt se ad mortis periculum causa martis.

Participatio hoꝝ duoꝝ planetaꝝ ẽ eo q̃ exaltatio vtriusq̃ est in trigono alteri⁹ ⁊ sũt pnceps in hoc trigono gubernãdo. Et ãt dixit q̃ in his terris regnãt duo fr̃es vir ⁊ mulier est hodie reptũ in terris gaue: ⁊ in multis locis terraꝝ: ⁊ hẽ est ꝑ ꝑticipationẽ martis ⁊ veneris in ipsis gubernãdis: sũt .n. nãe cal'e ꝑ calorẽ martis ⁊ magne fornicatiõis cũ mulierib⁹ ꝑ ꝑticipationẽ quã hꝫ ven⁹ cũ marte:

⁊ pp hoc sũt in eis multe mulieres in cõi hñtes: ⁊ se limpidãtes sic mulieres. H.n. repertũ est hodie in illis q cooperiũt suas facies sic mulieres: ⁊ multi ex istis occitalib⁹ terris vadũt cooperti cũ linteaminib⁹ sic mulieres: ⁊ tñ hñt corda virorum ⁊ h est cã martis: ⁊ ob h ẽt sũt deceptuosi ⁊ pditores ⁊ ponũt se ad mortis piculũ: eo q mars eos gubernat i feminina figura: ⁊ hoc cũ est vesptin⁹ ⁊ dominationẽ hñt p pte iouis ⁊ veneris q hñt participationẽ cũ marte: ⁊ hoc ẽ hodie repertũ in eis: qz multi eorum inspiciũt in mẽbris aĩaliũ: ⁊ cognoscũt multa in epatib⁹: cordibus ⁊ spatulis.

¶ Hor ãt hi q sũt in ptib⁹ numidie iarsidonie ⁊ africe cancro proprie assimilant ⁊ lune. Quapp sunt viri societatis ⁊ mercationis: magneqz pinguedinis.

¶ Et illi hor qui sunt in parte tormandie iarcazodie ⁊ africe cõcordant pprie cũ cancro ⁊ luna: ⁊ propter hoc sunt mercatores ⁊ eorum terre fertilis ⁊ abundans multum.

¶ Hoc est pp lunã q demõstrat oẽ nascimentũ: ⁊ pp exaltationẽ iouis q est in cãcro. nã luna hz in hac gẽte diuersitates duas. vnã qz est dña medietatis occitalis. aliã pp dignitatẽ quã hz in cãcro: ⁊ pp h sr illi de terris istis de pte maiori subtiliores ⁊ mag itelligẽtes qz ceteri occitales.

¶ Illi ho qui sũt in parte terrarũ metagonice: mauritanie: bacolie: scorpioni pprie assimilantur ⁊ marti. Ideoqz sunt suarũ aiarum qlitatea ferales: sunt cõtentores: placitatores ⁊ multũ carnium comestorea: nec picula formidantes: vitaz nihil pendẽtes: ita q eorum quidã alios pro nihilo interficere ducunt.

¶ Et illi q sũt in pte metagõice mauritanie italie hñt ɔcordãtiã pprie cũ scorpiõe ⁊ marte: ⁊ isti hñt maneries bestiarũ ⁊ ferarũ ⁊ sunt rixatores: carnes mixtas comedũt: ponũt se ad mortis piculũ ⁊ ɔdignant vite: ita q vn⁹ occidit aliuz.

¶ Isti sũt gẽtes barbarorum illi q morant itus in occĩte sic meçinodis ⁊ pagnates: ⁊ hñt tales mores q iterficiũt suos parẽtes: ⁊ multotiẽs dcm est mihi q ipsi vtplim qñ vidẽt parentes ⁊ amicos suos infirmos eos occidũt dicentes q ipsos adiuuãt vt cito moriant sine labore. H.n. factũ multi eorum ɔtẽnendo legẽ maurorum que defendit ne hoc fiat.

¶ At illi qui sunt in parte terrarũ fadhanie locicemunitis harmaneboie piscib⁹ assimilant ⁊ ioui: quapropter suarum aiarum qlitates sunt liberales ⁊ plane sunt operum amatores gratiarum redditores viriqz timoris: nec humiliant qz plures eorum pp ter iouez quem venerantur ⁊ vocant hamon.

¶ Et illi q sunt a pte terre decadina cẽtimonites ⁊ gazmatica cõcordant pprie cũ piscib⁹ ⁊ ioue: ⁊ ppter hoc bonos ⁊ simplices mores hñt: diligunt monasteria: gratisciunt ⁊ laudãt bonũ factũ: deũ timentes sunt: ⁊ vtplim humiles ppter iouẽ: quẽ reuerent ⁊ nominant ipm amon.

¶ Iam diximus q isti sunt inter terminos africe ⁊ pagare: qđ aũt dixit Ptolo. glosa nõ indiget in hac parte.

¶ Alie aũt istius quarte ptes q sũt versus dimidiũ habitabilis terre sũt terre curinace: marmarice: egypti tabneis: aucsis: tarage dhytice: dhame arame: sumemede: que sunt terre alhabai medie: ⁊ sũt he omnea regiões v̄sus septẽtrionalẽ partẽ orientalẽ isti⁹ qrte.

¶ Alie partes hui⁹ quarti q se tenẽt cum media habitatiõe terre: sũt terre de cornalira: d marunica egypto caes: catis cõcandorica ⁊ atama ⁊ terra septẽtrionalis ⁊ oriẽtalis totius hui⁹ qrti.

¶ Cornalira est terra de barca: ⁊ alchi inenim⁹ q alcaynamen ⁊ normarica ripia maris sicut alexandria ⁊ araxid ⁊ daniaca: ⁊ alch sidina ⁊ ptes iferius ab egypto ⁊ egyptuz: ⁊ partes demanet: ⁊ alfocat: ⁊ caes est a pte oriẽtalis in nilo in cabed de egypto coaptis est albafexam versus superius de cabed ad partẽ occidentalẽ a nilo: ⁊ azania est terra de ambia ⁊ synomia de medio ipsa est terra ethiopiana ⁊ est sicca: ⁊ he puintie sũt in angulo se tenẽti cũ angulo quarti qđ est inter occidens ⁊ meridiem.

¶ Assimilaturqz triplicitati que est inter septẽtrionẽ ⁊ orientẽ q ex geminorum libre ⁊ aquarij signo cõponitur. In cui⁹ dñio saturn⁹ ⁊ iuppiter ⁊ mercuri⁹ associãtur. qñ in istarum regionũ dñio. 5. planete erratici cum vespertini sunt frequẽtius associant. Earum incole deũ diligũt: veritatẽ venerant rebus creatoris adherẽtes suorum funera deflent: mortuos sub terra sepeliũt ⁊ abscondũt qz sunt vesptini: mores eorum sunt differentes aiarum qlitates actus ⁊ eorum lẽges sunt qz plures. Cum qs eis dñat illi obediũt: ⁊ humiliant ⁊ tũc i eis vincit pusillanimitas ac verborum humilitas. Cum autem alij ipsi dñant eorum aie sunt ɔueniẽtes cogitationesqz maxime. Viri multas ducunt vxores: ⁊ mulieres quoqz multis nubũt viris: circa venereos actus multũ anxiant: cũ pprijs coeũt sororib⁹: ⁊ cũ hoibus etiã multos pcreant filios: ⁊ eorum vxores cito pgnant sicut in eorum regionib⁹ multuz crescũt ⁊ augmẽtant oia. Eorũ qdẽ qz plurimũ virorum aie sunt molles ⁊ feminine. Quidã ẽt eorum mẽbra gñantia vilipendũt: pp veneria ⁊ infortunarum societatẽ in qlitate vespertina.

¶ Et recipiũt cõcordantiã cũ trigono q est inter septẽtrionẽ ⁊ occñs: ⁊ est trigonus sex geminum libre ⁊ aquarij: ⁊ hñt pticipationẽ in gubernatione saturnus iuppiter ⁊ mercuri⁹: ⁊ pro eo q pticipãt vtplim in gubernamẽto habitatorum harum regionũ qnqz planete in maneric q sũt vesptini: sũt amatores dei: magnificãt ⁊ diligũt veritatẽ: se tenẽt: ⁊ cũ re dei diligũt plãct⁹. sepeliũt mortuos suos sub terra ⁊ eos multũ abscondũt pp vespertinam figuram: vtunt diuersis legib⁹ ac moribus ⁊ vsibus manericrum multaruz: ⁊ cũ aliqs eos gubernat humiles ⁊ obediẽtes sũt: ⁊ vicit i eis ẽt ɔcordia: loquunt humilr ⁊ sustinẽt multũ laboris cũ eis accidit: ⁊ qñ gubernãt alios bonas hñtes voluntates ⁊ corda magna viri multis mulierib⁹ copulant ⁊ mulieres accipiunt multos viros. itromittẽtes sunt multum in fornicatiõe. iacẽt cũ sororib⁹ suis viri sr gnõnis magne: ⁊ silr de leui cõcipiunt mulieres fm terre sue nãm q oia multuz gñat: ⁊ multi ex illis masculis hñt corda debilia: ⁊ feminę: ⁊ multi dedignant mẽbra verecũdie: ⁊ ea nõ cooperiunt

pp participationẽ quã habẽt planete in fornicatione cũ venere in manerie qua sũt vespertini.

¶ Quia he puintie de medietate hitatiõis occĩtalis ꝯuenũ vt habeãt pticipationẽ in ipsis gubernãdis.5.planete i mõ q̃ sũt vesptini ⁊ he res deniffant oẽ secretũ ⁊ oẽz rẽ in coopto ⁊ pp hoc sũt gẽtes haꝝ terraꝝ amatores dei magnificãt vitatẽ: subterrãt ⁊ coopiũt suos mortuos qȝ multis legibus ⁊ diuersis est: qꝛ vnusqsqȝ pgrit ⁊ vult scire secreta: quoꝝ aliq̃ societas ꝯcordat adinuicẽ ⁊ ide fit secta vna: ⁊ ab eis sũt habite ⁊ extracte subtiles scie sic geometria ⁊ astronomia: aritbmetica ⁊ alia qbus vtebant antiq tpe egyptianoꝝ. Nã ab eis fuerũt scie ipse p totũ mũduz: quis greci fuerĩt g eaꝝ vitates cõpleuerũt ⁊ alias õdignarunt. Cõcordia vo vincẽs in oib⁹ haꝝ terraꝝ: ⁊ qcqd aliõ dixit est ꝓpter vesptinã figurã q̃ debilior est matutinali. Qꝛ aũt accipiũt mulieres multas: ⁊ mulieres mltos viros ⁊ magna fornicatio q̃ in eis est: accidit ꝓpter magnã virtutẽ veneris q̃ dñatur sup eos ⁊ illõ suũ.4.vna cũ marte gubernat. Similr hȝ pticipatione in gubernãdo trigonũ gemini: eo q est dña libre. Qꝛ iaceãt cũ sororibus suis cõsueuit hoc esse antiq legib⁹ ⁊ hũ põt repertũ eẽ in aliquo loco haꝝ terraꝝ. Qꝛ sunt gñatiõis magne ⁊ leuiter cõcipiũt mulieres: accidit: q a trigon⁹ gemini ⁊ trigon⁹ cãcri sũt magne gñõnis. Silr qꝛ luna est dña medietatis occñtal' hñs pticipationẽ i ipis gubernãdis cũ.5.planetis erraticis demõstrat rẽ talẽ õbilitas ac feminietas cordiũ viroꝝ pp figurã vespertinã q̃ debilior est matutinali: ⁊ qꝛ venus hȝ pticipationẽ cũ marte ⁊ saturno in ipis gubernandis: ꝯuenit vt mẽbrũ gñatiõis dedignenť: qm̃ saturn⁹ ⁊ mars debilitanť ⁊ mutãt cõplexionem suã: qm̃ sunt vespertini.

¶ Istorũ aũt hi sunt qui in pte vespertina que vocantur curmanta ⁊ marmarica ꝓpe assimilanť signo geminorũ ⁊ mercurio. Jdeoqȝ sunt eorũ habitatores viri deliberatiõis ⁊ intellẽs acutiqȝ ingenij in oibus reb⁹. ⁊ maxie in scrutatiõe sciẽtiarũ phie ⁊ diuinarũ rerũ. Sũt diuinatores: secretis ⁊ occultis vtunť: gñaliter etiã sunt in scientijs doctrinalibus fortes ⁊ firmi.

¶ E prouintie harũ predictaꝝ que sunt in parte cormace ⁊ marmace cõcordãt ꝓprie cũz gemini ⁊ cũz mercurio: ⁊ ꝓpter hoc sunt he gentes extimatiõis magne ⁊ intellect⁹ in oibus reb⁹: ⁊ maxie in exqrẽdo res phie: ⁊ dei. sunt hoies qui multa p̃dicũt: ⁊ q secretis ⁊ clausis vtunť ⁊ generalr hñt vim magnã in scientijs q̃driuialib⁹.

¶ Hec habẽt: eo q mercurius gubernat eos ꝓprie quoniã est dñs geminoꝝ ⁊ est dñs medij totius habitatiõis: ⁊ qꝛ sunt circa zodiacũ signoꝝ. Qꝛ autem vtuntur secretis est propter vespertinam figuram.

¶ Uiri aũt halneis auosis: coraxe: turice: libre assimilanť ⁊ veneri: q pp earũ nãe sũt cal'e ⁊ ipsi sũt iter agẽtes ⁊ mercatores: eorũqȝ rgiões st fertiles ⁊ copiose.

¶ Et illi de zaya de auanzes ⁊ eto gandotica: ⁊ ꝯcordãt cũ libra ⁊ venere: ⁊ pp hoc sũt nãe calide cõburẽtis ⁊ coꝝ terra est fertilis ⁊ abundãs.

¶ Natura calida quã hñt est pp posse magnũ qȝ venus hȝ cũ marte ⁊ ambo sũt dñi totius huius quarti ⁊ gubernãt cũ mercurio terras istas q̃ calide sũt nãliter: eo q sol vadit circa eas ⁊ ꝓpter hoc habent nãm quã dixit.

¶ At hi qui terras colũt adhame arame: ⁊ terras alhabas medie: aquario: ⁊ saturno assimilanť. Jdeoqȝ sunt multũ carnium ⁊ pisciũ comestores a locis sterilibus ad loca fertilia se transferunt. Eorũ vita ferarũ ⁊ bestiarum vite assimilatur.

¶ Et illi de azania ⁊ agriomia ipsa de medio ⁊ ẽ ethiopia illa d medio ꝯcordãt cũ aq̃rio ⁊ saturno: ⁊ pp hoc sũt hoies multarũ carniũ ⁊ pisciũ comestores ⁊ sepius se mutant de terris siccis ad riperias ⁊ hñt vitã bestiaꝝ sylueſtrium.

¶ Hoc est ꝓpter saturnũ q hȝ magnũ posse in ipsis gubernandis: ⁊ si nõ fuisset pp venerẽ ⁊ iouẽ q multũ reprimũt de malo saturni ⁊ marti ipsi valde peiores eẽnt: eoꝝ terra est sicca ⁊ debilis pp magnũ posse quã ifortuna ibi: ⁊ pp magnũ calorẽ q est sub solstitio estiuali ⁊ pp hoc mutãt se de locis siccis ad virosa vel venosa ⁊ abundantia.

¶ Hucusqȝ signorũ ⁊ stellarum similitudinẽ cũ vnaquaqȝ gentiũ: earũqȝ ꝓprietates in maiori pte generaliter annumerauim⁹. Nũc aũt vniuscuiusqȝ istaruz gẽtiũ cũ vno quoqȝ signorum similitudinez ſm q p̃dictis cõuenit particulariter insinuabimus vt leuior sit istorum consideratio hoc modo.

¶ Hoc. n. qȝ notificam⁹ est ꝯcordantia quã hñt planete ⁊ signa cũ q̃libȝ gẽte ⁊ proprietas q̃ȝ vniũ loquẽdo ibi gñaliter: ⁊ volumus notificare cõcordãtiã cuiuslibet gẽtis cũ quolibet signo distincti⁹ sicut inantea ostendeť per dicta que loquemur in eis vt leuius sit inspicere isto modo.

¶ Postq̃ dedit regulas in diuisione toti⁹ habitatiõis ⁊ cõcordantie quã hȝ qȝlibet quartuz ⁊ qlibet angulus quarti ei⁹ qȝ ẽ circa mediũ cũ quolibet trigono signoꝝ: dixit hic gñaliter q hec sunt tibi repta vtplm: sed q semp ita sit nõ põt esse in mã recipiẽte cõuersionẽ. Et postq̃ fecit nos h̃ itelligere reuertitur ad narrandũ distincte id totũ qȝ generaĺr dixit vt declaratũ sit ⁊ patũ hora operationis ⁊ pp hoc nominauit hic quot puintie ptinẽt ad qȝlibet signũ ⁊ ad quãlibet planetã a sua pte: ⁊ nos iam tibi dedimus viã in glo. nr̃a q̃uo scias cui⁹ planete ⁊ cuius signi est tota vna puintia. Et qñ diuiseris habitatonẽ ſm q Pto. fecit inuenies qȝlibet quartũ ex illis bitationis cũ vno trigono mẽs cõcordãs: ⁊ qñ iuenies quatuor partes septẽtrionalẽ ⁊ meridionalẽ ꝯcordantes cũ suis fortunis: eo q vna ps est frigida ⁊ alia calida nnitũ: ⁊ qꝛ inuenies q medietas orientalis est solis ⁊ saturni: ⁊ medietas occñtalis lune ⁊ marti ⁊ mediũ bitationis est mercurij: ⁊ totã ptẽ septẽtrionalez iouis: meridionalẽ vo veneris. Et ſȝ h̃ cũ vnũ cũ alio cõposueris inuenies q quartũ qȝ est iter septẽtrionẽ ⁊ occñs est iouis ⁊ martis: ⁊ totũ illud qȝ diximus: ⁊ qñ intellexeris hoc inspice cũ quolibet quarto cũ quo signo illius trigoni concordat q̃libet prouintia illius quarti ⁊ cũ h̃ feceris cõuenit vt nõ ispicias ad noia puintiaꝝ: sed ad locũ in quo sũt si intellexisti qȝ dicit Ptolo. sicut itelligere facimus.

Ex prefatis itaqȝ regionibus assimilantur arieti britania: alathia germania ⁊ bestrania: ex regionibus aũt versus dimidiũ habitabilis terre positis assimilanť similanť syria profunda: idumea: regionesqȝ iudeorũ.

¶ Et puintie cũ ariete ꝯcordãtes sũt terra de britania: de alathia: de germania: ⁊ de nestinuna.

He terre sunt posite in septẽtrione. 4. qȝ est inter septẽtrionẽ ⁊ occidẽs: ⁊ puintie que concordant cũ eo a pte meridiei habitationis sũt terre de suryosuz: ⁊ tera de andonia ⁊ terre iudeorum.

¶ Tauro qdem assimilant regiones farathie nudbie parthie: ⁊ eis q̄ sūt versus habitabilis terre dimidiū: cōstituuntur: fufalous carbos ⁊ littus asie minoris.

¶ Et ꝓuintie ꝯcordātes cū tauro: sunt terre de carina média ⁊ persia: ⁊ ꝓuintijs q̄ sunt in medio habitationis ꝯcordant cum eo terre de codad ⁊ cabloꝫ ⁊ riperijs asie minoris.

¶ De ꝓuintie de medio habitationis sunt posite in riperia maris a parte orientis cōstantinopole.

¶ Regiones aūt que signo geminorū assimilantur sūt vricinia: berminia: mathilia.

¶ Et que concordant cum gemini: sunt argana armanta ⁊ mananena.

¶ He sunt partes de inpergem.

¶ Et ex regionibus versus habitabilis terre dimidiū collocatis: curbania ⁊ iferiores terre egypti.

¶ Et de ꝓuintijs que sunt in medio habitationis cōcordat cū eo terra de corrianta ⁊ in armarica ⁊ id de visano de terra egypti.

¶ Hec est terra de batcha vsqꝫ ad aquidina.

¶ At cancro assimilantur regiones numidie farchidone: africe.

¶ Et que concordant cum cancro sunt terre de noradia gargadema: ⁊ africa.

¶ Hoc est a tripoli occidētis vsqꝫ ad finē terminoꝝ africe: ⁊ est positum in medio occidentis.

¶ Ex regionibus vō que sunt versus habitabilis terre dimidiū: bathioma: farogia: faricha.

¶ Et de ꝓuintijs q̄ sunt in medio habitatiōis cōcordant cum eo corna troquia: ⁊ quingica.

¶ He sunt posite in septētrione anguli se tenentis cū quarto quod est inter occidens ⁊ septentrionem.

¶ Regiones autem italie gallie: appulie: sicilie: signo leonis assimilantur.

¶ Et que concordant cum leone sunt italia: gallia: ⁊ appulia: ⁊ cicilia.

¶ He sunt termini rome.

¶ Et ex regionibꝰ versus habitationis terre dimidiū constitutis: cunica chaldea: vrgunia.

¶ Et ex illis que sunt in medio habitationis sunt capita toldia ⁊ orata.

¶ He sunt termini felifte: ex parte egypti ⁊ maris rubri ⁊ termini de albigeꝫ: versus meccam.

¶ Virgini quoqꝫ assimilantur babylonia: algizira regionesqꝫ asur.

¶ Et que concordat cuꝫ virgine: sunt babylonia ⁊ algezira ⁊ terra de ecor.

¶ Ecor est almazilalie vō sunt scite.

¶ Ex regionibus vō versus habitabilis terre dimidium positis: alias: achaia ⁊ aritis.

¶ Et ex eis q̄ s. i medio bitatōis sēt alaya ⁊ cretē.

¶ He sunt posite in septētrione terre promissionis ⁊ meridiei cōstātinopole ⁊ oriente ipsius: ⁊ sunt de q̄rto qđ est inter septentrionem ⁊ occidens.

¶ Libre aūt assimulantur: bactrania fascira: siriaca.

¶ Et que concordant cum libra sunt terra de naquirona casquedam ⁊ ezanca.

¶ He sunt partes de bolac: cabuasch: ⁊ corozima.

¶ Et ex illis que sūt versus habitabilis terre dimidiū bamanis aucsis aluntica.

¶ Et ex illis que sunt in medio habitationis sūt caes: ⁊ auanzes ⁊ caladotica.

¶ He sunt egypiū ⁊ alçoed: de egypto ⁊ alnocod.

¶ Scorpioni vō assimilantur: metagantas mauritania: catbolica.

¶ Et que concordant cum scorpione sunt matagonicas: marontata ⁊ catbolica.

¶ He sunt posite in fine occidentis.

¶ Et ex regionibus versus habitabilis terre dimidiū cōstitutis: syria: cumacbina meidbulya.

¶ Et ex illis que sūt posite i medio bitationis cōcordāt cū eo cornia ⁊ cormatra: ⁊ cadoquia.

¶ He sunt posite a porte anthiochie.

¶ Sagittario qdē assimilāt: curinia: malta: hispania.

¶ Et q̄ concordant cum sagittario sunt terre de cortia: calciata ⁊ hispania.

¶ He sunt posite in occidente a terris christianoꝝ.

¶ Et ex his que versus habitabilis terre dimidiū locantur: regiones arabum: albantra.

¶ Et ex eis que sunt posite in medio habitatiōis ꝯcordant cū eo terre de arabia populata.

¶ Hec ē terra de albyem ē ⁊ albigiē: vsqꝫ ad mare rubrū.

¶ Capricorno aūt assīlant: idia arbania catrosia.

¶ Et que concordant cuꝫ capricorno sunt terre de india ⁊ orbana: ⁊ ladritia.

¶ Hec sunt posite in meridie ⁊ oriente quarti positi inter oriens ⁊ meridiem.

¶ Et ex regionibus versus dimidiū habitabilis terre positis bizantium: macedonia: abuluris.

¶ Et ex illis q̄ sunt posite in medio habitationis est terra de braga: ⁊ magdoinia ⁊ albabitis.

¶ He sunt posite in riperis maris: ⁊ sunt cōstantinopola: ⁊ macedonia que terra scita est.

¶ Aquario assimilant saromatica cucsiana: alaede.

¶ Et que cōcordāt cū aquario sūt terre de zaromatica: ⁊ copana: ⁊ terre de acobod.

¶ He sunt posite in septētrione quarti qđ est inter septentrionem ⁊ oriens: ⁊ in oriente eius.

¶ Et ex illis q̄ sēt vsus bitabilis terre dimidiū: arania: athania: adaunia: media: que ē terra alabas media.

¶ Et ex illꝭ q̄ sūt i medio bitatiōis sēt q̄ de arama ⁊ adōa illa de medio ⁊ h est antiopia mediana.

¶ He sē posite i occīte brachy marꝭ rubei a pte meridiei.

¶ Piscibus assimilantur regiones fadbame: natagonie: iessasse munitis armatica.

¶ Et que ꝯcordant cū piscibus sunt carina ⁊ terra de dogofomataco monitas ⁊ gazrantica.

¶ He sunt posite in medio ꝓuintiatū occidentis.

¶ Ex his autem que versus habitabilis terre dimidium collocantur: lubdia: filylia.

¶ Et ex illis q̄ sūt posite in medio bitatiōis ꝯcordāt terre de lodia ⁊ galiquia ⁊ camoralia.

¶ He sūt ptes de catiçec. ¶ Hic perficit id qđ dixi: ꝓto. de ꝓuintijs separati ⁊ distincte. Et si recordaueris regulaꝝ

ositum q̄s tibi diximus ⁊ bene imaginare potes in quo loco ē quelibet puīntia: de leui scire potes q̄ est gubernator cuiuslibꝫ. Quō aries postq̄ est gubernator habet partē septētrionis puīntiaꝝ q̄ sūt ex mediū habitatōis in q̄rto posito iter septētrionē ⁊ occīn ꝯuenit vt hēat ꝯ puīntys q̄ sūt in medio illas que opposite sūt istis: ⁊ he sūt terre promissionis ⁊ gubernat eas taut⁹. Et taurus postq̄ hꝫ puīntias q̄ sunt in angulo se tenēte cū q̄rto: qꝺ est iter septētrionē ⁊ occidēs ⁊ p hāc regulam vadūt oēs alie: q2 q̄dlibet signo ꝑ dñatur in puīntys de medio illis q̄ sunt opposite suaꝝ puīntiaꝝ: q̄ sunt in extremitate quarti. Et manifestuꝫ est q̄ in gubernandis puīntys positis in medio habitatiōis hñt ꝑticipationē oia signa: ⁊ planete: ⁊ pp hoc sūt leges ⁊ secte: de extremitatibus habitātionis accepte a gentib⁹ habitātibus in medio: q2 sm q̄ dicit̄ pn^m dñy indie fuit ab istis puīntys. cōuenit. n. vt multū ⁊ multotiens studeas in hoc tractatu glose nostre: qm̄ semper magis intelliges.

¶ Sunt autem omnes he. lxxij.

¶ Harum prouinciarum summa. lxxij.

¶ Vult dicere q̄ terra in qua est gens magna vel gentes multe est huius numeri.

¶ Et qm̄ hec ita sunt: opꝫ vt eis iterū hec que subiungunt̄ attribuant̄. s. q̄ vnaq̄qꝫ stellaꝝ fixarū assimilatur regionibus q̄bus eaꝝ partes circuli signoꝝ assimilant̄: ⁊ in q̄b⁹ oēs ꝯgunt: ⁊ sūt ꝑtes in quaꝝ directo stelle fixe cōstituunt̄ que super vnum ex circulis per duos polos circuli signorū transeuntibus ordinant̄.

¶ Postq̄ hec ita sunt conuenit vt addam⁹ ea q̄ ibi dicemus que sunt necessaria: ⁊ hoc est: quelibet istarū fixaruꝫ concordat cū puīntys accordatis in ꝑtib⁹ zodiaci signoꝝ ⁊ oīa coopant̄ in eis: ⁊ he sunt ꝑtes que sunt in directo stellaꝝ fixarū: ⁊ venīūt sup zenith capitū in vno circulo ex circulis trāseuntib⁹ p polos zodiaci signoꝝ.

¶ Postq̄ dedit nobis regulaꝫ qua manerie gubernāt planete septem prouintias oēs dedit nobis in hoc loco silem regulā in stellis fixis dicēs q̄ quelibet eaꝝ gubernat locū quē gubernat gradus in q̄ ipsa est: siue sit stella septētrionalis a zodiaco: siue meridionalis. Et cōuenit vt a verbis suis itelligas q̄ gradus quo icepta est edificari ciuitas est significator ciuitatis ipsius cū oibus stellis fixis existentibus in eodē. Silr̄ gradus medy celi: solis ⁊ lune: ⁊ partis fortune ⁊ oia alia loca principalia hñt. s. vnusq̄sqꝫ eoꝝ cū hac ciuitate cōcordantiaꝫ magnā ⁊ erit semp ciuitas fortunata: cū transiuerint per principalia loca fortune cōstellationis edificationis ipsius. Simil'r est in fortunata cum transiuerint infortune p loca principalia constellationis ascendentis sue radicis sm q̄ est in natiuitatibus.

¶ His etiaꝫ in significatione matrū associant̄ illa loca in quibus sol ⁊ luna in istarum matruꝫ edificationis exordio fuerant necnō angulorum loca: ⁊ maxime angulus ascendentis sicut ⁊ in natiuitatibus.

¶ Gradus concordantes cum matribus ciuitatum in recipiendo opus zodiaci signorum sunt loca in quibus erant sol ⁊ luna in principio edificationis eorū: ⁊ loca anguloꝝ maxime anguli ascendentis sicut est in natiuitatibus.

¶ Vult dicere q̄ ea vnde sumunt̄ pronosticatiōes in reb⁹ quas cōtinēt matres ciuitatū sūt loca p̄ncipalia in ꝯstellatione ascendētis sue fabricationis: ⁊ hec loca p̄ncipalia sūt loca solis ⁊ lune anguloꝝ: ⁊ ꝑtis fortune. Et dixit matres ciuitatū: eo q̄ vsile parte sequunt̄ ciuitatē maiorē in cui⁹ terminis sunt: qm̄ virtus maior vincit minorē. Et postq̄ ita est conuenit vt stelle fixe q̄ sunt in ꝑtib⁹ ipsis locorum principaliū habeant concordantiam cū ciuitatibus.

¶ At in illis ciuitatibus quoruꝫ tempus edificationis ignorat̄: locū medy celi in illi⁹ regis natiuitate in tēpore cui⁹ ipse fundate sunt obseruare debemus.

¶ Et in ciuitatib⁹ quaꝝ fabricationū tēpora non sūt scita ꝯuenit īspici ad celi mediuꝫ natiuitatis sui dñi siue regis q̄ fuit tp̄e quo edificate fuerūt.

¶ Vult dicere q̄ ciuitates quarum loca p̄ncipalia scita nō sūt a p̄n⁹ sue fabricatiōis: sumūt significationē a. 10. domo natiuitatis ei⁹ qui eā edificari mandauit. Nā hoc est suū ministeriū: qm̄. 10. domus ministeria significat. Ptol. aūt nouit per hoc dictū rem qua scire possumus ea q̄ accidēt in qualꝫ villa pp significationē natiuitatum suoꝝ dñoꝝ: ⁊ accn̄tia p tp̄s quo ceperūt dñari in eis. Nā accipiemus a 10. significationē cuiuslꝫ eoꝝ in his q̄ fuerūt opati in ciuitatib⁹ in q̄b⁹ dñari fuerūt. nā ille locus est sui ministery: ⁊ suū ministeriuꝫ est in gubernando dñiuꝫ ciuitatis.

¶ Incipit scd̄s tractat⁹ glose Haly sup 2ª ꝑte q̄dripartiti.

Dixit Haly.

Postq̄ ðdit nob̄ reg'las q̄b⁹ sciam⁹ planetas ⁊ signa ꝑtinentia ad gubernamentū cuiuslꝫ puīncie ac ciuitatis. docꝫ nos alias regulas q̄b⁹ sciamus quodlibet accidentiū vniuersalium.

¶ Qualiter ad pronosticabilem scientiam futurarum generalium perueniatur. Cap'l'm 4^m.

Post hanc predictoꝝ obseruationē qualiter futura vl'ia ḡnaliter pronosticari sciamus: vt in dicēdo ꝑsequamur opꝫ: ⁊ per ea futura: que generalis in terris ac regionibus accidūt: ꝑmittemus: quoꝝ hec est narratio prīma ⁊ fortior istorū accidētiū occasio: nō nisi ex ecliptica solis ⁊ lune coniunctione ac preuentiōe necnō ⁊ ex locis motuū planetarū in ipsis horis cōtingit.

¶ Et postq̄ in his īspicimus tali mō ꝯuenit nobis narrādo opiones sequi ḡnaliter: qualr̄ dicere possumus accidentia vl'ia anteq̄ sint: ⁊ notificabimus primo ea q̄bus contingunt accidentia vniuersalia in prouintijs ⁊ ciuitatib⁹ cuius rei perquisitio erit hac manerie. Qm̄ res prime maiorisq̄ꝫ virtutis borū accidentiū sunt cōiunctiones ⁊ oppositiones eclipsales scilicet solis ⁊ lune ⁊ loca vnde planete trāseūt illa hora.

Iam docuit nos in p̄nti parte q̄ sol est dñs ⁊ victor sup accn̄tis oīa vl'ia ⁊ ꝑticularia: ⁊ q̄ luna sequit̄ euꝫ in dñio ⁊ virtute: ⁊ q̄. 5. planete erratici sequunt̄ lunam in posse: ⁊. 5. planetas erraticos stelle fixe. Et dēmrauit nobis q̄ opus duoꝝ luminariū est res nālis tendēs versus opus planete habētis ꝑticipationē cū sole ⁊ luna vel cuꝫ ambobus. Et postq̄ ita est ⁊ accn̄tis vl'ia cōtingūt pp viri maiorē: ꝯuenit oībus modis q̄ accn̄tia vl'ia ꝯtingāt pp vtuté solis ⁊ lune quando mittant̄ in virtutem aliam magnā multū. Et manifestū est q̄ qn̄ sol ⁊ luna qn̄ ꝯiungunt̄ in vno pūcto ambe vtutes sunt cōmixte in vno: ⁊ ad nos ꝯuenit ab ambob⁹ ipsa hora vtus vna cōmixta p rectā lineā. illud idē qn̄ vnus fuerit in opp^to alteri⁹ qm̄ vtus cuiuslibet eoꝝ ꝯuenit ad terrā recta linea q̄ trāsit per duo cētra sua ⁊ per terrā: ⁊ de cōmixtiōe fit vna cōmixtio. vnde vtus spūalis ꝯuenit q̄ operat̄ in reb⁹. Et est manifestū q̄

hec spūalis vtus tēdit ad virtutē planete siue stelle hñtis mai⁹ posse ipsa hora: qm̄ oēs virtutes stellaꝝ hora qlibet cōmiscent̄ vna cū alia in terrenis: accidit tñ cuilibꝫ ꝙ aliqua hora erit fortior: aliq̄ vo debilior cū ãt sit ipsa magna virtus duo luminariū est qñ ꝯiungunt̄ in vno pūcto: vel sint in opp^{to} vni⁹. s. alteri⁹ in duob⁹ pūctis oppositis: ⁊ accidūt ipsa hora vtutes aliaꝝ stellaꝝ. tūc. n. cōmiscent̄ oēs: ⁊ fit inde q̄dã spūalis virt⁹ magna que magis tēdit ad vtutē stelle habentis mai⁹ posse ipsa hora ſm cursuꝫ stellarū ⁊ locoꝝ cū qb⁹ sūt hora ꝯiunctionis vel oppositionis. Et postq̄ȝ res ita est bene appet ꝙ ꝯiūctio ⁊ oppositio qua fit vtus magna multū est illa q̄ est cū eclipsi. Et quãto maior erit eclipsis: tãto maior erit virtus. In alijs vo ꝯiūctiōib⁹ ⁊ oppōnib⁹ in qb⁹ nō est eclipsis nō sūt lumiaria sup vna recta linea. Manifestū est aūt ꝙ cuꝫ hora eclipsis fuerint alie stelle ꝯiuncte cū vno duoꝝ luminariū vel ambobus: aut in opp^{to} eoꝝ: vt⁹ ipsaꝝ stellaꝝ ꝑuenit ipsa hora recta linea q̄ venit vtus duoꝝ luminariū: ⁊ ꝑꝑ hoc erit vtus valde maior. Et quãto stelle fuerint maioris opis ⁊ vtutis: tãto maius erit accidens ⁊ fortius. verbi gratia. Accidit eclipsis magna multū ⁊ accidit secū super vna linea ꝯiunctio saturni ⁊ iouis qñ primo mutat̄ cōiunctū de vno ad aliū: Nã tali eclipsi ꝑuenit oibus modis accñs magnū ⁊ forte multū: ⁊ hoc est qr opus saturni ⁊ iouis est maius q̄ȝ opus aliaꝝ planetaꝝ: ⁊ mutatio sue ꝯiunctionis est valde maioris virtutis q̄ȝ cōiunctiones aliaꝝ planetaꝝ que cōtingūt in ipso trigono: ⁊ ꝑꝑ hoc cōponit̄ de vtute eclipsis ⁊ de virtute coniunctionis: virtus quedã maior q̄ȝ sit illa coniunctionis per se: ⁊ illa eclipsis solius. Ego aūt in hoc loco volo declarare tibi factū ꝯiunctionū q̄uo eas bñ intelligere poteris. dico enim ꝙ saturnus ⁊ iuppiter cōiungunt̄ oib⁹ 20. annis vice vna vel circa ⁊ coniungunt̄ in quolibet trigono duodecies: ⁊ in q̄libet signo trigoni quater: ⁊ accidit aliqñ ꝙ qnquies cōiūgunt̄ in signo ⁊ fiunt ꝯiunctiōes. 13. in ipso trigono: ⁊ eis accidit aliqñ ꝙ exeunt ⁊ ꝯiūgunt̄ in alio trigono: ⁊ postea redeūt ⁊ ꝯiūgunt̄ in p̄ in quo erãt: ita ꝙ cōplent ꝯiunctionē duodecies in illo trigono: anteq̄ȝ ad aliū trigonū de illo mutent̄: ⁊ ꝑꝑ hoc ꝯuenit ꝙ p̄ma vice qua ꝯiūgunt̄ in trigono cū de alio se mutant habeat hoc cōiunctū virtutē maiorē q̄ȝ alie ꝯiunctiones. Et postq̄ȝ saturnus ⁊ iuppiter ꝯiungunt̄ vice vna: oibus. 20. annis vel circa duodecies in quolꝫ trigono in. 240. ãnis aut circa ꝙ nūq̄ȝ de trigono illo ad aliū mutant̄ vlla vice in. 13. cōiunctionib⁹: h̄ certo et it ꝑ numerū ꝙ ꝯiungunt̄ in oib⁹ signis q̄ter in q̄libet signo in. 960. ãnis ⁊ eoꝝ ꝯiunctio mutat̄ ꝑ de vno trigono ad aliū subsequētē ⁊ de signo qȏ icepit ad aliud sequēs signū. vbi gr̄a: qñ mutatio ꝯiunctiōis fuerit in signo arietis erit p̄ma lr̄ⁱ z^{e} mutatiōis ad caput de. 240. ãnis in signo tauri postmō ſm h̄ ꝯuenit vt sit 5ª mutatio post. 960. ãnos: qm̄ in tot ãnis erūt ꝯiuncti in q̄libet signo q̄ter ⁊ redibit mutatio ad 9^{m} signū ad caput de. 1920. ⁊ redibit ad p̄^{m} signū ad caput de. 2880. ãnis ⁊ in tot ãnis erūt cōiuncti. 144. vicib⁹: ⁊ qñ duplicabim⁹ numerū ꝯiūctionū ꝑ numerū signoꝝ: erūt ꝯiunctiōes. 1728. ⁊ erūt ãni circa de. 34000. ⁊ hoc est circa numerū ãnoꝝ qbus stelle fixe cōplent cursuꝫ suū: per totã spherã: ⁊ in toto tpe reuertit̄ p̄n^{m} mutatiōis ad q̄libet signū duodecies tantū: quãcū est numerus signoꝝ: ⁊ ꝑꝑ hec ꝯiūctio saturni ⁊ iouis hꝫ virtutē magnã valde in regnis ⁊ sectis mutandis ⁊ habitationib⁹ de vno loco ad aliū: qr vterqꝫ planetarū est supmus ⁊ virtutis magne. Et antiq sapientes tenēt ꝯiunctionē saturni ⁊ martis valde magne virtutis: qñ fuerit in signo cancri: qm̄ magnū malū ⁊ magnã corruptionē ondit̄ in terra: eo ꝙ cancer est domus lune: ⁊ exaltatio iouis: ⁊ cū due īfortune cōiungunt̄ in eo: damnãt bonã significationē suã: qm̄ est oppositus domus vni⁹: ⁊ casus alteri⁹: ⁊ ꝑꝑ hoc crescit maluꝫ suū ⁊ fortificat̄ corruptio: ita ꝙ hec cōiunctio habet significationē magnã: corruptionē depopulandi habitatiōes: tohãdi p̄lioꝝ et ⁊ guerrarū: si eius vtus cū virtute duoꝝ luminariuꝫ cōmisceatur: ⁊ maxie si eclipsis magna certificabit̄ cū cōiunctione recta linea. Et absolute dico ꝙ quãto magis cōmiscent̄ virtutes celestes: ⁊ quãto maior cōmixtio ipsa fuerit: tãto maiora significat accñtia: ⁊ durabilitates ac renouatiōes rerū grãdium. Et cū annis multis accidētia durant: manifestū est ꝙ opationē faciūt in toto: eo ꝙ nascit̄ post significationē: ita ꝙ oĩa cendūt ⁊ partem habent in ipso vniuersali opere.

¶ Quedã etiã ex his vl̄ibus accidentibus pronosticationes sūt loci locutiones hoc est id qȏ ad cognoscēdum in qua regionū ⁊ terrarū significationes particularis eclipsis contingent p̄mittendum est.

¶ Restat adhuc de significationib⁹ horuꝫ accidentiū vl̄iuꝫ dicere locū in quo accidet. naꝫ ita cōuenit ꝙ sciat homo: qua prouintia vel ciuitate erit id qȏ significant eclipses particulares.

¶ Uult dicere ꝙ inspicere locū vbi accidet ipm̄ accidens sequit̄ inspicere: ⁊ eꝫ significatiuã ꝑ accñs. Qr aūt dixit eclipses pticulares. vult dicere ꝙ alique sūt eclipses cū vtute magna planetaꝝ etiã stellarū: ita ꝙ significãt accidēs valde magnū vniuersale ꝙ multas ꝓuintias comprehēdit ⁊ durãt multis annis: ⁊ oīs eclipsis cōtingēs p̄ mo ī pticulari ad cōparationē maioris significat additionē vel minutionē ei⁹ qȏ significauit maior: aut accidet in vna pte magis q̄ȝ in alia. vel in vna secta plus q̄ȝ in alia: ⁊ similia.

¶ Stationes etiã stellarum erraticaruꝫ in vnoquoqꝫ tempore stationis dico: saturni: iouis: ⁊ martis. s. cuꝫ stant ⁊ eorum significationes obseruantur.

¶ Et quinqꝫ planete erratici significant res multas ꝑpter suas statiōes: ⁊ in sua stabilitate quolibet tēpore. volo dicere ꝙ statio saturni: iouis: ⁊ martis: qñ accidit aufert de accidētibus.

¶ Quinqꝫ planete erratici hñt similr̄ opera magna nimiū ꝑꝑ diuersitatē suoꝝ statuum: vltra opa nãlia que hñt: ⁊ hi status sunt qñ stant ⁊ dirigunt̄: ⁊ oēs alij status qñ adiungunt̄ de ipsis stando in hac manēre cū cōiunctione vel oppositiōe aliq̄ vtus spūalis opis magni. Et cū statib⁹ suis stant opant̄. Conuenit etiã ꝙ qñ ꝯiungunt̄ ⁊ sūt in opposito vni⁹. s. alteri⁹: opant̄ opa magna valde ſm vtutes venientes in eis. Dixit. n. ꝑhe in saturno ioue ⁊ marte: ⁊ nō dixit de venere ⁊ mercurio eo ꝙ qlꝫ hoꝝ triū hꝫ maiorē vtutē: ⁊ op⁹ manifesti⁹ venere ⁊ mercurio. De saturno: eo ꝙ ãbe sue dom⁹ sūt opposite domib⁹ duoꝝ lumiariū: ⁊ vtus oppositiōis est ꝯrietatis. Et de ioue: eo ꝙ sue dom⁹ sūt in 3° duoꝝ luminariū: ⁊ vtus saturni aspectus est vtus ꝯcordãtie: ⁊ ꝑꝑ hoc hñt cōcordanitã cū virtute duoꝝ luminariū: ⁊ de marte eo ꝙ due sue dom⁹ sūt in. 4. duoꝝ luminariū. ⁊ virtus. 4. est media virtus oppositiōis: ⁊ de venere eo ꝙ due sue dom⁹ sūt in sextili aspectu domorū duoꝝ luminariū: ⁊ sextilis est media virtus tertij: mercurius quidē est medianū status inter istos. ⁊ ꝑꝑ hoc ondetur ꝙ virtus saturni ⁊ iouis ⁊ martis est virtutis ⁊ operis maioris inmutando statū hui⁹ terreni mūdi: q̄ȝ virtus veneris ⁊ mercurij. Et q̄ȝq̄ȝ ven⁹ ⁊ mercuri⁹ habeant magnum opus: est cū accidit his tribus planetis ꝙ habeãt opus magnū.

¶ Quedã vo sunt loqui de tēpore. i. ꝙ significationis hora: ciusqꝫ spatij quãtitas est presciendã.

¶ Alia pars est in dicendo tempus: ⁊ hoc scire opꝫ añq̄ȝ signatiōis hora: ⁊ q̄ȝto tpe pt̄ durare.

¶ Uult

¶ Vult dicere q̃ scire tempus accidentis: sequitur scire locum vbi accidet.

¶ Quedam autem sunt loqui de genere: h̃ est q̃ scire debemus in quo genere futura ptingent accidentia.

¶ Alia pars est in dicendo que res continget: conuenit sciri in quo genere continget accidens.

¶ Mos ẽ sapientũ dicẽ q̃ maĩ gen⁹: ⁊ q2 ẽ parata recipe formas: assimilat̃ genĩ qd̃ est s3 naz ad spẽs. Et ptol. dixit genus: q2 voluit redicẽ q̃ parata ẽ recipe accñs: huiꝰ enĩ pnosticatio sequit̃ pnosticationẽ tpis quo h3 ptingere.

¶ Quedã et sũt loq de spẽ futuri: ⁊ hec ẽ vltima ptiũ p quã modũ futuri qualr̃ sit deprehendemus.

¶ Alia pars est in dicendo in qua specie accidet que est pars vltima pronosticationis: ⁊ hec est scire que res erit illud accidens.

¶ Vult dicẽ q̃ sciemus naz recipientẽ accñs q̃n pueniť nos scire formã quã recipiet: q̃ res erit de bono vł malo: cũ aũt hec sciuerimus ad ppo^m nr̃m: nos puenisse puenienius.

¶ In cognitione regionum quibus accidẽtia futura contingentia. Cap. 5^m.

Dixit Haly.

Regule que perti pueniunt: hac rõne sunt quinq3 maneriebus. Prima est scire qua rõne venit accidens. Scd̃a est scire in quibus puintijs accidet. Tertia est scire quo tẽpore ⁊ quãto durabit. Quarta est scire naz que h3 recipere ipsum accidens. Quinta est scire rẽ quam nã ipsa recipiet sicut est bona vel mala. Et postq̃ docuit nos qua rõne venit accidens vniuersale: dicẽs q̃ venit pp eclipses ⁊ piunctiones ⁊ res tales: incipit nunc docere nos alias quatuor maneries: ⁊ incipit pmam. 4. demõstrare: ⁊ hoc est scire locum vbi ptinget accidens.

Primũ qdẽ qd̃ narrare pposuimus est pma spẽs pgnostice loqui. s. de loco: s3 q̃liter ad eius cognitionẽ puenire possumus hic idicabimus. In eclipsis eteni piũctionibus ac preuentionibus solis ⁊ lune: ⁊ maxime in eo q̃ apertius est locum eclipsis in circulo signorũ3 obseruare debemus.

¶ Rẽ primã quã nos puenit notare ẽ prima maneries pnosticationũ: ⁊ h̃ ẽ dicẽ quo loco ptinget accidens: ⁊ possumus id scire ex h̃ qd̃ volo dicere: puenit vt inspiciamus in piunctionibus ⁊ oppositionibus eclipsalibus que fuerunt de sole ⁊ luna: ⁊ eas proprie que visui apparent in quo loco zodiaci signorum sunt.

Vult dicẽ q̃ puenit vt eq̃mus eclipsim: ⁊ sciamus in q̃ loco signoꝝ ẽ: ⁊ eiꝰ ascẽdẽs ⁊ ceteros angulos: ⁊ si fuerit eclipsis sup terrã q̃ visui appet erit opis fortioris: q̃n v̾tus sua trãsit p aerẽ vsq3 ad terrã: q2 n̾a ẽ aeris leuare oẽs v̾tutẽ sine mutatione aliq̃: sic leuat odores ⁊ colores: ⁊ oẽs alias virtutes que possunt transire p aerez: tamen si fuerit sub terra: spissitudo terre phibet q̃ ad nos pueniat virtus illa in manerie qua stat: s3 ante debilitat̃ multum: ⁊ pp h̃ est opus eclipsis que visui apparet v̾tutis maioris valde: q̃3 eius que visui est abscondita.

¶ Ascẽsũ ⁊ regiones q̃ illi triplicitati assimilantur.

¶ Et in puintijs cu3 quolibet pcordantibus.

¶ Vult dicẽ q̃ q̃n sciem⁹ locũ eclipsis in zodiaco signoꝝ: ⁊ petem⁹ puitias pcordãtes cũ trigono in q̃ est eclipsis accipiemus illã q̃ pcordat solũ cũ signo in quo est eclipsis.

¶ Terras etiaz que signo eclipsis assimilant̃ siue per ascẽdẽs hore edificationis eaꝝ: ⁊ per loca luminariũ3 in illa hora: seu p medij celi locũ in illius natiuitate: qui tũc eis dñabat̃ obseruare nos oportet.

¶ Silr̃ puenit vt petamus ciuitates pcordantes cũ signo eclipsis pro recipiẽdo suũ opus que ciuitas erit illa: siue per ascendẽs hore fabricationis sue: siue per loca luminariũ ipsa hora: siue a loco medij celi natiuitatis dñi q̃ erat tũc tpis.

¶ Vult dicẽ q̃ q̃n sciemus puitias pcordantes cũ trigono eclipsis accipiem⁹ idẽ illã q̃ est ppa signi eclipsis: ⁊ adiũgemus cũ ea ciuitatẽ pcordãtẽ cũ signo eclipsis: siue p ascensus sue fabricationis: siue a locis luminariũ ipsa hora: vł a loco medij celi natiuitatis dñi: q fuit hora q̃ icepta fuit edificari. Et q̃n inueniemus aliquã ciuitatẽ in qua dñet̃ signũ eclipsis p duas ptes ex istis p̃dictis vel p plures: dicemus q̃ in illa ciuitate erit magis accidens: ⁊ in ea quã inueniemus pcordantem cum signo eclipsis: per vnam partez solũmodo erit accidens minus s̃m illud.

¶ Sciẽdũ ẽ et q̃ in q̃buscũq3 regionib⁹ vel terris hãc quã p̃diximꝰ similitudinẽ inuenerimꝰ in eis oib⁹ q̃ future sũt significationes euenient: maxime in ea q̃ idẽ signo eclipsis assĩlat̃: ⁊ in qua sup terrã videt̃ eclipsis.

¶ Et cõuenit nos scire q̃ in prouintia ⁊ ciuitate quibus inueniemus pcordantiã quam prediximus accident in oibus ipsa accidẽtia ⁊ in illa pte que pertinet ad signu3 eclipsis: ⁊ in ea qua eclipsis apparet super terram.

¶ Vult dicẽ q̃ accñs eclipsis ptiget in puitijs ⁊ ciuitatib⁹ pcordãtib⁹ cũ suo signo: ⁊ q̃ maiorẽ hũerit pcordãtiã cũ signo eclipsis recipiet magis accñs eclipsis: cũ at̃ h̃ sciuerimus ispiciem⁹ ibi vbi ẽ eclipsis sup terrã: ⁊ dicem⁹ q̃ accidẽs maiꝰ ⁊ fortiꝰ erit ibi. Et h̃ ẽ q̃ v̾tus duoꝝ luminariũ q̃ res significat nãles mutat̃ hora eclipsis ⁊ tẽdit erga v̾tutẽ planetaꝝ ⁊ stellaꝝ cõmiscẽtiũ cũ eadẽ: ⁊ pp h̃ dat illis puintiaꝝ ipsam n̾ et mutationẽ suoꝝ statuu3: ⁊ q̃n aliqua prouintia vel ciuitas adiungeť que sit maioris cõcordantie: ⁊ q̃ ibi magis appareat eclipsis ad visum: illa magis recipiet opus eclipsis q̃3 alie puintie de eclipsi: q2 virtus eclipsis est debilis multum q̃n est sub terra: ⁊ in operando sic magnum posse nõ h3 vt quando est super terram.

¶ In tpe futuroꝝ accidentiũ. Cap. 6^m.

Dixit Haly.

Ptolomeus dat nobis in hoc capitulo regulas quibus sciamus tempus accidẽtis: ⁊ quantum durare potest.

Secũdã vo spẽm pnostice p quã significationis hora ⁊ spatij quãtitas cognoscit̃ h̃ mõ dephẽdemus: q̃n vna. s. ⁊ eadẽ eclipsis q̃ in aliquo tpe ptigit: nõ in oib⁹ regionib⁹ i eadẽ hora in q̃li cernit̃: nec id qd̃ eclipsat̃ ex sole: nec etiã spatiũ tpis eclipsis illi⁹ in oib⁹ terris est equale: horã eclipticã que erit in vnoquoq3 locorũ habẽtiũ ptẽ in futuro: ⁊ angulos s̃m altitudinẽ poli pariter ponamus sicut facimus in natiuitatibus.

¶ Secũda maneries pnosticationis quam scire nos conuenit: est tempus significationum ⁊ quantu3 durabit: quod scire possumus p hanc arte3. Dico enim q̃ in eclipsibus que sunt vna-

met hora: postq̃ non sunt in omnibus puitijs bitatis eq̃lr in horiś metrẽporalib᷒. Et qr nõ erit obscuratũ solis ⁊ statio eclipsis eq̃le p oẽs pui-tias: debemus primo ponere horã eclipsis: illi qui erit in quolibet loco bitato ex locis bñtibus ptẽ in ipso accidẽti: ⁊ ponemus angulos fm altitudinẽ poli sicut facimus in natiuitatibus.

Illi qui sciunt numex tabularũ ⁊ equationes sciunt q᷑ ascendẽtia eclipsiũ solis ⁊ lune ⁊ oĩum ↄiunctionũ ⁊ oppositionũ sunt diuersa in terris que diuersa sũt in longitudine vel latitudine. Silr quãtitas tenebrositatis corporis solaris: ⁊ tẽpus stationis eclipsis. Nã hec duo sũt diuersa fm diuersitatẽ aspectus in quolibet loco: ⁊ ppter h̃ sunt hore tẽporales p̃terite de die vel nocte hore eclipsis in quolibet loco: aut ciuitate de alia quantitate q̃ fuerit in alio loco vel in alia ciuitate. Et postq̃ ita est ⁊ sciemus ciuitates in qbus accidẽtia eclipsis ↄtingẽt ↄuenit vt faciamus ascẽdens eclipsiũ cuilibet ciuitati ex ipsis: ⁊ sciamus quot hore eq̃les erũt statio eclipsis. Nã ab horis tẽporalibus sciemus qñ erit accidẽs eclipsis. Et ab horis eq̃libus sciemus quãto tpe durabit: ⁊ ab ascẽdẽte p̃ncipij eclipsis sciemus qñ incipiet. Et ab ascendente medij eclipsis sciemus qñ erit maior fortitudo ipsius. Et ab ascendente finis sciemus qñ cõplebit. Et ab ascẽdente ↄiunctionis vel oppõnis sciemus planetã qui dñabit in eclipsi: ⁊ inspiciemus qui dñabit in q̃libet hax ↄstellationũ. v. g. Si dñabit in p̃n° fortuna: dicemus q᷑ p̃n^m ascẽdẽtis cõmiscet in bono cũ malo. Et si dñabit in p̃n° in fortuna dãnũ in p̃n° erit maius: ⁊ ita dicemus in alijs accidẽtibus eclipsis. Et ppter hoc dedit nobis Ptol. vnũ spãle ascẽdẽs: mandauit tñ vt faceremus ascẽdẽs in eo qd̃ dixit. Ponemus primo horã eclipsis que est in quolibet locox habitatox que partẽ habẽt in ipsis ascẽdẽtibus: ⁊ angulos fm altitudinẽ poli: voluit dicẽ q᷑ oĩa ascẽdẽtia eclipsis sũt tria vel plura fz q᷑ numerus extiterit: fz rectificationẽ eclipsis qñ fit p tabulas: qr hox diuersitatẽ in puītijs facit d̃mis imitationis diuersis modis in qualibet puītia sicut diximus.

Post hec obseruemus quot horis eq̃libus in vnaquaq; terrax tenebre eclipsis extendentur.

Post hec inspiciemus quot horis equalib᷒ durat obscuritas eclipsis in qualibet habitationũ.

Vult dicere q᷑ qñ sciemus ascẽdens p̃ncipij ⁊ ascẽdẽs finis sciemus quot horis equalibus durat obscuritas eclipsis: hora v̊o equalis est. 15. gradus: ⁊ hora tẽporalis est. 12. pars diei vel noctis: ⁊ aliquotiens erit magis vl minus de 15. gradibus qñ dies est maior vel minor nocte. Qr autem scismus ascendens quãdo erit p horas temporales est: qr accidens eclipsis solaris non potest elongari vltra. 12. annos: ⁊ accidens eclipsis lunaris vltra. 12. menses: sic intelliges ab eo quando ante dicet.

Quia cũ hax notitiã hũerimus sciem᷒ q᷑ futura solaris eclipsis tot annis durabũt quot eius hore eq̃les fuerit: lunaris v̊o totidem mensibus.

Cũ aũt sciuerimus hoc: sciemus q᷑ ascẽdens eclipsis si fuerit solaris durabit tot annis quot fuerint hore eq̃les obscuritatis: ⁊ si lunaris tot durabit mẽsibus quot fuerint ipse hore.

Et q᷑ sol vno anno circuit firmamentum: ↄuenit vt accidens sui eclipsis duret annos: ⁊ qr luna circuit vno mense cõuenit vt duret menses: hec enim est res ppria cuiuslibz eclipsis per se. Quãdo tamen aliud cũ eclipsibus adiungetur durabit accidens fm illud. v. grã. si fuerit cum eclipsi ↄiunctio saturni ⁊ iouis: sicut scimus per id qd̃ diximus: q᷑ hec coniunctio si fuerit principiũ mutationis: illud accidens mille annis durabit vel circa: sicut in ↄiunctionibus patefecimus duplicabimus enim hos annos in menses si fuerit eclipsis lunaris: ⁊ si solaris erunt anni. Et quantum adiungetur ex hac duplicatione tantũ erit tẽpus quo illud accidens durabit. Et si coniunctio principium mutationis non fuerit durabit annis sexaginta: vel magis fm q᷑ fuerit numerus quando redibit ad illudmet signum: ⁊ fm hoc facies in omnibus coniunctionibus ⁊ applicationibus que fiunt cum eclipsi vel in oppositionibus earum. Nam Ptolomeus cooperuit hoc secretum ⁊ illud tacuit cum exemplo qd̃ de eclipsibus nobis dedit: nec illum cognouit ex illis qui hunc librum legerunt qui a verbis Ptolomei intelligeret hoc secretum. Ego v̊o discoopertã illud tibi ⁊ tu bene mentem apponas donec ipsum intelligas. Nam postq̃ cõmixtio que fit ex cõmixtione virtutis solis cum illa lune facit accidens circa annos: si eclipsis fuerit solaris ⁊ menses si lunaris fm numex quo vterq; eorum circuit firmamentũ: ↄuenit quãdo cõmiscetur cum virtute que adiũgitur de sole ⁊ luna hora eclipsis alia virtus planetax vel stellarũ fixax de modo qd̃ de toto fiet alia cõmixtio qd̃ tempus accidentis duret fm qd̃ fuerit ipsa cõmixtio: aut decennis vel centenarijs siue milibus annox. Et qr cõmixtiones iste non sunt sic extimande vt cõmixtiones eclipsium solis ⁊ lune: adduxit Ptolomeus exemplũ vnum de cõmixtionibus istis: ⁊ hoc est illud qd̃ ptinet ad eclipses: ⁊ tenuit sufficere eo qd̃ aliud totum potest intelligi a vi istox verbox prout faciunt boni physici in medicinis ⁊ cibis: qui docent cuius complexionis sunt quelibet hax in comparatione hominis temperati: ⁊ physicus intelligat quomodo habebit operari in cõplexiones que de temperamẽto exiuerunt fm magis ⁊ minus: ⁊ ita fecit in eclipsibus Ptolomeus vt astrologus operet p eas fm virtutes augentes vel minuentes virtutem eax.

Quapp qr p̃ncipiũ horax istax rex: ⁊ totũ eẽ eax spatij nõ nisi fm pportionẽ loci eclipsis ad angulos dephẽdit: cũ locus eclipsis i orietali pte orizõtis fuerit futuri p̃ncipiũ: in q̃tuor p̃mis mẽsib᷒ post eclipsis horã fore significabit. Intẽsionis v̊o status in prima tertia spatij totius tp̃is in quo erũt significationes ill᷒ eclipsis apparebit. Si ãt in pte celi medij fuerit significabit q᷑ erit in quatuor mensibus scd̃is ⁊ in tertia media. Qr si fuerit in occidentali parte orizontis in quatuor postremis mensibus illud fore: designabit in tertia ⁊ vltima.

Et pricipia horax hox tẽpox: ⁊ gñalr h̃tẽpus põt sciri a cõparatione loci eclipsis ad angulos: qr locus eclipsis cũ fuerit a pte oriẽtis ad orizõtẽ demõstrat q᷑ pricipiũ accidẽtis erit in primis q̃tuor mẽsib᷒ post horã eclipsis: ⁊ maior fortitudo ipsi᷒ accñtis erit i termino prio toti᷒ tp̃is quo erũt accñtia ipa eclipsiũ. Et si fuerit i pte medij celi d̃mõstrat in q̃tuor mẽsibus scd̃is: ⁊ maior fortitudo in termino de medio: ⁊ qñ fuerit in parte occidẽtis ad orizontã: demonstrat q᷑ accidens erit in quatuor mẽsibus postremis: ⁊ maior fortitudo in termino postremo.

Ptol. adiũgit in h̃ loco regulas oẽs qb᷒ scire possumus qñ erit accñs ⁊ quãto tpe durabit: ⁊ qñ erit eius fortitudo

dicēs φ ipās hoꝝ ⁊ tēpus quo durabit pōt sciri a loco eclipsis in cōparatione angulorꝝ: qm̄ accn̄s eclipsis elōgatur tātū quātū est numerus horaꝝ q̄ sūt elōgate ab ascēdente ⁊ he hore sūt tēporales. Et tu scies horas elogationis eclipsis ab ascēdente ꝑ regulas q̄s dixit in 10° cap° 3° ptis qm̄ locut⁹ fuit qūo extrahunť hore elōgationis significatoris. Nā qm̄ scieris quot sūt hore iter eclipsiz ⁊ decimā domū: manifestū est φ iter 10ᵃᵐ domū ⁊ ascēdēs sūt sex hore tēporales: ⁊ qm̄ addideris horas qbus est elongata eclipsis a decima postq̄ȝ ipsa trāsiuerit sup sex horas q̄ sūt iter 10ᵃᵐ ⁊ ascēdēs exibit sūma horaꝝ qbus est elōgata eclipsis ab ascēdēte. ⁊ si nō trāsiuerit decimā minuas a sex horis: ⁊ remanebit elōgatio eclipsis ab ascendēte pncipij eclipsis: ⁊ ita scies qm̄ icipiet accn̄s eclipsis ƒm φ ante mōstrauim⁹. Silr̄ qm̄ scieris horas elōgationis eclipsis ab ascēdente medij: scies qm̄ erit mediū accn̄tis. ⁊ qm̄ horas scieris elōgatiōis ab ascēdēte finis: scies qm̄ cōplebiť accn̄s eclipsis. hec enī hēmus ð dcō Ptol. Et addidit ibi regulā vnā quā accepit de pte vbi fuerit eclipsis: dicens. si eclipsis fuerit a pte oriētis: φ fortitudo accn̄tis erit in termino p̄ tpis quo durat. ⁊ si fuerit v̄sus ptē medij celi: fortitudo erit in scdo medio tpis q̄ durat. Et si fuerit v̄sus ptē occn̄tis: fortitudo accidētis erit in vltimo 3° tpis quo durat. Hoc enī ē gn̄ale i eclipsib⁹: ꝯiūctionib⁹: ⁊ in oīb⁹ applicationib⁹. Sȝ Ptol. tenuit φ nulla aliaꝝ ꝯiūctionū nec applicationū pōt aliqd opari sine hn̄do firmitatē luminariū vl̄ vni⁹ eoꝝ: ⁊ ita demōstrauī appet ꝑ v̄ba sua in q̄lībȝ loco: ꝑꝑ h̄ dimisit loq de ꝯiūctionib⁹. ⁊ locutus fuit de eclipsib⁹ eo φ sūt radices in accn̄tib⁹ magnis valde. Cū āt bn̄ scierimus factū eclipsiū sciemus facta oīuȝ ꝯiūctionū. Et vt h̄ meli⁹ itelligas volo tibi dare exēplū. ponamus φ fuit eclipsis lunaris: ⁊ ꝯiūctionis saturni ⁊ iouis gradu ꝑ gradū cum eo: ⁊ φ hec ꝯiūctio sit p̄nᵐ grādis mutationis: ⁊ duret obscuritas eclipsis trib⁹ horis eq̄lib⁹: ⁊ he tres hore significāt tres mēses q sūt 4.ᵃ vni⁹ anni: ⁊ cū eas multiplicabimus in mille annos: qm̄ in tot annis reuertiť ꝯiūctio mutationis ad p̄ᵐ signū quo exibit numerus. 250. annoꝝ: ⁊ ꝑꝑ h̄ debes ispicē q̄liter ꝯiūctio mutat significationē eclipsis lunaris de mēsibus ad cētenaria annoꝝ. Et si acciderit cū istis eclipsi ⁊ ꝯiūctione applicationes alieplanetaꝝ cētenaria mutabūtur ad magis. Ponamus eni φ fuit eclipsis solaris ⁊ ꝯiūctio saturni ⁊ iouis cū eo gradu ꝑ gradū i p̄n° mutationis grādis: ⁊ duret obscuritas solis duob⁹ horis eq̄lib⁹ q̄ due hore significant annos duos: eo φ hora eclipsis solaris significāt annū: ⁊ ē manifestū φ cū m̄ltiplicabimus duas horas ꝑ mille annos: exibūt duo millia annoꝝ: tn̄ planete q iungunť cū sole pdūt v̄tutes ⁊ nihil opanť. Et manifestū est φ in tā lōgo tpe accidēt eclipses ⁊ ꝯiūctiones q̄ significabūt ꝯ̄riū hui⁹ magni pncipij. Silr̄ pn̄t accidere eclipses m̄lte q̄ affirmabūt significationē primā ⁊ augebūt in suis operibus: ⁊ ꝑꝑ hoc hȝ accipere iudiciū vni⁹ in comparatione alterius iudicare ƒm virtutē quā vincētem iuenies: sicut Ptolomeus nunc tibi monstrabit.

Particulares āt augmētationes ⁊ diminutiones futuroꝝ dep̄hēdunť ex ꝯiūctionib⁹ ⁊ p̄uētionib⁹ q̄ fiēt iter hec cū erūt in locis q̄ sūt futuroꝝ occasiōes vl in aliquo loco cū eis societatē habētiuȝ in figura.

Et augm̄ta ⁊ decrem̄ta pticularia hoꝝ accidētiū pn̄t sciri a ꝯiūctionib⁹ q̄ erūt in medio hui⁹ qm̄ ꝯtigēt i locis hn̄tib⁹ i istis accidētib⁹ rōnē vl̄ i aliqb⁹ locis hn̄tib⁹ cū eis pticipationē i figura.

Qm̄ sciemus aliqd̄ ex accidētibus magnis poterimus scire augmētū ⁊ decremētū ꝑ ꝯiunctiones ⁊ oppōnes q̄ accidēt in loco illi⁹ accidētis: vel q̄ hēant ꝯcordātiā cū illo loco: qm̄ he mouetť opus p̄ᵐ ⁊ illud iclināt ad bonū vl̄ malū ƒm illū q dn̄anť in eis si fuerit in loco quo sibi ꝯ̄ueniť: vl̄ ille q dn̄anť in eis sit ꝯ̄riꝰ eius q dn̄atus fuit in eclipsi. p̄ accidet φ scd̄s faciet φ p̄mus v̄tutē amittet si scd̄s fortior fuerit p̄. Et postq̄ȝ ita ē in ꝯiunctionibus ⁊ oppōnibus m̄lto magis erit in eclipsib⁹ ⁊ ꝯiūctionibus magnis: qꝛ vn⁹ poc facere φ alius vim amittet vel augebit in ea. Qm̄ glibet eoꝝ gn̄at iter nos sp̄ualē v̄tutē magni opis. Et si acciderit φ sp̄us scd̄s ꝯcordet cū p̄ augebit in v̄tute sua: ⁊ opus suū renouabit. Et si acciderit φ scd̄s sit diuersus a p̄ minuet v̄tutē suā ⁊ erit ƒm φ sp̄us scd̄s fuerit. hac enim manerie sūt v̄sus nos opa planetaꝝ. Et ꝯuenit te scire φ sp̄us scd̄s habebit posse addēdi vl̄ minuēdi in ope p̄mi: si acciderit φ ꝯcordet tps accidētis scdi cū tpe p̄mi: tn̄ si vnus opabiť alio tēpore quā addet alter: nec addet nec minuet.

Et ex locis ēt motuū planetaꝝ ꝑ q̄s futura ꝯtingūt vt sint. s. oriētales vel occidētales seu stationarij vel ascēdētes in p̄n° noctis: ⁊ vt i figura signis q̄ st occasiōes futuroꝝ ꝑ aspectū: vl̄ alio mō p̄dicto assigneť.

Et a locis cursuum planetaꝝ vn̄ veniūt accn̄tia si sūt oriētales aut occidentales: aut stantes vel ascēdētes prima nocte: aut si hn̄t pticipationem in figura cū signis accidentia operantibus.

Dicit φ accidēs citius vel tardi⁹ crescit minuiť: ⁊ durat magis ⁊ minus ƒȝ rōnē eius quo fuerit status planetaꝝ q dn̄anť ibi si fuerit oriētales vel occidētales aut directi vl̄ retrogradi: aut stātes vl̄ festini siue tardi: ⁊ h̄ ē si hūerint pticipationē cū signis in qb⁹ fuerit eclipsis: aut ille q dn̄abiť in eclipsi ⁊ absolute cū signo accidētia significante.

Cū oriētales nāq̄ȝ fuerit vl̄ stationarij augebūt futura: cū occidētales aūt vel sub radijs extiterint aut ascēdētes in vespere retrogradi futura minorabūt.

Et si fuerit oriētales ⁊ stātes veniet ꝑ eos augmētū accidētiū: ⁊ si occidētales vl̄ sub radijs solis aut ascēdētes prima nocte retrogradi veniet per eos accidentium decrementum.

Uult dicē φ qm̄ sūt oriētales planete sūt fortiores: ⁊ ꝑꝑ h̄ opus suū maius erit ⁊ magl oppebit: ⁊ qm̄ fuerit occidētales vel sub radijs solis sūt debilioris v̄tutis: ⁊ suuȝ opus magis diminutum erit. Et silr̄ qm̄ fuerit retrogradi: qꝛ qm̄ malo mō existunt mala opa opanť alia manerie quā habeāt ꝑ nām: ⁊ opeꝝ v̄tutes erūt ƒm vitia sibi ꝯtigētia. Nā videmus φ malū saturni ⁊ martis multū crescit qm̄ stant male: qꝛ bonū qd̄ in eis est debilitať ⁊ mutať: ⁊ de alio mō reuertiť: qꝛ pdit bonū qd̄ in eis est: ⁊ malitia sua remanet. Et est manifestū φ opus planetaꝝ crescit cū hn̄t magnaȝ v̄tutē ⁊ minuiť cū sint debiles: ⁊ qm̄ sūt festini venit citius opus suū: ⁊ tardius qm̄ tardi. Et qm̄ sunt in angulis augent in virtute accidentis: ⁊ citius venit: ⁊ qm̄ in cadētibus minuūt de accidēti ⁊ ip̄m debilitāt. ⁊ qm̄ in sequētibus anguloꝝ in h̄ mediocrius opanť. Et est manifestū φ tēpus accidētis ⁊ quātū durabit: ⁊ eius v̄tus in se plōgabiť ⁊ dilatabiť: augeť ⁊ minueť ƒm ꝯiūctiones ⁊ oppōnes q̄ fuerit post eclipsim: que signifi: aut accidēs: ⁊ ƒm planetas qui dn̄ati fuerint in accidēte ⁊ quantū durabit: ⁊ postea inspicies istas res alias: ⁊ addas in eo qd̄ ꝯtingit: vel minues sicut videris qd̄ stauit. ⁊ id qd̄ exibit post h̄ erit. Mōstrauimus eniȝ tibi in h̄ ca° accidētia durātia miliarib⁹ annoꝝ: cētenarijs: decēnarijs ⁊ vnitatib⁹: ⁊ q̄ durāt dieb⁹ mēsib⁹ ⁊ horis si itellexisti regulas q̄s te docuim⁹: ⁊ h̄ itelliges illos q locuti fuerūt in accidētib⁹ miliariū ānoꝝ ⁊ in cētenarijs decēnarijs ⁊ vnitatibus q rectā nō adduxerūt viā. Nā ex

eis fuerũt q solã acceperũt sigñationẽ ꝯiũctionũ: ⁊ eoꝝ q dederũt cuilibet planete numeꝝ scitũ annoꝝ: ⁊ dixerunt mille annos talis planete ⁊ mille annos alterius: ⁊ nullam haꝝ viaꝝ certitudinẽ hñt: qꝛ ꝯiũctiones nõ pñt opari aliqd firmitatis sine duob⁹ luminarib⁹: qꝛ luminaria sũt pncipes sup oẽs stellas: ⁊ nullus põt absqꝫ suo dño aliquam rẽ firmare ⁊ sine suo mandato. ⁊ si firmauerit sine eo dñs eã destruet ⁊ aliã rẽ firmabit: hoc ãt in mltis locis mõstrauimus: ⁊ pp hoc oꝫ modis oib⁹ vt ꝯiũctio ⁊ oppõ solis ⁊ lune q̃ sũt eclipsales hẽant maiorẽ ṽtutẽ q̃ oẽs alie applicationes: qꝛ sũt semp vna recta linea: ⁊ maiores ṽtutes ꝯiunctionũ planetaꝝ sũt q̃ ꝯiũgunẽ in lõgitudie ⁊ latitudĩe. Et postq̃ ita ẽ oꝫ q eclipses hẽant maiorẽ ṽtutem q̃ oẽs alie applicationes: qꝛ sũt luminaria maioris ṽtutis q̃ oẽs alie stelle ⁊ manifestioris. Et ꝯuenit vt ille q maioris ṽtutis ẽ sit dñs sup illũ q sic magne ṽtutis nõ ẽ: sic demõstratũ est in pª pte: ⁊ pp hoc ꝯuenit oibus modis vt mutationes magnas multũ accipiamus a duab⁹ eclipsib⁹ cũ secũ ꝯiũctio magna fuerit sic demrauim⁹. Cõiũctiões nãqꝫ planetaꝝ p se debiles sũt: eo q planete debiliores sũt sole ⁊ luna. Miliaria gdẽ annoꝝ planetaꝝ quos illi dicũt: ẽ numerus qui regulã nullã hꝫ: nec rõnẽ nãlẽ: ⁊ pp hoc oẽs q locuti fuerunt in hoc dixerũt sine rõne ⁊ sine sapiẽtia: ⁊ illi q post venerũt fuerũt eos secuti. nos ãt cũ itelligemus ṽba sapientissimi Ptol. sciemus totã veritatẽ in seqm̃ hic vir bon⁹ solus dixit veritatẽ in tota hac arte nã lr. Etiã demõstrauim⁹ tibi p glosaꝫ nrãm oĩa sua pposita breuiter. ⁊ si voluissem⁹ glosare ⁊ apte mõstrare: liber multũ magn⁹ fuisset ⁊ nõ stetisset in alio tãto ei⁹ qua est. hoc ñ sufficiebat tibi: qꝛ nr̃e volũtatis ẽ vt itelligas ṽba huius boni viri: ⁊ cũ ea hñ itellexeris ibis recte p oẽs partes huius artis. Et cõuenit vt scias q quãto magis legeris libruꝫ istũ ⁊ ipsuꝫ reiterabis: tãto magis intelliges quãlibet rõnem eaꝝ que ibi sunt.

In gñe futuroꝝ accidentium. Cap. 7ᵐ.

Dixit Haly.

Istud capl̃m ẽ illõ qõ sequiẽ id qõ locutus fuit de tpe accidẽtis: qꝛ postq̃ dedit regulas in sciẽdo qua rõne veniũt accidẽtia: ⁊ alias regulas pro sciẽdo tẽpus qñ accidit ⁊ quãtũ diu abũt: dedit nobis in caplõ isto regulas p sciẽdo que res erit illa q̃ accñs illud recipiet: dicens.

Tertia ṽo spẽs pgnostice ẽ p quã in q̃ gñe futuꝝ accidet dephẽdimus: qõ ex q̃litatib⁹ ⁊ figuris q̃ ppe sũt signoꝝ in qb⁹ est eclipsis locus idicaẽ: ⁊ signoꝝ etiã in qb⁹ erratice ⁊ nõ erratice ꝯsistũt stelle: q̃ signo eclipsis ⁊ signo ãguli p̃cedẽtis eclipsi donãdo disponũt.

Tertia maneries pgnosticationis est qua sciri ꝯuenit i quo gñe accñs illõ ꝯtiget: ⁊ possum⁹ hoc scire p stat⁹ ⁊ figuras ptinẽtes ad signa i qb⁹ sũt loca eclipsiũ: ⁊ i qb⁹ sũt planete gubernãtes signũ i quo ẽ eclipsis: ⁊ signũ anguli q ẽ ante eclipsim.

Vult dicẽ q recipiẽda sũt accñtia ipsa q̃ ꝯcordãt cũ statib⁹ ⁊ figuris ptinẽtib⁹ ad signũ eclipsis ⁊ ad sigᵐ dñi loci eclipsis. Nũc ãt itelligimus q regula quã p hoc accipe debemus ẽ duaꝝ reꝝ. vna ẽ signũ eclipsis. alia signuꝫ planete dñantis in signo eclipsis: ⁊ in signo anguli q ẽ ante eclipsiꝫ. Et id ex his q̃ sũ iter nos qõ cũ signo eclipsis ꝯcordauerit. vel cũ signa planete dñantis recipiet accñs. Sic ꝯuenit nos ĩspicẽ in figuris q̃ sũt i signo eclipsis: aut cũ planeta gubnatore ⁊ extrahem⁹ sigñationẽ ab oib⁹ istis reb⁹.

Scietur aũt almudhebir ex stellis erraticis istoꝛꝫ duoꝝ locoꝝ sicut hic narrando docemus.

Et sciemus quis planetaꝝ est gubernator horũ duoꝝ locoꝝ hoc modo quem dicam.

Postq̃ dixit q genus recipiẽs accidens a signo eclipsis sciri põt: ⁊ stellis fixis ⁊ planetis dñantibus in signo eclipsis: ⁊ in angulo q est ante ipsum: incipit nos p̃mo docere q̃o sciemus planetam dominantem in ipsis locis.

Stella igiẽ q̃ mltas in duob⁹ p̃fatis locis auctoritates hũerit. i. in eclipsis loco ⁊ i alio loco ãguli p̃cedẽtis eclipsim fm alictisal: ⁊ fm hoc q illis domibus ac triplicitatibus exaltationibus etiaꝫ atq̃ terminis dominabitur: illa solũmodo erit almudhebir.

Dico q planeta q hꝫ mltas dignitates i duobus locis q̃ dixim⁹: ⁊ hic ẽ loc⁹ eclipsis ⁊ signũ anguli q ẽ ante eclipsiꝫ hꝫ q sũt applicationes ⁊ ptinẽtie terre: ⁊ fm pteptitionis signi: ⁊ fm dignitatẽ quã habent: vt sunt domini domoꝝ: aut trigonoꝝ vel exaltationum aut terminoꝝ. Naꝫ ille solus erit dominus gubernationis.

Multe dignitates statuũ eẽntialiũ ⁊ accñtaliũ planetarũ sũt iste: eẽntiales sũt dom⁹: trigon⁹: ⁊ exaltatio ac termin⁹ accñtales sũt applicatio: sepatio oriẽtalitas aut occñtalitas: vl masculinitas vl feminitas: ⁊ appitio: aut hñe pticipationẽ cũ sole: aut lũa i figura: vl q sit cũ eclipsi sup vno circulo vl sup duob⁹ circul⁹ eqdistãtib⁹: vl q hẽat sitũ talẽ q̃lẽ eclipsis: ⁊ hoc est eẽ cũ eclipsi in circulo ex circulis q sũt eqdistãtes oriçonte. ṽ.g. q sit altitudo planete in oriçonte orientis septẽ graduũ: ⁊ altitudo eclipsis in oriçonte occidentis septẽ graduuꝫ: ⁊ hac monerie q habeat dignitates in angulo qui ascendit ante eclipsim dignitates essentiales ⁊ accidentales. nam ille erit dominus eclipsis.

Oꝛ si vnã stellam que loco eclipsis ⁊ anguli dominetur: nõ inuenerimus duas stellas plures in his duobus locis auctoritates vt p̃diximus habẽtes inueniamus opꝫ: ⁊ tunc p̃ponendus est eclipsis dominus.

Et si nõ iuenerim⁹ planetã vnũ q eclipsis ⁊ anguli sit dñs: ꝯuenit vt accipiamus ambos planetas habentes magis ꝯcordãtie cum quolibet duoꝝ locorũ sicut diximus: ⁊ eligemus primo dominuꝫ eclipsis ⁊ ipsuꝫ preponemus.

Qñ acciderit q nõ sit solus q dñeẽ in signo eclipsis ⁊ in signo anguli q ascẽdit ante: ⁊ acciderit vt qõlꝫ hoꝝ duoꝝ signoꝝ hẽat suũ planetã pprĩũ dñantẽ in eo p mltas dignitates q̃s in ipso hẽat: ꝯuenit vt accipiamus significationẽ de ambob⁹ planetis: ⁊ p̃ponem⁹ significationẽ ei⁹ q dñaẽ i signo eclipsis: ⁊ postmodũ planetã q dñaẽ in angulo q est añ eclipsim: ⁊ ꝯuenit vt itelligas q angulus q ẽ añ eclipsiꝫ ẽ angulus qui hꝫ trãsire p locũ eclipsis p motũ eqnocty.

At si plẽs q̃ due stelle eq̃s i his locis duob⁹ auctoritates hũerint illõ in dispõne eligem⁹ ⁊ p̃ponem⁹ fortiorẽ de qua qõ sit in angulo ꝯueniẽtius indicaẽ: vel q̃ sit fortioris opis: aut q̃ magis illi⁹ halꝫ ꝯuenist.

Et si planete hñtes dignitates i istis locis fuerint plures duobus: ⁊ quilibet coruꝫ habuerit his duobus locis dignitates equales eligemus primũ ⁊ preponemus illum qui est magis circa angulũ: ⁊ fortior est in ope ⁊ de illo halꝫ.

Qñ dñabiẽ in signo eclipsis ⁊ in signo anguli q ẽ añ ipsꝫ magis vno planeta: ꝯuenit vt eoꝝ eligam⁹ illũ q i angulo fuerit fortior. ⁊ gñalr dico vt semp eligamus eoꝝ illũ q fuerit maioris opis ⁊ ṽtutis. ⁊ si in hoc eq̃les fuerĩt: accipiemus

mus eoꝝ silū q fuerit in suo haiz: ꝛ h mō faciem⁹. aspiciemus in qˡibꝫ eoꝝ: ꝛ numerabimus quot dignitates hꝫ de essentialib⁹ ꝛ accidētalib⁹: ꝛ illū quē inueniem⁹ pluriū dignitatū aut in angulo vl in suo haiz: vl maiorē hīe virtutē: accipiem⁹ significationē si dn̄abit in signo eclipsis: vel i signo anguli q est an̄. ꝛ hic est finis regule date in sciēdo planetā dn̄antē. Et noiauit hic Ptol. sine sole ꝛ luna: eo q planete sequūt op⁹ solis ꝛ lune: ꝛ ipsiꝫ deducūt ad opeꝝ suoꝝ naꝫ: ꝑ hoc accipiemus semꝑ accidens eclipsis a planetis.

℄ Et cum hoc iterum stellarum non erraticarum dispositionem sic accipiemus.

℄ Et a stellis fixis gubernātibus accipiemus significationem similiter cum planetis.

℄ Uult dicere q adiungamus significationē stellaꝝ fixarū que sunt cū eclipsi sup vno circulo: vel cū angulo q est ante cum significationibus planetaꝝ: ꝛ fm hoc cōmiscebimus totam significationem eclipsis.

℄ Ex stellis igit̄ lucidissimis illā q̄ cū loco eclipsis in angulo q p̄cessit eclipsim appruit p̄mit⁹ obseruabim⁹.

℄ Et quod magis accipere nos opꝫ sunt stelle que sūt in loco eclipsis: ꝛ in angulo qui est ante eclipsim existentibus stellis lucentibus.

℄ Stelle fixe lucētes sūt ille q̄ sūt p^e 2^e 3^e 4^e ꝛ 5^e magnitudinis: ꝛ cū aliq̄ haꝝ fuerit cū gradu eclipsis i circulo orizō vel in circulo meridiei post eclipsiꝫ. ꝛ h ē in angulo q ē eclipsiꝫ: ꝛ sꝑ cadit occidētalis ab eclipsi: hēbit viꝫ ꝑpea gubernādo āgulū anteriorē. ꝛ h mō erit significatio stellaꝝ fixaꝝ cū fuerit cū eclipsi: qꝛ semꝑ ꝯuenit vt cōmisceamus significationē stellaꝝ fixaꝝ cū illa planetaꝝ dn̄antiū illas. ꝑmo que maioris magnitudinis fuerint acceptum.

℄ Quod ex his que in p̄mo nostro libro diximus deprehendetur: in quo nouem modis societatum figuraꝝ que stellis apparent enarrauimus.

℄ Et sciem⁹ h ꝑ id qꝺ mōstrauim⁹ i p̄rio libro: cū declarauimus maneries q̄ in planetis apparēt.

℄ P̄rimus liber suus est liber Almagestum ei⁹ octauo tractatu mōstrauit ꝑ arithmeticā ꝛ geometriā quō scire possimus pticipationes figuraꝝ que apparēt planetis: vnaꝫ respectu alteri⁹: ꝛ in respectu solis ꝛ lune: ꝛ in respectu corū ad terrā. ꝛ tu certe scies h totū ꝑ octauum tractatū.

℄ Naꝫ iteꝝ stellaꝝ q̄ hora eclipsis cū angulo ascēdentis vel cū angulo medij celi fuerit cuꝫ illo. Listoꝝ duoꝝ anguloꝝ q locū eclipsis subsequat̄ obseruabimus.

℄ Et cū h cōmiscemus sign̄atione planete q̄ erit scda hora eclipsis i āgulo ascēdētis: vl cū āgulo medij celi q̄liscūqꝫ sit eoꝝ isequat̄ locū eclipsis.

℄ Uult dicē q oꝫ vt adiūgamus cuꝫ significationib⁹ ipsis dn̄ant̄ in loco eclipsis ꝛ in angulo anteriori significationē planete gubernātis angulū q sequit̄ eclipsiꝫ ꝛ stellaꝝ q̄ fuerint in angulo isto: qm̄ iste angulus ponet se in loco eclipsis cū motu firmamēti ꝑ quē facit diem ꝛ noctem.

℄ Postq̄ꝫ aūt dep̄hēdimus stellas quas ad cognoscēdas futuri occasiones tal'r obseruamus forme signi in quo est eclipsis obseruationē: ꝛ illi⁹ in quo sūt stelle habētes dispōnē subiungemus cū gn̄is in quo futuꝝ ꝯtinget non possit haberi notitia nisi per qualitatem istoꝝ p̄dictoꝝ locorum proprietates.

℄ Postq̄ꝫ ꝺ stellis loqmur a qb⁹ hēm⁹ significationē accipe isto mō: volumus h seq ingrēdo q̄ erūt figure signoꝝ i qb⁹ erit eclipsis: ꝛ i qb⁹ erūt stelle gubernātes: qꝛ gen⁹ in quo ꝯtiget accidēs sciri pōt vt plurimū a ꝓprietatibus hoꝝ locoꝝ.

℄ Uult dicē q hēmus ispicē in figuris locoꝝ in qb⁹ ē eclipsis: ꝛ locoꝝ in qb⁹ sūt planete gubernatores eclipsis: ꝛ gubernatores anguli anterioris. ꝛ anguli q post venit ipꝫ: qꝛ subiecta in qb⁹ ꝯtigit acciñs sūt subiecta ꝯcordātia cū figuris signoꝝ in qb⁹ sūt planete dn̄antes ibi: ꝛ stelle fixe ꝯcordātes cū signo eclipsis: ꝛ tn̄ ad figuras āguli āterioris vl ei⁹ q posita seqt̄: ispicē nō debemus. qm̄ Ptol. locut⁹ fuit de figuris signoꝝ gubernatoꝝ: ꝛ de alijs locutus non fuit.

℄ Signoꝝ igit̄ figure q̄ formant̄ i āgulo circuli zodiaci: ꝛ q̄ sūt fꝫ stellas nō erraticas cū in humane figure silitudie figurant̄ id qꝺ futuꝝ eē significat̄ in humāo gn̄e ꝯtiget: ꝛ si figurā aialis syluestris rep̄sentāt: vel si q̄drupedib⁹ assimilant̄ in aialib⁹ eis silib⁹ inuenient̄. Ꝙ si formis reptiliū aiantiū assimilant̄ erūt in serpētib⁹ ꝛ in eis silib⁹. Itē si feraꝝ silitudinē gerūt i feris syluestrib⁹ q̄ nocēt hoib⁹ illꝺ futuꝝ eueniet: ꝛ si domesticoꝝ aialiū formas rep̄sentāt in domesticis aialib⁹ qb⁹ vtunt̄ hoies: ꝛ qb⁹ oi tp̄e vite sue iuuant̄: illꝺ inueniri nō dubitat̄: sꝫ vniuscuiusqꝫ spēi hoꝝ aialium formā: id est in eqs ꝛ hob⁹ ac pecudib⁹ ꝛ in his silib⁹.

℄ Ita q figure signoꝝ q̄ sūt in zodiaco fꝫ stellas fixas q̄ ibi sc̄ fuerit sil'es figuris hoiuꝫ erit i gn̄e hoiuꝫ acciñs: ꝛ si fuerit sil'es figuris bestiaꝝ syluestriū vl q̄drupedū accidēs erit in bestijs sibi silib⁹. Et si fuerit sil'es reptilib⁹ erit acciñs in colubrib⁹ ꝛ silib⁹. Sil'r si fuerint sil'es figuris bestiaꝝ feraꝝ erit acciñs in bestijs feris hoib⁹ nocētib⁹. ꝛ si fuerit sil'es bestijs domesticis erit accidēs in bestijs vn̄ seruiūt sibi hoies: ꝛ de qb⁹ se adiuuāt i vita sua fꝫ spēꝫ q̄rū libꝫ bestiaꝝ vn̄ fuerit in figura: sic̄ sūt equi vacce pecudes ꝛ talia.

℄ Id qꝺ dixit ita figure q̄ sūt in zodiaco: dixit q ꝑꝑ figuras signoꝝ: qm̄ eaꝝ sūt q̄ sūt in figura hoiuꝫ: sic̄ gemini: virgo: libra: ꝛ aq̄ri⁹. ꝛ p^a medietas sagittarij: ꝛ eoꝝ q̄ assilant̄ q̄drupedib⁹ syluestrib⁹ sic̄ leo: ꝛ eaꝝ q̄ assimilant̄ domesticis: sic̄ aries: taurus: ꝛ capricorn⁹: ꝛ vltima medietas sagittarij. ꝛ eaꝝ q̄ assilant̄ reptilib⁹: sic̄ scorpio. ꝛ eaꝝ q̄ assilant̄ piscib⁹: sic̄ cācer ꝛ piscis. ꝛ eaꝝ q̄ assilant̄ volatilib⁹: sic̄ virgo gemini ꝛ piscis. ꝛ q̄libꝫ haꝝ hꝫ res ꝓpas cū qb⁹ ꝯcōdat: qm̄ aries ꝯcordat cū ouib⁹: taurus cū vaccis ꝛ hob⁹: leo cū oi spē feraꝝ. Et vltima medietas sagittarij cū eqs mulis ꝛ asinis. ꝛ capricorn⁹ cū capris ꝛ capreolis: ꝛ q̄ sūt fꝫ figuras stellaꝝ fixaꝝ q̄ sūt extra zodiacū signoꝝ in pte septētrionis vl meridiei significāt q̄libet eaꝝ figura de reb⁹ q̄ sūt iter nos illas q̄ secū ꝯcordāt. sicut figura delphini que significat pisces marinos: ꝛ sicut nauis que significat oia nauigia: ꝛ omnes res tales. nam hac eadem manerie qua est significatio signoꝝ est etiam aliarum figuraꝝ.

℄ Itē id qꝺ ex figuris aialiū syluestriū versus ptē septētrionalē ponit̄ subitaneas terre mutationes ꝓpe significat. Qꝺ aūt versus partē meridianā figuratur alterationes aeris nemini timorē inferētes ostēdit.

℄ Sil'r figure bestiaꝝ syluestriū que sunt a parte septētrionis significāt ꝓpe motus terre que sūt sine susceptione. Sil'r q̄ sūt a parte meridiei significāt cursum aeris sine suspectione.

¶ Di moniis quos dixit sunt terremotus ꝛ ruina castroꝝ ꝛ villarum: cursus aeris sine suspectione sunt venti fortes ꝛ multe pluuie sine tempore.

¶ Nā cū loca stellaꝝ que dñando disponunt in figuris alas habētibus: fuerit vt in virgine ꝛ sagittario: ꝛ gallina ac vulture volāte: ꝛ in his similibus illud futuꝝ in volantibus ꝯtingere manifestū est: ꝛ maxime in volantibus que ab hominibus comedunt.

¶ Quia si planetaꝝ locꝰ q dñant in gubernamēto fuerint cū figuris volatiliū: sicut est virgo vl aquarius aut gallina seu vultur volans vel alie tales figure: accidēs erit in auibus illis maxime qui comedibiles sunt hominibus.

¶ Uirgo ꝛ aq̄rius: ꝛ si formā hñt humanā: alas hñt: ꝛ pp̄ h significāt aues: q̄s hoīes comedūt: ꝛ gallina hꝫ figurā aliaꝝ gallinaꝝ q̄ iter hoīes nutriunt: figura vulturis ē figura astuꝝ falconū ꝛ aliuꝫ fugātiū p̄ se alias aues comestibiles: ꝛ pp̄ hoc ꝯuenit q̄ significent aues comestibiles.

¶ Qꝛ si fuerit in figuris aīaliū natabiliū in piscibꝰ ꝛ in oībꝰ aīalibꝰ aq̄ticis illō accidet. Nā si i figuris aīalia marina repñtātibꝰ fuerit vt in cācro ac capricorno atq̄ delphino: illō erit futuꝝ i aīalibꝰ marinis ꝛ i nauibꝰ equoꝛis. At si i figuris aīaliū fluuialiū fuerit vt i aq̄rio ꝛ piscibꝰ in aīalibꝰ fluminū ꝛ fōtiū apparebit.

¶ Et si fuerit i figuris aīaliū natātiū erit accñs i piscibꝰ ꝛ i oībꝰ alijs aīalibꝰ q̄ sūt i riuis. Et si fuerit i figuris aīaliū maris sic̄ cācer ꝛ capricornꝰ ꝛ delphinꝰ erit accñs i aīalibꝰ mari ꝛ suis nauigijs. Et si fuerit i figura aīaliū riuoꝝ sic̄ aq̄rꝰ ꝛ piscis erit accidēs in aīalibus riuoꝝ ꝛ suoꝝ fontiū.

¶ Si fuerit significatores in figura aīaliū natātiū erit accidēs in piscibꝰ ꝛ in oībꝰ alijs rebꝰ eūtibꝰ p̄ aquā. ꝛ si fuerit ipse figure de aīalibꝰ maris: erit accñs in aīalibꝰ maris ꝛ suis nauigijs. Et si fuerit ipe figure de aīalibꝰ riuoꝝ ꝛ fontiū erit accñs in aīalibꝰ riuoꝝ ꝛ fontiū: ꝛ in aīalibꝰ riuoꝝ cācer ꝛ capricornꝰ sūt significatores maris: q2 figura cācri ē in mari: ꝛ capricornꝰ ē significator maioris ptis maris a pte meridiei: q2 figura aq̄rij ꝯcordat cū aqs currētibus significat riuos: silr̄. ꝛ pisces. has eni figuras scire poteris ꝛ cuiusmodi virtutē hñt in p̄ma pte huius libri: maxime in 9° capl̄o. vbi loquit̄ de complexionibus stellaꝝ fixaꝝ. Et scies loca figuraꝝ in 7° ꝛ 8° Almagesti: ꝛ in alijs libris harum figurarum quos sapientes fecerunt.

¶ Et si in figura nauis fuerit in vtroq̄ gn̄e videbit̄.

¶ Et si fuerint in figuris nauis erit ascendens in ambobus generibus.

¶ Eo q̄ figura nauis est in mari ꝛ in riuo: ꝯuenit q̄ res significet que sunt in ambobus. ꝛ si fuerit significatores in ea: erit accidens in rebus que sunt in mari ꝛ in riuis: ꝛ per hanc viam scies significationes aliarum figuraꝝ.

¶ Silr̄ si fuerit in aliquo signoꝝ solstitialiū vel eqnoctialiū: erit significatio gn̄alr̄ in rebus aeris ꝛ in temporibus vniuscuiusq̄ earum conuenientibus.

¶ Silr̄ si fuerit in duobus signis solstitialibus ꝛ in duobus eqnoctialibus erit significatio sua generalr̄ in statibus aeris ꝛ in p̄prijs tēporibus q̄ hꝫ quolibet eorum signorum.

¶ Dixiinꝰ mltotiēs q̄ Ptol. dat nob solūmō regulas gn̄ales. nā qn̄ p̄fecit loq̄ de regulis figuraꝝ: locutꝰ ē de figuris statuū signoꝝ tā hñ eēntialiū sic̄ accidētaliū. dicēs q̄ duo signa solstitialia ꝛ duo eqnoctialia si fuerit significatores i aliq̄ eoꝝ: demōstrāt q̄ accidēs erit in statibꝰ aeris: sic̄ de calore aut vētis vl̄ alijs talibꝰ rebꝰ vl̄ aliqs: ꝛ erit in p̄prijs tēporibꝰ signoꝝ significatoꝝ. si fuerit aries erit i vere: ꝛ si i cācro i estate: ꝛ si i libra i autūno: ꝛ si in capricorno in hyeme.

¶ Earum autem significationes p̄prie in his que ex terra nascuntur apparebunt.

¶ Tamen propris significatio erit in rebus que nascuntur in terra.

¶ Significatores qn̄ fuerit i aliq̄ hoꝝ q̄tuor signoꝝ: q̄uis demōstrēt q̄ accñs erit i mutationibꝰ aeris ꝛ in tēporibꝰ: demōstrāt etiā p̄prie in rebus que nascunt̄ de terra.

¶ Nā cū fuerit in signo eqnoctiali vernali in fructibꝰ arboꝝ cū oriri ceperint eaꝝ significationes inuenient vt in vineis ac ficulneis ꝛ i eis ꝯtēperaneis. Qꝛ si fuerit in signo estiuali solstitiali in fructibꝰ cū colligunt̄ ꝛ reseruant̄ futura ꝯtigē significabūt p̄ter q̄ i egypti regionibꝰ in augmēto nili p̄prie significationes ostendent̄. Si āt fuerit in signo equinoctiali autūnali: erūt significationes in seminibꝰ cū seminant̄ ac in herbis ꝛ in his silibus. Sed si fuerint in signo solstitiali hyemali in oleribus: ꝛ in hoc quod ex volucribus ꝛ piscibus apparet eoꝝ significationes euenient.

¶ Ita q̄ qn̄ fuerit i signo eqnoctij vernalis significatio sua erit i fructibꝰ arboꝝ q cito crescūt sicut in nucibus ficubꝰ ꝛ alijs q t̄pibus istis nascunt̄: ꝛ si fuerit in signo solstitij estiualis demōstrāt accñtia q̄ erūt in fructibus q sūt colligēdi ꝛ gubernādi: ꝛ in terra egypti erit significatio sua p̄prie in augmēto nili: ꝛ si fuerit in signo eqnoctij autūnalis erit significatio sua in rebꝰ q̄ seminantur in herbis ꝛ talibꝰ. Et si fuerit in signo solstitij hyemalis erit significatio sua p̄prie in oleribus: ꝛ eo q̄d apparet de nāauium ꝛ piscium.

¶ Rō pp̄ quā q̄dlibꝫ hoꝝ signoꝝ hꝫ suū p̄priū accidēs qn̄ significatores fuerit in eo: ē eo q̄ ē p̄nm̄ t̄pis: ꝛ v̄tus p̄ncipij remanet semp̄ in eo q̄d post venit: ꝛ pp̄ h mutant̄ res oēs q̄ gn̄ant̄ in q̄libꝫ t̄pe: s̄ꝫ q̄ p̄nm̄ eiꝰ significat: ꝛ hoc rōne dixit Ptol. h dcm̄ aūt tn̄ q̄d dixit. q̄ qn̄ fuerit significatores in solstitio estiuali: demōstrat augmētū i nilo in terra egypti: maiori glosa glosa idiget. Nilus eni fit de fōtibꝰ ꝛ pluuijs q̄ sūt in pte meridiei circa mōtē q dicitus ē len. ꝛ nā ē pluuiaꝝ crescē mltū in pte vbi vicit humiditas sic̄ in fine hyemis. Et manlm̄ ē q̄ qn̄ sol veniet ad ptē septētrionis: infrida bit̄ ps septētrionalis: ꝛ crescūt in eo pluuie ꝛ niues. ꝛ pp̄ h qn̄ significatores fuerit in solstitio estiuali ꝛ mōstrauerit humiditatē iūgunt̄ cū alia humiditate p̄ꝰ: ꝛ fit huor mltū in pte meridionali: ꝛ p̄ viꝫ hꝫ recētis Nili crescē: ꝛ si mōstrauerit significatores siccitatē erit ꝯtriū. Silr̄ si fuerit in pte meridionali res significās siccitatē in ea: demōstrabū q̄ recētia Nili erit pauca multū: ꝛ pp̄ h ꝯueni̇t q̄ magis p̄p̄a significatio Nili fit signi solstitij estiualis: ꝛ seq̄ut̄ ip̄ꝫ signū eqnoctij v̄nalis. ꝛ si hec duo in humiditate ꝯcordauerit erit Nili recētia magna valde. ꝛ si fuerint diuersaꝝ maneriēꝝ erit diuersa s̄ꝫ illō: q̄uis res iste veritatē nō habeāt nisi significatores mōstrauerint humiditatē qn̄ fuerint in cancro. per hoc enim scire statū Nili possumus ꝛ oiuꝫ alioꝝ riuoꝝ venientiū a parte meridiei ad septētrionē: de riuis tn̄ venientibus a parte septētrionis sciri pōt a significatoribus qn̄ fuerint in solstitio hyemali. ꝛ in signo libre de conuerso s̄m q̄ est in Nilo.

¶ Itē

¶ Itē cū fuerit i aliq̄ signoꝝ eqnoctialiū i ecclesijs ⁊ i domib⁹ ad honorē dei ↄstitutis futura ↄtigē significabūt.

¶ Silr̄ qn̄ fuerit in duob⁹ signis eqnoctialibus dēmōstrāt ea q̄ accidēt i sanctuarijs: ī cultijs dei.

¶ Hec ē alia ꝓpetas quā hn̄t duo signa eqnoctialia: ita ꝙ qn̄ significationes fuerit in eis: demrābūt ꝙ accn̄s erit i acre sibi ptinēte: ⁊ plātatura terre: ⁊ i reb⁹ ptinētib⁹ ad sanctuaria: ⁊ ad seruitiū dei: sicut sūt ecclesie christianoꝝ: moschete saracenoꝝ: ⁊ synagoge: ⁊ alia loca talia: ⁊ id qd̄ ptinet ad seruitiū dei est sic leges. q2 duo signa eqnoctij postq̄ꝫ vnū vernale ē pn̄m augmēti diei: ⁊ aliud autūnale pn̄m augmēti noctis: ↄuenit vt ↄcordet cū legibus: qm̄ leges sunt pn̄m ↄiunctionis boīuz. Et postq̄ꝫ leges sunt ↄcordate cū istis duob⁹ signis: ↄuenit ꝙ significatio mutatiōis q̄ in eis accidit sit hoꝝ duoꝝ signoꝝ qn̄ significationes fuerint in eis.

¶ Si v̓o fuerit in aliquo signoꝝ solstitialiū: mutationes moꝝ in ipsa regione manētium indicabunt.

¶ Sꝫ si fuerit in duob⁹ signis solstitioꝝ demrābit mutationes q̄ accidēt in moribus ciuium.

¶ Hec ꝓpetas accit duob⁹ signis solstitialib⁹: eo ꝙ minuūt de eo qd̄ fac eqnoctiū: q2 vnū eoꝝ est calidū multū: ⁊ aliud multū frigidū: ⁊ pp̄ h̓ ↄuenit cū eis mutatio morum.

¶ Et si fuerint in signis fixis in fundamentis ⁊ in edificijs: futura contingere demonstrabunt.

¶ Et si fuerint in signis fixis significant accidentia ↄtingentia in ↄimentis frogis.

¶ Rō pp̄ quā signa fixa significāt frogas ⁊ çimēta: est pp̄ ↄcordātiā quā hn̄t cū eis in stabilitate: ⁊ mltotiēs. Dico .n. ꝙ regula gn̄alis in reb⁹ ptinētib⁹ ad quēlibꝫ planetā: ⁊ ad q̄lꝫ signū: ⁊ ꝙ hꝫ significationē pp̄ ↄcordātiā quā hꝫ secū in aliq̄ manerie ↄcordātie. v̓.g. ferrū eo ꝙ ē mltū siccū: cōuenit eē d̄ nā martis: ⁊ ensis q2 iterficit ⁊ ē ferrū: ↄcordat cū marte ꝑ duas ptes. vna q2 ē ferralia. 2a q2 iterficit. Et postq̄ꝫ res ē ita nālis: ē ꝙ signa fixa qn̄ significatores sīt in eis hn̄t mr̄are ꝙ accn̄s erit i froges ⁊ in çimētis: froge sūt sic edificatio villaꝝ ⁊ castroꝝ ⁊ domoꝝ: ⁊ çimēta sūt radices oīuꝫ reꝝ istaꝝ: q2 radix cuiuslꝫ ē çimētū sup quo stat.

¶ Et si fuerint in signis cōmunibus in hominibus ⁊ regibus euenire futura presignabunt.

¶ Et si fuerit in signis fixis duoꝝ corpoꝝ monstrabūt ea q̄ accidūt in hoībus ⁊ in regibus.

¶ Rō pp̄ quā ↄcordāt sig^a duoꝝ corpoꝝ cū hoīb⁹ ⁊ regib⁹ est eo ꝙ sūt cōmediana hn̄tia pticipationē cū signo fixo ⁊ cū mobili: ⁊ fit nā in eis cōposita de nā amboꝝ signoꝝ q̄ sūt circa ipā: ⁊ ita sūt hoīes: q2 coꝝ suba hꝫ pticipationē cū oīb⁹ alijs substātijs. Et pp̄ h̓ dixerūt sapiētes ātiq ꝙ hō ē minor mundus: ⁊ q2 reges hn̄t oīa gubernare: ↄuenit vt habeāt pticipationē cū signis duaꝝ nāꝝ duabus rōnib⁹. vna q2 sunt humane nature q̄ est oībus rebus composita. alia pro parte regni qd̄ hꝫ gubernare res omnes.

¶ Silr̄ ēt cū fuerit hora eclipsis i locis ꝓpe d̄sus oriētē ↄstitutis: in fructibus ⁊ in his quoꝝ anni sūt iuuentutis ac in fūdamētis euenire futura designabunt.

¶ Silr̄ si fuerint in locis q̄ sunt a pte oriētis hora eclipsis: demōstrāt ꝙ accidēs erit in arboribus ⁊ in etate iuuētutis ⁊ in ↄimentis.

¶ Arbores ↄcordāt cū significatoribus q crūt in oriēte: q2 ps oriētalis ē nobilior ⁊ maioris v̓tutis illa occitētis. Silr̄ est pn̄m ascēsionis stellaꝝ oīuꝫ: ⁊ pp̄ h̓ hn̄t oēs res suc vim sicut pueritia ⁊ arbores accordate cum hac orientali parte. similr̄ ↄcordant secum oīa pn̄a sicut çimenta ⁊ talia.

¶ Si aūt in celi medio fuerit qd̄ est super terraꝫ in ecclesijs ac potentibus: ⁊ in his quoꝝ anni sunt medij significationes apparebunt.

¶ Et si i medio celi fuerit sup t̓rā d̄mrāt ꝙ accn̄s erit in sanctuarijs ⁊ regib⁹: ⁊ i etate medianoꝝ.

¶ Signa ⁊ stelle q̄ sūt in medio celi sup terrā: magnā hn̄t nobilitatē ⁊ v̓tutē ⁊ oīuꝫ: ⁊ pp̄ h̓ ↄcordāt secuꝫ ea q̄ talia sūt: sic sanctuaria q̄ hn̄t sup hoīes posse magnū: ⁊ reges ⁊ illi de mediana etate q hn̄t vim: sapiaꝫ: ⁊ expiētiā: ⁊ trāstuerūt ac viderūt res mltas: qm̄ vis coꝝ ē circa vi adolescētiū pueroꝝ ⁊ trāstuerūt ꝑ pl̄a q̄ ipsi ⁊ sua corpa suiqꝫ sensus sīt saniora illis senū: ⁊ pp̄ h̓ ↄuenit ꝙ significatores cū sint a pte 10e dom⁹ d̄nrēnt sanctuaria: reges: ⁊ illos medietatꝫ.

¶ Et si in occidente fuerit in moribus ac mortiꝫ variationibus: ⁊ in his quorum anni sunt senectutis: necnon ⁊ in mortuis significata contingent.

¶ Et si fuerit i occidēte demōstrāt ꝙ accidēs est in mutatiōe legū ⁊ in etate senū ⁊ in mortuis.

¶ Quia ps occidētalis significat debilitatē ⁊ fineꝫ lucis ⁊ reꝝ oīuꝫ: demōstrat ꝙ accidēs erit in fine reꝝ: ⁊ eaꝝ mutatione de vno in aliū. Ptol. āt dedit nobis ꝑ has silitudines oēs regulas qb⁹ scire possumus subꝫ accidēs receptū rū. nā docuit nos ea q̄ ptinēt ad signa tā bene ex ꝓprietatibus accidētalibus sic eēntialib⁹: q2 cū signa sūt in aliqbus haꝝ ptiū quas dixi: hn̄t ꝓprietatē accidētalē: ⁊ ꝙ sint fixa vel mobilia aut duaꝝ nāꝝ est sua ꝓpetas essentialis: ⁊ conuenit vt incedas hac via quam dedit tibi.

¶ Scia q̄dē q̄ꝫlitatis ptis i q̄ futura subti gn̄is apparebūt ex q̄ꝫtitate tenebraꝝ eclipsia ⁊ ex ꝓportiōe stellaꝝ q̄ futuri sūt occasiōes ad locū eclipsia depͥhēdet.

¶ Quātitatē v̓o ptis in q̄ ↄtinget accidēs illi⁹ generis subiecti itelligimus a quātitate obscuritatis eclipsis: ⁊ a cōparatione planetaꝝ significantium accidens ad locum eclipsis.

¶ Ipse dat nob regulas ꝑ h̓ dc̄m: qb⁹ sciam⁹ quātitatē accidētis qd̄ recipiet illd̄ subm: sic ante dedit regulas qbus sciamus ꝙ erit subm illd̄ recipiēs. Et dic ꝙ duab⁹ maneriebus possumus scire ptē. vna quātitate obscuritatis eclipsis: q2 si illud luminare totū cooptū fuerit ab eclipsi: demōstrat ꝙ accidēs recipiet totū genus: ⁊ si corpis luminaris fuerit medietas obscura: demōstrat ꝙ medietas subti gn̄is recipiet accn̄s: ⁊ in oībus alijs partibus itelligas isto mō. Alia maneries est ↄcepta a cōparatione locoꝝ planetaꝝ dominantiū ad locū eclipsis: q2 si fuerint v̓tutis magne demōstrat ꝙ accn̄s erit in maiori pte illius gn̄is: ⁊ si debiles in minori qd̄ nobis apiet Ptol. ꝑ id qd̄ dicet.

¶ Nā si fuerit in figuris vespꝛinis in eclipsi solari aut i matutinalib⁹: in eclipsi lunari i minori pte illi⁹ gn̄is futura ↄtigēt: cūqꝫ ꝑ diametrū i oppōne fuerit ipsi⁹ gn̄is dimidiū futuꝝ illd̄ āplexabit. Si āt i solari eclipsi fuerit i figuris matutinalib⁹: in lunari v̓o in vespꝛtinis futura in maiori pte ↄtingere significabunt.

¶ Ita ꝙ si fuerit i figuris vesptinis i eclipsib⁹ solis: aut in matutinalib⁹ in eclipsib⁹ lune: accidēs erit i minori pte ipsi⁹ gn̄is. ⁊ si oppositi fuerint sup diametro: erit accidēs in medietate gn̄is. ⁊ si fuerint in figuris matutinalib⁹ in eclipsib⁹ solis: vel in figuris vespertinis in eclipsibus lune: erit accidens in maiori parte generis.

¶ Uult dicē q̄ significatores q̄n fuerit vespertini in cōparatione eclipsis sol: vl' matutinales in cōparatiōe eclipsis lune sūt debiles: ⁊ ꝓpter h̄ erit vt⁹ eoꝝ in min⁹ medietate gn̄is. Et si in opp^to eclipsis fuerit erit accidēs in medietate. ⁊ si in figuris matutinalib⁹ in cōparatione eclipsis sol: aut vespertinis in cōparatiōe eclipsis lune: erūt fortes ⁊ magne vtutl: ⁊ mōstrabūt q̄ accidēs erit in magi medietate subtī gn̄is. Per h̄ ei dcm̄ dedit nob regulā q̄ cū fuerit debiles erūt in min⁹ medietate: ⁊ cū fortes in plus. ⁊ si iter fortitudinē ⁊ debilitatē fuerit medianttia q̄ sint in opp^to demōstrāt medietatē. Et manı̄^m est q̄ quāto magis creuerit virtus sua tāto magis crescet in ipso gn̄e. ⁊ quāto debiliores fuerit tāto min⁹ erit in ipso gn̄e: ⁊ est sil'r manifestū q̄ q̄n fuerint in opp^to medietatē demōstrāt: ⁊ q̄n in trino tertiā: ⁊ q̄n in q̄rto quartā: ⁊ q̄n in sextili sextam.

¶ In qualitatibus futuroꝝ. Cap. 8^m.

Quarta qdē spēs ꝓnostice futuroꝝ q̄litates iquirit. i. virū ea bōa sint an boni ꝯria: aut q̄ spēs ex istoꝝ duoꝝ spēb⁹ ꝯligat: ıne sigare ꝓponit: hec āt ex naturis stellarū almudhebir regināꝝ q̄ futuroꝝ sūt occasiones: ⁊ ex cōmixtionibus vnius eoꝝ ad alteram ⁊ ad loca in quibus fuerit deprehendatur.

¶ Quarta māeries ꝓnosticatiōis ē q̄ res accidet si erit bōa: vl' ꝯriū: ⁊ q̄ maneries boꝝ duoꝝ erit. Et h̄ sciri pōt a n̄ā planetaꝝ gubernatoꝝ dominantiū qui accidens faciunt: ⁊ eoꝝ cōmixtione vnius cum alio: ⁊ a locis quibus sunt.

Ptolo. dat nob in h̄ ca° regulas qb⁹ sciamus accidēs si erit bonū: sic abūdantia victualiū: tēperies aeris: q̄ erūt corpa saniora: aut si malū erit: sic guerre: plua: fames: ⁊ minutio victualiū. q̄rū duoꝝ p̄t vtrūq̄ sciri a tribus p̄tib⁹. vna a n̄ā gubernātiū. alia ex cōmixtione vtutis dn̄antl cū vtute alteri⁹ planete: ⁊ a situ loci zodiaci in q̄ sī.

¶ Idest sol ⁊ luna ꝑcipiūt ⁊ alijs stellis dn̄ant. Quapp lotı⁹ opis ⁊ stellaꝝ dispōnis: fortitudinūq̄ stellarū almudhebir ⁊ eaꝝ debilitationū sūt occasiones.

¶ Quia sol ⁊ luna sīt dn̄i alioꝝ plāetaꝝ i eo q̄ ipsi ābo sī cā oīuz opeꝝ ⁊ gubernatiōis: ⁊ cā virtutis planetaꝝ dominantiū vel debilitatis eoꝝ.

¶ In h̄ dcō vult exp̄nıē rōnē q̄ due eclipses faciūt accidētia grādia: ⁊ op⁹ accidētis ē a. 5. planetis sine sole ⁊ luna. Et q̄ planete sūt fortiores ⁊ debiliores ꝓpter cōparationē quaz h̄nt ad duo lōminaria. Et dıc̄ ita q̄ sol ⁊ luna sīt g oēm rē faciūt n̄ālē. ⁊ q̄n cōmiscent vtutes eoꝝ: ⁊ fit de ambobus vna vt⁹ vnusq̄ spūs q̄ ambo opent in vno: ⁊ cōmiscebit sibi alıq̄ alia vt⁹ alioꝝ planetaꝝ iclinat ad vtutē ipsoꝝ planetaꝝ: ⁊ reducit op⁹ duoꝝ luminariū in ꝯcordātia vtutis illoꝝ planetaꝝ. ⁊ hec vtus est q̄ inclinat vtutē duoꝝ luminariū: ⁊ ꝓpter h̄ possunt sciri accidētia a. 5. planetis erraticis: q̄r opa stellaꝝ fixaꝝ opa erraticoꝝ sequunt.

¶ Obuiatio vo cōmixtionis stellaꝝ almudhebir adinuicē futuroꝝ accidentiū qualitates significat.

¶ Tamen respiciendū est in cōmixtione planetaꝝ gubernantium vnius cū alio: q̄r hoc significat accidentia que habent contingere.

¶ Q̄n īspiciem⁹ in cōmixtione planetaꝝ gubernātiū vni⁹ cū alio hora eclipsis: sciemus q̄ accidētia ꝯtingēt: ⁊ ꝯuenit vt īspiciam⁹ ad p̄mā vtutē ⁊ ad illā q̄ vincit: ⁊ q̄ eā ꝑponamus: ⁊ q̄ aliā vtutē sequētē in dn̄io ⁊ vtute postea ordinemus: q̄m accidētia eclipsiū sunt diuer̄sa ꝑ regiones ⁊ ꝑ loca. ⁊ postq̄ diuersa sunt: simil'r diuersi sunt planete dominātes in qualibet regione sicut ante diximus: ⁊ ꝓpter hoc ꝯuenit: vt qui vincit in vna regione sit ab eo diuersus qui vincit in alia. Et ꝓpter hoc expedit vt nobis demōstrētur opa cuiuslibet planete per se quando ipse locus fuerit gubernator: vel si in cōmixtione vincit virtus sua.

¶ Nos āt vniuscuiusq̄ stellaꝝ erraticaꝝ ꝓprietates opis icipiem⁹ enarrarē: sz vt n̄ra ꝑfectior sit narratio q̄ddā gn̄ale p̄mittēdū fore putam⁹. ⁊ est q̄ cū aliqb⁹ ex gnq̄ stellis erraticis cōplōnes gn̄al'r ondem⁹: scire debem⁹ q̄ ipsi⁹ op⁹ eiusdē n̄āe assimilabit: siue sit ipsa stella p̄noiāte q̄litalia in semetipsa vl' nō p̄noiāte: ob h̄ q̄ sīt q̄dā stellaꝝ nō erraticaꝝ: ⁊ q̄dā ex locis circuli signoꝝ: q̄rū cōplōnes ipsi⁹ stelle cōplōnib⁹ assimilant. At si fieri posset q̄ sic noībus stelle carerēt eaꝝ naturas ⁊ qualitates ostenderemus.

¶ Nos āt icipiem⁹ declarare ꝓprietatē opis cuiusq̄ gnq̄ planetaꝝ erraticoꝝ: ⁊ vnū gn̄ale dictū: vt breui⁹ verbū sic p̄ponem⁹. Dicim⁹ eni q̄ q̄n noiabimus cōplōnē alicui⁹ gnq̄ planetaꝝ: ꝯuenit te scire q̄ op⁹ suū ē ꝯcordās sue n̄āe: siue sit ipse planeta noiat⁹ in suo statu ī se siue ī rōne q̄ aliq̄ stellaꝝ fixaꝝ sibi assimilet: vl' q̄ assil'r alicui loco zodiaci signorū sic poterim⁹ noiare naturas ⁊ stat⁹ suos si stelle nomē aliqd nō h̄rent.

¶ Uolt dicē q̄ opa planetaꝝ erraticoꝝ sūt ea q̄ cū sua n̄ā ꝯcordāt cuiusq̄ eoꝝ: f̄m q̄ dcm̄ ē in 4° ca° p^e ptis. Et opa cuiusq̄ stellaꝝ fixaꝝ sūt opa planetaꝝ erraticoꝝ q̄ sūt de cōplōne sua. Et q̄ opa cuiusq̄ gra. zodiaci signoꝝ sūt opa dn̄i illi⁹ loci: ⁊ opa stellaꝝ fixaꝝ q̄ sīt i illo termio. Et in āi^m ē q̄ q̄n dicem⁹ opa cuiusq̄ planetaꝝ erraticoꝝ ꝑ se erit sic dicerem⁹ oia opa stellaꝝ fixaꝝ ⁊ oīum graduū zodiaci signoꝝ. Et eū tāto quātū hoc est dedit nobis gegd expedit in sciendo opa corpoꝝ celestium: ⁊ poterimus scire opus cuiuslibet eaꝝ q̄n sciemus in quo loco est: siue sciamus vl' nesciamus nomē suū: q̄r postq̄ sciuerimus opa ꝑtinentia ad quodlibet eoꝝ: nō est necessariū scire nomina.

¶ Et q̄r nos ēt cū eaꝝ cōmixtiōes obseruabim⁹ nō solū stellaꝝ erraticaꝝ adinuicē cōmixtiōes obseruare debem⁹: sz ēt eaꝝ naꝝ cōmixtōes cū stellis nō erraticis ⁊ cum locis circuli signoꝝ: f̄m h̄ qd ex eaꝝ sılıtudinibus cum stellis non erraticis explanauimus.

¶ Cū āt īspiciem⁹ in cōmixtiōib⁹ nō ꝯuenit solū īspicere in cōplōnib⁹ erraticoꝝ vni⁹ cū alio: sed aliqd ꝯuenit vt īspiciam⁹ in cōmixtione q̄ cōmiscet cū stellis fixis ⁊ ī locis zodiaci signoꝝ sicut monstrauim⁹ ꝑ ꝯiunctiōes q̄s h̄nt cū planetis.

¶ Q̄n inspiciem⁹ in cōmixtiōe vtutū planetaꝝ dominantiū: ꝯuenit nos cōmiscere secū vtutes planetaꝝ eius qb⁹ se aspiciunt: ⁊ vtutes stellarū fixarū q̄ cū eis sūt: ⁊ vtutes graduū signoꝝ in qbus sūt: ⁊ vtutes domoꝝ ī qb⁹ sūt: ⁊ semꝑ aspiciem⁹ ī eo qd adiūgit de cōmixtiōe haꝝ rerū: donec sciam⁹ quā significationē hēbit. n̄ā accidit ꝑ cōmixtionez oīum harū virtutū q̄s dixim⁹ cōmixtio vna ꝑ se: ⁊ cū sciemus istā cōmixtionē. scire poterim⁹ q̄ accn̄s ꝯtinget: ⁊ cōuenit te scire q̄ ars tota iacet i sciēdo formas cōmixtiōis vn̄ opa veniūt: ⁊ h̄ scire graue ē mltū: q̄m expedit ibi magna acuitas ītell'a: magna virtus ingenij: magn⁹ vsus: ⁊ scire n̄ās simplices qualz ꝑ se: de mō qd hōmet suo ingenio scire valeat vitatē. Et q̄uis hec sit via ꝑ h̄a sciēdi: sciem⁹

p̄mo

ꝓmo nām planetaꝝ vincentē: ⁊ minuem⁹ ide q̄ntū ē de nā stelle fixe q̄ 9ūū significat: aut si ꝯcordat secū addem⁹. Et ita debes facere in re q̄ cōposita est mixtis naturis. Nā addemus ꝑ vnā ⁊ ꝑ aliā minuem⁹: ⁊ inspiciem⁹ postea qd est illud qđ remanet: ⁊ iudicabim⁹ ꝑ illud: ⁊ hoc mō sciemus ea q̄ accidēt per virtutes corporum celestium.

¶ Saturnus itaq̄ cū solus fuerit dispōnis dn̄s: ipse gn̄alr̄ erit occasio destructionis ex frigore ꝯtingētis.

¶ Quia si saturn⁹ fuerit dn̄s gubernatiōis solus gn̄aliter cā erit dāni qđ accidet ꝓpter frigus.

¶ Nā saturni ē frig⁹ magnū valde: qđ de tēperamēto exiuit: ⁊ ꝓpter hoc fūt opa sua: ⁊ omnis rei cōcordātis cū sua natura damnatio que venit ꝓpter magnū frigus.

¶ Opus aūt eius ꝑticulare est ꝙ cū in hoībus futura cōtingēt longas generabit īfirmitates: ⁊ ptisiz ac nocumēta que ꝓueniunt ex humoribus ⁊ ex humorum collectionibus: febris q̄rtanas: fugas: stupores: anxietates: tristitias: timores: ⁊ mortem. Maxime autē in his qui iam in annos ingressi sunt.

¶ Et ꝑticulare suū opus ꝓpriū si accīs fuerit in hoīb⁹ erit aduēt⁹ īfirmitatū lōgaꝝ ⁊ ptisicoꝝ ⁊ defect⁹ nature ⁊ ipedimenta ꝑꝑ cursus humoꝝ q̄rtane: palysis: anxietates dolores: met⁹: ⁊ mortalitates in illis maxime qui itrauerūt in dies.

¶ Ipse dixit nobis ꝓmo opus gn̄ale saturni: ⁊ dixit ꝙ damnū eēt ꝓpter magnū frigus. postea diuisit nobis hāc sūmā dicēs. ꝙ si dānū fuerit i hoīb⁹: erit ita ⁊ ita: ⁊ si i bestijs erit ita: ⁊ si i aere erit ita ⁊ totalr̄: ⁊ significabit ꝓpe ꝑ se rē vnā in q̄libet subto ſm accīs qđ sibi ꝯueniat ⁊ possit recipe: ⁊ ita fecit in q̄libet planetaꝝ: q2 ꝓmo dedit nobis suū gn̄ale opus. Postmodū diuisit ſm ꝙ cōcordat cū aliq̄ nā. Hec enim glosa est gn̄alis ⁊ ꝑicipalis oīb⁹ planetis ⁊ stellis fixis: ⁊ oibus ꝑtib⁹ ꝯodiaci signoꝝ: sicut demōstrauim⁹. Tn̄ in hoc loco volum⁹ vba Pto. glosare: dicētes ꝙ demōstratū est in arte phīce ꝙ egritudies lōge sūt ꝑꝑ frigiditatez ⁊ siccitatē: ⁊ ꝓpter humores melīe ⁊ flegmatis. Et ptisica đ q̄ dixit est plaga pulmōis. Et defectio est sicut diabetes: fluxus: ⁊ fames canina. Et ꝙ dixi ipedimenta cursus humorū est reumaticū frigidū. Et q̄rtane fiūt ꝓpter melīam q̄ putrescit: ⁊ hec oīa ꝯtingūt ꝓpter res fridas. Et q2 mēbra radicalia infrigidanť: ⁊ īfirmitas diabetes q̄uq̄ fit ꝓpter calefactionē ifrigidanť mēbra radicalia ꝑꝑ elongationez īfirmitatis ⁊ ꝓpter magnā defectionē. hoc eni accidet ꝑꝑ nām saturni đ cortis de dolore ac morte. Quia manifestū est ꝙ qn̄ melīa supat in corpe hoīs ꝑ fortia habent sibi tales īfirmitates ꝯtingere q̄les iste: ⁊ sicut vtus melīe facit talia q̄lia hec sūt in humano corpore cuz ibi supabundat: sicut virtus saturni cuz ifrigidat facit talia in mundo. Et postq̄ facit turdas: facit caristias ⁊ victualium minutionē: obsidiones villaꝝ ⁊ exercitus. Et postq̄ nāe sue est facere fugere ⁊ expauescere: facit extirpatiōes ⁊ duictiones arancadas: ⁊ desbatatas ⁊ talia. Silr̄ q2 etas est vtīa nāe frigide ꝯuenit ꝙ hec ꝑ maiori pte ꝯtingāt in hoīb⁹ ꝑ vltime sūt etatis: q2 in illo tpe sūt ꝯcordal cū talib⁹ vtutib⁹: q̄les sūt iste: ⁊ h ꝯcordantia q̄ pertinet ad nām saturni: ⁊ iu ſm hec considerabis oīa alia ꝯcordantia cum eodem.

¶ Sed cum in aīalibus q̄bus hoīes nimis vtunť: futura ꝯtigerint: erit ipedimentū ex coꝝ paucitate: ⁊ in his que tunc inueniunť egritudines: ⁊ corporꝝ detrimēta ꝯtingent. In hoīb⁹ ēt qui eis vtunť infirmitates ifirmitatib⁹ illoꝝ cōsiles aduenient ⁊ morienť.

¶ Et si fuerit i bestijs q̄b⁹ ꝓficiūt sibi hoīes erit dannū in eis sicut vtplim morienť: ⁊ q̄ ibi fuerit recipiēt i corpib⁹ suis ꝑꝑ dānū ifirmitates que sibi cōtingēt: ⁊ hac rōne accidēt hoībus seruiētib⁹ sibi de illis tales īfirmitates q̄b⁹ ꝑdentur.

¶ Bestie q̄bus iuuāt se hoīes: sūt bestie ꝑ egrādo: vt asini camelli boues vacce ⁊ talia: ⁊ qn̄ vt⁹ saturni vincit in reb⁹ h⁹ mūdi: fac in haꝝ bestiaꝝ corpib⁹ oē dannū veniēs ꝑꝑ frigiditatē ⁊ humorē melīcū: ⁊ ꝑꝑ siccitatē ⁊ cursuz humorū: ⁊ ꝓpter hoc tales bestie morienť: ⁊ minuunť: ⁊ soluenť de suis corporib⁹ fumositates: ⁊ mali humores: quare simile continget malū hoībus seruiētibus sibi de ipsis.

¶ Si aūt i aeris q̄litatib⁹ acciderint: erit frigus maximū cū glacie ⁊ nebulis: erūtq̄ i aere detrimēta: q̄litatesq̄ mortifere. ispissabiť nubib⁹ ⁊ obscurabiť niues ac vētoꝝ flat⁹ icōuenietes ⁊ destructores erunt: ex q̄b⁹ q̄plures bestie q̄ nocebūt hoībus ꝓcreabuntur.

¶ Et si fuerit in statu aeris ꝯtigēt frigora magna inco ⁊ magne gelate ac nubes: ⁊ per talem i statum si accidet in hoīb⁹ mortalitas: ⁊ corruptio aeris: nubes spisse lubritura grandines ⁊ magne niues male ac damnose generabunť reptilie multe humane nature nocentes.

¶ Manifestū ē ꝙ qn̄ nā saturni vincit i aere multū ⁊ fortiter infridabit illū ⁊ ꝯiungenť ei oēs ptes sue: ⁊ nihil resolunť de fumositate illa. Et ꝑꝑ hoc ꝯtigit gelata nebula ⁊ nubes spisse lubritura ⁊ nimis sicca: ⁊ h totū ꝯtingit ꝑꝑ iclusionē fumositatuz eo ꝙ putrescit aer: ⁊ qn̄ putrescit ex eo ꝯtingit ifirmitas ⁊ mortalitas corruptiōis aeris: ⁊ gn̄anť ꝑꝑ suas supfluitates q̄ ꝯiungunť i terra reptilia multa nocētia: sicut colubres: ⁊ alatraues: musce: gusane: formice: mures ⁊ talia: gn̄alr̄ eni dico demōstratū eē vn̄ talia ꝯtingūt in vbis Arist. qn̄ locut⁹ fuit in naturis ⁊ aloꝝ silr̄ phīcoꝝ. Et est manifestū ꝙ cū aer in tali statu fuerit: talis faciet in oīb⁹ q̄ cōprehēdit ſm ꝙ cōplo sua est. Cōuenit tn̄ ꝙ cōpares aerē nālem in q̄libet tpe sibi cōuenietē: q2 qn̄ saturnus talia mōstrauerit: ⁊ tēpus fuerit estiuale: calor estiualis remouebit ⁊ destruet multū de damnis istis. Et tēpus fuerit autūnale augebit damnū ꝓpter frigiditatem ⁊ siccitatē temporis ⁊ ita iudicabis in alijs tēporibus anni.

¶ At i mari ac i fluminib⁹ hyemalis aer ⁊ submersiones nauiū cōiter cōtingent. In eis iter agere difficilr̄ accidet: pisciū erunt paucitates atq̄ destructiones.

¶ Et si fuerit in riuis ⁊ in mari accidet i his i q̄b⁹ ambo ꝑticipationē hn̄t aer hyemalis: ⁊ submersio nauiū ⁊ piculū eundi per mare ac defectus piscium ⁊ eorum corruptio.

¶ Aspice ad Ptol. q̄n̄o rē semꝑ seqť nālē: ⁊ nūq̄ ide hora altq̄ separať: ꝙ postq̄ saturn⁹ opať in aere ea q̄ dixit: manifestū ē ꝙ qn̄ cōmisceť aer cū fumositate q̄ erit đ mari ⁊ riuis: fiet ex h aer hyemalis: ⁊ ꝑꝑ tormentū vētoꝝ qđ fit ex h qđ accidit submersio nauiū: ⁊ piculū nauigādi ꝑ mare. silr̄ aq̄ infridabiť multū: q̄re morienť pisces: ⁊ ꝑꝑ frig⁹ qđ icludit humores i suis corpib⁹: corrūpūť cōplones sue.

¶ In mari vō diminutiones: ⁊ augmenta proprie cōtingent. In fluminibus autez proprie inundationes maxime ⁊ aquarum detrimenta.

¶ Et in mari solū accidēt recētie magne. Silr̄ riui crescent sūme multū ⁊ aque erūt corrupte.

¶ Qn̄do icludiť humiditas q̄ đ mari exit: fiet in eo recētie magne: ⁊ riui silr̄ crescēt ꝑꝑ fumositatē humidā q̄ ꝯiūgiť

in aere. Et qñ ꝯiungit̃ humiditas ꝑ frigus aeris: fiẽt inde multe pluuie ꝛ niues: q̃re riui hñt multũ crescere. Et est manifestũ ꝙ aque riuoꝝ corrũpuntur qñ aer cõprehendens eas erit corruptus: ꝛ ꝓpter hoc erunt aque male.

¶ In terraꝝ quoqꝫ fructib⁹ euenient diminutiões: paucitates ac detrimẽta: ꝛ maxĩe in his q̃bus hoies op⁹ hñt necessario: erũt aũt eoꝝ detrimenta per vermes qui creant̃ in oleribus vel per locustas aut per submersiones vel ꝑ pluuiaꝝ supabundantiã: siue ꝑ frigus siue ꝑ horũ similia: ita ꝙ ex hoc qñqꝫ caristia ꝓueniet cuius occasione morient̃ homines.

¶ Et accidet in fructibus terre diminutio ꝛ dãnũ in illis maxĩe q̃ necessarij sũt hoib⁹: ꝛ dãnũ qđ eis cõtingit erit de gusanis ꝛ locustis vel de pulzone siue magnis pluuijs: aut magno frigore ꝛ similibus. Et ita ꝙ accidet ꝑꝑ hec grandis tempestas q̃ erit cã ꝛ occasio q̃ multi hoies morient̃.

¶ Fructus terre q̃ sũt hoib⁹ necẽij: sũt triticũ: ordeũ: vue: ꝛ talia. nã qñ saturn⁹ ĩfrigidat aerẽ: sũme ꝺbilitat̃ calor naturalis q̃ est in fructib⁹: ꝛ nã nõ hꝫ virtutẽ cũ qua eos cõpleat ꝛ ducat ad suũ statũ: ꝛ occit eos frig⁹: si fridũ fuerit tp̃s. Et aialia m̃ltiplicãt̃ sc̃ gusani: locuste ꝛ mures q̃ comedũt dãnãdo ꝛ destruẽdo ipsos. Itẽ ꝑꝑ magnas pluuias: crescẽt riui ꝛ destruẽt ꝛ auferẽt ꝺ illis magnã ꝑtẽ: ꝛ ꝑꝑ hec oĩa expedit ꝙ sit minutio magna in fructib⁹ terre: ꝛ maxĩe in his q̃ sũt hoib⁹ oppoꝛtuna: q꞉ sũt magis tẽperata. Nã hec corrũpunt̃ magis ꝑ distẽperiẽ aeris q̃ꝫ ea q̃ nõ sũt tẽperata: ꝛ qñ talia damna sũt sicut ista: ꝯtinget ꝑ res supradictas vt veniat magn⁹ defect⁹ victualiũ: ꝛ fames ꝓpter quã multi homines moriunt̃ nũc aũt ĩspicias quõ mõ vna res aliã sequit̃. per hãc. n. regulã iudicabis in hac arte: ꝛ ꝑꝑ hoc ꝯuenit vt sis acutus ꝛ bene itelligẽs: ꝛ ꝙ cognoscas q̃c q̃d iudicabis: nec iudices in re q̃ nõ sit in suo tp̃e. vbi gr̃a. significatio saturni accidet in tp̃e quo nõ sunt messes tritici: ꝯtenit ne iudices sup triticũ cum aliqua harũ rerum.

¶ Juppiter autem cum solus fuerit dominus dispositionis: res generaliter augmentabit.

¶ Et si iuppiter solus fuerit dñs gubernationis gñaliter faciet res omnes crescere.

¶ Hoc est suũ opus gñale: q꞉ cõplexio sua est calida: humida: ꝛ temperata: sicut in ꝑma ꝑte demonstratũ est: ꝛ natura caloris ꝛ humiditatis qñ fuerit cum temperamẽto: est facere res omnes crescere naturales.

¶ Cuius op⁹ ꝓpriũ ĩ hoib⁹ est graduũ sublimitas statusqꝫ melioratio: apta carnelitas: salutis ac securitatis q̃litas: augmentũ ẽt reꝝ q̃b⁹ opus habẽt hoies: ꝛ corpoꝝ ꝛ aĩaꝝ hitudo: ꝯueniẽs: remunerationes: ꝛ regnũ ꝑmia: augmenta quoqꝫ reꝝ regaliũ: fama noĩs atqꝫ magnanimitas: ꝛ generaliter est occasio fortune.

¶ Et opa sua ꝓpria si sũt ĩ hoib⁹ erit in eis exaltatio dignitatũ: bonus status: abũdãtiá victualiũ. Salus ꝛ pax: augmẽtũ ꝛ additio reruꝫ que necẽie sũt hoib⁹ ꝛ sanitas corpoꝝ ꝛ spũuꝫ ꝛ grãdia dona regũ: ꝛ augmẽtũ factoꝝ regũ: ꝛ eorũ nobilitas ꝛ hĩe corda nobilia: ꝛ grandia: ꝛ generaliter facit omnem bonam fortunam.

¶ Manifestũ est ꝙ qñ vincit virtus iouis ꝛ dñabit̃ in gubernatiõe mũdi ꝛ faciet meliorari ꝛ crescere stat⁹ hoĩum ꝛ eoꝝ dignitates extolli ꝛ terra fructificabit multũ: ꝛ homines pacẽ ꝛ salutẽ hẽbunt: ꝛ multiplicabunt̃ oĩa q̃ sunt hoibus opportuna sicut aialia ꝛ fruct⁹ terre: ꝛ in suis corporibus dabit salutem ꝛ fortificabunt̃ eoꝝ corda ꝑꝑ magnas diuitias quas hębebũt ꝛ ꝑꝑ hoc erũt magni ꝛ dabũt dona multa: ꝛ oĩa q̃ dixi. Ptolo. dixit propter tẽperamentum iouis ꝛ suorum operum bonitatem.

¶ In bestijs autem q̃bus homines frequenter vtuntur satis augmentabuntur: ille ṽo que his sunt econtrarie morientur ꝛ annihilabuntur.

¶ Et si fuerit in bestijs de q̃bus se iuuant hoies multiplicabũtur ꝛ crescent multũ: ꝛ alie de q̃bus se nõ iuuant morientur ꝛ corrumpent̃.

¶ Bestiarũ de q̃b⁹ se iuuãt hoies est cõplo circa cõplonem tẽperatã qm̃ est cõplo multũ circa humanã ꝛ ꝑꝑ hoc crescit ꝛ ꝑficit virtute iouis q̃ facit oẽs res crescere: ꝛ est ꝯueniẽs rei cuilibet tẽperate vel que sit circa tẽperamẽtũ. Et ꝓpter tẽperamẽtũ qđ faciet ꝛ ista ṽtus putrefactio ꝛ corruptio remouebit̃ a terra ꝛ ab aere: ꝛ nõ erit in eo mã pro nutriẽdo malas bestias ꝛ nocẽtes nec aliq̃ reptilia q̃ tẽperãtus est ꝯria nãe taliũ bestiaꝝ: ꝛ ꝓpter hãc cõtrarietatẽ que in istis accidet morientur ꝛ minuentur.

¶ Sed aer tẽperabit̃ eritqꝫ salutifer ac multoꝝ ventorum humidorũ terre fructus augmẽtabit: salubres erunt maris nauigationes ꝛ fluminũ fundationes tẽperate: fructus quoqꝫ multi ꝛ his similia.

¶ Et ꝯuenit ꝙ aer sit tẽperatus factor salutis humidus ꝛ multoꝝ vẽtoꝝ. fruct⁹ q̃ nascent̃ de terra ꝑficiẽt. naues maris sane ac secure nauigabunt augmentuꝫ riuoꝝ tẽperamentũ erit bone manerici ꝛ fructus terre: ꝛ omnes res alie ꝑfectibiles erũt huius manerici.

¶ Tẽperamẽtũ aeris est ꝙ recipit ꝑ̃m opus a vĩute iouis cũ ipse gubernator est ꝛ donat salutẽ ꝑꝑ tẽperamentũ aeris: ꝛ multi venti sũt ꝑꝑ nãlẽ calorẽ iouis q̃ dissoluit humiditates spissas ꝯgregatas in aere limpidãs eũ: ꝛ ꝑꝑ h̃ fiũt ꝓpe vẽti aerei eo ꝙ saniores sũt. humiditas ṽo a terris est: qm̃ virtus iouis ꝓprie operat̃ abundantiã: ꝛ ꝑfectus fructuũ ꝓuenit ꝓpter tẽperamẽtũ aeris ꝛ iouis virtutẽ dãns oẽm abũdãtiã ꝛ diuitias: securitas nãq꞉ venit ꝑꝑ tẽperamẽtũ aeris ꝛ bonos vẽtos. Et augmẽtũ riuorũ est: q꞉ iuppiter dissoluit humiditates que ꝯiũgunt̃ in aere tẽperate ꝛ ꝑꝑ h̃ erũt pluuie de bona manerie tẽpate: ꝛ q̃les erũt pluuie tales erũt riui. Qđ aũt dixit alia talia: vult dicẽ ꝙ oẽs res ꝑfectibiles multiplicabunt̃ ꝛ crescẽt ꝛ nocẽtes minuent̃: q꞉ q̃libet planetarũ qñ vincit facit crescere ꝛ multiplicare res oẽs cũ eo ꝯcordãtes ꝛ destruit suũ ꝯriũ. vbi gr̃a. saturnus fac̃ crescẽ res oẽs ĩpediẽtes humanã nãꝫ ꝑꝑ frig⁹: ꝛ superfluitates humoꝝ sicut ea q̃ hñt saporẽ ꝛ odorẽ malũ: ꝛ oẽs res ꝯrias sibi dãnat sic ea q̃ hñt odorẽ ꝛ saporẽ bonũ. iuppit̃ ẽt ꝑfectibilia facit ea q̃ fiũt ꝑꝑ tẽperamẽtũ ꝛ damnat oẽ ꝯriũ: ꝛ est h̃ maneries opis cuiuslibet planetarũ.

¶ Mars ṽo cuꝫ solus fuerit dispõnis dñs: erit occasio detrimenti ꝓuenientis ex siccitate gñaliter.

¶ Et qñ mars solus fuerit gubernator cã erit generaliter oĩs damni qđ fit ꝓpter siccitateꝫ. hoc est opus vniuersalis martis.

¶ Et iaꝫ demõstrauim⁹ in ꝑ̃a ꝑte ꝙ opus siccitatis martis calorẽ sequit̃ forte valde: ꝛ fiũt ꝓpter cõplonem suã tales mores q̃les fiunt ꝑꝑ cholerã qñ supabundat in corde ꝛ cerebro: sicut est ira magna: stultitia ꝛ crudelitas.

¶ Eius aũt opa ꝑticularia in hoib⁹ sũt bellicationes

⁊ guerre multe iter eiusdē generis viros: depdationes: furtitutes: ire regū: ⁊ turbatiões hoīum gñaliter. Quibusdā ēt hoībꝰ ꝯtiget ꝓp h̄ mors repētina: egritudines cū febribꝰ: tertiane febres empissis: ac mors festina. Maxime āt his q circa ānoꝝ iuuētutis extremitatē viuant: silr ēt irascent̄ qdā ⁊ ab hoībꝰ ꝓuipēdētur: illicita cōmittēt: legē trāsgredient̄: cōbustiões ēt viroꝝ iterfectiões: rapias: ac viaꝝ abscisiões patiēt̄.

Si opa sua pnclaria fuerit i hoībꝰ accidēt iter eos lites plis ⁊ guerre mlte iter se ⁊ ꝓximos suos: captiuitas ⁊ furtꝰ iter hoīes ⁊ ira principū: ⁊ ꝯtinget aliqbꝰ hoībꝰ mors subita ⁊ ifirmitates febriū ⁊ tertiane ⁊ spuere sanguinē ac mors ipetuosa cū magno periculo. Et hec accidet ꝓpriē i medietate finis adolescētie ⁊ aliq recipiēt dedecꝰ: ⁊ violētiā de suo ac superbiā: ⁊ exibūt de sua lege ad aliā extraneā: ignes ēt erunt: vnꝰ cū alio se occidet: robarie ⁊ insidie caminoꝝ.

Uult dicere ꝙ qñ v̄tus martis vicit i mūdo: ⁊ fuerit gubernator spūs suus mouebit vi ire: qr res ē q̄ fit p siccuatē ⁊ calorē: ⁊ ꝓp h̄ erūt iter hoīes plia: iterfectiões: ⁊ cū h̄ accidet captiuitas ⁊ furtꝰ aliquoꝝ ⁊ ipetꝰ in hoībꝰ: ⁊ sup hoc irascent̄ pncipes: ⁊ silr recipiēt aliq ðdecꝰ ⁊ supbiā. Qd āt dixit ꝙ h̄ accidet iter hoīes ⁊ suos ꝓximos: manifestū est ꝓp martē q viz ire itendit. Et si applicuerit saturno opabitur vterqz eoꝝ i gēte cuiꝰ sigñator est vnā mali manerie: ꝓp qd erūt lites ⁊ ꝯtētiões iter vnū ⁊ aliū. Et ꝓp hoc dixit Hermes ꝙ lites fiūt ꝓp ꝯiunctionē duaꝝ ifortunaꝝ vnꝰ cū alia: si applicatio ipsa fuerit tpe significatiōis gñalis: ⁊ dicit ꝙ illi de terra martis alios supabūt: eo ꝙ vis ire ⁊ audacia erūt in eis: ⁊ qr res ac dolores erūt magis in hoībus ⁊ gētibꝰ terre saturni ꝓp vim suā q̄ talia facit in eis: h̄ tñ dictū cōditiōibꝰ idiget. Nā expedit vt aspiciamꝰ ad significatorē cuiuslz secte: ⁊ illa cuiꝰ sigñator fuerit fortunatus vincet: ⁊ illa cuiꝰ sigñator erit debilis ⁊ ifortunatꝰ: erit victa: ⁊ ignis quē facit mars vt retulit Ptol. est qr mouet in hoc mūdo vires ignis: ⁊ ꝓp guerras q̄ erunt inter hoīes cōburet. s. vnꝰ loca alteriꝰ. Qd āt ptinet ad quēlibz hoīem ex opibꝰ martis: est sicut aduētus martis subite ab eo pro eo iterficiēdo aut cōburēdo: vel p ifirmitatibꝰ acutis: sic p apostematibꝰ aut febribꝰ mltū acutis: ⁊ hec oīs sequūt̄ mortes subitas: ⁊ talia q̄lia hec sunt opa martis in hoībꝰ: qñ significator fuerit ipse solus. ꝙ si cū alio planeta pticipatione habuerit: eius sigñatio erit cōposita: put diximꝰ p verbo Hermetis: cū locutꝰ fuit de ꝯiunctiōe martis cū saturno tempore grandium accidentium.

In aere vō fiet calor maximus ⁊ ventus calidus atqz peremptorius: corporū dissolutor: fulgura: pluuiarumqz paucitates.

Et si fuerit in statu aeris accidēt calor magnꝰ vēti cali corrupti ⁊ mōtales: tēpestates: ⁊ radij: ac radiꝰ q dictꝰ ē charisto: ⁊ paucitas pluuiaꝝ.

Magnꝰ calor aeris ē iflāmatio v̄tutis martis: ⁊ si fuerit tēpore estiuo accidet calor in aere q nocebit corporibꝰ. Et si fuerit tpe hyemali frigus paucū erit: ⁊ ꝯtinget in aere vnꝰ calor accidētalis q eū corrūpet: ⁊ aer corrūpet corpa q̄ cōprehēdit. multiplicabunt̄ mortalitates p ambas ptes: ⁊ si tpe fuerit autūnali accidēt ꝓpter fumositates siccas res mlte ⁊ silr ꝓp v̄tutē marti q̄ ꝯsumit ⁊ ðsiccat fumositates humidas: ⁊ ꝓp h̄ pluuie pauce erūt ⁊ multiplicabunt̄ venti calidi meridionales: fortes cadēt coruscatiões ⁊ coruscatio q̄ dicta est charisto: ⁊ est coruscatio q̄ cū cadit venit cū violētia magna ita ꝙ scindit corpa dura q̄ inuenit aū se ⁊ nō scindit lenia ⁊ porosa. dicit̄ eni ꝙ scindit aurū ⁊ metallū in bursa ⁊ bursaz nō. ꝓp magnā velocitatē qua venit.

In mari quoqz subite submersiones nauiuz p ventoruz cōmixtiões vel per fulgura aut per his similia ꝯtingēt: in fluminibus aūt accidēt diminutiões aqꝝ ac fontiū desiccatiões: ac potabilis aque detrimētū.

Et si fuerit in mari accidet submersio nauiuz festina valde p vētos cōtrarios ⁊ diuersos: aut per coruscationes ⁊ res tales. Et si fuerit in riuis accidet aquarū minutio: siccabunt̄ fontes ⁊ corrumpet̄ aqua que bibenda est.

Nauiū festina submersio erit ꝓpter v̄tutē martis q̄ facit vētos grādes ꝯrioꝝ motuū: ⁊ apparebūt ēt coruscatiões qñ cadēt in naues q̄ ipas cōburēt: aut ꝯcidēt marinarios i nauibꝰ fuiētes. Et ꝯuenit ꝙ itelligamꝰ a dicto suo vbi dixit ⁊ p res tales ꝙ accidet fractio nauis p inimicos vel eā cōburēt: aut accidet iter eos de nauilis ꝯtentio ꝓp quaz hebūt eā frāgere. Minutio quoqz aq̄rū ꝯtinget ꝓp v̄tutē martis q ꝯsumet fumositates humidas: ⁊ ꝓp h̄ pluuie minuent̄ q̄ sūt mr̄ riuoꝝ siccabunt̄ fontes. Et accidet in aqs bibēdis ex martis v̄tute ꝙ bonū ⁊ subtile corrūpent̄ aq̄rū ⁊ dissoluet̄ paulatī ⁊ remanebit spissum ⁊ turpe.

In rebus ēt ad vsuz hoīuz ptinentibꝰ. s. in bestijs ⁊ vegetabilibꝰ ꝯtinget paucitas: erūtqz fructuū detrimēta siue quoniā a calore cōburentur siue per locustas: aut propter dissolutiones eis accidentes ex ventis: vel qr in ipsis reseruatorijs cōburentur.

Et si fuerit in his que necessaria sūt hoībꝰ sicut in aīalibꝰ ⁊ vegetabilibꝰ accidet in eis damnuz magnū valde: fructꝰ terre minuent̄ ⁊ corrūpētur: aut p ignes q oēs cōburēt eos: aut ꝓp pestilētiā locustarū vel ꝙ aū cadēt q̄s hoīes se iuuēt de ipsis ꝓp magnos vētos: aut ignis cadet in locis qbus gubernant̄ qui eos combures.

Minutio q̄ ꝯtinget in aīalibꝰ de qbꝰ se iuuāt hoīes ꝓp corruptionē aeris siue ꝓp putrefactionē q̄ erit in eo vl ꝓp calorē magnū destructiuū. Et silr ꝓp v̄tutē martis q gñabit in eis ifirmitates acutas. Et est manifestū ꝙ ꝓp v̄tutē martis fiet i aere putrefactio q̄ gñabunt̄ aīalia multa nocentia q̄lia gñant̄ ꝓp putrefactiões acutas sicut locuste ⁊ talia: ⁊ fructus terre damnabit̄ si accidet eos calor magnꝰ in p̄nꝰ qñ fuerit: ⁊ ꝓp defectū humoris siccabunt̄ vl cadēt siue ꝓp locustas minutas q̄ eos comedēt ⁊ ðstruēt: aut ꝓp magnos vētos qui eos ꝯcutiēt siue ꝓp magnū calorē vel ignē q eos cōburet i suis granarijs: qr vnꝰ cū alio calefiet: ⁊ calor aeris fortificabit̄ vnde calefiēt ⁊ damnificabunt̄. tu aūt ispicias ad Ptolo. qualr vidit de re vna que sequit̄ aliā: ⁊ tu ita facies de his que certificant̄ de hac arte.

Uenus aūt cū sola fuerit dispositiones dña ipsa generaliter quēadmodū ⁊ iuppiter operabit̄: ⁊ cuz hoc venereos actus aliquantulum exercebit.

Et qñ venus sola fuerit dña gubernatiōis generaliter ꝯtingēt p eā talia qualia ꝯtingūt p iouē ⁊ cū his occidēt alia ptinentia ad luxuriam.

Opus veneris vl̄e ⁊ pticulare ꝯcordat cū ope iouis in tēperamēto: nisi qr ipa iclinata ē ad femineitatē ⁊ opꝰ iouis ad masculitatē: qm̄ in ope veneris vincit humiditas: ꝯuenit eni te itelligere qñ dixero talis q̄litas est cōplo tal pla-

nete vel talis stelle q̄ h̄ dico eo q̄ virtꝰ illiꝰ planete gn̄at rē talē in aere q̄ est inter nos aut in aq̄ vel in aialibus. Qd̄ aūt dixit q̄ humiditas vincit in ope veneris. vult dicē q̄ virtꝰ veneris gn̄at ῾ƒus nos humiditatē magis q̄ siccitatē.

¶ Cuiꝰ opꝰ ꝓpriū pticulare in hoībꝰ est graduū sublimitas: honores: alacritates: meliorationes status: coniugij bonitas: filioꝝ multitudo: cōmoditates omniū rerū cōiugaliū: augmentatiōes substātie: actus mūdi ꝛ mundi: bonꝰ amīꝰ in legū obseruatiōe: apta carneitas applicatio ad reges ꝛ potētū ꝯplāguieitas.

¶ Si opus suū ꝓpriū ꝛ pticulare fuerit ī hoībꝰ accidet eis exaltatio dignitatū ꝛ bonoꝝ gaudia boni statꝰ: meliorām̄tū ꝯiugioꝝ: multitudo filiorū: laus ꝯiugioꝝ oīū ꝛ augm̄tū diuitiarū manutenimentū boni ꝛ limpidū: ꝛ bona voluntas in factis legis: igrossabunt eoꝝ corpa: amicabūtur cū principibus ꝛ confecrabunt secum.

¶ Demōstratū est q̄ nā veneris facit res crescē sic facit nā iouis: nisi q̄ femineitas vicit ī ea. Et postq̄ē ita exaltabūtur hoīes ꝛ dignitates hoīum ꝛ accīt cōiugia multa ꝛ bona ꝛ gn̄atio filioꝝ ꝛ augm̄tū diuitiaꝝ: ꝛ pp̄ h̄ manutenebūt se hoīes pulchro mō ꝛ limpide ꝛ erit bona volūtas ī re legis pp̄ femieītatē q̄ vicit ī v̄tute veneris: ꝛ pp̄ h̄ erūt hoīes humiliores ꝛ obediētiores ꝛ p̄ hoīes benignos huī mādati. igrossabunt eoꝝ corpa pp̄ humiditatē cū tēperātia quaꝫ facit venus: ꝛ pp̄ exaltationē dignitatū ꝛ femineitatē veneris hoīes gaudebūt cū p̄ncipibꝰ ꝛ confectabūt secum.

¶ Sed in aeris q̄litatibꝰ vēti cū tēperie ꝛ humiditate ꝯtingēt comestiōes m̄lte erit aer habilis atq̧ serenꝰ.

¶ Et si fuerit ī aere accidēt ī eo vēti tēpati ꝛ humidi m̄lti mineunt ꝛ erit aer lipidus bonꝰ ꝛ clarꝰ.

¶ Quia vincit in aere cōplo tēpata veneris q̄ magis tēdit ad hūiditatē: fiet in aere fumositas humida q̄ multū nutriet res oēs pp̄ q̄ habebūt crescere: ꝛ fient pp̄ hoc vēti tēperati humidi nutritiui: ꝛ erit aer tēperatus ꝛ bonus.

¶ Aque v̄o q̄ res diri iuuant ꝛ pluuie q̄plures erūt. Naues etiā in equore nauigādo saluabunt: ī mercimonijs fiet lucrū: flumina augmētabunt ꝛ iplebunt.

¶ Et si fuerit in aq̄s gn̄antibꝰ faciet multas pluuias ꝛ naues bene ꝛ secure nauigabunt ꝛ multū in mercimonijs lucrabūt ꝛ riui m̄ltū crescēt.

¶ Manifestū est q̄ qn̄ nā veneris dn̄abit faciet m̄ltas fumositates hūidas cū tēperātia q̄ iuuāt ī vitis ꝛ nutrimētis: ꝛ pp̄ hoc erūt multe pluuie q̄bus riui habebūt crescere: ꝛ aque facient res oēs pficere: ꝛ pp̄ tēperātiā aeris cuꝫ fortuna veneris ibūt naues secure m̄ltū ꝛ salue p̄ mare ꝛ multū in mercimonijs lucrabunt: ꝛ maxīe ī rebꝰ suauibꝰ ꝛ mercimonijs ꝛ aromaticis: put sūt spēs bone ꝛ odorifere: panni preciati: perle: ꝛ lapides preciosi: ꝛ talia.

¶ Animalia quoq̧ q̄bus vtunt hoīes ꝛ terre fructus crescent ꝛ meliorabuntur: atq̧ pficient.

¶ Et si fuerit in aialibꝰ de q̄bꝰ pficiūt sibi hoīes ꝛ in fructibꝰ ꝓpue terre hēbunt multitudinē ꝛ abundantiam ꝛ proficient hoīes de illis.

¶ Manifestū est q̄ qn̄ nā veneris accidit in aialibꝰ pfectibilibꝰ aialia nocētia minuent: ꝛ hoc mō dabis cuilibet planete augmētū in rebus cōcordantibus cum eodem: ꝛ minutionem in his que secum discordant.

¶ Mercurius itaq̧ cū solus fuerit dispōnis dn̄s ipse gn̄alr sic ceteraꝝ stellaꝝ ꝯmiscebit ipiꝰ nāe assilabit.

¶ Et si mercurius solus fuerit dn̄s gubernationis gn̄alr si inuoluet cū natura alicuiꝰ aliorum planetaꝝ ꝯcordabit cū natura illius planete.

¶ Uult dicere q̄ qn̄ mercurius solus fuerit gubernator q̄ erunt talia q̄lia opa planete seu stelle fixe cui applicat: ꝛ si nulli applicuerit assilabit opꝰ suū p̄ti signoꝝ in quo erit: ꝛ h̄ est status mercurij gn̄aliter qn̄ fuerit gubernator.

¶ Eius aūt opus ꝓpriū est motus rerū plus q̄ aliarū stellaꝝ: ꝛ eiꝰ opus est in futuris accn̄tibꝰ hoībus acutissimum: ꝛ forte erūt etiā in hoc q̄ agere voluerint subtilis ingenij. Uiarū abscisiones: latrocinia ꝛ depredationes eis accidēt. In itineribꝰ v̄o maris: cum infortunijs associabitur erit difficultas.

¶ Et opꝰ suū ē mouere res multū magis q̄ alij planete. Et opꝰ suū ī his q̄ accidūt hoībꝰ ē acuitas magna: ꝛ subtilitas ī his q̄ vult latro facere q̄ vult īsidiare ī caminis: latrocinia ꝛ furta ꝛ robarias facere ꝛ ponere celatas. Silr p̄ mare piculū si pticipationē hūerit cū planeta ī fortuna.

¶ Qn̄ mercuriꝰ fuerit gubernator faciet opa eiꝰ cui cōmiscebit stelle festine m̄ltū ꝛ cū magno ꝛ forti motu: ꝛ pp̄ h̄ erūt opa sua in hoībꝰ m̄ltū acuta ꝛ furta: ꝛ dabit eis mores subtiles ꝛ festinosos: ꝛ si pticipationē hūerit cū aliq̄ planeta ī fortuna: sic ē saturnꝰ ꝛ mars: vl̄ stella fixa q̄ sit ō tali ꝯplōne: crescit dānū suū. Silr si erit in aliq̄ dignitate martis vel accordatꝰ cū eo: res miraculosas faciet ī īsidijs viaꝝ furtis: latrocinijs: interfectiōibꝰ: ꝛ celatis. mars. n. facit talia palā ꝛ discopte vi armoꝝ: ꝛ mercuriꝰ facit ea p̄ mores subtilitates ꝛ artes: ꝛ si ipsi ꝯiūgent abor̄fiēt ide res miraculose.

¶ Est etiā sicce egritudinis occasio necnon ꝛ febrium quotidianarum: tussium: ac vomituum ptisis.

¶ Et accident per eum egritudines sicce: febres quotidiane vomere fortiter ꝛ ptisica.

¶ Infirmitates siccas faciet mercuriꝰ eo q̄ est sicce nāe: ꝛ faciet īfirmitates acutas: q: ē festini moꝰ. Et postq̄ Ptolo. dixit q̄ mercuriꝰ facit opa stellaꝝ cū q̄bꝰ inolut: ꝛ ptium signoꝝ in q̄bꝰ est: ita q̄ si fuerit in dignitate alicuiꝰ planete: cōplo sua reducet ad cōplonē illiꝰ planete: siue sit dn̄s termini: siue domꝰ: aut exaltatiōis vel trigoni. nihilominꝰ aūt nobis dixit q̄ oīa opa sua sūt opa īfortunata: ꝛ hoc est q̄ due sue domꝰ sūt in trino duaꝝ domoꝝ martis. Et pp̄ hoc expedit q̄ nā mercurij tēdat ad nāꝫ saturni ꝛ martis: ꝛ tēdit parū ad nām veneris: ꝛ est ꝯtra nāe iouis: q: domꝰ sue opposite sūt domibꝰ iouis: tn̄ q: due domus mercurij sūt in trino duaꝝ domoꝝ veneris: nihilominꝰ casus eiꝰ est in exaltatiōe veneris: ꝯuenit q̄ assimilet paꝝ nāe veneri ꝛ elōgabit ab ea: q̄ntū elōgata est nā sui a nā eiꝰ: ꝛ q̄ntū est elōgata exaltatio a casu. Postea ꝯuenit q̄ oēs res istas q̄s mercuriꝰ solus qn̄ fuerit dn̄s significatiōis faciat ista mala sine eo q̄ sit cū alia cā cōmixtꝰ: ꝛ si cōmiscebit cū fortunis faciet facta q̄ ipse faciūt: sed nō adeo cōpleta qn̄ cōmiscebit in fortunis: faciet valde maiora mala ꝛ dāna q̄ ipse faciāt: expedit enim vt hec omnia de facto mercurij s̄m q̄ ea Ptolo. expressit in memoria tua ponas.

¶ Diuinatiōis officij diuini ꝛ eoꝝ que futura sunt in hereditatibus domoꝝ orōnis: variationis moꝝ ꝛ legum q̄n̄q̧ s̄m ipsius cōmixtionē cū ceteris stellis.

¶ Diminutiōes aūt seruitiū dei: ꝛ ea q̄ ꝯtingūt ī sanctuarijs: mutatio moꝝ ꝛ legū aliq̄bꝰ tpībus sunt s̄m cōmixtionem suā cum q̄libet stellarū.

¶ In accidentib⁹ sanctuarioꝝ ⁊ moꝝ: legū: q̄ sūt seruitius dei: ⁊ in morib⁹ vsitatis cuiuslibet ciuitatis: erit fortitudo mali: ⁊ corruptiōis vno tp̄e magis q̄ alio: q̄ñ mercuri⁹ fuerit gubernator: ſm q̄ planete cū qb⁹ cōmiscebiť īfortune fuerint vel fortune. Et si fuerit cum fortunis: damnū erit minus: ⁊ si cum infortunis multomagis.

¶ Quapp̄ q: sicca est ei⁹ cōplō: festiniq̄ȝ mot⁹ pp̄ solis ꝓpinqtatē: ⁊ q̄m ei⁹ frequētes sūt retrogradatiōnes ī sua circūuolubilitate turbatoȝ ⁊ repētios festineq̄ȝ variatiōis ī aere vētos excitat: necnō tonitrua: fulgura aptiōes terre: terremotus ac coruscationes: ⁊ forsan pp̄ hec q̄ p̄dicta sunt: detrimenta in aīalib⁹ ⁊ vegetabilibus qbus nimis vtunť hoīes euenient.

¶ Et q: est sicce cōplōnis ⁊ motus festini eo q̄ semꝑ vadit circa solē ⁊ retrogradať sepius suo cursu: opať in aere ꝓp̄ie ventos turbinosos ⁊ festinos: ⁊ mutanť de leui ⁊ facit tonitrua: coruscationes: terremotus: ⁊ relāpagos ꝑ qbus accidet aliquādo magnū damnū in aīalibus ⁊ in plantis de quibus hoīes se iuuant.

¶ Iaȝ demōstraui in p̄ᵃ pte q̄ cōplō mercurij dessiccat ⁊ humectat vna manerie q̄ tātū facit siccitatis q̄ntū humiditatis: ⁊ dixit in h̄ loco q̄ est sicc⁹: tn̄ dedit statī rōnē ⁊ dixit pp̄ qd: q̄uis faciat humiditatē in maiori pte tp̄is pticipatiōis quā semꝑ hȝ cū sole ⁊ ꝑ festinū motū: ⁊ q: sepius reuertiť ad solē: vincit in eo siccitas ⁊ opať in aere ſȝ q̄ operanť īfortune q̄ñ cōmisceť cū nā solis: q̄m de hac cōmixtione fiūt fumi sicci: de qb⁹ fiūt vēti trauaiosi: sicut dixit: ita q̄ peunt naues damnāť plāte terre: ⁊ fiūt ī de tonitrua: relāpagi: ⁊ coruscatiōes: sicut fiūt ꝑ siccitatē martis. Et q: mercuri⁹ gñat fumos siccos: ⁊ trahit eos de fūdo terre: expedit q̄ accidāt ꝑ eos terre motus ꝑ qb⁹ multa loca submergenť: ⁊ res istas sequiť corruptio planetaꝝ: arboꝝ: ⁊ aīaliū de qbus ꝓficiūt hoīes: ⁊ augmētū plantaruȝ ⁊ aīalium nocentiū hominibus sicut mars facit.

¶ Diminutiones aq̄rū ⁊ fluminū in horis occasus ei⁹ euenient: in horis aūt sui ortus augmentabunť.

¶ Et q̄ñ absconditť opatur minutionē magnā in aquis ⁊ riuis: ⁊ q̄ñ apparet auget in illis.

¶ Hore qb⁹ abscōdiť sūt q̄ñ itrat sub radijs sol. nā illo tp̄e facit siccitatē magnā: q: crescūt fumi sicci: ⁊ fumositates humide minuunť: ⁊ pp̄ h̄ minuunť aq̄ ⁊ riui: ⁊ ip̄s q̄ñ ascēdit est q̄ñ exit d̄ sub radijs solis: ⁊ hoc tp̄e solo facit humiditatē: q: crescit fumositas humida: ⁊ minuiť fum⁹ siccus: q̄re hīť crescere aq̄ ⁊ riui. hic. n. dabit tibi ꝓto. loca in qbus facit mercuri⁹ siccitatē: ⁊ sūt q̄ñ est in dignitatib⁹ planetarū siccoꝝ: ⁊ q̄ñ aspicit se cum eis: ⁊ q̄ñ itrat sub radijs solis: ⁊ loca qbus facit humiditatē sūt q̄ñ est in dignitatibus planetaꝝ humidorū: ⁊ q̄ñ aspicit se cū eis: ⁊ q̄ñ exit d̄ sub radijs solis: expedit enim vt hoc bene intelligas.

¶ Vnusquisq̄ȝ igitur planetaruȝ: cum in suo naturali esse sibi proprie fuerit operabitur.

¶ Et qlibet coꝝ planetaꝝ q̄ñ fuerit ī suo statu q̄ est sibi ꝓprius opatur res tales q̄les iste sunt.

¶ Quilibet planetaꝝ q̄ñ significator fuerit ⁊ nō cōmiscebiť cū re alia virtus stabit in suo statu cū opib⁹ suis ꝓprijs ⁊ sūt hec opa que dixit ꝓto. vsq̄ȝ hic: tn̄ q̄ñ mutabiť vtus sua pp̄ rē aliā aut ꝓ re q̄ hȝ secū pticipationē in dn̄io aut ī cōplōne mutabunť sua opa q̄n̄q̄ȝ ad magis q̄n̄q̄ȝ ad min⁹ ſȝ vtutē alioꝝ q̄ cōmisceťī ei. v. g. q̄ñ saturn⁹ ⁊ mars dn̄abunť in gubernatiōe mūdi aut q̄ vn⁹ coꝝ sit gubernator ⁊ aspiciat se cū alio: demōstrat ex h̄ lites ⁊ guerras homiȝ extraneoꝝ: captiuitates ⁊ res fortes magnas valde ſm qd̄ aspectus fuerit: ita q̄ si fuerit d̄ trino vel sextili erūt paces ꝓpter magnū metū ensis ita q̄ vnus obediet alij pp̄ metū interfectiōis ⁊ captiuitatis: ⁊ taliū. Et si aspectus fuerit de. 4. significabit fortitudinē magnā litiū ⁊ prelioꝝ ⁊ guerrarū q̄ multū durabūť: ⁊ multotiēs redibūť. Et si saturn⁹ ⁊ iuppiter fuerint gubernatores: vel q̄ vn⁹ sit gubernator ⁊ aspiciat aliū: significat q̄ minueť magnū damnū saturni: vel minueť bonū iouis: ⁊ hoc erit ſm aspectū q̄ fuerit: ⁊ hoc mō dicem⁹ ītelligēdū eē de oībus alijs: ⁊ tu intelligere poteris q̄ñ bene studueris: ⁊ intelliges rationes hui⁹ libri: ꝓpter qd̄ expedit vt apponas bene mentem in eo.

¶ Cū v̄o adinuicē cōmiscebunť ſm figurarū societatem ⁊ signoꝝ differentiā eorumq̄ȝ apparitionē respectu solis: ⁊ ante hoc ſm opeꝝ cōmixtionem erit eoꝝ opus propriū ex differentib⁹ sp̄ebus ſm hoc ⁊ ex naturis que suis naturis associabunť cōmiscebiť.

¶ Et q̄ñ planete cōmiscebunť ⁊ stelle vna. s. cuȝ alia ſȝ pticipationē figuraꝝ ⁊ diuersitatē signorū ⁊ ſm apparitionē quā habēt in cōparatione sui ad solē ⁊ ante hoc cōmixtionē quā habebūt in opibus ꝑ talia qualia hec sūt: erūt sua opa diuersaꝝ maneriēꝝ ſm illud ⁊ erit cōmixt⁹ natura que cū sua natura participationē habebit.

¶ Q̄ñ venus planeta fuerit gubernator: ⁊ cōmiscebiť cuȝ sua vtute aliq̄ alia vtus aliquo aspectu ex. 4. figuris q̄s dximus sine vtute graduū signoꝝ aut pp̄ cōparationē quā hȝ ad solē ex tali cōmixtione couenit oīb⁹ modis qd̄ sit in ope suo diuersitas magna valde: q: semꝑ debebit eē ſm aliā naȝ que cōmisceť cū eo: expedit enī vt v̄ba ītelligas ꝓto. de v̄bo ad verbū: nā id q̄ dixit ſm pticipationes ad figuras. vult dicere ſm aspectū planetarū. s. vnius cū alio. ⁊ id qd̄ dixit ſm diuersitateȝ signoꝝ. vult dicere ſm q̄ aliqui fuerint in dignitate alioꝝ ⁊ ſm q̄ fuerint ī angulis aut in sequentib⁹ angulos siue in cadētib⁹ ab angulis: ⁊ id q̄ dixit ſm apparitionē suā que erit in cōparatione solis dixit vt sint oriētales siue occidētales siue apparētes siue abscōditi: aut directi vł retrogradi aut in suis vespertinis figuris. Aliud v̄o totum qd̄ ꝓtolo. dixit demonstratum est.

¶ Quapp̄ cū enarratio ꝓprij opis qd̄ ex vnaquaq̄ȝ sp̄e cōmixtionis fuerit sit iexplicabilis ⁊ eē nō possit: ⁊ cū istoꝝ diuȝ enarratio gñalr̄ in q̄lȝ figuraꝝ accidētiū mīltis modis possit d̄ꝑhēdi: hec sp̄es auditoib⁹ relinq̄ť: oȝ vt q̄ in ea sīt pticularia ingrant ⁊ obseruent.

¶ Et q̄a declarare opa cuiuslȝ maneriei cōmixtionū ifinita res est ⁊ ipoſſis. Et gñalr̄ h̄ totū in qua figura cōtingat res est q̄ pōt ītelligi multis modis. Cōuenit ꝑ hec que diximus demōstrare hāc manerię discipulo volēti discere: ita q̄ ipsemet ꝑgret ⁊ exq̄ret has res pticulares q̄ sūt ī eo.

¶ Quia cōmixtiōes planetaꝝ: vni⁹. s. cū alio: ⁊ cū gradibus signoꝝ. ⁊ ad cōpatione solis sūt res īfinite: ⁊ sitr exponere mām cuiuslȝ cōmixtiōis ex istis cōpositis: pp̄ hoc nō potuerūt poni in lī⁹. Et postq̄ȝ ita est nō ꝯuenit vt a ꝓtolo. petam⁹ q̄ nobis d̄claret opa cōmixtionū cuiuslȝ cōpositoꝝ: q: manifestū est q̄ q̄ñ sciem⁹ nās simplices ⁊ intelligemus hn̄ regulas qb⁹ poterimus scire q̄ño vna cū alia cōponiť: hn̄ poterim⁹ scire cōmixtiōes cōpositas ꝑ regulas ipsas. Et est manifestū q̄ opa cōmixtiōis cōposite: hec eadē sūt opa cōplōnū simpliciū vñ cōposita fuit cōplō cōposita: ⁊

opa silr erũt cõposita: vnũ cũ alio. Et p easdẽ regulas põt fieri opa cõplonis cõposite: ꝛ postq̃ ita est ꝛ Ptol. docuit nos oẽs has reglas ꝯuenit volẽti addiscẽ q̃ pgrat cõplonẽ cõpositã p regulas ipsas: ita q̃ p eas itelligat opa illius cõplonis in q̃libꝫ re. Et aliq voluit notificare cõplones cõpositas: ꝛ viã rectã nõ fuerũt secuti. ꝯuenit. n. tibi vt bene vtaris regulis oib⁹ q̃s Ptol. exposuit: q̃ñ te ponẽt i viã sciẽdi q̃lꝫ re quã petes: ꝛ nos sbt exẽpla mlta i glosa nr̃a posuim⁹: ꝛ tibi scripsim⁹ h⁹ artl secreta: ꝛ nõ remãsit res aliq̃ q̃ tibi necia st: nisi tu⁹ itells. ꝯuenit igit vt ad illũ redeas: ꝛ si pueneris ad id qδ petis est bonũ valde: ꝛ si nõ: scias q̃ tuus itells tibi nõ sufficit neqꝫ cõplet: ꝛ tũc debes teipsũ redarguẽ: q: p aliõ nõ remanet nisi p te q vis stare vagabundus ꝛ nõ studere in his: aut q a eras alijs multis negocijs occupat⁹: vl q: cerebrũ tuũ nõ est cõplonis bone: ꝛ intells tu⁹ ẽ lõge ab eo: ꝛ q̃ñ sic fuerit r̃mouet te a scia h⁹ artl.

Has v̓o similitudines stellaꝝ per q̃s futura cõtingent cũ regionib⁹ ꝛ terris in qb⁹ que futura sũt euentre significãt obseruare debem⁹ hoc mõ. Cũ igit erũt fortune ꝛ locis in qb⁹ futura cõtingent assimilabunt ꝛ stelle q̃ sũt ex hacꝫ caꝝ hacꝫ ꝯtraria sup eas nõ eleuabunt erit ꝓpriũ opus nãruꝫ suaꝝ maioris valitudis sicuti cũ ipsis locis nõ assilabunt: ꝛ stelle que sũt ipsis cõtrarie sup eas eleuabunt: minor erit eaꝝ valitudo. Cũ aũt caruꝫ cõplexio nociua fuerit ꝛ futuri opi dñabunt: si locis in qbus futura cõtingẽt assimilant: ꝛ stelle que sunt ex hacꝫ ꝯtraria eaꝝ hacꝫ super eas eleuabunt: earũ nocumentũ alleuiabũt. Et si nõ earũ fuerit ipsaꝝ regionũ dispositio: nec sup eas eleuabunt stelle q̃ regionib⁹ eisdem assimilant earũ nocine cõplonis opus in ipsis magis eueniet.

Et ꝯuenit vt ispicias ꝯcordãtiã planetaꝝ qb⁹ ꝯtingit accñs cũ regiõib⁹ ꝛ ciuitatib⁹ significant id qδ accidere debet: ita q̃ si fuerit fortune ꝛ ꝯcordauerint cũ ipsis locis in qb⁹ ꝯtingit accñs ꝛ nõ eleuabũt sup eos planete sibi ꝯtrarij: erit op⁹ suũ ꝑfectuosũ magis. Silr si nõ ꝯcordauerit cũ locis ipsis ꝛ eleuabunt sup eos planete contrarij erit ꝑficuũ suũ minus. Et si fuerint de cõplone nociua: ꝛ dñi operis accñtis. s. ꝯcordauerint cũ locis accñtis ꝛ eleuabunt planete ꝯtrarij sup eos dannũ paucũ erit. Et si nõ fuerint gubernatores regionũ ipsaꝝ: ꝛ nõ eleuabũt sup eos plite ꝯcordãtes cũ regionib⁹ erit opus danni mai⁹.

Hec est regula bona valde: ꝛ ꝯuenit q̃ sp eã teneas i memoria tua paratã ꝛ i tuo itellu: q̃ñ accidet q̃ aliq̃ regiões ꝯcordabũt cũ aliquo planeta. Et gubernabit opus aliq̃ ige alter plta: vel erit hic idẽ opis gubernator: tñ eleuabit sup eo alter plta ꝯcordãs cũ ei⁹ cõplone: vel q sit ei⁹ ꝯtrius. Et Ptolo. loqt de hac eleuatiõe diuersis maneried⁹: vna vt planeta sit i aliq̃ dignitate alteri⁹: ꝛ q̃ñ dñs dignitatl applicuerit ei q ibi ẽ: dicem⁹ q̃ eleuat⁹ ẽ sup eũ. Alia ẽ q̃ sit vn⁹ plta δbilior alio: ꝛ q maioris v̓tutis est: eleuat sup eũ q debilior ẽ. Tertia maneries est q̃ sit vn⁹ plta in. 10. signo ab alio: ꝛ dicem⁹ q̃ q ẽ in. 10. signo sup aliũ eleuat. Silr plta fortuna nũq̃ fac dãnũ in aliq̃ regiõe ꝯcordata cũ eo: nec plta ifortuna facit magnũ dãnũ i regiõib⁹ cũ qb⁹ ꝯcordat: ꝛ fac multõ magnũ dãnũ in his q̃ secũ nõ ꝯcordãt: ꝛ si aliquã gubernauerit regionẽ scias q̃ in suis regiõib⁹ magnũ dãnũ nõ faciet: ꝛ si nõ ꝯcordauerit secũ: ibi faciet magnũ damnũ. Ego. n. declaro tibi obscuritatẽ ꝛ clausurã verborũ Pto. per h dictũ: ꝛ tu ad verba redeas Pto. ꝛ inspicias diligẽter: ꝛ hñ in ipsa regula: q: in ea inuenies id qδ petes.

Accidentia v̓o gñalia frequentius accidũt hoibus in quoꝝ natiuitatib⁹ loca necc̃ia. i. loca in qbus sũt luminaria: ꝛ loca anguloꝝ sunt loca reꝝ que sunt occasiones accidentium generalium. i. loca eclipsium vel loca que sunt eis opposita.

Et ꝯtingunt accñtia gñaliter vtplurimũ habẽtib⁹ loca necessaria: ꝛ hoc est vt sint luminaria ꝛ loca anguloꝝ in suis natiuitatibus ipsamet loca eclipsium vel oppositoꝝ suorum.

Hec est alia regula: q: sicut regiones recipiẽtes accidẽ sũt que ꝯcordãt cũ signo eclipsis ꝛ cũ signo planete gubernatoris sicut accñs continget his quoꝝ aliqδ hyleg ex. s. hylegij fuerit ipsemet locus eclipsis vel eius oppositum siue planeta gubernator eclipsis: ꝛ quãto magis de h accidet: tanto accidens fortior erit in eo.

Hoc aũt tunc erit grauius ꝛ ad p̃cauendũ ꝛ difficilimũ: cum ipse eedẽ ptes locoꝝ eclipsium erunt partes locoꝝ vnius luminaris in natiuitatib⁹ ꝛ post hoc cum he partes erunt eis opposite.

Et hoc forti⁹ qδ ẽẽ põt ꝛ de quo minus se põt aliqs custodire ẽ q̃ñ gradus loci eclipsis fuerint ipsimet gradus alic⁹ duoꝝ luminariũ i sua natiuitate: ꝛ post h q̃ isti grad⁹ sint grad⁹ oppositi.

Qñ accidit q̃ sit termin⁹ graduũ locoꝝ p̃ncipaliũ natiuitatis alic⁹ ipsemet gradus eclipsis vel gradus oppositi eclipsis ꝛ fuerit t̃c hõ in terra vbi fuerit significatio eclipsis ipose ẽ q̃ euadat vlla manerie ab accñte eclipsis bonũ vel malũ sic: ꝛ tãtũ ñ se poterit custodire qn eũ attigat. Et hãc eãdẽ tenebis regulã in gradu ei⁹ q dñat in eclipsi ꝛ ei⁹ opposito ꝛ in signis ꝛ gradib⁹ q se aspiciũt in signo eclipsis vel gradu suo: ꝛ indica qδlibet eoꝝ s̓m aspectũ ꝛ cõcordantiã quã habebit cũ signo eclipsis vl ei⁹ gradu. Et hñ apparet a verbis Ptolo. q̃ si fuerit gradus principalis natiuitatis alicui⁹ ipsemet gradus eclipsis hoc forti⁹ erit omnibus: ꝛ post hoc locus oppositi sequitur illud. Similiter post illud ille qui in quarto fuerit vel in tertio.

In coloribus eclipsis ꝛ in caudatis stellis ꝛ his similibus. Capl̓m 9⁹.

Dixit Haly.

Nos ẽ astronomicoꝝ nominare res istas secũdas stellaꝝ eo q̃ eueniũt ex facto stellaꝝ p̃ ꝛ sũt multũ sue ꝓprie eo q̃ sũt circa eas: q: silr hñt v̓tutes q̃ opant res q̃ sũt sub eis. Et postq̃ Pto. locutus fuit de facto stellarũ demõstrauit hic factũ istaꝝ aliaꝝ rerũ que eas sequunt.

In rebus nãqꝫ futuris vlibus colores bos eclipsis apparentes. i. ipsorum luminariũ colores ꝛ eorum que circa ipsa videntur vt sũt ea que vocant halcisi halela: ꝛ his similia nobis obseruare conuenit.

Silr ꝯuenit vt ispicias in facto accñtiũ vlium q̃ accidũt ꝑ colores accidẽtes apparentes hora eclipsis. volo dicẽ colores duoꝝ luminariũ: vel colores eoꝝ q̃ accidunt circũ ea, ꝑut est illud qδ dicit asta ꝛ rudera ꝛ tales colores.

Unaqueqꝫ res ex illis q̃ gñant ꝛ corrũpunt ꝯcordat cũ aliq̃ virtute stellaꝝ ꝛ ꝓpriũ op⁹

suū ɔcordat cū ope si ille cū q̄ ɔcordat. Et postq̄ ita ē possumus scire sigñatiōnē accñtiū p colores eclipsium: siue ꝓpter fumositatem que ɔiungitur circa duo luminaria.

ℭ Cum igit niger vel q̄si virides fuerint: ea que saturni naturam imitari diximus significabunt.

ℭ Jta ꝙ quando color niger fuerit vel tetigerit aliquantulum ad viridē: significabit ea que diximus que tendunt ad naturam saturni.

ℭ Color niger fit ꝓp magnā cōbustionē: ꝛ manifestū est ꝙ res q̄ mltū cōburit redit postea ad mām frigidā: aut erit nigredo ꝓp frigus mltū magnū. Et color viridis fit ꝓpter magnū frigus putresi in pħica demſtatū. Et postq̄ ita ē expedit ꝙ color niger ꝛ viridis cōcordet cū nā saturni.

ℭ Et cum albi fuerint: ea que sunt ex natura iouis significare dicuntur.

ℭ Et si fuerit alb⁹ significabit ea q̄ sūt ꝺ nā iouis.

ℭ Color alb⁹ qui parum tēdit ad croceū nisi alb⁹ fuerit nimium sigñat tēperantiā: ꝛ ꝓp hoc cōcordat cū nā iouis.

ℭ Or si ad rubedinē declinauerint ꝺsignabūt ea: que sunt ex natura martis.

ℭ Et si tēderit versus vermilium significabit ea que sunt de natura martis.

ℭ Ea que tendūt ɔ vermiliū sūt res vermilie clare ꝛ est in pħica demonstratū ꝙ isti colores significāt calorē ꝛ siccitatem: ꝛ ꝓpter hoc concordat cum natura martis.

ℭ Et si aurei coloris extiterint: ea que veneris naturam sequuntur indicabunt.

ℭ Et si fuerit croceus tēdēs ad colorē aureū significabit ea que sunt de natura veneris.

ℭ Hic est color croceus splēdidus: ꝛ ꝓp h̄ demſtat tēperantiā ꝛ ɔcordat cū nā veneris. colores .n. de q̄bus dixit ɔcordāt cū planetis p duas ꝑtes: vna q2 color suus ɔcordat cū colore: alia q2 h̄z talē significationē q̄lē nā ipsius planete.

ℭ At si diuersorū colorum fuerint significabunt ea que sunt ex natura mercurij.

ℭ Et si colores diuersi fuerint significabunt ea que sunt de natura mercurij.

ℭ Vult dicere ꝙ si aliq̄ harū rerū q̄ apparēt fuerit diuersorū colorū: q̄libet color demſtat rē suā ꝓpriā. Et postq̄ ita ē ɔcordāt cū mercurio: q2 est statuū ꝛ sigñationū diuersarū: ꝛ sui colores sunt silr diuersi ꝛ nō stabiles in vna manerie. Et cōuenit vt hāc eādē rōnē itelligas i oib⁹ signalib⁹ superiorib⁹ q̄ apparēt: q2 oīa fiūt p fumositatē hūidā ꝛ p fumositatē siccā que sursum ascendit: ꝛ qñ dñabit vtus alicu⁹ ꝑte in gubernatiōe mūdi ɔuenit fumositates illas ad suā nām eē: ꝛ erit color ɔcordatus sigñatiōi nāe cōplonis illi⁹ planete q dñat: ꝛ ꝓp hoc accipit a colore signaliū sigñatio nāe planete. Ptol. aūt docuit nos p hoc dictū q̄uō sciam⁹ nām ei⁹ q dominat qñ aliqḋ horū signaliū videbim⁹ desup: ꝛ est res que multū nos iuuat p sciēdo q̄ virtus vincit in cōmixtione que fit ex corporib⁹ celestib⁹ vni⁹ cū alio.

ℭ Si autē color ille totū corpus luminaris vel eorū q̄ circa ipm sunt amplexabit: in maiori ꝑte regionū futurū accidet: h̄ si q̄libet vnā ꝑtē luminaris vel eorū q̄ circa ipm sūt occupauerit i ea ꝑte solūmō q̄ est i directo ꝑtis illi⁹ in q̄ ille color appuerit futurū eueniet.

ℭ Et si ipse color in toto corpe luminariū fuerit aut i oib⁹ locis q̄ sūt circa ea erit accñs in maiori ꝑte regionū ipsorū. Et si fuerit i vna ꝑte luminariū aut i ꝑte ei⁹ qḋ ē circū ea accñs erit solū i ꝑte illa q̄ stat in directo illius ꝑtis vbi fit color.

ℭ Vult dicere ꝙ fumositas q̄ ɔuerit nāz eclipsis: dat talē colorē q̄lis ē color dñantis in eo: ꝛ si fuerit color ei⁹ tot⁹ in eclipsi eq̄lis: aut i locis q̄ sūt circa duo luminaria: sciem⁹ ꝙ vtus q̄ talē sibi dedit colorē ē magna valde: ꝛ ꝓp h̄ significabit ꝙ accñs erit i maiori ꝑte regionū ɔcordātiū cū accidēti: ꝛ si fuerit color i vna ꝑte luminaris eclipsati: aut in loco vno ei⁹ circa ipz. demſtat ꝙ vr⁹ opatrix erit i ꝑte illa ꝛ opabit i regiōib⁹ ɔcordātib⁹ cū ipsa ꝑte in q̄ ē color. Et postq̄ vtus eclipsis opat illo tpē: ꝛ postea manifestū ē ꝙ signalia supiora q̄ accidūt post eclipsiz hñt dñaz a vtute gubernatoris q ē ora pūcti cū ipo ope: qm p h̄ accidūt i terreno mūdo magni mot⁹ in lōgo tpē: donec cōpleant ipse vtutes: ꝛ accidūt alie vtutes illi ɔrie. Et postq̄ ita ē ɔuēit vt signalia supiora donec durauerit tps gubernatoris eclipsis hēant opa p ipz: ꝛ ꝓp h̄ hēbit sigñationē ɔcordatā cū sigñatiōe eclipsis: ita ꝙ si saturn⁹ fuerit gubernator ɔiūget fumositates ꝛ faciet eas spissas: de mō ꝙ visus eas nō transibit ꝛ appebūt nigre vel virides: ꝛ si mars fuerit gubnator cōburet fumositates: ꝛ expget: ꝛ fiēt inde come: ꝛ radij assimilātes stellis currētib⁹ p celū: ꝛ coruscatiōes ꝛ talia: ꝛ ita est in quolz signaliū supiorū: qñ assīlant planete gubernatori.

ℭ Jtem cōuenit vt caudatas stellas que hora eclipsis vel alterius tēporis apparuerunt obseruem⁹ necnō ꝛ alia futura vl'ia: vt sunt illa que vocant alesū abbocat balbaueni ꝛ his similia. Quarum nature martialib⁹: ꝛ mercurialib⁹ naturis q̄s ꝑdixim⁹ assimilant: q ꝑlia cōbustiones ꝛ qualitates que res mouerit faciūt: ꝛ accidētia que ꝓpter eas accidūt operant.

ℭ Cōuenit ēt vt ispiciam⁹ ad cometas appentes hora eclipsis vel alia hora: ꝛ ad accidentia vl'ia q̄ ɔtigūt sicasta ꝛ nebla q̄ appz sur sū nigra spissa ꝛ ad id qḋ assimulat sicut lacus aq̄ ꝛ ad talia. Et iudicabim⁹ nās suas in toto eo qḋ opabunt ꝭm qḋ dixim⁹ in naturis martis ꝛ mercurij qui opant lites guerras cōbustiōes ꝛ res magni motus ꝛ festini ꝛ accñtis que ɔtingunt per eos.

ℭ Jā demſtauit ꝙ accñs eclipsis ɔtiget tpē eclipsis: ꝛ i tpibus remnētib⁹ se cū eo: ꝛ aliqñ ɔtingit tpib⁹ elōgatis a tpe eclipsis: ꝛ ꝙ signalia supiorū q̄ accidūt sursū i medio aeris ꝛ sūt de sumo sicco ꝛ fumositate hūida: ꝛ forme ꝛ colores ac opa sūt accordata cū ꝑlta dñante in gubernatiōe mūdi iosuz i illa hora q̄ appent: ꝛ ɔuenit p h̄ dcm̄ ꝙ fum⁹ sicc⁹ q fit ɔcordet cū nā martis vl' mercurij: ꝛ fumositas hūida cū nā iouis aut veneris si i eo vicit tēperātia: tñ si fuerit dissēpar⁹ ꝛ exiuerit tēpamētū: ɔuenit vt cū nā saturni ɔcordet: ꝛ si h̄ ita fuerit ɔuenit vt qōlz signaliū supiorū significet ea q̄ accidūt iter nos hoīb⁹. plātis: bestijs: piscib⁹: nauibus: augmēto ꝛ decremēto aq̄rū: ꝛ sigñatio sua erit ꝭm planetā q ɔordat cū eis. Et post hec oīa ꝓposuim⁹ ausculta ꝛ itelligas id qḋ voluit dicere Pto. dixit .n. vt ispiciam⁹ ēt ad stellas cometas q̄ fiūt horis eclipsis: vl' alijs horis: ꝛ gnālr geqd dixit in illo afor°. Nā vult dicē ꝙ qñ scie m⁹ sigñatiōez eclipsis: ꝛ tps q̄ erit ispiciem⁹ cū h̄ toto in accñtib⁹ ɔtingētib⁹ in reb⁹ supiorib⁹ de cōdiamēto aeris: qñ si apparuerint in tpib⁹ eclipsis: aut in tpib⁹ q̄b⁹ accidūt sua opa: ꝛ sigñatiōes sue fuerit accordate illi ꝑlte q dñat: iudicabim⁹ ꝭm illō: ꝛ pōt eē ꝙ sigñatiōes horū variabūt sigñationem planete dñantis in eclipsi: si alia stella dñabit in tpe q̄ ipse appent: siue illa q̄ dñat in eclipsi: siue sit p aliū eclipsis qui veniet: siue p aliqḋ adiungamētū ꝑltarū: aut p ɔiunctiōes vel oppōnes q̄ erūt in illo tpe. Et q2 mā stellarū currētiuz vel aliarū cometarū: aste: nubili nigri spissi: ꝛ ei⁹ ꝙ assilat

lacui aq̃: ⁊ tal̄ia rex de his oib⁹ q̃ fiūt ꝑ fumū siccū ē fum⁹ sic⁹: ⁊ victi i quolȝ eox sicca nāͣ: ꝯuenit vt sign̄atio sua cō cordet cū illa martis ⁊ mercurij: in lit̄ib⁹ ⁊ guerris: iīsidijs caminox: furtis: cōbustiōib⁹: ⁊ his q̃ mouēt spūȝ ad male faciēdū: ⁊ i accn̄tib⁹ veniētib⁹ ꝑ res tales: sicͭ ð robare ⁊ captiuare: q̃ accidūt ꝓp guerras: ⁊ mortes subite: febres acute ⁊ alia q̃ dixit ꝓto. i nā martis ⁊ mercurij: ⁊ postq̄ ē ita ꝯuenit vt sign̄atio pluuiax tēpatax oi tēpamēto i aere cōtingētī ꝯcordet cū illa iouis ⁊ veneris. sicͭ pluu rex: exaltatio dignitatū: ⁊ oīa alia opa q̃ dixit ꝓto. de venere ⁊ ioue: simil̄r vt sign̄atio grādini ⁊ fortiū pluuiax ⁊ frigoris magni valde: ꝯuēit cū illa saturni cū sua opa q̃ ꝓto. narrauit. ꝓto. n. dixit de signalib⁹ supiorib⁹ ꝙ erūt accn̄a: eo ꝙ cox qdlȝ sūt accn̄a mlta sicͭ sͭ pluuie: q̃ sͥ mlte fuerit nocebūt plātis ⁊ aīalib⁹: ⁊ si pauce ⁊ diminute nocēt ēt: ⁊ tale nocu^m seqͥ defect⁹ victualiū: caristia: fames: ⁊ mortalitas. Et si fuerint tēpate ꝓficiūt plātis ⁊ aīalib⁹: qð gdē seqͥ abūdātiā victualiū far ⁊ aīn to: ⁊ salutis: sil̄r arc⁹ appens i aere: si apparuerit aū pluuiā significat pluuiā: ⁊ si post signat serenū. simil̄r q̃libet bax rex sign̄at opa pticularia: ⁊ ꝓpter h̄ nominauit ea ꝓtolo. accidens vniuersale.

¶ Loca ēt in qb⁹ futura ꝯtingēt ex cox locis in circulo signox ⁊ ex locis q̃ sūt i directo stelle caudate cognoscemus. Spēm quoq̄ significati futuri ⁊ ei⁹ subȝgen⁹ ex forma illius accn̄tis qð tūc apparebit deprehendem⁹. Ex quātitate vo tp̄is illius accn̄tis qð tunc apparet futuri sciem⁹ spatiū. Ex eax ēt affinitate cuȝ sole quot a hora futurū icipiat indicabiͭ. Nā cū mane magis apparebūt subito futurū eox eueniet: cum magis in vespere futurū eox tarde ꝯtinget.

¶ Et mōstrabunͭ loca in qb⁹ erūt accn̄tia ꝑ loca hox signaliū in zodiaco signox ⁊ ꝑ loca signox in quo directo stella comata existit ⁊ mōstrabit formaȝ signalis apparētis de q̃ spē erit accn̄s ⁊ de quo gn̄e ⁊ tp̄s quo signale ipsiȝ durauerit significabit q̄ztū durabit accn̄s ⁊ cōpatio eius ad solem significabit qn̄ incipiet. Quoniā vt plurimū si mane apparuerit matutinali accidēs cito erit: ⁊ si mane vespertina: tarde.

¶ Postq̄ ꝓtol. mōstrauit sign̄ationē cuiuslȝ signaliū supiox ð dt nobis i eo vnā regulā generalē dicēs ꝙ qn̄ apparuerit signale supi⁹ ⁊ sciueris ꝙ accn̄s veniet i terrenis ꝑ illð ⁊ volueris scire in qb⁹ regiōib⁹ ⁊ ciuitatib⁹ accidet aspice in q̃ loco signox ē ⁊ directo cui⁹ signi fuerit signale accn̄s erit in regiōib⁹ ⁊ ciuitatib⁹ q̃ eidē signo fuerint acordate. Et si volueris scire q̄le erit accn̄s inspice ad formā ⁊ colorē suū: ⁊ cū q̃ plta ꝯcordauerit erit accn̄s ð nā illi⁹ plte: ⁊ vi⁹ accn̄tis erit ƀm v̄tutē plte dn̄antis ibi. Et si volueris scire qn̄ accidet q̄ztū durabit: ispice ad horas q̃ fuerint iter signale ⁊ ascēdēs: sicͭ fac in eclipsi ⁊ ƀȝ h̄ iudicabis: ⁊ scies q̄ztū erit cito vel tarde a cōpatione signalis ad solē: ⁊ scies q̄ztū durabit accn̄s a tpe q̃ signale durabit: ⁊ gn̄al̄r dico: vt facias i istis signalib⁹: sicͭ i eclipsib⁹ fecisti. Ego āt volo narrare tibi ð vno sig^le qð vidi qn̄ icipiebā addiscē. appuit. n. tale sig^le i sig̃ scorpiōis ⁊ i oppōne sol: exn̄te sole i ipa hora 15. gra. tauri: ⁊ erat stella ipa alaçadera i. 15. gra. scorpiōis: ⁊ erat mltū magne figure rotūde: poterat eē magna ter tātū vt ven⁹: ⁊ de ipsi⁹ clar^te tota oriçōta lucebat q̃ lux poterat eē tāta vt 4^a ps lune: vl̄ pax pl̄. ⁊ sp mouēdo appebat se i illo sig̃ cū motu firmamēti donec se posuit i ei⁹ sextili ð sig̃ vgis: ⁊ tc̄ dsiructa fuerit: h̄ totū ego vidi: ⁊ mlti alij sapiē^s: loca vo pl̄tax appitōis h⁹ signal̄ stabāt h̄⁹ sol ⁊ lūa ꝯiūtī in 15. gra: tauri. satur. i leone. 12. gra. 11. m^a. iuppiͭ in cācro. 11. gra. 21. mi. mars i scorpi. 21. gra. 9. mi. ven⁹ i gemīs. 12. gra. 28. mi. mercuri⁹ i tauro. 5. gra. ⁊ 5. mi. caput dracōis i sagi. 23. gra. 38. mi. stella ipa alaçēdera q̃ appuit erat i scorpi. 15. gra. ascēdēs qn̄ appuit sup alforat ciuitate de egypto erat leo. 4. gra. ⁊ 2. mi. ⁊ 10^a. aries. 27. gra. 37. mi. cū toto tauro. Dico ꝙ fuit in scorpi. erat signū ꝗ legis mauroz ⁊ sig^m sue ꝯiūctōis: acciderūt īter mauros magna p̄lia: fortes guerre ⁊ iterfectiōes. Et ꝓp h̄ ciuitates ⁊ regiōes magne suax terrax depplate fuerūt. Et exiuit vn⁹ magn⁹ heretic⁹ ⁊ surrexit in regē mecbe: ⁊ yetob: ⁊ accit magna siccitas: ⁊ magna caristia victualiū: ⁊ magna mortalitas ꝓp aeri corruptelā ⁊ ꝓp pestilētiā ⁊ ensēita ꝙ fame gladio ⁊ ifirmitatib⁹ gētes sine numero pierūt supme: ⁊ hoiun miltara ⁊ gētiū. h̄ eni malū ⁊ pditio cōtinua fuit. postq̄ stella appuit multis ānis. loquamur eni de hoc qn̄ in talib⁹ exēpla ponemus.

¶ Incipit 3⁹ tractatus glose Haly heben rodan sup 2^a pte quadripartiti ꝓtolomei.

¶ In anni principio. Cap^m 10^m.

Hoc qð glosare volum⁹ sup v̄bis ꝓto. ð eo qð locut⁹ fuit in accn̄tib⁹ magnis ⁊ vl̄ib⁹ iā trāsiuit. Nūc āt volum⁹ glosare id qð dixit de accn̄tib⁹ addentibus vel minuentib⁹. ꝓtolo. dat nobis in h̄ ca. regulas qb⁹ sciam⁹ id qð accidit in tpib⁹ anni: ⁊ qn̄ eas cōmiscebimus alijs regulis gn̄dictis: sciem⁹ si addēt vel minuēt ab accn̄tib⁹ vl̄ibus que scimus ꝑ eclipses: ⁊ ꝯiunctiōes planetax: ⁊ cū hoc sciemus accn̄s cōplete ⁊ q̄le erit quolibet tēpore

Post premissum vniuersalē modū cognitionis eorum que futura sunt in regionibus ⁊ terris: restat vt particularia. i. ea que in āni tēporibus acciderint subiungamus.

¶ Postq̄ docuimus opionē gn̄alē pro sciendo accn̄tia que ꝯtingūt in ciuitatib⁹ ⁊ regionibus: restat narrare simil̄r pticularia ⁊ hec sūt ea que accidunt per tempora anni.

Opio gn̄alis est: regula quā nobis ðdit in eclipsibus ⁊ ꝯiunctionib⁹ planetax: ⁊ pticularia q̃ ꝯtingūt in tēporib⁹ āni: sūt ea que accidunt per ꝯiunctiones ⁊ oppositiones mēsiū āni. Nā cū hec adiungemus cum eclipsibus addent in eis vel minuent.

¶ Et tp̄s qð āni principiū dicitͭ in hoc vt ostēdamus opȝ ꝙ reiteratiōis igitͭ solis initiū in vnaq̄q̄ circumlutione illud esse debeat fere propter eius vim eiusq̄ nomen planum ⁊ apertum est.

¶ In hoc eni cōuenit nobis nominare stationeȝ que dicta est caput anni: ⁊ manifestū est ꝙ expedit vt sit hoc pricipiū redit sol q̄libet reuolutione ad locū suū ⁊ hoc est res leuis ad intelligendū ꝓpter virtutē suā ⁊ nomen suū.

¶ Volēti scire ꝑ hāc artē accn̄tia q̃ quolibet āno ꝯtingunt expedit scire horā q̃ dicta est caput āni: qꝛ p̄n^m qn̄ ligat est aliquā ipa solui nō pōt donec transeāt sua q̄tuor tpa q̃ sūt p̄n^m augm̄tū status ⁊ abassamētū: nisi res alia venerit q̃ faciat ipm forti⁹ in aliq̃ tpe istox q̄tuor. Et h̄ est in oib⁹ rebus nālibus manifestū: maxīe in arte phice: ⁊ qn̄ stelle ligauerint rē aliq̄ in capite āni remanet illud ligamētū firmū ꝑ totū ānū: h̄ excepto si acciderit in illo anno eclipsis: vel ꝯiunctio planetax aut aliq̄ applicatio stellax q̃ significēt ꝯ illð ꝙ stelle ligauerūt in āni p̄n^o ⁊ soluēt id qð ligarū fuit in p̄n^o āni. Qz aūt dixit de sua v̄tute vult dicere ꝙ id qð opabitͭ p̄n^m remanebit firmum donec cōpleatͭ res

illa

illa veri fuerit principium: et id quod dixit de suo nomine. vult dicere quod id quod significat nomen principii significationis veris sua: principium autem anni est quod sol redeat ad punctum unde incepit. Quia sol est punctus et dominatur super omnes planetas et stellas: et propter hoc convenit quod annus sit acceptus a cursu suo solummodo: quia cursus aliorum planetarum in comparatione sui sunt: sicut in astrologia demonstratum est. Sapientes vero antiqui preciabant multum principium anni tantum quod compilaverunt multos libros in eo: et nominaverunt hos libros revolutionum annorum mundi: sicut liber accidentis quem fecit Hermes: et propter hoc crediderunt multi astrologorum quod significatio eclipsis aut coniunctionis vel alterius constellationis qualiscumque fuerit que contingit in anno non est accepta nisi a domino omnium: et hoc invenies in omnibus libris suis. Ipsi enim a veritate recedunt: quoniam Ptol. monstravit in secundo eclipsium quod postquam maior virtus vicit minorem: et virtus duorum luminarium est maior valde quam virtus aliarum stellarum: manifestum est quod eorum coniunctio et oppositio est maior et fortior virtutibus revolutionum annorum. et postquam ita est non remanet virtuti principii omnino: nisi addere vel minuere in accidentibus magnis. et hec est opinio Ptol.

¶ At in circulo nullus existimare principium poterit absolute: in zodiaco vero circulo principium nisi a punctis qui sunt in directo horarum equinoctialium et solstitialium intelligi minime potest.

¶ Et nullus potest in circulo imaginari principium: tamen in zodiaco potest principium intelligere a punctis determinantibus quatuor tropicos.

¶ Aliqui dicunt quod principium anni est quousque sol vadit a puncto sue augis donec ad illum redeat. Et dixerunt quod hoc est secundum proprium in sphera sua: tamen quia opera venientia per stellas in his que sunt inter nos non sunt propria sphere solis: sed sunt secundum zodiacum signorum: expedit quod principium anni sit cursus solis de uno puncto zodiaci donec ad illum redeat: et quando hos punctos in zodiaco perquiremus inveniemus in eo quatuor punctos: quorum quilibet meretur esse principium: et hi quatuor puncti sunt quatuor tropici.

¶ Contingit etiam hominibus super hec loca dubitare: eo quod quis eorum quatuor ad premittendum sit convenientior ignoratur. Nam secundum planam naturam circularem: nullus eorum precedit alium: ita quod ad initiandum sit magis aptus alio.

¶ Et accidit homini dubium in hoc loco: quare scire possit quis horum quatuor rectius preponi meretur. Quoniam secundum simplicem naturam circumferentie: non est ibi locus qui sit antequam alius quo dicere possumus: quod habeat maius ius ut sit anni principium quam alter.

¶ Postquam zodiacus signorum 4^or habet punctos: quorum quilibet meretur esse principium. Accidit in hoc dubium quod homo nescit quis maius ius habeat essendi principium. Similiter quomodo potest esse punctus qui sit principium nature circumferentie ea existente simplici et rotunda: hec enim est quam intellectus non intrat: tamen ordinat hunc homo positive secundum suam voluntatem: sed quod circumferentia illum habeat per naturam: hec res est impossibilis. Et postquam ita est convenit nos inspicere in verbis sapientum antiquorum qui in his quatuor punctis locuti fuerunt de modo quod de suis intellectibus nos inveniemus: et quod veritas exeat de dictis eorum.

¶ Illi autem qui hoc in suis libris tractare conati sunt in modis differentibus hec quatuor tempora posuere: et eorum unumquodque loco principii constituerunt: quos convenientes eorum ratio eorumque natura effectus ad hoc adduxit: istorum etenim uniuscuiusque temporum quoddam est proprium per quod ipsum anni novi fore principium existimare debemus: ob hoc etenim equinoctiale vernale tempus initium posuere: quod dies in ipso superare noctem incipit: et quoniam ipsum est humidum: namque humida materia est in omni principio rei cuiuslibet procreande: ut in premissis ostendimus. Tempus autem estivale solstitiale loco principii ponitur: eo quod in ipso dies perficitur: et est eius ultima longitudo: et quoniam in ipso apud egyptios est augmentum nili: ascenditque in eo ascbere algemenia ac equinoctiale: tempus autumnale sumpsit initium: ob hoc quod in ipso est omnium fructuum collectio: et que futura sint in eo seminari incipiunt: hyemale vero tempus solstitiale propter hoc initium constituitur: quia post dierum curtationem in ipso incipit eorum dierum elongatio.

¶ Et si illi qui de his locuti fuerunt in suis libris indicaverunt quod hi quatuor puncti sunt diversi: et quemlibet eorum pro principio posuerunt: et eos ad hoc argumenta convenientia adduxerunt: et opera naturarum suarum: quia quodlibet horum temporum habet rem suam propriam que convenit quod teneat ut sit principium anni: equinoctium autem vernale: quia dies incipit maior esse nocte: et quia hoc tempus est humidum: et hec natura humida vicit multum in omni principio rerum que generantur sicut ante diximus. Et solstitium estivale: quia dies completur in eo: et est maior dies totius anni: et accidit in eo recentia nili de egypto: et stella ascendit in ipso que dicitur albabor: et equinoctium autumnale: quoniam omnes fructus hoc tempore colliguntur: et similiter hoc tempore seminantur omnia semina pro his que ventura sunt: et solstitium hyemale: eo quod dies incipit in eo crescere postquam diminutus erat.

¶ Quatuor tempora. vult dicere 4^or anni tempora: et significatio cuiuslibet est accepta ab suo principio: dixit enim quod sapientes antiqui accipiebant hos 4^or punctos diversis maneriebus: quoniam ex eis fuerunt qui posuerunt anni principium equinoctium vernale: et alii qui posuerunt iudicium cuiuslibet temporis eorum secundum constellationem sui principii. Et postquam ita est opportet per dicta sapientum antiquorum huius artis quod quilibet punctus horum habet proprietatem suam: et Ptol. docet nos qua ratione venerunt in hac opinione. et dixit: quia sciverunt quod circumferentio non habet principium: et invenerunt per naturam experientiam multotiens: quod horum punctorum quolibet facit opera in rebus que sunt inter nos: et rebus que sequuntur naturas horum punctorum: hoc enim totum fecit eos in hanc opinionem venire: quia tenent quod quolibet eorum est principium rebus futuris: et vult dicere quod opera horum punctorum fecit eos credere quod omnia erant principia: et tempus equinoctii vernalis: quia dies incipit esse maior nocte: et quando dies incipit esse maior nocte: incipit calor ascendere super frigus: et tempus est multe humiditatis naturalis: ut sit multa in principio cuiuslibet generationis: et quando adiungitur multa humiditas cum augmento caloris fit inde res concordata cum principio totius generationis: sicut demonstratum est in physico et naturali: et propter hoc est tempus vernale generator per naturam: et in eo emittunt arbores folia: canunt aves et faciunt filios: et quelibet res que concordat cum principio habet ius maius ut sit principium quam illa que non concordat: et hec est res quam adduxit omnibus astrologis per affirmando: quod hoc tempus est principium anni novi. Et punctum solstitii estivalis similiter ius habet ut sit principium: eo quod dies completur in eo: et ibi est maior dies totius anni: et tunc incipit Nili recentia que est principium et vis laboris terre de egypto: et hoc principium habet opera talia quibus multi crediderunt quod venit per ascensum stelle albabor que tempore illo ascendit: et crediderunt quod hec opera remaneant per totum annum: et totum quantum appetet de temporis huius virtute: et punctus temporis equinoctii autumnalis similiter ius habet ut sit principium: eo quod omnes fructus tunc colliguntur et gubernantur pro futuro tempore: et seminationes etiam fiunt et incipiunt hoc tempore: quare omnes aves et omnia animalia habent vivere: et propter hoc accipiunt ob hoc tempore significationem eius quod futurum est in granariis de salvatione vel corruptione: et quod accidet animalibus de obundantia victualium: sive fame que contingit mortalitas magna et similia: et punctus solstitii hyemalis similiter ius habet ut sit principium: quia in eo incipit dies crescere postquam minutus est: et incipit calor crescere: et quando calor crescit generatio venit cum corpore hoc enim verba que dixit Ptol. intelligimus quantitatem virtutis cuiuslibet horum punctorum quatuor. Et quod maior virtus omnium est illa puncti equinoctii vernalis: et quod a quolibet horum accipitur significatio eius quod habet contingere tempore suo: convenit enim quod accipiamus comparationem eius quod accidit quolibet horum temporum ad illam que contingit in tempore quod preteriit. verbi gratia quando principium tem-

pate estatis significauerit recētia Nili ꝓpter humiditatē que fuerit tēpore vernali qđ trāsiuit fm illud erit recentia: ⁊ si multa fuerit humiditas vernalis erit recētia magna multū. ⁊ si fuerit pauca erit minor: ⁊ silr de alijs rebus.

¶ Et ꝙ magis cē ꝯueniēs nāliq3 rōni ꝓpius in obseruatione rez anni deprehēdimus est istoꝝ q̄tuor pn̄cipioꝝ obseruatio: necnon ꝯiunctionū ⁊ ꝑuentionū solis ⁊ lune que predicta tēpora precedētes ꝓpe ipsa fuerint. Maxime āt in quibus fuerint eclipses.

¶ Et id qđ teneo melius ⁊ primus esse opinioni nāli in facto anni est operari per hec quattuor principia: ⁊ inspicē ad ꝯiunctiones ⁊ ad oppōnes solis ⁊ lune que sūt ꝓxiniores istis principijs ante hec tp̄a: ⁊ in ea ꝓpria qua erit eclipsis.

¶ Jā aūt dixim⁹ ꝙ vt⁹ vicēs mutat ṽtutē debiliorē ⁊ reducit eā ad se: ⁊ ita facias in alb⁹ ṽtutib⁹ q̄ minores fuerit do nec cōpleant factū ipsi⁹ ṽtutis: ⁊ veniat alia fortior ipsaz vicēs: ⁊ sic dn̄abit vt⁹ scđa. Et postq3 ita ē ꝯuenit ꝙ vt⁹ ꝯiunctionis vel oppōnis q̄ fuerit an̄q3 sol igrediat quelib3 horū pūctoꝝ sit dn̄s pūcti quē itrat sol. Post mō fm h̄ ꝯuenit vt signatio eius qđ accidet q̄l3 haꝝ q̄tuor tēpaꝝ sit cōmixtio ṽtutū planetaꝝ hora ꝯiunctionis vel appōnis an̄q3 sol itret pūctū ipsi⁹ tp̄is: hec. n. ē opio ꝓ tol. Sūt tū alij dicētes ꝙ signatio cuiusl3 tp̄is est ab ascēdēte q̄ sol igredit pūctū illi⁹ tp̄is. Et h̄ opio ē q̄tuor rōnibus defectiua. pⁿ qꝛ cōplo solis ⁊ lune ē fortior ⁊ maioris po͡ q̄3 ṽtus solis cū ṽtute illi⁹ pūcti. Nā tali signo nō ē data vt⁹ nisi ꝑ solē: ⁊ quāto mag̃ in pūcto signi. 2ᵒ ē: qꝛ circūferētia nō h3 pn̄m. 3ᵒ ē: qꝛ qn̄ sol igredit pᵐ pūctū arietis certificari nō pōt: qꝛ cū vna tabula exibit vni⁹ maneriei: ⁊ cū alia alterius: ⁊ ita nō sūt ꝯiunctiones ⁊ oppōnes: qn̄ coꝝ ascēdētia ꝯcordant cū oib⁹ tabulis: ꝑ hec enī intelliges ꝙ ṽtus ꝯiunctionis aut oppōnis est maioris po͡ q̄3 qn̄ sol ingredit pūctū illū. Et postq3 est posse maioris ṽtutē alias ad se trahit: ⁊ ipsa erit gubernatrix: ⁊ ꝯuenit vt itelligas vbū ꝓtol. ꝓpe si fuerit ibi eclipsis. vult dicere ꝙ qn̄ accidit eclipsis in ꝯiunctione vel oppōne que ante fuerit q̄3 igrediat sol aliqđ haꝝ quatuor pūctoꝝ q̄liscūq3 sit ipsa erit maioris potētie q̄3 si fuerit sine eclipsi: ⁊ erit operis ⁊ mutationis maioris.

¶ Jta vt ꝑ pn̄cipiū qđ ex solis exn̄tia in ariete deprehendit vernalē qualitatē cognoscimus: ⁊ ꝑ initiū ex eiusdē exn̄tia in cācro dephēsā qualitatē estiualē. Per pn̄cipiū āt qđ ex ipsius in librā igressu cognoscit q̄litatē autūnalē. Initiū ṽo qđ ꝑ eiusdē introitū in capricornū accipit hyemalē qualitatē demonstrat.

¶ Jta ꝙ sciam⁹ a pn̄cipio hore q̄ igredit sol arietē qualr̄ erit stat⁹ veris. Et a pn̄cipio qn̄ cācrū igredit q̄uo erit estas: ⁊ a principio qn̄ librā ingredit qualr̄ erit autūnus: ⁊ a principio qn̄ capricornum ingredit quomodo erit hyems.

¶ Uult dicē ꝙ sciem⁹ a ꝯiūctiōe vel oppōne q̄ fuerit an̄q3 sol itret arietē statū veris q̄uo fuerit: si erit aer valde calidus vl̄ humidus siue siccus. Si fuerit in l̄iū cal̄s sciem⁹ ꝙ arbores emittēt cito folia: ⁊ fruct⁹ erūt an̄q3 cōpleant. Et si fuerit in l̄tū fridus signat ꝙ arbores tardabūt emittē folia: ⁊ fruct⁹ q leues fuerit erūt multū leuiores. Et si fuerit humidus signat putrefactionē fructuū: ⁊ erūt leues multū. Et si fuerit siccus dmōstrabit ꝙ fruct⁹ ⁊ alia siccabūt: ⁊ ꝑ h̄ scire possum⁹ q fruct⁹ terre erūt multi: ⁊ q pauci q̄l3 ipe: ⁊ sciem⁹ ꝑ h̄ ꝙ fruct⁹ q multus fuerit erit vilior: ⁊ q modicus erit carus. Sciem⁹ et hec ꝑ nauigare nauiū ⁊ securitatis itineꝝ: qꝛ qn̄ sciem⁹ ꝙ naues ⁊ itinera salua fuerit ⁊ secura: sciem⁹ ꝙ ea q̄ trahūt erūt vilia ⁊ boni fori. Et ꝑ h̄ idē sciem⁹ id qđ accidet i ciuitatib⁹ in his q̄ dferunt illuc: qꝛ si id qđ deferet modicū fuerit erit ibi carū vbi indiget: ⁊ ita sciem⁹ res oēs. Ego āt volo tibi mag3 dicē in rōne caristie ⁊ abūdātie res bonas de qb⁹ te iuuabis: formabis 4ᵒʳ angulos: ⁊ stellas ⁊ alios planetas hora eclipsis: siue ꝯiūctionē ⁊ oppōnē solis ⁊ lune: vl̄ aliā magnā cōplonē si fuerit planetaꝝ: tūc ispicias ad angulū medij celi ⁊ ei⁹ dn̄3: ⁊ ad locū solis ⁊ ei⁹ dn̄3: ⁊ si fuerit magne potētie signabūt caristiaz monetaꝝ: ⁊ erit vile id tātū qđ emit de illis. Et si po⁹ fuerit ascēdentis ⁊ ei⁹ dn̄i: ⁊ lune ac dn̄i loci sui: signabit caristiā reꝝ que emunt: ⁊ tritici ⁊ ordei: ⁊ vilitatē monetaꝝ: ⁊ modica mercadātia denarijs in l̄tis emet. Et si luna sepata fuerit ab ifortuna: ⁊ iuerit ad fortunā post ꝯiūctionē vl̄ oppōnē: signabit tritici ⁊ ordei caristiā: qm̄ sol ⁊ mediū celi ꝯcordāt cū auro ascēdēs: ⁊ luna cōcordāt cum anona: qꝛ istis sūt corpib⁹: ⁊ oīs res cui⁹ signator i firmamēto fortunat⁹ fuerit erit cara. Et si tu itellexisti qđ dm̄ rauim⁹: dbes scire ꝙ auꝝ ꝯcordat cū sole: ⁊ moneta aurea cū sole venere ⁊ mercurio: cū venere ꝑꝑ formositatē suā: ⁊ cū mercurio ꝑꝑ sculpturā: anona ꝯcordat cū luna: carnes cū marte ꝑꝑ degulationē ⁊ coctionē: fruges cū venere ꝑꝑ odorem ⁊ dulcorē suū: res amare ⁊ acute cōburētes sūt martis: acetose ⁊ stiptice cū saturno ꝯcordāt: dulces cū ioue: grosse cū venere: ⁊ q̄ sūt mixtoꝝ sapoꝝ cū mercurio: humide aquose cū luna: putrefacte ⁊ mali odoris cū saturno: ⁊ q̄ sunt boni odoris cū ioue ac venere. Silr̄ colores poteris itelligē: qꝛ nigredo ē saturni: ⁊ de ṽmillo silr̄: ⁊ ita scire poteris oē3 rē ꝑꝑ ꝯcordiam suā: anguli ꝯcordāt cū auro: angulos sequentes cū anona: cadētia ṽo cū his q̄ hoib⁹ necessaria nō st. Cū dn̄i fortune fuerit in angulis: hoꝝ locoꝝ cara fiet res ꝯcordata cū illo loco: ⁊ cū sciueris planetā ꝯcordātē cū re inspice ad horā eclipsis: vl̄ ꝯiūctionis aut oppōnis: q̄uo ibi extitit ipse planeta. ⁊ si fuerit fortunatus ⁊ potēs: signabit caristiā illi⁹ rei ⁊ exaltamētū ei⁹: ⁊ si ifortunatus signabit vtilitatē: h̄ enī adiūgas his q̄ diximus de eo qđ opabit aer in oib⁹ fructibus: ⁊ saluationē nauiū vel eaꝝ submersionē: ⁊ fm ꝙ fuerit res illa quā ispicē vis ante tp̄s illud: scies res q̄uo viles fiēt vel care: ⁊ scies ea q̄ hec sequūt. v. g. qn̄ sciemus ꝙ vn⁹ rex qn̄ ꝑliabit cū alio: sciemus ꝙ ille cui⁹ terra est abūdās: vincet illū cui⁹ terra est cara ⁊ sic ita: qꝛ mortalitas ⁊ ifirmitas semꝑ caristiā sequunt: eo ꝙ hoies opz cōmedē mala cibaria qb⁹ dn̄ant cōplanes eoꝝ: ⁊ ꝑꝑ hac hn̄t ifirmari ⁊ mori. Scies etiā factū caristie ⁊ abundātie ꝑꝑ multitudinē aqrū ⁊ fortificationē eaꝝ: ⁊ a frigore ⁊ a calore: qꝛ qn̄ stelle signant multas fumositates ⁊ humidas fiūt īde multe pluuie: ⁊ si fuerit in tp̄e quo necessarie sunt abūdātiā victualium dem ōstrabūt: ⁊ si in tp̄e quo nō sint necessarie: dānamētū ⁊ minutianē eoꝝ mōstrabūt. Idē facit calor ⁊ frigus: qꝛ si calor fuerit tp̄e quo ꝯueniat: significabit saluamētū oīū fructuū a putrefactione: ⁊ si fuerit i tp̄e quo nō expediat: desiccabit totū fructū terre anteq3 cōpleat ⁊ ꝑ det. Silr̄ de locustis guasanis ⁊ muribus: qꝛ si multi creuerit destruēt oēs fructus terre: ⁊ si pauci fuerit poterūt saluari: q̄ oīa scire potes ꝑ astronomiā: ⁊ scies id qđ futuꝝ ē anteq3 sit. v. g. si astronomis mōstrauerit multas pluuias in pte meridiei: sic est ver ⁊ estas: significat ꝙ Nilus egypti erit recētie magne valde: ⁊ si a pte ipsa paucas signauerit pluuias ⁊ recētia pauca erit: factū aūt Nili iductiones oz hīe vna eaꝝ q̄ ibi sunt: vt pluuie ꝑseuerate sicut in pte meridiei vno tp̄e anteq3 veniat: ⁊ ꝑꝑ h̄ ꝯuenit ꝙ Nilus sit magne recētie estate itrāte cū ven⁹ ⁊ mercuri⁹ occidētales fuerit ipsa hora ꝑꝑ humiditatē quā in aere faciūt. Et si fuerit mars aut aliq̄ cometaꝝ hora qua incipit ver ⁊ estas i pte meridiei: erit Nili recētia pauca nimiū: ꝑꝑ magnā

magnā minutionē pluuiaꝝ q̄ erit in pte illa. Silr si vētus çierçus affuerit eū currere nō pmittet. Et si abregus leniter faciet eū decurrē ꝛ nō detinebit. Cū āt sciueris p astronomiā id qđ accidet in pte meridiei de abūdātia pluuiaꝝ vel eaꝝ mutatione: ꝛ sciueris vētos accidētes in terra egypti tpe veris vel estatis: scies totū factū Nili quō esse debeat: ꝛ p eū statum egypti si erit abundās victualibus vel minus ispiciendo semp in his que pdiximus. Et per hāc regulā scire poteris factum caristie vel abundantie.

¶ Propterea q̄ gn̄ales tēpoꝝ qualitates: ꝛ eoꝝ oēs modi nō sūt nisi p solē. Quaꝝ qualitatum notitiā nō solū doctrinaliū exptores: verū etiā alij anticipant.

¶ Ita q̄ qualitates vniuersales tēpoꝝ: ꝛ suoꝝ statuū erūt ppter solē. Et has qualitates possūt prescire illi qui nihil sciunt de arte quadriuiali: quātū ergo magis illi qui sciunt: satis patet.

¶ Per hoc possumus itelligē q̄ vtus solis ē victrix: ꝛ q̄ opa gniētia ad .4. pūcta sūt eadē opa solis: qn̄ mutat de vno loco i aliū: nō q̄ sint opa q̄ ad pūcta gnieāt: s3 ad cursuz sol ꝛ ad planetas hn̄tes pticipationē cū eo. Et possum⁹ itelligē q̄ ipse vult dicē q̄ multi hoies itellexerūt p aerē cuiusl3 tpis res q̄ accidūt i h mūdo d caristia ꝛ abūdātia: ꝛ oib⁹ alijs q̄ diximus: ꝛ talia videm⁹ sepi⁹ accidē. Et postq̄ ita ē ꝯuenit astro^{m} vt hoꝝ pnosticatioē3 sciat magis q̄ alij.

¶ Cōuenit ēt ad eaꝝ notitiā signoꝝ pptetates p q̄s vētoꝝ flat⁹ significem⁹: ꝛ gn̄alr oē3 eoꝝ obseruare nāz.

¶ Silr ꝯuenit vt ispiciam⁹ in pprietatib⁹ signoꝝ vt sciamus p ea cursuz vētoꝝ: ꝛ sue nature.

¶ Vult dicē q̄ qn̄ sciemus p planetā dn̄antē accn̄tia q̄ ꝯtigūt: ꝯuenit vt misceamus nām suā cū nā planetaꝝ secum participātiū: ꝛ cū signis in qbus stāt: q2 qđlib3 signū h3 pprietatē suā q̄ ad se ptinet. Et qn̄ vnuz cū alio cōmiscebimus: p cōmixtionē ipsaꝝ sciemus qđ erit de oibus accn̄tibus q̄ ꝯtingēt: ꝛ q vēti currēt: ꝛ que accn̄tia p vētos ipsos ꝯtingēt in nauibus ꝛ in oibus alijs rebus: ꝛ Ptol. docebit nos cito pprietates signoꝝ in capto q̄đ sequitur.

¶ Variationes āt augmēti vl diminutionis in aliqb⁹ horis ꝯtingentis ex ꝯiunctionibus ꝛ preuentionibus que post prefacta pūcta fuerit: ꝛ ex stellaꝝ erraticaꝝ societate cuz ipsis in figuris gn̄aliter significabimus.

¶ Et scire possumus mutationes q̄ augebūt vel minuēt aliqn̄ p ꝯiūctiones vel oppōnes q̄ dicta puncta sequentur: ꝛ propter participationem quam planete habebunt cum eis in figura.

¶ Vult dicē q̄ signatio cuiusl3 tpis auget ꝛ minuit fm significationē ꝯiūctionū ꝛ oppōnū q̄ sequūt pn^{m}: ꝛ silr augebit ꝛ minuet pp applicatiōes planetaꝝ vni⁹ cū alio: vl alicui⁹ eoꝝ cū pūctis: aut cū loco ꝯiūctionis vl oppōnis: aut cū aliquo angloꝝ suoꝝ: ꝛ ita signātio cuiusl3 tpis erit accepta a ꝯiūctiōe vl oppōne q̄ erit anq̄ sol igrediat pūctū suū: ꝛ ab eo qđ seqt itroitū solis in pūctū suū: ꝛ locis pltaꝝ cuiusl3 haꝝ triū horaꝝ q̄ sūt an̄: ꝛ q̄ sequūt: ꝛ ipsamet hora q̄ sol pūctū igredit: ꝛ nō expedit i hac hora ascēdēs illđ ispicē: qn̄ applicatio planetaꝝ cū sole suffic: ꝛ cū his locis.

¶ Rē vo pticularē designabim⁹ ex ꝯiūctionib⁹ ac pūetionib⁹ solis ꝛ lune q̄ fuerit i vnoq3 signoꝝ ꝛ ex stellaꝝ locis: h ē igit q̄ mēsiū obseruatio nūcupari pōt.

¶ Et sign̄abūt res pticulares ꝯiūctiones solis ꝛ lune: ꝛ eoꝝ oppōnes q̄ fuerit i quolibet signoꝝ: ꝛ pōt hō hāc significationē mēsiū appellare.

¶ Vult dicē q̄ qn̄ sciem⁹ signationē vlē3 cuiusl3 tpis: adiūgamus eā cū3 signatione pticulari q̄ erit p ꝯiūctiones ꝛ oppōnes cuiusl3 mēsis: adiūgamus eā silr cū locis planetaꝝ q applicabūt soli ꝛ lune: ꝛ planete dn̄anti locis ꝯiūctionū ꝛ oppōnū ꝛ suis āgulis: ꝛ gn̄alr cū locis pncipalib⁹. Nā qn̄ h sciem⁹ cognoscemus accn̄s qđ q̄lib3 die ꝯtiget: si voluerimus scire de statu aeris: adiūgemus h cū signatione vlī aeris q̄ erit illo tpe: aut cū eclipsi ꝛ ꝯiūctionib⁹ q̄ fuerit circa tps illđ. Et si voluerimus scire de legib⁹: adiūgemus cū signatore illi⁹ legis: ꝛ si de regno ꝛ in q̄libet psona cum signatore natiuitatis illi⁹: ꝛ de q̄libet ciuitate cū signatore ciuitatis illi⁹. v.g. Inuenim⁹ vnū luminare eclipsalis significās ex legib⁹ legē vnā: ꝛ sciemus p eū quāto tpe durabit lex ipsa. Et sciem⁹ p ꝯiūctiones ꝛ eclipses alias q̄ post fuerit quātitatē additionis vl minutionis: ꝛ oēs mutationes q̄ in lege ipsa ꝯtigēt. Postmo^{m} ispiciem⁹ statū regni: postmodū statū regis q tpe illo erit: deide statū tpis: postmo^{m} statū mēsis in illo tpe: deide statū diei in illo mēse. Cū āt h oia ispexerim⁹ sciem⁹ id qđ accidet oi die in q̄l3 ciuitate: ꝛ in q̄l3 hoie: cui⁹ natiuitatē scim⁹. Et hēas in mēte affixuz qđ tibi diximus: q̄ pn^{m} veris ē vtutis maioris: ꝛ seqt illico estatis pn^{m} in vtute: ꝛ sequit pn^{m} estatis pn^{m} autūnale: ꝛ h seqt pn^{m} hyemale: ita q̄ p^{m} est in mō pncipij rei. 2^{m} in mō augmēti. 3^{m} in mō finis. 4.^{m} in modo abassamenti.

¶ In naturis signoꝝ particularibus qualitatibus anni conuenientibus. Cap. II^{m}.

Dixit Haly.

Ptolo. docet nos in h caplo pprietates signoꝝ ꝛ graduū pro cōmiscēdo vtutes eoꝝ cū vtute planete dominante: ꝛ cū sole ꝛ cū3 luna ꝛ alia supradicta pro extrahendo inde nām vincētem: ꝛ iudicabimus fm illud in aere ꝛ omnibus alijs que diximus.

Lloꝝ gdē q̄ huic rei necessaria sūt hec pdicta nos enarrasse: ꝛ vniuscuiusq3 signi nāles pptetates particulares ex h q̄ anni qualitatibus ꝯuenit: ac vniuscuiusq3 stellarum pprietates ostēdisse ꝯueniēs est.

¶ Et postq̄ ꝯuenit nobis loq in his qbus idigemus cū alio: qđ diximus in pprietatib⁹ vlibus ꝛ pticularib⁹ cuiuslibet signoꝝ ptinētis ad status sui anni ꝛ ppuetatū cuiuslibet planete.

Postq̄ voluit narrare regulas ei⁹ toti⁹ qđ accidit in anno: ꝯuenit vt loquat in pptatib⁹ nālib⁹ signoꝝ ꝛ suaꝝ ptium pro sciēdo id qđ ptinet ad quodlib3 eoꝝ qn̄ in eo fuerit ꝯiunctio vel oppo: aut planeta dn̄s: siue sol vel luna: vel q̄ habeat pticipationē cuz aliquo eoꝝ in gubernatione: ꝛ qn̄ hec sciemus ꝛ cognoscemus accidētia pticularia que fiūt in quolibet mēse ꝛ omni die.

¶ Erraticaꝝ igit stellaꝝ silitudinē: ꝛ nō erraticaꝝ q̄rū cōplōnes erraticaꝝ cōplōnib⁹ assimilant cū aere ꝛ vētis. s. cū sol in eis fuerit: necnō oiu3 signoꝝ cū vētis ꝛ tēporibus silitudinē in pmissis ostēdimus. Restat itaq3 particulares eoꝝ naturas assignare.

¶ Dicimus q̄ an̄ locuti fuimus de ꝯcordia planetaꝝ ꝛ stellaꝝ fixaꝝ q̄ fuit de cōplōne planetarum cū aere ꝛ cu3 ventis. Et silr de ꝯcordantia signoꝝ cū ventis ꝛ tēporibus: ꝛ remāsit nobis doctrinare suas particulares naturas.

¶ Iā diximus in p^{o} pte ꝛ eo q̄ de 2^{a} mā fenit id qđ ptinet ad vtutē cuiusl3 planete: ꝛ sūt dci planete erratici: eo q̄ aliqn̄ sūt retrogradi: ꝛ aliqn̄ directi: ꝛ aliqn̄ in statiōe: ꝛ q̄nq3

ſit feſtini: q̄n̄q̧ v̄o tardi: ⁊ q̄ ſe remouēt a ȝodiaco ſignoꝝ: aliq̄ñ v̄ſus ſeptētrionē: ⁊ aliq̄ñ ad meridie. Et dixit ſil'r id q̄d ꝑtinet ad ſtellas fixas in 9° cap° p̄me partis: ⁊ expreſſit ſignificationē ſignoꝝ ⁊ trigonoꝝ. Et q̄m iā expreſſit hec oia remāſit narrare cuiuſlibet ſigni ⁊ partiū eius ꝓprietates.

¶ Arietis ꝗ̄ ſigni nā gn̄al'r ꝓpter equinoctium in ipſo ꝯtingens tonitrua ⁊ coruſcationes adducit.

¶ Dico ꝙ nā totius ſigni arietis ꝑꝑ equnoctium q̄d eſt in eo eſt factrix tonitruoꝝ ⁊ relampagaꝝ.

¶ Qz ſig^m^ arietis fac̄ tonitrua ⁊ relāpados ē: q̄ cū ſol ipſuȝ igredit̄ diſſoluit ei⁹ calor hūiditatē q̄ adiūgit in hyeme: ⁊ ꝑꝑ h̄ ꝯgregat̄ ī aere mlta fumoſitas humida: ⁊ fiūt ide nubes: ⁊ q̄ñ vna cū alia ꝑcuit̄ ⁊ mouet̄ fortit' fit tonitruū ꝑꝑ ſonū illius mot⁹: ⁊ ꝑꝑ paſſionē motus ſit relampagus.

¶ Sȝ nāȝ ſuaꝝ ꝑtiū in augmēto ⁊ diminutiōe ex ꝓpetatib⁹ ſtellaꝝ nō erraticaꝝ q̄ in eo ſunt deprehendit.

¶ Et nā ſuaꝝ partiū in addēdo vel minuēdo poteſt ſciri ꝑ nām ſtellaꝝ fixaꝝ que ſunt in eo.

¶ Vñ debea itelligē ꝑ h̄ dcm̄ id q̄d p'ies diximus: q̄m ſigna ſūt māſiones q̄ nō hn̄t opa: ⁊ opa ſūt ſtellaꝝ fixaꝝ q̄ ſūt ī eis: ⁊ q̄ ſol currit ꝑ ipa oia vno anno noiat̄ q̄dlibȝ eoꝝ ſȝ ꝙ ſol opat̄ ī eo. Et q̄ q̄libȝ ſtellaꝝ fixaꝝ manet ī ꝑte ſigni 100. ānis ſȝ opiōnē antiquā ⁊ nouā. 70. annis: ꝯuenit ꝙ ſit vni⁹ ꝑtis op⁹ ipſi⁹ ſtelle donec ibi durauerit: ⁊ q̄ñ remouebit̄ ad ꝑtē aliā ipȝ op⁹ ꝑtis ꝓꝑe erit ſcḋe: q̄ op⁹ ſtelle fixū eſt: ⁊ ꝑꝑ h̄ ꝑtinet ad ꝑtē ipſaȝ ſigni ⁊ accipit ide nomē: eo ꝙ ſtella fixa in ſuū durat ibi. Et ſi ꝓtol'. voluiſſet narrare v̄tutē ⁊ op⁹ cuiuſlȝ ſtelle lōgus fuiſſet nimis liber iſtius: tñ docuit te viā in 9° ca° p̄e ꝑtis q̄ h̄ ſcias: ⁊ diuiſit in h̄ loco q̄dlȝ ſig^m^ ī tres ꝑtes: ⁊ extraxit cōplonē q̄ fit ꝑꝑ cōmixtionē v̄tutū ſtellaꝝ fixaꝝ q̄ ſūt ī q̄lȝ ȝ^a^ rrinoꝝ ſignoꝝ: vt iudices ꝑ eā ⁊ hāc viā ſeq'ris: ⁊ iſpicias acceſſuȝ ſtellaꝝ ⁊ mutationē ſui ꝺe loco ad locū: ⁊ ſm̄ h̄ mutabis iudiciuȝ ⁊ facies in eo ſic tibi diximus in glo. ſ^a^: hec eni ē maneries ⁊ rō ſubtilis valde. vñ in ea iſpicias ⁊ ipſam mer itelliges.

¶ Hui⁹ nāq̧ ſigni p̄n^a^ pluuias ⁊ vētos efficiūt eiuſq̧ medietas temperate complonis exiſtit. Extrema v̄o pars eiuſdē comburit: ⁊ mortalitatem generat.

¶ Et principia horum ſignorum ſunt generātia pluuias ⁊ ventos: ⁊ media temperata fines facientes mortalitatem.

¶ Vult dicē ꝙ ſtelle fixe q̄ erāt ī ſuo tp̄e in p̄n^e^ arietis hn̄t cōplonē q̄ nō cōmiſcet̄ cū cōplone ſolis: q̄ ꝑtinet ad totū ſig^m^ arietis: ⁊ ꝙ accidit ide q̄dā v̄tus q̄ trahit fumoſitates humidas q̄ ſt mā pluuiaꝝ ⁊ vētoꝝ. Sil'r ſtelle fixe q̄ erāt ſuo tp̄e ī medio ſigno arietis hn̄t cōplonē nō cōmiſcētē cū cōplone ſol' q̄ ꝑtinet ad totū ſig^m^ arietis: ⁊ accidit ide q̄dā v̄t⁹ q̄ aſſimilabit̄ v̄tuti iouis ⁊ veneris in tēpamēto. Sil'r ſtelle fixe q̄ tp̄e ſuo erāt in fine arietis hn̄t cōplonē nō cōmiſcētē cū ſolis cōplone q̄ ꝑtinet ad totū ſig^m^ arietis: ⁊ accidit ide v̄tus vna q̄ aſſimilabit̄ v̄tuti martis in ſua cōbuſtiane: ⁊ ē gn̄atrix mortalitatū eo ꝙ facit putreſcē humiditates in hyeme ꝯgregatas: ⁊ q̄ñ res ita fuerit: ꝯuenit vt cū oliq̄ res haꝝ ſtellaꝝ mutabit̄ ad ſig^m^ tauri cōmixtio fiat iter eas: ⁊ op⁹ ſolis q̄d ꝑtinet ad totū ſig^m^ tauri. v̄. g̃. iā itelleximus ꝙ cōplo ſolis q̄ ꝑtinet ad totū ſignū arietis ē gn̄atrix fumoſitatū humidaꝝ q̄ faciūt nubes: tonitrua: ⁊ relāpagos: ⁊ ſcim⁹ ꝙ q̄ñ v̄tutes ſtellaꝝ fixaꝝ cōmiſcet̄ cū hac cōplone q̄ erat tp̄e ꝓtol'. in p̄n° arietis: accidet ide q̄dā cōmixtio gn̄atrix pluuiaꝝ vētoꝝ: ⁊ ē declaratū ꝙ hec cōplo haꝝ ſtellaꝝ gn̄at ſil'r fumoſitates humidas: ⁊ q̄ñ mutabūtur he ſtelle ad mediū arietis: ⁊ cōmiſcet̄ ſue v̄tutes faciētes humiditatē cū v̄tute ſolis ī ſigno arietis: accidet' nihil vētoꝝ ⁊ min⁹ pluuiaꝝ: ⁊ ſȝ h̄ hāc regulā ꝯuenit te ītelligē in alijs ſignis: q̄ñ iaȝ dixi opa q̄ ꝓpria ſunt cuilibet parti eoꝝ. Et pōt eē ꝙ addēt ⁊ minuet hec opa ꝑ illū q̄ dn̄abit̄ in cōplone q̄ ante fuerit ſiue oppōne: ⁊ eclipſib⁹ ⁊ ꝯiūctionibus alioꝝ planetaꝝ ceteriſq̧ applicationibus.

¶ At ipſaꝝ illa que ſūt ſeptētrionalia calefaciūt ⁊ deſtruūt: que āt ſūt meridiana ꝯgelant ⁊ infrigidant.

¶ Et que fuerit in ſeptētrionalibus erunt calide damnoſe: ⁊ que meridionales frigide multuȝ: ⁊ magnas generabunt gelatas.

¶ Poſtq̄ȝ diuiſit q̄dlȝ ſig^m^ in tres ꝑtes: ⁊ q̄ualȝ ꝑtē in. 10. gradus: poiuit cuilibȝ ꝑti ex opib⁹ ſtellaꝝ fixaꝝ ea q̄ erāt ſuo tp̄e in ꝑte illa: ⁊ remāſerūt in ꝑte ſeptētrionis ⁊ meridiei mlte ſtelle fixe ī q̄lȝ ſigno: ⁊ adiūxit ſil'r opa q̄ opabant̄ in ſeptētrione vna adiūctione: ⁊ q̄ opabant̄ in meridie alia: vñ capit q̄dlȝ ſig^m^ adiūctiōes. 5. Et appet ꝑ iuū dcm̄ ꝙ oēs cōplones ſtellaꝝ fixaꝝ que ſūt in ꝑte ſeptētrionis arietis ſūt de cōplone martis: ⁊ q̄ in ꝑte meridiei ſūt de cōplone ſaturni. Et q̄ñ accidit in aliq̄ ꝑte haꝝ duaꝝ pars eclipſis: aut latitudo lune tp̄e ꝯiūctionis vel oppōnis ſiue planete dn̄antis cōmiſcet̄ opus haꝝ ꝯiūctionū cū ope eclipſis: aut cū ꝯiunctione vel oppōne ſiue cū dn̄ante planeta. Et ſȝ h̄ intelligas in eo ꝙ de ſtellis remanet in alijs ſignis.

¶ Tauri v̄o ſignū vl'r vtraq̧ cōplonē ſignificat: ſed tñ ad caloris ſignificationem procliuius eſt.

¶ Et totum ſignum tauri ſignificat duas cōplexiones: ⁊ tendit parum ad calorem.

¶ Vult dicē ꝙ q̄ñ ſol fuerit ī tauro dſiccat ⁊ hūectare q̄l'r: ⁊ ſiccitas ē ꝑ magnū calorē: ⁊ humiditas ꝑꝑ attractionem fumoſitatis humide q̄ erat ante: ⁊ ꝑꝑ h̄ facit hic plus caloris q̄ȝ cuȝ eſt in ariete: ⁊ poſtq̄ȝ ita eſt erit ſignū tauri recipiēs a ſole hec opa. Sil'r q̄dliber ſignum ⁊ ſue partes recipiūt a ſole ⁊ ſtellis fixis virtutē cuȝ qua operant̄ virtutes ſolis ⁊ ipſaꝝ ſtellaꝝ fixaꝝ: ⁊ hec eſt res gn̄alis in toto.

¶ Ac ſuaꝝ initia ꝑtiū marie āt q̄ circa pleiades ſūt terremot⁹: vētos ⁊ nebulas faciūt: eiuſdē v̄o medietas hūectat ⁊ īfridat. Qz āt circa aldebaran ſ^t^ ei⁹ extremo ponit̄ ē igneū: ⁊ coruſcatiōes ⁊ fulgura gignit: ipſaꝝ v̄o q̄ ſeptētriōales ſi tēpate cōplonis exiſtūt: ⁊ q̄ ſūt meridionales iſtabilitatē ⁊ mot⁹ inordinatos faciūt.

¶ Et prime ꝑtes eius ille q̄ ſequunt̄ pleiades ſūt factrices terremotus ⁊ vētoꝝ ac nubiū: ⁊ q̄ ſūt in medio īfrigidāt ⁊ humectāt. Et poſtremo a ꝑte aldebaran ſunt de nā ignis ignite de relāpagis ⁊ coruſcationibus: ⁊ ille de parte ſeptētrionis ſunt cōplonis tēperate: ⁊ ille de meridie faciūt motus fortes trabaioſos per regulam.

¶ Hoc dcm̄ ꝓtol'. dmōſtrat ꝙ pleiades erāt ſuo tp̄e in. 10. gradib⁹ p̄mis tauri: ⁊ ꝙ ei⁹ nā erat fac̄ fumos ſiccos: q̄b⁹ fiūt vēti ⁊ terremot⁹: ⁊ ꝑꝑ adiūctionē ſui opis cū ope toti⁹ tauri fiūt nubes ꝑꝑ attractionē fumoſitati hūide. Nūc āt ē in nr̄o tp̄e ī medio tauri: ⁊ ꝓꝑe fac̄ vētos: tñ q̄ fumoſitas ſpargit̄ ꝑꝑ magnū calorē nō fac̄ nubes: nec terremot⁹ niſi paucis vicib⁹. Appet n. a iuis v̄bis ꝙ v̄tus ſtellaꝝ fixaꝝ q̄ erāt ſuo tp̄e ī. 10. gradib⁹ p̄mis tauri erāt de nā mercurij. Et v̄t⁹ eaꝝ q̄ erāt ī me° tauri hēbāt v̄tutē veneris: ⁊ q̄ erāt ī fine ei⁹ hēbāt v̄tutē martis: ⁊ q̄ erāt ī ſeptē^ne^ ei⁹ hēbāt v̄tutē iouis: ⁊ q̄ ī meridie v̄tutē mercurij q̄ñ cōmiſcet̄ cū ia^no^. Et ꝙ q̄lȝ ꝑtiū tauri ſcipiebat v̄tutes ſtellaꝝ fixaꝝ q̄ erāt ī eo.

¶ Signum aūt geminoꝝ vniuerſal'r facit temperiem.

¶ Et totū ſignū geminoꝝ facit temperantiam.

¶ Verba

¶ Uerba Ptol. q̄ dicit i q̄lꝫ signo ꝑ se p̄sit hēc glo. duas. vna ē quā an̄ diximꝰ ꝙ signa recipiūt a sole v̄tutē vnā q̄ ꝯcordat cū suo ope qn̄ tp̄z ingredit̄. alia ē ꝙ signū recipit ab oībus alijs stellis fixis q̄ sūt i eo vim vnā q̄ ꝯcordat cū ꝯiunctioe q̄ fit ꝑ cōmixtionē oīuꝫ: an̄ glo. pꝰ ē ꝯuenientior vbis Ptol. ⁊ bn̄ appꝫ ꝙ v̄tus geminoꝝ est silis v̄tuti iouis.

¶ Quoꝝ p̄ncipia magne sūt humectationis ⁊ destructionis. Media v̄o tēpatā demōstrāt cōplōnē. Extrema quidem cōmixte cōplōnis ⁊ istabilia eē dicunt̄: eaꝝ ptes septētrionales vētos ac terremotus adducūt. At meridiane ignee sunt ⁊ comburentes.

¶ Et p̄ie ptes eiꝰ sūt hūiditatis nimie q̄ corrūpit: ⁊ ille d̄ medio cōplōnis tēpate: ⁊ eiꝰ postreme sūt d̄ nā cōmixta: ⁊ q̄ sūt i septētrione faciūt vētos ⁊ terremotꝰ ⁊ ille de meridie sūt ignee cōburētes.

¶ Stelle fixe q̄ erāt tpe Ptol. in p̄nꝰ geminoꝝ hēbāt v̄tutē saturni: ⁊ q̄ i medio v̄tutē iouis: ⁊ q̄ in fine v̄tutē mercurij cū est directus: ⁊ q̄ erāt a meridie hēbāt martis v̄tutē.

¶ Signū āt cācri gn̄alr̄ facit serenitatē ⁊ calorē: cuꝰ p̄mordia q̄ circa p̄sepe locat̄ calīn ac turbidū aerem reddūt: necnō terremotꝰ ⁊ obscuritatē afferre ꝓbant̄. Que āt sūt i eiꝰ medio tēpatā nutriūt cōplōnē: ⁊ q̄ in eiusdē extremo ponūt̄ vētos ꝓcreāt: septētrionales v̄o ptes siue meridionales ignee sūt ⁊ cōburentes.

¶ Et totū signū cācri facit serenū ⁊ ē calꝫ: ⁊ p̄ie ptes eiꝰ q̄ sūt circa stellā q̄ dcā ē pesebre faciunt aerē calīn bucornadū: lugubrā: ⁊ terremotꝰ. Et ille d̄ medio cōplōnis sūt tēperate: ⁊ postreme faciunt ventos: ⁊ septentrionales ⁊ meridionales sunt ignee comburentes.

¶ Stelle fixe q̄ erāt tpe Ptol. i p̄nꝰ cācri hēbāt v̄tutē martis in faciēdo magnos calores ⁊ terremotus: ⁊ v̄tus saturni est facē lugubrā: ac si diceret ꝙ eiꝰ cōplo ē sic illa martis: ⁊ pap sic illa saturni: ⁊ q̄ erāt in medio cācri hn̄t v̄tutē iouis: ⁊ postreme v̄tutē mercurij qn̄ cōmiscet̄ cū ioue: ⁊ ille de septētrione ⁊ meridie habent virtutem martis.

¶ Leonis quidē signū calorē ⁊ aerē turbidum vlr̄ designat: eiꝰ ptes p̄cedētes aerē calꝫ ⁊ turbidū ac mortalitates annūtiāt: eiꝰ v̄o medietas tēperate cōplōnis existit: ⁊ q̄ ponunt̄ extrema humectāt ⁊ destruūt. At q̄ sunt in septētrione ignea sunt ⁊ cōburentia: que v̄o meridianam sibi partē vendicant humectant.

¶ Et totū signū leonis facit calorē ⁊ tp̄s bicornadū: ⁊ prime ptes eius faciūt aerē corruptū ⁊ bucornadū: ⁊ mortalitates: ⁊ ille de medio sūt tēperate cōplōnis: ⁊ postreme multū humide ⁊ faciūt corruptionē ⁊ septētrionales sūt cōburētes ardentes: ⁊ meridionales humectantes.

¶ Aer calꝰ bucornadus ꝯcordat cū v̄tute solꝭ: ⁊ stelle fixe q̄ erāt tpe Ptol. i p̄nꝰ leonis hn̄t nāꝫ solꝭ ⁊ martis: ⁊ pp̄ h̄ fit aer calꝰ bucornadus faciēs mortalitates: ⁊ q̄ erāt i eiꝰ medio signant tēpamētū s3 ꝙ ptinet ad tp̄s estiuale: ⁊ ita ꝯuenit te itelligēa dcis Ptol. in q̄lꝫ loco vbi dic̄ tēpamētū. s. illō qd̄ ptinet ad tp̄s. Quia s3 ꝙ Gal. ꝓbauit vbo absoluto tēperātia ē tēperātia v̄a: ⁊ ē ibi tēperātia in cōparatiōe alterꝰ rei: sic dicemus ꝙ hō tēperatus ē in cōparatiōe cōplōnis leporis ⁊ leonis: qn̄ cōplo sua est elongata ab istis duabꝰ ꝑ vnū eq̄le: ⁊ sic dicimꝰ ꝙ cōplo huꝰ hoīs ē tēpata in cōparatiōe huꝰ alterꝰ q ē fridus ⁊ huꝰ q ē calꝫ: his. n. tribꝰ manerie bus debes itelligē tēperātiā quā dicit Ptol. s3m ꝙ ptinet ad quālibet eaꝝ: ⁊ bene appꝫ ꝙ v̄tus stellaꝝ fixaꝝ q̄ erāt suo tpe in medio leonis est de nā iouis: ⁊ postreme d̄ nā saturni. Et septētrionales de nā martis: ⁊ meridionales de nā mercurij: qn̄ cū venere est cōmixtus.

¶ Signū āt virginis vlr̄ humectat ⁊ tonitrua demonstrat: cuꝰ ptes p̄me maiorē calorē faciūt ⁊ destruūt. At medie tēperatā cōplōnē obseruāt: vltime v̄o sūt aq̄uce: eiꝰ v̄o ptes septētrionales ventos adducūt: ⁊ meridiane temperatā cōplōnem obseruant.

¶ Et totū signū v̄gis ē humectās ⁊ faciēs tonitrua. Et eius partes prime sunt maioris caloris dānose: ⁊ ille de medio tēperate cōplonis: ⁊ postreme aquose: ⁊ septentrionales facientes ventos: ⁊ meridionales temperate.

¶ Vult dicē ꝙ signū v̄gis ē de cōplone mercurij qn̄ cū venere cōmiscet̄. Nā h̄ mō humectat ⁊ fac̄ tonitrua: ⁊ stelle fixe q̄ erāt suo tpe in p̄nꝰ v̄gis hn̄t cōplōnē martis: ⁊ ille d̄ medio ꝯiūctionē iouis. postreme cōplōnē saturni: ⁊ ille de septētrione cōplōnē mercurij: ⁊ d̄ meridie cōplōnē iouis.

¶ Libre signū gn̄alr̄ variat ⁊ mutat: cuꝰ ptes p̄cedētes ac medie tēpate sūt cōplōnis. Qd̄ āt in eiꝰ extremo locat̄ ē aq̄ticū. At qd̄ i septētriōe ꝯstituit̄ vētos ꝓcreat: ⁊ qd̄ i meridie ponit̄ humectat ⁊ mortalitatē gn̄at.

¶ Et totū signū libre ē mutās ⁊ cābiēs res: ⁊ eiꝰ p̄ie ptes: ⁊ ille d̄ medio sūt tēpate cōplōnis: ⁊ postreme sūt aquose: ⁊ septētriōales faciētes vētos ⁊ meridiōales hūectātes ⁊ faciētes mortalitatē.

¶ Totū signuꝫ libre ē cābiēs ⁊ mutās: eo ꝙ qn̄ sol igredit̄ signū istud mutat̄ tp̄s ⁊ fit autūnuꝫ: ⁊ nā autūni est vt aer mutet̄ mltoties ꝙ aliqn̄ fiat calor: aliqn̄ frigꝰ: aliqn̄ siccitas: ⁊ pp̄ h̄ ē libra cābiēs res ⁊ mutās: ⁊ stelle fixe q̄ erāt in p̄nꝰ ⁊ medio eiꝰ sūt d̄ nā iouis ⁊ veneris: ⁊ q̄ erāt i fine habebāt nāꝫ lune ⁊ saturni. Et septētrionales sūt de nā mercurij: qn̄ cōmiscet̄ cū ioue: ⁊ meridionales de nā saturni.

¶ Scorpionis signū vlr̄ fac̄ tonitrua: ⁊ ē igneū: cuꝰ ptes p̄cedētes vētmultū faciūt: ⁊ q̄ i eiꝰ medio locant̄ tēperate sūt cōplōnis: extreme v̄o terremotꝰ ostēdūt eiꝰ septētrionalia cōburūt: humectāt āt meridiana.

¶ Et totū signū scorpiōis ē igneū ⁊ faciēs tonitrua: ⁊ eiꝰ p̄ie ptes faciūt grādinē: ⁊ eaꝝ principiū est sicce cōplōnis: ⁊ ille de medio sūt temperate: ⁊ postreme faciētes terremotus: ⁊ septentriōales cōburētes: ⁊ meridiōales humectātes.

¶ Nā totius signi scorpionis assimilat̄ martis nāe. Et eiꝰ p̄me stelle sunt de nā saturni: ⁊ ille de medio de nā iouis: ⁊ postreme de nā mercurij. Et septētrionales de nā martis: ⁊ meridionales de complexione saturni.

¶ Signū sagittarij gn̄alr̄ facit vētos: ⁊ eiꝰ humectāt initia: ptes v̄o medie tēperatā ꝯplōnē idicāt: vltima sūt ignea ipsius: septētrionalia vētos adducūt: meridiana v̄o fortiter humectant ⁊ variant.

¶ Et totū signū sagittarij est faciēs vētos: ⁊ prime ptes eiꝰ sūt humectātes: ⁊ ille d̄ medio tēperate: ⁊ postreme ignite: ⁊ septētrionales facientes vētos: ⁊ meridionales multū hūide mutate.

¶ Totū signū sagittarij recipit a sole ⁊ a stellꝭ fixis q̄ ibi sūt

talē cōplōnē q̄lis ē illa mercurij qñ ē mixt⁹ cū ioue: ⁊ stelle fixe q̄ erāt suo tpe i ei⁹ pn° hēbāt virtutē veneris: ⁊ ille d̄ medio sūt virtutē iouis: ⁊ postreme sūt martis: ⁊ sep̄tētrionales sūt iouis ⁊ mercurij: ⁊ meridionales sūt satur^ni qñ ē i loco hūido.

¶ At capricorni signū vlr nimis humectat cuius pn̄cipia cōburūt ⁊ destruūt: ⁊ ei⁹ media sūt tēperate cōplōnis: extrema v̄o pluuias ondūt: ei⁹ septētrionalia seu meridionalia humectant ac destruunt.

¶ Et totū signū capricorni ē mltū humidū: ⁊ ei⁹ p̄ie ptes sūt cōburētes dānose: ⁊ ill' d̄ medio tēperate: ⁊ postreme mouētes: ⁊ pluuie septētrionales ⁊ meridiōales sūt mltū humide ⁊ dānose.

¶ Qñ sol ingredit̄ capricornū crescit mltū humiditas inter nos: ⁊ pp̄ h̄ recipit a sole magnā hūiditatē: ⁊ stelle fixe q̄ in suo tpe erāt in ei⁹ pn° hūt viz martis: ⁊ ille d̄ medio iouis: ⁊ postreme lune ⁊ mercurij qñ ē cōmixt⁹ cū lūa: ⁊ septētrionales ⁊ meridionales hūt vi saturni qñ ē in loco aquoso.

¶ Signū aq̄rij gñalr īfrigidat ⁊ est aquaticum: cuius initia valde sūt humida: ⁊ eius media tēperant̄ in cōplone: extrema v̄o faciūt vētos: illius septētrionalia comburūt: meridiana v̄o ventiuium faciunt.

¶ Et totū signū aq̄rij est fridū aquosuz: ⁊ ei⁹ prime ptes sunt multū humide: ⁊ ille de medio tēperate: ⁊ postreme faciētes vētos: ⁊ septētriōales cōburētes: ⁊ meridiōales faciētes grādinē.

¶ Qñ sol itrat aq̄riū īfridat tps ⁊ mltiplicāt̄ pluuie: ⁊ pp̄ h̄ recipit h̄ sig^m nāz fridā aquosaz: ⁊ stelle fixe p^e ipsius hūt cōplonē lune: ⁊ ille de medio veneris: ⁊ postreme mercurij: ⁊ septētrionales martis: ⁊ meridionales saturni.

¶ Pisciū v̄o postremū signū vlr īfridat ⁊ vētos gñat: cui⁹ ptes prime tēperate cōplonis cxistūt: medie sortiter humectāt: vltime v̄o cōburūt: meridiane qdem sunt aquatice: ⁊ septentrionales ventos efficiunt.

¶ Et totū signū pisciū ē fridū faciēs vētos: ⁊ ei⁹ prime ptes sūt tēperate: ⁊ ille de medio multuz humide: ⁊ postreme cōburentes: ⁊ meridionales aquose: ⁊ septētrionales facientes ventos.

¶ Qñ sol itrat pisceśe tps adhuc fridū: ⁊ qz calō īcipit augeri pa; fiūt mlte hūiditates in aere: pp̄ea hūt vēti cresceē: ⁊ pp̄ h̄ recipit h̄ sig^m nāz fridā faciētē vētos. Et stelle fixe q̄ erāt i ei⁹ pn° hūt nāz veneris: ⁊ ille d̄ me° cōplonē lune: ⁊ postreme 9plonē martis: ⁊ meridiōales 9plonē lūe cū ē i loco aq̄so: ⁊ septētriōal' 9plonē iouis ⁊ mercurij i faciēdo vētos.

¶ Hic psicit̄ dcm̄ Ptol. in signis ⁊ suis ptib⁹: ⁊ ē manl^m p regulā quā d̄dit nob q̄ sciem⁹ id qd̄ accidet oī die. v.g. si ille q dñat̄ fuerit humectās: ⁊ cōmiscebit̄ cū stellis fixis humectātib⁹: ⁊ loc⁹ 9iūctionis ⁊ oppōnis q̄ p̄cessit fuerit i loco hūido: aut luna vl sol: i tali loco he res si vn.a.s. alteri applicuerit aliq̄ aspectu signat q erit illa dies hūida: ⁊ mlte pluuie. Et si saturn⁹ reb⁹ istis applicuerit erit pluuia fortis ⁊ dānosa aut lugubris: ⁊ si iuppiter erit tēperies: ⁊ tps saporosuz: ⁊ oēs alias applicationes intelligas isto modo.

¶ In p̄ticulariū q̄litatū inuestigatione. Cap. 12^m.

Dixit Haly.

Pro. Docet i h̄ ca° quo res q̄s p̄dixit diuidūt̄ d̄ mō q eis sciamus certe: qm̄ ipsis hora q̄lib; idigemus.

His itaq; p̄missis signationū particulariuz modos subseq̄nter dicam⁹. Un⁹ igit̄ istorū modoꝝ ē obseruatio rei gñalr qd̄ p obseruationē rei vniuscuiusq; 4^e dep̄hēdit̄.

In q̄ ꝑpiorē 9iūctionē vel p̄uētionē solis ac lune q̄ solstitialia ⁊ eqnoctialia pūcta p̄cesserit vt p̄diximus obseruem⁹ oꝝ: ⁊ vt oꝝ angulos hora 9iūctiōis vl' p̄uētiōis i vnoq; climate ꝑ q̄ iuestigare volumus velut aptāt̄ i natiuitate aptem⁹: postea planetas almudbebir locoꝝ in qb⁹ 9iūctio vel p̄uentio fuerit: necnon dispōnis anguli quā hec loca sequent̄: quēadmoduz in rebus eclipsis ostendimus obseruemus.

¶ Et postq̄ h̄ dixim⁹ isto mō erunt signationes p̄ticulares hac mārie quā volo dicēac mōstrare. vna eaꝝ ē ispicē i re vlī: ⁊ ē id qd̄ pōt hō scire d̄ scō cuiusl; q̄rti ex q̄rd ānu sicī mō quē diximus: q oꝝ vt ispiciat̄ ⁊ mens apponat̄: ⁊ in ꝑrimiori 9iūctiōis sol' ⁊ lūe: vl' oppōne q̄ fuerit añ q̄tuor tropicos: ⁊ q rectificem⁹ angulos tpe 9iūctiōis vl' oppōnis i quol; climate: cuius cē scire voluimus sicut facimus in natiuitatib⁹: postmodum accipies planetas gubernātes locoꝝ 9iūctionū vl' oppōnū ⁊ gubernatores anguloꝝ q hec loca sequunt̄ sicē añ numerauimus in facto eclipsiū.

Res p° quā debem⁹ facē: ē q accñs vlē sciam⁹. s. q d erit ⁊ qñ erit: ⁊ in q̄ tra: ⁊ qñ sciem⁹ h̄: ⁊ ispiciem⁹ i q̄ 4° ex 4ta āni q̄rtis accñs illd̄ 9tiget: ⁊ accipiem⁹ 9pationē ab ascēdēte ad res p̄pas illi⁹ q̄rti. Postmō rectificabim⁹ ascēdēs 9iūctiōis vl' oppōnis q̄ erit añq̄ sol igrediat̄ pūctū illi⁹ q̄rti ⁊ alios āgulos ac p̄tas ⁊ stellas fixas: ⁊ ispiciemus q d signat totū illd̄ i illo 4°: ⁊ cū h̄ bñ certificabim⁹ ispiciemus totā signatiōnē: ⁊ videbimus q̄ vicit. ⁊ p cā indicabimus. h̄ eni est ppō^m Ptol. si bene intellexisti verba sua.

¶ Deinde generalia ꝑprietatum quartarum.

¶ Postmodum sciemus rem generalem a proprietatibus quartorum.

¶ Ult dicē q qñ sciem⁹ signē vlē z: ⁊ q signat gubnator q̄rti i q̄ erit accñs ispiciem⁹ postmo^m isto°: pōam⁹ q accñs sit friditas: ⁊ tps q̄ accīt eas: dicem⁹ q estas erit modica caloris: ⁊ si accñs fuerit calō ⁊ hūerit 9tigē i hyeme: iudicabim⁹ q hyēs erit cala: ⁊ modici frigoris ac pluuie: ⁊ oia alia isto°.

¶ Et aug^m ac diminutionē fortitudis d̄bilitatisq; futuroꝝ ex nāis stellaꝝ almudhebir addiscem⁹ coꝝ q̄litates cuiꝰ fuerit: ⁊ q̄ q̄litates ēt ab ipis mouēt obfuādo.

¶ Et sciem⁹ minutionē ⁊ augmētū fortitudinis ipsoꝝ accñtiū q̄ ad rē ptinēt gñalē vl' sue mās nitudis a nā planetaꝝ gubernatoꝝ: ispiciēdo cui⁹ q̄litatis ē: ⁊ cuiusmodi status mouent̄ p eos.

¶ Uult dicere q sciemus fortitudinē accñtis ⁊ quale erit a nā gubernatoris: ⁊ si 9cordauerit sua qualitas cū qualitate quarti erit accidēs forte: ⁊ si discordauerit minuetur de qualitate accñtis tantū quantū erit discordantia.

¶ Scd̄s v̄o modus ē reꝝ mēsiū obseruatio. In q̄ 9iūctiones ⁊ p̄uētiones q̄ sūt in vnoquoq; mēse ⁊ i vnoquoq; signoꝝ s̄m ipm cūdē modū quē prediximus.

¶ Sc̄dz capl'z ē ispicē in scō mēsiū: ⁊ h̄ est id qd̄ 9uenit ispici a facto 9iūctionū ⁊ oppōnū q̄ erūt in quol; signoꝝ in illa met manerie quā dixim⁹.

¶ Uult dicere q qñ sciemus id qd̄ accidet gñalr in quolibet. 4. quartoꝝ anni: 9uenit etiā vt sciamus id qd̄ accidit quolib; mēse ex mēsibus illius quarti. Et poterimus hoc scire a 9iunctionibus ⁊ oppōnibus que erūt quolibet mēse illius

se illius q̄rti ⁊ angulis: ⁊ a planetis gubernatoribus.

¶ Post eoꝝ q̄ dicem⁹ notitiā obseruare nece ē. Cū igit̄ cōiūctio fuerit circa pūctū solstitialē vl' equinoctiale q̄ p̄cessit cōiūctiōes vsq3 ad eiusdē q̄rte p̄fectionē obseruabim⁹: ⁊ cū circa quēlz istoꝝ pūctoꝝ p̄uētio fuerit: p̄uētiones vsquequo eade q̄rta p̄ficiat̄ attēdemus.

¶ Et cōuenit q̄ iā retineamus id qd̄ volo dicē. dico q̄ qn̄ accidit cōiūctio circa vnū pūctū ex q̄ttuor tropicis qd̄ trāsiuit īspiciem⁹ ad cōiūctiōes donec p̄ueniam⁹ ad aliō q̄rtū qd̄ seq̄t ip̄z. Et qn̄ accidet oppō circa vnū hoꝝ pūctoꝝ īspiciem⁹ ad oppōnes donec p̄ueniam⁹ ad illō q̄rtū qd̄ seq̄t ip̄z.

¶ Postq̄ sig̃natio ē semp̄ accepta a cōiūctionib⁹ ⁊ oppōnibus cōuenit q̄ sit mēsis de vna cōiūctiōe ad aliā: si q̄rtū cōiūctionale fuerit aut de oppōne si q̄rtū oppōnale fuerit. Ita q̄ Ptol. tenet q̄ p̄n^m certū ip̄is nō ē qn̄ sol itrat aliqd̄. 4. pūctoꝝ: sz tenet q̄ ē a cōiūctiōe vl' oppōne q̄ erit circa h̄. 4. pūcta: q2 vi⁹ gubernatoꝝ h̄ remanet ⁊ durat donec durauerit illō q̄rtū sic an̄ mōstrauimus. Et postq̄ ita ē īspiciemus si 4^m fuerit cōiūctionale. faciemus caput mēsis p̄mi q̄rti ab illa cōiūctione: ⁊ scd̄a cōiūctio que postmodū veniet erit caput mēsis scd̄i illius q̄rti: ⁊ tertia cōiūctio caput mēsis tertij ⁊ iudicabimus quolibet mēse s̄m significationē sue cōiunctionis ⁊ s̄m suā cōparationē cū toto q̄rto. Sil'r faciemus in oppōnibus si q̄rtū oppōnale fuerit.

¶ Item angulos ⁊ stellas vniuscuiusq3 predictorum locoꝝ almudhebir obseruare debemus.

¶ Cōuenit etiā nos inspicere in angulis ⁊ planetis gubernātibus ambo loca que diximus.

¶ Un⁹ loc⁹ ē cōiūctio ⁊ oppō q̄ ē circa pūctū q̄rti qd̄ sol igredit̄. ali⁹ ē cōiūctio ⁊ oppō p̄ncipij mēsis in ip̄o q̄rto. Inspiciem⁹ eni ip̄z q̄ dn̄abit̄ i vno ⁊ alio: ⁊ vicet ille q̄ magis cōcors fuerit cū p̄prietatib⁹ illius q̄rti: ⁊ cū accidēte vti s̄m q̄ videbimus de posse illius virtutis aut debilitate.

¶ Ut p̄pinq̄rū stellaꝝ appitionē: ⁊ erraticaꝝ stellarū alictisal ⁊ aliasiref: earūq3 stellaꝝ p̄p̄etates atq3 q̄litates: quos ēt vētos ip̄e mouēt: necnō sig̃noꝝ in qb⁹ fuerit p̄tes inuestigem⁹. Rursus ad q̄s vētoꝝ flatus latitudo lune declinat cū a zodiaco circulo declinauit obseruabimus: ita vt in maiori p̄te qualitatū mēsiū: p̄ hec oia q̄d vincet: ⁊ eoꝝ flatus presciamus.

¶ Et q̄ īspiciam⁹ p̄p̄rietē appitiōe stellaꝝ fixaꝝ q̄ sūt circa: ⁊ p̄ appitiōes planetaꝝ: ⁊ applicationē aut elōgationē vni⁹. s. ab alio ⁊ in suis p̄prietatib⁹ ⁊ statib⁹: ⁊ quos vētos mouēt he stelle: ⁊ p̄tes signoꝝ qb⁹ erūt. Sil'r īspiciem⁹ a p̄te cui⁹ vēti est latitudo lune: si remouebit̄ a zodiaco signoꝝ: ita q̄ per hec oia scire possumus qui magis vincet de suis ventis in statu mensis.

¶ Qn̄ sciem⁹ de eo q̄ dn̄at̄ in 4.° ⁊ eo q̄ dn̄at̄ i mēse: q̄d accidet in ip̄o 4.°: ⁊ in illo mēse q̄rti a p̄tib⁹ ambab⁹: ⁊ de apparitiōe stellaꝝ fixaꝝ q̄ appebūt circa: ⁊ d applicationib⁹ planetaꝝ vni⁹ cū alio: ⁊ elōgatiōe suā: ⁊ d̄clinatiōe suaꝝ latitudinū: ⁊ p̄p̄etates signoꝝ ⁊ suaꝝ p̄tiū i qb⁹ sūt: ⁊ hec oia cōmiscebim⁹ vnū. s. cū alio: ⁊ sciem⁹ v̄tutē vicētē: ⁊ iudicabim⁹ s̄z h̄ rē cōtigētē q̄libz tp̄e: ⁊ q̄libz 4.°: ⁊ q̄libz mēse: hic ē loc⁹ q̄ solus itelligēti bn̄ ip̄z ⁊ i eo bn̄ īspexerit suffic̄ i hac arte: ⁊ n̄ q̄ n̄ itellexerit erit mltū elōgatus ab hac arte: h̄ āt mō p̄t q̄s ip̄z bn̄ itelligē: itelligēdo. s. q̄cq̄d docuim⁹ vsq3 h̄ ō vbis Ptol. ⁊ hēat id patū i itellū suo h̄ndo ēt itellz subtilē ⁊ sanā cōsiderationis v̄tutē vtēdo mltū ⁊ īspiciedo in eo.

¶ Terti⁹ āt modus ē vt fortiorē sig̃natorē q̄ sup̄ debilitatē ⁊ fortitudinē rei sig̃nat obseruem⁹. Or ex societate luminariuz in figuris particularibus: nō solū in figuris cōiunctionis ⁊ p̄uentionis: veruz etiam in ip̄sis que in dicotomitate lune deprehenduntur.

¶ Tertiū p̄positū ē īspicē i subtilitati sig̃natiōe q̄ māsuetudinē rei ōndet: aut fortitudinē: ⁊ hec ē res q̄ sciri p̄t a p̄ticipatiōe sol' cū luna i figuris p̄ticularib⁹ nō i figuris cōiūctiōis ⁊ oppōnis solūmō. Sz i his q̄ fuerit qn̄ lūa fuerit dimidiata i luce.

¶ Dedit nob regulas p̄ 4.^{or} tp̄ib⁹ anni: ⁊ p̄ mēsib⁹: ⁊ itelligemus p̄ eas q̄d accidet i medietate cuiusz mēsis: p̄ oppōnē si mēsis fuerit cōiūctionalis: ⁊ p̄ cōiūctionē si fuerit oppōnalis. ponim⁹ eni q̄ aliqs mēsis ē cōiūctionalis. Poterim⁹ āt scire id qd̄ accidet in medietate z^a mēsis p̄ oppōnē q̄ fuerit post illā cōiūctionē. Et mō dat nob regulā i h̄ loco qua sciam⁹ id qd̄ accidet i q̄libz 4.° ex. 4. q̄rtis mēsis. dicēs q̄ h̄ sciri p̄t a luna cū fuerit dimidiata in luce: ⁊ hac hora erit luna in. 4. solis: ⁊ sic accipimus sig̃nationē medietatis mēsis p̄ cōiūctionē lune cū sole: aut p̄ oppōnē eoꝝ: ita accipiemus sig̃nationē ei⁹ qd̄ accidet in quolibet 4.° mēsis a sua q̄rta. Et qn̄ videmus cōparationē vni⁹ ad aliud sciemus fortitudinē accn̄tis: vel ei⁹ māsuetudinē. ⁊ oia q̄ diximus alia. Sil'r expedit vt rectifices angulos in. 4. ⁊ iudicabis p̄ eos sicut iudicasti p̄ oppositiones ⁊ cōiunctiones.

¶ Eritq3 frequentius initiū alterationis q̄ figurat̄ tribus diebus anteq̄ sit cū sole luna: ⁊ forsan erit hoc opus tres dies qui sup̄ equaliū lōgitudinē accidet.

¶ Et erit principium significare mutationis vt plurimum: aut per tres dies anteq̄ luna sit cuz sole: ⁊ pōt accidere post p̄ tres dies: ita q̄ erit in elongatione partium equalium.

¶ Luna currit p̄ totū signū duob⁹ dieb⁹ cōpletis: ⁊ vna p̄te tertij. ⁊ h̄ posuit Ptol. diē cōpletū p̄p̄ breuitatē: ⁊ q2 v̄tus corp̄is lune ē an̄ vl' post p̄. 12. gradus. ⁊ p̄p̄ h̄ fuit tres dies. h̄ dcm̄ Ptol. itelligit̄ duob⁹ modis. p̄mus ē q̄ luna trāsit i sex dieb⁹ duo signa cōpleta: ⁊ trāseūdo p̄ duo signa p̄uenit ad tot numeros quot sūt in firmamēto. Et postq̄ ita est cōuenit q̄ applicet ad pūctū dn̄i signis i trib⁹ dieb⁹ anteriorib⁹: ⁊ i trib⁹ seq̄ntib⁹: ⁊ hora q̄ p̄uenit ad ip̄z mouet̄ sig̃natio illa. z⁹ ē q̄ v̄t⁹ lune voluit̄ cū v̄tute sol' ⁊ trib⁹ dieb⁹ an̄ applicationē: ⁊ ita remanet mixta vsq3 ad tres dies p⁹ suā applicationē: q2 corp⁹ sol' h̄z. 15. gradus an̄ ⁊. 15. post: ⁊ corpus lune. 12. an̄ ⁊. 12. post: modus tn̄ p̄mus magis cōcordat cū opione Ptol. q̄ scd̄s. nihilominus vterq3 h̄z suā rōnē.

¶ Itē dep̄hēdit̄ ex ip̄soꝝ duoꝝ societatib⁹ cuz stellis erraticis i his vel in alijs q̄litatib⁹ vt in trino ⁊ sextili.

¶ Simil'r sciemus hoc a participatione quā habebunt cum planetis in figura ⁊ quolibet horū statuum: ⁊ alioꝝ sicut est in sextili ⁊ trino.

¶ Inspice ad v̄ba Ptol. quō cōiungat̄ vnū cū alio: ⁊ q̄l'r posuit radicē sig̃nationis sp̄ ab applicatiōe lune soli. Nā i h̄ loco dicē voluit q̄ scir̄ possum⁹ id qd̄ accidet i mēse ⁊ i medietate mēsis a p̄ticipatione planetaꝝ hora cōiūctiōis vel oppōnis: postmo^m secut⁹ fuit h̄: dicēs. q̄ hēs īspicē p̄ticipationē planetaꝝ ⁊ signoꝝ cū luminarib⁹ hore. 4. aut. 6. aut trini: ⁊ tūc radix ē h̄ q̄ i q̄libz applicatiōe quā luna cū sole hēat: hēmus formare ascēdēs ⁊ āgulos ⁊ īspicē ad planetas ⁊ stellas fixas quō ip̄s⁹ hora morant̄ ⁊ adiūgēdo semp̄

rē pticularē cū vl'i ō mō q̄ sciam⁹ id qō scire volum⁹ anq̄ꝫ accidat. Ptol'. n. addit in hac ōni ōstratiōe nobis ꝛ glosaꝫ.

¶ Et q̄ hec naturalem ordinem imitantur.

¶ Quia hec que dico rem nālem sequuntur.

¶ Hoc qō dicē ē. q̄ qñ v'tᵘ sol' ꝛ lune cōmiscebit̄ erit v'tᵘ vīcēs planete q̄ dñabit̄ p mltas dignitates hora cōmixtiōis illiᵘ planete appebit opᵘ i rebᵘ q̄ sūt īter nos sic̄ inuenimus.

¶ Ad variationis aūt q̄litateꝫ puenjemus cum nāles similitudines quas habent signa ꝛ stelle que obseruantur: cum aere circūdante ꝛ ventis imitabunt̄.

¶ Et poterimus scire statū mutationis: sequendo ꝯcordātias nāles planetaꝝ quas accipiūt: ꝛ signoꝝ cū aere nos circūdante ac ventoꝝ.

¶ Uult dicē q̄ qñ īspiciem⁹ angulos ꝛ loca planetaꝝ hora q̄ duo luminaria vnū. s. alteri applicat: ꝛ sciem⁹ nāꝫ plāete dñantis q̄ iātū mutabit̄ res vl'is accipiēdo cōpatiōnē sui opis cū ope gubernatoris p̄mi ꝛ cū ꝓpetatibus aeris ꝛ vētoꝝ in illo ipe sciemus ex h̄ quātū augebit̄ res ꝛ minuet̄.

¶ Haꝝ v̄o q̄litatū pticl'ariū fortitudo q̄ q̄tidie fuerit: sic erit ꝓp̄e cū nō erratice stelle q̄ maioris claritatis ꝛ fortioris opis fuerīt mane vl' vespe in oriēte vl' occidēte f̄ꝫ solis affinitatē appebūt: ꝓpea q̄ hic i maiori pte q̄litates pticl'ares ad suas nās mutāt ꝛ alterāt.

¶ Et v'tᵘ hoꝝ statuū pticulariū q̄ erūt die q̄libet erūt ꝓprie a stell' fixis q̄ sūt lumīs ꝛ opis maioris cū appuerit vespe siue māe ex pte oriētis vl' occidētis respectu sol': ꝛ h̄ ē q̄ mutāt ꝛ reducunt vt plurimū status particulares in nā earum.

¶ Stelle fixe q̄ sūt maioris lucis sūt ille q̄ sūt p̄ᵉ magnitudis: ꝛ eas i v'tute secunt̄ stelle q̄ sūt 2ᵉ magnitudīs: ꝛ secūt̄ eas ille q̄ sūt 3ᵉ magnitudis. Nā cuilibꝫ haꝝ crescit v'tᵘ qñ mane appet sub radijs sol' aut vespe circa ad itrādūꝫ sub radijs: q̄ v'tᵘ cōmiscet̄ cū v'tute solis. Et manifm̄ ē q̄ q̄ꝫuis v'tus solis sit victrix: rēdit ad v'tutē q̄ stellaꝝ cōmiscent̄ cū eo. Silr̄ ꝛ de luna. Et postq̄ꝫ ita ē in stellis fixis magꝫ erit in planetis: ꝛ qñ cōmiscebimus res istas f̄m q̄ q̄libet die ꝯtingēt: sciemus īde accñtia pticularia cuiuslibet diei.

¶ Itē nō minᵘ erit h̄ cū luminaria i anguloꝝ aliq̄ fuerīt. Debilitates etenī ꝛ fortitudīes q̄litatū vniuscuiusq̄ꝫ hore ꝯtigēt cū i hīs locis luminaria ꝓcesserit. Sic accessus ꝛ recessus cū i hīs āgulis luna fuerit euenire ꝓbant̄: ꝛ mutatio dispōnū vētoꝝ ꝓp̄e: nō ē nisi apud cursūꝫ duoꝝ luminariū ad istos cardines: ꝛ est mutatio eaꝝ ad vētū ad quē declinat latitudo lune.

¶ Silr̄ erit h̄ nō minus eo qō diximus cū aliqō luminariū trāsiuerit p angulos: ita q̄ māsuetudo ꝛ fortitudo q̄ erit i statibᵘ cuiuslibꝫ tpis accidēt qñ trāsibūt luminaria p hec loca sic̄ recētia: ꝛ minutio sūt p trāsitū lune p hec loca: ꝛ mutatio statuū vētoꝝ erit ꝓprie qñ trāsibūt luminaria p hos angulos: ꝛ mutatio sua erit vento qui erit a parte vbi declinat latitudo lune.

¶ Uult dicē q̄ qñ aliqō luminariū trāsiuerit p aliquē angloꝝ q̄ fuerit i applicatiōe sua pᵃ sigñabit additionē vel minutionē accñtis applicatiōis: ꝛ additio erit qñ fuerit significatio sui trāsitus ipsamet sigñatio radicis: ꝛ minutio erit qñ fuerit due sigñes diuerse: ꝛ postq̄ꝫ ita ē qñ applicuerit gubnatori vtriusq̄ꝫ luminariū vl' ipi gradui signis faciet idē: ꝛ ꝯuenit vt scias q̄ gradus signis ē gradus luminaris qō ē sup trā: postmoᵐ gradus sol' ē gradus signis. Silr̄ f̄ꝫ fortitudinē āguli erit fortitudo rei ꝛ māsuetudo: qm̄ āgulus ascēdētis ꝛ. 10. hūt vi maiorē q̄ꝫ 7ᵘˢ ꝛ 4ᵘˢ. Et Ptol'. certificat dcm̄ suū: p id qō appet i recētia ꝛ minutiōe maris: q̄ qñ luna fuerit i vno gradu signis fac̄ additionē in recētia. v. g. qñ fuerit ascēdēs gradus ꝯiūctiōis vl' oppōnis p̄cedētis i introitu sol' i cācrū vl' aliō sigᵐ sp cū luna trāsiuerit p illud sigᵐ ōn̄rabit augᵐ Nili. Silr̄ sp cū applicuerit planete gubnatori: ꝛ cū trāsiuerit p locū ꝯiūctiōis vl' oppōnis q̄ fuit h̄ excepto si ꝯtiget alia maior sigñatio que disturbet. Silr̄ vēti mouēt̄ de vna pte ad aliā: hora qua trāsit aliqō duoꝝ luminariū p aliquē angulū ex angulis ascēdētis significationis f̄m pte ad quā declinabit latitudo lune.

¶ In oī āt loco scire debemus q̄ p̄ma gñalis occasio fortior est. Que v̄o sequunt̄ sūt accidētiū pticulariuꝫ occasiōes: eo q̄ opᵘ certissime verificat̄: ꝛ corroboratur cū stelle q̄ nāꝝ gñalium fuerint almudhebir in figura naturis particularium associabuntur.

¶ Et ꝯuenit q̄ itelligamus quolꝫ loco q̄ pria cā vl'is ē anterior: ꝛ q̄ seq̄t̄ ē cā pticulariū accidentiū. Et qñ inueniemus stellas gubernatrices nārū vl'iuꝫ q̄ ꝯcordēt cū naturis pticulariū in figura opus certificabitur ꝛ fortificabitur.

¶ Ult dicē q̄ qñ sciem⁹ accñs vl'e a cā maiorē v'tutē hñte ꝛ sciem⁹ accñs minᵘ eo a cā p̄mā seq̄nte: ꝛ ita ō maiori ad minᵘ ibimᵘ ōclināndo: ꝛ ō vl'i ad id qō ē pticulariᵘ donec ꝑueniamᵘ ad finē oluꝫ vnū post aliō ordināndo. Et cū h̄ fecerimᵘ īspiciemᵘ q̄s res iuenīemᵘ siles ꝛ accordatas ī vno ꝛ ponemᵘ eas ī vno loco ꝛ faciemᵘ h̄ totū rē vnā. h̄. n. faciemus qñ fuerīt duo sigñatores aut tres vl' ples in vna met hora. Et cū h̄ fecerimᵘ īspiciemᵘ cōpatiōnē suā ad nāꝫ illiᵘ tpis: ꝛ ad cāꝫ fortiorē: ꝛ id qō fuerit iudicabimᵘ f̄m illū q̄ vicerit: q̄ cū plēs sigñāt rē vnā q̄licūq̄ꝫ fuerit si acciderit q̄ alij plēs vl' stelle sigñent h̄ id qō ꝯcōdet cū pᵃ ꝯstellatōe ipa sigñatio fortl erit ꝛ certa: ꝛ si diuersi fuerit nihil certū erit nisi ab eo q̄ fortior fuerit: ꝛ magꝭ circa nāꝫ tpis i q̄ erit sigñaᵒ: h̄. n. ē i oībᵘ regᵘ gñal' quā te obsuar̄ ꝯuēit i oī loco.

¶ In signibᵘ q̄ ex alijs signis accipiunt̄. Cap̄. 13ᵐ.

Dixit Haly.

Jam demōstrauimus q̄ signalia supiora accidūt semp a v'tutibᵘ stellaꝝ ꝛ sp h̄ assilat̄ signale supiᵘ: ꝛ eiᵘ sigñatio v'tuti planete dñanti ꝛ signi sue. vñ Ptol'. ōdit nobis regulas i signalibᵘ supiorībᵘ vt sciamus p eas accñtia pticularia sic̄ ōdit nob regulas in signalibus istis: vñ sciamus accñtia vl'ia: eo mō q̄ fecit in planetis ꝛ stellis fixis.

Valet q̄dē in significationū particularium prognosticatione signacula que sūt circa solem ꝛ lunam ac stellas obseruare.

¶ Magnū tenēt ꝓficuū sigñones pticulares ꝓnosticationū dū īspicit̄ i signalibᵘ apparētibᵘ circa solē ꝛ lunā ac stellas fixas i suo tpe.

¶ Inspicē in signalibᵘ supioribus q̄ sūt circa solē ꝛ lunā ac stellas lucētes: magnū adducit ꝓficuū pro sciēdo accidentia pticularia: q̄ cū oīe ꝯtigūt anq̄ꝫ sint: qm̄ hec signalia iuuant in sciendo cōplōnē vincētē: ꝛ id qō in aere fit p eā.

¶ Illō ēt qō ex hīs accidit soli īuestigāda notitia diurnaliū q̄litatū cū emergit. In cognitiōe v̄o q̄litatū nocturna liū ꝑscrutāda cū occiderit obseruare ꝯuenit.

¶ Et ꝯuenit q̄ īspiciamus in eo qō accidit ex h̄ ad solē: qñ ascēdit pro sciēdo ea q̄ erūt de die: ꝛ qñ occidit pro sciēdo ea q̄ accidunt de nocte.

¶ Qñ

¶ Qñ sciem⁹ per significatores quarti anni ⁊ q̄rti mensis accidétia q̄ erūt in aere sicut vētī ⁊ pluuie: ⁊ voluerim⁹ scire de tertio ea que ex his accidūt oī die: inspiciemus qñ sol mane ascendit ⁊ ad fumositatē q̄ adiungit circa ipm. nam id qđ accidet ipo die: ꝯcordabit cū fumositate illa: ⁊ si fuerit fum⁹ sicc⁹ sciemus ꝙ accidēt ipsa die venti ⁊ talia: ⁊ si humidus sciem⁹ ꝙ erit mollities pluuie: ⁊ res tales: ⁊ accidet in pte qua fumus magis fuerit adducta vis.

¶ Ad sciendas vō qualitates quaꝝ spatia ꝓlongant horas societatū luminariū in figura cōsiderabimus: eo ꝙ vnaqueq; figuraꝝ q̄litatē que fuerit a hipsa hora vsq; ad horam in qua luna fuerit: in figura que eā sequitur in maiori parte significat.

¶ Et inspice ꝓ sciēdo ea q̄ mltū durāt ī horis qb⁹ sol hȝ ꝑticipationē cū luna ī figura: q̄ q̄lȝ figura denūat vtplim statū q erit ab ipsa hora vsq; ad horā q̄ se lūa pōit ī figura postmodū veniētē.

¶ Qñ luna hūerit ꝑticipa^cm cū sole ī aliq̄ figura ligaī inde q̄dam v̄tus que nō soluit nisi per aliā figurā ex his q̄ soluunt eā sicut mōstrauim⁹. Et postq̄ȝ ita est: cōuenit vt qñ apparuerit circa luminare faciēs significationē: aliud ex signalib⁹ supiorib⁹ ꝙ duret significatio illa: donec veniat alia figura: ⁊ hoc iam bene docuimus.

¶ Cū sol igit̄ orieī vel occidet: ⁊ ipse clarus fuerit: ita ꝙ nō tegaī ab aliquo: liber a nubibus: serenum tempus significabit: ⁊ si eius circulus diuersoꝝ colorum fuerit: vel ad igneū ruborē declinauerit: aut si solis radij qui ab ipso ꝓcesserint vel qui circa ipm sunt rubei fuerint: aut si nubes q̄ soles dicunī in vna parte solis apparuerint: ⁊ colorē nubium ad ruborē declinantiū habuerint eiusq; radij in longū extēsi fuerint: ⁊ ab inuicem extra circuluȝ separati: ventos fortissimos quoꝝ flatus ꝓcedūt ab angulis in qbus hec signa que diximus apparebunt: significabunt.

¶ Quia qñ sol ascendit vel se ponit extñs clar⁹ ⁊ limpidus sine nubib⁹ ⁊ re alia ipȝ coopiente: significat serenū: ⁊ si circulus ei⁹ fuerit diuersoꝝ coloꝝ vel trahēs ad vermiliū: sicut ignis aut ꝙ sint radij venientes a sole: vel qui sūt circa eū de vermilio: aut ꝙ sint nubes q̄ dicte sunt soles ab vna pte eius: ⁊ assimilenī colori nubis tendētis ad vermiliū ⁊ fuerint radij ei⁹ extēsi ⁊ longi: significabūt vētos fortes: ⁊ hi vēti mouebunī a parte qua h̄ signalia apparebunt.

¶ Claritas solis qñ ascēdit ⁊ occidit monstrat ꝙ aer est oī fumositate limpidus: ⁊ ꝓꝑ hoc qñ ascendit mōstrat ei⁹ claritas ꝙ ipsa die fiet serenū. Et si clarus fuerit qñ se ponit: mōstrat ꝙ nox erit serena. Et qñ circulus solis fuerit diuersoꝝ coloꝝ oñdit fumositatē de nā mercurij. Et si tēdit ad vermiliū ignis ⁊ fuerint radij veniētes a sole vel q circa ipm fuerint de vermilio monstrat ꝙ fumositas est de nā marti. Et si nubes q̄ sūt dicte soles sūt ille q̄ reuerberāt radios solis. Et qñ tendūt ad vermiliū significāt ēt ꝙ fumositas est de nā martis. Silr̄ si radij solis fuerint extēsi ⁊ longi: demūrant fumū siccū ⁊ longū: ⁊ hec oīa vētos fortes demonstrant. Et ꝙ mouebunī a parte ipsoꝝ signaliū.

¶ Qz si niger ascenderit vel ad viriditatē declinans aut nubilosus occiderit vel circa ipsum vn⁹ vel duo circuli fuerint: seu circa se nubes q̄ soles appellanī habuerit: eorūq; radij declinantes ad viriditatē: vel nigri fuerint: aerē hyemalē ⁊ pluuias indicabūt.

¶ Et si niger ascēderit: aut ꝙ tēdit ad viridē vel occiderit cū nubib⁹: aut habuerit ab ambabus ꝑtibus nubes q̄ dicte sunt soles vel radij q de sole exeūt tēdūt ad nigredinē: aut viridem significabit aereȝ hyemalem ⁊ pluuias.

¶ Sol qñ ascēdit vel occidit si appuerit niger vel viridis: d̄mōstrat ꝙ fumositas q̄ ē circa eū ē de nā saturni. Et silr̄ si nubes q̄ reuerberāt radios fuerint viridesvel ad nigredinem tēdūt. Et ꝓpter hoc significāt hec qñ apparent in ascēsu solis ꝙ dies erit pluuiosus: ⁊ si apparent cū occidit erit nox pluuiosa: ⁊ tota significatio signaliū supioꝝ p̄t eē certa si ꝯcordauerit cū figuris p̄mis luminariū q̄ tales habeant significationes ⁊ per oīa sic intelliges.

¶ Item in luna ea die que trib⁹ dieb⁹ ante ꝯiunctionē: ⁊ que totideȝ ante p̄uentionē ⁊ totideȝ ante dicothomitatem: necnon que tribus post has horas fuerit eiusdem locū obseruare debemus.

¶ Et ꝯuenit ēt vt inspicias ad locū lune die. 3. añ ꝯiunctionē vel oppōnē. Et tertia qñ sit dimidiata in luce: vel. 3. die post has horas.

¶ Postq̄ȝ ōdit nobis signalia solis: dat nūc nobis illa lune ⁊ q̄liter sciem⁹ accñtia durātia ⁊ venientia p figuras cum luna: ⁊ p̄cepit nobis aspicere ad lunā die tertia añ figuraȝ: ⁊ tertia post: ⁊ si lunā videbim⁹ cū significatione tali. iudiciū erit certū: ⁊ si diuerse fuerint tenebim⁹ nos ad fortiorē rōnem ꝙ hoꝝ trium dierum iam demonstrauimus.

¶ Cū igit̄ apparuerit: si subtilis ⁊ clara nitidaq; videbit̄ ⁊ nihil fuerit a quo circundeī serenū significabit: sed si subtilis fuerit: ⁊ rubea: totumq; qđ nō illuminaī ex ea claruȝ apparuerit: ⁊ q̄si moueri videaī: ventoꝝ flatus ex ea pte versus quā ipsa declinat venturos significabit. Sed si nigra fuerit vel viridis ⁊ spissa hyemalem aerē atq; pluuias nuntiabit.

¶ Et si clara fuerit: ⁊ circa se nō tēuerit rē aliquā denūat serenū: ⁊ si fuerit subtilis vermilia ⁊ ꝙ remanet de suo circulo siue luce sit clarū assimilando qđ moueaī significat motū ventoꝝ a pte ad quā d̄clinat: ⁊ si fuerit nigra vel viridis spissa significat aerem hyemalē ⁊ pluuias.

¶ Qñ luna fuerit subtil' ⁊ clara: ⁊ circa se nō tenuerit circulū aliquē: nec nubē: demūat ꝙ aer est fumositatib⁹ lipidus. Et si fuerit subtilis vermilia signat ꝙ fumositas circa eā ē de nā marti ī siccitate: ⁊ si ps sui circuli ī q̄ nō ē lux clara fuerit assimilās ꝙ moueaī signat fumositatē siccā q̄ mouet: ⁊ ꝓꝑ h̄ signat cursuȝ vētoꝝ a pte q̄ est ipsa fumositas: tū si luna nigra vł viridis fuerit spissa signat ꝙ fumositas q̄ adiungiī circa ipaȝ ē de nā saturni: ⁊ ꝓꝑ h̄ signat aereȝ hyemalē ⁊ pluuias. ꝯueīt. n. vt adiūgas hec oīa cū signationib⁹ planetaꝝ d̄ñantiū ī figuris duoꝝ luminariū: ⁊ ꝙ totū adiūgas cū ꝓprietate q̄rti āni: ⁊ mensis: ⁊ ei⁹ qđ diximus.

¶ Item ꝯuenit vt circulū q circa eaȝ formaī attendamus ꝙ si vn⁹ fuerit ⁊ clarus ac pedetentiȝ abbreuieī aerē clarū designabit. At si duo vel tres fuerint hyemalē aerē demōstrabunt. ꝙ si ad clarū ruborē declinauerint ⁊ quasi abscisi fuerint hyemalē aereȝ qui ꝑ validos ventos fiet: annuntiabunt.

¶ Et ꝯuenit ēt vt aspicias ad circuluȝ q fit circa

cã:qz si fuerit vnus τ clar⁹ q̄ paulatim destruat significat aeris claritatẽ: τ si fuerint duo vel.3. significãt aerẽ hyemalẽ: τ si tẽdit ad vermiliũ circulũ: τ fuerit intercisus significat aerez hyemalem venientem per fortes ventos.

¶ Qñ circulus est vn⁹ dmr̃at q̄ fumositas est pauca in aere: τ qñ plures sũt demõstrat q̄ in fumositate est grossitudo τ spissitudo: qz multi circuli fiũt: qz radij reuerberãt.s. vnus ad aliũ. Et vermilitudo circuli demõstrat fumositatẽ de nã mar. τ qñ est itercisus demõstrat motũ fumositatis: τ pp̄ hoc q̄libet harũ rerũ significat vẽtos fortes.

¶ Si autem turbidi τ spissi fuerint hyemalẽ aerẽ qui per ventinuium erit indicabunt.

¶ Et si fuerit turbidus spissus: significat aerem hyemalẽ cum grandine minuta.

¶ Spissitudo circuli sign̄at fumositatẽ spissaz frigidaz de nã saturni: τ pp̄ h̄ faẽ aerẽ hyemalẽ cũ nubib⁹ τ venustas.

¶ Et si ad nigrã viriditatem abscisi declinauerint aerẽ hyemalẽ qui per vtriusq̄ occasionẽ accidet significabunt: cumq̄ plures circuli fuerint: plura erũt s̄m hec que prediximus.

¶ Et si tendit ad viridẽ cũ nigro τ fuerit itercisus demõstrat aerẽ hyemalẽ his rebus duab⁹: τ quãto plures fuerint circuli s̄m hec res quas diximus erunt multe.

¶ Nigredo τ viriditas circuli demõstrat fumositatẽ frigidã τ spissaz in aere: τ cũ est itercisus dmr̃at motũ h⁹ fumositatis: τ cũ h̄ duo adiungunt̃ demr̃ant aerẽ hyemalẽ: qui erit cũ vẽtis fridis τ nuib⁹: τ mlti circuli dmr̃ant fumositatẽ multã τ spissaz: qz vn⁹ reuerberat radios ad aliũ: τ pp̄ hoc significant multi rei fortitudinẽ quã demõstrant.

¶ Circulus itẽ qui circa erraticas stellas τ ex nõ erraticis circa lucidas apparebit: ea q̄ colorib⁹ ipsoꝝ circuloꝝ τ eaꝝ q̄ circũdãt naturis assilant̃ significabit.

¶ Silr circulus q̄ fuerit circa p̄litas τ stellas lucentes demõstrat res cõcordantes cũ coloribus ipsis circuloꝝ: τ cũ naturis eos cõprehẽdẽtib⁹.

¶ Hoc dictũ nõ idiget glosa: qz iã demr̃atũ est. Silr p̄t itelligi q̄ q̄libz stellaꝝ trahit ad p̄tẽ suã fumositatẽ ꝯcordantẽ cuz sua nã: τ qñ appuerit h̄ fumositas multa in p̄te alicui⁹ eaꝝ demõstrat q̄ virtus illius stelle vincit: τ sciemus quale erit accidẽs per colorem fumositatis illius.

¶ Stellas ẽt nõ erraticas vt pliades alfeca τ his similis nobis obseruare ꝯuenit: q̄ten⁹ eaꝝ in qb⁹ q̄z plures stelle adinuicẽ appropinquãt collectiões ispiciamus: τ vt eaꝝ colores absq̄ q̄ntitate ꝯprehẽdamus.

¶ Et ꝯuenit vt ispiciamus ad stellas fixas: τ ad illas q̄ multũ sũt ad vnitatẽ vnaz circa aliã: τ q̄ ispiciam⁹ ad eaꝝ magnitudines τ colores.

¶ He stelle sũt: q̄ꝝ vna stat circa aliã sicut stelle geminoꝝ τ scorpionis. vbũ aũt ꝑto. glosa hac nõ indiget in hoc loco. si glosam intellexisti aliã sup̄ eo toto q̄d diximus.

¶ Haz cũ apparuerint τ ipse maioris luminis maiorisq̄ q̄ntitatis solito fuerint vẽtoꝝ flatus ex ea parte in qua ipse constituunt̃ significabunt.

¶ Ita q̄ qñ apparuerint maioris τ maioris lucis q̄z solẽt significant cursuz ventoꝝ a p̄te qua sunt ipse stelle: a quacunq̄ parte sint.

¶ Hoc est pp̄ q̄litates fumositat sicce qb⁹ fiũt vẽti: τ qñ h̄ fum⁹ penetrat radios visus sicut ꝓbatũ est in 5⁹ tractatu aspectuũ: appent stelle maioris τ minoris lucis q̄z soleant.

¶ Silr nãq̄ nõ stelle q̄ ꝓprie assilant̃ aladebs velut ille q̄ nathra vocant̃ que τ p̄sepe dicunt̃: τ his silia: cũ in sereno tp̄e fuerint quasi nõ apparentes vel spisse multas pluuias: τ aerẽ hyemalẽ indicabunt. At si clare fuerint τ fulgide ventos validos annuntiabũt.

¶ Silr stelle nebulose ꝓprie sic̃ stelle q̄ dr̃ p̄sepe τ alie tales si assilabunt̃ cooperte ẽt tp̄e sereno q̄ vix appeant vel q̄ sint spisse significãt inundatas aquas τ aerẽ hyemalẽ. Et si clare fuerint resplendẽtes significant fortes ventos.

¶ He stelle sũt q̄ stãt vna.s. circa aliã τ sũt in magnitudie 6ª aut ex nebulosis: τ qñ ascõdite fuerit q̄ vix appeãt in tp̄e claro q̄ sibi illũinare nõ h̄ũt dmr̃ant q̄ ẽ in aere fũositas hũida q̄ tp̄z ipeditne ipas h̄ñ videas: τ iõ sign̄ant pluuias.

¶ Modus ẽt illaꝝ reꝝ q̄ in aliq̄bus tp̄ibus ex habitudinibus alijs ꝯtingũt silr est. Laudate nanq̄ stelle q̄ assilant̃ aladeba ventos τ aeris siccitatẽ semp̄ ostendunt: erit ẽt illi⁹ q̄d ex hoc ꝯtinget fortitudo s̄m illarũ reꝝ multitudinẽ τ ipsaꝝ spatij lõgitudinem.

¶ Silr ea q̄ aliqñ appent d signalib⁹ sic̃ stelle comate semp̄ aeris sign̄ant siccitatẽ τ ventos: τ q̄ ide accidet erit s̄m multitudinẽ harum rerũ.

¶ Stelle comate τ albançadere oẽs fiũt de fumo sicco. Et si appuerint nebulose dmr̃ant q̄ spissitudo est pauca i ipa fumositate: τ pp̄ h̄ sign̄ant he res vẽtos mltos τ aeris siccitatẽ: τ erũt venti τ aeris siccitas s̄m magnitudinẽ comete τ albãçadere: τ durabũt s̄m tp̄s quo durabunt.

¶ Ac stellaꝝ iaculatio τ eaꝝ currere si ab vno anguloꝝ fuerit vẽtoꝝ flat⁹ illa ex p̄te futuros significabit: τ si ex diũtib⁹ angulis appuerint: inordinatos vẽtos ãnũtiabit q̄ si a.4. angulis videbit̃ aerẽ hyemalẽ: ex multis diũtijs iudicabit: ita q̄ ide tonitrua: corufcationes: τ his similia ꝯuenire nõ dubitabimus.

¶ Et cursus stellaꝝ si fuerint de vno angulo significãt cursuz vẽtoꝝ a p̄te illa: τ si cucurrerint de angulis diuersis significãt vẽtos q̄ sine ordinatione cucurrẽt. Et si cucurrerint de q̄tuor angulis sign̄ant diuersuz aerẽ hyemalẽ: ita q̄ perueniat ad tonitrua τ relampagos τ talia.

¶ Iã demr̃auerũt Arist. τ Theophrast⁹ q̄ stelle albãçadẽ fiũt de fumo sicco: τ q̄ vẽti silr fiũt de h̄ fumo. Et postq̄ manifestũ ẽ q̄ mlte stelle albãçadere demr̃ant mltos fumos siccos in illa p̄te q̄ appent: ꝑ hec sign̄ant cursuz ventoꝝ a p̄te illa. Angli vo de qb⁹ locut⁹ est in h̄ loco st illi q̄s dixim⁹ eẽ iter septẽtrionẽ τ occñs τ oẽs alij q̄tuor anguli.

¶ Eodẽ quoq̄ mõ cũ nubiuz qualitates lane floccis assimilabuntur: hyemalẽ aerez fortassis significabũt.

¶ Et similiter nubes que assimilant̃ velleribus lane significant aliqñ aerem hyemalem.

¶ Si nubes tales fuerint facte sũt de fumo mltũ spisso ici: τ h̄ fumositas ꝯsuenit aerẽ facere hyemalẽ τ maluz.

¶ Iris ẽt q̄ q̄ñq̄z vi: cũ in serenis tp̄ib⁹ appuerit: aerẽ hyemalẽ p̄signabit: cũq̄z in tẽporib⁹ hyemalis aeris formabitur: serenum nuntiabit.

¶ Silr arcus q̄ aliqñ appet si appuerit tp̄e sereno aerẽ hyemalẽ demõstrat: cũq̄ in tp̄ib⁹ hye-

malis aeris formabit serenū annuntiabit.

¶ Arcus fit in aere per reuerberationē radij visus: z p roāe aq̄ in luce solis: z qñ appuerit in tp̄e sereno demrat adiunctamētū fumositatis aq̄se in aere būide: z qñ aer ip̄e ispissat fit pluuia: z tp̄a byemale: z si appuerit in tp̄e fortis pluuie aeris byemalis dem̄rat q̄ fumositas q̄ adiūctata est in aere: z minuit: z detamat: z p̄pter hoc significat serenū.

¶ Gn̄aliter aūt dicim⁹ q̄ in maiori p̄te p̄prij colores qui appent in aere q̄litates sil̄es accidētibus p̄dictis coloribus significatis indicabunt.

¶ Et dico gn̄al'r q̄ plures hor̄ color̄ p̄prior̄ q̄ appent in aere sign̄ant res ꝯcordātes cū accn̄tibus q̄ significauerunt colores quos diximus.

¶ In hoc loco adiunxit Pto. q̄c q̄d dixit an̄ z dixit q̄ color fumositatis q̄ adiūgit̄ in aere dem̄rat q̄ accn̄s ꝯtigit p̄ eū.

¶ Nec igit̄ vl'ti inuestigatiōe rer̄ gn̄aliū z p̄ticularium gn̄ali mō p̄dicta sūt. In subsequētib⁹ v̄o natiuitatū p̄gnosticationē velut ordo postulat explanabimus.

¶ Hoc est id q̄d diximus in demōstratione gn̄ali rer̄ vl'ium z p̄ticulariū: z nos notabimus p̄gnosticationes que erunt in natiuitatib⁹ hoīum s̄m q̄ huic ordinationi conuenit.

¶ Pto. p̄fecit p̄ie z^m cū h̄ dcō q̄d dixit q̄ p̄nosticationes vl'es z p̄ticulares q̄ accn̄t i q̄lz regiōe z q̄lz ciuitate erūt p̄ ea q̄ diximus. Et postq̄ ille c⁹natiuitas vl' etas ꝯcors fuerit cū accn̄te recipiet ip̄z accn̄s: ꝯuēit vt loq̄t̄ i natiuitatib⁹. ¶ Ego aūt cognoui p̄ bono addere i h̄ trac. v̄ba Hermet q̄ dixit i li⁹ suo de accn̄tib⁹ res d̄ q̄b⁹ iuuare nos possum⁹ i p̄nosticatiōib⁹ vl'ib⁹. Dixit Hermes ordia sign̄atores. p̄ fortiorē: postmo^m debiliorē: q̄z q̄lz eor̄ h̄z p̄ticipationē in signe cū eo q̄ fortior ē. Et dixit qñ fuerit p̄l'te eq̄liū dignitatū aspiceq̄s eor̄ erit i ascēdēte vl' iō. vel si se aspicit cū aliq̄ luīnariū: z illū accipies p̄ sign̄atorē: z dixit q̄ s̄m status cuiusq̄ p̄l'te: hora sign̄atoris erit stat⁹ illi⁹ in q̄ dn̄at̄ ille p̄l'ta: q̄z si sol fuerit in ꝯ^a. sign̄abit motū regū d̄ vna terra ad aliā: z si applicuerit ei fortūa erūt sua itinera p̄ bono z p̄ pace: z si ei applicuerit ifortuna: erūt p̄ guerra z malo: z dixit sol est significator regū z luna qñ fuerit i signo ꝯ^{ie} solis est sign̄ator filior̄ regū: z dixit q̄ iuppiter est significator magnor̄ hoīuz z iudicū ac religiosor̄ z sapiētū: z si fuerit ifortūat⁹ q̄liscūq̄z sit eor̄ istis q̄r̄ fuerit nā illi⁹ ifortūe. Et dixit inspice ad oēm gētē z reges a dn̄o dom⁹ illi⁹ q̄ dn̄at̄: z dixit qñ fuerit gub̄nator fortūa: z vadit ad ifortunā erit mutatio de bono i malū z eō: z dixit qñ aliq̄s p̄l'ta vl' aliq̄d signū fuerit ifortūa hora signis: oīs res i q̄ dn̄abit erit ifortunata: z erit m̄ltū peior si retrogradabit̄ ifortuna i signo sign̄ationis: z dixit qñ aliq̄ ifortūa fuerit i exaltatiōe alic⁹ p̄l'te ip̄edier m̄ltū illos q̄ sūt in p̄ticipatiōe illi⁹ p̄l'te; q̄z si signū arietis nocebit̄ ab aliq̄ ifortūa nocebit gregib⁹: z vacc[illegible]oīb⁹: messib⁹ z arborib⁹. Et dix̄ ispice hora signi loca oīuz p̄l'tarū: z p̄ illū quē iuenies maioris po^c dic q̄ gētes q̄ fuerit h⁹ regiōis erūt lete z bn̄ fortūate: z maxīe si fuerit idē p̄l'ta in loco bono ascēdētis: z d̄ die i bono aspectu solis z de nocte lūe: z sil'r si fuerit d̄ bono aspectu cū ifortunis erit maioris po^c op⁹ suū: z si d̄ malo: erit d̄bili⁹ op⁹ suū. Et dixit qñ retrogradabit̄ in fortūa in exaltatiōe alicui⁹ p̄l'te z trāsiuerit p̄ gradū exaltatiōis nocebit gētib⁹ q̄ fuerit i regiōe illi⁹ p̄l'te. Et sign̄at q̄ rex regiōis illi⁹ faciet sup̄bias z maleficia: q̄z qñ p̄l'te illi⁹ retrogradus est sic ille q̄ exit d̄ obediētia: z peior retrogradatio p̄l'tar̄ ē saturni z marti. Et dixit: aspice a regib⁹ z a gub̄natore z magnatib⁹ z potētib⁹ a p̄l'ta q̄ eū sequit̄ i v̄tute z p̄p̄lo a p̄l'ta. z^o in v̄tute si p̄ticipationē h̄uerit vn⁹. s. cū alio i signe. Et dixit s̄p eū mutabit̄ gub̄nator d̄ domo alic⁹ p̄l'te vl' exaltatiōe siue trigono: aut d̄ trino suo rectifica hora illa ascēdēs z ispice si fortune ispexerit gub̄natorē a 10^a rex magnū bonū h̄ebit z eū oēs reges timebūt z erit illō bo^m s̄z p̄l'tā aspicietē: z si fuerit masculin⁹ erit baronū z si feminin⁹ mulierū: z si fuerit d̄ signo regali erit regū. z si fuerit signor̄ magnor̄ hoīuz erit taliū: z si vilium erit taliū: z si fuerit a z^o erit ex p̄te h̄ueri z diuitiar̄: z si fuerit ab ascendēte erit de reb⁹ de q̄b⁹ se itromittūt. Et dixit: p̄l'ta direct⁹ sign̄at pacē: z q̄ ē in illa noc faciet rixas z bella retrograd⁹ fac̄ oē dān̄ū z malū: z qñ fortūa fuerit retrograda affirmat malū suū z auget ip̄z: z qñ p̄l'ta q̄liscūq̄z sit h̄uerit hora signis ad sp̄ē aliq̄ cū duob⁹ luīnarib⁹ vl' cū vno vicēt illi q̄ s̄t illi⁹ p̄l'te. Et dixit: si gub̄nator eclipsis fuerit i angulo sign̄at q̄ accn̄s ānis durabit: z si fuerit i seq̄nti angulo: mēses: z in cadēn dies. Sil'r si gub̄nator fuerit i angulo ei⁹ sign̄atio erit magna z durabit multū: z si fuerit cadēs erit pauca z durabilitatis modice: z sig^m mobile sign̄at q̄ cito exit z fixū tarde: z illō duor̄ corpor̄ sign̄at q̄ erit mediānū: z p̄l'ta festin⁹ sign̄at festināciā: z tardus tarditatē: z qñ dān̄ati fuerit dn̄i trigōi gub̄natoris mō indices nascēti tp̄e illi⁹ signis aliq̄d bonū: z qñ fuerit i malo loco sol dānat⁹ hora signis: h̄ebūt reges ifirmitates: dolores: z tristicias: z mutationēz de vna terra ad aliā: z maxīe qñ ille q̄ dn̄at̄ fuerit dānat⁹ in signe p̄ cōbustionē vl' rē aliā: q̄z qñ p̄l'ta q̄ dn̄at̄ z sol dānati fuerit sign̄ant dān̄ū negocior̄ regū ac populi z magnatū. Et dixit qñ p̄l'ta fuerit in p̄n^o signi op⁹ eius erit cito: z si latitudo p̄l'te septētrional' fuerit erit sign̄atio sua maior z durabit tp̄e lōgiori: z si meridiōal' fuerit eō. Et dixit q̄ oēs p̄l'te mittūt ad luīaria posse suū nisi p̄l'ta m̄ltas v̄tutes h̄uerit suū augētē posse. nā tē mittit luīnare posse suū ad eē. Et dixit: qñ mars posse h̄uerit i eclipsi fac̄ lites z iuerfectiōes: z si iuppit̄ dicas eē bo^m. Et dixit hora signis aspice p̄p̄lo ab ascēdēte z suis datijs a z^a: z suis p̄pings a 3^a: z suis filijs a 5^a: ifirmitatib⁹ a 6^a: inimicis suis z mulierib⁹ a 7^a: z totū aliō ē de h̄ mō: z s̄m q̄ iuenies oēz domuz erit ei⁹ significatio: q̄z si dn̄s ꝯ^e fuerit cadēs z iouē aspexerit sign̄at itinera. Sil'r ascēdēs eor̄ q̄ sūt i oriēte: z 10ª eorū de meridie: z 4ª eor̄ de septētrione: z 7ª eor̄ d̄ occn̄te. Et dixit: qñ adiūgent̄ due fortūe i vno signo z fuerit ipedite luna exn̄te secū: si signū ip̄m fuerit terrenū erit terremot⁹ magn⁹ z ruina ciuitatū z pietū: z si aq̄uz: valde magnū dān̄ū accidet z forte nocu^m i aq̄s: z h̄ mō erit dic q̄lz s̄z q̄ ei ꝯuenit. Et dixit: qñ mars potēs z oriētalis fuerit vincēt illi q̄ s̄t in oriēte morātes in occidēte eor̄: z si potēs occn̄talis vincēt illi de occidēte morātes in oriēte eor̄. Et si guerra fuerit iter illos de occn̄te z oriēte: aspice si saturn⁹ z iuppiter festini fuerint v̄tute: oriētales erūt victores festini: z si fuerint tardi lis p̄longabit̄ iter eos. Et si duo p̄l'te fuerint in signo duor̄ corpor̄ erit lis i multis terris vl' m̄ltotiēs. Et si fuerit in signo fixo erit lis leuis: z si in mobilib⁹ erit magnū z forte opn̄ū i terra. Et dixit qñ mars fuerit retrogradus ꝯtra saturnū hora sign̄atiōis accidet lis m̄ltū magna z guerra fortis: z elōgabit̄ lis donec cōpleat̄ tp̄s significatiōis: z scias q̄ saturnus ē valde peior de nocte q̄ de die: z mars peior d̄ die q̄ d̄ nocte. Et dixit q̄ caput dracōis est calīn: z cauda frida. Et si saturnus se cōiunxerit cū cauda hora sign̄ationis demōstrat famē z forte frigus s̄m rē in q̄ ꝯcordauerit sig^m suū: z si fuerit in piscib⁹ accidēt i hoīb⁹ expauētatiōes: magn⁹ met⁹ z grādis d̄fect⁹ piscaminis: z accidēt hoīb⁹ religiosis dolor magn⁹ z tristitie: z si mars eos aspexerit interficiet eos: z si ven⁹ eos aspexerit erunt subtil: z si sol rex appodiabit se de ip̄sis. Et dixit q̄ qñ p̄l'ta alicui⁹ gētī ipedit⁹ fuerit hora signis: si signū fuerit humidū erūt ipedite p̄p submersionē aquar̄ z humiditatū: z si fuerit siccū p̄p siccitatē z vētos: z si ea mercuri⁹ aspexerit ex[illegible] infortuna erit aq̄ circa eos: z nō poterūt eam h̄ie: z si

saturnus eũ aspexerit cũ doloribꝰ morient̄ vētoꝝ ⁊ dela-
sciradas: ⁊ si mars aspexerit morient̄ cũ spata ⁊ igne. Et si
fuerit mars i signo duoꝝ corpoꝝ morient̄ cũ sagittis ⁊ re
bus diuersis. Et dixit si aspexerit fortūe ⁊ ille ð sub radys
signãt ꝯtrũ eiꝰ qð signauit fortuna: ⁊ si īfortuna a loco suo
aspexerit erit malũ ꝑ latrōes: ⁊ qñ fortūe aspexerit exñtes
retrograde aut i statiōe sub radys bereses signãt ⁊ aliqd
litis: ⁊ qñ signatio fortunaꝝ ⁊ ifortunaꝝ fuerit ꝑ vnũ eq̃le
signãt ꝙ gēti ꝓueniet bonũ ⁊ maluz in vno. ⁊ dixit ꝙ qñ
mercuriꝰ dānatꝰ fuerit signãt ꝙ scribe ⁊ seruiētes ꝯsultēt
regi vt faciat iniustitiã: ⁊ si mars mercuriũ aspexerit in ħ
statu signãt multos latrones. Et dixit ꝙ qñ luna marte3 ⁊
mercuriũ aspexerit signãt ꝙ gētes guerreiantes iter sepe-
tem treguas. Et dixit ꝙ qñ pl'ta magnatuz ⁊ ppl'i fuerit in
fortuna exñs retrograda: vel in statiōe ⁊ aspexerit aspectu
malo dñm regiōis surgēt boīes q nō sũt de sua terra: ⁊ ini-
mici sui: ⁊ si aspectꝰ fuerit de trino vl sextili erunt inimici
sui boīes de sua domo: ⁊ sui ꝓping: ⁊ qñ dānũ forte fuerit
aspice in q̃ loco fuerit oppō: ⁊ dic ꝓ certo ꝙ die ipsa morie
tur: ⁊ si fortune aspexerint iudica ꝙ rex vincet: ⁊ euadet ð
sua gēte nisi cadēs fuerit ipa ifortũa: ⁊ si mars sibi aspexe-
rit festinabit̄ mors sua: ⁊ si saturnꝰ hēbit ibi careere3 lōgo
tpe donec moriat̄: ⁊ si ambo aspexerit mars ⁊ saturnꝰ erit
captus ⁊ postmodũ iterfectꝰ: ⁊ si ħ fuerit in signo bicorpo-
reo iterficient̄ in carcere multi secũ: ⁊ si vna īfortuna fue-
rit in signo bicorporeo: ⁊ alia imobili nō erit vna sola vice
sed mltis: ⁊ erit damnũ in terra ipsa donec īfortuna exeat
de loco ipso: vel ꝙ aspiciat fortuna destruēs ꝯstellatione3
ipsa3. Et dixit cōuenit vt des cōparationē a signationibus
reꝝ ad signatiōes luminariũ: qꝛ si sol fuerit tardus: ⁊ luna
minuta hora signatiōis: ⁊ significatio demōstrauerit lites
ꝓlōgabunt̄ mltũ: ⁊ si sol fuerit festinꝰ ⁊ luna aucta lumie:
hora signatiōis erit res de cōuerso: ⁊ demrãte signatio-
nes lites exñdo de die: festinabunt̄ lites: ⁊ nō ꝓlongabun-
tur. ℭ Hic eni adiunximꝰ multa de dictis Hermetis de
qbꝰ ꝓficies: si deꝰ voluerit. Et expedit vt bñ ispicias ⁊ in-
telligas ea q̃ bñ diximus in istis duabꝰ ꝑtibus. Et si itelle-
xeris ea bñ scies id qð accidet in mūdo: de pauco vel mul
to: cum auxilio summi dei.

ℭ Hic ꝑficit̄ glo. Haly hebē rodã sup 2ᵃ ꝑte q̃drīᵃ Ptolo.

ℭ Incipit p̃mus tractatꝰ eiusdē sup 3ᵃ ꝑte q̃dripti Ptolo. ⁊ est 7ꝰ tractatus glo. Dixit Haly.

Iam glosauimus p̃mã ꝑtē ⁊ secūdã ꝑtē tracta-
tuũ: ⁊ demōstrauimus in eis rōnes verborum
Ptol. q̃breuiꝰ potuimꝰ: nūc aũt glosare voli-
mus eodē mō 3ᵃᵐ ꝑtē ⁊ 4ᵃᵐ: ⁊ dicemꝰ ꝙ Pto.
nobis mrãuit in his duabꝰ ꝑtibꝰ regulas qbus
sciamꝰ accñtia futura cuil3 ꝑsone tota vita sua: ⁊ q̃l3 tpe.
In vna.n. ꝑte demrãt nobis regulas q̃ accidūt in essentiã
hoīs in corpe suo: ⁊ in alia demrãt regulas accñtiũ q̃ ꝯtin-
gunt hoī ex̄ se. Et qñ hec ꝑfecit Pto. reputãt aliq ꝙ loq di-
misit i q̄ōnibꝰ elōnibꝰ: ⁊ silibꝰ. Et nos dicemꝰ ꝙ ħ oia mō-
strauit in id qð locutus est Pto. in ħ liᵒ: qñ qñ accipe vo-
luerimꝰ q̄ōnis vł elctionis ascēdēs: vel taliu3 aspiciemus
p̃nᵐ: ⁊ ħ est hora q̄ōnis interrogãtis: vel hora q̃ eligere vo
lumus aliqd: ⁊ aptabimꝰ. 12. domos: ⁊ pl'as sup illud p̃nᵐ ⁊
locũ ꝯiunctiōis vel oppōnis añtis: ⁊ ptes: ⁊ ispiciemus ad
hec oia qd significãt: ⁊ dicemꝰ ꝙ qð sit talis: ⁊ electio talis:
eo mō q̃ facimꝰ in natiuitatibꝰ ⁊ reuolutiōibꝰ suis. Et dña
q̃ est iter res istas est in ꝯiungendo signatione forme cum
m ĩ q̃ recipit. v̄ g. forma quã accipimꝰ ab eclipsibꝰ ⁊ ꝯiun-
ctionibꝰ pl'taꝝ sicut demōstrauimꝰ iã ꝑtinet ad accñtia ge
neralia sicut sũt leges: regna: ꝓlia: caristia: abundãtia victua
liũ: mortalitates: pestilētie ⁊ his silia. ⁊ forma quã accipi-
mus ab ascēdentibꝰ hoīu3 q nascunt̄: oñdemꝰ ꝙ ꝑtinet ad
accñtia q̃ ꝯtingunt cuiq3 hoīu3 ꝑ se. oñdemꝰ silr ꝙ forma

quã accipimꝰ a reuolōne natiuitatis: ꝑtinet ad accñtiã que
ꝯtingũt cuil3 hoi: quol3 ãno ꝑ se. Sic dmrãuimꝰ ꝙ forma
q̃ accepta est a reuolōne ãnoꝝ mūdi ꝑtinet ad accñtia q̃
accidũt mūdo quol3 anno ꝑ se: silr forma q̃ accepta est in
q̄ōne vel elōne ꝑtinet ad re in q̃ accidit accñs illð. Et post
q̃ ita est maneries hꝰ artis totiꝰ est ꝑtita ⁊ diuersitas non
est in alio: nisi materiebꝰ recipiētibꝰ accñtia: ⁊ cũ ita sit oēs
q̄ōnes ⁊ elōnes iclusę sũt in v̄bis Pto. q̃ locutꝰ fuit in nati
uitatibꝰ: ⁊ añ natiuitates: ⁊ si qs diceret si ita est vel fuisset
res ista conueniret ꝙ id qð narrauit in natiuitatibꝰ intra-
uisset in res gñales q̃s narrauit. Rñdemus ad ħ ꝙ res ita
est: sed necẽiũ fuit diuidere ⁊ iudicare res multas ꝑticula-
res in natiuitatibꝰ q̃s in gñalibꝰ non diuisit. ⁊ si qs diceret
ꝙ silr ꝯueniret diuidere in elōnibꝰ ⁊ q̄ōnibꝰ. rñdemꝰ ⁊ di-
cimꝰ ꝙ si res gñales eclipsiu3 ⁊ fortiũ ꝯiũctionũ pl'taꝝ cō
cordauerint cũ signationibꝰ natiuitatũ: ⁊ suaꝝ reuolutio-
nũ: graue erit reꝝ taliũ signationē destruere. Et postq̃ ita
est: q̄ōnes ⁊ elōnes nō hñt vim que qcq̃ valest in rebꝰ q̃s
significãt ille alie fortes: ⁊ ꝓpꝫ ħ supfluum est loqui in eis.
Nihilominꝰ pōt hō extrahere de eo qð p̃dictũ est in rebꝰ
necꝫ: ⁊ ꝓpea nō laborauit Pto. ad librũ in talibꝰ cōponē
dũ: qꝛ tenuit ꝙ ħ ars tota ꝑficeret̄ cũ eo qð narrauit: ⁊ ħ ē
veritas. vñ q bñ vsus est: ⁊ bñ studuit in ħ q̃driptito: ide
bene pōt extrahere oēs elōnes ⁊ q̄ōnes. Et postq̃ ħ mrã-
uimus redibimꝰ ad glosandũ v̄ba Pto. sicut incepimus.

ℭ Incipit tractatꝰ 3ꝰ libri q̃driptiti Ptol. in quo sunt decem ⁊ q̃tuor capl'a. Prohemiũ istius tractatus.

Postq̃ accidentia gñalia in his que ex
nostra obseruatione premissa sunt de-
monstrauimus: eo ꝙ eoru3 obseruatio
ad premittendũ est cōuenientioꝛ: qua-
liter futura rerum vniuscuiusq3 hoium
in suarum naturaꝝ ꝓprietatibus depre
hendamus nunc explanare nitemur. hec igitur pars
operis vocatur rerũ natiuitatũ ꝓgnostica.

ℭ Postq̃ narrauimꝰ ante ⁊ incepimus in acci
dentibus generalibꝰ: qꝛ est res cōuenientioꝛ: vt
ꝓponatur: modo oñdere volumus qualr sciri
possunt ea que accidunt cuilibet homini in sua
nã ꝓpria: ⁊ hec est pars huius artis dicta pro-
nostica natiuitatum hominum.

Accidentia gñalia sunt que accidunt vni genti vł
pluribꝰ in aliquo tēpore sicut terremo
tus: venti fortes: magna diluuia: inundationes riuoꝝ: no-
ue leges: noua regna: abundantia victualiũ: ⁊ carislia mor-
talitates: ⁊ pestilentie: fuga ⁊ depopulatio hominũ de vna
regione in alterã: prelia ⁊ robarie: conflictus. diuerse mor
tes: famis ⁊ gladij: submersio nauium: multiplicatio ma-
laꝝ bestiaꝝ: mortalitas animaliũ perfectibilium: guerre
regũ vniꝰ ꝯ aliũ: appitio nouoꝝ moru3 in hoibꝰ ⁊ talia. Et
iam oñdimꝰ ꝑ glosa3 ꝑti scðe: regulas oēs qbus scire pos-
sumus vnũqðq3 hoꝝ añq̃ accidat. Et manifestũ est: qñ
res talis h3 ius maius dicat̄ antiq̃ natiuitates: qñ gñalia
sunt maiorẽs v̄tutis ⁊ vincũt ꝑticularia: ꝓpꝫ qð cōuenit hu-
ius artis dñō accipere cōparationē ꝑticularis ad vle: ⁊ cũ
ħ sem ꝑ erit verbũ suum firmũ ⁊ iudiciũ rectũ.

ℭ Cor aũt istaꝝ duaꝝ spēꝝ vis in via operis ⁊ sciētie
sit vna scire nō est incōueniens. Naz solis ⁊ lune stel
larumq3 motus vniuscuiusq3 propij ⁊ generalis ac-
cidentis est occasio. differētia v̄o naturaꝝ eoru3 que
p̃dicta sunt ⁊ motuũ ꝯsimiliũ ⁊ obseruatio quos ⁊ ce
lestia mouēt: ⁊ ea que ipsa circundant est occasio per

quā erit horꝫ accidentiū pronosticatio.

¶ Cōuenit vt sciamus: q̄ virtus harū duaꝝ ma nerieꝝ est vna in operando: ꝛ sciēdo eas. Quia id qd̄ facit q̄dlibꝫ accn̄tiū gn̄ale vl' ꝑticulare: sic est cursus ꝑltaꝝ: ac sol' ꝛ lune: ꝛ ꝑpea ꝙ scim⁹ acci dētia an̄q̄ꝫ sint est diuersitas nāꝝ horꝫ oīum ꝑ dictoꝝ ꝛ rectificatio motuū sibi ꝯsimiliū sicut mouentur celestia in his que cōprehendunt.

¶ Duarū manerierū quas dixit: vna est accidētiū vl'iuꝫ q̄ narrauit in 2ª pte: alia accidentiū ꝑticularīū: ꝛ h̄ narrat in 3ª ꝛ 4ª parte. Dicit ita ꝙ vis eius qd̄ accidit per accidētia vl'ia ꝛ particularia: q̄uō sciamus q̄n̄ accidāt est vna eadē: ꝛ ꝑbauit hoc cū eo qd̄ dixit ꝙ res faciēs q̄dlibet acciden tiū est motus stellarū: ꝛ totū aliud qd̄ dixit. Et accn̄tia ꝑti cularia sunt natiuitates: ꝛ vl'ia ea q̄ narrauit in 2ª parte: q̄ꝛ hec accidētia veniūt per cursuꝫ solis ꝛ lune: ꝛ planetarum ac stellarū: ꝛ rerū celestiū aliaꝝ: sicut diximus in glosa pri me ꝑtis: ita ꝙ per eos sit quolibet tēpore: mensura ꝛ cōple xio vna diuersa ab ea q̄ fit alio tp̄e ꝑpter diuersitatē natu rarū ꝛ suaꝝ applicationuꝫ ad terrā. Et ꝑꝑ has cōplones: quarū vna cōponitur cū altera veniūt accidētia omnia: ꝛ ꝑ rectificationē haꝝ cōplonuꝫ: scimus anteq̄ꝫ sit: quod to tum demonstrauimus in glosa prime partis.

¶ Preter ꝙ gn̄alia accidētia maiora sūt ꝛ alteri⁹ sup plemento nō egent: ꝑticularia vō non sic.

¶ Quī accn̄tia vl'ia sūt fortiora: ꝛ magis cōple ta ꝑ se ꝙ ita nō sūt accn̄tia particularia.

¶ Postq̄ꝫ ostendit ꝙ vis duarū manerierum est vna met: distinguit mō inter eas: ꝛ dicit ꝙ vis faciens accn̄tia vl'ia fortior erit ꝛ magis cōpleta per se: q̄ꝛ nō indiget īductiōe in eo qd̄ operat̄: ꝛ vt id sciam⁹ vis tn̄ faciēs accn̄tia ꝑticu laria est debilior ea: nec est cōpleta per se: q̄ꝛ op⁹ ei⁹ nō cō plet̄ sine affirmatiōe prioris iius: tn̄ si nō affirmauerit illā vis ꝑma in magnū cadit errorē: q̄n̄ euenire pōt natiuitas alicu⁹ significās ei vitā .50. annoꝝ: ꝛ accidet ei aliquo āno sue vite aliqua debilis abscisio: ꝛ accidet illo anno aliqua vis fortis ex primis submersionē significans generalem vel ꝑluū generale in quo gens maxia moriet̄: aut mortali tas magna ꝑꝑ aeris corruptelā: ꝛ ille an̄q̄ꝫ .50. ānos cōpleat morieť: eo ꝙ vis magna ꝯuertit ꝛ cōuincit oēs alias q̄ sūt sub ea sic ostēsum est in scia ꝑhice. Et ꝑꝑ hoc dicem⁹ in tali vi q̄lis ista qd̄ ita erit. Si tn̄ vi ꝯcordauerit gn̄ali: ꝛ cōue nit vt a me itelligas i h̄ loco rē vnā quā ꝑhici demr̄ant qd̄ est ꝙ nō ꝯuertunť oēs vires debiles ad maiores nisi sint ꝯcordes cum ea: ꝛ ꝑpter h̄ nō accidit abscisio alicui: nisi de hoc habeat aliquā in natiuitate significationē.

¶ Nec opꝫ vt ipsoꝝ ꝑncipiī horas in q̄bus celestiū q̄ litates ponimus ꝛ q̄bus id ꝑscire nitimur qd̄ a socie tate figurarū que in ipsis horis formanť significatur vnū ꝛ idē ꝑncipiū esse putemus: imo ꝙ plura sint ini tia gn̄aliū accidentiū existimare debemus: eo ꝙ in to to vnū principiū iuenire nō possumus. hec vō princi pia semꝑ nō ex ipsis rebus subiectis sed ex reb⁹ circū dantib⁹ q̄ futuroꝝ sūt occasiones iueniunť: nos eteni in maiori ꝑte cuncta accn̄tia per grādiores eclipses ꝛ per stellas que manifesto motu mouenť ingrimus. In singulis aūt hoibus vnū ꝛ multa principia repe riunť. vnū nāq̄ꝫ principiū est initiū collectionis qd̄ est in nobis: multa vō principia respectu primi sūt alte rationes que post hec ex rebus circundātib⁹ contin gunt: vnū igiť initiū ad ꝑmittendū hoc in loco cōue nientius est ob hoc ꝙ alia oīa nō nisi hui⁹ occasione ꝯueniunt. Quaꝑꝑ cū hec ita sint generales ꝑꝑrieta tes collectionis ex obseruatiōe primi initij deprehē dunť: ex reliquis vō principijs id qd̄ in vnaq̄ꝫ hora rū ex augmēto vel diminutione ꝯtinget fm̄ hoc ꝙ ex temporꝫ diuisionibus subiungemus addiscemus.

¶ Et non cōuenit nobis vt intelligamus ꝙ hore principioꝝ oīum in q̄bus res celestes aptamus pro sciēdo ea q̄ accidere debēt ꝑpter figuras q̄ erūt in illis horis sunt oēs vnū ꝛ idē principiū: imo scire nos opꝫ ꝙ ꝑ꞉cipia accn̄tiū vl'iuꝫ sunt multa: q̄ꝛ res q̄ oīa cōprehēdit nō est vnū princi piū solūmō: nec semꝑ accipimus hec principia a rebus subiectis recipientib⁹ imo a circūdan tibus ea q̄bus veniunt accidētia. Ita ꝙ in maio ri parte ꝑcuramus scire hec accidētia ab eclipsi bus qui magis sūt cōpleti ꝛ a planetis cursu cur rentib⁹ manifesto: inuenimus tn̄ per se cuilibet hoī principiū vnū ꝛ principia multa: ꝛ est vnuꝫ principiū q̄n̄ primit⁹ formať: q̄ꝛ hoc ꝑdictū pri cipiū habem⁹: ꝛ multa principia sūt multe mu tatiōes q̄ accidūt postmodū ꝑ res circundātes fm̄ cōparationē ad p꞉icipiū primū. Et vnū pri cipiū hꝫ ius ma⁹: vt ꝑponať in hoc loco: q̄ꝛ oīa alia principia ꝑ istud veniunt. Et postq̄ꝫ ita est scire possumus per principiū primū ꝑꝑrietates vl'es cōpositionis: ꝛ a principijs sciemus q̄cq̄d accidet quolibet tēpore de augmento ꝛ decre mento: sicut in diuisionib⁹ tēpoꝝ ādicemus.

¶ Ptolo. dicit ꝙ scientia accn̄tiū anteq̄ꝫ sint diuiditur per maneries duas. vna est scire gn̄alia: ꝛ alia natiuitates: ꝛ do cuit nos ꝙ quelibet haꝝ duaꝝ accidit ꝑꝑ naturarū stel laꝝ: q̄n̄ h̄ vis est q̄ opať accn̄tia q̄ nos scire opꝫ an̄q̄ꝫ acci dāt: ꝛ mōstrauit nobis ꝙ h̄ scire possum⁹ q̄n̄ sciem⁹ vires ꝛ opa eaꝝ: ꝛ aliud totū qd̄ dixit in hac rōne. Nūc āt ondit nobis in his vbis q̄uō sciem⁹ tp̄a in q̄b⁹ accidūt vires iste q̄b⁹ veniūt opa: ꝛ ꝑn⁹ eius ꝙ accidit in eo qd̄ futurū est. Et dixit ꝙ tēpora ꝑncipioꝝ in q̄bus accidūt vires iste: nō sūt vna eadē: imo multa. Et ꝑmius nos docuit ꝙ nobis in ꝑª ꝑte de reb⁹ istis mōstrauit. Et dicit ꝙ eaꝝ sūt ꝑn⁹ fortia: ꝛ hec sūt tp̄a cōpleta in q̄b⁹ accidūt eclipses ꝛ magne ꝯiun ctiones planetaꝝ annoꝝ ꝑn⁹: ꝛ q̄rtaruꝫ ꝛ cometaꝝ ꝛ taliū. Et eoꝝ sunt ꝑn⁹ minora sicut ꝑn^m edificandi ciuitatē: ca stra domus reguꝫ: ꝛ id qd̄ ꝑtinet ad q̄libet ciuitatē de di uersitate haꝝ eclipsiū ꝛ cōiunctionuꝫ ex ꝑte latitudinis ꝛ lōgitudinis sue ꝛ taliū reꝝ: q̄ꝛ he sunt vires minores non hn̄tes viꝫ destruēdi fortes: sed addēdi vel minuēdi in eis quātitatē vnā. Et postq̄ꝫ cōmemorauit nobis res istas q̄s nobis demr̄auit cōplete. in 2ª ꝑte incipit postmō narrare nobis qd̄ vult ondere in 3ª ꝛ 4ª ꝑte vt in eo qd̄ vult dicere sint itellectus nr̄i ꝑuisi dn̄s sicut ꝙ ꝑn^m magnū natiuitatis hn̄s viꝫ maiorē altero est ꝯstellatio firmamēti hora q̄ hō icipit gn̄ari: q̄ꝛ vtus operionis in illa hora opať in corpe: ꝛ oīa accidentia que nūq̄ꝫ ab hoīe separanť tota vita sua. Alia vō ꝑn⁹ q̄ hec sequūť sūt ea q̄ significant ꝑiuꝫ natiuitates frm ac filioꝝ: ac reuolōnes diuisores ad istas ductos: ꝛ talia. ꝛ hec oīa sūt ꝑn⁹ minora q̄ꝫ ꝑ^m hn̄tia viꝫ addendi vel minuē di in op̄ibus primi ꝑncipij. Et q̄n̄ mētē apposueris verbis suis: fm̄ hanc glosaꝫ ea hn̄ itelliges vbo ad verbū: ꝛ q̄n̄ ea

intellexeris itelligēs ꝓlogū ꝓtolo.per hunc tractatum ⁊ scies ꝑ eū quantū scire potest hō de hac arte: ⁊ qualr̄ fiet.

¶ In casu spermatis ⁊ in exitu infantis. Cap. pᵐ.

Dixit Hali.

Postq̄ꝫ ꝓtolo. docuit nos q̄ natiuitates veridicum hñt pnᵐ: ⁊ q̄ alia pnª que sunt post ipm alia ꝑ vim nō hñt nisi addendi vel minuēdi: ꝺe primo vult mō ꝑquirere q̄le est pnᵐ primū ꝑꝑ dubiū qd̄ est ibi. Si pnᵐ est hora qua cadit spma in ventrē matris: vel hora qua exit creatura ad lucem. Et iuenit per argumēta qd̄ pnᵐ est illa hora q̄ sepaꝛ creatura a suo pᵒ statu: ⁊ h̄ incipit inde loqui.

Quoniā ad esse hominū tēporale principiū habet: est aūt hoc principiū naturalr̄ cum sperma cadit: in potētia vō ⁊ accidentalr̄ cū infans hora partus egredit. Conuenit his qui horā casus spermatis fortuitu vel obseruādo deprehēderūt: vt cū corporis ⁊ aie q̄litates ꝓprias scire voluerint: suas ad hoc iuestigatiōes ex hoc q̄ figura stellarum hac hora ꝓprie. i. hora casus spermatis operaꝛ: accipiant.

¶ Quoniā generatio hoīuꝫ hꝫ pricipiū tēporale ⁊ principiū qd̄ est per nāꝫ est qñ cadit spma: tñ ꝑ potētiā ⁊ accñs est principiū creature ipsa hora q̄ nascit: ꝓpterea ꝯuenit scientibꝰ horā casus spmatis rectificādo vel ibi mentē ponēdo qñ voluerit scire status q accidūt corpi ⁊ aie qd̄ ꝑquirat h̄ ab ope qd̄ operanꝛ figure stellaꝝ in hac hora proprie que est hora casus spermatis.

Quod dixit ꝓto. pnᵐ tēporale: est distinctio eiꝰ ⁊ illud qd̄ nō est in tpe sicut lux: q̄ venit ꝑ rē lucentē q̄ nō hꝫ pnᵐ tēporale ⁊ alia milia nō hñtia pnª tpalia: vt hō ⁊ res q̄ tales sūt gñanꝛ in pnº tpali: ⁊ dicit hoies ꝑ q̄libet ꝑsona hoīs: sed spēs gñalis hoīum necesse hꝫ altiori ꝑ hia q̄ꝫ ista de q̄ nūc loquiur. Et qd̄ dicit pnᵐ ꝑ nām est casus spermatis: vult dicere q̄ spma dat nām mēstruo vt de eo fiat vnū corpꝰ tale q̄le est illud vñ venit spma: ⁊ h̄ nā est gñatiua ⁊ formatiua: ⁊ ꝯuenit q̄ pnᵐ opis sui ꝑ certo sit hora q̄ cadit in mīficem: ⁊ postq̄ꝫ cciderit illuc icipit mēstruūꝫ ꝑmutari: ⁊ eiꝰ opa erūt ꝯtinua donec cōpleaꝛ opus eiꝰ. Et ꝑꝑ hoc expedit vt sciamꝰ q̄cq̄d accidit corpi ⁊ aie: sͫ cōplebūꝛ vel nō: ⁊ sͫ cōplebunꝛ cuiusmodi maneriei erūt vl̄ cōplexionie: h̄ totū scire poterimꝰ ꝑ figuras naturarū stellarum hora qua cadit sperma in matricē: ⁊ est maneries huius principij qd̄ est casus spmatis: ⁊ pōt h̄ sciri rectificando ⁊ mētē apponēdo in figuras stellaꝝ hora ipsa. Et forsitan sciri pōt itelligēdo q̄ oie ⁊ hora fuit: ⁊ optabiꝛ ꝯstellatio q̄ fuit ipa hora ⁊ id qd̄ dicit: tñ per poᵗᵃᵐ ⁊ accñs est pnᵐ hoīuꝫ qñ nascit creatura: vult dicere q̄ nā spmatis nō hꝫ aliō facē nisi creaturā solūmō: ⁊ qñ cōpleta fuerit moueꝛ ꝑ nām sui ad exeundū: ⁊ ꝑ h̄ est exitꝰ in cōpatiōe nāe spermatis sm̄ accñs: qꝛ spma nō hꝫ ex nā extrahendi eam.

¶ Quapꝑ cū accident spmati semel in principio q̄litatē recipere que sibi ex rebꝰ circūdantibꝰ aduenit: lꝫ illa qualitas in hoc ex rebus hoīs eē corpis cōtinget postea variet: ipm tñ augmētuꝫ materiei sibi tm̄ sīlis nālr̄ sibimet attrahet: cūqꝫ creuerit illa reꝝ maneries qualitati pme q̄ spmati ꝓpria est assimilabiꝛ.

¶ Ita q̄ qñ spma se ꝑparauerit vna vice ad recipiēdū in pricipio aliquē statū ꝺ statibꝰ ad ipꝫ ꝑuenientibꝰ ex re circūdāte: lꝫ muteꝛ statꝰ ipse: postea in tpibus ipm spma est qd̄ trahit ad se ꝑ nām augmētū materiei cōuenietis ei ⁊ nō aliō. Et qñ creuerit materia reuerteꝛ similr̄ in similitudinē primi status pertinēt is ad sperma.

¶ Hec sunt vba multū iclusa ⁊ obscura: ⁊ qñ inspexeris in eis: iuenies q̄ hic bonꝰ vir erat sapiēs multū in sapia phie ⁊ maxīe in phia Arist. ⁊ eiꝰ secta: qñ isti hñ ꝯsiderauerūt in rebꝰ oībꝰ q̄ sūt in mūdo: ⁊ iuenerūt q̄ spma ⁊ res ꝯsiles sibi sūt in aere parate ad recipiendū o firmamēto vītes eū qbꝰ faciūt opa sua oia. Et postea dixit Arist. in libº suo de aialibꝰ q̄ spma est res dei in q̄ vtutē posuit ꝑ mouēdo mēstruū: vt creatura gñareꝛ ex eo. ⁊ dixit in libº suo nāruꝫ q̄ hō hoiem gñat ⁊ sol: volūt dicere q̄ spma hoīs ꝓprie recipit o sole virtutē gñatricē ⁊ formatricē alteriꝰ solis hoīa q̄lia pmus: ⁊ ex hoc cōuenit vt hēat meliorationē sup oia terreno tā magnā: sicut sol hꝫ operandi sup oia alia corpa celestia. Et qñ in h̄ mētē apposueris ꝯuenit ēt vt luna posse magnū hēat in hoie qd̄ est circa nām solis. Et ꝓpterea tenenr se natiuitates hoīum ꝓprie cū duobꝰ luminaribꝰ ⁊ eorum ꝯiunctionibꝰ ⁊ oppōnibꝰ: ⁊ natiuitates alioꝝ aialiū tenent se eoꝝ. s. q̄libet cū quo pltaꝝ ꝯcordēt: ⁊ tu inuenies hec oia stineta ⁊ omissa añ in vbis ꝓto. ⁊ tñ in hoc loco inq̄ātū itellexit hāc rōnem phie in spmate demōstrauit nobis q̄ qñ spma separaꝛ a viro ⁊ cadit in matricē recipit in illo momēto ꝑ cōmixtionē q̄ fit de nā stellarū vnā vtutē cuꝫ qua mouet mēstruū: ⁊ cū hac vtute opanꝛ post moᵐ vtutes nālea oia opa sua: ⁊ hoc est qd̄ ꝓtol. vult dicere in h̄ dcō Et oꝫ vt multotiēs in his vbis ispiciās donec itelligas ea hñ. Et si q̄s diceret q̄ ꝓto. loq̄ debeat sepatiꝫ in casu spmatis ⁊ eiꝰ cōstellatiōe: sicut locutꝰ fuit de exitu creature dicemꝰ ei q̄ q̄ātū habeat loq̄ ibi separatim in antea ondemus: ⁊ qñ bene intellexeris scies q̄ non erat plus necesse.

¶ Cum aūt hora casus spermatis ignorabiꝛ sicut multotiens euenire cōpertum est: initium qd̄ est infantis exitus necessario cōuenit obseruare. Qd̄ idē maximū est initium: nec etiā a prio differt: nisi in hoc qd̄ subiungitur: per primū itaqꝫ principiuꝫ id quod est ante partum vt presciatur ante possibile est.

¶ Et quando nesciueris horaꝫ casus spermatis q̄ plerūqꝫ accidit: oportebit te ispicere necessario in principio qd̄ est hora exitꝰ creature qd̄ est maximū principiū nec a primo differt nisi quātū tibi dixero: qꝛ hō scire pōt per primuꝫ principiū ea q̄ accidunt creature anteqꝫ nascatur.

¶ Jam demōstrauimꝰ in ꝑcedētibꝰ q̄ a figura firmamēti q̄ erit hora casus spmatis pōt sciri id qd̄ accidit in opibus spermatis de augmēto vel diminutione: tñ qꝛ maior pars hominū qñ cū mulieribꝰ suis iacent sūt iebriati: ⁊ qñ alio mō ita q̄ nō ꝯsiderāt horaꝫ qua cadit spma ꝓpterea grauissimū est scire hoc pnᵐ. Et opꝫ necīo vt inspiciamꝰ aliō pnᵐ qd̄ est hora exitus creature de vētre matris: qꝛ lꝫ hoc pnᵐ sit 2ᵐ per tēpus hꝫ tñ vim magnam: qm̄ recipit in eo creatura vtutē aliā quā haberet ante: ⁊ nō minuit hoc pnᵐ a pmo nisi q̄ ignorabimꝰ q̄d accidet creature ante exituꝫ de ventre matris: ⁊ ēt a verbis ꝓto. credūt aliq̄ q̄ ꝑ pnᵐ pᵐ casus spmatis: pōt sciri totū illud quod accidet hoī in tota vita sua: ⁊ ipse nō fuit locutus de hoc pnº nisi ꝓponendo ipsuꝫ in dubiū: ⁊ dubiū in antea destruendo: ⁊ ꝑ hoc demōstrationē ꝓbauit q̄ pnᵐ 2ᵐ est pnᵐ veridicū hominis: sed primuꝫ nō est nisi pro sciendo q̄d accidet spermati.

¶ Nam primū eē principiū: aliud aūt simile fore principio satis enuntiari pōt: eo q̄ vltimū coꝝ scdꝫ est in

tpe: ꝛ fortassis eius quãtitas est in fortitudie pfectior primo: op3 etiã vt primũ initiũ esse seminis hois frequentius appelleť. Scdm vo esse hois dicatur.

¶ Et si qs dixerit ꝙ primũ hoꝝ duorum principiorũ est principiũ veritatis: ꝛ aliud est pricipio simile: dicem⁹ ꝙ vltimũ ẽ scdz in tpe: tñ ẽ maioris fortitudinis ꝛ magis completuz primo. Et ꝯuenit in maiori pte vt dicam⁹ primũ pricipiuz esse gnõnẽ seminis hois ꝛ scdm hois gnõnem.

¶ In hoc vbo patefacit Ptol. dubiũ ꝛ cũ quo destruit: ꝛ dubiũ est si dixerit aliqs ꝙ pñᵐ pmũ est pñᵐ certũ: ꝛ ꝙ zᵐ sequitur primũ. Ptol. autẽ destruit dubiũ istud cũ eo qđ dixit ꝙ zᵐ principiũ est maioris fortitudinis ꝛ magis cõpletum: qm pᵐ est pñᵐ seminis hois: ꝛ zᵐ est principiũ gnõnis hois: qꝛ qñ nã incepit hoiem generare nõ potuit fieri hõ a pñº fecit corp⁹ aiale paratũ vt fieret de hoie: ꝛ hoc est qđ fecit nã in pmo pñº corp⁹ aiale paratũ vt eẽt hõ: tñ in zº principio fecit nã hoiem de illo corpore aiali: ꝛ si aliter esset. essent principia infinita: qm ante illud pmuz eẽt aliđ quando fit sperma in corpore patris. Et Ptol. demõstrat hoc cũ ppositionibus qbus nullus ꝯdicere põt.

¶ Ob hoc ꝙ infans ea tũc adipiscit: que dũ in vtero clauderet nõ habebat: ꝛ cũ hoc ẽ ppetates q̃ tñ sũt in hois natura: ꝛ q̃litatẽ q̃ suo corpi accidit acquirit.

¶ Ita ꝙ creatura tunc recipit rẽ quã ante nõ habebat tempore quo erat in matrice: ꝛ recipit similiter ppetates solũmodo que sũt de natura hominis ꝛ statu qui fit in eius corpore.

¶ Res q̃s recipit creatura qñ exit de ventre matris quas nõ habebat ante qñ erat in matrice sunt sicut recipe cibũ ore suo ꝛ exire suplfluitates recto ꝛ ante: ꝛ anhelare cũ pectorib⁹ ꝛ silia. hec. n. sũt res nãles q̃s añ nõ habebat. Et nã pparabit sibi mẽbra de qbus nõ iuuabit se nisi postq̃ exiuit de mre: qm anhelabat in mẽe p poros q sũt iter venas eius: ꝛ venas mris sue: ꝛ gubernabat p venas q̃ ꝯtinentur cũ vmbilico cũ venis qb⁹ venit mẽstruũ ꝛ suplfluitates sui corpis exeũt p poros q sũt iter ip̄m: ꝛ p autes. ppetates vo q̃s dixit esse de nã hois solũmõ sunt sicut ridere plorare icipere imaginari: itelligere ꝛ hẽe discretionẽ paulatiz: ꝛ stat⁹ quẽ dixit accidere corpi suo: est mot⁹ mẽbroꝝ suorũ ꝛ vti eis ac dormire ꝛ vigilare: ꝛ ceteri. 5. sensus: ꝛ de oibus his reb⁹ rẽ nullã habebat qñ erat in matrice: qꝛ qñ iterum generat est sicut vna plãtaꝝ paratũ ad recipiendũ hora q̃ exiuerit virtutẽ cũ qua vtat de suis opib⁹ aialib⁹ ꝛ humanis corporũ celestiuz: ꝛ hic est finis sue essentie nãlis velut sicut paratuz est sperma qñ separat a viro recipere de rebus celestibus virtutem cũ qua formet creaturã ꝛ cũ qua faciat eam paratã recipiendi res celestes sicut hoc pñᵐ de quo fuit hõ: ꝛ pp̄ter hoc cõuenit oib⁹ modis vt pñᵐ zᵐ sit maioris fortitudinis ꝛ dñij p̃ qđ est casus spmatis.

¶ Item id qđ hora ptus nos circundat lz in faciendo natum nihil iuuare putet vt illius cuius est qualitatis existat: iuuat tñ vt sit eius apparitio eiusq̃ exitus fm ppriã circũdãtis rei qualitatẽ: ppterea ꝙ nã post ipsius perfectionẽ eũ ad exituz moueri facit cũ qualitas qualitati que eum formauit assimilabitur.

¶ Silr res q̃ nos cõphẽdit hora natiuitati lz creadat aliq ꝙ nõ adiuuet vllo mõ i formãdo creaturã i mãerie q̃ ẽ: adiuuat tñ vt sit exit⁹ ei⁹ ꝛ apparẽtia sua fm statũ ppriũ rei cõphẽdẽtis nos: qꝛ nã fac i exitu motũ suũ similẽ statui i quo formauit eã a prio gradu p gradũ postq̃ fuit cõpleta.

¶ Ptolo. nobis oñdit p hec vba quãta pticipatio est inter pñᵐ ꝛ zᵐ: ꝛ locut⁹ est in eo fm credibile argumẽtũ: qꝛ lz nõ habuerit pbõnẽ ꝙ pñᵐ zᵐ sit maioris fortitudis ꝛ plus manifestũ q̃ pᵐ: ꝯuenit tñ per hãc pticipationẽ que est inter ea ꝙ pñᵐ zᵐ hẽt vim per quã sciem⁹ id qđ accidet p natiuitatẽ qñ nesciremus p certo pñᵐ pᵐ: qꝛ paucis vicibus põt hõ aspicere p sciendo illud. ꝛ hec pticipatio est ꝙ nã quã dicimus q̃ est vtus quã recipit spma in casu eius p corpora celestia: hec eadẽ mouit similr creaturã ad exeũdũ in hora q̃ accidit p illud in reb⁹ q̃ sũt inter nos vis silis pme per corpa celestia. vbi grã. sol semp cõcordat in hora natiuitatis cuz loco ei⁹ quo erat casus spmatis: qm sp erit in. 7. vel. 9. vel. 10. vel. 11. Et dixit Hermes ꝙ loc⁹ lune hora casus spmatis ipsemet est ascendẽs in exitu creature: ꝛ ascẽdẽs hora casus spmatis est loc⁹ lune exit⁹ creature. Et ego pbaui h dictũ Hermetis: ꝛ ip̄m inueni vicib⁹ multis certũ ꝛ aliqñ incertũ: luna tñ semp cõcordabat cũ ascẽdẽte: ꝛ de hoc nõ erraui. Et postq̃ ita est ꝯuenit vt sit cõcordantia inter duo pncipia: ꝛ postq̃ est inter ea concordantia possumus scire a pñº secũdo quicquid accidet creature: ꝛ hec est ratio quã nobis tribuit hic: ꝛ quãdo eam iungimus cũ prima pbatione: sciemus pro certo ꝙ zᵐ pñᵐ hz maius ius ostendendi nobis id qđ accidet homini.

¶ Oportet igitur vt stellarũ qualitatẽ hora exitus infantia istarũ rerum similia iterũ significare stimemus nõ ꝙ ipsa hec operetur: sed necessario ꝛ naturaliter in fortitudine opifici assimilatur.

¶ Et ꝯuenit nobis vt teneamus statũ planetarũ hora exitus creature: qđ similr oñdent res tales qꝛ sũt factores eaꝝ sine dubitatiõe: sed per naturam assimilatur factori per potentiam.

¶ Hec est conclusio dicti quod narrauit de concordantia que est inter duo pñ⁹: ꝛ iam glosauimus hoc.

¶ At qm in hoc sermone nrã intẽtio est vt hãc sciẽtie partẽ solerti tramite manifestem⁹ sicut pmisimus in hui⁹ libri primordio: vbi ad hũc pnosticãdi modum perueniri posse pbauim⁹: ꝛ qm antiqssima via pnosticãdi que est fm oium stellaꝝ vel pluriũ cõmixtionẽ multoꝝ est modoꝝ: ꝛ fere ifinita: cũ qs eã plane ꝛ ap te pscrutari tẽtauerit. Maxime ãt in futuris pticularib⁹ q̃ a nñrũ speculatorib⁹ ingrunt ꝙ in narrationibus q̃ ab ipsis dicta fore dicunt iueniri põt: ꝛ pp ei⁹ vsus grauitatez ꝛ ei⁹ explanatiõis difficultatem nos hec pretermittere deliberauim⁹. Illius autẽ magisterij pnosticationẽ p quã vnaqueq̃ spẽs in pscrutandi mõ dephendit manifestare: necnõ vires opifices ppie stellis cũ pfectione p hoc ꝙ ꝯsequi potest via naturalis ꝯiecture cõpẽdiose narrare intendimus.

¶ Et ppterea nostrũ est ppositum in hoc dicto narrare hãc partẽ artis cũ opione certificata: sicut pmisimus in pricipio hui⁹ libri qñ mõstrauimus ꝙ qs põt attingere talẽ manerie pnosticatiõis. Et opio antiq in dicẽdo res anteq̃ sint per cõmixtionẽ oiuz stellaꝝ vel maioris ptis earũ est multarũ manerierũ: ita ꝙ pñt esse sine fine: si aliqs voluerit multũ certificare: demõstrare ꝛ declarare: ꝛ maxime in accñtib⁹ pticulari-

bus qȯ petunt sapientes naturarũ de his quos audiuimus loqui: qm̃ talẽ rem determinamus: qz multũ fortis est ad operandũ: τ multuz gra- nis ad demonstrandũ: τ volumus ꝓcedere ad narrandũ ꝓnosticationẽ ipsam artis: per quaz sciri pȯt vnaqueqz rerũ ẜm modũ inq̄sitionis: τ ad narrandũ virtutes factrices: τ ꝓprias stel larum cõplete ẜm ꝙ homo pȯt rem talem sequi breuiter etiã manerie ꝯsiderationis naturalis.

¶ Opio certificata tot⁹ artis sapie sc scie ẽ certificare bñ regulas certas τ veridicas ꝑ q̄s iungit̃ intellectui hois ars tota: si bñ itellexent oẽs regulas: τ ꝑ ire ꝑ oẽs res plicula- res artis: τ ꝑꝑ h̄ dixit Pto. in h̄ dicto id qȯ dixerat in pñ° prime ptis: qz ei⁹ ꝓpositũ erat narrare in h̄ libro regulas istas cõplere. Et postq̄ narrauit in pª pte gñalia oia regla- rũ artis: τ narrauit in 2ᵃ parte ꝙ ex ea ptinet ad magnã ge- tem: τ narrauit in tertia pte ꝙ ex ea ptinet ad quẽlibet ho minẽ ꝑ se τ in. 4. ꝙ ptinet ex ea de accñtib⁹ q̄ accidũt hoi extra se. opio aũt antiquis quã dixit est astrologoꝝ q ante eũ fuerũt: qz nullus eoꝝ narrauit oia accidẽtia in hac arte: sed eoꝝ q̄libet narrauit accñtia pticularia. vbi grã. qui di- cũt tale τ tale signũ signat talẽ τ talẽ rẽ qñ fuerit ascẽdens alicuius creature: τ talis τ talis planeta demr̃at talẽ τ talẽ rẽ qñ fuerit dñs grã. ascendẽtis: τ talia dcã τ tales res sunt iste quarũ nulla seq̃t̃ regula: τ ẽt plus qȯ est res infinita τ grauis ad narrãdũ. Et ꝑꝑea oportuit vt ꝑmitterem⁹ dicta taliũ ad regulas ꝓcedam⁹ de q̄bus ars ista solũmȯ cõpo- nit̃. Et id qȯ dixit in modũ cõsideratiõis naturalis. vult dicere ꝙ he regule sũt accepte ꝑ sciaz naturarũ: τ ideo erit ꝯsideratio ei⁹ concors in reb⁹ futuris cũ scia nãli.

¶ Nec opz vt ad q̄litates rei circũdãtis per q̄s vnũ- qȯqz accñs qȯ accidit hoi dephẽdit̃ nr̃a tradat̃ intẽ- tio. Sz gñalr̃ ꝯuenit vt vires corpoꝝ opifices cũ lo- cis sibi ꝯsilib⁹ ꝯiũgam⁹ sup victorie dñationisqz mo dũ: sic i emissiõe sagitte facim⁹ at suturi ꝙ i hac subta spe ꝑ multaꝝ nãꝝ collectionẽ colligit̃ ei q sup ipz ista deliberauerit τ ꝑspicaciter inq̄sierit. sic sagittator cũ bene ei euenit ad signũ obseruationẽ relinquimus.

¶ Et nõ ꝯuenit vt sit nostrũ ꝓpositũ ad qȯ ꝓce- dere volumus in statibus rei circũdãtis vñ sci- ri pȯt qȯlibet accñs ex his q̄ cõtingũt hoib⁹: sed cũ hoc toto ꝯuenit vt iungamus virtutes factri- ces que ꝯueniũt corporibus cũ locis ꝯcordanti- bus cuz eis in manerie potẽtie τ dñij: sicut fit in ꝓiectione sagittaꝝ: τ accñs qȯ adiungit̃ in spe subiecta de cõpositione multaꝝ nãꝝ ꝑmittere- mus illoꝝ inq̄sitionẽ q multũ cogitauerũt in eo sicut facit balistrarius q certificat ad signum.

¶ Pto. nobis demr̃at in h̄ dicto regulas q̄s nobis dedit in hac arte: τ rõ suoꝝ vboꝝ est hec. vult dicere nõ ꝯuenit tibi ꝑquirere oẽs vtutes q̄ cõponunt̃: qz ipole erit ꝑuenire ad eas: qm̃ cõmixtiones infinite sunt. Et ego tibi declabo ra- dices τ simplices regulas: τ ondã tibi maneriẽ cõpositiõ ia coꝝ: ita ꝙ ex eis extrahere poteris ex vbis nostris pro pte vim q̄ accidit ex vnaquaqz cõmixtione. vbi grã. qñ sol fue rit in. 10. dñs est apt⁹ vt sit hyleg. vult dicere signator vite qñ sol in hoc loco hz dñiũ τ posse magnũ: τ si acciderit vt sit i alio loco ex loci hyleg in triplicitate vel exaltatiõe suã: aspiciat eũ aliqs planeta hñs dignitatẽ in illo loco ȯ bono- aspectu: τ nõ sit ibi aliqs ali⁹ hñs ibi posse mai⁹ eo illr apt⁹ erit vt sit hyleg: qz hyleg sũt ꝑlte hñtes mai⁹ posse in natiuitate. Et postq̄ ita ẽ totũ qȯ audiuim⁹ de vbis Pto. est ra dix τ regula quã ꝯuenit vt seq̄mur τ operamur ẜz h̄. Et qñ sic fecerim⁹ poterim⁹ ire ꝑ quã ptẽ artis voluerim⁹. Et ipe dedit tibi similitudinẽ sagitte: qz sꝑ trahũt ad signũ a q̄cũqz pte: τ ꝑꝑ h̄ ꝯuẽit vt ponas vbũ Pto. rẽ certã τ autẽticatã q̄ te regas τ aspicias i q̄lz ꝯstellatiõe q̄uis vicit: τ scies ꝙ cõ- ꝑlo vtutũ stellaꝝ tẽdit vsus illã q̄ vincit τ iudicabis ꝑ eaz.

¶ Nostri vo sermonis initiũ in rebus vl'ibus in princi pio qȯ est in exitu ifantis apparẽtibus: velut cõgruo ꝯuenit ordini ponem⁹: cũ ꝑ hoc pricipiũ ad eẽ oĩuz re rũ hãc nãm hñtiũ: sicut diximus ꝑuenire possumus. ꝓprietates aũt q̄ hora casus spermatis inascunt̃: per hãc eãdẽ obseruationis spẽm ab illo q solas ꝓprie- tates q̄ in ipa eadẽ collectiõe fuerint sagaciter ꝑscru tabit̃ τ subtiliter inuestigauerit deprehẽduntur.

¶ Et volum⁹ ponere principiũ nr̃i dicti in reb⁹ vlib⁹ postq̄ appent in principio qñ nascit̃ crea tura sicut ꝯuenit postq̄ ꝑueniri pȯt ad factũ ho rũ oium qȯ hz hec nã ꝑ istud principiũ vt ꝑdixi mus: τ sciri poterũt ꝓprietates q̄ accidũt in ho ra casus spmatis ꝑ hãc eãdẽ maneriẽ a quolibet volẽte multũ studere τ subtiliare ad ingrendũ ꝓprietates que sũt solũmȯ in cõpositione ipsa.

¶ Postq̄ nobis demr̃auit in dicto ꝑcedẽti ꝙ quãtũ narra uit in h̄ li° sũt radices τ regule q̄s narrare icipit ꝑmit⁹ sũt res vlis ꝓ hoie q̄ tẽdere pȯt cũ eo in tota ei⁹ vita sicut erit aspectus: mores. factura corpis τ cuiuslibet mẽbri: τ nar- rat nobis id qȯ demõstrauit ante: qz hec talia sciri possunt a pñ° qȯ est hora natiuitatis: τ qñ hec oia narrauerit possu mus extrahere ide res ptinẽtes ad pñᵐ qȯ est casus spma- tis qñ sciuerim⁹ bene horã: qm̃ creatura recipit per corpa celestia hora exitus ei⁹ vtutes cõnexas corpori τ aie ligan tes accñtia ꝙ nunq̄ in tota vita sua sepant̃ ab eo. Similr̃ hora casus spmatis: qz spma recipit a corpib⁹ celestibus: similr̃ opa ad se ptinẽtia dũ in matrice morat̃ sicut est for mare: figurare τ trahere mãs cõueniẽtes ei ꝓ nutriendo.

¶ In scientia gradus ascendẽtis. Capl'm 2ᵐ.

Dixit Haly.

Postq̄ nobis demonstrauit Ptolo. in primo cap. ꝙ pñᵐ qȯ est exitus creature est maius princi pio in natiuitate: ostendit mȯ nobis qualiter istud princi- pium sciem⁹ pro certo τ dicit.

Cum in re prima que sustẽtaculũ est ꝙ est gradus ascẽdẽtis: hora exitus ifantis ml'- totiẽs innascat̃ dubietas: eo ꝙ in maio ri pte horã egressionis absqz scrupulo scire neq̃t nisi q inter oĩa horaꝝ instrã ꝑ. solum astrolabiũ obseruauerit: alia q̄ppe horaꝝ instrã q̄b⁹ q̄plures eoꝝ qui versant̃ in his inspiciũt multũ fort' tasse fallunt̃ τ a veritate declinãt. Illa τ eniz q̄b⁹ sol idicat horã ꝑꝑ eorũdẽ declinationẽ in põne sciotero rũ τ ex scioleroꝝ tortuositate ꝯtingit. Instrũa aũt ho raꝝ q̄ ꝑ aquaꝝ decursus adaptant̃: eueniẽt ex aq̄ꝝ re- tentiõe τ decursus dĩta: q̄ ꝑ differentes occasiões vl' ꝑ q̄libet aliã occasionẽ ei contingentẽ aduenit.

¶ Cum ml'totiẽs cadit dubietas in pria re in qua magis ꝯsidere debemus q̄ est gradus ascendẽs hora exitus creature: q sciũt hanc potẽtiã ꝓ cer- to maior

to maior ꝓs īspiciētiū eā ꝑ astrolabiū solū inter alia īstrumēta horaꝝ: qm̄ ipsa īstrumēta horaꝝ cū qb⁹ aspiciūt aliq̄ ꝑñt mltū mētiri: ⁊ a veritate recedere. Et si fuerit ex illis cū qb⁹ aspiciūt horas ꝑ solē cadit error ꝓp īclinationē solis quā hʒ in illo loco: ⁊ ꝓp sui tortuositates aspectus. Accidit etiam magnus error in instrumentis horaꝝ aque ꝓpter detentionem que accidit in aqua: ⁊ qꝛ diuersimode currit ꝑ quouis īpedimēto.

Quod dixit p⁹ res in qua debemus ꝯsiderare est gradus ascēdēs hora exitus creature: iā dixit ⁊ hic apte: qꝛ ṗn^m istı⁹ veridicū ē ꝑ hoīe: ⁊ in eo in q̄ debem⁹ ꝯsidere. Et ꝑpea dixit ⁊ pōt scire horā exit⁹ creature ꝑ certo q aspiciat ꝑ astrolabiū: ⁊ h̄ ē īstrumētū cognitū: ⁊ dī ꝙ ṗmus inētor ei⁹ fuit Abrachis. ⁊ dī ꝙ fuit inētū ipe regl Salomonis filij Dauid vl añ eū. ⁊ dī ꝙ qdā q vocabaꝛ Lab inenit eū ⁊ Astor. vult dicē linee vñ vocatū ē astrolabiū. i. linee Lab. Et mani^m ꝙ nō pōt rectificari ꝑ ipʒ nisi sit diuisionis certe: ⁊ ille q ꝑ ipʒ aspexerit sit bñ sapiēs eo mō qd̄ in rectificādo sibi error nō cadat: qm̄ in rectificādo mltotiēs cadit error qñ stella quā aspiciūt ē circa mediū celi: ⁊ aspiciēs ignorabit vtrū sit in medietate celi recte: vel forsdabit regulā ponē sup gradū: ita ꝙ firmamētū ibit diu anteq̄ʒ moueat eā: vel surget tarde ad īspiciēdū postq̄ʒ fuerit sibi dem̄ ꝙ creatura sit nata: ⁊ ita necio hēbit aliū gradū aspicē ascēdētis post natiuitatē: aut erit ibi error in astrolabio vel diuisione graduū altitudis: vel in regula vel ī toto 4° altitudis: ⁊ raro euadet hō a talib⁹ sic hec nō accidāt ei. Si eni accident sibi error in vno gradu altitudis ascēdēs inētū nō erit illd̄ natiuitatis: ⁊ etiā in vno minuto qd̄ erret nō erit illd̄ ascēdēs. Dixit nob ⁊ Ptol. ꝙ in oīb⁹ aliꝭ īstrumētis horaꝝ cadit magn⁹ error: qꝛ in īstrumētis vmbre cū qb⁹ sol aspicit solūmō cadit error qñ sol nō fuerit eqdistās supficiei in qua ponūt īstrumētū ipʒ: aut ꝙ linee aspectus sint retortee: aut ꝙ vmbra nō erit certa. Dixit etiā ꝙ erit error in īstrumētis aq̄ ꝑ ea q̄ accidēt in aqua: vl ꝙ sit spissa: vel ꝙ aliqd̄ trāsuersēt in ea: vel ꝓp clausurā q̄ foramini accidat: vel ꝙ ipsa diuersimode currat: ex q̄ qñqꝫ ampliabit foramē: vel ꝙ erit aqua mlta ⁊ curret cito: vel erit pauca ⁊ curret tarde: aut erit cala vel frigida: ⁊ postq̄ʒ ita est nō est īstrumētū de quo possit hō eē securus in certificādo horā qua sepaꝛ creatura a mr̄e: pōt eñ ondē horā ṗn⁹ huic ꝓpinquā: verius tñ īstrumētū esse astrolabium: postmodū īstrumētū vmbre: postmodū illud aque. Et ꝓp hos errores accñtes in īstramētis: ꝯuenit vt nobis ondat ṗmitas regulas ⁊ radices cū qbus certificare possumus.

¶ Necessario ꝯuenit vt viā q̄ gradus circuli signoꝝ: q ſm nālē rōnē ꝯsecutiuā dʒ eē ascēdēs dephēdi possit iudicemus. Postq̄ʒ gradū ascēdētis fere dephēdemus in via ascensionuʒ ꝑ horā que nobis attribuiꝛ.

¶ Cōuenit modis oībus vt doctrinemus maneriē per quaʒ possimus scire cui gradui zodiaci ꝯuenit vt sit ascēdēs ſm viam naturalem quā semꝑ sequamur: sciendo ante ꝑ horam que nobis dabitur extimatione ꝓpinqua: magis gradū ascendentis per capitulum ascensionum.

¶ Postq̄ʒ nobis demōstrauit ꝙ nō sufficiant īstrumēta in rectificādo certū ascēdēs natiuitatis. docuit nos in h̄ dcō ꝙ ꝯuenit oībus modis vt ṗn ītus doceat nos regulas qb⁹ scire possum⁹ gradus ascēdētis nālis q̄ est hora exit⁹ creature: ⁊ ego vidi natiuitatē ⁊ de illis quas rectificauerā qui ob hac deuiat nāli pro aliquo disturbamēto accidēte ibi: ⁊ inueni rē in his natiuitatib⁹ sicut dixit in caplo īperfectionis vel desiccationis mēbroꝝ: ⁊ in caplo nō recipiētū cibuʒ: ⁊ hec disturbatio pōt esse ꝓp angustiā horis matricis vel debilitatē ṽtutis īpellētis creaturā: aut ꝓp aliquā īfirmitatē q̄ accidat mlieri. nā ꝓp talia ⁊ alia q̄ ꝯtigūt tardat exitus creature: ⁊ mani^m ē ꝙ corpa celestia faciūt has disturbatiōes: ⁊ ꝑquisiui h̄ ⁊ lōgo ipe apposui mētē ī eo: ⁊ īueni ꝙ in eo accidat sic ī alijs nālib⁹: qm̄ aliqñ cadit error in illis. Et postq̄ʒ ita est ꝯuenit nob solūmō res pticulares ꝑquirē nāles. ⁊ Ptol. dic ꝙ scire possum⁹ hāc rē nālē: dādo aliqd̄ ascēdēs ꝓpinquū nāli: siue sit illud ascēdēs rectificatū siue nō: qꝛ ꝑ illud scire poterimus ascendens nāle.

¶ Opʒ igitur vt gradum ꝯiunctionis vel preuentionis que ante natiuitatem ipsi propior fuerit inueniamus ⁊ eum veraciter addiscamus.

¶ Et dicim⁹ ꝙ ꝯuenit nob accipe ꝯiūctionē vel oppōnē ṗcedētē natiuitatē q̄ eaꝝ. s. ꝓpior fuerit ⁊ bñ mētē apponem⁹ in sciēdo ei⁹ certū gradū.

¶ Iā demōstrauimus ꝑ ṽba ṗcedētia ꝯcordātiā quam hʒ nā hoīs iter nām solis ⁊ lune: ⁊ memorauimus illud qd̄ in hoc dixit Arist. ⁊ eadē est opīo Ptol. ſm ꝙ inenit ꝑ experiētiā ⁊ nālia argumēta. Silr demōstrauimus in 2ª pte ꝙ ꝯiūctionis opus hʒ durare vsqꝫ ad oppōnē: ⁊ gradus oppositionis hʒ ṽtutē durādi vsqꝫ ad ꝯiūctionē: ⁊ ꝙ cuiusqꝫ ipsoꝝ duoꝝ graduū crescit ⁊ minuit hora q̄libet ſm planetā hora ipsa vincentē. Et postq̄ʒ hec sunt exposita ⁊ cōpleta: cōuenit modis oībus vt ascendens exitus creature habeat nām cōnexam cū nā planete gubernātis gradum ꝯiunctionis vel oppōnis precedentis natiuitatē. Et cuʒ dicit ⁊ bene mentē apponemus in sciendo eius certum gradum. vult dicere pro certo vnus gradus erit coniunctio: vel quem gradum dabunt oppositioni.

¶ Et si fuerit illud in qd̄ inuenerimus ꝯiūctio vtriusqꝫ luminaris gradū accipiemus. Si āt ṗuētio fuerit gradū luminaris sup terrā existentis obseruabimus.

¶ Et si id qd̄ accipiemus ꝯiūctionale fuerit accipiemus gradū duoꝝ luminariū. Et si oppōnale gradū illi⁹ luminaris qd̄ erit fuerit terram.

¶ Qm̄ planete sup terraʒ sunt maioris fortitudinis q̄ʒ existētes sub terra: ꝯuenit vt accipiamus gradum luminaris sup terrā existentis. ⁊ hoc dictū pōt duobus modis itelligi. vnus est accipere gradū luminaris exñtis sup terram. alius accipere horā natiuitatis hora oppōnis. ⁊ h̄ est magis notū. Similr si vnū luminariū fuerit in oriēte ⁊ alteꝝ in occidēte siue hora natiuitatis siue in hora oppōnis: ꝯuenit vt accipiamus graduʒ illius qui fuerit in ascendēte: qꝛ semꝑ accipere debemus illud qd̄ fuerit maioris posse.

¶ Post hec cui planetaꝝ natiuitatis hora illius gradus dispōnem habere conuenit inquiremus.

¶ Aspiciemus postmodū qsplia ē ei maioris iuris disponendi gradū illum hora natiuitatis.

¶ Vult dicere ꝙ qñ accipiemus gradū ꝯiunctionis vel oppositionis: aspiciemus qs planeta dñabiꝛ in eo hora natiuitatis solūmodo: qꝛ ille qui gubernat euʒ hora ꝯiunctionis vel dispositionis disponit ipsum ꝓprie. ⁊ hoc magis ptinet ad natiuitatem. Et si accidit ꝙ ille qui fuerit dispositio generalis sit simplr ꝓprius firmior erit: ⁊ demonstrabit ꝙ sit natiuitas hominis magni esse.

¶ Dñalr āt via qua planete ꝯuenit dispō his quinqꝫ reb⁹ explicaꝛ q̄ sūt triplicitas: domus: exaltatio: terminus: ⁊ apparitio: vel solis affinitas in figura.

¶ Ea ppꝰ q̄ plita ĩus hꝫ disponẽdi sũt qnqꝫ digni tates: triplicitas: domꝰ: exaltatio: terminus: aut appmo: vl' q̄ hẽant pticipatiōez cū sole i figura.

¶ Hoꝝ q̄tuor sũt cēntralia ꝛ vnū accñtale: cēntialis sũt di gnitates triplicitatis: ꝛ ipse ordinatur eam antec̄ȝ alias. Et dñsuꝫ ē in pͣ pte q̄ Ptol. in dñis triplicitatū cū aliroⁿᵒ concordat. ꝛ si volueris opari p h̄ anmodar: fm opinionez eiꝰ hẽbis opari p dños triplicitatū. ꝛ ille q̄ seq̄r ē dñs do mus: ꝛ dñs domus seq̄r dñs exaltationis: ꝛ dñs exaltatio nis seq̄r dñs termini. Et hec 4ᵒʳ cēntialia q̄ scire poteris a pͣ pte huiꝰ libri. Et 5ᵃ occidētalis ē q̄ accidat vt planeta sit apparēs sub radijs solis: vl' q̄ hẽat pticipatonē cūꝫ so le in figura aspiciēdo se cū eodē 3ᵒ vel sextili vel 4ᵒ vel op posito: aut alio quocūqꝫ mō de his q̄s in pͣ pte narrauit.

¶ Erit q̄ loci illiꝰ dispō planete qui habuit in eo plus vna istarum fortitudinum vel omnes.

¶ Et est dispositor eiusdē loci planeta q̄ habue rit in loco plus vna duaꝝ dignitatū vel omnes.

¶ Ptol. semp petit tē maiorē viꝫ hñtē in cōpōne: ꝛ iā ostē dimus h̄ p v̄ba ipsiꝰ pplexa: ita q̄ ꝯuenit q̄ qñ scieris gra dū ꝯiūctionis vel oppōnis pcedētis natiuitatē q̄ aspicias horaꝫ natiuitatis q̄ planeta hꝫ maius posse in illo gradu. Et scies h̄ p qnqꝫ dicta: ꝛ quē planetā ieneris hñtē maio rē fortitudinē i illo loco ꝛ maiorē ꝯcordātiā illū aspicias.

¶ At si vni planete hec oīa vl' plura iuenerimꝰ eiꝰ gra dū ex signo in q̄ fuerat ipe natiuitatis hora veraciter iuētū obseruabimꝰ: dicemusqꝫ q̄ gradus signi p ascē siões fere accepti: q̄ ei i nūero equaꝛ sit gradus ascē dētis. Si aūt duos vel plēs planetas iuicē associari i uenerimꝰ: aspiciemus numeꝝ quē vnusqsqꝫ pambu lauerit hora natiuitatis: ꝛ qcūqꝫ numerꝰ fuerit ppior ascēdētia gradui q̄ nob p ascēsiões appuerit ipe erit ascēdēs hore natiuitatis. Q̄d numeꝝ graduūꝫ duoꝝ vl' plurū planetaꝝ ppe numeꝝ ascēdētis gradus q̄ nob p ascēdēs exiuit iuenerimꝰ illū q̄ plēs auctorita tes hūerit in angul: ꝛ cuiꝰ fuerit haiꝫ i h̄ insistabimur. At si lōgitudo gradus almudhebir a gradu ascēden tis absqꝫ subtili obseruatione repto: maior fuerit lō gitudine sumpsimus a gradu medij celi: ipsa eadēꝫ via exquisitio illū eundē numerum gradū medij celi ꝯsti tuemus per quēꝫ alios angulos coequabimus.

¶ Et si vi planete iuenerimus oīa p̄dicta vel eaꝝ plura aspiciemus bñ in quo gradu illiꝰ signi est in quo moraꝛ hora natiuitatis ꝛ eū certificabi mus initiū erit: qm̄ in tot gradibꝰ p numeꝝ signi q̄d añ accipiemus p extimationē eleuationū ille erit gradus ascēdēs. Et si iuenerimꝰ q̄ duo pla nete pticipationē hēant in dispōne vl' plēs: aspi ciemus ad numeꝝ quē vult q̄libꝫ eoꝝ hora nati uitatis. Et cui numeꝝ iuenerimꝰ ppinquiorē gra dui ascēdētis q̄ nob exiuit p eleuationē: tūc gra dus erūt eleuati hora natiuitatis. Et si iueneri mus nūeꝝ duoꝝ plaꝝ vl' pliuꝫ existēt circa gra dū ascēdētē q̄ nob exiuit p eleuatiōes equo mō seqmur plāā hñtē plēs dignitates in angulis: vl' q̄ sit in suo haiꝫ. Et si gradus plaꝝ disponentiū fuerit magis elōgati ab ascēdēte q̄d accepimus per extimationem quā a gradu medij celi: apta bimus super eūꝫ omnes alios angulos.

¶ Oia v̄ba ista vnā radicē hñt: ꝛ ē q̄ plāta sit almuter. s. q̄ hꝫ maius posse ꝛ plures dignitates in cōstellatione: ita q̄ qñ scire voluerimus q̄s plāta dñaꝛ hora natiuitatis in gradu ꝯiūctionis vl' oppōnis pcedētis: ꝛ mētē apposuerimus in dcis qnqꝫ rebꝰ q̄bus planeta erit dispositor: si iuenerimus vnū planetā dñantē in illo gradu ponemꝰ numeꝝ graduū ascēdētis: aut graduū medij celi tot quot fuerit gradus q̄s inuit in signo suo in q̄ moraꝛ eq̄li mō idē plāta. Et si nume rus ipse fuerit vicinior gradui ascēdēti dati nob p extima tionē: erūt gradus ascēdēns tot gradus quot gradus plāte eq̄li mō. Et si gradus q̄s pagrauit plāta viciniores fuerint gradibꝰ medij celi. s. ꝯiūctionis vel p̄uētionis tot quot gra dus plāte eq̄li mō: ꝛ ñ si in gradu q̄ fuit añ dñabunt due pla nete vl' plēs ꝛ eq̄les fuerit in v̄tute: ꝯsiderabimus planetā cuius gradus fuerint viciniores gradibus ascendētis vel medij celi ꝛ opabimus p eū. Et si gradus vnius eq̄les fue rint gradibus alterius vel circa: accipiemus illū planetaꝫ eoꝝ q̄ hobuerit plures dignitates in angulis natiuitatis: ꝛ ꝑponemus illū q̄ fuerit fortioris haiꝫ: ꝛ magis ꝯcors cū so le. Et itelligamus ex v̄bis istis q̄ semp debemus accipere ꝛ iudicare p planetā qui fuerit maioris fortitudinis ꝛ ma ioris ꝯcordantie cum re quam petimus.

¶ In partitione locutionis natiuitatū. Cap. 3ᵐ.

Dixit Haly.

Postq̄ nobis demrauit in h̄ caᵒ p̄cedēti: q̄uo sciemꝰ p̄nᵐ nāle hora exitus creature: icipit in h̄ caᵒ nob dñdē oia q̄ scire possumꝰ p h̄ p̄nᵐ vt itelliḡ nr̄ sit i q̄līꝫ eoꝝ patus. ꝛ dedit nob i his tres regulas q̄s in antea dixit.

Ost p̄missaꝫ istaꝝ reꝝ pōnē subiūgemus q̄ cū gñalea natiuitatū obseruatione a or dinata: ꝛ cōpetēti ptitione q̄s ptiri volue rit: iueniet q̄ eoꝝ ad q̄ nāli calle p̄uenit: q̄dā sūt accidētia que ante partū ꝯtingūt vt loqui de parētibus. Quedā aūt sunt accidētia que ante ptum ꝛ post partū accidūt vt sermocinari de fratribus.

¶ Et postq̄ h̄ pposuimus dicimus nō q̄d q̄ vo lūt diuidē seu distiguere iudiciū natiuitatū ordi nata diuisione: ꝛ p regulas inueniet q̄ aliqua ex his q̄ hō attingē pōt fm viaꝫ nālē sunt accñtia q̄ accidūt ante natiuitatē sicut hoiem iudicare de parētibus: ꝛ aliqua sūt accñtia q̄ accidūt añ na tiuitatē ꝛ post sicut hoiem de fratribꝰ iudicare.

Id q̄d dic postq̄ pposuimꝰ h̄. vult dicē q̄ iā demrātū est in dcis p̄cedētibꝰ q̄ p̄nᵐ q̄d erit hora exitus creature: idē ē p̄nᵐ gnōnis nāle hois. ꝛ h̄ dignꝰ ē dādi si gnificationē. Demrauit siłr q̄uo scire p certo possumꝰ p̄nᵐ istud: ꝛ q̄d ꝯuenit volēti aspicē in sign̄atione nāli huiꝰ pncī pij: vt p̄mitus iudicet de parētibꝰ: postmodū de fribꝰ: ꝛ de dit rōnē qua re. ꝛ dixit q̄ pēs sūt añ natiuitatē: ꝛ frēs esse pñt añ ꝛ post. Et pōt aliqs petere ꝛ dicē postq̄ spma exit a pētibꝰ qñ vis accidat q̄libet eoꝝ hꝫ natiuitatē sign̄antem suū statū metipꝫ: q̄uo pōt dare natiuitas filioꝝ sign̄ationē ptū. Et h̄ idē dicē pōt de fratribꝰ. Cui r̄ndemus dicētes: q̄ semper cuꝫ iūgiꝛ p̄ꝫ m̄r i mō ide gñaꝛ creatura: atñ qñ acci dit vt iūganꝛ hora qua ꝯcordat illa ꝯstellatio cū natiuita te parētū. Et ꝯuenit vt h̄ eadē ꝯcordātia sit iter natiuitatē parētū ꝛ filij. ꝛ pp h̄ sign̄at natiuitas filij de parētibꝰ totū istud. Et maniᵐ ē q̄ natiuitas cuiusꝫ filioꝝ ꝯcordānā hꝫ cū natiuitate parētū: ꝛ res q̄ hñt cū vna eadē re ꝯcordātiā: sūt ꝯcordea. s. vna cū altera: ꝛ pp̄ea ꝯuenit q̄ natiuitas cu iusꝫ

itis fratrū significat statū aliorū fratrū: ⁊ h̄ ꝯcordātis q̄nq̄ȝ significat fortunā q̄nq̄ȝ īfortunā: q̄nq̄ȝ bonū q̄nq̄ȝ malū: ⁊ h̄ totū inuenies in antea demōstratū ⁊ distictū in suo loco.

¶ At illa q̄ ipsa eadē hora ꝑtus eueniūt nō sūt vnū ⁊ idē plane ⁊ ꝯptū velut hec q̄ ꝓdiximus. Accidētiū vo postremum qd̄ sciri pōt illud esse dicit̄ qd̄ post partū accidet. Hanc aūt speciem multorum modorū mul tarumq̄ȝ partium fore non dubitatur.

¶ Id tū qd̄ erit in natiuitate non est res vna sola simplr̄ sicut ea que narrauimus: ⁊ posterius ad qd̄ attingere possumus ex accidētibus est id qd̄ ex eis accidet post natiuitatē: ⁊ hec pars est mul tarum manerierum ⁊ modorum.

¶ Ipse diuisit iudiciū status ei⁹ q̄ nascit̄ in duas ptes. vna ē id qd̄ accidit hora ipsi⁹ natiuitatis. ⁊ alia qd̄ accidit post tēpus natiuitatis: ⁊ nulla harū manerierū simplex est sic iu diciū parētū ⁊ fratrū q̄m q̄ōlibȝ horū iudiciorū ē simplex: ⁊ ꝓpterea dixit q̄ iudiciū cuiuslibet horū duorū modorū ē multarū manerierū: ⁊ ipse vult hec in antea demōstrare.

¶ Ex his igit̄ que in ipsa eadē hora partus eueniūt il la q̄ scire volumus sūt loq̄ de marib⁹ ⁊ feminis: ⁊ vtrū geminos an plēs ꝯturiēs pariet: loqui etiā d̄ formis monstruosis: necnō ex his qui nunq̄ȝ crescent.

¶ Et id qd̄ scire volum⁹ ex eo qd̄ accidit hora na tiuitati finet: ē iudicare de masculis vl̄ feminis: aut si duo nascunt̄ simul: aut si ille q̄ nascit̄ ē iper fecte facture: aut si nō recipiet victū vel cibum.

¶ Hic est vnus modus duorū incōpositorū q̄s dixit: ⁊ diui dit eū in q̄tuor modis. ꝑmus est de masculo vel femina iu dicare. scd̄s si nascit̄ plus vno. tertius si ē iperfecte factu re. q̄rtus de his qui cibum non recipiunt iudicare.

¶ Ex his āt q̄ post ꝑtū ea q̄ scire q̄rim⁹ sūt sermocina ri de vita: eo q̄ eorū q̄ crescūt narrationib⁹ nō adhe rēt: post hec āt loq̄ de forma corpis: ⁊ ex īfirmitatib⁹ atq̄ȝ ipedimētis corpi ꝯtigētib⁹. deīceps de q̄litatib⁹ aīe ⁊ illi⁹ accn̄tib⁹ sermocinari. Deīde loq̄ de fortu nio ⁊ īfortunio nati: ⁊ d̄ regno ac exaltatione illiusq̄ȝ sublimitate: postea ipsi⁹ ēt eē in h̄ q̄ ex opib⁹ efficiet enarrare. Deīceps d̄ ei⁹ ꝯiugio s̄mocinari ac d̄ mora cū vxore facięda: ⁊ ex h̄ q̄ de īfātib⁹ ei ꝯtiget: necnō ex ei⁹ cōmixtiōe ac familiaritate cū hoīb⁹ ⁊ ex amicis ipsi⁹. Deīde ꝑegrinatiōes ondē: postremo q̄dē modū sue mortis idicare q̄ ī fortitudīe locutioni q̄ fit de vita assīlat̄. Illi⁹ tn̄ ordo post hec ꝑdicta ponēdus est.

¶ Id āt qd̄ scire volumus ex eo qd̄ accidit post natiuitatē ē iudicare de vita: q̄ȝ hec nō ē res q̄ cū iudicio teneat̄ eorū q̄ cibū non recipiūt. Et post de forma corpis iudicare: ⁊ de īfirmitatib⁹ ⁊ pe stilētijs corpi accn̄tibus: ⁊ post h̄ de statu aīe ⁊ accn̄tib⁹ spūalib⁹ iudicare: post h̄ de forma nati ⁊ ei⁹ subā ⁊ honore ac exaltatiōe: post h̄ de statu ei⁹. s. de quo magisterio se itromittet: postmo dū de suo ꝯiugio: ⁊ q̄lr̄ se habebit cū vxore: aut vxor cum viro suo: ⁊ cuiusmodi filios hēbit: ⁊ cuiusmodi societatē vl̄ ꝑticipationē cū hoīb⁹: ⁊ cuiusmodi amicos hēbit: ⁊ postmodū indica re si erit i terris extraneis ꝑegrin⁹: ⁊ q̄ morte mo riet̄. vltio iudicare qd̄ ꝯuenit ꝑ potētiā iudicij vi te: ⁊ ꝯuenit q̄ eius ordo sit post hos omnes.

¶ Dicē numerus eorū q̄ sūt in 2ª ꝑte q̄ ē cōposita: ⁊ diuidit eā in. 13. modos. ꝑm⁹ ē iudicare vitā: ⁊ dic̄ q̄ h̄ modus iu dicij no tenet se cū iudicio eorū q̄ cibū nō recipiūt: q̄ȝ ipsi nō hn̄t vitā hn̄tē quātitatē in coparatione cursus solis q̄ ē dn̄s oiuȝ pltarū: ⁊ id qd̄ adiuuat vt hēat quātitatē: ꝯuenit q̄ sit s̄ȝ cursuȝ sol̄ vt saltē cōpleat cursuȝ suū vna vice: ⁊ h̄ ē annus vn⁹. 2⁹ modus ē formā corpis iudicare. 3⁹ iudica re īfirmitates ⁊ pestilētias corpis. 4⁹ stat⁹ aīe iudicare. 5⁹ īfirmitates ⁊ pestilētias aīe ꝯtigētes. 6⁹ fortunā nati ī sub stātia. 7⁹ exaltationē vl̄ depssionē ei⁹. 8⁹ de q̄ magisterio se itromittet. 9⁹ ꝯiugiū nati: ⁊ quot copulabit̄: ⁊ q̄ mātie: ⁊ quātū durabit cū illis q̄b⁹ copulabit̄. 10⁹ de filijs q̄s na tus habebit. 11⁹ cuiusmodi vitā hēbit: ⁊ quā societatē cuȝ hoib⁹ ⁊ cuiusmodi amicos. 12⁹ aspicē cuiusmodi itinera faciet: ⁊ ad quas terras. 13⁹ cuiusmodi maneriei erit mors sua. Et q̄n aggregabim⁹ hos. 13. modos cū supradcīs q̄ sūt parētū ⁊ fratrū: erūt. 15. ⁊ ī 4ª ꝑte sūt q̄tuor modi: sic ibi iue nies. Et cū dic̄ q̄ ꝯuenit ꝑ po^{us} iudicij vite: ⁊ ꝯuenit q̄ ei⁹ ordo sit post hos oēs. vult dicē q̄ iudiciū mortȝ ē res q̄ cō cordat cū iudicio vite: q̄m res q̄ dat vitā est res q̄ dat natō vnū ips̄ in q̄ sint ei⁹ mot⁹ nāles: ⁊ ei⁹ virtutes ex corpe: ⁊ h̄ tpa durat donec venit res alia q̄ abscidit ipȝ: ⁊ h̄ ē illd̄ qd̄ dat mortē: ⁊ ꝓp̄ h̄ ꝯuenit vt iudiciū mortis sit ꝯcors cū il lo vite: ⁊ lȝ sit ibi ꝓportio iter eos ꝑ potentiā: ꝯuenit q̄ or dinetur post istud totum: q̄m hic est finis peractum.

¶ Nos aūt horū vniuscuiusq̄ȝ modū gn̄alr̄ enarrabi mus: ⁊ cū sol̄ ē nr̄e narrationis fortitudinib⁹ h̄ opan tib⁹ ista dicem⁹ sic sup⁹ manifestauim⁹: ea vo q̄ a q̄ plimis stulte supflueq̄ȝ ꝓlata sūt: in q̄b⁹ nō ē s̄mo ꝓ babilis: q̄ occasionib⁹ ꝑ ꝑmā nāȝ existibus ꝯueniat: ⁊ postponem⁹ ex his id ad qd̄ ꝑuenire possumus: nō ꝑ sortes neq̄ȝ ꝑ numeros: ⁊ q̄bus occasiones ꝑ quas h̄ oporteat eē nō habent̄: sȝ ꝑ planetarū figurarū earūq̄ȝ similitudinū cū suis locis obseruatiōes iuestigabimus.

¶ Et dicemus q̄ōq̄ȝ horū antea gn̄alr̄: ⁊ noiabi mus virtutes simplices q̄s fecit vnūq̄ōq̄ȝ horū sic ꝑdiximus: ⁊ p̄termittemus vanitates quas multi hoīes narrauerūt: in q̄bus nō est aliqd̄ ꝑfe ctū: neq̄ȝ qd̄ audiēdū sit: neq̄ȝ qd̄ rōni ꝑtineat q̄ sit de pria nā: ⁊ noiabimus ea q̄ attingere possu mus ex ꝑdictis: nō ꝑ sortes vel numeros nullaȝ rōnē hn̄tes: sȝ aspiciendo in figuris stellarū: ⁊ in concordantia quam habent cum locis suis.

¶ Ponas vna hora cor ⁊ mētē tuā mecū vt possis itelligē dictū istud tā nobile: q̄ȝ si in itelliges ipȝ exibis de magno labore ⁊ lōga pena: ⁊ de vanitatib⁹ q̄s cōpilauerūt multi sa cientes multos libros d̄ illis. Et ē magnū mirū q̄ūo nō appo suerūt mētē in h̄ li⁹ q̄m fact⁹ ē iaȝ sūt mille anni: ⁊ q̄ūo nō glosauerūt eū nec demōstrauerūt rōnes q̄s vult dicē: ⁊ nō sūt eū secuti solūmō. Nō. n. itromisissent se de vanitatib⁹ nec d̄ fabulis vetularū. Ego āt nō credo q̄ ꝓ alio dimiserit nisi ꝓp̄ pigritiā vl̄ malitiā. Si ꝑ pigritiā: cā fuit q̄ȝ multū ē h̄ lib obscur⁹: ita q̄ eū itelligē nequerūt. Et si ꝑ malitiā: fuit q̄m eū aliq̄ itellexerūt ⁊ deuiauerūt hoīes ab itellectu ipsi⁹ cō pilātes alias vanitates in q̄b⁹ hoīes laborarēt: ne aspicerēt ī h̄ li⁹. Et si h̄ dicē vellemus q̄ aliqs eorū q̄ fuerūt [illegible] me nō itellexerūt quātū ego de h̄ li⁹ credere ē dicē veritate: ⁊ h̄ en hn̄ mētē apposuerūt in glosa mea tenebris me veridicū in h̄ meo dcōne: nolo plōgare amplius: sȝ [illegible] Ptol.

tibi ondē rōnes. Et āt dixit narrabimus vnāquāq3 rerū3 istaꝝ gñalr. vult dicē ꝙ iste res q̄s narrabit sit regle ⁊ radices solūmō: q2 de regulis ⁊ radicib⁹ cōponit ars ista tota: ⁊ pticularia iacēt in ea q̄ sūt i ipsa arte. Et ꝙ dixit ⁊ narrabim⁹ v̄tutes simplices opantes res istas. vult dicē ꝙ cū istis regul' ponet exēpla q̄ accepta sūt de v̄tutib⁹ stellaꝝ. Et āt dixit ⁊ ptermittem⁹ vanitates i qb⁹ nō ē rō q̄s multi dixerūt q̄ teneat cū p⁹ nā. vult dicē ꝙ nō hñt rōnē pp v̄tutes celestes q̄ opant res iter nos exñtes. Et manifeste dic ꝙ hc v̄tutes veniūt p aliā nāz q̄ ē p⁹ cā: ⁊ oēs phi mltū hn̄ demōstrarūt rē istā p rectas pbōnes: qm̄ demōstrauerūt ꝙ deus p̄ creauit celos ⁊ stellas: ⁊ posuit in eis v̄tutes p gubernādo cūcta terrena: ⁊ hec ē res bn̄ affirmata in scia phie: ⁊ in h mltū locuti fuerūt Pla. ⁊ Arist. ⁊ illi de secta eoꝝ: ⁊ Ptol. voluit nob ondē h p dictū istō qd̄ pbatū ē in phia ꝙ oia q̄ iter nos accidūt: sūt pp volūtatē dei: qm̄ de⁹ ē ipse q mouet celos ⁊ qcqd ē in eis: ⁊ pp h motū veniūt oia accñtia in h mūdo de gnōne ⁊ corruptiōe. Et postq̄ ita ē mag^m ius h3 Ptol. dedignādi ⁊ vilipēdēdi vanitates q̄s alij cōpilarūt: q2 nihil ē in eis ptinēs ad v̄tutes q̄ deriuēt a pte dei. Et dixit ꝙ erāt vanitates: qm̄ ipse ⁊ oēs phi reputāt ꝙ nō ē res in mūdo q̄ veniat nisi p dispōnē celestē: ⁊ si aliō credit hō ē vanitas. Et si qs dixerit ꝙ hō p se pōt aliqd facē: verꝝ ē: tn̄ illud posse qd̄ h3 ꝯsequit volūtatē ad se ptinētē q̄ ē sua ppa. Et ꝙ dixit pquirem⁹ ea q̄ attigē possumus ex eis nō p sortes nec cōputatiōes q̄ nō hñt rōnē. vult dicē ꝙ dedignat sortes q̄ dñr ptes ⁊ numeros illoꝝ q nō hñt rōnē in hac arte sic ptes q̄ sunt accepte ab vno loco q v̄tutē nō h3 ad aliū locū n̄ hñtē v̄tutē: ⁊ sic numeri q̄s narrauit velus: ⁊ sic numer⁹ miliariū ⁊ cētenoꝝ ānoꝝ ⁊ siliuz d qb⁹ locuti fuerūt astro^ri. Et id qd̄ dixit tn̄ ponēdo mētē in figuri stellaꝝ ⁊ in ꝯcordātia quā hñt cū locis suis. vult dicē ꝙ regule ⁊ radices s3 q̄s demōstrabit in hac arte sūt s3 pticipationē q̄ est iter figuras stellaꝝ ⁊ res in qb⁹ opant. v.g. qn̄ demōstrabit in iudicio parētū pticipationē q̄ ē iter patrē ⁊ solē. Et manifestuz est ꝙ p ptes ⁊ numeros q hñt talē pticipatione q̄lis ista: ꝯuenit iudicare sicut est pars fortune ⁊ numerus alioꝝ planetaꝝ ⁊ aliaꝝ rerum his similium.

Quapp ne v̄buz h in vnoquoq3 p̄scriptoꝝ capl'oꝝ retractare sit op⁹ i oīb⁹ gñalr nos hic p̄ferre ꝯuenit.

Et ne multotiens loq̄ hēamus in his q̄ p̄diximus: ꝯuenit vt dicamus dem̄ vnū i oīb⁹ gñale.

Postq̄ nobis demōstrauit ꝙ id qd̄ locutus est in hac rōne: erūt regule ⁊ radices de qbus cōponit dcm̄ in quolib3 17. modoꝝ p̄dictoꝝ: dicit in h loco. ꝙ ne hēt redire ad h dictū multotiēs ꝯuenit vt det in h loco regulas gñales: ⁊ he regule sunt tres sicut intelliges ante.

Ex capl'is igit obseruatiōis natiuitatū locū circuli signoꝝ q spēt illius q̄siti capituli assimilet ꝯsiderem⁹. velut est loci medij celi cū opibus ⁊ loci solis cum re p̄tis silitudo: postea planetas qbus ex p̄dictis qnq3 spēbus illi⁹ loci dispōnē hīe ꝯuenit obseruemus.

Cōuenit vt primit⁹ aspiciam⁹ i loco circuli signoꝝ q ꝯuenit illi rei quā petim⁹ d his q̄ volumus iudicare. v.g. Sic ꝯcordat loc⁹ medij celi cū magisterijs ⁊ opib⁹ de qb⁹ se itromittet nat⁹ vl' sic ꝯcordat locus solis cū reb⁹ ptinētibus ad p̄tes. Et postea ispiciem⁹ q planete ius hñt disponēdi locū illū p qnq3 modos quos p̄diximus.

Hec ē p⁹ regula q̄n voluerim⁹ aspicē in vnoq3. 17. mōꝝ p sciendo qd erit de corpetemus p̄mutus pticipatione siue pportionē q̄ erit inter rē illā ⁊ res celestes: ⁊ hec pportio ē ꝯcordātia ⁊ ea q̄ est de locis pl'taꝝ ē sic loc⁹ sol' q̄ ptinet ad p̄reꝝ: ⁊ ꝯcordātia q̄ ē p locū signoꝝ ē sic 10^a dom⁹ q̄ ptinet ad magisteriū: ⁊ qn hec sciuerim⁹ iquirem⁹ qs pl'tarus hēat disponēdi illū locū: ⁊ sciem⁹ qs erit dispositor p p̄dictas res. 5. q̄ sūt triplicitas: dom⁹: exaltatio: t'min⁹: ⁊ applicatio sub radijs: vl' hēat aspectū cū sole i fig⁹: sic iaz ondim⁹.

Et si vnus planeta oibus his modis ipsi loco dñabit illius rei q̄site dispōnē attribuemus ipsi. Si autē duo vel tres ei dominent illi qui plurium numeroꝝ fortitudinem habuerit dispositionem dabimus.

Et si domus triplicitatis loci fuerit vn⁹ pl'ta p oēs ptes dabim⁹ eū dispositorē rei illi⁹. ⁊ si eiusdē loci fuerit dñi due pl'te vl' tres ponem⁹ illū p dispositorē q pl'es p numeꝝ hūerit dignitates.

Vult dicē qd̄ si dñs illi⁹ loci fuerit vnus pl'ta p p̄dictos qnq3 mōs ipe solus erit dispositor illi⁹ rei. ⁊ si fuerit duos vl' pl'es accipiemus illū q fuerit maioris v̄tutis ⁊ plurimā dignitatē: ⁊ dabimus ei auxiliatorē planetā q eū sequit in v̄tute ac nūero dignitatū: ⁊ in oīb⁹ alijs mō sili faciemus.

Deīde futuri q̄litatē ꝯsiderem⁹: cui⁹ inestigatio erit ex naturis illaꝝ stellaꝝ qb⁹ dispō ꝯuenit ⁊ ex naturis signoꝝ in qb⁹ planete fuerit necnō ex locis silibus.

Postmodū aspiciemus accñs q̄le erit: ⁊ h petemus p nās planetaꝝ qui ius hñt in disponēdo ⁊ a nā signoꝝ in qbus fuerint ijdem planete ⁊ a locis concordantibus cum eisdem.

Vult dicē ꝙ id qd̄ accidet in q̄cūq3. 17. modoꝝ: ⁊ gñal'r oē accñs pōt sciri p tres res. p⁹ est ⁊ ꝯuenit pponi nāz nāe planetis disponētis. 2^a nā loci ē in quo ē idē planeta dispositor. 3^a ē nā locoꝝ hñtiū ꝯcordātiā cū re illa sic locus sol' ꝯcōdat cū p̄re: ⁊ loc⁹ medij celi cū magisterijs: ⁊ cōmisces vnū cum alijs: ⁊ extrahes de ipsa cōpōne id qd̄ erit de illo accñte. v.g. si h tria fuerit ꝯcordātia i vna nā nō ē ampli⁹ aspiciēdū. ⁊ si diuersa fuerit dicem⁹ ꝙ nā illi⁹ accñtis erit 3^a de illis trib⁹. Et ponamus ꝙ sol sit in 11^a in domo saturni: ⁊ saturn⁹ in 10ª circūdat⁹ a ioue ⁊ venere in domo iouis: ⁊ qn̄ hec viderim⁹ dicem⁹ ꝙ p̄r erit hōe vite i lege sua post hāc natiuitatē ⁊ faciet p aīa sua bn̄ vl' religionē itrabit: ⁊ erit idigēs pp hūilitatē iouis q̄ sibi aduenit p saturnū: ⁊ pp venerē q̄ ē cadēs ab āgul': ⁊ saturnū q n̄ aspic̄ se cū sole.

Post h inestigationē quātitatis futuri ex eoꝝ viribus accipiem⁹: ꝯsiderādo vtrū in suis q̄litatib⁹ fortes extiterit in mūdo ⁊ in natiuitatib⁹: an si ꝯtriuum fuerit. In mūdo qdē fortiores dicunt extē: cū in locis sibi pprijs vel silib⁹ fuerint: ⁊ cū orietales etiā extiterit ⁊ aucti numero. In natiuitatib⁹ vo fortiores erūt: cuz in angulis vel in locis ad angulū ascēdētib⁹ fuerint: maxime āt in duob⁹ p̄mis q sūt ascēdēs ⁊ celi mediū: debiliores aūt erūt in mūdo cū in locis extraneis vel sibi dissimilibus extiterint: aut cū occidētales vel in itinere diminuti fuerint: at in natiuitatibus tūc erunt debiliores: cum ab angulis recesserint.

Postmodū pquirem⁹ quātitatē accñtis p ei⁹ fortitudinē: ⁊ aspiciem⁹ si sunt in statu posse ac fortitudine in mūdo: ⁊ si sūt in tali statu in natiuitate ⁊ si ē ꝯtriū: mai⁹ eni posse qd̄ hēant in mūdo ē qn̄ sūt in loco ptinēte eis ⁊ ꝯcordāte cū eis: ⁊ qn̄ sūt orietales: ⁊ qn̄ aucti numero. Et maior fortitudo quā ipsi hēant in natiuitate ē qn̄ sūt in

angulis vel in succedētib⁹: maxime in duob⁹ pri mis q̄ sūt ascēdēs ⁊ mediū celi: ⁊ maior debilitas quā hēant in mūdo est qn̄ sūt in locis peregrinis: vel cū q̄bus nō habeant ꝯcordātiam: aut quando fuerint occidentales vel diminuti cursus: ⁊ maior debilitas quam habeant in natiuitate est quando ab angulis sunt cadentes.

¶ Hec est 2ª regula. iā enī nob demōstrauit ꝙ scire possumus statū accn̄tis ꝑ tres. ꝑ a planeta dispositore: ⁊ a signo ī quo ē: ⁊ a loco hn̄te ꝯcordātiā cū accn̄te: ⁊ nūc demōstrat nob in h̄ dcō ꝙ quātitas accn̄tis sciri pōt ꝑ quātitatē fortitudīs hoꝝ triū: ⁊ reuertit̄ ad id qđ nobis demōstrauerat in ꝑ⁹ pte: vt nobis patefaciat q̄cq̄d demōstrauit in illo loco: ⁊ dicit ꝙ planete hn̄t res essentiales ꝑꝑ quas hn̄t mai⁹ posse: ⁊ res accn̄tales ꝑꝑ quas sūt debiles. res āt eēntiales ꝑꝑ q̄s hn̄t mai⁹ posse: sūt qn̄ fuerit in domibus vel triplicitatib⁹ aut exaltationib⁹ vl̄ terminis suis: aut ꝙ planete masculini sint in signis masculinis ⁊ hꝫ silia. silr̄ si orientales sint a sole aut velocis cursus erūt maioris posse. Cōtraria vō his eēntialib⁹ faciūt eos debiles: sc̄ qn̄ in locis fuerint ꝑegrinis vel in q̄b⁹ ꝯcordātiā nō hn̄t: ⁊ h̄ ē qn̄ planeta masculinus est in signo feminino vel ꝙ sint occn̄tales aut diminuti cursus: ⁊ necesse ē quādo dixit ī h̄ li° fꝫ ꝙ narrauit in ꝑ⁹ pte. res vō accn̄tales ꝑꝑ quas planete mai⁹ posse hn̄t: sūt qn̄ fuerint in angulis vel in succedētib⁹ maxime si fuerīt in ascēdēte in medio celi: ⁊ accn̄tia ꝑꝑ q̄ sūt debiles sūt qn̄ fuerit ī locis cadētib⁹: ⁊ hec sc̄ 3° 6° 9° ⁊ 12°: ⁊ haꝝ peiores sūt 6ª ⁊ 12ª: q2 nō aspiciūt ascēdēs. Et expedit vt retineas in tua memoria q̄cq̄d docuit in ꝑ⁹ pte cā huius loci.

¶ Spatiū q̄ꝫ tpis futuri ꝯsiderabim⁹ inuestigādo: vtrū respectu sol' ⁊ ascēdētis matutinales an vespertini fuerit. Due nāq̄ꝫ ꝑᵉ 4ᵉ vtriusq̄ꝫ eoꝝ: ⁊ due ꝑ diametrum ei⁹ opposite sc̄ matutinales: reliq̄ vō sūt vesꝑtinales. Cōsiderabim⁹ ēt si fuerit ī angulis vl̄ ad āgulos ascēdētib⁹. Si matutinales igit̄ vl̄ in angul' fuerit: acutioris erūt opis: si vō vespertini vel ascendentes ad angulos extiterint: tardioris operis esse dicentur.

¶ Et vsq̄ꝫ ad tp̄s oriētales aspiciem⁹: ꝯsiderādo si illi pl'te sc̄ matutinales aut vesꝑtini in cōpatiōe coꝝ ad solē ⁊ ad ascēdēs: q2 duo q̄rti ān̄tes quēlibꝫ coꝝ: ⁊ alij duo eis oppositi ī diametro sc̄ matutinales: ⁊ alij duo q̄ sequūt̄ sūt vesꝑtinales: ⁊ aspiciemus si sūt in angulis vel in ascēdētib⁹ ad angulos: ⁊ si fuerit matutinales vel in angulis: erūt opia fortioris: ⁊ si vesꝑtinales vel in ascendentibus ad angulos erunt operis tardioris.

¶ Hec ē 3ª regula: ⁊ ōndit nob ꝙ q̄rtus q̄ āncedit ascēdēs est 10ª dom⁹ 11ª ⁊ 12ª. ⁊ ei⁹ opp^m est 4ª 5ª ⁊ 6ª: ⁊ isti duo q̄drati dci sūt matutinales in cōparatione coꝝ ad ascēdēs: ⁊ alij duo q̄drati quoꝝ vn⁹ est 7ª domus 8ª ⁊ 9ª: ⁊ alter q̄ est ascēdēs 2ª 3ª sunt vesꝑtinales: ⁊ q̄rtus q̄ āncedit solē est 10ª dom⁹ 11ª ⁊ 12ª a loco suo. Et ali⁹ 4⁹ est 4ª 5ª ⁊ 6ª a loco solis: ⁊ isti duo sūt matutinales: ⁊ alij duo q̄drati vesꝑtinales in cōparatione solis sūt alij duo q̄drati. Et manifm̄ est ꝙ qn̄ planete fuerit oriētales a sole sūt maioris operis. silr̄ qn̄ trāseūt oppōnē solis: qm̄ q̄lꝫ die plus fortificant̄ ⁊ appropiquāt directiōi. Et hec oīa iā demr̄auimus ī glosa ꝑᵉ pris: ⁊ id qđ dixit sūt maioris opis. vult dicē ꝙ op⁹ suū veniet ī tpe natiuitati ꝑpinquo. Et ꝙ dixit opis tardioris. vult dicē ꝙ ꝓlōgabit̄ op⁹ suū ad horā natiuitatis: ⁊ pōt fieri ꝓlōgatio ista a quātitate fortitudīs ipsoꝝ triū reꝝ q̄ sūt planeta dispositor: ⁊ eius locus qui ꝯcordat cum re.

¶ In parentibus. Cap. 4^m.

Dixit haly.

Iam ondimus rōnē ꝑꝑ quā ꝯuenit ꝙ natus hēat significationē in parētib⁹: ⁊ dicim⁹ ꝙ est ꝑꝑ ꝯcordātiā q̄ est inter natiuitates filioꝝ cū illis parentū. Silr̄ diximus rōnē ꝑꝑ quā posuit Ptol. ꝑmius iudicium parentum.

Prima nāq̄ꝫ via quā in vniuscuiusq̄ꝫ istarū specieꝝ inuestigatione semper imitari debemus: est huiusmodi.

¶ Primū ꝓpositū qđ nos seq̄ꝛ sꝑ in sciēdo quēlibꝫ modoꝝ ꝑdictoꝝ ē in h̄ mō.

Vult dicere ꝙ artificialis via in quolibet. 17. modorū cōprehēdēdē oēs sūt tres regule gn̄ales quas nob dedit. ⁊ vna eaꝝ est accipiēdo sign̄ationez cuiuslꝫ rei a loco firmamēti ⁊ a dispositore illi⁹ loci: ⁊ a signo in quo est dispositor. ⁊ alia est in sciēdo quo tpe veniet accn̄s illud: ⁊ hoc sciri potest per acuitatem harum stellarum.

¶ Nos itaq̄ꝫ nūc a ꝑmo caplo qđ est caplꝫ in locutione parētū exordiū faciem⁹: velut ordini quē mox enūtiauim⁹ ꝯuenire videt̄. Solē igit̄ ⁊ saturnū pr̄ibus: lunā āt ⁊ venerē matribus nālr̄ assimilari dicemus.

¶ Et nos primit⁹ icipim⁹ a p̄io caplo qđ ē caplꝫ iudicij parētū sic ꝯuenit ordinationi ꝑdicte. Et dicim⁹ sic ꝙ sol ⁊ saturn⁹ hn̄t ꝯcordātiā nālr̄ cū patribus: luna vō ⁊ venus cum matribus.

¶ Qm̄ sol ē maior cāt fortior: ⁊ gn̄atio creature ⁊ mot⁹ mēstrui venit ꝑꝑ ꝑma viri: ꝯuenit ꝑ nāꝫ vt sol sit ꝯcors cum pr̄e. Silr̄ q2 saturnus hꝫ pticipationē cū sole in fortitudie ⁊ haiz: ⁊ q2 ē masculinus ⁊ diurnus sic ipse ꝯuenit: silr̄ vt sit dispositor patrū in tpib⁹ q̄b⁹ sol nō pōt hr̄e dispōnē ipsaꝝ. Nā qn̄ sol fuerit debilis ṽtutis erit saturnus dispositor patrū: silr̄ q2 luna seq̄t̄ solē in gn̄ōne: ꝯuenit vt cōcordet cuꝫ matribus: ⁊ q2 venus hꝫ pticipationē cuꝫ luna p̄re ceteris alijs: ꝯuenit vt sit matrū significatrix post lunā eodē mō.

¶ Quapꝑ quēadmodū haꝝ stellaꝝ q̄litates adinuicē ⁊ cū alijs inueniunt̄: ita fore parētū q̄litates nobis existimare ꝯuenit: coꝝ etenī fortuniū ⁊ ifortuniū: necnō ⁊ regnū ex stellaꝝ vicinitate cū luminarib⁹ nobis ꝯsiderare ꝯueniēs ē. nā cū vtrūq̄ꝫ a fortunis q̄ fuerit ex coꝝ haiz ⁊ in duob⁹ signis eorūdē vel in signis ea sequētib⁹ circūdabit̄: eē parētū egregiū fore significabūt. Maxime aūt cū planete circūdantes solē matutinales: circundantes vō lunaꝫ vesꝑtinales extiterint: tunc enim erit eorum positio conueniens.

¶ Et hꝫ ꝙ inuēt⁹ fuerit stat⁹ boꝝ planetaꝝ vel in cōparatione coꝝ cū alia re eodē mō: ꝯuenit nobis itēdē qđ ē stat⁹ patrū: ita ꝙ expedit vt mētē apponamus in fortuna ⁊ diuitijs coꝝ qualr̄ planete circūdant ambo luminaria. Et qm̄ qn̄ pl'e fortune circūdāt ambo luminaria: ⁊ illos q̄ fuerit de suo haiz ⁊ fuerint ipsi planete in suis duobus signis metipsis aut in signis sequētibus ea: sign̄abit ꝙ stat⁹ patruꝫ optimus erit ⁊ honorabilis maxime si planete ipsi fuerit qui circūdant solē matutinales: ⁊ ipsi q̄ ꝯcordāt lunā vesꝑtinales: ⁊ cū h̄ erit situs coꝝ bon⁹ sicut ꝑdiximus.

¶ Iā dedit nobis ꝙ ꝑ certo illi q̄ ꝯcordāt cū pr̄ibꝰ sūt sol ⁊ luna: qꝛ sic demōstrauimus in p̄cedētibus glosis sol ⁊ luna sūt oīs grōnis fortiores. Et diximꝰ parūꝑ ꝙ si aliq̄s eoꝝ nō habuerit magnā v̄tutē in natiuitate erit dispositoꝛ i natiuitate planeta q̄ cū eo p̄ticipationē h̄uerit: si sol fuerit diurnus erit saturnus loco eiꝰ dispositoꝛ p̄ris: ⁊ si fuerit luna erit venꝰ loco eiꝰ dispositrix m̄ris. Et circūdatio quā dixit ē: vt sit ante planetā alter planeta vel radij eiꝰ: ⁊ post eū alter planeta vel radij eiꝰ: siue sint in vno signo siue in duobus: ponēdo m̄tē in hac ꝯditione: ⁊ ē vt misceat̄ v̄tus obsessi cū v̄tute circūdātis. Et manifestū ē ꝙ q̄n fortune circūdāt aliquē planetā v̄tus sua cōmiscet̄ cū v̄tute fortune cū bono ⁊ honore. Et si obsessus fuerit ifortunatꝰ: si tn̄ de suo haiz augmētat̄ in v̄tute sua quaz vult: ⁊ in tali mō ꝯferet: qꝛ si fuerit dānosa v̄tus eiꝰ ⁊ v̄tutes planetaꝝ circūdātiuz tēperāt eā cōplōnē illā: cū h̄ pōt idē bonum euenire. v.g. si dānosa fuerit ꝑ siccitatē ꝯferet m̄lū si circūdātiuz v̄tutes fuerint humide: ⁊ si dānose fuerit ꝑ frigiditatē multū confert si erūt cale. Et iā demōstrauimus hāc regulā in glosa p̄me partis: nihilominus memorauimus hic iteꝝ vt melius in mēte ꝯserues: ⁊ manifestū est ꝙ q̄n planete circūdantes lunā fuerint vespertinales: est res ꝯuenientioꝛ ipsi lune: qm̄ v̄tus eius occidētalis est: ⁊ oīs res fortificat̄ suo simili: cū āt intellexeris glosaz istam dcīa intelliges Ptol.

¶ Itē si saturnus ⁊ venus oriētales fuerint in almugea sibi ꝓpria: vel si fuerint in angulis manifestū fortuniū parentum ex hoc significare debemus s̄m quantitatem vtriuσ ipsorum conuenientem.

¶ Silr̄ si saturnus ⁊ venus fuerit oriētales ⁊ in aspectu faciei q̄ ꝑtinet ad eos: vel in angulis cōuenit vt itēdamus ꝑ h̄ ꝙ fortuna patrū erit bene appibilis h̄z ꝙ ꝯcordauerit cū vnoquoqꝫ eoꝝ.

¶ In h̄ dcō ē aliquātulū grauitatis: qꝛ ꝯuenit vt aspiciat̄ ad statū veneris ⁊ saturni: q̄n ambo fuerit dispositores parētū: qm̄ si dispositores fuerit oportebit vt silr̄ aspiciamꝰ q̄ planete ipsos aspiciāt: ⁊ cuiusmodi fortitudinē hēant in oibꝰ alijs rebꝰ q̄s an̄ m̄rauimus. Et si vltra h̄ acciderit vt sit ex aspectu faciei ꝑtinēte ad eos: ⁊ hūc aspectū faciei iaz d̄nrauimus in pᵃ pte: aut ꝙ sint i angulis: ꝯuenit vt ꝑ h̄ itēdamus ꝙ fortuna parētū erit bn̄ apparēs: sic itelligemꝰ ꝑ duo luminaria q̄n fuerit dispositores ⁊ ea circūdauerit plānete fortune ⁊ bono: vl̄ q̄ sint d̄ suo haiz: q̄n ꝑ h̄ itelligemus ꝙ statꝰ parētū erit honoratus. Et cū dicit s̄m ꝙ ꝯcordauerit cū vnoquoqꝫ eoꝝ: intelligas h̄ qd̄ dixit cū vnoqꝫ eoꝝ: qꝛ pro parētibꝰ dicit: ꝯuenit eni nobis aspicē in p̄re a planeta ipz gubernāte: ⁊ in m̄re a planeta ipsaz disponēte.

¶ Si aūt hoꝝ ꝯ̄riū fuerit: vt luminaria. s. sint cursu vacua ⁊ a nullis stellis circūdata: parentum declinationē ac vilitatē significabunt. Maxime v̄o si positio veneris ⁊ saturni fuerit inconueniens.

¶ Et si res in ꝯ̄riuz se habuerit: ita ꝙ luminaria sint cursus vacui nec circūdēt ea planete aliqui significat debilitatē parētū ⁊ vilitatē eoꝝ: maxime si bonus nō fuerit locus veneris ⁊ saturni.

¶ Iā itellexīmꝰ ꝑ v̄ba Ptol. ꝙ sign̄atoꝛ p̄ris ē sol: postmodū eū sequit̄ saturnus: ⁊ luna ē sign̄atrix m̄ris: ⁊ sequit̄ eā venꝰ. Et intelligimꝰ ꝙ q̄n vnꝰ eoꝝ fuerit in bono statu sic narrauit: ⁊ d̄nabit̄ ipse solus in p̄re vel matre: ille cuiꝰ significatoꝛ d̄nabit̄ erit in bono statu. Et si illi q̄ sequūt̄ eos in dispōne fuerit silr̄ i bono statu: augebunt̄ in bono ⁊ honore illiꝰ parētis cuiꝰ sign̄atores fuerit: qm̄ sign̄atores erūt sup vna re ꝯcordes. v.g. ponamus ꝙ sol sign̄at p̄ri ꝓsperitatē ⁊ honorē: ⁊ si saturnus se ꝯcordauerit cū h̄ eodē: iuuabit solē dare ꝓsperitatē patri maximā ⁊ honorē ac nomē. Et similr̄ aspiciemus in statu quez narrauit Ptol. in hoc loco: ⁊ distinguemus infelicitatem parentuz ⁊ eoꝝ vilitatem: sicut fecimus in honore ac bono.

¶ Cū si planete ex eoꝝ haiz non existētes ea circūdēt. Quēadmoᵐ ꝯtigit cū mars post solē: saturnꝰ v̄o post lunā ascēderit: nec ēt loca fortūaꝝ respcū luminariū ꝯuenientia fuerit: nec ex eoꝝ haiz miserā vitā parētū ⁊ ipoꝝ eē d̄structionē nob ex h̄ sign̄are nō disconuenit.

¶ Et si aspexerit ea planete q̄ nō sūt de haiz eoꝝ sicut accidit q̄n ascēdit mars post solē: ⁊ saturnus post lunā: ⁊ locus fortunaꝝ nō fuerit bonꝰ in cōparatione luminariū: ⁊ nō fuerit de eoꝝ haiz: ꝯuenit vt ꝑ hoc intelligamus vilitatem vite amboꝝ parentum: ⁊ penam quam habebunt.

¶ Id qd̄ dicit si aspexerit ea: dicit ꝓꝑ duos sign̄atores siue sint duo luminaria siue saturnꝰ ⁊ venꝰ. Et iaz demōstrauimus ꝙ planete q̄ nō sunt de haiz: dat nobis exēplū de h̄ ⁊ dicit ꝙ q̄n mars ascēdit post solē est ante eū: ⁊ facit in v̄tute solis v̄tutē vnā dānosaz ꝓꝑ magnā caliditatē ⁊ siccitatē: ⁊ q̄n saturnus post lunā ascēdit est ante eā: ⁊ facit in v̄tute lune v̄tutē vnā dānosam ꝓꝑ magnū frigus ⁊ humiditatem. Et postq̄ dedit nobis hāc diuisionē ⁊ exēplū eius: dicit nobis vnā summā in eo qd̄ dixit. Et nō fuerit locus fortunarū bonꝰ in cōparatione luminariū: q̄n fuerint de suo haiz. vult dicē significatores parētū q̄n fuerint corrupti ⁊ fortune nō testificant eis fuerint duobus luminaribꝰ g̃nalr̄: significāt parētibus vilitatē ⁊ miseriā habere laboriosaz vitam. Et postq̄ hec perfecit vult dare nobis aliam regulaz per quā sciamus diuitias ⁊ paupertates parentum.

¶ Si āt pars fortuniū sign̄ans cuiꝰ mētionē faciemus stellis solē vel lunā circūdātibus: apta ꝯueniētia ꝯueniēs fuerit in natiuitatibꝰ parētuz suba saluabit̄ atqꝫ durabit. Qd̄ si pars fortuniū significās nō extiterit: velut diximus. Aut si hoꝝ ꝯ̄riū fuerit nec fortune circūdederint luminaria: vel si circūdātes fuerit ifortune non ꝓficiet parentū possessio: sed nocebit.

¶ Et si pars significās fortunā quā in antea noiabimꝰ fuerit i natiuitate ꝯueniēs cū planetis circūdātibꝰ solē vel lunā ꝯcordātia bona saluabūtur ⁊ remanebūt parētū diuitie. Et si pars fortunā sign̄ans nō fuerit sic ꝓdiximus aut ꝯ̄ria fuerit: ⁊ aliq̄s planeta fortunata nō circūdauerit luminaria: vl̄ si ea circūdauerit plāete ifortune nō ꝓficiēt parētibꝰ eoꝝ diuitie: imo faciēt eis dānū.

¶ Ptol. distiguit hāc rōnē silr̄ ⁊ affirmat eā. Et diuisio est qd̄ dixit. si fuerit pars fortune ꝯueniēs i natiuitate cū planetis circūdātibꝰ solē ⁊ lunā ꝯcordātia bona saluabunt̄ ⁊ remanebūt parētū diuitie. vult dicē in h̄ dcō ꝙ si pars fortune fuerit ꝯcors cū planetis circūdātibꝰ sign̄atorē parētū sit quis sign̄at ꝙ nō destruent̄ nec ꝑdent̄ parentū diuitie post natiuitatē istā. ⁊ si ꝯcors nō fuerit neqꝫ de haiz sign̄atoris parētū: sign̄at ꝙ diuitie parētū ꝑdent̄ ⁊ destruent̄: ⁊ dedit exēplū in sole ⁊ in luna ꝑ dādo itelligi ꝙ sic accidit in saturno ⁊ venere si ipsi sign̄atores fuerit. Et sūma ē qd̄ dixit. si aliq̄ planete nō circūdauerit luminaria aut circūdēt ea planete ifortune. vult dicē ꝙ si ꝑs fortune nō fuerit ꝯcors in natiuitate cū planetis circūdātibꝰ sign̄atores parētū: ꝑdent̄ ⁊ destruent̄ diuitie parētū. Et si ꝙ plus ē accidit ꝙ

dit q̄ iforme circūdēt duo luminaria: penabūt ⁊ fatigabūt parētes p̄ suis diuitiis donec remote ⁊ ablate sint ab eis: ⁊ ad magnā deuenīet paupertatē ⁊ ifortuniū. Et cōuenit vt h̄ idē itelligas de pte fortune qñ volueris iudicare de initias nati. Et quātū dixit Ptol. vsq; huc de parētib⁹ ē in vno trea signoꝝ p̄dictoꝝ. Et ipse nobis añ dixit: q̄ cōuenit vt aspiciam⁹ sīlr ad planetas dn̄antes in locis signatoꝝ parētuꝫ: ⁊ in locis planetaꝝ q̄ dn̄ant. Et postq̄ ita est cōuenit vt aspiciamus in statu parētū ab vnaquaq; haꝝ reꝝ triū: ⁊ pp̄ h̄ inuenim⁹ i libris Dorotii ⁊ alioꝝ astrologoꝝ iudicātiū statū parētū p̄ dn̄os triplicitatū: ⁊ p̄ alia mlta d̄ qb⁹ locuti fuerit: ⁊ h̄ totū iclusuꝫ ē i vbis Ptol. si bñ recolis: ⁊ quātū tibi dixim⁹ i memoria tenuisti: ⁊ h̄ pars fortune quā dixit in h̄ loco: ē illa pars q̄ p̄ ascēdēs natiuitatis cōputata est.

¶ Lōgitudinē aūt vite parentū eiusq; breuitatem ex stellaꝝ societatibus in figuris ꝯsiderabimus.

¶ Et expedit vt i lōgitudie ac breuitate vite parētū aspiciam⁹ ab aliis p̄ticipatiōib⁹ figuraꝝ p̄ltaꝝ.

¶ Ptol. demōstrauit nob̄ quō scire poterim⁹ quāta erit vita parētū: ⁊ dedit nobis penitus regulā gn̄alē q̄ est q̄ scire possumus h̄ a quolꝫ signatore parētū: ⁊ nobis patefecit q̄ signatores parētū sūt tres. vnus est locus dispositoris. ali⁹ est dn̄s ipsius loci. tertius est locus ip̄si⁹ dn̄i: quoꝝ oīuꝫ potētior ē locus dispositoris: ⁊ postmodū locus ipsius dn̄i.

¶ De p̄ris igit̄ vita dicamus. Cūq; iuppiter ⁊ ven⁹ in figura q̄lꝫ mō soli vel saturno associant̄: aut cū iuppiter ideꝫ veneri associat̄: fueritq; sol ⁊ saturni apta societas: vl̄ si ꝯiūcti aut i trino vl̄ sextili aspectu fuerit ⁊ vterq; fortis lōgā p̄ris vitā ex h̄ annūtiabimus.

¶ Et si iuppiter vl̄ venus cū sole p̄ticipationeꝫ habuerit vl̄ saturno in q̄uis figura: aut si iuppiter p̄ticipationē habuerit cū venere: ⁊ p̄ticipatio saturni cū sole fuerit ꝯcors: ita q̄ sit in tertia ei⁹ vel in sextili: aut sint ꝯiuncti ⁊ ambo potētes itelligemus p̄ hoc q̄ vita parentum longa erit.

¶ Iā docuit nos q̄ signator parētū nālr̄ ē sol: ⁊ post solē saturnus: ꝯuenit igit̄ vt sciamus p̄mitus q̄s eoꝝ sit signator p̄ris: ⁊ qñ sciuerimus ⁊ iuenerimus q̄ forme hēant p̄ticipationē cū eo: ⁊ p̄ quēuis modū ex eis quos p̄dixim⁹ in p̄ma p̄te: itelligemus p̄ h̄ q̄d p̄lōgabit̄ vita p̄ris. ⁊ si nō iuenerimus ita: sꝫ cū iter venerē ⁊ iouē sit p̄ticipatio sic q̄ eoꝝ virtutes cōmisceāt̄: p̄ h̄ itelligem⁹ id idē: qm̄ ꝯuenit magna v̄tus fortunaꝝ ad terrā: saturno hñte p̄ticipationē cuꝫ sole ꝯcordātē sicut p̄diximus: h̄ ān p̄ri tribuit lōgā vitā. ⁊ siq̄s dixerit quō erit ꝯcordātia de ꝯiunctione saturni ⁊ solis: dicemus q̄ calor solis cū saturno in frigore temperāt: ⁊ vna bona cōplo sit inde. Q̄d aūt dixit si ambo fuerint potētes dictū est pro sole ⁊ saturno: si ambo fuerint in situ mundi vel cōparatione anguloꝝ: patri longā vitā signabunt: ⁊ eo fortius si fuerit ibi iouis ⁊ veneris participatio.

¶ Si v̄o fortes non fuerint: non erit hoc ita: p̄ter q̄ vite breuitatem veraciter non significabunt.

¶ Et si potētes nō fuerit h̄ erit i ꝯtrariū: nō t̄n̄ p̄pea demonstrabunt penitus q̄ vita erit modica.

¶ Uult dicere q̄ si fortune p̄ticipationē nō habuerint cuꝫ significatoribus patris: ⁊ sol ⁊ saturnus nō fuerint potētes in locis suis: sit t̄n̄ participatio inter iouē ⁊ venerē: ⁊ inter solē ⁊ saturnū. Si res sic se habuerit non iudicabimus q̄ vita patris sit longa: sīlr pro tam modica re non iudicabimus q̄ sit breuis nisi sit ibi aliquod q̄d dicet.

¶ Hoc āt si nō sic euenerit: sꝫ supra solē vel saturnū mars eleuatus fuerit aut si sequat̄ eos: nec soli saturnus cōueniens fuerit: sed in eius aspectu quarto vel per diametruꝫ opposito: vel si vterq; fuerit ab angulo remotus: patris debilitas significabitur.

¶ Et si h̄ ita nō fuerit ⁊ mars eleuatus fuerit super solē vel saturnū: aut si fuerit sequēs eos: vel saturnus nō sit ꝯcors cū sole: sꝫ sit in q̄rto vl̄ oppositione ei⁹ in diametro: siue q̄ ambo sint cadētes ab angulis accidit debilitas inde patri.

¶ Cū dixit si h̄ ita nō fuerit. vult dicē qñ non habuerimus signatorē d̄mōstrātē lōgā vitā p̄ris: imo iuenimus aliam signationē ex q̄ itelligimus debilitatē ei⁹ ⁊ ifirmitatē corporis ei⁹: iudicabimus q̄ vita p̄ris breuis erit: ⁊ id pp̄ q̄d itelligemus p̄ris d̄bilitatē ē qñ fuerit mars eleuatus super signatorē p̄ris: vel q̄ signatorē sequat̄: ⁊ h̄ est qñ vadit vt iūgat se cū eo. nā qñ h̄ mō fuerit debilitatē signat vel ifirmitatē corpis sui cū sole: qm̄ auget in calore ⁊ siccitate sua ⁊ cū saturno: qm̄ auget in malo ⁊ dāno suo. Et ꝯuenit vt itelligas q̄ planeta altus est q̄ vadit p̄ motū eq̄noctii ad locū planete existētis sub eo. v.g. planeta q̄ fuerit in 10ª domo ē eleuatus sup illū q̄ ē in 9ª iudicabimus sīlr: si iter solē ⁊ saturnū fuerit p̄ticipatio dānosa sicut est 4.ª ⁊ oppō: q̄r h̄ totū d̄bilitatē p̄ris signat ⁊ ifirmitatē corpis sui. Et si sol ⁊ saturn⁹ fuerit cadētes ab angulis: q̄r tūc erūt d̄biles signabūt sīlr d̄bilitatē p̄ris ⁊ ifirmitatē corpis sui: ⁊ qñ p̄r in tali statu māserit cito mortē icurret: qm̄ ei⁹ v̄tus destruet̄ occasione magnaꝝ ifirmitatū que multiplicabunt̄ in eo.

¶ At si in angulis vl̄ in locis ad angulos ascēdētibus fuerit: breuē vitā parētū aut nocumētū signabūt: cum enī i duob⁹ p̄mis angulis q̄ sūt ascēdēs celiq; mediū steterit: vite breuitatē idicabūt. Cū āt i duob⁹ aliis extiterit: q̄ sūt occñs ⁊ angulus terre: vel i locis ad ipsos ascēdētibus ipedire dn̄r. Cū mars āt solē p̄dicto mō aspexerit: p̄r subita morte migrabit: aut i ip̄si⁹ luminibus ipedimētū ꝯtiget. si v̄o saturnū aspexerit: p̄ri mortē aut febrē cū tremore vl̄ ipedimētū ex abscisiōe seu cōbustione futuꝝ signabit. rursus cuꝫ saturni figura respectu solis icōueniēs fuerit: occasiōe morboꝝ ex humoribus nociuis accidētium: mors patri eueniet.

¶ Et si ambo fuerit in angulis vel domib⁹ q̄ eleuant̄ ab āgulis erūt p̄res modice vite: ⁊ accidet eis pestilētia ⁊ modica vita. ⁊ si fuerit in duob⁹ primis āgulis q̄ st̄ ascēdēs ⁊ mediū celi: accidet eis pestilētia. si fuerit i duob⁹ āgulis posteriorib⁹ q̄ sūt occidēs ⁊ āgulus terre: vl̄ q̄ p̄ hos āgulos eleuent̄: qm̄ qñ mars aspexerit solē mō quē diximus: p̄r morte subita morief̄: vl accidet pestilētia i oculis suis. ⁊ si saturnū aspexerit: accidet p̄ri mors aut febris cū tremore: vl̄ aliq̄ pestilētia ex p̄te icisiōis vl̄ cōbustiōis. ⁊ qñ figura saturni fuerit mala cū illa solis: accidet p̄ri d̄bilitas p̄ ifirmitatib⁹ eis vēturis occasiōe maloꝝ humoꝝ.

¶ Cū dixit si fuerit in angulis: dixit pp̄ ipetuositatē martis ad signatorē p̄ris q̄ ē sol ⁊ saturn⁹: ⁊ pp̄ nocumētū saturni ad solē. Et q̄d dixit qñ mars aspexerit solē eo mō quē diximus. dixit qñ fuerit eleuat⁹ sup eo: vel qñ voluerit iungi cū eo: vl̄ q̄ eū aspiciat alio aspectu. Et q̄d dixit p̄ aspectuꝫ figure saturni cū illo solis si fuerit mala, dixit si fuerit de

4ª vel oppõne:febres ãt q̃ fit cũ tremore:sũt ille q̃ accidũt p humorib⁹ putridis vl putredie humoꝝ. Et mali humores q̃s dixit sũt illi q discurrũt p reuma:⁊ pro his accidũt aꝑitia gutturis ⁊ costaꝝ:ptisica ⁊ flux⁹:⁊ his silia q̃ sp accidũt p reumate. Et Ptol. nob õmr̃auit i h̃ dcõ qñ accidet prĩ mors ⁊ pestilẽtia:⁊ si tu itellexisti glosã nr̃aꝫ p̃dictã:potes bñ itellige q̃qd dixit in rõnib⁹ istis:⁊ pp has regulas q̃s te docuit Ptol. scire potes id qḋ accidet prĩ ⁊ quãtitatẽ vite sue:⁊ quãtitatẽ accidẽtiũ que sibi accident ⁊ qñ.

¶ Itẽ de vita matris agamus:cuꝫ igit̃ in figura lune seu veneris iuppiter vel venus iteꝝ lune associabit̃: siue cum ea seu in eius aspectu trino vel sextili fuerit ⁊ vtreqꝫ fortes:vitam matris elongabunt.

¶ Et qñ iuppiter habuerit pticipationẽ cũ luna ⁊ venere i figura quouismõ:vl ꝯcors fuerit venus cũ luna de sextili vel tertio aut ꝯiũctione ⁊ ambo potẽtes fuerint:vitã elõgabũt matris.

¶ Si tu itellexisti quãtũ demr̃auimus in vita pris nõ ẽ necessaria tibi glosa:⁊ si nõ itellexisti nũc itelligas. vult dicẽ ꝙ si sigñator mr̃is fuerit fortunatus p quẽ vis moduꝫ significat lõgitudinẽ vite mr̃is:⁊ si mr̃is sigñatores fuerint ꝯcordes in pticipatione amoris:⁊ q̃libꝫ eoꝝ i se potẽs fuerit vitã mr̃is silr̃ plõgabũt:⁊ ibi iacet vna qõ:q2 cõplo veneris ẽ circa cõplõnẽ lune:⁊ qñ ꝯiũgent̃ crescet mltũ i eis humiditas:⁊ mlta humiditas ẽ dãnosa. Ad qḋ rñdemus ꝙ in luna est calor accidentalis:⁊ nã veneris est circa nãꝫ iouis:⁊ ex ambobus fit vna cõplo tẽperata. Et pñt aliqs q̃rere nũqd fit talis cõplo de 4ª:⁊ oppõne lune ⁊ veneris. Et nos rñdem⁹ ꝙ 4ª ⁊ oppõ sunt figure discordes:sic demõstrauimus in glosa p̃r ptis:in ꝯiũctione tñ volunt̃ ꝟtutes:⁊ tãtũ cõmiscẽt̃ ꝙ ex eis fit vna ꝟt⁹ q̃ dscẽdit ad terrã.

¶ At si lunã mars aspexerit vl' venerẽ secutus fuerit: aut in ipsi⁹ aspectu 4. vl' p diametrũ opposito remãserit:seu si saturni q̃litas respcũ lune isti⁹ q̃litatis extiterit:si ipsi minuti cursu fuerit vel ab angulo recesserit:i morbos ⁊ egritudies solũmõ matres illaqueari ꝯsignabũt. Sꝫ si aucti cursu fuerit vl' i ãgulis:matrũ vitã abbreuiabũt:aut eis ĩpedimẽtũ iferẽt:abbreuiabũt q̃ppe vitã cũ i oriẽtalib⁹ ãgulis fuerit vl' i ascẽdẽtib⁹ ad eos. In occidẽtalib⁹ ãt angulis vl' in ascẽdẽtibus ad ipos cũ fuerit eis ĩpedimentũ adducẽt:cũ mõ nãqꝫ p̃dicto lunã mars viderit:fueritqꝫ luna oriẽtal' repẽtina:mors matrũ:vl' suoꝝ oculoꝝ ĩpedimñtũ ide ꝓueniet. Si ṽo fuerit occidẽtalis earũdẽ mors ex aborsib⁹:vel ex his silib⁹ accidet:aut occasiõe icisiõis ⁊ cõbustiõis eis ipedimẽtũ eueniet. Si venerẽ ãt mars aspexerit:erit eaꝝ mors p febres ⁊ ĩfirmitates ex visus offuscatiõe ꝯtigẽtes:ac p humores subito decurrẽtes:cũqꝫ lunã saturn⁹ aspexerit mortẽ vel egritudinẽ sig̃abit:luna ṽo cũ oriẽtalis fuerit p febres cũ tremore mortẽ annũtiabit:⁊ cũ fuerit occidẽtalis occasione corrodẽtiũ apostematũ ⁊ comestionũ:vel i muliebribus membris ꝯtingentium illud eueniet.

¶ Tñ si mars aspexerit lunã vl' seq̃ns fuerit venerẽ:aut i q̃rta ei⁹ vl' oppõne sup diametrũ:siue fuerit stat⁹ saturni i respectu lune h̃ mõ:q2 si fuerit ambo minuti cursu vl' cadẽtes ab ãgulis adducẽt mr̃ib⁹ ĩfirmitates solũmõ:tñ si fuerit aucti cursu vl' fuerit i ãgulis:abbreuiabũt vitã matrũ:⁊ accidet eis pestilẽtia mala:⁊ abbreuiatio vite erit qñ fuerit i duob⁹ angulis oriẽtalib⁹:vl' q̃ eleuant̃ ad eos:⁊ accidet eis pestilẽtia si fuerit i duob⁹ ãgulis occidẽtalib⁹ vel hisq ad eos eleuãt̃:q2 qñ mars aspexerit lunã i mõ p̃dicto:⁊ ipa fuerit oriẽtalis:accidet p h̃ mr̃i mors subita vl' pestilẽtia in oculis:tñ si luna occidẽtalis fuerit:accidet p h̃ mr̃ib⁹ mors emissione filioꝝ vel siliuꝫ:aut pp pestilẽtias accidẽtes p icisione vl' cõbustione:⁊ si mars aspexerit venerẽ:accidet p h̃ mr̃ib⁹ mors p febrib⁹ ⁊ tenebris oculoꝝ ⁊ visus dbilitatẽ pp mãꝫ q̃ tẽdet ad eos:⁊ si saturnus aspexerit lunã:accidet ipa mors ⁊ ĩfirmitates:⁊ si luna fuerit oriẽtalis:erit mors cũ febre cũ tremore:⁊ si luna fuerit occidẽtal':erit mors pp apostema qḋ fiet in vẽtre matris p canceꝝ.

¶ Totũ h̃ dcm̃ iã glosatuꝫ est in p̃cedẽtib⁹ glosis de pr̃e:⁊ ea q̃ sũt h̃ plus q̃ itellige dbes in h̃ loco:sũt ꝙ Ptol. semꝑ dat nobis regulas memorãdo p ꝟba p̃terita. Et ego volo ea tibi oñdẽ i h̃ loco:vt itelligas q̃qd legeri de ꝟbis Pto. Qḋ dixit cursu diminuti ⁊ cadẽtes ab angulis ⁊ aucti cursu in angulis ⁊ occidẽtales:totũ dixit ad memoriaꝫ rõnis ei⁹:qḋ nos docuit in ca° isto p̃cedẽti de acuitate opis ⁊ ei⁹ laxitudie:vt itelligas p hos stat⁹ si acciñs erit cito aut si plõgabit̃. Et si duo ãguli oriẽtales q̃s dixit st ascẽdẽs ⁊ celi mediũ:⁊ duo occñtales 7ª dom⁹ ⁊ 4ª. Et qḋ dixit qñ luna fuerit occñtalis:dic qñ fuerit cadẽs ab ãgulis:⁊ ẽ oriẽtalis qñ fuerit in angulis:⁊ h̃ ẽ pp silr̃itudinẽ quã hꝫ cũ planetis oriẽtalib⁹ vel occñtalib⁹. Et quãtũ in h̃ dixit tã oñsuꝫ est p glosas p̃teritas. Qḋ ãt demõstrauit nobis de esse patruꝫ in h̃ loco sunt res ꝯriẽ:sicut bona fortuna cõpleta ⁊ mala fortuna:⁊ lõga vita ⁊ modica:⁊ dedit in h̃ nobis significationes nõias de figuris planetaꝝ tali mõ:ꝙ qñ intelligemus bñ ⁊ inuenerimus alias figuras mediocres iter eas: intelligemus per eas mediocres status parentum.

¶ At sciẽdũ ꝙ si scire volumus spẽs pticulariũ ĩpedimẽtoꝝ vl' ĩfirmitatũ seu mortis q̃ parẽtib⁹ accidũt signoꝝ q̃litates cũ his q̃ p̃diximus nobis obseruare ꝯuenit. In q̃b⁹ stelle ꝓpe q̃litatis opifices ĩuenient̃:necnõ signoꝝ q̃litates quoꝝ mẽtionẽ faciemus:⁊ quoꝝ etiã esse explanabimus:cũ res natiuitatũ enarrabimus.

¶ Et ꝯuenit vt apponam⁹ mẽtẽ si volum⁹ scire mãeries pestilẽtiaꝝ pticulariũ:⁊ ĩfirmitates ac mortes q̃ accidũt parẽtib⁹ cũ alio toto qḋ diximus i statu signoꝝ:i q̃b⁹ inuenien⁹ plãetas operantes statũ illũ ꝓpriũ:⁊ in antea nõiabim⁹ stat⁹ signoꝝ:⁊ ostẽdem⁹ eos qñ loq̃mur in natiuitate.

¶ Uult dicẽ ꝙ qñ sciemus p illas regulas id qḋ accidet parẽtibus de bono ⁊ malo:⁊ cõplete scire voluerimus manerie illi⁹ acciñtis qḋ erit:aspiciemus in locis planetaꝝ habẽtiũ ꝟtutẽ operãdi rẽ illã:⁊ sciemus rei manerieẽ que ptinet ad illa loca:⁊ Ptol. oñdet h̃ in antea diuidẽdo ea in duas maneries. vna ẽ eẽntialis ptinẽs ad quodlꝫ signũ ex .12. signis:⁊ alia est acc̃ñtalis ptinẽs ad quãlibet .12. domoꝝ.

¶ Et in die proprie solem ⁊ venerem:in nocte ṽo saturnum ⁊ lunam obseruemus.

¶ Et qḋ aspiciamus de die ad solem ⁊ venereꝫ proprie:⁊ de nocte ad saturnum ⁊ lunam.

¶ Uult

¶ Uult dicere q significatio pris est de die solis: et sui loci ac dnī loci sui et loci in quo moraē dns loci sui. Et signatio matris de die est veneris mō quē dixim⁹: et de nocte lune in pdicto eodē mō: et hic iacet vna qō cur potius eligiē de die venus q̄ luna. Ad qd respondemus q luna maiorem vis habet de nocte q̄ de die; et ven⁹ maiorē de die q̄ d nocte: quā multū est propinqua complexioni iouis.

¶ Illud etiā qd ad iuestigādas residuas res pticulares parētū nos obseruare opz est: vt locū pris vl matris qui fm horā fuerit ascēdētis loco ponam⁹: et oēs eoꝝ res obseruem⁹: sicut ipsis parentū natiuitatibus facim⁹: quēadmodū in sequētib⁹ pbauim⁹ ex acceptis lib⁹ et opificib⁹ modis: q in gnālib⁹ spēb⁹ inueniunē.

¶ Et id qd nos oz pgrere i parētū negocio d pticularib⁹ q̄ dcā nō sūt: ē ponere locū pris et mris ad alhayz fm ascēs: et aspicienus oibus alijs domibus: sicut facimus in natiuitate parentuz veluti demōstrabimus in antea per opiones occidentales q̄ accepte sūt in manerieb⁹ gnālitz.

¶ Postq̄ Ptol. dedit nobis viā i facto parētū dixit i h loco q qn voluerim⁹ scire p natiuitatē filioꝝ ascēdens vali turū tātū cuiꝫ parētū q̄lū si eēt suemet natiuitatē vt sciatur p ipm totū eē ipoꝝ gnāle et pticulare: accipiem⁹ locuz sui signatoris p ascēdēte et sciem⁹ p ipm oēs. 12. domos et faciem⁹ vnā figurā separatā vt iudicem⁹ res oēs quālibz fz q dicit in coplō suo: et qn mēte apposuerim⁹ in eo qd sciemus de. 10. caplō et voluerīs ascēdēs facere patri vel mri aspiciem⁹ locū significatoris: et accipiem⁹ ei⁹ ascēsiones in circulo directo: et ei⁹ ascēsionis i villa illa: et sciem⁹ qd erit inter vtrasqz: et inde accipiemus. 6. p̄tē et multiplicabim⁹ eā in horā distātie loci signatoris ab angulis: et numer⁹ q ex eadē multiplicatione exierit addemus sup ascēsiones circuli directi si fuerint ipse ascēsionis min⁹ ascēsionibus ville: aut minuem⁹ si ꝯtrū fuerit: et q post additionem vel minutionē fuerit erūt ascensiones signatoris sup orizontē in qua fuit et sciem⁹ p ipm decimā domū cū ascēsionib⁹ circuli directi et hoc mō extrahem⁹ ascēsiones 7ᵉ dom⁹ de hoc eodē loco: simīlr sciemus p hoc ptes horaꝝ eiusdē loci et duplicabimus eas et extrahemus oēs. 12. domos per hūc mediū: et ponemus in qualibet domoꝝ ipsarū planetas fm q fuerint in natiuitate et cuz hoc habebim⁹ figurā ppriā p patre vel matre: et hoc mō faciem⁹ in ascendētibus fratrū et filiorū: sicut nobis Ptol. ondet in dictis suis.

¶ Modoꝝ autē coadunatiōis occasionū adinuicem nobis hic et vbiqꝫ memoriā hēe cōuenit: vt cōsideremus q cū planete q locis exquisitis dn̄abunē vnius spēi nō fuerint: sed ex spēb⁹ differētib⁹ vel ꝯtrū operātib⁹ ex planetis quoꝝ vires sup ipm iunt maioris auctis illū q maiores auctes habuerit accipiem⁹: ita vt et ipse rei future ꝯueniat: et p ipm istorū rerū nature ꝯtingant. Qz si eoꝝ auctes eq̄les extiterint: et stelle cū eis eleuate fuerint: leuiter ad notitiā rei coadunate ex istoꝝ naturaꝝ differentiū cōmixtiōe pueniem⁹. Si autē fuerint separate: id qd ex accn̄tibus ei assimilaē fm horas pticulares vnicuiqꝫ ipsoꝝ attribuem⁹. Sed illis qui matutinales fuerint attribuemus primit⁹: illis vō qui vespertinales extiterint posterius. Necessario tn̄ opz vt ex pncipio eis assimuleē. nā si sic se nō habuerit nil futuri facere poterit: cum nullam retinuerant societatem in principio.

¶ Cōuenit tn̄ vt modos cōpōnū causaꝝ vni⁹ cū alijs reducam⁹ i mētē i h loco: et oib⁹ locis aspiciēdo si planete q sūt dn̄i locoꝝ: q̄. s. loca petim⁹ nō fuerint de vna nā fz diuersis: aut ꝯtrū opantes: q splita ex plitis q hn̄t maī⁹ dn̄ium et inuenie mus cū pliū dignitatū: ita q hēat ipe maī⁹ ius i opando id qd accidet: q seqē ad pquirēdū semper nām harū reꝝ. Et si eq̄les fuerit dignitates i pōdere: aspiciem⁹ si cū eis fuerit planete alij: et pueniem⁹ ad sciēdū reꝫ q̄ ꝯiūgiē p cōmixtionē haꝝ diuersaꝝ nārū leuiter. Et si fuerint sepate: dabim⁹ vnicuiqꝫ eoꝝ accn̄a sibi cōueniētia fz tēpora pticularia. Et primit⁹ dabim⁹ de his accidētib⁹ ea q̄ ptinēt ad pltas matutinales: et postmodū ea q̄ ptinēt ad vesptinales. Et ꝯuenit oibus modis vt sit ꝯcors cuꝫ ipsis a principio: qz si sic nō fuerit nihil opari poterit illo mō postq̄ non habuit pticipationē cū principio primo.

¶ Hec est via et radix gnālis p quā sciri pōt cōplō cōposita de vtutib⁹ planetaꝝ et q opaē pmo: et q scdō: et q tertio: et qnqꝫ erit opus cuiuslibet eoꝝ. Et manifestū est q hec est regula gnālis cōprehēdēs res oēs necessarias in hac arte. Vbi grā. si planete dn̄antes in dispōne alicui⁹ rei nō fuerit vni⁹ maneriet fz diuersaꝝ: aut ꝯtrū fuerint tūc debemus aspicē q a coꝝ est pliū dignitatū: fm pdictos qnqꝫ modos q sūt triplicitas: dom⁹: exaltatio: termin⁹: apparatio: et aspectus solis accipiem⁹ ab eo significationē. Et si dignitates fuerint eq̄les in pōdere nō pōt eē q̄n planete illi q dn̄ant sint vni⁹ cōplonis et nāe: et leuiter sciem⁹ id qd cōgruit eis. Et si fuerit cōplonū separaꝝ: dabim⁹ vnicuiqꝫ eoꝝ id qd sibi ꝯuenit: fm tps ptinēs ad illd op⁹. Cōuenit simīr vt pponam⁹ planetā matutinalē vesptinali. Et cōuenit oib⁹ modis q opus vni⁹ et alteri⁹ sit concors cū signatiōe radicis. Vbi grā. si ascēdens significauerit mortē dn̄i sui cito: et alter planeta significauerit ꝯiugiū vel hēe filiū in tpe lōgiogiori q̄ illud: significatio illa destructa erit si fuerit pticipatio inter illā pmā. Et ꝯuenit tibi multotiens studere in hoc loco donec intelligas verba Ptolo. et nostra.

¶ Prima vō dispō nō est occasio futuri temporis: fz qualitas stelle que respectu solis et anguli mundi dominis dispōnis fuerit tempore natiuitatis.

¶ Tamē qn̄. i. quo tēpore erit accidens: illud nō venit per primaꝫ dispōnem et in comparatione solis et angulorum mundi.

¶ Uult dicere q sciem⁹ tēpus rei future qn̄ accidet nō ab ipsomet significatore rē significāte: verū etiā a cōparatione ei⁹ ad solē: et ab ei⁹ cōparatiōe ad angulos mundi: et ab h sciemus qn̄ accidet res illa futura: et iā demr̄auim⁹ hoc in glosa cap. pcedētis: et ab inde poteris bn̄ itelligere.

¶ In fratribus et sororibus. Caplm 5ᵐ.

Dixit Haly.

Jam prediximus q ꝯuenit vt fratrū ratio sequaē illā parentū: et demonstrauimus quomodo.

Ex predictis igiē locū parentuz pbauim⁹: locū vō fratruz siquis inuestigatiōe generali pscruteē: et sua pscrutatiōe quātitatē polem nō ptereat q̄ ad ingrendā notitiaz numeri fratrū verociter eē pōt: reꝫ fratrū qui eiusdē matris sūt naturali modo scire poterit ex

signo medij celi: aut locū matris: locuȝ quidē dicim⁹ in quo venus in die ꝛ luna fuer. ꝛ in nocte.

¶ Iā demōstrauimus locū parētū ꝑ p̄cedentia verba: ꝛ si homo q̄siuerit locū fratrū in hoc loco gñaliter: ꝛ voluerit q̄rere nisi quātū hō scire pōt in numero frm̄ vnius ad vnū: pōt scire frm̄ negociū qui sūt vni⁹ matris naturaliter ꝑ signū medij celi ꝛ a loco matris: ꝛ hic est vel erit venus de die: ꝛ luna de nocte.

In caplo precedēti mōstrauim⁹ id qd dixit Pto. in negocio parētū: ꝛ sic vnicuiqȝ eoꝝ possumus facere ascēdēs ꝑ ascēdēs filij. Et nos mō volum⁹ in hoc caplo ōndere qd dixit Pto. in facto frm̄: ꝛ dicim⁹ sic ꝙ id qd dixit Ptol. ꝑquirere vel petere gñalr: vult dicē ꝙ res quā nobis ōndet in negocio frm̄ sūt silr regule ꝛ radices gñales sic fecit in oib⁹ alijs caplis. Et qd dixit: ꝛ noluerit hō petere nisi tātū quātū hō scire pt: vult dicē ꝙ quātū nobis demōstrat hoc solū est qd ho scire pt de negocio frm̄. per hāc artē tn̄ id qd alij dicūt hoc excepto est iposs. nec expedit vt ibi mētē appones. Et ostendit nobis ꝙ qñ volumus iudicare quot sint fres vni⁹ mr̄is per signū medij celi ꝛ per locū qui est ascēdēs matris iudicemus: ꝛ silr qñ iudicabim⁹ fratres qui erūt vni⁹ patris qd iudicemus eos per signū medij celi ꝛ p̄ꝛ id qd erit ascendēs pr̄is. Et ꝙ dixit nāliter: vult dicere ꝙ istud qd diximus in hoc loco cōcordat cū scīa naturaꝝ: qm̄ signū medij celi pticipationē hȝ cū ascēdēte sic hȝ frater cū frib⁹ suis. Et loca parentū pticipationē hñt cū ascēdente filioꝝ suoꝝ. Et ꝑ hāc rōnē ꝯueniet vt signū medij celi habeat pticipationē cuȝ significatorib⁹ fratruȝ: ꝛ ꝙ loca patrū pticipationem habeant naturalē cū fratribus qui sūt illius patris.

¶ Et qr signum hoc ꝛ signum qd ad ipsum ascendit locus matris: sunt quo res filiorum eius deprehenduntur: cum locum fratrum esse opȝ.

¶ Et qm̄ signū istud ꝛ signū qd eleuat ad locuȝ ei⁹ sūt ambo loc⁹ matris: ꝑ quē scire pōt hō negociū filioꝝ suoꝝ: ꝯuenit ꝙ hic sit locus fratrū.

¶ Id qd dixit istd signū. vult dicere signū medij celi: ꝛ qd dixit signū qd eleuat ad locū: vult dicere. ꝛ. signoꝝ: qm̄ signoꝝ istoꝝ vnū hȝ pticipationē cū altero per meliorē virtutē ꝙ̄ alie v̄tutes cuȝ alijs pticipationē habētes. Et id qd dixit locus mr̄is per que scire pōt hō negociū filioꝝ suorū: vult dicere ꝙ h̄ duo signa que sūt decima ꝛ vndecima sūt loca per que scire pōt hō negociū filioꝝ q sūt vni⁹ matris solūmō: qr nō sūt loca ad ipsāmet mr̄eȝ ptinētia: imo sūt ea q̄ dixit Pto. de die locus veneris ꝛ de nocte locus lune: ꝛ sm̄ hoc de suis verbis itelligere possumus ꝙ 4m signū ꝛ 5m sūt loca per que scire possumus negociū filioꝝ q sūt vnius pr̄is: ꝛ h̄ est sm̄ ꝙ credim⁹. ꝛ pōt itelligi per ei⁹ verba ꝙ qñ ꝯiungemus decimā ꝛ vndecimā cū loco matrū: qui est venus de die ꝛ luna de nocte poterim⁹ scire negociū fratrū eiusdē matris: ꝛ qñ ꝯiungem⁹ 4m ꝛ 5m cū loco patrū: qui est sol de die ꝛ saturnus de nocte: poterimus scire negociū frm̄ qui sūt eiusdē pr̄is. Sed de illis qui sūt matris: qm̄ locut⁹ nō fuit de alijs q sūt pr̄is: qr reputat ꝙ tātū quātū hoc pōt hō scire per hāc artē ꝛ nō plus. Et cuȝ dicit ꝯuenit ꝙ hic sit locus fratrū: vult dicē ꝙ decima domus ꝛ illa que est añ eā q̄ est 11a: ꝛ venus de die ꝛ luna de nocte: sūt tria loca. Et qñ inspiciemus regulā gñalē inueniemus ꝙ quilibet horū triū locoꝝ est tres: sicut multis vicibus demonstrauim⁹: qr cū quolibet horū ponere habem⁹ planetā disponentē eū: ꝛ locū ipsius planete: ꝛ cuȝ hoc erit locus per quem aspicere nos oportet in fratrū negocio nouem loca: decima domus: ꝛ eius dispositor: ꝛ locus ꝓprius re: ꝛ eius dispositor ꝛ locus dispositoris.

¶ Huic ergo loco si planete fortune in figura associatur fratruȝ multitudinē inde iudicabimus: huius aūt existimationē rei ex numero istorum planetarū assumemus. Considerabimus etiam si fuerint in signis vnius imaginis vel duoꝝ corporum.

¶ Et si planete fortune cuȝ h̄ loco participationē habuerint in figura: iudicabim⁹ ꝙ multos fratres hēbit: ꝛ scien⁹ quot erūt ꝑ quātitateȝ hoꝝ planetaꝝ: ꝛ scien⁹ si fuerint in signo vnius figure: vel in signis duoꝝ corporum.

¶ Poterim⁹ scire numerū frm̄ ꝑ numerū planetaꝝ fortunatoꝝ. Nā si fuerit i signo vni⁹ figure: nō duplicabit vnus eoꝝ: ꝓp qd tribuit fratrē vnū: ꝛ pt̄e q fuerint i signis duorū corporꝝ: qm̄ duplicat v̄tus eoꝝ: dabūt duos fres. Et cōuenit vt ꝯiūgamus regulā istā: regule in q̄ diximus ꝙ pl̄a opans est ille q hȝ plres dignitates: ꝛ totū aliud qd diximus.

¶ De si planete infortune super hūc locum eleuati fuerint: vel cum ex oppositiōe aspexerint: paucitatē fratrū indicabunt: maxime aūt si sol cū eis extiterit.

¶ Et si sup locū illū eleuabunt planete infortune: aut fuerint in ei⁹ oppōne sup diametrū: defectū fratrū significabūt: maxie si ī rauerit sol cū eis.

¶ Locus quē dixit est glz nouē locoꝝ pdictoꝝ: ꝛ si pl̄ta infortuna pticipationē hūerit cū aliq̄ eoꝝ: fres nullos significat: ꝛ ꝯuenit vt mētē apponas quō nobis Ptol. iā mirabilr demōstrauit: qr semp nobis demr̄at qlibet Zaioꝝ in suo capite: vt extrahām⁹ inde illos q sūt mediocres per ipsas regulas gñales q̄s nobis dedit: qr primit⁹ nobis dixit de planetis fortunatis: quō fratres significāt: ꝛ in fortune fratrū defectū: ita ꝙ si inuenient⁹ fortunā v̄ infortunaȝ cū ipsis locis participatiōnē hñtes: aspiciem⁹ quis eoꝝ sit maioris fortitudinis: ꝛ indicabim⁹ sm̄ hanc: ꝛ dicemus ꝙ alter planeta eius cōtrarius addet vel minuet.

¶ Si vō fuerint ī angulis ꝛ ꝓpriē i ascēdēte: fueritq̄ planeta in istoꝝ aliq̄ locoꝝ exn̄s saturnus: in ꝯginibus ꝛ maiorib⁹ frīb⁹ hoc eē significabit. Si aūt mars fuerit: alioꝝ fratrū numerū per mortē abbreuiabit.

¶ Et si fuerit in angulis maxie i ascēdēte: ꝛ planeta q fuerit in vno hoꝝ locoꝝ fuerit saturnus: erit significatio in fratrib⁹ maioribus. Et si fuerit mars minuet numer⁹ alioꝝ fratrū ꝑ mortē.

¶ Unlt dicere ꝙ planete īfortune q sūt saturn⁹ ꝛ mars. silr mercuri⁹ si fuerit de nā hoꝝ duoꝝ: ꝛ sol ēt: si aliqs eoꝝ locū fratrū damnauerit eo exn̄te in aliq̄ anguloꝝ erit forti⁹ nocumentū ei⁹: qr manet in loco maiorē vim hñte: silr qñ aspiciet de 4.a vel oppōne. 10. domū. Et si fuerit saturnus in aliquo anguloꝝ nocebit frīb⁹ maiorib⁹: ꝛ si mars minorib⁹. Et ꝯuenit vt addat huic loco regulā quā p̄ dixit scilȝ ꝙ planete matutinales significant fres maiores: vesptinales minores ꝓpones silr mercuriū scd̄m mixtionē habebit cū fortunis vel infortunis. Dices silr de fortunis si fuerint in angulis ꝙ bonū vim maiorē habebit: ꝛ iuppiter significat fratres maiores: ven⁹ ꝛ luna minores significant.

¶ Qualitas qdem planetarum qui sunt datores fratrum si fuerit in positione ꝯueniens: fratres potētes ꝛ exaltatos existimemus oportet. Si autē in cōtrariis fuerit imbecillea erunt ꝛ impotentes.

¶ Planetarũ tñ dantiũ fratres fm statũ eorum in situ mũdi suo: si fuerit bonus status itelligemus q fratres erunt nobiles ⁊ magne laudis: si contrarius viles ⁊ modici valoris.

¶ Planete qui dant fres sũt fortune: ⁊ bonus status in suo situ in natiuitate est: vt sint ipsi pñte in angulis vel in succedentib⁹: ⁊ hoc totũ iam narratum est in .3. cap. ⁊ hic voluit nobis ostẽdere Pto. q fratruz nobilitas ⁊ valor erunt fm statũ planete dantis fratres in suo situ in natiuitate.

¶ At si planete infortune sup datores eleuentur: vel si eos sequantur: breuis vite iterum erunt.

¶ Et si planete infortune sup dantes fratres eleuabunt̃: aut sequent̃ eos: erũt modice vite.

¶ Jam nouisti q planete qui eleuant̃: sunt illi qui vadunt p motũ firmamẽti ad aliox locũ. Et põt itelligi q planete qui eleuant̃: sunt illi qui per fortitudinẽ alios vincunt. Nouisti etiã q planete qui sequunt̃ alios sunt illi qui vadũt vt tangant se cũ alijs. Et manifestũ est q fortune vel infortune qñ participationẽ habuerint cũ locis fratruz si infortune fuerint super alios eleuate: fratres modice vite erunt: q2 non viuent nisi fm fortitudinem fortunarum.

¶ Masculorũ datores sunt planete masculini in suis qualitatibus mundi: largitores autez feminarũ: sunt feminini in suis qualitatibus mundi.

¶ Et planete masculos tribuẽtes sunt masculini in suo situ in mundo: ⁊ dantes feminas sunt feminini in suo situ n mundi.

¶ Vult dicẽ q planete masculini in se: ⁊ illi qui fiũt masculini in situ mũdi: fratres tribuũt masculinos. Silr pñte feminini ⁊ q sũt feminini i situ mũdi: sorores tribuũt: ⁊ tu potes intelligere totum hoc dictũ per primã partem: ⁊ si aliquẽ planetã qui fuerit masculinus in se ⁊ fiet feminin⁹ fm eius situm in mundo iudicabis fm virtutem illius q habuerit maius posse ⁊ fuerit plurium dignitatum.

¶ Oriẽtales itẽ pmos largiunt̃ fres: occidẽtales postremos. Rursus cũ in figura largitores associent̃ signo rẽ fim signanti societatẽ cõueniẽti fim cõcordiaz significabũt: ⁊ si cũ pte iteruz fortune cõuenerint fim societatẽ in suis reb⁹ indicabũt: si vo fuerint in signis nullã adinuicẽ societatẽ habẽtibus: vel si qualitatez predicte qualitati contrariam habuerint: voluntatẽ fratrum ad discordiam ⁊ inuidiam significabunt: ⁊ eos deceptores esse demonstrabunt.

¶ Oriẽtales similr dant primos fratres: ⁊ occidentales vltimos. Similr si planete dantes fratres habuerint participationẽ cõuenientẽ cũ signo disponẽte statũ fratrũ: significat q fratres se diligẽt: ⁊ si fuerint in signo a quo nõ sint iter eos aspect⁹: vel q sit cõtrariuz eius qd diximus inimicitiaz ⁊ inuidiam: ac deceptionẽ quaz habebunt scilicet vnus cum altero: significat.

¶ Pto. nobis in hoc dicto demrat qualr sciemus qlis erit vel qño amor fratrũ .s. vn⁹ cũ altero: ⁊ dicit q planete fortune qui dant fres si habuerint pticipationẽ cõcordãtie cũ decima domo vel cũ loco mris significabũt amorẽ ⁊ amicitiã. silr si cõcordãtiã hũerint cũ pte fortune signãbũt amicitiã ⁊ pticipationẽ in suba ⁊ in vita ⁊ his similib⁹: ⁊ illi q cũ illis locis pticipationẽ nõ habuerint significabunt inimicitiã ⁊ maliuolentiã ⁊ deceptionẽ inter fratres.

¶ Sigs a sit vnãquãq rem fim plus q̃ supradictũ sit iuestigãdo pscrutari voluerit satis h agere poterit: si loco ascẽdẽtis largitores pl'tas cõstituerit: ⁊ tũc oẽs eox res quẽadmodũ i natiuitatib⁹ facim⁹ obseruem⁹.

¶ Et si quis voluerit pquirere de negocio fratrũ vltra hoc: põt imaginari scdm hoc ponẽdo planetã dantẽ fratres fm ascẽdens ⁊ aspiciet in omnibus alijs rebus sicut fit in natiuitate.

¶ Postq̃ nobis demõstrauit qño sciem⁹ numerũ fratruz ⁊ totum eius negociũ generaliter: vult nobis ostendere p hoc dictuz status eius particulares: ⁊ dicit q qui hoc scire voluerit ponat planetã dantẽ fratres p ascẽdẽte ⁊ per illũ faciat oẽs alias pdictas domos etiã nobis demõstrauit in caplo parentũ qño facere in hoc habemus. Et qñ istud scierit iudicabit oẽs status fratrũ quos sibi dedit ille planeta: ⁊ pdices futura sibi tam particularia q̃ vlia.

¶ Tractatus 8⁹ glose Haly heben rodan: ⁊ est 3⁹ tractatus sue glo. 3e partis quadripartiti Ptolomei.

¶ In masculinis ⁊ femininis. Cap. 6m.

Dixit Haly.

In tractatu glose que hãc pcedit docuim⁹ quãtũ scire cõuenit de statib⁹ qui eẽ pñt ante natiuitatẽ: volum⁹ tñ ostẽdere in hoc tractatu stat⁹ oẽs quos scire volumus qui accidũt hora natiuitatis de reb⁹ nato accñtibus in seipso: ⁊ ponemus cũ hoc iudiciũ tẽporis vite: ⁊ sp pponem⁹ vba Ptol. ⁊ glosabimus ea sicut hucusq.

Postq̃ naturali calle fratrum enarrationẽ explanauim⁹ qd in ipso nato cõtinget subiũgam⁹ opz: ⁊ masculox feminarũq cõsideratione primitus indicemus.

¶ Et postq̃ demõstrauim⁹ rõnẽ fim fm opionẽ naturalẽ cõcordataz: cõuenit nobis postmodũ loquĩ de hoc in rõne rerũ accidentiũ ipsimet nato: ⁊ prio loqmur de masculis ⁊ feminab⁹.

Pto. in hoc caplo 3e ptis mõstrauit q rõ fim seqt̃ rõnẽ parẽtũ: ⁊ q rõ ptinẽs ad natũ fim sequit̃ rõnẽ. ⁊ ppẽs ordinauimus capla hui⁹ 3e partis sicut añ locutus fuit in p cap. ipsius ptis: ⁊ pmus icipit in reb⁹ ptinentibus ad natiuitatẽ in masculis ⁊ feminabus.

¶ Cuius obseruatio non vnius modi est nec ab vna re sed ab vtroq luminari ⁊ ab ascẽdẽte necnõ a planetis in hoc auctoritatẽ habentibus accipitur.

¶ Aspicere in hac rõne nõ est vni⁹ maneriei nec accipi potest ab vna re sola imo a luminaribus ambobus ⁊ ascendenti ⁊ a planetis in his locis habentibus dignitatem.

¶ Vult dicere q si natus erit masculus vel femina debemus accipere a duobus luminaribus fm statum eorum in mũdo: ⁊ fm natiuitatẽ ⁊ ab ascẽdente ⁊ a planetis pñca hñtib⁹ dignitates in locis luminariũ ⁊ in ascendente.

¶ Hoc autem ex qualitate qua hora casui spermatis fuerit pprie deprehẽdemus. In vniuersali vo mõ p qlitates hora natiuitatis appẽntes hoc indicabit.

¶ Qñ masculus ⁊ femina gñant̃ in matrice cõuenit vt iudiciũ hui⁹ rei pprie sit pricipij: qd est hora casus spmatis: ⁊ id qd de hoc scire possumus q pricipiũ qd est exit⁹ creature ẽ gñale p participationẽ quaz hz principiũ istud cũ prio.

¶ Nobis quoq; gñaliter obseruare ꝯuenit: si hec tria loca p̄fata: ꝛ planete eis oibus vel plurib⁹ dñantes masculini fuerint: qꝛ natus erit masculus: ꝛ si femini fuerint erit feminis: ꝛ fm hoc supra natū iudicabim⁹.

¶ Et ꝯuenit nos aspicē si tria loca p̄dicta ꝛ planete ipsa disponētia sūt oēs masculini vel feminini: vel maior ps eoꝝ: ꝛ fm hoc erit iudiciū.

¶ Tria loca que dixit sunt locus solis ꝛ lune ꝛ ascēdens: ꝛ si hec. 3. loca fuerint masculina ꝛ planete ipsa disponentia simil'r masculini in se: vel pp coꝝ situz in mundo vel hora natiuitatis: aut inuenerimus maiorē partē istoꝝ vel illos qui maius posse hñt que sūt masculini: iudicabimus ꝙ natus erit masculus: simil'r faciemus si eos inuenerimus femininos vel maiorē partez eoꝝ: aut eos qui maius posse hñt: iudicabimus ꝙ nat⁹ erit femina. Et iam tu scis ꝙ planete dispositores sūt illi q̄ ples dignitates hñt in his trib⁹ locis fm illos quinq; modos q̄s narrauim⁹ in Anitiodar.

¶ Oportet etiā vt loca ꝛ planetas masculinos ac femininos cōsiderem⁹: quēadmodū in hui⁹ libri p̄ncipio mōstrauim⁹: demōstrauim⁹ inq; ex naturis signorū in qb⁹ fuerit: ꝛ ex naturis ipsoꝝ planetaꝝ: necnon ex eoꝝ qualitatib⁹ respectu mūdi: cū orientales nanq; fuerint masculinizāt: feminizant vo: cū occidentales extiterint. Itē ex eoꝝ q̄litatib⁹ respectu solis: masculinizant nanq; cū matutinales fuerint: vespertinales existentes feminizāt. Ex his igit̃ oib⁹ qd genus nati cōstitutiōe fm maiorē partē incurrit conijciam⁹ opz.

¶ Et cōuenit nobis diuidere vel distinguere inter masculos ꝛ feminas a locis ꝛ a planetis eo mōquo dixim⁹ primit⁹ in principio hui⁹ libri: ꝛ hoc est a nā signoꝝ in qbus sunt ꝛ a nā ipsoꝝ planetarū: ꝛ a statu eorū in cōparatione mūdi: qm̄ qn̄ fuerint orientales sunt masculini: ꝛ qn̄ occidentales feminini. Simil'r a statu eoruz in cōparatiōe solis: qꝛ masculini sunt quādo sunt matutinales: ꝛ feminini qn̄ vespertinales. Et cōuenit vt extimem⁹ hoc de toto: ꝛ sciamus que natura vincet in natiuitate in maiori parte.

¶ Si tu itellexisti a p̄n⁰ hui⁹ libri vsq; ad hūc locū hñ debes itelligere oia v̄ba ista: tñ si nō itellexisti idiges glosa: nec cognosco aliquē intellect⁹ tā grossū cū necesse sit iterari hec v̄ba multis vicib⁹ nihilomin⁹ ea volo tibi exponere vna vice. dico ꝙ Ptol. dixit debem⁹ distinguere ꝛ scire si tria loca que nominauim⁹ in hoc capl'o: ꝛ eoꝝ dispositores sint masculini ꝛ feminini p id qd diximus in p̄ª pte in q̄ docuimus que sūt signa masculina ꝛ q̄ feminina: docuim⁹ etiā qual'r vnusq̄sq; planetarū sit masculinus ꝛ etiā vnūqdq; signoꝝ in cōparatiōe mūdi: ꝛ dixim⁹ ꝙ sunt masculina qn̄ fuerit in locis masculinis: ꝛ femina qn̄ fuerit in locis feminis. Sil'r fiūt masculini qn̄ sūt orientales: ꝛ feminini qn̄ occidētales: fiūt ēt masculini qn̄ fuerit matutinales: feminini qn̄ vespertinales. Et postq̄ hoc totū demonstrauimus tibi bene potes meditari que harū naturarū vincit: ꝛ fm h iudicabis. Et si ambe nāe fuerint equales iudicabis ꝙ natus ille erit de duabus naturis cōmixtis.

¶ In natiuitate geminorum. Cap̄. 7ᵐ.

Dixit Haly.

Conuenit nobis simil'r intendere in hac rōne id ꝙ intendit p̄cedens capl'm ita ꝙ huius rei iudiciū ꝓpriū est primi p̄ncipij: ꝛ gñaliter ipsuz scire possumus p duo p̄nª pp p̄ticipationē que est inter duo p̄nª.

Imili q̄ppe mō nobis in geminis ꝛ eis pluribꝰ cē eorūdem p̄dictoꝝ locoꝝ. i. luminarium ꝛ ascendens obseruare conuenit.

¶ Conuenit etiam vt mentē apponamus in geminoruz natiuitate ad ipsa tria loca q̄ diximus que sunt duo luminaria: ꝛ ascēdēs.

Nō aliquē mulieres geminos pariāt: notū ꝛ manifestū ē: tñ ꝙ poriāt plus q̄ duo raro accidit. fuit eni quedā mulier que peperit. 6. similiter dixerunt mihi aliqui se vidisse mulierez peperisse. 12. filios ꝛ oēs obierunt. Et Ptolo. accipit significationez numeri filiorum quot mulier vna vice habet a loco solis ꝛ lune ꝛ ab ascendente sicut ante fecit.

¶ Hoc aūt ex collectionibus euenire manifestuz est.

¶ Quia hec res accidit ꝓpter cōpositiones.

¶ Vult dicere ꝙ hora q̄ cadit sp̄ma si sol ꝛ luna fuerint in signis duoꝝ corpoꝝ vel duaꝝ figuraꝝ ꝛ ascendens fuerit simil'r separabit̃ sp̄ma ꝛ gn̄abit̃ ex eo plus q̄ vnus. Et ꝓpterea conuenit qd qn̄ simile acciderit in natiuitate vt sit similis significatio: qꝛ 2ᵐ p̄nᵐ haber concordiā cū p̄mo.

¶ Si prefatorū locoruz duo vel tria fuerint in signis duoꝝ corpoꝝ: maxime aūt cū planetis illoꝝ dispositoribus: idez iterū accn̄s cōtigerit: vt quidā scilicet eorum sint in signis duum corporum fuerintq; quidam eoꝝ bini: ꝛ bini vel plures in dispositione.

¶ Et quando duo loca que narrauimus vel. 3. fuerint duorum corpoꝝ maxime si accidit hoc idez planetis disponētibus ipsa loca: vel ꝙ sint vni. s. planete in signis duoꝝ corporū ꝛ alij de duobus in duob⁹ vel plus q̄ duobus.

¶ Qn̄ acciderit ꝙ locus solis ꝛ lune ꝛ ascendens sint loca duoꝝ corpoꝝ oꝫ natos eē plus q̄ duos: ꝛ si duo hoꝝ triū locoꝝ fuerint duoꝝ corporum ꝛ acciderit vt dispositores sint simile in signis duoꝝ corpoꝝ nati erūt simil'r plus q̄ vnus. Et si acciderit vt vnus sit duoꝝ corpoꝝ ꝛ dispositores alioꝝ in signis duoꝝ corpoꝝ: erūt nati sil'r plus q̄ vn⁹. Et si accidit ꝙ oia tria loca sint signa duoꝝ corpoꝝ: ꝛ eoꝝ gubernatores sint duo planete: vel ꝙ sint in signis duoꝝ corpoꝝ: nati erunt plures q̄ duo: ꝛ fm hāc regulā iudicabis in oibus compositionib⁹: qꝛ he cōpōnes multe sunt. ꝛ regula que est ibi necīa est: vt ille qui maius posse hꝫ: ibi sit duo: ꝓpter hoc erunt nati gemini: ꝛ si fuerint maioris posse. 3. nati erunt. Et cōuenit cuiꝫ natoꝝ ponas ascendēs per se a planetis qui illud significauerūt fm ꝙ añ demonstrauimus: qn̄ locuti fuimus de parentibus ꝛ fratribus: ꝛ scies hoc per ascendēs cuius eoꝝ volueris.

¶ Et si loca dominantia signa duoꝝ corporum extiterint: ꝛ cum hoc cū pluribus in figura planetis associentur: erunt nati plures duobus.

¶ Et si loca principalia fuerint signa duorū corporū: ꝛ cū multis locis participationē habuerint in figura nati erunt plus q̄ duo.

¶ Loca p̄ncipalia sūt loc⁹ solis de die: ꝛ loc⁹ lune de nocte: ꝛ ascēdēs ꝛ alia q̄ ostēdim⁹ in cap̄. alithes tp̄s vite. Et loca p̄ncipalia que dixit in hoc loco: sūt locus solis ꝛ lune ꝛ ascēdens: qꝛ si hec signa fuerint duoꝝ corporuz: ꝛ acciderit ꝙ eoꝝ quodlibet participationem habeat vel aspectum cuꝫ plus q̄ vno planeta: nati erunt plus q̄ duo.

¶ Eorum quoq; numero nonnūq̄ augmentat planeta qui hanc proprietatem habuerit.

¶ Et addet in numero suo planeta qui habz hāc proprietatem.

¶ Uult dicē q planeta qui disponit loca pncipalia: si fuerit de nō operandi duas res diuersas: sicut est mercurius qñ applicauerit ei plus q̄ duo planete: vel fuerint i signo duorū corpoꝝ: dat hoc totū augmentū natoꝝ numero.

¶ Generis autē nati notitiā auget planetarū genus: qui soli ꝛ lune ascendentiqz signo associant in figura que masculinis ꝛ femininis fm pmissum moduz in nascendi fortitudine superaddit.

¶ Et addit in sciendo genus nati eoꝝ genus qui participationē habent cuz sole ꝛ ascendente in figura que affirmat viz generantē masculos ꝛ feminas modo quem diximus.

¶ Planete g hnt pticipationē cū sole luna ꝛ ascēdēte in figura ꝯfirmante viz gnōnis masculoꝝ ꝛ feminaꝝ: sunt hi qui disponūt: ꝛ planete qb⁹ applicant qñ fuerint in figuris duoꝝ corpoꝝ vel fuerint de duob⁹ in duob⁹: ꝛ manifestū est q masculinū significat masculū: ꝛ femininū feminam sicut demrauim⁹ in alio tractatu: ꝛ in caplo fratrum.

¶ Hec vō qlitas si signū ascendēs ꝛ luminaria nō ꝯtinuerit: h ei⁹ loco medij celi loc⁹ sic inuent⁹ fuerit: harū matrū ptua fm maiorē ptē geminoꝝ vel pluriū erit.

¶ Et si status hō nō cōprehēdit signū ascendens cū duob⁹ luminarib⁹. sed inuenit hic stat⁹ in vice signi medij celi: erūt illud qd generabūt matres iste: in maiori parte gemini vel plures.

¶ Uult dicē q si tria loca q̄ narrauit nō fuerint oīa duoꝝ signoꝝ: sed q duo loca tātūmodo sint duoꝝ corpoꝝ: ꝯuenit nobis aspicere signuz medij celi: qz si fuerit duoꝝ corpoꝝ mater generabit duos vel plures fm planetas dispositores eū gbus coniungentur: ꝛ raro accidit hoc q nā decime domus si nature alterius q̄ ascendens.

¶ Et asit ppriū in triū masculinoꝝ pturitione est: vt queadmodū ꝯtingit in albetate q̄ qui sūt reges: cōtingat vt saturnus. s. ꝛ iuppiter ac mars cū pfatis locis in duū corpoꝝ signis existant: ꝛ est ppriū in pturitione triū feminaꝝ: vt id qd in alcbates ꝯtingit: eueniat vt luna videlz ac ven⁹: ac mercuri⁹ feminin⁹ in pdictis locis pmaneāt. In duoꝝ masculinoꝝ ac vnius femie parturitiōe ppriū est vt cōtingat sicut cōtingit illis qui diasaccora vocāt: vt saturn⁹. s. ꝛ iuppiter ac venus in illis sint locis. Parturiēt etiā duas feminas ꝛ vnum masculum cū id euenerit q illis qui dimantarcoris appellantur: euenisse dicitur: vt luna. s. ꝛ venus ac mars: illis in locis existant.

¶ Et res que pertinet vt nascant tres masculini cōpleti est: vt sit res in manerie que est in masculis anepatros: ꝛ isti sunt reges: qui sunt saturnus: iuppiter: ꝛ mars cuz locis que nominauimus in signis duoꝝ corpoꝝ: ꝛ ptinet vt nascantur tres femine q sit res in manerie que est generationis taricos vt sit ven⁹ ꝛ luna cuz mercurio ꝛ ipse femininus in locis que narrauim⁹: ꝛ ptinet ad generationē duoꝝ masculinoꝝ ꝛ vni⁹ femine vt sit res hac manerie que est in gnōne illoꝝ qui dicunt discora vt sit saturnus: iuppiter: ꝛ venus in his locis ꝛ generabunt due femine ꝛ vnus masculus qñ res gnōnis fuerit in manerie que dicit diminatari foritas: vt sit venus ꝛ luna ꝛ mars in his locis.

¶ Jaz dixim⁹ q multe mulieres gñant duos filios in vno ventre: ac euadent ac viuēt: ꝛ qñqz ambo moriunt vl vn⁹ eoꝝ: ꝛ h est oib⁹ manifestū. Mulieres tñ plus q̄ duos generātes: pauce sūt. si sit pauci sūt viuētes ex his q. 3. nascut vel q̄tuor simul: ꝛ pp hoc dixit Pto. status harū mulieruz ꝛ filioꝝ suoꝝ. Et dixit q illa q̄ tres filios genuit ꝛ. 3. filios in vno vētre: ꝛ glibz eoꝝ fuerit cōplet⁹ de figura ꝛ cōpositiōe sua: ita q status natiuitatis sue sic. si fuerint masculini: cōuenit vt sint tria loca duoꝝ corpoꝝ ꝛ masculina: ꝛ q sint domini hoꝝ triū locoꝝ saturnus: iuppiter ꝛ mars: ꝛ q ipsi similr sīt in signis masculinis duoꝝ corpoꝝ. nā status talis q̄lis isti dicit in greco anepatros: ꝛ si oīa tria fuerint feminina ꝯuenit vt sint tria loca duoꝝ corpoꝝ ꝛ feminai ꝛ q sint dñi hoꝝ corpoꝝ venus luna ꝛ mercuri⁹ ꝛ ipse femininus in signis duoꝝ corpoꝝ femioꝝ: ꝛ talis status q̄lis iste dicitur in greco iancos ꝛ si fuerint duo masculini ꝛ vna feminina ꝯuenit: vt sint tria loca duoꝝ corpoꝝ ꝛ vn⁹ femininus ꝛ duo masculina: ꝛ q sint dñi hoꝝ locoꝝ saturn⁹: iuppiter ꝛ venus ꝛ ipsa loca duoꝝ corpoꝝ: ꝛ ven⁹ feminai ꝛ saturnus ꝛ iuppiter masculini. nā talis status q̄lis iste dicit in greco discora. Et si fuerint due femine ꝛ venus masculus ꝯuenit vt sint tria loca duoꝝ corpoꝝ ꝛ eoꝝ in femina ꝛ vnus masculinus ꝛ qd sint eoꝝ domini venus luna ꝛ mars existēdo in signis duoꝝ corpoꝝ: ꝛ venus ꝛ luna femine ꝛ mars masculus ꝛ talis status qualis iste dicit in greco diminata risoritas. Et pōt intelligi verbuz eius isto alio mō. q si venus ꝛ luna ꝛ iuppiter fuerint dispositores hoꝝ locoꝝ opz q sic eēt. sed ꝯiunctio saturni cū venere ꝛ luna nō faceret rē talez q̄lis ista: qz frigiditas ꝛ humiditas vincere haberet in hac cōplone: ꝛ haberet pptea mori. Et fm hoc intelligi potest de alijs rebus quas prediximus quando inueneris q vnus planeta sit in loco alterius.

¶ Scdm hunc vō modū frequēter ꝯtingit vt nat⁹ nō pficiatur: ꝛ vt in ipsius natiuitate q̄dam ipedimenta corpori accidentia cōtingant. In ipsius ēt qbusdam mēbris id ex quo nullus timor ꝓueniet absqz perfecta occasione cōtingit: aut erit in eis quoddam horū accidentiū fm partem rei que non apparet.

¶ Et accidit pro maiori parte in statu tali qualis iste q nat⁹ nō erit cōpletus: ꝛ nascet cū alia pestilētia de his q̄ accidūt in corpore: ꝛ accidet in aliquo membroꝝ suoꝝ ipedimentuz pestilētie nō p rem apparentē: sicut res q̄ venit sine suspectione vel habebit in suis mēbris aliqd horum accidentium in modo eius qd apparet.

¶ Uult dīc q stat⁹ in quo mulier gñat plures duob⁹ sicut tres aut plures: ꝯuenit vt illi qui nascunt in tali statu: sicut iste: nō euadent a morte aut aliqbus pestilētijs: qm̄ in natiuitate triū masculoꝝ īfortune plures sūt q̄ fortune: ꝛ in natiuitate triū feminarū vincit cōplo multū frigida ꝛ dānosa super cōplonez tēperatā: qz venus luna ꝛ mercuri⁹ existentes feminini faciūt cōplonē multū frigidā ꝛ damnosam: ꝛ in natiuitate duoꝝ masculoꝝ ꝛ vnius femine: saturnus ꝛ mars habent participationē cū fortunis. Et cum hoc toto qd diximus: cōuenit pro maiori parte vt moriatur: vel q accidat eis damnatio mēbroꝝ: ꝛ erit hoc ante natiuitatē vel hora natiuitatis vel statim post natiuitatē. Et qd dixit in mō rei q̄ apparet. vult dicere de re que de

hoc accidet eis post natiuitatē per v̄tutem planetaꝝ.

¶ In monstruosis signis. Cap. 8m.

Dixit Haly.

Utilitas quā habem⁹ de hoc caplo est in sciēdo si natus est homo vel non, ꝛ si homo: si est facture imperfecte vel non.

ILlud qdem qd nullatenus a nro recedit itellu est mōstruosaꝝ figuraꝝ enarratio. ¶ Et nō est extra rōnem loquim his qui habent pmutatam facturam.

Vult dicere ꝙ loqui in his que hñt nām permutatam sequit rationem qui nascunt. 3. 4. ꝛ horum multi nascuntur de permutata factura.

¶ Dicemus igitur pmitus ꝙ in his luminaria frequētius inueniunt remota vel ab ascendente disiuncta: ꝛ ꝙ ab infortunijs anguli continentur.

¶ Dicim⁹ pmit⁹ ꝙ duo luminaris sūt iuēta p maiori pte in natiuitate taliū cadētia ab angulis vel nō: ꝯcordantis cū ascendēte aliquā habētiaꝝ: ꝛ planete infortunati in angulis potentes.

¶ Aspice qd diximus anteq̄ natiuitates hoium sunt ꝯcordes cū duob⁹ luminarib⁹: ꝛ tu scis ꝙ planete cadētes sunt illi qui sūt in 12° ꝛ 6°. Illi tñ q sunt in. 3° ꝛ 9° lz sint cadētes ab ascendēte nō aspiciūt. 10. sed aspiciunt ascendens: ꝛ planete qui nō aspiciunt ascendēs sunt existentes in domib⁹ nō aspicientibus ascendens. Vñ quādo accidit ꝙ sol ꝛ luna sint cadentes ab ascēdente: ꝛ ꝙ nō habeant cū ascendēte aspectaꝫ: ꝛ accidit ꝙ ifortune potētes sint in angulis significat ꝙ natus erit vilis miser ꝛ pmutate facture.

¶ Cum hoc igitur sic inuentum fuerit: conuenit si hoc illud fore cōtigerit ꝙ in miseris ꝛ infortunatis natiuitatibus multotiens euenire dicitur.

¶ Qñ rē iuenerimus isto mō postq̄ multotiēs accidit in natiuitate viliū ꝛ ifortunatoꝝ ꝯuenit.

¶ Id qd dixit isto modo. vult dicere ꝙ quādo luminaria fuerint ab ascēdēte cadētia vel ꝙ ipm nō aspiciēt: ꝛ ꝙ infortune in angulis sint potētes. Et talis status multū accidit vel in natiuitate viliū ꝛ miseroꝝ in qb⁹ vincit pauplas ꝛ exulatio de vna terra ad aliaꝫ. vel in natiuitate eoꝝ qui sunt facture pmutate vel in ambabus natiuitatibus.

¶ Et si natiuitates ille mōstruosaꝝ figuraꝝ nō fuerit.

¶ Licet he natiuitates non sint eorum qui non sunt facturarum permutatarum.

¶ Vult dicere ꝙ qñ talez statū a cōstellatione inuenerim⁹ in aliq̄ natiuitatū ꝛ nō fuerint facture pmutate: ꝯuenit vt aspiciamus in alia re quā dicet: vt aspiciamus in coniunctione vel p̄uentione q̄ fuit ante natiuitatē: ꝛ ꝙ sciam⁹ planetas dispositores huius loci ꝛ ꝯiunctionis vel p̄ueationis ꝛ dispositores duoꝝ luminariū hora natiuitatis.

¶ Ut preteritā ꝯiunctionē vel p̄uentionē obseruem⁹ q̄tentis ꝯiunctiōis vel p̄uentiōis: necnō loci luminariū natiuitatis hora dispositores planetas deprehēdamus. Qm̄ si loca eoꝝ in natiuitatib⁹: ꝛ locus lune vel ascēdētis iteꝝ oīa. s. vel planeta loco ꝯiunctiōis vel p̄uentiōis nō alligent: erit nat⁹ forme mōstruose.

¶ Si loca eorum in natiuitate ꝛ locus lune vel ascendētis locus simul: siue oēs vel maior ps eoruꝫ non aspexerint locum coniunctionis vel oppōnis: natus erit facture permutate.

¶ Iā p̄cepit se aspicē cū statu quē tibi narrauit p̄mit⁹ i aliis 4. rebus ꝛ eas adiūges cū eo qd p̄diximus ꝛ p⁹ hāꝝ rerū 4. est dispositor ꝯiunctiōis vel p̄uentiōis q̄ fuit añ natiuitatē ꝛ 2° dispositor locoꝝ luminariū duoꝝ hora natiuitatis siue sit locus in natiuitate: vnus vel plus vno 3° est locus lune: ꝛ. 4. locus ascēdentis. Et si h̄ oia vel maior pars eoꝝ nō aspexerint locum coniunctiōis vel p̄uentiōis añtia natiuitatē: ꝛ cuꝫ hoc acciderit ꝙ infortune potētes sint in angulis ꝛ ambo luminaria ab ascēdēte cadētia vel ipsum nō aspiciētia natus erit p certo facture pmutate ita ꝙ ei⁹ figura nō erit in figura hois: tñ si aliqua haꝝ rerū vel maior pars fuerit hoc mō vel ꝙ sint maioris fortitudinis natus erit hō. sed erit pmutate vel stimate figure.

¶ Hec aūt si sic fuerint ꝛ cū hoc in q̄drupedib⁹ vel feralib⁹ signis luminaria repiremus fuerintq̄ ifortune in angulis existēs: nō erit natus ex hominibus.

¶ Et si he res sic fuerint ꝛ iuenerim⁹ luminaria i signis q̄drupedū aut bestiaꝝ feraꝝ ꝛ p̄teq fuerint i angulis ifortune fuerint natus nō erit hō.

¶ Qñ figure planetaruꝫ in natiuitate signauerint p certo ꝙ natus erit pmutate facture: ꝛ acciderit cū h̄ ꝙ sol ꝛ luna sunt in signis bestiarū feraꝝ ꝛ infortune in angulis fuerint natus est aliqua fera be⁹.

¶ Si qua vō fortunarum cū luminarib⁹ testimonium nō habuerit: sed eis infortune testificate fuerint: natus non erit domesticus: eritq̄ natura ipsius ex ferarum impedientium naturis.

¶ Et si nulla fortuna testificata fuerit: sed testificentur infortune natus erit nō domesticus de natura syluestris nocentis.

¶ Quando sciuerimus p id qd p̄diximus ꝙ natus est aīal domesticū si iuenerim⁹ ifortunas duob⁹ luminarib⁹ testificantes nat⁹ erit aīal nō domesticū d nā syluestris potētis: ꝛ h̄ totū ondit ꝙ aliqua bestia syluestris est que cū hoib⁹ hz vitā: ꝛ est domestica sicut canis ꝛ musipula. Et eoꝝ alique sūt societatē cū hoib⁹ nō hñtes sicut leo: ꝛ luncia. Et alique que nō sūt fere hñt societatē cū hoib⁹ vt camellus ꝛ asinus. Et alique sūt que nō sūt domesticeinec hñt vitaꝫ cum hoibus sicut vacce syluestres ꝛ serui: demōstrat etiaꝫ dictū istud ꝙ si duo luminaria fuerint in signis auium ꝙ aīal erit auis: ꝛ si fuerint in signis piscium aīal erit piscis: ꝛ alia oīa fm h̄. Et si tu intellexisti qcqd dixim⁹ a p̄n° hui⁹ libri vsq̄ ad hūc locū nihil tibi pōt de h̄ caplo occultari.

¶ Et si iuppiter aut venus luminarib⁹ testificent: erit natus ex aīalibus domesticis vt sūt canes: furones: ꝛ his similia. Si mercuri⁹ aūt testificet: natus erit ex aīalibus qbus opus habent ꝛ vtunt hoies: vt ex gallinis: porcis bobus capris: ꝛ his similibus.

¶ Et si duobus luminaribus testificabunt iuppiter ꝛ ven⁹: natus erit de bestijs hñtibus societatē cū hoibus sicut canes furones ꝛ silia. Et si testificabit mercuri⁹ natus erit de aīalibus de qbus seruiunt sibi hoies: sicut sunt galline: capre: pecudes: suelli: vacce ꝛ similia.

¶ Ptolo. dat hoc exemplū vt intelligas rōnem verboruꝫ suoruꝫ: ita ꝙ qñ sciuerim⁹ q̄re demrauit ꝙ natus est bestia fera ꝛ testificabit luminarib⁹ aliqua fortuna intelligem⁹ p hoc ꝙ natus societatē hz cū hoib⁹ sicut canes ꝛ furones ꝛ similia: ꝛ hoc exemplū ostendit nobis aliam rōneꝫ: ꝛ qñ sciuerimus ꝙ natus est bestia nō fera ꝛ iuenerim⁹ aliquaꝫ fortunā testificantē luminarib⁹: sciemus ꝙ illa bestia erit domestica. Et si cū hoc testificabit mercurius erit natus

de aialibus de quibus hoies sibi seruiũt vel pficiũt mul tuz vt gallinę: capre: vacce: suelle: pecudes ꝛ silia. Et tu itel ligere potes quálibet barũ retuz specialr per figuras stel latum que sunt cuz luminatibus: ꝛ s̃m illã figurã erit spe cies aialis nati. Si figura stellaꝝ fuerit de stellis que dicũ tur gallina erit illđ aial gallina vel alia talis auis. Et si fue rint luminaria cũ figura que dicif coluber siue serpẽs erit illud aial de reptilib⁹: ꝛ cõuenit vt res alias oẽs supradi ctas partitas teneas in memoria ꝛ intellectu tuo.

¶ At si luminaria mouenf in signis quorũ imagines sunt hoies oiaqz similr fuerint: natũ ex hoibus vel ex his q̃ cũ hoib⁹ ꝯuersantur fore nõ dubitamus: p ter q enim monstruosam formã habere dicemus.

¶ Et si duo luminaria fuerint in signis figuraꝝ humanarũ ꝛ res alie fuerint vt prediximus erit natus homo: vel sequens hominem; erit tamen permutate ꝛ stimate facture.

¶ Uult dicere q si figure planetaꝝ hora natiuitatis fue rint eo mõ quo narrauit q significẽt certius ꝑmutationẽ facture ꝛ fuerint luminaria in signis figuraꝝ humanaruz natus erit hõ vel assimilãs hoi: nihilominus erit ꝑmutate facture ꝛ stimate. Sicut ego vidi multos natos eẽ sine pe dibus: ꝛ alios sine manib⁹: ꝛ alios sine aurib⁹: ꝛ dixit qui daz q natũ vnũ viderat cui nõ videbaf aliqđ mẽbroꝝ ni si foramẽ vnũ ꝑ qđ recipiebat cibũ: ꝛ aliđ nãle ꝑ qđ eycie bat eum; ꝛ dixit mihi idẽ q natus faciebat multa signa ꝑ que dabat intelligi futura. Permutationes aũt facturarũ sunt multarũ maneriez: sicut illius qui nõ põt se sustinere sub duob⁹ pedib⁹ ꝛ illi⁹ q hñt caput planũ: aut oculos clau sos ꝛ similia. Nihilomin⁹ gñalr scim⁹ q qñ luminaria fue rint ab ascendẽte cadẽtia vel ipm nõ aspexerint ꝛ īfortu ne potẽtes in angulis ꝛ dispositoꝛ ꝯiunctiõis vel ꝑuentio nis ꝑcedẽtis natiuitatẽ ꝛ dispositoꝛ luminariũ ꝛ loc⁹ lune: ꝛ locus ascẽdẽtis nõ aspexerint eoꝝ. s. aliqs locũ ꝯiunctio nis vel ꝑuentiõis añtis: vel maior pars hoꝝ: natus erit fa cture permutate vel stimate. Postmodũ si voluerim⁹ sci re cuiusmodi aial est, aspicieni⁹ loca duoꝝ luminariũ: ꝛ si fuerint in signis figuraꝝ humanaꝝ: nat⁹ est hõ stimat⁹: ꝛ si in signis aliaꝝ figuraꝝ nat⁹ erit illi⁹ gñis. Et ꝓtol. vult nobis totũ ostẽdere: vt nulla in hoc remaneat dubietas.

¶ Qualitatis autez istius notitia eiusqz ꝓprietas erit hoc in loco iterũ ex figuris signoꝝ in qb⁹ īfortune ste terint que luminaria vel angulos cõtinuerunt.

¶ Scimus q statũ istũ ꝓprie in hoc loco similr a figuris signorũ in qbus erunt infortune que sunt apodeate de luminaribus vel angulis.

¶ Uult dicere q qñ sciuerim⁹ q natus est facture ꝑmuta te ꝛ inuenerimus luminaria in signis figurarũ humanaruz sciemus q est hõ stimat⁹: ꝛ qñ hoc sciuerim⁹ aspiciemus figuras signoꝝ in qb⁹ fuerint īfortune q̃ sũt potẽtes sup lu minaria vel sup angulos: ꝛ ꝑ hoc sciem⁹ q̃ mẽbra sua sunt ꝑmutata. v. g. Si fuerit in signis quadrupedũ sciemus q natus habebit plus q̃z duos pedes vel erũt pedes illius al terius manetiei q̃z pedes hoium alioꝝ ꝛ silr corp⁹ suũ. Et sã nobis demõstrauit in hoc dicto aliã rẽ q qñ infortune fuerint apodeate de luminaribus ꝛ ipsa cadẽtia vel ascen dens nõ aspiciẽtia natus erit permutate facture.

¶ Item si signa fortunarum hoc in loco nulli predi ctorum loco testificef: erit natus non loquens eiusqz forma veraciter ꝛ perfecte mutabitur.

¶ Et si nõ testificabif similr in hoc loco aliqua forma alicui loco de his q̃ narrauimus erit na tus irrationalis sine aliquo intellectu ꝛ cũ hoc tota erit pro certo facture permutate.

¶ Uult dicẽ q qñ sciem⁹ q nat⁹ ẽ hõ ꝑmutat⁹ aspiciemus silr si nõ inuenerim⁹ etiã aliqz fortunã testificantẽ ascẽdẽti neqz luminarib⁹ natus erit ꝑmutat⁹ ꝛ cãbiat⁹ totalr ꝛ cõ plete. Et ego vidi mlľas narrãtes se vidisse quosdã natos qui vaccis assimilabanf vel pecudibus vel his similibus.

¶ Si iuppiter aũt vel ven⁹ testificef nati ꝓprietas quo fuerit illa mutatio erit vt honoref ꝛ sublimef eo q ex hoc illa figura armasorodhotis cõtinget. i. figura ex venere ꝛ mercurio denominata necnõ figura que nũ cupatur arsocaraziem ꝛ his similia.

¶ Et si te deificabunf iuppiter vel ven⁹ erit nat⁹ hñs illã pestilentiã honorat⁹ ꝛ hẽbif in reuerentia: q de tali sit forma q̃ dĩ hermaphrodit⁹. Et vult dicere forma q̃ ꝑtinet ad mercuriũ ꝛ venerẽ: ꝛ forma q̃ dicif amfrocraciator ꝛ silia.

¶ Quãdo sciuerim⁹ q natus est hõ ꝑmutatus aspiciemus si inuenerimus iouẽ vel venerẽ testificãtẽ ascẽdẽti vł lumi narib⁹ duob⁹ sciem⁹ q natus cũ illa pestilẽtia erit honora tus ꝛ honestus: ꝛ erit hõ qui loquef in legib⁹ ꝛ ꝓphetabit multa: ꝛ forma q̃ ꝑtinet ad mercuriũ ꝛ venerez que dicif hermaphrodit⁹, vult dicere loq de reb⁹ occultis q̃s nõ vi det: ꝛ sunt future. Et forma que grece dĩ amfrocraciator: vult dicere res que veniũt in volũtate añq̃z alter dicat eã sibi. v. g. Uenit in volũtate alicui hoi đ egypto rex de ꝯcyn in illa hora mortuus est. Et dicet res futuras pro vna cer titudine que sibi venit in voluntate: ꝛ id qđ dixit ꝓtolo. ꝛ alie res tales, vult dicere augurare ꝛ aspicere prouerbiuz ꝛ res in nube itelligẽ: ꝛ in aq̃ ꝛ in mẽbris aĩaliũ ꝛ alia mul ta silia q̃ sciunt antiq sapiẽtes de egypto q erãt in his mul tũ sapiẽtes ꝛ itelligẽtes: magi. n. ꝛ icantatores egypti mlta sciũt de reb⁹ istis: ꝛ sciẽtes. Et h̃ itelligim⁹ a reb⁹ q̃ narraf de porphitõ egyptiano ꝛ signalib⁹ q̃ hi sapiẽtes fecerũt ꝛ isti icãtatores appent i hodierna die ꝛ demrant q erãt ml tũ sapiẽtes in his ꝛ itelligẽtes valde: ꝛ tñ aliqb⁹ locis idie ꝛ acyn: sunt aliq multũ sciẽtes talib⁹: tñ in terris q̃ sũt circa nos sũt hec ꝑdita ꝛ destructa: sicut ꝑdite sũt mlľe alie scie.

¶ Mercurius ipse si testificef: fiet natus cum his so mnioꝝ interpretator: ꝛ ex his erit eius victus preter q surdus erit ꝛ absqz dentibus. In his đo rebus erit conuenientis nature ꝛ subdolus ac deceptor.

¶ Similr si testificabif mercurius erit natus cũ oibus reb⁹ istis somniorũ interpres: ꝛ qđ ha buerit lucrabif per hoc; verũtñ sine dentib⁹ erit ꝛ surdus: tñ in omnibus alijs erit bonorũ mo ruz: boni intellectus: sensus ꝛ consilij.

¶ Uult dicere q qñ Mercurius ex his fortunatus testifi cabif in natiuitate alicui⁹ hois permutate facture erit so mnioꝝ iterpres: ꝛ ex hoc lucrabif suũ cibũ: ꝛ os hẽbit sine dentibus ꝛ erit surdus: tñ in oibus alijs rebus ꝛ suis stati bus erit bonorum morum ꝓuidentie ꝛ boni cõsilij.

¶ In his qui non creuerunt. Cap. 9[m].

Dixit Haly.

Quoniã multi eoꝝ qui nascunf permutati moriun tur eadẽ hora ꝓpter vim infortunarũ in eo rum natiuitate: cõuenit vt rõ eoruz qui non recipiũt cibũ sequatur eos qui nascunf đ ꝑmutata factura.

Ostqz eorũ qui nõ creuerint sermocinatio ꝓcessit: restat đ illoꝝ elocutione quoꝝ per natiuitatis horã ꝯtingẽtiuz notitiã habere

querimus. Hanc autem enarrationem ob hoc q istud quesitū capitulū ab istorum duorum vtroq modoꝝ nō longe remouet: quandoq locutioni de vita adherere: qñq3 vō illi ꝯtrariā eē: eo q huiꝰ inuestigationis vis quibusdā variationibꝰ alterat: sciēduz est. Sermo nāq3 vite nō est nisi in his oibꝰ qui vitam senserūt. Hi aūt sūt quoꝝ vita solari circuitione qd est vnꝰ āni spatiū nequaq̄ minor habet: vita vō que est in fortitudine est id qd minus eē dicit: vt sunt menses: dies: z hore. Eorum aūt qui nō creuerit sermocinatio est eoꝝ locutio qui ad aliqd istoꝝ predictorum tēporum nō peruenerūt: sed in breui tempore ꝑpter mali z nocumenti superfluitatez morient. Quapropter vite inuestigatio multarum est partiū. Illorum aūt qui non crescent vna est z plana.

Postq̄ supsit nobis loq in his q̄ accidūt hora natiuitatis. In his loq q cibos nō recipiūt cōuenit vt sciamꝰ q hoc totū eē debeat qñq3 ꝯiunctū: cū videt in rōne vite: q2 tñ istō elongatum nō est: tñ ab his duabꝰ manerieb: z qñq3 diuisuz est ab eis: lz virtus huiꝰ qōnis sit diuersa. s. vna ab altera aliquantulū: qm̄ rō vite nō est nisi in his qui hñt vitā hñte z aliq̄ quātitatē: z tales q̄les isti sunt de his quoꝝ vita nō abscindit nisi cōpleuerint vnā reuolutionē cursus solis z hoc tēpus dīr ānus vnꝰ z vita que est īpotētia est illa q̄ est minꝰ ista. z talis vita q̄lis h: est illa q̄ durat p mēses3 diē vel horā. Et loq in his qui nō recipiūt cibū est in illis q nō ꝑuenīūt ad cōplementū alicuiꝰ ꝑdictoꝝ tēpoꝝ imo in minori q̄ hoc tpe morunt̄ ꝑpter magnā fortitudinez mali z nocumenti qd accidit eis causa sue male cōstellationis. Et pp hoc est inq̄sitio vite multis modis z inquisito eorum qui non recipiunt cibuz generalis est z simplex.

Quoniā vult nobis demrare regulas z radices qbus scire possumus si natus viuet vel nō: icipit nobis primitꝰ demōstrare p hoc dictū distinctionez q̄ est īter hāc rōnē de quo locutus est: z rōnē vite aliquā quātitatē hñtis: z icepit memorare de eo qd locutꝰ fuit in 3° caᵒ tertie ptis: z ē id qd dixit q illi q nō recipiūt cibū ē res posterior q̄ scire debemꝰ de rebꝰ accñtibꝰ hora natiuitatis. Et posimodū hec rō dz esse ꝯiuncta qñq3 cū rōne vite: z qñq3 ab ea disiuncta: z qñ in vita est esse dz rōni vite z rō vite que est in poᵒ: z hec est que nō cōplet vnū annuz siue sint hore dies vel mēses: vicea tñ in qbus hz eē disiuncta a rōne vite sunt qñ morient nati: antēq̄ cōpleat aliqd horū tēporū: z hi sīt q p certo nō recipiūt cibū. Hoꝝ āt est regula gñalis pp malū z nocumētū magnū qd fortificat in eorū natiuitate in locis ꝑncipalibꝰ: z dimisit vitā q̄ est per accñs: z hec est quā dixit quātitatez hñs: z isti sunt q viuūt annū vnū cōpletū vel plus: z hoc q2 nobis multis vicibus demōstrauit ꝯcordiā quā hz nā hois cuz nā solis: z ꝑpterea repitat q vita hois que hz quātitatez est illa que ꝑuenit ad vnā reuolutionē cursus solis vel plꝰ ꝗ vna. Et posuit aliā diuisionē rōnis vite illā q̄ est ipotētia z isti sūt illi qui nō cōplent vnā reuolutionē z hi diuersi sūt: q2 eoꝝ sunt q viuūt horas qui viuūt dies z qui eoꝝ mēses z eoꝝ q dies z horas z eoꝝ q viuūt dies z mēses z silia. Illi tñ qui nullā vitā hñt sūt qui cibū nō recipiunt nullo mō: z talis modus q̄lis iste: est idē in cibus: z hoc est pp magnū malū z nocumentū qd fortificat in eoꝝ natiuitate in locis ꝑncipalibus. Et postq̄ Ptol. nobis demrauit h: dixit ꝯnem: z est qd dixit. Et pp hoc est inq̄sitio vite p multas ꝑtes. vult dicere qd regule z radices qbꝰ scire possumꝰ vite negociū sūt multe z diuersoꝝ modoꝝ. porro dixit z ꝯnē aliaz q̄ est qm̄ dixit z inq̄sitio eoꝝ q nō recipiūt cibū ē gñalis z simplex. vult dicere q regule z radices qbus scire possumꝰ fiotum eoꝝ qui nō recipiūt cibū est vna maneries z simplex: z h est fortificamētū mali z ipedimēti z alyhebies solūmō.

Generalr igit cū luminariuz aliqd in anguloꝝ aliq̄ fuerit: eiq3 associet ifortunaꝝ altera in lōgitudine q̄ cū eo fuerit gradu per gradū: vel fuerit in figura equcruria: nec fortunaruz aliqua ei associetur in figura: fueritq3 dispositor loci luminarium in locis infortunarum: natus non viuet sed mox morietur.

Generaliter dico q qñ aliqd luminare fuerit in aliquo anguloꝝ z fuerit silr aliq̄ infortuna ꝑticipationē aliquā hñs cū eo in lōgitudine q̄ sit cū eo gradu p gradū: vel ipz aspiciēs in figura duoꝝ laterū eq̄liū: nec hūerit cū eo fortuna ꝑticipationē de figura. E dispositor luminariū loci iuentꝰ fuerit in locis ꝑlitaꝝ infortunarū natus ille nō recipiet cibū: z moriet hora qua nascet.

Prīᵐ qd ꝯuenit volēti addiscere ē vt addiscat rōnē reꝝ z postea vadat additamēto rōnē cōpositoꝝ z inquātū demōstrauit q rō eoꝝ q nō recipiūt cibū est rō gñalis z simplex: ꝑmitꝰ icepit eā: z qñ eā icepit z ꝑfecerit icipiet ꝯsiderare rōnē vite: q2 nilꝉaꝝ est diuisionū z maneriēꝝ. Et nos volumꝰ ꝯsiderare vba sua dicētes q qñ dixit qñ fuerit aliqd luminare in aliq̄ anguloꝝ. vult dicere q sit luminare i ipo gradu anguli: z hoc est vt sit in circulo oriēte vel in circulo meridiei. Et id qd dixit z si fuerit aliq̄ infortuna: silr hñs aliquā ꝑticipationē cū eo in lōgitudine q̄ sit cū eo gradu p gradū: vult dicere q sit ifortuna iuncta cū luminari in longitudie z latitudīe. Et id qd dixit. z aspiciat se cū eo in figura duoꝝ lateꝝ eq̄liū. vult dicere q sit in fortuna z in angulo z in circulo oriēte vel meridiei: z cū erit in 4ª alteriꝰ luminaris qd erit in angulo eiꝰ vel oppōne: z qñ imaginabimur ꝑlitas in vno circulo: z imaginabimur vnā lineā q̄ vadat ab vno ad alterū z duas lineas q̄ exeūt de ipis ambobꝰ applicātes ad tertiū fit ē hoc triangulus duoꝝ lateꝝ equaliū: ꝯuenit ēt vt h applicatio sit in lōgitudine z latitudine si fuerit cū sole exñte ifortuna in ʒodiaco ipo signoꝝ z si fuerit cū luna q sit ifortuna in circulo īclinato lune. Et q dixit. nec habuerit cū eo aliquā fortuno ꝑticipationē de figura. vult dicere qñ luminare fuerit cū ifortuna in ꝑdicta manerie z aliq̄ fortuna: illō nō aspexerit luminare existēs in hac manerie. Et id qd dixit: z fuerit dispositor loci luminaris in locis planetaꝝ infortunaꝝ. vult dicere q qñ iungent oēs res ille in aliquo luminare z acciderit cū hoc q dispositor loci sui sit in domo alicuius iforune: aut triplicitate aut exaltatione eiꝰ: aut q aspiciat infortunā. Natus cui fuerit in eiꝰ natiuitate aliqd luminare in hoc manerie cibū nō recipiet: z statim cū natus fuerit moriet.

Et si fuerit in figura equcruria: sed in ꝑiectione radioꝝ infortunarū a locis luminariū ad ipsuz ascēdēs fuerintq3 infortunatores duo: alterū vel vtrūq3 luminariū infortunātes ad ipsoꝝ duoꝝ loca vel alterius ascēdentes. Aut si in eiꝰ vel eoꝝ oppōne fuerit seu si

vna

vna ĩfortunaꝝ alteꝝ luminariũ ĩfortunauerit cũ coꝝ altera fuerit opposita: altera q̃dẽ ad luminaris locuz ascẽderit: natũ vitã nõ hĩe minime dubitatur.

¶ Et si cũ h̃ nõ fuerit in figura duoꝝ lateꝝ eq̃liũ: sint tñ in ꝓiectione radioꝝ ꝑitaꝝ ĩfortunaꝝ loci duoꝝ luminariũ vel ꝗ ascẽdat ad ea: ⁊ infortune fuerint due impedientes aliq̃d luminare vel ipsa ambo siue sit q̃ñ ascẽdat ad loca amboꝝ vl' ad loca alicui⁹ coꝝ: vl' ꝗ sint in oppõne alicuius coꝝ: vel amborũ sup diametrũ: vel ꝗ vna ex infortunis ĩpediẽtibus aliq̃d duorũ luminariũ sit exñs in eius oppõne sup diametrũ: ⁊ alia ascendẽs ad locũ luminaris: natus ille nõ hẽbit vitã.

¶ Totũ h̃ dcm̃ iacet in re vna q̃ ẽ vt si tres sint res iter luminare ⁊ ĩfortunã sic̃ illã quã añ dixit. Distictio tñ q̃ est iter p^m: ⁊ h̃ ẽ vt luminare cũ ĩfortuna iũctũ nõ sit gradu ꝑ gradum: sed sint iter eos aliqui gradus pauci: siue in lõgitudine siue in latitudine vel in ipsis ambabus: ⁊ ꝗ ascendat infortuna ad luminare. vult dicere ꝗ vadat ⁊ ponat se in angulo vbi fuerit luminare: q2 hec manerie a non est applicatio in figura duoꝝ laterum equalium: sed est applicatio per proiectionem radiorum.

¶ Qm̃ maximũ nocumẽtũ q̃d est in hoc valitudinẽ ⁊ ꝑfectũ qui ex lõgitudine loci ad locũ luminariũ ascẽdẽtis in vite spatio ꝓuenit destruit ⁊ occultat.

¶ Et hoc est ꝓꝑ magnũ nocumẽtũ q̃d est in hoc: dãnat ⁊ destruit vtilitatem: ⁊ bonũ q̃d ꝓuenit ꝓpter elongationẽ loci ascendẽtis ad loca duorum luminarium in durabilitate vite.

¶ Uult dicẽ ꝗ q̃ñ ĩfortuna dãnauerit luminare exñs in angulis: ⁊ nulla fortuna applicuerit ad luminare: silr ĩfortũa nõ applicat ꝑ lõgitudinẽ ⁊ latitudinẽ: s3 ꝑ radios: vl' ascẽdit ad locũ suũ mag^m nocumẽtũ q̃d ẽ in statu dãnolo: ⁊ destruit vtilitatẽ ⁊ bonũ q̃d ꝓuenit ꝓꝑ elõgationẽ ĩfortune ⁊ luminaris. Et Ptol. vult nob' demõstrare ꝑ h̃ dcm̃ rõnẽ q̃ h̃ stat⁹ ẽ: sic̃ rõ p^a quã narrauit: ⁊ nũc nob' oñiuz ẽ ꝗ indiciuz illoꝝ q nõ recipiũt cibũ est ꝑ vnã rẽ simplicẽ: ⁊ hoc ẽ vt sit aliq̃d luminariũ vel ambo in ipso gradu anguloꝝ exñtibus ipsis dãnatis ab ĩfortunis: ⁊ dño illi⁹ loci in dignitate ĩfortunaꝝ nulla fortuna ipia aipiciẽte. Et si ambo luminaria fuerit isto mõ forti⁹ ẽ. ⁊ si vnũ h̃ mõ fuerit ⁊ aliũ alio: indiget alio ĩtellectu. Et Ptol. docet nos hãc regulã quaz posuit in nõ recipiẽtibus cibũ: ꝑ alia q̃ nũc vult dicere.

¶ Id aũt q̃d ꝓprie solẽ impedit ex his que sunt in loco q ad ipsius locũ ascẽdit mars esse dicit: lunam võ saturnus. At in coꝝ oppõne vel cũ ad ipsam ascẽderit ꝯtingit ꝯtrarium. Solẽ etenim saturnus: lunã võ mars impedit: maxime autẽ cum locis luminarium ⁊ ascẽdentis: dispositores coꝝ existendo dominent.

¶ Et si dãnãs solẽ ꝓprie fuerit mars: q̃m ascẽdit ad locũ vbi ipse est: vel saturnus ipse qui lunaz dãnauerit ꝑ oppõnẽ: vl' q2 ascẽdit ad locũ eius: hoc erit in ꝯtrariũ: q2 ille q solẽ dãnat est saturnus ⁊ mars lunã: ⁊ ꝓprie si dñabunt in loco luminariũ ⁊ in ascẽdẽte habẽdo dispõnẽ eorum.

¶ Uult dicẽ ꝗ maior fortitudo nocumenti ⁊ mali est si infortune fuerit dispositrices luminariũ ⁊ ascẽdẽtis cũ h̃ ꝗ sint nocẽtes luminaribus: ⁊ manifestũ est ꝗ quãdo infortuna fuerint in aliquo angulo offendit oẽs quatuor.

¶ Et si duas oppõnes habuerit: fuerintq3 luminaria ⁊ infortune in angulis vel in equicruria figura: mortui vel semimortui nascuntur infantea.

¶ Et si cuz eis oppositũ habuerit sup diametrũ ⁊ duo luminaria ⁊ ĩfortune fuerint in angulis ⁊ in figura duorum laterum equalium nascuntur tunc creature siue mortue siue semiuiue.

¶ Hic ꝑficit regula coꝝ qui vitã nõ recipiunt ⁊ moriunt hora qua nascunt. Et est vt vtrũq3 sit in fortuna ⁊ oppositione vtriusq3 luminariũ per longitudinem ⁊ latitudinez ⁊ coꝝ vtrũq3 in aliquo anguloꝝ. 4. ⁊ quando sic fuerit cõuenit vt nascant mortui vel quasi.

¶ Q̃d si ita ꝯtigit ⁊ ab altera fortunaꝝ luminaria separata: vel in figura fuerint ei associata: ⁊ ꝑuenerint radij ad p̃cedẽtes ꝑtes: viuet nat⁹ f̃m sigñationẽ numeri graduũ q fuerit iter albileg ⁊ ꝓpiora infortune radios ex numero mẽsiũ vel dieꝝ aut horaꝝ f̃m coꝝ infortunij quantitatem que sunt huius occasio.

¶ Q̃ñ hec ita fuerit ⁊ diuidũt ambo luminaria ꝑ aliquẽ ꝑitaꝝ fortunam: vel hũerint cũ ea ꝑticipationẽ in figura ⁊ radi⁹ applicat ad p̃imas diuisiones: natus viuet tãtũ quãtũ fuerit gradus q sũt iter hyleg ⁊ radiũ infortune exñtis magis ꝓpe tot mẽses dies ⁊ horas s̃3 stat⁹ ipsi⁹ malitie quãtitatẽ: ⁊ fortitudinẽ reruz hoc facientium.

¶ Uult dicẽ ꝗ qñ ĩfortune ⁊ luminaria fuerit in angulis ⁊ acciderit cũ h̃ ꝗ luminaria separant u ꝯiũctione ꝑitaꝝ fortunaꝝ cũ paucis gradib⁹: aut separant ab aspectu fortunaꝝ: tũc dabũt fortune fortitudinẽ qua viuet f̃m quãtitatẽ graduũ q erũt iter luminare ⁊ ĩfortunã. ⁊ si nocumẽtũ ĩfortune fuerit mĩtũ forte erũt hore: ⁊ si mediocre erũt dies: ⁊ si debili⁹ erũt mẽses. Et iaz nobis ꝓbauit Ptol. ꝗ luminare in quo aspicit oz in his est coꝝ illud q̃d fuerit hyleg. Et silr ꝓpalauit ꝑ id q̃d dixit nnneꝝ graduũ qui erũt iter hyleg ⁊ radium infortune que est: q̃ñ infortuna in hoc statu non est cum luminari in figura duoꝝ laterum equalium.

¶ At si ĩfortunaꝝ radij ad p̃cedẽtes ꝑtes luminariũ: fortũaꝝ võ ad seq̃ntes ꝑuenerit: nat⁹ crescet ⁊ viuet.

¶ Et si radius infortunarũ fuerit qui ad diuisiones p̃imas applicat luminariũ: ⁊ radius fortunarũ qui applicat ad diuisiones sequentes eaz: natus recipiet cibum ⁊ viuet.

¶ Ptol. vult dicere in quolib3 loco p̃imas diuisiones illas que ascẽdũt ante sicut piscis qui ascẽdit anteq̃ aries ⁊ p̃imi gradus arietis anteq̃ postremi arietis: ⁊ sic̃ 9^a domus anteq̃ 10^a: ⁊ h⁹ talia ⁊ ꝑtes que sequunt. vult dicere que post veniũt sicut aries sequit pisces ⁊ gradus sc̃d̃s arietis sequit p̃mu3: ⁊ 10ª domus sequit 9^am: ⁊ postq̃ ita est bene demõstrat hoc dictũ eius ꝗ luminaria erunt ab ĩfortunis separata: ⁊ vadunt versus fortunas: ⁊ quando fuerint isto modo natus recipiet cibum ⁊ viuet siue sint luminaria ⁊ infortune in angulis siue in alijs locis.

¶ Itẽ cũ eleuabunt ĩfortune sup associãtes fortunas in figura: erit natus misere qualitatis ⁊ imbecillis.

¶ Similiter si planete infortune fuerint sup fortunas eleuate que sunt concordate in figura erit natus infortunatus ⁊ vilipensus.

¶ Quādo sciuerimus q̄ natus recipiet cibum ⁊ viuet: aspiciemus si inuenerimus infortunas fortiores q̄ fortunas dantes vitam sciemus per hoc q̄ natus erit vilipensus ⁊ infortunatus ⁊ stimatus: aut omnia sua membra de mala ⁊ infirma compositione.

¶ Et si fortune eleuabuntur natus cum parentibus non morabitur.

¶ Et si fuerint fortune exaltate: natus erit aliorū parentum.

¶ Vult dicē ⁊ q̄ si fortune in h̄ statu fuerint maioris fortitudinis q̄ infortune: tūc natus ꝓpter hoc euadat a pestilentijs ⁊ infirmitatibus: nō enutrient ipsū parētes sui sed alij.

¶ Et si altera fortunaꝝ cum luna pariter oriatur vel ictū sal habeat: ⁊ altera infortunarum occidat: natus a parentibus nutrietur.

¶ Tamen si ascenderit aliqua fortuna cū luna aut applicuerit ei ⁊ aliqua infortuna in occidente: nutribunt eum parentes sui.

¶ Vult dicē q̄ q̄n luna fuerit in oriente ⁊ pticipationē habuerit cū aliq̄ fortuna ⁊ fuerit in oppōne eius in occidēte aliq̄ īfortuna vincet luna: ⁊ ꝓpea enutribūt eū parētes.

¶ Hoc iteꝝ modo multoꝝ natoꝝ erit obseruatio.

¶ Aspiciemus etiā in multis filijs isto modo.

¶ Vult dicere q̄ hoc modo aspiciemus ad quēlibet filiorū qui nascunt̄ vna hora ad loca sui ascendentis: ⁊ sciemus si viuet vel non: vel qualis erit status eius aspiciēdo a loco significatoris cuiuslibet eorum in loco ascendentis sicut in precedentibus docuimus.

¶ Cū stelꝰ aꝝ aliq̄ duobus pluribusue modis in figura societatē habētiū in occidēte fuerit: īfans semiuiuus orie͂: aut velut carnis frustū: aut īperfecte creatiōis.

¶ Et si aliqs pītaꝝ hn̄tiū pticipationē in figura fuerit in duabꝰ manerieb́ꝰ vel plibꝰ in occidēte creatura semiuiua morie͂: aut nasce͂ in figura frusti carnis: aut de suis membris stimatus.

¶ Vult dicere q̄ si luminare fuerit infortunatū in angulo occidentis vel aspexerit illud aliqua infortuna ab angulo occidentis in 4ª vel oppōne: creatura semiuiua nascetur vel in forma frusti carnis: aut stimatus ⁊ diminutus mēbris suis. Et diffinitio vniuscuiusqꝫ horum qui erit per casum preteritum de his qui nascuntur stimati.

¶ Et si altera īfortunaꝝ sup eā eleue͂: nō nutrie͂ natus vel nō habebit vitā s̄m h̄ qd̄ per istud ꝯtingit.

¶ Et si sup ipꝫ eleuabit̄ aliq̄ īfortuna: nō nutrie͂ natus vel vitā nō habebit s̄m q̄ ꝯuenit p hoc.

¶ Vult dicere q̄ si aliqua infortuna dominabit̄ super luminare aliquod existens in occidente nō nutrietur natus nec vitam habebit s̄m regulas antedictas.

¶ In spatio vite. Cap. 10m.

Dixit Haly.

Capl'm istud sepatū est a capl'is antedictis: q̄ñ nō ꝑtecnt illa horā natiuitatis narrationis tamē huiꝰ capl'i ⁊ alioꝝ que succedūt horā natiuitatis ꝑtereūt.

Orum q̄dē accidētiū q̄ post partū ꝯtingūt enarratio. Primū est vite sermocinatio: eo q̄ eoꝝ q̄ primitus ordinauerunt ex his oibus que raro ꝯtingunt tractare: qui ad tot annos vite nō peruenerit: in q̄bus ista ꝑfici possunt: nobis risum habere conuenit.

¶ Loqui prio ꝯuenit in vita loq̄ndo de accn̄tibus q̄ ꝯtigūt post natiuitatē: nō ꝯuenit vt risus fiat de illo qui primitus ordinat iudicium vniuscuiusqꝫ rei accidentis nato vite ānos aliquos nō habēti in q̄bus possint res ipse cōpleri.

Accidētia que cōtingūt nato post natiuitatem sunt ea que accidunt in corpore suo ⁊ spū suo: ⁊ qd̄ accidit de honore: ⁊ magisterio: de filijs ⁊ filiabus: ⁊ si mentē apposueris ad verba Ptol. nō indigebis glosa.

¶ Hec aūt obseruatio nec leuis est nec plana: tamen ex dominantium locoꝝ potestatibus accipitur ⁊ deprehenditur. Qd̄ multis modis obseruatur.

¶ Intellectus huius rei est res abscōdita: tn̄ potest sciri a dominio locoꝝ principalium: ⁊ eoꝝ fortitudine: q2 hec est res ad quā debemus aspicere per multas partes.

¶ Sapiētes antiq̄ huiꝰ artis ꝯcordati sūt q̄ signatio vite dꝫ accipi a dn̄io locoꝝ ꝑncipaliū ⁊ eoꝝ fortitudie in natiuitate. Sūt tn̄ diuersaꝝ opionū in maneriebꝰ q̄bꝰ sciri pōt quātitas vite: qm̄ eoꝝ sūt q̄ reputāt q̄ q̄dlꝫ luminariū q̄ñ fuerit in aliquo anguloꝝ in quocūqꝫ sit aptuꝫ sit eē hyleg. Et gn̄alr q̄ñ mlte dignitates ꝯiūgent̄ alicui luminari ꝑponūt illd̄ ⁊ accipiūt ab eo signationē quātitatis vite. Et sūt aliq̄ q̄ reputāt q̄ q̄ñ nō aspexerit hyleg: aliqs dispositor loci sui: ⁊ h̄ ē ille q̄ dr̄ alcocoden q̄ nō sit aptus vt sit hyleg: s̄m opionē eoꝝ ⁊ alia multa q̄ scripta sūt in libris eoꝝ. Et sūt aliq̄ eoꝝ q̄ reputāt q̄ dꝫ fieri directio hyleg: ⁊ dr̄ atacir p ascēsiones ciuitatis semp. Et sūt alij q̄ dicūt q̄ dꝫ fieri h̄ atacir p ascēsiones circuli directi semp: ⁊ sūt alij q̄ dicūt q̄ dꝫ fieri p gradus eq̄les: ⁊ alij q̄ dicūt q̄ ꝯcordari dꝫ dn̄ū solis cū alcocoden: ⁊ si discordauerit aspiciāt ī reuolutiōe āni: ⁊ quēuis eoꝝ ꝯcordātē nocumēto hꝰ anni ponēt p abscisore vite. Et oēs he vie sūt mltoꝝ sensuū ⁊ mltaꝝ īuolutionū. Et Ptol. exuit has oēs ⁊ accipit viā vnā q̄ seq̄t̄ regulā nāle ⁊ accipit p hyleg locoꝝ ꝑncipaliū fortiorē ⁊ nobiliorē q̄ est in natiuitate: ⁊ facit directionē ipsiꝰ hyleg per ascēsiones cōmixtas de ascēsionibus ciuitatis ⁊ de ascensionibus circuli directi: q2 facit atacir p ascēsiones circuli in quo est hyleg. Nihilominꝰ qm̄ mlti eoꝝ q̄ sunt nolati ⁊ auctēticati ī hac arte opā͂t p hyleg ⁊ alcocoden: bonū erit vt in h̄ spatiū habeamus aliq̄d vt tibi patefaciamus aliq̄d de suis dictis in h̄ loco. Dico q̄ ꝑmitus aspiciūt ad luminare vias .i. haiz: ⁊ si iūgent̄ in eo plēs dignitates quam iūgant̄ in altero loco de ꝑncipalibꝰ ⁊ acciderit cū h̄ vt aspiciat aliquē dispositoꝝ suoꝝ accipiūt illud p hyleg: ⁊ illū dispositorē p alcocoden. Et si h̄ non acciderit ei aspicient aliud luminare in hac eadē manerie: ⁊ sic ibunt ꝓq̄rēdo donec iueniāt qd̄ aspiciāt aliqs dispositoꝝ suoꝝ: ⁊ dicūt q̄ vita erit s̄m numeꝝ reuolutionū dispositoris ipsiꝰ aspiciētis ipsuꝫ. ⁊ si fuerit idē alcocoden potēs erit s̄ꝫ numeꝝ eiꝰ maiorē. ⁊ si fuerit mediocre erit s̄ꝫ numeꝝ mediocrē. ⁊ si fuerit debilꝰ erit s̄ꝫ numeꝝ suū minorē. Et in q̄lꝫ hoꝝ numeroꝝ addūt ⁊ minuūt s̄ꝫ fortūas ⁊ īfortunas aspiciētes alcocoden pro hyleg: ⁊ s̄m magnā fortitudinē ⁊ debilitatē hyleg ⁊ alcocoden: ⁊ hec ē sūma opionis eoꝝ: ⁊ sic in eorūꝫ libris inuenies eā demōstratā. Et postq̄ Ptol. memorauit in h̄ liº suo multa de reuolutionibꝰ pl'taꝝ bonū erit vt nūc patefaciamus dictū eiꝰ. Dico q̄ numerus maior cuiuslibꝫ pl'taꝝ ē tātū quot sūt gradus terminoꝝ suoꝝ p oia signa. Saturnꝰ hꝫ .57. Juppiter .79. Mars .66. Venꝰ .82. Mercurius .76. Numerus minor cuiuslꝫ pl'taꝝ est quātuꝫ gradus in q̄bus vadūt pl'te reuolutiones eq̄les. Saturnus .30. q2 in .30. annis cōplet vnā reuolutionē. Juppiter .12. annos

q2 in

qr in his hz reuolutionẽ vnã. Mars.15.annos:qr complet reuolutiones.8. Venus.8.qr in his cõplet.5.reuolutiones. Mercurius.20.ãnos:qr in his cõplet.61.reuolutiones cõpletas. Et qñ adiũgemus annos maiores pltaꝝ cũ minorib⁹ erũt medietates totius anni mediocres:ꝫ ƒz h erunt anni mediocres. Saturni.43.ꝫ medius ꝫ ãni mediocres. Jouis.45.ꝫ medietas.ꝫ Martis.40.ꝫ medius. ꝫ Veneris.45. Mercurij.48.ꝫ qr sol hz medietatẽ maiorem firmanẽti q̃ est a pn⁹ leonis vsqz ad finẽ capricorni.ꝫ i hac medietate sũt signa ifortunaꝝ q̃ sũt scorpio ꝫ capricorn⁹: ꝫ sol in hac medietate hz termini dignitatez:ꝫ qñ minuemus duo signa remanẽt q̃tuor q̃ sũt.120.gradus tot sunt sui anni maiores:ꝫ h ꝯcordat cũ elõgatione de trino: ꝫ qr ei⁹ exaltatio est in.19.gradu arietis sũt tot anni sui minores quot sũt isti gradus:postmodũ acceperũt medietatez annoꝝ maioꝝ solis q̃ sũt.60.ꝫ addiderũt eis annos minores:ꝫ h ꝯcordat cũ elõgatione de 3⁰ꝫ sũt anni.79.ꝫ acceperũt medietatẽ quĩ sũt.39.anni ꝫ dimidius:ꝫ posuerũt eos annos mediocres solis. Silr fecerũt de luna qm̃ hz in minori medietate dignitatẽ terminũ:ꝫ qm̃ minuet̃ ide aq̃ri⁹ ꝫ aries q̃ sũt domus ifortunaꝝ remanẽt.120.gradus:ꝫ qm̃ hec medietas ẽ diminutaꝝ ascẽsionũ in habitatione diminuũt sibi quãtũ corpus lune q̃.12.gradus: ꝫ sic remanent anni maiores lune.108.ꝫ loco hui⁹ diminutionis addiderũt quãtũ est medietas sui corpis q̃ est sex gradus sup annos minores solis:ꝫ posuerũt eos ꝑ annis minorib⁹ lune. ꝫ fuũt.25.anni ꝫ cõpleuerunt diminutionẽ q̃ fuit in annis maiorib⁹ cũ hac additione quã addiderũt in annis minorib⁹:postmodũ acceperũt medietatẽ annoꝝ maioꝝ lune q̃ sunt.54.ꝫ addiderũt sup eos quãtũ est corpus lune qd̃ ẽ 12.gradus ꝫ sũt oẽs.66.ꝫ posuerũt eos ꝑ annis mediocribus lune:post ꝓbauerũt h multotiẽs sine numero:ꝫ inuenerũt q̃ bene ridebat ꝑ experiẽtiã:ꝫ posuerunt eos q̃nqz annos qñ planeta potẽs erat:ꝫ q̃nqz mẽses qñ inueniebant eũ debilẽ:ꝫ q̃nqz dies qñ dbilis erat multũ:ꝫ q̃nqz horas qñ erat in sũma debilitate:ꝫ addiderũt ꝫ minuerũt in q̃lz eoꝝ ƒz q̃ inueniebãt statuz cuiuslz eoꝝ.v.g.qñ daret pltã annos suos maiores:ꝫ minuerẽt de sua vtute quãtũ est q̃r tũ minuebãt q̃rtã ptẽ annoꝝ suoꝝ. Ptol.aũt eijcit ꝫ vitat viam istam ꝓpter magnam inuolutionm que est in ea: ꝫ accipit vnam viam que sequit̃ regulam naturalem: ꝫ ꝓpterea ꝯuenit vt hec sit via certa ꝫ veridica solũmodo.

Modus aũt q̃ ƒz nr̃az existimationẽ ꝯuenit: ꝫ q̃ nãlẽ viã imitat̃ ẽ vt enarrabim⁹. Hec aũt obseruatio ex loco albileg:ꝫ eoꝝ q̃ sup albileg potestatẽ habuerint: necnõ ꝫ stellaꝝ interficientium locis ꝯsideratur.

Maneries tñ opinioni nr̃e ꝯueniẽs ꝫ que viã sequit̃ nãlẽ ẽ quã mõ dicẽ volumus: ꝯuenit eñi vt aspiciam⁹ in locis hylegioꝝ:ꝫ i reb⁹ dñantib⁹ sup loca hylegioꝝ:ꝫ silr in pltis iterficiẽtibus.

Maneries q̃ viã seq̃t nãlẽ est ꝑ quã scire possum⁹ quãtitatẽ vite:ꝫ ꝑ eã scire possumus id qd̃ ꝯcordat cũ arte nãrũ. Qm̃ Arist. ꝓbauit in li⁰ gñõnis ꝫ corruptiõis: qm̃ linea equinoctialis ẽ q̃ facit ꝯtinuare ꝫ durare oẽm gñõnẽ:ꝫ linea zodiaci fac̃ gñõnẽ ꝫ corruptionẽ. Et qñ sciuit Ptol.q̃ phi ꝑcedẽtes ostẽderũt istã rẽ recta demõstratione in libris suis ꝑquisiuit viã q̃ ꝯcordet cũ eis i hac arte:ꝫ qñ inuenit posuit eã in h ca⁰ ꝑ quolz h scire volẽte. Et p̃m̃ qd̃ narrauit de eo est q̃ regula gñalis in hac re est q̃ vita cõtinuat ꝫ durat ꝑ loca hylegioꝝ ꝫ planetas ea disponẽtes. Et res q̃ faciũt eã abscindẽ sũt loca pltaꝝ ꝫ loꝝ hylegioꝝ:ꝫ ƒm h ꝯuenit vt sit quãtitas vite tãta quãtũ est iter has duas res de nũero gra. equinoctij.ꝫ dixit ꝑ pltis ꝫ locis abscidẽntibus iterfectores:qr dãt mortẽ:ꝫ id qd̃ dat mortẽ est iterfector tã hñ de reb⁹ q̃ sũt ex̃ corpus q̃ ꝑ his q̃ sũt itra sic̃ est cõplo mala: vel humor corruptus aut vtutis obstructio vel finis mãe nutriẽn nãlẽ calorẽ sicut demõstrauit Hipp. Gal. ꝫ alij phisici:ꝫ h demõstrat nob̃ itellectũ gñalem quãtitatis vite. Incipit mõ nobis ostẽdere vnãquãqz rẽ istaꝝ:ꝫ dicit.

Istaꝝ vo reꝝ vniuscuiusqz notitia est vt subiũgit̃. Primũ nãqz nob̃ scire ꝯuenit q̃ loca albileg illa sũt i qb⁹ stellã cui⁹ dñiuz fuerit albileg eẽ opz: hic aũt sup signũ ascẽdẽtis qd̃ est a q̃nqz gradib⁹ q̃ sup orizõtez ante ipm ascẽderũt vsqz ad vigintiq̃nqz q̃ ad ascẽdẽdũ remãserit:ꝫ post hos gradus q̃ in hoꝝ trigita gradũ dextera exagona radiatione ꝯsistũt q̃ sũt domus fortunę. At hi q̃ sũt in eoꝝ aspectu tetragono qd̃ est mediũ celi sup terrã:ꝫ gradus etiã q̃ sũt in eoꝝ trigona radiatione qd̃ est locus q̃ nonuz appellat̃. Necnõ ꝫ gradus q̃ sũt in eoꝝ oppõne qd̃ est occidẽs. Hoꝝ aũt id qd̃ ad p̃mittẽdũ ꝯueniẽs ẽ eo q̃ fortioris auctoritatis existit: id eẽ dr̃ qd̃ ẽ celi mediũ sup terrã: ꝫ post h ascẽdẽs: deinceps id qd̃ celi medium ascẽdit:ꝫ post ipz occidẽs: ꝫ post ipz id ad quod celi mediũ p̃cedit.

Distinctio vniuscuiusqz reꝝ istaꝝ ẽ ƒm q̃ volo dicẽ:nũc primũ qd̃ nos scire ꝯuenit ẽ q̃ loca hylegioꝝ sũt i qb⁹ eẽ ꝯuenit plta dispositor hyleg: ꝫ h ẽ signũ ascẽdẽtis qd̃ ẽ a q̃nqz gradib⁹ q̃ ascẽderũt ante orizõtẽ vsqz ad vigintiq̃nqz gradus q̃ remanẽt ad ascẽdẽdũ postea:postmodũ gradus q̃ sũt in dextro hoꝝ triginta graduũ in sextili eoꝝ: ꝫ isti sunt vndecima domus fortune: ꝫ alij q̃ sũt in q̃rta eoꝝ sup terrã: ꝫ isti sũt medius celi: ꝫ illi q̃ sũt in trino eoꝝ sũt locus q̃ dr̃ theos ꝫ illi q̃ sũt in eoꝝ opposito: ꝫ isti sũt in occidente. Illi hoꝝ quos nunc p̃ponere ꝯuenit ꝓp magnũ posse qd̃ hñt in dispõne ac dñio: sunt illi de medio celi sup terrã. Et subsequẽter illi q̃ sũt in ascẽdẽte:postmodũ illi q̃ ascẽdunt ad medium celi: postmodum illi qui sunt in occidente. Et postmoduz illi qui sunt ante medium celi.

Res due sũt quas nobis de hõÿbis ꝯuenit demõstrare. vna est diuisio.12.domoꝝ. ꝫ alia est suaꝝ virtuz ordinatio vni⁹ ad aliã. Diuisio.12.domoꝝ est vt sit q̃libꝫcũqz.30.graduũ.5.añtes locuz diuisionis domus: ꝫ.25.q̃ sequunt̃ : ꝫ in his.5.añtibus est fortitudo loci diuisionis: qr sũt ꝓpe locũ: ꝫ cũ h erit fortitudo diuisionis domus ꝑ oẽs.30.gradus q̃ sũt domus: ordinatio tñ.12.domoꝝ vni⁹ post alterã est isto mõ. 10ª qr est in medio celi: venit tota vtus ei⁹ ad totã orizõtã ꝑ vnũ eq̃le: ꝫ qr est sup terrã vtus ei⁹ sup terras appet sine aliq̃ distubatione sic̃ demõstrauimus in glosa p̃mi tractatus: ꝫ ꝓp h ꝯuenit vt hec domus sit maioris posse ac dñij. fortitudo aũt ascẽdẽtis in ipsa eadẽ orizõta ẽ: ꝫ vadit sup totã supficiẽ eius: ꝫ semꝑ ascẽdẽdo crescit: ꝫ ꝓpterea ꝯuenit vt semꝑ sequat̃ 10ᵃᵐ in posse ac dñio. Silr 11ᵉ fortitudo ẽ apparẽs ꝫ crescẽs ꝫ vadit ad 10ᵐ ascẽdẽdo: ꝫ ꝓpea sequit̃ ascẽdẽs in dñio. Occidẽs aũt est in orizõta ꝫ hz talẽ fortitudinẽ q̃lẽ ascẽdens: nisi q̃ fortitudo minuit̃ qr cadit: ꝫ ꝓp h cadit in 4⁰ ordinatione dñij. Et 9ᵃ domus hz talẽ fortitudinẽ q̃lem 11ᵃ: qm̃ in statu tali est respectu orizõntis: verũtñ qr fortitudo ei⁹ vadit diminuẽdo: qr deprimit̃ est in 5⁰ ordinatione dñij: ꝫ hec est regula quã nobis dedit Ptol. in his vbis: ꝫ ƒm h ordinare possumus p̃-

tutes allarum domorum: et dicemus quod 4ª domus quando est in directo 10ᵉ: nisi quia permutata est eius virtus quando est sub terra: conuenit vt sit in 6ª ordinatione dominij. Et 5ª in directo 11ᵉ. vnde conuenit vt sit in 7ª ordinatione dominij. Et 2ª est in comparatione ascendentis sicut est 12ª in comparatione 10ᵉ: conuenit igitur vt sit in ordinatione 8ª dominij. et 8ª est in comparatione occidentis sicut 2ª in comparatione ascendentis: et propter hoc conuenit vt sit in 9ª ordinatione dominij. et 3ª est in directo 9ᵉ: et ideo conuenit vt sit in 10ª ordinatione dominij: et domus debiliores sunt 6ª et 12ª. et 6ª debilior 12. quia est sub terra: et hic modus est ordinatio 12. domorum secundum regulam Ptol.

¶ Omne autem quod sub terra moratur hac in re tam preclara et tam excellenti: pretermittendum fore decreuimus preter id quod ascendens super terram apparuit. Illorum vero que supra terram sunt signa que cum ascendente non colligantur obseruanda non sunt: nec etiam signum ascendens ante ascendens quod laboris domus appellatur ob hoc quod cum hoc etiam quod ab angulo remouetur: eius fortitudinem ad terram perueniente spissus et obscurus vapor qui ad ipsam ex humiditate terre ascendit disturbat et destruit. Ideoque id quod ex coloribus ac qualitatibus stellarum: hac in domo existentium apparuerit nam ex eodem vero dubitatur.

¶ Et conuenit vt non operemur in rectam nobilitatem sicut ista per id totum quod est sub terra sed semper per id quod ascendit et apparet super terram. Et per id quod super terram non conuenit nos operari per signum videlicet quod ascendens non aspicit: nec per signum quod ascendit ante ascendens quod dicitur domus laboris: quoniam est cadens ab angulo: et plus etiam quod fumositates que eleuantur ab humoribus terre turbant virtutem eius que venit ab ea ad terram cum spissitudine ac lubricitate sua et damnat eam: propter quod apparent colores et magnitudines stellarum existentium in hac domo alterius maneriei quam sint per naturam eorum.

¶ Iam demonstrauimus in glo. pᵉ partis quod virtutes rerum celestium veniunt ad nos per lineas rectas: et manifestum est quod omnes virtutes naturales permutantur secundum longitudinem per quam ad nos veniunt: et quanto maior fuerit longitudo illa: tanto magis debilitantur et mutantur propter alias materias que miscentur cum eis in longitudine illa. Est etiam manifestum quod virtutes leuius transeunt in corpus subtilia et leuia quam spissa. Et postquam ita est conuenit modis omnibus quod virtutes applicantes ad nos de celo ex parte inferiori terre sint permutate ac debiles nimium: quoniam elongatio est maior cum tanto quantum est diameter terre: et terra in se est grossa spissa et dura nimium. Et postquam virtutes venientes a 12ª domo permutantur et damnantur propter fumositates lubricas et spissas que ascendunt ab humoribus terre que sunt subtiliores satis quam terra quanto magis permutari et damnari debent virtutes existentes sub terra propter spissitudinem eius satis patet. Et Ptol. etiam ostendit quod hoc est res visibiliter apparens in eo quod dixit quod virtus transiens a 12ª domo mutatur per has fumositates: ita quod videri non possunt colores nec magnitudines stellarum existentium in hac domo sicut conuenit: et hoc est quod ostendit per hec verba de celestium virtutum debilitate venientium de sub terra: non conuenit etiam operari in tali re qualis ista a 12ª domo: quia dixit quod eius virtutes mutantur et damnantur per id quod dixit: et quia cadens est ab ascendente: similiter in re ista non conuenit operari ab 8ª domo: quia non habet aspectum cum ascendente: et virtutes que sunt in ea vadunt minuendo et debilitando. Et domus per quas operari debemus in hac re sunt. 5. et non plures de omnibus. 12. domibus: primus 10ª postmodum ascendens. 3ª est 11ª. 4ª est 7ª. 5ª est 9ª. Et manifestum est quod operatio fit per has domos: quoniam aspectum habent cum ascendente.

¶ Postea conuenit vt quatuor dominantia que sunt sol luna ascendens pars fortune: eorumque locorum dispositores albileg constituamus.

¶ Et conuenit vt ponamus hylegres quatuor principales que sunt sol luna ascendens et pars fortune: et dispositores locorum harum rerum.

¶ In precedentibus verbis diximus per Ptol. quod loca hylegiorum signaque solummodo: et sunt 10ª domus: ascendens 11ª 7ª 9ª. nunc autem nobis ostendit in his verbis quot sunt res: et ordinat eas vnam post aliam: et dicit quod sunt quatuor. pª est sol. 2ª luna. 3ª ascendens. 4ª pars fortune: et ipse iam nobis in precedentibus capitulis determinauit: quod cuiuslibet eorum dispositorum erit in vice eius: quando principalis non erit aptus in disponendo. v.g. vt sit significator solis existens in domo saturni et in eius triplicitate: et in loco apto vt sit hyleg. Et saturnus qui est dispositor solis in hoc statu erit in 10ª domo vel in alio locorum aptorum pro hyleg. et quando sic inuenerimus conuenit vt accipiamus saturnum pro hyleg vice solis: quoniam habet dominium supra solem: et cum hoc dominio habet maximum regnum equiparans regno solis: et postquam ita est res principales sunt quatuor solummodo: quoniam eorum dispositores tenent vicem quando apti non fuerint pro hyleg. ¶ In tali loco qualis est iste accidit dubietas vna. potest enim homo dicere quod quando Ptol. narrauit res principales in capitulis precedentibus. dixit quod res ipse tres erant sol: luna: et ascendens: et modo in loco isto nobilis sicut iste posuit locum fortune. Et quando pars fortune habet ita magnam significationem in quantitate vite: quanto magis dare debet significationem in his que sunt facture permutate: et qui non recipiunt cibum satis patet. ¶ Et ego ad hoc respondeo. dicens quod virtus partis fortune minus est quam virtus ascendentis: et virtus ascendentis minus fortitudine lune: et virtus lune minus virtute solis. et si acciderit in capitulis precedentibus quod virtus solis: lune: et ascendentis sint omnes depravate quo modo euadere poterit virtus partis fortune si damnata erunt ambo luminaria et ascendens: et pro tanto quantum est istud: posuit Ptol. in capitulis preteritis solem lunam et ascendens. et dimisit partem fortune. Accipiemus enim hic a loco partis fortune terminum quantitatis vite: et non accipiemus ab ipso eodem significationem vite. et hoc bene demonstratum est ei qui mentem apposuit in verbis suis: et inuenies quod Ptol. non posuit in precedentibus capitulis virtutem ascendentis: quando accideret quod virtus solis et lune fuerit damnata: quia nouit quod quando he damnate fuerint virtus ascendentis posse non habebit remouendi damnum illud: et conuenit vt sic intelligas opinionem ipsius.

¶ Partem igitur fortune sciemus: si numerum quem inuenerimus a loco solis vsque ad lune locum: in die ac nocte acceperimus: et ab ascendente inchoando illius numeri quantitatem secundum signorum successionem computauerimus. Hoc itaque modo partis locum addiscemus. Quod idcirco facimus vt solis qualitas respectu ascendentis sit velut qualitas lune respectu partis fortune. Erit enim fortune pars quasi ascendens lune. Hanc autem eandem rationem imitari videntur qui dicunt quod in nocturnis natiuitatibus et a luna in solem enumeremus oportet. Deinde ab ascendente initiando eiusdem numeri quantitatem in contrarium eius quod prediximus. i. secundum ordinatam signorum antecedentiam computemus. Quod cum fecerimus idem partis fortune locus qui nobis exierat: secundum modum hunc apparebit: et eadem erit societatis figure qualitas.

¶ Tamen pars fortune sciri potest accipiendo semper numerum qui est a loco solis vsque ad locum lune de die et de nocte: et incipiemus ab ascendente: et ab eo numerabimus talem numerum: et a parte ordinationis signorum. et cum hoc sciemus locum partis istius: facimus enim hoc vt status solis in comparatione ascendentis sit sicut status lune in comparatione partis fortune: et erit pars fortune sicut ascensus lune: et est res conueniens: quoniam hac ratione tenebat ille qui dixit conueniens esse quod in nocturnis

cturnis natiuitatibus cōputaret a luna vsq3 ad solē: ⁊ postea inciperet cōputari talis numerus ab ascēdēte ad ꝯtrariā partē quā diximus: ⁊ hec est pars anterior signoꝝ: qm̄ qn̄ hoc fecerimus exibit nobis locus ptis fortune qui exiuit ante ⁊ erit eius pticipatio in figura hoc eodem mō.

Uerba ista nō idigēt glosa: qm̄ q aliqd itelligit in hac arte leuiter itelligit ea. Et id qd dixit: ⁊ erit ei⁹ pticipatio i figura h eodez mō. vult dicē ꝙ qn̄ cōputauerimus gradus q sūt a luna vsq3 ad solē: ⁊ pieccerimus ab ascēdēte in ꝯtriū successionis signoꝝ cadet pars fortune i illomet loco quo cadēt si cōputauissemus gradus q sūt a sole vsq3 ad lunā: ⁊ eos piecissemus ab ascēdēte ad ptē ordinatiōis signoꝝ. Et p hos duos mōs cadit ps fortūe i vno codē loco: ⁊ erit in cōparatione lune s3 ꝙ abscēdēs in cōparatiōe sol. Inuenimus eni ab hac regula aliqs recedētes: q dixit ꝙ ascēdēs noctis ē ascēdēs lune. qr luna ē dn̄a noctis: ⁊ pp h ꝯuenit vt numerem⁹ de nocte a luna vsq3 i solē ⁊ pyciam⁹ ab ascēdēte v̄sus ptē ordinationis signoꝝ: ⁊ dixerūt ꝙ exiet locus ptis fortune de nocte ascēdēs solis: ⁊ erit ascēdēs natiuitatis ascēdēs lune. Et nos dicimus istis ꝙ si intelligerēt de scia nāꝝ id qd ꝓtol. intellexit ꝙ ꝯcordarent cū eo ⁊ dimitterēt dcm̄ istud: qr vacuū ē: qr ꝓtol. tenet p id qd docuit in h li⁰ ꝙ sol ē ille q mai⁹ posse h3 in celo: ⁊ h mliū mani^m ē p alia mlta q demōstrata sūt in scia nāꝝ ⁊ astrologie: ⁊ ē dmōstratū in naturis ꝙ solis op⁹ patēt⁹ ē q̄z opa oiuz aliaꝝ stellaꝝ: ⁊ lux q ē in oib⁹ reb⁹ mūdi est p solē: qr stellaꝝ oiuz lux nō ē nisi quātū venit eis a sole: ⁊ in astrologia ꝓbatū ē ꝙ mot⁹ oiuz stellaꝝ ꝯcordes sūt in cōparatione s3 mot⁹ solis. Et postq̄z ita ē ꝯuenit vt sol hēat progatiuā ⁊ dniuz sup oēs alias stellas: ⁊ ꝯuenit olb⁹ modis vt d die ⁊ nocte ascēdēs sit ascēdēs solis: qm̄ ē pn^m acceptū i cōparatione solis solūmō: ⁊ ppes d3 accipi pars fortune de die ⁊ nocte a sole in lunā: ⁊ addemus sup illō gradū ascendētis ⁊ pyciemus a pn⁰ signi ascēdētis ad ptē ordinatiōis signoꝝ. Et si accepimus a luna in solē ꝯuenit vt pyciam⁹ in ꝯtriū ordiationis signoꝝ: ita ꝙ hic locus sit idēmet loc⁹ ⁊ erit in cōpatione lune s3 cōpationē ascēdētis ad solē.

Cōuenit etiā vt ex his in die solē: si fuerit loco albileg p̄mitus eligam⁹. sin āt lunā: quā si nequerim⁹ eligere stellā q maiores auctoritates hūerit in dispōne loci solis: ⁊ loci p̄cedētis ꝯiūctionis: necnō ⁊ ascēdētis eligemus. i. stella q habuerit ex qnq3 potestatibus p quas dispō ꝯsistit tres vel plures auctoritates in aliquo locoꝝ predictoꝝ est eligenda. Qz si nō contigerit: ascendentis gradum accipiemus.

Et ꝯuenit vt de reb⁹ istis sil'r solē p̄mit⁹ eligamus si fuerit d die eo exñte i loco apto p byleg: ⁊ si sic nō fuerit lunā p̄mit⁹ eligemus: ⁊ si apta nō fuerit planetā pl'es dignitates hñtez dispōni loci solis: ⁊ in loco ꝯiūctionis añtis ⁊ in ascēdēte: volo dicere qn̄ habuerit tres dignitates de quinq3 dignitatibus per quas data est dispositio in aliquo loco quēz aspicimus vel plures: ⁊ si nō acciderit accipiemus gradū ascendentē.

Si natiuitas fuerit diurna: aspiciem⁹ p̄mit⁹ si sol fuerit in aliq̄ ipsoꝝ loco p q̄b⁹ ꝯuenit eē byleg: erit sol byleg. Et si nō fuerit i tali loco: s3 in 12ᵃ vl' 8ᵃ nō erit apt⁹ vt sit byleg: qm̄ v̄tus ei⁹ debilitat in his duob⁹ locis. Et postq̄z soli nō ꝯuenerit bylegia aptitudo aspiciem⁹ lunā: si fuerit i aliq̄ locoꝝ ipsoꝝ hñtiū bylegiā aptitudinē erit ipa byleg: ⁊ si fuerit in 12ᵃ vl' 8ᵃ aut sub terra nō erit apta vt sit byleg. ⁊ tūc oportebit nos aspicē pl'tā hñtē pl'es dignitates in dispōne loci sol' ⁊ in dispōne loci ꝯiūctionis añtis ⁊ in dispone ascēdētis: ⁊ si alicui. 5. pl'taꝝ iuenerim⁹ maiorē ptē dignitatū in his trib⁹ locis q sūt locus sol: locus ꝯiūctionis añtis ⁊ ascēdētis: ⁊ cū h acciderit vt sit idē pl'ta in aliq̄ locoꝝ aptoꝝ p byleg: pl'ta ipe d3 eē byleg. Et si cū h nō acciderit aspiciemus pl'tā hñtē in aliq̄ hoꝝ triū locoꝝ pl'es triū dignitatū. ⁊ si eū iuenerim⁹ in aliq̄ locoꝝ aptoꝝ p byleg ipsa erit byleg: ⁊ si nihil de h toto iuenerim⁹ ad gradū redibim⁹ ascēdētis: ⁊ ip3 accipiem⁹ p byleg: ⁊ h ē qd voluit dicē ꝓto. Et credūt aliq ꝙ aliqd deficere i in v̄bis ꝓtol. s3 nō est ita: qr vnū v̄boꝝ suoꝝ docet aliud: ⁊ h apte ondimus in hac glosa qd itelligē tibi ꝯuenit: qm̄ h totū ab vna re depēdet q ē vt aspiciamus rē maiorē vim hñtez si fuerit in locis aptis p byleg ipsa erit byleg: ⁊ si nō fuerit ita aspiciemus illū q eū sequit in posse ⁊ accipiemus eum: ⁊ sic ibimus faciēdo donec ad vltimū ꝯueniamus ad gradū ascendentem.

In nocte v̄o ꝯuenit vt lunā p̄mit⁹ eligam⁹: postea solē. Deinde stellaz q maiores auctoritates hūerit in dispōne loci lune: ac loci precedentis p̄uentionis: locīq3 partis fortune. Cū aūt hoc nō euenerit dnium si natiuitatē ꝯiunctio p̄cessit accipiemus ascendens. Si autem preuentio precesserit fortune partem.

Et ꝯuenit vt de nocte lunā p̄mitus eligamus subsequēter solē: deide planetā pl'es dignitates hñtē in dispōne loci lune: ⁊ in loco dispōnis oppōnis añtis ⁊ in loco ptis fortune: ⁊ si h nō ꝯuenit aspiciem⁹ ascēdēs: vltimo si natiuitas fuerit ꝯiūctionalis vl' ptē fortune si fuerit oppōnalis.

Accepit de nocte p̄mit⁹ lunā qm̄ sol erit sub terra: ⁊ v̄tus ei⁹ erit pmutata pp terrā: qn̄ iuenerim⁹ lunā de nocte i aliquo locoꝝ aptoꝝ p byleg ipa erit byleg. Et si nō fuerit ita aspiciemus solē si fuerit de illis. 25. gradib⁹ q remanēt de ascēdēte: vl' in illis. 5. gradib⁹ q 12ᵃᵉ itrauerūt ē sol byleg: ⁊ si nō iuenerim⁹ eū ita aspiciem⁹ pl'tā pl'es dignitates hñtē in dispōnib⁹ loci lune ⁊ loci oppōnis añtis: ⁊ si fuerit i aliquo locoꝝ aptoꝝ p byleg: idē pl'ta erit byleg. Et si nō fuerit ita aspiciem⁹ si natiuitas fuerit ꝯiūctionalis: ⁊ tūc accipiem⁹ pl'tā pl'es triū dignitatū hñtē in loco lune vel i loco oppōnis añtis: aut in loco ascēdētis. ⁊ si fuerit in aliquo locoꝝ aptoꝝ p byleg: ipe pl'ta erit byleg. ⁊ si nō fuerit ita aspiciem⁹ si ē aliq pl'ta hūs pl'es dignitates trib⁹ in loco lune vel in loco ptis fortune. ⁊ si fuerit i aliquo locoꝝ aptoꝝ p byleg. idez pl'ta erit byleg. ⁊ si nihil iuenerimus de h toto aspiciemus si natiuitas fuerit ꝯiūctionalis: ⁊ tunc accipiemus gradū ascēdētis p byleg. ⁊ si oppōnalis gradū ptis fortune. ⁊ hec sūt rōnes v̄boꝝ ꝓtol. q̄rū aliq̄ abscōdit in his q ppalauit in q̄b⁹ mētē apponē te oz. volo eni rē illā te docē. s. ꝙ oz ꝙ aliq̄b⁹ vicib⁹ accipiat de nocte ps fortne a luna in solē ⁊ pyciat ab ascēdēte ad ptē ordinatiōis signoꝝ. ⁊ h fieri ꝯuenit qn̄ sol fuerit sub terra: vel qn̄ ei⁹ v̄t⁹ debilis erit in l'tū. ⁊ accidit cū h vt natiuitas sit oppōnalis ꝙ luna in his locis ⁊ in hora oppōnis hēat v̄t3 mltū maiorē q̄z sol ⁊ apparēti⁹ op⁹: maxie si ipsa fuerit sup terrā in forti loco: ⁊ aspiciat eā dispositor ei⁹. ꝓtol. n. nob i his dcis oibus demr̄auit vt accipiamus p̄mitus significatorē apl'ta q fuerit maioris posse. ⁊ si nō fuerit aptus accipiemus illū q sequit eū in posse: ⁊ ꝙ sic semp faciamus donec ꝯueniamus ad posteriorē eoꝝ: ⁊ hoc mō intelligere te oportet.

Qz si fuerit vtraq3 luminaria: ⁊ qui s3 ꝯueniēs alaiz dispositor fuerit i locis albileg: ꝯuenit vt ex lumina-

rib⁹: illō qđ i loco maioris ⁊ fortioris ptātis fuerit su mam⁹: dispositorē āt eligē sup luminaria nullatenus ꝯuenit nisi eā i loco maioris ⁊ fortioris dignitaꝫ fuerit: hñs in dispōne ꝫm duo alabiꝫ auctoritate.

¶ Et si ambo luminaria ⁊ dispositor q est sc̄dꝫ baiꝫ apta fuerit in locis ꝯuenientibus pro byleg: opꝫ de luminaribus nos illud accipere qđ fuerit maioris regnationis ⁊ posse: ꝯuenit tñ vt dispositorē anteq̄ꝫ luminaria eligamus qñ fuerit i loco maioris regnationis ⁊ posse: ⁊ habuerit ꝫm duo baiꝫ ambo dignitates in dispositione.

¶ Qñ sol ⁊ luna fuerit i locis aptis ꝓ byleg: vterqꝫ illoꝝ pt eē byleg. vicet tñ ille q mai⁹ hñerit posse. ⁊ magis appebit opus ei⁹. Et iā demōstratū ē φ qs coꝝ fuerit in domo. 10. ille vicet. ⁊ si nullus coꝝ fuerit in ascēdente q fuerit in 11ª vicet. ⁊ si nullus ibi fuerit q erit in 7ª vicet. Et si acciderit φ ambo luminaria fuerit i q̄uis locoꝝ aptoꝝ ꝓ byleg: accipiem⁹ illū coꝝ q fuerit magis ꝓpe gradū diuisionis domus ⁊ ille vicet. ⁊ si pl̄tā dispositorē iuenerim⁹ in aliq̄ locoꝝ aptoꝝ ꝓ byleg: ⁊ ambo luminaria: vl vnū coꝝ i loco sil̄r apto ꝓ byleg aspiciem⁹ si adiūgat̄ i pl̄ta dispositore dispō duoꝝ baiꝫ i vnoquoꝝ vn⁹ ē dispositor bylegioꝝ diurnoꝝ: ⁊ alter nocturnoꝝ: ⁊ fuerit loc⁹ ei⁹ melior q̄ꝫ locus luminariū eligem⁹ eū anteq̄ꝫ luminaria: qm̄ mltas vires sibi adiūxit: ⁊ manet i loco meliori q̄ꝫ luminaria. Dic. n. ꝓficit q cqd Ptol. locut⁹ ē in ordiatiōe bylegioꝝ. alij vo reputāt φ si aliqs dispositoꝝ byleg n̄ aspexerit ipꝫ nō erit apt⁹ vt sit byleg. isti. n. accipiūt numeꝝ vite a nūero ānoꝝ planetaꝝ q disponūt byleg sic̄ ꝓdixim⁹: ⁊ qꝛ Ptol. tenuit hāc viā ⁊ sequit̄ viā ꝯcordātē cū scia nāꝝ: nō fuit nobis necesse in istoꝝ opinionibus dilatare. Dicimus āt dictum istud φ qñ iuenerimus solē ⁊ lunā ⁊ planetā dispositorē omnes tres dignitatū equaliū: aspiciemus in hac rōne illū eorum quē aspiciet dispositor ei⁹: ⁊ ille aptior erit vt sit byleg.

¶ Cūqꝫ patuerit albileg duas ei⁹ spēs nobis obseruare ꝯuenit. Quaꝝ altera ē ꝫꝫ signoꝝ successionē solūmō. Altera vo ⁊ ꝫꝫ eādē successionē ⁊ in successionis ꝯriū. Illā q̄ ē solūmō ꝫm successionē in q̄litate q̄ radioꝝ ꝓiectio nūcupat̄: nos obseruare ꝯuenit: q̄ tūc eē dī cū albileg in locis oriētalib⁹. i. a celi medio vsqꝫ ad ascendens fuerit. Illā vo que ꝫm successionē ⁊ in successionis ꝯrium existit: ea in qualitate q̄ grece orima appellat̄ ꝯsiderabimus. Hec quidē est: cū albileg in loco recedente a celi medio fuerit.

¶ Et postq̄ꝫ sciuerim⁹ byleg ꝯuenit nos opari: ꝑ duas mānerias byleg. q̄rū vna ē ꝫꝫ ordiationē signoꝝ solūmō i statu q dī ꝓiectio radioꝝ: ⁊ hē qñ fuerit byleg i locis oriētalib⁹: ⁊ hꝫ ē a medio celi vsqꝫ ad ascēdēs: ⁊ ille ꝑ quē n̄ opabimur ꝫꝫ ordiationē signoꝝ solūmō: sꝫ ꝫꝫ ordiatōis ꝯriū: silr̄ ē i statu q dī grece orima. ⁊ vl̄t dicē tpales: ⁊ hꝫ erit qñ byleg cadēs fuerit a loco medij celi.

¶ Postq̄ꝫ nob demōstrauit loca byleg ⁊ eoꝝ ordiationes i posse: ⁊ qđ eoꝝ ꝯuenit nobis accipe: ⁊ qđ dimittē. vult mō nob ondē loca q̄ īterficiūt ⁊ pl̄tas iterficiētes: ⁊ qñ hꝫ facē voluit incepit narrare quō ꝑ bylegiā opemur: ⁊ nos volumus nūc glosare dcā sua sic̄ soliti sumus. Id qđ dixit due manerias byleg. q̄rū vna ē ꝫꝫ ordiationē signoꝝ solūmō. vult dicē maneriē ꝑ quā facit ataçir de byleg. directo ꝫm ordinationē signoꝝ solūmō donec applicet ad gradū pl̄te ifortune vl ad gradū radij ei⁹. Et φ dixit altera q̄ ē ꝫm ordinationē ⁊ iordinationis ꝯriū. vult dicē de alia manerie i qua fit ataçir byleg. directū ⁊ ꝯuersūꝫ i vnū donec directū applicet ad gradū pl̄te ifortūe: vt ad gradū radioꝝ suoꝝ ⁊ ꝯuersūꝫ ꝑueniat ad gradū occn̄tis quoꝝ duoꝝ illō vincet qđ mai⁹ posse hñerit in abscidēdo. Et φ dixit ꝑ illō qđ est ꝫm ordinationē signoꝝ solūmō nos ꝯuenit opari in statu q dī ꝓiectiō radioꝝ: ⁊ hꝫ ē qñ fuerit byleg in locis oriētalibus q̄ sūt a medio celi vsqꝫ ad ascēdēs. vult dicē φ qñ byleg fuerit in 10ª 11ª aut in ascēdēte semꝑ faciemus suū ataçir directū ꝫꝫ ordinationē signoꝝ vsqꝫ ad pl̄tas iterficientes: ⁊ id tñ qđ dixit: illa ꝑ q̄ nō opemur ꝫꝫ ordiationē signorū solūmō: sꝫ ꝫꝫ anīriora coꝝ silr̄ in statu q grece dī orima. ⁊ vult dicē tpales: ⁊ hꝫ erit qñ byleg cadēs fuerit a loco medij celi. vult dicē φ qñ byleg fuerit in 9ª vel 7ª faciem⁹ ei⁹ ataçir directū ⁊ ꝯuersūꝫ: ⁊ nō iudicabim⁹ ꝑ vnā abscisionē solūmō: nisi alia ꝯcordauerit cū ea: ⁊ si ambe ꝯcordauerit ita ē. ⁊ si discordauerit sciemus q̄ res ꝯuenit cōplōni eiusdē hōis: ⁊ res quas dāt ꝯstellationes gn̄ales ⁊ dicunt̄ ꝓ his q̄ cadunt a medio celi tpales: rōne redeūdi: qꝛ dicemus φ vmbra reuertit̄ q̄ reuertit̄ φ tpat. Et Ptol. patefecit nob quodlibꝫ duoꝝ ataçir. s. directū ⁊ ꝯuersum: ⁊ nobis ondit quō numerabimus ipsūꝫ: ⁊ sciamus ab eo quātitatē vite.

¶ Et cū talr̄ ista fore ꝑcipiet̄ grad⁹ iteritū signātes ꝫꝫ albileg q̄ ē in spē quā ꝫꝫ signoꝝ añtia iuenerimus: erit grad⁹ occn̄s eo solūmō φ ipē vite dn̄iū occultat.

¶ Et postq̄ꝫ ita sunt res iste: gradus significātes mortē erūt si fuerit byleg in manerie ptis anteriotis signoꝝ gradus occidens solūmodo: qm̄ cooperit vite dn̄ium: ⁊ eum abscondit.

¶ Byleg qđ ē in pte añriori signoꝝ ē byleg ꝯuersūꝫ: ⁊ ipse reputat φ ille q iterficit in hꝫ byleg: ē ipse gradus occn̄tis: ⁊ dedit rōnē q̄re. dicēs: qꝛ cooꝑit ⁊ abscondit dn̄iūꝫ vite: ⁊ exterminauit seq̄lā sue viris. i. fortitudis ⁊ mutat eā de appritiōe ad occultationē ⁊ debilitatē ⁊ eā dānat: qꝛ ē sub terra.

¶ Scdꝫ stellaꝝ gradus ipsi eidē albileg q̄ sic iuēta fuerit applicātiū aut eidem testificantium: ob hꝫ. s. φ ipse collectis nūeris supaddūt ⁊ minuūt vsqꝫ ad horā q̄ ceciderit albileg ꝓpter φ si occidēt: eo φ ad locū byleg ipse nō eūt: sꝫ ipsa vadit ad eaꝝ loca. At ille q̄ semꝑ addūt fortune: q̄ vo minuūt: ifortune dicunt̄. Mercurius iteꝝ erit eū stellis qbus associbitur in figura.

¶ Et gradus pl̄taꝝ obuiātiūꝫ byleg: qđ ē hꝫmō: ⁊ affirmat ipꝫ addūt ⁊ minuūt solūmō i nūeris q iūgūt̄ vsqꝫ ad horā q̄ cadit byleg siue φ iterficiāt: qꝛ gradus isti n̄ sūt illi q applicāt ad locū byleg: ipꝫ m̄ applicat ad coꝝ loca. Quū vo addūt sūt pl̄te fortune: ⁊ q minuūt ifortūe: mercuri⁹ tñ silr̄ vadit cū pl̄tis cū qb⁹ ꝑticipatōeꝫ hꝫ i figura.

¶ Planetaꝝ obuiātū byleg i ataçir ꝯuerso: alij sūt fortune sic̄ iuppiter ⁊ ven⁹: ⁊ stelle fixe q̄ sūt de cōplone coꝝ: ⁊ isti addūt in dono ataçir ꝯuerso: ⁊ alie ifortune sic̄ saturnus ⁊ mars. ⁊ stelle fixe q̄ sūt cōplonis ipsoꝝ: ⁊ he minuūt de dono ataçir ꝯuersi. Et ꝯuenit φ stella fixa q̄ addit vl̄ minuit nullā hēat latitudinē: vel φ ei⁹ latitudo sit modica: vt ei⁹ vnis sit in ipo ꝫodiaco signoꝝ. Mercuri⁹ tñ ⁊ stelle fixe q̄ sūt de cōplone ipsi⁹ fortune erūt ⁊ addēt in dono ataçir: si ꝑticipationē hñerint cū fortunis. ⁊ si cū ifortunis erūt ifortūe ⁊ minuēt de dono ataçir ꝯuerso: qm̄ byleg vadit ad loca stellaꝝ q̄ addūt vl̄ minuūt: ꝯueñ vt hꝫ id seq̄mur i ataçir directo

ſit directo:q̄m ꝑte vadunt ad loca hyleg. Et Ptol. docet nos q̄titatē h⁹ diminutiōis ⁊ additiōis in h̄ q̄d vult dicē.

¶ Numer⁹ āt augm̄ti vł diminutiōis ex locis gradum vniuſcuiuſq̄ eoꝝ depēdet. Ipſe eteni ꝫ numeꝝ tē poꝝ horaꝝ quē vnuſq̄ꝫ gradus eoꝝ hūerit iuenieſ. nā cū tp̄s diurnū fuerit:tp̄a diurnaliū horaꝝ attribuem⁹:cūq̄ꝫ nocturnū extiterit:tp̄a nocturnaliū horaꝝ attribuem⁹ ꝫ quoꝝ quātitatē erit numer⁹ annoꝝ ꝑfectoꝝ. Q̄d itelligēdū ē eē dcm̄ cū i aſcēdēte fuerit: poſt h̄ ꝫ ipſi⁹ elōgationē ab aſcēdēte:numerus itaq̄ꝫ ex ip̄o cū ad occidēt̄ p̄ūctū ꝑuenerim⁹ nihil remāeat.

¶ Numerus additiōis ⁊ diminutiōis ſitus gradus cuiuſlꝫ eoꝝ:ita q̄ ē ꝫ numeꝝ tēpoꝝ horaꝝ cuiuſlꝫ gradus eoꝝ:⁊ ſi tp̄s natiuitatis fuerit d̄ die erit ꝫm tp̄s horaꝝ diei:⁊ ſi de nocte erit ꝫm tēpora horaꝝ noctis:⁊ tātū quātū hic erit numerus annoꝝ ꝑfectoꝝ. ꝯuenit āt vt hāc rē itelligamus:q̄ꝛ hoc dictuꝫ eſt ſi fuerit in aſcendente:⁊ poſt minueſ de eo ꝫm elongatiōnē eius ab aſcēdēte donec applicet de eo:⁊ nihil ſequiſ de eo.

¶ Vult dicē q̄ q̄ntitas additiōis ⁊ diminutiōis erit ꝫ elōgationē ꝑte ab occn̄te q̄ ſiūt ei q̄ttuor q̄ntitates ꝓportionales. vna ē hora elōgatiōis ꝑte ab occn̄te. 2ª ē .12. hore. 3ª q̄ntitas additiōis vł diminutiōis. 4ª ē ꝑtes horaꝝ ꝑte. Et q̄n m̄ltiplicabim⁹ horas elōgatōis ꝑte ab occn̄te i ꝑtes horaꝝ ꝑte:⁊ diuiſerim⁹ ſup .12. exhibit quātitas additiōis vł diminutiōis:⁊ h̄ ē q̄d petim⁹:⁊ addem⁹ vł minuem⁹ de q̄ntitate q̄ nob̄ exit de ataçir ꝯuerſo ip̄o q̄d ē q̄ntitas ei⁹ q̄d vadit d̄ firmamēto donec ꝑueniat hyleg ad gradū occidētis.

¶ At ꝫ albileg q̄ ē in ſpē quā ꝫ ſignoꝝ ſucceſſionē inueſtigam⁹:loca ſtellaꝝ ifortunaꝝ .i. ſaturni ⁊ martis ſi ꝑ eūtia cū corꝑalr̄ ad hyleg ꝑuenerit: vł cū radios ex q̄lꝫ iſtoꝝ locoꝝ ꝓiecerit .i. ex locis q̄rte ac oppoſite radiatiōis:⁊ fortaſſis ex ſextilib⁹ q̄ obediūt aut aſpiciūt ⁊ equāſ i fortitudie. Itē ēt q̄rtus aſpect⁹ loci albileg q̄ eſt ꝫm ſignoꝝ ſucceſſionē occidet iteꝝ:⁊ forſitā idē oꝑabiſ ſextilis cū ifortuna fuerit:⁊ cū ex ſigno m̄ltaꝝ aſcēſionū extiterit. Silr̄ q̄ꝫ faciet trinus cū fuerit in fortuna ⁊ in ſigno paucaꝝ aſcēſionū manſerit.

¶ Tn̄ ꝫ hyleg:q̄d ē ꝑ manerie eādē ad ꝑtē ordinationis ſignoꝝ illō q̄d iterficit eſt locus ꝑlraꝝ ifortunaꝝ:⁊ hec ſunt loca ſaturni ⁊ martis:vel q̄n obuiauerit hyleg ꝑ corꝑa eoꝝ:vel q̄n ꝓiecerint eoꝝ radios de quouis hoꝝ duoꝝ locoꝝ .ſ. de loco q̄rto:⁊ de loco oppōnis:⁊ q̄nq̄ꝫ pōt h̄ eſſe de ſextilibus obediētibus vbi aſpiciſ:⁊ ſūt eq̄les i virtute:⁊ loc⁹ q̄rt⁹ ipſiuſmet loci hyleg: q̄d eſt ad ꝑtē ordinatiōis ſignoꝝ ſilr̄ iterficit:⁊ q̄nq̄ꝫ h̄ facit ſextilis ſi fuerit in fortuna:⁊ cuꝫ ſigno multaꝝ aſcēſionum extiterit. Sic quoq̄ꝫ faciet trinus ſi in ſignis breuium aſcenſionum.

¶ Vult dicē q̄ ataçir directum ſꝑ accipi dꝫ ab hyleg vſq̄ꝫ ad locū ifortune vł radij ei⁹ ꝫ ordinationē ſignoꝝ:⁊ dēmōſtrauit nob̄ factū locoꝝ iterficiētiū ⁊ aſcēdētiū hyleg cui⁹ ataçir factū ē directū:⁊ dixit q̄ ſūt loca ꝑlraꝝ ifortune ⁊ loca in q̄b⁹ cadūt eaꝝ q̄rte ⁊ oppōnes. Et q̄d dixit ⁊ q̄nꝫ erit ſilr̄ de ſextilib⁹ obediētib⁹ vbi aſpiciſ:⁊ ſūt eq̄les in v̄tute.

vult dicē q̄ q̄n hyleg fuerit i ſignis paucaꝝ aſcēſionū talis ſextil̄ q̄lis iſte abſcidit hyleg:q̄ꝛ loc⁹ ſextilis ifortune ē iterfector ⁊ ꝑnceps ſuꝑ hyleg:⁊ hyleg ē obediēs loco ſextili ifortūe. Et q̄n ſilr̄ acciderit q̄ hyleg ſit elōgatū a capite arietis vł cācri talis q̄lis iſte ſextil̄ abſcidit hyleg:q̄n ē i loco cui⁹ v̄tus vł vis eq̄lis ē cū v̄tute ſeu vi loci hyleg. Et q̄d dixit ipſe loc⁹ 4ᵉ hyleg q̄ eſt in ꝑte ordiationis ſignoꝝ ſilr̄ iterfic. vult dicē q̄ 4ª ſilr̄ hyleg:abſcōdit hyleg:q̄n i figura 4ᵉ ē inimicitia ⁊ nocumētū:⁊ facit q̄ hō ꝓprijs manib⁹ ſeipꝫ iterficiat:⁊ addit hic ꝑtē ordiatiōis ſignoꝝ:eo q̄ hyleg ſemꝑ ē rectū. Et id q̄d dixit:⁊ q̄nq̄ꝫ fac h̄ ſextil̄ ſi fuerit ifortūe ⁊ i ſignis m̄ltoꝝ aſcēſionū .i. q̄ loc⁹ ſextil̄ vł hyleg: q̄d ſit in ſignis lōgaꝝ aſcēſionuꝫ ē ſic 4ª:⁊ ſilr̄ debet iudiciū. Silr̄ trinus q̄n fuerit in ſignis paucaꝝ aſcēſionū iudicabiſ pro 4ª. Et h̄ dcm̄ docet nos q̄ Ptol. facit ſemꝑ radios planetaꝝ gradus ineq̄les:q̄ꝛ ſi faceret eos ꝑ aſcēſiones cōmixtas ſicut multi hominū crediderūt nō poterat tā abſolute dicē dcm̄ illō q̄d dixit ſextilis in ſignis lōgaꝝ aſcēſionū:⁊ trinus in figuris paucaꝝ pro 4ª iudicaſ.

¶ Cūq̄ꝫ luna fuerit albileg iterficiet ſolis locus q̄nq̄ꝫ eo q̄ cū ſol ad locū albileg iſti⁹ ſpēi ꝑuēit iterficiēdi ⁊ ſaluādi viꝫ hēbit. Ibit eni ipſe ad locuꝫ albileg.

¶ Et q̄n luna fuerit hyleg iterficit ſicut ſolis locus ſilr̄:q̄ꝛ q̄n ſol obuiauerit locus iſtius medietatis hyleg habebit poſſe iterficiendi ⁊ ſaluādi: quoniam ſol eſt qui vadit ad locum hyleg.

¶ Locus ſolis abſcindit ſuꝑ lunā q̄n loca eoꝝ diſſona fuerit vt ſit luna i humido ⁊ ſol ſit i ſicco:vł q̄ ſit luna in termino ifortune:⁊ ſol in termino fortune:aut q̄ in terminis ifortunaꝝ ſīt ambo in dignitatib⁹ ifortunaꝝ:⁊ in ſignis cōcordib⁹ nō abſcidet ſol ſuꝑ lunā. Et ꝯuenit vt itelligaſ hec regula i hylegijs:vno .ſ. cū altero:q̄ꝛ ſtelle ꝯtrarie ſemꝑ abſcindūt ſuꝑ hyleg. Et ſi ſtella eſſet ꝯtraria ꝑ eſſentiaꝫ ſicut ſaturnus eſt ꝯtrius ioui:⁊ pōt eſſe ꝯtraria per accidēs:ſicut quando locus vnius eſt ꝯtrarius loco alterius.

¶ Nec nobis exiſtimare conuenit q̄ hec loca neceſſario ſemper occidant:nam nullatenus occidēt niſi cū infortunabuntur ſolummodo.

¶ Et nō ꝯuenit nobis intelligere q̄ hec loca abſcindant ſemper oībus modis:ſed hoc faciunt quando ſunt infortunata ſolummodo.

¶ Vult dicē q̄ oēs res q̄ abſcindūt nō abſcidūt ſuꝑ hyleg: niſi q̄n fuerit ifortunate .ſ. q̄ ſint ifortune cū hyleg. vel eaꝫ aſpiciant:vel q̄ ſint in terminis infortunaꝝ:vel q̄ ſint in locis in quibus debilitetur virtus hyleg:⁊ huiꝰ talia.

¶ Quia ꝓhibeſ h̄ cū vni⁹ fortunaꝝ termin⁹ fuerit vel cū altera fortūaꝝ ex 4° vł trino ſeu ex oppōne ad ipꝫ gradū q̄ occidit:ſeu ad gradū q̄ poſt ipꝫ ſuccedit radios ꝓiecerit:ita q̄ i ꝓiectiōe radioꝝ iouis plus q̄ꝫ .12. gradus:ipꝫ nō trāſgrediaſ:nec veneris plus q̄ꝫ octo.

¶ Quia res iſta diſturbaſ q̄n fuerit termin⁹ alicui⁹ fortune:vł q̄ aliq̄ fortuna ꝓijciat radios ſuos ſuꝑ eos d̄ tertio vł q̄rto vł oppōne ad ipꝫ gradū iterfectoris:vł ad illū q̄ ſeq̄ſ eū dūmō nō trāſeat ipꝫ in radijs iouis plus duodeci gradib⁹:⁊ nō trāſeat ip̄m in venere plus octo gradibus.

¶ Q̄n fecerim⁹ ataçir hyleg vſq̄ꝫ ad locū iterfectoris:ꝯuenit vt aſpiciam⁹ ſi fuerit termin⁹ alicui⁹ fortune ⁊ aſpiciat eū aliq̄ fortuna q̄ applicet ad gradū iterficiētē. vel ad aliquē aliū gradū ex hiis q̄ ān eā:⁊ q̄ ſit gradus iſte q̄ fuerit āterior gradui iterfectoris:ſi fuerit gradus iouis q̄ ſit ad

12. gradus vł min⁹. ꝛ ſi ſic fuerit: ſciem⁹ ꝙ abſciſio nõ erit illo tpe: ſꝫ plõgabit͂ dõec aſpiciat res alia ſup byleg: ꝛ radij fortunaꝝ quos narrauit Ptol. in h loco ſũt tres ſolũmo: qꝛ ſũt q̃rtus triñ⁹ ꝛ oppõ: qñqꝫ glibꝫ eoꝝ ſup magnã vim quã hꝫ põt defendẽ mortẽ. Sꝫ qꝛ ſextilis ẽ iuris debilioris quã aliqs ali⁹ alioꝝ terminũ nõ hꝫ poẽtiã remouendi mortẽ: ꝛ pp hãc rõnẽ Ptol. noluit cũ cõpulare. Silr itelligimus p. vba ei⁹ pcedẽtia ꝙ ſextilis nõ hꝫ potẽtiã q̃rti: niſi qñ fuerit in ſignis lõgaꝝ aſcẽſionũ. Et tũc iudicabit͂ ſic 4ª vel ꝙ ſit in ſignis obediẽtib⁹ vel eq̃lib⁹ in ṽtute. Silr qñ acciderit in oib⁹ alijs aſpectib⁹ q̃s narrauim⁹ in p̃ tractatu. ꝙ cuilibꝫ eoꝝ duplicet͂ ṽtus ei⁹ tali mõ ꝙ valeat iſtũ q̃rtus vel trinus: aut oppõ debit poſſe remouẽdi mortẽ: ꝛ illud idẽ faciet ſtella fixa que fuerit cõplexionis fortunate ſi latitudinem nõ habuerit zodiaci ſignoꝝ: ꝛ bene docet Ptol. p hoc dictũ ꝙ bene reputat ꝙ vis corporis iouis eſt 12. gradus: ꝛ vis corporis veneris. 8. ꝛ ſic itelligi ꝯuenit.

¶ Silr ẽt ita eueñet cũ ꝯiũget͂ albileg ſtelle cui corpali ꝯditõi adherebit: nec eoꝝ duoꝝ latitudo fuerit eadẽ.

¶ Silr qñ byleg obuiauerit planeta: ita ꝙ iũgãt͂ corpalr: ꝛ nõ fuerit latitudo amboꝝ vna ꝛ eadẽ.

¶ Uult dicẽ ꝙ gradus iterficiẽs ſic fuerit ꝙ non iterfecit: niſi qñ in eo ẽ pl'ia iſortuns ꝛ nõ p radios ei⁹: ꝛ fuerit latitudo ei⁹ elõgata a latitudĩe byleg eũtl ad eã. Si ita fuerit gradus in quo morat͂ infortuna iterficit in ſtatu taliqꝫ iterficẽ nõ põt niſi qñ fuerit byleg in vno circulo de circulis maioribus: ꝛ ſi tu quicq̃ de arithmetica itelligis: ſcies ꝙ in aliqb⁹ locis qñ fuerit byleg ſeptẽtrionalis a zodiaco ꝛ infortuna meridionalis ꝛ latitudĩes amboꝝ eq̃les i vna eadẽ iſortuna abſcidit ſup byleg in ſtatu tali q̃lis eſt iſte: quando acciderit ꝙ ambo ſint ſuper vno circulo.

¶ Cũ ãt ſtelle ſaluãtes vel adiuuãtes aut iterficiẽtes due vel plés fuerit in vnoquoq̃ iſtoꝝ duoꝝ: ꝯuenit vt ſm reꝝ ea iuuãtiũ m'ltitudinẽ ac eorũdẽ fortitudinẽ id qð ipſoꝝ duoꝝ forti⁹ ẽ obſeruemus: ſm m'ltitudinẽ igit͂ cum altera duaꝝ ſpẽꝝ plus q̃ altera fuerit augmẽtatiõe manifeſta. Scðꝫ fortitudinẽ ṽo cũ ſtelle q̃ iuuãt vł iterficiũt i locis ſibimet ꝯuẽiẽb⁹ fuerit: nec in hꝭ locis alie pmãſerint: maxie ãt cũ ſtelle vni⁹ ſpẽi fuerit oriẽtales: alteriuſq̃ ſpẽi ſtelle occĩtales.

¶ Et ſi planete mortẽ remouẽtes ꝛ adiuuãtes vł iterficiẽtes fuerit duo planete vel plés i vnaq̃qꝫ haꝝ duaꝝ reꝝ: ꝯuenit vt iſpiciam⁹ q̃ haꝝ duaꝝ maneriecꝝ vicit ſm ſil'itudinẽ reꝝ adiuuãtiũꝫ ꝛ poſſe ſuũ: ac ſꝫ ſil'itudinẽ ſuꝫ: qñ vna maneries ẽ plus altera in re hñte quãtitatez: ꝛ ea q̃ eſt ſm poſſe qñ fuerit planete adiuuãtes vł iterficiẽtes in locis ptinẽtib⁹ ad eos: ꝛ altera nõ fuerit i tali loco: ppꝛie ſi fuerit planete vni⁹ maneriei orientales: ꝛ planete alterius maneriei occidẽtales.

¶ Uult dicẽ ꝙ qñ dubitabimus de locis i qb⁹ iueniemus planetas iterfectores ꝛ planetas remouentes mortẽ: tunc aſpiciemus ſtatũ cuiuſlꝫ duaꝝ manerierũ p potẽtiã quaꝫ hũerint: ꝛ p illũ quẽ iueniemus alteꝝ vicẽ de ṽtute iudicabimus: ꝛ ſciemus gs eoꝝ vicit: aſpiciẽdo in eẽ cuiuſlꝫ hoꝝ p duas maneries. vna ẽ numerus reꝝ affirmãtiũ quãlibꝫ duaꝝ maneriecꝝ: qꝛ ille q plés auxiliatores hũerit in re habẽte quãtitatẽ vicet. Altera ẽ poſſe cuiuſlꝫ haꝝ duaꝝ maneriecꝝ: qꝛ maneries q̃ fuerit ipſa vel res adiuuãtes eaꝫ in locis ptinẽtib⁹ ad eas vicit alterã q̃ nõ ẽ ſic in locis ptinẽtib⁹ ad eas. Silr aſpiciemus in oib⁹ alijs eoꝝ ſtatib⁹ q̃ maneriẽ ſtãt in cõparatione mũdi: ꝛ i natiuitate. v.g. planete oriẽtales ſũt maioris potẽtie q̃ occidẽtales: ꝛ huius ſilis.

¶ Quapp eoꝝ q̃ ſũt ſub radijs in occidẽdo iuuando ac ſaluãdo nos nihil gñalr oꝫ obſeruare niſi vt luna ſit albileg: tũc eteni ipe idẽ locus ſolis erit iterfector: ꝛ tũc etiã ſi infortuna q̃ cũ ipſo fuerit eũ impedierit ꝛ nulla fortunaꝝ eum adiuuauerit ꝯſiderabimus.

¶ Ita ꝙ non ꝯuenit nos gñalr iudicare p planetas ſub radijs exñtes: nec in iterficiẽdo nec in liberãdo niſi fuerit luna byleg: ꝛ erit tũc locus ſolis iuet iterfector: ꝛ iudicabimus p planetã infortunã exiſtentẽ cũ eo: ſi dãnauerit ipſuꝫ ꝛ nõ fuerit planeta fortuna q ipꝫ adiuuet ꝛ euadat.

¶ Nõ ꝯuenit nos iudicare p planetã aliquẽ ſub ſol' radijs exñtẽ: nec iterficiẽdo nec liberãdo aliquo mõ niſi ſit luna byleg ꝛ loc⁹ ſolis iterficiat: qꝛ qñ fuerit iſto mõ ꝛ i aliq̃ infortuna fuerit ſub radijs ſolis quã nõ aſpiciat aliq̃ fortuna pl'ta ipſe erit interfector: qm dãnat locũ in quo ſol morat͂: ꝛ pp h habebit iſte locus maius poſſe interficiendi.

¶ Numeros ãt q ſũt ſꝫ lõgitudinẽ quã iter locũ albileg ꝛ locũ abſciſorẽ: iuenim⁹ vt diſſolute ꝛ q̃litercũq̃ ſumat͂ mĩme ꝯueniat. Queadmodũ plimi faciebãt q ſꝫ quãtitatẽ tẽpoꝝ aſcẽſionũ graduũꝫ illi⁹ lõgitudis h ſemp eẽ dicebant: nec etiã vt h aliquo tpe ꝯſideremus: niſi cum aſcendẽs fuerit ipſe locus albileg: vel vnus locoꝝ aſcendentium ad aſcendens.

¶ Et numeꝝ annoꝝ q erũt ꝛ exibũt p elõgatiões q̃ erũt iter locũ byleg ꝛ locũ iterfectoris: nõ ꝯuenit ſolũ mõ nos accipe: nec quocũqꝫ mõ accidat ſic m'lti hoīũꝫ acceperũt q crediderũt ꝙ ſp eẽ dꝫ p tpa aſcẽſionũ graduũꝫ elõgatiõis ip ſi⁹: nec opamur p h aliq̃ tpe niſi aſcẽdẽs niet fuerit loc⁹ byleg: vel aliqs loc⁹ ex his q̃ vadũt ad aſcẽdẽs.

¶ Poſtq̃ pfecit nobis loca byleg ꝛ ipſũmet byleg ꝛ res q̃ iterficiũt: ꝛ illas q̃ mortẽ remouẽt: icipit h oñdẽ nob quõ ſciemus quãtitatẽ ãnoꝝ vite: ꝛ ſi ſp ſꝫ numeꝝ elõgatiõis q ẽ iter locũ byleg ꝛ locũ iterficiẽtis. Et qñ h facẽ voluit icepit pm ii⁹ deſtruere dcã ꝯria veritati in h fcõ: donec in hac re purã ꝛ directã veritatẽ ſequat͂: qm m'lti hoiũꝫ crediderũt ꝙ h ſcirem⁹ ſp a nũero q ẽ iter byleg ꝛ iterfectoreꝫ p gradus aſcẽſiõis ciuitatl nati. Et Ptol. dixit ꝙ h nõ ẽ veritas niſi ſi ipſemet gradus aſcẽdẽti fuerit byleg vł grad⁹ alicui⁹ loci ex his q vadũt ad aſcẽdẽs: ꝛ iſta ſt hylegia q̃ ſt in 7ª ꝛ 9ª domo: qꝛ ab iſtis locis ſciem⁹ h ab aſcẽſionib⁹ p oppoſita ſua donec ponat͂ byleg in occĩte ſic ante fecim⁹: tñ qñ hyleg fuerit in gradu medij celi ſciem⁹ h p gradus aſcẽſionũ circuli directi: ꝛ qñ ſilr fuerit i gradu 10ᵉ vł 11ᵉ: vel in gradib⁹ aſcẽdẽtis q ſũt poſt gradũ ipꝫ q aſcẽdit: ſciemus h p aſcẽſiones cõpoſitas de his circuli directi: ꝛ de his aſcendentis: ꝛ he ſunt res diuerſe que nõ ſequunt͂ rez naturalem ſicut hic oſtendit in dicto ſequenti.

¶ Illos igit͂ q nãll ꝯſideratione hãc ſpẽꝫ obſeruauerit: oib⁹ modis vnũ obſeruare ꝯuenit. ſ. quot tẽporũꝫ ex equoctialis circuli tẽporib⁹ erit loc⁹ ſtelle vł figure ſequẽtis loco ſtelle: vł figure pcedẽtis i natiuitate eo ꝙ equoctialis circuli tẽpora circulũ oriꝫõtis ꝛ meridiei lineã equalr pambulãt: q duo ſũt p quos ꝯſil'es lõgitudines locales accipiunt͂: vnũquodq̃ ṽo equoctialis circuli tps loco vnius anni ſolaria ꝯſtituit͂.

¶ Et cōuenit oībus modis volēti mentē apponere in hac rōne ſm nām ꝙ mentez apponat in vna re: ⁊ eſt ꝙ aſpiciat ad que tp̄a de tp̄ibus eq̄noctij applicabit locus planete vel figura anterioꝛ in natiuitate: qꝛ tp̄a eq̄noctij ſbunt totā oꝛizontā ⁊ totā lineā meridiei p̄ vnū eq̄le ⁊ he ſūt due res: qbus pōt hō iuenire elongatiōes ſignorū ſimilantiū: ⁊ acceperūt q̄dlibȝ tēpus ex tēporibus eq̄noctij in vice vnius anni ſolaris.

¶ Quod dixit cōuenit oib⁹ modis volēti in hac rōne mentez apponere ſm nām ꝙ aſpiciat in hac re. vult dicē ꝙ ſemp̄ dȝ facere vnā metipāȝ rem q̄ nō p̄mutet. Et totū illud qd̄ dixit: eſt ꝙ vna res q̄ non permutat in hac re eſt accipere inter hyleg ⁊ interfectorē: ⁊ ſi fuerit ataçir rectū accipit p̄ aſcēſiōes circuli in quo acceptū fuerit hyleg: ⁊ ſi ataçir fuerit ꝯuerſuȝ accipiem⁹ illō p̄ aſcēſiones oppōni loci ad quā applicare debēt hyleg: qꝛ hoc ꝯcordat cū abaſiamēto circuli in quo acceptuȝ fuerit hyleg: ⁊ h totū docebit te añ: ⁊ ſi aliqd iīelligis in aſtrologiā leuiter poteris itelligē dcm̄ iſtō ſine gloſa. Et ꝙ dixit ⁊ accipiet q̄lȝ tp̄e a tp̄ib⁹ eq̄noctij vice āni ſolaris. vult dicere ꝙ qñ hoc fecerim⁹ accipiemus p̄ q̄lȝ gradu q nob̄ exiuit de ataçir vnū ānuȝ ſolarē.

¶ Cōuenit igit̄ vt cum ipſe locus albileg p̄ceſſerit ⁊ ſup̄ oriētalē circulū oꝛizōtis fuerit: tp̄a aſcēſionū graduū ab ipſa hoꝛa vſqȝ ad hoꝛā q̄ iterficit accipiant: ob hoc ꝙ poſt hāc quātitatē tēpoꝛis eq̄noctialis circuli: in loco albileg q ē oꝛiētalis circulis oꝛizōtis erit iterfectoꝛ: cūqȝ fuerit albileg i linea medij diei ⁊ aſcēſiones circuli directi ſm q̄s erit tēpus trāſitus illius ptis circuli ſignoꝝ: i circulo medij diei accipiant oꝛ.

¶ Et ꝯuenit qñ locus hyleg fuerit anterioꝛ ⁊ in loꝛizonta oꝛiētis ꝙ accipiat tp̄a aſcenſionū graduū ab eadē hoꝛa vſqȝ ad hoꝛā iterfectoꝛis: qꝛ iterfectoꝛ applicabit ad locū hyleg. id eſt ad oꝛizontā oꝛiētalē; poſt hāc tp̄is eq̄noctij quātitatē circuli in loco hyleg: qui eſt oꝛientalis circulus oꝛizontis erit iterfectoꝛ. Cumqȝ fuerit hyleg in linea medij celi ⁊ aſcenſiones circuli directi ſm quas erit tēpus tranſitus illius partis circuli ſignorū: in circulo meridiei accipiantur.

¶ Vult dicere ꝙ qñ fuerit hyleg in ipſomet gradu loci accipiem⁹ qd̄ eſt iter ip̄ȝ ⁊ locū iterfectoꝛis p̄ aſcēſiones ciuitatis: ⁊ tātū quātū fuerit: ibit ab eq̄noctio. quſqȝ ad locū in q̄ fuerit hyleg: applicet iterfectoꝛ. Et ſi hyleg fuerit i linea meridiei ꝯuenit vt accipiant aſcēſiones ſphere recte: qꝛ ſm eaȝ erit tp̄s in quo trāſibit ps ipſa ȝodiaci in linea medij diei accipiem⁹ aſcēſiones que ſūt iter ip̄m ⁊ locū iterfectoꝛi p̄ aſcēſiōes circuli directi ⁊ q̄ntū fuerit: tātū ibit ab eq̄noctio q̄uſqȝ ad locū in q̄ erat hyleg applicȝ iterfectoꝛ.

¶ Cū aūt in occidētali circulo oꝛizōtis fuerit numerū tempoꝝ in qbus vnaqueqȝ illarū longitudinū cadit: ⁊ occidit: accipiem⁹: qd̄ eſt ſicut numer⁹ graduū aſcēſionū ptium circuli ſignoꝝ q̄ ſunt iſtius oppoſita.

¶ Et ſi hyleg fuerit in oꝛizonta occn̄tis accipiemus numerum tempoꝛuȝ in qbus abaſſabitur quelibet elongationū ipſarum ⁊ ꝙ occidit. Et hic eſt talis qualis numerus gradus aſcēſionuȝ partium zodiaci que ſunt eis oppoſite.

¶ Vult dicere ꝙ qñ fuerit hyleg in ipſo gradu occidētis ⁊ accipiem⁹ id qd̄ ē iter aſcēſiōes aſcēdētis de ciuitate ⁊ inter opp̄m loci in quo eſt iterfectoꝛ: ⁊ q̄ntū fuerit tātū ibit de eq̄noctio quouſqȝ ad locū hyleg applicet interfectoꝛ.

¶ At ſi locus albileg cū p̄ceſſerit nō in aliquo iſtoꝛuȝ triū: ſȝ in locis iter ip̄ſa ꝯſtitutis fuerit p̄fatū tp̄s aceſſionū ⁊ tp̄s occaſus: ac tp̄s trāſitus p̄ celi mediuȝ: nō erūt illa in qb⁹ loca ſequētia ad loca p̄cedētia: ſȝ erūt in qb⁹ ad differētia loca peruenerint: eo ꝙ loc⁹ ad quē vadit ſequēs: loco in quo fuerat p̄cedēs nec ſilis: nec talis q̄lis ipſe eſt: diiudicat niſi cū ei⁹ poſitio ipſius pōni aſſilabit: ⁊ ei⁹ ps reſpectu oꝛizontis ⁊ celi medij queādmodū ipſius pars fuerit.

¶ Et qñ hyleg qd̄ eſt oppoſituȝ nō fuerit in aliquo hoꝝ triū terminoꝝ: ſed ſit in locis q ſūt iter eos: nō erūt tp̄a aſcēſionuȝ p̄dictaꝝ vel tp̄a deſcēſionū: aut tp̄a trāſitus p̄ mediuȝ celi ea q̄ applicāt. i. loca ſequētia locis añrioꝛib⁹: ſed applicāt in ipſis ad loca diuerſa: qꝛ loc⁹ ad quē applicat ſequēs: dī ſilis loco in quo erat añrioꝛ: ⁊ ꝙ talis eſt q̄lis ipſe qñ ſitus eius ſuo ſilis fuerit: ⁊ ps ei⁹ talis q̄lis ps ſua in cōparatiōe oꝛizōtis: ⁊ i cōparatiōe linee meridiei: ⁊ i ipſis ambob⁹.

¶ Tres termini q̄s dixit ſūt gradus met aſcēdēs: ⁊ gradus medij celi: ⁊ ipſemet gradus occn̄tis. Et id qd̄ dixit ⁊ loca q̄ ſūt iter eos. vult dicere hylegia q̄ fuerit i aliq̄ q̄ in iſtis trib⁹: qꝛ ꝯuenit ꝙ q ibi fuerit: ſilr i illis i applicādo iterfectoꝛ eſt ad locū hyleg ſm ꝙ vadit de eq̄noctio ꝙ fiat ſilr ſicut malus. Et pōt hoc ſciri p̄ cōparationē loci hyleg ad lineā oꝛiſontis ⁊ ad lineaȝ meridiei: ⁊ p̄pter hoc opȝ vt ſit ataçir in hoc cū aſcēſionib⁹ cōmixtis de aſcenſionib⁹ ville in qua fuit natus: ⁊ de aſcēſionibus circuli directi: vt per hoc fiat id qd̄ vadat ab eq̄noctio quātuȝ tēpus in quo applicat iterfectoꝛ ad circulū in quo ſtabat hyleg.

¶ Et cōtingit ēt vt reſpcū hoꝝ duoꝝ vna ſit eius pōnis: cū fuerit ꝓpe loca que ſunt ſupra ſemicirculū ex circulis p̄ locū cōem circulo medij diei ⁊ circulo oꝛizontis tranſeuntib⁹: ⁊ hi ſūt quorum vnuſqſqȝ vnaȝ temporalē efficit hoꝛā: equales adinuicem fere.

¶ Et accidit ꝙ ſit eorū amboꝝ cōparatio vnamet: qñ fuerit ꝓpe loca q̄ ſunt in medio circulo de circulis que tranſeunt: p̄ iterſectionē conaleȝ linee meridiei ⁊ oꝛizontis ⁊ ſūt ille quarū quelibet facit vnam hoꝛam temporalem.

¶ Et partes hoꝛaꝝ ſunt circuli q ſunt elōgati vnus ab altero tantū quātū vna hoꝛa de hoꝛis tēpoꝛalib⁹: ⁊ oēs abſcindunt ſup̄ vnā iterſectionē eoꝝ. Silr linee meridiei: ⁊ medietas cuiuſlibet hoꝛū circuloꝛū apparet ſup̄ terrā: ⁊ alia medietas eſt abſcōdita ſub terra excepto ſolo circulo oꝛizontis: qꝛ iſte ſemp̄ eſt poſitus iter medietatē q̄ appet de firmamēto: ⁊ aliā medietatē q̄ nō appȝ ſub terra. Et poſtq̄ ita eſt oȝ nos petē in toto hyleg: medietatē circuli in q̄ morat̄ ſup̄ terrā: ⁊ ꝙ accipiam⁹ ataçir ſm aſcēſionē medietatis hui⁹ circuli: ⁊ quātū fuerit tātū erit id qd̄ ibit de eq̄noctio: quouſqȝ applicet iterfectoꝛ ad locū in q̄ erat hyleg.

¶ Cū aūt hic ſemicirculis p̄fatū locū cōem circūrotauerit erit ei⁹ poſitio q̄ñqȝ ſicut poſitio hemiſperij: q̄ñqȝ vō ſicut poſitio circuli medij diei. eritqȝ tēpora in qbus circuli ſignoꝝ ptes: hec duo loca ptran-

ſibunt īeq̄lia: tꝑa võ in qbus ꝑtes circuli ſignoꝝ huīc
ſemicirculū trāſgredient cū in certis locis alijs ext-
terit: q̄ differētiū ſūt lōgitudin..: erūt differētia.

¶ Et qñ hic medius circulus inuenit circūq̄ꝫ in
interſecationē cōnalē quā diximꝰ: fiet eius ſitus
in aliqbꝰ tꝑibus ſicut ſitus linee meridiei ⁊ fiēt
tempora in qbus ibūt partes zodiaci ꝑ iſta duo
loca: tꝑa equalia: ⁊ fient tꝑa in qbus ibunt ꝑtes
zodiaci iſte medius circulus qñ fuerit in alijs lo
cis q̄ ſunt ſuꝑ lōgatiōes diuerſas tꝑe diuerſa.

¶ Uult dicere ꝙ qñ imaginabimur mediū circulū in quo
moraī hyleg: vl̄ iterfector q mouet̄ ꝑ totū eqnoctiū q̄nq̄ꝫ
occidet cū circulo oriçōtis: ⁊ q̄nq̄ꝫ occidet cū circulo meri
diei. ⁊ manifeſtū eſt ꝙ aſcēſiōes huiꝰ circuli medij qñ iue
rit ꝑ elongatiōes diuerſas q̄ nō ſūt in linea oriçōtis nec in
linea meridiei: ſilr̄ ſunt diuerſe: ⁊ ꝓpterea modis olbꝰ cō
uenit ꝙ qñ fuerit hyleg in alijs locis excepto in ipſis tribꝰ
termis cōmixtū ſit de aſcēſionibꝰ circuli directi: ⁊ de aſcē
ſionibꝰ ciuitatis in qua fuerit natiuitas ⁊ qᵈ dixim us in
arte aſtrologie oſtenſuꝫ eſt ſm motum ſphere.

¶ Generalē aūt modū quē opabimur ponemus hoc qᵈ
ſubiungit̄: videlicet cum precedens duoꝝ predicto-
rū locoꝝ in aſcendēte vel in circulo medij diei vel in
occidente: ſiue in alio loco fuerit: ſolus ipſe locus
ſequens ibit ad ꝑcedentem ſm tꝑa que per ipſꝫ eun-
dem antecedentem locum pertranſibunt.

¶ Et via ꝑ quā hoc opabimur: erit hec quā dice
re volo. ſ. qñ anterior horum duoruꝫ locoꝝ fue
rit in aſcēdēte: vel in circulo meridiei: aut in oc-
cidēte: vel in aliquo alio loco ſequenti: accipiet̄
ſuū athazir vſq̄ꝫ ad locū anteriorē: ſꝫ tēpora que
tranſeunt per illūmet locum anteriorem.

¶ Locus añrior eſt locꝰ hyleg: ⁊ locus ſequēs eſt locꝰ iter-
fectoris: ⁊ applicabit hic locꝰ ſequēs ad locū anteriorē ſꝫ
aſcenſiones loci anterioris: ⁊ hoc iam demōſtratū eſt: ſi in
bene intellexiſti quantū tibi prediximus.

¶ Nā cognito gradu medij celi: ac gradu precedētis
necnō ⁊ ſequētis locū añtis gradus prius īueſtigan-
do ꝯſiderabimꝰ: quot tꝑalibꝰ horis a medij diei cir-
culo diſtat: numerādo aſcēſiones q̄ ſūt ſub gradibꝰ
q ſūt iter hūc ⁊ celi medij gradū q ſuꝑ terrā vel ſub
terra in circulo directo cōſtituit poſt h̄ eas ꝑ numeꝝ
tēpoꝝ horaꝝ queꝫ ꝑcedēs gradus habuerit diuide-
mus. Et ſi ſuꝑ terrā fuerit ꝑ diurnaliū horaꝝ tꝑa: ⁊
ſi terra fuerit ꝑ horaꝝ nocturnaliuꝫ tꝑa: ⁊ ꝙ exierit:
erunt hore ipſius longitudinis a medij diei circulo.

¶ Ita ꝙ qñ primitꝰ ſciemꝰ gradus zodiaci q ē in
medio celi: ⁊ ſilr̄ ſciemꝰ gradū añriorē ⁊ gradū
ſequētē: ingremꝰ primitꝰ gradū loci añrioris ⁊
aſpiciemus quot horis tēporalibꝰ elongatꝰ erit
a linea meridiei numerādo aſcenſiones q̄ erunt
ſub gradibꝰ qui ſunt inter iſtū gradū. Et gradū
medij celi q eſt ſuꝑ terrā vl̄ eū q ſub terra i ſphe
ra recta: ⁊ poſtea diuidemꝰ eas ꝑ numerū tēpo
rū horaꝝ q̄ ſūt gradus anterioris: ſi tñ fuerit ſu-
ꝑ terrā erit ꝑ tꝑa horaꝝ diei: ⁊ ſi fuerit ſub ter-
ra erit ꝑ tꝑa horaꝝ noctis: ⁊ quot inde exiuerint:
tot erūt hore elōgatiōis eius a linea meridiei.

¶ Ptol. docet nos in oībus vijs athazir vnam vtāmet ipſaꝫ
que eſt v t primitꝰ ſciamus quot ſunt hore elōgationis me
dij circuli in quo moratur hyleg a linea meridiei: ⁊ totum
verbum ſuum in hoc apertū eſt: ⁊ nō indiget gloſa.

¶ Quapꝑ qꝛ circuli ſignoꝝ ꝑtes: q̄rū lōgitudo eſt cir
culo medij diei eſt vna eadēq̄ꝫ quātitas numeri tēpo
raliū horarū ſunt cadentes ſuꝑ vnum ⁊ eundē ſemi-
circulū ex ꝑſatis circulis: opꝫ vt ſciamus in longitu-
dine quāti tēporis ex temporibus eqnoctialis circuli
lōgitudo gradus ſequētis a linea medij diei: reddet
horas tēporales eq̄les in numero horis lōgitudinis
gradus precedentis a circulo medij celi.

¶ Et in quātū gradus zodiaci q ſunt elōgati a li-
nea meridiei vnamet ipſa quātitate: vel ambo
numeri horaꝝ tēporaliū ſūt poſiti ſupermet cir
culo de articulis antedictis: ꝯuenit vt ſciamus
quot tꝑa poſt tꝑa eqnoctij erit elōgatio gradus
ſequentis a linea meridiei de horis tēporalibus
tot per numerum quot hore elongationis gra-
dus anterioris a linea meridiei.

¶ Uult dicē ꝙ poſtq̄ꝫ eſt res oībꝰ gñalis gradibꝰ zodiaci
vna ⁊ eadē res: ⁊ eſt ꝙ qñ q̄lꝫ eoꝝ mouebit̄ a linea meri-
diei in tot horis q̄t ille applicabit. Silr̄ ad circulū in q̊ ſta-
bat ꝑmꝰ gradus: ⁊ erūt hore ille horemet elōgatiōis cuiuſ-
libet eoꝝ a linea meridiei qñ fuerit in medio ipſius cir-
culi. Et poſtq̄ꝫ ita eſt ſcire nos cōuenit ꝙ qñ ſciemꝰ horas
elōgatiōis gradꝰ añrioris a linea meridiei: ſciamꝰ ēt q̄tū
vadit eqnoctiū q̊uſq̄ꝫ ſint hore elōgatiōis gradus ſequētl
a linea meridiei tot q̄t ſit hore elōgatiōis gradus añrioris:
⁊ quātū fuerit tantū erit quātitas athazir. ⁊ hec eſt radix re
gule athazir: ⁊ Pto. vult mō nobꝫ oñdē q̄uō nūerabimꝰ eū.

¶ Cum q̄ꝫ hoc ſciuerimꝰ ꝯſiderabimus quot tēpoꝝ ex
eqnoctialis circuli tꝑibus fuerit lōgitudo gradus ſe-
quētis a gradu medij celi: cū poſitio gradus ſequen-
tis ꝑma poſitio fuerit. Hoc aūt ex aſcēſionibꝰ circuli
directi deꝑhēdemꝰ. poſt hoc igit̄ obſeruabimꝰ quāta
erit eiꝰ lōgitudo ab eo ſcꝫ ꝙ ſuarū tꝑaliū horaꝝ nu
merus q̄ ſūt iter eū ⁊ medij diei circulū erit: ſic ſūt ho
re gradus ꝑcedentis: iſtarū horaꝝ numerū in nume-
rum tēpoꝝ horarū ſequētis multiplicando. At ſi ho
re que nobis extiterint reſpectu medij celi qᵈ ſupra
terram eſt accepte fuerint ea ꝑ que multiplicabuntur
erunt tēpora diurnaliū horarū. Si aūt fuerint reſpe
ctu medij celi qᵈ eſt ſub terra ꝑ nocturnalium hora-
rū tēpora multiplicabimꝰ: deinde id qᵈ iter vtranq̄ꝫ
longitudinē ex ſuperatione vnius ad alterum exierit
accipiemus: qꝛ ipſm erit numerus annoꝝ q̄ſitoꝝ.

¶ Et qñ hoc ſciemus: aſpiciemꝰ quot tꝑa de tē-
poribꝰ eqnoctij fuit elōgatio gradus ſequētis a
gradu medij celi: ſic vbi fuit ſitus gradus ſequē
tis talis q̄lis primꝰ: ⁊ ſciemꝰ hoc ꝑ aſcenſiones
circuli directi: ⁊ poſtmodū aſpicienꝰ quātū eſt
elōgatio ſua. Silr̄ qñ fuit numerus horaꝝ ſua-
rū tēporaliū eaꝝ. ſ. q̄ ſūt iter ipſm ⁊ circulū meri
diei tot: quot ſīt hore gradus añrioris: ⁊ ſciemꝰ

hoc multiplicādo numerū istarū horarū ꝑ numerū tēporū gradus sequētis. Tū si hore q̄ nobis exiuerunt accepte ꝑ cōparationē medij celi sup terrā multiplicabimꝰ ipsas in tpibꝰ horarū suarū nocturnarū ⁊ postea supfluū accipiemus qd̄ debit vna elongatio super alteram: ⁊ tantū quantū istud erit numerus annorū quā petimus.

¶ Jam dixit ꝙ locꝰ añrior est locꝰ byleg: ⁊ gradus sequēs est locus iterfectoris in atazir recto ⁊ ꝯuerso ⁊ in byleg cōuerso: ⁊ postq̄ ita est ⁊ sciuerimꝰ horas elōgatiōis gradus añrioris a medio celi accipiemꝰ id qd̄ fuerit iter gradū medij celi ⁊ sequētē ꝑ ascēsiones circuli directi ⁊ ponemꝰ eū apte: postmodū multiplicabimꝰ numerū horarū elōgatiōis ī ptibꝰ horarū gradus sequētis: ꝗ si hore elōgatiōis accepte fuerint ꝑ cōparationē medij celi sup terrā multiplicabimꝰ eas in ptibꝰ horarū diurnarū: ⁊ si fuerit in cōpatiōe anguli terre multiplicabimꝰ eas in ptibꝰ horarū nocturnarū: ⁊ qd̄ exiuerit de ipa multiplicatiōe: tātū erit ꝙ ibit equinoctiū donec moueat gradus sequēs a medio celi: ⁊ tātū quātū mouet se gradus añrior a medio celi. Et postea accipiemꝰ id qd̄ extrahemꝰ de multiplicatiōe ⁊ numerū quē posuimꝰ apte: ⁊ vnū ab altero minuemꝰ. si fuerint ambo gradus in vna pte medij celi: si tū fuerint in duabꝰ ptibꝰ diuersis addemusq̄ vnū sup alterū: ⁊ ꝙ inde exiuerit erit qd̄ petimus.

¶ Et vt hoc qd̄ diximus sit euidētius: arietis ꝑncipiū locus ꝑcedēs ponat: locusq̄ sequēs: sit geminorū initiū: clima ēt in quo fuerimꝰ quēadmodū ⁊ sūb cuius dies lōgior est q̄tuordecim horarū: tpa igit horarū ꝑncipij geminorū erūt fere decē ⁊ septē. ascēdatq̄ ꝑmitus arietis initiū ita ꝙ capricorni ꝑncipium sit in celi medio: tūc eteni erit lōgitudo geminorū a medio celi qd̄ est sup terrā.148. tēporū ex equinoctialis circuli tēporibꝰ: ⁊ qr lōgitudo initij arietis a medio celi qd̄ est sup circulū medij diei est sex horarū tpaliū cū eas in 17. tpa multiplicauerimꝰ q̄ sunt quātitas tēporū initij geminorū: eo ꝙ lōgitudo.148. tēporū nō est nisi respectu medij celi: qd̄ est sup terrā erit tps huiꝰ lōgitudinis.102. tēporū. Sequēs igit locus post: tot tpa quot sūt tēpora supationis que sūt.46. ad ꝑcedentē locū mutabit: tēpora igit ascensionū arietis ⁊ tauri tot sūt fere: quot ⁊ ista tēpora: hoc autē ita positū est: vt si locus albileg sit ipse locus ascendens.

¶ Et vt qd̄ diximꝰ meliꝰ ⁊ clarius ondat: ponamus vnū exēplū. v.g. sit locꝰ añrior primus gradus arietis: ⁊ sequēs locꝰ sit primꝰ gradus geminorū: ⁊ in climate in quo sumus sit maior dies.xiiij. horarū: ⁊ ꝯm hoc erūt tpa horarū capitis geminorū circa.xvij. tpa ⁊ primitꝰ ascēdat caput arietis: ita ꝙ sit caput capricorni in medio celi: ⁊ erit elōgatio capitis geminorū sup terrā cxlviij. tpa d̄ tpibꝰ equinoctij: ⁊ qr caput arietis elōgatū est a medio celi qd̄ ē linea meridiei. vj. horas tpales: ⁊ qn̄ multiplicabimus has horas in xvij. tpa tot quot fuerūt hore capitis geminorū: qr elōgatio.cxlviij. tēporū est in cōparatiōe medij celi sup terrā. ꝓpea erūt tpa huiꝰ elōgationis 102. tpa: ⁊ mutabit locꝰ seq̄ns ad locū anteriorem post tpa residui remanētis vel superflui q̄ sūt.xlvj. tpa: ⁊ sil'r tpa ascēsionū arietis ⁊ tauri sunt tot quot ipsa tēpora vel q̄si: ⁊ ꝙ sit ibi positus locus byleg in gradu ascendentis.

¶ Quādo byleg fuerit in ꝑnº arietis: ⁊ ipm sit gradus ascēdens: ⁊ iterfector sit in ꝑnº geminorū: ⁊ sic in climate alexādrie: cuiꝰ hore sunt sicut manifestū est elōgatiōis ascēdentis a decima domo semp sūt sex hore. Et manifestū est ꝙ iter ꝑnᵐ capricorni qd̄ est gradus medij celi: ⁊ ꝑnᵐ geminorū vbi est iterfector sūt.148. gradus ascensionū circuli directi. Simil'r ptes horarū diurnarū a ꝑnº geminorū sunt 17. ⁊ qn̄ multiplicabimꝰ.6. qui sūt hore gradus anterioris in.17. exibūt nobis.102. gradus: ⁊ qr gradus añrior ⁊ gradus sequēs sūt in vna pte minuemꝰ ipsos.102. gradus de ipsis.148. ⁊ remanebūt.46. ⁊ tāta est quātitas atazir: ⁊ si accepissemꝰ id qd̄ erit iter ꝑnᵐ arietis qd̄ est ascēdēs ⁊ ꝑnᵐ geminorū inuenissemus.46. ascensiones ville.

¶ Sit iterū celi mediū arietis initiū: ita ꝙ si ꝑmā ponē initij geminorū lōgitudo a medio celi qd̄ est sup terrā sit equinoctialis circuli tēporibꝰ.58. tēporū. Quapp in h' scd̄o loco nob̄ obseruare ꝯuenit qn̄ erit ea ī qbꝰ aries ⁊ taurꝰ medij diei circulū abscindūt. Jdq̄ mediā diē accipimꝰ sic: qnq̄ ibidē albileg eē ponimꝰ.

¶ Ponamꝰ ēt ꝙ mediū celi sit pricipiū arietis: ita ꝙ elōgatio pricipij geminorū a medio celi super terrā: sicut post narrauimꝰ. lviij. tēpora de tēporibꝰ equinoctij: ⁊ qr ꝯuenit ꝙ ab hoc loco sequēti aspiciamꝰ qn̄ pricipiū gemini eorū in medio celi erit: habebimꝰ de residuo ꝙ debit elōgationē. lviij. tpa: qr tot tpa ibūt aries ⁊ taurus a linea meridiei: ⁊ accipimus mediū hoc celi: qr locus byleg erit in hoc celi medio.

¶ Quādo byleg fuerit ꝑnᵐ arieti ⁊ gradus medij celi erit ⁊ interfector in ꝑnº geminorū byleg nō habebit horas elōgationis ⁊ remansit ꝙ sit inter ipsum ⁊ locum interfectoris per ascensiones circuli directi.

¶ Jtē sit occidēs arietis principiū sup eundē modū ita ꝙ initiū cācri sit in celi medio ⁊ lōgitudo ꝑncipij geminorū a medio celi qd̄ sup terrā est sit ꝯm signorū accessionē.32. tēporū ex equinoctialis circuli tēporibꝰ. Rursus qr lōgitudo principij arietis a medij celi circulo: versus occidentē est.6. horarū tēporaliū cū eas in.17 multiplicauerimꝰ: habebimꝰ.102. tēpora q̄ sūt a medij diei circulo geminorū initij lōgitudo cū occiderit: eratq̄ iā ipsius lōgitudo versus hāc eādē ptē: cū in suo ꝑ loco fuerat.32. tēporū: ꝓbatū est igit ipm ire ad occītalē locū in supatiōe q̄ est inter hec duo tpa: qd̄ est tps occasus arietis ⁊ tauri: ac tpa ascēsionum duorū signorū eis oppositorū q̄ sunt libra ⁊ scorpius.

¶ Ponamꝰ ꝙ sit occidēs pricipiū arietis h' eodē mō: ita ꝙ mediū celi sit pricipiū cācri ⁊ ꝙ sit elōgatio pricipij geminorū sup terrā a medio celi ad ptē añriorē signorū. xxxij. de tpibꝰ equinoctij. Sil'r qr elōgatio pricipij arietis a linea meridiei versus occñs est sex hore tpales: qn̄ eas multiplicabimꝰ in. xvij. fient. cij. tpa: ⁊ tātū est elōgatio a pricipio geminorū a linea meridiei: qn̄ oc-

cidit: ⁊ iaȝ erat elongatio eiꝰ qñ erat in loco pri-mo versus hãc metipsaȝ ptē .xxxij. tpa: ⁊ modo demõstratū est ꝙ applicuit ad locuȝ occñtis in vna itersecatione iter hec duo tpa: ⁊ tot tēpora sūt descēsiones arietis ⁊ tauri: ⁊ coꝝ ascēsiões signoꝝ oppositoꝝ q̄ sūt libra ⁊ scorpio.

Qñ byleg ⁊ iterfector fuerint in his duobꝰ locis metipsis exñte m̄ byleg in gradu occidētis erit eius elōgatio a gradu medij celi .6. hore ⁊ erūt iter gradū iterfectoris ⁊ medij celi .32. gradus: ⁊ qñ multiplicabimꝰ .6. in .17. fiet .102. gradus qñ minuemꝰ d̄ ipis .32. remanebūt .70. gradus: ⁊ tātū erit quātitas ataçir. ⁊ si accipiemꝰ ascēsiões ascñtis ⁊ dscēsiones oppositi p̄ncipij geminoꝝ fuisset tātū quātū istud.

Itē nō sit arietis initiū in anguloꝝ aliquo ⁊ ponamus eiꝰ lōgitudinē versus ptē p̄missaȝ a circulo medij diei triū horaꝝ tēporaliū: ita ꝙ mediū celi sit .18. gradus tauri: sitq̄ȝ geminoꝝ p̄ncipij lōgitudo cū i suo loco p̄ fuerit a medio celi q̄d est sup terrā fm signoꝝ añtiam .13. tēpoꝝ ex eqnoctialis circuli tēporibꝰ. Cū autem .17. tēpora in tres horas multiplicauerimus: erit geminoꝝ initij lōgitudo a medio celi circulo cuȝ ad scd̄ȝ locū puenerit fm signoꝝ successionē qnq̄ginta ⁊ vnum tēpora: erūt q̄dem hec oīa tēpora .64.

Et ponamꝰ ꝙ nō sit pricipiū arietis in aliquo anguloꝝ. v. g. ꝙ sit eiꝰ elōgatio ad ptē añriorē a linea medij celi triū horarū tpaliū; ita ꝙ sit medietas celi .xviij. gradus tauri; ⁊ erit elōgatio qñ fuerit i suo loco priori a medio celi sup terrā ad ptē ordinatiōis signoꝝ .xiij. tpa d̄ tpibꝰ eqnoctij: ⁊ si multiplicabimꝰ .xvij. tpa. in .xiij. tpibus erit elōgatio geminoꝝ qñ fuerit in suo loco secūdo a linea medij celi ad ptē anteriorē signorū .lj. tēpora: ⁊ hec oīa ipsa erunt .lxiiij.

Qñ elongatio byleg existētis in p̄nº arietis a medio celi fuerit .3. horis ⁊ fuerint iter gradū iterfectoris ⁊ medij celi .13. gradus multiplicabimus .3. in partes horaꝝ gradus interfectoris: ⁊ addemus sup eos ipsos .13. q̄ sunt in tribꝰ maneriebus diuersis: ⁊ erūt ataçir .64. gradus.

Etiā pambulauerat locus albileg: cū in ascēdente fuerat .xlvi. In medio autē celi .lviij. In occidēte vo .lxx. differūt itaq̄ȝ numeri tēporū qui sūt cū iter occidentē celiq̄ȝ mediū eiꝰ locꝰ fuerit ab vnoquoq̄ȝ numeroꝝ q tūc sunt: cum ipsius locus alr q̄ȝ nūc dixiuus extiterit. est. n. .lxiiij. tēpoꝝ ⁊ fm .3. horas adiectionis est eiꝰ dñia: eo ꝙ supatio tēporū que nobis extiterat cū p angulos opabimꝰ qui sūt de q̄rta in q̄rtā circuli .xij. tēporū fore nō dubitat: cūq̄ȝ triuȝ horarum longitudo fuerat .vj. tēporum erat superatio.

Etiā motꝰ erat byleg qñ locꝰ eiꝰ erat in ascendēte .xlvj. tpa: ⁊ qñ erat locꝰ eiꝰ in occñte .lxxvj. tpa ⁊ videmꝰ ꝙ numerꝰ tēporū est diuersus ab his que fuerūt qñ locꝰ erat iter mediū celi ⁊ occidēs cuiuslȝ numerorū ab eo ꝙ erat qñ fuerit locꝰ alio mō q̄ȝ diximꝰ q2 fiūt .lxiiij. tpa: ⁊ ē diuersitas fm tres horas que sūt de residuo: qm̄ q̄d magis est q̄d est iter tpa qñ secūꝰ angulos fuerint .xij. tpa: ⁊ residuū vbi erat elōgatio erat triū horarū .vj. tpa. Et pp hoc tradidimus hanc regulā vt teneamꝰ ꝙ ita cōuenit oībus modis.

Ptol. docet in h̄ vbo nos res duas. vnā ꝙ qñ fecerimꝰ ataçir: p vnā eādē viā ponet nos in rebꝰ diuersis fm situȝ circuli in quo morat̄ gra. byleg. ⁊ postq̄ȝ ita est: in olio mō iam errāt illi qui semp accipiūt numerū ataçir p ascēsiões ciuitatis vel p ascēsiões circuli directi: aut p gra. eq̄les. Altera q̄dē res est ꝙ ꝓportio residui est vna eadē. Et postq̄ȝ ita est iaȝ tradidit nobis Ptolo. regulā necīam: sicut ante ꝓbauit per demōstrationē situs circuloꝝ quō residuū sequit̄ vnimet ꝓportioni: ⁊ iam simil'r facere possumus ataçir per hanc ꝓportionē: que est ꝓportio residui.

Modū āt his oībꝰ rebꝰ ꝯuenlētē si agēdo ꝓsequemur: lȝ in hac alia leuiori aptioriq̄ȝ via q̄ȝ mox enarrabimꝰ: ꝯueniēter vti possumꝰ. Cū accedēs igit̄ gradus fuerit oriēs: ascēsiões que ab ipso vsq̄ȝ ad sequentē extiterit in h̄ obseruabimꝰ. Cū āt in celi medio fuerint ascēsiones circuli directi ꝯsiderabimꝰ: cūq̄ȝ fuerit in occidēte aspiciemus illoꝝ graduuȝ occidentia.

Et iō bene poterimꝰ opari per hac aliā viaȝ q̄ est leuior ⁊ magis declaratiua; q̄ est qñ gradus añrior fuerit in ascēdente: dirigemus eū p ascēsiones que sūt a gradu illo vsq̄ȝ ad gradum sequenteȝ; ⁊ si fuerit in medio celi faciemus illas ascensiones in sphera recta: ⁊ si fuerit occidens faciemus occidentes ipsius gradus.

Posiq̄ȝ nobis patefacit quō numerabimus ataçir p illā maneriē gñalē demōstrat nobis mō hoc idem p aliā regulā: ⁊ ꝙ dixit h̄ locus satis manifestus est p id q̄d p̄dixit.

At cū iter hec loca steterint ⁊ erit exēplicā in supra posita lōgitudine arietis tpa supatiōis vnīꝰ ad alterū coꝝ. s. q̄ debent̄ vnicuiq̄ȝ duoꝝ angl'oꝝ q formant̄ ex vtraq̄ȝ pte arietis primitꝰ accipiemus. Quapp q2 principiū arietis est inter angulū medij celi ⁊ angulū occñtis. erat. n. positū ipsiꝰ initiū post mediū celi q̄d ē sup terrā accipiemꝰ tpa q̄ signo geminorū debent̄: si foret aries in celi medio q̄ sūt .lviij. sumemꝰ tpa q̄ debent̄ ei: si foret aries in occñte q̄ sunt .lxx. Cūq̄ȝ sic factū fuerit coꝝ supatiões accipiemꝰ: ⁊ tūc ꝙ horaruȝ tpaliū lōgitudo p̄cedentis puncti: ab vtroq̄ȝ duoruȝ anguloꝝ ei itrinsecus positoꝝ inuenta fuerit: ⁊ quāta sit eiꝰ ps ex .vj. horis tpalibꝰ q̄ quāta sūt obseruabimꝰ: ⁊ fm ipsiꝰ ptis quātitatē ex supatiōe quā inter duos angulos iuenerimꝰ accipiemꝰ. Q̄d aūt acceptū fuerit ab angulo cui relationem fecimus minuenduȝ vel addendum fore decreuimus.

Et qñ fuerit inter hec loca. Verbi grā. ponamus ꝙ sit sup elongationē arietis q̄ posita fuit: accipiemꝰ primitꝰ tēpora q̄ sūt residuū occidēs cuilibet duorū angulorū qui sunt a duobꝰ lateribꝰ arietis sup alterū: ⁊ inquātū est aries iter angulū medij celi ⁊ angulū occidentis: q2 principiū arietis positū fuit post mediū celi sup terram. Et pp hoc accipiemꝰ tpa q̄ caderent geminis si aries eēt in medio celi: q̄ sunt .lviij. tpa. Et postea accipiemꝰ tēpora q̄ sibi caderēt si esset aries

in occidēte ⁊ sunt .lxx. tempora. Et postq̄ hoc sciuerimus accipiemꝰ residuū qđ est inter ea: ⁊ aspiciemꝰ ꝗ hore tēporales erūt posite in aūte elongatiōe spatij anterioris cuiuslibet duorū angulorū q̄ sunt duorū laterū suorum ⁊ in quāta pte cadit de sex horis tēporalibꝰ .s. que sūt vnius q̄rti: ⁊ tātū accipiemus quātū illa pars residui quā tenuimꝰ inter id qđ cecidit duobꝰ angulis: vel addemus vel minuemus illud ab eo qđ cadit angulo a quo accepimus cōparationem.

Uult dicere ꝗ qn̄ byleg fuerit in alijs gradibꝰ q̄ī gradibꝰ angulorꝫ accipiemꝰ horas elōgatiōis ipsiꝰ ab vno angulorꝫ ⁊ aspiciemꝰ in q̄ pte cadit de .6. horis q̄ sūt īter vnum angulū ⁊ alterū: ⁊ qđ īde exiuerit custodiemꝰ apte. Et postea accipiemꝰ q̄ sūt īter byleg ⁊ īterfectorē ꝑ circulū directū ⁊ ciuitatē: ⁊ vnū ab altero minuemꝰ: ⁊ accipiemꝰ de residuo qđ est īter eos tātū ꝗ ꝓportio residui sit sicꝫ ꝓportio horarꝫ elōgatiōis byleg ad .6. horas: ⁊ cadēt ei q̄tuor quātitates ꝓportionales. pa nō est scita: q̄ est ꝓportio residui: ⁊ est illa quā petimꝰ. 2a est residuū qđ est inter duas ascēsiones ⁊ est scita. 3a est hore elōgationis. 4a. 6. hore. Et qn̄ multiplicabimꝰ residuū ꝑ horas elōgatiōis ⁊ diuidemus sup ipsas .6. exibit illud qđ nō erat scitū. postmoᵐ addemꝰ illud sup diminutū: vel minuemꝰ illud a residuo: ⁊ qđ īde exiuerit tātū erit quātitas atazir qđ petimus.

Uerbi grā. Qm̄ augmētū qđ fit per has .vj. horas positas .xij. tēporꝫ fuerat: ⁊ qr p̄cedētis loci lōgitudinē ab vnoquoqꝫ duorꝫ angulorꝫ triū horarū tp̄alium q̄ sūt medietas de .vj. posuerimꝰ: accipiemꝰ dimidium .xij. qđ addimꝰ supra .lviij. vel minuimꝰ ex .lxx. inuenimꝰ augmētū eē .lx. qđ si fuerit huiꝰ loci lōgitudo a quolꝫ duorꝫ angulorꝫ: duarū tēporaliū horarū qđ est illarꝫ .vj. horarꝫ ps tertia: tertiā ptē d. .xij. q̄ supatio sūt accipiemꝰ qđ ē .iiij. Si aūt ille hore lōgitudis a medio .c. lōgitudo fuerint addimꝰ illa .iiij. tp̄a sup .lviij. si vo fuerunt longitudo ab occidente: illa eadē .iiij. de .lxx. minuemus. Idoneū est igit̃ vt ex hoc mō quātitates tēporꝫ p̄dictarꝫ lōgitudinū: sic ꝯuenit ⁊ opꝫ addiscamꝰ.

Uerbi grā: ⁊ qr residuū erat rōne harꝫ sex horarꝫ positarꝫ .xij. hora: ⁊ posuimꝰ ꝗ elōgatio loci āterioris cuiuslꝫ duorꝫ angulorꝫ erāt tres hore tēporales: ⁊ erant he tres hore medietas sex horarum: accipiemus medietatē .xij. ⁊ addemꝰ sup .lviij. vel minuemꝰ de .lxx. ⁊ inueniemꝰ residuū .lxiiij. tp̄a. Et si elongatio huiꝰ loci fuerit ab illo angulo vel quouis duorꝫ duarꝫ horarꝫ tp̄alium: ⁊ hoc est terciū sex horarꝫ accipiemus simil'r tertium .xij. tēporū residui que sunt q̄tuor: ⁊ si due hore elongatiōis fuerint elongate a medio celi: addemus ipsa q̄tuor sup .lviij. ⁊ si fuerint elongate ab occidente minuemꝰ ipsa q̄tuor de .lxx. tēporibꝰ: ⁊ hoc mō ꝯuenit vt sciamꝰ quātitatē tēporū elongatiōis q̄ diximꝰ sicut expedit.

Hec v̄ba iā patefacta sūt in glosis p̄cedētibꝰ: ⁊ nos dicemus sūmā huiꝰ regule tali mō ꝗ eā itelligat sciēs aliqd de arithmetica. Dicimꝰ .n. ꝗ si byleg fuerit in gradu ascēdētis accipiemꝰ qđ ē īter eū ⁊ īterfectorē ꝑ ascēsiōes ciuitatis: ⁊ si fuerit in gradu 10ᵉ: accipiemꝰ qđ est īter eū ⁊ īterfectorē ꝑ ascēsiōes circuli directi: ⁊ si fuerit in 7ᵒ accipiemꝰ qđ est īter ascēdens ⁊ oppoᵐ gra. in quo est īterfector ꝑ ascensiones ciuitatis: ⁊ si byleg fuerit ī alio loco ex angulos: accipiemus horas elōgatiōis byleg ab angulo: ⁊ accipiemꝰ qđ est īter byleg ⁊ īterfectorē ꝑ ascēsiōes circuli directi ⁊ ciuitatis: ⁊ accipiemꝰ residuū qđ est īter eas: ⁊ ꝗ īnde exiuerit multiplicabimꝰ ī horas elōgatiōis byleg: ⁊ qđ īde exiuerit addemus sup ascēsiones diminutas: aut minuemꝰ de ascēsionibꝰ residuis: ⁊ qđ exiuerit erit atazir qđ petimus.

Remansit aūt nobis vnāquāqꝫ spēꝫ rerꝫ p̄missarum ipsi albileg obuiantiū notificare: q̄ illarꝫ q̄ breuioris sunt tp̄is fuerint occisiua: ⁊ q̄ fuerint ex his q̄ vocant̃ felicitaturā: ⁊ alia etiā que obuiare dicuntur.

Nunc restat distinguere vnāquāqꝫ manerieꝫ rerū obuiantiū byleg: ⁊ casuꝫ ipsiꝰ: ꝑ ea q̄ p̄diximus de illis q̄ sūt tēporis breuioris: q̄ earū est īterfector: ⁊ q̄ earꝫ est illa que grece dicit̃ climatiros: ⁊ oēs res alias obuiantes eidem.

Res obuiātes byleg: sūt planete ⁊ eorꝫ radij q̄ accidunt īter byleg ⁊ īterfectorē vel ptes planetarꝫ. Et id qđ dixit ⁊ casum eius .i. planete vel radij: vel ptes eorꝫ accīdes īter byleg ⁊ occidēs: qr ille qui aspicit in iudicio vite ꝯuenit vt cognoscat ⁊ sciat que res est īterfector vel que res facit pestilentiā magnā: vel que res dabit formaꝫ ⁊ similia.

Cuiꝰ rei cognitio erit ex sciā inique obuiatiōis īpedientia ⁊ bone iuuantia que s̄m morꝫ p̄dictū moduꝫ euenire dr̄: necnō ex initijs ānorꝫ sequētiū sup quos locus ille qui ipsi albileg obuiauerit sigñatiōnē habere nō dubitat̃. Nā cū iniqua ⁊ infortunata fuerint obuiationis loca: fuerintqꝫ loca stellarum in annorꝫ subseq̄ntiū initijs īpediētia loca dn̄antia: illō qđ īde ꝓueniet veraciter eē mortē nob' scire nō ē incōgruū.

Huiꝰ cognitio erit in sciēdo obuiationē malā ⁊ nobilē vel bonā aut auxiliatricē q̄ sūt in manerie supradicta: ⁊ ꝑ itroitū ānorꝫ venientiū postea queꝫ sigñat ille locꝰ q̄ obuiabit byleg: qr qn̄ loca obuiatiōis fuerint mala ⁊ īfortunata: ⁊ loca planetarū ⁊ itroitū annorꝫ venientiū postea fuerint nocentia locis principalibus: ꝯuenit vt ꝓ certo sciamus: qr id qđ tūc accidet erit mors.

Quādo loca byleg ꝑuenerit ad loca īfortunata: ⁊ acciderit ꝗ q̄tuor loca byleg sint īfortunata q̄ añ narrauimꝰ: vel maiorꝑs eorꝫ: vel ꝓprius dn̄s illius: ⁊ sit hic itroitus anni in quo applicuit diuisio byleg ad locū īfortunatū: cōuenit vt ītelligamꝰ ꝗ hō ille morit̃ ipso anno: ⁊ si acciderit cum hoc ꝗ loca diuisionis bylegiorꝫ illiꝰ hōis sint omnia infortunata: cōuenit nos scire pro certo ꝗ homo ille non euadet a morte aliquo modo illo anno.

At si alterum istorum duorūꝫ tm̄ bonū fuerit id qđ inde continget magnuꝫ felicaturam esse nō dubitamus que sunt impedimenta grandia magni timoris.

Et si harū rerū fuerit vna bona conuenit nos intelligere ꝗ id qđ erit: accidet elinatarattaꝫ: ⁊ he sunt magne ⁊ periculose pestilentie.

Una harū rerꝫ est locus diuisiōis byleg: ⁊ altera est statꝰ locorꝫ aliniye in introitu anni in quo erit diuisio illa. magne .n. pestilētie sunt: sicut cecitas: paralysis: epilepsia: alicuius mēbri incisio: ⁊ similia.

¶ Or si vtraqꝫ bona fuerint pigritiā ꝛ debilitatē: vel impedimentum: aut exulationem seu peregrinationes inde cōtingere manifestum est.

¶ Et si he res amb(e) fuerint bone: conuenit nos scire ꝙ accidet debilitas ꝛ impedimentū ꝛ infortunium: ꝛ talia nocumenta vel exilia ꝛ hominem recedere de loco suo.

¶ Quū byleg in aliquo anno puenerit ad gradū ꝗ fuerit infortunat⁹ in radice per aliquā infortunā ꝛ adiuuerit fortuna aliqua que remouere possit abscisionem illius anni: ꝛ acciderit simil'r illo āno ꝙ loca byleg fuerint cōplōnis salue ab infortunis erit accidens futurū per illā infortunam de radice alicuius īfirmitatis vel debilitatis aut nocumētū aut exibit de loco suo ꝛ ibit ad alium.

¶ Proprias autem species in vnaquaqꝫ istarū rerum cōtingentes ex similitudine loci rei obuiantis rebus natiuitatis deprehendemus.

¶ Et possum⁹ scire ꝓprias maneries accidētes ob quālibet harū rerum per ꝯcordantiā locorū rei obuiantis rebus natiuitatis.

¶ Uult dicere ꝙ possum⁹ scire maneriē ꝓpriā cuiuslꝫ harꝝ rerꝝ p ꝯcordātiā loci rei obuiātis byleg ꝛ de nā illi⁹ rei facientis hꝫ: ꝛ ipse in antea h oīa demōstrabit in dicto eius.

¶ Et cū qñqꝫ dubitauerimus qui locoꝝ earū interfectores eē debeāt: nihil nobis ꝓhibere poterit qui existimem⁹ ꝛ obseruem⁹ res que in vnaqꝗꝫ re nati puenīūt ad albileg: ꝛ in hoc qꝺ ide futurū est id qꝺ ei assimilat' qꝺ ex accidētib⁹ iā cōtingit ꝛ apparuit ꝓsequemur: eoꝝqꝫ modū oīum ꝯsiderabimus eo ꝙ modus i perfectione eoꝝ que per ea ꝯtingūt equalis fortitudinis est in oibus. Secūdū hoc igit' nostrā inuestigationē ꝛ eoꝝ augmentū ac diminutionē ꝯstituemus.

¶ Et si aliqb⁹ vicib⁹ dubitauerim⁹ in locis ꝯuenientib⁹ ꝛ rōnē hñtib⁹ īterficiēdi nō disturbat nos si pēsantes aspiciem⁹ in reb⁹ obuiātib⁹ byleg in q̄libet rerū natiuitatis: ꝛ si sequitur in rebus q̄ de ipsis acciderit rē cōuenientē ei ꝙ acciderit ꝛ apparuerit ꝺ accñtib⁹: ꝛ ꝙ hñ mētē apponamus in oib⁹ postꝗꝫ res est in cōplendo qꝺ de ipsis acciderit eq̄le in virtute p oēs ꝛ pquirem⁹ p quē modū crescent vel minuent' ꝭm hoc.

¶ Uult dicere ꝙ qñ inueniem⁹ ꝙ res diuerse in diuersis tēporib⁹ abscindit byleg aspiciem⁹ q̄ ꝯcordāt cū cōplone illius hois: ꝛ alia accñtia q̄ sciem⁹ de rō ipsi⁹ ꝛ de reb⁹ vitib⁹: ꝛ iudicabim⁹ ꝭm illō ꝙ ꝯcordat cū eo. v.g. ponam⁹ ꝙ alicui hoi accidāt abscisiōes diuerse ꝛ accidat sil'r ꝙ aliq̄ earū sit in tp̄e mortalitatis gñalis cōuenit tūc vt iudicem⁹ p illā vnā ꝛ nō p alias: vl' accidet ꝙ erit cōpō corpis illi⁹ hois talis ꝙ plus durare nō poterit m'tis ānis: ꝛ tūc cōuenit vt iudicem⁹ p abscisionē q̄ accidet illo anno: ꝛ tu scies cōpositiones corpis a regulis q̄s narrauit in caplo coꝝ qui non recipiūt cibū: ꝛ in caplo. 11. ꝛ 12. hui⁹ 3ᵉ ptis. Et qñ intellexeris has rōnes oēs aspicies cū hoc simil'r ꝙ tam magnā vīꝫ hꝫ abscisor ꝛ ꝙ tam magne sūt vires accidentiū q̄ sibi iungunt': qm̄ qñ bene mentē apposueris augmēti ꝛ decremēti itelliges quātitatē status qui cōuenit. Et manifestuꝫ est ꝙ Pto. docet in hoc caplo regulas solūmō reꝝ ascendentiū vt exemplū assumamus ab eis de rebus dantibus fortunā. Et qꝛ sufficit hic tractatus in prolixitate glose cōuenit vt in hoc loco finiamus eundē: ꝛ ꝙ glosemus id qꝺ restat de 3ᵃ parte libri in. 9. tractatu glose nostre.

¶ Hic incipit nonus tractatus glose Haly heben rodan.

Res quas nobis demōstrauit in hoc tractatu est iudicare accñtia que accidūt cuilibet hoi. Et postꝗꝫ hō cōpositus est de mā q̄ est corp⁹: ꝛ de forma q̄ est aīa: ꝯuenit vt ip sciam⁹ h oīa accidētia ꝓ statu corpis ꝛ aīe: ꝓpea diuisit Ptolo. hunc in q̄tuor capl'a. p̄ᵐ est in quo posuit regulas per quas status corpis sciri pōt. 2ᵐ in quo posuit regulas qb⁹ scire possum⁹ pestilētias corpori ꝯtingētes. In tertio posuit regulas qbus scire possum⁹ statū aīe. In q̄rto posuit regulas qb⁹ scire possum⁹ pestilētias aīe ꝯtingētes. Et adūxit hec q̄tuor capl'a decē p̄cedētibus. ꝛ ita fit hec pars 3ᵃ cuꝫ istis 14. capl'a: quoꝝ. 10. iā glosauim⁹: ꝛ nūc glosare volumus qꝺ dixit in his quatuor capitulis remanentibus.

¶ In forma ꝛ figura corporis nati ac in ipsius complexione. Capl'm 11ᵐ.

Ost electionis vite p̄fectionē: formaꝫ ꝛ figurā corporis ex rebus pticularibus sicut ordinatim ꝯuenit enarrare primit⁹ incipiemus eo ꝙ corpis q̄litates nāliter aīe q̄litates p̄cedūt: idꝫ qꝛ cū corpus spissius sit ꝗꝫ plura in eo apparētia que ipsius coadunationi sūt ꝓpria cū ipso nascūt'. In aīa vō nō appent nisi eē q̄ p p̄mā occasionē post natiuitatē ꝛ creationē ipsa fuerit pedetētim.

¶ Dixit Ptol. postꝗꝫ loq p̄fecimus de tp̄e vite primit⁹ icipe volum⁹ in pticularib⁹ reb⁹ iudicii fortune nati ꝛ ei⁹ facture ꝭm ꝙ ꝯuenit ordiationi hui⁹ libri; qm̄ status corpis priores sunt ꝗꝫ status aie p nām: ꝛ qꝛ corpus est magis spissuꝫ res pro maiori pte in ipso apparētes de eo ꝙ ptinet ad cōpositionē ei⁹ sūt nate cū eo. tñ in aīa nō apparent res ei ꝓuenientes a prima causa nisi post natiuitatē ꝛ gnōnē paulatim ꝛ paulatim.

Jam multotiēs dixim⁹ ꝙ dicta Ptolo. parēter nobis demſant maximū itelľꝫ ipsi⁹ in phīa: ꝛ hñ demſtrauerūt ei⁹ vba qñ locut⁹ fuit in quātitate vite ꝙ sapientior erat aliq̄ alio in arte astrologie q̄druuialis: ꝛ si vba ei⁹ legeris in h loco scies reꝫ nobilē valde. Sūt eñi stat⁹ corporis p̄ores p nāꝫ ꝗꝫ stat⁹ aie: eo ꝙ v̄tutes aīe sequunt' corporis cōplonē sic sapiētes antiq demſtrauerūt: ꝛ Gale. cōposuit sup hac rōne vnū magnū tractatū sepatū. ꝛ hec rō visibilis est ꝛ manifesta: qm̄ inuenim⁹ ꝙ ille ꝗ hꝫ cor calidū est audacior ꝛ irascibilior eo ꝗ hꝫ ipm̄ fridum. Inuenim⁹ etiā ꝙ in cōplone illius in q̄ vincit humor melic⁹ appet timor ꝛ leuitas ꝛ oīa alia accñtia de melia. Et qd aliō petis Aris. patefecit in li° suo de aīa: ꝙ aīa est cōplemētū corpis nālis artificialis visibilis p po°: ꝛ iō ꝯuenit vt stat⁹ corpis p̄mi lus positi fuerint ꝗꝫ stat⁹ aīe: ꝛꝫ vn⁹ ab altero nō sepet' per tp̄s. Sil'r sub a corpis spissiorē ꝗꝫ illa aīe: sūt ꝛ accñtia corpori ꝯtingētia appārētiora ad sensuꝫ ꝗꝫ ea q̄ ꝯtingunt aīe. Et manifestū est ꝙ accñtia ꝓpa corpis nascunt' cū corpe ꝛ iā ostēsuꝫ est ꝛ ꝓbatū in phīa ꝙ p̄ᵃ cā q̄ est de⁹ cui⁹ nomē sit is sempiterna seculo exaltatū ordiauit aīas post subaꝫ extractas ꝛ fecit eā nobiliorē: ꝛꝫ sit ꝯiuncta v̄tutib⁹ corporalib⁹ sicut est aīa vegetabilis: ꝛ bona q̄ sunt in reb⁹ veniūt ex pte dei: ꝛ mala eueniūt reb⁹ p sua mel nās ꝛ ꝓpas mām suas: ꝛ postꝗꝫ bona eueniunt māe ex pte dei manifestū est ꝙ res quā recipit aīa p deū ꝛ p corpus ꝛ p suāmet nāꝫ sūt ꝭm qꝺ opant' in ea figure stellaꝝ hora natiuitatis. Et h est

rõ q̃ est in vbis ptol. ⁊ q̃ docet magnus intellc̃s ipsius.

¶ Illa q̃dem que sunt extra corpus multo post in futuro tempore post ista contingunt.

¶ Restant ẽ que sunt extra corpus acciduñt post hoc in tẽpore multo qḋ postea venit.

¶ Res que acciduñt extra corpus: sũt q̃ nõ ptinẽt ad cõpositionẽ corpis: ⁊ ideo conuenit vt accidant multũ post natiuitatẽ in tepore qḋ postmodo venit.

¶ Cõuenit aũt nobis in vĩtate rei orizontẽ orientalẽ ⁊ stellas q̃ ipm sequunt̃ ex erraticis: vel dñõs dispõnis ex ipsis eo mõ quo p̃diximus obseruare.

¶ Et ꝯuenit vt gñalr mẽtẽ apponam⁹ ĩ orizõta oriẽtali ⁊ ĩ pl̃tis erraticis sequẽtib⁹ eã: aut ĩ illis q̃ dñant̃ in eoꝝ dispõnib⁹ ſm ꝙ demr̃auimus.

¶ Uult dicere ꝙ regula generalis p̱ quã scire possum⁹ statuz corporis: est vt apponam⁹ mentẽ ad ascendẽs ⁊ ad planetas exñtes in eo: ⁊ accipiemus siml̃r cum eo planetas disponentes ipsum sicut monstrauimus.

¶ In rei võ particularitate esse lune velut hic iterum nobis considerare conuenit.

¶ Oportet tamẽ vt pro re particulari in mentez apponamus ad lunam similiter.

¶ Uult dic̃ ꝙ regl̃a pticularis in hac rõne quã nos oz adiungẽ cũ regl̃a vl̃i: est vt aspiciam⁹ ad lunã in q̃ loco ẽ: ⁊ q̃s pl̃ta sibi applicat: ⁊ accipiem⁹ cũ hoc pl̃tas disponẽtes eã.

¶ Eo ꝙ forma modusq̃ corporum nõ nisi ex natura figurarum istoruz duoꝝ locoꝝ ⁊ ex figuris planetaꝝ qui sunt eoꝝ dispositores: ac ex cõmixtione eoꝝ que sunt in vnaquaq̃ ipsoꝝ specie: necnõ ex figura stellarum fixarum cum eis ascendentiũ deprehenditur.

¶ Quia figura corpis ⁊ ei⁹ stat⁹ sciri põt p̱ nãm signoꝝ hoꝝ duoꝝ locorũ: ⁊ a figuris planetarũ ea disponentiũ: ⁊ a cõmixtione q̃ fit de qualibz harũ manerieruz: ⁊ similiter a figuris stellaruz fixarum que cum illis ascendunt.

¶ Uult dicere ꝙ possum⁹ scire figurã corpis: ⁊ oẽs statns ei⁹ pprios p̱ nãm ascẽdẽtis: ⁊ p̱ nãm loci lune: ⁊ p̱ nãz planetaꝝ disponẽtiũ ipa duo loca: ⁊ p̱ cõmixtionẽ q̃ fit de reb⁹ istis: ⁊ de stellis fixis exñtib⁹ cũ eis i vno circulo de circulis quos añ narrauim⁹ in cap. vite. Et qḋ dixit: ⁊ ille stl̃r q̃ ascẽdũt cũ illis. vult dicẽ de stellis q̃ st̃ in ascẽdẽte i gradu orizõte. ⁊ õ illis q̃ sũt cũ luna sup̱ vnũ circulũ: ⁊ de illis q̃ sũt cũ q̃libet planeta dispositore: ⁊ poterim⁹ hoc scire sccipiẽdo horas elõgatiõis cuiuslibet harũ horaꝝ: ⁊ id qḋ iuenerim⁹ ꝯcordare cũ horis elõgatiõis alterius: dicemus esse cũ eo sup̱ vnũ circulũ de circulis quos narrauimus.

¶ Et ille quidem quarum vires aliarum vires precedunt: sunt stelle dominatrices dispõnis: quas post adiuuat iterum qualitas ipsis eisdem locis propria.

¶ Et vis horuz qui se extollunt super vim alterius: sũt planete dispositores: ⁊ postmodo adiuuat similiter status ptinẽs ad ipsamet loca.

¶ Iã demr̃auũ est ꝙ tres sũt res i q̃b⁹ debem⁹ in h̃ ca° mẽtẽ apponere. p̃° est ascendẽs ⁊ loc⁹ lune. z° planete dispositores hoꝝ locoꝝ. 3ª est cõmixtio q̃ fit õ istis ⁊ alijs stellis. Et nũc nob oñdit fortiorẽ eoꝝ: ⁊ c⁹ sigñationẽ ꝯuenit añcedẽ sigñationẽ aliaꝝ: ⁊ dic̃ ꝙ hoꝝ porẽ pl̃taꝝ dispositoꝝ. z° est ipsemet loc⁹ lune. 3° cõmixtio q̃ fit de istis ⁊ de stellis: ⁊ ſm p̃m dictuz cõuenit vt p̱ponamus rem gñalez pticularẽ: ⁊ p̃mitus iudicabimus p̱ significationẽ ascendẽtis ⁊ dispositoris ipsius: q̃ p̱ locũ lune ⁊ ei⁹ dispositoris.

¶ Res particularis que leuiter ⁊ absolute ex eorũ modis enuntiari potest: est id quod subiungitur.

¶ Res pticularis qua iudicare possumus simplex iudiciũ haꝝ reꝝ est via quã dicere volum⁹.

¶ Postq̃ dedit nobis regulas de hac: incipit nobis narrare res simplices que in hoc sunt: ita ꝙ quãdo eas sciuerimus poterimus vnam cum altera commiscere: ⁊ sciemus id quod componetur de ipsis.

¶ Primũ ergo qḋ in stellis dicimus est ꝙ cũ saturn⁹ orientalis extiterit: subaudi ⁊ fuerit dispositor solus erit nã in figura melline coloris: mediocrisq̃ crassitudinis: pili eius erunt nigri: capilliq̃ capitis crispi: pectorisq̃ pili spissi: oculi mediocres: corpus tẽperate magnitudinis: ⁊ sup̱ ipsi⁹ cõplonẽ vincet frigiditas ⁊ humiditas. Cũq̃ fuerit occidẽtalis erit natus subniger macilentus parui corpis: planos ⁊ raros habens capillos apte coadunationis: oculi eius nigri: ⁊ in ipsius complexione vincet siccitas.

¶ Primũ qḋ dicim⁹ de pl̃tis est ꝙ qñ saturnus fuerit oriẽtalis erit factura nati mellini: coloris spissi corporis nigroꝝ capilloꝝ ⁊ crispoꝝ in capite: ⁊ pili pectoruz spissi: ⁊ eius oculi mediocris modi erũt: ⁊ erit natus magnitudinis tẽperate. vincet tñ in ei⁹ cõpl̃one fri[g]iditas ⁊ humiditas. Et si fuerit occidẽtalis color nati erit hazus vermilius niger: parui corporis ⁊ leniũ capilloruz ⁊ raroꝝ ⁊ totus bone cõpositionis: oculoꝝ nigroꝝ. vincet tamen in eius cõpl̃one siccitas.

¶ Si nõ es memor eius qḋ dixit ptol. in p̱logo p̃° ptis. s. ꝙ ꝯuenit vt ingrat̃ de gñe ⁊ ciuitate ⁊ cibarijs hois ⁊ qḋ dixit in p̱logo z° ptis de ꝓprietatib⁹ climatis ꝯuenit vt õ h̃ itelligas in hoc loco ⁊ in q̃libz: q2 nõ loq̃tur nisi de locis tẽperatis ⁊ de cõpl̃onib⁹ tẽperatis: q2 demr̃auit Hal. quot sũt regule q̃bus põt scire hõ oẽs alias cõpl̃ones. dixerunt eni phici ꝙ talis medicina est cal̃a in z° gradu. in cõparatiõe rei tẽperate que nõ iclinat̃ ad cal̃itatẽ neq̃ fri[g]iditatẽ: dicũt sil̃r ꝙ h̃ medicina est frida in z° gradu in cõpatione talis cõpl̃onis: sil̃r astrologi dñt talis planeta sigñat spissitudinẽ corpis in cõparatione spissitudis corpis tẽperati: ⁊ talis color erit alb⁹ in cõparatiõe coloris tẽperati ⁊ generis illius nati: ⁊ res alias demr̃atas p̱ hec v̄ba ꝯuenit te pa ratas in memoria tua tenere cũ nõ conueniat vt dicas de hoie de scicilia ꝙ erit color mellis haçi imo dices ꝙ erit miorl albedis altero. Et nõ dicas p̱ ethiopiño ꝙ erit alb⁹: s3 dices ꝙ nõ erit sic niger vt ali⁹: ⁊ sic oz re tes itelligere q̃s ptol. ibi dic̃ in h̃ cap. ⁊ similib⁹. Et tu scis p̱ glosaz nostrã p̃° ptis ꝙ qñ pl̃te altiores fuerint oriẽtales: crescunt vires eoꝝ ⁊ erit lux eoꝝ maior. Et qñ fuerint occidẽtales minuunt̃ vires eoꝝ ⁊ sua lux mĩor. Et p̱p̱ h̃ ꝯuenit vt sint alterius maneriei qñ sunt oriẽtales: q̃ qñ sunt occitales ⁊ erit iter eos diuersitas tãta quãta erit diuersitas pl̃te i his duob⁹ statib⁹: q2 planeta sempg̃hz res ꝓprias ⁊ diuersificatur ſm diuersitatẽ statuũ suoꝝ. V̄ba q̃dem ptolo. cõpositione. i. ꝙ cõpositio membroꝝ suorũ erit bone maneriei.

¶ Cũ iuppiter aũt dñs dispõnis locoꝝ p̃dictoꝝ extiterit ⁊ orientalis fuerit: erit natus albi coloris ⁊ cõtinentia mediocrisq̃ capillature. Oculi eius mediocres: apte stature: quãtitatisq̃ moderate. in eius cõ-

plexione calor ⁊ humiditas ꝑualebunt. Sed si fuerit occidētalis erit albꝰ ꝓter ꝙ nō adeo erit apte albedinis vt supra dixim⁹. erūt ēt illꝰ capilli plani ⁊ ex añiori parte caluus: oculi mediocres: ⁊ ipse corporis mediocris: vincet in istius cōplone humiditas.

¶ Qñ iuppiter fuerit dñs dispōnū locoꝝ predictoꝝ: ⁊ fuerit oriētalis: erit forma nati albi coloris: bonoꝝ capilloꝝ: mediocriū mēsuratoꝝ oculoꝝ: bone magnitudinis: ⁊ erit hō honorat⁹: seu ordinat⁹: vincet in ei⁹ cōplone calitas ⁊ humiditas. Et si fuerit occidētalis erit natus albedinis mediocris: nō tātū quātū dixim⁹ añ: capillorū subtiliū: ⁊ erit caluus a duab⁹ ptibus frontis oculi sui: ⁊ corpus eius erit mediocris quātitatis: vincet in eius cōplone humiditas.

¶ Uolo tibi distinguē v̄ba ·Pto. in h̄ loco: ⁊ ea tibi tali mō aperiā ꝙ ide poteris accipe in aliis ptīs exēm. Dico ꝙ id qd dixit qñ iuppiter fuerit dñs dispōnis locoꝝ ꝑdictoꝝ. vult dicere ꝙ qñ ipse solus signatione habuerit. significabit sicut signat ciuitas tēperata: ⁊ gen⁹ tēperatū hoīuz: ⁊ si sua nō fuerit signatio separatim: erit in maneria quā signant res simplices. Et qd dixit si fuerit oriētalis: erit natus talis ⁊ talis forme. i. qñ iuppiter fuerit oriētalis fortis: signat talez colorē ⁊ talē formam: qualem dixit. Et qd dixit si fuerit orientalis: erit natus talis ⁊ talis forme: idest quando iuppiter fuerit occidētalis debilis ⁊ modice apparentie ac splendoris: iō res tales significat quales dixit: ⁊ qr natura iouis est tēperata inter caliditatē ⁊ frigiditatē: ⁊ magis tendit ad humiditatē: cōuenit vt det caliditatē qñ fuerit oriētalis: ⁊ ꝙ nō det caliditatē qñ fuerit occidētalis: iō ꝯuenit vt det qñ fuerit orientalis cōplonē calidā ⁊ humidaz: ⁊ ꝙ cōplexio quā dederit quādo fuerit occidentalis sit humida solūmō: ⁊ ſm hanc regulam in aliis iudicabis.

¶ Cunqꝫ mars orientalis extiterit albedinis ⁊ rubedinis erit ei⁹ forma: ꝑiceps bone quantitatis ⁊ idonee carneitatis: oculi ei⁹ varii: capilli spissi ⁊ mediocres: in ipsius cōplexione preualebunt calor ⁊ siccitas. Si occidentalis autem extiterit: natus tñ rubei coloris erit: ⁊ moderate quantitatis corporis: paruos habēs oculos: ⁊ raros ac planos capillos: ac flauos: vincet in eius complexione siccitas.

¶ Et si fuerit mars dñs dispōnis locorū q̄ diximus: ⁊ fuerit oriētalis: erit forma nati inter albū ⁊ rubeū: ⁊ bone magnitudis: spissi corpis: oculorū rubeoꝝ: capilloꝝ spissoꝝ ⁊ mediocriū inter spissos ⁊ extēsos ⁊ vicet in ei⁹ cōplone calitas ⁊ siccitas. Et qñ fuerit occñtalis: erit forma nati mīte rubedis i colore ⁊ magnitudis corpis tēperate: ꝑuoꝝ oculoꝝ: ⁊ raroꝝ capillorū ac extēsoꝝ ⁊ blondoꝝ: ⁊ vincet in ei⁹ cōplone siccitas.

¶ Qd nobis demrātū est p martis nām: est cōbustio ⁊ siccitas maxima. Et qñ fuerit oriētalis recipit nām calidam ⁊ tēperatā: ⁊ multā humiditatē: ita ꝙ ingrossant corpus ⁊ oculi veniunt cardines. i. coloris celestis ꝓpter humiditates que vincit: ⁊ capilli sūt spissi ꝑꝑ fumositates multas q̄ sūt in corpe ob magnaz caliditatē: ⁊ qñ itellexeris hoc intelliges qd dicit ·Pto. de forma quā significat mars.

¶ Ueneris qdem opa iouis operib⁹ assimilant: ꝓter qd ea que per ipsaz cōtingūt pulchriora sūt ⁊ magis recipiunt: eiusqꝫ pulchritudo mulierū pulchritudini magis assimilat: erit etiā melioris figure ⁊ ꝯuenientoris q̄litatis aīe: corpisqꝫ mollioris est. Itez ex ipsius ꝓprietatibus est oculos subruffos ⁊ idoneos facere.

¶ Opa qdez veneris silia sūt opibus iouis: nisi ꝙ pulchri⁹ est qd ipsa opat: ⁊ placibili⁹ ac delectabilius visu: ⁊ ei⁹ pulchritudo magis assimilat pulchritudini mulierū: ⁊ erit pulchrioris figure ⁊ melioris voluntatis ⁊ corporis grossioris: ⁊ est propriuz eius oculos pictatos facere: ⁊ pulchros commixtorum oculorum.

¶ Id qd accidit p venerē: est sicut id qd accidit p iouez: nisi qr est maioris apparentie q̄ꝫ iuppiter: ⁊ est femina: ꝯuenis vt sit diuersa ab opibus iouis in his que narrauit.

¶ Cū mercuri⁹ itē oriētalis extiterit nat⁹ coloris mellis assilat: eritqꝫ i q̄ntitate corpis moderat⁹: apte coadunatiōis: ꝑuoꝝ oculoꝝ: capillos hñs mediocres: ⁊ i illi⁹ cōplone calor ꝑualebit. Sed si occñtal fuerit: erit nat⁹ subnigredis croceiqꝫ coloris ꝑticipans: macilētus vocē hñs exilē: ⁊ cauos orbes: erit ēt ipsoruz oculoꝝ pupilla velut pupilla oculi caprini declinās rubedini. In ipi⁹ cōplone siccitatē ꝑualē nō dubitat.

¶ Silr si mercuri⁹ fuerit orientalis erit color nati sicut color mellis: magnitudo sui corpis tēpata bone cōpōnis: paruoꝝ oculoꝝ: ⁊ mediocriuz capilloꝝ: vincet i ei⁹ cōplone calitas. ⁊ si fuerit occidētalis erit forma nati iter bazū ⁊ rubeū ⁊ croceū colorē: nigri corporis ⁊ vocis subtilis: oculoꝝ cōcauoꝝ: ⁊ pupilla oculoꝝ eius assimilabit pupille oculoruz capre tēdētis ad rubedinem: ⁊ vincet in eius cōplexione siccitas.

¶ Iaz diximus ꝙ planeta lucrat p orientalitatē bonā apparentiā ⁊ calitatē. ⁊ si fuerit occñtalis ꝯtrū: qñ ꝓpria nā mercurii tēdit aliquātulū ad siccitatē ⁊ ꝓpea signat res ꝑdictas. Et manifestū est ꝙ si cōmiscebit alteri planete: inclinabunt he res ad nām ipsius planete. Et postqꝫ mercuri⁹ facit p ei⁹ nāz ꝓpriā: ēt in villa tēperata colorē mediocrē iter baçū rubeū ⁊ croceū: qñ fuerit occidētalis: quāto magis faciet nigredinez qñ fuerit in villa cōburente: ⁊ hꝫ mercuri⁹ hāc nām inter oēs alios planetas: qr semp est cōbustus ⁊ subradiis solis: sicut est villa multū calida.

¶ Unāquāqꝫ v̄o istarum stellarum adiuuat sol ⁊ luna cum eis associantur in figura.

¶ Et quēlibet hoꝝ planetaꝝ adiuuat sol ⁊ luna qñ participationem cū eis habuerit de figura.

¶ Accidit dubietas qñ fuerit sol dispositor nati vel luna in dicendo quō accipiemus significationē a sole vel luna in formis. ⁊ rñsio ad hoc est id qd añ multis vicib⁹ docuim⁹: qr sol ⁊ luna sūt dñi ⁊ ꝑncipes sup oēs stellas: ⁊ qñ signatio fuerit alicui⁹ eoꝝ p se signabit rē nālē gñis ville sine aliq̄ iclinatiōe ad aliqd caput distinctio que est in ei⁹ signatiōe in his est quā dicit ·Ptol. in h̄ dicto ꝙ vult dicere.

¶ Sol eteni adiuuat in figura ⁊ formositate ac in corporis pinguedine. luna v̄o generaliter iuuat in temperie ⁊ macie vel humiditate. Maxime aūt cū ab eo seperat particulariter etiā erit ei⁹ auxilium ſm proprietates

prietates illius quod ei inest ex lumine: quemadmodum in huius libri principio narrauimus.

¶ Sol siliꝛ adiuuat ⁊ dat pulchrā apparentiā ⁊ corporis spissitatē ⁊ luna gñalr adiuuat in oī tēpore: ⁊ macredine ac humiditate cōplonis humide: ⁊ hoc ꝓprie facit qñ separat̃ a sole: particulariter tñ erit adiuuatio sua ſm ꝓprietates lucis q̄ est in ea sicut narrauimus in pricipio hui⁹ libri.

¶ Manifestū ē ꝙ sol dat hn̄ apparere ad pulchritudinē ⁊ corporis spissitudinē siue sol sit per se significator siue participationē hēat in figura cu3 planeta dispositore: ⁊ ꝙ luna gñalr dat tēperantiā macredinē ⁊ cōplonē humidā: ⁊ hoc ꝓpe qñ separat̃ a sole ⁊ apparet lux ei⁹: ⁊ hoc facit ꝙ dat flegma salsum per augmētū sue lucis ⁊ dat flegma acetosum per diminutionē sui luminis particulariter tñ dat in suis statibus diuersis. Similr status diuersos ſm participationē quā habet in figura cū loco solis ⁊ cū angulis ⁊ talibus rebus quales in glosa p̄me partis docuimus.

¶ Stelle item gñaliter cū matutinales fuerint ⁊ apparuerint magna corpora facient: ⁊ cū in statiōe prima fuerint vigorem ac fortitudinē eis tribuēt cūcꝫ p̄hibiit ea cōtēperabūt: ⁊ cum in secūda statione se mouerint illa debiliora faciēt: cū autem occiderint eorum miseriam ⁊ impedimenta ac grauitates operabuntur.

¶ Gñalr etia3 qñ planete fuerint matutinales ⁊ apparentes faciūt corpa grādia: ⁊ qñ fuerint in prima statiōe faciūt ea fortia ⁊ calida: ⁊ qñ fuerint anteriores faciunt ea tēperata. Et qñ in statione secūda faciunt ea debiliora. Et qñ absconderint se ita ꝙ non apparent faciunt ea vilia: quoniam accidunt eis pestilētie ⁊ miserie.

¶ Quando planete sunt matutinales sunt fortiores: ⁊ maiores: ⁊ ob hoc faciūt corpora fortiora ⁊ magis completa: ⁊ semper in hoc crescunt donec applicant ad primam stationem: ⁊ tunc perficitur eorum virtus sine vis. Et propterea faciunt corpora rigida ⁊ fortia ⁊ durabilia ⁊ abinde vadit minuēdo vis ipsa donec sint in oppositione solis: ⁊ tūc faciunt corpora debiliora ⁊ semꝑ crescit debilitas donec fiūt vespertini quousqꝫ intrant sub radys solis: ⁊ tūc faciunt corpora dolentia: qꝛ cito eis accidunt miserie ⁊ pestilētie: ⁊ hoc intelligere te opꝫ in venere ac mercurio ⁊ h̄ modo ſm qđ demonstrauimus in glosa prime partis.

¶ Ipsa iterū eadē loca in qb⁹ fuerint nati formā ⁊ figurā eiusdēcꝫ cōplonē vt p̄diximus adiuuabunt.

¶ Adiuuāt silr loca ipsa in qbus morant̃: qꝛ corporis facturā ⁊ eius figura3 significant: ⁊ ipsi⁹ cōplexionem proprie sicut diximus.

¶ Uult dicere ꝙ figure locorū in qbus sūt planete dispositores ⁊ figure loci lune ⁊ ascendētis adiuuāt planetas silr in significatiōe facture corporis: ⁊ ꝑmutāt facturā corpis se figurā ⁊ cōplonē ipsius ſm nās eoꝝ si fuerint de natura ꝯtraria planetaꝝ dispositoꝝ vt antea demonstrauit.

¶ Ulr ēt q̄rta q̄ a puncto eqnoctiali vernali vsqꝫ ad solstitialē estiualē ꝓducit̃: natū boni coloris statusqꝫ ꝯueniētis: aptecꝫ carnositatis: oculoꝝ bonorum fore demrābit: ⁊ in ipso calor ⁊ humiditas preualebunt.

¶ Ulr ēt quātū est qđ est a vere vsqꝫ ad solstitiū estiuale facit natū boni coloris: boni status: bone magnitudinis: grossi corporis: bonoꝝ oculorum ⁊ vincit in eo caliditas ⁊ humiditas.

¶ Hoc est qꝛ istud quartum est temperatum ⁊ tendit magis ad caliditatem ⁊ humiditatem.

¶ Quarta vō q̄ a solstitiali estiuali vsqꝫ ad eqnoctialem autumnalē punctū distendit̃ tēperata3 ⁊ mediocrem corporis quātitatē ⁊ cōpetentē carnositatē: grādes oculos: spissos capillos atqꝫ crispos nato donabit: vincet in eo calor ⁊ siccitas.

¶ Et quartū solstitij estiuale vsqꝫ ad eqnoctiu3 autūnale: facit natū tēperatū ⁊ mediocrē in macritudine: spissi corporis: magnorum oculorū: ⁊ multorum ac crisporum capillorū: ⁊ vincit in eo caliditas ⁊ siccitas.

¶ Quoniā hoc quartū est calidū ⁊ siccū: ⁊ nā caliditas ⁊ siccitas faciunt in terra tēperata totū qđ dixit Ptolo.

¶ At quarta que a puncto eqnoctiali autumnali vsqꝫ ad solstitialē hyemalē ꝓtrahit̃: colorē mellinu3: atqꝫ maciē gracilēqꝫ vocē: spatulas amplas: capillos mediocres: aptos oculos: natu3 hic designabit: ⁊ in eo frigiditas ⁊ siccitas preualebunt.

¶ Et quartū qđ est ab eqnoctio autumnali vsqꝫ ad solstitiū hyemale: facit colore3 nati: sicut est color mellis: ⁊ facit eu3 macrū: vocis subtilis: amplaꝝ spatulaꝝ: mediocriū capilloꝝ: oculorū pulchrorū: ⁊ vincit in eo frigiditas ⁊ siccitas.

¶ Qm̄ quartū istud est frigidū ⁊ siccum fit talis post calorem: ⁊ conuenit propterea ꝙ significet amplas spatulas ⁊ magnitudinem membrorum superiorum.

¶ Quarta autem que a solstitiali hyemali vsqꝫ ad vernalē punctū equinoctialē collocat̃ nigrum colore3 ⁊ tēperatā corporis quātitatē: planos capillos ⁊ raros aptamqꝫ coadunationē nato dare nō dubitabimus: vincet in eo frigiditas ⁊ humiditas.

¶ Et q̄rtū qđ est a solstitio hyemali vsqꝫ ad eqnoctiū vernale facit natū nigri coloris ⁊ magnitudis tēperate: capilloꝝ extēsoꝝ ⁊ raroꝝ: bone cōpōnis: ⁊ vincit in eo friditas ⁊ humiditas.

¶ Quia 4ᵐ istud est frigidū ⁊ humidū ⁊ niger color puenit a magno calore sic physici ꝓbauerūt: ⁊ qñqꝫ venit ꝑ magnū frigus: ⁊ qꝛ hoc 4ᵐ est magne frigiditatis colore3 nigru3 significat 4ᵐ estiuale: sed pulchritudo solis ⁊ lune hoc disturbat. Et id qđ dicere voluit Ptolo. est ꝙ qđlibet hoꝝ q̄rtoꝝ adiuuat ꝑtā ꝯcordantē cū eo: ⁊ minuit ōpe illius qui nō cōcordat cū eo ſm res ptinentes ad ipsum: ⁊ ipse vult nobis demōstrare id qđ opatur qđlibet signorū per se: ita ꝙ hoc adiunget̃ cū eo toto qđ predixit.

¶ Particulr āt loca quoꝝ figura figuris hūanis assimilant̃ ex figuris. s. iter circulū signoꝝ ⁊ extra ꝯformatis apte ⁊ tēperate coadunationis corpa ꝯformabūt.

¶ Res aūt ꝑticularis est ita ꝙ loca quorum forme sūt similes formis hoīu3 de illis que sunt in zodiaco ⁊ extra zodiacu3 faciunt corpora bone compositionis temperata.

¶ Cōuenit ꝙ forme iudicent̃ que sūt extra zodiacū: qꝛ ille que hn̄t potētiā opandi sē que stāt supꝰ nū circulū cū ꝑlta dispositore de circulis quos prediximus: ⁊ has formas la3 demonstrauimus in glosa prime partis.

¶ Illa vero quorum figure nõ sunt versus tẽperiẽ corporis in hoc qd eorum figuris assimilant imitare probant et eorũ mẽbra suis mẽbris qualibus assimilari similitudine faciũt: ea nãqz ad magnitudinẽ vel puitatẽ: ad fortitudinẽ quoqz seu debilitatẽ ad ↄuenientem vel icõuenientẽ coadunationẽ faciunt fore procliuiora.

¶ Hec tñ q̃ nõ sũt de hac formis sed de alijs mutant tẽperãtiã corporũ fm q̃ ↄuenit formis suis: et faciunt mẽbra suis silia aliquãtulũ similitudinis iclinãdo eos ad maiorẽ magnitudinem vel minorẽ siue ad fortitudinẽ vel debilitatẽ ad bonã cõpositionẽ etiam vel ad malam.

¶ Res que conuenit forme humane est tẽperãtia fm qd demõstrauit Gal. in libro cõplexionũ: q2 qñ forme que sũt separate a formis hoium pticipationẽ habuerint cũ planetis dispositorib9 mutant ea corpa et trahũt ea ad nãm suã: ita q̃ ea faciũt silia sibi aliquãtulũ: et verba Ptolo. declarata sunt: et vult ea melius declarare per id qd dicet.

¶ Nã illa q̃ ad magnitudinẽ ea pducũt sũt vt leo virgo sagittari9: ad puitatẽ vt piscis cãcer et capricorn9.

¶ Ea que magis tendũt ad magnitudinem: sunt sicut leo virgo et sagittarius. Et que tendũt ad paruitatẽ sũt sicut pisces cancer et capricornus.

¶ Qm̃ figure leonis virginis et sagittarij sũt in celo magne significant magnitudinẽ. Similiter figure piscium cancri et capricorni: q2 sunt parue significant puitatem.

¶ Itẽ id qd ex ariete tauro leone versus eorũ initia et in altiori arte fuerit ad pinguedinẽ mẽbra faciet meliora pcliuiora. Qd aũt versus iferiora et eorũ extrema locat: ea maciei magis applicat. In istorũ vero ↄtrario id qd ex sagittario geminis et scorpiõe versus sua pricipia ponit ad maciẽ declinare facit: et illud qd istorũ extrema sibi vẽdicat fac ea ad pinguedinẽ pcliuiora.

¶ Simil'r ille q̃ sũt sicut aries et taurus et leo fm id qd est anterius eorũ faciũt mẽbra tẽdẽtia versus grossitudinẽ. Et id q̃d est posteri9 eorũ trahit mẽbra ad macredinẽ et debilitatez. Et ille q̃ sũt alteri9 manerici sicut est anterius sagittarij geminorũ et scorpionis tendũt ad macredinẽ et eorũ posterius trahit mẽbra ad grossitudinẽ.

¶ Hec est alia similitudo q2 figure que bestijs assimilant trahũt figuras hoium ad figuras bestiarũ: ita q̃ aries taurus et leo: q2 quoniã anteriora ipsorũ sũt maiora q̃3 posteriora faciũt rẽ talem in corpibus hoium: et per hanc glosaz intelligere poteris totũ qd vult dicere Ptolo.

¶ Itẽ virgo libra et sagittarius versus tẽperiez et bonam coadunationẽ corpi pducũt. Scorpius autẽ pisces et taurus illa remouẽt a temperie.

¶ Sil'r virgo et sagittari9 iclinãt corpa ad tẽperantiã et bonã cõpõnẽ: et scorpio piscis et taur9 iclinãt corpa ad distẽperantiã et malã cõpõnem.

¶ Illa que tẽperata faciũt: ea faciũt q2 sũt de figura hominum: et ille que multum elongate sunt a figuris hominum faciunt distemperantiam.

¶ Aliarũ itaqz figurarũ q̃litates et aliter obseruare.

¶ Cõuenit ẽt vt mẽtẽ apponam9 in alijs figuris.

¶ Uult dicere q̃ mentez apponere in figuris erit fm hãc rationem quam predixit Ptolo.

¶ Easqz adinuicẽ cõferre et pprietates in forma corporũ et eorũdem cõplexione et earũ oium rerũ cõmixtione coadunatas nobis inde ↄycere conuenit.

¶ Sz accipiem9 cõpationẽ in toto. s. vno cũ altero et itelligem9 ide pprietates q̃ iũgunt p cõplonez harũ rerũ in forma corpis et cõplonis ipsius.

¶ Hec est regula generalis pro omnibus ita q̃ quãdo inueniemus q̃ dispositor est vnus et q̃ oẽs alie res ↄcordãt cum eo iudicabim9 p dispositorẽ: et si res alia huic contraria fuerit minuemus tantũ quantũ istud de re illa ptinente ad ipsum. Et si inueniremus q̃ in dispositore dominetur plus vno planeta accipiemus illum qui fuerit maioris testimonij et omnes res alias ↄuenientes et minuemus et addemus fm hec. Et cuz hec sciem9 figuram corporis et eius cõplexionem et formam.

¶ In impedimẽtis et infirmitatibus accidẽtibus corpori nati. Cap. 12m.

Dixit Haly.

Postq̃3 nos docuit in caplo precedenti regulas per quas possumus scire figuram corporis et formam ac cõplexionẽ ipsius: vult nobis in hoc cap. demonstrare per ordinationẽ rectã regulas q̃bus scire possumus pestilentias et infirmitates corpori contingentes.

Quoniã enarratio ipedimẽtorũ et infirmitatũ accidentiũ corpi pmissa subsequit. hanc iuestigãdo spẽm psequit: q̃ est vt subiũgitur. Cũ in isto loco hoc iterũ gñal'r scire cupim9 duos angulos hemisperij q̃ sũt ascẽdẽs et occñs: pprie aũt ipm eundẽ occidẽtẽ. Illud etiã qd aũ ipz est qd id eẽ manifestũ ẽ: cui9 nullã cũ ascendentis angulo colligationẽ fore dicim9: duas q̃3 stellas ifortunas: et q̃lis sit earũ q̃litas respcũ horũ locorũ nos obseruare ↄuenit. nã cũ vtreqz vel earũ altera respectu graduũ ad loca pdicta ascẽdẽtiũ in ipso eodẽ loco vel in ei9 q̃rto seu opposito aspectu fuerint: ifirmitates et ipedimẽta in ipo nati corpe ↄtigẽtia euenire nõ dubitabim9. Maxie aũt cũ alterũ vl' vtrũqz luminare fuerit in angulis eo mõ quo pdixim9 vti in eodẽ fcdo vl' duob9 adiuicẽ oppositis sit vtrũqz. tũc etenĩz nõ solũ ↄfortat ifortunarũ alterũ cũ ad eos ascẽderit post lumiaria et in angulo fuerit ifortuna: ad aliqd ex pdictis ifirmitatib9 faciendũ: vt ifirmitates quas hemisperij loca significãt: et loca signorũ natureqz stellarum infortunantiũ et infortunarũ: stelle quoqz que eis associantur in figura: verumetiã super hoc iterũ confortatur cum ascenderit ante luminaria.

¶ Et postq̃3 iudiciũ pestilẽtiarũ et infirmitatũ q̃ accidũt corpi seq̃ dz id qd pdixim9: nũc volum9 loq̃ et pgrere i hac nr̃a rõne quã narrabim9. Dicim9. n. i h loco ↄuenire qñ scire voluerim9 hãc rẽ gñal'r vt aspiciam9 ad duos angulos orizontis: qui sũt ascendẽs et occidẽs: et ad ipsum minet occidens: et ad domũ occidens predentẽ: et est illa q̃ nõ hz alligationez aliquã cũ ascẽdẽte: et q̃ aspiciamus ad duos planetas ifortunas: et cuiusmodi statũ hñt in cõparatõe horũ locorũ: q2 si fuerint hec duo loca pdicta i gradib9 i q̃b9 ambo loca vel luminaria eleuant: vel aliq̃ eorũ ita q̃ ipsemet

ipſemet ſit in loco aut in q̄rta vel oppōne ſuper vnū diametrū: ꝯuenit nobis credere ꝙ natū attingēt peſtilētie ⁊ īfirmitates in corpe ſuo maxime vt ambo luminaria aut aliq̄d hoꝝ fuerit ī angulis manerie quā dixim⁹: ſiue ſint ambo ī vno angulo ſiue in duob⁹ oppoſitis angulis: ⁊ tunc nō ſolūmō dant vim plus infortunis q̄n ad eos aſcēderit poſt luminaria īfortuna exiſtē in angulo faciēte peſtilētias ⁊ īfirmitates q̄s loca ſignificāt orizōtis: ⁊ loca ſignoꝝ ⁊ nature planetarū infortunantiū: ⁊ ſtelle que hn̄t pticipationē cū ipſis: verum etiā dabunt eis vim faciendi hoc idem ſi fuerit aſcēdens ante duo luminaria.

¶ Si mētē appoſueris ī his verbis: ⁊ adiūxeris v̄bis capituli eoꝝ q cibū nō recipiūt itelliges ea bn̄. Et id q̄d in hoc caplo nos docuit Pto. eſt regula gn̄alis qua ſcire poſſum⁹ peſtilētias ⁊ īfirmitates in nati corpe ꝯtingētes. hec aūt regula docet nos vt aſpicias ad aſcēn̄s ⁊ ſeptimā domū ⁊ ſextā: q2 nō h3 cū aſcēdēte aſpectū: ⁊ ad planetas in his locis exūtes ⁊ ad planetas oſpiciētes ipſa loca. Et ſi ea īfortunata inueneris: ab īfortunis vel duo loca ſolūmō īfortunata ⁊ ꝓprie ſeptimā domū ⁊ ſextā ſciemus p certo ꝙ nato occidēt īfirmitates ⁊ peſtilētie in corpe. Et ſi vnū hoꝝ īfortunatū inuenerimus oſpiciem⁹ ad duo luminaria ſi fuerit infortuna in angulis vel aliq̄d eoꝝ ſciemus per hoc ꝙ occidet nato peſtilētia in corpe: nec oſpiciet in his quinqꝫ locis q̄ ſūt aſcendēs ſeptima ⁊ ſexta ⁊ locus ſolis ⁊ lune ſi aliq̄s eoꝝ ſepaꝛ̄ ab īfortuno vel vadit ad eā: q2 tātū eſt vnū quātū aliud: eſt tn̄ maioris nocumēti ille qui vadit q̄ ille qui ſeparaꝛ̄ ab īfortuno ſicut dixim⁹ in cap. eoꝝ qui cibū nō recipiūt. Et ad id q̄d debem⁹ mētē apponere in hoc loco eſt vt ſint vires planetarū cōmixte vna. ſ. cū altera. Et ꝯuenit te ſcire ꝙ peſtilētie ⁊ īfirmitates accidētes ī corpe noti cā reꝝ ꝑdictaꝝ erūt ſm̄ ꝙ ſignū ſignificat aſcēdēns: ⁊ ſignū ſeptimū: q2 h̄ ſunt ſup orizontē: ⁊ ſm̄ q̄d ſignificāt ſigna in q̄bus ſtant ſignificatores ⁊ nāe planetaꝝ īfortunatoꝝ: ⁊ loca īfortunata ⁊ planete pticipationē habentes de figura cū eis: q̄d totum docet ab hinc in antea Ptol.

¶ Eo ꝙ vniuſcuiuſqꝫ ſigni partes circūdātes ptē recipientē lumen ex hemiſperij ptibus: dico partē ipſ dunē la ſuſcipientē eā corporis partē in qua futurum cōtinget ſignificant: deſignāt etiā vtrū id q̄d eueniet impedimentū ſit vel infirmitas aut vtrunqꝫ. Nature quoqꝫ ſtellarū ipedimenta ⁊ caſus ſpecificant.

¶ Ita ꝙ gradus cuiuſlꝫ ſignoꝝ qui cōprehēdūt gradū recipientē nocumētū graduū orizōtis ſignificant locū corporis in quo accn̄s illud ꝯtinget vel ſi illud q̄d accidet in mēbro ipſo erit peſtilentia vel infirmitas aut vtrunqꝫ. Nature tn̄ planetarū faciunt maneries cauſarū ſuarum.

¶ Vult dīc ꝙ gradus q recipit nocu^m^o plūs īfortunis ſiue ſit de gradib⁹ aſcēdēns ſiue de gradib⁹ 7^e ſignāt mēbrū ī quo occidet peſtilētia vel īfirmitas vel vtrūqꝫ: q2 ſi erit ipſe gradus in termīo alicui⁹ planete: ⁊ ꝓpea ꝯuenit vt oīſ ponaꝛ̄ mēbrū q̄d eſt illius pte: tn̄ nature planetaꝝ q̄ faciunt maneries peſtilētiaꝝ ⁊ īfirmitatū ſilr faciūt cauſas harū manerierum. Et poſtq̄ ita eſt q̄n ſciuerimus mēbra ꝓpria planetaꝝ ſciemus totū ꝙ congruit huic caplo.

¶ Eo ꝙ ſaturnus habet ex dignioribus ptibus hoīs auditum dextrū ſplenē veſica ⁊ flegma.

¶ Quia ſaturnus h3 de mēbris pricipalib⁹ hoīs auditū dextrū ⁊ bazū. i. ſplenē veſicā ⁊ flegma.

¶ Saturnus h3 auditū dextrū q2 eſt de hai3 ſolis in multis ſicut q̄d habēt participationē in diſpōne patris ⁊ hab3 bazū. i. ſplenem ꝓp meliam que eſt de natura eius ⁊ veſicam: q2 h3 participationē cū cānalibus ſupfluitatū. ⁊ flegma: q2 q̄nqꝫ facit magnū frig⁹ ⁊ q̄nqꝫ magnā hūiditatē.

¶ Iuppiter v̄o tactum pulmonem coſtas cartilagines ac ſperma.

¶ Et iuppiter habet tactum ⁊ pulmonem ⁊ coſtas pulſus ⁊ ſperma.

¶ Habet hec q2 eſt calidus ⁊ humidus ⁊ tēperatus verſus humiditatē in alio ⁊ he res illis cōueniūt: q2 tactus ꝯuenit tēperantie: ⁊ pulmo coſtatus pulſus cōueniūt calori ⁊ vite que eſt ꝓpter tēperantiā ⁊ ſpmē ꝓpter illud idem

¶ Mars āt ſiniſtrū auditū: rēgnōes venas ⁊ teſticulos.

¶ Et mars habet auditum ſiniſtrum: renes venas: ⁊ membra virilia.

¶ Hoc eſt q2 mars multotiēs participationem habet cum luna: ⁊ ꝓpterea pticipationē habet in diſpōne auditus ſiniſtri: ⁊ ꝓpter vilitates locoꝝ p que tranſeunt ſupfluitates ad hec membra: ſunt eius renes vene ⁊ virilia membra.

¶ Sol viſum: cor: ⁊ cerebrum: neruos: ⁊ omnia dextre partis membra.

¶ Sol habet viſum: cerebrū: cor: neruos: ⁊ omnia membra lateris dextri.

¶ Qm̄ ſol nobilior eſt oībus alijs ſtellis: docet eū habere nobiliora membra que ſunt in homine: ⁊ in latere dextro: latus dextrū eſt nobilius q̄ ſiniſtrū. Silr q2 ſol h3 pticipatione cū alijs pl̄tis ī termis medietatī maioris firmamēti.

¶ Venus odoratum: epar: carnem.

¶ Venus habet odorem: epar: ⁊ carnem.

¶ Iom ſcis q2 venus eſt ſm̄ iouem ⁊ ſeparata ab eo inquātū eſt femina: ⁊ quod ipſa dat eſt pulchritudo: ⁊ ꝓpterea conuenit vt habeat iſta membra.

¶ Mercurius locutionē: deliberationem: memoriā: linguam: fel: atqꝫ nares.

¶ Mercurius v̄o h3 rōnē loquelā: cogitationē: linguā: fel: ⁊ fundamētū a parte inferiori.

¶ Iam ſcis q2 mercurius per ſe tendit ad ſiccitatē: ⁊ eſt cōuertibilis nature cū quouis planeta miſceaꝛ̄: ⁊ ſcis ꝙ ſemper vadit circa ſolē q eſt ꝓnceps maior. vn̄ cōuenit vt habeat loquelā: rōnē: cogitationē: ⁊ linguam: q2 ſemp eſt circa ſolem ⁊ tendit ad nām cuiuſlibet planetarū: ⁊ h3 fel ⁊ fundamentū ꝓpter cōmixtionem quā h3 cū infortunis.

¶ Luna guſtū: ⁊ deglutiū: ſtomachū: vētrē: mulierū pudēda: ⁊ oīa ſiniſtre partis membra.

¶ Et luna h3 guſtū ⁊ guttur: ⁊ ſtōchū ⁊ vētrē: ac matricē mulierū ⁊ oīa mēbra lateris ſiniſtri.

¶ Qm̄ ſol h3 mēbra q̄ magis hn̄t dn̄ium in directiōe vite: ꝯuenit vt luna hēat mēbra q̄ ſequūꝛ̄ illa ꝓncipalia ⁊ ſuuīt eis: ⁊ ꝓpeo vēter ⁊ ſtōch⁹ ⁊ matrix ⁊ guttur ſūt de dn̄io lune. Silr h3 luna pticipationē cū pl̄tis in diſpōne mēbroꝝ q̄ ſunt in medietate minori firmamēti ⁊ nos demōſtrauimus verba Ptol. in rebus iſtis: vt a te ſumas ſemp exemplum: ⁊ vt des cuilibet planete q̄d ſibi conuenit.

¶ Impedimēta v̄o gn̄alr ꝯtingēt ī maiori pte: cū īfortunatrices ſtelle q̄ ſūt eoꝝ occaſio fuerint oriētales. Infirmitates āt eueniēt cū eedē ſtelle fuerit occidēta

lea: eo q̄ iter vtrūq̄ istoꝝ duoꝝ est sepatio. nā īpedimēta nō nisi semel ꝯtingēt: nec multū durab..t. Infirmitates vō vel sp̄ durabūt aut reciprocādo ꝯtingēt.

¶ Accidēs pestilentiaꝝ generalr erit: qū planete fortune eas facientes fuerint oriētales: accidēs vō infirmitatū erit: qū hi planete fuerint occidētales. est. n. inter vtrunq̄ hoꝝ dr̄ia: q2 pestilētia accidit vna vice: ꝛ nō durat dolor ipsius. infirmitas aūt semꝑ durat ꝛ h3 accessiones q̄nq̄.

¶ Planete ifortune faciētes rez talē: qū fortes fuerint dāt pestilētias: ꝛ qū debiles infirmitates: ꝛ hoc est qd̄ vult dicere. Ptolo. eni dedit vnū exemplū fortib⁹: vt in alijs fortibus sumas exemplū: ꝛ hoc exemplū est: q2 planete orientales sūt fortiores: ꝛ occidētales debiliores. Et est dr̄ia inter pestilēnā ꝛ infirmitatez: ꝛ ꝓpter hoc dixit q̄ pestilētia accidit vna vice: ꝛ gescit dolor ei⁹ ꝛ ipsa remanet; nec remouet̄ sicut cecitas. surditas: ꝑditio vni⁹ lateris: infirmitas vō que accidit durat dolor q̄usq̄ liberet̄ vel ꝑ accessiones: sicut est podagra: ꝛ hic ꝑficiunt̄ eius vba in hac regula gn̄ali: ab hinc vō in antea in ꝑticularibus vult loquī.

¶ In reb⁹ vō ꝑ q̄s accn̄tia ꝑticularia deꝑhēdunt̄ cuz ipse ꝓprie experimētate sūt ꝛ obseruate figure: ꝛ q̄litates inuente sūt ifirmitates ꝛ īpedimēta sign̄antes qd̄ deꝑhēsuz est ex accidētibus q̄ sequunt̄ ꝛ accidūt in ꝑte maiori ſm ꝯsiles pōnes stellaꝝ in q̄litatibus.

¶ Et res cū qb⁹ scire possum⁹ accn̄a ꝑticularia qū bene rectificate fuerint inueniēdo figuras ꝛ status sign̄antes pestilētias ꝛ īfirmitatē sunt scire hec per accn̄tia que sequunt̄ ꝛ attingūt in maiori ꝑte ſm sitū planetarū q̄ sūt similes in statu.

¶ Postq̄ nobis demōstrauit res qb⁹ scire possum⁹ gn̄alr pestilētias ꝛ ifirmitates q̄ accidūt nato: vult oñdere q̄uō cognoscem⁹ q̄lit3 ꝑticulariū: ꝛ dixit sic. Qū h̄ ingsiui ꝛ scire volui: aspexi ꝛ rectificaui has res ꝓprie: ꝛ inueni q̄ accidit cuilibet eoꝝ ꝑ ꝓprlā figurā ei⁹ ꝛ ipse distinguet in antea.

¶ Erit eni in altero oculoꝝ visus amissio: cū luna sola fuerit in p̄dictis angulis: fueritq̄ in ipsa hora ꝯiūctio vel p̄uentio: vel cū fuerit in alia figura cū sole ꝛ habuerit alictisal: cū aliqua stellarū alaceba que nubibus assimilantur: ꝛ sunt in signorum circulo: velut stella nubilosa que est in cancro ꝛ athoraie que est in tauro: ꝛ cacumē sagitte sagittarij: cauda quoq̄ scorpionis: ꝛ id quod est circa aldbafera ex partibus leonis: necnon calbez aquarij.

¶ Ita q̄ amissio visus accidit vni oculo qū luna fuerit solūmō in antedictis angulis: ꝛ acciderit illa hora q̄ sit ꝯiunctio vel oppō. Silr̄ qū fuerit in altera figura de figuris quas h3 cū sole: ꝛ applicuerit alicui stellarū nebulosarū q̄ sunt in zodiaco: sicut est stella nebulosa q̄ est in cancro: ꝛ pleiades in tauro: ꝛ alia q̄ est in sagittario: ꝛ caput caude scorpionis: ꝛ ille que sūt in circuitu crinis leonis: ꝛ altalisin aquarij.

¶ Hec est figura ꝓpria que facit cecitatē vel ifirmitatē in vno oculo solūmō: ꝛ hec est figura vt sit luna in ascēdente vel occn̄te ifortunata: ꝛ q̄ sit sol cū ea vel ei⁹ oppōne. Nā hec cōstellatio facit infirmitatē in vno oculo vel cecitatez in eo. Silr̄ si luna applicuerit soli exn̄ti in aliquo angulorū qui sūt ascendēs ꝛ occidēs ifortunata: existēte aliq̄ stella nebulosa cū ea sup vno circulo de circulis q̄ assimilant̄ orizonti: quos ante narrauimus in cap. vite. talis cōstellatio facit cecitatē in vno oculo vel infirmitatem in eo.

¶ Cumq̄ luna fuerit in aliquo anguloꝝ occidentalis fueritq̄ mars solus orientalis: vel mars ꝛ saturnus oriētales exn̄tes ad eā a lōge: vel si sol fuerit in angulorū aliquo ꝛ ante eū he due stelle ascenderint: vel si duobus luminarib⁹ associent̄ in figura ꝛ vtrunq̄ luminarie in vno eodēq̄ signo vel in oppositis ꝛ respectu solis matutinales extiterint: lunēq̄ respectu vespertinales: in vtroq̄ oculo futura contingent.

¶ Et qū luna fuerit in aliquo angulo occn̄tali ꝛ mars oriētalis: vel mars ꝛ saturn⁹ oriētales: ꝛ occidāt cū ea postea: ꝛ qū sol fuerit ī aliq̄ angulo ꝛ hi duo p̄te fuerit ascēdētes an̄q̄ ipse: ꝛ cū hoc acciderit q̄ hēant ꝑticipationē de figura cū duob⁹ luminarib⁹ in vno signo vel opposita sup diametrū ꝛ fuerit matutinales in illa ꝑticipatiōe quā hn̄t cū luna erit accidēs in duobus oculis.

¶ Hec est alia regula oculos cōprehendēs ambos: poterimus eni scire id qd̄ accidet ambob⁹ oculis ꝑ tres figuras: quaꝝ p̄ma est vt sit luna in aliquo angulo ifortunata cum marte: vel cū marte ꝛ saturno: ꝛ ipsis exn̄tibus orientalib⁹ ꝛ luna vadat vt applicet eis. Secūda est q̄ sol sit ifortunatus in aliquo angulo ab his duobus planetis vt vadat applicādo eis. Tertia ē q̄ luna ꝛ sol ambo sint ꝯiūcti vel oppositi ꝛ ābo ifortunati a saturno ꝛ marte: ꝛ q̄ dans ifortuniuz soli sit matutinalis ꝛ lunā ifortunās sit vespertinalis. Nā quelibet haꝝ triū figurarū dat accidēs ambobus oculis. ita q̄ si fuerit pestilētia eueniet̄: ꝛ si infirmitas: accidet eis scabies vel vulnus aut tela venaꝝ ꝛ his similia.

¶ Per martē igitur id qd̄ ex amissione visus p̄diximus eueniet aliquo ictu vel ferro aut cōbustiōe. Et si mercurio fuerit associatus in figura ꝯtinget hoc ex luctamine vel ludo: siue ꝑ hoc q̄ ei ab iniqs fiet. Saturn⁹ aūt faciet hoc ex oculoꝝ albugine vel frigiditate aut iaculatione: ꝛ ex his similibus.

¶ Per martē eni ꝓuenit visus amissio ex ꝑcussione aut ferro vel igne: ꝛ si mercuri⁹ cū eo ꝑticipationē habuerit in figura erit accn̄s sutuꝝ cā luctādi vel ludēdi vel equū currēdi vel ꝑꝑ hui⁹ exercitia q̄ faciūt. Et accidit ꝑꝑ saturnū descensio aquarū capitis ad oculos vel ꝑꝑ magnū frigus siue ꝑ aquā cardinē cadentē ibi: ꝛ his silia.

¶ Postq̄ sciuerim⁹ id qd̄ accidet in aliq̄ oculoꝝ vel in ambob⁹ de ifirmitatib⁹ ꝛ alijs: ꝛ scire voluerim⁹ hui⁹ rei cā3 aspiciem⁹ si mars est ille q̄ h̄ facit: ꝛ si ipse fuerit erit illd̄ ꝑꝑ ictū aut vuln⁹ vel ferrū siue cōbustionē. Et si testificabit̄ et mercuri⁹ erit illd̄ cā luctādi ꝛ solacīādi aut ex ꝑcussione alicui⁹ hois mali. Et si saturn⁹ fuerit ille q̄ h̄ fecerit erit h̄ ꝑꝑ descēsuz aq̄rū ad oculos siue ꝑꝑ magnuz frigus vel hūiditatē aut ꝑꝑ vulnera q̄ fient sup pupillā oculi ꝛ faciūt oclos cardies nebulosos. Et o3 vt itelligas dcm̄ ei⁹ qui dixit ꝛ his silia. si due ifortune fuerit ꝑticipes in sign̄atione cōponet̄ ex duab⁹ his naturis id qd̄ est in simplicibus. Et si luna sola significatrix fuerit aspicies signū ꝛ terminū in quo fuerit: ꝛ inde scies cōplōnē ips⁹: ꝛ dices accidens erit tale ꝛ talē: ſm q̄ ꝯuenit illi cōplōni, vbi gr̄a. si mars

fuerit

fuerit i signo caloris erit pp ignē: τ si fuerit i terreis saturni erit ꝓpter ferrū: τ hoc mō accipies exēm in oib⁹ alys reb⁹: qz id qđ dixit Ptol. erit regula de qbus exēplū accipies. τ opz te scire in hoc loco ifirmitates oculoꝝ a pꝛīcis: τ occa sionē cuiusqz eaꝝ: τ iudicabis qualibz fm qp ad eā ptinet: τ opz te habere in memoria tua id qđ dixim⁹ in cap. eoꝝ q nō recipiūt cibū. Et si qp si nocumētū istud fuerit val de magnū: erit accn̄s circa natiuitatē: τ si magnū nō fuerit ꝓlōgabit. silr si aliq̄ fortuna testificabit ei: τ si scies ips i quo accidet p regulas q̄s sciuisti tpa qb⁹ accidēt picula: τ hoc iā dictū est: silr hoc scies p reuolutiones annorum.

¶ Itē cū ven⁹ in aliq̄ p̄dictoꝝ anguloꝝ τ ꝓpe i occn̄tali fuerit τ extiterit cū saturno: vl' ei i figura associata fuerit suaqz loca cōmutauerit: τ fuerit mars eleuatus sup eā. vel in ei⁹ oppōne: ꝯtinget ex hoc hoib⁹ nō hre filios: mulieribus aborsum τ ptus intēpestiui.

¶ Silr si ven⁹ fuerit in aliquo anguloꝝ p̄dictorū τ ꝓpie i occn̄te iūcta saturno: vl' aspiciat eū pmutādo loca: τ mars alt⁹ fuerit sup ipsos ambos vel in eoꝝ oppōne sup diametrū accidet ꝓpterea viris qp nō facient filios τ accidet mulieribus qp morient earū filij: vel parient ante tpa.

¶ De sūt regule alie q̄ accepte sut per figuras veneris. Primā est vt sit ven⁹ in ascēdēte vel occn̄te: qđ est forti⁹ eo: τ sit cū saturno iūcta: vl' ipz aspiciat. Altera ē vt sit saturn⁹ i loco hoꝝ duoꝝ locoꝝ anguloꝝ venere sibi iūcta: vel ipm aspiciēte: τ si in his duab⁹ reb⁹ mās aspexerit venerē: vel sit in ei⁹ oppo^{ne} accidet viris qp erūt manerti. nec faciēt filios: τ mulierib⁹ qp morient filij: vel parient ante ips.

¶ Oñqz etiā pueroꝝ detruncatiōes inde cōtingent: τ ꝓpie in cancro ac virgine τ in capricorno: τ cum luna ab oriente habuerit alictisal cum marte.

¶ Accidet silr eis qp abscindent creature in matricib⁹ suis: τ h̄ euenit ꝓpie in cancro: virgīe τ capricorno: luna marti applicante a pte oriētis.

¶ Vult dīe qp qn̄ ven⁹ fuerit in h̄ statu quē dixit: τ accidit ipo mō i cācro: aut vgie: aut capcorno: luna applicāte marti ex pte oriēti: accidet mlierib⁹ dismēbratio creaturarū.

¶ Qz si hoc iterum modo: mercurio τ saturno venus associetur: eleueturqz super eam mars vel sit in eius oppositione per diametruz: natus erit absqz testiculis: aut hermaphroditus vel clausus.

¶ Silr si ven⁹ habūerit ꝑticipationē cū mercurio exn̄te ipsa in hoc statu cū saturno: τ mars altus fuerit super eam vel in eius oppositione super diametrū: natus erit castratus vel feminin⁹ aut neuter vel clausus de fundamēto toto.

¶ Vult dicere qp qn̄ venus fuerit cū saturno vel in maneriē quā narrauit τ mars altus fuerit super eā: τ ipsa participationē habuerit cū mercurio existente in hoc statu: natus erit castratus aut neuter vel clausus.

¶ Et cū hoc ita fuerit: τ sol iterū in figura fuerit associatus τ masculina fuerint luminaria τ ven⁹: τ luna occn̄talis īfortune qz in gradib⁹ sequētibus: si natus fuerit masculus ementulabitur vel in suis ipedimenta testiculis accidēt. Maxime āt cū hoc in leone ariete siue in scorpione aut capricorno seu aquario fuerit. Si femina vo fuerit erit sterilis τ forsaz istoꝝ aliquis oculorum ipedimenta non effugiet.

¶ Et qn̄ hec res sic fuerit τ sol ꝑticipationē habuerit in figura τ ambo luminaria τ ven⁹ fuerit masculia τ luna occn̄talis τ īfortune i gradibus q secunt: nat⁹ erit sine mēbris virilib⁹: vel si ea hūerit pestilētia sibi accidet in eisdē: τ maxīe si hoc fuerit in ariete vel leone siue scorpiōe aut capricorno aut aq̄rio: τ femine nō pariēt τ erūt manerte τ accidet pestilētia i his aliqn̄ in visu.

¶ Vult dīe qp qn̄ ven⁹ fuerit i statu p̄dcō cū saturno τ marte τ aspexerit solē τ ipa τ ambo luminaria fuerit masculia τ luna occn̄talis τ ven⁹ i h̄ statu applicet ifortunis erit masculus sine mēbris virilib⁹: vel si ea hūerit accidet pestilētia in eisdē ita qp nō poterit dare spma: τ si fuerit mulier nō pariet τ erit manerta. τ iste qui talē natiuitatē hz aliqn̄ aurisus pestilētis nō euadit τ maxime si venus in tali statu fuerit in ariete leone scorpione capricorno vel aquario.

¶ Nati qdē quoꝝ lingue tenent in loq̄ndo τ q balbutiētes existūt sūt hi qb⁹ saturn⁹ τ mercuri⁹ in p̄dictis angulis cū sole fuerit: maxīe qdē cū mercuri⁹ occn̄talis extiterit: τ vtriqz lune in figura associate fuerit. Mars aūt si cū his duob⁹ stellis fuerit ex q̄ lune associet suaꝝ linguaꝝ tenacitatē i pte maiori denotabit.

¶ Et nati quoꝝ ligue ꝯtinent vel q v̄ba eoꝝ nō bn̄ formāt sūt illi q hn̄t in eoꝝ natiuitatib⁹ saturnū τ mercuriū cū sole in angulis p̄dictis: τ maxīe si mercuri⁹ fuerit occn̄talis aut ambo fuerit in ꝑticipatiōe vel in figura cū luna. τ si accidit mars cū istis duab⁹ ptis dissoluit lingue detentionē pro maiori pte a tpe quo lune obuiauerit.

¶ Cōstellatio faciēs ligue detētiōez ē qn̄ saturn⁹ τ mercuri⁹ fuerit vincti cū sole exn̄te i ascēdēte vel i occn̄te τ luna aspiciēte ipsos ambos. τ si sic nō fuerit sz fuerit solus mercuri⁹ cū sole hn̄do aspectū ad saturnū vel luna applicante saturno talis ꝯstellatio silr ligue detētionē fac. Et si mars aspexerit lunā τ hos pl'tas dissoluet aliquātulū detētionē ligue τ faciet accen̄dor: τ tps i q̄ dstinet ligue detētio erit fm gradus q sūt iter marte τ lunā vel iter ipm τ iter istos alios pl'tas. τ h̄ est regula in his reb⁹ p quā scire poterim⁹ qcqd accidet ligue siue ab hora natiuitatis siue alio tēpore vite aspiciēdo in hac re fz aspectū ei⁹ cū fortunis τ ifortunis τ ad loca planetaꝝ p reuolutiōes ānoꝝ τ huiū silia.

¶ Itē cū ad ifortunatrices stellas in angulis ifortunatis fuerint lumiaria vel cū in opposito luminariū infortunatrices fuerit. ꝓpie autē cū luna fuerint in altero duoꝝ nodoꝝ vel in casmon: aut in signis ifirmātib⁹: vt aries: taur⁹: cācer: scorpi⁹: τ capricorn⁹: ꝯtingēt corpi gibbositatis impedimēta vel alicui⁹ mēbri destructiōes vt claudicatio: desiccatio aut desiūctio. Qz si fuerit cū luminarib⁹ ifortunatrices ab ipsa hoꝝ ptus: hec eadē ipedimēta ꝯtingēt. Si āt i celi medio fuerit: τ sup lumiaria eleuent fueritqz loca earū i lōgitudie cū eis: aduenient hec ipedimēta p accn̄tia maxima plena timoris: vt p̄cipitatio: vl' casus i man⁹ latronū: seu p q̄drupedia. τ si mars eleuatus extiterit τ dn̄et: ex cōbustiōe ignis vel ex plagis maxīs: siue qz i latronū man⁹ icidet: hec ꝯtingēt ipedimēta. At si saturnus eleuet τ dn̄et: hec eadē accidēt ipedimēta ex precipitatione: vel submersione: aut ex paralysi.

¶ Silr ſi ambo lũinaria applicuerit in fortunis
in angulis exñtib⁹ vel ī oppõne lũinariũ ſup dia
metrũ: ꝛ maxīe ſi fuerit luna in aliquo nodoꝝ:
aut ī coꝛímõ vl' ī ſignis ī cecados: q̄ ſt aries: tau
rus: cãcer: ſcoꝛpio: accidet ī coꝛpe nati peſtilẽtia:
gibboſitas aut coꝛedar: vl' ablatõis cruriũ. Et ſi
ī fortune fuerit cũ lũinarib⁹ erũt peſtilẽtie ab bo
ra ipi⁹ natiuitad. Et ſi fuerit ī medio celi: vl' alte
ſup lumĩaria: ꝛ eis applicuerit in lõgitudie: ac-
cidẽt he peſtilẽtie ꝑ magnis accñtib⁹ ꝛ piculo-
ſis: ſicut q̄ cadit ab alto: ꝛ q̄ cadit in man⁹ latro-
nũ aut aliq̄rũ feraꝝ. Et ſi mars fuerit ille q̄ dñā
tur: accidẽt he peſtilẽtie ꝑ igne cõburẽte: vel ꝑ
magnis caloꝛib⁹ ꝛ malis: aut q꞉ cadet ī man⁹ ini
micoꝝ. Et ſi dñabit ſaturnus erunt he peſtilen
tie ꝑ caſu ab alto vel ꝑꝑ nationez in aqua vel in
tegumento de mẽbꝛo faldruba: coꝛedar: vel fi-
gura ſignificans paralyſim aut contracturam.

¶ Cũ īſint due ī fortune in angulis: ꝛ ambo luminaria va-
dãt ad ꝯiunctionẽ vel oppõnẽ: aut ad q̄draturaz earũ: ꝛ
eciderit cũ h̄ ꝙ ſit luna cũ capite draconis: vel cauda: aut
in coꝛíman: ꝛ h̄ eſt loco vbi ſit caput draconis alicui⁹ pla-
netaꝝ: ꝛ ꝙ ſint ſigna ī cecados: ſicut aries taurus cancer:
ſcoꝛpio ꝛ capricoꝛn⁹: talis ſignĩtio q̄lis iſta: ſignãt vnã iſta-
rũ peſtilẽtiaꝝ vel plures vna ſm̃ loca in q̄bus moꝛant hi
planete ſi fuerint ſigna duoꝝ coꝛpoꝝ vel vni⁹. ꝛ ſi aſpexe-
rit ipſ ſortune: plõgabit tp̄s ipſi⁹ peſtilẽtie: ꝛ ſi nõ aſpexe-
rint erit peſtilẽtia ab hoꝛa natiuitatĩ. Et ego ineni ꝛ certifi
caui in vna natiuitate in q̄ luna erat iuncta cũ marte in ca-
pite draconis: ꝛ erãt in ptitione 12ᵉ dom⁹: ꝛ ambo in 4° ſo-
lis ꝛ iouis: q̄ erãt ambo in ptitiõe 12ᵉ dom⁹: ꝛ accidit ꝑꝑ h̄
gibboſitas: ꝛ elõgata fuit peſtilẽtia ipa. 12. menſib⁹: ſic eſt
curſus minaꝛ iouis: q꞉ erat ſub radijs ſolis. Et poſtq̄ ita ē
id q̄ð nobis mõſtrauit Ptol. hic nõ eſt aliõ niſi regule ge-
rales in his reb⁹: vt inde ſumam⁹ exẽᵐ in alijs reb⁹. Et id
q̄ð dixit ſi fuerint in medio celi: vel alte ſup luminaria eiſ
applicãtes in lõgitudine. vult dicere ꝙ ſi due īfoꝛtune fue
rint in medio celi: ꝛ luminaria ambo cadentia a medio ce
li in oppõne infoꝛtunaꝝ ambarũ vel in earuz 4° gradu p
gradũ tal' ſtat⁹ q̄lis iſte: ſignãt ꝙ peſtilẽtie q̄ accidẽt: erũt
ꝑꝑ foꝛtia accñtia ꝛ picula magna: ſic ē eſt cadẽ ab alto loco:
ſiue ī man⁹ inimicoꝝ vl' latronũ: aut ꝑ feris aliq̄b⁹: vt ſũt
lupi leones ꝛ vrſi: aut ꝑ eq̄ ꝑcuſſiõe: vel his ſil'ia. ſic ē moꝛ
ſus colubri aut vipere. Et tu ſcire potes ꝙ vnãq̄uãq꞉ iſta-
rũ reꝝ iã narrauit Pto. q̄ñ mẽtẽ appoſuerit in figuris ſtel
larũ fixarũ q̄ ſtãt cũ pltis Et id q̄ð dl. ꝙ ſi fuerit mars ille
q̄ dñat erit peſtilẽtis ꝑ ignẽ nõ indiget gloſa. Et ſilr id q̄ð
dixit de ſaturno. Id tñ ꝙ eſt tibi nece eſt cognoſcere loca
luminariũ ꝛ īfoꝛtunaꝝ. Et ſcias cui⁹ maneriei erit peſtilẽ-
tia: q꞉ ſi fuerit in p̄n⁹ ſignoꝝ q̄drupedũ erit peſtilẽtis ī ma
nib⁹. ꝛ ſi in fine: erit in pedib⁹: ꝛ ſi alibi erit in alio loco coꝛ
poꝛis. hoꝝ aũt oĩuz cognitio iã trãſiuit in gloſis capituloꝝ
que p̄diximus: ꝛ ita facies in quolibet loco: q꞉ vbi tibi ne-
ceſſe fuerit aſpicere in alijs rebus que nominate fuerit in
alio loco adiũges vnũ cũ altero ꝛ ītelliges q̄ voluerimus.

¶ Impedimẽta q̄dẽ q̄ freq̄nti⁹ accidũt: cũ luna ī duo-
bus pũctis eq̄noctialib⁹: ꝛ duob⁹ ſolſtitialib⁹ exiſtit.
ſũt hec. Cũ fuerit itaq꞉ luna ī pũcto eq̄noctiali verna
li ipedimẽtũ ide ꝯtingẽs erit ꝑprie moꝛfea: ꝛ ſi fuerit
ī pũcto ſolſtitiali eſtiuali erit ipetigo: ꝛ ī pũcto eq̄no-
ctiali autũnali: erit albaras: at ſi fuerit in pũcto ſolſti
tiali hyemali freq̄nti⁹ inde ꝯtingẽs erit lẽtigo ꝛ ſilia.

¶ Et ī maioꝛi pte accidẽt peſtilẽtie q̄ñ luna fue-
rit ī duob⁹ pũctis eq̄noctij ſolſtitioꝝ vl eq̄noctio-
rũ. ꝛ ſi fuerit ī pũcto eq̄noctij vernal: peſtilẽtia
q̄ accidet erit ababac. Et ſi fuerit in pũcto eq̄no
ctij autũnalis erit accñs albaras ꝑpꝛie. Et ſi fue
rit in ſolſtitio eſtiuali erit accñs empeymes. Et
ſi fuerit in pũcto ſolſtitij hyemalis accidẽs erit
pro maioꝛi pte rubedo ꝛ facies que dicit roſa.

¶ Hec eſt alia regula in peſtilẽtijs q̄ cõprehendũt coꝛpa: ꝛ
ſũt ad remouẽdũ graues: ꝛ verba Pto. manifeſta ſt in h̄ loco
ꝛ h̄ eſt q꞉ eq̄noctiũ autũnale aſſilat eq̄noctio vernali. Et
q̄ñ luna fuerit ifoꝛtunata in eq̄noctio vernali facit mãḡiel
las albas: ꝛ q̄ñ eſt ī eq̄noctio autũnali ꝯuenit ꝙ ſilr faciat
albaras: ꝙ eſt multũ pei⁹ ad remouẽdũ. Et poſtq̄ luna q̄ñ
ifoꝛtunata eſt in ſolſtitio eſtiuali facit empeymes ꝯuenit
q̄ñ fuerit in ſolſtitio hyemali ꝙ faciat roſaz ꝛ ſimilis ſm̃
infoꝛtunã que ibi eſt: ꝛ planetã infoꝛtunantem ipſam.

¶ Accidũt ãt īfirmitates: cũ īfoꝛtune p̄dicto mõ aſſo-
ciãt ī figura ſoli vl lune: mõ tñ ꝯ̃rio. i. vt ſoli aſſociẽt
ꝛ ſint matutinales ꝛ aſſocient lune ꝛ ſint veſptinales.

¶ Et accidũt infirmitates q̄ñ infoꝛtune ſteterint
in maneri ſeq̄uã dixim⁹ habẽdi ꝑticipationẽ de
figura cũ ſole ꝛ luna: hec tñ eſt alio modo q. ſ.
participatio infoꝛtunarum cum ſole infoꝛtunis
exiſtentibus matutinalibus: ꝛ cũ luna partici-
patio ſit infoꝛtunis exñtibus veſptinalibus.

¶ Hãc reglãz iã narrauit Pto. ī p̄cedẽtib⁹: nihilomin⁹ vult
repetẽ illõ in h̄ loco vt ītelligã nr̃m hũ ifoꝛmei: ꝛ ē hec re-
gula ꝙ q̄ñ īfoꝛtune īnẽte fuerit cũ duob⁹ lumĩarib⁹ vel cũ
vno aut ꝙ ſint in oppᵒᵉ coꝝ: aut in 4° gradu p gradũ acci-
dẽt ifirmitates ſi matutinales fuerint īfoꝛtune in cõpara-
tione ſolis aut veſptinales ſi fuerint in cõparatiõe lune.

¶ Illud aũt q̄ð gñal'r ex ifirmitatib⁹ ꝯtinget eſt id q̄ð
ſubiungit. Cõplõnẽ vẽtris nati: faciet ſaturn⁹ fridã ꝛ
valde flegmaticã: aut ex humoꝛib⁹ ad mẽbꝛa diſcur-
rentib⁹ macilẽtũ: moꝛbidũ ꝛ ictericũ: plagã ẽt in inte
ſtinis: tuſſiz: ſputũ: cauleq̄ atq꞉ lepꝛã: ꝛ cũ his oĩbus
accidet mulierib⁹ doloꝛ vulue. Mars aũt ſputũ ſan-
guinis ꝛ meliam q̄ ex nigris coloꝛibus ꝑuenit: apata
in pulmone atq꞉ ſcabiẽ: ꝛ cũ hec accidẽt ei ſemꝑ ipe-
dimẽta ex īciſionib⁹ ꝛ aduſtionib⁹ in eo factis ꝑꝑ in-
firmitates quas in occultis locis patient: vt ſũt ficus
atq꞉ fiſtule: ꝛ id q̄ð in coꝛpe naſcit ꝛ amplificat: aut
q̄ẽadmodũ ſũt vlcera calida ignea: necnõ ꝛ vlcera
q̄ coꝛrodendo creſcunt: mulieribus etiã cũ his acci-
dent puerorum aboꝛſus ꝛ eorum detruncationes.

¶ Et īfirmitates q̄ gñaliter accidẽt erũt ita: q꞉ fa
cit ſaturn⁹ ð cõplõne vẽtris natũ frigidũ: ꝛ erit
mlti flegmatis ꝛ humoꝝ deſcẽdẽtiũ ad mẽbꝛa:
macer erit ꝛ infirm⁹ hẽbit coloꝛẽ oculoꝝ ꝛ coꝛ-
poꝛis mltũ croceũ: ꝛ ī iteſtinis vulnera: tuſſiz:
vomet q̄cq̄d comedet: ꝛ patief doloꝛes hiatus
q̄ dicit colica: ꝛ lepꝛa: ꝛ cũ hoc accident mulie-
rib⁹ in matricib⁹ doloꝛes. Mars ṽo facit natũ
ſanguinẽ ſpuere ſibi vuln⁹ in pulmõe ꝛ ſcabiẽ:

ꝛ accidet

τ accidet inde sibi ꝙ dolebit ꝑꝑ cõbustionẽ q̃ fiet ei:aut ꝑforabit̃ ꝑ loca coopta occasiõe mali exit⁹ vt fistule τ hemorroides:aut res q̃ nascit̃ i corpe vel ꝑ vulnerib⁹ multũ calis τ cõburẽtibus:vel ꝑ plagis comedentib⁹ carnẽ:τ accidet cũ hoc mulierib⁹ mort⁹ filioꝝ quos in vẽtribus deferũt.vel ꝙ putrefiẽt aut disperdent̃ in eis.

¶ Iã scim⁹ ꝙ qñ ifortune sũt potẽtes τ dñatrices luminariũ:id qꝺ accidet in corpe erit pestilẽtia:τ qñ fuerit debiles accidẽt infirmitates.Et ꝓto.dat nobis rõnẽ in h loco ꝑꝑ qd ẽ:τ ipsi⁹ vba declata sũt:τ glosa q̃ idigẽt ẽ hec:vt intelligas qd signãt vba ꝓto.id qꝺ dixit:vẽtet nali:vult dicere oĩa loca vacua q̃ sũt in corpe:sic est vẽter:cerebruz:τ vacuitas pectoris τ stõchi:τ itestinoꝝ:τ matricl.Et humores q descẽdũt.vult dicere humores q ꝑ vrinã descendũt:τ q: flegma acetosũz τ salsuz macrescit corp⁹:τ mẽbrorũz vulnera itert⁹ accidũt ꝑꝑ humores q descẽdũt ibi:ꝯuenit ꝙ ille q fuerit in tali statu sit macer multũ.Et manifestuz est ꝙ flegma qꝺ descẽdit a capite ad pect⁹ facit tussiz τ vomere cibaria:τ colica accidit ꝑꝑ flegma qꝺ cõpingit̃ in itestinis:τ lepra ꝓprie accidit qñ ꝯtingit in corpe cõplo cõburens humores:τ facit eos melicos:τ hoc facit saturnus qñ fuerit in aliquo locoruz martis vel eius termino:dãnat̃ a duobus luminaribus vel ab vno:τ si aliqd intelligis venũ:verba ꝓtolo.potes itelligere sine glosa.

¶ Predicte quoq; nãe stellaꝝ q̃ adinuicẽ associant̃ i figura:ꝓꝓas ifirmitates i mẽbris corpis qñq; faciũt q̃s i augmẽto malitie mercuri⁹ adiuuat.Saturnũ.n. iuuat in ifridãdo τ ꝓprie in decursu hũoꝝ ad mẽbra τ in eoꝝ nocumẽtis.Martẽ ãt i his q̃ ad palatũ τ pectus atq; stõchũ discurrũt:martẽ võ iuuat in desiccãdo τ in his q̃ ex desiccatiõe ꝯueniũt:vt sũt cruste vlcerũ:τ escare:dubailet:τ herisipilla:τ ipetigines inique:melancholia:frenesis:epilepsia:τ his similia.

¶ Et accidũt in naturis suis q̃s diximⁿ ꝑ ꝑticipatiõe figure q̃ est planetarũ quã hñt in mẽbris corpis ifirmitates ꝓprie:τ res iuuãs ea ad augẽdũ has res malas est mercuri⁹ q iuuat saturnũ:τ ꝯcordat cũ eo ad ifrigidãdũ τ martẽ in eo qꝺ currere facit humores ad mẽbra τ dolores pro hũiditatib⁹ τ martẽ q̃ decurrũt ad guttur τ pect⁹:τ ad stõchũ:τ adiuuat martẽ i dsiccãdo τ qꝺ accit ꝑ dsiccatiõe sic sũt pustule quesse flare cortẽ a ysias ecidas q̃ fiũt icurtatiõez τ exituras q̃ mltũ durãt:τ apata cal'a q̃ sẽ coloris rubei sãguis cõburẽtis τ lasemberẽ mole τ ipetigines malas τ meliã q̃ amittere fac̃ sensuz τ stultitia q̃ fac̃ hoiez stultũ mltũ τ epilepsia τ hui⁹ talia.

¶ Qñ mercuri⁹ miscebit̃ cũ q̃lz ifortunaꝝ auget i ope suo:τ si miscebit̃ cũ saturno auget i frigore τ fac̃ reuma ad guttur descẽdere τ ad pect⁹ τ ad stõchũ plus q̃z si saturn⁹ eẽt in capite suo.i.solus ꝑ se:τ si fuerit cũ marte auget in desiccãdo ita ꝙ facit icuriatiões in spatulis τ exituras τ apata cal'a τ ipetigies malas τ male nãe q̃ furit ꝑ corp⁹ facit per meliãs stultitiã fetiẽdi hoies τ res alias laboriosas.

¶ De itẽ hñt qñq; ꝓprietates ɜ signoꝝ diũas in q̃bus fuerit earũ societas in ꝑdicta figura que sup duos angulos fuit.nam cancer:capricornus τ pisces τ oĩa signa quoꝝ figure syluestrib⁹ aĩalibus atq; piscibus assimilant ifirmitates ꝓprie generant que corrodẽdo augmẽtant̃:ipetigies quoq; excoriatiões scrofulas fistulas:lepras:τ his similia.Sagittarius ãt τ gemini faciũt casum τ epilepsiam:τ his similia.

¶ Habebũt ẽt hec ifirmitates ꝓprietates ẽm diuersitatẽ signoꝝ i quo erit ꝑticipatio figure quã ꝑdiximus q̃ sũt duo anguli:ita ꝙ cancer capricornus τ piscis τ oĩa signa q̃ habẽt figuras aĩaliũz sylueſtriũ q̃ assimilant̃ figuris piscaminis faciũt ꝓprie ifirmitates q̃ spargunt̃ ꝑ corpus τ ipetigines τ infirmitatẽ q̃ dicit̃ defectus cordis τ dolorẽ lumboꝝ τ fistulã τ leprã τ hui⁹ talia. Sagittarius võ τ gemini faciũt infirmitates de q̃bus cadit hõ ad terram τ epilepsiam.

¶ Uult dicere ꝙ ifirmitates quas facit q̃lz ifortuna sũt diuerse ẽm nãs signoꝝ in q̃b⁹ sũt τ nãm ascẽtis τ septime:τ he q̃s faciũt cancer capricornus:τ piscis τ oĩa signa:τ loca habẽtia figuras aĩaliũ sylueſtriũ:τ q̃ sũt que vadũt ꝑ corpus τ comedũt carnẽ:τ q̃libet die crescũt sicut ipetigines scabies sicca lupinelli fistule:lepra:τ hui⁹ talia.Et ifirmitates q̃s faciũt sagittari⁹ τ gemini sũt q̃ faciũt hoiez cadere τ in his q̃ trãsponunt̃ τ amittũt sensum sicut paralysis totius corpis τ suffocatio matricis mulierũ τ epilepsiã.Et posq; ita est cõuenit vt distinguas res que sũt in hac regula ẽm ꝙ fuerit nã pl'te ifortune:τ iudicabis q̃libz ɜ hoc. v.g.Si mars vel mercuri⁹ fuerit in sagittario vel gemini faciẽt epilepsiã τ saturn⁹ i his duob⁹ locis faciet paralysiz toti⁹ corpis.si aliqs eoꝝ ifirmitatẽ corpis significauerit.

¶ Cũq; in postremis ꝑtibus signoꝝ stelle fuerint accidens infirmitas ꝓprie in corpis extremis apparebit:qꝺ euenit ꝑꝑ ipedimenta ei ꝯtingẽtia:τ ꝓpter humorũ decursus:per quos lepra ꝯuenit:τ ẽm maiorẽ partem podagra τ ciragra inde cõtingit.

¶ Et qñ pl'te fuerint in vltimis gradib⁹ signorũ erũt pestilẽtie τ ifirmitates q̃s faciẽt in extremitatib⁹ corpis ꝓprie:τ accidet h ꝑꝑ damnuz eis eueniẽs ex decursu humoruz ex quo fit lepra τ podagra τ ciragra in pedibus τ manibus.

¶ Hec est alia regula extracta a situ planetaꝝ ifortunaruz in signis:ꝙ qñ fuerit i finib⁹ signoꝝ:erũt ifirmitates que accidẽt in extremitatib⁹ corpis:sicut est lepra τ podagra. Et si fuerint in ꝑncipys signoꝝ erũt ifirmitates τ pestilentie in mẽbris ꝑncipalib⁹:aut in facie aut in tali loco.

¶ Cuz hec ita fuerint si fortune nõ associent̃ in figura stellis ifortunantib⁹ q̃ sunt hoꝝ occasio:nec luminaribus etiã in angulis existẽtibus:erũt ifirmitates τ impedimẽta inde ꝯueniẽtia valde grauia τ icurabilia. Idez iterũ eueniet cũ eis associant̃ in figura:τ super eas eleuate fuerint fortune vel magis fortes.

¶ Et si hec sic se hũerint isto mõ:τ aliqs planeta ꝑticipationẽ nõ habuerit cũ planetis infortunis faciẽtibus istud τ luminarib⁹ si fuerint in angulis erũt pestilẽtie τ ifirmitates q̃ accidẽt nocentes multũ:ita ꝙ nunq; curabunt̃.simil'r erit qñ cũ ipsis ꝑticipationẽ habuerit si planete fuerint altiores eis:aut fuerint maioris posse.

¶ Uult dicere q̄ q̄n infortune fecerint aliq̄z īfirmitatē in corpe: ⁊ nō testificabit̄ infortunis: neq̄z luminaribus aliq̄ fortuna neq̄z infirmitates ille: neq̄z pestilētie liberabunt̄: ⁊ erunt multū nocētes similr̄ si fortune testificabunt̄ debiliter ⁊ infortune fuerint viris maioris.

¶ Cū aūt in suis dignioub⁹ figuris: ⁊ fortiores infortunijs q̄ sūt opez occasiones fortune fuerint: tūc nō erunt īpedimēta turpia: nec ad verecundiā: erūt etiā infirmitates leues que cito quiescūt: hoc silr̄ eueniet cum fortune fuerint orientales.

¶ Si fortune fuerit ī figuris orīētalib⁹: ⁊ eleuate sup īfortunas faciētes rē illā: tūc pestilētie nō durabūt multū: neq̄z erūt turpes: ⁊ īfirmitates erūt leues ⁊ cito qescent: ⁊ leuiter mutabunt̄: silr̄ erit si orientales fuerint infortune.

¶ Uult dicē q̄ q̄n testificabunt̄ fortune: ⁊ fuerint in se fortes ⁊ infortune debiliores eis: pestilētie turpes non erunt: nec corpus pro eis minus valebit: ⁊ infirmitates similiter leues erunt ⁊ cito quiescunt: ⁊ si cum hoc fuerint fortune orientales ⁊ q̄ exeant ante solē: cito sanabuntur.

¶ Juppiter etenim occultat impedimenta: ⁊ quiescere facit infirmitates aliorum auxilijs ei causa pecunie vel probitatis attributis.

¶ Quia nā iouis ē coopire pestilētias ⁊ īfirmitates remouere vel mitigare cū auxilio quo pp custodiam bonā hoīum patientes iuuantur.

¶ Uult dicere q̄n iuppiter aspexerit pestilētias cooperit ⁊ egritudines māsuescit cū auxilio quo de hoīb⁹ se iuuabūt ⁊ eoz aliqui se iuuabunt egritudinē mitigando.

¶ Cumq̄z fuerit cū mercurio delebit īfirmitates cū medicaminibus: vel per instorū medicoz medelas. Uenus autē decorabit īpedimenta pte quadaz decorationis cā: diuinis occasionib⁹ vel ꝓphetijs: īfirmitates quoq̄z quoquo mō leuit: ⁊ eas medicaminibus diuina occasione prouenientibus cessare facit.

¶ Et si fuerint cū mercurio egritudies pp medicinā qescūt ⁊ bonoz custodiā physicoz. Et venus egritudies ⁊ pestilētias allemat alleuiamēto grādi dino miraculo: vel pp aliquē ꝓphetā vel hoīez sanctū: ⁊ egritudies mā suescit cū medicinis vel custodia ex parte dei prouenientis.

¶ Uult dicere q̄ q̄n venus aspexerit affaitat aliquātulū pestilētias q̄s faciūt īfortune: q̄s eni hūerit eas est dei seruiēs: ita q̄ bona opa ei⁹ faciūt eū hr̄e amorē hoīūz nec tedebit cū pestilētie illius: reputabunt eñ hoīes q̄ hō ille p̄m hēbit a deo ppea. Et si accūs fuerit īfirmitas ⁊ nō pestilētia qescent pro reb⁹ q̄ fiēt de incantationib⁹ vel alicui⁹ caracteris q̄ sibi ponent̄ ad collū ⁊ alijs talibus que accepia sūt ab amicis dei: vel p somnia ab amicis ꝓuenientia.

¶ At si saturn⁹ cū ea fuerit: erit h̄ notū ⁊ manifestū: vl' hoz expollens. Et si mercuri⁹ cū ea fuerit fiet hoc cū ꝓficuo ⁊ lucro patiētis q̄d pp hoc patiet̄ illi ꝯtinget.

¶ Et si saturn⁹ fuerit cū ea erit res illa patefacta ⁊ detecta ⁊ silia: ⁊ si mercuri⁹ fuerit cuz ea erit illud cū auxilio ⁊ ꝓfectu quē hēbit ille qui pestilentiā vel egritudinē patiet̄ ꝓ re illa quam hz.

¶ Uult dicere q̄ q̄n saturn⁹ fuerit cū venere erūt pestilentie ⁊ egritudines ⁊ affaitamētū ⁊ mansuetudo eoz res demōstrate ⁊ apparentes multū. Et si mercuri⁹ fuerit cū ea habebit ꝓficuū ⁊ vtilitatem pro egritudine vel pestilētia illa: q̄z credēt hoīes q̄ deus auferre vel affaitare voluit eā sibi ꝓ amore quem habebit cum eo: ⁊ ꝓpter hoc cupient homines sibi facere mercedem ⁊ bonum.

¶ In qualitatibus anime nati. Calm 13m.

Dixit Haly.

Postq̄z perfecit regulas q̄bus scire possumus statū vni⁹ ptis hoīs q̄ est corp⁹ ⁊ pestilētias ⁊ egritudines accn̄tes eidē: nūc vult nobis regulas demr̄are q̄bus scire poterimus statū 2e partis hoīs que est aīa.

Modus q̄dē quo corpis accn̄tia ꝓgnosticant̄ est hic quē p̄dixim⁹. Ex aīarū vo q̄litatibus id q̄d ꝓprie intellectui ⁊ rōni ptinet per mercurij q̄litates semp agnoscit̄.

¶ Pars eteni q̄ scire pquirim⁹ accn̄a corpis est sic p̄dixim⁹ cū aīe status q̄ sūt in pte rōnali semp sciri psūt a statu in quo mercuriū videbimus.

Status aīe sūt boni mores qui v̄tutes dr̄ ⁊ malitie q̄ vitia nūcupant̄. Et apparat⁹ qui erit ꝓ recipiēdo vnāquāq̄z rerū istarū ⁊ statū in quo mercuriū videbimus est cōplō quā hēbit hora natiuitatis: ⁊ stat⁹ iste opponit̄ de signo in quo morat̄ mercuri⁹ ⁊ d̄ dn̄is signi ⁊ de applicatiōe vel sepatione ipsius ab alijs planetis: ⁊ rebus que in hoc demr̄ate sūt. regula v̄o qua scire poterimus factuz aīe rōnalis ⁊ oīum suoz statuū accepia est de cōplōne mercurij q̄ cōponit̄ ex his rebus quas diximus.

¶ Illud aūt q̄d est irrōnabilitatis exaltatio duū luminariū grossis corpibus ꝓpinquori q̄d luna dr̄: necnō ex stellis in figura ei associantibus: ⁊ cum ea alicrisal ⁊ alinchiref habentibus deprehenditur.

¶ Et q̄d de ea fuerit in pte nāli sciri pt a luminari q̄d est vicin⁹ spissis corpib⁹ q̄d ē luna: ⁊ a p̄ltis cū q̄b⁹ hz de figura participationē per applicationem ad eos vel separationem ab eis.

¶ Q̄d dixit in pte sua nāli: vult dicē de bonitatib⁹: ⁊ ī alijs q̄ sūt in pte vegetabili ⁊ vitali. Et q̄d dic poterit sciri a luminari q̄d est vicini⁹ spissis corpib⁹: vult dic̄ d̄ corpib⁹ ī q̄bus morat̄ luna. Et hn̄ docēt v̄ba sua q̄ regula q̄ scire poterim⁹ fcm̄ aīe irrōnalis ⁊ oēs stat⁹ ei⁹ sp debem⁹ accipe a cōplōne lune ea. s. q̄ sibi iest de nā ei⁹ ⁊ signi in q̄ ē ⁊ a dn̄is dignitatū suaz: ⁊ loco in q̄ ē in cōpatiōe angulor: ⁊ ab ei⁹ applicatiōe ⁊ sepatiōe: ⁊ ab oīb⁹ alijs statib⁹ ei⁹ q̄s narrauimus. Et postq̄z ita est regula q̄ scire poterim⁹ fcm̄ toti⁹ aīe gñalr̄ ē a statu quē hēbūt mercuri⁹ ⁊ luna hora natiuitatis: ⁊ sepabit̄ aīa rōnalis a statu mercurij: irrōnalis v̄o a statu lune. Et est notoriū q̄ q̄n hi duo p̄lte applicuerint vn⁹. s. alteri: vel aliq̄ ꝯcordātia fuerit iter eos: factū aīe ordinatuz erit: ⁊ ꝯcors iter eos. Et si mercuri⁹ fortior fuerit aīa irrōnalis obedit rōnali: ⁊ si luna fuerit fortior eis: silr̄ ille qui fuerit in signo directo: erit dn̄s ei⁹ qui fuerit in tortuoso.

¶ Quapp q̄n motus aīe eiusq̄z q̄litates multorū sunt modoz: vt eoz inuestigatio vno eodēq̄z calle plano ⁊ qualr̄cūq̄z ꝓcedat nullaten⁹ ꝯuenit: s̄ vt m̄ltis obseruatiōib⁹ diuersisq̄z cōsideratiōib⁹ attendat̄: eo q̄ signoz dn̄a in q̄b⁹ luna mercuriusq̄z ⁊ eoz dn̄i fuerit: ꝓprietatū aīe q̄litates multū iuuāt. Societates iterū figuraz stellaz in p̄dictis respectu solis ⁊ anguloz ptē habētiū: qualitates quoq̄z naturis vniuscuiusq̄z stellaruz proprie anime motibus auxiliantur.

¶ Postq̃ res est i motu aie in statib⁹ ei⁹ manerie₰ multarũ ꝯuenit vt inq̃sitio nr̃a in eis nõ sit res simplex solũmõ: nec q̃nocũq̃ accidit: imo fieri dz cũ maxĩa diligẽtia ⁊ diuersis rectifica tiõib⁹: q2 diuersitates signorũ in q̃b⁹ fuerit luna ⁊ mercuri⁹ ⁊ plĩe dispositores ea₰ multũ adiuuãt in statu ꝓprietatũ aie: ⁊ magnũ cõfert auxiliũ. Siĺr pticipationẽ signorũ planeta₰ quã ptẽ bñt in eo q̃d dixim⁹ in pticipatione quã bñt ad solẽ ⁊ angulos: similiter status ꝓprios nature cuiuslibet planetarũ adiuuant in motu aie.

¶ Hoc documẽtũ ẽ glosa ⁊ iterp̃tatio stat⁹ in q̃ erit mercuri⁹: ⁊ stat⁹ in q̃ erit luna hora natiuitatis: qm̃ postq̃ gl3 ho rũ statuũ eẽ põt in multis ⁊ diuersis figuris: ita q̃ ea₰ q̃l3 signãbit de statib⁹ aie aliã rẽ quã significet altera: oz q̃ iudiciũ accñtiũ aie sit multa₰ manerie₰. Cõuenit ẽt vt inq̃sitio accñtiũ aie nõ sit sola res vna q̃cunq̃ mõ accidat: s3 sit cũ maxĩa diligẽtia ⁊ rectificatiõe figura₰ diuersa₰: ⁊ diuersa₰ figura₰ q̃s hẽbit mercuri⁹ ⁊ luna: q2 diuersitas nãrũ signo₰ in q̃b⁹ erũt vnusq̃sq3. s. ho₰ duo₰ plĩa₰: ⁊ id q̃d fac̃ pticipatio vni⁹ cũ altero: ⁊ diuersitas nã₰ disposito₰ suo₰: ⁊ pticipatio quã bñt cũ eis: ⁊ sit⁹ eo₰ in mũdo: ⁊ sit⁹ eo₰ in natiuitate dat in q̃l3 ha₰ re₰ ꝓp̃ietatẽ suã nãe aie sepatã. Et postq̃ ita est res: accñia aie demõstrantes suaq3 status sciri pñt apponẽdo mẽtẽ in his reb⁹ oib⁹ sepatĩ3 in q̃lib3 rerũ: q2 qñ sciem⁹ simplices ⁊ iuenimus quot earũ iungunt̃ 2ᵉ vel. 3. vnã cũ alia cõponem⁹: ⁊ iudicabim⁹ fm̃ cõplõnẽ vincẽtẽ sicut multotiẽs patefecim⁹. Nã vidi aliquos astrologos aliq̃d de hoc cap. nesciẽtes: ⁊ qñ mẽtẽ apposui ad eos iueni q̃ nihil itelligebãt de toto eo: q̃d est p̃teritũ in hoc lib⁰ ⁊ itellexi q̃ debilitas suo₰ itellcũ3 erat in hoc cap. q2 nihil itelligebãt de caplĩs p̃cedẽtib⁹. v. g. q̃ intelliget id q̃d docuit p̃to. in fine cap. diuisiõis natiuitatũ: ⁊ in fine cap. parẽtũ q̃ nõ possint itelligere rõnes q̃ sunt in hoc lib⁰ quẽ p̃to. ordinauit: qm̃ h̃ est sicut id q̃d est in Euclide ⁊ libris geometrie: q2 rõ ho₰ libro₰ 2ᵉ neq̃ itelligi nisi p⁹ p̃mit⁹ itellecta: ⁊ q̃ itelligere p⁹ omisit 2ᵐ itelligere nõ valebit. vñ talis est liber iste. Et sic ille q̃ syllõs nõ itelligit nõ poterit demõstrationẽ itelligere: ⁊ ille q̃ nõ intelligit ꝓpõnes nõ itelliget syllõs: ⁊ qñ nõ itelliges partes ꝓpõnũ nõ itelliges ꝓpõnes. Siĺr qui nõ itelligit pticularia q̃ accipim⁹ de aĩa vnde regula gñalis cõponit̃: nõ itelligit regulã gñalẽ. Et iã varia has res pticulares ⁊ sunt. 6. Pria est nã signo₰. Secũda status quẽ hẽbit mercuri⁹ in cõparatiõe lune. Tertia pticipatio quã ipsi ambo hẽbũt cũ alijs pl̃tis. Quarta nã pl̃ta₰ disposito₰. Quinta id q̃d facit stat⁹ sui sit⁹ in cõparatiõe mũdi ⁊ in cõparatiõe solis. Sexta id q̃d fac̃ stat⁹ sui sit⁹ in natiuitate ⁊ i cõpatiõe angulo₰: ⁊ p̃to. docet vnãq̃nãq3 re₰ ista₰ pticulariũ ⁊ dic̃.

¶ Ex signis igit̃ mobilia gñal'r faciũt aiam res vnionis ⁊ vniuersalitatis atq3 ciuitates diligere eã. Item laudẽ affectare cõpellunt: ac diuinis cogitare ⁊ esse acuti ingenij: laudabilis mot⁹ iuestigatricẽ: liberalẽ: alijs bone opiõis ⁊ in stellarũ iudicijs peritam.

¶ Signorũ aũt eorũ gñal'r mobilia faciũt aĩas amatrices rerũ plurĩũ ⁊ ciuitatũ: ⁊ faciunt eas simil'r amatrices laudis rebus diuinis ꝯnexas: subtiles: boni motus laudati magni bñficij. magne inq̃sitiõis in reb⁹ bene faciẽtes alijs: boni cogitat⁹: dandi similitudinẽ bonã rebus: sapiẽtes iudiciorum astronomie ⁊ damnationum.

¶ Uult dĩe de signis id q̃d dixit gñal'r q̃ sũt de nã pticipabili: q2 p̃p hãc nã3 quã bñt signãt rẽ ꝓpriã: ⁊ eo₰ q̃dlibet h3 signãtionẽ ꝓpriã ptinẽtẽ ad ipsa. Et q2 hec signa mobilia signãt p̃n̄ᵃ q̃tuor tepo₰ ꝯuenit vt significent fm̃ hanc nãm de reb⁹ ꝓplĩ ⁊ ciuitatũ ⁊ ville bona fantã: ⁊ inuenire de reb⁹ acceptia ex pte dei q̃ dicte fuerũt i lege. Et ꝯuenit vt significẽt fm̃ nã3 subtilitatẽ ⁊ alia oĩa q̃ p̃to. narrauit: q2 p̃n̄ᵃ sunt semp maioris fortitudinis q̃ ea q̃ sequunt̃.

¶ Cõia faciũt eã mltiformẽ: leuis mutatiõis: difficilẽ ad cog̃scẽdũ: agilẽ: amãtẽ: istabilẽ: dolosã: mltiuolã: amatricẽ musice: habilẽ: pspicacis itellc̃s: penitibilẽ.

¶ Signa v̄o duorũ corporũ aĩas diuersorũ morũ: leues in mutãdo: s3 graue est itelligere hoĩbus q̃ voluerũt stultas leues ad mouẽdũ se. ij. maneriebus amatrices res multas ⁊ diuersas ꝯcupiscẽtes: musice dilectrices: pigras tardas: ⁊ cito eius quod faciunt penitentes.

¶ Quia signa duo₰ corpo₰ signãt fm̃ hanc pticipalem nãm q̃ habent plus ꝯuenit simil'r talem significationẽ in aĩa qualis conuenit huic nãe: ⁊ q̃d narrauit p̃tolo.

¶ Signa v̄o fixa faciunt eã rectã infallacẽ: imobilẽ: boni ingenij: quietã: itelligentẽ: patientẽ laborem: toleratricẽ: rigidã: refrenantẽ voluptates: inuidiam voluntatis: efficacem: imitatricem: amatricem: cõtẽtiosam: trãsgressoriam: inconuertibilem.

¶ Et signa fixa aĩas iustas faciũt que se nõ decipiunt fixe ac firme nature: magne maturitatis: intelligibiles: patientes: laborũ amatrices: fatigationis duras ⁊ fortes: a vitijs abstinentes: ⁊ apetitu ire retentrices: demonstrationes bonorum cõsiliorum: persidiosas dulcia inobedientes: ⁊ se pro re modica non mouentes.

¶ Nã cõis quã bñt signa. est facere durabilitatẽ q̃tuor tẽpo₰ ⁊ q̃escere in suis naturis ꝯuenientibus eis: ⁊ ꝓpterea significãt signa fixa in oĩ re significationẽ cõcordantẽ cũ sua nã cõi: ⁊ ideo expedit vt significent in statibus aie res ꝯcordantes cũ sua nã ⁊ sunt ille quas dixit p̃tolo.

¶ Ex stella₰ q̃litatib⁹ earũq3 figuris: id q̃d orientale fuerit ⁊ ascẽdẽs: ꝓprie aũt id q̃d in sua aliniua sibi ꝓpria fuerit: faciet aiã liberã idoneã: ⁊ i suis ipsi⁹ ꝯsilio ꝯfidentẽ: rigidã acuti ingenij: largam ⁊ apertam.

¶ Et status planetarũ orientaliũ ⁊ earũ figure. dico q̃ illi q̃ sunt oriẽtales ascẽdẽtes: maxĩe illi q̃ fuerit i aspectu suo speciei ad se ptinẽtis: faciunt aiam liberã: simplicẽ separatã cũ suo cõsilio: fortẽ subtilẽ: acutã: ⁊ se leuiter nõ p̃mutat.

¶ Postq̃ narrauit naturas cões signo₰ planetarum quas bñt p suũ sitũ ad cõparationẽ mũdi: ⁊ dixit q̃ oĩa planeta qñ orientalis fuerũ ascẽdẽs: ⁊ maxĩe si fuerũ in aspectu suo faciei ptinẽtis ad eũ: ⁊ in scia h̃ totũ o glosa p̃mit ptis: si talis planeta fuerit dispositor operis aie: signãt q̃ erit libera simplex separata cũ suo cõsilio: fortis: subtilis: acuta: nullatenus retrocedit: qm̃ talis status planeta₰ signãt viz magnã quã bñt planete: ⁊ q̃ sunt in bono statu: ⁊ propterea conuenit eos talem significationem habere.

¶ Stello₰ ãt matutinaliũ statiões: ⁊ cũ in medio celi fuerit: faciũt aĩas cogitatrices: fixas memores: quie-

tas:intelligentes:magnanimas:imobiles:incorrup/
tibiles:infallaces:cognoscentes:operarias:investi/
gatrices:in veris scientijs peritas.

¶ Et statio planetarũ qñ sũt matutinales vel qñ
sũt i medio celi:faciũt aĩas cogitatiuas magni:fortes:
non permutabiles:memores:graues:intelligi/
biles:magni cordis:immobiles:sine fraude:bo
ne discretionis:operatrices ac perquisitrices:
nobiles:sapientie certe.

¶ Id qḋ dicit statio pltaꝝ matutinaliũ.vult dicẽ statio/
ne pᵃ.Et iã demõstrauimꝰ in p̃cedẽti ꝙ planete in hoc sta
tu erũt cõplete fortitudinis ⁊ ꝓpterea cõuenit ꝙ signifi/
cent in rebꝰ aĩe res cõcordantes cũ tali re q̃lis est ista.⁊ id
qḋ dixit:vel qñ sũt cũ re medij celi.vult dicere in 10ᵃ do/
mo:qm̃ angulꝰ iste est magis cõplete fortitudinis oibus
alijs.12.domibꝰ sicut demõstrauimꝰ:⁊ ꝓpterea ꝯuenit vt pla
nete habeãt in hoc loco talẽ statũ qualẽ hñt qñ sũt cõple/
te fortitudinis.Et qñ planeta fuerit in alijs hoꝝ duoꝝ lo/
coꝝ siue statuũ.i.in sua statione pᵃ vel in medio celi signi/
ficabit in anima id quod ꝓtolo.narrauit.

¶ Ascensiones quoqꝫ stellarum in noctis exordio ⁊
earũ occasus faciunt animas leues:agiles:debiles:
laborum intoleratrices:leuiter passibiles:infortuna
tas:pusillanimes:efficatrices:pusillanimit magnas:
tentantes:fessas:tarde:mobiles:solitarias.

¶ Planete tñ in noctis principio ascendẽtes:⁊
orientales faciunt aĩas leues:stultas:debiles nõ
sufferentes laborẽ:leuiter ꝑmutabiles:viles in/
felices:dubitãtes:mobiles itervilitatẽ ⁊ ex for/
tuni non fessas ponderosas duri motus.

¶ Qñ planete ascendũt nocte media tũc sũt in opposito so
lis.Similr qñ occidũt in fine noctis:⁊ in tali statu minuĩt
vis sua qualibet die:vnde conuenit ꝙ in tali statu signifi/
cent in statibus anime rem ad se pertinentem

¶ Statiões q̃dẽ stellaꝝ vespertinaliũ ⁊ cũ fuerint in ce/
li medio q̃ sub terra est:occasus etiã veneris ac mer/
curij vespertinalis:cũ tp̃s diurnũ fuerit ⁊ earũdẽ matu
tinaliũ occasus cũ tp̃s nocturnũ extiterit.reddet aiaꝫ
mũdã:purã:⁊ sensatã icõuenĩetis memorie:illa ora/
tricem:nullius laboris amatricẽ:rerũ secretarũ inve/
stigatricẽ:⁊ occultorũ inquisitricẽ:velut nigroman/
tic absconditoꝝ:rerũ altissimarũ:ac sciẽtie instrumẽ
torum ⁊ machinarũ operũ mirabiliũ ⁊ iudiciorum
stellarum:eam etiã faciet prophetatricẽ:⁊ ꝫm artes
augmẽtatricẽ:somnioꝝ interpretẽ:⁊ his similia.

¶ Et statio pltaꝝ vespertinaliũ ⁊ illi q̃ in angulo
sũt sub terra vl̃ ꝙ sint venꝰ ⁊ mercuriꝰ vespertina/
les ⁊ occñtales:⁊ fuerit natiuitas diurna aut si
fuerit matutiales occñtales ⁊ natiuitas noctur/
na operabunt i aĩa subtilitatẽ magnã bonũ sensũ
⁊ bonũ itellm̃ nõ erit i memorie bone nec labo
rator nec diliget fatigari:nihilominꝰ erit rerũ
coopertaꝝ ⁊ secretarũ inq̃sitor ac rerũ abscõditaꝝ
sicut nigromãtie ⁊ reꝝ residuaꝝ sciẽdi artificia
vt instra ⁊ faciẽdi extraneitatis ⁊ trãsgettamẽ/
ta:astrologie iudicia:diliget phiã auiũ augu/

ria ⁊ erit somnioꝝ interpres ⁊ his similia.

¶ Statio planetaꝝ vespertinaliũ est statio 2ᵃ:⁊ manifestũ ẽ
ꙗ coꝝ vires erũt in h̃ statu mediocres iter fortitudineꝫ ⁊
debilitatẽ:⁊ qñ planeta fuerit in medio celi sub terra erit
in angulo 4ᵉ domꝰ:⁊ manifestũ est ꝙ vires coꝝ in h̃ statu
mediocres erũt iter fortitudinẽ ⁊ debilitatẽ.Et q̃r sunt in
angulo 4ᵉ hñt poᵉᵐ:⁊ ꝙ virtus coꝝ nõ transit ad terrã hñt
debilitatẽ.vñ ꝯuenit ꝙ vtraqꝫ haꝝ duarũ rerũ significet
in aĩa res cũ tali statu cõcordãtes.Et q̃r venus ⁊ mercuriꝰ
nõ hñt oppositionẽ cũ sole statum coꝝ addit in hoc loco:⁊
narrauit statũ iter debilitatẽ ⁊ fortitudinẽ:vt ꝑ hoc alios
status itelligere possimus:⁊ dixit.ꙗ qñ venus ⁊ mercuriꝰ
fuerint occñtales vespertinales si de die fuerit.vult dicẽ qñ
fuerit occñtales a sole in natiuitatibꝰ diurnis:erũt medio/
cres iter fortitudinẽ ⁊ debilitatẽ.Et dixit.qñ fuerit oriẽta
les si de nocte fuerit.vult dicẽ ꙗ qñ fuerit oriẽtales in nati
uitatibꝰ nocturnis:sũt mediocres iter fortitudinẽ ⁊ debili
tatẽ:⁊ h̃ ꝯcordat cũ statiõe pltaꝝ supioꝝ:⁊ docet h̃ dictũ
ꙗ qñ venus ⁊ mercuriꝰ fuerit occñtales in natiuitatibꝰ no
cturnis sũt põderosi:⁊ silr̃ in natiuitatibꝰ diurnis si fuerit
orientales.⁊ tũc signabũt in statibꝰ aĩe res q̃s narrauit de
pltis supioribꝰ qñ fuerint in suis statiõibꝰ pmis:⁊ ꝫm hoc
exẽᵐ accipies in alijs rebꝰ.Et postq̃ hoc ꝑfecit dixit rõnẽ
quꝰ itelligendũ ꙗ planete q̃ sũt mediocres iter fortitudi/
nẽ ⁊ debilitatẽ.signãt in statibꝰ aĩe res ꝯcordãtes cũ tali
nã:⁊ sũt hꝫ vt sit aĩa subtilis ⁊ boni sensus:nihilominꝰ erit
rixose nãe:nec laborator:nec laborẽ diliget:⁊ lꝫ sit ita:erit
ꝑquisitor reꝝ coopertaꝝ secreta postulãs:sicut nigromãtiã
⁊ res supiores:facere artificia:⁊ instra reꝝ villarũ vel ma
neriecꝝ:extraneitates ⁊ miracula:petet iudicia astrologi ꝑ
phiam:diliget auiũ auguria:somnioꝝ iterpretatiões:⁊ hꝭ
silia.Et hoꝝ statuũ quos narrauit ꝓto.alij sũt ꝯuenietes
ex cõmẽdatiõe signoꝝ que sũt iter fortitudinẽ ⁊ debilita/
tẽ:sicut est acuitas sensus:qḋ est cũ modica recordatiõe ⁊
cũ pigritia.⁊ eorũ sunt.q̃r hi signatores sub radijs solis sũt
coopti:vel vadũt vt cooperiant sub eis:sic petẽtes res coop
tas secretas.hꝭ talia q̃lis ꝓto.narrauit:⁊ est hec iterpreta
tio v̇boꝝ suoꝝ.Adhuc eni itelligimus ꙗ nobis dedit statꝰ
q̃tuor planetaꝝ.ꝓrimꝰ est id qḋ signãt qñ sũt oriẽtales
ascẽdẽtes ꝑ sciendo ex eo id qḋ signãt qñ sunt occñtales
cadẽtes:⁊ id qḋ signãt qñ sunt in suo aspectu faciei ad se
ptinẽtis ꝑ sciẽdo ex hoc ꝯtraꝫ.Secũdus est id qḋ signãt
qñ st põderosi in sua statiõe pᵃ ꝑ sciẽdo ide id qḋ signãt
qñ sũt debiles.Tertiꝰ est id qḋ signãt qñ sũt oppositi so/
li ꝑ sciẽdo ide id qḋ signãt qñ sũt sub radijs solis.Quar/
tus est id qḋ signãt qñ sũt mediocres iter fortitudineꝫ ⁊
debilitatẽ:vt qñ iuenerimꝰ aliquẽ pltaꝝ q̃ nõ sit in istis q̃/
tuor figuris cõmisceamꝰ statũ suũ ꝫm suã operationeꝫ ad
duos fines iter quos erit plta:⁊ dabimꝰ significationẽ ptĩ
ad quã magis tenderit:⁊ tu sic intelliges ⁊ sic iudicabis.

¶ Itẽ stelle que reꝝ aiarum dispõni dominant cũ in
suis locis suisqꝫ haiꝫ sibi ꝓprijs atqꝫ silibꝰ fuerint:
sicut in p̃missis explanauimꝰ:aiaꝝ ꝓprietates aptas
faciũt:quaꝝ effectꝰ nihil ĩpedire poterit:⁊ quaꝝ vna
queqꝫ pte sola manebit ⁊ ꝓsperabit.Maxime aũt cũ
vne eedeꝫ stelle duoꝝ locoꝝ dominatrices fuerint:
idest vt loco mercurij qualitcũqꝫ associent in figura
⁊ a luna scpent vel habuerint cũ ea alictisal.ꙗ si non
ita fuerit vt dictũ est.vel si in locis sibi nõ ꝓprijs exti
terint earũ ꝓprie nature:qualitates aie nõ apertas:
ꝫ occultas faciẽt ⁊ imperfectas que nõ ꝓsperabunt.

¶ Similr si cũ istis planetis gubernatores facto
rũ aie fuerint in suis haiꝫ:ad eos ptinẽtibꝰ ⁊ cõ/

cordēt se cū eis. sicut supius ondimus: facient aīaȝ fortē: nec eā aliqd disi turbabit quin cōpleat id qd velit: ꝛ sibi accidat regere ex se ipso: ꝛ ponet añ illud qd icipiet: ꝛ maxīe si planete gubernatores duo loca fuerint ambo vnꝰ. ꝙ habeant ꝑticipationē cū loco mercurij: quocūqȝ fit: ꝛ separet a luna qñ sibi applicet. Tñ si hoc nō fuerit: sicut diximꝰ: aut ꝙ sint in locis nō ꝑtinētibꝰ ad suas nās ꝓprias faciēt aīas nō fortes: paruidas coptas: nō cōpletas nec ꝙ icipiūt ponūt añ.

¶ Ondit nobis sibi in hoc dicto res. ꝛ. ꝯrias vt duos statꝰ mediocres itelligamꝰ ꝑ eas qui sūt iter ipsas. Nam manifestū est sicut ꝯtrariū vnū sciuerimꝰ ꝙ aliud oppm suū scire poterimꝰ: ꝛ hec ꝯtrarietas de qua loquit̃ in hoc loco est vna que est magis cōpleta ꝙ planeta sit in loco suo ꝑtinēti ad eū: sicut est domus aut exaltatio: vel eiꝰ termino. aut ꝙ sit in suo haiȝ ad eū ꝑtinēti: ꝛ h̄ est ꝙ pl̃ta diurnꝰ sit i loco diurno: ꝛ nocturnꝰ in nocturno: ꝛ gñaliter ꝙ sit in loco ꝯcordātie cū eo: qȝuis nō sit sua domꝰ nec exaltatio nec eiꝰ trigonus nec terminꝰ: ꝛ hec est res vna ex duobꝰ ꝯtrarijs que dat viȝ pl̃te cū qua de statibꝰ aīe habeat rē que ad ipȝ ꝑtineat: ꝛ est ꝙ erit fortis in suo facto ꝛ reget se suo ꝯsilio ꝛ qcqd icipiet ponet ante: ꝛ his similia. Aliud ꝯriuȝ est ꝙ sit planeta in tali loco ꝛ haiȝ qd ad ipsum nō pertineat: ꝛ hoc dat planete debilitatē ꝓpter quā habebit in statibꝰ aīe rē sibi cōuenientem: sicut ondere nullū bonū minutionē vilitatē in oībus suis manerebꝰ ꝛ qd incipit nō cōplet: ꝛ qcqd aliud dicit Ptolomeus expedit nobis totum.

¶ Nature vō stellarū illis dñantiū vel sup eas eleuatarū aīarū humanaȝ opa rigida suisqȝ subiectis nociua faciunt: velut iniusti hoīes ꝛ iniqui: qbus ꝓpter īfortunaȝ silitudinē hec ꝯtingūt: q̃ cū dñant̃ ipsoruȝ motꝰ ad alios īpediēdū leues faciūt ꝙ nihil ꝓhibebit: nullaqȝ erit cū eo difficultas. Cū āt istis dñabuntur stelle q̃ fuerint ex haiȝ caȝ haiȝ ꝯrijs eos infirmi nois eē faciūt nec ꝓsꝑabūt̃: ꝛ ex eis supplicia sumēt̃.

¶ Et nāe planetaȝ exaltataȝ sup eos faciūt facta aīarū fortia ꝛ nociua sup hñtes posse sicut supbi ꝛ mali in qbus hoc accidit ꝑꝑ ꝯcordātiā planetaȝ īfortunaȝ si fuerint gubernatores faciūt eos agiles ꝛ leues ad malū faciēdū sine disturbatiōe aliq̃ vel labore quē in hoc habeāt: ꝛ hoc faciunt discoꝑte. Et qñ alter planeta q fuerit in haiȝ suo contrario dñatur sup hos planetas faciet ex hoc in factis aīe qd natus erit vilipensus infortunatus ꝛ penas: ꝛ dedecus assequetur.

¶ Uult dicere ꝙ planete gubernātes in gubernatiōe mercurij ꝛ lune si fuerint īfortune exaltate sup eos: ꝛ fuerī potētes signabūt ꝙ natus erit supbꝰ ꝛ mole ꝓuatus ꝛ agilis pro malo alijs: si tñ faciēdo fideles fuerint īfortune significabūt aliud: ꝙ natus erit supbus ꝛ malus. Si ipse aūt ille que fuerint eleuate sup eos fuerint cōcordātes: ꝛ si fuerint de haiȝ ꝯtrario vna. s. alij: faciet natum vilem infortunatum: pene ꝓpter malum quod faciet receptorem.

¶ Nec nō etiā queādmodū iusti hoīes ꝛ equi qbus ꝑ similitudinē fortunaȝ h̄ accidet: sup q̃s cū nihil eleuet̃: alijs benefacere gaudebūt: ꝛ illis cōmendabūt: nec aliqd eis ide damnū ꝯtiget: imo cordē bonitas sup ꝓficui erit occasio. Cū aūt eaȝ ꝯrie stelle sup eas eleuent̃: ꝯtinget ꝑdictoȝ ꝯrium: ꝛ ꝑꝑ eoȝ molitiem atqȝ qetē dilectionē eiꝰ in hoībus ꝛ pietatē: ꝓuipēdent̃ ab hoībus ꝛ inculpabunt̃ ꝛ eis violētiā īferent.

¶ Sicut boni ꝛ iusti q sūt ꝑꝑ ꝯcordiā pl̃taȝ fortunaȝ si alius planeta nō fuerit sup eos eleuatꝰ: erūt leti ꝛ gauisi de bono qd alijs faciēt: ꝛ ꝓ fortunatis ꝛ laudatis se ide tenebūt: ꝛ hēbunt ex h̄ volūtatē: nec ide eis malū eueniet: sȝ magnꝰ honor ꝛ ꝓficuū. sic si dñabit̃ sup hos planetas aliꝰ planeta ꝯtrarius res cōuerse euenient sibi ꝓ mā suetudine ꝛ pietate sua: ꝛ pro amādo ꝛ dando dona: ꝛ multa facient ei iniuriam magnam.

¶ Natiuitates bonoȝ ꝛ iustoȝ sūt qbꝰ dñant̃ planete fortune sup mercuriū ꝛ lunā: vt sup eos nō exaltet̃ alter planeta. nā tales natiuitates significāt ꝙ natus erit letus ꝛ cōtētus de bono qd alijs faciet: ꝛ laudabit̃ ꝓ eo sine eo ꝙ eū peniteat. ꝛ ꝓ suo bono faciēdo eueniet sibi ꝓficuū magnū ꝛ honor. tñ si planete fortune dñabunt̃ sup mercuriū ꝛ lunam ꝛ se exaltauerint sup eos: alteri planete ꝯrij suo haiȝ: faciēt natū mansuetū vilipendentē ꝓpter amorē quē habebit ad hoīes: ꝛ ꝓ bono qd eis faciet. ꝛ dehonestabit̃. Similit̃r multi fiēt ꝯtra eū supbi: nec poterit se defendere ab eis. Et Ptolo. docuit nos in hoc dicto ꝛ ꝑcedēti quō scire poterimus: si natus erit bonus vel malus: ꝛ quā dignitatē habebit in quolibet suorum statuum: ꝛ si bene inspexeris in suis verbis: ꝛ in hac glosa plus q̃ diximus itelliges.

¶ Hec igitur est via gñalis qua sensate ꝛ rōnales aīe qualitates ꝓnosticant̃. ꝓprietates autē particulariū que ex stellarū naturis fm earuȝ dominiū contingūt elocutiōe gñali edocebimus vsquequo ad cōmixtionem que gñali calle deprehendit̃ perueniamus.

¶ Hec est regula gñalis ꝛ cōis q̃ scire poterimꝰ ꝑtē hoīs q̃ est ī moribꝰ ꝛ ꝟtutibꝰ: volumꝰ gñaliter numerare statꝰ ꝑticulares ꝓuenietēs ꝑꝑ nās planetaȝ fm suas augmētatiōes: donec applicemus ad cōpōnē q̃ apparebit fm regulā gñalem.

¶ Regula gñalis de qua loquit̃. vult dicere regulā que cōponit̃ de regulis q̃s nobis ōdit in statu aīe: ꝛ id qd dic̃ ꝑtē hoīs que est in ꝟtutibꝰ ꝛ moribus. vult dicere pro aīa irrationali: qr passiōes spūales sūt in hac ꝑte solūmō: sicut docuit Arist. in ethicis. Et id qd dixit volumꝰ dicere statꝰ ꝑticulares qui accidūt ꝓpter nās planetarū gñaliter fm eoȝ dñia: donec applicemꝰ ad cōpositionē que apparuit fm rē generalē. vult dicere ꝙ narrabit id qd faciet nā cuiuslibȝ planetaȝ qñ nō fuerit in signatiōe sua ꝑ seipsam: ꝛ qñ habuerit ꝑticipationē cū eo alius planeta: ꝓ eo ꝙ eū paratū teneamꝰ: vt accipiamꝰ de eo qd nece habuerimus: ꝛ ꝙ eū iungamus cū significatoribus regularū ꝛ radicū gñalium q̃s ante docuit in eo qd ꝑteriit: ꝓ eo ꝙ sciamꝰ d̓ illo nobis adijcere statū ꝑtinentē ad quēlibet natū. Et ꝯuenit vt hec teneas i memoria tua ꝓ̄ptū in isto ꝛ i alijs talibꝰ caplis.

¶ Cum solus igit̃ saturnus dispōni rerū aīarū dñet̃: fueritqȝ dñs lune ꝛ mercurij: si respcū mūdi ꝛ angulorum ꝯueniēs fuerit: natus iustos hoīes amabit: ꝛ erit rigidi ꝓfundiqȝ cōsilij: in sui etiā ipsius cōsilio ꝑmanebit: laboriosus erit: ꝛ disputator: qñqȝ aūt a veritate modicū declinabit eritqȝ locuples ꝛ appetitor regni: versipellis: thesaurizator: subterraneꝰ: inuidus.

¶ Et si saturnus solus fuerit in statu anime gubernator ⁊ dñs loci mercurij ⁊ tunc i bono statu in cõparatione mūdi ⁊ in cõparatiõe angulorū faciet natū q̄ erit amator terrarū: magni ⁊ firmi consilij: laboriosus: secretarū rerū pquisitor earū ⁊ diuinarū magnarū: amator regū: violator alieni sumptus: ⁊ thesaurorum locutor.

¶ Bonus status quē hñt planete in cõparatiõe mundi est vt planeta sit in sua domo vel exaltatiõe triplicitate termino vel facie ad se ptinente: ⁊ q̄d status solus sit talis vt planeta sit potētior sicut qñ est matutinalis aut direct⁹ in cursu suo: ⁊ motus festini. Bonus vō status quē hz in cõparatiõe angulorū est vt plãs sit in angulo ⁊ in suo haiz vel in succedentib⁹ angulorū: ⁊ hz hoc ordinari fm ordinationez virtū duodecim domorū: ⁊ iam hoc patefecimus multotiens. Et manifestū est q̄ qñ mercurius fuerit in hac maneria erit in meliori statu quē habere possit. Et pp̄ter hoc cõuenit q̄ sit in rebus aĩe id q̄d ad hoc pertinet sicut dixit Ptolo. ita q̄ si alie regule quas antedixit significarēt res alias adiuuabis eas eis rebus istis. he res quas inueneris concordantes accipies: ⁊ iudicabis fm eas: ⁊ fm illud q̄d maiorem habere significationez inuenies iudicabis: ⁊ sic facies in quolibet planeta: ⁊ conuenit tibi intelligere nec petas q̄ alia vice dicam tibi in alijs planetis.

¶ Si aūt in huius q̄d diximus cõtrario extiterit vt inconuenienter videlicet existat natus fuerit imundus: vilis pusillanim⁹: insciens: in suo tm̄ consilio pmanens: inuidus: inaudax: ab hoibus separabit: in verbis dolosus: amator occultatiõis ⁊ lugubri: inuerecūdus: infortunatus: laboris amator: nemīnē diligens: deceptor amicorū: nūq̄ gaudebit: bonorū maliuolus.

¶ Et si saturnus eī⁹ q̄d diximus fuerit de ɔuerso ⁊ nō in bono statu faciet natū turpē vilē pui cordis: sine discretiõe: male cognitiõis: reget se suo ɔsilio: inuidū: solitariū vilē: ab oib⁹ separatū: mēdacē deceptorē: falsū: in celato diliget endicbiertas ⁊ planctus exuerecundatus: infortunatus: laboris amator: amorē nulli habebit: ab horribilis ⁊ falsus suis amicis: semper tristis ⁊ dolens: abhorebit bonos.

¶ Planete qui sunt conuersi ab eo q̄ diximus sunt malū: habētes situm in cõparatiõe mūdi sicut qui est oppositus domui sue vel exaltatiõis: vel in dignitatib⁹ planetarū discordātib⁹ se cū eo: ⁊ q̄ sit vespertinalis vel retrogradus vel tardi motus ⁊ similiū: ⁊ q̄ sit in malo statu in cõparatiõe angulorū sicut in 12ª vel 6ª domo: ⁊ q̄ nō sit in suo haiz: ⁊ his similia. hic eni docet nos Pto. de facto saturni duo cõtraria vt excolligas q̄ fuerit inter hec duo: ⁊ is q̄ si eū inueneris inter hos duos status quos dixit inspice quis status est magis circa ⁊ dabis eidē statui maius posse q̄ alteri: ⁊ minues de suis opib⁹ tātū quātū aliud ɔtriū inclinat: ⁊ id q̄d itelliges retinebis. postmo^m aliō adde cū regulis gñalibus hui⁹ rõnis ⁊ iudicabis fm significationē vincēte ⁊ fz id q̄d ei adiungit magis de re vna: ⁊ tunc iudicabis rectitudinē. nec errabis: ⁊ fm hoc facies i q̄libet aliorū planetarū.

¶ Et si ioui assimilet fm q̄d prediximus cuius q̄litas cõmendabilis fuerit: nat⁹ erit iustus: senes honorabit: erit q̄ sani consilij: adiutor regni: cognitor: magnanimus: bone notitie: dilector amicorū: quietus: intelligens: patiens: philosophus.

¶ Et si fuerit concors cū ioue in modo quē diximus ⁊ in bono statu faciet natū liberū honoratorē bonorū: tutorē senum: boni consilij: adiutorem aliis rei: semp factorē notū regum: magne orationis: amatorē suorū parentū: mansuetū intelligentem sufferentem ⁊ sapientem.

¶ Et si cū ioue habuerit cõcordantiā q̄ ipse ⁊ iuppiter sint gubernatores: aut q̄ ven⁹ sit ⁊ alter eū aspiciat bono aspectu: vel q̄ vnus eorū sit gubernator ⁊ alter gubernator gubernatoris ipsi⁹: ita q̄ sit dñs domus sue aut exaltationis trigoni vel his similiū: hec est nō ɔcordātie: ⁊ ɔuenit vt h̄ itelligas sic in alijs ptis. Et id q̄d dicit q̄ si fuerit i alio statu ɔuenit vt itelligas q̄ sit ɔcordantia bona manerie iter eos: ita q̄ sit iter eos aspect⁹ bon⁹ aut receptio: ⁊ q̄ vterq̄ eorū sit in cõparatione mūdi ⁊ angulorū in bona manerie.

¶ Sed si hui⁹ stelle q̄litas p̄dictis ɔtria fuerit: nat⁹ erit ignarus bñ facere: isensatus: circa diabolica ɔuersabit: i oratorijs cõmorabit futura p̄dicet: abhorrebit hic filios: nō habebit amicos: morabit i criptis ⁊ speluncis: cū hoib⁹ nō ɔuersabit: nec in eo quis cõfidet: erit insipiēs: malus: debilis: honorē nō amabit: penitens: male receptiõis: electiõis male: laboris patiēs.

¶ Et si status horū planetarū fuerit de ɔuerso ei⁹ q̄d diximus: faciet natū nō vsum boni: male morigeratū: mali sensus: intromittet se de diabolicis rebus ⁊ malis: ⁊ semp stare diliget in oratorijs: diuinator: diffamator filiorū suorū: nullū habebit amicū: ab omnibus separatus: infidelis: malū queret hoibus: mali cordis: debilis: tediosus: honorem non diliget: laborator male receptionis: ⁊ contentus de omni re mala ⁊ vili transitor rerum: ⁊ dilatator.

¶ Uult dīc q̄ mala ɔcordātia q̄ est īter saturnū ⁊ iouē qñ sūt gubernatores. facit ale: q̄ qñ ipsi ambo sūt in aspectu inimico: vel q̄ sūt in cõparatiõe mūdi aut angulorū in malo situ vel q̄ vn⁹ eorū sit gubernator aĩe in tali statu existēs: ⁊ alter aspiciēs se eū eo: de eodē aspectu existēs i alio tali statu ⁊ silr: sicut ostēsum est in glosa p̄e ptis ⁊ alijs p̄cedentib⁹ glosis. Scies qñ talē inueneris cõstellationē q̄ nat⁹ erit talis q̄lis dixit Pto. ⁊ ɔuenit put diximus q̄ addam⁹ has significatiões cū regulis p̄mis vt sciamus ppriū statū nati: ⁊ Ptol. docuit nos status bonos ɔcordātie saturni ⁊ iouis ⁊ ɔcordātie male silr: ita q̄ qñ ɔcordantiā mediocrē inuenies iter eos fm q̄ ɔuenit iudicabis ⁊ cõpones iuditiū rerū q̄s dixit in illis duob⁹ statib⁹: ⁊ cū hoc poteris itelligere totū hoc dictū Ptol. ⁊ id q̄d in alijs planetis dicet.

¶ Et si marti assimilet ⁊ ipse bone q̄litatis ⁊ laudabilis existat: erit nat⁹ nō cognoscēs: valde laboriosus: miser ⁊ imbecillis: nocēs: magna cū timore tētabit: erit grauis barstator: nō pius: oia ɔuipendet: imoderatus: bellicosus: aiaz suā ponet in timore: amabit cõturbationes: pditor erit: aliorū pturbator: inuidie pessime: pro euētu aliquo ei⁹ aĩa mutabit: hoies laborare faciet: vi p̄erit alijs: trāsgressor: odio reges habebit ⁊ p̄ncipes: amabit hypocrisim: ⁊ victoriam: inuidus: male pfunditatis: erit grauis ad tolerandū: rusticitate plen⁹: itolerabilis: ostētator sui: iniquus: hoibus nocebit ⁊ eos vilificabit ac odio hēbit: nec mutabitur: nec alterabitur: intromittet se de pluribus ⁊

ab eis leniter recedet: erit artifex ⁊ studens generaliter: etiam prosperabitur.

¶ Et si cū marte concors fuerit ⁊ in bono statu faciet natū male cognitiōis: laboratorē: ⁊ utilitatū oīuz: aliqñ audacē: ⁊ qñq3 remissuz male societatis: sine pietate: dehonestatorē bonorꝫ: vel durū rixatorē: ponet se i pīculo magno: amator rixarꝫ: falsus: īfidelis: occisor: retētor ire male: loquax: instabilis in factis ⁊ dictis: oditor bonorū: amator blāditie ac sup̄bie: male voluntatis: de sufferēdo fortis: austerus: ⁊ crudelis hoībꝰ: factiōe mali: querelosus: malus violator: robator: dehonestator: nō cambiat se: nec mutat de malo: bellicosus: acutus: bonum omnium malorum completor ⁊ fortunatus in eis.

¶ Aspice ad nām duarꝫ īfortunarū qñ participabūt in gubernatiōe aīe ⁊ fuerit ꝯcordātia inter eos existēdo in bono statu: aut qñ vnꝰ eorꝫ fuerit gubernator: ⁊ alius cōcordet cū eo existentibus in bono statu ambobus qūo faciūt anime nati res iste que multū inclinant ad mala.

¶ Sed si hec stella fuerit in p̄dicti ꝯtrariū: natū faciet esse dep̄datorē: aciarū absciforē: miserū: male qualitatis ⁊ mali lucri: deum nō timebit: nec aliquē amabit: blasphemator: ꝑturbator: latro: deceptor: ꝑditor: interfector: icestus malus: impius: homicida: nigromanticus: depredator oratorꝫ: fornicator: sepulchrorꝫ violator: ⁊ gñaliter nequā erit in omnibus.

¶ Et si plāta fuerit ꝯuersus ab eo qđ diximꝰ: erit natꝰ robator: īsidiator oīuz ī aliīs cōplete manerie: male vite: mali lucri: deum nō timebit: nec amorē hēbit ī eo: dhonestator: disbonorator: īterfector: trufator: nigromāticꝰ: oratorꝫ robator ⁊ altariū: luxurie male: expoliator: mortaliū defūctorꝫ ꝑditor: ⁊ ī oībꝰ aliīs factī suis nequā.

¶ Hec facta significant nām duarum infortunarum existentiuz cū malo statu sūt modo malitie multe pure ⁊ vitia mala. Et scias q3 habebit inde natus qñ adiunges cum aliīs regulis quas dixit in statu aīe Ptolo.

¶ Or si veneri saturnus assimilet: ⁊ ipsa bone q̄litatis existat: natus mulieres abhorrebit: senes ⁊ rōcinos amabit: eritq3 male receptiōis: honorez nō appetet: abhorrebit formosa: erit inuidus: male societatis: ab hoībꝰ segregabit ⁊ in sui ipsiꝰ cōsilio cōfidet: deū verebit: eritq3 zelati ꝯsiliī: male legia: amabit occulta: diuinator: de diuinis cogitabit: pacificꝰ: verecūdus: amator sciētie: fidelis: abstinēs: deliberator: ab imūdis se abstinēs: tediosus ⁊ in mulieribꝰ zelotypus. hec aūt stella cū fuerit in p̄dicti cōtrariū: natus erit fornicator ⁊ īmundus: turpia cōmittet in suis: turpis adulter: a mulieribꝰ se decipi ꝑmittet. Maxime aūt a suis cōsanguineabꝰ: erit valde miser: ībecillis oībus modis: circa venereos actus absq3 intermissione sollicitabit: abhorrebit formosa: maledicus: superbꝰ: celabitq3 aīum: vilis: sceleratus in coitu turpiter: ⁊ extra naturā veneri subyciet. hic aūt cum annosis ⁊ vilibꝰ hoībus: ⁊ cōtra legē: cū bestiīs etiaz facere desiderabit: deuz non verebitur: vilipendet secreta: ⁊ orationis domos sassana: casta ia ⁊ oia vilipendet: erit nigromāticus: ⁊ de oibus se intromittet.

¶ Et si cōcors cū venere fuerit ⁊ in bono statu: erit natus mulieres abhorrens: amator senuz ⁊ heremitanorꝫ male receptionis: honorē nō diliget: nec res pulchras: inuidus: male societatis ab oībꝰ separabit: reget se cōsilio suo: leget secreta: sciet leges: secretorū amator: diuinator: amans deū ⁊ legē suā: amator rerū dei: castus: amator itinerū: prōptus in litibus ⁊ bellis se ponet pro defensiōe legis: amator p̄hie fidelis: legalis: abstinētie magne: ⁊ cogitatꝰ: custodiet se a mala fama: tristis zelotypꝰ mulierū: ⁊ si planeta fuerit ꝯuersus ab eo qđ diximꝰ: erit natꝰ fornicator magne turpitudinis: sine discretiōe ⁊ limpiditate in luxuria sua: decipiet ꝑpter mulieres maxime ꝑ ꝯsanguineabus suis: male fame: dehonestatus in oībꝰ rebus suis: sequutor luxurie: oē factū bonū odibit: male rōcinatus: ebriatus secretorū amator: ⁊ luxuriarū cōtra nām cū maioribus eo diebꝰ: ⁊ cū vilibus extra legē suā: ⁊ cuz bestiīs: deū nō timebit: dedignator oratoriorꝫ ⁊ religiosorꝫ legis: diliget nigromantiā ⁊ similia.

¶ Si memor extitis glosarum omniū quas hinc retro diximus aperte intelligere poteris dictū istud: sed si harum oblitus es aio inspicias q3 reglosemus: habes eni vnū cuz aliis virtute eorꝫ que diximus ubi multa vice.

¶ Or si mercurio saturnꝰ associet ⁊ ipse bone q̄litatis existat: erit natꝰ rerꝫ atq3 legū inq̄sitor ⁊ inuestigator: amabit medicine sciaz: occultus: occultorꝫ deliberator: mira faciet: sophista erit: leuis: dispositor: boni ingenīī: amare anime: inuestigator acutus: amator intelligētie ⁊ operū ei ēt bñ ꝯtinget. At si hec stella fuerit in p̄dicti ꝯtrariū: erit natus inuidus aieq3 turbide: laboriosus: odiosus: habebit ꝯsanguineos: erit laboris amator: tristis: in nocte turbabit: portētor: deceptor ī suis negociīs: nō associabit hoībꝰ: latro: sciēs: nigromāticus: icantator: versutus: nō ꝓsperabitur.

¶ Et si cū mercurio ꝯcors fuerit in facto aīe existēdo in bono statu: erit natus ꝑquisitor ⁊ peritor chronicarꝫ: hystoriarꝫ: ⁊ legū: amabit physicaz: secretorꝫ retētor: studēs in secretis miraculorꝫ sanctorꝫ: sophysticator: ī gēte sua agilis: populi gubernator: ītelligēs: inq̄sitiōis magne: expertus: diliget oē bonū: ⁊ rebꝰ istis oībus fortunatus. Et si planeta fuerit eius qđ diximꝰ de cōuerso: erit natꝰ retētor ire: male volūtatis: semꝑ tristis: laborator: suos abhorrebit parētes: laborē diliget: dolorosus: de nocte metū magnū habebit: insidiator ⁊ tēptator ꝑ interficiēdo deceptor: societatē cū hoībus nō habebit: latro: incinerator: nigromāticꝰ: factor caracterarꝫ ⁊ extraneorꝫ ingeniose: ⁊ cū hoc toto infortunatus.

¶ Hoc dictū sit̄ e ston̄sūz in aperto ylē:tñ rem vnā volumus aꝑire ꝑ quā declaremꝰ qđ añ diximꝰ:q̄ scies ꝙ mercuriꝰ qñ gubernat factū aīe ex̄ns in malo statu:⁊ fuerit cū saturno eleuatus sup̄ eū:significabit ꝙ natus erit ꝓditor ⁊ latro:⁊ cū hoc toto erit sine fortuna:an eo penā ꝓ suo facto recipiet:⁊ in alijs planetis intelligere poteris isto mō.

¶ Juppiter aūt cum solus extiterit dñs dispōnis aīe.

¶ Et si iuppiter fuerit solus aīe gubernator.

¶ Solus iuppiter erit aīe gubernator:qñ solus dominꝰ loci mercurij ⁊ lune sine vlla pticipatiōe cū alio plā bn̄do.

¶ Si laudabilis q̄litatis fuerit: erit natus magnanimus:largus:iustus:verecundus: hilaris: homines amabit atq; formosa:liberalis:equus magne cogitationis:mansuetus: egregius:in suis operibus pius: benefaciet hominibus:amabilis ductor.

¶ Si fuerit ī bono statu:erit natꝰ magni cordis: liber:limpidus:honestus:delectabilis:amator hoīuz:scīentie bone:pietosus:p̄ciabit se mltū:abstinētie bone:spūalis ⁊ cognitus ꝑ oībꝰ factis bonis hoībus factor boni:ab oībus se diligi faciet cognitiōis bone ⁊ gubernationis bone.

¶ Aspice quomodo planeta fortuna cuz est potēs exhibet omnes bonas virtutes.

¶ Et si fuerit in p̄dicti ꝯriū:erit q̄litas aīe nati filijs p̄dictis:p̄ter ꝙ in his erit debilior: ⁊ magis occultus: absq; bono itellectu:loco nanq; magnanimi erit ꝓdigus:loco iusti seruiet diabolo : vel erit male opiōnis:verecundie loco:erit caudardus ⁊ loco mansueti erit superbus:erit etiā loco diligendi homines bone q̄litatis anime:loco amandi formosa : diliget delectatiōes:at loco magne cogitationis erit ꝯtumax: ⁊ pro libertate inscius ⁊ his similia.

¶ Et si fuerit ꝯuersus ab eo qđ dixit erit aīa nati filijs statibꝰ quos p̄diximꝰ:erūt tñ ꝯbiliores mltū sine discretiōe itaq; ī loco qđ sit magni cordis erit deuastator. Et in loco qđ sit limpidus ⁊ iustus erit seruitor diaboli:aut credulitatis vel secte male: ⁊ in loco verecūdo si erit vilis: ⁊ in loco casti ⁊ bone abstinētie:erit fatuꝰ: ⁊ loco amatoris hoīuz erit bone volūtatis: ⁊ loco amandi res pulchras:amabit vitia sine abstinētia ⁊ silia.

¶ Ptol. nō curauit in quolibet loco dare nobis regulas vl̄ ꝙ eis assimilat̄:q: fortuna semp̄ donat ꝙ cū sua nā ꝯcordat:si fuerit in bono statu bonas trahet virtutes: ⁊ si fuerit in ꝯuerso dabit loco bonoꝝ virtutū qđ assimilabitur virtutibꝰ ⁊ nō est sicut res quas in hoc loco retulit Ptolo. ⁊ dixit ita ꝙ erit loco habendi cor magnū deuastator ⁊ loco limpidi ⁊ iusti s̄uitor idolatrie:aut heresis magne vt religiosi hereticoꝝ ⁊ tenētiū malā legē. ⁊ ꝙ dic̄ loco amatoris hoīum erit bone voluntatis. vult dicere tam blādus ⁊ mansuetus ꝙ nunq̄ irascet̄:⁊ oēs alias res quas dixit.

¶ Et si marti iuppiter assimilet̄ ⁊ q̄litatis ipse laudabilis extitat:erit natus versutus:placitator:bellicosus: dispositor:tūc agēs fortissimꝰ: ⁊ nulli humiliabit̄:erit etiā hō exercituū ⁊ operū:cupiēs vindicari: ⁊ penitꝰ supare:semetip̄m dñum faciet:eritq; rerū inuentor rei veritatē nō ignorabit:ꝓuidus erit ⁊ magnanimꝰ: ꝓsperabit̄: queret etiā honorari:iracūdus rerū cognitor:multisq; multa mādabit. At si hec eadē stella in huius p̄dicti ꝯtrariū extiterit:erit natus blasphemator:⁊ verborū perturbator:impudens nullius rei celator:vilipēsor aliorū:hypocrita:mēdicus:superbus:inobediens:depredator:leuiter alterabit̄:leuis penitens : instabilis : vilis:infidelis : nullius notitie ac consilij:insensatus:raptor:suorum amissor: ⁊ general'r diuersaꝝ erit q̄litatū modorūq; mutabilium.

¶ Et si fuerit ꝯcors cū marte in facto aīe ⁊ fuerit in bono statu faciet ꝙ natꝰ erit malus:incoopertor:rixator:litigator:magni bolicij:gubernator alioꝝ:inobediēs:acutus:bestiaꝝ ⁊ caualcatarū director:magne p̄ualentie:volet se vindicare:factor despectuū:multis:diliget semp̄ vincere ⁊ sup̄ alios esse magnꝰ:reꝝ inuentor:vir ⁊ fortificator in oībꝰ suis factis:liber:donator:semp̄ victor:magni cordis:amator honoris:iratꝰ: p̄ceptor ⁊ inhibitor. Et si sic planeta fuerit de ꝯuerso eiꝰ qđ diximꝰ:erit natꝰ dehonestator:crudelis multū:nō parcet:rixator:blādiosus semp̄ erit cū suo sēsu:iobediēs:fatuꝰ:robator:⁊ leuis ⁊ mobilis:cito penitebit: nec erit stabilis in re illa:simplex:ifidelis:sine discretiōe ⁊ ꝯsilio:cito ꝯ oībꝰ malū dicet:qđ dicere voluerit dicet sicut insensatus: ⁊ ḡnal'r est diuersarū manerierum.

¶ Jaz docuit nos in eo ꝙ transiluit duas ꝯtrarias ꝯcordātias que sunt inter saturnū ⁊ iouē:⁊ h̄ glosauimus tali mō ꝙ semp̄ nō opꝫ in alia vice ad alios redire planetas: ⁊ iō nō hēmꝰ in h̄ loco glosare has duas ꝯrias ꝯcordātias q̄ sūt iter iouē ⁊ martē. Nā v̄ba Pto. in hoc loco manifesta sunt ⁊ declarata si p̄teritarū glosaruz memor existis ⁊ expedit in hoc loco si inuenis ꝙ iuppiter sit gubernator ⁊ se ꝯcordauerit cū saturno ⁊ marte ꝙ adiungas vnā significatiōnē cū alia:⁊ ꝙ oēs adiūgas ⁊ cognoscas f̄m regulas quas dixit ī cap. patrū ⁊ adiūges oēs regulas ⁊ iudicabis ꝑ eas.

¶ Et si veneri fuerit similis ⁊ laudabilis q̄litatis existat:natus erit simplex : amās nitiditatē ⁊ magisteria atq; rerū inuestigatiōes:cantos ēt ⁊ iocos atq; comestiones appetens:eritq; bone q̄litatis aīe : pius sani cordis:deuz amabit ⁊ illi seruiet:cupiet ēt amore dei laboriosus eē:erit sensatus:⁊ amās:humilis:aīe splēdide:gratificꝰ:munificꝰ:libroꝝ lectōes nullatenꝰ abhorrebit:erit reꝝ cognitor:⁊ circa legitimos venerīa actus tēperatus:suos etiā ꝯsanguineos amabit:honoris nominisq; forniem ꝯcupiscet:ḡnaliter qdem erit iustus ⁊ ꝓbus. Sed si hec stella fuerit in p̄dicti ꝯtrariuz natus erit illaboriosus:delicate vite: muliebris aīe:saltator:eius ira mulierū ire assimilabit̄:erit prodigus:in rebꝰ mulierū insensatus:procus:libidinosus:delinquēs:capillorū ornatus amabit : semetip̄m extollet:nescius suoruz amissorum gaudebit : in hoīum erubescentia leuiter ip̄edietur:sui ꝯpos erit: femineiq; sensus:in reꝝ ecclesiasticaꝝ dilectiōe preualebit in rebꝰ precedet:erit occultator: ⁊ fidelis oīuz malorum ignarus:cunctis obnoxius. Jn suis operibus cōmendabilis ⁊ liberalis in oībus que fecerit.

¶ Et si fuerit hic planeta cum venere concors existens in bono statu: erit natus limpidus: alacer: delectabilis: amabit se tenere limpide atque bene: diliget ministeria canere ⁊ exercere res omnes cantus instrumenta musicos bene commedere: erit letus voluntatis bone hominibus: factor boni: pietosus: sani cordis: dei serviens ⁊ amator: diliget pro dei servitio guerrizare: sensatus: diliget homines: abstinentie bone: gratizator ⁊ retributor boni amator: amabit in libris studere: bona discretionis in luxuria temperata: ⁊ bono modo suorum parentum amator: dilector valitudinis ⁊ honoris: ⁊ generaliter bonus in bonitatibus ⁊ completus. Et si hic planeta fuerit de converso: erit natus amator ludorum corporis: femininus voluntatis: in ira sua irę filiis mulierum: hyalator dispensator: amator mulierum: deceptuosus: magne luxurie: sine abstinentia: ut diliget afaytatus ⁊ pectinatus erit: sprisor in vano: sui devastator: gentium reprehensor: sollicitabit de catugulis: sensum mulieris habebit: debilis cordis: diliget oratoria ⁊ ea sequetur: amabit secreta: ⁊ puritates audire: tamen fidelis: sine remissione aliquam leta: bone receptionis: socius omnium: bone voluntatis: ⁊ in eo quod fecerit laudabitur.

¶ Similiter si hi duo status sunt contrarii accordamento iovis cum venere: si ambo vel unus eorum fuerit anime gubernator. Et manifestum est quod si saturnus ⁊ mars ambo concordaverint secum eis significatio composita erit ⁊ mixta secundum regulas preteritas ⁊ secundum quod glosamus eas omnes: ⁊ expedit ut mentem apponas a principio huius capituli usque ad hunc locum: ⁊ si mentem apposueris in eo quod subsequitur melius iudicabis.

¶ Or si mercurio iuppiter assimiletur ⁊ fuerit qualitatis idonee: erit natus in librorum lectionibus assiduus: amabit syllogismos ⁊ erit geometra peritus in quadrivio: versificator ac sermocinator: acuti ingenii: humilis: boni consilii: laudabilis in moribus: beneficus: dispositor: bone qualitatis anime: dapsilis congregationis: bone opinionis amator: bene ⁊ subito incepta perficiet: erit boni regiminis: bone credulitatis: medicus regis: deum diliget: bone anime amabilis: consanguineos amabit: in domiis erit bone: amator scientie: homo divitiarum. Or si hec stella predicti contrarium obtinuerit: erit natus stultus: stultiloquus: frequenter falletur: miser contingent ei alentusimus: divinis adherebit: impetuosus erit: amare anime: cum sit stultus sapientem se putabit: superbus: perturbator in alterius servitute semetipsum collocabit: motus erit inordinati: verbosus bone memorie: homo doctrine ⁊ appetitus rigidi.

¶ Et si hic planeta concors fuerit cum mercurio existens in bono statu erit natus perquisitor: ⁊ studens per libros demonstrationis amator ac geometrie: ⁊ totius quadruvialis scientie versificator ⁊ inventor bene roncinatus subtilis: ingeniosus: intelligens abstinentie ⁊ consilii boni morum laudator: largus omnibus: factor boni: habebit virtutem ⁊ intellectum in alios gubernandi: bone voluntatis: dona magna donabit: amator populi: boni intellectus in rebus: quicquid fecerit adimplebit: ⁊ quicquid incipiet bonus ⁊ fidelis in lege sua: amator ⁊ mandator suorum: ab omnibus se faciet amari: suos amabit parentes. erit curialis: doctus: diliget sapientiam: honoratus ⁊ ab omnibus preciatus. Et si planeta fuerit de converso natus erit stultus: contentiosus: ingratus merorus: in omnibus rebus suis vilis: eveniet sibi dedecus: res sequetur: eloquii magni erit: credet semper esse sapiens: ⁊ nescius erit: similiter erit fatuus in suis motibus: turbaiosus: multorum novorum narrator ⁊ reminiscitor rerum.

¶ Manifestum est totum hoc dictum per glosas quas ante diximus in hoc capitulo: ⁊ id quod dicit contentiosus est amissio sensus: ⁊ res dicendo futuras.

¶ Or si mars anime dispositioni solus dicetur: ⁊ laudabilis qualitatis existat: natus erit fortissimus: ⁊ potens: iracundus: armorum appetitor: siosus: ponet animam suam in mortis periculo: nulli se humiliabit: destructor: in suis confidet viribus: primus in bello: vilipendet omnes: violentiam hominibus ingerit: ⁊ erit homo regiminis. At si hec eadem stella fuerit in istorum que prediximus contrarium: natus erit tediosus: blasphemator: sanguinis effusor: contrarietatum amator: consumptor: garrulus: stultus: superbus: depredator: in ipsius maleficiis inordinatus: deinceps consanguineos abhorrebit ⁊ deum ignorabit.

¶ Et si mars fuerit anime gubernator solus existens in bono statu erit vir fortis in omnibus factis suis aliorum capitaneus: iratus amator armorum: fortificator: victor bellorum: ponet se sponte ⁊ voluntarie ad mortis pericula: inobediens: nulli voluerit obedire: audax: virilis: in omnibus dedignosus: superbus: sollicitus: magni cordis: sapiens ad alios gubernandos. Et si hic planeta fuerit de converso erit natus crudelis multum: dehonestator: diliget interficere homines: bellicosus: rixator ⁊ vociferator: mixtor mali: ⁊ robator: ebriatus: sine pietate: malorum factor: malarum cogitationum: laboriosus: stultus suos odibit parentes: ⁊ odiet omnes homines inobedientes dei ⁊ mandatorum suorum.

¶ Totum hoc dictum similiter est manifestum per glosas preteritas in verbis que diximus de saturno: ⁊ inde accipere poteris totam significationem martis secundum suam naturam.

¶ Si vero similis veneri fuerit ⁊ idonee qualitatis extiterit: natus erit alacer: ⁊ bene morigeratus suos amabit socios mollis vite: iocosus: bonus homo: apte complexionis ⁊ forme: amabit saltationes: pecus: homo divitiarum ⁊ gentis: vir levis in coitu: ei tamen ide constringet bene: sibique precavebit: sapiens: verecundus: ⁊ cognitor: item libenter habebit rem cum viris ⁊ mulieribus: erit etiam devastator: levis iracundie ⁊ zelotypus. Or si hec eadem stella in predicti contrarium conversabitur: natus multus ac superfluus erit in coitu: diversarumque qualitatum: omnes vilipendet: delinquens erit: blasphemator: mendax: proditor: suos ⁊ alienos decipiens: appetitus festivi: fastidiosus: coniugatorum ⁊ virginum corruptor: ⁊ versutus: acutus: inordinatus: deceptor:

peierabit: idq͡ʒ in ruborē ⁊ verecundiā subito cadet: insensatus: semetipsuʒ fortassis adornare cupiet: ipetuosus: turpia cōmittet: ⁊ horridus erit.

¶ Et si fuerit hic plīta cū venere cōcordatꝰ exīns in bono aspectu: erit natus receptiōis ⁊ voluntatis bone: amabit suos socios ⁊ amicos: dlectabilē vitā hēbit: ⁊ letā: erit tribeʒator ⁊ alacer bone cōpōnis: ⁊ fortune: ioculatorꝝ amator: cito capiet amorē: vir in oibus suis rebꝰ ad luxuriā ibi bitā cito mouebit ⁊ ad peccādū i ea: tñ fortunatꝰ i oibꝰ suis fcis: qd voluerit adiplebit: sensatꝰ: sapiēs: i custodiēdo se: a verecūdia boiuʒ fortiter dephēsor: bone discretiōis: societatē diliget puerorꝝ tā virorꝝ q͡ʒ mulierū: cito irascet: ⁊ erit zelotypꝰ. Et si plīta fuerit de cōuerso: natus erit audax: luxuriosus: ⁊ verecūdus i eo boiuʒ: dedignosus statuū diuersorū: dhonestator: mēdax: falsus ifidelis: inimicū decipiet ⁊ amicū: ad vitia corpis cito mouebit: ⁊ ipm cito tedebit: extractor mulierꝝ: virginū: ⁊ nuptarꝝ amorabilis: trauaiosus: siue laboriosus: pditor: iterfector: i suis sacramētis piurus: cito falsabit ea: pro eis aūt frōtabit mali sensus: ⁊ q̄nq͡ʒ se diliget asaitare malo ⁊ turpi mō: leuis ⁊ stultus erit.

¶ Totū hoc dcm̄ declaratū est p id qd trāsiuit nihilominus volumꝰ m̄ h paruū glosare: vt accipiamꝰ exēm in eo qd acciderit de caplo isto ibi. Dicimꝰ eni in eo qd dic vir in oibꝰ suis rebꝰ cito mouebitur ad luxurias ibibitas: ⁊ ad peccādum in eis: tñ sciet se cū verecundia custodire: totum hoc erit veritas si cōcordauerint secū he regule quas ante diximus in pnᵒ huius capli. tñ si discordauerint vel tuppiter cū hoc testificabit he res q̄s narrauit nō erūt facte s͡ʒ poᵃ in aīa nanq͡ʒ panis erit ad illas sed eas nō faciet: s͡ʒ ad opꝰ cōducet: ⁊ in alijs manieriebus intelligas isto modo.

¶ Or si mercurio mars assimilet ⁊ cōmendabilis q̄litatis existat: erit natꝰ cōductor: exercituū rector: festini motꝰ: potēs: amās: sapiēs: laboriosus: cogitator: versutus: pditor: istabilis: astutꝰ: malorꝝ operꝝ: leuis intellectus: deceptor: hypocrita: versipellis: cōtumax: grādis inq̄sitor: rixarꝝ amator: eiq͡ʒ tñ inde bene cōtinget: suos similes diliget: ⁊ eos bene recipiet: gn̄alr quoq͡ʒ nocebit inimicis: ⁊ suos iuuabit amicos. Si vō fuerit in pdicti ꝯtrariū: natꝰ erit destructor: iobediēs: fatuꝰ: ⁊ deceptor: penitēs: iordinati motꝰ: mēdax: latro deū ignorabit: falso iurabit: versutus: homo ꝯtrarietatis: sapiens: hypocrita manifeste nequā: blasphemator: viarū abscisor: parietū trāsfossor: interfector: pcantator: proditor: nigromanticus: ac homicida.

¶ Et si hic plīta ꝯcorꝯ fuerit cū mercurio exn̄do i bono statu: natus erit aliorꝝ gubernator: magni sensus n̄alis abstinētie bone: agilis: nois honorati: sapiēs: multarꝝ diuersarꝝ rerꝝ amator: trabaiator: curialis bñ doctꝰ: bñ rōcinatꝰ: ai dceptuosus: cū duabꝰ faciebꝰ: istabilis: falsus: mistorꝝ artificiorꝝ sapiēs ⁊ malorꝝ operꝝ: mutabit ad pditionē: male secte: male credulitatis: inq̄sitor ⁊ petitor rerꝝ: diliget rixas: erit fortunatꝰ i toto: bone amicitie assistantibꝰ sibi ⁊ eis receptōis bone: ⁊ erit gn̄alr suis nociuꝰ inimicis ⁊ pfectuosus amicis. Et si plīta fuerit de cōuerso erit rixator iobediēs: magne credulitatis: falsus: audax: cito penitebit eū: stultꝰ: laboriosus in oibꝰ suis rebus: mēdax: latro: deū nō cognoscet: in falsitate iurabit: testimoniū falsuʒ ꝯfirmabit: delectabit i oī malo: cognitꝰ ⁊ noīatus p malo: dehonestator ⁊ insidiator itineruʒ: accessor p multa deserta: hoies iterficiet: malo mō ferʒator: deceptor semp erit immundus pp homicidia q̄ cōmittet.

¶ Inspice ad statuʒ mercurij q̄n cum marte participat: vt mars cū eo q̄ualr complo trahit ad oēm acuitatem si concordātia bona erit ⁊ ambo fuerint in bono statu opabuntur in anima nati mores firmos. Et q͡ꝛ harū rerum erit in nato proprium est id cum quo se prime regule cōcordauerint ẜm veritatem vincentem.

¶ Cūq͡ʒ venus sola fuerit dn̄a dispōnis aīe: q̄litatisq͡ʒ laudabilis extiterit: erit natus iustus ⁊ q̄etus: multarū delitiaruʒ: sensatus: hō ꝯdeliberatiōis amās saltatiōes: valde zelotypus: ipietates abhorrebit: amabit magisteria: ⁊ deū mītū verebit. Et erit pulchre forme: bone q̄litatis: ⁊ bonorꝝ somniorꝝ: amabilis: piuʒ: bn̄ficꝰ: pspe rabit: ⁊ gn̄alr subseruiet veneri. Et si eadeʒ stella in eorꝝ q̄ pdiximꝰ ꝯtrariū fuerit: natꝰ erit piger: pcus: effeminatꝰ: eiꝰ ēt q̄litates mulierꝝ q̄litatibꝰ assimilabunt: erit nullius aiositatis: nulliusq͡ʒ notitie: nominis ifirmi ⁊ q leuiter ad lapidē pedes suos offendet. At si mercuriꝰ assimilet: ⁊ idonee q̄litatis fuerit: natꝰ amabit magisteria: ⁊ scias: doctꝰ erit: ⁊ acuti ingenij: versificator: musicā amabit ⁊ oē cōmendabile: erit etiā apte q̄litatiʒ aīe: hō delitiarū ⁊ q̄etis: alacer: suos amicos diliget: eritq͡ʒ bone legis intelligēs: eq̄rū amator: erit boni ingenij ⁊ bone extimationis: rerecteq͡ʒ calle pcedet: libēter addiscet: a semetipso meliorabit in discēdo: honorꝝ ac pborꝝ mores hoium imitabit: iustisq͡ʒ viris assimilabitur: aptꝰ in loquendo: in verbis alacer: erit ēt amabilis: tēperate q̄litatiʒ aīe: equꝰ defensor: cognitor: magnanimꝰ: postponet mulieres: cum pueris aget: eritq͡ʒ zelotypus. Or si in istius ꝯtrariū fuerit: natꝰ erit versutꝰ: ⁊ multe astutie: maledicꝰ: faciei duplicis: bilinguis: mali consilij: deceptor: mendax: pturbator: falsus: imunda faciet: pfunde malus i ꝯsiliādo pditor: nec amabit nec amabit: decipiet mulieres: ⁊ destituet pueros: erit hō malorū operū: culpās ⁊ vituperās alios: oia querens facere: s͡ʒ q̄nq͡ʒ ad bonū nōnunq̄ ad malū plurima tpa ppetrabit: ⁊ in multis ac diuersis rebus culpabitur.

¶ Et q̄n venus sola fuerit aīe gubernatrix exn̄s in bono statu erit natꝰ māsuetꝰ bñ credēs in lege sua delectabilis: alacer limpidus sine aliqua rusticitate: bone cogitatiōis: amator psallendi: multū zelotypus: oē malū odiet: ⁊ oēm rixaʒ: ministeriorꝝ amator: deū diliget ⁊ mandata: ⁊ erit bone figure: bona ⁊ certa videbit sōnia: ab

omnibus

oibꝰ faciet se amari: factor boni: pictosus: fortu
natꝰ i toto: ⁊ gñalr̄ se ad res luxurie dabit. Et si
hic plta fuerit ꝺ ꝯuerso erit natꝰ piger: amoratꝰ:
femineꝰ i suo amore: oēs sui modi assilabūt̄ mo
dis mulierū: nō erit in eo agilitas nec discretio:
ꝺhonestatꝰ erit ⁊ vilis: male fame: mutabit̄ oibꝰ
rebus. Et si hic plta cū mercurio cōcors fuerit:
existēdo in bono statu natꝰ erit amator misterioꝝ
⁊ sciaꝝ: sapiēs: itelligēs: iuētor: versificator: di
liget musicā ⁊ oē bonū ⁊ oēm rem publicā erit
bone volūtatis: alacer: delectabilis: letus: suos
amabit amicos: bonꝰ erit in lege sua: bone cogi
tatiōis ⁊ intellectꝰ: directꝰ in oibꝰ rebꝰ suis: dili
get addiscē: ⁊ addiscet p se mlta: associabit̄ ⁊ re
get̄ p bonos hoīes: ⁊ cōpletos i bono: bone rō
cinatiōis: dilectꝰ ab oibꝰ: tēpatꝰ in oibꝰ suis mo
dis: i toto bonꝰ ⁊ discretiōis bone: mori diliget
⁊ guerator p deo: magni cordis: magis cū pue
ris q̄ȝ cū mulieribꝰ amabit iacere: zelotypꝰ erit
multū. Et si hic plta fuerit ꝺ ꝯuerso erit falsus:
⁊ de malis reuolutis: rusticꝰ verboꝝ facierū ⁊
linguarū duarū: murmurator male facti: dece
ptor: disturbator: mēdax: nescu lator: iurator in
falso: malus in coopto: i oi malo sine amore ali
quo: nullū habebit amicum: mulierū deceptor
iacendo cum pueris afaytabit se multum: ⁊ de
hominibus male dicet: ⁊ ad mala exempla tra
het eos: ⁊ pt eē q̄ facere voluerit res istas in re
tentione male faciendi: ⁊ vt aliqs ponat in opi
niōe sua ⁊ dānet eos ⁊ pōt eē q̄ eas faciet p se:
⁊ erit dehonestatus in maneriebus diuersis.

Nominauit concordantias veneris ⁊ mercurij in caplo
veneris ⁊ nō noiauit ꝯcordantiā suā cū alijs planetis: q̄
id dixit in cap. cuiuslibet pltarū: vnde accipies ab inde.

Mercurius autē cū solis fuerit dispōnis dñs aie ⁊
qualitatis idonee: erit natus boni itellectus: acuti in
genij: rerum antiquarū relator: erit q̄ȝ multaꝝ probi
tatū ⁊ experimentoꝝ: dialecticus: rerū nature prelo
cutor: scientiarum inuestigator: beneficus: delibera
tor: bone existimationis: doctus in q̄driuio: credito
rū occultator: ⁊ valde p̄sperabit̄. Si aūt in p̄dicti cō
trariū extiterit: erit natꝰ deceptor ⁊ vilis: alios erra
re faciet: fm suū consiliū p̄cedet: leuis: festini motus:
leuiter cōuertet̄: sanꝰ: ignorās: magne fallacie: men
dax iordinate q̄litatis: instabilis: infidelis: inobediēs
dño: faciet iniustitiā: gñaliter aūt multe erit fallacie.

Et si mercuriꝰ solus aie fuerit gubernator exi
stēs in bono statu: erit natꝰ itelligēs boni sensus:
narrator miltoꝝ gestuū ⁊ euētuū: ꝺceptuosus:
sapiēs in mercimonijs: loycus: sapiens in natu
ris: acutus: doctor: factor boni hoibꝰ: bone co
gitationis: bone considerationis: scientiaꝝ qua
driuialiū sapiēs: tenēs secreta: fortunatus in re
bꝰ suis. Et si hic plta fuerit ꝺ ꝯuerso: erit fallsus
tediosus: vanus ꝯ̄boꝝ sophicus suo reget̄ cōsi
lio: leuis: mobilis in rebus: ⁊ cito redibit: stul
tus: nescius: erroris multi: in toto mēdax: labo
riosus: sine fidelitate ⁊ firmitate: inobediēs: tor
tuosus ⁊ generalr̄ multū ⁊ minutij erabit.

Qui voluerit itelligē q̄ta narrauit p̄to. opa ptinētia ad
quēlz planetaꝝ: qñ ipse solus fuerit gubernator loci mer
curij ⁊ lune: aut pticipabit in gubernādo cū alio: aspice in
eo qd̄ glosauimꝰ de saturno: ⁊ addas id cū rebꝰ alijs q̄s ti
bi docuimꝰ in q̄lz pltaꝝ: ⁊ qñ h̄ feceris itelliges clare oia
dicta p̄to. Et post q̄ȝ scire possumus factū aie p res gnqȝ:
quaꝝ vna est nā signoꝝ in qbꝰ stāt mercuriꝰ ⁊ luna: ⁊ in q
bus stant plte gubernatores. 2ᵃ est pticipatio quā hȝ mer
curiꝰ cū luna. 3ᵃ est nā pltaꝝ gubernatoꝝ. 4ᵃ est pticipatio
quā hñt plte in gubernamēto. 5ᵃ est sitꝰ eoꝝ fȝ mūdū. i. fȝ
natiuitatē: ⁊ nos patefecimꝰ qualz haꝝ rerū p se: ⁊ pp hoc
patefactū est totū iudiciū aie demonstratione cōpleta. Et
q2 id totū qd̄ ante diximus est acceptū a quinqȝ planetis:
cōuenit q̄ det in hoc loco id quod significet luna ⁊ sol qm̄
tenet q̄ luna ⁊ sol dant significatiōe solis generalez que
est cuilibet essentie nālis: sicut patefecimꝰ in glosis caplm̄
istud p̄cedētibus. Et pp hoc docuit in hoc loco ab hinc in
antea: q2 vtrūqȝ luminare dat planetis gubernatoribꝰ ad
iutoriū solūmodo: ⁊ hoc est qd̄ dicit in hac rōne.

Et cū hec ita sint: nobis tñ scire ꝯuenit q̄ lune q̄li
tas hec q̄ p̄diximus vt cūq̄ȝ iuuabit: nā cū fuerit in lo
cis snecat: finis septētrionalis ⁊ meridiei: variatiōes
q̄litatū anime iuuabit: ⁊ eas subito faciet alterare.

Et postq̄ȝ ita est cōuenit vt sciamus q̄ status
lune dat his que diximus aliquid adiutorij: ⁊
quādo fuerit in loco motus a parte meridiana
⁊ septentrionali adiuuat in mutādo mores ani
me ad mouendum se cito.

Et q2 luna applicat ad finē sue latitudinis iclinat ad ptē
ȝodiaci ꝯuenit q̄ hēat iste statꝰ mores ꝯcordantes cū eo: ⁊
hec est mutatio volūtatis. s. mutādo se cito de vno in aliū.

Si autē in aliquo duoꝝ modoꝝ extiterit acuitates
q̄litatū aie iuuabit: ⁊ vt ipse festināter operet̄ efficiet.

Et quādo fuerit in duobus nodis in acuitate
voluntatis adiuuat: ⁊ ad transeundum per oia
facta cito: ⁊ vt sit motus festini.

Qñ luna fuerit in duobꝰ nodis est in ipso ȝodiaco vie so
lis: ⁊ est manifestū q̄ nō remanet in hoc loco: q2 mutat̄ de
ȝodiaco ad partē meridiei vel septētrionis: ⁊ p̄pter h̄ cō
uenit vt habeat iste status maneries cōcordantes cū eo: ⁊
hoc est acuitas motus festinus ⁊ cito introire ad facta.

Itē cū luna fuerit ascēdens aucta lumīe sighatiōes
augmētabit: ⁊ erūt apertiores necnō magis necīe.

Similr̄ si luna fuerit ascendens ⁊ aucta lumi
ne adiuuat in augendo res istas ⁊ in magis ap
parendo ⁊ vt plus sciatur.

Uult dicere q̄ quādo luna fuerit ascendēs ⁊ aucta lumi
ne: adiuuat in augēdo lumine ⁊ manet res antedictas ⁊ vt
sint fortiores ⁊ magis scite.

At si minuta lumine vel sub radijs solis extiterit:
eas faciet magis esse absconsas ⁊ non vt ita fortiter
contingat: operabitur.

Et si fuerit lūine diminuta vl̄ sub radijs abscōdi
ta: adiuuāt vt sint ꝺbsiores ⁊ fessiores ac lapse.

Uult dicere q̄ qñ luna fuerit ascēdēs minuta lumīe aut

sub radijs vel sub terra abscondita adiuuat aiaz vt sit nescia flacca. i. lenta debilis: et fessa. Et manifestũ est quod narrauit ꝯtrias stat9 lune: et vnũ ꝯtrariũ est qñ fuerit in fine sue latitudinis: aliud qñ nullã habuerit latitudinẽ: reliq̃ duo ꝯtria sũt qñ fuerit ascẽdẽs vel appens sup terraz oriẽtalis. Et aliud suũ opp9 qñ fuerit occidẽtalis: vel coopta sub terra: sufficit eni quod dixit ascẽdẽs vel sub radijs et nõ curauit dicere sup terraz vel sub terra aut occidẽtalis: qr bene intelligitur ab eo quod dixit: et ita cõueait vt intelligas illa duo contrario sunt augmentatio et minutio sue lucis. Et quod dicit qñ fuerit a radijs coopta: põt itelligi id qđ significabit luna qñ fuerit cõpleta lumine: et postq̃ ita est: conuenit vt qñ lunam inueneris in quolibet istoꝝ statuũ cõtrarioꝝ oppositoꝝ cõmisceas significationẽ duoꝝ capitum.

¶ Iuuat etiã vtcũq3 in his que ꝓdicta sunt: sol ita cũ stellis q̃ dispositioni anime dñsnẽ similis existat. naz cũ eis assimilaĩ si eius q̃litas cõmendaĩ: erunt sic q̃litates magis directe et ipse remotior ab obliq̃: necnõ potentior et largior atq3 fidelior legisq3 melioris.

¶ Sol etiaz dat aliquid iuuaminis in reb9 quas diximus quando se concordauerit cum planeta gubernatore facti aie: ita quod quando cõcordauerit se cum eo existendo in bono statu erunt mores nati magis directi accordati et temperati ac nobiliores et honestiores et magis sine supbia.

¶ Docet nos p hoc dictũ quod sol et luna tũc adiuuãt qñ fuerint accordati cũ plta gubernatore aie: et quod sol fuerit accordatus cuz plta exñte in bono statu: adiuuat in moribus vt sint tẽperati et directi: et ab oi malitia denudati et elõgati.

¶ Cum aũt sol in predicti contrariuz fuerit nec stelle assimileĩ: erunt anime q̃litates deteriores: ipseq3 miserior ac infimus: maiorisq3 labaris in sumpsius cõsilio magis permanebit: stultus erit et grauioris voluntatis: gñaliter etiam ad meliorandum difficilis.

¶ Et si res fuerit de conuerso: et sol non habuerit concordantiam cũ planeta: erunt mores anime viliores ac debiliores: et separatiz in sua voluntate ac modo et duriores prioris voluntatis: generaliter multũ fortes: et mali p dirigendo.

¶ Uult dicere quod qñ planeta fuerit in malo statu et sol concordauerit se cũ eo significabit mores viliores: et gcqd aliud oñdit et docuit nos p hoc dictũ. quod si sol cõcordauerit cum plta gubernatore lz sit in tali statu malo minuet aliq̃d de malitia moꝝ tãtũ quãtũ fuerit ꝯcordãtia ipsa. Et iã oñdimus quod ꝯcordãtia est quod sit iter eos aspect9 bon9: sicut d trino: vel quod sit virtutis receptio inter eos aut nãe vel silium.

¶ Et volum9 adhuc tibi ostendere in hac loco sũmaz totius regule per quã iudicabis in natiuitate statũ aie: et oẽs cuiuslz nati circa natiuitatẽ scieris, hoc est qñ aptaueris. xij. domos et direxeris pltas aspice ad mercuriuz et ad lunã: et si fuerint in signis ꝯcordãtib9 scribes apte mores q̃s significabũt eadẽ signa. Et si fuerint ĩ signis solitarijs discordãtib9 scribes apte qđ sigñat q̃dlibz hoꝝ: et facies natã sup mores signi mercurij rõnales et sup mores signi lune irrõnales: et aspicies planetã dispositorẽ cuiuslz horum duoꝝ. Et si amboꝝ dispositor fuerit vn9 plta: ille solus erit quẽ petem9. Et si hũerint singulos dispositores diuersos scribes apte cuiuslz modi mores g ptinẽt ad quẽlz dispositorẽ: et si iueneris quod aliqs eoꝝ hũerit plus vno dispositore accipies illũ eoꝝ g habuerit maiorẽ fortitudinẽ et pl'es dignitates in loco suo. Et qñ scieris gs sit dispositor: aspice ad sitũ ei9 ꝫm mũdũ et ꝫm angulos et ꝫm solẽ: et scribes mores quos sigñat glibet hoꝝ statuũ et postmodũ scribes mores: quos sigñat ipsemet plta eo exñte in bono statu. similr scribes mores quos sigñat si fuerit in malo statu: et si in statu fuerit mediano: aspicies id qđ sigñat idez medianus stat9: et qđ significãt figure pltaꝝ: et qđ sigñat signũ in quo est. silr scribes apte: et si cũ illo ꝯcordauerit alter plta vel plus vno scribes id qđ iuenies ꝯcordari cũ quolz eoꝝ. Et qñ hoc feceris appones mentẽ in notis omnib9 q̃s scripsisti: et g mores ꝯcordant in vnũ et scribes apte rõnales et irrõnales in aliaz postea mentẽ appones ad cõparationem vni9 cũ altera: et qđ iueneris ꝯcordari accipies et iudicabis g illđ: et in his q̃ nõ cõcordabũt appones mẽtẽ q̃ magis cõuenient corpis cõplõni: et id accipies et abijcies id qđ non ꝯcordat cũ eo: et qñ hoc feceris adiunges id qđ accepisti in oibus in gbus adiuuat sol et luna: et quod inde exiuerint erunt mores nati quos petis: et quod ex his remãserint ipsamet cõplexio corporis tibi demonstrabit: verũtñ non apparebũt in eo: neq3 operabiĩ per eos: et tu opari poteris per hãc regulã qñ intellexeris gcqd diximus in alijs glosis.

¶ In impedimentis anime. Cap. 14m.

Dixit Haly.

Homo intellect9 magni miraĩ de Pto. qñ dixit in ca9 z9 huius tractatus de facto corporis nati et de pestilentijs et infirmitatibus accidentibus in eodem: et dixit in hoc caplo pestilẽtias ascẽdentes in aĩa solũmodo et nõ dixit ifirmitates: qm ifirmitates aie cito recedũt et nõ durant cũ moribus qr homo habz cũ quo se cõponit: et cũ hoc dicte sunt infirmitates q̃ nõ moribus opponunĩ: et ligantur cum eis pestilentie solummodo.

QUoniã impedimentoꝝ aie ꝓpriorũ elocutiões narrationẽ ꝓprietatũ eiusdẽ: vtcũq3 sequunĩ: in ipsorum notitiam mercuriales ac lunares qualitates adinuicẽ et coruz ad angulos atq3 infortunatrices stellas nobis gñaliter et scire et obseruare conuenit.

¶ Et qr iudiciũ pestilentiaꝝ ꝓpriarũ aie: sequiĩ iudiciũ ꝓprietatũ suaruz cõuenit vt gñaliter inspiciamus pro sciẽdo hãc rẽ a statu mercurij et lune: qualiter se habet vnus cũ alio: et qũo stãt ꝫm angulos et planetas infortunantes.

Generalis regula in sciendo aĩe pestilentias est inspicere ad statum mercurij et lune qũo se habet vnus respectu alterius et q̃liter existunt respectu angulorum et planetarum infortunarum.

¶ Nam cũ luna et mercuri9 adinuicẽ nõ colliganĩ: vel cum qualibet stellarũ quarũ qualitates impediunt in orientali orizonte: super eos eleuetur: aut eos circundet: vel in eoꝝ oppositione maneãt multoꝝ ipedimẽta maioꝝ aĩe q̃litatibus aduenire significabunt.

¶ Et si mercurius et luna nõ aspexerint vnus cũ alio: et eleuatus fuerit sup eos in orizonta orientis vel circũdet aut sit in coruz oppõne planeta aliquis infortuna discordatus: accidẽt in ꝓprietatib9 aie pestilẽtie multe multaꝝ manerierũ.

¶ Uult dicere quod qñ mercuri9 et luna fuerint discordati et aspectus non fuerit inter vnũ et alium significabiĩ quod due partes aie nõ cõcordant vna cũ alia: et ꝓpter hoc accidẽt ei pestilẽtie magne. Similr si se aspexerit vnus cũ alio: et eleuati fuerint sup eos plte infortune nõ hñtes dñium in gubernamẽto suo. qr sunt in angulis vel qr circundãt eos: aut qr sunt in eoꝝ opposito significabit qr accidẽt aie silr pestilentie magne. Et qñ pestilẽtie accidentes aie diuerse fuerint:

fuerint: manifestū est ꝙ erunt multoꝝ modoꝝ: ⁊ Ptolo. dicet nos regulam per quam scire possumus vnamquanqȝ earum in eo quod dicet.

¶ Hoc qdē ex predictis proprijs qualitatibus stellarū que locis assimilant: cognoscere ⁊ explanare satis apte poterimus. Nos aūt in his q̄ in demonstrando ꝓprietates aīe p̄misimus: plurima īpedimēta ex īpedimētis debilioribꝰ aīe: vtcūqȝ iterū explanauimus ⁊ fortassis eaꝝ augmētatiōes ac fortitudies ex supabūdātia opeꝝ stellarū infortunātiū depēhēdemꝰ: ꝓpea ꝙ sigs aīe q̄litates coercerī nequeūt īpedimēta nuncupauerit: siue intēdant siue remittant circa qualitatem tēperatā: eas bene ⁊ ꝓprie nominabit.

¶ Cognitio hꝰ rei ⁊ distictio eiꝰ erit a statibꝰ ꝓprijs quos dixīmꝰ de pl̄tis ↄcordātibꝰ cū locis. Silr iā dixīmꝰ in eo ꝙ trāsiunt pestilētias debiles aīe: ⁊ possumꝰ scire fortitudinē ⁊ augmētū eius a magnis opibꝰ pl̄taꝝ ī fortunaꝝ sic hō q̄ dic de vitijs nō hn̄tibus abstinētiā ꝙ sint pestilētie: dicet veꝝ sicut minus vel magis mediocribus.

¶ Hec est regula gn̄alis q̄ scire possumꝰ vnāquāqȝ reȝ ex his q̄ sūt pestilētia aīe. nā vult in eo qd̄ dixit statꝰ ꝓprius ꝙ intelligamꝰ de pl̄tis ↄcordātibꝰ cū locis ꝑ statꝰ pl̄taꝝ gubernātium loca mercurij ⁊ lune. Et addidit nobis h̄ status pl̄taꝝ infortunaꝝ q̄ erūt suoꝝ pl̄taꝝ: ⁊ loci mercurij ⁊ lune: ⁊ posuit tibi in mēte vitia q̄ dixit in capl̄o an̄ istd̄ ea q̄ accidēt ꝑ malos statꝰ pl̄taꝝ: ⁊ qn̄ id inuenerimꝰ: ⁊ voluerimus scire quātitatē augmēti ipsoꝝ vitioꝝ de mō ꝙ se faciūt pestilētias possumꝰ hoc scire ꝑ magnas virtutes pl̄taꝝ infortunatū. Post h̄ aūt diuisit pestilētias in duas ptes. vna est mores q̄ sūt sine abstentia ⁊ mutant de vna manerie vitij in aliam: ⁊ ꝙ talia vitia sunt ista: lȝ sint minus mediocribꝰ pestilētie: sunt alia vitia q̄ sunt magis mediocribꝰ: iā mores mediocres sūt virtutes satis. Et q̄libet virtus hȝ in suis extremitatibꝰ duo vitia. vnū ē minꝰ ea. aliū trāsit magis ⁊ superat. vbi grā. patiētia est virtus ⁊ in hoīe dehonestatione patiēte ꝙ suū auferat ei: est cordis debilitas: ⁊ malus mos. Silr superbia mediocre: ⁊ est vnū maiꝰ ex fortiū. similr est virtus ⁊ ↄcordia est minor eo: ⁊ est vitiū malum ⁊ stultitia transit hoc: ⁊ est mos malus. in libris autē morū demōstrat philosophi totum istud.

¶ Illud aūt qd̄ minus supabūdat ⁊ velut infirmitas est: ⁊ qd̄ oīno nām excedit ac in pte itellectus aīe sit: ⁊ in pte recipiēte īpressionē sicut dicam dephendet.

¶ Et de illo qui fuerit fortitudis magne: ⁊ fuerit ſm infirmitatem ⁊ res extra naturaȝ. i. adoncado: accidit in hoc in parte rōnali anime ⁊ in parte recipiente operam: poterimus scire hac manerie quam dicere volumus.

¶ Qn̄ dixit de eo qui fuerit magne fortitudinis: dixit ꝑ vitia mali si fuerit suprema. Et qd̄ dixit ſm īfirmitatē: dixit ꝑ vitiū si fuerit malū: ⁊ forte ꝙ sit ſm infirmitatem corporis. Et qd̄ dixit res extra nām adoncado: dixit ꝙ separatꝰ est a nā gubernāte corpus. Et qd̄ dixit: ⁊ accidit h̄ in pte rōnali aīe: ⁊ in ea q̄ recipit opera. vult dicere ꝙ cuȝ istis statibꝰ īpedit rōnalē hoīs: ⁊ ptē que nō est rationalis: ꝓpter hoc dicit ad partē que recipit operam: q2 pars rationalis nō recipit de mutatiōe in se sicut dixerūt phi: qm̄ para recipiēs mutationē est ps aīalis: q2 opus rōnalis nō mutat ſm sua artificia corporalia: cum ipsa in se nō recipiat mutationē sicut philosophi ostēdūt. Et nos similiter ostendimus in tractatibꝰ quos cōposuimus de natura.

¶ Epileptici itaqȝ sūt frequētius hi in quoꝝ natiuitatibꝰ luna ⁊ mercuriꝰ: nec adinuicē velut p̄diximꝰ: nec cū oriētali orizonte colligant: ⁊ cū hoc etiā in caꝝ diurnis natiuitatibus saturnus: in nocturnis vō mars fuerit in angulis: ita tn̄ ꝙ ipse huic qualitati dn̄etur.

¶ Itaqȝ epileptici pro maiori parte sunt qui nō habēt in suis natiuitatibus lunā in aspectu mercurij sicut diximus nec vnus cum alio nec aliqs eorum cum orizonta orientis: ⁊ cum hoc ꝙ sit saturnus in aliquo anguloꝝ de die ⁊ mars de nocte: ⁊ ꝙ sit dominus huius status.

¶ Epilepsia est colambriū vnū capiens totum corpus ad horā ⁊ statiȝ destruit: ⁊ eoꝝ est ꝙ capit ad tēpus cognitū: ⁊ eoꝝ ꝙ oi hora qn̄ accidit: ⁊ eoꝝ qd̄ capit totā vitā hoīs: ⁊ eoꝝ qd̄ accidit postq̄ natꝰ trāsierit ānis multis ⁊ eoꝝ est vnū qd̄ liberari pōt: ⁊ vnū qd̄ nō pōt. Et ego vidi oēs has maneries multa vice ⁊ sūt in phīca demostrate. Res aūt huic ifirmitati ꝓpinqua ſm opiōnē Ari. est fumꝰ itās ventriculos cerebri: ⁊ ſm Hal. est fumus q̄ se eleuat de aliquo mēbro sicut narrauimꝰ de fumo in puero q̄ se eleuabat de stōcho frigido ad suū cerebrū: ⁊ est alia maneries q̄ est ꝑ infirmitatē: ⁊ demonstratū est hoc totum ꝙ sint aceñs ⁊ ↄtingentia in cerebro q̄ opa spūalia īpediūt: ⁊ cuȝ hoc ōnsuȝ est ꝙ infirmitas q̄ accidit corpi ⁊ maneries harū quā dixit Ptolo. in hoc loco est que durat tota vita hoīs: nec pōt mō aliquo liberari ⁊ ipse locuꝰ est de hac manerie eplīe pro eo ꝙ qn̄ sciuerimꝰ q̄ figure pl̄taꝝ faciunt rē talē ⁊ postea videbimꝰ rē aliā huic similē: sciemꝰ ēt ꝙ accidet alia maneries eplīe: iā id qd̄ narrauit Ptolo in h̄ loco est magis qd̄ esse pōt. Et cōuenit ꝙ itelligamꝰ ꝙ ipse sciebat id qd̄ eēt minꝰ istoꝝ vt figura quā dixit. est Mercuriꝰ ⁊ luna si se nō aspiciūt vnus. s. cū alio nec aliquis eoꝝ cum ascēdente: ⁊ ꝙ saturnus sit de die in aliq̄ anguloꝝ: ⁊ ꝙ impediat locū mercurij aut lune: vel ambo in vno. Et mars silr ꝙ sit de nocte in aliquo anguloꝝ: ⁊ ꝙ silr locs īpediat supradicta. Nam talis figura qualis ista est faciet epliam ſꝑ durabilē: nec hō pōt liberari ab ea. Et si forte inuenerimus ꝙ mercuriꝰ nō aspiciat se cū luna: ⁊ tn̄ vnus eoꝝ aspiciat ascendēs pl̄ta infortuna in aliquo angulo exn̄te: talis figura silr facit eplīam: sed nō tā forte vt alia supradicta: ⁊ ſm hoc exēplū in alijs maneriebꝰ supradictis iudicabis.

¶ Insani vō sunt hi in quibus hoc erit in eoꝝ cōtrarium que prediximus. idest qualitatis dominus sit in nocte saturnꝰ: in die vō mars: maxime aut cuȝ in cancro vel in virgine seu piscibus fuerit.

¶ Stulti autem homines festinosi ferientes sūt quorum res ista in eorū natiuitatibus fuerit de conuerso eius qd̄ diximus cum illo eodem statu quē narrauimꝰ: eo ꝙ sit saturnꝰ de nocte dominus status ⁊ mars de die: ⁊ maxime ꝙ sit in cancro aut in virgine aut piscibus.

¶ Qd̄ dixit cū illo statu quē diximꝰ. vult dicere ꝙ mercurius ⁊ luna sint discordes sine vllo aspectu nec eoꝝ aliqs cū ascēdente. ⁊ totū aliud qd̄ dicit manifestū est qn̄ inueneris statū mercurij cū luna d̄ hac manerie: ⁊ accidit cū hoc ꝙ sit mars in aliq̄ anguloꝝ in natiuitate diurna: aut ꝙ saturnꝰ in nocturna: scies ꝙ natꝰ ille stultꝰ erit tota vita sua ⁊ ꝙ hoīes feriet: nec poterit liberari. Et manifestū ē ꝙ h̄ est corpis ifirmitas ⁊ ē de multis maneriebꝰ ⁊ diuersis. Et

Pto. dedit nobis regulã in re magis forti q̃ eẽ possit õ hac pestilẽtia vt addamus huic aliã maiorẽ ista. vbi gr̃a. ꝙ si significet reuolutio alicuiꝰ anni ꝙ accidet nato res talis ⁊ significabit hyleg ꝙ sibi accidet infirmitas ipso anno: postmodo iudicabimus ꝙ hõ ille ĩfirmabit̃ illo anno tali infirmitate de qua mutabit̃ sensus eiꝰ. Qđ aũt dixit ⁊ maxime si fuerit in cancro aut virgine aut piscibꝰ: vult dicere ꝙ hec signa ꝓprie hñt significare pestilẽtiã talẽ: ⁊ si acciderit ꝙ cõstellatio significet stulticiã antedictam: in istis signis erit pestilentia valde fortior atq; peior.

Demoniaci qdem ⁊ qui nuncupant̃ aurotafelis. i. in quoꝝ capitibus superabundat humiditas: sunt hi in quoꝝ natiuitatibꝰ infortunaꝝ qualitas quẽadmodũ diximꝰ extiterit: ⁊ ipse dominatẽ fuerint lune ipsaq; luna fuerit ascẽdens sub solis radijs: eiusq; dominꝰ in cõiunctione saturnus extiterit: in preuentione võ mars: maxime autem in sagittario ⁊ piscibus.

Et illi q̃ dicti sũt demoniaci ⁊ dñr grece ogro fatali: ⁊ vult de illis dĩe quoꝝ humiditas vincit in suis capitibꝰ: sũt hñtes ĩ suis natiuitatibꝰ: ſm ꝙ diximꝰ ĩfortunas dñantes sup lunã: ea sub solis radijs existẽ: ⁊ saturno dñante super ea hora cõiunctionis: ⁊ marte hora oppositionis: ⁊ maxime si fuerit in sagittario vel piscibus.

Demoniaci sunt illi qui sũt defectiui in mẽbris de hora qua nascuntur ꝓpter humiditatẽ vincentẽ in suis capitibus: ita ꝙ eorum cerebra sunt sic humida ꝙ nõ ĩtelligunt rem in mundo: ⁊ regula figuraꝝ plitaꝝ q̃ facit eos tales esse: est ꝙ luna nec mercuriꝰ nõ aspiciũt ascẽdẽs: ⁊ ꝙ ille q̃ dominabit̃ infortuna lune exeunte de sub radijs post coniunctionẽ sit saturnus: ⁊ q̃ ascẽderit sup terrã post horaꝫ oppõnis sit mars: ⁊ sufficit ꝙ dixit ascẽdere sub radijs solis. ⁊ nõ oportuit dicere ascẽdendo silr̃ sub terra: q: hi duo status lune siles sũt vna. s. alteri ⁊ hoc qđ dicimꝰ: affirmat dictũ suũ dicens. Si fuerit in hora oppõnis ꝙ sit mars: q: manifestum est ꝙ hora oppõnis: nec post oppõnẽ nõ põt esse luna sub radijs: ⁊ ꝙ dicimꝰ maxie in sagittario vel piscibꝰ: vult dicere ꝙ hec duo signa in tali statu q̃lis est iste habẽt ꝓprietatẽ separatã quã alia signa nõ habẽt: ⁊ ꝓpter hoc adiuuant infortunas in tali re ꝙ sint fortiores.

Et si vtreq; tñ infortune hac in qualitate vicerint: erunt anime infirmitates incurabiles: non erunt tamen feroces ⁊ ignorabuntur.

Et si in h̃ statu vicerint infortune in manerie quã diximꝰ: faciẽt ꝙ he infirmitates accidẽt in parte rõnali anime: vt nullo tẽpore liberent̃: tñ sic turpes nõ erunt: nec adeo manifeste.

Jã oñdimꝰ ꝙ he ĩfirmitates tẽdũt ad cerebrũ ita ꝙ virtutes spũales distnrbãt ne opa sua faciãt: tũc postq̃ ita est tantũ valet ꝙ Ptolo. dicit ꝙ ĩfirmitates iste accidãt in pte rõnali aĩe. vl̃ ꝙ accidãt in artificijs cũ qbꝰ ps ipsa sua opa opatur: ⁊ qđ vult dicere in h̃ dicto est: ꝙ ille in quo dñabitur vna infortuna vel ambe sine aspectu alicuius fortune nunq̃ liberabit̃: ⁊ significationẽ nõ hñt aliã fortune magis q̃ istã: q: per vim ꝙ ipse significãt rem istã: nõ significant ꝓ eo ꝙ he ĩfirmitates sint turpes: nec extracte: q: nõ demonstrãt rem talem: nisi alia cõstellatio affuerit.

Si aũt vtreq; fortune. i. iuppiter ⁊ venus ei similes extiterint: ⁊ vtreq; ĩfortune in occñtis angulo: fortune võ in orientis angulo manserint: lz ferocissimas: curabiles tamen generabunt egritudines. At si iuppiter fuerit ille qui ei assimilabit̃: infirmitates medicaminibus curabunt̃: siue per dictas siue per antidota. Qz si venus ei similis fuerit prophetijs vel diuino auxilio repellentur egritudines.

Si cũ eis concordauerint due infortune que sunt iuppiter ⁊ venꝰ ⁊ fuerint ĩfortune in angulo occidẽtis: ⁊ due fortune in angulo oriẽtis facient infirmitates que poterũt curari: he tamen infirmitates erũt discooperte: ⁊ si fuerit iuppiter qui se accordauerit curabunt̃ ĩfirmitates cura phĩce pro dieta vel medicinis: ⁊ si fuerit venus erit liberatio ꝓphica vel pro parte dei.

Uult dicere ꝙ qñ aliqua ex ꝑdictis figuris significabit ꝙ infirmitates erũt in cerebro ⁊ infortuna hoc faciẽs fuerit in occñte ⁊ vna infortuna vel ambe fuerint in ascendẽte ꝓpter meliorationem virtutis ascendentis quaꝫ habet sup ascẽdẽs: habebũt fortune meliorationẽ sup ĩfortunas ⁊ ꝓpter hoc possunt ĩfirmitates ille curari. Aliud võ quod dixit manifestum est: ita ꝙ non opꝫ gloriari.

Qz si ĩ oriẽtali angulo ĩfortune: ⁊ ĩ occñtali fortune fuerint: erũt egritudines incurabiles ac feroces: minusq; manifeste: infirmitates epilepsie sp cũ clamore ⁊ timore mortis durabũt. Insani võ sensuq; carẽtes nullatenꝰ retineri poterũt: ⁊ suos ꝯsãguineos ĩpediẽt atq; turpia dicẽt: ⁊ his silia demoniaci coꝝ ẽt ĩfirmitates ⁊ humiditatis supabũdãtiã: que capitibus nocet entusimesemꝰ: ⁊ detecta nimis: ac saltus ĩpetuosos in hoĩes facientes eos ꝑcutient: ⁊ his siulia.

Et si infortune fuerint in angulo oriẽtis ⁊ fortune in occidẽte faciẽt ĩfirmitates que nõ poterũt liberari ⁊ erunt discooꝑte ⁊ manifeste multũ. Et si fuerit epilepsia erit ꝯtinua ⁊ nũq̃ recedet: ⁊ erit cũ clamoribꝰ magnis: ⁊ ꝑiculo grãdi de quo mors ꝓuenire põt. Et si fuerit ĩfirmitas stultitie q̃ ferũt̃ hoĩes vel ꝯexcat suũ sensuꝫ: faciet ꝙ q̃ eã habuerit sit cõtra suos parentes ⁊ dicet turpia ⁊ mala dicta. Et si fuerit ĩfirmitas que est ferica demonuꝫ que est ꝓpter magnam humiditatẽ vincentẽ in cerebro faciet eos angustos ⁊ stultitias faciẽt discoopertas: insultabũt in hoĩnẽ ⁊ percutient ⁊ tales res facient.

Qñ infortune fuerit in ascẽdẽte in angulo istoꝝ statuuꝫ vel eoꝝ aliqua. Et in occidẽte fortune vel eaꝝ aliqua virtus infortunaꝝ vincet ⁊ habebit v̄tus gubernãs corpus ꝑ fortunas virtutẽ cũ qua impellit causaꝫ infirmitatis: ⁊ q̃ vincunt infortune liberari nõ poterit: ⁊ ꝓpter hoc accidet his talis inter infirmitatẽ ⁊ nãm ꝙ oportebit attẽdere res quas Ptolo. dixit ꝙ hic nos docuit vt adiungant̃ his que predixit: vt qñ inueniemus infortunas ⁊ fortunas in figuris dicemus ſm illõ qđ in ipso vincit: ita ꝙ si fortuna fuerit domina figure ⁊ eius ꝯtrium fuerit infortuna ⁊ fortuna fortior fuerit iudicabimꝰ ſm eam: ⁊ hoc mõ in oĩbꝰ alijs faciemꝰ. Et ꝙ dixit angustijs: est ĩfirmitas q̃ sensus amittũtur ⁊ tales ꝑdicũt futura. Ptol. ãt nos docuit in hoc loco ꝙ hoc accidit ꝓpter magnã humiditatẽ cerebri.

Quedaꝫ võ locoꝝ in q̄bus illa q̃litas fuerit ꝓprio iuuamie q̃nq; iuuabũt. Loca nãq; solis ⁊ martis ꝓprie iuuãt vt sit ĩsania. Loca võ iouis ⁊ mercurij epi-

lepsie

lepsie iuuant ifirmitates. Veneris aūt locus p ꝓphetias: ⁊ vt occulta dicant͛ adiuuat. Saturni aūt lune qꝫ loca demoniacos ⁊ humorum iuuant impedimenta.

¶ Et adiuuant aliquo iuuamine proprio aliqua ex locis in qbus fuerint isti status: ita ꝙ loca solis ⁊ martis adiuuant proprie ad stultitiaꝫ eoꝝ qui fuerint hoies: loca iouis ⁊ mercurij adiuuant ꝓprie ad epilepsiam: loca veneris ad diuinandum ⁊ ꝓphetizandum: loca saturni ⁊ lune ad infirmitates humiditatū ⁊ ad demoniacos.

¶ Qꝺ dixit adiuuāt aliqua locoꝝ in qbus fuerit iste stat⁹ aliquo iuuamine ꝓprio: voluit dicere loca in qbus erunt planete infortune ille q̄ cā fuerint illius rei: ⁊ loca in qbus erunt mercurius ⁊ luna: ⁊ ꝓpter hoc dixit ꝙ si fuerint hec loca ꝙ hēat in eis sol vel mars aliquam dignitatē: aut de domo exaltatione: trigono vel termino iuuabunt stultitiam faciendo malū pro hoies feriendo. Et si iuppiter habuerit dignitatē in faciendo epilepsiam iuuabit. Et fuerit venus ad diuinādū ⁊ prophetiçādū iuuabit. Et si fuerit in tali cōstellatiōe qualē diximus: erit in diuinatiōe stultitia. ⁊ si talis nō fuerit: significabit solūmodo ꝓphetiçare: ⁊ si fuerit in illis locis in qbus habeat saturn⁹ vel luna aliquā dignitatem iuuabit ad nocendum: vt multi currant humores: ⁊ habebit infirmitateꝫ que dicta est ferica demonū. Et pōt intelligi similiter verbum suum ꝙ loca que dixit sunt in quibus stant ipsi planete hora natiuitatis.

¶ Plurime igit͛ species infirmitatū in agente pte aīe cōtingentiū sunt de quas prediximus: que fm naturā suam generaliter per huiꝰ qualitates adueniat.

¶ Et plures infirmitates que accidunt in operibus partis rationalis anime: sūt in his maneriebus quas diximus: ⁊ accidunt pro talibus constellationibus fm suam nām generalem.

¶ Vult dicere ꝙ figure nocentes ad opera partis rationalis anime sūt quas dixim⁹: ⁊ nocet similiter huic parti anime concordantia nature cuiuslibet pꝛte cū illis figuris.

¶ Differentie vo que ꝓprie in parte recipiente dispositionē accidunt in augmento ac diminutiōe rerū naturaliū masculinis ⁊ femininis nimis apparebunt.

¶ Et diuersitates que proprie accidunt in parte recipiente gubernamentum: apparent multum in augmento rerum naturalium: que sunt de generatiōe masculina ⁊ femina ⁊ minutiōe sua.

¶ Vult dicere ꝙ pestilētie q̄ accidūt in parte bestiali hoīs pꝛes sunt: augmentum rerum naturalium que ptinent ad masculū ⁊ feminā: aut minutio harū ⁊ res naturales quas hꝫ hec pars anime est id qꝺ ptinet ad sapores corporis.

¶ Ad quarum pronosticationē illa via q̄ predicte vie assimilat͛ perueniemus. Postqꝫ lunā soleꝫ quēadmodum ibi cum luna mercurium posuerimus: ⁊ veneris ac martis ad ipsos similitudinem obseruauerimus.

¶ Et possumus hoc perquirere per viaꝫ similē ei quā ante diximus: ponendo soleꝫ in hoc loco cum luna loco mercurij: cum luna in illo alio inspiciam⁹ ad ꝯcordātiā martis ⁊ veneris cū eis.

¶ Vult dicere ꝙ regula huiꝰ pestilētie talis est q̄lis regula ptis rōnalis: ⁊ diuersitas q̄ est inter ambas est ꝙ sit sol in isto loco mercurij pro eo ꝙ sol est sig͂nator reꝝ oīuꝫ nālīū: ⁊ debes aspicere cū h toto ad accordātiā martis ⁊ veneris cū sole ⁊ luna: ⁊ hec regla est ꝙ se nō aspiciāt sol ⁊ luna vnus. s. cū alio: nec aliqs eoꝝ cū ascendente. Et ꝙ aliq̄ īfortunarū in angulo: ⁊ ꝙ ambo vl' aliquē eorū impediat: hec est regula: ⁊ manifestum est ꝙ regula infortunarum cum sole ⁊ luna ⁊ est ita vt diximus in hac eadem manerie.

¶ Post horum igitur explanationem.

¶ Et postqꝫ res istas diximus.

¶ Vult dīc postqꝫ docuit nos regulā ⁊ res ptinētes ad dictū pcedens in pte rōnali ꝙ multū bene ondit hoc ⁊ clare.

¶ Ostendemus: ꝙ si sola luminaria in signis masculinis fuerint: ea que sibi naturalia sunt homines nimis exercebunt. Mulieres auteꝫ ea que sibi cōtra naturā sunt nimiuꝫ operabuntur: ⁊ que sibi naturalia sunt in viros ⁊ masculinitatem anime conuertentur.

¶ Volum⁹ dīc qñ fuerit duo luminaria in signis masculinis ꝙ viri erunt supmi in re nāli pro eis: ⁊ mulieres supreme in re naturali pro eis: ⁊ excedēt nām suā vt sint viriles ⁊ fortes corde.

¶ Vult dicere ꝙ qñ luminaria nō se aspiciūt vnū. s. cū alio nec aliqs eoꝝ cū ascēdēte ⁊ fuerit in angulo aliq̄ ifortuna nocēs duob⁹ luminarib⁹ exñtibus in signis masculinis significabūt in natiuitatib⁹ masculoꝝ: ⁊ erūt nālr luxurie magne valde ⁊ in natiuitatib⁹ mulierū supmā luxuriā intātū ꝙ rē nālē trāsibūt ꝙ vna fricabit͛ cū alia: ac si eēnt cū viri.

¶ Iteꝫ si mars ⁊ venus vel eorū alter masculinus fuerit: in naturalib⁹ rebus veneris valde conuersabunt͛ homines: ⁊ nimis circa vitiuꝫ illud sollicitabunt͛. Ex rebus etiā coitus turpia que cōtra legem fuerint: festinanter facere desiderabūt. Mulieres autē in naturales actus cupidinis plus equo perpetrabūt: ⁊ erūt tbababerat: eo ꝙ adinuicem in agendo cōmiscebuntur. Si venus autem sola masculina fuerint id quod inde perpetrabunt erit occultum ⁊ ignorabitur. Sed si mars masculinus extiterit: ita erit illꝺ manifestum ꝙ quandoqꝫ mulieres que cum eis conuersabuntur quasi sibi ꝓprias vxores fore demonstrabunt.

¶ Et si fuerit silr mars aut ven⁹ vel aliqs eoꝝ in signis masculinis erunt viri supremi multuꝫ in luxuria extra naturā ⁊ turpiter ⁊ multū fornicatores discooperti ⁊ extracti ac priuati valde per eum ꝓhibitam: ⁊ mulieres extracte multuꝫ in luxuria extra naturā: sicut que iacent cum mulieribus ac si viri essent. ⁊ si ven⁹ fuerit masculina sola faciet hoc cooperte ⁊ extracte nō erūt: ⁊ si mars fuerit masculinus ecōtra: ita ꝙ sue sūt ille alie mulieres ac si essent nupte secum.

¶ Vult dicere ꝙ qñ figura luminariū statum significabit ante dictū: ⁊ cū eo accidit ꝙ mars ⁊ venus sint masculini: erūt similr viri de manerie quā dixi: ⁊ ēt mulieres: ⁊ dixit ꝙ si ven⁹ sola fuerit masculina: erit fcm̄ ipm coopertū. ⁊ si mars fuerit solus masculin⁹ erit discoopertū ⁊ palam: ⁊ si ambo fuerint res nō discooperta nec coopta: ⁊ hec est glosa eius qꝺ vult dicere: qꝛ verborum suoꝝ docet vnū aliꝺ. Vbi gr̄a. qꝺ dixit de mulieribus quando venus fuerit masculina: aut mars: illud ideꝫ debemus intelligere de viris ⁊ re naturali ꝓ viris in hoc loco in iacendo cū alijs viris: ⁊ de mulieribus in iacendo cum alijs mulieribus.

¶ Or si eedē stelle in predicti ꝯriū fuerint. i. vt sola lu-

minaria cū p̄dictis q̄litatib⁹ in signis femininis extiterint: mulieres ea que sibi nālia sūt operabunt. Viri aūt ea que sibi sunt ꝯtra naturā cōmittent ⁊ cū mollitie ac feminitate anime naturalia trāsgredientur.

¶ Et si planeta fuerit de conuerso eius qđ diximus: ita ꝙ sint duo luminaria in signis femininis existendo in statu quē diximus: significabūt ꝙ mulieres sup̄me fiēt in re naturali ad eas ⁊ ꝙ viri supremi fient in re nāli pro eis: ⁊ transibūt rē naturalem: vt sint lasciui ⁊ feminini corde.

¶ Status quē dixi est ꝙ duo lumiaria se nō aspiciāt: nec eorꝫ aliqđ cū ascendēte: ⁊ ꝙ in angulo sit aliqua infortuna nocens duob⁹ luminarib⁹ vel alteri eorꝫ: ⁊ qn̄ hoc acciderit ⁊ fuerint duo luminaria solū in signis femininis: significabit ꝙ mulieres diligēt multū viros ⁊ iacere cū eis ⁊ erūt gentes: ⁊ viri erūt multū in hac voluntate supremi: ita ꝙ transibūt statū naturalē pro eis ad mulieres essendū: ⁊ diligēt multum hanc manerie luxurie innaturalem.

¶ Item si sola venus feminina fuerit: illegitimos act⁹ veneris mulieres nimis adimplebūt: frequēti⁹ tn̄ ad nālia declinabunt ⁊ cū q̄libet: adeo ꝙ nulli coitū denegabūt: seu deformis seu ꝯtra legē fuerit: hoīes aūt erūt effeminati ac molles: ⁊ ad innaturales actus veneris ꝓciuiores: neminē etiā ab illicito coitu ꝓhibebunt: p̄ter ꝙ occulte illud ꝑpetrabunt. Item si mars femininus extiterit: istorum duorꝫ vtrūqꝫ. id est fornicationem ⁊ turpitudinē: actusqꝫ illicitos detectos ⁊ absqꝫ frontis rubore faciēt: ita ꝙ pre nimia dilectione blasphemabuntur ⁊ vituperabuntur.

¶ Silr̄ si ven⁹ fuerit femina erūt mulieres multū in meritricatiōe sup̄me: ita ꝙ in re ista statuꝫ naturalē excedēt q̄ hora eis accidēt ⁊ cū quo sit ꝙ in mūdo se nō defendēt de re q̄ sit luxurie: lꝫ sit valde turpis ⁊ ꝯ legē vt viri femini ⁊ lasciui erūt ⁊ volēt luxuriari ꝯtra nāꝫ ⁊ se a viris alijs nō defendēt iacere volentib⁹ cū eisdē aut secuꝫ res turpes facere. Et hoc erit in cooperto. Et si mars silr̄ fuerit femininus erit in q̄libet harꝫ manerierū malarꝫ ⁊ turpiū: ꝙ dicimus multū discoop̄tū ⁊ sine verecundia ⁊ erūt extracti op̄i ⁊ nominati ꝓ re ista sic ꝙ erūt ꝑpea dehonestati.

¶ Totū hoc dictū est manifestū ⁊ declaratū si bene inspexeris in glosis preteritis ꝙ si figure luminariuꝫ significauerint illas pestilētias existēdo in signis femininis significabūt ꝙ mulieres erūt adeo meretrices ꝙ cū viris habere poterūt: ita ꝙ petēt luxuriā in lege prohibitā ⁊ ꝙ secū iaceant ex p̄te innāli ⁊ turpi. Et qn̄ talis cōstellatio q̄lis ista in natiuitatib⁹ virorꝫ acciderit: erunt meretricatores ⁊ feminini ⁊ appetēt silr̄ rē q̄lem dixit ⁊ erit ꝙ faciēt mulieres ⁊ viri in abscōdito ⁊ celato: vn̄ si mars fuerit feminus in loco veneri signābit ꝙ res erit publica ⁊ sine verecūdia nec timebūt ꝓ eo ꝙ sint extra ita ꝙ dehonestabunt ab omnibus nec in malum tenebūt. Et si in tali statu fuerit venus ⁊ mars ambo feminini erit factū virorū ⁊ mulierum suspectū inter coopertū ⁊ discoopertū.

¶ Orientales autē ⁊ matutinales qualitates veneris ⁊ martis in masculinitate detectionem adiuuant.

¶ Et status orientalis martis ⁊ veneris: ⁊ q sūt matutinales adiuuāt vt sint viriles ⁊ famosi.

¶ Vult dicere ꝙ viriles ⁊ viri erūt masculiniores ⁊ fortiores: ⁊ mulieres erunt fricatrices vna. s. cū alia ⁊ extracte: ⁊ hoc manifestū est de statibus orientalibus martis ⁊ veneris: ⁊ quando sunt matutinales.

¶ Eorꝫ autem vespertinalis ⁊ occidētalis qualitas in feminitate iuuat occultationem.

¶ Et status sui occidentales ⁊ vesp̄tinales adiuuāt ad feminitatem ⁊ vilitationem.

¶ Femineitas mulierum est vt sint meretrices vt virorꝫ vt sint in hoc vitio contra naturam eis.

¶ Silr̄ ēt si saturn⁹ cū eis fuerit: horriditates ⁊ putredines ac coingnatiōes: magnāqꝫ verecūdiā eos icurrē iuuabit: eo ꝙ ipsi⁹ nā vnūqđqꝫ istorꝫ de more iuuat.

¶ Similiter quando saturnus fuerit cum eisdeꝫ iuuabit in magna pollutione ⁊ turpi: ⁊ qꝛ natura eius est in talibus rebus iuuare.

¶ Vult dicere ꝙ si loca in quibus cōstiti luminaria ⁊ planete dantes eis infortuniū: ⁊ loca in quibus stant venus ⁊ mars vel alter eorꝫ fuerit saturni vel habeat ꝑticipationē cum eis in magna pollutiōe turpi ⁊ vilitate iuuabit.

¶ At si iuppiter cū eis fuerit rerū pulchritudinē atqꝫ decorem aptamqꝫ verecundiam augmentabit.

¶ Et si fuerit iuppiter cum eis iuuabit in regendo res istas ⁊ habēdo inde verecundiam ita ꝙ hec pulchre facient.

¶ Vult dicere ꝙ si loca significatorꝫ antedictorꝫ fuerit iouis vel ꝙ ipse habeat aspectum cū eis iuuabit ad pulchritudinem huius rei ⁊ facient cooperte.

¶ Et si cum eis mercurius fuerit rerum detectionem ⁊ futurorum festinationē suarumqꝫ specierum multitudinem ⁊ augmentum adiuuabit.

¶ Et si fuerit cū eis mercurius iuuabit ad detegendū res istas ⁊ ad magnū motum iuuenum in mulieris maneriebus ⁊ ad magnuꝫ vsum: ⁊ ad magnū augmentum de illis.

¶ Vult dīe ꝙ si loca significatorū an̄dictorꝫ fuerint mercurij vel ipse habuerit ꝑticipationē cū eis iuuabit in exēplanēto rerū significatorꝫ ꝑ eū ⁊ ad magnū motū earꝫ in mītis maneriēb⁹. Et illō cōplet totū qđ dicit i h̄ caplo: ⁊ ēt est manifestū ꝓ eo ꝙ transtulit ꝙ infortune si fuerint in occidente: ⁊ fortune in ascendēte significant statuꝫ p̄dictū ꝙ he infirmitates liberari possunt. Simil̄r si fortune fuerint potentiores infortunis: tn̄ si infortune fuerint in ascēdente: ⁊ fortune in occidente: erunt he infirmitates durabiles. Silr̄ si fuerint in fortune potētiores fortunis. ¶ Et postq̄ hic cōpletur tertia pars quadripartiti Ptolo. complet hic similiter nonus tractatus glose Haly heben rodan physici super hoc eodem quadripartito.

¶ Hic incipit decim⁹ tractatus glose Haly heben rodan: ⁊ h̄ principiū glose super quarto quadripartiti Ptol.

Dixit Haly.

Tres partes huius libri glosauimus in nouem tractatibus glose: monstrando ⁊ declarando q̄breui⁹ potuim⁹: ⁊ adhuc glosare volumus ⁊ distinguere hanc partē sine abbreuiamēto cōplete ⁊ aperte talia reddituri exēpla que legētē reddent memorem eorum que in alijs partibus transierint: vt maius habeat auxiliū in intelligendo hūc librū: ⁊ lꝫ volens intelligere eum: foret philosophus: dialecticus in quadriuio sapiens ⁊ naturalium in practica phīe que

sunt

sunt ethice: vt ne posset sine glosa nostra verba intelligere Ptolo. nihilominus haberet in hoc studium et laborem. Et postquam ita est quod nostra glosa prebet auxilium magis intelligendo maiori parti qui non sunt in philosophia: nec mediocriter sapientes. Aperuimus enim cannalia et clausuras quas Ptolo. inclusit in eo quod in hac parte de philosophia fuerit locutus. Et quamquam sciantur tabule et planetarum equationes: nihilominus perfectius et auxilium magnum iacet in glosis meis: tamen ei qui numquam studuit in aliqua parte philosophie est melius consilium: vt non laboret in re aliqua de toto quod diximus: ex quo voluntas eius quiesceret sine labore. nam glosas istas non facimus nisi scientibus in hac scientia vel philosophia: quia ille qui nihil de hoc sciuerit: sciat quod eius nescietas est: non de scientia. Similiter intelligens librum istum si errauerit in aliquo iudicio astronomie: conuenit vt sciat quod error est: quia non bene aspexerit in eo quod expedit ei scire: vel quia bene non intellexerit id quod est in libro. Et manifestum est intelligenti hunc librum quod iudicium prius ei conuenit. Vbi gratia. quod erit si iudicauerit aliquis quod natus non transibit. 20. annos quod lucrabitur diuitias a rege: aut pro bonis mortuorum: vel pro thesauro quem inueniet si non dixerit: pro rebus pertinentibus ad regem: et quod poterit lucrari diuitias per eo quod cum rege mercabitur: aut pro hereditatibus venientibus ei ex parte regis. Similiter non conuenit ei dicere quod quando hic natus applicuerit ad. 20. annos morietur aut infirmabitur infirmitate grandi: vel ibit de vna terra in aliam: tamen conuenit ei dicere: morietur penitus: et quod infirmabitur omnibus modis aut accidet hoc totum: vel quod infirmabitur et morietur: ita quod verba sua cognita sint et vera in omni re: quia ille qui bene non distinxerit dictum suum in iudicio non bene intelligit id quod diximus: et si intellexit non bene inspexit ad opera sicut conueniebat. Et siquis dixerit quod materia non est stabilis in vna manerie: propter quod nequit astrologus in iudiciis certificare in aliquo verba sua. Respondemus ei quod materia sicut ante ostendimus recipit a corporibus celestibus rem particularem et vniuersalem: et manifestum est quod particulare semper est predicatum de vniuersali. Et qui bene sciuerit astronomie iudicia in vniuersali opere et particulari de leui errare non potest: et raro poterit cadere in errorem: tamen nescientis bene res istas sunt omnia iudicia in sorte. Et hic iacet aliud quoniam astrologus iudicabit in nato res aliquas et dicet quod eorum aliqua accidet in capite. 50. annorum vite sue: et dixit in aliis quod accident ad. 10. annos: et poterit accidere in vtroque horum temporum duorum quod illud mutabitur iudicium. Ad quod respondemus dicentes quod ante diximus: quia conuenit astrologo inspicere in rebus generalibus et particularibus et in locis planetarum et reuolutionibus annorum et inspiciat bene in his omnibus: et det virtutem habenti maiorem quolibet tempore et de posse operi pertinenti ad illud tempus iudicans postea hoc enim totum patefecimus et declarauimus in aliis tractatibus precedentibus: et adhuc multa que conueniunt in antea ostendemus.

Incipit tractatus quartus: libri Alabra Ptolomei: in quo sunt nouem capitula.

Incipit prologus. Dixit Ptolomeus.

Rerum igitur in quibus ea que ante partum sunt et que in ipsius hora partus contingunt necnon et omnia que post partum sunt obseruari possunt: id quod ei proprium ac naturale est: et quo totum eius esse naturaliter probatur quam maxime demonstrauimus.

In rebus hominis potest iudicari de his que sunt ante natiuitatem et eadem hora natiuitatis et res accidentes post natiuitatem que sunt nati proprie: et que dirigunt cum eis in seipsis et suis statibus quos vsque hic narrauimus.

Res de quibus potest homo iudicare existentes ante natiuitatem sunt iudicate de patribus et fratribus. Et de quibus iudicare potest ipsa hora natiuitatis sunt sicut est masculus et femina: vel est mutate compositionis: aut si non recipiet cibum. Et quod accidit post natiuitatem est duobus modis et maneriebus: vna est in nato propria semper sicut iudicare vitam: corpus: et animam suam. Et manifestum est quod in his omnibus potuerit intelligi status nati per essentia et plures eorum sunt iam demonstrate in eo quod transiuit: et ex his sunt que de hic in antea ondentur. Alia vero maneries rerum accidentium post natiuitatem est iudicare statum pro accidentibus contingentes et sunt extra natum. Et iam in glosa patefecimus tertii tractatus quod hec omnia sciri possunt a 2° primo quod est hora qua creatura exit de ventre matris.

Eorum vero que extrinsecus accidunt: eorum. s. quorum enarratio opportune premissa subsequitur. Primum est in substantia et valitudine nati prosperitatem iudicare: et ipsius in substantia prosperitatem cum collectis rebus corpori pertinentibus enarrare: necnon eiusdem in valitudine prosperitatem simul cum rebus ad animam pertinentibus enodare.

Et res que accidunt nato extra cum sequitur conuenit id quod ante dictum fuit: est primum iudicare fortunam nati in diuitiis et valore. Et iudicium fortune in diuitiis est simile rebus pertinentibus ad corpus: et iudicare qualis erit eius fortuna in valore: est simile rebus ad animam pertinentibus.

Quod dixit quod dictum quod significauerit et plus quod pertinet ad homines: iam demonstratum est in eo quod transiuit: et intelligitur de eo quod adhuc remansit aliquid de rebus ad hominem pertinentibus: quod expedit demonstrare: dixit hoc verbum: fortuna nati in diuitiis et valore: et adiunxit iudicium diuitiarum cum iudicio corporis: et iudicium valoris cum iudicio anime: quia diuitie sunt valori subiecte: et valor in comparatione diuitiarum est secundum formam: sicut corpus est subiectum anime: et anima est complementum corporis et forma. Et est visibiliter manifestum quod habens valorem et honorem habet in posse suo res multas: et quamuis diuitias nullas habeat: habet hic res alias hominis naturales ex parte exteriori: sicut magisteria: matrimonia: filiorum et filia. Nam est non potest quod homo res tales habeat qui non habeat rem aliquam: et hoc est quod dicere voluit Pto. in prologo huius libri.

De prosperitate nati et substantia. Capitulum primum.

Dixit Haly.

Quia diuitie subiecte sunt valori et honori: et cum istis duabus rebus potest homo habere status omnes postea venientes posuit Ptolo. post iudicium diuitiarum pro eo quod sequitur iudicium anime.

Qualiter rerum substantie qualitas adueniat: et a sola parte fortune notitiam deprehendamus oportet: quam id quod est inter solem et lunam obseruando et ab ascendente in diurnis ac nocturnis natiuitatibus propter rationes quas in elocutione vite monstrauimus proiiciendo semper addiscemus.

Et res pertinentes ad lucra substantie quando erunt conuenit nobis perquirere a parte fortune solummodo ab eo quod scimus semper per id quod est inter solem et lunam: et proiicitur ab ascendente in nascentibus de die: et in nascentibus de nocte per rationibus quas diximus quando dum fuimus locuti de vita.

Iam scis quod pars fortune semper accipitur a sole in lunam: et addimus super hoc gradum ascendentis: et proiicimus ab ascendente, et ratio propter quam hec portio habet virtutem

sic magnā est: qꝛ hec portio est ascendēs lune sicut luna est ascendens solis: ⁊ iam hoc totū ante in iudicio vite patefecimus diligenter. Et postq̄ȝ hec cōparatio hu9 portionis ad ascendēs est fm cōparationē lune ad solē: conuenit vt ꝓprie ꝑtineat ad diuitias sicut ascendēs ꝑtinet ad hoīeȝ: est talis: vt cōparatio partis fortune ītrātis ascendēs: ⁊ sicut ascendēs ꝑtinet ad significationē eius qđ hō hȝ in potētiā: sicut diuitie sapiētia ministeriū hereditaris ⁊ filia.

¶ Huius autē obseruationis via est velut subiungit. Stellas igit̄ que ipsius signi dispōni dominant̄ obseruabim9. Et que sit eaꝝ fortitudo atq̄ȝ similitudo: sicut prediximus: ꝯsiderabimus. Itez stellas que eis associant̄ in figura vel que sup eas eleuant̄: siue sint ex eaꝝ haiz: siue ex haiz ꝯtraria: similr obseruabim9.

¶ Judicia hu9 sūt istius maneriei: volo dicere: accipias planetas gubernatores signi ⁊ ispicies qđ posse ⁊ quā cōcordantiā habent in manerie quā diximus. Et aspicies similr planetas habētes participationē figure cū eis: ⁊ illos qui eleuant̄ super eos: si sint eiusdē haiz vel alterius.

¶ Uult dicere ꝙ regula ꝑ quā scim9 nati diuitias est accipere pl̄tas gubernātes locū ptis fortune. Et ꝑpones illū ꝙ habuerit ibi pl̄es dignitates: ⁊ ispicies statū suū in cōparatione mūdi ⁊ suū ad angulos ⁊ ad solē: vt ꝑ hos scias ꝙ sic e magna est virtus gubernatoris loci partis fortune: ⁊ in q̄ manerie est ꝯcordātia ⁊ sigñatio sua. Et qñ hoc fecerim9 aspiciam9 silr ad pl̄tas hn̄tes ꝑticipationē secū in figura ⁊ eos q̄ eleuant̄ sup eū: qꝛ si fuerint ꝯcordes cū eo sigñatio maior erit ⁊ firmior: ⁊ si fuerit alio mō: minor ⁊ debilior erit.

¶ Nam cum predicte partis dispositores: fortes extiterint: erit natus multaꝝ diuitiarū. Maxime autez si testimonio similitudinis eis testificent̄ luminaria.

¶ Et quando gubernatores partis fortune fortes ⁊ potentiores fuerint erit natus domin9 magnarum diuitiarū maxime si duo luminaria testificabuntur in testimonio accordato.

¶ Uult dicere ꝙ qñ planeta gubernator ptis fortune fuerit fortis ⁊ potēs significabit ꝙ nat9 est diuitiaꝝ magnaꝝ: ⁊ si cū hoc accidit ꝙ ibi testificent̄ duo luminaria testimonio cōcordie: sicut aspectu trino vel sextili ⁊ in talib9 dent virtutē: significabit ꝙ diuitie nati erunt multū maiores: ⁊ valde magne. Et ꝓpter hoc itelligit̄ manifeste qꝛ si gubernator ptis fortune fuerit debilis ꝙ erit natus paucarū diuitiaꝝ: ⁊ si vtus ei9 fuerit damnata sub radyꝯ ⁊ cadēs sub terra: nat9 nullas habebit diuitias nec hauere aliqđ. Et si cū hoc statu nō testificabunt̄ ibi sol ⁊ luna erit natus pauper oīum reꝝ valde: ⁊ si he res mediocres fuerint īter fortitudinē ⁊ debilitatē erūt eiusdez maneriei nati diuitie: ⁊ ꝯuenit vt iudices diitiaꝝ q̄ntitatē nati a posse gubernatoris vel debilitate: ⁊ a testi9 luminariū accordato ⁊ discordato.

¶ Preter ꝙ saturn9 nati diuitias ex edificationib9: vł ex terraꝝ cultib9: aut ex nauigatiōib9 ꝓuēire sigñabit.

¶ Scias ꝙ saturn9 sigñat ꝙ diuitie nati erūt ex pte terraꝝ: aut ꝑ laborerio terre aut ꝑ mariaria.

¶ Pro eo ꝙ saturn9 accipit̄ vice solis in locis in qb9 sol nō hȝ significationē. Et nulla res diuitiaꝝ ad solē ꝑtinet in h loco ⁊ sigñat sol matrimoniū mlieꝝ dant̄ saturno vice solis in sigñatiōe diuitiaꝝ ꝑ pte laboreꝝ terre. Et qꝛ sigñat silr ꝑ seipȝ aq̄s magnas dat diuitias ꝑ pte marinarie: ⁊ qñ iuenerim9 saturnū solū gubernatorē ptis fortune ispicies h fuerit femia vł aspexerit se cū venere: ⁊ rē talē indicabimus ꝙ diuitie nati erūt ꝑ pte mulieꝝ. Et si eū ineneim9 i loco terreo iudicabim9 ꝙ diuitie erūt ꝑ laboreꝝs terrarū. Et si eū iuenerim9 i loco aq̄ iudicabim9 ꝙ diuitie erūt ꝑ aqs vel ꝑ marinaria: ⁊ hoc mō cognoscem9 ⁊ distinguemus quēlibȝ statū quos iuenerim9 in ꝑtinone vnius nāe.

¶ Juppiter vō dsignabit ꝙ ei9 diuitie ex cōmēdationib9: vel ex baiula: aut ex q̄lȝ ꝓbilate cōgregabunt̄.

¶ Et si iuppiter significat ꝙ diuitie erunt ꝑ senescalchia vel pro donis honorum ⁊ religiosoꝝ.

¶ Uult dīe ꝙ qñ iuppiter solus fuerit gubernator ptis fortune: sigñabit ꝙ diuitie nati erūt ꝑ pte senescbalchie aut fidelitatis: vel ꝑ alcaldia: ⁊ tu cognoscē poteris quēlȝ hoꝝ statuū a reb9 tenētib9 se cū eis fȝ ꝙ iuenerim9 stat9 iouis.

¶ Mars aūt significabit illius diuitias ⁊ ex exercituū dominio: regimineq̄ȝ prouenire.

¶ Et mars significat ꝙ diuitie erūt pro ducēdo milites aut gubernādo hoīes armorum.

¶ Si mars fuerit domin9 ptis fortune: significabit ꝙ erūt nati diuitie pro exercitibus gubernandis seu ducendis. Et si fuerit minus potens erunt pro ducatu minori: ⁊ si in signo fuerit fortunarū: aut in aliqua suarū dignitatū: erūt pro gubernādis hominibus: ⁊ huic similes.

¶ Uenus ex amicoꝝ donationib9: vel ex mulieribus eas coadunari denuntiabit.

¶ Et venus significat ꝙ diuitie erunt pro donis amicorum vel mulierum.

¶ Si ven9 in hac re fuerit gubernatrix ⁊ habuerit aspectū amicitie cū dn̄o ascēdētis ⁊ cū aliquo gubernatoꝝ nati: sigñat ꝙ diuitie erūt ex pte amicoꝝ. ⁊ si fuerit aspectus hic cū aliquo significatoꝝ mulierū nati: sigñat ꝙ erūt ei9 diuitie ꝑ pte mulierū: ⁊ ꝯuenit vt ispicias in q̄lȝ hoꝝ statuū: ꝺ quo statu inuentem9 pl̄tā gubernatorē: ⁊ fȝ h iudicabim9.

¶ Mercurius quidem ex mercationis industria diuitias affluere significabit.

¶ Et mercurius significat ꝙ diuitie erunt ꝑ scientijs ⁊ mercimonijs.

¶ Quia mercuri9 de sui nā sigñat stat9 aie rōnalis: hȝ significationē scientiaꝝ: ⁊ qꝛ semꝑ reuoluit̄ circa solem: significat res huic similes: ⁊ h est reuoluere se in mercimonijs: post modū si fuerit gubernator ptis fortune: inspicias: ⁊ si fuerit in loco scientiaꝝ: significabit ꝙ diuitie erūt ab ista pte. Et si volueris scire ꝑ qua scia erūt diuitie: ispicias in quo statu erit mercuri9: ⁊ ad dn̄m sui loci. ⁊ si fuerit in loco itinerum aut reuoluendi in lucra: significabit ꝙ diuitie erūt ex pte mercimonioꝝ: ⁊ scire poteris cuiusmodi mercimonia qñ inspexeris in toto eo quod diximus.

¶ Ꝙ si saturnus ꝓprie pti sube assimilet̄ ⁊ ioui in figura associet̄: significabit hereditates q̄s hereditabit. Maxime autē cum in altis angulis fuerit: vel si in signo cōmuni iuppiter extiterit aut cum luna iterū ictisal habuerit: tunc eniȝ significabit ꝙ natus lucrabit̄: ⁊ extraneorum hereditatem hereditabit.

¶ Et si saturn9 ꝓprie significationē habuerit cū fortuna diuitiaꝝ ⁊ ꝯcordauerit se cū ioue: significabit bona mortuoꝝ q̄ hereditabit. Et maxime hoc si fuerit in angulis supiorib9: aut si iuppiter fuerit in signo duoruȝ corporū vel ꝙ similiter habeat aspectum cuȝ luna: ⁊ tunc significabit ꝙ hereditabit bona peregrinorum.

¶ Postq̄ȝ

¶ Postq̃ dedit nobis nãs planetarum separatas vnãquãq̃ per se. vult nũc nobis dare regulã eorum qui participationes habuerint vnus .s. cũ alio in gubernamẽto loci partis fortune: et nõ nominauit participationẽ nisi saturni et iouis: vt inde assumamus ad oẽs alias participationes exemplum qđ ponit: q̃ qui intellexerit librũ suũ a principio vsq̃ ad hũc locũ poterit per se intelligere oẽs participationes contingẽtes inter alios planetas. nã qui posuit super solã participationẽ vnã in hoc sufficit: et postq̃ sufficiat, per alijs narratio participationis saturni et iouis. Ptol. eni docet nos tres participationes inter saturnũ et iouẽ q̃ significant rẽ vnã generalẽ: vt accipiamus inde significationem ad oẽs alias participationes et erit significatio triũ participationũ q̃ diuitie nati erũt pro parte bonorum mortuorum et est primus earum postq̃ participat saturnus cũ ioue in gubernãdo partẽ fortune: vel q̃ vnus sit gubernator et habeat aspectũ cũ alio: vel q̃ sit gubernator loci sui: et similia. Secũda est q̃ si hec participatio in angulis fuerit qui sũt super terrã et maxime qui sũt in medio celi erit significatio firmior et maioris fortitudis. Tertia est q̃ iuppiter sit in signo duorum corporum vel q̃ aspiciat se cũ luna. Et res per quã significat participatio iouis cũ saturno hr̃e diuitias de bonis mortuorum est: quia saturnus dat infortunã et iuppiter fortunã. nã hec est res bona tribuẽs mortuorum: quia infortuna dat q̃ morit: et fortuna dat q̃ hereditat sua res. Similiter pro existẽtia in signo duorum corporum et pro aspiciẽdo se cũ luna vt dictũ est homies extranei de aliena terra: vel q̃ nascet ei filius de extranea muliere per quo hereditare habebit: quia signũ bicorporeũ significat participationẽ rerũ diuarum et similiter lune aspectus. Pro. aũt stabilliuit nobis res istas vt sint radices a quibus sumamus exẽpla in alijs planetis qñ vnus cum alio participationẽ habuerit. Et si itellexisti quod ad dixim⁹ hñ scire poteris oẽs participatiões et quod significat quelibz harũ: et regula hec ẽ q̃ aspicias quã hz participationẽ cũ q̃ planeta est: et quod significet in nati moribus hic planeta et eius magisterij: et secundum hoc iudicabis. v. g. si participauerit cũ marte saturnus et hũerit significationẽ aliquã in nati moribus vt sit latro: et si in suo ministerio vt q̃ sit miles iudicabis q̃ erũt diuitie de rapina vel insidijs itinerũ et similibus. et si habuerit significationẽ in nati moribus q̃ sit rectus et iustus et i suo ministerio custodire ifirmos: et si fuerit gubernatores partis fortune saturnus et mars iudicabis q̃ erũt eius diuitie per eo q̃ sit chirugicus vel per vulneribus sanãdis et similibus: et est manifestũ q̃ hec oĩa scire potes qñ ispexeris in oĩbus statibus planetarum in eo q̃ significant mores et iustitiã: et qñ rẽ istarum volueris iudicare expedit q̃ ispicias hñ in toto qđ vsq̃ huc diximus in hoc libro: et in hoc qđ sequitur.

¶ Stelle quidem que fuerint ex hays stellarum dispositionẽ habentiũ cum eis testificant nati dispositionẽ apud euz remanere et saluare designabunt. At si stelle que ex hayz cõtraria fuerit super loca auctis eleuent vel ad ipsa subsequẽtes eant: amissionẽ substãtie demõstrabũt.

¶ Et planete qui sunt de hayz planetarum gubernatorum et testificabũt eis: erũt diuitie ille durabiles et custodite nec mutabunt. Et si planete qui sũt de contrario hayz eleuati fuerit super loca pricipalia q̃ sunt sequẽtes ea vel qui vadãt significãt diuitiarum amissionẽ.

¶ Nõ hñt virtutẽ testimonia planetarum contrariorum nisi qñ fuerint in coniunctiõe vel oppõne aut 4ᵒ: et generaliter cũ sua contrarietate sint nocẽtes cũ aliquo aspectu. loca eni principalia iaz ostendimus in cap. vite et dixit q̃ sũt quatuor: locus solis: locus lune: ascendẽs et locus partis fortune. Et conuenit vt secundum ordines et ponas quod hũtẽ maius posse sicut diximus in multis locis: et hoc totũ bene poteris iudicare inspiciẽdo ad capl'm primum proprie: et ad id qđ diximus in alijs capl'is de modo q̃ id hñ itelligas.

¶ Uniuersaliter vero tẽpus in quo istud eueniet ex stellarum que futuri sũt occasio aspectibus ad angulos vel ad loca ad angulos ascendentia deprehendet.

¶ Et generaliter tempus in quo eueniet potest sciri a statu planetarũ hoc facientium in angulis et in locis ad angulos ascendentibus.

¶ Uult dicere q̃ scire possum⁹ ipsa quo natus habebit diuitias et horã qua quidem est per di debuerit a quãtitate acuitatis virtutis planetarum facientiũ vnãquãq̃ rerum istarum: et iã glosauimus hoc i tractatu preterito. Similiter a locis planetarum faciẽtiũ hoc qñ ispexerim⁹ ad angulos et ascẽdẽtia loca ad angulos. Et iã diximus hãc totã glosam in capl'o vite: et ad qđ in capl'is illis dixit ostendemus tibi modo q̃ planete festini motus et qui sũt oriẽtales a sole: et illi qui sũt in medietate oriẽtali celi: et similia: significãt q̃ ipsa res erit citius: et ordinabis significationẽ harum rerũ: vt citius sint secundum hos status quos inuenies in illis planetis. Et planete similiter qui sũt tardi motus et occidẽtales in medietate occidẽtali et similia: significãt q̃ res accidẽt tarde et prolongabit: et ordinabis significationẽ planetarum secundum hos status in quibus hos inuenies. Similiter qñ sciemus quãtum fuerint ab angulis elongati: et ad quos vadunt sicut demõstrauimus in cap. vite per atacir per eo scire poterim⁹ ẽt si erit cito: et si prolongabit: et quo tẽpore erũt lucra vel amissio certe.

¶ De prosperitate et in valitudine nati. Cap. 2ᵐ.

Dixit Haly.

Jam diximus q̃ honor et valitudo est res dicta fortuna et cũ iudicio illius cõplet in iudiciũ diuitiarum.

Ea autem valitudinis et eiusdem in valitudine prosperitates.

¶ Honorẽ et fortunã ad se pertinẽtem.

Quod dixit fortunã ad rem pertinentẽ honoris: ostendit distinctionẽ honoris. Nam dicit pro honore fortunã cõpletam: et quãdo dicit fortunã est fortuna pro aliqua re sola cognita.

¶ Ex luminarium ac ex stellarum ea circundantium qualitatibus: et vt eorum itidem similitudinez cũ hoc attendimus et obseruare necesse est

¶ Cõuenit nobis aspicere a statu duorum luminariũ: et a statu planetarum ea circũdantiũ: et cũ hoc similiter habemus inspicere in cõcordantia sua.

¶ Uult dic q̃ regula generalis q̃ sciem⁹ res pertinẽtes ad fortunã est ispicẽ in statu solis et lune et planetarum circũdãtiũ eos.

¶ Cũ enim vtraq̃ lũinaria in signis masculinis fuerint: et vtrũq̃ vel eorum alterũ in angulis extiterit: maxime aũt illud qđ dñs hayz fuerit et quoq̃ stelle erratice ea circundederint: circundantesq̃ solem matutinales et lunam ambientes vespertinales extiterint: ipsum natũ regem fore non dubitabimus.

¶ Ita q̃ qñ duo luminaria fuerint in signis masculinis et ambo in angulis vel vnus eorũ et maxime qui eorum fuerit dñs hayz: et quoq̃ planete fuerint circa ea: et qui circa solẽ fuerint sint matutinales et qui circa lunã vespertinales: erit natus rex.

¶ Figura faciẽs natũ regẽ est q̃ sint sol et luna in signis masculinis et in angulis: et si nõ ambo in angulis eorum vnus in angulo qui sit dñs hayz: et hoc est sol de die et luna de nocte: et q̃ quoq̃ planete sint circa luminaria et existẽtes circa solez sint matutinales: et circa lunã vespertinales. Et iã scis q̃ circundare est q̃ sit vnus planeta ante et alius retro eundẽ planetaz vel radios suos. Et qñ in natiuitate alicuius talẽ figurã inuenerim⁹ dicem⁹ q̃ erit rex et sui magnitudo regnatoris erit

fm boꝝ fortitudinē: qꝛ ſi ſol fuerit in 10ª domo in ſigno maſculino ⁊ oēs planete circacūqꝫ ipm aſpiciant: dicemꝰ ꝙ natus erit mirabilis ⁊ potēs. Cū ãt figurā talē inueneris nō opꝫ te ingrere a quo loco ꝓcedit: ſed ſolū ſi vixeris: vl̕ ſenſuꝫ habebit in natiuitatibꝰ filioꝝ regū: ↄuenit vt inſpiciās ad ſignificatorē regni ⁊ gentis ac potria ⁊ iudicare in q̄libet boꝝ fm ↄcordātiā ⁊ diſcordātiā ſolū quā hñt. Et qñ iuentes hāc figurā quā Ptol. dixit ⁊ inueneris naio vitā q̄ poſſit h̓ cōpleri ⁊ iuenies ipm habiturū ṽtutē cordis ⁊ aīe ↄcordātē cū eo iudicab ꝙ natꝰ erit rex lꝫ ſit filiꝰ mercatoris vel ſerui. Et ita ↄuenit vtītelligas: qꝛ res eſt manifeſta. Qm̄ iā multos iuenimus mercatores ⁊ ſeruos q in multis terris reges fuerūt ⁊ cōſueuerūt eē viles ⁊ ſerui: ⁊ debiles mercatores. Et ↄuenit vt ſcios ꝙ ſi cū tali figura ↄcordauerit aliq̄ ex ſtellis fixis: ita ꝙ ſint cū duobꝰ luminaribꝰ ſup vno circulo erit nati poª magna: valde ⁊ citius ac fortior erit exñtibꝰ illis fixis de baiꝫ facientibꝰ fortunā.

Sed ſi ſtelle que ea circundant in angulis item extiterint aut cum angulis ſupra terram exiſtentibus in figura ſocietatem habuerint: erit natus magne valitudinis atqꝫ potētiſſimus ⁊ rex mundi.

Silr ſi pl̕te circundātes ea in angulis fuerint: ⁊ in figura ꝑticipationē habuerint cū angulo q eſt ſupterrā erit natꝰ multū mirabilis magni facti magne potētie: ⁊ rex valde potēs ī tota terra.

Vult dicere ꝙ planete ⁊ ſtelle fixe circundantes ſolem vel lunā: vel ille qui eſt ex eis dominꝰ haiꝫ: ſi fuerint in angulis: aut habuerint ꝑticipationeꝫ cum 10ª domo in figura ſignificabit regnatū: indicabis ꝙ natꝰ erit potētie ⁊ facti magni in ſuo regno: ⁊ regnabit in maiori parte habitabilis terre: aut in valde magna parte illius.

Eius etiam fortuna cum ſtelle circundantes dextre fuerint ⁊ angulis ſuper terram exiſtentibus fuerint aſſociate: augmentabitur.

Et augebit multum in fortuna ſua qñ fuerint planete circundantes ſtellas ⁊ habuerint ꝑticipationē figure cū angulis qui ſūt ſupterram.

Vult dicere ꝙ qñ figura pl̕taꝝ ſignābūt in aliq̄ natiuitate in angulis regnatū ꝙ augebit in fortuna natꝰ ille in ſuo regnatu ⁊ poſſe. Et ſi pl̕te ⁊ ſtelle fixe circūdātes luminaria fuerint bñ potentes: qꝛ dextre ſunt maiores poᵉ q̄ ſiniſtre: ſicut oñdimꝰ: ſi tales poᵉ fuerint ⁊ ſe ↄcordauerint cū aſcēdente ⁊ 10ª domo natus erit maioris potētie ⁊ fortune.

Cum autē ceterarum ſtellarū qualitates velut hec qualitas fuerit: ſolusqꝫ ſol in ſigno maſculino rotauerit: luna ṽo in feminino ⁊ eoꝝ alter in angulis fuerit: natus erit hō ſolius regiminis ⁊ iterfectoꝛ.

Et ſi ſtatus quinqꝫ planetaruꝫ fuerit iſto modo: ⁊ ſol in ſigno maſculino ſolum ⁊ luna in feminino: ⁊ vnus eorum in angulo: natus erit ſolummodo populi gubernatoꝛ: iuſtitiandi: ⁊ incarcerandi: potentiam habiturus.

Qñ oēs planete ſignificauerint ꝙ natꝰ erit rex ⁊ ex h̓ mi nuunt̃ ſolū mō ꝙ ſol eſt in ſigno maſculio ⁊ luna in femino: ⁊ vnꝰ eoꝝ in angulo: ⁊ aliꝰ nō talis figura de tāto diminuta ſignāt ꝙ natus nō amplificabit̃ vt ſit rex: ſꝫ vt ſit tātūmō gubernatoꝛ potēs de iuſtitiādo multos: īterficiēdo: ⁊ incarcerādo: ⁊ hoc dixit ſimilr̕ Ptol. lꝫ natus nō ſit de loco ꝙ talis eē debeat. Nā vidi multos qui erāt valde ex vilibꝰ ſeruis ⁊ applicuerūt ad hūc ſtatū. Et vidi vnuꝫ q erat ſargētus cuiuſdā vil̕s ſerui: ⁊ creuit factū ⁊ honoꝛ ſuus donec venit ad poſſe habendū in maiori ꝑte terre egypti: ſta ꝙ habuit vltra centū milia hoiuꝫ armigeroꝝ ad ſuū mādatū: ⁊ talia q̄lia iſta ſatis muēta ſūt in hoibꝰ. Qđ aūt tibi ↄuenit in h̓ loco: eſt vt adiūgas ſignationē huiꝰ figure cuꝫ ſignātiōe vite ⁊ corpis cōplone: ac aīe moribꝰ ⁊ diuitijs. Et ſi rē paꝝ volueris affirmare: aſpice ↄcordātiā quā natꝰ habebit cum ſignificatoribus regni in quo eſt: aut cum ſignificatoribus regis aut cū aliquo ſignificatorum qui eſtenderunt in mundo accñna grādia: ⁊ ſic certiꝰ rē itelliges: qꝛ talis fortuna q̄lis iſta eſt fortuna: vicarioꝝ: regū: ⁊ ducum: exercituū gubernatoꝝ: ⁊ itelliges ſi natꝰ erit vicariꝰ regis: aut, dux exercituū a re dante ī natiuitate ſua diuitias: ⁊ ꝑ miniſteriū qđ habebit. ꝙ ſi diuitie fuerint ꝓ ꝑte ſcie ⁊ rerū q̄s dat mercuriꝰ: erit vicariꝰ: ⁊ maxime ſi iuppiter habuerit ꝑticipationē cū eo: ⁊ ſi habuerit ꝓ ꝑte martis: erit exercituū gubernatoꝛ vel dux magnꝰ: ⁊ maxie ſi cū eo habuerit ꝑticipotionē iuppiter ⁊ mercuriꝰ: ⁊ pōt ꝑuenire ad talē dignitatē q̄lis iſta deſcēdēs a ſtirpe nobili pro ſole qui hꝫ aliquantulū ſignificatōis talis fortune ⁊ fuerit ſignificatio planetarū in ſua natiuitate huius maneriei.

Et ſi cū hoc circundātes ſtelle in angulis nō appareāt nec eis teſtificent̃: erit natus magni nominis tñ: ⁊ eius valitudo velut illius q vni ꝑti dominabit̃ apparebit: ſeu velut dominiū baiuli: ſeu dominiū exercitus: ⁊ nō vt dñiꝫ alcaidis qui toti regno diſponit.

Et ſi cū hoc planete circūdantes in angulis nō fuerint: nec teſtificabunt̃ angulis: erit natus honoratus ſolū de magno modo: ⁊ erit honoꝛ eiꝰ ſicut habentis magnū poſſe ſup aliquā villam: vel habebit redditus regis videre: aut erit dominus militie: nō ꝙ habeat talem honoreꝫ qualem exercitus gubernatoꝛ ⁊ totius regni.

Vult dicere: ꝙ qñ figura ſignāuerit regnū ⁊ fuerit ſol in ſigno maſculino: ⁊ luna in femino: ⁊ vnꝰ eoꝝ ſolus in angulo: ⁊ pl̕te circūdātes ſolē ⁊ lunā in angulo nō fuerit nec teſtificabunt̃ eis talis q̄lis hec figura ſignāt ꝙ natus erit ſolū de magno mō: ⁊ erit fortuna ſua ſicut eoꝝ qui ꝑcipiunt aliciꝰ ville aut maioꝝ domꝰ regū: ⁊ ſicut antianoꝝ ſup militias: vl̕ hoies armoꝝ: nō ꝙ ꝑueniat ad fortunā ꝙ ſit dux magnus totius regni ſicut reguꝫ vicarij in toto regno.

At ſi nō luminaria: ſed q̄ꝫ plures illaꝝ ſtellaꝝ circūdatricū in angulis extiterint: vel cū eis in figura ſocietatē habuerint: nō erit tāte valitudīs nec etiā magni nominis: ⁊ ignorabit̃. In diſponendo tñ ciuitatibus preualebit: ⁊ in rebꝰ diſpōnis vite mediocris erit.

Et ſi luminaria nō fuerint in angulis ⁊ maioꝛ pars planetaꝝ ea circūdantiū fuerit in angulis: vel habeat participationē cū angulis in figura: honoꝛ ſuus non erit famoſus nec manifeſtus: tamē erit antianus in gubernando aliquas villas mediocris in vitam hoīu in gubernando.

Si ſol ⁊ luna nō fuerint in angulis ⁊ maioꝛ ps planetaꝝ eos circūdātiū in angulis fuerint: aut ꝑticipationē habuerint cū angulis in figura ſignificabūt ꝙ natꝰ fortunatꝰ erit mediocris: tamē ſi luminaria fuerint in ſuis dignitatibꝰ ⁊ planete ea circūdantes in dignitatibꝰ ſuis ſignificabit ꝙ natus erit mediocris in gubernando aliquas villas. Et ſi mars fuerit dominus in facto diuitiarū ſuaruꝫ: natus erit mēnus vel ei ſimilis. Et fuerit iuppiter loco martis alcaidus vel index: ⁊ ſi ſaturnus erit director. Et ſi venus erit gubernatoꝛ legis: ⁊ ſi merguriꝰ erit ſcriptoꝛ mediocris ho/

noris. Et hoc mō sumas exemplum in omnibus regulis que dicte sunt in capitulo isto. Et si luminaria nō fuerint in suis dignitatibus. Et similr planete circundātes ea erit mediocris inter homines conditiones sue: sī fuerit mercator erit mediocris: ꝛ si physicus similr: ꝛ similia.

¶ Si autem stelle que luminaria circundaverint nullam cum angulis similitudinem habuerint: natus in suis operibus miser ꝛ infelix apparebit.

¶ Et si planete luminaria circundantes cum angulis nō fuerint accordati: erit natus vel in suis factis modice fortune: ꝛ in quocunqꝫ fuerit.

¶ Vult dicere quādo sol ꝛ luna nō fuerint in angulis ꝛ similiter planete circundātes eos nec accordaverint se cū angulis erit natus fame modice ac fortune in quāto fecerit.

¶ Et si luminaria nec in angulis nec in signis masculinis extiterint: nec ea etiam fortune circundederint: erit in extremo miserie ꝛ improsperitatis.

¶ Et si luminaria nō fuerit in angulis nec ī signis masculinis: ꝛ nō circūdaverint ea fortune: natꝰ erit multū plenꝰ laboribꝰ depssus ꝛ vilificatꝰ.

¶ Vult dicere ꝙ qn̄ sol ꝛ luna nō fuerint in angulis nec in signis masculinis nec planete circūdātes ea fuerint in angulis nec accordaverint se cū angulis ꝛ nulla fortuna testificabit alicui locoꝝ pncipaliū natꝰ erit multū laboriosus vilificatꝰ. paupꝛ: īfortunatꝰ: ꝛ silia. Et manifestū est ꝙ ptolo. dedit nobis regulā: p quā datur nato magna ꝛ bona fortuna: ꝛ eꝫ silr dedit nob regulas dātes fortunas mediocres. Et postqꝫ ita est ꝯuenit vt aspiciamꝰ sp in facto fortune a statu solis ꝛ lune: ꝛ planetaꝝ eos circundātiū ꝛ cōparatione quā hn̄t anguli. Et ptol. docet nos totū p h dictū.

¶ Via igitur qua in harum rerum investigatione est incedendū: est hec quam in augmēto valitudinis: ac diminutione monstravimus.

¶ Et via tota quā dñetis sumē in his rebꝰ est sic dixīmꝰ in augmēto honoris ꝛ diminutiōe ipsiꝰ.

¶ Vult dicere ꝙ regula gnālis qua scire possumus factuꝫ fortune ꝛ quāta erit modica vel multa debet accipi a statu solis ꝛ lune: ꝛ planetaꝝ eos circundantiū: quomodo existunt in cōparatione anguloꝝ ꝛ locoꝝ in quibus sunt.

¶ Oēs plures āt q̄litates que sūt inter augmētū ꝛ diminutionē p ea que in illa specie pticularis alterationis inuēta sūt quā hn̄t lūinaria ꝛ stelle q̄ ea circūdederūt: ꝛ q̄ circūdātibꝰ disposuerint: nos observare debemꝰ.

¶ Et cōuenit vt status dantes augmentū fortune ꝛ decrementū: ꝛ sunt multi: pquiramus a rebus q̄ erūt inuēte in ipsa manerie de mutatione pticulari quā habebūt luminaria in planetis: ea circūdantibꝰ ꝛ gubernantibus ipsos planetas.

¶ Status qui sūt inter augmentū ꝛ minutionē fortune sūt illi qui erūt inter gradū valde magni regis ꝛ eiꝰ qui est valde depssus: ꝛ fortune modice: qꝛ hoīes hn̄t mltos in fortuna gradus: vnꝰ. s. alio altiorē: ita. s. ꝙ augmētū applicat ad gradū valde magnū regis ꝛ nobilis ꝛ applicabit in minutione ad fortunā multū paucā: nec multā. Et mutatio pticularis quā hn̄t luminaria ꝛ planete ipsa circumdantes: ꝛ gubernātes ipsos planetas ꝛ ꝙ sint luminaria in duobꝰ signis masculinis ꝛ ꝙ vnū sit in angulo ꝛ aliud nō: vel ꝙ sit dominus haiz eoꝝ de meliori statu alio: vel ꝙ ambo sint in suis dignitatibus ꝛ alia que in hac rōne ostensa sunt: similiter ꝛ status planetarum ea circundantiū ꝛ gubernantiū ipsos planetas. Et postqꝫ ita est figure planetarū sunt multe ꝛ diversaꝝ manieriū ꝛ quelibet eaꝝ dat vnū statū fortune ppriū ad eā ptinentē: qḋ scire pro certo bene potes si intellexisti qḋ te vsqꝫ hic docuimus: ꝛ p exēpla nativitatum que tibi dabimus in fine huius libri.

¶ Nam cū dispositrices domine haiz vel fortune fuerint natus in valitudine magis durabit.

¶ Ita ꝙ isti gubernatores si fuerint dñi haiz vel sint fortune: ꝯueīt ꝙ honor maior ꝛ firmior sit.

¶ Vult dicere ꝙ qn̄ sciemꝰ ꝙ natꝰ habebit fortunā aliqꝫ ꝛ sciemꝰ quāta erit p quātitate vite ꝛ cōplōne ac moribus suis p stirpe vel pcessit ꝛ a loco vel hēbit divitias. Et inspiciemus post ea ꝙ plāe gubernātes loca solis ꝛ lune ꝛ illi q gubernāt plāas eos circūdātes fuerint accordati cū sole ꝛ luna: ꝛ cū planetis qui eos circūdāt indicabimꝰ ꝙ illa fortuna erit altior: nobilior: firmior: ꝛ melioris statꝰ. silr iudicabimus sī plāe gubernatores fortune fuerint: sīc iuppiter venus ꝛ mercuriꝰ qn̄ fuerit de cōplōne vnus eoꝝ. Et ꝯuenit silr vt accipiamus a stellis fixis aliam significationē in hoc loco: qꝛ si fuerint vnius ꝯcordantie: significāt ꝙ fortuna altior ꝛ durabilior erit ac melioris status.

¶ Si autem contrarie haiz dominent: aut sint infortune: eiꝰ valitudo debilis appebit: ꝛ leuiter trāsibit.

¶ Et si isti fuerint contrarij domini haiz vel fuerint infortune: significant ꝙ erunt cuꝫ vilificatione ꝛ rasēꝫ deperdunt.

¶ Iaꝫ diximus ꝙ haiz accordatū est ꝙ sit planeta de loco suo de nā signi in quo moratur vel ad quē applicat. Et est manifestū ꝙ hoc haiz diversuꝫ in hoc loco est quādo planete gubernatores solis ꝛ lune ꝛ eorum qui circundāt fuerint discordati cū eis gubernantibus: ꝛ qn̄ ita fuerint significant ꝙ nati fortuna erit vilior ꝛ minoris tēporis.

¶ Res do future valitudinis ex pprijs stellaruꝫ qualitatibus que luminaria circundant sunt observāde.

¶ Tamen quomodo erit factū honoris qui eveniet in sciendo ꝯuenit vt inspiciamus a statu planetaꝝ luminaria circundantium.

¶ Vult dicere ꝙ qn̄ scire volnerimꝰ factū fortune quā natus hēbit: quō erit: ispicias hec ambo a statu in quo invenias plīas: ꝛ h est ispictēdo illū maioris statꝰ ꝛ fortitudis ꝛ hn̄t plus dignitatū in gubernamēto: ꝛ indicabis p euꝫ.

¶ Cum huius etenī rei dispositor saturnus fuerit fortitudo valitudinis in multitudine substantie ꝛ in cōgregatione pecunie permanebit.

¶ Ita ꝙ si saturnꝰ huiꝰ rei fuerit gubernator erit vis honores in hn̄do mltas hereditates ꝛ silia.

¶ Vult dicere ꝙ si saturnus huiꝰ statꝰ fuerit gubernator: erit virtus fortune nati in habēdo mltas hereditates ꝛ bona mortuoruꝫ. Et est manifestū ꝙ si saturnus fuerit in bono statu: natus erit sicut illis divitijs ꝛ honore: ꝛ si in malo statu sicut illi qui sunt semper laboriosi īꝫ sint domini hereditatum multaꝝ. Et manifestuꝫ quia tunc sunt adeo parci ꝙ de suo bonū non facient sibyplis ꝛ iter hos status sunt alij multi de plus ꝛ minus ꝙ bene intelligere poteris per te si bene glosas intellexisti preteritas.

¶ Sed si iuppiter vel venus extiterit: erit eius fortitudo in iocunditatibus ꝛ donationibus atqꝫ honorificentia ꝛ magnanimitate.

¶ Et si fuerit iuppiter aut venus: erit sua virtus in gaudijs: letitijs: donis: ꝛ nobilitatibus.

¶ Si iuppiter aut venꝰ gubernatores fuerint erit sicut di-

rit. Et est manifestum ꝙ si fuerit in bono statu ꝙ bonum apertius erit ⁊ melius. Et si in malo statu: minimum erit bonum: ⁊ ipse dehonestatus pro eo.

¶ Et si mars fuerit: erit in dn̄io expeditionuꝫ ⁊ in victorijs ac in suoꝝ subditorum timore.

¶ **Et si mars fuerit significator erit dux exercitꝰ in vincendo ⁊ leuādo metū ab ipsuꝫ habētibꝰ.**

¶ Uult dicere ꝙ si gubernator huius status fuerit mars: maior virtus fortune erit in ducendo exercitus ⁊ suos inimicos vincendo ⁊ intelligēdo metuꝫ ab ipso ubi vult imponere. Et est manifestum ꝙ si mars fuerit in bono statu ꝙ res erit maioris virtutis ⁊ magis directa ⁊ recta: ⁊ si in malo statu: erit debilior ⁊ cum superbia.

¶ Et si mercurius fuerit: erit in itellectu ⁊ disciplina ac rerum dispositione.

¶ **Et si fuerit mercuriꝰ est in itellectu doctrinamento ⁊ sapientia ⁊ multis rebus alienando.**

¶ Si mercurius fuerit gubernator: erit virtus fortune: vt dixit. ⁊ si fuerit in bono statu hoc nobilius erit ⁊ melius. ⁊ si in malo: minꝰ ⁊ minoris precij. Silr si duo planete dn̄abūtur in hoc statu vel plures: erit fortuna de suis naturis cōposita. vbi gra. aliquis erit sapiēs habens multas hereditates ⁊ erit auarus: ⁊ alter liber ⁊ magnū qd. Et aliquis dux armorū pōt esse sapiens ⁊ intelligēs ⁊ similia: hic eni nō expedit alia glosa: qz in eo qd transiuit docuit totum.

¶ In magisterio nati: ⁊ eius opere. Cap. 3m.

Dixit haly.

Quod capitulum istud est complementum capitulorum que transiuerunt: quoniam ministerium est declaratum in iudicijs ⁊ fortuna.

Opus quippe nati eiusqꝫ magisteriuꝫ duobus modis per solem scilicet celiqꝫ medij signum dignoscitur.

¶ **Ministeriū autē ⁊ opus nati sciri potest a duabus rebus: vꝫ a sole ⁊ luna: ⁊ a signo in celi medio existente.**

Ptolo. dixit in hoc loco pro fortuna ⁊ ministerio status ⁊ dn̄s statꝰ ministerij nati ⁊ sui officij sciri pōt a duabꝰ rebꝰ: sole ⁊ luna: ⁊ alia a signo in celi medio exn̄te: qz sol est potentior ⁊ maioris dn̄ij ceteris planetis ⁊ 10. domꝰ silr in respcū aliarū domoꝝ. Et ministeriū hoīs est res cū q̄ durat fortuna sua: ⁊ cū q̄ pōt hr̄e res alias ⁊ lucrari. ꝯuenit vt factū officij teneat qđ luceet a sole ⁊ decima domo virtutē talem cū qua nām habeat: vt opera sua sint potētiora maioris virtutis ⁊ plus completa.

¶ Nā stella que de sub radijs solis egressa mane modicū apparuerit: ⁊ que in celi medio fuerit: ꝓprie aūt si cū luna ictisal habuerit nobis obseruare nec͠e est.

¶ **Ita ꝯuenit nobis aspicē ad pl̄tā q appet in mane supra solē circa eū ⁊ illū qui erit in medio celi: ⁊ maxime si habuerit aspectū cum luna.**

¶ Planeta matutinalis qui est magis circa solē est qui ante eū subit parū ⁊ hꝫ a sole maiorē virtutē alijs: silr planeta exn̄s in decima domo habꝫ maiorē virtutē q̄ꝫ ceteri in alijs angulis existētes. Et si habuerit participationē cū luna virtus eius erit maior ⁊ maioris dominij.

¶ **Et si hec duo que p̄dicta sūt in vno tm̄ planetaꝝ inuenerimus cū solū in his obseruabimꝰ. Si aūt alterū coꝝ vni planete: alterum vo nulli ꝯtingat: cū cui tm̄ alterū ꝯtinget: obseruandum fore sancimus.**

¶ **Si inuenerimus hos status in vno planeta cōuenit vt iudicemus p ipsuꝫ planetā solum: ⁊ si vnum horū statuꝫ inueniemus vni planete: ⁊ alius statū nullū habuerit a halijs planetis iudicabimus per illū qui solum habuerit statum.**

¶ Unus hoꝝ statuū est pl̄ta existēs circa solē apparēs mane circa radios: alius statꝰ est ꝙ alter pl̄ta in medio celi sit in domo. 10. ⁊ aspiciat se cū luna. Quia pl̄ta q fuerit in. 10. ⁊ habuerit aspectū cū luna habebit virtutē sic magnaꝫ vt ille qui appatet mane circa radios. Cū aūt habuerint virtutes eq̄les: accipiemus p̄ illū q habuerit plures dignitates ⁊ alium post eum qui participat in significatione.

¶ **At si idē pl̄ta qui d̄ sub radijs solis egressus mane modicū appuerit: ⁊ ī celi medio fuerit: ⁊ alꝰ p̄ter hꝫ lunā aspexerit: erit vterqꝫ ꝯsiderādus. Illū aūt q fm multitudinē numeroꝝ auctoritatū ꝓprie dispositionis velut premissuꝫ est: alteri p̄ualebit: p̄mittemus.**

¶ **Et si fuerit aliqs planeta circa solē apparens mane alter in medio celi aspiciēs se cū luna iudicabimus p ambos ⁊ preponemus illū qui in loco queꝫ p̄diximꝰ plures habuerit dignitates.**

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ virtus amboꝝ pl̄taꝝ fuerit eq̄lis accipiemꝰ significationē ab ambobꝰ ⁊ p̄ponemus fortiorē ⁊ alter iuuabit in opere p̄mi: vel minuet de eo. Et est manifestū ꝙ ille q fuerit circa eū ⁊ habuerit aspectū cū luna habebit maiorē virtutē: ⁊ hoc mō inspicies in alijs pl̄tis.

¶ **Siquē autē planetarū de sub solis radijs egressuꝫ mane modicū apparere vel in celi medio moueri nō inuenerimus: medij celi dn̄m accipiemꝰ: p̄ter ꝙ in tardis opibꝰ hoc euenire manifestū est: cuiuscūqꝫ etenim huiꝰ q̄litas fuerit ociosus in maiori parte pmanebit.**

¶ **Et si nullū inueniemꝰ planetā q mane appareat circa solē: nec vllū inueniemꝰ in medio celi: cōuenit vt accipiamꝰ dn̄ꝫ ipm̄ medtū celi: cū iste erit in operibꝰ tēperatis vel tardis: nā talis q̄lis iste status significat ꝙ natus erit pro maiori pte sui temporis sine officio vllo balderus.**

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ petemus dn̄ꝫ officij: ⁊ nō inueniemus vllū planetā q sit matutinalis: nec vllū in modio celi accipiemus planetā habentē maiorē dignitateꝫ in gradu. 10. ⁊ hoc erit in officijs que sunt ad tēpus: qz p maiori parte status balderus erit sine officio.

¶ **Hec via est igitur qua ad cognitionem qualitatum stellarum quarum est operis ac magisterij dispō: nec non eaꝝ que ocium significant peruenimus.**

¶ Qualitas āt opis ⁊ magisterij nō nisi ex triū stellaꝝ ꝓprietatibꝰ: q̄ sunt mars ⁊ venus ⁊ mercuriꝰ: necnō ex signoꝝ in qbus fuerint q̄litatibus deprehēdentur.

¶ **Et est via in cognoscēdo factū planetaꝝ gubernantium ministeria ⁊ officia cū status ministerij ⁊ officij sciri pōt a natura triū planetaruꝫ: qui sunt mars: venus: ⁊ mercurius: ⁊ a statibꝰ signorum in quibus sunt.**

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ sciuerimꝰ qs pl̄ta est dn̄s officij: ⁊ voluerimus scire pro certo ministeriū quale erit: inspiciemus qualis erit statꝰ ipsius pl̄te cū illis tribꝰ quos dixit: ⁊ q̄ res cōponit̄ de sui nā ⁊ de natura signi in quo moratur. Et qn̄ sciuerimus hoc inspiciemꝰ cuiusmodi ꝯcordātia erit inter

eos: ⁊ qñ sciemus cõmixtionẽ nature q̃ de illis cõponitur sciemus pro certo ministerium quale erit.

¶ Nã si mercuri⁹ auctor opis ⁊ magisterij fuerit: nat⁹ erit baratator ⁊ cõputator atq; doctor: mercator ẽt ac nomerator: rerũ cognitor ⁊ imolator: per stellarũ quoq; vires iudicabit: ⁊ gñalr̃ in librorũ lectionib⁹ ac eoꝝ expositionibus versabit: dabit ẽt ⁊ accipiet.

¶ Ita ꝙ si mercurius fuerit qui dederit ministerium ⁊ officiũ: natus erit mercator: barratator: sapiens in multo: aut cãpsor: aut diuinator: sapiens in iudicijs astronomie: factor sacrificioꝝ: ⁊ gñalr̃ erit homo qui intromittet se de libris ⁊ de glosando: dando ⁊ recipiendo.

¶ Si mercuri⁹ solus fuerit dñs officij: sigñabit vlr̃ officia q̃ dixit Pto. ⁊ sigñabit qđlibet ⁊ ꝓprie ſm nãm signi in q̃ erit ⁊ ſm nãm termini in quo est. vbi grã. si fuerit mercurius i suismet dignitatib⁹: significabit ꝙ erit numerator: glosator: ⁊ baratator dandi ⁊ recipiendi ⁊ similia. Et si fuerit in dignitatib⁹ iouis erit mercator vel cãpsor. Et si in dignitatib⁹ veneri erit astrolog⁹ sapiẽs in iudicijs astrono^c.

¶ Or si saturn⁹ ei testificet: erit alienaꝝ reruz dispositor: ⁊ somnioꝝ iterpres: vel in domib⁹ dei occasione alicui⁹ notitie seu diuinatiõis q̃ in eo erit cõmorabit.

¶ Et si testificabitur ei saturn⁹: erit gubernator factoꝝ alioꝝ: vel expositor somnioꝝ: aut secutor altariũ ⁊ sanctuarioꝝ ꝓpter indiuinationũ.

¶ Uult dic̃ ꝙ qñ saturn⁹ fuerit dñs ministerij vel officij: ⁊ habuerit ꝯcordãtiã cũ mercurio: vl̃ fuerit mercuri⁹ dñs officij ⁊ habuerit ꝯcordãtiã cũ saturno: qñ ita ꝑticipabuntur simbo in sigñatiõe erit nat⁹ solutor somnioꝝ sequẽs altaria: ⁊ ꝑdicẽs futura vel erit oñator boium alioꝝ. Et est manifestũ ꝙ scire possumus qđlibet hoꝝ officioꝝ quale erit ex illis a statu quez sigñabant saturnus ⁊ mercurius.

¶ Sed si iuppiter ei testificet: erit natus auctor legis ⁊ sapiens: cum probis etiam hominibus cõuersabit.

¶ Si testificabit ei iuppit̃ erit nat⁹ sapiens legũ ⁊ iudicioꝝ ac rhetoris ⁊ cũ alijs vitã habebit.

¶ Uult dicere ꝙ qñ iuppiter ⁊ mercurius fuerint significatores ministerij: erit nat⁹ ordinator leguz ⁊ sapiẽs ⁊ magnus: in eis bene rõcinatus vitã habebit cũ magnis ꝑncipibus. Et hoc totũ itelliges a statu iouis ⁊ mercurij.

¶ Or si auctoritas opis ⁊ magisterij fuerit veneris ex odore floꝝ ⁊ specierũ seu ex vino vel tinctione aut pigmẽtis vel ⁊ his que ad ornatũ ꝑtinẽt: se intromittet: velut mercari species: ⁊ medicamina ac florũ variationes: adornare: ⁊ cauponare seu texere: vel pigmẽta mercari aut pingẽ ⁊ colores variare: vel seritexẽ.

¶ Et si ven⁹ fuerit dña officij intromittet se natus de speciebus aromaticis ⁊ bonoꝝ odoruz: aut de vino vel tincturis pulchris aut de rebus pistatis: sicut pictor vel speciarius vel sector pãnoꝝ preciatoꝝ aut apothecari⁹ vel vẽditor vini: aut tinctor vel vẽditor coloratoꝝ pannoruz.

¶ Qñ venus sola dñabit in officio ⁊ aliud nõ oporteat inspicinisi ꝙ ipsa sola dat significationẽ: ẽ ei⁹ sigñatio gñalis: in reb⁹ pulchris pictatis ⁊ hñtib⁹ bonũ odorẽ. Et si fuerit in suismet dignitatib⁹: sigñat pãnos vẽdere ꝑciatos. Et si in dignitatib⁹ solis: vl̃ erit nat⁹ vẽditor lapidũ ꝑciosoꝝ vl̃ ãnuloꝝ aut pãnoruz deauratoꝝ. Et si in dignitatib⁹ lune: erit venditor pãnoꝝ pertinentiũ ad reginas ⁊ nobiles mulieres. Et si in dignitatib⁹ iouis: erit physicus. Et si in dignitatib⁹ martis: erit apothecarius. Et si in dignitatib⁹ saturni: erit textor: ⁊ pannoꝝ pictator: ⁊ ꝑciatoꝝ. Et si fuerit in dignitatib⁹ mercurij: erit pictor: viellator ⁊ similia: hec enĩ oĩa cõponunt vna. s. cũ alia: ⁊ ſm cõpõnẽ nãruz suaꝝ. v. g. natiuitas i q̃ dñabit ven⁹ in officio suo: existẽs in suamet domo ⁊ in trigono ⁊ exaltatiõe saturni. Et est silr̃ iuncta cum luna: ⁊ vadit ad sextilẽ saturni: ⁊ luna erat debilis. Cũ aũt hanc vidi natiuitatẽ: iudicaui ꝙ natus iste esset textor de re vili: ⁊ ita fuit: quoniã accepi significationẽ generalez a venere significante res pictas ⁊ pulchras ⁊ inueni venerẽ circundatam a radijs saturni: qr̃ inter eam ⁊ vtrũq; eorũ non erat plus duobus gradibus. vnde intellexi ꝙ he res essent pictate cõposite de natura lune ⁊ saturni: ⁊ ꝓpter hoc fuit officium in texere qđ est vilis. Silr̃ ꝙ erat in fine libre ⁊ in ꝑn⁹ scorpionis in ꝑticipatiõe sexte dom⁹: ⁊ hi erũt de subter terram fuerant he res pictate quas se texere intromittebat: ac lauare linteamina pictata ⁊ similia.

¶ Et si saturnus ei testificetur: erit eius mercatio in superfluitatibus ⁊ mollitijs: eritq; deceptor atq; nigromanticus: ⁊ his similia.

¶ Et si testificabitur ei saturnus: erit natus mercator suo officio rerũ q̃ fiũt ꝓpter vitia ⁊ affaytamenta: facturator ⁊ deceptor ⁊ similia.

¶ Uult dicere qñ saturnus fuerit dñs officij: ⁊ accordauerit se cũ venere: vel fuerit in suis dignitatib⁹ vel fuerit domina officij ven⁹ ⁊ fuerit in suis dignitatibus: ⁊ si fuerit in bono statu: erit effectus in reb⁹ que fuerint ꝓ his que ante dicta sunt ⁊ pro affaytamẽtis. ⁊ si nõ fuerit in bono statu: erit officiũ de facturis ⁊ deceptiõib⁹: nisi si sola venus fuerit domina officij ⁊ fuerit in dignitatib⁹ saturni: erit significatio sua ſm ꝙ ad eã pertinet: sicut diximus de textore.

¶ Sed si ei testificatur iuppiter: erit luctator: ⁊ coronaruz compositor: erit etiaz aptus diuitijs: ⁊ eius affluent diuitie mulierum occasione.

¶ Et si testificabitur ei iuppiter: erit natus abrachiator: aut parat⁹ ad magnos honores: ⁊ erit eius honor pro parte mulierum.

¶ Uult dicere ꝙ qñ iuppiter fuerit dñs officij ⁊ ꝑticipabitur cũ venere ⁊ ambo sũt gubernatores officij: si fuerit in bono statu: erit nat⁹ parat⁹ vt sit magn⁹ iudex vel ꝑnceps: ⁊ sibi pro ꝑte mulierũ eueniet honor iste. Et si ambo fuerint in malo statu: erit abrachiator. In hoc autẽ loco ostẽdit Ptolo. nobis ꝓpter participationem iouis ⁊ veneris in gubernando officium rem vnã quam semꝑ habere debemus in mẽte: ⁊ erit adiungere res ad officiũ ꝑtinentes cũ illis que dicte sũt in capitulis que ante diximus. Nam debemus adiungere officiũ cuz cõplexione corporis ⁊ cũ moribus anime ⁊ cuz fortuna substantie ⁊ honoris: qr̃ per omnia scire potes pro certo nati officium proprium.

¶ At si mars soli in figura associet: ei⁹ opus ⁊ magisteriũ cũ igne demorabit: velut op⁹ coq; ꝯflatoriiq; metalloꝝ: necnõ opus examinis ac mineraruz auri. ꝙ si soli nõ associetur: nati magisterium in ferro tractabitur: vt naues cõponere: arare: architectari: lapides abscindere: in annuloruz lapidibus sigilla sculpere: arbores findere: ⁊ his similia.

¶ Et si mars ꝑticipabit in figura cũ sole: erit officiũ suũ opus ignis sicut coquari⁹ vel accẽsor ignis ⁊ chaldari⁹: aut aurifex: vl̃ opator micra-

rū metalloꝝ. Et si nō hūerit ꝑticipationē cū sole: erit officiū suū in oī re: que fit de ferramento ꝛ ferro: sicut carpētari⁹ in faciēdo naues: ꝛ res siles de carpētaria vel agricultura vel incidēdo lapides vel gēmas aut deserrart lapides ꝛ silia.

¶ Id totū qđ docuit nos Pto. qñ factū mercurij ꝛ veneris: est id qđ vterqꝫ eoꝝ sigñat de sui nā ꝓpa: ꝛ id qđ sigñant qñ ꝑticipant cū saturno vel ioue: ꝛ nō docuit nos id qđ significant qñ ꝑticipant cū sole ꝛ luna: nec aliquo planetaꝝ alioꝝ: ꝛ ñ in hoc loco vbi locutus fuit de significatiōe martis: dixit ꝯcordantiā suā cum sole ꝑmo: ꝛ postmō id qđ significat de sui nā ꝓpria: vt per hoc veniat nobis in mente id qđ docuit nos in pⁱ pte ꝙ sol ē de cōplone calida: ꝛ mars de sicca: ꝛ cōburenti: cōuenit vt ambo significēt officia q̄ fiunt per ignē. ꝛ si fuerit in bono statu: erit foditor vel aurifex. ꝛ si in malo statu: erit accensor ignis in furnis vel balneis. ꝛ si fuerit in dignitatib⁹ veneris: erit cognari⁹: ꝛ si i dignitatib⁹ saturni: erit chalderari⁹ aut calerus: ꝛ hoc mō qñ ꝑticipabit cū alijs iudicabis: h. n. est qđ sigñat martis natura: quando concordatur cum sole. Id tamen qđ significat per seipsuꝫ est sicut ministeria que fiūt per ferra: sicut carpentaria nauiuꝫ carris ꝛ olcantis: si accidit ꝙ sit in dignitatibus saturni: tamen si fuerit in suismet dignitatibus significat lapides ꝛ caticas: scidere ꝛ dirigere. Et si in dignitatibus veneris significat lapides incidere preciosos ꝛ gēmas ꝛ talia. Et si in dignitatibus mercurij vel lune: significat seruare ferrore madonos vel ea icidere: ꝛ ad talia direxit. Et docuit nos Pto. qꝛ semper debemus querere significationē ministerij in cōplone quā videbim⁹ ipsi nato.

¶ Si saturn⁹ ei testificet: erit nauigator ꝛ natator: aq̄rū allator ꝛ cocus: pictor ēt: ꝛ q in balneis morabit.

¶ Et si testificabit ei saturnus erit marinari⁹ vel barcherius: aut coquinarius vel balneator vel depictor in balneis morās vel portās aquam.

¶ Uult dicere ꝙ quando saturnus vel mars fuerint domini officij. s. vnus eorum: ꝛ alter habens ꝑticipationem cuꝫ eo: significabit vterqꝫ eoruꝫ ministeria q̄ dixit. ꝛ scies pro certo ꝙ eorū erit ab hiaq̄ ꝑdixim⁹: qꝛ saturnus ꝓ eo ꝙ significat humiditates fedas ꝛ odores putridos: ꝛ mars significat siccitatē ꝛ sapores combustos ꝛ amaros: cōponit de sua cōmixtione res quam dixit Ptolo.

¶ Sed si iuppiter ei testificet: erit miles ꝛ penarū minister: ac decimator: hospitator etiam ac lamo.

¶ Et si testificabit ei iuppiter: erit miles vel sergentus: vel tenens apparatus domus vel carnifex: degulator animalium: pedagerius pontium vel viarum aut decimarius.

¶ Juppiter significat rectū ꝛ iustitiā: ꝛ mars sigñat iraꝫ: ꝛ ꝓpter hoc qñ cōplones cōmiscent: expedit vt significent ꝙ officium nati erit aliqđ ex ministerijs in qb⁹ est superbia: ab vna pte ꝛ ab alia rectū ꝛ iustitia: sicut est miles pedagari⁹: ꝛ illi q accipiunt pedagia ꝑ vias ꝛ pōtes: ꝛ carnifices aīalia degulantes ad vsuꝫ hoīum: ꝛ silia. Et manifestū est ꝙ iam dedit nobis totū id qđ sigñat quelibꝫ planetaꝝ qñ ipse solū dominabit officio nati: qꝛ si saturn⁹ vel iuppiter fuerit dñs officij: sciri ꝑt ꝙ officiū erit ꝺm statuꝫ vtriusqꝫ eoꝝ in cōparatiōe martis ꝛ veneris ac mercurij. hoc enī vsqꝫ hic nos docuit Pto. ꝛ in antea nos docebit id qđ significāt isti pl̄te: qñ duo vel tres eoꝝ dñabunt i officio.

¶ Itē si duo planete magisterij dominiū habuerint: fuerintqꝫ venus ꝛ mercurius: exercebit se in musica vel ludis: aut in cantationibus seu cantationum inuentionibus: vel in qualibet specie reperiēdi cantus.

¶ Silr qñ dñabunt duo planete ꝛ fuerint mercurius ꝛ venus erit officiuꝫ musice instroꝝum locoꝝ canēdi ꝛ iueniendi: ꝛ cōponendi sonos.

¶ Jam docuit nos ꝙ officia ꝓpia nature mercurij sunt ea que dixit vt arithmetica ꝛ officia ꝓpa nature veneris sūt que ante dixit: vt pulchritudo: ꝛ qñ in officio alicuius se cōiunxerint significatiōes eoꝝ duoꝝ: significabunt arithmeticam ꝛ musicam ꝛ affaytamentum sonorum.

¶ Maxime aūt cū in sua cōmutabunt loca tūc erit natus ioculator hana stellaꝝ ꝛ feminaꝝ licitator: iocosorum enā instroꝝuꝫ magister ꝛ factor fidiū: eritqꝫ pictor: ꝑdicator: derisor: ꝛ incātationum inuentor.

¶ Et maxīe qñ sua loca mutabunt: qꝛ qñ sic erit: natus erit ioculator factor truffarū: vēditor seruarum iocularicū cantatricium factor instrumentoꝝ delectabiliuꝫ: tortor chordaꝝ ꝑ eis: pictor: psallator: textor ꝛ cōpositor cantionum.

¶ Uult dicere ꝙ qñ venus fuerit in dignitatib⁹ mercurij: ꝛ mercuri⁹ in dignitatib⁹ veneris ipsis existibus gubernatorib⁹ officij: significant ꝙ natus erit ioculator: truffator: venditor iocularicū vel letator eaꝝ factor instrumentoruꝫ pro ioco: saltator: cantator: textor: tortor chordarū: pictor. Et scietur qđlibet horum officioꝝ certe ꝺm statū horum duoꝝ planetarum si scietur ꝺm ꝙ fuerit.

¶ Or si saturnus eis testificet erit eius opus ꝛ magisterium in his que predicta sunt in mercationibus ꝛ vēdet ea qbus mulieres adornantur.

¶ Et si testificabitur eis saturnus: similiter erit officium cum his que diximus: mercationis decorationis ꝛ apparatibus mulierum.

¶ Uult dicere ꝙ qñ dñabit saturn⁹ in officio ꝛ participabit cū venere vel mercurio vel aliquis horum duoꝝ planetaꝝ fuerit dominus officij ꝛ ꝑticipabit cū alijs erit nati officium vnū ex illis que dixit Ptol. ꝛ miscet cū eis aliquantū de mercantia apparatuum mulierum.

¶ Si iuppiter aūt eis testificet: erit placitator ꝛ cōputator: ꝛ semper in locis congregationis hominum: ꝛ circa regias portas cōmorabitur: docebitqꝫ pueros ꝛ in rebus vulgi sollicitabitur.

¶ Et si iuppiter testificabit ei erit aduocat⁹ causarum: receptor rationum: ꝛ sequetur loca vbi conueniunt homines: ꝛ portas regum doctor pueroꝝ: ꝛ de negocijs populi habebit videre.

¶ Uult dicere ꝙ qñ fuerit officij dñs vnus hoꝝ triū planetaꝝ iuppiter aut venus vel mercuri⁹: ꝛ ꝑticipabit cum ceteris duob⁹: officiū nati erit in vna reꝝ q̄s dixit Pto. in hoc loco. Ita ꝙ qñ isti pl̄te fuerint in dignitatibus martis erit natus aduocatus: tenēs causas aut alcbaldos. Et si fuerit in dignitatib⁹ mercurij: erit receptor rōnū: sicut sunt senescbalchi: ꝛ maior dom⁹. ꝛ si fuerit in dignitatib⁹ solis vel lune: erit secutor locoꝝ vbi cōueniūt hoīes: ꝛ portaꝝ regū aut factoꝝ populi gubernator: hoc autem erit totū si fuerit in bono statu: sed si in malo erit doctor puerorum.

¶ At si operis ac magisterij dominium mars ꝛ mercurius habuerint: erit doctus in cōpositione imaginuꝫ ꝛ armoꝝ: eritqꝫ sculptor in reb⁹ qbus diuine domus vtunt: ꝛ aīaliū imagīes faciet: eritqꝫ luctator: medic⁹:

chirugic⁹: malefic⁹: fornicator: ⁊ chartaꝝ falsificator.

¶ Et si fuerint domini officij mercuri⁹ ⁊ mars erit formator imaginum ⁊ incisor: ⁊ corij que fuerint pro altaribus abrachiator: physicus: chirugicus: dictor mali hominum operuꝫ malorum: falsator chartarum.

¶ Jam scimus q̄ significatio ꝓpria mercurij est numerus ⁊ arithmetica: ⁊ ꝓpria martis signatio est res in q̄bus est superbia vel que fiūt ferro: ⁊ qñ hi duo planete commiscentur cōponit̄ inde opus: ⁊ erit officiū in imagines incidendo: ⁊ faciendo arma cū signalibus ⁊ figuris bestiaruꝫ: similiter si hi duo planete fuerint in dignitatibus veneris nat⁹ erit abrachiator: ⁊ si erit in dignitatib⁹ iouis erit phisicus: ⁊ si in dignitatibus saturni erit dictor mali: ⁊ si fuerit in malo statu: erit malorum operū: ⁊ falsator chartarum.

¶ Sed si saturnus eis testificet̄: erit natus iterfector: ⁊ alioꝝ vestimenta diripiet: eritq̄ viarum abscisor: ⁊ in cauernis morabit̄: erit etiam ⁊ deceptor.

¶ Et si testificabitur eis saturnus: erit hominū interfector: robator: ⁊ expoliator: detentor itinerum: ⁊ insidiarum proditor.

¶ Uult dicere q̄ quādo fuerit officij dominus aliq̄s hoꝝ trium planetarum: qui sunt saturnus mars ⁊ mercurius: ⁊ participans fuerit cum alijs duobus erit nati officium iniustitie: ⁊ rectitudini ꝯtrariū: ⁊ hoc est hoīes īterficere: robare: tenere itinera: ⁊ facere ꝓditionem ⁊ scandere.

¶ Et si iuppiter eis testificetur arma duellaq̄ diliget: erit etiā rector ⁊ procurator ac versipellis: opera diliget: ⁊ circa extraneos sollicitabit̄: ⁊ ex h⁹ lucrabit̄.

¶ Et si testificabit̄ eis iuppiter: erit natus amator armoꝝ: bellator abstinentie bone: deceptor: ingeret se de multis: habebit de negocijs peregrinorum videre: ⁊ erit de talib⁹ lucrū suum.

¶ Arma diligere est ꝓpter pricipationē martis mercurij ⁊ iouis litigare similr̄: ⁊ abstinentia est propter iouis: fraus ⁊ deceptio ꝓpter martē ⁊ mercuriū. Et īgerere se in multis est qñ hi duo planete erunt in bono statu. Et videre facta peregrinoꝝ ⁊ extraneoꝝ est: q2 nā iouis est separata a nā martis ⁊ mercurij: ⁊ qñ cōmiscentur significant talia.

¶ Jtē si dñi dispōnis operis fuerit venus ⁊ mars: natus erit tinctor ⁊ specieꝝ venditor: aurīq̄ ⁊ argēti ac plumbi magister: erit agricola: ⁊ cum armis iocabitur: ac medicamina conficiet: ⁊ erit medicus.

¶ Et si fuerit gubernatores officij ven⁹ ⁊ mars erit natus tinctor ⁊ speciarius laborator plumbi ⁊ stanni: aurifex auri ⁊ argenti: laborator terre: lusor cum armis: apothecarius: physicus: operator cum medicinis.

¶ Jam scimus q̄ opus veneris est totū limpidū: ⁊ martis est siccitas: ⁊ que fiunt ferro: tñ si veneris cōplo vicerit: significabit q̄ erit tinctor aut speciari⁹. Et si vicerit cōplo martis significabit operari in stanno: ⁊ si fuerit in dignitatib⁹ solis ⁊ iouis: aurifex auri ⁊ argenti. Et si fuerit in dignitatibus saturni: erit laborator terrarū. ⁊ si martis: erit lusor cū armis. ⁊ si iouis erit phicus operator medicinarum.

¶ Et si saturnus eis testificetur ad imolandū animalia deo sollicitabitur: mortuos iducet: ⁊ deflebit funera: ac sepulchra cantabit. Quolibet etiam modo diuinabit in locis occultis: ⁊ vbi cantus exercentur funebres ⁊ sanguis effundetur: habitabit.

¶ Et si testificabitur ei saturnus erit gubernator bestiaꝝ que degulant̄ ꝓpter sacrificiū dei: mortuorū factor ⁊ mediator planctus sup foueas: diuinator futuroꝝ existentiuꝫ de sui memoria: moratur in locis vbi sunt secreta: ⁊ in sanctuarijs: ⁊ in iudicando ⁊ vertendo sanguinem.

¶ Quando natura saturni martis ⁊ veneris cōmiscent̄ significat officia ⁊ ministeria infortunata quia trahūt ad ꝑtem boni: ⁊ hec sunt ministeria que dixit Ptolo. tamen si vicerit virtus martis erit cum illis effusio sanguinis: ⁊ si vicerit saturnus: erit secreta ⁊ res cooperte.

¶ Ac si iuppiter eis testificet̄: in orationis domibus assidue morabitur: ⁊ augur existet: ⁊ in feminis maritandis sollicitabit̄: ⁊ ad affectū perducet: ⁊ inde erit eius vita: erit ⁊ delitiosus ⁊ dissolute cogitationis.

¶ Et si testificabitur ei iuppiter: erit sequēs altaria: augurari⁹: factor matrimonioꝝ: ⁊ ad effectuꝫ perducet: ⁊ inde erit eius vita pro eis de talibus viuet: ⁊ erit delectuosus in quiete.

¶ Qñ cōplones iouis martis ⁊ veneris cōmiscent̄ fortune magis erunt q̄ī infortune: naꝫ venus facit opa affaytata: iuppit̄ bona ⁊ famosa: ⁊ mars facit secras ⁊ ministeria in q̄bus adiungunt̄: res iste sunt seq oratoria ⁊ auguria auiū: ire pro matrimonijs mulierū: ⁊ oē aliō ministeriū in quo est delectatio ⁊ volūtas. hoc aūt est q̄ nos docuit Pto. de cōmixtiōe significationū planetaꝝ: qñ cōponunt̄ de duobus vel tribus: ⁊ ñ si fuerit mercuri⁹ officij gubernator ac venus ⁊ mars hoc nō posuerit in mētem: si pncipatus cēt cū eis saturnus ⁊ iuppiter: q2 res declarata ⁊ manifesta ꝑ id q̄ð dixit ⁊ ostendit. Ubi grā. qñ mars venus ⁊ mercuri⁹ dominant̄ in officio iam scimus q̄ opera martis sunt que fiunt ferro: ⁊ illa veneris pulchra ⁊ cōposita: ⁊ mercurij q̄ fiunt pro numero: ⁊ qñ vnā cū alia cōmiscebimus indicabimus q̄ officiū nati erit in incidēdo gēmas: factor margaritarum ⁊ incidēdo res cōpositas mulierū ⁊ similia. Et si participabit̄ cū eis saturnus significabit ex his ea q̄ ptinent ad mortuos: agriculturā ⁊ marinariā. Et si participabit̄ iuppiter: significabit ex his que ptinent ad iudiciū rectitudinem ⁊ honestatem: ⁊ directionē hominum.

¶ Proprie autem vniciuiq̄ signorum figure in q̄bus stelle que dominantur operi mouentur magisterij differentias quolibet modo iuuant.

¶ Et figure pertinentes ad signa in quibus erūt planete gubernatores officij: adiuuant aliquid in diuersitate officiorum.

¶ Uult dicere q̄ figure signorum in quibus stant planete significantes officium nati: adiuuant astrologum in sciendo opus proprium nati.

¶ Signa nāq̄ quorum figure figuris hominum assimilantur: omne magisterium scientiaꝝ quibus opus habent homines perfectione iuuant.

¶ Jta q̄ signa figuras humanas habentia: dant auxiliū magnū omnib⁹ ministerijs que sūt pro sapientia: ⁊ quibus homines multū egent.

¶ Ministeria oīb⁹ necīa ⁊ sūt ꝑ sapiētia sūt cōposita duabus ptibus: quaꝝ vna est theorica: ⁊ alia practica: sicut sūt phica: iudicia astronomie: ⁊ agricultura q̄ sapiētes operātur ꝑ sapiaꝫ: nō ea quā sciūt laboratores ꝑ vsum: q2 labo-

ratores in agricultura p vsuz sūt: ita in cōparatione sapiētum agriculture: sicut vnus phicus τ vnus astronomicus: q vadunt audaces de villa in villā in cōparatiōe phicorū sapientum: τ astronomicorū sapientū: τ Aristo. τ oēs de secta sua docuerunt nos q ministeria sūt in quatuor manerieb᷒. Pria est p theorica: τ ē scire solūmō τ hec est phia. Scda est practica: τ hoc est postq̄ȝ scire pōt hō mores aīe: τ quō debet dirigere τ gubernare ciuitates τ manutenere domus. Tertia est q̄ cōplet opa natore: sicut phica τ agricultura. Et quarta est q̄ dirigit τ affaytat: sicut fabricatio domorū τ habitationū: τ malitia: τ carpentaria: τ texere: τ alia ministeria silīa. Et hec docuerūt nos: qr vnum ministeriorū horū est ordinatū sub alio: τ vnū seruit alij. Sicut armerius τ frenetius q seruiūt militi: τ miles seruit duci: exercit᷒ τ dux exercit᷒ seruit officio regis: τ hoc est gubernare ciuitates: τ ita vadunt officia ascendēdo donec sint oīa ordinata sub phica. τ pp hoc diuisit Pto. ministeria in q̄tuor ptes. Prima est totū ministeriuz qđ sequit phiam magna pñā: τ hec est practica quā dixim᷒ q̄ est pp sapiam quā hoīes habent necesse: τ signa significātia res tales sūt habentia figuras similes figuris hominum: τ iam dixit q hoc ministerium est sicut physica τ agricultura.

¶ Signa vō quorum figure quadrupeduz figuris assimilantur: iuuant magisteria minerarum: mercationum: ac edificationum atq; dolandi.

¶ **Et signa habētia figuras q̄drupedū adiuuāt in ministerijs que sunt opera metallorū: τ mercadanciarum τ carpentaria.**

¶ Hec est 2ª pars ministeriorū: τ est oīs res in qua est directio τ affaytamētū: τ ministeria metallorū sunt: sicut operari aurū τ argentū: ebur: τ breuiter plūbū: stannū: lapides icidere τ silīa. ministeria āt mercimoniorū sūt mlta: sicut gubernare: panē: oleum: pannos: τ mercadātari cuz illis: τ multa alia que de vna terra in aliā inducuntur.

¶ Signa autem solstitialia τ equinoctialia trāslationis τ variationis ac geometrie ac agriculture: necnō rerum domorū orationis magisteria iuuant.

¶ **Et signa solstitij τ equinoctij adiuuāt i ministerijs q̄ p trāsferēdo iterpretādo p geometria p laborerijs terre τ p hijs que ptinēt ad oratoria.**

¶ Hec est pars 3ª officiorū: τ est oīs res q̄ dat radicem pro alia re: τ est fm phiam: τ signa q̄tuor tropicorū significant talia ministeria q̄ sūt pncipia q̄tuor tēporū trāsferre τ interpretari de vna lingua in aliā dat pn̄m vel qui nesciūt illā linguā p ea sciēda: τ geometria est pn̄m aliorū ministeriorum moltoruz: sicut est facere decurrere aqs de vno loco ad aliū: fontes τ puteos aperire: τ facere artificia τ ferramēta p alijs ministerijs: τ gnāalr facere artificia τ figuras: τ est radix oīuz aliorū ministeriorū: τ nos fecim᷒ in hoc tractatum vnū: cui nomē iposuimus librū radicū fabricarionū: laborare terrā est pn̄m habitatiōis: τ oratoria sunt etiā pncipia aggregationis hominum ad seruitia dei.

¶ At signa quorū figure ferarū τ aquaticarū aīaliū figuris assimilant magisteria que sūt ad humiditatē: τ in qb᷒ humectantia ponunt auxiliant: herbarū etiaz: cōpōnis nauiū salertiā: salita quoq; τ soliētia iuuāt.

¶ **Et signa figuras hñtia bestiarū syluestrium τ aq̄ticarū adiuuāt in ministerijs q̄ sūt in humiditatib᷒: τ in q̄ intrant herbe τ in faciēdo nauigiū τ laborādo in rebus salicis vel sale.**

¶ Hec est 4ª ps officiorū: τ est oīs res in qua est humor τ herbe: vel laborare in aqua: sicut piscator vl marinari᷒: τ laborare nauigiū: facere discurrere aquas: facere pisces τ salem: salsare carnes τ pisces: legumina vēdere τ talia.

¶ At si luna proprie loco magisterij dominata fuerit τ post coniunctionē ad mercurium iuerit: τ in capricorno vel tauro seu cancro: erit nat᷒ sapiēs τ in molator τ obseruabit aquarum vasa.

¶ **Et si fuerit luna dña loco officij τ post piunctionē fuerit iter suū cū mercurio τ fuerit in tauro aut capricorno vel cancro erit nat᷒ diuinator. factor sacrificiorū τ inspiciet in vasis aquarū.**

¶ Multotiēs diximus q sol τ luna sunt pncipes sup alios pltas: τ significatio sua nālis est dare ppria in reb᷒ oībus. id qđ puenit p nām: τ pp hoc dāt in ministerijs oībus apparatū: τ recipe oīa alia ministeria postq̄ȝ ita est q sol nec luna: nō habēt significationē pprīā in ministerio cognito: dāt cāȝ τ auxiliū: in aliqb᷒ ministerijs τ nō dāt in alijs: qr sol dat auxiliū in oī ministerio qđ est p potētia τ vincendo τ p grādi apparentia. Et Pto. docuit nos istō qñ dixit si participabit cū marte: fiet idē cōplo vna: que dabit oē opus qđ fit p ignē: ita q nos itelligim᷒ q cōplo que fit per solē τ lunā: tñ quolibet aliorū dat tale ministeriū quale cōuenit eidē cōploni. Tamē docuit nos in hoc loco q luna dat auxiliuz in ministerijs in qbus est diuinatio: τ de hoc fecit mētionē in pcordātia quaȝ hȝ cū mercurio cū q̄libet signorū. Et nos volum᷒ verba sua glosare vt intelligi faciamus id qđ añ fuit oñdēdo. Qr dixit q sit dñs officij. vult dicere q dñs fuerit decime: τ qñ fuerit pm᷒ pltis apparēs ō sub radijs solis. Et ħ est id qđ dixit: τ fuerit suū ire post piūctionē cū mercu᷒: τ dixit mercuriū ppe iter oēs pltas: qr hic stat᷒ iuētus est in mercurio magis. Et id qđ dixit τ accidērhec in tauro: aut in capcorno vel cācro. dixit q venus q̄ signat diuiatiōes τ luna hȝ plēs dignitates in his signis: τ diuinatiōes sūt ppe de signatiōe tauri rōne nāe veneris τ lune: τ nā degulationis est pprīa de nā capricorni rōne saturni τ martis: τ inspicere de meminulis de aq̄ est pprīō cancri: qr signū est aque: τ fortune hñt mltas dignitates in eo q̄ sunt iuppiter τ ven᷒ τ silīa: de aq̄ sunt vasa in qbus ponit: τ aspiciunt res multe in eis: τ ex his multi sūt aspicientes in nubibus: riuis: τ puteis: τ silib᷒. Et iam ostēdim᷒ q hec officia p maiori parte sūt pdita: qr dem rātiones vniuersales cōtigerunt: leges dantes que inhibēt aspicere in his omnibus: τ contrarium mandant eorū.

¶ Si autē fuerit in sagittario vel in piscibus per mortuos diuinabit: τ malignos etiam spiritus de loco ad locum moueri coget.

¶ **Et si fuerit i sagittario vel piscib᷒. dic diuinator p ispiciēdo in mortuis: τ demouēdo spiritus.**

¶ Vult dicere q qñ luna fuerit dña officij: τ fuerit mercurius circa piunctionē: si acciderit q sit in sagittario vel piscibus: significat q nat᷒ ispiciet in mēbris aīaliū mortuoruz: τ dicet multa futura. Silr mouebit spiritus qui dicti sunt diaboli: vel alios spiritus: ppter qđ diuinabit: τ ħ est qr sagittari᷒ τ piscis sunt dignitates iouis: τ mercuri᷒ in ale morat in his locis: qr sunt sui casus τ opposita suis domibus: τ propter hoc pueniẗ q quando miscentur cum luna τ mercurio habeant significationem talem.

¶ Sed si fuerit in virgine vel scorpiōe: erit nigromāticus τ astrologus: idicabit occulta τ pdicet futura.

¶ **Et si fuerit in virgine vel scorpione erit nigromanticus τ astronomic᷒: dicens res nō iustas τ futuras anteq̄ȝ fuerint.**

¶ Vult

¶ Uult dicere ꝙ qñ luna fuerit dña officij: ⁊ mercuriꝰ fuerit circa cõiunctionez accipiens virtutẽ a sole exñdo in virgi‑ne vel scorpione. natus erit nigromãticus ⁊ astronomicus diuinator rerũ nõ iustaꝝ: sciet res anteq̃ꝫ sint. Naꝫ nigromãticus est ille q facit pplo fascinatiõa ⁊ facturas seu maleficia q̃bus credunt ꝙ accident ꝓ certo: sicut ipsi credũt. Et astronomicus est ille qui scit futura per figuras stellarum. Et diuinator est ille in cuiꝰ volũtate res veniũt: ⁊ dicit res que nõ sũt apparẽtes ⁊ q̃ future sũt: ⁊ nescit qua parte dicat eas nec q̃ rõne ipsas extrahat. Nã manifestuꝫ est ꝙ in aĩa istius talis veniũt res a significatiõibꝰ corpoꝝ celestium: ⁊ faciũt eas in mũdũ venire aliq̃ tpe futuro: ⁊ hora aliqua formaŕ eadẽ figura stellarum vt sit talis res. hac ãr hora formaŕ in volũtate illiꝰ diuinatoris illius rei future. Et ego multos tales vidi: ⁊ vidi aliũ q dixit: dũ eẽt ĩfirmꝰ tali die moriar: ⁊ postea geuit: verũtñ sic fuit de q̃ dixit.

¶ Or si in leone vel ariete vel libra fuerit: erit prophe‑ta ⁊ somniorum interpres ac sapiens.

¶ Et si fuerit in libra vel ariete aut leone erit ꝓpheta: solutor somnioꝝ ⁊ incantator.

¶ Uult dicere quando luna fuerit dña officij: ⁊ fuerit cuꝫ mercurio circa ꝯiũctionẽ: ⁊ acciderit ꝙ sit in libra vel ariete aut leone: erit natus ꝓpheta: si testificabiŕ ei venus existente in bono statu: sed in malo: erit solutor somnioꝝ. ⁊ si iuppiter testificabiŕ erit icantator. Et dixit libra ꝓpter dignitates quas hñt in ea saturnus: mercuriꝰ ⁊ venꝰ: ⁊ ariete ⁊ leone ꝓpter dignitates quas hñt in eis sol ⁊ iuppiter: qui hñt in eis trigonũ. Remanserũt enim ex omnibus signis gemini ⁊ aquariꝰ q̃ nõ nominauit: pro eo ꝙ sigñatio lune ꝑditur in eis ⁊ illa mercurij fortificaŕ ibi solũ: qꝛ iuppiter nec venus nõ habet in eis aliquã dignitatẽ que posse hꝫ.

¶ Hec ẽ igiŕ via quã ad magisterioꝝ q̃litates eoruq̃ꝫ spẽs rõnabiliť cognoscẽdas nobis obseruare ꝯuenit.

¶ Hec ẽ via ꝑ quã ire nos oꝫ vt sciamꝰ statꝰ officioꝝ ⁊ cuiꝰ manerici erũt ꝑ viã demõstratiõis.

¶ Id qđ dixit hec est via quã nos oportet ire: vult dicere via demõstratiua bene certa quã scire possumꝰ cuiusmodi officium habebit natus ex officijs humanis.

¶ Eoꝝ ãt virtũ q̃ãtitates ꝑ stellaꝝ fortitudies q̃ disponi dñanŕ: sũt obseruãde. Nã cũ oriẽtales vel in angulis extiterit: erũt illiꝰ magisteria: dignitatis ⁊ dñatiõis ac fortitudis. Sꝫ si occñtales vel cadẽtes fuerit ab angulis eiꝰ magisteria sub alioꝝ ptãte ꝯstituenŕ.

¶ Tñ ꝯuenit vt ĩspiciamꝰ q̃ãtitatẽ sue virtutis ꝑ virtutẽ pltaꝝ gubernatoꝝ: qꝛ qñ fuerit oriẽtales vel i angulis: erit officiũ pricipale ac potẽs: ⁊ hẽbit alios sub se. Et si fuerit occñtales vľ cadẽtes ab anguľ: erit eiꝰ officiũ sub manu alteriꝰ.

¶ Uult dicere quãdo sciemꝰ qua manerie erit status officij ⁊ voluerimus scire si officialis ille erit p̃ncipalis per se vel sub manu alterius: ĩspiciemus planetã ⁊ planetas qui fuerint dñi officij: si sint potẽtes in suo situ in mũdo significabũt ꝙ situs nati erit in suo ministerio p̃ncipalis. Et iã ostendimus in glosa primi tractatus ꝙ status bonus pltaꝝ in suo situ in mũdo: est ꝙ sit in suis dignitatibꝰ: vľ oriẽtales aut in angulis: ⁊ silibus. Et si ẽt fuerit dñs officij potens in natiuitate: significat siľr ꝙ natus erit in suo officio p̃ncipalis. Tamẽ si dñs officij fuerit in his debilis q̃ diximus: erit officialis sub manu alterius. Qđ aũt dixit Ptol. orientalis. dixit ꝓpter potentiã fm mundũ. Et ꝙ dixit in angulis: est ꝓpter posse plte fm natiuitatẽ. Et qñ occidentales fuerint de ꝯuerso ⁊ non in angulis.

¶ Sed si super eos fortune vicerint illius magisteriũ erit ꝯueniẽs ⁊ cõmẽdabile atqꝫ quietũ nec in eo vnq̃ꝫ decipieŕ. Sed si super eos vicerint infortune: erũt vilia despectabilia atqꝫ damnosa ⁊ in eis decipieŕ.

¶ Et si fortune vicerint in ministerio erit ministerium nobile ⁊ lucrosum. ⁊ si deficit ⁊ officialis in eo: ⁊ si vicerint infortune erit vilis ⁊ ꝑdens ⁊ nõ lucrabiŕ in eo officialis.

¶ Sempꝰ dat nobis in quolibꝫ loco eos status ꝯtrarios: vt mediũ itelligamus ꝑ eos. Nã dicit in hͦ loco. si dñs ministerij fuerit in aspectu fortunaꝝ: vel suis dignitatibus: aut salue virtutis: ministeriuꝫ nati erit nobile ⁊ lucrosum: ⁊ si dñabũtur in eo ĩfortune: vel fuerint in dignitatibꝰ vel fuerint virtutibus intentate: vel ĩpedite: significat ꝙ ministeriũ nati erit vile ⁊ pniciosuꝫ: ⁊ deficiet officialis in eo: ⁊ hñt itellexirnꝰ ꝑ hec alia: qꝛ si dñs ministerij fuerit in statu medioci hoꝝ duoꝝ ꝙ ministeriũ erit mediocre.

¶ Or si saturnus impeditor fuerit: accidet ibi frigus ⁊ prolongatio ac pigritia.

¶ Et si fuerit saturnus impediens accidet in ministerio elongatio ⁊ tarditas.

¶ Uult dĩe ꝙ si fuerit saturnꝰ nocẽs dño ministerij vľ dñs ministerij fuerit de cõplexione sua: natꝰ erit piger ⁊ tardus: intantũ ꝙ suũ vilescet officiũ: perdet ⁊ deficiet in eodem.

¶ Si mars autẽ impeditor extiterit timor ibi atqꝫ destructio continget.

¶ Et si fuerit mars impediens accidet in ministerio periculũ ⁊ fama mala.

¶ Uult dicere ꝙ si fuerit mars nocens dño ministerij vel ipse dñs fuerit de cõplexione sua: erit natus tã cupidus sicut audax. ⁊ tantũ sine verecundia in suo officio: ꝙ ad magna pericula se ponet pro eo in modo ꝙ perdet in illo: vilescet ipsum ⁊ deficiet in eodem.

¶ Et si vterqꝫ fuerit impeditor: erunt in toto tempore vite sue multa inconuenientia.

¶ Et si ambo fuerint nocẽtes; erunt hec omnia multum mala tota vita sua.

¶ Uult dicere ꝙ si due ĩfortune nocuerint dño ministerij: significabũt ꝙ natꝰ tota vita sua nũq̃ꝫ ibit ad dñm ꝓ ministerio. Et est manifestũ ꝙ Pto. emẽdauit in hͦ loco id qđ significat damnamentũ dñi ministerij per duas ĩfortunas: vt nos itelligamus id qđ significant due fortune qñ adiuuãt dñz ministerij: qꝛ si iuuerit iuppiter erit ministeriũ nobile ⁊ lucrosuꝫ: ⁊ in eo nõ deficiet ꝑ bonũ ⁊ fortunũ: bonuꝫ qđ dat iuppiter. siľr si iuuerit ipm venꝰ: erit officialis i suo officio fortunatꝰ: lucrosus ⁊ letꝰ. Et qꝛ Pto. sꝫ in mľtis locis ꝙ venus ꝯcordat cũ ioue in sua nãa: dat eis in hoc loco significationẽ vnaꝫ: ⁊ est ꝙ faciunt ministeriũ nobile ⁊ lucrosum: ⁊ inter eos ambos diuisionem non fecit.

¶ Eorum autem augmentum ac decrementuꝫ ex stellarũ qualitatibus que futuri sunt occasiones fm eoꝝ habitudinem ad angulos deprehendeŕ si matutinales seu vespertinales fuerint.

¶ Et sciemus ẽt augmẽtũ ⁊ decrementũ: a stata planetarum rem illaꝫ facientiũ: qũo stant ad angulos matutinales: ⁊ ad vespertinales.

¶ Uult dĩe ꝙ qñ scire voluerimꝰ qñ augebunŕ ministeria vel minuenŕ aut debilitabunŕ: ĩspiciemꝰ id qđ significat elongationẽ pltaꝝ ab angulis q sũt magis circa ipsos:

& accipiemus inde cōparationē de acuitate pl'tarū qui sunt matutiales: & de tardiitate qui sunt vespertinales: & appreciabimus id cū eo qd signat vita: & cū eo qd signant plñe i oib' ānis vite: & sciem' p oēs istas res qb' tpibus fortificant: & augētur ministeria: vel qbus tpibus minuent & debilitabunt.

Hic perficitur totum quod composuit Ptolo. in rebus particularibus ad hominem.

Hic incipit vndecimus tractatus glose Haly super lib. Ptolomei. Dixit Haly volumus glosare id qd remansit de verbis Ptolo. de libro suo iudiciorum.

De coniugijs. Cap. 4m.

Dixit Haly.

Partes de qbus cōponit dom' sūt q̄tuor: & ita ondit Boeti' phs. p' est diuitie. 2ª mulier. 3ª filij. 4ª est seruiētes. vez āt eē diuitiaz mōstrauit Pto. in. 4. capl'is pteritis. Et vult adhuc mōstrare in h cap. mulieris factū. Et illd filiorū mōstrabit in .6. cap. in sūētib' vo nō posuit capla separatī: sicut fecit alijs reb': tū fecit mētionē de amore vl' odio qd hūt ad suos dños in fine capl'i amicoꝝ: qr tenet q seruiētes nō sūt res q̄ teneāt se cū hoīe: qm res est q̄ se tenet & ptinet ad diuitias hoīs. nā serui hoīs hñtis diuitias: & locus q cū illis fuerit in suis diuitijs numerant: & fm statū in q̄ fuerint diuitie: erunt serui: & ab eodē loco pñt sciri facta sua. & silr factū bestiaꝝ & hereditatū. mulieres tamē & filij sunt naturales hominū & que tenent se cum eo: & ppter hoc dat vtriqz eorum per se capitulum separatim.

Quoniam post premissa de matrimonio tractandum est: legitima virorum & mulierum coniugia quēadmodum subiungitur: nos obseruare conuenit.

Et postq̄ iudiciū ꝯiugis sequit aliud qd diximus: ꝯuenit vt aspiciam' adhuc in ꝯiugio mulierū & viroꝝ hoc mō quo adhuc volo dicere.

Vult dicere q iudiciū officij sequit iudiciū ꝯiugij: & iudiciū diuitiaꝝ sequit virtutē aīe hoīs cōiugium mulierū. vult dicere ꝯiugiū discurrēs iter hoīes fm legē suā: qd nō est turpe nec tenetur malum: sicut coniugium vetule vel iuuenis pro filijs faciendis.

In masculoꝝ itaqz coniugijs lunares q̄litates hora natiuitatis viri nos subtilr īspicere nō est icōueniēs. Primit' etenī obseruādū est. Si in altera duaꝝ q̄rtaꝝ oriētaliū luna pmaneat: tūc etenī in iuuētute matrimoniū faciet: vel post suoꝝ annoꝝ plenitudinē iuuēculā in vxorē accipiet. Si āt in altera duaꝝ occītaliū extiterit: tarde vxorabit: vl' sibi vetulā subarrabit.

Cōuenit vt īspiciam' i ꝯiugio viroꝝ statū lune hora natiuitatis viri: ita q primo aspiciem' ad lunā si fuerit in duob' q̄rtis oriētalib' erit ꝯiugiū viri i sua pueritia: aut copulabit cū puella postq̄ dies itrauerit: & si fuerit in duob' q̄rtis occidētalib' ꝯiugiū erit tardū aut copula cū vetula.

Vult dicere q regula p quā sciem' factū viri est accepta a statu interio lune hora natiuitatis. Et dedit nobis de statibus lune duos de cōparatiōe sua ad mūdū: & de sua cōparatiōe ad natiuitatē: & adduxit totū. & dixit. si fuerit i duabus q̄rtis oriētalib': vir copulabit in sua pueritia: cū quacūqz sibi accidet: vel copulabit cū puella postq̄ i dies pcesserit. & si fuerit in duab' q̄rtis occītalib': copulabit vir cū vetula in sua iuuētute: aut suū ꝯiugiū plongabit donec pcedat i dies. & postea copulabit cū q̄cūqz sibi accidet ve-tula vel puella. Nā manifestū est q duo 4ª oriētalia fm mūdū q̄ sūt ab hora ꝯiunctiōis vsqz ad opposītiōnē: & occītalia sūt ꝯtra. s. ab opposītiōne ad ꝯiunctionē: q̄ aūt sūt talia fz figurā sūt ab ascēdēte ad mediū celi & ab angulo terre vsqz ad septimā. Reliqua duo accidētalia fm natiuitatē sunt duo q̄rta cadentia. vnū quartū est 7ª dom' 8ª: & 9ª: & aliud est ascendēs 2ª & 3ª. Et postq̄ luna significat de cōiugio viri: hoc qd dixit Pto. qn fuerit in aliquo hoꝝ duoꝝ statuū: conuenit vt significet in ꝯiugio viroꝝ fm oēs alios stat'. Et Ptolo. docet nos rē istā in alijs dictis suis.

Et si sub radijs fuerit: & in figura cum saturno societatem habuerit: nunq̄ vxorabitur.

Et si fuerit sub radijs & participata fuerit cū saturno in figura nunq̄ copulabitur.

Jā scim' q plñe cū sūt sub radijs amittūt vtutē suā: & q saturn' dat frigiditatē & tarditatē i reb'. Et pp h si luna fuerit sub radijs: vel cū saturno pticipata fuerit in figura: vel fuerit i suis dignitatib' signāt q vir nat' nūq̄ copulabit.

Post hoc autē obseruabimus: si in vnius figure signo luna fuerit: vel si ad vnū solum planetam ictisal habuerit vni soli copulabitur.

Et post hoc īspiciem' si luna est in signo vni' figure: & si applicat vni planete: naz si ita fuerit copulabitur vni soli mulieri.

Hic est alius stat' ex statib' lune: & est qr postq̄ vir significationē habuerit copulādi: & fuerit luna in signo vni' figure & applicuerit soli vni pl'te dū durat in illo signo significat q vir copulabit cum vna muliere sola.

Sed si in signo duaꝝ corporū vel multarū figurarū permanserit: & in eodē signo plus q̄ ad vnū planetā ictisal habuerit sibi q̄plures desponsabit.

Et si fuerit in signo bicorporeo aut in signo multarū figurarū & in eodez signo applicuerit plus vno planeta: multa habebit cōiugia.

Hic est alius status lune & est q si vir habuerit significationē copulandi: & fuerit luna hora natiuitatis in signo bicorporeo vel in signo multaꝝ figurarū & applicuerit plus vno pl'ta donec durauerit in illo signo copulabit mltis vicē: & pōt sciri quātitas mulierū a quātitate figurarū signi in quo stat luna: & a numero stellarum fixarū cū quibus ꝯiungit luna in signo illo in logitudine & latitudine.

At si planete cum qbus ex cōiunctione vel aspectu ictisal habuerit fortune fuerint: sue sponse cōuenientes erūt & apte. si aūt ifortune fuerint: erit cōtrarium.

Et si planete qbus applicat fuerint fortune siue per ꝯiunctionē vel applicationē aliquā: mulieres quibus copulabitur: erunt bone & caste: & econuerso si fuerint infortune.

Hec est alia regula qua scire possumus si mulieres qb' copulabit vir: erūt bone caste vel male: & Pto. docuit nos duos stat' ꝯtrios: sicut facere ꝯsueuit: ita q significatio bonarū mulieꝝ est a pl'tis fortunis: & suis locis: & significatio mlierū malaꝝ erit a pl'tis infortunis & locis suis. Et pp h itelligim' bñ q si luna fuerit in dignitatib' fortunaꝝ erūt meliores: & si in dignitatib' in fortunaꝝ peiores: & si res cōmiscebit erit vel q accidet d ipsa maneriē: & Pto. docet nos post h idē q significat qlibet pl'ta p se ad hoc vt scias cōponere significatiōes si iueneris significatiōes cōpositas.

Nam si ad saturnum ictisal habuerit: erit eius vxor laboriosa: & ipsius qualitatea erunt ferales.

Jta

¶ Ita ꝙ si applicuerit saturno: sciat mulierē laboriosam ꝛ prauam.

¶ Hoc signat saturn⁹ si luna ei applicuerit: vel fuerit in dignitatib⁹ suis existēdo in bono statu: sz si fuerit in malo statu signat ꝙ mulier erit vilis ꝛ turpis: ꝛ male volūtatis.

¶ Si vo ad iouem ictisal habuerit: conueniens erit ꝛ idonea docta dispositione.

¶ Et si applicuerit ioui: erit abstinentie bone ac boni ordinamēti: ꝛ retardi in domo sua.

¶ Et si fuerit in malo statu minuitur hoc factum.

¶ At si ad martem: animosa erit ꝛ indomita.

¶ Et si applicuerit marti: erit audax ꝛ superba.

¶ Hoc si fuerit in malo statu erit meretrix dehonestata: ꝛ mala.

¶ Et si ad venerem: erit formosa valdeqz iocosa.

¶ Et si applicuerit veneri: erit pulchra: leta: ꝛ bone receptionis.

¶ Et si fuerit in malo statu minuetur hoc factum.

¶ Si aūt ad mercurium: erit boni intellectus.

¶ Et si applicuerit mercurio: erit bona: intelligens: ꝛ bonorum verborum.

¶ Et si fuerit in malo statu minuet̄ hoc factū: ꝛ erit deceptuosa ꝛ falsa: ꝛ ꝯuenit vt facias ataçir lune sicut alioꝝ ad hyleg. ꝛ qn̄ inueniemus: qz applicet ad radios alicui⁹ planete: vel ad aliq̄ stellā fixā: s̄m hoc erit mulier cum qua copulabit̄ in ipso anno. Et si volueris scire si mulier erit libera vel serua inspice ad planetā significantē ꝯiugium cum fuerit in suismet dignitatibus mulier erit libera: ꝛ si in dignitatibus alterius planete serua erit.

¶ Itē si cuz ioue vel saturno seu mercurio venus extiterit: in his que ad vitam pertinent ei satis proderit. Ipm etiā ꝛ filios multū amabit. Sed si cuz marte fuerit erit deuastatrix ac istabilis ꝛ nō intelligens.

¶ Silr̄ si ven⁹ fuerit cū ioue aut saturno vel mercurio: erit mlier ꝑfectuosa: amatrix viri ꝛ filioꝝ suoꝝ. ꝛ si fuerit cū marte: erit mulier d̄structrix sui boni: male ꝑfectiōis: sine ꝟtute ꝛ sine itell'ti.

¶ Vult dicere ꝙ regula qua sciemus statū mulieris cuz q̄ vir copulabit̄ dz accipi a statu veneris silr: ꝛ si ven⁹ fuerit cū pl'tis quos dixit vel in suis dignitatib⁹ significat ea que dixit. Et ꝯuenit in hoc vt petam⁹ qua rōne significat luna ꝯiugiū viroꝝ: ꝛ sol ꝯiugiū mulierū: dico eni ꝙ demrātum⁹ in glosis p̄teritis ꝙ sol ꝛ luna p̄ncipes ꝛ dn̄i sūt oīum rerū terrenarū: ꝛ id qd̄ se cōcordat cū opposito dz sig̃nare ꝯiugiū: ꝛ pp hoc significat luna ꝯiugiū viroꝝ: ꝛ sol illd̄ mulierū. Et hec est res ꝯcordās se cum rebus naturalibus.

¶ In feminarum vo matrimonijs solares qualitates hora natiuitatis feminee sunt obseruande.

¶ Et cōuenit vt inspiciamus ꝯiugiū mulierū a statu solis hora sue natiuitatis.

¶ Vult dicere ꝙ possum⁹ iudicare ꝯiugiū mulierū a statu solis in suis natiuitatib⁹. qz si sol fuerit in bono statu ꝯiugiū erit bonū: ꝛ si in malo malū: ꝛ si fuerit in mediocri erit tale: nā verbo generali qualis fuerit status natiuitatis mulieris tale erit coniugium qd̄ habebit.

¶ Nam cum sol in altera quartaruz duarum orientaliuz. s. in figura in iuuentute viro desponsabit̄: vel in senectute iuuenem pro marito accipiet.

¶ Ita ꝙ si fuerit sol i duab⁹ q̄rtis oriētalib⁹: ꝯiugiū mulieris habētis talē natiuitatē erit i sua puericia vel copulabit̄ puero postq̄ i dies ꝓcesserit.

¶ Pto. notificat nobis de statibus solis: res q̄s debemus accipere p regulā: sicut fecit in statib⁹ lune. p̄ status quē dixit est ꝙ si fuerit sol ꝛ hora natiuitatis in duob⁹ q̄rtis orientalibus s̄m natiuitatē: significat ꝙ mulier copulabitur in pueritia cū quocūqz viro sibi acciderit. puero vel sene aut cū puero postq̄ dies itrauerit. Et iam diximus duo quarta orientalia s̄m statum natiuitatis ꝛ est vnū. 10. 11. ꝛ. 12. domus. Et aliud. 4. 5. ꝛ. 6. domus.

¶ At si in altera duarū occidētaliū extiterit tarde marito ꝯiugabit̄: vel in p̄ria iuuētute seni desponsabit̄.

¶ Et si fuerit in duob⁹ q̄rtis occid̄talibus: copulabit̄ tarde āt cū vetula postq̄ in dies ꝓcesserit.

¶ Unū ex q̄rtis occid̄talib⁹ est ascēdēs. 2. ꝛ. 3. ꝛ aliud est. 7. 8 ꝛ. 9. dom⁹: hec duo 4ᵒ sūt in cōparatiōe natiuitatis; p eo ꝙ sol est maioris po͛ ac dn̄ij cūctis reb⁹ celestib⁹: ꝯuenit vt oēs pl'te habeāt q̄rtā s̄m mūdū in cōparatiōe solis: ꝛ ꝙ in his q̄rtis sol nō hēat vllā p̄tē. Et ꝯuenit vt itelligas in hoc loco: ꝙ qn̄ acciderit in natitate viri ꝛ mulieris: vt sit sol ꝛ luna in q̄rtis oriētalib⁹: ipe ꝛ ipa copulabunt̄ in sua pueritia vir cū puella ꝛ mulier cū puero. Et si ambo fuerit i q̄rtis occid̄talib⁹ copulabunt̄ nati i senectute vir cū vetula: ꝛ mlier cū sene. Et si luna fuerit i natitate viri in aliq̄ q̄rtoꝝ oriētaliū ꝛ sol in aliq̄ q̄rtoꝝ occid̄taliū: copulabit̄ vir in senectute sua cū puella ex puellab⁹. Et si luna in natitate alicui⁹ mlieris fuerit in aliq̄ q̄rtoꝝ oriētaliū: ꝛ sol in aliq̄ q̄rtoꝝ occid̄taliū: copulabit̄ ipa mlier postq̄ ꝓcesserit i dies viro. Et h̄ mō ꝯtigit mihi s̄z natitatē meā eo ꝙ luna erat in 4ᵒ occid̄tali: tardauit ꝯiugiū in eū circa. 30. āños: ꝛ qz sol erat i 4ᵒ oriētali mlieres q̄b⁹ copulat⁹ fui: oēs puelle erāt.

¶ Et si in signo vnius fuerit figure: ꝛ in eo planetam matutinalem inuenerim⁹: vni tm̄ viro tradetur.

¶ Et si fuerit in signo huius figure: ꝛ inueneris in eo pl'taz matutinalē: copulabit̄ cū vno viro.

¶ Vult dic̄: ꝙ qn̄ sol fuerit i natiuitate alicui⁹ mlieris i signo vni⁹ figure: ꝛ applicuerit in ipso suo signo vni pl'te sol mlier nūq̄ copulabit̄ plus q̄ vni viro. Et ꝙ dixit: ꝛ inueneris in eo vnū pl'tā matutinalē: vult dic̄ ꝙ copulabit̄ cuz puero. ꝛ si eū ieneris vespertialē: copulabit̄ cū viro magno dieb⁹. v̄. g. si acciderit in natiuitate alicui⁹ viri ꝙ luna iungat̄ trib⁹ pl'tis donec stetit in suo signo: quoꝝ vn⁹ sit vespertinalis: ꝛ ali⁹ matutinal' alter vo sub radijs. Ille q fuerit matutinalis sig̃nat ꝙ ille vir copulabit̄ cū puella: ꝛ ille q fuerit vespertinalis sig̃nat ꝙ copulabit̄ cū vetula: ꝛ ille q fuerit sub radijs significat ꝙ nunq̄ copulabit̄ Et debes silr̄ itelligere per statū solis in natiuitatibus mulierum.

¶ Et si in signo duū corpoꝝ vel pluriū figurarum extiterit: aut in figura plus q̄ vni matutiali planete fuerit associatus: multos maritos habebit.

¶ Et si fuerit in signo duoꝝ corpoꝝ vel figuraꝝ multaꝝ: aut cū plus vno pl'ta ex matutialib⁹ p̄ticipationē hūerit i figura: copulabit̄ vice mlta.

¶ Vult dic̄ ꝙ qn̄ sol fuerit i natiuitate mlieꝝ in signo bicorporeo vl̄ mltaꝝ figuraꝝ aut p̄cipal⁹ fuerit i suo signo: cū pluri vno pl'ta sig̃nat ꝙ mlier copulabit̄ mlta vice Et p eo ꝙ dicit: ex his qui sūt matutinales: notificauit nobis id qd̄ glosaui in cap. qn̄ fuit ante istd̄: ꝛ est ꝙ sig̃nat in eo pueroꝝ. Et adhuc rē aliaz vltra id qd̄ tibi glosaui ꝛ est ꝙ pl'te matutinales q sūt de hāz solis: ꝛ sig̃nat magis mltitudiē. Silr̄ itelligim⁹ p hoc ꝙ pl'te vespertinales sig̃nant in natiuitatib⁹ viroꝝ qn̄ aspexerint se cū luna: mltis vicib⁹ copulari.

¶ Itē si in figura soli saturnus associet: erit suus vir probus ⁊ iustus ac laboriosus.

¶ Similr si participatus fuerit cū saturno: erit maritus bone legis: amator laboris.

¶ Conuenit ꝙ hec participatio sit de bono aspectu: quia si fuerit de contrario nocebit.

¶ Si vō cū ioue sol societatē habuerit: humilis erit ⁊ magnanimus. si aūt cū marte: erit crudelis ⁊ nullius dilectionis: nec humiliabit se. ⁊ si cū venere: erit probus ⁊ formosus. At si mercurio associatur: in reb⁹ vite proficiet: ⁊ erit laboriosus.

¶ Et si hūerit ꝑticipationē cū ioue: erit abstinētie bone: nobil cordis. ⁊ si cū marte: marit⁹ erit fortis cordis: sine vllo amore: ⁊ sup̄b⁹. ⁊ si cū venē: erit pulcher ⁊ lepidus. ⁊ si cū mercurio: erit ꝓfectuosus ī suis fcis: ⁊ factor mltaꝝ rerū.

¶ Hoc totū glosauimus: quādo locuti sumus de luna.

¶ Sed si cū saturno venus fuerit: ei⁹ vir erit fessus: ⁊ a venereis actib⁹ se cōtinebit: ⁊ si cū ioue fuerit suus vir erit bon⁹ ⁊ iustus: ac verecūdus: ⁊ si cū marte: erit acute cōplexionis: ⁊ circa venereos actus valde sollicitabit: eritq̧ fornicator. At si cū mercurio permāserit: circa filios proprios erit valde pius.

¶ Et si venus participationē hūerit cū saturno: marit⁹ erit fessus ⁊ pauce luxurie. ⁊ si cū ioue: erit bon⁹ in lege sua: ⁊ verecūdus. ⁊ si cū marte: erit cōplōnis calide: sup̄mus in luxuria.

¶ Hoc totum demonstratum est in glosis preteritis.

¶ Qr aūt supius dixim⁹ ex duab⁹ q̄rtis oriētalib⁹ in sole itelligēdū est eē dictū de duab⁹ q̄rtis: quaꝝ altera punctū ascēdētis: altera vō punctū occidētis zodiaci circuli p̄cedit. In luna vō de duab⁹ q̄rtis q̄ sūt iter ꝯiunctionē ⁊ ꝓuentionē quousq̧ sit dimidiū illius luminis hoc itelligere debem⁹. Ex duab⁹ itē q̄rtis occidētalib⁹: illas q̄ his p̄dictis opponunt itelligen⁹.

¶ Id qḋ dīe volum⁹ in hoc loco de duab⁹ q̄rtis oriētalib⁹ solis sūt duo q̄rta anteriora a puncto ascēdētis: ⁊ a puncto occn̄tis zodiaci. Et in luna duo q̄rta q̄ sūt iter cōiunctionē ⁊ oppositionē dū sit dimidiata i luce: ⁊ duo q̄rta occn̄talia sūt duo q̄rta cōposita duob⁹ q̄ p̄diximus.

¶ Ut ꝙ aliqs addidit h̄ i margine libri Pto. i rōne glose: ⁊ ille q extraxit librū istū: posuit i textu: ⁊ sp̄ ita remāsit: qr Pto. nūq̄ ꝯsueuit vba sua glosare in aliq̄ loco: imo sp̄ fuit ꝯsuetudo sua icludere vba sua: sic fecit Ari. ⁊ vnū cū alio coopire. Et postq̄ ita ē: duo 4⁹ oriētalia ⁊ duo occn̄talia st in luna ſm sitū suū i mūdo. ⁊ solis ſm sitū suū in natiuitate: ⁊ hec res assiat vana: vt sol habeat statū ſm natiuitatē ⁊ nō luna. Et pp̄ hoc itelligit ꝙ hec vba fuerit scripta i margie lib. Pto. i rōne glose: ⁊ postea posita fuerit i textu.

¶ Cūq̧ lūinaria ꝯueniēter adinuicē i vtraq̧ natiuitate p aspectū associant. i. trino vl' sextili se respexerit: ꝓprie vō cū hoc fuerit ex tabdil: ⁊ maxime cū viril natiuitate luna soli cōuenienter in muliebri natiuitate fuerit associata: eoꝝ coniugiū nūq̄ dissoluetur.

¶ Actū huius coniugij erit in plus firmū ⁊ fixū si duo luminaria ꝑticipationē hūerint in figura in ambab⁹ natiuitatib⁹ tali ꝑticipatiōe q̄ sit ꝯcordātie: ita ꝙ ambo sint de trino vel sextili: ⁊ maxime si h̄ accident cū cābiamēto: ⁊ eo mai⁹ si luna ꝑticipationē hūerit in natiuitate viri cū sole in natiuitate mulieris ꝑticipatione ꝯcordantie.

¶ Iā scim⁹ ꝙ ꝯiugiū viroꝝ ē ſm lunā i suis natiuitatib⁹ ⁊ mlieꝝ ſm solē i suis natiuitatib⁹. Et ꝙ bonitas ⁊ malitia mlieris ⁊ viri silr erit ſꝫ statū i quo erit ven⁹. Et id qḋ cōuenit nos i h̄ locō mōstrare ē: ꝙ sol ⁊ luna aspectāt se i aliq̄ natiuitate de trino vl' sextili signat ꝙ ibi erit amor ⁊ amicitia. Et si accident cū h̄ ꝙ ibi sit cābiamētū: ⁊ h̄ est ꝙ luna sese ꝯcordet cū sole in natiuitate viri. similr ꝙ ꝯcordet cū sole in natiuitate mulieris de bono aspectu. silr ꝙ sol i natiuitate mlieris se ꝯcordet cū luna: ⁊ plus ꝙ sol sue natiuitatis ꝯcordet cū luna natiuitatis viri de bono aspectu. Nam talis ꝯstellatio q̄lis ista significat amorē ⁊ amicitiā magnā: iter virū ⁊ mulierē: ⁊ ꝙ nūq̄ eoꝝ sepabit ꝯiugiū. Et postq̄ nobis dedit regulā amoris ⁊ amicitie. ac firmamēti ⁊ ꝯiugij: vult dare nobis regulā discōueniētie ⁊ odij.

¶ Qualibet etiā occasione dissoluet: cū predicta luminariū loca fuerint in signis que adinuicē nō colligant vel que per diametrū sibimet opponunt: aut ex tetragona radiatione sese respexerint.

¶ Et destruit ⁊ ꝑditur cōiugiū: ꝓ eo ꝙ accidat qn̄ loca luminariū q̄ dixim⁹ fuerit in signis discordantibus: vel fuerint in oppōne vel quarta.

¶ Uult dīe ꝙ qn̄ sol ⁊ luna in natiuitate viri vel mulieris fuerint discordati vn⁹ cū alio vl' fuerint in 4ᵃ vl' oppōne: h̄ signat viro ꝙ erit solcero: ⁊ mulieri ꝙ nō erit firma cū viris qb⁹ fuerit copulata. Et manifestū est ꝓ eo ꝙ sup̄⁹ dixit: ꝙ qn̄ cū tali statu loc⁹ lune i natitate viri ꝑticipationē nō hūerit loco solis in natiuitate mulieris: vir ipse mulierē illā abhorrebit: nec erit firmus nec stabilis vlla manerie cū eadem. Et si fuerit loc⁹ solis: in natiuitate mulieris discordatus: cū loco lune: in suamet natiuitate: tali discordātia. Et silr ꝓ discordātia ad locū lune: in natitate mariti mulier ꝓp̄a illū abhorrebit maritū ⁊ nō remanebit cū eo.

¶ Qr si ad luminaria que sibimet in idonea figura cōueniunt suos radios fortune direxerint: coniugiū in vtrisq̧ dilectione ⁊ iocunditate ac valitudine ꝑmanebit. At si ea respexerint infortune permanebit quidem: sed in litigio ⁊ odio ac damno.

¶ Et si plīe fortune aspexerint luminaria accordata in ꝑticipatione in figura: remanebit illud ꝯiugiū: cū voluntate amore ⁊ ꝓfectu. Et si ea aspexerint infortune erit perseuerantia sua cum rixis causis: abhorrentia ⁊ perditione.

¶ Postq̄ sciuerim⁹ ꝙ ꝯiugiū erit firmū ⁊ amicabile aspiciemus si fortune testificant loco solis ⁊ lune. Et si ita fuerit erit illḋ ꝯiugiū cū volūtate ⁊ amore ⁊ ꝓfectu. Et si testificabunt solūmō loco solis: erit volūtas ⁊ amor mulieri ⁊ nō viro. Et si testificabunt loco lune: solūmō erit amor ⁊ ꝓfectus viro ⁊ nō mulieri. Et si testificabuntur infortune erit ꝑseueratio illius ꝯiugij cū causis: iudicijs abhorrentia ⁊ ꝑditione. Et erit distinctio huius status ſm distinctionem status primi. Et manifestum est ꝙ qn̄ fortune ⁊ infortune testificabuntur: res similiter erit mixta.

¶ Silr etiā euenit in eoꝝ q̄litatib⁹ incōueniētib⁹. Nā si luminarib⁹ fortune testificent: ꝯiugiū nō oīno dno dabit: sed post sepationē recōciliabunt: ⁊ cū dilectione durabit

ne durabiliter permanebunt. Sed si infortune testifi-cēt eis: erit sepatio valde litigiosa: ⁊ ferilatis plena.

¶ Et p̄z h̄ silr erit res i statib⁹ in q̄b⁹ nō ē ꝯueniētia nec firmitas: q2 qñ testificabūt fortune duob⁹ luminarib⁹: nō sepabit̄ ꝯiugiū nec destruet̄ totalr: sed erit sepatio i eo cū reditu: reminiscētia ⁊ amore: ambo℞ ꝑseuerātiū i bona volūtate: ⁊ si testificabunt̄ in eis fortune: erit sepatio ꝑ rixas q̄ occurrēt īter eos: ⁊ fugiet vnus ab alio.

¶ Quādo sciem⁹ ꝙ ꝯiugiū nō erit stabile nec remanebit: aspicietn⁹ aūt ⁊ si testificabunt̄ fortune locis signo℞ significabūt ꝙ reditus erit ⁊ ꝙ inter eos durabit amor ⁊ bona volūtas. Et si testificabunt̄ ifortune: sine vlla fortuna: erit sepatio sine reditu cū rixis ⁊ mēdacijs. Et hī itelligimus ꝑ hec v̄ba ꝙ si fortune testificabunt̄ lune in natiuitate viri: amor erit ex ꝑte viri. Et si testificabunt̄ soli in natiuitate mlieris: amor erit ex ꝑte mulieris. silr si ifortune testificabunt̄ in illa viri: rixa erit ex ꝑte viri. Et si testificabunt̄ in illa mulieris: rixa erit ex parte mulieris.

¶ At si solus mercurius cū eis extiterit: manifeste separabunt̄ cū inculpatiōib⁹ ⁊ querimonijs. Qz si ven⁹ cum eis fuerit: continget hoc ꝓpter adulterium vel nigromantiam: seu ꝓpter huius similia.

¶ Et si mercuri⁹ fuerit cū eis: erit sepatio ifamata ⁊ d̄tecta: ⁊ malo dicto gētiū. ⁊ si fuerit ven⁹ cū eis: erit sepatio ꝑꝑ fornicationē vl' faytturas.

¶ Uult dicere ꝙ qñ mercuri⁹ testificabit̄ cū ifortunis significatorib⁹ separatiōis: oñdit ꝙ separatio erit multū diuulgata ⁊ diffamata cū accusatiōib⁹ magnis. Et si ven⁹ cū ifortunis testificabit̄ significatorib⁹ ipsis oñdit ꝙ separatio erit ꝑ parte fornicatiōis ⁊ fayttura℞ ⁊ siliū secreto℞. Hoc. n. est iudiciū cōiugij qd̄ currit īter hoīes bone fame cū i fornicatiōe ⁊ luxuria hoīu₃ vn⁹ cū alio ⁊ mulierū vna cū alia: ⁊ reb⁹ oīb⁹ ꝑtinētib⁹ ad luxuriam: lz in hoc multū locutus fuerit Pto. qñ locut⁹ fuit in moribus aīe: vult dare hic regulas ꝓprias quales ad hoc ꝑtinent.

¶ Qualr āt fiat matrimoniū ꝑ venereas atq₃ martiales ac saturninas q̄litates demrābit̄. Nā si cū luminarib⁹ se ꝯuenient̄er habuerit: erit ꝯiugiū idoneū ⁊ legitimū. habet̄ eteni iter venerē ⁊ vtrunq₃ p̄dicto℞ planetarū velut q̄dā habitudo: ei⁹ āt respect⁹ ad martē vxorē iuuenculā fore demōstrabit: ⁊ inter eos est habitudo: q2 vniu scuiusq₃ co℞ exaltatio est in signo triplicitatis alterius: eius v̄o societas cū saturno: vetulam vxorē fore significabit: iter quos ēt est habitudo: qm̄ vtriusq₃ domus est in signo triplicitatis alterius.

¶ Et ꝯiunctiōes q̄les eueniūt q̄licūq₃ manerie: ꝯuenit nobis cognoscē ac scire aspiciēdo ad venerē: martē ⁊ saturnū. Et si fuerint cū luminarib⁹ in bono statu: ꝯiūctio erit cū rectitudine ⁊ cū lege: q2 iter venerē ⁊ p̄dictos duos planetas est attinētia: qm̄ si aspexerit se cū marte aspectu bono: signābit ꝙ ꝯiūctio erit cū puella. ⁊ attinētia q̄ est iter venerē ⁊ martē₃: est ꝙ exaltatio cuiuslib₃ co℞ est in signo de trigono alteri⁹. Et si aspectū habuerit cū saturno: significat ꝙ cōiunctio erit cū vetula: ⁊ attinētia inter eos existēs est: q2 res vtriusq₃ eorum est in trigono alterius.

¶ Iā demrāuimus ꝙ ꝯiugiū qd̄ est s̄m lege₃ d₃ iudicari s̄m statū lune ⁊ solis. Et oñdim⁹ adhuc aū ꝙ ꝯiunctio q̄ ē sine lege d₃ iudicari s̄m statū veneris respectu martis ⁊ saturni. cui⁹ rō est: q2 ven⁹ sign̄at luxuriā nālr: ⁊ est īter ea₃ saturnū ⁊ martē attinētia quā dixit Ptol. in v̄bis istis. Et postq̄₃ ita ē ꝯuenit ꝙ mars ⁊ saturn⁹ hēant i luxuria signatiōnē: ⁊ ē manifestū ꝙ si hi duo pl'e: ꝑticipationē hūerint cū luminarib⁹ bono aspectu erit ꝯiugiū s₃ legē: ⁊ si nō fuerit bono aspectu: sign̄abit ꝙ erit ibi fornicatio ⁊ similia.

¶ Quapropter venus cum marte qualitatem amoris efficit absolute.

¶ Et ꝓpter hoc faciunt venus ⁊ mars res que sunt inamoramentum.

¶ Uen⁹ est tēperate cōplexionis tēdēs pa℞ ad frigiditatē ⁊ humiditatē: ⁊ mars est male cōplonis ⁊ valde fortis siccitatl ⁊ qñ cōmiscent̄ cōponit̄ ex eis mixtio vna q̄ vterq₃ eo℞ alteri declinat̄. Et Pto. dixit ꝙ exaltatio vtriusq₃ eorū ē i trigono alteri⁹. Et dixerūt alij ꝙ gradus exaltatiōis vtriusq₃ est in gradu exaltatiōis alteri⁹: ꝑꝑ ꝙ sign̄at figura q̄ fit de venere ⁊ marte: oēm rē que est inamoramentū.

¶ Cū q̄bus si mercuri⁹ fuerit: erit hoc manifestum.

¶ Et si fuerit mercurius cum eis: res erit diuulgata ⁊ detecta.

¶ Iā oñdimus: ꝙ mercuri⁹ sign̄at detectionē rei: q2 demōstrat v̄tutē solis in signis q2 est circa eū: ⁊ defert ad alia signa cū suo aspectu: q2 semꝑ cito vadit circūquaq₃ sole₃: ⁊ ꝑꝑ hoc ꝯuenit ꝙ qñ cu₃ venere ⁊ marte ꝑticipationē habuerint in figura: significēt amorē publicū ⁊ detectum.

¶ Si fuerit in signis q̄dem vtrinq₃ cōibus: vt capricornus ⁊ pisces: significabunt quod ꝓprie sorori vel sue consanguinee coniugabitur.

¶ Et si fuerit in signis in q̄bus participationem habent sicut capricornus ⁊ piscis: significat ꝙ luxuria erit cum sororibus ⁊ ꝓpinquabus.

¶ Uult dicere ꝙ qñ in natiuitate participabunt̄ venus ⁊ mars ⁊ fuerint in signis in q̄bus ambo habuerint dignitatem significabit̄ ꝙ luxuria erit cū sororibus ⁊ ꝓpinquabus: ita ꝙ vnus sit in capricorno ⁊ alter in piscib⁹ q2 in his duobus habent ambo dignitatem.

¶ Qz si in masculinis natiuitatibus in eisdem luna fuerit: natus cum duab⁹ sororibus vel duabus consanguineis adinuicē venereos actus exercebit. si autem in feminea natiuitate idem permanserit: eam duo cōsanguinei vel duo fratres incestabunt.

¶ Et si i natiuitate viri aspexerint se cū luna: vir ille iacebit cu₃ duab⁹ sororib⁹ vel duab⁹ ꝓpinquab⁹. ⁊ si se aspexerint in natiuitate mulieris: iacebūt cū muliere duo fratres vel ꝓpinqui.

¶ Uult dīc qñ ven⁹ ⁊ mars in signis fuerint q̄bus ambo ꝑticipationē habuerint: ⁊ aspexerint se cū luna: significabūt ꝙ vir iacebit cū duab⁹ mulierib⁹ que sint sorores vl' peopinque. Et in natiuitate mulieris aspexerint se cum sole: significabunt ꝙ iacebunt cū ipsa muliere: viri duo qui sint fratres vel propinqui.

¶ At si cum saturno venus extiterit: erit coniugium idoneum: longoq₃ tempore permanebit.

¶ Similiter si fuerit venus cū saturno: erit cōiunctio cum voluntate durabilis.

¶ Quia ven⁹ est femina: ꝛ saturn⁹ masculus ꝛ ei⁹ cōplexio tēper. ſ cū ea: eſt iter eos ſilr ꝑticipatio magis: qꝛ libra eſt dom⁹ veneris ꝛ ſilr trigon⁹ ꝛ exaltatio saturni. Et capcornus ēt eſt dom⁹ saturni ꝛ trigon⁹ veneris: ꝛ ꝓpter hoc saturn⁹ cū venere tēperat maiori tēperamēto illo martis ꝛ iouis ꝛ veneris: qꝛ dom⁹ martis ſunt oppoſite domib⁹ veneris. Et poſtq̄ ita ſe hʒ i saturno: ꝯtingit qn̄ ꝑticipat⁹ fuerit cū venē: q̄ ſignificet volūtatē ꝯiunctiōis ꝛ q̄ durabit.

¶ Cū qb⁹ ſi mercuri⁹ māſerit: ei ſit cū h̄ eis ad ꝓficuū.

¶ Et ſi h̄ fuerit cū mercurio: res erit ꝓfectuoſa.

¶ Hoc eſt quia domus mercury ſunt in trino domorūʒ veneris ꝛ saturni.

¶ Qꝫ ſi cum hoc etiam mars iterum cum eiſdem fuerit: coniugium nō erit firmum ꝛ eis nocebit.

¶ Et ſi fuerit in hoc cū marte: non erit firma nec ſtabilis: ſed nocibilis ꝛ zelotypia.

¶ Vult dicere q̄ ſi venus accordata fuerit cū saturno ꝛ ſimilr habuerit ꝑticipationē cū marte: ſignificat q̄ res erit nocibilis: nec durabit: ꝛ hoc qꝛ domus martis domib⁹ veneris ſunt oppoſite: ꝛ in .4. domorum saturni.

¶ Si aūt ei⁹ qualitas coꝝ qualitatib⁹ aſſimiletur: mulier viro ſibi cōtēporaneo copulabitur.

¶ Et ſi fuerit ſtat⁹ ſuus tal: ſicut ille ſolis: erit cōiunctio mulieris cū magno viro dieꝝ ſicut ipſa.

¶ Vult dicere q̄ qn̄ venus fuerit in ſuis dignitatibus ꝛ figuris ſibi ꝯuenientibus ſignificat q̄ ꝯiūctio que erit iter virum ꝛ mulierem erit ſenilis etatis.

¶ Si aūt ipſa plus illis orientalis extiterit: viro ſe minori deſponſabit: ꝛ vir vxoreʒ ſe minorē ſubarrabit. At ſi magis occidentalis fuerit: mulier viro ſe ſeniori nubet: vir aūt vxorē ſe antiquiorē deſponſabit.

¶ Et ſi fuerit magis orientalis alijs planetis: copulabit mulier iuniori ea: ꝛ copulabit vir iuniori eo: ꝛ ſi fuerit magis occn̄talis: copulabit mulier viro plurium dieꝝ ea: ꝛ vir antiq̄ori eo.

¶ Hec eſt regula q̄ ſcire poſſum⁹ q̄t ꝑierū erit vir aut mulier: ꝛ vult dīc q̄ ſi ven⁹ fuerit oriētalior ceteri plꝫs copulabit mulier iuniori ea: ꝛ vir iuniori eo: ꝛ ſi occn̄talior eꝯ.

¶ Itē ſi venus ac saturn⁹ in ſignis ſibi coībus cōmorent: vt capricorn⁹ ꝛ libra: erit ꝯiugiū iter ꝯſanguineos. Si aūt hui⁹ predicte q̄litatis luna fuerit ꝛ in aſcēdēte celiue medio q̄litas ipſa ꝑmanſerit: nat⁹ cū mr̄e vel nouerca ſeu matertera: mulier v̄o cū ꝓle ꝓpria: vl cū ſue ſoror filio: ſeu cū ſuo genero veneri militabit.

¶ Et ſi ven⁹ ꝛ saturn⁹ in ſignis fuerit i qb⁹ ꝑticipationē hēant: ſicē eſt capricorn⁹ ꝛ libra: ꝯiūctio iter ꝓpiquos erit. ꝛ ſi cū luna fuerit iſte ſtat⁹: ꝛ acciderit h̄ in aſcēdēte vel i medio celi: vir iacebit cū mr̄e ſua vel ſorore ſue mr̄is: aut cū muliere p̄tis ſui: mulier v̄o cū ꝓle ꝓpria: vel cū ſue ſororis filio: ſeu cū ſuo genere: veneri militabit.

¶ Vult dīc q̄ qn̄ ſciuerim⁹ q̄ ꝯiunctio acciderit iter ꝓpinquos iſpiciem⁹ in natiuitatib⁹ viroꝝ a luna: ꝛ ſi cū venere ꝑticipatione habuerit: ꝛ mars cū venere ꝛ saturno: ꝛ acciderit hoc in aſcendēte vel .10. ſignificat q̄ vir ille cū mr̄e ſua iacebit vel cū amita ſeu cū muliere p̄tis ſui: ꝛ ſi h̄ acciderit in natiuitate mulieris: iacebit cuʒ muliere illa paterſuus vel filius ſue ſororis: aut maritus filie ſue.

¶ Qꝫ ſi ſol iſtius ꝑdicte q̄litatis extiterit: ꝛ planete occidētales fuerint: nat⁹ filie vel ſui fratris: ſeu ſororis nate: aut ꝓpriꝫ fily ꝯiugia: inceſtabit cubilia. Mulier aūt cū patre vel patruo ſeu matris viro delinquet.

¶ Et ſi ſol fuerit cū ſtatu quē diximu⁹: vl fuerint planete occidētales: vir cuʒ filia ſua iacebit: aut cū filia ſue ſororis: aut cū muliere fily ſui: ꝛ mulier iacebit cū patre ſuo vel fratre ſui patris: aut cum marito ſue matris.

¶ Vult dīc q̄ qn̄ ſciem⁹ ꝑ ſtatū veneris q̄ ꝯiunctio erit in ꝓpings ꝛ iuenem⁹ q̄ ſol id ꝑticipat: ꝛ fuerint p̄te ſignatores in occidente: talis ꝯſtellatio ſignāt q̄ vir iacebit cū filia ſua vel cū filia ſui fr̄is: aut cū muliere ſui fily. Et mulier cū p̄re ſuo iacebit aut cū fr̄e ſui fratris: vel cū marito ſue mr̄is. Et ego vidi quandā q iuit ad terrā aliā dimiſſa q̄dā filia ſua pu̇a: i domo ſua: ꝛ poſt m̄ltos ānos redyt ad domū ſuam nec filiā ſuā cognoſcebat ꝛ petyt mulierē cui copulari poſſet: ꝛ ꝯtraxit m̄rimoniū cū eadē filia ſua: vno nō cognoſcēte aliū: ꝛ poſt ꝯiugiū ſcīn̄ habuit filios de eadē: veꝝ poſt longū tp̄s cognouerūt ſe: q̄ erāt pater ꝛ filia: vn̄ ꝓpter legē oportuit eos ꝛ diuortiū celebrare. fily āt remanſerūt: ꝛ ita cōpleta fuit ꝯſtellatio natiuitatū ſuaꝝ.

¶ At ſi hec ꝑdicta q̄litas nō in ſignis vni⁹ gn̄is: ſʒ in locis feminis fuerit: nat⁹ plus eq̄ veneri decantabit: oib⁹ ēt modis agere ꝛ pati ſibi nullaten⁹ erit difficile.

¶ Et ſi ſtatus iſte quē ante diximus nō fuerit in ſignis nature vni⁹: ꝛ acciderit q̄ ſint in locis femininis: natus erit multum luxurioſus: ſine verecundia: de leui mouebitur ad luxuriā faciendam per quaſcunqꝫ partes poterit.

¶ Vult dīc q̄ qn̄ venus ꝑticipationē habuerit cū saturno vel marte aut ambob⁹: ꝛ acciderit q̄ ſit ven⁹ alteri⁹ nāe ab ea cui⁹ eſt ſignū īfortune ꝛ fuerint loca in qb⁹ ſtat ven⁹ femina ſignāt q̄ natus erit fornicatiōis magne: per quācunqꝫ p̄tē poterit ꝛ q̄uo ſibi accidat. Et iā oñdim⁹ in eo q̄ trāſiuit: qꝛ ſigna vni⁹ nature ſunt mobilia: cū mobilibus ꝛ fixa cū fixis: ꝛ maſculina cū maſculinis: ꝛ ſilia. Et bn̄ itelligit qd vult dicere hoc de vna natura: q̄ eſt pro maſculino ꝛ feminino: per accidēs ſicut eſt ḡm ſignū ab aſcēdente. Et loca q̄ ſunt dignitates planetaꝝ femininoꝝ.

¶ Si aūt quarundā figurarū ꝑdicta hec q̄litas extiterit: cuʒ hoc ēt in veneris actibus turpiter ꝯuerſabit.

¶ Et ſi qua figura ex ſtellis fixis acciderit cum hoc ſtatu ſignificat q̄ natus erit magne pollutionis in luxuria.

¶ Vult dīc q̄ qn̄ ſignātio nati fuerit vt ſit magne luxurie: ꝑ quācūqꝫ p̄tē poterit: ꝛ ē vt iaceat vir cū viro vel cū muliere: vl alter iaceat cū eo: vel q̄ mulier velit vt vir iaceat ab ambab⁹ ꝑtib⁹ cū eadē: ꝛ q̄ ipſa ſilr cū alys m̄lierib⁹ taceāt fricans eas erit res talis fortior ꝛ v̄tutis maioris ſi ſignātores iſti fuerit cū figuris ſtellaꝝ fixaꝝ quales dicet.

¶ Sūt q̄dē he figure ꝑncipia leōis ꝛ arietis: necnō qd̄ grece ſile lr̄e λ vocaꝛ. ꝛ hec eſt ei⁹ forma λ cui⁹ vna ſtellaꝝ aldebarā appellaꝛ: eſt ēt illud qd̄ grece vocatur calcas: ꝛ eſt finis leonis: facies quoqꝫ capricorni inter eaſdem figuras numeraꝛ. At ſi hec qualitas in duobus p̄mis angulis qui ſunt oriētalis ꝛ meridianus inuenta fuerit: erit in ſuis opib⁹ manifeſtus: ꝛ ea in locis in qb⁹ hoies in vnū ꝯueniūt reuelabit. Si aūt in vltimis angulis qui ſunt occidentalis ꝛ ſeptētrionalis

nalis fuerit: erit eunucbus: ⁊ varias calamo distinguet voces: aut erit sterilis vel sine virge foramine.

¶ He figure sunt anteriores partes leonis ⁊ arietis: ⁊ id q̄d dictū est etbala: q̄d assimilatᷣ lande grece lr̄e. ⁊ est talis figura λ: ⁊ est hec in q̄ morat̄ stella fixa: q̄ dicta ē aldebarā: figura āt q̄ dcā est in greco calcas: ⁊ est finis leonis: ⁊ de illis ē ēt finis capricorni. ⁊ si fuerint isti statꝰ in duobꝰ angulis primis: qui sūt oriēs ⁊ mediū celi: erit natꝰ exuereccūdatꝰ in factis suis ⁊ deteget illō: ⁊ labe ipsa īduet̄ publice. ⁊ si fuerit iste statꝰ in aliꝭs duobꝰ angulis vltimis: q sūt occītalis ⁊ septētrionalis: erit castratꝰ algogerꝰ: spadus: vel manerus qui filiū nō habebit: aut erit clausus.

¶ Uult dicere ꝙ qñ statꝰ nati signauerint pollutionē magnā in luxuria: ⁊ signatores fuerit in ascēdēte vel. 10. natꝰ deteget fcā sua mala publice ⁊ sine verecundia aliq̄: ⁊ si signatores in accīte fuerit vel in 4ᵒ erit res sic in cooptio: ⁊ in pauco ꝙ natꝰ erit castratꝰ vel manerꝰ: ⁊ si fuerit mulier erit clausa. Et postq̄ hi status sunt cū angulis isto mō dicitur intelligit ꝙ si fuerint significatores iter angulos ꝙ erit detectiōe ꝯtrariū eius q̄d dixi Fm ꝙ stant circa angulos sit per terrā ⁊ illos subtus terrā: ⁊ hoc mō erit silr in sua cōparatione ad solē in decrescōne ⁊ ꝯtrario eius q̄d dixi.

¶ Sed si cum hoc in eis mars fuerit si masculus extiterit: eiꝰ virga cū testiculis abscindet̄: ⁊ si fuerit femina: valde ꝓfunda erunt sua muliebria.

¶ Et si fuerit mars cū eo vir habebit virilia mēbra incisa. ⁊ si fuerit mulier erit fricatrix aliarū.

¶ Uult dicere ꝙ quādo significatores mōstrauerit ꝙ natus castratus vel manerus erit clausus: ⁊ testificabitur eis mars: si vir fuerit mēbra virilla cōtracta habebit: ⁊ si fuerit mulier alias mulieres fricabit.

¶ In masculinis vō natiuitatibꝰ natorꝫ q̄litates in venereis actibꝰ ex marte gñalr nos iuestigare ꝯuenit h̄ mō. Cū igit̄ a venere vel saturno separat̄ eiq̄ iuppiter testificat̄: natꝰ in coitu erit initis ⁊ non imundus: nec venerī nisi solūmō a natura coactus militabit.

¶ Et conuenit vt aspiciamꝰ in statu nati qui vir fuerit q̄uo erit in luxuria ꝓpter martis isto modo: ita ꝙ quādo participatus fuerit de venere ⁊ saturno: ⁊ si testificabitur iuppiter: erit natus limpidus ⁊ bone abstinētie in luxuria: q2 tantū diliget quātū nature expedit ⁊ non magis.

¶ Uult dicere ꝙ quādo mars participatus fuerit cū saturno ⁊ silr venus ab eo ⁊ testificabit̄ sibi iuppiter: monstrabit in natiuibus virorꝫ res quas dixit.

¶ Si autem cum solo saturno fuerit a venere prolongabitur: ⁊ in hoc erit piger ⁊ frigidus.

¶ Et si acciderit ꝙ sit cū saturno solo: erit piger ⁊ frigidus in luxuria ⁊ abstinebit se de illa.

¶ Uult dīe ꝙ qñ mars sepauerit se a ioue ⁊ a venere ⁊ remanserit accordatꝰ cū saturno solo: signabit tali ꝯcordantia: ꝙ vir erit multū frigidus in luxuria nec eā voluerit.

¶ Or si venerī ⁊ iouī in figura associet̄ leuiter ad ista promouebitur: ⁊ magnā inde voluntatem habebit: semetipsum tñ inde redarguet: ⁊ coercebit: a turpibꝰ etiam ⁊ imundis sibi multū cauebit.

¶ Et si participatꝰ fuerit in figura cū venere ⁊ ioue: mouebitur cito ad luxuriam: ⁊ inde magnā voluntatem habebit: vincet eum volūtas: ⁊ a turpibus se custodiet.

¶ Uult dīe ꝙ qñ mars aspexerit cū venere ⁊ ioue in aliq̄ natiuitate natus ille magnā habebit luxurie voluntatē: tñ vincet voluntatem suam: ⁊ custodiet se a fama mala.

¶ At si cum sola venere vel cum ioue solo absq̄ saturni aspectu fuerit: magnam stupri voluntatem habere dicitur: ⁊ deliciose viuere cupiet.

¶ Et si cum venere solū fuerit vel cū ioue stando cum eo: ⁊ ꝙ cum ipsa nō sit saturnus: natus magnam voluntatem delectationū habebit: ⁊ ꝑ quantā partem poterit se trahere ad vitia.

¶ Uult dicere ꝙ qñ mars adiunxerit se venerī soli aut cū venere ⁊ ioue simul: vel cū ioue solo ⁊ nō testificabit̄ saturnus in his figuris habebit natꝰ magnā luxurie volūtatē: ⁊ vteris ⁊ diliget eā multū: ⁊ faciet vel artabit q̄ maniere poterit in faciēdo vitia ⁊ delectatiōes ⁊ h̄ ꝓpter martē q dat rōnē in tali maniere qualis ista: ⁊ crescit eā multum: ⁊ pro eo ꝙ se iungit̄ cū venere manifestū est q2 iungit̄ cū ioue: quoniā iuppiter est cū cōplexione veneris.

¶ Sed si alter eorꝫ vespertinalis: alter vō matutinalis fuerit: natus cum viris ac mulieribus coire desiderabit: nec minus in vno q̄ in alio sollicitabit̄. Et si vterq̄ fuerit vespertinalis: in mulieribus tñ venerī ministrabit. Or si signa feminina fuerint: ipse forsitan ad turpes actꝰ supponet̄. Et si vterq̄ matutinalis extiterit: cum masculis solūmodo scelus illud perpetrabit: ⁊ si signa fuerint masculina: oībus modis circa masculos agere sollicitabitur.

¶ Et si vnus duorꝫ planetarꝫ vespertinalis fuerit ⁊ alius matutinalis: amabit luxuriā masculorꝫ ⁊ feminarū: tñ nō plus vnū genus q̄ aliū diliget. ⁊ si ambo vespertinales fuerint: diliget multum luxuriam ꝓpter mulierum. ⁊ si in signis fuerint femininis: substinebit ꝙ res eadē fieret de eo. ⁊ si ambo matutinales fuerint: diliget pueros solūmodo. ⁊ si in signis masculinis: diliget iacere cum viris cuiuscunq̄ etatis fuerint.

¶ Uult dicere ꝙ qñ mars ⁊ venus fuerint accordati in natiuitate alicuius viri signabūt malū luxurie appetitū: ⁊ si eorꝫ vnus fuerit matutinalis ⁊ aliꝰ vespertinalis natus diliget iacere cū pueris ⁊ mulieribꝰ equalr. similr Fm regulas Pto. ꝯuenit vt sit ꝙ qñ vnus planeta eorꝫ fuerit in q̄rto masculino ⁊ aliꝰ in q̄rto feminino. Et si ambo fuerit vespertinales dabunt nato magnā luxurie quātitatē ⁊ magis ꝓpter cū mulieribꝰ nō cū viris. Idē erit si ambo fuerint in q̄rtis femininis. Et si in aliquo horꝫ duorꝫ statuū fuerit mars ⁊ venus in signis femininis dabūt nato magnā superationē luxurie in volūtate: ita ꝙ patiet̄ fieri de seipso id q̄d facit de mulieribꝰ. Et si mars ⁊ venus fuerint matutinales: natus cū pueris amabit iacere solūmodo: ⁊ idē si in q̄rtis fuerint masculinis: ⁊ si in aliq̄ horꝫ duorꝫ statuū fuerint venꝰ ⁊ mars in signis masculinis natus diliget iacere cū viris cuiuscūq̄ etatis fuerint: nec diliget mulieres.

¶ Or si venꝰ magis occītalis fuerit: cū vilibꝰ mulieribus ⁊ ancillis ac eis similibꝰ venereos actꝰ exercebit.

¶ Et si venus fuerit occidētalior: iacere diliget cū vilibus ⁊ seruab⁹ que sint ꝯtra eū ꝓ stirpe.

¶ Uult dicere ꝙ qñ venus fuerit occidētalior marte: hora natiuitatis erit id qð dixit. ⁊ idē itelligas in natiuitatib⁹ in qbus venus debilior erit marte. Ubi grā. si venus fuerit in 4. declinā te: ⁊ mars in. 4. ascendente ⁊ fuerit magis ipedita a marte: significabit hoc idez. Et iam diximus multa vice ꝙ omnia que dixit Ptolo. sunt regule ⁊ radices solū modo intelligas ⁊ iudices ſm eas.

¶ Si mars magis occidentalis extitit: nobiliores se: aut maritatam vel suam dominā cognoscet.

¶ Et si mars occidentalior fuerit: diliget iacere cum mulieribus nobilioribus eo: aut cum sua nutrice vel domina sua.

¶ Quādo mars occidētalior fuerit venere vel debilior loco significabit ꝙ iace. ⁊ diliget cuz mulieribus nobilioribus eo: aut cum sua domina vel nutrice.

¶ In femineis āt natiuitatib⁹ venus est obseruanda.

¶ Conuenit vt similiter inspiciamus in natiuitatibus mulierum ad venerem.

¶ Uult dicere ꝙ regula qua sciemus limpiditatez mulieris vel pollutionem suā in luxuria est ꝙ ea accipiam⁹ ꝓpe a statu veneris in sua natiuitate.

¶ Si ioui nanqz ⁊ mercurio in figura associet: erit in coeūdo mitis ac mūda: ⁊ si absqz saturno fuerit associata mercurio: magnā coeundi voluntatē habebit: ⁊ illud valde facere desiderabit: sed tamē in maiori ꝑte se inde refrenabit ⁊ verebit: turpesqz coit⁹ postponet. Et si cū marte solo fuerit: vel ei in figura associet: venereos actus ⁊ multum exercebit: ⁊ maximaz exercendi voluntatem habebit. At si cum eis iuppiter fuerit ⁊ mars sub radijs extiterit: rem cum seruis ⁊ miseris hominib⁹: vel cū extraneis sui generis habebit: sed si sub radijs venus extiterit: cuz nobilibus vel suis dominis meretricabitur.

¶ Ita ꝙ si cū ioue ⁊ mercurio ꝑticipationē habuerit in figura: erit mulier limpida: bona: ⁊ abstinētie bone in luxuria. ⁊ si saturnus nō testificatur ei ⁊ se concordauerit cuz mercurio: amabit mulier luxuriam ⁊ inde magnam voluntatē habebit: abstinebit tamē ⁊ se custodiet a re turpi. ⁊ si fuerit cū marte solo: vel secū ꝑticipationem habuerit in figura: mulier amabit multuz luxuriam: ⁊ petet similr multuz eam. Et si fuerit iuppiter ⁊ mars sub radijs cum eis: mulier iacebit cum seruis vilibus ⁊ pauperibus in sua stirpe. ⁊ si fuerit venus sub radijs: iacebit cū viris altis vel dn̄o suo pro parte fornicationis.

¶ Hee sūt due regule docētes id qð ante dictū fuit. vna est quādo venus cum marte fuerit accordata in natiuitate: ⁊ ꝑticipationē habuerit iuppiter cuz eisdem marte existēte ipsis debiliore. nā hoc significabit ꝙ mulier iacebit cū vilibus viris. Alia est ꝙ si venus fuerit in hoc statu debilior marte: significabit ꝙ iacebit cū altioribus ea: vel cum suo domino pro parte fornicationis.

¶ Si autem hi planete in locis vel figuris femininis fuerint ꝓprie in hoium coitu sollicitabitur.

¶ Si hi ꝑte fuerint feminī in locis suis vl' i suis figuris: amabit multuz iacere solūmōcū viris.

¶ Isti ꝑte quos dixit sunt ven⁹ ⁊ mars: ⁊ qñ sūt vespertinales vel in ꝗrtis cadentib⁹: vel in signis femininis ꝑtinent ad feminelitatē: ⁊ signant ꝙ diligēt multū luxuriā viroꝝ: sic signat in natiuitate viroꝝ ꝙ multū diligēt mulieres.

¶ At si masculini fuerint in mulierū concubitu valde conuersabitur. ꝙ si saturnus his qualitatibus associetur: erit horrida.

¶ Et si fuerint masculini diligent mulieres fricari: ⁊ inde magnā voluntatē habebūt: ⁊ si saturnus se accordauerit istis statib⁹ antedictis in figura ⁊ fuerit femininus: similiter dabit rationē in pollutione ⁊ vilitate luxurie.

¶ Predicti status sunt quos dixit Ptol. in participatione veneris cū marte: in natiuitate mulieris: ⁊ ꝙ quādo acciderit saturno ꝙ aspiciat in quolibet illoꝝ statuū eo existe feminino signat ꝙ status ille est cum magna pollutione ⁊ turpi: sicut iacere secum ex parte posteriori: aut fricari se cū alijs mulieribus: vel instrm facere simile illi viri.

¶ Et si fuerit oriētal' ⁊ masculin⁹ i solario stuprū affectabit: vel viros q̄s ex solario respexerit: adamabit.

¶ Et si fuerit orientalis masculinus: erit mulier aspiciens ad loca alta ⁊ superiora: aut capietur eorum amore qui sursum inspicient ad solaria.

¶ Uult dicere ꝙ qñ saturnus fuerit masculinus ⁊ accordauerit se cū venere ⁊ marte in quolibet illoꝝ statuum quos dixit significabit in illo statu ꝙ mulieres a solarys alti viros aspicient ⁊ intelligēt se in eis: ⁊ eos diligēt cū inspiciendi in altū: ⁊ itelligim⁹ ꝑ hec v̄ba ꝙ significat ēt ꝙ mulier ꝑparādo se ad solaria: vult ondere id qð tenet i volūtate.

¶ Juppiter āt semꝑ hec ipedimēta mitigabit: mercurius v̄o iuuabit coꝝ directiōes: ⁊ iuuabit coꝝ turpia.

¶ Et iuppiter similiter iuuat ad hec mala vicia emendanda: ⁊ mercurius adiuuat ad ea detegēda: publicanda: ⁊ manifestanda.

¶ Uult dicere ꝙ qñ iuppiter aspexerit venerē ⁊ martē in natiuitate alicuius viri vel mulieris malicias in luxuria multuz emendat: ⁊ si aspexerit mercurius: significat detectionē ipsarum maliciarum ⁊ augmentū in illis.

¶ De filijs. Cap. 5m.

Dixit Haly.

Jam diximus ꝙ in hoc caplo cōplet iudiciū eoꝝ quibus gubernatio domus completur.

Quoniā de filijs post matrimoniuz subsequēter tractandū est planetas qui in loco zenith capitū nostroꝝ: aut in loco sequēti qui est fortune vel in loco qui his in figura associatus extiterit nos obseruare cōuenit: ꝙ si in hoc non inuenerimus planetas qui eis per diametrū opponentur considerare debemus.

¶ Et postꝗz iudiciū filioꝝ sequit iudiciū coniugij: conuenit vt inspiciamus ad planetas existētes in loco zenith capitū nostroꝝ ⁊ ad locū qui sequitur illū: ⁊ est locus fortune: aut ad locum participantē cū illis in figura: ⁊ si hoc non inuenimus: cōuenit vt accipiamus planetas in suo opposito super diametro existentes.

Locus qui est ꝯenith capitũ nroꝝ est .10. domꝰ: ⁊ locꝰ q̃ eã seq̃t ē .11. domꝰ: q̃ est domꝰ fortune: ⁊ regula q̃ scimꝰ factũ filioꝝ est accepta a pl'tis exñtibꝰ in locis pricipãtibꝰ cũ eisdẽ. sicut est ascendẽs ⁊ 7ª domus: qz vtraqz earũ participabit cũ .10. ⁊ .11. ⁊ si nõ inueniemꝰ in istis locis aliquẽ planetaꝝ: aspiciemus si quos inueniemꝰ ĩ domo 4ª vel 5ª: ⁊ accipiemus inde filioꝝ significationẽ.

¶ Lunam etiam iouẽ atqz venerem in dandis filijs: solem võ ⁊ saturnum ac martem in denegandis vel in eorum paucitate cõsiderabimus.

¶ Et lunã venerẽ ⁊ iouẽ iudicabimꝰ: in dando filios: solẽ ⁊ martẽ: ⁊ saturnũ in auferendo.

¶ Vult dicẽ q̃ qñ fuerit in .10. vel .11. aut in loco pricipãte cũ eis: vt 5ª vel 4ª aliqui ex planetis infortunis qui sũt sol mars ⁊ saturnus: si fortes fuerint: significãt q̃ natus nullũ habebit filiũ: ⁊ si habuerit erũt debiles ⁊ pauci filij.

¶ Mercuriũ aũt cũ vno eoꝝ: cum illo videlicet qui ei in figura associatur: q̃cunqz fuerit constituemus.

¶ Et dabimꝰ mercuriũ participatorẽ cum quocunqz eorum qui secum participet in figura.

¶ Si mercuriꝰ p̃ticipationẽ habuerit cũ fortunis erit fortuna: ⁊ si cũ ifortunis ifortuna: ⁊ qñ fuerit in aliquo ex locis filiorum ⁊ fortunarum significabit filios: ⁊ si infortunarum ecõtra: vel mortem eorum.

¶ Qui si fuerit orientalis: dabit ei filios: ⁊ si occidentalis extiterit eos auferet.

¶ Et si fuerit oriẽtalis dabit filios: ⁊ si occidẽtalis significat filios nõ habere.

¶ Vult dicere q̃ mercuriꝰ qñ fuerit oriẽtalis exñs in locis filioꝝ dabit filios: ⁊ si occñtalis in eis sigñabit filios non hr̃e: ⁊ bene ĩtelligiť ex hoc q̃ si fortune ⁊ ĩfortune fuerint in locis filioꝝ significabũt dare filios ⁊ auferre postea.

¶ At si datorea pl'te fuerint soli erit ei vnus filius.

¶ Et si planete dantes filios fuerint soli erit ei vnus filius.

¶ Pl'te dantes filios sũt luna iuppiter ⁊ venꝰ: ⁊ mercuriꝰ ẽt qñ fuerit in cõpl'e fortunaꝝ ⁊ oriẽtalis: ⁊ id q̃d dĩc ⁊ fuerit soli: vult dĩe q̃ qñ nõ sĩt in 10ª vł 11ª ab ascẽdẽte nec ĩ duabus domibꝰ oppͥᵗⁱˢ 10ᵉ ⁊ 11ᵉ q̃ sũt 4ª ⁊ 5ª nõ sigñabũt filios: ⁊ qz filios nõ sigñabunt natus erit singularis ⁊ solus.

¶ Qui si fuerint in signis duorum corporum femininis: erunt due.

¶ Et si fuerint in signis bicorporibus ⁊ femininis erunt due filie.

¶ Vult dĩe q̃ qñ aliq̃s pl'taꝝ dãtiũ filios fuerit in aliq̃ locoꝝ filioꝝ ⁊ ĩ signo feminino bicorp̃eo filij erũt femĩe due.

¶ Simil'r si in signis multoꝝ filioꝝ: vt pisces: cancer: scorpius fuerint: duo vel plures nascentur. Si autez masculini fuerint in signis ⁊ in figuris quas habent respectu solis: q̃d nasceť: erit masculini sexus.

¶ Et si ẽt fuerint in signis multis femĩs: sicut sũt pisces: cancer: ⁊ scorpio: filij erunt duo vel plures. Et si fuerint in signis ⁊ figuris masculinis respectu solis: erunt filij masculi.

¶ Pl'ta dans filiuz si fuerit in signo vnius figure sigñabit vnum filiuz: ⁊ si in signo bicorporeo significabit duos: ⁊ si in signo feminino: filiam significabit: ⁊ si in signo masculino significabit masculũ. Similiter si fuerit matutinalis: ⁊ in quarto masculino significabit masculũ. Et si vespertinalis ⁊ in quarto feminino significabit feminam.

¶ Et si fuerint in signis ⁊ figuris femininis: id q̃d nasceť: feminꝭ sexus eẽ nõ dubitabiť. Cꝫ si sup eos infortune vicerint: vel in signis sterilibꝰ fuerint vt in leone ⁊ v̄gine: filius q̃dẽ erit ei: s; ifortunabiť ⁊ nõ viuet.

¶ Et si fuerint in signis femininis vel in figuris femininis filij erũt femine. Et si in eis vicerint ifortuñe vel fuerint in signis sterilibus sicut leo ⁊ virgo: nasceť ei filius ⁊ nõ durabit.

¶ Vult dicere q̃ si aliqua ĩfortuna eleuata fuerit sup planetas dantes filios ⁊ significãtes vnũ filiũ vel magis vno vel fuerit in signis mãneris habebit filium: ⁊ ñ erit ifortunatus ⁊ infirmus: ac morietur.

¶ At si sol ⁊ ifortune p̃dictis locis dñenť ⁊ nõ respexerint fortune: hoc sigñat q̃ nõ erit ei filius: ⁊ si in signis masculinis vel sterilibus existant ⁊ sup eos ĩfortune vincant: eũ nullum filiũ habitur͛ s; significabunt.

¶ Et si sol ⁊ infortune fuerint in istis dñati p̃dictis locis ⁊ fuerint in signis masculinis vel mãneris: l; eleuate fuerint super eos infortune nõ habebit filios vllo modo.

¶ Loca aũt dicta sũt 10ª ⁊ 11ª domꝰ ⁊ q̃ ꝯcordãt cũ eis: q̃ ẽ ascẽdẽs: ⁊ .7. ⁊ eoꝝ opposita q̃ sũt 4ª ⁊ 5ª domꝰ: qm̃ si infortune fuerint in his locis: vel ei sol nulla cũ eo exñte fortuna sigñabit filios nõ hr̃e. Silr̃ si fuerit ibi mercuriꝰ exñs de cõpl'one ĩfortunaꝝ vel occñtalis: ⁊ docet nos p̃ hoc dicũ q̃ signa masculina significant paucos filios: ⁊ femina multos: ⁊ p̃pter hoc ꝯuenit q̃ planete significantes nõ habere filios sint ĩ signis masculinis ⁊ mãneris: l; z aspiciãt eos fortune: ⁊ erit hoc qñ nocuerit 10ᵉ ⁊ 11ᵉ domui.

¶ Et si fuerint in signis femĩnis vel multoꝝ filiorum: aut eis fortune testificate fuerint: ei filiuz qui mendã aliquã patieť vel qui breui viuet tp̃e nuntiabunt.

¶ Et si fuerint in signis femĩnis vel multi femĩs aut eis testificabunť fortune sigñabit natuz hr̃e filiũ pestilẽtiã habiturũ: vel qui parum viuet.

¶ Hoc totum demonstratũ est per glosas precedentes.

¶ Cꝫ si vtraqz alaꝫ in signis filios designãtibus partẽ habuerint oẽs vel q̃dam ex illius filijs ab hoibus abhorrebunť: cuiꝰ rei quãtitas s̃m maiorẽ planetaꝝ fortitudinẽ super alios aliqñ alaꝫ testificantium apparebit: sit ꝯtigerit q̃ eoꝝ maior vis sit s̃m planetaꝝ multitudinẽ vel s̃m maiores auctoritates: aut q̃ sint plus orientales vel p̃piores angulo seu altiores vel ad angulos ascendentes.

¶ Et si duo haꝫ hũerint in signis dantibꝰ filios dignitatẽ: sigñabũt filios abhorribiles ⁊ deiectos oẽs vel p̃tẽ eoꝝ: ⁊ q̃litas huiꝰ erit s̃z meliorationẽ ⁊ auãtagiũ pl'taꝝ testificantiuz vni haꝫ magis q̃z alteri: si acciderit posse p̃ m'tos pl'tas auãtagiũ inueniri: vel p̃p magnã fortitudinem quã habeant: aut q̃ sint orientales ⁊ maioris altitudinis: vel q̃ sint ad ascendentes.

¶ Unũ ex haꝫ ẽ pl'te dãtes filios. aliꝰ illi q̃ auferũt: qz qñ haꝫ duo p̃ticipanť in figura in sigñatiõe q̃ vnꝰ det filios: ⁊ aliꝰ auferat: aspiciemꝰ si inueniemus q̃ pl'ta dans testificeť auferẽti. filiꝰ erit abhorribilis ⁊ defectus: ⁊ si inueniemꝰ q̃ ei nõ testificeť pl'ta auferẽs: filiꝰ erit dilectꝰ. silr̃ si testimoniũ auferẽtis fuerit ꝯtrariũ: sigñabit mortez filij: ⁊ gn̄al'r de-

bes ĩspicẽ augmentũ ꝛ meliorationẽ quã hꝫ vn⁹ sup aliũ in q̃titate pliarꝫ aut in fortitudine po^e vl in suo situ i mũdo: aut i suo situ i natiuitate: sicut multotiẽs diximus ꝛ iudicabim⁹ ꝑ illũ q magis vicerit: ꝛ h̄ ẽ manifestũ ꝑ glosas ꝓcedẽtes.

¶ Et si prefatorum signorũ que filios dant dominatrices stelle in suis locis sibi proprijs orientales extiterint: natus erit potens magni que nominis.

¶ Et si fuerint planete domini: signorꝫ dantium filios: illi quos añ diximus orientales in ꝓprijs locis: filius erit nobilis ꝛ magni precij.

¶ Uult dice q̄ q̃ñ aliqs pl̃ta dat significatione in natiuitate dandi fillos: ꝛ scire voluerim⁹ statũ filiorꝫ q̃lis erit: ĩspiciem⁹ gubernatorẽ loci illorꝫ pl̃tarum dantiũ filios: ꝛ videbim⁹ in q̃ statu ẽ: ꝛ si fuerit fortis ꝛ oriẽtalis: filius erit nobilis ꝛ magni precij: ꝛ si ita nõ fuerit: erit filius sm̃ illud.

¶ Si occidentales aũt in locis alaiꝫ sibi cõtrarie fuerint: nat⁹ erit miser ꝛ ignotus. At si hore partiqꝫ fortune alligent: natus vsquequo ducat vxorẽ remanebit ꝛ a parentibus diligetur: ꝛ corꝫ heres efficietur.

¶ Et si fuerint occidentales aut in locis ꝯtrarijs suo haiꝫ filius erit vilis ꝛ modici ꝓtij. Et si fuerint accordati cũ hora ꝛ cũ ꝑte fortune: fili⁹ erit a patre suo dilect⁹ ꝛ durabit donec matrimoniũ faciat ꝛ hereditabit subam patris sui.

¶ Añ dicit si fuerint accordati dicit pro pl̃tis gubernatoribus locorꝫ aliorꝫ pl̃tarũ dominãtiũ filios. Et dicit ita q̄ si isti gubernatores se accordẽt cũ ascẽdente ꝛ ꝑte fortune q̄ filius viuet ꝛ eũ diliget pater suus copulabit ꝛ hereditabit subaꝫ patris sui. Hec aũt ꝯcordantia planetarꝫ inter ascendens ꝛ ꝑtem fortune est q̄ se aspiciant de trino vel sextili vel q̄ sint de haꝫ conuenientibus.

¶ Or si non sibimet inuicem colligent: vel sibimet in cõtrariũ existant: natus erit litigator ꝛ summũ odiũ super parẽtes accumulabit: ꝛ eos male tractabit: nec eis in hereditate succedet.

¶ Et si discordati fuerint vel diuersi: fili⁹ erit cõtendens cum suis parentibus ipsisqꝫ nociuus: nec bona hereditabit eorum.

¶ Añ pl̃te gubernatores quos dixit nõ ꝯcordauerint cuꝫ ascẽdente: nec cũ ꝑte fortune cõuenient cõcordia: vel fuerit ascẽdẽs ꝑti fortune ꝯtrũ filius odiet patrẽ nec suũ hereditabit auere. Et Pto. dedit h̄ nobis duas regulas ꝯtrarias: vt sciamus id qđ mediocre fuerit iter has duas res.

¶ Item si planete filiorum datores in figura conuenienter adinuicẽ associant: fratres se mutuo diligent ꝛ honorabunt. Sed si non colligant: vel in sui opposito per diametrum constituantur: natus fratruꝫ aduersitatis illator ꝛ auctor existet.

¶ Silr̃ si pl̃te dantes filios participationeꝫ habuerint in figura ꝯcordata fratres se diligent: ꝛ vnus aliũ honorabit: ꝛ si discordati fuerint vel oppositi super diametro: filius abhorrebit fratres suos: ꝛ ꝑquiret qualr̃ ipsos occidat.

¶ Quando planete dantes filios fuerint pl̃es ꝛ se accordauerint in ꝑticipatiõe accordata: significat q̄ se diligẽt vn⁹ sciꝫ aliũ. Et si malo aspectu se aspexerint: significat ꝯtrũ.

¶ Res aũt filiorꝫ ꝑticulares ꝑ existimationẽ deprehendi pñt: cũ planetã filiorꝫ datorẽ in loco ascẽdẽtis posuerim⁹. Tunc etenim cuncta filiorum ꝑticularia quẽadmodũ ex natiuitate sciunt: gñalr̃ agnoscemus.

¶ Res particulares filiorꝫ poteris scire per considerationẽ quãdo bene inspexeris in quolibet eorum ad planetaꝫ dantẽ filios: ita q̄ eũ ponas loco ascendentis: ꝛ scies cetera particularia filiorũ gñaliter sicut per natiuitatem.

¶ Si tu itellexisti caplm̃ ꝑ^m ꝛ 2^m ꝛ gl̃as q̃ transiuerunt nõ egebis glosa in hoc qđ dixit: ꝛ si nõ itellexisti inspicias ad has glosas ꝛ intelliges. Qđ aũt vult in hoc loco mõstrare est q̄ euenit in natiuitate mea: ĩspexi ꝛ inueni iouẽ in 10^a ꝛ in .20. gradu capricorni aspicientẽ se cũ luna ꝛ saturno: ꝛ hoc signãbat q̄ haberẽ filios: ꝛ q̄ morerent: q̄r saturn⁹ erat cũ ioue in 10ª domo ꝛ iuppiter erat in signo femino ꝛ luna similr̃: significabãt q̄ eẽnt magis vno: ꝛ q̄ eẽnt pl̃es femine. Et q̄r iuppiter erat oriẽtalis signãbat q̄ habereꝫ aliquẽ masculũ: ꝛ sic habui .3. filios: vnũ masculũ ꝛ filias duas ꝛ oẽs obierũt. Erat aũt gradus ascendẽtis natiuitatis masculi circa gradũ saturni in mea natiuitate: ꝛ ꝑꝑ h̄ mortuus est cito: ꝛ erat gradus ascẽdẽtis vni⁹ femie in piscib⁹ in sextili iouis i mea natiuitate: ꝛ in trino mee lune: ꝛ erat sol hyleg in signo capricorni: ꝛ erat gradus ascendẽtis alterius femine in capricorno: ꝛ h̄ est mirabile ꝑꝑ h̄ q̄ sciri põt q̄ natiuitates semꝑ se cõcordant vna cuꝫ alia: ꝛ diuidunt in ꝑticularib⁹ rebus. ꝛ ꝑꝑ h̄ ꝯuenit q̄ hẽat mã iudiciũ vle ꝛ particulare de eo q̄ dat nã plus q̃ lex. nã audies mlta vice q̄ dicet ꝑ hoies pr̃ meus fuit talis: ꝛ ille ali⁹ venit de ꝑmo mõ nobili: ꝛ ille alius de tali ꝛ tali ꝓgenie ꝛ similia. Et silr̃ inuẽta est ꝑticipatio ista in ꝓuincijs q̄ q̃lbꝫ ꝓuincia hꝫ ĩ firmamẽto locũ ꝓpriũ cadẽtẽ ĩ suo directo q dat gẽti ibi morãti aliq̃ꝫ ꝑticipationẽ ꝛ silitudinẽ ĩ multis reb⁹: ꝛ iã distinxim⁹ h̄ in glosis ꝓcedẽtis ꝑtis secũde.

¶ In amicitijs ꝛ inimicitijs. Cap. 6^m.

Dixit Haly.

Profectum qđ iacet in hoc caplo cũ homini cõueniẽs est associari: ꝛ qui retinẽdus est a societate pro inimicitia eius.

Qualitates qdem amicitie ꝛ inimicitie: q̃rũ q durabiliores sũt amicitie ꝛ inimicitie nuncupant. Que ṽo min⁹ sunt durabiles in alio applicationes ꝛ repulsiones. cõmunes appellantur.

¶ Status qui est de amore ꝛ odio qui dict⁹ est amicitia ꝛ inimicitia: ꝛ de hoc id qđ est maius ꝛ maioris temporis: ꝛ dicitur ei qđ est minus ꝛ minoris ꝑtis tẽporis habere vita in vno: aut q̄ cito discordent vnus cum alio.

Ptolo. diuisit in ṽbis istis amorẽ in duas ꝑtes ꝛ dixit q̄ ille q durat maiori tp̃e est dicta amicitia: ꝛ q est minoris tp̃is est dicta societas: diuisit silr̃ abhorrentiã in duas partes: ea que longo tẽpore durat est dicta inimicitia: ꝛ que durat modico tẽpore est dicta remotio.

¶ Taliter inuestigare cõuenit. In illis igitur qualitatibus quas in rebus maioribus consideramus: loca que in vtriusqꝫ natiuitate dñio pl̃tãr magis conueniunt. i. loca solis ꝛ lune: ac ascẽdentis ꝛ partis ꝛ fortune nos obseruare necesse est.

¶ Cõuenit vt ꝑgram⁹ hoc mõ: ꝛ est q̄ si fuerit ĩ reb⁹ magnis: inspiciam⁹ ad loca hñtia mai⁹ vis principiũ in duab⁹ natiuitatibus: ꝛ hec sunt loca solis ꝛ lune ascendentis ꝛ partis fortune.

¶ Dixit est per hec verba: q iudiciū amicitie et inimicitie acceptū est a locis q̃tuor principalib⁹: et sūt loc⁹ solis et lune ascendētis et partis fortune. Et si in natiuitatib⁹ amicorū īter h concordātia fuerit amicabilis erit amor īseparabil īter eos: et si fuerit īter hec ī natiuitatib⁹ inimicoꝝ cōtraria: vel aspect⁹ malus inimicitia ꝑdurabit: et h est id qđ ꝑ cōdocꝫ ꝑto.

¶ Nā cū hec oia ī eodē signo fuerint: vel ptis seu vl' loca cōmutauerint. Maxie aūt cū inter vtraq3 ascendēs fere decē septē gradus extiterint īter eos amorē fixū: qui nec separabiť nec turbabiť: fore dicim⁹. Si aūt in locis q̃ adinuicē nō colligant: vel que sibi per diametrū opponunť rotauerint: summe discordabunť: vel sibi inuicem longo tempore aduersabunť.

¶ Ita q si hec fuerint in vno eodē signo vel fuerint ī locis vnitatis: hec oia vel plura eoꝝ et maxime si fuerint inter duo ascendētia quātū decē et septē gradus erit īter eos amicitia firma valde: q̃ nūq3 tolleť: mutabiť nec destrueť. Et si in locis fuerint discordatis vel in locis de oppositione sup diametrū accidet inter eos inimicitia magna valde et cōtrarietas lōgo tpe duratura.

¶ Qn̄ he res q̃tuor principales fuerint in natiuitatib⁹ duorū amicoꝝ in vno eodē loco. v.g. q locus solis vn⁹ sit idēmet loc⁹ alteri⁹: et loc⁹ lune vni⁹ ipse idē loc⁹ alteri⁹: et ascēdēs vnius: ipmmet ascēdēs alteri⁹. Silr ps fortune q sit eadē isto mō et eodēmet loco. Et si fuerint diuersi cū cambiamēto. h est q sit locus solis vni⁹ idē locus lune alteri⁹: et locus lune vnius idē locus solis alteri⁹. Et locus ascēdētis vnius: idē locus ptis fortune alterius: et locus ptis fortune sit idē ascēdēs alterius: q2 qn̄ he res sic fuerint sūt loca mutata. Et ꝑto. ponit terminū in his reb⁹ qn̄ fuerint in vno signo: vel qn̄ fuerint mutata q sit elongatus vnus ab alio. 17. gradus vel vnusq3 tm̄ sicut istō est res ꝯueniēs. Id aūt totū qđ dixit ꝑto. cū tāta glosa intelligi nō pōt.

¶ At si in neutro istoꝝ modoꝝ: sed solūmodo in signis que vicissim associanť extiterit.

¶ Et si non fuerint in aliqua maneriarū harum quas diximus: tamen sint proprie in signis habentibus participationem in figura.

¶ Una maneries est q̃ dat amicitiā durabilē: alia q̃ dat durabilē inimicitiā: et hoc est qn̄ loca rerū principaliū sūt cōtraria et signa pticipātia in figura sūt q̃ aspiciūt se de opposito. 3° vel quarto aut sextili sicut diximus in pma pte.

¶ Si ex trino vel sextili iese respexerint minor inter eos erit dilectio. Si autē ex quarto iese viderint: minores iter eos discordias fore nō dubitamus.

¶ Qui si hūerint pticipationē de trino vl' sextili amicitia erit mior: et ī q̃rta inimicitia mior erit.

¶ Nō dicit de pticipatiōe: dicit ꝑꝑ quatuor loca principalia: q̃ sūt sol: luna: ascēdēs: et ps fortune: ita q nō hn̄t pticipationē in ambab⁹ natiuitatib⁹ hāc pticipationē quā volo glosare. Et enī q sit locus solis in natiuitate in trino loci solis natiuitatis alterius: et silr de oibus alijs duob⁹: et est de sextili et de q̃rta. Et illi q sūt in tertio in suis natiuitatib⁹: vel sextili dāt minorē amicitiā q̃3 si eēnt in eodē loco: vl' in locis mutatis sic ante dixi: et q sunt in q̃rta in ambab⁹ natiuitatib⁹ dāt minorē inimicitiā: q̃3 si eēnt ꝯtrarij: in ambabus natiuitatib⁹ vel q se nō aspiciāt: et hec res crescit et minuiť ꝑm statū pticipationis. Et ꝑto. hoc tibi mōstrabit.

¶ Ita q qn̄q3 in eoꝝ dilectiōe verborū abscisiones intercident: et se alternatim paruipendent. hec autem contingent: cum infortune per figurarum loca trāsibunt. In discordia vō pax et concordia etiam cū fortune per figurarū loca discurrerint interponenť.

¶ Ita q accidet aliqn̄ in amicitia verboꝝ inhibitio inter amicos: et hoc erit qn̄ transibunt infortune per locū: et accidet in inimicitia aliquādo pax qn̄ transibūt fortune ꝑ locū aspectus

¶ Uult dīe q qn̄ sciem⁹ q amicitia debilitabiť īter amicos erit ꝑꝑ ambulationē ifortunaꝝ: qn̄ transibūt ꝑ loca q̃ dederint amicitiā: et si fuerit amicitia firmata nō poterūt eam auferre. Simulr qn̄ sciem⁹ q inimicitia est inter inimicos debilis et ad remouendū debilis: et inueniem⁹ aliq̃ vice q fortune trāseūt per loca inimicitie iudicabim⁹ q inimicitia ipsa reuerteť in amorē et pacem.

¶ Quapꝑ qn̄ amicitie inimicitieq3 modus: trib⁹ modis existit. i. q2 istaꝝ duarū q̃litatū dn̄i hoc ex natiuitate vl cā lucri et dānī: seu ꝑꝑ irā et gaudiū facē cogūť.

¶ Et q2 maneries amoris et inimicitie sunt tres: ita q illi q sūt in duob⁹ statib⁹: pro qbus se diligēt vn⁹ aliū pro volūtate quā ad se habebūt: vel q2 erunt de vno ꝯsilio: ꝑpter ꝑfectum vel damnū: aut pro delectādo se in vno vel pro tristitia.

¶ Illi q se diligūt et odiūt sūt tot maneriaꝝ quot sūt res q̃bus se amāt vel odiūt. nā qlibet eoꝝ h3 rōnē vnaꝫ q̃ diliget vl' odiet: et res hūane qb⁹ amor et inimicitie veniūt sūt 3. pª est ꝑꝑ volūtatē quā hn̄t ꝯcordātē in vno. 2ª est ꝑꝑ ꝑfectū vel dānū. 3ª est ꝑꝑ dlectationē quā de altero vn⁹ h3 vel ꝑ eis ꝯtriū: et ꝑꝑ h maneries amoris et inimicitie sūt. 3.

¶ Cū hec oia ꝑfata loca vel eaꝝ quāplima adinuicē assētabunť: amicitie ex his oib⁹ spēb⁹ cōgregabunť. si āt adinuicē nō cōuenerint: inimicitie ex eis colligenť: h si eoꝝ dilectio ꝯueniētia vel ꝯueniētie ꝯtriū iter duo tm̄ loca luminariū fuerit: necīa ide dilectio procreabiť: que vera et lǐma amicitia dlcť: in qua maxime cōfidēdū est. Inimicitia vō necessaria et q̃3 pōt eē deterrima que nunq̃3 cessabit inde nascetur.

¶ Quando oēs res vel plures earū fuerint accordate: dabunt amorē: et qn̄ fuerint discordate: vna. s. cum alia: dabunt inimicitiā: et si fuerit cōcordia vel cōtrariū inter luminaria sola: erit amor ꝑ cōcordia et volūtate: et hec est amicitia bona in qua ꝯfidere posset homo et est inimicitia mala multū que nullo tpe destruetur.

¶ Loca q̃ dicit sūt loca luminariū et ascēdētis: et ptes fortune et si loca duoꝝ luminariū fuerint accordata in duabus natiuitatib⁹: dabūt amicitiā inter ipsos suos pro ꝯcordia ac pro recapto: et hec est amicitia bona de q̃ d3 hō ꝯfidere: et erit tant⁹ amor quanta īter duo luminaria fuerint ꝯcordātia: et si loca luminariū fuerint discordata vel ꝯtria: vel q se nō aspiciant: dabūt inimicitiā: et erit h inimicitia inter eos ꝑ discordia et recapto. et talis inimicitia est mala multū: q2 nunq̃3 remoueť. Et ꝑtolo. dedit nobis in hoc dicto ꝑmam maneriem amoris et inimicitie.

¶ Itē cum ipsoꝝ conuenientia vel eius contrarium inter duo vtriusq3 partis fortune loca fuerit: q inde perficietur: causa lucri vel damni prouenlet.

¶ Silr qn̄ fuerit ꝯcordia vel cōtrariū inter loca

ptis fortune erit hoc pro pficuo vel amissione.

¶ Qn̄ loca ptis fortune fuerit accordata i duab⁹ natiuitatib⁹ amor erit iter eos tā p lucro q̄ p auere: vel p re quā habebit: vn⁹ de alio: et qn̄ hec loca 9tra vel discordata fuerint in duab⁹ natiuitatib⁹: hoc dabit inimicitiā et malā voluntatē iter eos: p dāno qd̄ eueniet vni ab alio: vl' p pditiōe: et h̄ est rō amoris q̄ erit de pficuo: et inimicitie q̄ p dāno.

¶ Et si fuerit inter duos ascendentes id quod efficietur ppter iram et gaudiū euenire diximus.

¶ Et si fuerit inter duo ascendentia: erit pro delectatione quā vnus habebit de alio.

¶ Hoc manifestum est et glosa non eget.

¶ Modos quoq3 locoꝝ in qbus hec figure societas existit: et id ēt qd̄ super ipsa eleuaṫ: necnō et planetas qui ea respexerint: nos obseruare conuenit.

¶ Et cōtingit vt inspiciam⁹ ad loca in qb⁹ cadit participatio figure et q inspiciam⁹ quis eorum eleuaṫ super ea: et quis pl'ta ipsa aspiciat.

¶ Postq̄ dedit nob tres rōnes amicitie: et alias .3. inimicitie. vult adhuc dare nobis qs status erit in q̄libet eaꝝ dicēs ita. Regla h⁹ ē accepta a statu locoꝝ q̄tuor signatoꝝ.

¶ In natiuitatib⁹ eni in qbus planete q sup cōis figure loca eleuanṫ i eodē fere signo fuerint: vel in eo qd̄ sup illō eleuaṫ occasiōe amicitie et inimicitie i sua fortitudie et durabilitate ac sinceritate illis eleuatis planetis nos assignare 9uenit. In natiuitatib⁹ aūt in qb⁹ planetaꝝ aspect⁹ fructuosus et idone⁹ apparebit occasionē fructus amicitie et melioratiōnis inimicitie planetis ea respicientibus attribuere nō disconuenit.

¶ Ita q natiuitates in qbus erūt plte exaltati super loca figure pncipate sint in vno signo vl' circa: vel in illo qd̄ eleuaṫ ei: ad illum ptinet fortitudo amoris et inimicitie: et sua firmitas et natiuitates in qbus erit aspectus planetaꝝ bon⁹ et pstabilis cōtingit pp ipsos planetas iudicari in pfectu et bonitate amicitie vel inimicitie.

¶ Uult dicere q plte q fuerint sup loca pncipalia exaltati: et acciderit q sint in vno signo vel circa in ambabus natiuitatib⁹ vt illi q sūt in natiuitate vni⁹ fuerint in vno signo et q eleuenṫ ad signū in quo stāt plte in natiuitate alteri⁹. tali 9stellatiōe docet nos scire factū amicitie et inimicitie: ita q si fortes fuerint et potentes et accordati: erit amicitia fortis et potēs: et silr inimicitia et si debiles fuerint silr debiles. Status ēt planetaꝝ aspiciētiū loca pncipalia in ambabus natiuitatib⁹: si acciderit i natiuib⁹ ambab⁹ in signo vno vel circa: vel acciderit q illi q sūt in natiuitate vni⁹ sint in signo qd̄ eleueṫ ad locū signi in quo stāt plte: natiuitatis alteri⁹: scire possum⁹ in tali cōstellatiōe statū amicitie vel inimicitie: ita q si fortes fuerit f3 mo^m: vl' f3 natiuitatē: ita erit amicitia vl' inimicitia fortis: et si d̄biles: res silr erit d̄bilis.

¶ In q̄litatibus v̄o cōis amicitie et inimicitie q̄ 9temporalis sit et in qbusdā horariis: imo etiā momētanea repiaṫ in vnaquaq3 istaꝝ duaꝝ natiuitatū: planetarū modos .i. tēpora in qbus albileg a locis stellaruz vni⁹ natiuitatis recedēs: ad stellarū loca natiuitatis alterius ptrāsibit: obseruare nō est inutile: q2 f3m hoc erunt amicitie et inimicitie particulares.

¶ Et 9uenit: vt dicamus factū societatis et separationis future aliquo tpe: et postq̄ minuiṫ ppter mot⁹ pltaꝝ q erūt in duab⁹ natiuitatib⁹: et h̄ erit pp ascēsiōes ad q̄s applicat hyleg vni⁹ natiuitatis ad locū pltaꝝ natiuitatis alteri⁹: q2 pp hoc accidet particulariter amor et inimicitia iter eos.

¶ Amicitia et inimicitia q̄ tpe pūo durat: diciṫ iudicari in duab⁹ natiuitatib⁹ p hyleg vtriusq3 natiuitatis: ita q qn̄ applicuerit ptīo vni⁹ ad talē locū q̄lis stat in natiuitate alterius: vel ad locū q se cōcordet cū eo. Silr qn̄ applicuerit alynthie: vel talis res sicut ista: si fuerit ibi cocordātia accidet pp hoc amicitia pticularis: et si fuerint discordātia vel cōtrary accidet inimicitia particularis.

¶ Que sue pmanentie terminū breuiorem ante istius separationē nō nouerūt: diuturnitatis aūt tpis spatiū donec aly stelle 9iungaṫ metā nō inueniet.

¶ Et minus q durabit est donec illud cōpleaṫ et magis q durare potest: est donec attingat alium planetā ex planetis qui sequuntur.

¶ Amicitia pticulari q̄ dcā ē societas: silr pticularis inimicitia qn̄ aliq̄ eaꝝ accident iter duos durabit f3m tps in q̄ applicuerit motus hyleg vni⁹ natiuitatis ad locū hyleg natiuitatis alterius. et Ptol. dat nobis in hoc res .2. 3ta: ē: et ē minus q durare pōt: et magis q durare pōt ipsa societas et amor: vel ipsa inimicitia. et h̄ erit tam magnū tps: vt tēpus quo moueṫ hyleg q̄ diximᵘ: et magis q durare pōt: est a tpe in quo applicat motus hyleg natiuitatis vnius ad locum q se cōcordat cū alio tali: sicut ille in alia natiuitate: et donec applicet ad alium planetam qui ipsum abscindat: et manifestū est q contingit vt sit planeta cōtrarius.

¶ Saturnus igitur et iuppiter cū alter eorum ad alterius locum peruenerit: amicitiam inter eos ex agriculturis et hereditatibus iudicabunt.

¶ Qn̄ saturn⁹ vel iuppiter q̄liscūq3 sit eoꝝ trāsiuerit per locum alterius: accidet iter eos amor p laborem terre: vel p bonis mortuorum.

¶ Hoc erit qn̄ vnus eorum fuerit hyleg in natiuitate vnius et alius hyleg in natiuitate alteri⁹. et hoc modo est sicut locutus est in alys maneries⁹ post istud. Saturnus et iuppiter significant rem talem: quia sunt ambo concordes vt sint masculini et de haiz diurno: et quia domus cuiuslibet eorum est in sextili domus alterius.

¶ Saturn⁹ aūt et mars cū3 alter alterius locum obtinuerit: spontaneas rixas et discordias inter eos generabūt. At ex saturno et venere societas et dilectio cōsanguineoꝝ cā pcreabiṫ: pter q2 citissime terminabitur. Saturnus qdem et mercurius eoꝝ societatē et cōmixtionē in reb⁹ vite: necnō dare et accipere ac mercari: et horū similia significabūt. Per iouem quoq3 et martē: diuitiarū occasiōe: vel quolibet dn̄io vel dispositione: societas et amor iter eos pcreabiṫ. Per iouem aūt et venerē cā mulierum: vel diuini cā seruitij: aut per domos oratiōis: vel ex pphetijs: seu ex his similibus seinuicem adamabunt.

¶ Qn̄ saturn⁹ trāsiuerit p locū martis vel mars p locū saturni: rixa accidet iter eos et nocumētū: p voluntate. Et accidet p saturno et venere societas: p pte parentū tn̄ celeriter abscindetur: et accidet p saturnū et mercuriū societas in mercimonijs et in lucrando aliqd. Et accidet p iouez

τ venerē amor pro parte mulierū: τ rōne oratoriorum vel romariarū vel ꝓphetiarꝫ. Et accidet per iouem: τ martē amor rōne honoris vel gubernationis populi.

C Erit id qđ accidet ꝑ saturnū τ martē: qꝛ st ɔ̄triarū cōplonū: τ ꝙ accidet ꝑ saturnū τ venerē ē ꝑꝑ ɔcordātiā ɔiugiorū q̄ ē iter eos. τ ꝑꝑ h̄ accidet societas ꝑ pte parētū τ celeriter abscidet: qꝛ vnᵘ ē fortuna τ aliᵘ ifortuna. Illđ saturni τ mercurij ē: qꝛ domᵘ vtriusqꝫ eorꝫ ē triniᵘ domᵘ alteriᵘ. Illđ iouis τ veneris ē qꝛ sūt ɔcordāti nāe: τ qꝛ domᵘ vtriusqꝫ eorꝫ ē i sextili domᵘ alteriᵘ: τ sīlr qꝛ venᵘ hꝫ i piscibᵘ magᵐ posse: q̄ ē domᵘ iouis: τ ꝑꝑ h̄ dat tales q̄lia dixit. Illđ iouis τ martī ē: qꝛ domᵘ vtriusqꝫ eorꝫ ē i trino do. alteriᵘ.

C Juppiter τ mercuriᵘ: occasione dialectice sciētiarꝫ τ ꝓphetie: spōtaneā societatē idicabūt. Mars aūt τ venᵘ: vt ita dicā: ex dzeueria vel adulterio seu fornicatiōe: aut sodomitico scelere eos pariter associabūt ꝑter ꝙ hic breuē: qꝛ vnus eorꝫ est fortuna τ alter isortuna durabilitatē habebunt. Mars qdē τ mercuriᵘ inimicitias τ deceptiones ac rixas īter eos occasione īcantationū τ nigromantie significabūt. Uenus āt τ mercurius in vite rebus magisterij: vel musice seu librorꝫ seu mulierū cū societatē iter ipsos adducent.

C Et accidet ꝑ iouē τ mercurium societas rōne sciarꝫ τ logice ac plte ventētis a voluntate. Et accidet ꝑ martē τ venerē societas ꝑ parte luxurie τ meretricatiōis ac fornicatiōis: τ hoc non multū durabit: τ accidet ꝑ martē τ mercuriū: inimici detectio ɔtētiōes τ accusamēta pro facturis τ similibus. Et accidet ꝑ venerē τ mercuriū societas: τ amicitia habēdivitā in vno siue pro magisterio aliquo: vel pro musica: seu ꝑ scripturis: vel mulieribus.

C Illđ iouis τ mercurij est qꝛ mercuriᵘ aiaꝫ rōnalē sigñat: τ iuppiter suū appatū: id qđ dixit ꝑ martē τ venerē: est qꝛ qñ venᵘ ꝑticipat cū marte dat īamoramētū fornicationē luxuriā τ talia: τ qñ isti duo sigñabunt in natiuitatibᵘ dua hᵘ amicitiā vl inimicitiā erit h̄ ꝑꝑ res istas q̄s dixit Pto. τ qꝛ sūt de naturis ɔ̄trijs nō ē illa res stabilis nec durabit. Illđ martis τ mercurij est: qꝛ mercuriᵘ sigñat res sonari: τ fayturas τ deceptiōes: τ qñ cōmiscet̄ cū marte fiet ifortunis: τ ꝑꝑ h̄ nō ab eis euenit vllū bonū. Jd qđ dicit de mercurio τ venere ē: qꝛ mercurius iclinat̄ ad nāꝫ plte cui applicat: τ iā scimus ꝙ sigñat subtilitatē: scire de numero τ arithmetica: τ ꝙ venᵘ sigñat oēꝫ rē pulchrā τ delectabilē: τ qñ cōmiscent̄ eorꝫ nāe in amicᵃ: τ in inimicᵃ erit illđ rōne ullauᵘ illarꝫ rerꝫ q̄s dixit Pto. Et nō noiauit ꝑticipationē aliorꝫ hyleg: qꝛ sꝑ st i dignitatibᵘ horꝫ. 5. pltarꝫ: τ ꝑꝑ h̄ erit illđ qđ sigñat vnū. q̄tuor hyleg amicitia: vel inimicia: vel amor: vel desamor: τ id qđ significauerūt dñi suorꝫ locorꝫ: vna ex rebus quas dixit Pto. ꝑ status. 5. planetarum.

C Augmentū aūt τ diminutionē in cōis amicitie τ inimicitie vigore ex qualitatibus locorꝫ in qbus respectu quatuor locorū primorum: quorum est dominium τ potestas existunt: nos scire conuenit.

C Et cōuenit vt sciamᵘ augmētū τ decremētū: τ erit in vi amoris vel inimicitie a statu locorū q̄ sūt accepta i cōpatiōe q̄tuor locorꝫ ꝑcipaliū.

C Uult dicere ꝙ augᵐ vel decreᵐ qđ erit in amore vel inimicitia pt sciri a statu locorꝫ ꝑcipaliū q̄ ē ꝑ ataçir. τ ꝑ alyntiā: fm ꝙ dāt loca q̄tuor hyleg. hora natiuitatū ambarꝫ.

C Nā si in angulis vel cū pte fortune seu cū luminaribus fuerint: erit id qđ significabūt planius τ aptiᵘ.

C Jta ꝙ si fuerint in angulis: vel cū pte fortune aut cum duobus luminaribus erit ꝙ significauerint apparentius τ manifestius.

C Uult dicere ꝙ qñ applicuerit ꝑtitio vniᵘ duarū natiuitatū vel alyntbia ad aliquē anglm natiuitatī alteriᵘ vel ad locū ptis fortune illiᵘ: aut ad locū alicuiᵘ duorꝫ lūinariū: erit sua sigñatđ i amicᵃ vl i inimicᵃ māifestior τ ꝑ publica mag.

C Si aūt ab eis lōge remoti manserint: neq̄ꝗ̄ apparebit. Eiᵘ aūt valitudines τ nocumēta fm proprietatē cōuenientis vel incōuenientis q̄litatis stellarꝫ prefata loca respicientium deprehendunt̄.

C Et si elōgabunt̄ nō erit manifesta: τ indicare si nocebit vel ꝓderit: pōt sciri a statu pltarꝫ aspicientiū loca p̄dcā: q̄lis. s. erit in bono vel malo.

C Loca predicta sunt loca quatuor significantia amorē τ desamorem. amicitiam τ inimicitiam.

C Tractare vō de seruis in dilectiōe vel abhorritiōe suorꝫ dñorꝫ erga ipos: ex signo ꝓprie qđ ifortunij loco fuerit ex nāli silitudie: quā adinuicē hñt plte q locū illū in ipsa natiuitatis hora respexerit: vl q in ipso eodēqꝫ loco seu in eiᵘ opposito fuerint: īdicabūt. maxime aūt si plte qui signo illi dominant̄: cum locis dominij τ potestatis eorꝫ in figurarum societate conuenerint; vel si cum eis eiusdem generis fuerint.

C Judiciū seruorꝫ si diligēt suos dños τ odiēt: sciri pt a signo q erit in loco laboris: τ a ɔcordātia nāli quā habebūt plte aspiciētes ad hunc locū hora natiuitatis mei: vel horis qbus ad eū veniunt vel qui erūt in opposito eiᵘ: τ maxie si planete dominātes in signo fuerint ɔcordāti cū locis principalibus suarū natiuitatū ꝑ ꝑticipādo cum eis in figura; vel ꝙ sint in hoc sui generis.

C Jā diximᵘ ꝙ iudiciū suorꝫ est vna ex rebᵘ qbᵘ cōponit̄ domᵘ. τ Pto. nō dedit in h̄ caplm ꝓpriū: qꝛ sūt ꝑs vna diuitiarꝫ. Et postq̄ narrauit in h̄ cap. res sigñantes amorē vel desamorē quē serui hñt ad suū dñū. τ qñ accidit ꝙ hōem ir seruū ɔueniēt̄ vel incōueniēte. dixit ꝙ regula huiᵘ accepta est a signo q est in loco laboris: τ hec est domᵘ. 12. Silr a planetis q se applicāt huic domui hora natiuitatis: τ qñ applicat ataçir vel alyntbia hyleg ad hūc locū: τ si cōcordātia fuerit ter res istas fm hyleg hora natiuitatis: significabūt ꝙ serui diligēt dños suos: τ dñi eos: τ si ɔ̄triū fuerit: erit ɔ̄triū. τ si intellexisti qcqd glosauimus h̄ cap. itelligere potes de leui: sine vlla glosa. Tamē de sexta domo quā dicūt multi esse domū seruorꝫ. iam diximᵘ ꝙ Ptolo. eycit virtutē eiᵘ totiᵘ qđ est sub terra τ diximᵘ ꝙ 12ᵃ domᵘ est maioris virtutis q̄ sexta. Et postq̄ ita est conuenit ꝙ sexta domᵘ significet bestias solūmodo. Et qñ seruᵘ habuerit natiuitatē cognitā: contingit vt aspiciat̄ ꝑticipatio que erit inter suum hyleg τ hyleg. domini sui fm ꝙ Ptolo. tibi dedit in capitulo amicitie τ inimicitie.

C In peregrinationibus. Cap. 7ᵐ.

Dixit Haly.

Ptolo. dat nobis in caplo isto scire indicare de nato si ibit itinera vel nō: τ si ea fuerit cuiusmodi

statum habebit in illis: si lucrabit̃ vel amittet: vel si habebit periculum in eis vel pacem.

Res quidem peregrinationis: ex luminariũ qualitatib⁹ anguloꝝ respectu deprehendetur. Maxime aũt ex q̃litatibus lune. Nam cum luna occidẽtalis extiterit: remota ab angulis: peregrinationes: ⁊ de loco ad locum mutationes indicabit.

¶ Factum peregrinationis ⁊ itinerũ põt sciri a statu duoꝝ luminariũ in cõparatione anguloꝝ: ⁊ maxĩe a statu lune ita q̃ si luna fuerit in occidẽte vel iclinabit̃ ab angulis mõstrat ire itinera ⁊ mutatione de vno loco ad aliuni.

A sole ⁊ luna sm̃ q̃ stant cũ angulis: est accepta regula itinerũ ⁊ magis a luna q̃ꝫ a sole: q: si luna fuerit in occidẽte vel declinauerit a 10ᵒ vel fuerit in locis cadentibus ab angulis gñaliter aut in q̃rtis cadẽtibus: significabit q̃ nat⁹ mutabit se de vno loco ad alium.

¶ Simil̃r etiã mars cum occidẽtalis fuerit vel cum a zenith capitum declinauerit: ⁊ eius lõgitudo cuꝫ hoc a luminaribus longitudo oppositionis vel aspectus quarte fuerit: quandoqꝫ operabitur.

¶ Et q̃ñ qꝫ facit mars idẽ q̃ñ fuerit in occñte: vl̃ dclinauerit a zenith capitũ nostroꝝ exñs a duobus luminarib⁹ elõgatiõe oppõnis vel quarte.

¶ Et hoc est q: mars cõcordat cũ luminaribus vno mõ ⁊ alio mõ discordat: maneries q̃ ꝯcordat cũ illis ẽ q: dom⁹ lune cancer est 9ᵐ signũ a scorpiõe domo martis: ⁊ leo est dom⁹ solis: ⁊ aries q̃ est dom⁹ martis est 9ᵐ signũ a sole: ⁊ maneries q̃ ꝯtrarit̃ illis est: q̃ñ aries est in q̃rta cãcri: ⁊ scorpio in q̃rta leonis. Et pp̃ hoc cõuenit q̃ q̃ñ mars fuerit hora natiuitatis in occidẽte: vel in toto q̃rto cadenti que est 7ᵃ dom⁹ 8ᵃ ⁊ 9ᵃ: ⁊ si fuerit in q̃rta solis ⁊ lune vel in oppositione eoꝝ significet ire itinera ⁊ mutationes.

¶ Cũ si fortune pars iterum in signis iter significantibus ceciderit: erit tota eius vita: ac ipsius opera ⁊ actus in locis extraneis.

¶ Similiter si pars fortune acciderit q̃ sit in signis dantibus itinera erit tota vita illius ⁊ eius mutatio in locis extraneis ⁊ alienis.

¶ Ptol. docet nos rõnẽ itinerũ eẽ pp̃ declinationẽ duoꝝ luminarũ ab angulis: ⁊ maxĩe lune: ⁊ silr̃ martis: ⁊ oñdit q̃ loca dantia itinera sũt occñs 8ᵃ ⁊ 9ᵃ domus: ⁊ gñal̃r loca ab angulis cadẽtia: ⁊ solũmõ angulus occñtalis: ita q̃ q̃ñ inuenient⁹ signatorẽ itinerũ q̃ sũt sol ⁊ luna ⁊ mars in locis itinerũ ⁊ inuenient⁹ silr̃ ptẽ fortune in locis istis erit tota vita ei⁹: ⁊ ei⁹ labor ĩ terris aliẽis. Et bñ oñdit h̃ q̃ si duo lũinaria ⁊ mars ⁊ pa fortune fuerit i locis aliis ñ dãtib⁹ itinera: nũq̃ꝫ ibit itinera nat⁹ ille nec d̃ loco suo exibit. ⁊ si ex eis fuerit i locis itĩeꝝ: ⁊ ex eis ĩ locis nõ it̃: sꝫ h̃ itinerabit nat⁹.

¶ At si fortune loca predicta respexerint vel ad illa perrexerint: aut illa sequẽtes fuerint: ea que in pegrinationibus operabit̃ idonea erunt ac pauca ⁊ proficua: erit etiã ipsius a peregrinatione reditus festinus atqꝫ leuis: nec ei vnq̃ꝫ ab aliqua re cõtradicet̃.

¶ Et si fortune aspexerint loca q̃ dixim⁹: vel fuerint in eis que illa sequunt̃: erũt opa de q̃bus se intromittet ĩ terris alienis: nobilia ⁊ gratiosa: ⁊ sine turbatiõe aliq̃ ad locũ suũ celerit̃ reuertet̃.

¶ Vult dicere q̃ q̃ñ fortune aspexerint loca significatorũ itinerũ vel vadãt ad ea ꝓprio motu suo: aut q̃ se ponãt in suo situ ꝓpter motũ eqnocij. vbi grã. ita q̃ significator sit in .9. domo: ⁊ fortuna in .10. nã hoc mõ vadit fortuna ad locũ significatoris: ⁊ per q̃õ bonum attulerit: dabit fortunaꝫ in itineribus: ⁊ salutis celeriter reuertetur.

¶ Sed si ea infortune aspexerint: erũt illa ipsius opera laboriosa ⁊ nociua: plena timoris: tardeqꝫ ex peregrinatione reuertetur.

¶ Et si ifortune aspexerint erũt illa opa cũ labore perditionis ac periculo: ⁊ tarde redibit.

¶ Vult dĩe q̃ q̃ñ infortune aspexerint locũ significatoris itineris vel vadãt ad eũꝫ vel seq̃nt̃ ipm p̃ eqnoctiũ siue p̃ motũ ꝓpriũ ifortune: sig̃ñat q̃ itinera erũt cũ labore: ⁊ facta q̃ ibi faciet erũt cũ piculo ⁊ pditione: ⁊ reditus tardus erit. Et hic dedit nobis Ptol. rea dãtes fortuniũ in itineribus: ⁊ ifortuniũ: ⁊ pp̃ hoc itelligim⁹ q̃ si fortune ⁊ infortune cõmiscent̃: res erit mixta: ⁊ q̃ fortior erit vincet.

¶ Hui⁹ ãt rei cõmixtio sm̃ pl'tas q̃ his locis associant̃ in figura sicut in p̃missis oñdimus semp̃ apparebit.

¶ Cõmixtio erit hui⁹ accepta sp̃ a pl'is p̃ticipãtibus in his locis in figura sicut mõstrauimus.

¶ Jam mõstrauimus multis vicib⁹ in capl'is p̃teritis quõ hõ ꝯsiderare põt cõmixtionẽ fortunaꝝ ⁊ ifortunaꝝ: ⁊ q̃d per vtranqꝫ earum accidet: ⁊ quãtitatẽ ei⁹ q̃ opabunt̃: similiter ⁊ quãdo accidet. vnde sm̃ hoc: verbũ istud Ptolomei non oportet glosare.

¶ Cũqꝫ luminaria in aliq̃ duaꝝ quartaꝝ orientalium fuerint: frequẽtius versus oriẽtis ⁊ meridiei ptes iter aggrediet̃. Cũ si in aliqua duaꝝ occidẽtaliũ quartaꝝ: vel in ipso eodem occidente rotauerit: versus septẽtrionem ⁊ occidentem eius iter apparebit.

¶ Et q̃ñ fuerint luminaria in p̃te q̃taꝝ oriẽtaliũ vel in oriẽte: erũt itinera eoꝝ pl'is versus ptes q̃ sũt oriẽtis ⁊ meridiei. ⁊ si fuerint in quartis occidentalib⁹: vel in ipso occidẽti: erũt itinera versus partes septẽtrionis ⁊ occidentis.

¶ Quarta oriẽtalis q̃ dixit in h̃ loco est medietas firmamẽti q̃ ascẽdit: ⁊ vnũ 4ᵐ est .10. dom⁹: ⁊ .11. ac .12. ⁊ aliud 4ᵐ est ascendẽs in .2. 3. ⁊ duo 4ᵃ occñtalia sũt alia medietas. Et postq̃ꝫ ita est: ꝯuenit vt id q̃õ mĩauit in p̃te 2ᵃ trigonorum adiungam⁹ cũ hoc q̃õ h̃ dixit: ita q̃ trigon⁹ arietis sig̃ñat ptẽ septẽtriõis ⁊ occñtis: ⁊ trigon⁹ tauri sig̃ñat meridiẽ. ⁊ oriẽs ⁊ trigon⁹ geminorũ sig̃ñat septẽtrionẽ cũ oriẽte. ⁊ trigon⁹ cancri sig̃ñat meridiẽ cũ occidẽte: ⁊ q̃libet hoꝝ trigonorũ sig̃ñat de medio habitationis ptẽ illaꝫ q̃ est opposita sue pti. silr̃ si significatori itinerũ applicuerit aliq̃s pl'ta septẽtriõalis sicut est iuppiter. sig̃ñabit ptẽ septẽtrionis. silr̃ si applicuerit ei pl'ta meridiõalis sicut ven⁹ significabit ptẽ meridiei. Et si applicuerit eis pl'ta occñtalis sic mars significabit ptẽ occñtis: ⁊ si fuerit pl'ta orientalis vt saturnus significabit ptẽ oriẽtis ⁊ sol adiuuat in p̃tib⁹ oriẽtalib⁹ ⁊ luna in occñtalib⁹. Expedit eñi vt oẽs res istas misceas vnã .s. cuꝫ alia ⁊ tunc scies ꝓ certo versus quã ptem ibunt: vel erũt itinera. Et si magis significabũt in vna pte cuilibet indicabis a statu quã videbis. In his ṽbis Ptol. iacet q̃õ vna. iã dixit in p̃n° hui⁹ capl'i q̃ significatores itinerũ sũt duo luminaria ⁊ mars: ⁊ dixit in hoc loco q̃ si accordauerit vt luminaria in natiuitate fuerint in duabus q̃rtis oriẽtalibus erunt itinera versus ptẽ meridiei ⁊ oriẽtis: ⁊ manifestũ est q̃ si fuerint in pᵃ 4ᵃ hoꝝ duoꝝ: nõ si-

gnificabũt itinera vllo mõ. At qđ itidem⁹ dicẽtes φ significatores itinerum sunt.3. fortior ẽt est luna. postmõ sol: ⁊ postea mars: ⁊ quãcũqꝫ harũ significauerit itinera: inspicies statũ suũ ſm quã pre significat ⁊ statũ alioꝝ duoꝝ ⁊ iudicabis ꝑ illũ q habuerit maiorẽ virtutẽ: ⁊ ꝑꝑ hoc dixit Ptolo. in maiori parte: ⁊ nõ dixit absolute. Nã pars versus quã erũt itinera: põt sciri ab his q̃ ante diximus ⁊ φ dixit i hoc loco Ptolo. fuit pro toto alio documento.

℄ At si ipsa signa que peregrinationem significant: vel coruꝫ domini vnius forme fuerint: fiet iter quãqꝫ. Et si duũ corporum vel duaꝝ figurarum extiterint: erit iter continuum diuqꝫ durabile.

℄ Et si signa dãtia itinera fuerit vni⁹ figure ipamet vl' plãte ipa gubernãtes accidẽt itinera aliqbus tꝑib⁹: tñ si fuerint duoꝝ corpoꝝ vel duarũ figuraꝝ itinera erũt cõtinua lõgo tꝑe duratura.

℄ Signa vni⁹ figure ⁊ duaꝝ scita sũt: ⁊ peti expedit q sũt plãte vni⁹ ⁊ duaꝝ figurarũ: ⁊ hoc est qꝛ plãte q sũt vni⁹ figure sũt aliq ⁊ q duaꝝ sũt alij. Nã ven⁹ mars ⁊ saturn⁹ sũt vni⁹ figure. mercuri⁹ ⁊ iuppiter vterqꝫ duaꝝ figuraꝝ. Et ꝑꝑ h̄ dixerunt aliq astronomici φ iuppiter sigñat legẽ in q̃ est binitas vel trinitas ⁊ saturnus sigñat legẽ in q̃ est vnitas. Silr eẽ ꝑt plãta vnius figure si fuerit signũ in q̃ stat vnius figure ⁊ erit duaꝝ figuraruꝫ si fuerit in signo duoꝝ vel φ ꝯspiciat se cũ plus vno planeta vel φ sit iter duo signa vel iter duos gradus ⁊ silia. Signa võ dãtia itinera ⁊ ꝑegrinatiões d̃ vna terra ad aliã: sũt ea i qb⁹ stat sigñatoꝛ itineruꝫ.

℄ At si iuppiter ⁊ venus locis iter significantibus: ac locis luminarium dñent: nulla erit in itinere formidatio: sed ab eo desiderabit: eo φ dñoꝛuꝫ terrarũ legatioñẽ suaꝝ amicoꝝ cã portabit. Hoc ẽt habilitas cõplonis aeris ⁊ rerũ ei ꝑficientiũ multitudo iuuabit.

℄ Et qñ dñi locorũ dantiũ itinera: vel loca luminariũ fuerint iuppiter ⁊ ven⁹ nullũ in itinerib⁹ ĩpedimẽtũ hẽbit ⁊ erit dilectus vel itinera erũt in legatiõib⁹ amicoꝝ ⁊ adiuuabũt eũ: ⁊ hẽbũt habundantiã rerũ sibi expedientium.

℄ Hec est alia regula cũ q̃ ꝯuenit oꝑari in hoc loco ⁊ alijs m̃lris: ita φ qñ dñs loci sigñatoris alicui⁹ rei fuerit ex fortunis nõ hẽbit ꝑiculũ i re illa ⁊ erit dilect⁹. v.g. si dñs locorũ.3. sigñatoꝝ itineris fuerit aliq̃ ex fortunis i suis itineribus nullũ ꝑiculũ hẽbit ⁊ erit dilecta ⁊ cũ volũtate ⁊ habũdãtia victualiũ: ⁊ ille q ea fecerit cõplebit ꝓ eo qđ fuerit.

℄ Or si cum eis mercurius fuerit hac ꝑdicta occasione magnũ cõsequit ꝓficuum: suãqꝫ legationẽ ad exitum ꝑducet: dabunt etiã ei dona ⁊ honorabit.

℄ Et si fuerit mercurius cum fortuna lucrabit rõne quam diximus: lucra võ complebit bene ⁊ habebit honores ⁊ dona.

℄ Uult dicere φ si mercuri⁹ fuerit cũ aliq̃ ex fortunis vel ambab⁹ eo existẽte dño sigñatoꝝ itineꝝ: fiet de cõplone fortunaꝝ ⁊ affirmabit significationẽ suã: ⁊ ꝑꝑ h̄ itinerãs ille hẽbit lucra ⁊ bona q̃ narrauit Ptol. ⁊ est vna regula ⁊ adhuc vult dicere aliã circa istã vt sciamus mediũ iter istas.

℄ Si saturnus ⁊ mars locis luminariũ dñent. maxie aũt cũ per lõgitudinẽ in oppõne fuerit: id qđ ei ꝯtinget inalitudo nũcupabit: ⁊ ipse multũ ĩpedict. Qđ si in signis hũidis vterqꝫ morẽt: hoc ĩpedimẽtũ ei ex ĩfestinatõe aq̃tici itineris ⁊ ex submersiõe: vl' ꝑꝑ ĩfortuniũ iter aride vie ꝑ desertorũ locoꝝ trãsitus ꝯtinget.

℄ Et si saturn⁹ ⁊ mars dñabunt sup duo luminaria: eo magis si vn⁹ alteri fuerit opposit⁹ in lõgitudinẽ nõ ꝓficiet in itinerib⁹ illis: ⁊ fortia ꝑicula intraret in ea. Et si fuerint in signis humidis periculũ erit pro trãsitu aq̃rũ ⁊ necãdo itinera multũ fortia ⁊ ꝑ loca deꝑꝑlata ⁊ ꝑiculosa.

℄ Uult dicere φ ꝑiculũ qđ datur a duab⁹ ĩfortunis in itinerib⁹ si fuerint in signis humidis: erit ꝑꝑ tẽpestatẽ maris: ⁊ ꝑ latrones: ⁊ qꝛ mare depopulatũ est ⁊ nõ habitatũ: ꝯuenit vt signa humida significent loca depopulata.

℄ At si in signis fixis fuerint: hoc ex precipitatiõe ⁊ ex ventorum flatibus validis aduenict.

℄ Et si fuerint i signis fixis: erit ꝑiculũ ꝑꝑ casuꝫ a locis altis ꝑ ruinã: ⁊ ꝑꝑ vẽtos fortes ⁊ malos.

℄ Uult dicere φ periculũ datuꝫ a duab⁹ infortunis in itineribus existentibus in signis fixis: erit si signũ fixũ fuerit pro casu: ⁊ si humidum pro ruinatione circa riuos: ⁊ si aereum erit ꝓpter ventos fortes.

℄ Si võ fuerint in signis solstitialibus vel eqnoctialibus: ex earum rerum quibus opus habent defectu ⁊ priuatione: ac per q̃litates corrupti aeris egritudinem inferentis ei hoc accidere nõ dubitabimus.

℄ Et si fuerit i aliquo signo q̃tuoꝛ tropicoꝝ: erit ꝑiculũ ex dfectu victualiũ ⁊ rerũ expediẽtiũ: vl' ꝓpter malũ aerem qui infirmitatem adducet.

℄ Hoc est qꝛ hec signa sunt ꝓn⁹ quatuor tẽpoꝝ dantiũ res ⁊ victualia quibus hõ indiget: ⁊ si qua ex infortunis acciderit in eis ⁊ significauerit ꝑiculũ in itinerib⁹: erit illđ ꝑiculũ aque defectu vel ꝯducr⁹: aut reruꝫ qbus hõ ĩdiget in itineribus: vel ꝑꝑ corruptũ aerẽ egritudinẽ adducentẽ.

Si aũt in signis humane forme fuerint: ex viarũ abscisionibus seu proditiõibus vel depredationib⁹ euenire dicemus sed si fuerint in signis: quorũ forme sylvestriũ animaliũ formis assimilantur: ex luporum rapacitate siue ex terremotu continget.

℄ Et si fuerint in signis figurarũ hoĩuꝫ: erit periculũ per latrones ⁊ malos hoĩes: robatores: ⁊ tenẽtes itinera. Et si fuerint in signis figurarũ bestiarũ sylvestriũ: erit periculũ ꝓpter raptũ bestiarũ malarũ: ⁊ ꝓpter motus terre.

℄ Dictum totum hoc non expedit glosare: qꝛ Ptolomeus docuit rationem eius.

℄ Or si mercurius in eis fuerit ex aggressionibus timorem inferentibus: vel ex bestiarum morsibus: seu venenosorum animaliũ occasione proueniet.

℄ Et si fuerit ibi mercurius: erit periculũ ꝓpter magnã cõplexionẽ vel per arma in qbus est periculũ: siue ꝑꝑ reptilia mala ⁊ venenosa.

℄ Uult dicere φ si mercurius participationẽ habuerit cũ infortunis dantibus significationẽ itinerũ si fuerit in figura hoĩum sigñabit id qđ dixit de armis ⁊ latronibus: ⁊ si fuerit in signis bestiaꝝ ferarũ significabit morsurã bestiarũ reptiliũ venenosarũ: ⁊ manifestum est φ he figure sciri possunt: qñ fuerint cũ planetis sup vno circulo: ⁊ bene intelligimus φ fortune dabũt fortunã bonaꝫ si fuerint in istis figuris contra id qđ dabant infortune qñ fuerint cũ ipsis figuris. Et bona fortuna que fuerint in itineribus: sequit

bonam fortunā q̄ dicta est in cap. diuitiaꝝ ⁊ honoris: ⁊ pericula sequunt̄ id qḋ dictum est in caplo vite ⁊ pestilētiarū corporis ⁊ anime: ⁊ perditiōibꝰ que accidūt in diuitijs ⁊ honoribus: ⁊ Ptolo. hoc tibi iterum demonstrabit.

¶ In proprietatibus autem rerum accidentium idest in futurarum occasionum differentijs siue prosint siue obsint: a locis dominij que sint operum ⁊ substantie rerūq; corporis ⁊ valitudinis occasiones ſm predictas occasiones: nos obseruare conuenit.

¶ Et cōuenit vt inspiciamus in proprietatibus accidentiū: si fuerint ꝓſtabiles vel nocētes. naꝫ debemus aspicere pro rebꝰ ascēdētibus ad loca principalia significātia opa: diuitias: statuꝫ corporis: ⁊ honorē ſm modū quē diximꝰ tibi ante.

¶ Docet nos Ptol. in caplo isto bonum ⁊ malū qḋ accidit in itineribus gñalr. vbi grā. si sciuerimꝰ ꝙ aliqs natus itinerabit in. 30. annis vite sue: ⁊ ꝙ incurret ꝑiculuꝫ pro ipso itinere inspiciemus si in illo āno est abscisio vite ⁊ iudicabimus omnino ꝙ propter illud periculū morietur. Inspiciemus similr̄ ad significatores itinerū si bonuꝫ vel malū significant ⁊ adiūgemus hoc cū significatore vite nati ⁊ cū officio suo: ⁊ cum significatore diuitiarum suaruꝫ: ⁊ ita de oībus alijs capitulis que sunt dicta. Et qñ ita fecerimus sciemus pro certo id qḋ accidet nato in corpe suo.

¶ Horarum vo cognitio in quibus hec futura contingent ex qualitatibus in subsequentiū annorum principijs aduenientibus deprehendetur. In hoc igitur capitulo nobis hoc tractasse sufficiat.

¶ Et scire tpa quibus hec accident: ⁊ sta statibꝰ qui nato eueniunt in quolibet tempore. Nā tātum dictū quantū istud sufficit in caplo isto.

¶ Hec est regula gñalis q̄ opari ꝯuenit in cap. isto: ⁊ multis alijs lib. ita ꝙ qñ sciemus ꝑ radicē natiuitatis ꝓficuū vel damnū pro certo ⁊ annū quo accidet hꝫ sciemus: inspiciemus id qḋ significent loca diuisoꝝ: ⁊ alymbiaruꝫ illius anni: ⁊ loca per que transeūt pste illo anno: ⁊ extrahemus quantitatem illius boni vel mali si minuet̄ aut augebit̄: ⁊ scieniꝰ tps cognitū quo accidet res illa de bono vel malo.

¶ In qualitate mortis nati. Cap. 8m.

Dixit Haly.

Postq̄ docuit oēs regulas qbus scire possumus status hois de bono vel malo. vult iterū in hoc caplo demſtare reglas qbꝰ statū sue mortis scire possumꝰ.

Quia post cōpendiosaꝫ predictoꝝ enodationē mortis q̄litates nobis obseruāde sūt coꝝ que in vita ꝓdiximus vtrū mors ex radiorū proiectionibus an ex aduentu significatoris ad occidentalem angulum superuenerit: nobis scire conueniens est.

¶ Postq̄ non remāsit nobis ex eo qḋ diximus nisi iudicare de morte qua manerie erit: ꝯuenit vt post sciamus ꝑ ea que ante diximus in vita: si mors erit ꝑꝑ obuiationē radioꝝ: vel q̄ huius rei gubernator applicat ad angulū occidentis.

Quod dicit erit mors ꝑ obuiationē radioꝝ: vult dicere ꝑ morte q̄ significauerit ꝑ recto ataçir hyleg: ⁊ id qḋ vult q̄ gubernator applicabit ad gradū occitis ꝑ morte que erit per ataçir cōuersum hyleg donec applicet ad gradum anguli occidentis.

¶ Nam si mors ex radiorū ꝓiectionibus: vel propter illius cui cōiunget̄ vllam commixtionē interuenerit: cum mortis qualitates scire voluerimus coꝝ quibus cōiungetur loca cōsiderare nō est incongruum. At si ꝓpter ipsius ad angulū occidētis applicationē mors affuerit ipse occidētalis angulus erit obseruandus.

¶ Ita ꝙ si mors fuerit ꝑ ꝓiectionē radioꝝ: aut ꝑ obuiādo ei q obuiat: ꝯuenit vt inspiciamꝰ qū voluerimꝰ statum mortis ad loca que obuiāt. ⁊ si mors fuerit ꝓpter applicationē ad angulū occidentis: inspiciamꝰ ad ipinuet locū occidentis.

¶ Hoc qḋ dicit ꝯuenit vt inspiciamus. vult dicere ꝙ inspiciamus ad illum gra. qui abscindet cuiusmodi statum habebit: ⁊ in quo gra. erit abscisio.

¶ Eo ꝙ ſm planetas qui locis predictis subsequent̄: si qui subsequent̄ vel ſm planetas qui ad ea primitus iuerint si planete qui eis subsequant̄ nō īueniantur: mortis qualitas deprehendet̄ si cum coꝝ naturis in scientia differentiarū accidentiū stellarum in figura proprietates acceperimus: ꝓpne autem si qualitates predicti loci occidētis: quas ex signis ⁊ ex naturis terminorum habuerint considerabimus.

¶ Quia ſm planetas q sequunt̄ loca illa que diximꝰ: si quis planeta ea sequat̄ aut ſm planetas applicātes ad ea anteq̄ ad alia: si aliqs planeta illa non sequitur: erit mors: adiungēdo semper cum suis naturis que significant diuersitatē accidentium ꝓprietates figurarum planetarum: ⁊ maxime statum locorū que diximus: que interficiunt ea que sunt pro parte signoruꝫ ⁊ pro parte nature terminorum.

¶ Ptol. docet nos in hoc dicto statū gradus interficientis: ita ꝙ status iste cōponit̄. 5. rebus. pma est nā pl'te stantis in illo gradu: vel qui ꝓiicit radios suos in illo gradu. 2a est nā pl'te stantis circa illū gradū qui ante vadit ad eum: aut ꝓprio cursu suo aut per motū equocij. 3a est nā figure que fiet per cōmixtionem hanx rex vnꝰ cū alia. Quarta est nā signi in quo est gradus ille vel in quo est pl'ta aspiciēs gradū ipsuꝫ vel q vadit ad eū. Quinta est nā termini cuꝰ est ille gradus iterficiēs: ⁊ si accidit ꝙ gradus ipse habeat vnū ex his. 5. rebꝰ erit status suus ſm ꝙ terminꝰ fuerit solūmō: vel si cōponet̄ statꝰ suus ex duabꝰ rebꝰ ex istis q̄nq; siue ex tribꝰ vel q̄tuor aut. 5. Qḋ ex his fuerit mors erit ſm nām status quē hūerit gradus iterficiēs. Et Ptol. docuit nos ꝓpetatē ⁊ nāꝫ cuiusl; rei ex istis sepatis vnāquāq; ꝑ se sicut in alijs ꝓteritis facere cōsueuit: ⁊ nos sciamus cōponere res istas vt sciamꝰ statū mortis q̄lis erit.

¶ Cum saturnus igit̄ dn̄s mortis fuerit occasione lōge infirmitatis seu ptisis aut acatorri: siue ꝓpter corporis dissolutionē vel ethicā febrem: necnō ex ileon aut hydropisi ventrisue solutiōe seu egritudine vulue: ⁊ alijs īfirmitatibus que magis frigoris occasiōe proueniunt: mors superuenire dicetur.

¶ Ita ꝙ si saturnus fuerit dn̄s mortis accidit ꝑꝑ īfirmitates lōgas: ꝑ ptisicā: per reumata: ꝑ defectū nāe: ꝑ febres que erunt cū magno tremore: per dolorē splenis: per hydropisim: per fluxū:

aut per

aut per infirmitates matricū: vel que erunt pp vincimētū frigoris: τ eius multitudinem.

¶ Ptisica reumata τ defect⁹ sūt q₂ saturn⁹ sigñat multas hūiditates τ febrē cū tremore. dic p q̄rtanis tertianis q̄tidianis τ dolorē splenis: q₂ dñaſ i splene melia: τ hydropisiz τ fluxū: q₂ saturn⁹ sigñat malas hūiditates τ ifirmitates matricū sūt q₂ matrices sūt in terraz in qua gñanſ res oēs: τ saturn⁹ est significator terraꝝ oīuz dantiū gnōnē.

¶ At si iuppi. dñs mortis extiterit ex synātia vel peripleumonia aut apoplexia seu spasmo vel ex cephalagia seu cardia: oibusq̧ īfrigiditatibus que magne vētositatis occasiōe nascunſ: vel per fetidos odores ei mortem ꝑuenire non dubitamus.

¶ Et si fuerit iuppiter dñs mortis: erit mors pp apostemationē gule τ pulmōis: τ p calābrā τ p dolorē capitis: ifirmitatis cordis: τ per oēs infirmitates ventosas vel mali fetoris.

¶ Hoc est q₂ iuppit sigñans iēpantiā gñat mltū sanguis: τ qñ sanguis vincit accñt ifirmitates iste ꝑueniētes a repletiōe. τ si de phīca itelligis aliq̄d dbñ potes hoc totū cognoscere: τ malus fetor erit pp putrefactionē humorum.

¶ Qr si mars eius dñs fuerit occasione febris assidue vel tertiane continue ictisue subiti siue nefresis: aut empici morbi cuiuslibetue sanguinis meat⁹ vel aborsus seu partus vel herisipile: aut egritudis mortifere: oiumue ifirmitatū febrili feruore seu calore superfluo venientiū vite terminus iponetur.

¶ Et si fuerit mars erit mors pp febres ꝯtinuas τ acutas τ per ea q̄ dicte sūt ematrites: τ est media terciana q̄ accidit ꝓpter accessionē venietēz ad horā τ p dolorē renū: τ pro spuēdo sanguinem: simil'r τ fluēdo τ moriendo filios: τ pro ꝑni τ per aꝑata cholere: τ per oēs infirmitates interficiētes forti febre τ calore magno.

¶ Febres cōtinue sunt comburentes multū τ ardētes que dicte sunt causon: τ similes. media terciana est que fit de flegmate τ cholera τ gñaliter facit mars infirmitates que sunt ex calore τ siccitate magna.

¶ At si venus dña mortis extiterit: stōchi vel epatis seu cordis vitio: aut sanguinis egestiōe: siue nobilibus aꝑatibus vel fistulis aut potionib⁹ oibusue morbis humorum superfluitate vel malitia contingentibus: vitam terminari ꝓnuntiabimus.

¶ Et si fuerit ven⁹ accidet mors pp infriditatez stōchi τ epatis τ cordis fluxū sanguinis τ aꝑata cūtia per corpus τ fistulas: τ prohibēdo me dicinas: τ per oēs res ꝓueniētes a multis humoribus τ corruptionem eorum.

¶ Hoc est q₂ ven⁹ facit tēpetātiā tēdētē ad humiditatez: sicut mult⁹ sanguis mixt⁹ cū humiditate: flegma dulce τ res q̄s facit sūt cōposite multa repletione τ humida.

¶ Qr si mercurius illius dñs fuerit: mētis perturbatio vel mania seu melancholia siue p̄cipitatione aut epilepsia: vel tussi seu sputi superabundantia: cunctisue morbis nimia vel incongrua siccitate prouenientibus mors occurret.

¶ Et si fuerit mercuri⁹ erit mors p epilepsiā: vt pp stultitiā quā hoies ferūt vl' pp amissionē sensus p cogitationē malā cognitā vel p casum vel multā tussiz τ vomitū: τ p oēs īfirmitates que fiunt ex siccitate magna: aut p dampnamentū τ corruptionem illius.

¶ Hoc est q₂ mercurius est sigñator sensus τ cerebri: τ ei⁹ cōplō iclinata est ad siccitatē. Et de simplicib⁹ reb⁹ quas dixit in istis. 5. planetis d̄ sigñatiōe naturaꝝ suaꝝ. manifestū est silr q̄ est significatio terminoꝝ in q̄b⁹ sunt gradus iterfecientes: q₂ significatio cuiuslibet gra. est talis q̄lis significatio planete cuius terminus ille in quo moratur.

¶ Illi aūt q̄bus mō p̄dicto nā obitus iniunxerit: cum plte quoꝝ est mortis dispō ƀm sibi ꝓprias τ nāles q̄litates vel his cōsimiles fuerint: nec sup eos aliquis planetaꝝ: quoꝝ occasione mala mors τ grauis supueniat: eleuabitur: vitam exuerit.

¶ Et illi q̄ moriunſ morte p se: diuidūt se a vita ƀ mō q̄n fuerit plte q̄ gubernāt mortē in suo statu nāli ꝓprio τ ꝯuenienti eis: nec eleuat⁹ fuerit sup eos alter plta ex illis q̄ dant mortē ex pte loci.

¶ Ptol. diuisit mortē in. 2. maneries: vna est ꝑueniens ex infirmitatibus: alia est a re in q̄ non hꝫ phīcus q̄d videre: sic ille q̄ moriſ gladio: lancea: casu: igne: aut morsu bestie fere: vel aque submersione: τ alijs multis occasionibus: τ in q̄lꝫ eaꝝ exhibet rōnē. Mors aūt ꝑueniēs in q̄ hñt phīci q̄d videre q̄ dicta est mors per se: accidit q̄n plte gubernatores mortis salui ab ifortunis fuerit: τ i suismet dignitatibus τ potētes: τ q̄n sup eas nullus plta ꝯrius eleuaſ: mors aūt ꝑueniēs in q̄ nō hñt phīci q̄d videre: τ quā dicit Ptol. mortē p pte loci est q̄ accidit q̄n fuerint plte qui dñanſ in morte infortunati debiles vel in dignitatib⁹ alienis eis ꝯrijs: aut alij plte ipsis ꝯrij eleuati fuerint sup eos.

¶ Mors aūt que vi τ nō lege nature inferſ: cōtinget cum loco mortis vtreq̧ ifortune dñabunſ: ita q̄ in ipso eodez loco: vel in ei⁹ aspectu q̄rto seu opposito ꝑmaneant: aut eaꝝ q̄lꝫ dñium τ potestatez sup solis aut lune vel super vtriusq̧ locum habeat.

¶ Et erit mors laboriosa cū penis τ trabaiosa: q̄n dñantes sup loco mortis fuerint due ifortune sil': siue sint i codē loco: siue in ei⁹ q̄rta vl' oppōne in longitudine: vel q̄ sit qualis eoruz velit dñatrix sup solem vel lunam siue ambos.

¶ Mors penata τ trabaiosa. i. vexosa vel laboriosa pōt eē mors p se vel mors loci. τ Ptol. dedit nobis in ƀ loco rōnē de labore τ pena q̄ erit p eo q̄ due ifortune dñabūſ in gradu iterficiēte: vel q̄ vna dñabiſ in gradu: τ alia sup aliq̄d ex luminarib⁹: vel q̄ ambe sup ambo lumīaria dñabūſ. Et idē ꝯuenit q̄ tu itelligas d̄ alijs hyleg: τ res fortior erit q̄n dñabunſ ambo sup hyleg certū: vl' sup gradū iterficiētē: τ hoc dñium q̄d dicim⁹ est dominium infortunatū.

¶ Mortis autē mala τ iniqua ꝓpter duaꝝ ifortunaꝝ coniunctionez cōtinget: eius v̄o magnitudo per luminariū testimonia proueniet.

¶ Et mors mala erit p ꝯiūctionē ifortunaꝝ duarū: τ magna mors erit p testionia duoꝝ lūinaꝝ.

¶ Mors mala: scilla que est cū pena τ labore: τ est hoc pp ꝯiunctionē duaꝝ ifortunaꝝ in dando mortem: τ magna mors erit q̄n duo luminaria testificabunſ infortunis dantibus mortē: vel planetis mortē gubernantibus.

¶ At ipsius mortis q̃litas fm alioꝝ pl̃tarũ aspectus: ac signa in q̃bus infortune fuerint adueniet.

¶ Et erit silr̃ stat⁹ mortis p aspectũ alioꝝ planetarũ: ꝛ per signa in q̃bus stant infortune.

¶ Status mortis erit fm̃ q̃ significauerũt alij pl̃te applicantes ad locũ mortis: ꝛ ad pl̃taꝫ iterficiẽtẽ: ꝛ fm̃ signũ in quo stat pl̃ta ifortuna qui iterficit ꝛ abscindit byleg.

¶ Nã cũ saturn⁹ in q̃rto solis aspectu vel in ipsi⁹ opposito ꝛ in sue alaiꝫ ꝯtrario fuerit: si in signis fixis pmãserit manu ppl̃i lapidãte mortis nexib⁹ opprimet̃: vl̃ strãgulatiõe seu penis mortiferis affliget̃. Cũqꝫ occĩ talis fuerit ꝛ eũ luna seq̃t̃: idẽ euenire nõ ignoremus.

¶ Ita q̃ qñ saturn⁹ fuerit in quarta solis vel in oppõne sua in haiꝫ diuersa si fuerit in signis fixis: erit mors p lapidamẽtuꝫ ppl̃i manuale: aut per cõbustionẽ vel penã: ꝛ erit similiter: quãdo fuerit in occidente ꝛ eum sequatur luna.

¶ Qñ fuerit saturn⁹ hora natiuitatis i 4ᵒ solis: vel ei⁹ oppõ: ꝛ fuerit ipe pl̃ta abscindẽs byleg: sigñabit si fuerit in signo fixo: mortẽ p lapidamentũ de manu ppl̃i ꝛ idẽ sigñabit si fuerit in signo fixo ꝛ i occñte hora natiuitatis ꝛ eũ seq̃t̃ luna: ꝛ ois suffocatio est nõ posse anhelare: ꝛ h̃ põt accidere pp clausurã viaꝝ vñ exit anhelit⁹: ꝛ eẽ pt̃ pp humorẽ cadẽtẽ ad pulmonẽ vel suffocationẽ cũ cõmestiõe ꝛ potatione.

¶ At eũ in signis quoꝝ figure ferarum figuris assimilantur extiterit ferarum morsibus interibit.

¶ Et si fuerit in signis figuraruꝫ bestiaꝝ ferarũ: erit mors pp raptamentũ bestie fere.

¶ Qñ saturn⁹ fuerit in 4ᵒ solis vel ei⁹ opposi: aut occñte euꝫ sequẽte luna: ꝛ fuerit abscisor byleg: ꝛ i signo bestiaꝝ ferarũ syluestriũ: erit mors ppter raptum fere bestie.

¶ Qꝫ si iuppit̃ ei testificet̃ ꝛ isortunat⁹ existat i ꝯuẽtu viroꝝ die nota ꝛ solẽni: feraꝝ obus voraturi dãnabit̃.

¶ Et si testificabit̃ ei iuppiter exñs ifortunatus eijciet natũ illũ ad bestias feras in loco vbi cõuenit ppl̃s diebus sanctis sonitis ꝛ festiuis.

¶ Qñ saturn⁹ significauerit bestie raptum: ꝛ testificabit̃ ei iuppiter infortunat⁹ exñs: significabit id qḋ dixit ꝓto. Et manifestũ est q̃ testimonia duoꝝ luminarium significãt huiꝰ mortes diuulgatas ꝛ magnas.

¶ Qꝫ si in alterius luminaris in ascẽdẽte locũ obtinẽtis oppõne pmanserit: carceris ierittu pielitabit̃.

¶ Et si fuerit in oppõne q̃lscũqꝫ sit ex lũinarib⁹ ꝛ idẽ lũinar̃ fuerit i ascẽdẽte moriet̃ icarcerat⁹.

¶ Uult dicere q̃ qñ saturnus fuerit abscisor: ꝛ acciderit vt aliqḋ ex luminaribus qualecũqꝫ sit fuerit in ascẽdẽte: natus in carcere moriet̃.

¶ At si mercuri⁹ ei in figura ꝯiungat̃: maxie in figuris serpẽtũ celestis sphere: vel in signis q̃ꝝ figure sũt feraꝝ rapaciũ: venenosoꝝ aialiũ morsib⁹ ꝺ̃slaniabit̃.

¶ Et si cũ mercurio pticipationẽ hũerit in figura: ꝛ maxie si fuerit i figuris serpẽtũ q̃ sũt i sphera vel signis q̃ sũt de figur̃ aialiũ syluestriũ: erit mors pp pcussionẽ aialiũ reptiliũ venenosorũ.

¶ Uult dic̃e q̃ qñ saturn⁹ sigñauerit magnã mortẽ p eo qḋ nocet alicui ex lũinarib⁹ ꝛ pticipationẽ hũerit cũ mercuri⁹ in figura: ꝛ fuerit cũ eo aliq̃ stella fixa ex his q̃ sũt ex figuris serpẽtũ sup vno circulo. vl̃ fuerit i signo figure bestiarũ syluestriũ erit mors pp pcussionẽ reptiliũ venenosoꝝ.

¶ Si venus autem cum eis extiterit: potu mortifero fraude mulierum attributo morietur.

¶ Et si ven⁹ cũ eis fuerit erit mors p toxicũ mortale iterficiẽs ipꝫ vel p bestiã ferã: q̃ eũ iterficiet.

¶ Si cõstellatio significauerit id qḋ dixit de toxicis: ꝛ testificabit̃ sibi ven⁹: erũt toxica ea que dixit: q̃ venus sigñat res coopertas ꝛ secretas: ꝛ significationẽ similr̃ hꝫ mulierũ.

¶ Qꝫ si in virgine vel in piscibus: aut in signis humidis sibi locũ vendicauerit luneqꝫ in figura associet̃: vitam submergendo terminabit.

¶ Et si fuerit loc⁹ ipe i signo virgis vel piscis: vl̃ id qḋ signũ hũidũ ꝛ cũ luna pticipationẽ hũerit in figura: erit mors pp submersionẽ in aqua.

¶ Qñ saturn⁹ fuerit abscisor ꝛ nocens lune ꝛ fuerit in aliq̃ ex locis q̃ dixit ꝓto sigñabit q̃ mors erit pp submersionẽ in aq̃: ꝛ h̃ est q̃ multã hũiditatẽ sigñat ꝛ mortẽ grãdẽ.

¶ At si in naui fuerit tẽpestuosa fluctuatione maris vita priuabit̃. Et si in aliquo signorũ solstitialiũ vel in signis q̃drupedibus cum sole fuerit: seu in martis oppõne vice solis pmanserit: ruine casu perimetur.

¶ Et si fuerit in hoc loco q̃ dictus est nauis: erit mors pp cremẽtũ maris. ꝛ si fuerit cũ sole i aliquo duoꝝ solstitioꝝ: vl̃ fuerit i signis hñtib⁹ figuras quadrupedũ: aut fuerit i oppõne martis vice solis: erit mors pp aliq̃d qḋ cadet sup euꝫ.

¶ Qñ saturn⁹ iunctus fuerit cũ sole vel in oppõne martis: ꝛ fuerit in aliquo ex signis q̃ dixit eo exñte abscisore: erit mors per aliquid cadens super natum.

¶ Si autem in celi medio vel eius oppõne fuerit: ex alto precipitabitur ꝛ morietur.

¶ Et si fuerit in medio circuli sup terram vel de sub terra: mors erit ppter casum ab alto.

¶ Qñ saturn⁹ dãnauerit solẽ exñs abscisor ꝛ fuerit in. 10. vel 4ᵃ erit mors pp casum ab alto loco. De sunt mortes grãdes q̃s sigñat saturn⁹ qñ fuerit abscisor: ꝛ fuerit aliqḋ ex luminaribus ipeditũ ab eo: ꝛ fm̃ hoc poteris iudicare omnes mortes que accidunt per saturnum.

¶ Mars autẽ cuꝫ in quarto seu opposito solis seu lune fuerit aspectu: ꝛ in suo alaiꝫ contrario.

¶ Et mars quãdo fuerit in oppõne solis vel lune: vel in quarta eorum in diuerso haiꝫ.

¶ Cõuenit vt itelligas diuersum haiꝫ in modo quẽ dicam tibi ꝛ est q̃ sol ꝛ luna dant vitaꝫ. ꝛ qñ mars significauerit abscisionem byleg: ꝛ se aspexerint cum aliquo eorum alis byleg: erit aspectus in diuerso haiꝫ.

¶ Si in humane forme signis rotauerit: pp guerras ꝛ alterationes inter suos ꝯsanguineos ꝯtingentes seu bellando: capitis abscisione pibit: vel sibi manũ ppriaꝫ cã mulierũ iferet: aut mulieꝝ manib⁹ iterficiet̃. Illud aũt eueniet eũ ei ven⁹ iterũ testificabit̃.

¶ Et si fuerit i signis figure hoiuꝫ: erit mors illa p decollamẽtũ pp guerrã q̃ accidit iter vnã gẽtẽ ꝛ aliã: aut pp bellũ: vel q̃ se iterficiet manu sua cã mulierũ: vel q̃ eũ interficient mulieres: ꝛ hoc erit si ibi testificabitur venus.

¶ Si fuerit mars ꝯtrari⁹ soli vel lune in haiꝫ: ꝛ fuerit in signo figure hoium mouebit ille nat⁹ iter spiritũ talẽ q̃ eos faciat ꝑliari

ciat pliori iter se: ⁊ erit mors illiꝰ in bello: ipso aũt mouebitᷓ vna volũtate tali. vt faciet ꝙ se occidet manu sua: ⁊ si aspe xerit se cũ venere erit cã mortis illius rõne mulieris.

¶ Et si ei in figura mercuriꝰ associetᷓ: latronum ⁊ pyrarũ īsidiatorumue manibus dilacerabitᷓ.

¶ Et si mercuriꝰ pticipationẽ hũerit ĩ figura erit mors p manũ latronũ ĩtierãtiũ p mare vł terrã.

¶ Quñ mars fuerit abscisor: ⁊ dãnauerit aliqđ duoꝝ luminariũ ⁊ cũ eo pticipationẽ hũerit in figura mercurius erit mors p manus latronũ ⁊ maloꝝ: ⁊ si fuerit in signo aquatico erit mors sup mare: ⁊ si fuerit in sicco erit in terra.

¶ Ait si in abscisis mẽbra vel ĩperfectaꝝ fortunarum signis: seu in catbene capite cũ eiꝰ dño farseo fuerit: capitis siue mẽbroꝝ abscisione migrabit.

¶ Et si fuerit mars in signis ptitis q̃ nõ sũt figurarũ cõpletaꝝ aut cũ capite algol: erit mors per incisionem capitis vel membrorum.

¶ Quñ fuerit mars abscisor ⁊ dãnauerit aliqđ ex lũinaribꝰ vel fuerit in aliq̃ ex locis q̃ dixit Ptol. sigñabit qđ dixit.

¶ Et si ĩ scorpiõe vel tauro fuerit: cõbustiõe aut pforatiõe mẽbroꝝ: vel ĩcisione: vel spasmo: vite termios trãsibit. Ait si in celi medio vel in eiꝰ opposito pmãserit: in cruce suspẽdetᷓ. Maxie aũt si cũ ficare ⁊ andromade fuerit. Et si in signo occidẽtali vel in ascendẽte locũ habuerit: viuꝰ igne cremabitᷓ. Et si in signis quadrupedibꝰ extiterit cadendo conteretur.

¶ Et si in scorpiõe fuerit vel in tauro mars: erit mors ex cõbustiõe ignis vel ãputatiõe mẽbroꝝ aut pforatiõe eoꝝ: fine calãdrio forte. Et si fuerit in medio celi suspẽdetᷓ: ⁊ maxie si fuerit cũ cayfẽ: vł cũ endromada. Et si ĩ signo fuerit occidẽtis: vł oppõne ascẽdẽtis cõburetᷓ viuꝰ: ⁊ talr mouetᷓ: ⁊ si fuerit ĩ signis q̃drupedũ erit mors ꝓpter casuꝫ: vel pp fractionẽ seu castrationẽ.

¶ Hanc maneriem mortis significat mars qñ fuerit in aliqua harũ figurarũ sup vno circulo ⁊ damnauerit aliquod ex luminaribus existens abscisor.

¶ Si vero iuppiter ei testificetᷓ ⁊ ĩfortunatus existat: ira năis vel regis mortis subibit iudiciũ manifestum.

¶ Et si testificabitᷓ ei iuppiter existẽs infortunatus erit mors ꝓpter iustitiã exẽplatã ⁊ diuulgatam multi ⁊ pp iram regũ ⁊ principum.

¶ Semp qñ fortune testificabuntᷓ signat ꝙ natꝰ erit cum aliq̃ iustitia ⁊ rectitudine: ⁊ si fuerit mars abscisor dãnaueritaliqđ ex luminaribꝰ in natitate ⁊ testificabitᷓ ei iuppiter infortunatꝰ existẽs significabit id qđ dixit Pto. Nã manifestũ est ꝙ. z. infortune significant ꝙ tales mortes grandes. Si eedẽ fuerint abscisores ⁊ dãmnauerint aliqđ luminariũ: tñ si abscisores fuerint ⁊ nõ damnauerint aliquod ex luminaribus mors cum tanta pena nono erit.

¶ Et si vtreq̃ infortune iũgantᷓ: vel altera alteri opponatᷓ: queãdmodũ pdiximus: vt mortis. s. sit occasio malã vitalis spũs priuationẽ peiorabũt. Dominꝰ aũt q̃litatis mortis est dñs ĩterficientis loci.

¶ Et si due ĩfortune ꝯiũgẽtᷓ vł vna alteri opponitur in vna manerierũ: q̃s diximꝰ dantiũ mortẽ: in dãdo malã mortẽ pcipue adiuuabũt. dñs aũt manerici mortis: est dñs illiꝰ loci ĩterficiẽtis.

¶ Quñ due ĩfortune ꝯiungentᷓ in abscisione significant malã mortẽ: ⁊ mors mala est in qua nõ hñt phici qđ videre: ⁊ iam ostendimus hoc in eo quod pertransiuit. Gubernator aũt mortis est dñs gradus interficientis.

¶ Interficiẽtia qdem accñtia in quãtitate vel q̃litate multiplicabuntᷓ cũ vtreq̃ ĩfortune in locis ĩterficientibꝰ auctoritateꝫ hũerint. Cũq̃ stellaꝝ q̃litates huiꝰ fuerint sepultura carebit ⁊ regimine. Gressibilia: rapacia: volatilia: pdatoria cũ in signis hoꝝ aĩaliũ formarũ susceptiuis ĩfortune fuerint nec locis ĩterficientibus fortunaꝝ aliq̃ testificetᷓ: ⁊ eis in hemisperio ĩferiori cõmorãtibus: ipsius cadauere pascentᷓ.

¶ Et accñtia qbꝰ mors ꝓuenit erũt duplicata ĩ q̃litate vel quãtitate: qñ due ĩfortune dignitatẽ habuerint in locis ĩterficiẽtibꝰ: ⁊ ille ĩ cuiꝰ natiuitate starꝰ planetaꝝ fuerit isto mõ nõ cooperietᷓ: nec sepelietᷓ: sꝫ cõmedẽt eũ lupi canes vel aues male. Si ĩfortune due fuerit in locis taliũ figurarũ: q̃les diximus: nec testificabitᷓ fortuna aliq̃ locis ĩterficiẽtibus: existẽtibꝰ sub terra fortunis.

¶ Duplicamẽtũ qđ dixit manifestũ ẽ ĩ arithmetica: ꝙ res tãta sit dupla quãta vnũ ad duo: vel tris ad sex: ⁊ q̃litas ⁊ q̃titas est res mõstrata. Nã q̃litas vult dicere accñã qbꝰ mors euenit. ⁊ q̃titas. vult dĩe penaꝝ quãtitateꝫ: ita ꝙ si vna ĩfortunaꝝ fuerit abscindẽs hyleg in aliq̃ gra. ⁊ fuerit ipa gubernatrix ipiꝰ gradus: sigñabit id qđ dixit Pto. Qđ aũt dixit ⁊ nõ testificabitᷓ aliq̃ fortuna loci ĩterficiẽtibꝰ existẽtibꝰ sub terra fortunis. vult dĩe qñ fortune testificabuntᷓ ĩfortune absciñdẽti: q̃ sigñant natũ nõ sepeliri. erit hoc qñ fortune fuerint sup terrã: tñ si testificabuntᷓ existendo sub terra significabunt ꝙ sepelietur ⁊ cooperietur.

¶ Cumq̃ planete locoꝝ ĩterficientiũ dñatores in locis declinãtibꝰ extiterint: maxie aũt cũ luna pdictis in locis: ⁊ in q̃rto seu in istoꝝ locoꝝ opposito mãserit: inter alienigenas iuri mortis obediet.

¶ Et erit mors ĩ terra aliena qñ acciderit ꝙ planete dominãtes sup loca ĩterficiẽtia sint ĩ locis inclinatis: ⁊ maxime luna in illis locis que diximus vel in q̃rto locoꝝ suoꝝ vel oppõne eorum.

¶ Quñ fuerit dñs mortis vel abscisor q̃liscunq̃ sit eoꝝ vel ambo ĩ locis itinerũ: sigñabit ꝙ mors erit ĩ terra aliena: ⁊ affirmabit rẽ istã: ⁊ si luna fuerit ĩ locis itinerũ vł aspiciat se cũ eis de 4.ᵒ vel oppõne. nã expedic vt multotiẽs ad caplm istđ redeas: ⁊ ĩspicias donec bene ĩtellexeris in oĩbus suis rõnibꝰ diligẽter: ⁊ ꝙ possis cõmiscere sigñatores: si cõmiscentᷓ ꝯstellatiões: vna. s. cũ alia: ⁊ ita ꝯuenit vt facias in caplo q̃lꝫ hoꝝ huiꝰ libri: nã qñ hꝫ feceris scies bonã partẽ huiꝰ artis. tñ si cũ hoc scies aliqđ de naturis ⁊ physica: ⁊ sciueris bene equare planetas ⁊ sciueris aliqđ de suis stationibus q̃drinialibꝰ ẽm ꝙ demrãtũ est in almagesto: nullus te vincere poterit ĩ hac arte: nec ĩdigebis libᵒ aliq̃ nisi isto.

¶ Hic finitur secũdus tractatus glose quarti tractatus libri: ⁊ est vndecimus tractatus glose.

¶ Incipit tractatꝰ. 12. glose Haly sup liᵒ q̃dripartiti Pto.

¶ In diuisione tẽpoꝝ in vita nati. Cap. 9ᵐ.

Dixit Haly.

Miror multũ de illis q aũt nõ fuerũt mẽtẽ appõnẽ in hꝫ liᵒ tot astronomis existẽtibꝰ tãtã volũtatẽ hñtibꝰ in hac arte: ⁊ ꝙ eũ nõ glosauerũt: nec fecerũt ĩtelligi iacẽte in eo sic magna prescienãrũ q̃ multũ necĩa ⁊ pstabilis est in vita

bois ⁊ oibus factis suis. Nā per hoc sciri pōt res oēs q̄ eē debēt anteq̄ȝ sint: sic ꝙ ꝓbabit̄ ꝙ res crescāt i bono si bonū fuerit: ⁊ si malū minuet̄ de malo. Naȝ talis res q̄lis in ista iuuat multū in bono ⁊ ꝓ eo bois voluntas qescit ⁊ nō laborabit de eo qđ hīe nō pōt. ⁊ q̄uis volūtatē nō habeat res scire futuras: nec se in h̄ dlectauerit magnū est sibi bonū ⁊ qes q ⁊ nō habebit ꝓ quo penare ð reb⁹ q̄s nouit cuȝ habiturū: nec laborabit ꝓ his q̄ scit hīe debere. Et postq̄ȝ magn⁹ est ꝑfect⁹ in scia in lib⁹ h̄ latētē: magnā hēm⁹ rōnē vt addiscam⁹ ⁊ sciam⁹ ⁊ vt mltū nos delectet ītelligere id qđ latet in eo: q꞉ qñ eū ītelligem⁹ ⁊ inuentem⁹ certū p experientiā: ⁊ rectificatiōe certa cōfidem⁹ magis in his q̄ significāt q̄ futura sūt: ⁊ res gnales sciem⁹ q̄ accidēt pplis cōiter: ⁊ ꝙ p se accidit vnicuiq̄ȝ de reb⁹ ꝑticularib⁹. Ille vō q hūc librū cōposuit cooperuit vba q̄ dixit in q̄druualibus sicut facere ꝯsueuerūt sapiētes antiq: ⁊ h̄ vt nō reuelentur nec detegant̄ scie nobiles illis q sūt viliū aiaꝝ ⁊ moꝝ maloꝝ. sic dixit Hippocrates: q̄to magis corpa nō limpida gubernaueris: tāto plus augebis in malo suo. Et dixit Plato. q̄to magis docueris aias malas sciaȝ ac sapiaȝ: tāto pl's in suū malū augebis. Et antiq sapiētes q fuerūt añ Ari. dicebāt vba sciaꝝ añ p metaphorā vt ea cooplrēt sicut fecit Plato. Et postq̄ȝ vidit Arif. ꝙ vba ipa diuersis ītellectib⁹ ītelligi poterāt: placuit ei glosare ⁊ nō copulare scias coop̄te in mō ꝙ eas ītelligere nō possent illi de malis aialib⁹: ⁊ ꝙ illi q eēnt de bonis ītelligerēt eas ꝓ certo: qñ ispexisent: ⁊ postq̄ȝ venit Ptol. post oēs pħos istos cepit viā Arist. ⁊ cōpilauit hāc artē multū coopte: ⁊ nos ꝑuim⁹ res mltas ex illis q̄ cooꝑuit ⁊ mōstrauim⁹ eas illi q ē pħs median⁹ ⁊ nō sum⁹ locuti in eo qđ glosauim⁹ sic talis: vt illi q se iactāt ꝙ sciūt hāc artē ⁊ sūt mltū lōginq ab ea. q꞉ sūt malaꝝ aiaꝝ ⁊ ītelſs mali: tñ locuti sum⁹ sicut illi q hñt magnā volūtatē ⁊ studiū in lucrādo mores ⁊ vtutes bonas q̄ q̄tidie magis crescūt. ¶ Et placet mihi dicere in h̄ loco vba q̄ dixit Hal. in .5. tractatu sui libri de pulsu: ⁊ dixit ꝙ p multuȝ magnū studiū sensit i pulsu res mltas q̄s añ nō senserat: ⁊ dixit q̄ō: ⁊ h̄ sūt vba sua. Dixit Hal. hāc manerié soli sciui in mltis ānis cū aliq̄ re ei⁹ ꝙ eā seq̄r̄ i sciēdo forte pulsuȝ tñ rē aliā ex his q̄ ptinēt ad pulsū nesciebā bñ: ⁊ bñ sic dui ānis multis laborādo ⁊ cogitādo cuȝ magnis dubitatiōib⁹ i coopis exꝑt⁹ sui: nō ꝙ dimitterē meū studiū nec meā īq̄sitionē: tñ q̄to plus ꝓcedebā tāto magis augebat̄ volūtas in pgrēdo ⁊ studēdo: ⁊ visuȝ fuit mihi ꝙ sentirē i cognitiōe pulsus: ⁊ postq̄ȝ studui ⁊ laboraui: magis ītellexi me sentire i cognitiōe pulsus nō scīa debili ſȝ bñ certa: ita vt scirē extēsionē ad id qđ pt attingi. postq̄ȝ ītellexi cognitionē: ⁊ q̄cito cogſcebā res ptinētes ad pulsū oēs nō possū tibi narrare: ⁊ feci me sic hoīea i lubrico cōmorātē: ⁊ sibi lux mag⁹ occurrit ad horā: tenēs vō dcm̄ meū: ⁊ credēs ꝙ sit veꝝ ⁊ nō sit vacuū magnū seq̄r̄ īde ꝑfectū: q꞉ stati cū icipiet res petē nō diffidat qn eas attigat ꝓ certo nō dimittat studere: vt aliqd sciat sꝫ velit lōgo tpe: q꞉ hoi studēti ⁊ laborāti multū in re aliq̄: crescit i eo talis vt⁹ ⁊ nō ītelligit qñ: ⁊ sp crescet ⁊ meliorabit̄: ⁊ nesciet qñ īcepit. ita ꝙ nppebit ipa vt⁹ ad horā ⁊ dabit cito fructū q quātū laborauit leuiter restaurabit. Et si volueris dicere q̄ō dicūt gētes ꝙ capitale ⁊ lucrū reuertet̄ i vnū. Dixit Haly. Hal. docuit nos p h̄ dcm̄ id qđ ꝯuenit laborātib⁹ ꝓ vtutib⁹ bonis q̄ō se hñt gerere i oib⁹ reb⁹ q̄a volūt attīgere: q꞉ magnuȝ studiū dat fructū talē i reb⁹ boniꝫ q restaurabit q̄tū laboris hō hñt ⁊ luc⁹ mag⁹: ⁊ magis q꞉ studiū auget in hoīe vtutē talē: q̄ pt attīgere res q̄s petit: ⁊ qñ vtus venit nescit hō donec iuenit se cū ea: ⁊ pp h̄ ego volo magis castigamētū istō vt ipm meis amicis tribuat res bonas petētibus ⁊ vtutes: ⁊ volēn dare ⁊ petere hāc artē ⁊ sciaȝ: ꝯuenit vt inspiciat id qđ dixit Hal. in h̄ loco ⁊ ꝙ studeat in eo fortiter nec eū tedeat: nec diffidat: q꞉ bñ scire poterit arteȝ istā demō ꝙ bñ ꝯfidat i q̄to iudicabit de reb⁹ futuris fiducia tali ꝙ dubiū nō hēbit: ⁊ si aliqs dubitauerit dicēs ꝙ in studio nō est ꝑfectus. postq̄ȝ sigñauerit i natitate hois qd futurū ē ⁊ ðesse nō pt nec idē euadere. Et ego rūdeo dicens ꝙ si ītellexisses id qđ pħi demōstrauerūt: ⁊ qđ dicit Pto. in ꝓlogo hui⁹ libri ⁊ ꝙ i h̄ cap. sīr demrāt: de te liberati essem⁹: ⁊ iaȝ demrauim⁹ tibi i eo qđ trāsiuit ꝙ ibi sūt opa talia pltaꝝ incisoꝝ: ⁊ decē nō pñt: ⁊ he sūt ꝑuentētes pp vtutē grādē mltū ⁊ potētē: ⁊ ex his q̄ nutant̄ sūt: ⁊ he sūt que ꝓueniūt ꝓpter virtutē debilem: ita ꝙ qñ inuenerimus in natitate alicui⁹ vtutē aliq̄ȝ sigñantē ꝙ erit sapiēs ⁊ aliā sigñantē ꝙ erit delitiosus ⁊ aliā ꝙ erit sensual⁹. dico ad hec ꝙ studiū longū ⁊ ꝯtinuū augebit in vtute sigñante sapiaȝ ⁊ sensuȝ: ⁊ virtus delectatiōis reducet̄ ad hec bona ita ꝙ magnā delectatiōnē de illis assumet. dcm̄ āt tuū ſm ꝙ dicis eē posset si hō fortunat⁹ eēt ad laborandū de re aliq: ⁊ postq̄ȝ hois nā est de laborādo ⁊ studēdo: ꝯuenit vt studeat ⁊ laboret in his que vult attingere. Hal. aūt multū bene exposuit hāc rōnē in vno dcō qđ dixit post illud ꝓmū. Dixit Hal. ⁊ illi qui venient post me ꝓ quāto ꝑuenient studio ⁊ ꝑseueratiōe in ea ad sciēdū factū pulsus manerié qua pñt scire tēpore longo precia hñt miu⁹ q̄ȝ tps in q̄ ego ꝑea laboraui: ⁊ laborabūt ibi minus q̄ȝ ego laborauerim: qñ viā docueo qua ibūt recte ad sciēdū qđ volūt leui⁹. Est tñ vna cōditio ibi necīa ⁊ est vnū ð cupiditate lucrādi diuitiao ⁊ vanā gloriā retinere: q꞉ hec sūt duo q̄ diligit hō mltū: ⁊ dixit ita postea ꝙ hoc de quo loquor in isto li⁰ nō sufficit hoib⁹ volētib⁹ hoc addiscere deponēdo ad eos ad hoc audiē⁹ ⁊ vtēdū: ſȝ expedit vt acuti sit multū ⁊ magne ꝑseueratiōis in eo ⁊ tales q̄les isti sūt pauci: tñ ego faciā sicut dixit Anbraclides: q꞉ cōmēdo magis vnū q̄ȝ decē mil. ⁊ magis desidero cū illo viro q̄ȝ cū ipis decē mil. q̄ tātū nō valēt q̄tū ille vnus. Naȝ veritas cū magno populo iudicari nō pōt: tñ pōt cum aliqb⁹ ītelligētib⁹ iudicari ⁊ sensuȝ hñtibus: ⁊ ego nō loquor nisi cū vno: sit q velit q diligat veritateȝ: sit h̄ in meo tpe: vel veniat post me. Dixit Haly. Si tu q legis hūc nr̄m librū volueris eē talis vt dixit Hal. physicus: studiator: amator: ⁊ ꝑseuerator veritati: applicares ad sciēdū futura oīa qñ ea scire voles. per totū id qđ tibi glosauimus ⁊ mōstrauim⁹ de vbis Ptol. ⁊ hoc est multū magnū lucrū ⁊ īde potes habere fructū valde bonū: tñ si dilexeris ⁊ tue diuitie debēt esse per agriculturā ⁊ mercimonia fructus ille nō erit pro illis qui venient post te: tñ si dilexeris sapientiā ⁊ bonitatē ⁊ eā petere volueris: ꝑuenire potes ad grandē rem si intellexisti Hal. castigamentū qđ diximus in hoc statu: ⁊ similiter ſm ꝙ testificamus. Nam lȝ Hal. pħicus castigauerit nihilominus aliīs oībus dedit exēplū q̄ō se hēant gerere si aliq̄ȝ rē nobilē scire voluerint. Naȝ accidit hoī eā accipe cū magno studio ⁊ ꝑseuerantia non studere vna vice sola sed multis: ⁊ cuȝ hoc ad id quod volueris applicabis. verumtamen conuenit vt res quam petiet sit possibilis tantummodo. Et nos ostēdimus in glosa ꝓmi tractatus ea que pōt hō attingere p hanc sciam: ⁊ sīr ostēdimus in glosa secūdi tertij ⁊ quarti tractatus ⁊ nō remāsit nobis ad loquēdū de alio nisi in partibus tpis vite que crescūt ⁊ minuūt in reb⁹ quas dāt corpa celestia in natiuitatib⁹: ⁊ de hinc in antea volumus hoc glosare.

¶ In diuisione tēpoꝝ in vita nati. Cap. 10^m.

Dixit Haly.

Uita diuidit̄ in ptes: ⁊ qlibȝ pltaꝝ gubernat ptē suam: vel pricipat̄ cū eo ali⁹ plta in gubernando.

Postq̄ȝ in vnaquaq̄ȝ spērū istarū ꝓnosticandi modū vsq̄ȝ ad notitie ipsarū vtium rerum ꝑfectionē gñalr̄ ꝓut ostensum est explicauimus: ipso

mus: ipso eodē calle: ea que in natiuitatū partitione p tpa in ipsis obseruanda: ⁊ in rebus pticularibus pfatis modis sūt attēdēda: nos supaddē nālr ꝯuenit.

¶ Postq̄ viā dedimꝰ in pquirēdo gnālr qualꝫ baꝝ manerierū: ita q̄ pueniemꝰ ad sciēduꝫ oēs res suas nālr fm q̄ dixīmꝰ in eo q̄ trāsiuit: conuenit adbuc nobis vt adiungamꝰ cū illo in bac eadē manerie res oēs ptinētes ad iudiciū ptitionū natiuitatū p tēpora vite fm naturā ⁊ fꝫ vias quas dedimus in rebus pticularibus.

Uult dic̄e q̄ iā docuit fm artē phice res oēs qbꝰ ars ista cōponit̄ demr̄atiōe gnāli q̄ dat regulas ⁊ radices totiꝰ artis huiꝰ. Et q̄ dic̄ ita q̄ applicumꝰ ad sciēdū oēs res suas vles: vult dic̄e applicuimꝰ ad illas regulas ⁊ radices q̄s dixit ad cōplemētū oiuꝫ ptiuꝫ: qbus cōponit̄ hec ars tota vlr. ⁊ id qđ dicit: ꝯuenit vt q̄ adiūgamꝰ cū illo in hac eadē manerie: vult dīc fm vias phie: ⁊ q̄ remansit ad dōm est id qđ corpa celestia in ptitione vite. Et id qđ dīc fm nām: dicit fm sciam nāꝫ q̄ ꝯuenit phie: ⁊ vie quas dixit in rebꝰ pticularibꝰ sunt regule: ⁊ radices q̄s dedit in natiuitatibꝰ.

¶ Queādmodū igit̄ iudicia ⁊ existimationes reꝝ pticulariū que in enarratione natiuitatuꝫ a pfatis locis assumpta sunt: pmittunt̄: ⁊ si maior eoꝝ ps sint iudicia ⁊ existimatiōes q̄ ab ipsis eisdē regionibus assumunt̄. s. q̄ a regionibꝰ sumunt̄: ⁊ ipsa sūt iudicia in qbus pticularia q̄ in natiuitatibus obseruant̄: generaliter cōtinent̄: vt sūt forme ⁊ figure corpoꝝ ac qualitatū: aiaꝝ pprietates: necnō differētie moꝝ ⁊ leguꝫ. Conuenit ēt bis qui nāliter hoc obseruauerit vt pme occasioni q̄ ceteris ꝯueniētior est: ne vnq̄ in natiuitatibus similitudine decipiant̄: sꝫ adhereant. Veluti si natum in ethiopia albedine ⁊ capilloꝝ planitie decoratū: vel hoꝝ aiaꝝ qualitates magis domesticas seu ad rōnes pcliuiores siue reꝝ inuestigatores eos ēē dixerint. Aut si terre alemā icolas syluestres aīas: mitigatos ⁊ a rōne dissentaneos affirmauerit: vel in his iterū pp̄ter mores ⁊ leges vnicuiq̄ gētiū pprias decipient̄. Queādmodū si in mr̄imonijs italos suas germanas i vxores ducere decreuerint supaddēdū cienf eis esset in iudicio si nati fuerint in egypto: vel in egyptiacis suas matres nubere sine huiꝰ additamēto pgnauerint si nati fuerint in psia. Tales aūtē q̄litates in suis iudicijs ⁊ existimationibꝰ prius gnāliter obseruare: deinde pticulares quātitates per quas iudicabūt: his superaddere cōuenit: vt augmēta ⁊ diminutiones in his ꝯtingētes: ex hoc deprehendant.

¶ Et sicut trāsiuerūt iudicia reꝝ pticulariū que sūt accepta a locis q̄ diximꝰ in iudicijs natiuitatū: versitū maiꝰ iudiciū est id qđ acceptuꝫ est p regiōes ⁊ terras hitatas qn̄ in h iudicio itrāt mō gnāli res oēs pticulares ptinētes ad natiuitates sicut forme corpoꝝ ⁊ fractiōes sue: statꝰ aiaꝝ: diuersitates moꝝ legū ⁊ ꝯsuetudinū: ⁊ ꝯuenit aliud qđ studeat in rebꝰ istis sꝫ determiare in rōne pria q̄ hꝫ ius maiꝰ determinare de se q̄ de oibꝰ alijs p eo q̄ nullus erret in reuolutis natitatuꝫ. V. g. dicemꝰ q̄ qdā natꝰ fuit in terra ethiopie: ⁊ erit albi coloris ⁊ leniū capilloꝝ: ⁊ alius natus i terris germanie ⁊ gallice: ⁊ erit baꝫꝰ ⁊ crispꝰ: ⁊ isti sūt de moribus māsuetis ⁊ diligūt documētū ⁊ sciaꝫ reꝝ: illi vo qui sūt in terris de ales sūt syluestres p voluntatibꝰ ⁊ aialibꝰ ⁊ male doctrinati. Nā posset errari in talibꝰ rebꝰ pp̄ etates vel cōsuetudines ⁊ leges ptinētes ad gētē aliq̄ ita q̄ in cōiugijs iudicabit: ⁊ dicet hic hō de italia copulabit̄ sorori sue: ⁊ debeat dicere cū hoc erit si natꝰ iste fuerit de terra egypti vel dicet p hoīe de egypto q̄ copulabit̄ matri sue: tn̄ si natus iste erit de persia. Et generaliter dico q̄ primo debemus accipere res vniuersales inquantū voluerimꝰ iudicare ⁊ postea adiūgemus pticularia cū eisdem: ⁊ per hoc intelligemus omnem rem quō augebitur ⁊ minuetur.

¶ Quicqd mōstrauimꝰ in h dicto: mōstrauimꝰ ⁊ nos totū i glosis pteritis. nā docuit nos in hoc loco ea q̄ faciūt eos ī hac arte errare: ⁊ volūt iudicare natitates. narrauit eni singulariter res istas: vt qn̄ eas sciuerimꝰ: custodire sciemus nos ab illis ⁊ liberabimur ab errore qn̄ res pticulares voluerimꝰ iudicare ad natiuitatē qualꝫ ptinētes: q̄r iā ośsuꝫ est p predicta pterita q̄ ea que veniūt a corporibꝰ celestibus diuidunt̄ in tres ptes. pͣ eaꝝ est. vt sit iudiciū incisuꝫ: ⁊ est idē q̄ ꝯuenit a vi magna mltū ⁊ potēti q̄ alia oia vincit. zͣ q̄ hāc seqt̄ sūt ea q̄ veniūt a vi debiliori pͣ. Tertia q̄ seqt̄ hāc est ea q̄ veniūt a vi debiliori scōa: ⁊ hec est illa q̄ pōt cābiri ⁊ mutari pp̄ leges: mores ⁊ ꝯsuetudies ⁊ silia: ⁊ pp̄ hoc ꝯuenit volētī aspicere in hac arte: vt ponat itentionē suā in. 4. iudicijs ptinētibꝰ ad q̄lꝫ haꝝ vtutū: ⁊ aspiciat vnā significationē cū alia: ⁊ iudicabit fm vincētē. ⁊ h facere pt si sciuerit ea q̄ faciūt errare: ⁊ sūt hec in sex maneriebus. pͦ est forma corpoꝝ. zͦ figura corpoꝝ. 3ͦ statꝰ aie. 4ͦ mores. 5ͦ leges ⁊ ꝯsuetudies. 6ͦ mā vn̄ venit. de pͣ nanq̄ manerie zͣ ⁊ 3ͣ iā demr̄auit in zͦ tractatu: q̄ pᷓte signa ⁊ oēs alie figure celi dāt vnicuiq̄ gēti cuiusꝫ climatis suaꝫ pprietatē: ⁊ pp̄ hoc ꝯuenit ispicieti in hac arte q̄ qn̄ inueniet q̄ corpa celestia significēt alicui nato aliq̄ fortunam ppriā: vt aspiciat fortunā illā: cū alia gnālr ptinēte ad illā gētē illiꝰ climatis ⁊ alteriꝰ climatis in q̄ natꝰ fuit: ⁊ ideꝫ oꝫ facere in zͣ manerie ⁊ 3ͣ. Nā manifestū est q̄ figure gētiū cuiusꝫ climatis hn̄t quādā silitudinē gnālez vne cū alijs: ⁊ mores silr aiaꝝ. nā iudicare nō debes idē nato i ethiopia q̄ erit albꝰ: tn̄ dices q̄ erit minoris nigredinis illis de terra sua: nec iudices alicui ethiopiano: nec alicui scoto q̄ erit phs: nisi transferr se ad aliō clima. i. glo. corpoꝝ celestium mutant̄ vtutes per 4ᵐ ⁊ 5ᵐ q̄ sūt mores: leges ⁊ ꝯsuetudines: q̄r fortiora vincūt minora: ⁊ vtutes fortiores pme vincūt secūdas vtutes debiliores. Corpora vo celestia cābiūt ⁊ mutāt quartā manerie ⁊ qntā de re vna in aliā: sicut eoꝝ q in ripa maris nascunt̄ vel in terra agriculture. naꝫ moꝝ ille ponet eos: vt sint marinarij ⁊ laboratores terre. Silr natū iter sapiētes adducet moꝝ ille vt habeat aliq̄ ex maneriebꝰ sapiētū. Et q natus fuerit ⁊ nutritꝰ iter latrones reducet̄ ipso more vt aliq̄ faciat ex opibꝰ eorundē. Silr leges ⁊ ꝯsuetudines cābiūt ⁊ mutāt. V. g. iudeis data est lex q̄ copulet̄ cui sibi placeat de suis ppinquabꝰ: ⁊ si significauerit pᷓte q̄ copulabit̄ sorori sue: iudicabimꝰ p certo q̄ copulabit̄ ei. Tn̄ si ei cui data est lex q̄ ppinquabꝰ copulet̄: preterq̄ psonis exceptuatis ⁊ significauerint pᷓte q̄ ppinque copulabit̄: iudicabis q̄ ppinque copulabit̄ nō phibite in lege sua. Silr hn̄s legem: non nisi vni mulieri copulāt nō

pōt copulari nisi vni. Silr q legē nō hʒ cōiugiū nō faciendi. Sexta maneries ex his q̄ errari faciūt ex mā vñ pue nit nat⁹: ita ꝙ bonū ⁊ ꝓsperitas patrū attingit filios ⁊ illa filioꝝ patres: ⁊ fm h̄ ispicies in oib⁹ aliis. ꝑtol. aūt dedit nobis regulas gñalē in his que faciūt errari. Et id qđ dixit conuenit vt ispiciamus p̄mo status generales qñ voluerimus iudicare: ⁊ postea iungemus cū eis alios pticulares: vt sciamus augmentū ⁊ diminutionē q̄ ibi accidet. vult dicere ꝙ p̄mo debemus accipere significationē gnalē significantē q̄libet eoꝝ rerū. 6. ⁊ qñ eaʒ scierim⁹ adiungem⁹ eū ea significationē pticularē: ⁊ sciem⁹ p h̄āt cōiunctionez res ptinentes ad statū ipm in q̄libet statu. Rō nāqʒ illaꝝ sex manerieꝝ est q2 grandis ⁊ potēs virtus significauerit q̄libet earꝝ: ita ꝙ in formis cuiuslibet climatis ⁊ eoꝝ fexiones signis maneries ⁊ mores res manifesta est. leges ⁊ eū mā: vnde venit significare fuerint per ignes magnos ⁊ fortes eclipses: ⁊ silr p ɔiunctiones grādes: ⁊ manifestū est ꝙ v̄tus maior minorē supat. v. g. qñ videbimus aliquem cūtē bellatū ispiciem⁹ si hʒ in natiuitate sua absciſorē alicui ex hylegꝫ: ⁊ si habuerit videbim⁹ ꝙ mori poterit in ipso bello: ⁊ si nullā habuerit absciſionē hylegꝫ hora belli inspiciem⁹ si testificabunt fortune ⁊ iudicabim⁹ ꝙ euadet: ⁊ si testificabunt ifortune iudicabim⁹ ꝙ morieť i bello: ⁊ inspiciem⁹ si vicerit: ⁊ si ōbiles fuerint iudicabim⁹ ꝙ erit pcussus ⁊ vulnerat⁹: h̄ āt ē maneries q̄ iudicare debem⁹ i pticularib⁹ ad vnūquēqʒ ptinētib⁹ adiūgēdo eū gñalib⁹ ea p.

Silr etiā in diuisione tēpoꝝ ⁊ horaꝝ nati: vt tēporales annoꝝ vite coniūgꝫ cū vnoquoqꝫ futuroꝝ subsequentiū silitudine ꝓmittanť: ⁊ vt eoꝝ qualitatea inspiciant: ita ꝙ nullaten⁹ in gñalibus accidētib⁹ q̄ natiuitati obseruauerint decipianť; necessario conuenit: vt puerū operari ac vxorē ducere vel id agere quod a nullo nisi maioris sit etatis agi poterit: ⁊ vt decrepite virum etatis prolem gignere: actusqꝫ soli iuuētuti possibilea efficere diiudicēt: imo gñaliter eis ɔuenit: ⁊ ea que p tēporuʒ obseruationes deprehēderint: ex annia ipsis ɔuenientib⁹ his que eia assimilanť: ⁊ que in ipsia accidere possunt superaddere.

Couenit ēt oī mō vt faciam⁹ id idē in ptitione tēpoꝝ vita nati: ⁊ debem⁹ ponere post diuersitatē etatū tēpaliū: ⁊ ēt ɔuenit cuilibet accñtiū q̄ ɔtigit: ⁊ ispiciam⁹ i eis de mō ꝙ nō errem⁹ vlla hora in accidentib⁹ gñalib⁹ ⁊ simplicib⁹ q̄ aspicimus in natiuitatib⁹: ita ꝙ qñ dicem⁹ ꝙ ifans puus faciet opa magna vel copulabiť: aut faciet aliq̄ ex opib⁹ q̄ nō pt facere nisi magn⁹: aut ꝙ senex habebit filiuʒ annihilatus: vel aliq̄ faciet ex ea que nō pōt facere nisi puer: tñ cōuenit vt huic toti adiungamus ea q̄ intelligemus de iudicijs tēpoꝝ cū his q̄ sibi cōueniunt: ⁊ possunt accidere in illis etatibus res sibi conuenientes.

ꝑto. dedit nobis in hoc dicto res facientes errare in iudicio coꝝ que accidūt in ptib⁹ vite hoīs. ⁊ regula quā nos docuit est. vt aspiciamus ea que significant stelle in quolibet tēpore vite: ⁊ ꝙ aptemus cū reb⁹ duabus: vna cū gñalib⁹ q̄ significauerint virtutes grādes. Alia est status ptinentes ad natum in oibus suis etatib⁹: ⁊ fm ꝙ significauerit natiuitas sua. vbi gr̄a. qñ inueniemus ꝙ stelle significēt alicui ꝙ copulabiť isto anno. vel ibit itinera ⁊ filia ispiciemus: st h̄ ɔcordauerit cū significatiōe radicis natiuitatis ⁊ etatis sue ⁊ iudicabimus fm vim maiorem. Qđ aūt dixit in hoc ꝑto. est si bene inspexeris manifestum.

Eo ꝙ eadē via idemqꝫ modus necnō idem ⁊ vnus ordo cunctis tēporalib⁹ differētijs habeť: nām vlem oēs homines cōtinentē complectens: ⁊ cum. vij. planetaꝝ ordine similitudinē obtinens.

Nā hec est via ⁊ regula vna oībus diuersitatibus tēporalibus: ⁊ vnus idē cursus qui seqniť nām vlem que cōprehendit oēs hoīes assimilātes ordini. vij. planetarum.

Uult dicere ꝙ vita nālis hominis est que diuidiť in septē ptes ordinatas fm ordinem septem planetarum.

Hec āt via siue ordo a primis annis ⁊ a sphera nobis affinori. s. lunari sumit exordium: ⁊ in extremis ānis ad vltimā planetaꝝ spheram que saturni diciť explicatur. Sciendū est etiam singulis ānis res accidere: cū illius planete natura qui in ilius ānī directo fuerit: similitudinē sortiētea. Hui⁹ aūt obseruatio rei necessaria est ad generalis hoꝝ vniuscuiusqꝫ temporū qualitatis cōprehensionē. Quoꝝ differētie pticulares ex eis iherentibus ꝓprietatib⁹ cognoscentur.

Cursus iste icipit a pria etate ⁊ pria sphera q̄ magis ē circa nos: ⁊ hec ē sphera lune: ⁊ applicat vsqꝫ ad postremā etatē ⁊ postremā spherā pltaꝝ q̄ dcā ē sphera saturni: ⁊ accidit ꝓ certo i q̄libet arte id qđ ɔuenit nature ipsi⁹ plte assimilātis eidē etati: ⁊ si est res quā nos ispicere cōuenit vt sciam⁹ statū cuiuslʒ tpis vlr: tñ diuersitates pticulares pñt sciri a reb⁹ ꝓprijs q̄ sūt iuēte.

Uult dicere ꝙ q̄libet septē etatū cōcordat cū nā plte gubernātis etatez ipsam gñalr: ⁊ ꝙ in statu cuiuslibet etatis accidūt in ea diuersitates pticulares: fm ꝙ sign̄at ex planetis gubernātibus glʒ ānos: dies: mēses: ⁊ horas q̄ sūt in illa etate: ⁊ postq̄ ita est: cōuenit vt p̄mo doceam⁹ factum cuiuslibʒ septē etatū: ⁊ postea docebim⁹ regulas qb⁹ scire poterim⁹ diuersitates pticlares. Et est manifestū ꝙ phici diuidūt vitam hoīs in q̄tuor ptes: ⁊ posuerūt p̄mā ptē pueritiā totā: ⁊ h̄ diuidiť ad tps ifantiū ⁊ ad alios: ⁊ posuerūt 2[m] tēpus iuuentutē totā: ⁊ posuerūt 3[m] senectutē totā: ⁊ posuerūt 4[m] seniū totū. Et qñ hō bñ inspexerit in ptitiōe vite ptitiť nālr in septem ptes: sicut astrologi diuiserūt: tñ diuisio phicoꝝ ɔcordat cū regula phice: q2 ars phice non inspicit nisi res manifestas sentiendo ⁊ videndo.

Nam q2 luna ad plus. iiij. primoꝝ annoruʒ infantis dispōni dr̄ qui numero per quem quatuor primos annos itelligimus assimilanť: infans a sui corpis teneritudinē ⁊ ifirmitudinē festinūqꝫ cremētū suscipit: cuius ēt maior ⁊ frequētior est aquosa cibatio: eiusdēqꝫ forme leuis alteratio: necnō ipsius aīa debilis imperfectaqꝫ teneť: fm ꝙ ex eis qui ꝓpter opificem infantis anime partem accidunt: conueniens est.

Ita ꝙ luna ē gubernatrix etatis ifantiū: ⁊ hoc in quatuor primis annis in molliori tpe: q2 sunt tales sicut dixi qđ dictū est de q̄tuor ānis: ⁊ pp hoc est corp⁹ ifantis humidū ⁊ nō bñ cōpletuʒ crescēs cito: ⁊ ei⁹ cib⁹ pro maiori pte liquidus ⁊ mutanť cito sui aspect⁹: ⁊ aīa sua nō est adeo cōpleta nec ita fortis vt ptinet ad accidētia que

veniunt

veniunt pro parte operatrice anime infantis.

¶ Jam ondimus in capl'o vite ꝙ anni maiores lune sunt 108. ⁊ monstratū est per astrologiā ꝙ luna currit suū circulū p firmamētū in. 27. dieb⁹ vel circa: ⁊ qn̄ diuiserim⁹ 108. per. 27. cadēt lune quatuor āni quos dixit Ptol. ⁊ qr luna assimilat̄ statui īfantis in essendo circa terrā in multa humiditate ⁊ in mutādo se cito: cōuenit vt luna sit gubernatrix infantis his q̄tuor ānis silr. nā virtus corporis īfantis nō est fortis qr est ꝓpe natiuitatē ⁊ nā sua est liquida multū: ⁊ currēs ꝓpter multā humiditatē: ⁊ pp hoc crediderunt multi astrologoꝝ ꝙ nō ꝯuenit vt nati natiuitas iudicet̄ donec transiuerint q̄tuor humidi anni p̄mi: ⁊ Ptol. tenet ꝙ eam iudicare debem⁹ ab hora qua nascit̄: qr nato nō ꝯuenit vllū accidēs vllo tpe: nisi p significationē plra(?): ⁊ hoc bene intelligēs pōt scire id qd ei accidet quolibet tpe: ⁊ qn̄o infans mori pōt in his q̄tuor annis sine hoc ꝙ hoc habeat significationē in natiuitate sua.

¶ Et qn̄ secūdus planeta qui mercuri⁹ appellat̄ dn̄s existat dispositiōis. 10. annoꝝ sequentiū qui ⁊ pueritie sūt: ⁊ secūdi nominant̄ pp hoc inquam ꝙ numeri medietatis. xx. annoꝝ ipse dn̄s est: infra hoc annorū spatium: effectū itellectua ⁊ rōcinationis anime manifestum: puer ingredit̄ velut si quasi eruditiōis planta ⁊ qualitatum aie radices in eo plantarent̄. In his etiam annis ex coꝝ q̄ aptantur proprietatibus castigatio: necnon ⁊ doctrina splendescit ⁊ ad primi exercitij modos expergefactus insurgit.

¶ Propter qd gubernator. 10. ānoꝝ q sunt post istos q̄ est etas pueritie: ⁊ est etas scd̄a: est plra secūdus q est mercuri⁹ dn̄s medietatis. xx. ānorū: ꝓpterea icipit nat⁹ in hac etate intelligere ⁊ rōnē hr̄e sicut rami sapientie in sua aia plantarent̄ ur: ⁊ radices virtutū: ⁊ apparent in eis ꝓprietates operū que operabit̄ per doctrinam: ⁊ ibit intelligendo primam maneriem exercitij.

¶ Etas pueritie est p certo in p̄ncipio quarti āni donec ad mulierē se ponat: ⁊ pōt hoc eē ad cōplementū. 14. ānoꝝ: ⁊ nos docuim⁹ ꝙ anni minores cursus mecurij sūt. 20. ⁊ maior ptitio q̄ pōt ibi eē est medietas; pp hoc hz mercurius ꝯcordātias duas cū etate pueritie. vna qr ē z^e sphere dn̄s: cōuenit vt hēat secūdā etatē. Alia qr hz medietatē. 20. annoꝝ: ⁊ sunt. 10. post q̄tuor: ⁊ tanta est etas pueritie: ⁊ in hac etate sumit̄ vis aia: ⁊ dat mām ⁊ incipit tps quo plantant̄ in ea p̄n⁹ opum ⁊ ꝓplarū virtutū suaꝝ: ⁊ he res q̄ plantātur in ea trahent vt sint ꝭm vsum quo cōuersabat̄ in hac etate: ⁊ vsus quo vtet̄ erit ꝭm aerem: legē ⁊ morē cōgruē gēti illi⁹ climatis: ⁊ ꝭm doctrinā q̄ nat⁹ fuerit docti̇at⁹.

¶ At qr dispositioni subsequentiū annoꝝ. viij. qui ⁊ adolescentie sunt ⁊ tertij nominant̄: venus dominando p̄sidet: ⁊ qui numero annorū eius ꝓprie circūuolutionis equant̄ mot⁹ decursus sp̄matis eiusq3 multitudinis adunatio sumit initiū: ⁊ ad act⁹ vsq3 venereos adolescens ipse mouet̄. hoc aūt tēpus eē dicimus: in quo aie quasi bolismi similitudinē sortiunt̄ ⁊ vix minimā abstinētie portionē tangētes ad plurimūq3 cupidinis ipetū in oib⁹ ex reb⁹ veneris ꝯtingere possibilib⁹ ꝓuenientes tēpestuosā luxuriam deceptionē mentisq3 cecitatē in optatis omnibus incurrunt.

¶ Et qr gubernator tertie etatis q̄ est etas adolescētie ꝓueniēs in. viij. annis post istos quos diximus: est ven⁹ ꝭm ꝙ sūt āni ꝓprij cursus sui: īcipit pp hoc ī hac etate motus sp̄matis: ita ꝙ ab eo fungunt̄ sua itinera ⁊ mutant̄ ad facta luxurie: ⁊ ī hac etate aīe carnie sūt: ⁊ abstinētie modice: ⁊ ē etas inamoramēti ⁊ diligēdi qcqd accidit luxurie: decipit se ⁊ ꝑdit de re tali: qualiscunq3 sit que suam voluntatem intret.

¶ Venus hz cū hac z^a etate ꝯcordātias sue sphere alia concordātia cursus mioris que ē tot ānoꝝ: sicut h̄ etas. Inuenimus enī ꝙ Ptolo. posuit in cap. vite ꝙ corpus veneris est circa gradū 8^m: ⁊ corpus iouis. ⁊ z. sicut ondimus in loco illo: ⁊ iuenim⁹ hic ꝙ res ista seq̄t ꝙ dat tot ānos vtriusq3 hoꝝ duoꝝ pltaꝝ tot ānos quot tenet: vt nālr significēt tot ānos. ⁊ postq̄ res vna diuersas hz significationes in mō ē habendi significationē in q̄libet capl'o ꝭm ꝙ cuilibet statui ꝯuenit: ⁊ ipse patefecit in cap. cōiugioꝝ ꝙ venus p sui naturā ꝓpria est dn̄a totius nāe luxurie: ⁊ ꝓpter hoc significat in hac etate res quas dixit in tali significatione generali.

¶ Et qr soi medialis sphere dn̄ator dispōni annorū vnū de. xx. qui q̄rto loco notati ⁊ ordine sunt medij: ⁊ iuuentuti deputati p̄esse dicitur: in opibus potentie ⁊ in fructuosa dispositione vite necnon eiusdē directione sollicitudinem iuuenilem habere animā sancimus: ⁊ ex qualitatibus derisorijs ludicris ⁊ deceptibilibus ad aie salutem pudorisq3 cōseruationem ac honoris affectū: eam alteri dicimus.

¶ Quia dn̄s etatis q̄rte q̄ est mediana in ordinatiōe ⁊ dn̄s mediane sphere ē sol: ⁊ est numerus ānoꝝ suoꝝ. xix. facit ꝙ aie in factis oib⁹ dn̄ant̄: ⁊ ptātē sumunt de illis: ⁊ ꝙ trahūt ad dirigendū ⁊ gubernandū res vite necessarias: ⁊ vt sint directi ⁊ quieti ac mutati de translationib⁹ ludis ⁊ magno errore ad abstinentiam ⁊ quietē aie ⁊ eius honestatem ⁊ honorem diligi.

¶ Sol hz cū hac etate ꝯcordantias tres. p^a est cōcordantia sue sphere. z^a ꝯcordantia ānoꝝ suoꝝ minoꝝ cū quātitate tēporis hui⁹ etatis tertie: qr sol est oium pltaꝝ p̄nceps: in hac etate est hō fortior ⁊ maioris v̄tutis: qr est etas iuuentutis: ⁊ qr sol nālr significat oēs res nāles nō inclinātes magis ad vnā ptem q̄ ad aliā inuenit̄ in hac etate significet res que nāles sunt homini: qr cū eis ⁊ per eas est mundus iuentus: ⁊ sunt res quas narrauit.

¶ Post solē aūt qr mars. xv. annis q̄nto loco cōstitutis dominatur qui sunt anni roboris atq3 vigoris ⁊ numero proprie rotationis ipsius equantur: vite grauitas ac impedimentum ⁊ aduersitas incumbunt: animę vo cum corporibus anxietates ⁊ impedimenta sustinent: ⁊ corporis declinatio fere sentit̄ ⁊ itelligitur: operabit̄ ēt hō grādia vnde sibi sūmus labor eueniet quoꝝ explicationē ante sue mortis accessū expetit̄.

¶ Et mars in etate q̄nta dn̄at̄ post solē ⁊ est etas in qua est superbia ⁊ magnanimitas: ⁊ sūt anni xv. tot quot proprius cursus suus. Accidūt eni in hac etate pestilētie multe: ⁊ fortitudo vite accidūt in aiab⁹ ⁊ corporibus anxietates ⁊ tristi-

tie multe: ꝛ vadit intelligendo ac sentiēdo corporis minutionē: ꝛ facit vt hō magis opa operetur: in qbus laborare ac penare habet: ꝛ anteq̃ moriatur facere habet ista.

¶ Mars hꝫ in hac etate ↄcordātias duas. vna est ↄcordātia sue sphere cū .5. etate. alia est ↄcordātia sui cursus minoris cū quātitate hui⁹ etatis. Et ꝑto. dixit magnanimitatem ꝑꝑ sensum ꝛ sapiaꝫ: qꝛ scit hō ꝛ addiscit ꝑꝑ experientiā rerum: ꝛ qꝛ mars ꝑ sui nām qñ cū sole ꝑcipat iclinat ad sui nām opa: ↄuenit ꝙ opa ꝛ mores quos hō habuit in etate solis inclinent ad ea que dixit ꝑto. de opibus martis.

¶ Deinceps aūt ioui: sexti loci senem vendicanti senectutis annos .xij. sue proprie circūrotationi equales assignamus: in qbus hō ab operib⁹ corporis ꝛ laboriosis necnon ꝛ ab anxietate manuū retrahit: aiamqꝫ suā deinde periculo non cōmittat: pro quibus oibus sanū mētis habituꝫ induens bone conseruationi studebit: ꝛ pre sua magnanimitate turpia negligens in oibus rebus desiderando prouidus: necnō sermocinator ꝛ cōsolotor habebitur. In hoc ēt tēpore circa libertatē ꝛ honorificentiā bonamqꝫ famam cum pudore ꝛ reuerentia maxime sollicitabitur.

¶ Inuenitem⁹ q̄ .vj. plā q est iuppiter etatē senectutis gubernat; ꝛ sūt āni .xij. tot vt illi ꝓprij sui cursus: ꝛ tūc trahit hō ad operandū res per se: ꝛ non vult laborare nec penare: nec ad ꝑiculuꝫ se ponere: ꝛ loco ꝛ vite hui⁹ trahit ad vitam ꝛ funera bona: ꝛ remouet animam suam a rebus vanis ꝛ cuꝫ existentia mala: ꝛ cogitat in omnibus rebus honestis ꝛ bonis: ꝛ honestat ꝛ letificat se: ꝛ reducitur in hac etate ad lucrandū honorem famam ꝛ bonitatem cum verecundia ꝛ omni existentia bona.

¶ Juppiter hꝫ in etate senectutis que est .6. etas a ꝑn⁹ .57. annoꝝ vsqꝫ ad finē .68. ānoꝝ ↄcordātias duas. p⁹ est ↄcordātia sue sphere. 2ª ↄcordantia sui cursus minoris cū quantitate huius etatis: ꝛ si glosas intellexisti preteritas bene debes intelligere hec verba ꝑtolo.

¶ Post hos autem anni saturni velut in extremo positi qui sunt senij: nec ante vitalis locis egressum terminati: ordinatim eueniunt. Hos frigidior corporisqꝫ motus: grauedo delectationis: ꝛ appetitus diminutio: necnon ꝛ natura festina declinatio commutantur. hec autem qualitas vitam hominis exuit: impedimentum ꝛ tristitiaꝫ modicamqꝫ reꝝ sustentationem ꝓpter suorum motuū debilitatem ipsimit.

¶ Etas vltima est saturni q̄ est etas senij vsqꝫ ad finem vite: ꝛ hec est in qua accidit frigiditas ꝛ grauedo: motus corporis ꝛ saporis delectationum: diminutio ꝛ declinatio festina nature. In hoc enī statu vita cōplet humana: accidūt hoi infirmitates ꝛ tristitie ꝛ res sustinere nō pōt: qꝛ motus omnes deficiendo vadunt.

¶ Quia valde pauci sūt trāseuntes ānos .100. in vita ꝛ qui ad dies istos ꝑueniunt sūt velut illi qui opa oīa sua ꝑdunt. dedit ꝑtolo .7. etatem saturno ꝛ nō trāsiuit ad plus: qꝛ qñ addiderimus cursuꝫ minorē saturni qui est ānoꝝ .30. applicat numerus ad .98. ānos: post quos reuertemur ad lunā significātē cursum humoꝝ: debilitatē aīe in corpore sicut in etate infantiū significat ꝛ multū magis: qꝛ mutatur nā saturni faciēs frigiditates ꝛ superfluitates humoꝝ ad nām lune cito mutātis ꝛ est multi humoris ꝛ contingit vt post saturnū luna habeat ānos .25. tot vt illi sui cursus minoris: ꝛ non .4. anni: qꝛ numerus iste hoꝝ .4. annoꝝ positus fuit in etate infantie: qa conueniebat: ꝛ propter hanc rationem teneo bene ꝙ dentes aliavice renascantur transeuntibus etatem saturni: ꝛ qꝛ valde pauci sunt peruenientes ad hanc .8. etatem non fuit locutus de ea ꝑtolo. ꝛ posuit ipsam in .7. etate.

¶ He sunt igitur qualitatū tēporum proprietates que fm generales res nature apparent.

¶ Hac manerie sunt status tempoꝝ fm rem generalem vlem fm naturam.

¶ Vult dicere ꝑtolo. ꝙ accidentia generalia pertinentia ad quālibet partē vite vniuscuiusqꝫ hois sūt res ille quas narrauit per naturas planetarum.

¶ Particulares vō temporum proprietates: quoniaꝫ non nisi ex natiuitatis proprietatibus obseruare debemus: id quod ex eis vniuersale apparuit nobis ab albyleg dom matrice considerauimus. Nostra tamē in his obseruatio non ex earum aliqua sigillatim: sed ex omnibus notitiam attulit quemadmodum in vite spatio peractum est.

¶ Modum enim statuum ꝑticularium qui accidūt per tēpora qui ↄueniūt vt sint fm natiuitates: accipimus vlr ab hyleg principalibus que ꝑdiximus: nec accipiemus eum ab vno eorum sicut facimus in vita: sed ab omnibus hyleg.

¶ Postq̃ ꝑto. dedit nobis regulas accidentiū generaliuꝫ in qualibꝫ re: vult postmodū nobis dare regulā accidētiū particularium: ꝛ diuisit regulam in duas ꝑtes. vna est vlis ꝛ alia ꝑticularis. vlis autē accipit ab ataçir semper quatuor hyleg. ꝛ ꝑticularis semper per alyntbie: ꝛ per cursus planetarum in annis: mensibus: ꝛ diebus.

¶ Illa etenim albyleg que ab ascendente sumitur in corpori accidētibus ꝛ peregrinationibus vtimur.

¶ Operabimur enim per hyleg acceptū ab ascēdente in accidentibus in corporibus: ꝛ in itineribus euenturis.

¶ Vult dicere ꝙ gradus ad quē ꝑuenit ataçir ascēdētis in quolibet anno: significat id quod accidit in corpore de salute ꝛ infirmitate. Et qꝛ est equalis gradui ataçir occidentis significantis itinera: cōuenit vt accipiamus ab isto gradu ꝛ eius opposito significationem itinerum.

¶ Ea vō que a parte fortune consideratur: in rebus substantie potimur.

¶ Et operabimur per hyleg acceptū a parte fortune in rebus pertinentibus ad diuitias.

¶ Vult dicere ꝙ cum applicat ataçir partis fortune: accipitur significatio diuitiarum ꝛ substantie.

¶ A luna quoqꝫ sumpta in anime qualitatibus ꝛ coniugijs obseruamus. Que autem a sole deprehenditur in reb⁹ valentie ꝛ sublimitatis assumimus: a medio vō celi repertam in alijs omnibus sui esse qualitatibus

tatibus particularibus vt in operibus ⁊ amicis atq; filijs sequimur.

¶ Et operabimur etiã per illud quod acceptum fuerit a luna in statibus anime ⁊ coniugiorũ: ⁊ per id qđ acceptũ fuerit a sole in honore ⁊ nobilitate: ⁊ per id quod acceptũ fuerit a medio celi in alijs statibus particularibus: sicut sunt officia filij ⁊ amicitie.

¶ Uult dicere q gradus ad quẽ applicat ataçir lune significabit eodẽ ãno stat⁹ aie ⁊ piugij. ⁊ solis in honore ⁊ nobilitate: ⁊ eoꝝ ꝯrijs: qm̃ sol ẽ maior p̃nceps aliȷ spl̃tis. Silr qꝛ sicut demõstrauim⁹. 10. dom⁹ significat officia ⁊ filios accipit significatio ptinẽs ad ea a gradu ad quez perueniet ataçir eius. Et postq̃ ita est ꝯuenit vt faciamus ataçir a septẽ planetis: ⁊ a. 12. domibus: ⁊ a parte fortune pro accipiẽdo signãtionẽ de his que demonstrauerũt in radice natiuitatis a loco ad quem perueniet ataçir vniuscuiusq; eoꝝ: ⁊ hoc est quod Ptolo. voluit in hoc loco monstrare: ⁊ Hermes iam demonstrauit hoc silr in aliquo libroꝝ suoꝝ: ⁊ Pto. in antea demonstrabit oĩa h ataçir: ⁊ quõ accipit inde significatio: ⁊ qualiter diuiduntur partes vite.

¶ Nos namq; sic facientes nõ nisi vnũ solũ planetam: fortuna vel infortuna fuerit: rei dominũ intelligim⁹: quod iustum ⁊ idoneum fore non ambigimus.

¶ Et qñ eo modo quo prediximus opabimur: nõ erit dispositor vnius rei nisi pl̃ta vnus solus an sit fortuna vel infortuna: ⁊ hoc rectum est.

¶ Uult dicere q qñ faciemus ataçir planetaꝝ ⁊ dominum ac ptis fortune: qlibet eoꝝ applicabit ad gradũ qui sit in dispositione vni⁹ planete siue fortuna sit vel infortuna. Et Ptol. dat rationez cur habemus facere ataçir cuiusl; predictoꝝ ⁊ eorum aliquod non pretermittere.

¶ Cum in eadem simul hora sepe contraria occurrũt accidentia: vt cum quis aliquem suum amittit consanguineũ: cuius heres efficiatur: vel infirmitas incubuerit: ⁊ ditetur seu ociose viuendo prolẽ procreauerit: ⁊ his similia frequenter accidentia in corpore ⁊ in anima: in diuitijs ⁊ potentia: necnon in ceteris accidentibus bonis siue malis: vna eademq; qualitas ita necessario proueniens: vt in his omnibus homo bonum seu malum incurrat: et in temporibus intensionis fortunij vel infortunij hunc simile contingere forsan est possibile: cum omnes fortune vel infortune pariter omnibus albyleg vel eorũ pluribus obuiauerint: quod successiue contingere manifestũ est: ob quod humana natura ad vtriusq; intensionẽ ꝓpter subitam declinationem ⁊ a temperie exitum bonoꝝ ⁊ malorum alteratione ꝯtingentes minime peruenire poterit. hoc igitur predicto modo res locorũ omnium albyleg deprehendunt.

¶ Quoniam multis vicibus accidunt vno eodemq; tempore accidentia cõtraria: ita q perdet homo aliquem suum consanguineũ ⁊ hereditabit de eo aliquam substantiam: ⁊ accidet ei infirmitas: ⁊ tunc eueniet sibi honor: vel vacabit eius ministerium: ⁊ nascẽtur ei filij: ⁊ multa alia accidentia que contingunt: qꝛ status corporis ⁊ anime: diuitiarum ⁊ honoris: ⁊ accidentia bona ⁊ mala nõ sũt omnia ex toto vnius manerici: ⁊ hec oĩa in homine vel homini compleantur vel omnia desint: possibile tamẽ est q accidet res aliqua que videbitur vel assimulatur talis in tẽporibus: que sũt multũ ⁊ supflue infortunata: ⁊ multũ fortunata: quoniam accidet hominibus hyleg vel eorũ maiori parti: vt perueniant ad omnes fortunas aut ad omnes infortunas: ⁊ hoc raro accidit: quoniaz natura hominis non sufficit ad talia peruenire: eo q cito inclinatur ⁊ recedet a temperie propter celerez permutationem rerum bonarum ⁊ malarum: ⁊ hoc modo predicto diuidemus factum hylegiorum.

¶ Expedit vt intẽdam⁹ in hoc 9° cap. q qñ dixerit hyleg. vult dicere pro pl̃ta vel pro domo habẽtib⁹ signãtionẽ in aliqua re ꝓpria in radice natiuitatis ⁊ ille erit hyleg illi⁹ rei: ⁊ cursus verbi sui curtir super rẽ vnã que est q qñ fecerimus ataçir significatoris cuiusuis rei: inuentem⁹ gradũ ad quẽ applicabit significantẽ aliã rẽ qua significet alter gradus ad quẽ applicabit significator alteri⁹ rei. v. g. faciem⁹ ataçir mercurij pro significatione aie rõnalis: ⁊ faciemus ataçir martis ꝓ audacia ⁊ ꝓ magnanimitate cordis: ⁊ inuenerimus q loc⁹ ad quẽ applicabit mercuri⁹ ⁊ mars erit fortis ⁊ potẽs: ⁊ loc⁹ ad quẽ applicabit luna erit in termino fortune: vnde in tali cẽ iudicabimus q dominus talis natiuitatis hoc tẽpore phiam perquiret: ⁊ in rebus vilibus erit abstinentie bone ⁊ addet ei mars fortitudinez cordis ⁊ exfortunium per eum.

¶ Ex locis autem albyleg obuiantibus non tm̃ exitus vite significantia velut in spatio vite consideranda sunt: verum etiam omnia intuenda fore iudicamus. Item nec eorum tm̃ corpoream vel oppositã seu tetragonalem obuiationem: sed etiaz illis ex trino sextiliq; cõiunctum: obseruare debemus.

¶ Ex locis. n. obuiãtibus hylegijs nõ cõuenit vt accipiam⁹ solũmodo loca iterficiẽtia sicut facimus in tẽpore vite imo accipiam⁹ oĩa: nõ ꝯuẽit ẽt vt accipiam⁹ solũmodo loca obuiãtia corporaliter aut de oppositione vel quarta: imo accipiemus similiter obuiantia de tertio ⁊ sextili.

¶ Jaz oñdim⁹ in cap. vite q loca iterficientia sũt ea in gb⁹ sũt ifortune vel radij eaꝝ ꝯrij ⁊ gradus occãns. ⁊ Pto. dicit q nõ sufficit in ataçir cuiuslibet significatoꝝ aspicere solũmodo ad loca interficiẽtia: imo debemus aspicere in alijs aspectibus qui vitiant ⁊ nocent: ita q sciamus ꝑ ipm id qđ accidet in quolibet tẽpore per totã vitam.

¶ Tempora quoq; in vnaquaq; albyleg planete in ipso eodem gradu existenti albyleg vel eidem in figura associats primitus attribuemus. Qz si nullius planetarũ in illo gradu permãserit: nec ei quis in figura associatus fuerit illa viciniori planete gradũ illũ ꝑcedenti ꝯuenit vt assignemus donec ad illum qui gradum ꝑdictũ gradũ sequentẽ respexerit: ꝑueniamus: ⁊ huius ad illum ſm signorum successionem sit aspectus: de hinc sequentia tempora prefato donentur:

vsque quo ad illum qui eum subsequitur applicemur. Et similiter in omnibus faciendum esse decernimus.

¶ Et dabimus primo in quolibet bylegiorum tempora planete qui erit in gradu met bylegii: vel participauerit cum eo in figura. Et si nullus planeta fuerit in eodem gradu: vel cum eo non participauerit in figura: conuenit vt demus loco eius gradum propinquiorem ante eum donec perueniamus ad illum qui aspiciet gradum sequentem ipsum gradum: et quod aspectus sit secundum ordinem signorum: post hec dabimus tempus quod postea venit ei quem diximus donec perueniamus ad eum qui veniet vltimo: et ita in omnibus faciemus.

¶ Granitas est in vbi istis. vult tamen dicere quod si aspicias in gradu byleg quem vis dirigere est aliquis planeta hora natiuitatis vel radii alicuius planete: quia ipse erit suus dispositor donec perueniat directio ad alium gradum in quo sit aliquis planeta vel radii planete: et erit ille secundus planeta dispositor byleg donec perueniat directio in alium tertium planetam vel ad radios eius: et erit ille tertius planeta dispositor bylegii: et hoc modo facies et planeta qui obuiauit ei. s. atacir in illo tempore erit dispositor bylegii: et habebit de tempore vite tantam partem quantos gradus qui sunt inter gradum vbi incipit disponere vsque ad gradum alterius dispositoris qui erit subsequenter.

¶ Planetas etiam in suis terminis existentes constituemus quosdam ex planetis quos obseruauerimus et quos quasi dispositores posuerimus.

¶ Et accipiemus aliquem planetarum per quem operabitur loco dispositoris planetarum qui sunt in suismet terminis.

¶ Vult dicere quod domini terminorum disponunt de vita sua tempora vite quoniam quilibet eorum disponit byleg donec durauerit diuisio in termino suo. et quando scire volueris quantum durabit aliud suum tempus aspiciemus quantum est atacir postquam venit in termino illo suo vsque ad exitum eius vite et ille planeta erit dominus ipsorum annorum. et si acciderit vt sit in ipso eodem termino vel aspiciat eum erit dispositor byleg. s. dominus per duas partes: vna quia peruenit byleg ad ipsummet. s. terminum: altera quia est dominus termini. et hoc modo faciemus in terminis domorum et exaltationum et triplicitatum.

¶ Numerum autem annorum numero graduum longitudinum dari conuenit. Albyleg igitur ab ascendente sumpte numerus annorum numero temporum ascensionum climatis in quo natiuitas fuerit equalis assignabitur: albyleg autem a celi medio deprehense annis: quorum numerus numero temporum transitus per celi medium equabitur: prebeantur. In aliis etiam albyleg aliunde sumptis hoc ordine procedemus: et secundum earum appropinquationem ad angulos numerum ascensionum vel occidentium seu per medium celi transitus: quemadmodum in enarratione spatii vite explanauimus: accipiemus. hoc igitur modo probato: res rerum temporum vltium dominatrices deprehendentur.

¶ Conuenit vt demus numerum graduum elongationis numerum annorum termini byleg: quod acceptum est ab ascendente dabimus numerum tot annorum quot sunt ipsa ascensionum climatis in quo erit natiuitas: et in byleg quod acceptum est a remedio celi dabimus tot annos quot est numerus temporum transitus per medium celum: et hec est res in aliis bylegiis acceptis per alias res secundum hanc et secundum proximitatem eorum que sunt propinqua angulis ad angulos accipiemus de numero ascensionum vel descensionum vel de transitu per medium celum: sicut demonstrauimus in dictis que narrauimus in tempore vite: et tali modo sicut iste sciemus dispositoras vlia tempora.

¶ Si tu intellexisti quod narrauimus in capitulo vite leuiter hoc intelliges: quia quod Ptolomeus in hoc vult dicere quod addemus numerum annorum completorum qui transacti sunt de vita super ascensiones significatoris et circuli horarum in quo est. et ponemus id totum in arcu ascensionum illius circuli et vbi peruenerit ibi erit locus diuisionis significatoris et modus qualiter hunc numerum faciemus est quod si ascendens fuerit significator addemus numerum annorum preteritorum super ascensiones eius in villa qua natus fuit et postea ponemus hoc in arcu. Et si fuerit in medio celi addemus numerum annorum preteritorum super ascensiones eius in circulo directo et ponemus id in arcu: tamen si fuerit in aliis locis significator numerabimus horas elongationis significatoris eiusdem: postmodum accipiemus ascensiones eius in circulo directo: et ascensiones eius in villa: et addemus super quamlibet ascensionum numerum annorum preteritorum: et ponemus id in arcu super duo loca: et exibunt nobis duo gradus diuersi. et accipiemus sextam partem eius quod est inter ipsos duos gradus: et multiplicabimus id per horas elongationis significatoris: et addemus id super gradum qui nobis exiuit per ascensiones circuli directi si fuerit minus gradu qui nobis exiuit per ascensiones ciuitatis: et si fuerit plus minuemus ipsum ab eo: et quod post additionem et minutionem exiuerit: est locus diuisionis significatoris. Et manifestum est quod hore elongationis. 11. domus ab angulo medii celi sunt. 2. et sunt tot hore elongationis 9e domus. et hore elongationis. 12. domus ab angulo medii celi sunt. 4. et totidem 8e domus. Et partitio domorum oppositarum istis talis est qualitas harum. Hec est via qua scire possumus loca ad que perueniunt bylegia quolibet anno. Tamen quomodo perueniunt bylegia ad planetam vel ad radios planete patefecimus in capitulo vite.

¶ Dominatrices autem rerum annorum cognoscentur cum annorum numerum a natiuitate sumpserimus: et ab vnoquoque locorum albyleg incipiendo vnicuique signorum: secundum sui successionem annum vnum proiecerimus: et illius signi dominus in quo numerus terminatus fuerit reseruabitur.

¶ Et sciemus dispositionem facti annorum accipiendo numerum annorum natiuitatis et proiciendo eos a quolibet locorum bylegiorum secundum ordinationem signorum vnicuique signo annum vnum: et accipiemus dispositorem a signo in quo applicat numerus idem.

¶ Iam ibi monstrauimus quod omnia bylegia que narrauimus in hoc capitulo: vult dicere significatores rerum que sunt ad significandum in natiuitate. Et quod in hoc dicto vult narrare: est alynthic: ita quod quodlibet signum disponit vno anno. et sic ibi signi reuolutio quibuslibet. 12. annis vna vice vsque ad finem vite: et hoc sciunt omnes astrologi.

¶ Hoc idem et in mensibus faciemus. nam numerum mensium qui ex natiuitate preterierunt accipiendo a locis quorum est anni dispositio. xxviii. dies vnicuique signorum proiciemus.

¶ Et tale quale istud in mensibus faciemus: quoniam accipiemus numerum mensium a mense natiuitatis et proiciemus eum a locis disponentibus illo anno: et dabimus cuilibet signo. xxviii. dies.

¶ Vult dicere quod quando sciemus signum alynthic anni cuiuslibet significatorum. et voluerimus scire signum alynthic mensis: aspiciemus.

mẽses pteritos illius ãni:expste quolibet mẽse.28.dierum ⁊ extrahem⁹ numerũ mẽsium a signo alynthie anni dãdo cuilibet mẽsi vnũ signũ:⁊ vbi applicuerit numer⁹ est alynthie mẽsis:⁊ ita erit numer⁹ mẽsiũ alynthie.13.mẽses: qꝛ oꝫ eẽ alynthie vnũ cũ alio ꝯtinuũ vt cadat alynthie mẽsis pmi scdi ãni in 2° ãno qđ est alynthie.2.ãni.Et hi.28.dies hñt aliã rõnẽ:qꝛ sũt medij iter numeꝝ mẽsis lunaris ⁊ numerũ dierũ in qb⁹ luna pagrat.12.signa:ꝯuenit ẽt vt dies mẽsis alynthie sint.28.⁊.2.hore ⁊.3.tamen ptolo.dimisit.2.horas ⁊ tertiã vt lenior eẽt numerus.

Qꝛ ⁊ similr in dieb⁹ faciem⁹.Numeꝝ eteni dierum a die natiuitatis sumẽtes:a locis mensium vnicuiqꝫ signo duos dies ⁊ tertiam obyciemus.

Silr faciem⁹ i dieb⁹ accipiẽdo numerũ dieꝝ a die natitatis ⁊ extrahem⁹ eos a locis mẽsiũ:⁊ dabimus cuilibet signo duos dies ⁊ tertiã.

Cõuenit vt qđlꝫ sig^m sit duoꝝ dieꝝ ⁊ 6^e vni⁹ diei vt alynthie dieꝝ sit ꝯtinuuꝫ alynthie mẽsis:⁊ hũ teneo ꝙ errauit scriptor q pmit⁹ librũ extraxit:⁊ postea remãsit in illo errore:qñ qñ dabim⁹ cuilibet signo.2.dies ⁊ sextã partem vnius diei:cadunt vni diei.12.gradus ⁊.52.minuta:⁊ hore tres qnta vni⁹ gradus vel circa:⁊ totus hic numerus leuis est multũ ⁊ leniter potest quisquis intelligere ipsuꝫ.

Pltaꝝ iteꝝ existentiã in locis tẽpoꝝ nos obseruare cõuenit.Hoc ⁊ eni futuroꝛuꝫ in tẽporib⁹ ꝯtingentium cognitionem nõ minimum adiuuat.

Et ꝯuenit vt īspiciam⁹ ad pltas cadẽtes in locis tẽpoꝝ:qꝛ hoc multũ adiuuat res in tẽporib⁹ euenturas non modicum.

Loca tẽpoꝝ sũt loca in qb⁹ mutanť sigñatores radicis ⁊ vbi est bylegioꝝ diuisio ⁊ vbi applicuerit alynthie.

Existẽtia itaqꝫ saturni in locis tẽporũ vniuersaliũ: iouis qdem in locis annoꝝ : solis autem martis: veneris mercurijqꝫ in locis mensium:lune vo in dierũ locis obseruabimus.

Aspiciem⁹ ẽt qũo cadit saturn⁹ in locis vliuꝫ tẽpoꝝ ⁊ qũo cadit iuppiter i locis ãnoꝝ: ⁊ qũo sol ⁊ mars venus ⁊ mercuri⁹ in locis mẽsiũ: ⁊ quomodo transit luna per loca dierum.

Loca tẽpoꝝ vliũ sũt loca q̃ cadũt iter ea dũ sepať directio byleg ab aliq̃ plta vel a radijs eius donec applicet ad aliũ pltã vł ad radios suos:silr sũt termi in qb⁹ cadit diuisio byleg:⁊ loca ãnoꝝ sunt signa alynthie bylegioꝝ:⁊ loca mẽsiũ sũt signa alynthie sigñatoꝝ mẽsiũ:⁊ loca dieꝝ sunt signa ⁊ gradus alynthie sigñatoꝝ cuiuslibꝫ diei ⁊ hore.

Ex planetis tẽporũ vniuersaliũ dños in esse futuri: ac eidem perfectionem ꝯsiderabimus.

Et iudicabimus p planetas disponentes vlia tẽpora in eẽ accidentis ⁊ eius cõplemento.

Uult dicere ꝙ sigñatores fortes hñtes in pricipalib⁹ vite posse sũt plte bylegia disponẽtes:⁊ hij plte duob⁹ modis disponũt vnus est planeta a quo separať byleg vel ad quẽ applicat.alter est dominus termini alynthie.

Tẽporũqꝫ particulariũ dños:in hui⁹ augmẽto vel diminutõe ẽꝫ reꝝ in locis existẽtiũ silitudinẽ īspiciem⁹: Ħ etem erit occasio fortitudis ⁊ debilitatis accñtiuꝫ.

Et iudicabim⁹ dispositores tẽporũ pticulariũ in iuuãdo illud: vel ei nocẽdo: ⁊ ẽm ꝯcordãtiaꝫ multaꝝ reꝝ cadẽtiũ in locis fortificabũt accñā vel ea debilitabũt;aut ẽm discordantiam.

Uult dicere ꝙ iudicabim⁹ p dños alynthie ⁊ per pltas qui fuerint in locis tẽpoꝝ.⁊ si fuerint cõcordes cũ dispositoribus tẽpoꝝ vltium iuuabũt eos in significatione:⁊ si cõtrarij fuerint nocebunt eis.

Nam pprietatũ vlis q̃litatis ⁊ spacij tẽporis significator loc⁹ alhileg dñsqꝫ tẽpoꝝ vliuꝫ qui terminorũ est dñs: phibeť ob hoc ꝙ vnaqueqꝫ stellaꝝ istarũ in ipsa eadẽqꝫ natiuitate :cũ locis stellarũ quaꝝ pri⁹ fuerit dispositio similitudinem habuerit.

Qñ ille q sigñat vlꝫ statũ ad q̃ntitatẽ tpis:ẽ loc⁹ byleg: ⁊ dispositor vliũ tẽpoꝝ:ẽ dñs tẽpꝝ: qꝛ qlibꝫ planetarũ hoꝝ fuit ꝯcors in eadẽ natiuitate a pricipio cũ locis planetarũ disponentium.

Uult dĩe ꝙ vlis sigñatio accñtiũ pprioꝝ p oẽs ptes vite accepte sũt a locis bylegioꝝ:⁊ a loco vbi applicat:⁊ dispositore tpis vlis in illo tpe.Et manifestũ ẽ illo tpe ꝙ iter q̃lꝫ haꝝ reꝝ ⁊ loca byleg ad q̃ p atacir applicat est cocordantia in radice natiuitatis:⁊ quãdo ibi applicuerint bylegia:accidet p illud qđ significauerit cõcordantia ipsa.

Sꝫ rei accñtis bonitas siue malitia ex pprietatib⁹ q̃litatũ nature dñoꝝ tẽpoꝝ eo.ꝝqꝫ cõplone in faciẽdo bonũ siue malũ:necnõ ex eoꝝ in principio cum re dñatrice:similitudine seu ꝯrietate dcprehẽdetur.

Et sciem⁹ si accñs est bonũ vł ꝯtrariũ p statũ nature dispõnis tẽpoꝝ ⁊ ei⁹ cõplonẽ quã hñt iopando bonũ vel malũ: ⁊ p ei⁹ ꝯcordãtiã a principio cũ illo q disponit p eius discordantiã.

Uult dĩe ꝙ sciemus modũ accñtis q̃le erit in q̃libꝫ pte vite p nãs pltaꝝ opantiũ tps illđ:⁊ p cõmixtionẽ vni⁹ eorũ cũ alijs:⁊ per id qđ sigñauerint ẽm pricipationem eoꝝ quã habuerint cũ dispositore in radice natiuitatis.

At in quo tẽpoꝝ pprie futurũ ꝯtingat ex signorum rei anni ⁊ mẽsis dñantiũ q̃litatib⁹ q̃s ẽm loca que futuri sũt occasiones habuerint:necnõ ex q̃litatib⁹ cõtingẽtib⁹ cũ plte ac sol ⁊ luna in signis rei ãnoꝝ ⁊ mẽsiũ dñatorib⁹ extiterint indicabiť.nã plte qui cũ p̄dictis locis ab hora principij que natiuitatis diciť ꝯuenerant eisqꝫ in figura hora extitie cõuenienter associati fuerint:bonũ in re futura significabunt. Cumqꝫ in cõtrario fuerit:ei malũ annunciabunt.

Et scire poterim⁹ quo tpe accñs illđ pprie apparebit p statũ signoꝝ disponẽtiũ illo ãno ⁊ mẽse:aut illđ aspexerit cũ locis accñsillđ significantib⁹: ⁊ p statũ q erit qñ plte ac sol ⁊ luna itrauerint signa disponẽtia tpa ãnoꝝ ⁊ mẽsiũ:qꝛ plte ꝯcordãtes cũ locis p̄dictis a pricipio natitatis:ꝙ hec loca itrauerint si ꝯcordãtia fuerit:ꝯuenient bonũ facient in re illa: ⁊ in contraria malum.

Qñ plte ⁊ coꝝ figure ꝯuenẽtes fuerint ⁊ adiuuãtes aliquẽ sigñatoꝝ radicis:sigñabũt ꝙ res illa cõplebiť siue bonũ sit siue malũ donec demõstrauerit tps ꝯcordãte.tñ si planete ⁊ significatores radicis silr ꝯuenientes fuerint cũ eo quod significauerit byleg in radice natiuitatis:erit accidẽs ⁊ illud adiuuans:⁊ si contrariũ erit nociuum.

Illi aũt qui eis incõueniẽter associabunť vt sit.s.in carũ oppositione p diametrũ vel in q̃rto aspectu ⁊ in contrario halatꝫ:erũt aduersitatis occasio.

¶ Et si principalia cū eis concorditer ita q̄ sint i opposit vl' q̄rta: et fuerit i cōtrario baz operabūt malū.

¶ Qn̄ qd̄ez corp⁹ celestiū fuerit cōtrie concordātie cū aliq̄ significatorū veniet malū p ea. Et iā ostēdim⁹ q̄ significatores ānorū sūt pl'te et signa et grad⁹ ad q̄s applicāt hylegia et alyntbie.

¶ In alijs vo q̄litatibus nihil operabuntur.

¶ Necnō aliq̄d opabunt̄ in alijs statibus.

¶ Alij stat⁹ q̄ nihil opant̄ sūt illi in q̄b⁹ applicāt significatores ad talia loca q̄ nihil addunt in vi sua nec minuunt.

¶ Or si idē planete in tēporibus et in eē potestatē habuerint naz futuri boni seu mali superfluitatē et augmētū sentiet: hoc aūt necio magis cōtinget cuz potestate sup occasionē ad hoc vt tēporib⁹ solūmō dn̄ent̄ caruerūt. Immo propter hoc q̄d ipsi iterū in principio natiuitatis dispositores extiterint.

¶ Et si dn̄abunt̄ i tpib⁹ et locis ijdē pl'te: supabit nā illius accn̄tis: et fortificabit̄ siue bonū sit siue malū: et hoc erit fortius q̄n nō dn̄abunt̄ in re eo solo q̄ sint dn̄i temporū: verumetiaz vt sint dispositores in radice natiuitatis.

¶ Cū dn̄ant̄ aliq̄ pl'te in dispōne alicui⁹ āni: et genu erint i locis dispōnis aut aspexerint ea: supabit et crescet multū nā illius accn̄tis bonū sit aut malū: et erit h̄ fortius si ijsmet pl'te dispositores fuerint in radice natiuitatis.

¶ Et vt nato in oib⁹ suis reb⁹ bonū siue malū pariter eueniat q̄n q̄z contingit: seu pp hoc q̄ oēs spēs albileg aut eaz q̄de pl'es in vno eodē q̄z loco concurrerint vel q̄n a se iuicē segregate fuerint: et in eodez tpe res eis obuiam euntes vel q̄ oēs seu carū q̄zplures fortune vel ifortune fuerint sibiuicet inuicem cōtienerint.

¶ Ille nat⁹ pficiet res oēs aut in eis deficiet oib⁹ q̄n oēs manerics hylegioz vl' maior ps coz fuerint i vno eodē loco vel expāse: et acciderit vno eodem tempore: q̄n omnes obuient fortunis: vel omnes infortunis: aut maioris pars coz.

¶ Iā docuit nos q̄ q̄lz planetaz et .12. domus: et ps fortune hn̄t significationē ppriā in oib⁹ statib⁹ nati. et si oēs applicuerint vno tēpore ad aliquā fortunā vel fortunas: oēs status nati cōplebunt: et ibūt ad bonū: et hec est melior fortuna q̄ esse possit: lz raro accidat. et si oēs applicuerint ad aliquā ifortunā vel ifortunas: deficiet in oib⁹ reb⁹ natus: et h̄ est mai⁹ ifortuniū q̄d eē possit: et h̄ ēt raro accidit. Et audiui tn̄ p certo q̄ q̄dā hō erat hn̄s diuitias multas et hn̄s multos filios et vasallos: et adueniēte q̄dā magno diluuio aq̄z: abstulit ei oēs diuitias: filios et vasallos: et ipse solus euasit sup vno camello cū quodā filio suo puo quē accepit i brachijs: et q̄n eē credidit in loco saluo⁹ a diluuio: descēdit de camello: et camellus aufugit: et ipse dimittēs ibi filiū secut⁹ ē camellū: tūc.n. venit q̄dā leo: et accepit filiū et cōmedit. hō vo dū capere vellet camellū percussit cū camellus in oculis: ita q̄ cecus remansit et pauper de filijs et vasallis.

¶ Hac igit̄ via sm̄ modū n̄ali rei cōpetentē p res tēpoz pnosticamur. Viaz aūt pticulariū q̄bus tēporalis futuri qualitates pnosticant̄: ob hoc q̄ īde puenientiū multiformis est collectio: necnō grauis enarratio. Maxime āt in hoc loco enarrationē pponere idoneum iudicabim⁹: eo q̄ ab illius libri primordio opus ḡnalis nāe stellaz eiusq̄z cuz rebus particularibus vt opz silitudinez sm̄ ipē'i rōnalis existimationem in cōmixtione hoz explanare pposuimus.

¶ Hec ē via p quā debem⁹ pgrere res tēpoz sm̄ nāz: tn̄ vias pticulares p q̄s igrete hēm⁹ statuz accidētiū pticulariū p id q̄d acciderit de eo sunt narrare multis vicib⁹ et mltis manerieb⁹ et graues ad determinādū: et maxie i hoc loco: q̄n ppositū h⁹ libri ē ostēdere opa pl'taz g̃nalr: et q̄uo cū reb⁹ pticularib⁹ concordant̄ sm̄ estimationem in modo demonstrandi hui⁹ rei cōmixtiones.

¶ Uie pticularis p iquirēdo statū accn̄tiū sūt vt redeam⁹ in vnoquoqz significatoz tēpoz vite et in ānis mēsib⁹ et dieb⁹ et q̄ numer⁹ id q̄d cōuenit illi significatori: sic dicn̄ ē: q̄n talis et talis pl'ta fuerit dom⁹ alyntbie et fuerit in bono statu significabit talē et talē rē: et si in malo statu talē et talē: et q̄n pticipauerit cū tali et tali pl'ta significabit talē et talē rē. Et q̄z significatores tēpoz multi sūt in quolibz hylegioz sm̄ q̄ demōstrauit Pto. vt sūt res multis manerieb⁹: et cū h̄ toto grauis est ad narrādū: ppea placuit Ptolo. pretermittere rōnē ei⁹: q̄n sufficiūt solūmō regule et radices q̄s docuit sm̄ q̄ fecit in toto lib⁹: et ego miror q̄uo nō itellexerūt hoīes hāc rōnē q̄ nos ipediuerūt cū mltitudie libroz q̄s cōpilauerūt in reuolutionib⁹ natiuitatū. miro iā deo q̄ nūq̄z potuit aliq̄s eoz facere reuolutionē aliq̄z m̄q̄ nō posuerūt iudiciū in casu et fortuna. et narrare. et significationes diuersas in vna re et vna hora: et si talis est hec scia q̄ velim⁹ eaz q̄n iudicarem⁹ de aliq̄ bono vt dicam⁹ aut erit vitas vel mēdaciū: sine dicat aliq̄s eoz dn̄s fardarie significat bo^m in hoc āno. postmō dicat dn̄s alyntbie significat malū in ipso āno. postea dicet dn̄s diuisionis significat q̄ statū mediocrē iter bonū et ma^m et iter h̄ iudicia ponet res altas: et tepitat q̄ multū dixerit et q̄ iudicauerit rectū iudiciū. q̄n ipoīe est q̄n vnū istoz accidat scilz bonū vel malū: et Pto. displicet talis via: q̄z nō cōgruit alicui artiū: et demōstrauit q̄ q̄n astrologi itellexerint hūc librū suū: et opabunt̄ p eū poterūt iudicare de q̄ re voluerit et erit tali maneriei aut tali tpe: et scient p certo q̄lis erit res: et quo tpe et hn̄ pūt vno et eodē tpe accidere res diuerse sic narrauit Pto. q̄n res ille nō erūt vni⁹ maneriei nec in vna re. vbi. g. sicut q̄n hō lucrabit̄ subaz et pdet de ea eodē tpe: et hoc accidit q̄n pticipauerit fortuna cū infortuna in aliq̄ significatiōe: et cōuenit astrologi vt dicat hō ille lucrabit̄ substantiā in tali tpe de tali re et pdet de ea de tali re alia: et cuz hoc certificabit verbū suū in qualz duaz rerum.

¶ Rebus itaq̄z natiuitatū g̃nalis explicatis hoc in loco huic lib. finē iponere nō incōgruū existimamus.

¶ Et postq̄z i mō vl'i pfecim⁹ iudiciū natiuitatuz finē i h̄ loco huic li. iponere cōueniēs extimam⁹.

¶ Q̄d dixit in mō vl'i. vult dicere q̄ q̄cq̄d posuit in hoc libro sūt regule et radices q̄bus ars ista cōponitur.

¶ Explicit liber. 4. Pto. in radicāti discretiōe p stellas de futuris et in h̄ mūdo cōstructiōis et destructiōis cōtigētib⁹.

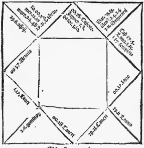
¶ Scientia proiectionis radioz.

Um piectionē radioz stellaz scire volueris: scias gradum ascendentē et sup eū. 4. angulos equa: dehinc gradū medij celi longitudine ab initio capricorni: necnō ipsius pl'te lōgitudinē ab eodē angulo cū circulo directo considerabis minues alterum de altero: et quod superfuerit equalam longitudinem nuncupabis: post hec addes super ascēsiones gradus planete in circulo directo partem radiationis q̄z que fieris ex sextili vel. 4. seu trino aspectu: si radiationē sinistrā inuenire volueris: vel minues eam ex gradu pl'te si dextrū radiū obseruaueris: et q̄d remāserit erit loc⁹ radiationis pme: deīde addes vel minues eā ā ascēsionib⁹

gradus planete in regione ipsa ⁊ qd̄ supuenerint erit locus radiatiōis scd̄e: post hec minues locū radiatiōis p̄me d̄ loco radiatiōis scd̄e: ⁊ qd̄ remāserit p eq̄tā lōgitudinē multiplicabis: ⁊ qd̄ collectū fuerit diuides p mediū arcuz diei ipsius planete: ⁊ qd̄ exierit erit eq̄tio radiatiōis. Et si fuer gradū ascēdētis ⁊ gradū medy celi ipse pl̄ta fuerit p̄dictā radiatiōis equatiōnē de scd̄e radiationis loco subtrahes. Si v̄o fuerit iter gradū medy celi ⁊ gradū occītis: eā p̄rime radiatiōis supaddes: ⁊ qd̄ collectū fuerit ip̄m erit ꝓiectio radiorꝝ a gradu pl̄te. Si aūt pl̄ta sub terra fuerit ipsi⁹ pl̄te ⁊ anguli terre lōgitudinē a p̄n⁹ capricorni p ascensiones circuli directi subtiliter obseruabis: ⁊ alterū de altero minuēdo reseruabis: qd̄qz remanserit equatā radiationē appellabis. Dehinc trinū aspectū si eum operari volueris vel. 4. seu. 6. supaddes vel minues p circulū directū: ⁊ per ipsius regionis ascensiones: vt p̄me secūdeqz radiationis locuz addiscas. Deinde minorē de maiori subtrahes: ⁊ qd̄ remāserit p dimidiū arcū noctis gradus ipsius pl̄te multiplicabis: ⁊ qd̄ collectū fuerit p equatā radiationē diuides: ⁊ qd̄ exierit erit equatio radiationis. Si āt ipse pl̄ta fuerit iter gradū. 7. ⁊ gradū anguli terre: minues eq̄tionē radiatiōis de loco radiatiōis scd̄e. ⁊ si iter gradū anguli terre ⁊ gradum ascendētis fuerit: eum p̄me superaddes: ⁊ qd̄ collectum fuerit: erit locus radiationis equate.

¶ De tribus natiuitatibus.

Volo in h̄ loco ubi dare exēplū triū natiuitatū: vt meli⁹ itendas qꝗd locuti sum⁹ in eis: ⁊ p⁹ est natiuitas mea. ¶ Ego natus fui i 3° climate in loco in quo diuisit Ptol. terrā egypti in duab⁹ ptibus: qn̄ locut⁹ fuit de figura terre: ⁊ latitudo illi⁹ loci est. 30. gra. ⁊ fuit in. 356. ānis hac ere. Jeçdagirt: ⁊ angil ⁊ loca pl̄tarꝝ erant eadem hora sicut in hac figura.

¶ De statu patris.

Asperi p̄mi⁹ in statu p̄ris vel in eē ei⁹: ⁊ īueni solez in 5° domo in aq̄rio: ⁊ qn̄ erat in. 11. vedi ei viz medianā: ⁊ qz erat in opp¹º dom⁹ sue d̄bilis erat: ⁊ pp̄ h̄ signauit q p̄r erat stat⁹ mioris q̄z mediocr̄ iter socios suos. Et inueni radios. 4. lune aū eū. luna exn̄te in. 8. domo sine aspectu ascēdētis: ⁊ h̄ signabat d̄bilitatē p̄ris. Aspexi ēt saturnū gubernatorē solis quē īueni in pticipatiōe 10ᵉ dom⁹ existis nonā iter fortunas duas: signauit h̄ igit q p̄r iret p⁹ natiuitatē in romariā. i. pegrinatiōnē: ⁊ teneret regulā religionis: ⁊ qz luna erat in. 10. do. a sole ⁊ in suo casu: ⁊ separata a fortuna: ⁊ iens ad q̄rtā mercury ⁊ martis: significauit q accidet ei nocumentū ex pte regis pp̄ imp̄ſſionē scribarū hoīuz. Et qz luna aspicit p̄rē fortune p̄ris signat q h̄ nocumētū accidet ei in diuitys ⁊ subaei⁹. Postmodū posui locū solis suū ascn̄s ⁊ q eēt hyleg: ⁊ feci suū ataçir donec applicuit ad martē. ⁊ erāt euz eo rady sextiles veneris in. 11. p̄ris: pp̄ qd̄ nō abscidit. Direxi postmodū suū ataçir ad trinū sinistrū lune in signo piscīū: ⁊ qz h̄ erat in signo ex obedientib⁹ ⁊ ascēsionū breuiū: ⁊ luna erat in signo ꝯpanit: ⁊ lōgarꝝ ascēsionū: ⁊ ip̄a erat in radice natiuitati inimica sol hūit abscidere sup solē: ⁊ qz ipsa erat in. 10. domo: fuit abscisio pp̄ casuz: ⁊ qz erat in signo humido habuit cū h̄ fluxuz ventris: ⁊ obyt p̄r in capite. 31. ānī: ⁊ transiuit per hec omnia.

¶ De statu matris.

Postmodū aspexi in statu m̄ris ⁊ īueni lunā i 8ᵃ: ⁊ circundabāt eā retro rady sextilis iouis ⁊ 4ᶜ solis: ⁊ an̄ 4ᶜ mercury ⁊ martis ⁊ luna in suo casu significauit pētito iouis cū luna q m̄r viueret multū: ⁊ stat⁹ lune ondebat paupptatē eius ⁊ debilitatē in suo statu: qn̄ luna erat i suo casu: nec aspiciebat ascn̄s. Et qn̄ natiuitas fuit diurna aspexi venerē quā īueni i 9° do. ꝓpe pētitionē 10ᶜ eūtē ad ifortunas: ⁊ h̄ signauit q m̄r eēt paup: ⁊ posui locū venerī suū ascn̄s: ⁊ cecidit luna in 11° ab ea: ⁊ fuit ap̄ta vt eēt m̄ris hyleg: ⁊ qz iuppiter signauit ei lōgā vitaz trāsiuit ip̄s in q̄ applicuit ataçir lune ad. 4. dexteraz m̄ris nec remāsit ei ali⁹ abscisor nisi saturn⁹: ⁊ ꝑueniret vita ei⁹ ad plus de. 50. ānis post natiuitatē. Feci ataçir silr̄ veneris: ⁊ ⁊ inueni q ꝑueniebat ad solez in. 37. ānis: ⁊ illo tp̄e cecidit abscisio sup matrē. ⁊ euasit inde cuz maxima infirmitate. Direxi silr̄ venerē ad q̄rtaz lune: ⁊ cecidit abscisio in. 43. ānis ⁊ obyt pp̄ multā vrinā quā sp̄ mingebat: ⁊ vesicatiōnē corpis: ⁊ durauit multū et ipsa ifirmitas illo anno.

¶ De statu fratrum.

Asperi postmodū ad statū fratrū ⁊ ego īueni iouez in 10. domo q signat f̄res solū maioris etatis q̄z ego: ⁊ qz iuppiter erat in suo casu iunctus eū saturno signabat ei⁹ paupptatē ⁊ debilitatez stat⁹ ei⁹ ⁊ q nihil sui ꝓficui faciebat: ⁊ iuppiter sigñat eū eē bonū ⁊ limpidū: ⁊ qz radi⁹ sextilis lune cadebat in. 10. sine aspectu infortunarꝝ signauit vnā sororē: ⁊ 11° nō dedit f̄rez aliquē qn̄ sol erat i ea: ⁊ pp̄ hoc nō habui nisi vnā sororē ⁊ vnū fratrē. Uolo autē dimittere de his loq̄ m cē natiuitatis locutur⁹ suz s̄z q significauerit: ⁊ qd̄ de⁹ mihi tribuit p v̄tutē quā posuit in me.

¶ De sexu nati ⁊ geniellitate.

Demōstrauit ascn̄s q erat masculus: ⁊ loc⁹ solis ⁊ loc⁹ lune q nat⁹ erit masculus: ⁊ qz he due res ⁊ luna erāt in signis vni⁹ figure: nat⁹ fuit solus sine alio. Et qz iuppiter erat dn̄s termi oppōnis an̄ natiuitatē ⁊ i. 10. ⁊ loca p̄ncipalia erāt salua ab ifortunis non fuit in me aliq̄ macula vel defect⁹. durauit mihi vita bono tēpore. Ut aūt scirem quāta esset feci ataçir solis qz erat in 11° ⁊ inueni q applicabat ad. 4. sinistrā saturni in piscibus in fine. 52. ānorꝝ: ⁊ fortune aspiciebāt locū ipsum in radice natiuitatis: ⁊ si in hoc nō offenderit loc⁹ saturni hunc locū euadaz vsqz ad. 4. qz tunc perueniret hyleg ad. 4. sinē ipsius: tamē si saturn⁹ locū diuisionis offenderit anno illo non euadam: ⁊ hec tibi in antea demonstrabo.

¶ De statu corporis nati.

Asperi postmo^m i statu corpis tūi: ⁊ īueni iuppit̄ exn̄s cū satur⁹ aspiciebat lunaz a. 10. domo ⁊ mars erat dn̄s ascēdēns ⁊ lune in ꝑtitione 11ᶜ in sextili veneris demōstrauit hoc totū tēperamētū mee cōplonis i friditate ⁊ calitate pp̄ iouē q ē oriētalis ⁊ martē q ē occītalis: ⁊ īueni cū hoc toto q vincebat hūiditas: demāuerūt hoc ēt corp⁹ mēsuratū iter puū ⁊ magnū et ēt tales oculos: et iuppiter remouit nocu^m saturni q nocebat. 10. domui: et nullū

nocu[m] erat in .8. nec ẽt in angulo occñtis: ꝛ ppea eu aferũt ab oĩ pestilẽtia mẽbra mea: ꝛ q̃a saturn⁹ erat dñs loci mar tis ꝛ iouis: ꝛ radij sui erãt in angulis demãfauit multa reu/mata ꝛ multũ flegma acetosũ. ⸿ De statu aie nati.

Postmodũ aspexi i statũ aie ꝛ inueni mercu[m] aspiciẽtẽ ascẽdẽs ꝛ lunã aspiciẽtẽ ptẽ fortune: ita q̃ vn⁹ aspiciebat alterũ: ꝛ gra. oppõnis pcedentis ascẽs. vñ hec oia dñrãbãt liberationẽ aie mee rõnalis ab ĩfirmitatib⁹ sensuũ dãnõsib⁹: ꝛ ambo signa mercurij ꝛ lune q̃ fixa erãt signãuerũt q̃ essẽ stabilis sensus ꝛ bone sapie ꝛ boni itell[c]. ꝛ q̃ eẽz parlẽs loborũ ꝛ tedij. Aspect⁹. n. iouis ad lunã ꝛ veneris cũ mercu[o] signãuerũt significationez pueniẽtẽ his signis q̃ ẽ retinẽ irõ lõgo tpe: ꝛ dceptõez: ꝛ q̃r mercu. ꝛ mars erãt occñtales exñte marte dño lune signãuerũt acuitatẽ bonũ itellm ꝛ sensũz nãlẽ: signãuerũt ẽt penã ꝛ laborẽ i ingrẽdo secreta ꝛ phiõ: ꝛ saturn⁹ q̃ erat ãbo[ꝝ] dñs signãbat bõestatẽ: ꝛ aptañtũ: ꝛ q̃ me regerẽ meo ↄsillo ꝛ oparet bona opa ꝛ famosa ꝛ ea pficetẽ. Juppiter dedit mihi bonitatẽ ꝛ vĩtutes bonas: ven⁹ ꝛ mars dederunt mihi abstinẽtiã ꝛ bonos mores ꝛ alia q̃ sũt in glosis pcedẽtib⁹ deter minata. ⸿ De statu diuitia[ꝝ] nati.

Asperi postmo[m] i statu diuitia[ꝝ] mea[ꝝ] ꝛ inueni sz mores significatiõis q̃ saturn⁹ iuppit mars ven⁹ ꝛ luna q̃ pncipabãt in gubernamẽto ptis fortune ꝛ in aspectu quẽ hẽbãt cũ ea q̃ diuitie pueniret ex donis amico[ꝝ]: ꝛ labore ac pena officio[ꝝ] humano[ꝝ]: q̃r saturn⁹ dabat laborẽ terra[ꝝ] ꝛ marinariã ꝛ rõne mlie[ꝝ]: ꝛ q̃r pricipat cũ ioue significãbat aliquãtulũ hereditatis mortuo[ꝝ]. Et q̃r mercuri⁹ erat dñs termini ptis ifortune signãt scias ꝛ mercatiões: ꝛ cũ h̃ fuerũt in me hec oia. Fuit aũt initiũ diuitia[ꝝ] meorũ postq̃z tenui scholas phice: ꝛ ppea vnus amico[ꝝ] meo[ꝝ] posuit me in offõ quodã ꝛ tenui locũ ei⁹ ex quo vtilitatez habui ꝛ pfectũ: ꝛ q̃r erat in .10. fuit officiũ tale de quo traxi maxĩ nõ vtilitatẽ q̃dẽ pro physica: ꝛ q̃r sol erat in 11[o] ꝛ vis eius erat minus q̃z mediocris sicut pdixim⁹: quñ erat i oppõne dom⁹ sue ꝛ signũ h̃ erat masculinũ ꝛ iuppit aspiciebat lunã ꝛ ptẽ fortune exñtẽ cũ saturno q̃ erat dñs loci solis ꝛ i .10. domo in pn[o] capu. ꝛ iuppit silr erat mediocris stat⁹: signãuerũt hec oia psperitatẽ mediocrẽ in rebus tẽporalibus ꝛ necessarijs vite: ꝛ se his gaudia ꝛ letitie commiseuerũt. ⸿ De magisterio nati.

Et q̃r iuppit erat in .10. ꝛ mercu. dñs termi sui: ꝛ cõmiscuit se vtus iouis cũ illo veneris ꝛ saturni ꝛ silr illa veneris cũ illa martis: ꝛ virtus iouis cõmixta erat cũz illa lune eo q̃ se aspiciũt de sextili: ꝛ vtus lune cõmixta similr cũ illa solis ↄueniẽs fuerit pp̃ hec omnia q̃ sol mars saturn⁹ mercuri⁹ ꝛ ven⁹ oẽs disponerẽt officiũ meũ: ꝛ manifestũ est q̃ concordãt cũ morib⁹ ꝛ diuitijs meis: ꝛ pp̃ter hoc fuit ministeriũ meũ phica ꝛ astronomia: ꝛ i adolescẽtia mea feci alia opa debilia: ꝛ ↄcordãtia in his reb⁹. postmodũ icepit augeri stat⁹ meus donec cepi tenere scholas phice quñ iuppiter erat in .10. ꝛ aspiciebat lunaz exñs dñs dom⁹ veneris: ꝛ saturn⁹ disponebat eũ q̃ erat ↄiunct⁹ cũz venere: ꝛ q̃r mars est dñs exaltationis .10. ꝛ ipse occñtalis aspiciens venerẽ ꝛ est silr in .10. q̃daz stella fixa que nominat vultur cadẽs in ipso eodẽ gradu .10. cõposita de nã veneris ꝛ mercurij signãuerũt h̃ oia mea officia q̃ narraui.

⸿ De coniugio nati.

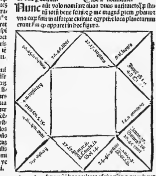
Asperi postmo[m] i statũ mei ↄiugij ꝛ inueni lunã in 4[o] occñ[tis]: signãuit h̃ q̃ tarde vxorarer: ꝛ q̃r iouẽ aspicẽ exñtẽ i 4[o] oriẽ[tis]: signãt q̃ puellas amarẽ: ꝛ q̃ vxores mee pulchre eẽnt: ꝛ min⁹ q̃z mediocres i pgente: ꝛ h̃ signiftcãt plte q̃b⁹ iũgit lunã: ꝛ q̃r mlti iũgebat pl̃t: sig[t] q̃ vxores mltas hrez: ꝛ ea[ꝝ] p̃les eẽnt vgies ꝛ puelle: ꝛ q̃r erat i 4[o] solis: signãbat q̃ diuiderẽ me ab eis. ꝛ q̃r venus radit ad martẽ ꝛ erat ppe satur[m]: signãbat q̃ mltũ diligerẽ mulieres ꝛ eẽm i eis abstinẽtie mo[ce]. ꝛ q̃r iuppi. erat ↄ venerẽ: ꝛ dñs do. ei⁹ ꝛ silr ↄ satur[m]. ꝛ iuppi. erat potes i .10. signãbat lipidirotẽ: ꝛ q̃ ogerẽ legalr ꝛ sz legẽ. ꝛ ego nũq̃z mltcrẽ cognouit nisi sz legẽ p mrimo[m]: ꝛ maxie q̃r iuppit aspiciebat lunã. ꝛ q̃r lũa erat i loco i q̃ hẽbat aliquã dignitatẽ. ꝛ mars erat dispositor ei⁹: dñs 9[e] ꝛ 12[e]: signãbat q̃ vxorarer ꝛ hrez alias mltas emptas. Et q̃r luna solẽ aspicẽ d 4[o]: sig[t] q̃ nõ pstatet mihi eẽ mulierẽ cũ q̃b⁹ ↄiungerer mrimonialr. nec cũ alijs quas haberẽ. ⸿ De statu filiorum nati.

Et inueni iouẽ in .10. q̃ dabat vnũz filiũ masculũ: ꝛ q̃r erat cũ saturno: obijt idẽ fili⁹ ad paucos dies a natiuitate: ꝛ q̃r luna aspiciebat .10. ꝛ pijciebat radios suos añ solẽ ꝛ luna femina ꝛ in signo femino: ꝛ in 4[a] femi[a] significabat .2. filias femĩas: ꝛ q̃r sol erat in vno ho[ꝝ] locorũ ꝛ radij saturni in altero: nõ vixit aliq̃ ea[ꝝ]: vna vixit aliquãtulũ plˢ .7. ãnis ꝛ altera plus modico vno ãno. ꝛ q̃r luna ibat in vno circulo cũ pte fortune: sig[t] q̃ hrem .3. filias duas a venere ꝛ altã a luna. ⸿ De itineribus nati.

Postmodũ aspexi i eẽ itine[ꝝ]: ꝛ inueni lunã i 4[o] cadẽte q̃ de sig[t] itinera: ꝛ q̃r luna erat i trigono merli[s] occñ[tis]: ꝛ ven⁹ silr in 9[o] iungẽs se cũ marte: sig[t] q̃ itinera mea eẽnt p maiori pte ad ptẽ meridiei. ꝛ q̃r luna aspiciebat iouẽ exñtẽ i .10. signãt q̃ eẽnt salua ꝛ p pgrẽdo mihi victualia. ⸿ De q̃litate mortis nati.

Asperi postmo[m] q̃lis eẽt mors: ꝛ inueni q̃ saturn⁹ dñabat i ea ꝛ ẽ manife[m] q̃ eẽt p fluxu hũo[ꝝ] ꝛ pp dissinteriã. ꝛ q̃r due fortũe circũdabãt eũ: sig[t] q̃ mors erit p se nãlis i domo mea ꝛ iter meos ↄsanguineos: ꝛ sm illa q̃ tibi narrabim⁹: i alijs natiuitatib⁹ poteris iudicare: ꝛ ego p̃mit⁹ ponere volui natiuitatẽ meã: q̃ñ totum in me pbaui ꝛ nõ p auditũ. ⸿ De 2[a] notiuitate.

Nunc aũt volo nomiare alias duas natiuitates: q̃[ꝝ] statũ totũ bene sciui: ꝛ p me magnã ptem pbaui: ꝛ vna ea[ꝝ] fuit in alforçat ciuitate egypti: ꝛ loca planetarum erant sm q̃ apparet in hoc figuro.

Posui saturnũ i hac natiuitate ascñs pris: ꝛ pueniẽt per ataçir ↄuersũ ad solẽ exñtẽ cũ marte in .36. annis signat q̃ p̃r iret ꝛ gladio piret ꝛ moreret̃. Et feci ataçir saturni ↄuersũz ad solẽ qui erat sub terra. ꝛ stabat ad locum vbi stabat sol: ꝛ q̃a mars erat sub sole ꝛ saturnus cadẽs patri significauit itinera. ꝛ q̃ in eis gladio moreretur.

⸿ De statu subẽ patris nati.

Cõsideraui postea in eẽ subẽ pris a pte fortune ꝛ inueni q̃ erat i .4. martis. ꝛ in .3. lune ꝛ

mercurij significat quod patris substantia periret post hanc natiuitatem: quia mars erat dominus exaltationis partis fortune: et erat combustio sub sole: significat quod nocumentum quod habet pater esset post natiuitatem longo tempore: habet tamen magnam et honoratam fortunam stati post natiuitatem: et propter hoc luna et mercurius aspiciebant de .3. partem fortune: et quia ambe fortune circundabant saturnum: esset pater semper felix donec ataçir eius conuersum perueniret ad principium arietis: et tunc inciperet perdere substantiam eius. Aspexi etiam ad partem fortune patris et inueni eam in geminis in sextili Iouis: significat hoc etiam quod prediximus: quoniam sol erat damnatus a marte.

De statu matris nati.

Asperi in statum matris in hac natiuitate: et quia luna cadit in eius exaltatione cum mercurio: et venus autem cum ea: significabat quod mater viueret multum: et ne valde longe prolongem: volo narrare de statu huius nati res miraculosas.

De forma et complexione corporis nati.

Dico quod sol et mars erant in participatione .4. domus: et sol aspiciebat angulos et mars partem fortune significabat quod natus esset desiccatus. Et quia hec infortuna cadit in .4. significat quod esset siccus in pedibus inferioribus dicis: et quia signum in quo erat fortuna erat de figura quadrupedum accidit hoc in pedibus: et talis extitit natus. habebat enim vnum pedem rectum: et alium sicut bestie: et cum hoc toto membra inferiora non erant completa sicut superiora.

De statu anime nati.

Quia luna erat cum mercurius significabat quod esset sensus completi: correcti et bone anime: et quia erat in signo fixo significat scientiam et intellectum: et quia erat sub terra significat perquisitionem rerum secretarum et scientiarum et astrologie et aliarum. Et quia venus erat dispositrix existens in complexione Iouis et saturni significauit prosificationes: et exponere sompnia vidática: bonos mores: amicitiam bonam legalitatem: diligere bonos et abhorrere malos et omnem rusticitatem. et laborare in bono et bonore intellectu doctrinamento: et magnam delectationem et consumationem omnium rerum. Similiter saturnus dabat anime diligere physicam: et astronomiam et peritatem. Et si intellexistis glosas predictas leuiter poteris intelligere hec omnia et scire quod anima huius nati debet esse ab omni pestilentia liberata: nec vnquam in vita sua patietur epilensiam nec melancoliam: nec huius similia. Et quia hij significatores sunt sub terra. et venus est cum saturno significat auariciam et deceptionem: tamen hoc erit in occulto propter magnum bonum quod dat natura saturni qui aspicit venerem.

De statu substantie nati.

Asperi postmodum in statum diuitiarum et inueni partem fortune cadentem in puluere ascendentis: nihilominus erat in capricornio que est domus saturni. et exaltatio martis: et triplicitas lune et terminus mercurij: luna et mercurius ambo aspiciebant eam: de .3. significauit hoc quod eius diuitie prouenirent ex multis: et diuersis rebus: quoniam mercurius significat quod eius diuitie erunt pro scribania et similibus. aspectus saturni cum .2. fortunis significat quod haberet de bonis mortuorum et hereditates terre.

De statu bonoris nati.

Asperi postmodum in eius prosperitate et bonore et inueni solem in signo masculino in angulo .4. domus et lunam in signo feminino in .4. masculino succedentem et partem fortune in ascendente per que indicaui quod esset mediocriter prosperosus: et quia mars damnabat solem et partem fortune: indicaui quod bis contingeret sibi amissio in eius substantia.

De magisterio nati.

Postmodum aspexi in eius misterio: et inueni quod mercurius erat eius dispositor: quia erat dominus .10. et erat iunctus cum luna deferente sibi luna vim solis: et significabat scribaniam et dominum mediocrem: quia iste significator erat in .4. orientali angulum succedente: si esset nobilis in illum indicauissem de conuerso tamen eius status mediocris erat secundum modum et secundum angulum.

De statu coniugij nati.

Asperi postmodum in statum coniugij et inueni lunam in .4. orientali. ex quo indicaui quod haberet vxores in adolescentia: et quia luna non aspiciebat se cum sole: indicaui quod ille mulieres essent sue per maiori parte. et quia luna aspicit multos planetas in illo signo: indicaui quod vxorabitur cum multis mulieribus: et quia luna iuncta est cum mercurio: indicaui quod faciet coniugium cum vna muliere legaliter que cito morietur et postea accipiet alias vxores suas: quia mercurius erat in complexione lune in fine anguli. Inueni postmodum venerem existentem circa saturnum et iuppiter aspiciebat eam. vnde indicaui quod aliquibus vicibus diligeret iacere cum pueris: et aliquando faceret fornicationem contra legem et hoc paucis vicibus.

De filijs nati.

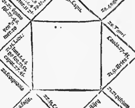
Et quia venus saturnus et iuppiter aspiciebant .10.ᵃᵐ: et iuppiter similiter aspiciebat .11. significat venus .2. filios. quorum vnus statim: et alter aliquo tempore viueret: et similiter morietur: et esset de muliere antiqua: et hoc esset propter saturnum qui damnabat significationem veneris: et remanet significatio Iouis qui dabat duos filios de vna sua: et quia iuppiter erat in .4.ᵃ cadente: significat quod hoc prolongaretur donec natus transiret terminum vite sue: et tunc haberet duos filios bonos et saluos longo tempore victuros. Et quia pars fortune huius nati conueniebat cum parte fortune natiuitatis mee: indicaui quod inter me et ipsum esset magnus et firmus amor occasione societatis sapientie: quoniam mercurius erat dominus termini ambarum partium.

De spatio vite nati.

Asperi in quantitate vite eius et feci ataçir sui byleg: qui erat gradus ascensionis donec perueniebat ad quartam dexteram saturni qui cadit in aquario et applicabat in .69. annis solaribus .8. mensibus .4. diebus: et quia saturnus est abscisor et signum in quo abscindit est suum: conuenit vt sit ex infirmitatibus mors qualis significat saturnus. Et quia iuppiter est in .8.ᵃ aspiciens saturnum: significat quod per se morietur in domo propria inter consanguineos suos bonoratus: et tamen in precedentibus determinauimus infirmitates saturni: et si fecissemus revolutionem anni in quo obijt: sciuissemus diem et horam mortis: et cuius infirmitas ex illis saturni fuisset mors procreata.

De tertia natiuitate.

Hec .3.ᵃ natiuitas fuit in insula Afforscat ciuitate egypti. Et ego probaui et vidi omnes status nati bonos et malos ab eius principio vsque ad finem: ascendens enim et loca planetarum erant hora natiuitatis: sicut demonstrat hec figura.

De statu patris.

Bene demonstrat hec figura quod mars iuppiter et saturnus sunt coniuncti in .11. domo: et quod venus est in participatione .12.ᵉ: et luna in ascendente. Aspexi igitur in esse patris et inueni solem cadentem ab angulo in .12. domo: verumtamen est circundatus autem a venere: et postea a tribus planetis superioribus et saturnus in .12. quod totum significauit patris

natiuitatē: ⁊ diuitias magnas. Dixi postmodū solē ⁊ iueni ꝙ puenieba ad venerē in. 9. ānis ⁊ ven⁹ erat ifortunata in ptitiōe. 12. silr ꝙ sol erat in. 12. obiji pt̄ de colica fortissima: qm̄ ꝯstellatio significauit ꝙ viueret modicum.

De statu matris nati.

Asperi postmodū in eē mr̄is ⁊ inueni venerē in ptitione. 12. dom⁹ sub radijs ⁊ lunā applicantē ifortunis de sextili ⁊ existente in suo casu ꝙ totū significauit mr̄is ifortuniū: ⁊ ꝙ male sibi erat de ꝑsona: tn̄ viueret m̄l tū donec videret mortē filioꝝ q2 luna erat in ascendene.

De statu fratrum nati.

Aspectus eni veneris ⁊ lune ad. 10. sigñat ꝙ nat⁹ haberet. 2. sorores quaꝝ maior antequā alia moreret̄ ꝙ sigñat̄ a venere.

De statu corpis nati.

Asperi postmodū in statu nati ⁊ iueni mercuriū i ipso gradu ascēdētis ⁊ saturn⁹ ibat cū eis sup. 2. circulos eqdistātes: sigñauit h̄ igit̄ ꝙ ipeditā hēret linguā.

De diuitijs nati.

Et q2 .3. plāe supiores iungebant̄ in 1° ⁊ mars q erat dn̄s pris fortune iūgebat̄ ioui sigñauit ꝙ hēret diuitias maxias. Et q2 saturn⁹ erat cū eis sigñat ꝙ hereditatē patris auunculi hereditabit: ⁊ q2 mercurius erat ī cōplōne saturni: ⁊ ibat sup vnū circulū cū ascendēte signi ficat magnā pcitatē: ⁊ ꝙ exponet corp⁹ suū ad laborem ⁊ ad laborandū suas terras ⁊ hereditates cum alijs operationibus.

De filijs nati.

Et locus veneris ⁊ lune: ⁊ eius aspectus ad. 10. ⁊ vndecimā significat ꝙ haberet. 2. filias.

De spatio vite nati ⁊ q̄litate mortis eius.

Manifestū est āt ꝙ gradus ascēdēs erat hyleg ei⁹: ⁊ ꝙ luna abscisor ei⁹ ꝙ erat in ptitione ascēdētis in suo casu ⁊ in signo aq̄tico: tn̄ mars ⁊ iuppiter aspiciebāt eā de sextili ⁊ ꝑabāt magnā sterilitatē ⁊ humiditatē ei⁹ pp ꝙ elōgata est abscisio donec pueniret directio ad sextilē saturni in scorpiōe ⁊ ꝙ multū cresceret frigidit̄as: ⁊ hic sextilis cadit in signo lōgaꝝ ascēsionū ⁊ pp hoc est ascisor sine dubio pp magnā fridit̄tē ⁊ humiditatē q̄ iungebat̄ sup lucē lune. Et manifestū est: ꝙ qñ radius ifortune fuerit abscisor: ⁊ ip̄e exaltat⁹ ꝙ sigñat casū ⁊ ruinā: ⁊ q2 luna erat abscisor exn̄s in ascēdēte: ⁊ saturn⁹ q erat dn̄s exaltatiōis ⁊ triplicitatis ⁊ ven⁹ dn̄s 8ᵉ dom⁹ ⁊ ascendētis sigñauerūt ꝙ ipsemet iterficeret se: ⁊ sigñabant hec oīa ꝙ ꝓiceret se ab alto loco in aquā: ⁊ moreret̄ ibi. Et q2 cadebat ibi aspect⁹ iouis ꝓlōgat̄ hoc. 12 ānis. Mars āt ⁊ saturn⁹ minuūt de his. 2. ptes: ⁊ q2 uincti sūt cū ioue ⁊ remanēt. 4. āni. Silr est ratū quātū est iter sextile saturni: ⁊ gradū ascēdētē qn̄ minuem⁹ eū cū suis ascēdētib⁹ q̄ st gradus. Et vixit nat⁹ iste. 24. ānis solarib⁹. 5. mēsib⁹ ⁊ sex diebus. tūc. n. irat⁹ fuit cū mr̄e occasiōe vni⁹ puelle: ⁊ iuit ad pōtē ⁊ ꝓiecit se in nilū ⁊ mortuus est. Et ego ipsa hora accepi ascēdens: ⁊ fuit. 4. gradus v̄ginis in quo erat mars in radice natiuitatis: ⁊ feci reuolutionē anni in quo mortuus est. ⁊ inueni ꝙ alynthia pueniebat ad locū gradus saturni in scorpiōe: ⁊ alynthia mēsis pueniebat ad pisces in oppōne loci solis ⁊ aspiciebat eū saturn⁹ de 4ᵃ de reuolutiōe: ⁊ mercuri⁹ in eodē ipso gradu hora. 4. saturni: ⁊ mars ipsa die erat in. 4. gradu ascendētis radicis natiuitatis ⁊ mercurij. Similr in hac die erat saturnus in. 4. gradu cōiunctionis ⁊ mercuri⁹ in eius oppōne ⁊ erat infortunat⁹ cū saturno ⁊ saturnus in piscibus ꝙ est signū aquaticū: ⁊ erant ambo luminaria dānata ⁊ ifortunata in reuolutiōe: fuit et̄ illo anno eclipsis solis in quarta loci lune in natitate marte existēte in oppōne ei⁹: ⁊ in. 4. lune natiuitatis. hec exempla satis sufficiūt cū his que tibi narrare volumus vt ea melius intelligeres. vn̄ expedit tibi vt non labores in alio libro nisi in isto. Nam oēs libros quos cōpilauerunt alij astrologi in scientia ista inspexi ⁊ nec aliquē inueni qui cōcordaret cū veritate nisi liber iste. 4. partiū ꝓtolomei.

De partitione temporū triū natiuitatum.

Nunc āt narrare volo ptitiōes tēpoꝝ istoꝝ triū natorū: ⁊ pmit⁹ dic volo vnū gn̄ale dictū. Dico ꝙ cōuenit vt opis tn̄ accn̄tib⁹ gn̄is lib⁹ q̄ narrauim⁹ in glosa tertij tractat⁹ ꝑ atactr sigñatoꝝ ⁊ alynthie hn̄ f̄m manerie q̄ opaberis in sigñatorib⁹ natitatū ⁊ suoꝝ alynthie: ponēdo ascn̄s illi⁹ ascēdētis vlr f̄m ascēdēs natiuitatis: ⁊ hoc mō cōuenies fuit ꝙ iudicarē ptitiōes tēpoꝝ mee vite q̄ fūe accepte de p̄ᵃ figura quā pdiximus. Apponas mētē ad partitionē ⁊ gubernatorē. ⁊ ad. 10. domū: q2 qn̄ puēit ad corp⁹ solis m. 31. annis: ⁊ ptitio ptis fortune puenit ad q̄rtā lune: pceptū fuit mihi ꝙ tenerē studiū in la aufermeria de marasone: ⁊ habui pp h̄ exaltationē dn̄ij: ⁊ delectationē ⁊ bonū officiū. q2 ptitio solis silr applicuit ad. 4. gra. ⁊. 50. mi. pisciū: q erat locus trin⁹ lune: ⁊ erāt ibi radij sextilis iouis in radice: ⁊ qn̄ mars fuit ꝯiunct⁹ cū saturno in cap. sextili per gra. ⁊ iuppit̄ erat i v̄gīe i 3° eoꝝ gra. ꝑ 6ᵐ: ⁊ applicuit lune i radice. pceptū fuit vt sederē en la enfermaria: ⁊ sꝑ creuit honor ⁊ laus mihi bn̄dict⁹ de⁹. donec fui in numero bonorū boiūꝫ famosorū q erūt in affor̄scat. Et qn̄ ptitio ascn̄tis puenit ad. 24. gra. ⁊ vnuꝫ minutū tauri: ⁊ pagrauit ven⁹ ꝑ 10. domū radicis: ⁊ gubernatoris gradus ptitionis solis ⁊ luna in introitu anni aspiciebat eaꝫ de. 3. a loco vbi erat in radice in reuolutione lucratus fui tēporib⁹ istis thesaurū magnū cū quo fui letus ⁊ hilaris valde. q2 nūq̄ viderā ialegd: ⁊ adhesi regib⁹ ⁊ habui vtilitatē ab eis. iuppiter eni in. 32. ānis adduxit mihi lucra multa: qm̄ erat in ptitione illius āni in gra. ptitionis decime domus.

De partitione in 2ᵃ natiuitate.

Ut aūt nō multū extēdā: volo loqui de his alijs duobus natitatib⁹: vt ide sūmas exēᵐ. Accidit nato 2ᵉ figure reuolutio vna i vno āno: in q̄ sigñauerūt plures magnas ferias vni societati scribanoꝝ: ⁊ annus iste erat m. 52. ānis a natiuitate sua: ⁊ applicuit ptitio sui hyleg q erat gra. ascn̄s ad. 10 gra. ⁊. 19. miᵃ aq̄rij: ⁊ mars erat ibi hora reuolutōis: ⁊ erat opᵐ signi alynthie: ⁊ accit ipsi nato eodē āno magna tribulatio: q2 erat vn⁹ ex maiorib⁹ eoꝝ. ⁊ hora qua capt⁹ fuit erat mercuri⁹ infortunatus in hoc gradu cum marte de 4ᵃ: ⁊ ipsa hora captiua fuit cū meliori societate scribaꝝ. nō tn̄ fuit ibi ifortuna in radice: ⁊ tn̄ q̄ sibi accidit min⁹ mali q̄ͣ alijs. ⁊ pp h̄ nō fuit ꝑcussus nec multum ꝯdecorat⁹: ⁊ fecerūt pactū cū eo ꝓ. 500. mar. q̄s soluit: nec tale pactū alijs facere voluerūt: q2 aliq eoꝝ soluerūt. 200. mar. ⁊ aliq magis. Et post q̄ͣ ānus ille ifortunat⁹ fuit trāsactus liberat⁹ fuit: ⁊ rediuit ad suū officiū: sicut erat ante.

De tertia natiuitate.

Jam narraui tibi multū de reuolutione 3ᵉ natitatis illius āni quo submersus fuit i aq̄. Erāt. n. loca planetaꝝ sicut in eius reuolutiōe: sol in v̄gine. 29. 34. luna in v̄gine. 3. Saturn⁹ in cancro. 2. 19. iuppiter in v̄gine. 11. 14. mars in capri. 14. 48. ven⁹ in libra. 11. 2. mercuri⁹: in v̄gine. 2. 52. loca v̄o pl̄taꝝ erāt hora q̄ seipꝫ submersit h̄ mō. sol in piscibus. 6. 26. luna in cācro. 19. 47. saturn⁹ in gemini 23. 46. iuppiter in v̄gine retrogradus. 23. 11. mars in cancro. 21. 26 in statiōe 2ᵃ. venus in ariete. 20. 49. mercuri⁹ in piscib⁹. 24. gra. 17. miᵃ. Hec sūt que tibi glosaui in qb⁹ studiā ⁊ mentē apponas: ⁊ deus te dirigat in viam rectaꝫ.

Expliciunt examinationes triū natiuitatum.

Volui pbare vtrū auctor iste iudicaret f̄m nonā sphe ram vel f̄m 8ᵃᵐ. Et inueni loca pl̄taꝝ que ponit in figura sue natiuitatis ꝙ ipsa fuit annis. 4. pfectis. 986. 10. mēsibus. 15. die ianuarij qua die equaui planetas f̄m tabulas mach. ⁊ inueni sic.

Finis.

¶ Incipit liber Centum verborum Ptolomei cum commento Haly.

Dixit Ptolomeus. Jã scripsi tibi iesure libros de hoc qđ operant stelle in h seculo: τ sũt libri multe vtilitatis illis q volũt pscire futura: τ hic est fruct⁹ illoꝝ librorꝝ oium: τ q pbatus ẽ multotiẽs: q τ nõ itelligent nisi ab eis q in alijs libris laborauerũt: τ multas alias scias cognouerũt. Accipe ergo bono aio illuz.

¶ Verbũ pᵐ in cognitione eoꝝ que veꝝ indiciũ perhibẽt.

Scientia stellaruz ex te τ ex illis est: astrologus aũt nõ debet dicere rez specialr̃ sed vlr̃ vt qui eminꝰ videt aliquam rem: sic enim facit qui cõsiderat rem ŝm materiam suã τ nõ venit ad eius certã cognitionẽ. ¶ Per materiã habem⁹ de re cognitionẽ dubiã: per formã vo certã: τ hec iudicia que trado tibi sũt media inter necessariũ τ poss̃e: q dixi hec iudicia eẽ inter necessariũ τ poss̃e: hoc est apud eũ qui reꝝ nãa τ stellarũ opus cõsiderat. ¶ Sed illi qui ex meliori pte aie cognitionẽ hñt futuroꝝ ppinqores sũt veritati ppter aie vim in eis dominantez: lz nõ multã habeant huius artis scientiam.

¶ Expositio Haly super primo verbo.

Quod dixit Pto. Ex te τ ill. Significat q q res futuras scire desiderat duab⁹ vijs oz icedẽ. Una vt aspiciat mot⁹ stellaꝝ: τ opa q̃ fiũt i reb⁹ ŝz eaꝝ motũ. τ liᵒˢ q̃s atiq scripserũt d significatõe motuũ ipsaꝝ: τ adiungat his q̃cũqz pbabit i suo tpe. Jõ dixit Ex illis. Alia via est cũ aliqs p diuinã ispirationẽ hũerit istã sciaz: m̃ltã vo poterit dare iudicia. M̃lti.n. sũt qui dãt vera indicia: q̃ꝝ.s. iudicioꝝ nec significatiões nec rõnes ineniꝰ i opõne nec in opato: sz qđ diũt ex eoꝝ cordib⁹ manat. Et ex his m̃ltos videm⁹: τ hec via cũ pura fuerit a phis dina dr̃. Jõ dicit Ptol. sz scia eoꝝ q̃ fiũt sub circulo lune gdã hñi p doctrinã: alij vo p ispirationẽ diuinã. Cũ vo aliqs hõ sit has duas vias hũerit iter sapiẽtes reputabit: τ i iudicijs veridic⁹ ineniet. si vo aliq̃ istaꝝ caruerit: min⁹ sapiẽs iudicabit. ¶ Hoc vo qđ Pto. dixit astrologus nõ dz dicere spãlr̃ sz vlr̃. Hoc iõ dixit q hec scia nõ est nisi ŝm pbationẽ τ opionẽ vel opatione. Et q hec mã ad quã ptinet totũ op⁹ stellaꝝ ɔuertibilis est ad vnũ τ ad aliud: iõ dixit. Nõ spãlr̃ sed vlr̃. Ut ignis effectũ: calorẽ vocamus: sic effectũ aliaꝝ reꝝ calorẽ efficiẽtiũ: lz ignis effectus ppe dicat cõbustio. Qz dixit Pto. Ex meliori pte. Dixit ŝm vim aie q̃ rõnales sum⁹: τ in illa vi est noti⁹ q̃ ipsa cognoscit gd ɔtingere debeat: τ q hẽmus circa hanc vim irã τ cupiditatẽ: τ q oz nos eẽ sollicitos circa mũdana auferẽ a nobis futuroꝝ cognitio: sz si hãc viz a mũdanis oibus scpamus: possem⁹ futura pcognoscẽ: sicut vidim⁹ heremitaꝝ q̃plures q futura pdicũt q tũc corpeis sensibilibus nõ vtunẽ sed sola vi aie vñ q̃nqz futura pnuntiãt. Et significatiões reꝝ q̃s videmus in somnijs ex vi ista ɔtingũt: τ ppea que dixim⁹ multa alia signa sũt in ea. Eoꝝ ãt q ex se futura pcognoscũt: nõ oẽs eodẽ mõ cognoscũt: q alij ex solo corde: alij vo ex aliq̃ signo qđ videt in iterrogãte: alij ex pauca locutiõe ad h. Et alijs modis m̃ltis dixit Ptol. mũdanoꝝ mutatio adhoc τ ad aliõ corpoꝝ supcelestium temperat.

ADDITIO.

Sciẽtia astroꝝ ex te τ ex illis est. Et nõ opz pitũ sũ iudicare ŝm formã effectuũ pticularium quẽadmodũ nõ opz sciẽtẽ recipe formã sensibiliũ singulariũ sed in gñe sibi conuenientẽ: τ h ordo iudicãtis supra mãz τ ei⁹ q̃litatẽ q nõ põt gdẽ futuroꝝ significare formã q̃ est in agẽtẽ τ veritatis formã: cũ hac forma iuestigare ex pte materie receptoris τ recipiẽtis. Erit ergo receptio formarũ iudicij in h mũdo τ melius ĩtra veritatẽ τ iuestigationẽ: hoc est in gbus opz q̃rere inductionẽ nãrũ τ opus possibilitatis. Sed qui iuenũt hãc sciam ex subtiliori pte sui ipsi sciũt formã veritatis ex veritate dina q̃ est in eis astronomice: τ si nõ sit in eis ex scia subiecti plurium.

Doctrina stellaꝝ ex te τ ex illis est. nec est doctrina mea vt pp hãc formã act⁹ iduidual̃ sit: nec sentiẽtis ɔuenientẽ vt capiat formã siue sitũ iduidualẽ p capiat formã cõuenientẽ ei in gñe. Est aũt hic modus iudicãdi supra mãm τ q̃litatẽ. Minime aũt poi vt dicat sit pra formã q̃ ẽ i actu vi q in aia cũ hac forma. Est ãt igsitio ex pte mãe: τ actus erit itaqz sumẽda forma iudicij in hoc ope accurrẽtib⁹ ŝm cursuz ex aia τ ingsitione. s. in eo q supat supra ipm reuolutio nãrũ τ leneus vel vistigiũ effectus. Qui ergo ineniũt añtes notitias ex pte meliori in eis ad id accesserũt ex forma aie q̃ in eis est ex po⁹ diuina: nõ q sit in eis aliq̃ doctrina fundamentũ magne rei.

¶ Verbũ 2ᵐ in incessu vo circulorum.

¶ Quãdo eliget elector melius: nõ erit differentia aliqua iter ipm τ eũ qui habet hoc ex nã.

¶ Multi hoies putauerũt q Pto. io q̃rẽ hic de electiõib⁹ q̃s eligebãt astrologi in iceptionibus operũ. sed nõ est ita: imo volebat iprobare rõnes eoꝝ q dicebant q circuli nõ eẽnt aialia sed eẽnt sicut vnũ q̃tuor elemẽtoꝝ τ habebãt istã opionẽ: q videbãt eos sp moueri ab oriẽte ad occĩs: τ aial nõ mouet sic: imo vadit huc τ illuc: sz q circuli sũt potẽtes sup ois q̃ sub eis sũt: iõ elegerũt sibi meliorẽ icessuz. i. orbicularẽ q icessus nõ hz ɔtrios. τ nil est qđ eos possit retrahere retro: iõqz ois q facit melius: τ semp põt idẽ facere τ nõ cognoscit aliud melius eẽ semp facit illud.

¶ Verbum 3ᵐ de apparitione effectus stelle cũ fortis fuerit in natiuitate alicuius.

¶ Ille q facit aliqđ op⁹ ex nã vl' artificiũ: inueniet in natiuitate sua pstã forte ex nã eiusdẽ rei.

¶ Docebit Pto. in lib⁹ isto caᵒ 6. q tales sũt stelle: τ fortitudies ex eis manãtes. τ opa eaꝝ in aialib⁹ q̃lia sũt elemẽta corpib⁹. Et iõ qñ aliq̃ fuerit fortis in natiuitate alicui⁹ appebit op⁹ illius stelle in illo nato: τ cito id addiscet artificiose q pficiet: fortitudo planete est vt sit in aliq̃ suaruz dignitatũ: τ aliquo angulo: τ in aliq̃ bono esse a sole: id est tres supiores sint oriẽtales. duo vo iferiores occĩtales.

¶ Verbũ 4ᵐ in secundis stellarũ τ in eorũ iudicio.

¶ Aia q̃ ex natura dat iudicia: iudicabit sup secũdis stellarũ: eritqz eius iudiciũ melius q̃z illius qui iudicabit super primas stellas.

¶ Jaz docui te: quomodo hoc anima habet ex natura: nũc dico tibi quia secunde stellaruz ex opere sũt. qđ ipse facit

sub circulo lunari vt sunt illatiões vl' iacula: ꝛ stelle cũ caudis ꝛ circulis q̄ appent quãqꝫ circa solẽ: ꝛ multa alia q̄ ꝓpe circulũ lune īferi⁹ fiũt. Et hec oia noiauit arat⁹ in li° que ð sigñatiõib⁹ hap secũdap stellap cõposuit: ꝛ alij phi sil'r noiauerũt. Sed sigñatio eap nõ tãtũ valet quãtũ sigñatio stellap: ꝛ tñ aia que hꝫ hoc ex nã. s. iudicare per scðas stellas melius iudicabit p eas q̄ȝ alius p stellas primas.

℄ Verbum quintuꝫ in permutatiõe ꝛ ꝓhibitione venturi mali ſm stellas.

℄ **Optimus astrologus multũ malũ prohibere poterit qð ſm stellas venturũ est: cũ earũ naturam prescinerit: sic enim p̄muniet eum cui malum futurum est vt possit illud pati.**

℄ Videm⁹ q̄ ideõ op⁹ nõ est eq̄le suscipiētib⁹: ꝛ receptoreꝫ ad maius vel min⁹ suscipiēdũ vtere possum⁹. Jð pit⁹ astrologus cũ timuerit ne malũ eueniat: ꝯuertet ipm in futuri mali ꝯniũ. vt cũ ipꝫ malũ euenerit. ñ tãtũ ei applicet quãtũ si ex ĩprouiso ꝯtingeret. v. g. Si aliqs tēperat⁹ eēt hñ: cuius natitatē scirem⁹: tũc si aliq̄ȝ īfirmitatē ex martis nã sibi vēturã viderem⁹: ei⁹ cõplonē ad friditatē verterem⁹: vt ĩfirmitas adueniēs: eã in tēpantiã vteret. Sil'r opabit in ceteris p'tīs. cũ p̄sciuerit q̄d ex eop nã venturum sit.

℄ Verbum sextum: in quibus electiones multum proficiunt: ꝛ in quibus parum.

℄ **Tũc electiones ꝓficiũt: cũ fortitudo tpis vel electiõis maior fuerit q̄ȝ superfluitas q̄ īter duos receptores erit. Si vo minor fuerit: ei⁹ ꝓfectũ nõ tãtũ apparebit: lꝫ aliquantulũ ꝓficiat.**

℄ Sigñatio natitatis ꝛ fortitudo electiõis: cũ in sigñatiõe boni ꝯuenerit: idē bonũ accrescet eleõ. Si vo discordauerint: fortitudo fortioris appebit: q2 natitas corpi assulat: ꝛ eleõ rei q̄ corp⁹ adiuuat: vt est cib⁹ ꝛ medicina q̄ sũt aliena a corpe. Quiqꝫ. n. videm⁹ q̄ medicina corp⁹ igrediēs si illð sanũ inuenerit: ei⁹ sanitatē augebit. Si pap īfirmũ ad sanitatē reducet. Si vo i īfirmitate multũ grauatũ: nil vl' ei ꝓficere lꝫ ꝓficiat. Tal'r discernas iter natiuitates ꝛ electiones. Si vo natitas ꝛ eleõ bone fuerint ꝓficiētes ꝓficiet bona electio. Si cognita fuerit ꝛ si natiuas m'tũ mala fuerit nõ videbit ei electio ꝓficere: lꝫ aliquãtulũ ꝓficiat. ꝛ receptor est mã i q̄ opabit eleõ siue corp⁹ sit siue alter duop exercituũ siue alter duop plãetatiũ. Docuit nos ꝓto. in h ca° qð m'ti astrologi ignorauerũt: q2 cũ volum⁹ alteri duop exercituũ aspicē debem⁹ scire q̄d sit iter vtrũqꝫ ex gēte ꝛ fortitudie ꝛ ascēsis alteri eop accipe: si natitas fuerit ignota: ēt q̄d sit iter dñm ascēdētis ꝛ dñm septimi ꝯsiderare: ꝛ q̄s eop fortior fuerit. si dñs ascēdētis fortior fuerit q̄ȝ dñs septimi: aut eq̄lis: aut pap ifra illũ: tũc de electiõe ei faciē da itromitt'e debem⁹: q̄ si m'tũ peior fuerit ð ei⁹ electiõe nõ multũ nos itromittam⁹: q2 nõ appet electiõis ꝓfectũ: lꝫ ꝓfecerimus. Et hoc cõmemorat Zael in lib. electionũ.

℄ Verbuꝫ 7^m in cognitiõe virtutis alicui⁹ ex nã ipsius aie.

℄ **Non poterit dare iudicia ſm stellarum complexionē: nisi homo qui vim anime ꝛ cõplexionem naturalem bene cognouerit.**

℄ Cõplexio stellarũ est hec q̄ operant' earuꝫ nature in cõiunctionibus ꝛ aspectibus ipsap. Cõiunctio enĩ ꝛ aspect⁹ opant' in vi aie ꝛ in opibus q̄ in hoc seculo agimus. Jã docuit nos ꝓtol. ex h magna verba in tertia pte libri q̄tuor ꝑticularũ: q2 ibi nos docuit q̄l'r ex natitate alicui⁹ aie q̄litatē cognoscim⁹: ꝛ opus est astrologo: vt multũ sit audax in aie sciētia: ꝛ in eius tribus virib⁹. ꝛ in hoc qð manat ex ill ex bono siue malo: iustitia siue iniusticia: largitate siue auaritia: veritate siue mēdacio: fidelitate siue ꝓditiõe: superbia siue humilitate. Cũ vo hoc totũ q̄liter ex aia manat cognouerit: tũc stellas aspicere dꝫ: ꝛ videre q̃uo ex stellis hoc ad aiaꝫ ꝑueniat: ꝛ hoc totũ scire radicitus. Et hec pars sciē est melior cũctis ptibus q̄ in hac sciã ꝯtinentur: quã q̄ bene scit: astrologus phicus vel veridicus meret' dici.

℄ Verbũ octauũ de dignitate ꝑscientie anime.

℄ **Aia sapiens ita adiuuabit opus stellaruꝫ quēadmodũ seminator fortitudines naturales.**

℄ Sapiēs est illa aia que scit illud qð diximus de fortitudinibus celi: ꝛ eius adiutoriũ est q̄n aliqð bonũ alicui euēturũ cognouerit ei res sic aptare ꝑcipiat: vt illð bonũ venturũ maius ac melius eueniat q̄ȝ eueniret nisi sic eũ p̄muniret: vt iam locuti sumus de hoc sufficienter in 5° caplo.

℄ Verbum nonũ de imaginibus celestibus vniuscuiusqꝫ creature terrene.

℄ **Vultus huius seculi sunt subiecti vultibus celestibus: ꝛ ideo sapiētes qui imagines faciebãt stellarum itroitũ in celestes vultus īspiciebant: ꝛ tunc operabantur qð debebant.**

℄ In hoc caplo vult ꝓto. multa imaginũ secreta patefacere: ꝛ vult⁹ q̄s in h seculo eē dixit: sũt spēs aialiũ ꝛ spēs planetap. ꝛ iõ dicit q̄ oib⁹ istis spēbus dñant' sibi vultus cõsiles in celo manentes. v. g. Scorpio celestis terrenis scorpiõib⁹ dñat': ꝛ celestis serpēs terrenis serpētib⁹. ꝛ sapiētes imaginũ inspiciebãt q̃uo plta de sub radijs solis egrediebat' ꝛ igrediebat' hos vult⁹: eũqꝫ in ascñte ponebãt: ꝛ vultũ quē itrabãt celabãt. i. sculpebãt in lapide ꝛ miscebãt cũ eo alia ad hec necia: faciebãtqꝫ cũ eo ex aptatiõe vel ðstructiõe qð volebãt: ꝛ vis illa in lapide m'tis tpib⁹ durabat: ꝛ ego vidi in tpib⁹ Camorebe regis ehiianop satellitē q̄ ad nos ex romãis venit ꝛ sapiēs dicebat'. q̄ fact⁹ ē saracen⁹ in egypto diu i⁹ morãs: i geometria pit⁹: q̄ faciebat imagies q̄ artificial'r mouebant': lapidũ quoqꝫ ꝛ herbarũ nãm cognoscebat. Quadã sũt die dũ cũ eo essem araugerũ ei⁹ vociferantē audiuimus quē scorpius pupugerat: q̄ statim ex marsupio sigilla odorē icensi hñtia extraxit: eiqꝫ vnũ porrexit ꝛ eũ potare fecit: statimqꝫ vt bibit armiger requieuit. Tũc ego aspexi illa sigilla: ꝛ in vno quoqꝫ vidi vultũ scorpiõis ipressuꝫ: iterrogauiqꝫ eũ: cũ q̄ illa sigillauerat. Tunc ipse oñdit mihi anulũ aureũ cui⁹ lapis erat beçabarin q̄ scorpiõis vult⁹ sculptus erat: iterrogaui eũ qua hora lapidē illũ sculpserat: dixit mihi luna exñte ĩ scorpiõe sculpsi: eratqꝫ scorpi⁹ vn⁹ ex q̄tuor angulis ꝛ sigillaui cũ eo incensuꝫ masticatũ in eadē hora: alia ēt q̄dã cũ sigillo sigillaui: q2 putaui q̄ vis eēt in icēso: sꝫ i alijs reb⁹ rãtundē valebat.

℄ Verbũ decimũ in quibus sunt vtiles infortune.

℄ **Vti opꝫ ifortunis in electionib⁹ sicut periti medici vtunt' venenosis ſm cõpetentē quãtitatē.**

℄ Imperiti astrologi ponunt sigñatores in oibus suis electionibus fortunas: ꝛ faciunt eas fortes: ꝛ abyciunt ifortunas. faciũtqꝫ eas debiles nõ ꝯsiderãtes dñi electionis nãꝫ nec spēꝫ cui q̄rit' electio: ꝛ sic planete qui iuuare credunt' impediunt: docti vo loca aspiciunt in electionibus primo ad naturã illius cui eligunt: ꝛ rei pro qua fit electio: que ꝛ si natiuitas nota fuerit illius fortem faciunt significationē vtriusqꝫ capli rei pro q̄ fit electio: ꝛ illi cui fit siue fortuna fuerit siue infortuna. Si ignota fuerit aspiciũt id qð in natura eius ꝛ moribus: ꝛ id cui fit electio ꝛ fortē faciũt planetam concordantē illi in electione siue sit fortuna siue infortuna. Et ideo excitauit nos ꝓtolo. vt opâremur per infortunas in electionibus: q2 ꝓpter hoc ꝓficiunt q̄daꝫ que nobis necessaria sunt in quibusdã horis de caliditatibus ꝛ mendacijs: ꝛ cũ nequit veritas punire reos ꝛ ceteris similibus: assimilauit etiaꝫ infortunas spēbus acutis que dũr

quasi

q̄st venenū. Igit̄ sic prudēs ph̄ic⁹ exercet has spēs singlas ⁊ v̄tutes eaꝝ penetratiuas ⁊ attractiuas in mēbris purgā/dis ⁊ corpib⁹ sibi spris: sic astrologus prudēs v̄tutes ifor/tunaꝝ exercet in his q̄ ꝯnumerauimus s̄m quātitatez esse eaꝝ. Et hortat̄ nos Ptol. vt q operat̄ per illas caueat sibi ab illis. ⁊ dixit s̄m q̄ locutus est quātitatē idoneam.

¶ Uerbum vndecimum non solum in ratione: verū etiaz in experimentorum memoria.

¶ Non eligas nisi illi cui⁹ tibi patuerit intētio ꝑ exꝑimēta in nā cui eligis: ⁊ nisi ei⁹ intētiōis finē in illa scitueris: ꝑ figurā natitatis illius cui eligit̄ oino: ⁊ vt cōpares qđ est inter virtutē alcamia/nē. s. directiōis vel retrogradationis. Et sic̄ ne/cesse est vt sit loquela tua sup id qđ iudicas. s. in quolibet iudicio: ne animaduertas solā sphere nām: ne legenti libros: ⁊ edictionis linguā igno/ranti assimileris: nec ꝯfidat qs in his filibus.

¶ Intēdit ꝑ h̄ q̄ nō solū opꝫ astrologoꝝ suoꝝ exꝑimētoꝝ esse memorē: verū etiā ⁊ antiquoꝝ: vt per illa fortunorū ⁊ infortunaꝝ quātitatē deprehēdat. Et accedat ꝑ hoc q̄ in/tellexit ad futuras figuras: nec sufficiat ei loq̄ sup suū gen⁹ vt dicat. s. cū viderit fortunā q̄ iterrogator terminabit eē suū in ꝓsperitate. Cū aūt infortunā viderit: dicat q̄ inter/rogator termiabit eē suū in malū. Et erit sicut legēs alicui chartā nesciēs ꝑter litteraturā solā: sꝫ oꝫ vt terminet quā/titatez: ita vt dicat q̄ accidet huic fere sicut illi: ⁊ conferat illam alicui ex figuris quas ipse exēplificauit expiendo.

¶ Uerbum duodecimum in magnanimo ⁊ pusillanimo ⁊ in frigiditate ipsius anime.

¶ Amor ⁊ odium remouēt hoīes a rectitudine. Magnanim⁹ ꝑuipēdit magna. Pusillanimus v̄o magnificat pua: ⁊ est eq̄litas iter vtrunq̄ꝫ.

¶ Duas esse infirmitates aīe: q̄ sūt amor ⁊ odiū: a ph̄is ꝯe/prehensū est s bons rei discussiōe ⁊ ꝑscrutatiōe illaꝫ ꝑhi/bentes. Parcēt eni per amorē multis rebus quas scrutari deberēt. Scrutant̄ cū odio qđ nunq̄ꝫ ꝑficiet̄ ꝓpter malaꝫ significationē. Ob hoc āt ph̄is ⁊ astrologis a grecoꝝ regi/bus donatiua dabant̄: vt eoꝝ rata eēnt iudicia. ⁊ nō time/rent aliquē: ⁊ eoꝝ remouerent̄ sollicitudines. Nec etiaꝫ honor vel dignitas seu diuitie eos a via rectitudia auerte/rent. Magnanim⁹ audaciā ⁊ nature ꝑfectionē significat. Qui v̄o talis est ꝑuipēdet grādia ꝓpter excellentiā aīe su/per corpus: ⁊ ea nō discutit sed ꝑierit ꝓpter suā aiositatē. Pusillanimus v̄o aiaꝫ imbecillē significat: ⁊ versat̄ iuxta minima: ita vt lōga cōsideratio euꝫ a maiorib⁹ impediat scilꝫ celestibus ꝑꝑ occultationē anime. A veris v̄o cōmen/datus in oīs scia: media est inter has vtrasq̄ꝫ naturas.

¶ Uerbum decimumterium in secundis stellaruꝫ super affirmatione iudiciorum astrorum.

¶ Cū spherica vis aliqđ ꝓmiserit super illud a secundis stellarum testimonium accipe.

¶ Scđa stellarū sūt effectus q fiūt in hoc mūdo. s. in aere ꝑ stellas: obseruatori v̄o iudicioꝝ astroꝝ necesse est scire qđ docest. s. ostendat hoc z^m: ⁊ cōfirmet per hoc qđ indicant stelle. Cuius rei exēplum est. Significauerūt stelle in aliq̄ gente q̄ ver illius anni eēt multarū infirmitatum. Aspe/ximus itaq̄ꝫ in illa hyeme: fuitq̄ꝫ multarū pluuiarum con/tinuarū ⁊ accidentiū: vt sūt vēti: tonitrua. Et medici signi/ficant ꝑ hoc destructionem rerum in illo vere. ergo cōue/nerunt significatores agētes ⁊ patiētes: ⁊ corroborati sunt per hoc vt considerent in hoc quod indicauerunt. Qū v̄o stelle significāt aliqđ: ⁊ scđa stellarum affirmāt illud: cer/tior est astronomus. ⁊ si non: non est adeo certus.

¶ Uerbum. 14. in malitia significatorum.

¶ Quartus erit error astrologi: cū septimum ⁊ eius dominus fuerint impediti.

¶ Cū sint ascēdēs ⁊ ei⁹ dn̄s significatores iterrogātis septi/mum: ⁊ eius dn̄s erūt significatores rei q̄site. Cū igit̄ infor/tunati fuerint: sign̄ant malitiā quā ꝯsequet̄ astrologus in re illa pro qua iterrogat̄. Et ꝑma pars est cōuenientior vt fiat illi error in re questa. Astrologi v̄o indi quādo infor/tunatum erat septimum ⁊ eius dn̄s: iterrogationem diffe/rebant: ⁊ etiam loqui de illa timore erroris.

¶ Uerbū. 15. de diuersitatibus ascendentiuꝫ quorūlibꝫ. s. ciuitatum: edificationum: ⁊ intronizationum.

¶ Ascendētia inimicoꝝ regni ab eiusdē ascēdē/te cadētia sūt. Et ascēdētia dn̄antiū i illo regno anguli eius. s. regni. Ascendētia v̄o ministran/tiū in illo succedētes angulos. Ciuitatū sūt ascē/dētis in earū edificatiōibus indicāt oia que eis accidunt. Que v̄o ascēdentis sunt in rerū ordi/nationibus earundē ciuitatum: pronuntiāt oia que sub earum regno fient: ⁊ ascendens apparitionis alicuius secte indicat ciuitatibus que eis accidūt in illis: ⁊ demōstrāt quicq̄đ sub illa se/cta futurum est in illis ciuitatibus.

¶ Signa cadētia sūt quoꝝ vnus nō erit angulus post angu/lū: ⁊ sūt q̄tuor. 2. 3. 6. 9. Notū est oi astrologo q̄ cū fuerint ascēdēs natitatis: aut angulus ex angulis ei⁹ ascēdēs ince/ptionis regni: aut angulus ex angulis regni. fueritq̄ꝫ natiui/tas cui regnū cōgruat: ꝑficiēt ei regnū. s. filij regis i illo re/gno. Eritq̄ꝫ ei honor in illo ⁊ nō i alio. Quippe reges antiq̄/oiuꝫ in suis regnis nascētiū natitates obseruabāt: ⁊ cuius/cūq̄ꝫ natitatē regno ꝯpetētē ꝺꝑhēdebāt ⁊ ei⁹ ascn̄s domū inimicoꝝ suoꝝ vel. 6. aut. 9. aut. 3. iterficiebāt eū puerū: q̄ꝫ regnū ipsius eēt ꝯtra regnū eoꝝ. Sed si esset ascēdēs: aut aliq̄s angulorꝝ regni: ⁊ esset natus regno cōpetens: ipse po/tēs eēt in illo regno. Et eēt illius eē sicut eē ministri. Ascē/dēs aūt ciuitatis signū: sub eius ascēsione qn̄ icipit q̄s col/locare primū lapidē in illa. Et illud significat illud qđ fu/turum est oibus imorantib⁹ illā exaltatione ⁊ destructio/ne. s. duꝫ rex adipiscit̄ illā ciuitatē. Et ascendēs ordinatio/nis vel ademptiōis regis indicat fortitudinē regni in bo/no ⁊ malo illius ꝑncipis ⁊ eoꝝ filioꝝ: ⁊ debilitatē duꝫ rex erit in illa. Ascēdēs secte est in quo ipsa secta icipit ꝑuale/re sup sectā illius ciuitatis ⁊ susceperint eā imorantes illā: ⁊ illud sign̄at quā diu durauerit esse qđ accidet de illa.

¶ Uerbū. 17. in diuerso eē fortune vel ifortune in locis ti/mēdis vel fortunis vicissim ⁊ eoꝝ significatione.

¶ Cū ꝑfuerint fortune locis timēdis adducent nocumentū s iustis. Si v̄o aspexerint ad illud ipedimentū fortune trino vel sextili. i. fint almu/debir: aut fuerint in illo: annullabit̄ timor ille: ⁊ s̄m hunc modū dic in q̄tuor cōmixtionibus.

¶ Intentio ei⁹ est q̄ ipossibile est: qn̄ dominent̄ ad inuicē in locis timendis fortune vel infortune. Et erunt hic qua/tuor cōmixtiones. Una vt presint locis timēdis fortune: ⁊ veniet malum a bonis: sicut testantur super illud iusti ꝓ/pter cōfirmandā veritatē: ⁊ nocebunt ei. Scđa: vt presint locis timendis infortune: ⁊ fiet ei malum ab iniustis notis in rapina. Tertia est vt presint fortune locis fortunarū: ⁊ venient commoduꝫ: bonor: ⁊ sublimitas a bonis ⁊ iustis. Quarta est: vt ꝑsint ifortune locis fortunaꝝ: ⁊ accidet bo/

nũ ⁊ vtilitas a malis ⁊ iniustis. Aspect⁹ vo fortunar ad aliquã illar ptiũ .s. cõmixtionũ q̃tuor: auget bonũ ⁊ minuet malũ. Et aspectus infortunar ad illas: auget malitiã ⁊ minuet bonũ. Aliud oriẽs cuz pfuerint fortune locis timẽdis scilz p oñiuz oom⁹ exaltatiõis vel alteri⁹ dignitatis. Loca timẽda sũt corpor vel radior ifortunar: ad quẽ puenerũt significatores natiuitatũ per directionẽ vel pfectionem.

¶ Uerbũ. 17. in errore iudicior vite: actuũ q̃z ⁊ passionũ.

¶ Rimare naturam originis vel subiecti vitam quoqz: actus: ⁊ passiones ipsius anteq̃z propo nas iudicium de illo.

¶ Intẽdit in h cap. ptolo. q astrologus cũ sibi fuerit porrecta alicui⁹ natiuitas nõ oz iudicare qcq̃z de vita ei⁹: aut de q̃libet ee ei⁹: nisi pus indagauerit cui⁹ originis sit: qr pole est vt sit natiuitas bestie. vel huic silẽ: ⁊ nõ erit ei⁹ plongatio sicut humane vite. Et si dici põt de eius actib⁹ ⁊ passionibus: que oĩa variant: sicut variant origines vel subta.

¶ Uerbũ. 18. de coniunctione luminarium in eodem minuto: ⁊ essentia fortune in gradu ascendente.

¶ Cum fuerint luminaria in eodez minuto: fuerintqz fortune in gradu ascendente: erit fortunatus in acqsitione substantie. Et similiter si fuerit luna in minuto oppositiõis solis: ⁊ fortuna in gradu septime ab ascendente: ⁊ erit econuerso cum fuerit infortuna in loco fortune.

¶ Omnes astrologi recusabãt itromittere se in aliquo: dũ duo lumiaria essent in eodẽ numero. Et cũ fuerit fortuna in minuto ascẽdẽtis: erit tũc ps fortune corpal'r cuz fortuna: ⁊ erit tũc opus ei⁹ cũ psperitate ⁊ lucro. Si vo fuerit in loco fortune ifortuna: erit illi in dãno. Et fortuna cũ fuerit in minuto 7ᵉ: hora oppõnis solis ⁊ lune: erit ps fortune cũ fortuna: ⁊ hoc vtile est. Et si fuerit in loco ei⁹ ifortuna: multiplicabit ei⁹ nocuᵐ. Et iõ dic: multiplicabit dãnũ: qr tũc ipedit ascẽs .s. ifortuna: ⁊ 7. hec est expõ sana snie magri.

¶ Uerbum. 19. in purgationibus lune cũ ioue existente.

¶ Si quis purgatorium acceperit: luna cuz ioue existente: abbreuiabitur eius opus: ⁊ effectus ipsius minuetur.

¶ Effectus medicine nõ est nãlis corpi: sed attrahit humores superãdo plures vtutes nãles. Cũqz nã fortior illa medicina fuerit: phibebit illis effectũ. Et significatio hui⁹ rei est hec: odorare odoriferã: cõfortat naturaz. Et in ipso impetu medicine debilitat effectuz .s. natura. Juppiter vo cõfortat naturaz ⁊ auget in coniunctione sui cum luna: fortitudinem prohibentem effectum medicine.

¶ Uerbũ. 20. i vulneratõe luna exñte in signo mẽbri illi⁹.

¶ Tangere membruz ferro: luna in signo illius membri existente: verendum.

¶ Jã puenerũt antiq q luna auget humiditatẽ i oĩ mẽbro ad cui⁹ signuz mutat. Et tangere mẽbra ferro: est illa vulnerare. Et addere vulneri humiditatẽ: multiplicat nocuᵐ.

¶ Uerbum. 21. in dandis purgatiuis: in signis humidis: ⁊ domino ascendentis sub terra ⁊ econtra.

¶ Purgatorium accipere: ⁊ luna in scorpione vel pisce: domino etiam ascendentis coniuncto planete qui fuerit sub terra per coniunctionẽ .s. vel aspectum laudabile. Si vo coniunctus fuerit dominus ascendentis planete existẽti in medio celi: patietur nauseam: ⁊ mouebitur medicina: ⁊ in eo non morabitur.

¶ Triplicitas humida: hoc est aquatica: tota prodest potatori medicine solubilis. Quia cum medicina igredit corpus: in illis mẽbris humiditas non obstat fortitudini ei⁹. Cũqz hora sumptiõis medicine pmunctus fuerit dñs ascẽdentis: planete exñti sub terra: mouebit medicinã sub terra: ⁊ erit actus eius vtilis. Cũqz dñs ascẽdẽtis iunctus fuerit planete existenti super terram: mouebit ad superiora: ⁊ qui acceperit, nauseam patiet: ⁊ minuetur eius effectus.

¶ Uerbum. 22. in vitãdis signis fixis in his que mutare ⁊ alterare intendimus.

¶ Noua vestimenta facere vel exercere ⁊ luna in leone: timendũ: maxime si fuerit impedita.

¶ Per facere intendit scindere ⁊ cõsuere. per exercere: induere ⁊ vti. Signa vo fixa vitanda sunt in omnibus operibus que intendimus alterare: ⁊ precipue signum leonis: qr cum hoc sit fixum: significat multitudinẽ victorie omnium que exercentur: ⁊ malum dominium in illis.

¶ Uerbum. 23. in significatione planetarum ad lunam ex diuerso esse eius ex circulo vel ascendente.

¶ Almusecbelet: als figuratio vel conuenientia lune cum planetis in natiuitate: ponit natos mobiles: vel mouẽtes: in hoc qd significat q si euenerit q sint planete fortes in semetipsis: significat q exerceat se in hoc plus q̃z sciat. Et apparitio in qua erit exercitium: erit ex esse illor planetarum in angulis apparentibus: aut succedẽtib⁹ illos: vtilitas ei⁹ erit de fortunio cor: ⁊ fm hunc modũ cõfert qd remanet ex partibus.

¶ Amusecbelet di duob⁹ modis. vnus est aspect⁹. alter eẽ eius ex circulo ⁊ a sole. Qd vo in hoc loco intẽdit est amusecbelet aspect⁹ qui sũt ex angulis figurar: qui sũt triangulus q̃dratus exagona ⁊ oppositio. Dixit ẽt q plte dant lune motũ ex naturis suis. Luna vo sigñat ptes recipiẽtes i nobis formas rer ⁊ opa ear. Ita vo fit per aspectũ iouis ad illã: iustitia. Et p aspectũ martis: iperiũ. Et p aspectũ saturni: patiẽtia. Et p aspectũ veneri: hilaritas. Et p aspectũ mercurij: sapiẽ ⁊ discretio. Et vnusqsqz ex pl'us confortat opus suũ in dño natiuitatis fm fortitudis quãtitatẽ ei⁹ in semetipsis .s. cũ fuerit auctus numero ⁊ magnitudine in suo haiz: ⁊ apparebit sicut ille appet: hoc est si fuerit in angulis apparẽtib⁹: vel in succedẽtib⁹ angulos appebit: similitẽ nõ appentes dñr cũ sũt oriẽtales a sole vl' in angulis. Prodent vo illi fm quantitatem fortune sue ⁊ associabit fortitudo plte lune: ⁊ erit qd cõponit ex illis ex fortitudine ⁊ apptiõe ⁊ fortunio ⁊ ea ad q̃ puenerit diuisio. Octo modi sunt significantes ea q̃ cõmemorauim⁹ ⁊ sũt hi. Fortis apparẽs valens iuuãs. Fortis apparẽs nocens. Fortis occult⁹ iuuãs. Fortis occult⁹ nocẽs. Debilis appens iuuãs. Debilis appens nocẽs. Debilis occult⁹ iuuãs. Debilis occult⁹ nocẽs. ¶ Dut⁹ stellar sũt q̃tuor: aut ẽ fortis: aut dbilis: aut fortunat⁹: aut ifortunat⁹. Est aũt forma stellar tripartita: multipliciter: plenaria: diminuta. Multipliciter vt pueniunt in multis dignitatib⁹. Plenaria vt in domicilijs meliores figure: vt saturnus in aquario ⁊ cetera. Diminuta: vt in alteris. Est autẽ fortitudo ascẽdens in septẽtrione vel in atrio ascensus in circulo ex terra: motus augmẽtũ: statio 2ᵃ: extra adustiis directus in angulo ⁊ in succedẽtib⁹ superiores oriẽtales: ⁊ in oriẽtalibus circuli quadrantib⁹ solis ibidem pariter: ⁊ in signis masculinis: pter libram.

¶ Uerbũ. 24. in horrendis ascendentibus pter eclipsim solis ⁊ lune in angulo natiuitatis ⁊ reuolutionis.

¶ Eclipsis luminariũ: in angulis natiuitatũ vel

reuolutionũ

revolutionū ānoꝝ īpedit ſm nām illius ſigni in quo fit eclipſis.ſ.ſm domū ⁊ tēpus in h:eſt vt ſit ꝓportio que eſt inter gradū aſcēdentē ⁊ gradū eclipſis: vſqꝫ ad horam illā ad totū tp̄s: qḋ ſignificatur a tota eclipſi vnaqueqꝫ hora mēſis.

Intentio eius eſt vt ſol vel luna cum aliter eorū eclipſat in angulo natiuitatis humane: vel in angulis revolutionū annoꝝ eius: aſſequit̄ ei aliqḋ horrendū in loco q eſt eiuſdē ſigni: veluti ſi fuit angulus domus regni: erit in regno. Si vo fuerit angulus dom⁹ vite: erit in corpe eius. Et ſm hūc modū dic in ceteris angulis: ꝓpter ꝙ anguli revolutionū leviores ſūt angulis natiuitatū. Hora aūt q̄ id maxie ↄtinget qḋ eē ↄ:eſt vt aſpicias horas eclipſis q̄t ſint: ⁊ ſi ſol fuerit eclipſis pono in ci⁹ hore ānū: ⁊ fractiōi hore ſm eādē ꝓportionē. Deīde aſpice tp̄s illḋ totū quot āni ſint: ⁊ quota fractio ſit āni: ⁊ accipe ex eo ſm quātitatē illi⁹ qḋ eſt inter gradū aſcēdētē ⁊ locū eclipſis ex.180.gradib⁹. Cui⁹ rei exemplū eſt ꝙ īvenimus lunā eclipſari in p̄n⁹ capricorni: ⁊ eſt mediū celi natiuitatis: ⁊ morā eclipſis.3.horis. Scim⁹ itaqꝫ ꝙ regnū nati debilitabit̄.3.mēſib⁹: ⁊ īvenimus totū tēpus.90.dies. Aſpeximus itaqꝫ ad hoc qḋ eſt inter gradū aſcendētē q eſt initiū arietis: ⁊ gradū medij celi: ⁊ erit medietas.180.per gradus eq̄les. Accipiamus ergo de.90.diebus quātitatē: ⁊ erit inde.4.5.ab eclipſi grauit⁹ qḋ accidet ex quo ſigt̄at. Et eodē modo operare in eclipſi ſolis.

Verbum.25.in directione ſignificatorum.

Diriges ſignificatores cum fuerint in medio celi cuiuſlibet ciuitatis per aſcenſiōes circuli directi ſm ordinē ſignorū: ⁊ cū fuerint in gradu aſcendentis: per gradū aſcenſionū eiuſdē ciuitatis. In his vo que ſunt inter illa facciſ aſcenſionibus graduū ſm quantitatē caſus eorū: ⁊ duo loca ei oppoſita ſm quantitatem illius: partes vo diriges retrorſum: qꝛ quanto magis creſcūt motus ipſorum principiorum retardantur.

Intēdit ꝙ directio ſignificatoꝝ cū fuerint in gradu medij celi ſit ſm ſucceſſionem ſignoꝝ: ⁊ ſm aſcenſionem circuli directi. Si vo fuerint in gradu aſcēdēte ſm ſucceſſionem ſignorum: etiam per aſcenſiones ciuitatis. Si vo inter illa fuerint ſm ſucceſſionem ſignorum ſm eundē modū: ⁊ per aſcenſiōes que equant̄ inter illa in multitudine graduum: ⁊ diminutione illorum. Partium autem directio.ſ. fortune ⁊ aliarum: eſt contra motum ſtellarū erraticarū. Cui⁹ rei cā eſt: quia mutatio earum eſt ſicut motus circuli mouētis ceteras ſtellas fixas: qꝛ gradus partis eſt de gradu firmamēti: ⁊ movet̄ in illo. Motus quippe totius eſt contra ſucceſſionem ſignorum.

Verbum.26.in occultatione hominis vel actionis.

Fortior occultatio eſt: cum ſignificatores incorporantur ſoli: vel fuerint ſubterra: aut in loco non cōgruenti domui eorum vel exaltationi. Et fortior q̄ꝫ poſſit eſſe eſt: cū fuerint ſignificatores euntes a caſu ſuo ad ſuam exaltationem: ⁊ ille in angulo id eſt nature ſue cōvenienti.ſ.ſigno vel ſit in angulo in quarta vel ſeptima: que ſignificant occultationem: in quo ſit ſignū cōveniens nature ſignificatoris.

Jam inciderunt plures ex malo intellectu huius capituli in impedimētum magnū: qḋ autem intendit in hoc eſt id quod occultat̄: aut eſt homo vel actio huius. Sicut aliquis timens principem vel aliquem qui eum inſequeret̄ ⁊ abſconderet ſe. Actio eſt vt ſi quis manifeſtaret ſecretū ſuum alteri qḋ vellet occultari ⁊ nulli pate fieri. Et in his iudicia ſunt diverſa. Cum enī fuerit actio: vtilius eſt in ſignificatoribus vt ſint euntes ad coniunctionem ſolis: ⁊ in domo finis rei. In homine vo removeantur hec: qꝛ hec indicāt ꝙ qui abſcōdit ſe morieť in ipſo patibulo. Sed laudabile eſt in hominis occultatione vt ſit ſignificator iam tranſiens gradū cōiunctionis: ⁊ nō ſit egreſſus ab omnib⁹ radijs. Et quando ſignificator vadit a ſuo caſu ad exaltationem ſuā: ſignificat ꝙ ipſe apparebit in fortitudine ſua ⁊ bona perſeveratione: ⁊ ꝙ rei finis laudabit̄. Significatores dūt ſignificantes ea que debent abſcondi.

Verbū.27.in ſignificationib⁹ veneris in aſcendente natiuitatis in mēbris diverſis aliorumqꝫ planetarum.

Venus natū facit adipiſci in membro quod ab eius ſigno in quo eſt hora natiuitatis ſignificatur ad delectationem: ⁊ ceteri planete quicquid dant: ad hunc modum dant.

In hoc convenerunt antiqui ꝙ venus faciat delectationem adipiſci ⁊ nō eſt dubium: qm̄ eius locus magis eis fit idoneus in delectationibus. Et ſepe vidi quoſdā in quorum natiuitatibus venus erat in ariete: ⁊ eorum aſcendēs in eodē: fuitqꝫ eorum delectatio in videndis rebus famoſis. eo ꝙ viſus ſit in capite: ⁊ caput ſignificatur per arietē ⁊ aſcendentem. Et quibuſdam vidi eam in leone: qui fuerunt multum amatores mulierum: eo ꝙ leo habet cor in quo eſt amor. ⁊ qbuſdā vidi eā in libra qui fuerunt multum libidinoſi qꝛ libra hꝫ verenda: fuitqꝫ libido eoꝝ iuxta ſm fortunaꝝ: ⁊ infortunaꝝ aſpectum ad illam.

Verbū.28.in cōfortatione nāe compoſite ex nālis duarum ſtellarum erraticarum.

Cum vo acciderit tibi vt luna corporaliter duobus planetis coniungat̄: quere eius corporalē cōiunctionē cū aliqua ex ſtellis fixis cuius natura ſit commixta ex naturis vtriuſqꝫ.

Cū neceſſe fuerit ↄfortare nām cōpoſitā de naturis duarū ſtellaꝝ erraticarū ⁊ difficile nobis fuerit vt ſit ſignificator ſiue fuerit luna ſiue alter pl̄ta: in aſpectu earū: aſpiciemus aliq̄s ex fixis: quaꝝ nāe ſint cōpoſite ex naturis illarum erraticarū ⁊ inveſtigabimus vt ſit luna vel ſignificator iunctus corpalr̄ illi. Et hoc adeo pꝫ vt nō īdigeat exēplo que in.9.cap̄.primi libri alabra invenies.

Verbum.29.in cognitione dignitatis nati ⁊ eius mortis vel finis per natiuitatem.

Stelle fixe dant dona grādia: modū excedentia: ſed multotiens finiuntur in malum.

Laudabilius eorū que ſcire intendimus in natiuitatibus poſt originē ⁊ nutritionē eſt dignitas nati: cuius ſignificatio eſt a planetis oriētalibus ⁊ victoria eoꝝ vt ſint ſignificatores nati fortes in angulo.ſ.in gradu anguli vel prope p.3.gradus. Et iā ſignat ꝙ natus ꝑveniat ad dignitatē ſuoꝝ parentum tm̄: nec ad plus. Sed cū fuerit aliqua ex ſtellis fixis que dicuntur hei hemie.i.fixe qui ſūt corda fixarū: ſicut cor tauri ⁊ cor leonis ⁊ cor ſcorpionis.ſ.ille que ſont in orbe ſignorum ex p̄ma magnitudine. Et etiam oēs de prima magnitudine dicuntur corda aliarum ſtellarū que ſunt maiores ⁊ in quātitate earū prima: in aſcendēte: aut in angulo in medio celo: aut cum domino ⁊ ncuba natiuitatis ex luminaribus. Ille ſcilicet cuius eſt dignitas vt ſolis in die: lune vo in nocte: ⁊ cum parte fortune exaltabitur eius eſſe in maximam dignitatem: donec conſulet regibus magni regni: q̄uis etiam ſit vilis progeniei ⁊ igno-

bilis. Sed he stelle cum sole prefuerint per fortunam earum erit mors eius mors pessima. Victoria erit eum fuerit inter planetam eius orientalem et sol est .60. gradibus et interpretatur distinctio vel securitas.

¶ Verbum .30. de successione propinquorum regum in regno.

¶ Opus propinquorum regum ut succedant regno: est ut conveniat nativitas eius cum esse circuli: in hora qua rex ipse intronizatus est.

¶ Scito quod idocti astrologi observant nativitates propinquorum regum et cuius nativitatem inveniunt minui de hoc quod non sint eius planete orientales: et in virtute anguli: et cetera talia conveniant quod ipse non succedat regno et pretermittunt quod precipuum erat: et est ut sit ascendens nativitatis eius: vel medium celi conveniens ascendenti: vel medio celi hore intronizationis eius regis: vel congruat ascendenti coniunctionis minoris vel medie que significavit sectam illam. Ego quidem recordor: cum essem unus de idoctis astrologis: adhuc quidem iuvenis: venit quidam servus regis humarogoei deferens nativitatem Aaron filii regis: et interrogans utrum possem intelligere si natus iste succederet patri in regno. Et cum presagirem: inveni planetas eius ponderosos occidentales: et cadentes ab angulis et a sole: nec ppendere potui unde significarem sibi regnum patris. Tunc distuli dare iudicium donec studiosius inquisissem: post modicum vero temporis quesivi a quodam sene: quem Caleb dicebant: filium alimelit eleemini: perito in dandis iudiciis: qui cum respiceret figuram: interrogavit cuius esset nativitas: et dixi Aaron filii regis: obtinebit inquit locum .10. annis fere in regno: et erit sub potestate vel regimine alterius: vel erit ille cui iubet. Et quesivi unde deprehenderet hec: qui detinens me sermonibus: noluit mihi indicare. Cum autem illum venerari et donis corrumpere non cessarem. Dixit huius ascendens est scorpius: et sol in virgine. Et similiter erat: cum avus ingressus est hoc regnum. Et successit Aaron patri suo in regno: et regnavit annis novem et quibusdam mensibus: nam sol in virgine locum medii celi obtinebat. Et similiter indicavit rahabachat almansor quod ipse obtineret imperium dum esset eius hospes: et erat tunc almansor in paupertate maxima: in omnibus benumeie. Et hec omnia commemoravi in quodam meo libro.

¶ Verbum .31. de esse regis in regno: et quid ei accidat in vita et suis familiaribus.

¶ Cum pervenerit directio significatoris regni: ad stellam que abscidit: morietur rex eius: vel potens in illo. Et omnis stella que fuerit in signo alynthie revolutionis anni: ex annis regni: significat necesse potentis in regno eodem anno: secundum naturam stelle.

¶ Intendit per hoc quod gradus ascendentis in principio regni et etiam in qualibet dignitate: cum directus fuerit per ascensiones illius patrie: in qua est illud regnum ad unumquemque gradum Annum: cum pervenerit directio ad infortunam: fiet alicui magnati eius nocumentum: secundum naturam eius: quoniam ascendens est medium celi divitum: et cum pervenerit ad fortunam: fiet prosperitas secundum eius naturam. Omnis etiam stella que fuerit in signo alynthie .i. in signo revolutionis anni ex annis regni: interficiet eius potentem consimilem illi stelle in eo quod significat. Si fuerit saturnus: erit occulti animi: qui non detegit quod habet in animo. Si iuppiter fuerit, erit iudex vel sibi similis. Si mars: erit alosmau dux militum. Si sol: erit rex ex propinquis vel potentibus regis. Si venus: erit mulier multe fame. Si mercurius: erit sapiens vel scriba. Si luna: erit unus ex vernaculis regis vel ministris. Et si fuerit stella orientalis et ascendens in sua auge. erit iuvenis. Et si fuerit occidentalis et descendens ab auge sua: erit senex. et secundum quantitatem fixionis: vel more eius in angulo: et secundum fortitudinem esse eius: et secundum fortitudinem eius ex exaltatione: vel ex alia dignitate: erit huius honor. s. morientis et potestas: et secundum quantitatem eius fortune scilicet stelle: erit eius substantia vel fortuna: scilicet morientis.

¶ Verbum .32. in significatione duarum nativitatum: super concordia et super amicitia et inimicitia.

¶ Concordia duorum in re aliqua est: quod reperitur ex significatione illius rei in utriusque nativitate. Si ergo fuerit in esse laudabili: erit inter illos concordia bona: et qui fortior loco fuerit: erit sicut agens et princeps: et debilior sicut patiens et subiectus.

¶ Intendit per concordiam duorum: ut conveniant in uno opere: vel in uno negocio: et in aliquo his simili. Et oportet ut astrologus aspiciat ad duos significatores eorum in nativitatibus eorum. s. illius negocii. et si omnes significatores fuerint concordes in omnibus erunt concordes: et si in nullis: in nullis. Et si fuerit unus eorum aspiciens alterum ex trino vel sextili aspectu: significabit per hoc quod erit convenientia inter illos in illo opere vel negocio. Si vero fuerit aspectus ex quarto vel oppositione: significabit maximam discordiam: que erit inter illos in hac re. Sed si se non aspexerint: non perficietur inter illos concordia in re illa. Et cum se aspexerint: fortior in domo et in angulo: erit princeps vel victor in illa re super alterum.

¶ Verbum .33. in significatione duarum nativitatum in dilectione ex dilectione esse solis et lune: et eorum aspectuum.

¶ Amicitia et inimicitia: accipiuntur ex permutatione duorum locorum luminarium in duabus nativitatibus: et ex consimilitudine ascendentium earum: in amicitia et discordia: et signum obediens: est fortioris amicitie.

¶ Intendit cum sol fuerit in alicuius nativitate ubi fuerit luna in nativitate alterius: et fuerit luna in nativitate prima: ubi fuerit sol in nativitate secunda: fueritque ascendens unius in sextili aspectu ascendentis alterius: vel in trino aspectu: firmabitur inter illos dilectio. Et signum obediens alteri: erit fortioris dilectionis et maioris inclinationis.

¶ Verbum .34. de differentia nativitatis hominis a nativitate alterius animalis per gradum almusteuli.

¶ Almusteuli super locum coniunctionis: erit in simili gradu anguli omnis nati ex angulis qui erunt in illa coniunctione: ex individuis hominum: et similiter in preventione.

¶ Scientia Ptol. in animodar est quod locus almusteuli super coniunctionem aut preventionem: convenit semper cum angulo: ex angulis ascendentis nativitatis hominis in illa coniunctione seu preventione. Et gradus qui non fuerit similis gradu illi: non erit angulus in nativitate alterius hominis. Iam quoque expertus sum in nativitatibus brutorum animalium: et non inveni angulum ex angulis nativitatum: vel cum ascendente vel cum .10. ipsorum equalem gradui almusteuli super gradum coniunctionis vel preventionis: in qua fuit illa nativitas.

¶ Sensus huius capituli est quod in nativitate hominis semper oportet quod gradus ascendentis vel medii celi sint in toto gradu sui signi in quoto fuerit almusteuli super coniunctionem vel preventionem sui signi. Et si hoc non fuerit: non erit illa nativitas hominis: sed alterius animalis.

¶ Verbum .35. in frigore: temperie: vel calore hyemis.

¶ Cum pervenerit stella in aliquam quartam ex quartis anni ad locum circuli signorum in quo non fuerit sol et moveatur aeri aliqua qualitas. Tunc si fuerit stella concordans illi qualitati: confortabit illam

quartam:

quartã: & ſm hũc modũ dic ſemꝑ in oĩbus.

Intẽdit ꝙ cũ ſtella ꝑuenerit ad aliqđ ex ſignis hyemalibus: & fuerit frida vt ſaturnus & ꝯfortabit idẽ & augmẽtabit frigus illius hyemis. Et ſi calida fuerit: ꝯtẽperabit naturam illius hyemis. ꝙ ſi fuerit ſtella illa calida ꝑueneritq; ad ſignũ calidum: augebit calor illius eſtatis. & ſic erit in ceteris. ſ. in ſiccis & humidis.

Uerbum.36. in quibus edificationibus exerceri debẽt fixe: & in quibus erratice.

Exerce ſtellas fixas in ꝯſtructione vrbium & planetas in cõpõne domoꝝ. Oẽs ciuitates fundate marte exiſtẽte in medio celi: vel aliqua ſtella fixa ex albemenia eius nature: morientur ꝗ̃ plures principes eius gladio.

Intẽdit vt ſint ſtelle fixe ex albemenia q̃ ſũt ex cõplone Jouis vel Ueneris in aſcẽdẽte ꝯſtitutionis ciuitatis & in medio celi & in domo finis rei: & in.7. & ſtelle erratice aſpiciẽtes illas vł ꝯiũcte illis: qꝛ almuſteuli in appartione vrbiũ ex ſtellis: neceẽ ẽ vt ſit in maiori tarditate. ſ. ſtationary vt ꝓlõgeł eaꝝ fixio & tardeł eaꝝ ꝯſtructio. Stelle. n. fixe maiore ſigñatione ſigñant ꝗ̃ planete: vñ ſtelle fixe ciuitatibꝫ oant: & planete domibꝫ. Deĩde dixit ſi fuerit mars in medio celi vł ſtella fixa: cuiꝰ nã ſit ſić martis: ꝑles ꝑncipes eiꝰ ꝑibũt gladio. Mediũ nãq; celũ eſt aſcẽdẽs ꝑncipũ eiꝰ. Et mars in tali loco terminat tempora eoꝝ gladio.

Uerbum.37. in cognitione totius eſſe nati: & finis eius ꝑ aſcenſiones natiuitatis.

Uix fiet vnq̃ ꝙ nõ ille idẽ cui fuerit aſcẽdens piſcis vel virgo: ſit maior ſui regni occaſio: & cuius aſcẽdẽs fuerit aries vel libra erit fortior cã ꝓprie necis: & ſcorpio vel taurus cã egritudis: & ꝑ hũc modũ ꝯſert in ceteris aſcẽdentibus.

Pto. dixit nob ꝙ oẽs due domus q̃ fuerit vniꝰ ꝑte q̃rũ vna fuerit aſcẽdẽs natiuitatis vel interrogatiõis. Et altera q̃lz ex domibꝰ ꝙ plia ꝑ ꝯiũgit dñatũ vtriuſq;: ẽ ſicut ꝯiũctio corꝑalis oñi vniꝰ eaꝝ cũ oño alteriꝰ. ꝑꝫ igił ex h: qm̃ id qđ ſigñat aſcẽdens cõmouet ad id qđ ſigñał ab alia: vt ſi fuerit vgo vel piſcis aſcẽdẽs erit geminis vel ſagitariꝰ domus regia. Et natꝰ abſq; grãdi labore in regalibꝰ rebus ſe ꝓmouebit. Silr ſi fuerit ſcorpiꝰ aſcẽdẽs: erit aries. 6. domus. & ſi fuerit taurus aſcẽdẽs: erit. 6. domꝰ libra: & iõ erit cã ſue egritudis. Et eodẽ mõ ſi fuerit aſcẽdẽs aries vel libra erit ſue mortis occaſio: qꝛ ſcorpiꝰ vel taurus erit i octaua. Si fuerit aſcẽdẽs capricornꝰ erit natꝰ cã reſeruationis ſue pecunie & lucri. Qꝫ ſi fuerit aſcẽdẽs aq̃riꝰ erit ipſe cã inimicitiaꝝ holuz. i. ꝑꝑ capricornũ q ẽ in. 12. Ecce ego noui quẽdã cuiꝰ aſcẽdẽs erat aries: q ex ſua egritudie nimia fcũs eſt demẽs: & ꝑus ꝗ̃ amitteret ſenſuz ꝑ multitudie vaporis: circa arterias quaſi ſuffocationẽ ſentiebat: q̃ ſigñatio arietis eſt. Quadã ẽt oie de ſcriptorio ſuo cultruz accipiẽs ſecuit ſibi gułł abſcidẽdo ſibi arterias vel gułł: & ſic nõ ceſſauit ſanguis emanatio: donec finiret vitã. In hac ẽt vrbe quẽdã vidi quẽ ꝑpoſuit amerillõis filiꝰ vt fundaret meſchidã maiorẽ q & diſſiluit: vñ iꝑator idignatꝰ fecit euz venire ad ſe. Cũq; veniſſet q̃ſiuit cur opꝰ ſuũ iꝑfectũ relinq̃ret: qui ſuo ſtoriunio ſtulte rñdẽs in irã regem cõmouit. Quapꝑ viu ceſus: expirauit & eiꝰ aſcẽdẽs natiuitatis fuerat libra. Q ꝗ̃bꝰ ingr Ptolo. cũ diceret. vix fiet &c. Quia nõ ꝯtigit ſꝑ vt cuiꝰ fuerit aſcñs vnũ ex illis ꝙ neceſſe ſit illõ ꝓprie necis eẽ cãm. Sꝫ cũ fuerit ſigñator natiuitatis dñs iterfectorẽ illi ſemetipſum iterficiet. Si võ cũ in loco ſuo moriturũ ſigñauerit: eueniet & ſm hoc. Qꝫ ſi male fuerint in.8. ſignificat ꝙ hꝫ natus interfici: & ſi ibi fuerint fortune vel reſpiciant: ſignificat eum mori in lecto ſuo.

Uerbum.38. in ſignificatione mercury in domibus maiorum in natiuitate nati.

Cũ fuerit mercurius in aliq̃ domoꝝ ſaturni: & ipſe mercuriꝰ fortis in eẽ ſuo dat bonitatẽ intelligentie vel cognitiõis medullitus in rebꝰ radicalibꝰ vel principijs artiũ. Et ſi fuerit in duobus ſignis martis dabit fortitudinẽ & acuitatez ꝑfidie vel bonitatẽ ſubite eloquẽtie & debonestationẽ: & fortior locis duobus eſt aries.

Cuius nãe ꝑfuerit mercuriꝰ erit acutꝰ: & addet ei ſubitaz eloquentiã ſup cogitationẽ eius: & maior erit eius prudentia ex auditu ad itelligẽdũ ꝗ̃ ad aliqđ meditãdũ. Eſſe igitur eiꝰ in ſigno calõ & ſicco exiget hoc ad velocitatẽ & agilitatẽ vbi icorꝑorꝰ fuerit fortune ex ꝑtis & ſtellis fixis. i. cuz tãta feſtinatiõe itelliget ꝙ ꝑus itelliget: ꝗ̃ audiat vel dicatur: & videbił ei itelligere: cũ tñ nõ itelligat. Et cuz occurrerit ſigno rẽperato declinãte: ad frigus & humiditatez ſiget ãium eius in quo intromittet ſe: & aſſidue erit in illo & illis duobꝰ ſignis q̃ ſunt capricornus & aq̃rius eſt cum rẽperamẽto ꝓprio: aliqđ qđ attribuit eis ſaturnꝰ ex occultatiõe animi. Et iõ neceſſe eſt eẽ ſicut dixit Pto. Et locꝰ eius in ariete dat ſibi accẽdi ꝑꝑ qđ adeptꝰ eſt ex marte de acuitate & agilitate & nõ eſt ita in ſcorpiõe ꝑꝑ nãz eiꝰ humidã q̃ frãgit nãz martis. Indi võ cũ fuerit in natiuitate alicuꝰ mercuriꝰ in capricorno vel aq̃rio eligũt illi vt exerceat ſe in ſcĩs: qꝛ hoc exꝑti ſũt ſepe: & nõ decipit eos vnq̃.

Uerbum.39. in malo eſſe. 11. in reguz intronizatione.

Malũ eẽ vndecime domꝰ & eiꝰ dñi in itronizatione reguz ſigñat ꝙ accidet ꝯſiliatoribꝰ ſuis & eius ſuba de malo: & eodẽ mõ erit maluz eſſe ſcđe q̃ eſt domꝰ ſubſtãtie: ſignificans ꝙ modicũ adipiſceł populus cuz illo rege.

Jã ꝯuenerũt aſtrologi ꝙ. 10. in ordinatiõe regũ eſt locus eiꝰ: & 11. auxiliatoru eiꝰ & eiꝰ ſubeꝛ aſcẽdens ꝑpli: & 2ª ſube illoꝝ. ſ. populi. Et ideo impedit. 11. cõſiliatores: & ſecũda ſubam populi: ſi ſũt ibi mali corꝑaliter vel ꝑ aſpectũ eanda vel aliqua ex ſtellis fixis malis: vel ꝙ eius dominꝰ ſit cadens vel cõbuſtus: vel luna debilis ſit.

Uerbũ.40. in ſigñatione fortitudinis maloꝝ in aſcẽdẽte natiuitatis ſup his in q̃bus declaratur natura.

Cũ ꝑfuerit mali i aſcẽdẽte natiuitatis: delectabitur dñs eiuſdẽ natiuitatis in rebꝰ iſipidis & ſaporis amaris. Et q̃ñ ꝗ̃ erit eius delectatio in rebus odoꝛe terribilibus & ceteris his ſimilibus.

Jam concordati ſunt aſtrologi ꝙ cuz dominus aſcendẽtis ſolus ꝑfuerit in natiuitate & nõ participabił ſibi alter: erit natura nati ſm ꝙ diceł de illo planeta. Si ergo ſaturnus fuerit: ſignificabit ꝙ delecteł natus in guſtu acetoſis & ponticis. Et ſi fuerit mars delectabitur in acutis & amaris & vino turbido: & huiꝰ erit delectatio & in odoribus terribilibꝰ: ita vt ꝑferat calorẽ ſtercoris in coitu bono odori & ſuaui: & videbunł ei piſces ſaporiferi ſalſi & fetẽtes. Et ego quidem vidi quendam ciuitem: cuius natiuitatis domini erant mars & ſaturnus: & erant fortes & delectabatur in cõmeſtione marinarum beluarum que erant inſalſe & fetentes: & coquebat illas in furno. Jurabat etiam ꝙ quãdo coibat cum formoſis & ſuauiter redolentibus: deficiebat eius virga: & cũ vili & olente confortabitur.

Uerbũ.41. in ſigñatiõe euntiũ & redeũtiũ & eoꝝ lucre.

¶ Lane ab infortunis in. viij. ⁊ ei⁹ dño exeũt in itinere: ⁊ in secundo ⁊ eius domino redeunt.

¶ Septimuʒ est locus ad quẽ tendit viator. ⁊ 8ᵐ zᵐ ab illo: ⁊ indicant qđ futurum est illi in illo: ⁊ quid ibi lucrabit. Ascendens vͦ est locus ad quem reuertitur rediens: ⁊ zᵐ significat quod adipiscetur ibi. Luna vͦ semper sit fortuna ⁊ in bono loco ab ascendente. Sciamus ꝙ in mutatione domus si fuerit iuppiter in secundo ⁊ luna in bono cõuenienti eidem secundo semper ditabitur.

¶ Uerbum. 42. in significatione planetarum super egritudines ex esse suo in radice natiuitatis.

¶ In egritudinib⁹ si fuerit luna in signo in quo fuerit infortuna hora natiuitatis eius: aut in ei⁹ oppõne vel quadrato: erit egritudo difficilis. Sed multo validius si in illo signo egritudinis hora fuerit infortuna: vel in figura illius laudabili. Et cũ fuerit. s. hora natiuitatis in loco fortune. s. luna in principio egritudinis: erit leuis: nisi conuenerit cõplexio egritudinis nature illius fortune qui tunc iuuabit eam. ⁊ hoc dic postq̃ noueris certissime quantitatẽ egritudinis sicut diximus in caplo. xij. tertij libri alabra: in eo enĩ docet cuius cõplexionis erit infirmitas.

¶ Jam patefeci nobis Hal. hoc in tractatu 2ͦ libri electionꝫ: et dixit ꝙ docti egypty agũt sic. Sed ꝓm limam Pto. docuit nos ĩ h ꝙ mali si 3ey fuerit cõplõni egritudinis: minuet malitia eorũ. Si vͦ fortuna fuerit ꝯueniens egritudini minuetur eius fortuniũ. Quod egregie dixit: dic ꝓm quãtitatem egritudinis: qꝛ si fuerit modica nõ ꝑueniet egritudo ad esse magnum.

¶ Uerbum. 43. in significatione fortunarũ vel malorũ super libidine que fit cum lege vel extra legem.

¶ Res que fiũt ꝓm eẽ naturale vt matrimoniũ: ⁊ ꝓm leges destruunt infortune. Que vͦ fiunt ꝓm naturam ⁊ non ꝓm leges: vel que non fiunt nãliter nec ꝓm leges destruunt a fortunis.

¶ Intẽdit ꝑ matrimoniũ vtile fore vt ꝑsint fortune in iceptiõe. s. ꝑn⁹. Et vt ꝯiungant cũ significatore: ⁊ nocent in h ifortune. s. matrimonioꝝ destruunt ab ifortunis. In fornicatiõe vͦ que fit nãliter ⁊ nõ ꝓm leges: vt in sodomitis ⁊ mulierib⁹ se ꝯfricantib⁹ que oĩa fũt extra nãm ⁊ legeʒ nocẽt illis fortune: ⁊ iuuãt infortune. Et opꝫ astrologũ vt noscat vnãquãqꝫ istaꝝ reꝝ: que fuerit nãlr ⁊ extra nãm. Et sicut dixi in matrimonio: ita in alijs reb⁹ nãlibus. Et det quãtitatẽ sufficienter vel sufficiẽtie ex reb⁹ extra nãm.

¶ Uerbũ. 44. in significatione ascendentis infirmitatis contrarij figure natiuitatis.

¶ Cũ fuerit ascẽdẽs infirmitatis ꝯtrariũ figure natiuitatis. Et nõ peruenit annus reuolutionis ad illam figurã natiuitatis: pessimum erit.

¶ Intẽdit ꝑ cõtrariũ: vt sit ascendẽs egritudinis septimuʒ natiuitatis aut finis dom⁹ q̃ ẽ sub terra vel dom⁹ mortis: qꝛ tũc erit horrẽdũ nisi fuerit figura reuolutiõis illi similis. i. figure: tunc enim leuius erit scilicet infirmitas.

¶ Uerbum. 45. in significatione super mores nati per ascẽdens ⁊ significatorem.

¶ In oĩ natiuitate cui⁹ nec ascẽdẽs nec ei⁹ significator fuerit in signo humano: dñs eius erit ex hoĩbus qui non associantur hominibus.

¶ Cũ fuerit ascẽdẽs hoĩs: ꝓm hoĩs formã erit associabilis illis ⁊ domesticus illis. Cũqꝫ fuerit ꝓm formã animalium feraliũ erit quasi tyrãnus ⁊ furibũdus iter eos. Nec vult assimilari alicui ex suis pentib⁹. Eodẽ mõ erit si natiuitas fuerit diurna: ⁊ sol fuerit hyleg: ⁊ fuerit in signo humano. vel natiuitas fuerit nocturna: ⁊ luna fuerit hyleg: ⁊ fuerit in signo humano. vel in aliquo alio. Quoniã in natiuitate diurna sol erit dñs neuba. in nocturna: luna erit dña neuba: sic de dño neuba natiuitatis ex hylegia sua.

¶ Uerbũ. 46. in significatione stellaꝝ fixarũ ⁊ eẽ superiorũ inferiorũ quoqꝫ ⁊ lune in radice natiuitatis.

¶ Maior fortuna in natiuitate est ex stellis fixis scilꝫ albehenia: ⁊ angulis allure scilicet cõiunctiuo. i. ⁊ dictoria ⁊ ex loco partis fortune regni in ascendente.

¶ Jam cõmemorauim⁹ in vbo. 29. modũ stellarũ fixaꝝ ⁊ anguloꝝ. s. maliũ: ⁊ allurẽ iã exposuimus in vbo. 30. Et dictoria est vt sint põderosi in eẽ laudabili a sole oriẽtales ĩ angulis. Leues vͦ qui sũt sub sole occiũtales: laudabiles. Sũt. n. q̃dam qui sũt occiũtales illaudabiles: ⁊ sũt hi leues occiũtales a luna. Sitqꝫ pars fortune q̃ ceciderit in ironicatiõe regni in ascẽdẽte natiuitatis. Dictoria est vt sint tres supiores orientales a sole ⁊ in angulo: ⁊ tũc sũt laudabiles. Et si fuerint occiũtales illaudabiles sed nõ multũ. Inferiores vͦ a sole occiũtales sũt laudabiles. Si fuerint oriẽtales sunt illaudabiles in luna vͦ ecõuerso: qm̃ supiores a luna occiũtales sũt laudabiles: sed oriẽtales ab ea sũt illaudabiles. Et inferiores si sint orientales a luna sunt laudabiles. Si fuerint occiũtales ab ea sunt illaudabiles. Ponderosi sunt circumdantes solem orientales in angulis.

¶ Uerbum. 47. in proficuis impedimentis ⁊ iniurijs iter aliquos ex malo esse vel bono.

¶ Cũ malus in natiuitate alicuius ceciderit scilꝫ corporaliter in locum fortune in natiuitate alterius: illi nato in cuius natiuitate fuerit fortuna: aliqđ horribile malum ab eo in natiuitate cuius fuerit ifortuna euenire significat. Et genus mali erit ex nã planete. Illud vͦ in quo fiet: erit ex quãtitate nãe loci eius. Et ꝓm hunc modum fit in omnibus participationibus.

¶ Id in q̃ fit ꝑticipatio est vt sit malus in loco boni: vel bonus in loco boni: ⁊ malus in loco mali. Malus vͦ in loco boni: ipedit ꝑ se oĩm boni: ⁊ iuuat oĩꝫ. s. natũ mali. Bon⁹ aũt in loco boni: signat ꝙ vnusquisqꝫ ꝓderit socio suo. Et malus in loco mali: signat ꝙ vnusqsqꝫ ipediet sociũ suũ. Nocumẽtũ vͦ erit ex natura mali. Si fuerit saturn⁹: erit occultus nocens: vt accusator ⁊ blasphemator. Si fuerit mars initiũ maliũ ꝑsequẽs: vl si fuerit tũc malitia iceptionis ⁊ grossitudinis. i. electiõis ⁊ inuasionis. Genus aũt rei vñ fit ex loco ꝑte in domibus vt si fuerit in domo regia: erit ex ꝑte regis. Et si ĩ domo subꝺ: erit i subꝺ: ⁊ sic ĩ ceteꝝ.

¶ Uerbũ. 48. in ꝯuenientia subiectoꝝ cũ dominis.

¶ Cũ decimũ ascendẽtis ministri. s. regis: fuerit ascẽdẽs regis: vel ministri alicui⁹ fuerit ascẽdens alteri⁹: socij sũt: ⁊ cũ venerit almutaʒ sup vnũ ex illis: cũ almutaʒ sup alteꝝ ꝯcordia cõuenientijs signatiõibus significatoꝝ: significabit aptatione esse eoꝝ ⁊ paucã discordiã inter illos.

¶ Intẽdit per hoc ꝙ minister vel sequẽs: ⁊ captiu⁹: ⁊ vxor: cũ fuerint in locis suis nãlib⁹: regi vl sequẽti dño: ⁊ marito: erit

to:erit longa prosperitas in eē eoꝝ. Conuenienue vel conditiones sunt quas dixim⁹ ex alio capl'o: ex aspectu significatoris. sextili vel trino: ex piectu radioꝝ fortune super illū. ex fortitudine eius a semetipso. s. signatoris.

Uerbum. 49. in posse subiectorum vel sociorum super dominos suos vel socios.

Cū ascēdens ministri fuerit. x. ascēdentis dn̄i: dn̄abit minister dn̄o suo vel ei⁹ qui associat sequens: socio suo dn̄abit. Et simil'r si fuerit dn̄s vj. alicuius natiuitatis in medio celi: ibi recipiens dispositionē a dn̄o ascēdentis eiusdē natiuitatis: erit boni dn̄ij in suis seruientibus: ⁊ ꝑm hunc modum confert his similia.

Parens est de eē 10ᵉ in fortitudīe magis ꝙ̄ eē ceterorū angulorū: q: illud apparet totū: qḋ nō fit in reliquis trib⁹ angulis: ⁊ cū fuerit ascendens ministri vel sequētis: significās ꝙ eē suū meli⁹ est ꝙ̄ eē dn̄i sui: vel socij sui: dn̄abit illi. Et receptor dispositionis est fortior dante ei dispōnem. ergo receptio dispositionis significatoris serui: ⁊ dn̄o ascēdentis dn̄i significat bonā societatem vel vicinitatē dn̄i cū illo: ⁊ ꝙ venerabunt serui illū. ⁊ sic necesse est eē in fratribus ⁊ filijs: in his quoqꝫ qui sequuntur hoc.

Uerbum. 50. in coniunctionibus planetaꝝ ⁊ eaꝝ vtilitatibus incremento ⁊ decremento.

Nō obliuiscaris eē centū viginti ꝯiunctiones q̄ sūt in stellis erraticis: in illis. n. est maior sciētia eorum que fiunt in hoc mundum suscipiēti incrementū ⁊ decrementum.

120. cōiunctiones ꝯtinentur in oī eo ad qḋ ꝑueniunt cōiunctiōes. 7. planetaꝝ. Et sūt he. Binaria. Ternaria. Quaternaria. Quinaria. Senaria. Septenaria.

Binaria.

Binaria. 21.

Saturnus. Juppiter.
Saturnus. Mars.
Saturnus. Sol.
Saturnus. Uenus.
Saturnus. Mercurius.
Saturnus. Luna.
Juppiter. Mars.
Juppiter. Sol.
Juppiter. Uenus.
Juppiter. Mercurius.
Juppiter. Luna.
Mars. Sol.
Mars. Uenus.
Mars. Mercurius.
Mars. Luna.
Sol. Uenus.
Sol. Mercurius.
Sol. Luna.
Uenus. Mercurius.
Uenus. Luna.
Mercurius. Luna.

Ternaria.

Ternaria. 35.

Saturn⁹. Juppi. Mars.
Saturn⁹. Juppiter. Sol.
Saturn⁹. Juppi. Uenus.
Saturn⁹. Juppi. Mercu.
Saturn⁹. Juppi. Luna.
Saturnus. Mars. Sol.
Saturn⁹. Mars. Uenus.
Satur. Mars. Mercu.
Saturn⁹. Mars. Luna.
Saturnus. Sol. Uenus.
Satur. Sol. Mercuri⁹.
Saturnus. Sol. Luna.
Saturnus. Uen⁹. Merc.
Saturn⁹. Uenus. Luna.
Saturn⁹. Mercu. Luna.
Juppiter. Mars. Sol.
Juppiter. Mars. Uen⁹.
Juppiter. Mars. Mercu.
Juppiter. Mars. Luna.
Juppiter. Sol. Uenus.
Juppi. Sol. Mercurius.
Juppiter. Sol. Luna.
Juppiter. Uenus. Mercu.
Juppiter. Uenus. Luna.
Juppiter. Mercu. Luna.
Mars. Sol. Uenus.
Mars. Sol. Mercurius.
Mars. Sol. Luna.
Mars. Uenus. Mercuri⁹.
Mars. Uenus. Luna.
Mars. Mercurius. Luna.
Sol. Uenus. Mercurius.
Sol. Uenus. Luna.
Sol. Mercurius. Luna.
Uenus. Mercurius. Luna.

Quaternalia.

Quaternaria. 35.

Saturnus. Juppiter. Mars. Sol.
Saturnus. Juppiter. Mars. Uenus.
Saturnus. Juppiter. Mars. Mercurius.
Saturnus. Juppiter. Mars. Luna.
Saturnus. Juppiter. Sol. Uenus.
Saturnus. Juppiter. Sol. Mercurius.
Saturnus. Juppiter. Sol. Luna.
Saturnus. Juppiter. Uenus. Mercurius.
Saturnus. Juppiter. Uenus. Luna.
Saturnus. Juppiter. Mercurius. Luna.
Saturnus. Mars. Sol. Uenus.
Saturnus. Mars. Sol. Mercurius.
Saturnus. Mars. Sol. Luna.
Saturnus. Mars. Uenus. Mercurius.
Saturnus. Mars. Uenus. Luna.
Saturnus. Mars. Mercurius. Luna.
Saturnus. Sol. Uenus. Mercurius.
Saturnus. Sol. Uenus. Luna.
Saturnus. Sol. Mercurius. Luna.
Saturnus. Uenus. Mercurius. Luna.
Juppiter. Mars. Sol. Uenus.
Juppiter. Mars. Sol. Mercurius.
Juppiter. Mars. Sol. Luna.
Juppiter. Mars. Uenus. Mercurius.
Juppiter. Mars. Uenus. Luna.
Juppiter. Mars. Mercurius. Luna.
Juppiter. Sol. Uenus. Mercurius.
Juppiter. Sol. Uenus. Luna.
Juppiter. Sol. Mercurius. Luna.
Juppiter. Uenus. Mercurius. Luna.
Mars. Sol. Uenus. Mercurius.
Mars. Sol. Uenus. Luna.
Mars. Sol. Mercurius. Luna.
Mars. Uenus. Mercurius. Luna.
Sol. Uenus. Mercurius. Luna.

Quinaria.

Quinaria. 21.

Saturnus. Juppiter. Mars. Sol. Uenus.
Saturnus. Juppiter. Mars. Sol. Mercurius.
Saturnus. Juppiter. Mars. Sol. Luna.
Saturnus. Juppiter. Mars. Uenus. Mercurius.
Saturnus. Juppiter. Mars. Uenus. Luna.
Saturnus. Juppiter. Mars. Mercurius. Luna.
Saturnus. Juppiter. Sol. Uenus. Mercurius.
Saturnus. Juppiter. Sol. Uenus. Luna.
Saturnus. Juppiter. Sol. Mercurius. Luna.
Saturnus. Juppiter. Uenus. Mercurius. Luna.
Saturnus. Mars. Sol. Uenus. Mercurius.
Saturnus. Mars. Sol. Uenus. Luna.
Saturnus. Mars. Sol. Mercurius. Luna.
Saturnus. Mars. Uenus. Mercurius. Luna.
Saturnus. Sol. Uenus. Mercurius. Luna.
Juppiter. Mars. Sol. Uenus. Mercurius.
Juppiter. Mars. Sol. Uenus. Luna.
Juppiter. Mars. Sol. Mercurius. Luna.
Juppiter. Mars. Uenus. Mercurius. Luna.
Juppiter. Sol. Uenus. Mercurius. Luna.
Mars. Sol. Uenus. Mercurius. Luna.

Senaria.

Senaria. 7.

Saturnus. Juppiter. Mars. Sol. Uenus. Mercurius.
Saturnus. Juppiter. Mars. Sol. Uenus. Luna.
Saturnus. Juppiter. Mars. Sol. Mercurius. Luna.
Saturnus. Juppiter. Mars. Uenus. Mercurius. Luna.

Saturnus. Juppiter. Sol. Uenus. Mercurius. Luna.
Saturnus. Mars. Sol. Uenus. Mercurius. Luna.
Juppiter. Mars. Sol. Uenus. Mercurius. Luna.

¶ Septenaria.

¶ Septenaria vna.
Saturnus. Juppi. Maras. Sol. Uenus. Mercu. Luna.

¶ Uerbum. 51. in directio ⁊ ascēdētis lune: in hora natiuitatis ab hora casus spermatis ad eundem locū in mora media. in maiori vo ⁊ in minori minuitur ⁊ augetur.

¶ Locus lune in natiuitate: est ipse gradus ascēdens in circulo: hora casus spermatis in matricem. Et locus lune hora casus spermatis: est gradus ascendens hora natiuitatis.

¶ In hoc cōcordati sunt physici ꝙ more natorū in ventris matrū sunt diuerse ⁊ nō sunt eedē in oibus. Ex illis igit̃ est mora media. 273. Et est cū luna ⁊ gradus ascendens perfecerint in tempore more. s. natorꝫ in ventre matris orbes eq̄les: ⁊ inuenieť tūc luna in gradu ascendēte natiuitatis. Maior. 288. vo mora est tēpus auctū: sup tēpus more medie post orbes perfectos minus vno orbe. Et inuenieť lunā per hoc vltra gradū ascendentē. Minor. 257. vo mora est subtractio de tēpore medio: ⁊ subtractio illa minor orbe: ⁊ inueniť luna per hoc subtracta de gradu ascendēte. s. vltra gradū in quo est luna hora casus spmatis q erit gradus ascēdēs in hora natiuitatis. Eamqꝫ cōmemorauerūt astrologi in libris suis sermonib⁹ prolixis moras natiuitatū: qr erūt sibi valde necessarie in iudicijs. Ille enim ostendunt nobis locū ascendentis in casu seminis. Et illud est p̃nm inceptionis natiuitatū ex quo discernimus cōplonē corporis eius: ⁊ modū mēbrorꝫ: ⁊ multa que accidunt illi anteq̄ egrediať a matrice. Illi aūt qui fuerūt ante Ptol. pro inquisitione casus spermatis passi sunt laborē nimiū. ⁊ patefecit nobis Ptol. breuiter: ⁊ via leui ꝙ locus lune in tēpore natiuitatis est ascendēs casus spmatis. Et locus lune in tēpore casus spmatis: est gradus ascēdēs natiuitatis. Quoqꝫ ascēs ⁊ luna reuertunť ad locū suū in orbib⁹ eq̄lib⁹ in mora media ⁊ augeť ⁊ minueť i maiori ⁊ i minori mora.

¶ Uerbum. 52. de longitudine ⁊ breuitate nati per locum significatoris ⁊ ascendentis.

¶ Longorꝫ significatores erunt in sūmitate suorum circulorum ⁊ ascendens eorum in initijs signorum. Breuiū vo significatores erunt in inferiori parte circulorum suorū: ⁊ erit eorum ascendens in fine signorū. Auxiliare quoqꝫ cū illis per planetas orientales: ⁊ per stationes suas: ⁊ per signa significantia longitudinem que sunt signa multarum ascensionum: breuitatem vo paucarum ascensionum.

¶ Per significatores intēdit planetas maioris dignitatis in ascendente natiuitatis. Sūmitas vo circuli est punctus remotior i circulo cuspidis egresse: ⁊ in circulo breui a cētro terre. Et sciūt hoc eq̄tores planetarꝫ: cū fuerit medius cursus diuersitatis ⁊ cuspidis in minuto vno fere: ⁊ signat ꝙ natus ille erit longus. Postq̄ preuiderit astrologus qđ cōmemorauimus de esse reuolutiōis. Et est vt aspiciat patrem eius ⁊ matrē sm longitudinē: ⁊ si fuerint longi vel mediocres: iudica illi sm hoc. si vtriqꝫ lōgi fuerint: longitudinem. Si vo vtriqꝫ breues equitatem in longitudine scilꝫ si cum hoc significatores fuerint in sūmitatibus circulorꝫ suorꝫ: ⁊ sic significat gradus ascendēs natiuitatis: cū fuerit in initio signi ascendentis vsqꝫ ad. 5. gradū eius: ⁊ fuerint ascensiones signi augētes sup. 30. gradus: ⁊ fuerit dominus medij celi: vel etiā dominus ascendētis orientalis. Sed si fuerint significatores in inferiori parte circuli sui ⁊ in esse cōtrario omnius que enumerauim⁹: erit ille in fine breuitatis. Inferior vo circuli ps breuior linea extracta de loco stelle ad centrum terre. Postq̄ scieris esse parentum in lōgitudine ⁊ breuitate. Si enim lōgi fuerint nō erit natus in fine breuitatis: sed erit mediocris. Si cū hoc significatores fuerint in longitudinibus proprioribus: ⁊ ꝙ ascēdēs sit in fine signi: ⁊ dns in medio celi occidentalis: ⁊ si omnia nō conueniant: dic mediocritatem.

¶ Uerbū. 53. in macerie ⁊ grassitie leuitate ⁊ tarditate motus nati per significatores domini ascendentis.

¶ Cum non fuerit significatoribus ascendentis latitudo: erit macilentus. Si vo illis fuerit latitudo multa: erit nat⁹ pinguis. Si vo fuerit latitudo meridiana: erit eius motus leuis cū carnositate illa. Et si fuerit septētrionalis: erit ponderosus in motu. Cum vo fuerit significator ad retrogradationem: vel ad directionē vel ad stationes suas operabitur idem.

¶ Sol qđ supra intēdit per signatores. s. dnī ascendentis ⁊ dnī rei q̄site. Cū aūt fuerit cū aliquo suorꝫ gerīcar in eodē minuto: erit natus macilentus. Et si fuerit illius latitudo erit addēs carnes: sm ꝓportionē sue latitudinis. Si igitur meridiana fuerit: ⁊ hoc est cū fuerit ante punctum capitis minus. 180. gra. erit motus eius leuis: qr hec pars est calida alleuians oia. Et si fuerit septētrionalis: ⁊ hoc est cū fuerit post punctū capitis. 180. gra. qr hec ps est multe frigiditatis aggrauās qcqđ in ea pficieť: erit nat⁹ pōderosus in motu suo. Retrogradatio aūt signat pinguedinē: qm̄ planete tūc sunt frigidi ⁊ humidi. Et silr statio p̃ma. Directio vo ⁊ statio 2a signat macilentiam: qm̄ palnete tūc dicunť calidi ⁊ sicci. Necesse est astrologo vt nō festinet iudicare in aliquo istorꝫ donec certissime inquisierit esse parentū. s. in pinguedine ⁊ macie: sicut in p̃cedēti patefecimus.

¶ Uerbū. 54. de significatoribus in edificationibus.

¶ Nullum edificium cuius significatores iuncti fuerint planete existenti sub terra eleuabiť.

¶ Cōueniunt astrologi ꝙ motus qui mouent opa ⁊ corporū naturas sm ꝓportionem sunt motus stellarꝫ. Cūqꝫ ita necesse sit: si voluerimus eleuare edificiū: ponamus significatorē super ascendēs inceptionis eius in coniunctione stellarum existentiū super terrā. Coniunctio nāqꝫ planetarꝫ sub terra dilatat eius sublimitatē ⁊ erectionem.

¶ Uerbum. 55. in his q̄ accidūt naui ex esse planetarꝫ.

¶ Minuitur quidem martis impedimētū in nauibus cū nō fuerit in medio celi vel. xj. quia in his duobus locis amittetur quicquid fuerit in naui per dominium pyratarum in illa. Et si cū hoc fuerit ascendēs gradus infortunatus a stellis fixis albebenijs que sunt ex natura martis cōburetur nauis: ⁊ quicquid in illa fuerit.

¶ Omniū diuersitatū infortunarū naturarꝫ quedā expellunt vires aliarꝫ frequēter. Impedimēta vo q̄ fiunt in mare sunt saturni. Sed īpedimenta martis cū fuerit in ascendente vel prefuerit illi sūt modici: esse vo eius in medio celi ⁊ in. xi. qr vnū ex his. i. decimū p̄est naui. aliud vo p̄est rebus q̄ possidenť in illa ingerit timorē de pyratis. Cū āt infortunauerint eū stelle fixe in ascendēte ex nā martis cū his que predximus. hoc est vt sit in medio celi vel in 11° cōburetur nauis. Et cū diciť omniū diuersitatum: ⁊c. sen-

fus est: quando due īfortune iungunť fit vna fortuna.

¶ Uerbum. 56. in accessione humiditatum corporis ⁊ in profundatione ipsarum.

¶ Humiditates corporū accedūt in prima quarta. In secunda vero recedunt. Et ſm hanc ꝓportionem erunt in reliquis duobus quartis.

¶ Intēdit ꝙ humiditates corporum ab hora coniunctionis vsqz ad quartū aspectū solis ⁊ lune accedunt: q̄r exeūt ab interiorib⁹ suis vt appareāt ⁊ erunt sicut flumina: quorū aque crescunt: ⁊ dicitur illud in icrementū accessio. Et ab aspectu quarto vsqz ad preuentionē cōtrahunť ab extremitatibus corporū ad eorum interiora: ⁊ sunt sicut flumina quorum aque recedunt. Et a preuentione vsqz ad. 4. aspectum 2m: sicut in quarta prima. Et ab aspectu. 4. scdo vsqz ad ꝯiunctionē recedūt ſm ꝓportionē scde q̄rte.

¶ Uerbū. 57. in significatione firmi medici quoqz: infirmitatis ⁊ medicine.

¶ Cum fuerit. vij. ⁊ eius dn̄s impediti in egris remoue medicum ab egro.

¶ Ascendens ⁊ eius dominus ſm astrologos significāt eē egroti. septimū vero ⁊ eius dominus: medicum eius: qui cū infortunati fuerint: turbationem medici ⁊ eius errorē significant. Item remoue medicum: vel permuta medicinas in egroto. Aliter distinxit Zael. Ascendēs medico: decimum infirmo: sextū īfirmitati: q̄rtū medicine.

¶ Uerbū. 58. in significatione coniunctionis anni: ⁊ vnius anni fortitudine ad maius.

¶ Uide vbi ceciderit locus alkiren minoris ab ascendente anni in quo fuerit illa coniunctio: ⁊ ſm quantitatem que fuerit inter illum ⁊ ascendens ex signis: erunt anni vsqz ad maius q̄z in illa coniunctione fuerit.

¶ Intēdit Ptol. ꝙ opz aspicere ad ascēdēs āni in quo cadit minor cōiunctio. Cōiunctiōis eteni sunt. Minor q̄ est ꝯiūctio saturni ⁊ iouis vsquequo ꝯiūgant scdo. ⁊ ei⁹ quātitas est fere. 20. annoꝝ. Media est saturni ⁊ iouis in aliq̄ triplicitatū vsqz ad aliā: ⁊ eius quātitas est. 240. annorum fere. Maior est saturni ⁊ iouis: ⁊ est in aliqua triplicitate donec abscindat. 4. triplicitates: ⁊ reuertať ad triplicitatē in qua icepit: ⁊ ei⁹ quātitas est. 960. ānoꝝ fere. Cūqz sciueris illud ascendēs anni: ⁊ signū ꝯiunctionis: aspice qd fuerit inter illa loca ex signis ⁊ gradibus: ⁊ pone omne signū ānum: ⁊ gra. partē anni ſm proportionem suam. Per alkirē intendit corporalē coniunctionem ⁊ nō aspectum.

¶ Uerbum. 56. in errore iudicantium ⁊ eoꝝ doctrina.

¶ Cū interrogatus fueris de absente nō iudices de eo mortē donec remoueas ab eo ebrietatē: nec vulnus tibi tollat sanguis minutionē: nec ēt substantiā acquisitā: donec pecuniā sibi comissam remoueas. Est enim in oibus idē iudiciū.

¶ Jam prediximus in p̄ma expōne huius libri ꝙ qui tractat de iudicijs: iudicat per formas q̄ sunt ꝓpe veritatē: ⁊ ostēdimus hoc esse verum. Et io nō inueniť in fortitudine iudicioꝝ partino inter sopitum ⁊ mortuum: ⁊ inter vulneratum ⁊ minutum: nec inter illū cui cōmissa est pecunia: ⁊ illum qui acquisiuit eam. Audiui siquidē a patre meo: cui deus parcat. ꝙ cum ipse fuisset cū his qui se absconderāt a facie imperatoris almenū: cū Habraā filio Almohedi: ⁊ quotidie occulte visitabat eū Albacē fili⁹ Habrae: Rauci astrologus: discipulus Rauchil: qui precepit vt afferret concham maximā ꝯneam aqua plenā: in qua ponēs scabellū consuluit ei: vt desuper sederet in maiori parte diei. Et hoc ideo precepit vt faceret errare astrologos imperatoris in esse absconditorū. Dixerunt enim ꝙ esset in medio maris. Tandē sonus factus est ꝙ aufugeret per mare in dicū: ⁊ hoc est qd mouit Ptol. vt remoueremus.

¶ Uerbum. 60. dierum criticoꝝ ⁊ determinabiliū egri.

¶ Albabarim sane ⁊ certe sunt hore quibus declaranť mutationes morborum: ad bonum vel malum velociter. Et sunt loca lune in angulis quadrati conclusi a circulo directo. Alteratiōes vero que precedunt has ⁊ indicant: sunt loca lune in angulis hn̄tibus. xvj. latera: ⁊ hoc postq̄z precesserit esse egritudinis: ſm equalitatē sine interpretatione: ⁊ nō acciderit aliquid exterius quod conturbet infirmū: destruat vel noceat: vtcibus: ira: labor: ⁊ huiuscemodi. Cū igitur inuenerimus huic fortunā scilicet in predictis angulis: hora principij egritudinis: tam de fixis q̄z de erraticis: significabit alterationem prosperam. Si vero infortunam: alterationē aduersam nisi fuerit egritudini ipsa infortuna contraria in suo hai. s. infortuna. Luna vero in his angulis significat morbos acutos. Sol vero prolixos. Et similr oīs plāta ſm mores proprios significat.

¶ Ptolo. in hoc verbo docuit nos causam dierū determinabiliū: ⁊ qui sūt: ⁊ qui determināt de bono vel de malo: ⁊ alteratiōes ſm ordinē. ¶ Utilitas vo in hoc: maior ē medicis q̄z astrologis. Et hoc ideo: q̄r multi phīci ꝯueniūt super determinatiōes egritudinū sicut diximus in alio lib° ꝙ sint alterationes ⁊ prelia inter naturam egri ⁊ morbū. s. 4. 7. ⁊ q̄ augenť super hoc. de. 21. die accepto solo auditu ⁊ doctrina siue sciētia: ⁊ nō determinenť in hoc nisi p illud qd preterijt de experimētis suis. Sed Ptolo. detexit causam eius ⁊ patefecit occasionem vnde fiat. Et occasio ſm Ptol. est ꝙ nā deuicta est a morbo in initio eius. s. qn̄ incipit dolere: ⁊ ꝓhibet nām: ne ꝓcedant eius opa ſm equalitatē: nec repugnat morbo natura illa hora qua vinciť: sed expectat vt sit luna in loco illi ꝯtrario per aspectū morbi: vel p ꝯ̄rietatē signoꝝ in quo fuit in p̄n° morbi. Tūc eteni icitať nā vt repugnet morbo. Sicut agit prudens accusator cū accusato insipienti: cū voluerit illi repugnare nō repugnat nisi cū ei⁹ virtus debilitata fuerit ⁊ ad locū in quo ille careat auxiliatorib⁹: ⁊ excitat illū in 4° signo a signo in quo icipit egritudo ⁊ luna in illo: q̄a 2m signū ab oi signo: ⁊ 4m cōtrariū est nature ei⁹ ⁊ similr 7m: q̄a hec loca significāt inimicitias pp ꝯtrarietatē signoꝝ ⁊ aspectuū: q̄a cōtraria curanť ꝯ̄rijs. Et tēpus qd est iter initiū morbi ⁊ introitū lune in gra. q̄drati i quo fuit in initio morbi p ascēsiones signoꝝ. p ꝓiectiōes radioꝝ sūt. 7. dies. Hoc est addē sup ascensionē gra. lune in initio ifirmitatis. 180. gra. vel. 90. vel. 45. vel. 22. ⁊ mediū. Et postea reducať in gradus eq̄les: ⁊ qn̄ erit luna in illo gradu erit in predictis angulis eq̄toris diei siue orbis signoꝝ. Et h est qd dic. Per ꝓiectiones radioꝝ sūt. 7. dies. Et codē mō qd est iter lunā in p̄n° morbi ⁊ ipsā in oppōne sunt. 14. dies: ⁊ qd est inter initiū morbi ⁊. 4. aspectū sinistrū q sic est ꝯ̄rius p̄n° morbi 21. dies: ⁊ ſm hunc modū procedit modus alioꝝ dierū: ⁊ erūt hec puncta anguli quadrati: q̄ē includit linea circuli directi: ⁊ illis pūctis alia puncta sūt indicatiua. s. octogeni: ⁊ sedecagoni. Alia pūcta sunt indicatiua. s. opposita vel quadrata: ⁊ est vt preueniat luna ad punctū qui abscindit vnūquēqz arcū cui subtēdiť latus de laterib⁹ quadrati p

mediū. Et in his arcub⁹ sūt latera figure bñtis q̄tuor angulos. Et oīa hec pūcta ɔ̄ria sūt pūctis in qbus cepit morbus per naturam. Igit̄ obseruet astrologus circa initium morbi ꝙ fuerit in his punctis. s. quadrati ⁊ octogoni tm̄. Illi naq3 onguli indicatiui sunt: q2 semꝑ sūt in signis cōtrarijs. Sed lat⁹ sedecagoni est ex. zz. gra. ⁊ dimidio: ⁊ sūt minus signo: ⁊ sicut nō est in illis angulis ɔ̄rietas: q̄re non deberēt esse significatiui alioꝝ. Solo. Ideoq3 Pto. dixit illos oēs significatiuos q2 arcus isti sūt mediatores arcuū octogoni. 45. gra. Et obseruet circa initiū ꝙ fuerit in his punctis. De stellis tam fixis q̄3 de erraticis: cū fortune fuerint ant ifortune. ⁊ si fortuna fuerit: iudicet ꝙ significet victoriā nature sup choleras. Infortune vo sigñant ꝙ chole supobunt nām. si ifortune ⁊ morbus fuerit eiusdē nāe: nisi fuerit ifortuna ɔ̄ria morbo: ⁊ fortis in suo haiz. Nō enī ifortunabit lunā: cū sit in suo haiz: ⁊ iam remouebit morbū per suam ɔ̄trarietatē illi. Et ꝓpter cōtrarietatem ifortune ad morboꝝ: vt si fuerit frigida ⁊ morbus calidus: vel si calida ⁊ morbus frigidus: ⁊ cū his silia in specie diuersitatū: ⁊ dixit ꝙ esse solis in morbis prolixis fit sicut esse lune in acutis: quoꝝ maius tēpus erit orbis lune: ⁊ in ꝓlixis orbis solis. Innuit etiam Ptol. nobis subtile quoddā: cū diceret. Similr̄ omnis stella ꝙ est illi de morbus. Docuit q̄ppe nos ꝙ qcqd immoderatū est in nobis ⁊ fuerit ex morbis quos in consuetudine nō habemus: dicit̄ pro morbo. Et ideo iustū est vt faciamus in hoc similr̄. Et dixit iustū est hoc: nisi acciderit aliqd extrinsecus quod destruat ordinē determinatiōis. Et locuti sunt de re que destruit determinationē: hi qui exposuerunt librū afo^r. Yip. Et ideo non est necesse nobis hoc recitare in hoc loco.

Verbum. 61. in cōparatione lune ad ꝑlās: queadmodū corpus virtutibus comparatur.

Luna propria est corpori propter cōsimilitudinem eius in operatione.

Quā luna dat dispōnē3 suam oībus planetis: ⁊ nullus ei dat dispositionē suā assimilauerūt eā corpori per qd̄ virtutes operant̄: ⁊ nō operat̄ ipsum per eos. Et ꝓpterea ꝓpria est corpori in iterrogationibus ⁊ ceteris rebus.

Verbum. 62. in mutatiōe aeris per esse almutam super angulos lunares ⁊ proportionem figurarum in reuolutione omni: ⁊ aliarum figurarum.

Cū posueris minutū ɔ̄iunctionis principiū albaluiē cētroꝝ vel punctoꝝ iudicabis alterationes aeris i illo mēse: ⁊ erit iudiciū in h̄ 3 almutaz sup angulos oīs figure illorum: q2 ille vicet nām aeris: postq̄3 remouebis nām tpis pm̄s.

Ptol. diuidit nobis mēsem lunarē p. 4. variatiōes: ⁊ erit p^a 4^a a gradu ɔ̄iunctiōis: vsq3 ad gradū. 4. aspect⁹: ⁊ almutaz sup ascēs ɔ̄iūctiōis. ꝑerit illi 4^c. Scd̄a vo 4^a est a gradu atrabie vsq3 ad minutū ꝑuētionis: ⁊ ꝑerit ei ei⁹ dispositiōi olmutaz sup ascēdēs cū fuerit luna in gradu atrabie. Tertia vo 4^a est a gradu ꝑuentiōis: vsq3 ad gradu3 atarbie scd̄e: ⁊ ꝑerit illi olmutoz sup ascēdēs ꝑuentiōis. Quarta vo vltima est ab atarbia z^a: vsq3 ad ɔ̄iūctionē cui ꝑerit dn̄s ascēdētis cū luna fuerit in atarbia z^a. Aspice itaq3 ad nām ascēdētis ⁊ ei⁹ dn̄i: ⁊ ad ꝑlāa3 fortiorē illo: ⁊ indica alterattōes aeris in ipsa 4^a ꝑm nā3 illius significatoris. Ob q̄ ra3 cām hn̄ dixit remoue in ꝑiudicio de aere tēpus ꝑm̄s. Si .n. sigñator sigñauerit pluuia3 in aliq̄ septimana ⁊ fuerit in mēse estiuali erit humor in aere cū quodā flatu leui ⁊ humido sine pluuia. Itē pn^m alboarā cētroꝝ pn^m anguli q̄drati in quo cū fuerit luna fit crisis sicut supius dcm̄ est. ⁊ est loc⁹ altior in circulo breui. Sēsus hui⁹ capl'i est ꝙ illō qd̄ sigñat ɔ̄iunctio maior scit̄ qn̄ debeat fieri ꝑ ɔ̄iunctionē mediā hoc mō in ɔ̄iunctione maiori facidē a est figura ⁊ ei almutaz silr̄ iueniēdus est: ⁊ tūc faciēde sūt reliq̄ tres figure reliquaꝝ triū ɔ̄iunctionū mediaꝝ q̄ fiet in ipsa cōiunctione maiori. Et tūc vidēdū est: cum q̄ illaꝝ triū ɔ̄cordauerit illa p^a: ⁊ sic fiet illō in illa ɔ̄iunctiōe media. ⁊ si nō ɔ̄cordauerit cū aliq̄ illaꝝ triū: tūc sigñobit ꝙ illud fiet in illa ɔ̄iūctiōe media: ⁊ sic sciet̄ in q̄ pte mūdi fiet illō. Scietur ēt in qua 4^a ɔ̄iunctionū medioꝝ fiet: ⁊ sic ɔ̄iūctio media diuidit vel distingunt vel ptit̄ ɔ̄iunctionē maiorē. Postea vo sūt faciēde. 12. figure. 12. ɔ̄iunctionū minoꝝ: q̄ fiet in ipsa ɔ̄iunctiōe media in q̄ fiet illō qd̄ sigñatū est o maiori: ⁊ cū qua illaꝝ ɔ̄cordauerit ipsa figura ɔ̄iunctiōis medie: ⁊ tūc dicet̄ ꝙ in illa ɔ̄iunctione minori fiet illud qd̄ significatū est in media: ⁊ sic minor diuidit mediā. Deinde faciēde sūt. 20. figure. 20. annoꝝ: q sūt i ɔ̄iunctiōe minori. ⁊ cū q̄ illaꝝ. 20. ɔ̄cordauerit: in ipso āno erit illud qd̄ significatū est a media ɔ̄iunctione: ⁊ sic reuolutiōes annoꝝ determinauit illud ɔ̄fuse qd̄ sigñanit ɔ̄iunctiōe media. Similr̄. 4. figure. 4. q̄rtaꝝ āni reuoluti: determiāuit in q̄ pte anni fiet illud qd̄ sigñat̄ in pn^o anni. nam cū qua illaꝝ cōcordauerit figura anni. in illa pte anni fiet illud. Et similr̄ tres ɔ̄iunctiones solis ⁊ lune que fiunt in vnaquaq3 q̄rta anni si fuerit cōiunctionalis: vel tres ꝑuentiones: si fuerit ꝑuentionalis. s. q̄rta anni determinatū ostendit in qua pte illius q̄rte fiet illud qd̄ significat̄ per figurā quarte: ergo cū qua illarum concordauerit figura quarte in illa ɔ̄iunctione fiet illud. Et similr̄ illud quod significauit coniunctio: quādo debeat fieri: scitur per quatuor figuras que fiūt: cū luna peruenerit ad quatuor angulos figure ɔ̄iunctiōis: vt dictū est in tertio verbo ante istud. Et sic qn̄ tibi affert̄ figura aliqua: debes eā proportionare figure coniunctionis vel preuentionis: ⁊ figure anni reuoluti: ⁊ figure ɔ̄iunctionis minoris: ⁊ figure ɔ̄iunctiōis medie. ⁊ figure ɔ̄iunctionis maioris: q2 hoc erit fortius: q2 si minor figura nō ɔ̄cordauerit cū maiori se ꝓpriori: nō erit illud adeo forte.

Verbū. 63. in significatione fortitudinis eleuationis planete super planetam.

Oportet aspicere in cōiunctione saturni ⁊ iouis in eodem minuto ad eleuatione3 vnius eorum super alterum: ⁊ indica cū fortitudine nature eius. s. eleuati in hoc mūdo: ⁊ similiter fac in. xx. residuis coniunctionibus.

Eleuatio pl'te super planetam est: vt sit remotio eius ab auge circuli sui breuis: minor remotione alterius ab auge sui circuli breuis: ⁊ ille dicit̄ eleuatus super alterū. Quod vo dixit de. 20. cōiunctionibus residuis: dictum est ꝙ planete sūt. 7. ⁊ cum geminati fuerint: erunt. 21. ⁊ sunt hi. Saturnus iuppiter. Saturnus mars. Saturnus sol. Saturn⁹ venus. Saturn⁹ mercuri⁹. Saturn⁹ luna. Juppiter mars. Juppiter sol. Juppiter venus. Juppiter mercurius. Juppiter luna. Mars sol. Mars ven⁹. Mars mercuri⁹. Mars luna. Sol venus. Sol mercurius. Sol luna. Venus mercurius. Venus luna. Mercurius luna. Habent itaq3 effectus mirandos: sed superat eleuatus. Est autem indicium validum: cum fuerit in ascendente anni: vel in q̄rta anni vel in alchirem: aut in eclipsi solis vel lune.

Verbum. 64. in expōne sūmarū vniuersaliū ꝑ diuisionē ⁊ cōiunctiones maiores medios ⁊ minores.

In alchirem minori: est diuisa alchirē media ⁊ in media diuisa est maior. Cū igitur locutus fueris de diuisione partiu3 confirma vniuersitatem: ⁊ non ponas sermonem tuum in reuolutione: q2 vertetur malum esse in bonum.

¶ Intendit per diuisionem exponere vniuersitatez: qr maior indicat vniuersa: ⁊ non sufficit nobis nisi exponantur. Ideoqз fiunt reuolutiões annoꝝ ad exponẽdas vniuersitates que sũt in natiuitate. Et maior vtilitas est in hoc: quia alchirẽ minor perficit vbi puenerit alynthie que est pfectio alchirẽ medie: ⁊ qđ promittit media perficit vbi puenerit alynthie maioris: ergo si processerit via hac nõ vitabit qꝫ nõ sit in reuolutiõe cui nulla est expõ. In cõiunctione minori est distinctio cõiunctionis medie: ⁊ in media distinctio cõiunctiõis maioris. Cũ ergo locutus fueris in distinctione verifica vniuersitatem eius: ⁊ nõ ponas sermonẽ tuũ reuolutionẽ: quoniaz est debilioris expositionis.

¶ Expositio addita. Uult per diuisionẽ expositionẽ vlez. Quoniã maior annuntiat summas: que nõ exponũt nisi exponanť. Et ſm hoc cadit reuolutio ãni distinguẽs summas que sũt in natiuitate. Et plurimũ iuuamẽti in hoc est qꝫ eius qđ promittit cõiunctio minor: non est vtilitas nisi vsqз ad illud ad qđ peruenit ex ꝯiunctione media. Et similr eius qđ ꝓmittit cõiunctio media nõ est vtilitas nisi vsqз ad illud qđ prouenerit ex coniunctione maiore. Nam termo quando currit hoc cursu seruatur ab hoc vt sit relatiuus cui non sit expositio: neqз in quo sit declaratio.

¶ Uerbum. 65. considerationis ad verum iudicium pferendum in qualibet questione.

¶ Postqꝫ fortitudo significatoris iterrogatiõis fixa fuerit vl' manifesta. Aspice fortitudinẽ eiꝰ i ascendẽte reuolutiõis eiusdẽ ãni. Et in ascẽdẽte alchirẽ minoris. Et i signo ad qđ pueñit alynthie i. pfecto in illo ãno: ⁊ ſm fortitudinẽ eiꝰ in his oibus ⁊ debilitatẽ: pferunt iudicio signorum.

¶ Subtiles astrologi qñ sciebãt fortitudinem planete in interrogatione ex fortitudine eius super ascendẽs ⁊ receptione dispõnis ex locis laudabilibus in iterrogatiõe nõ sufficiebat eis donec aspicerẽt esse eiusdẽ planete in his qͣ cõmemorauit Ptol. partem aliquã: ⁊ si inuenirent illi aliquã pponebatur oibus aliis planetis. Et erat qui loquebatur ſm illũ securus qꝫ iudiciũ suũ esset verũ ⁊ ratum. Si vo vacuus eẽt significatiõe ab his: minuebãt astrologi de significatiõe eius ſm quantitatẽ qua carebat istis partibꝰ ⁊ ponebãt dominos istoꝝ locoꝝ pticipatores vel pticipantes cũ illo. Et vidi Caluã filiũ Aluelit qui ponebat significatorẽ in omni interrogatione nõ alium preter dñm cõiunctionis vel ꝓuentiõis in qua erat si eẽt ei dominiũ vel dignitas in ascẽdẽte: ⁊ faciebat eũ pticipem cũ dño istius iterrogationis: ⁊ si inuenirer illũ dominũ cõiunctionis vel preuentionis in angulo nõ participabiť cuz eo aliquis. Et hic erat valde veridicus in dandis iudiciis.

¶ Uerbum. 66. in natura significatione mortis: sanitatis quoqз vel alterius accidentis algebutar scilicet profectione: ⁊ diuisione.

¶ Nõ abscindas p directionẽ solam nisi cõplete donationes significatoꝝ fuerint: ⁊ significant veram esse directionem per hoc ad quod peruenerit alynthie natiuitatis.

¶ Intedit cũ dixerimus gradũ ascendentis natiuitatis ad vnumquẽqз gradũ annũ: ⁊ peruenerit ad malũ. Nõ debemus per ipm solum significare mortẽ nati sine directione hyleg ⁊ alcocoden. Et si ꝯuenerint ad id qđ peruenerint vtreqз directiones qꝫ pfecta sint dona annoꝝ nõ erit in morte eius dubietas. Sinautẽ nõ abscindas: per illũ alynthie põt intelligi pro pfectione etiã pro diuisione. s. p agelbutar. Et sic qñ profectio vel diuisoris agelbutar cõuenerint in bono vel malo cuz directiõe gradus ascẽdẽtis: tũc accidet nato illd in quo ꝯuenerũt: qm̃ ista tria significant eẽ sanitatis in egritudinibus nati: ⁊ hoc est qđ dicit.

¶ Uerbum. 67. de inquisitione originis alicuius nati ante iudicium ad vitandum errorem.

¶ Remoue in oĩ iudicio ſm qꝫ non poterit accipere natus totã formam agentis. s. stelle.

¶ Intendit qꝫ cũ viderimus in natiuitatibꝰ vel iterrogationibus prosperitatẽ: aspiciamus ad receptorẽ eius q est natus vel dñs iterrogationis ⁊ nõ iudicemus ei pfectionẽ significatiõis donec sciamus originẽ eius: ⁊ erit diuisio inter illum ⁊ aliuz: scilicet inter natũ ⁊ natã qui magis erit idoneus ad suscipiendũ illius ppinquitatẽ p genus ⁊ nobilitatẽ vt in. 17. verbo huius libri: ⁊ iam reiterauit hoc in alio per se in expõne verborum huius libri qđ sufficit.

¶ Uerbum. 68. de impedimento membrorum officialiuz ⁊ aliarum egritudinum.

¶ Cum fuerit malus orientalis significabit ipedimẽtũ. Et cũ fuerit occñtalis: egritudines.

¶ Ponit differentiaz inter impedimẽtũ ⁊ egritudines: qr ipedimenta sunt açemena mẽbroꝝ de quibus nõ confidimus qꝫ possint reuerti ad ppriũ actuz: vt est cecitas: surditas: ⁊ claudicatio. Egritudines dicuntur qñ egrediũtur membra a temperamẽto ⁊ proprio officio rei naturalis ⁊ non desperamus qui reuertanť ad id in quo erant. Et dixit qꝫ malus qñ ipedierit aliquod membrũ ⁊ fuerit orientalis: destruit illud penitus. Cũ vo ipedierit: ⁊ ille occidentalis: erit effectus eius minor qꝫ orientalis.

¶ Uerbum. 69. de amissione oculorum.

¶ Cum fuerit luna in oppõne solis mixta stellis nebulosis vel iũcta eis: significat morbos inseparabiles in oculis. Et similiter si fuerit occidẽtalis luna ⁊ in angulo: ⁊ vtriqз mali. s. saturnus ⁊ mars ante solez ascendẽtes: ⁊ illi. s. sol ⁊ luna oppositi perdet natus vtrunqз oculum.

¶ Maius impedimentũ in duobus luminaribꝰ est: cũ fuerint duo mali ascendẽtes ante solẽ ⁊ post lunaz: ⁊ vnus sit in oppositione alterius. s. sol in oppõne alterius ⁊ ecõuerso. Et sol significat oculũ dextrũ: luna vo sinistrũ. Et ineuitabile est quin natus amittat vtrũqз oculũ: cũ fuerit significator in eiꝰ natiuitate hoc mõ. Stelle vo nebulose sũt he alhorair: caput geminoꝝ: ⁊ locus in quo cadit aq̃ quã fundit aquarius: ⁊ gutte leonis ⁊ alie q̃ qr mixte sunt nõ lucẽt.

¶ Uerbũ. 70. super egritudines corporis longas: per maluz aspectum planetarum ad lunam in natiuitate.

¶ Epileptici sunt in quorum natiuitatibus luna nõ cõplectiť mercurio: vel nõ aspicit: nec vnus ex illis cõplectiť ascẽdẽti: ⁊ cũ hoc sit saturnus in natiuitatibꝰ diurnis in angulo: ⁊ mars in natiuitatibus noctis. Amentes aũt sunt eodẽ modo vel maniaci vel demoniaci pter qꝫ saturnus sit in angulis in natiuitatibꝰ nocturnis: ⁊ mars in diurnis: ⁊ ppriẽ si sit angulus cancer vel virgo aut piscis in quo fuerit mars.

¶ Cõuenerunt sapientes astrologi qꝫ luna sit quasi corpus: ⁊ planeta qui aspicit illã qͣsi virtutes q̃ apparẽt in illo ſm nãm planete aspiciẽtis. Ergo cũ nõ fuerit iter lunã ⁊ mercuriũ aspectus nec alter eoꝝ aspexerit ascẽdẽs: indicat qꝫ natus non habeat vires agendi id qđ eius sit: ⁊ erit multe obliuionis. Sed cum non aspexerit vnus eoꝝ ascendens: nec alter aspexerit alterũ: erit natus demens. Si vo fuerit infortuna in angulo: erit fatuus vel epilepticus. Cancer vo

iouis: virgo mercurij: piscis veneris: sunt exaltationes fortunarum mercurij: que cū ipedita fuerint: ⁊ fuerint anguli in natiuitate: amittet natus notitiam suam vel discretionem. Et erit amens vel demoniacus.

¶ Verbum. 71. in moribus masculinis vel femininis nati.

¶ In natiuitatibus virorum cū fuerint duo luminaria in signo masculino: actus eorum erūt nālēs. Et femine imoderate erunt in eē suo innāliter. Et eodē modo mars ⁊ venus: erunt coitus vt diximus: ⁊ cum fuerint orientales he due stelle auxiliant̄ super masculinitatem. Et cum fuerint occidentales auxiliant̄ super feminitatem. Saturnus addit inmundiciam. Mercurius auxiliatur super impetū delectationū. Et ꝓm hūc modū cōferunt in contrarijs eorum. s. que mō dixi.

¶ Luminaria cū fuerint in natiuitatibus viri in duob⁹ signis masculinis ⁊ in duab⁹ q̄rtis masculinis: vel in eadem q̄rta masculina: opabit̄ vir oia que ad viros ꝑtinent. Et cū fuerit loca luminariū feminīna in natiuitate viri effeminabit̄ nā eius: ⁊ erit desiderium eius femininū: nec poterit lacbrymas suas cohibere vel retinere. Et cū oia loca luminariū fuerint masculina in natiuitate feminarum: apparebunt actus earum similes viribus: ⁊ nō subiugabunt̄ hoib⁹. Cūq̄ fuerint mars ⁊ ven⁹ in signis masculinis: signabūt q̄ modus cocundi dn̄i natiuitatis: sit ꝓm nām. Et si fuerint orīētales signābunt q̄ ipse spnat in mulieribus ꝑ multā masculinitatē: ⁊ cocat cū pueris. Et si fuerit in signis femininis ⁊ aspexerit eos saturnus: ⁊ ipsi occidētales: eius coitus erit innālis. Et forsitan ꝑeribit illud donec roget vt agant cū illo: q̄ tūc effeminabit̄: ⁊ hoc ꝑ saturnū. Et si fuerit femina: locus vō martis ⁊ veneris masculin⁹: ⁊ ipsi orientales: fugiet viros ⁊ odiosus erit ei coitus virorum ⁊ eliget fricare puellas. Si vō fuerit loc⁹ martis ⁊ veneris femininus: ⁊ ipi occidētales: diliget virorum coitus: ⁊ erit modus eius nālis. Si vō fuerit iuppiter in loco martis erit coitus viri ac mulieris ꝓm leges. Et si mars solus prefuerit nō aspiciens iouem: erunt q̄plures coitus eorū nō ꝓm precepta legis.

¶ Verbum. 72. radicum sententiarum in iudicijs.

¶ Ex dn̄is triplicitatis ascēdētis ꝓbat̄ nutritio. Et ex dn̄is triplicitatis dn̄i anauba scilicet tēporis luminariū: scimus victū nati: vel esse vite.

¶ Pto. narrat nobis in hoc lib. canonū radices sniarum in iudicijs astronomie. Earum vō ramos. recitat in lib. 4° alabra. Prima vō itentio obseruatorum nutritionis est: vt aspiciant̄ dn̄m triplicitatis ascēdētis natiuitatis: q̄tenus sciāt fortitudinē eius ꝑ esse suū in aliquo angulorum vt sit liber a malis ꝑlus. Et addit in h̄ loco fortitudinē bonorum in ascēdente: ⁊ alia multa q̄ numerāt astrologi in nutritiōe. Anni nutritiōis sūt q̄tuor ⁊ dn̄i triplicitatis sūt tres. disponit ergo vnusq̄sq̄ vnū annū ⁊ tertiā ꝑtē āni. Pto. fecit ēt in h̄ mētionē illius q̄ si nō fuerit nō ꝓficiemus cū alia re in ipso: nā si ista q̄ ponit Pto. defuerint in natiuitate nulla alia posse ꝓdesse: ⁊ si viderant̄ posse iuuare. Et sim̄r itelligo in oi eo qd̄ dicit in h̄ recto libro. Et iō hoc qd̄ dicit in hoc lib. toto radices dn̄r: ⁊ ea q̄ ipse dicit in alabra: ⁊ ēt que alij dixerūt in suis libris rami dn̄r. Et sic si ista defuerint: ille nō ꝓfit in ipso. s. nutriēdo: q̄uis alia addant in tpe ⁊ dent ꝓsperitatē in nutritione ꝑter dominos triplicitatis ascendentis vident̄ in libro natiuitatū. Simil̄r ⁊ in victu: si dn̄s anauba in natiuitate: hoc est sol in die ⁊ luna in nocte: si fuerit i angulis aut in locis in q̄bus possunt eē albyleg. Gradus etiam ascendētis in coiunctione: ⁊ pars fortune in preuentione. Quicūq̄ eorum fuerit dn̄s anauba scilicet sol in die: ⁊ luna in nocte: alius gradus ascendentis in ꝯiunctione ⁊ gradus partis fortune in preuentiōe. Et si sol ⁊ luna nō fuerit byleg: q̄ quilibet istorum dicit̄ neuba: ex dominis triplicitatis vnus eorum operandum erit. Si dominus triplicitatis eius prius saluus fuerit: significabit bonitatem victus in prima tertia vite. Et secūdus signat q̄ erit post illam vsq̄ ad secundam tertiā vite. Tertius aūt q̄ remanet de victa. Sūt etiam quidā qui aliunde victus bonitatē attribuūt: ex bonitate secūde ⁊ eius domino ex parte fortune ⁊ eius dn̄o. Sed introduxit q̄ erat fortius in bonitate ꝑ oibus alijs.

¶ Verbum. 73. in qualitate mortis nati.

¶ Cum fuerit corporaliter mars iunctus capiti algol. s. stella que est in tauro: ⁊ nō aspexerit fortuna gradum abscindentem nec fuerit in quarto ⁊ dn̄s anauba luminariū oppositus fuerit marti: vel in eius quarto aspectu: nati trūcabit̄ caput. Et si fuerit luminare in medio celi: suspendet̄. Et si fuerint mali aspiciētes se a gemini ⁊ a pisce: abscindent̄ eius manus ⁊ pedes.

¶ Iā recitauit nobis Pto. q̄ cū fuerit mars iunctus capiti algol corporal̄r in natiuitate hoīs ꝑdet caput. Sed adiūxit quodā ꝑ qd̄ eius ꝓuidētia maxie fore deprehēdit̄. Ait enim illud qd̄ signat bonā mortē. s. q̄ aspiciat fortuna gradum abscindētē. i. occidētē. Et vt sit fortuna in. 8. Quia hec ꝓm astrologos remouet malā mortē. Et si fuerint hec: morietur natus ex morbo calido exūte in capite in lecto suo. i. si vt diximꝰ q̄ fortuna sit in gradu iterficiēte vel. 8. Audiui eg deza quodā qui vocabat̄ Sentalet: filius accelē: fili⁹ fortilegi q̄ Ebroamal vocabat̄ q̄ fuerat ꝯ ec de filio Aali: valde aioso in mari vel in nauigādo: q̄ cū vellet igredi tybrim: nimis tumultuosum: vētis vndas exagitātibus: cū illū icrepasset dixit illi: nō timeo mihi mortē in mari. Iuppit̄ enim fuit in natiuitate mea i domo mortis ⁊ orīētalis: q̄ ꝓhibꝫ mihi mortē iussu vel oipotētis. Et vidi itaq̄ illū in lecto suo mori. Accidit ēt vt q̄dā seruiēs ostēderet mihi natiuitatē filij dn̄i sui: ⁊ iueni solem in medio celi: ⁊ ipse erat dn̄s anauba albyleg. s. sol erat bylegi: ⁊ martē in 4° aspectu ei⁹. s. ascēdētis: saturnū ēt in angulo terre: cui⁹ ascn̄s piscis: vn̄ exterit⁹: distuli iudiciū dicēs: opꝫ vt antequā iudicē cōpleant̄ dies nutritiōis. Creuit āt puer: ⁊ cū valde sollitarer circa inuestigationē morum suorum. Nil audiui vn̄ sibi timerem trūcationem manuū ac pedū ⁊ ifurcationē: cū eēt verecūdus mansuet⁹. Cūq̄ ꝑuenisset ad. 30. ānū igressi sūt q̄dā domū ei⁹ fugiētes: eo q̄ accusati eēnt sup illū ꝺ dolo q̄ ꝑerat vrbi in egypto: ⁊ deꝑhēsi sūt in domo illa: ⁊ ipse cū illis amisit man⁹ ⁊ pedes: ⁊ ifurcat⁹ est: ⁊ ego vidi illū absq̄ manib⁹ ⁊ pedibus ⁊ ifurcatū. Hec oia induxi ad ꝯfirmāda verba Pto.

¶ Verbū. 74. in signatione cicatricis future nato.

¶ Cum fuerit mars in ascendente: erit in facie vel capite nati signum.

¶ Mars est ꝑncipalis cā vulnerū ⁊ cicatricum. Caput vō totū est ascēdentis cuius pars facies. non ergo mireris si fuerit signum in facie.

¶ Verbum. 75. in combustione nati.

¶ Cum mars cōiunctus fuerit cū domino ascēdentis corporaliter in leone: ⁊ non fuerit marti in ascendente aliqua dignitas nec fuerit in. viij. fortuna: natus ille cremabitur.

¶ Leo est signū calidum ⁊ siccū q̄ nullū calidius est in ei⁹ triplic̄te. Cūq̄ fuerit corpal̄r mars cū dn̄o ascēdētis natiuitati i leone signat q̄ accidet nato pel⁹ q̄ ipedimentū a ferro: ⁊ est

ignis.⁊ h augebit̃ p h ꝙ mars nõ habeat dignitate in gradu ascẽdẽte. Quia si hẽret ibi aliq̃ ptãtẽ minueret de malitia sua: sicut minuit malitia amici pfidi erga nouũ sium. Quia cũ mars hꝫ dignitatẽ i ascẽdẽte cognoscit natũ: ⁊ remouet Ptol. fortunã ab 8° pp hoc qd dixi in vbo pmisso.

Verbũ. 76. in signatiõe diuersoꝝ piculoꝝ ⁊ mortiũ nou.

Cum fuerit saturnus in medio celi: ⁊ ille cuius fuerit anariba solis vel lune in oppositiõe eius: ⁊ quartũ signũ siccuꝫ fuerit: morief natus ex ruina vel rebus põderosis sup ipm cadẽtibus. Et si humidum fuerit submergef. Qd si fuerit ad formã hoīuꝫ signũ quartũ strangulabit: vel baculis cesus morief nisi fortuna fuerit in. viij. tũc enĩ fient que diximus: sed nõ morief inde.

Quia ẽ ex accñtib' saturni cũ fuerit sup terrã. s. i medio celi ⁊ fuerit hyleg: ille cui' fuerit anuba sub illo: ⁊ 4m signũ siccũ: Et si hũidũ fuerit: submergef ⁊c. Sꝫ Ptol. remouet in h vtile qddã: ⁊ dixit ꝙ destruit mortẽ malã: ⁊ h est cuꝫ fuerit fortuna in. 8. accident. n. q̃ diximus: sed nõ morief.

Verbuꝫ 77. sup esse corporis ⁊ alteratiõe cõplonis ei': agilitate: hilaritate quoqꝫ ⁊ amissione.

Dirige gradũ ascendentẽ: accñtibus corpis ⁊ gradũ ptis fortune sube eius; gradũ vo lune ad esse corporis cũ anima: ⁊ gradũ solis potestati principũ eius; gradũ aũt medij celi illis in qbus operaf ad vnũ quenqꝫ gradum annum.

Hoc verbũ ⁊ si planũ sit vt appet: tñ reddit nos dubios in gradu ascẽdẽte ⁊ gradu lune. Per gradũ. n. ascendentẽ scim' de eẽ corpis alteratiões ⁊ cõplones ei': sꝫ ꝙ renouabif sup eã ex morbis ⁊ sanitatib'. Et dirigem' gradũ lune ad id qd erit corpi ex hilaritate ⁊ agilitate: ⁊ ꝙ sit obediẽs aie: ⁊ agũt ea q̃ ptinẽt ad aiaꝫ. Directio vo ptis fortune ad id qd acqret vl amittet. Et dirigem' gradũ solis potestati vel dignitati quaꝫ hẽbit a pncipe vel rege suo in bono vel malo: qꝛ si obuiauerit fortune gradus solis vel radijs ei': augef honor ei' erga dñm suũ. Si vo malo vel radijs ei': minuef honor ei'. Et directio graduꝫ medij celi nõ fit ita: qñ directio solis est ibi: ⁊ oib' illis q dñant ibi. directio vo medij celi fit ibi ⁊ oib' illis qb' dñaris: ⁊ directio est sicut dixim' ꝙ cũ fuerit in medio celo: diriges p ascẽsiões circuli directi: qñ fuerit in ascendẽte: p ascẽsiões regionis tue. Qꝛ vo nõ fuerit in aliquo istoꝝ: p ascẽsiões istaꝝ duarũ ascẽsionũ: gradũ quoqꝫ medij celi ad illud in quo ipse exercef ex opibus gradũ solis dirige dignitati quã habet a rege suo: hec sunt in vltimo caplo libri alabra.

Verbum. 78. in significatione planete quãdo pueniet ad locum in quo pmiserit aliquid in natiuitate.

Nil opatur planeta in loco in quo nil pmiserit: nec in loco ad quẽ nõ peruenit natiuitas.

Indocti astrologi suspicabãf ꝙ malus cũ fuerit in ascẽdẽte vel in medio celi siue in q̃libet loco natiuitatis vel figure faciat malũ: ⁊ bonus eꝫ bonũ. Sꝫ obfuãdũ est tã in natitate q̃z in reuolutiõe ⁊ iterrogatiõe. Si plta pmiserit bonũ vel malũ in initio natiuatis illi': vel reuolutiõis ãni: vel iterrogatiõis: pficiet illd cũ ꝯiungef illi: aut aspexerit illũ. ⁊ si peruenerit ad locũ in q̃ nõ fuerit ei' aspect' in initio eiusdẽ loci: nõ apparebit loc' ei' in illo. Cũqꝫ puenerit plta ad aliquẽ gradũ p directionẽ dabit fm nãm suã: siue fuerit bon' vel malus. Itẽ plte in natiuitate qõne ⁊ reuolutiõe pmittũt aliqd in locis vbi fuerãt in pn° vel aspexerãt. Sꝫ in locis i qb' nõ fuerãt: vel i locis q̃ nõ aspexerãt in locis natiuitatis vel reuolutiõis vel iterrogationis: nil pmittũt. Ergo cuꝫ planeta fuerit in his locis corpalr. s. que nõ aspiciebat in pn°: ⁊ cũ hoc non fuerit in locis in qbus perueniet eius directio vel directio gradus ascendentis natiuitatis: vel alicuius alterius qui dirigitur: nil operatur.

Verbum. 79. in significatione natiuitatis illius qui destruet substantiam regis.

Cũ fuerit mars in. xj. fueritqꝫ ei' significatio fortis in ascendente: dominus natiuitatis: ifidelis erit principi suo vel regi.

Domus. 11. 2a est a domo regis. Et est domus substãtie eius. Cũqꝫ fuerit in illa mars: significat ꝙ cã missiõis ei' substãtie erit aliqs qui fuerit ex nã martis. Si uoqꝫ fuerit marti in ascendẽte aliqd testimoniũ: significat ꝙ dñs natiuitatis. s. natus erit occasio illius amissionis.

Verbum. 80. in significatione turpitudinis coit' nati.

Cuꝫ venus incorporabif saturno in natiuitate: fueritqꝫ eidẽ in. vij. dignitas: erit natus immundi coitus. Et hoc modo cõfert in alijs domibus ⁊ in cõiunctionibus vniuscuiusqꝫ plte: cum quolibet duorum malorum.

Venus est principalis causa coitus: ⁊ precipue cuꝫ fuerit septime: q̃ est domus cõiugij. Cũ ergo iuncta fuerit corporaliter saturno: incitabit natuꝫ vt preferat stuprũ posteriorem anteriori ⁊ in excitatione spermatis cũ manu. Sꝫ si fuerit saturnus orientalis: diliget cõfricationem cũ pueris: ⁊ pponet nigros albis ⁊ flauis. Qꝛ si fuerit infortuniũ ex incorporatiõe martis: significabit ꝙ nõ sit zelotypus: ⁊ ꝙ coeat cũ pluribꝰ pueris: q ẽt coeãt cũ illo ⁊ cũ vxore ei': ⁊ pueniet vt fornicef cũ pprijs filijs: ⁊ agat cũ eis ꝯ legẽ: ⁊ cetera q̃ ptinent ad immũditiã: ⁊ erit legis puaricator.

Verbũ. 81. in significatione finis temporis rerum.

Hore accipiũtur ex. vij. partibus vel. vij. modis. Primo qd est inter vtrosqꝫ significatores. Scdo qd est inter eos. s. aspectu ⁊ similitudie in figura. Tertio vt pueniat vn' eoꝝ ad locũ alterius. Quarto qd est inter vnuꝫ ex illis ⁊ locũ in quo est natura rei quesite; vt si questio fuerit de vxore primã querenti. vij. rei quesite. Quinto id quod proueniet ex dono planete post augmẽtũ vel subtractionẽ. Sexto mutatio figure significatoris rei cũ directione: ⁊ orientalitas: ⁊ ꝙ huic simile fuerit. Septimo cum peruenerit planeta ad locũ qui ꝯcordat illi per naturam.

Per ipa intẽdit ipa intentionũ iterrogationũ ⁊ iceptionum. Quia pmũ est vt accipias qd est inter vtrosqꝫ significatores ex gradib'. Et verte eos in dies ⁊ in ptes tẽpoꝝ. Secũdo vt dñs ascẽdentis eat ad coniunctionez dñi rei q̃site. sed pfectio eius erit cũ pfecta fuerit cõiunctio: ⁊ hec est pfectio figure. Tertio vt sciamus qñ pueniet dñs ascẽdentis ad locũ rei: vel dñs rei ad gradũ ascẽdẽtez ex gradib': erũtqꝫ dies vel alie ptes tẽpoꝝ. Quarto qd est itervnũ ex illis ⁊ locũ iterrogatiõis per motũ eius fm ꝙ peruenerit ad illũ in diebus ⁊ horis ⁊ nõ per numerũ graduũ: sicut in 3°. Uide itaqꝫ in quot dieb' ibit dñs ascẽdẽtis: vel dñs dom' rei ad ipsaꝫ domũ rei. Quinto vt aspicias qd valeat suscipere dñs iterrogatiõis ex dono. s. cpis. 7. sicut aspicif alcohoden in natitate qd det de ãnis: ⁊ post aspicias qd addẽt vel minuant boni vel mali plte p aspectũ: ⁊ qd remaneat ei post augmentũ vel diminutionez planetaꝝ. Ita aspicif

in qlibet interrogatione aliquantas qd habeat dare ex tēpore. Et postea qd remaneat ei post augmentū et diminutionē bonoꝝ et maloꝝ planetaꝝ. Aspiciat nāq3 qd addāt vel minuant boni vel mali planete p aspectū: et remanebit sic dñi alcocboden: et erit hoc finis tpis. Sexto vt signator significet aliqd in re q̄sita: et qz forte erit retrogradus: nō poterit pficere qd promittebat donec dirigat: et erit hoc fm quātitatē tēporis retrogradatiōis et stationis 2ᵉ. Silr si cōbustus fuerit: expectādus est donec sit oriētalis. Septimo sicut cū nō apparuerint signatores in itinere pp discordiā significatorū: eo q vnus testificet iter et nō alter. Et cum fuerit mars in pte q̄ auxiliet itineri vel in domo itineris: incitabit viaz. Uel septimo vt appareāt significatores in itinere et sint equales: et eat mars ad. 4. cadentē aut ad domū itineris inciabit illud: nec est illō tēpus pter hoc. Hec lrā est melior predicta. Et sicut dixi de itinere ita intellige in aliis questionibus. 7. pro vnoquoq3 gradu: qui sunt inter dominum ascendentis: et dominum rei: vel econuerso: et pone diem vel alia tempora: et non sunt alia pter hec. 7.

Uerbum. 82. in quibus significationibus nō sit iudicandū.

Cum eq̄les fuerint significatores in re aliq̄ et in eius ɔtrario. s. q tot sūt significatores fortes qui negant: quot qui cōcedunt: et eque fortes. Aspice ascendens coniunctionis vel preuentionis q sibi eq̄les fuerint: nō festines dare iudicium.

Insipiētes astrologi in oi iterrogatiōe iudicabāt sp per hoc qd eis pᵐ occurrebat: ide sepius in errorē cadebāt: verū in hac arte discutiūt pmi: significatoꝝ fortitudines: ɔcordātiū iterrogatiōi: et illi discordātiū. Postmodū iudicāt per fortiorē: qd vt lucidᵘ clarescat sub exēplo ponomᵘ. Quidam iterrogauit nos de itinere qd volebat agere: inuenimusq3 significatores interrogantis: et significatores itineris iter quartū et septimū: et signabat morā vel stationē. Inuenimus etiā significatorē iterrogātis euntē ad cōiunctionē significatoris itineris: et ex hoc signauimus iter. Erat eni saturnus in 3ᵒ ab ascēdēte: et hoc idicabat stationē. Oportuit itaq3 prius q loqueremur in hoc discutere oēs significatores stationis itineris: q si eq̄les fuerint: nō iudicabimᵘ: sed si vnᵘ fuerit alteriᵘ fortior: p illū iudicabimᵘ. Inde sit Ptolo. cū eq̄les fuerint significatores: obserua significatorē ɔiunctiōis vel pueniōis dñantē in eiᵘ ascēsu: et fac cū illo sic cū dño iterrogatiōis: quē si itineris fz eē et modū ɔcordātiū nō iudicabimᵘ ide: sz differemᵘ donec iteret iterrogationē.

Uerbū. 83. in significatiōe eoꝝ q̄ accidūt per horā adeptionis: et que accidūt per horā itronizationis. i. per ascendēs.

Hora adeptionis dignitatis est ei qd erit inter illum et principem eius. Hora vo intronizationis eius est modus eius in opere suo.

Cōuenerūt astrologi q hora adeptiōis sit ei q adipiscit: et ei q pest illi. Et hora itronizatiōis eiᵘ est ei qui adeptᵘ est: et q sūt sub illo. Et hec est diuersitas pp distātiā loci i quo morat qui adipiscit et qui dat. Res aūt in hoc adeo patet q nō eget expōne. Hora itronizatiōis est illa q̄n aliqs ponit in dignitate vel officio. Cū qs dat honorē alicui: p ascēdēs ipsius hore videmus qd est inter dantem et accipientem. i. vt eum in bona hora det ei. Hora vo que intronizatur: ascēdens indicat quid accidit ei in dignitate illa.

Uerbum. 84. de eo quod accidit super res intronizati in officio vel dignitate.

Cū fuerit dñs ascendentis intronizatiōis alicuius. s. officij alicuius dignitatis mars: et ipse in secunda domo vel cōmixtus dño secūde destruet substantiā eoꝝ qbus pest p̄cipue si fuerit dominus secunde iuppiter.

Secunda ab ascendēte hora adeptiōis dignitatis est domus substātie eoꝝ qbus pest. Cumq3 fuerit mars in illa: et ipse dñs ascēdētis significat q rapiet substātiā eoꝝ et malū eē eoꝝ cū illo. Cumq3 pfuerit iuppiter domui scde erit opus martis in illa plus q si pfuerit illi saturnᵘ: qz in aliq cū pfuerit loco intrabit eū locū: et expellet ab illo et repugnabit ipedientē. Juppiter aūt recedit a iurgiis: et largit exigēti ab illo nec sustinet nequitias vt tueat res suas. Et ideo in hoc loco vtiliores sunt mali.

Uerbū. 85. in substantia itronizati vel prelati in qualitate expensarum eius vel acquisitionis.

Cū cōmiserit vel pulsauerit dñs ascendētis domino scde dispositionē ex esse laudabili cōsumet vel expēdet villicus vel pfectus multū. Si vo fuerit ex illaudabili amittet. Cumq3 cōmiserit dominus scde dño ascēdētis dispositionē lucrabit. Qd si fuerit ex esse laudabili: erit ex propria voluntate populi. Si vo ex illaudabili erit contra velle populi et cum eius ira.

Ptolo. ponit ascēdēs et 2ᵐ in pmisso verbo pplo: et eius subē. Et in hoc docet nos significationē eoꝝ. s. ascēdētis et secūdi sup pfectionē: et eiᵘ subaz: vñ adducūt in errorē illos qbus occulta est scia nāꝝ: et ascēdēs itronizatiōis pfecti significat ipsuz pfectū. Scda vo signat populū: et eius substantiā: et oē cui pest pnceps. Et nō est aliq dubietas si fuerit mars dñs ascendētis cū pte nō īfortunent dignitates suas quin dispgat et ipediat qcqd est in scda ex rebᵘ aliorū et saluabit qd est ascendentis: cui ipse pest: et hoc mō soluit error: qui habet ex verbo pmisso. Qd vo ingt in hoc verbo notū est qz cōmissio dispōnis dñi ascēdētis dño secūde ex eē laudabili: et ē vt eat ad ɔiūctionē suā: ex sextili vel trino aspectu signat q pfectus expender multū ex ppria voluntate. Sed si fuerit ɔiunctio ex eē illaudabili: hoc est ex q̄rto aspectu vel opposito signabit amissionē3 nō ex ppria volūtate. Cūq3 dñs secūde iuerit ad cōiunctionē domini ascendentis ex sextili vel trino aspectu: lucrabit bono aio illoꝝ a qbᵘ suscipit. Qd si ɔiunctus fuerit dñs secūdi cū dño ascendētis ex quarto vel opposito sic lucrabit ex raptu cōtra donantium velle qz per vim.

Uerbū. 86. in q̄tuor planetis p quos fit incremētū et destructio et tribus per quos habent mores indiuiduoꝝ.

Sol est origo vtutis vitalis q̄ ē cordis. Luna est origo virtutis nālis epatis. Saturnus origo virtutis receptiue. Juppiter virtutis crescētis: et vegetātis. Mercuriᵘ vtutis imaginātis phātastice: et cogitātis. Mars virtutis irascibilis: et attractiue. Venus virtutis cōcupiscibilis: et appetitiue. Jō Mercurius Mars et Uenus in natiuitate significat mores nati et magisteria.

Philosophi cōuenerunt in hoc qd indiuidua suscipienti effectū et destructionē: sunt rationi harū radicum vel fm quantitatē operatiōis eoꝝ in fortitudine et debilitate vel opatione. vt indiuidua ranu: terre: et aque: ignis quoq3 et aeris. Et incrementū hoꝝ indiuiduoꝝ: et detrimētū fit ex virtutibus illoꝝ fm eoꝝ cōmixtionē in fortitudine. Mores quippe omnes qui sunt: largitas: auaritia: veritas: mēdaciū: fidelitas: et ifidelitas: et his similia fiūt ex cōmixtione morum horum trium. Ex esse horum triū planetarum

martis:

martis: veneris: τ mercury. Et similiter magisterta. Et iaz cōmemoravimus hoc totuz sufficienter in alio libro extra hunc. Intentio capituli ē: q2 p q̃tuor planetas. s. solem τ lunam: saturnum τ iouem: fit incrementum τ destructio oīs individui aīalis. τ per tres reliquos planetas. s. per martē: venerem: τ mercurium: habētur mores nati.

¶ Verbū. 87. i divisiōe mēsiū τ revolutōe āni vsq3 ad ascn̄s.

¶ Tēpus mutatiōis signoꝝ i revolutōe ex parte signi ꝑfectionis sunt. xxviij. dies τ due hore: τ xviij. minuta vni⁹ hore fere. Ex pte āt ascn̄d ventri fperio. s. i oriēte. xxviij. dies: τ qnta diei fere mēsis ꝟo solaris ē a mutatōe solis de gradu in quo fuerit natitas i gradū sibi ꝯsimilē i signo altero.

¶ Vult oñ dere nobis hoc quot dies notandū est q̄ signorum ꝑsit ab ascendente ꝑfectionis: τ ab ascendente observato ad revolutionem. Et que sunt puncta gradus solis in alijs mensibus solaribus ꝑpe veritatez: τ q̄ signū in quo cepit ānus solaris: quē. s. revolutimus in ascendēte: erit z^m ab illo in quo incepit annus transactus. Et est vt dirigam⁹ ab initio signi vsq3 ad finē eiusdē: τ cōplebunt in āno solari. 13. signa in qb⁹ mutabit natus: τ significabit eē illi⁹. Cū ergo diviserimus. 365. dies τ quartā diei per. 13. signa exibūt. 28. dies τ. 2. hore: τ. 18. mi⁹ vni⁹ hore fere: z^o nun⁹. τ hoc est ips in quo morabit ꝑfectio in vno quoq3 signo: donec moveat ab illo ad signū qd̄ succedit illud: τ dicitur mēsis ꝑfectionis. Or sūt ex pte ascēdentis est hora revolutionis eius est. Qm̄ annus qui est ex. 368. diebus τ quartā diei fere: cū distributus fuerit p. 13. signa: τ decimā vni⁹ signi fere: a minuto ascendentis observato in revolutione vsq3 ad ascendens in quo incepit annus sequēs. Accident vnicuiq3 signo. 28. dies τ qnta diei fere. Tēpora qdē mensis solaris sunt diversa. Et sunt ab ingressu solis imminutū in quo fuerit hora nativitatis: vsquequo pveniat ad simile illi in z^o signo ab illo. τ vniuscuiusq3 istaꝝ partiū ꝓprietatē patefecimus iā3 in libris nostris iudicioꝝ.

¶ Verbū. 88. i directiōe ptis fortune i annoꝝ revolutiōe.

¶ Cū voluerimus dirigere partē fortūe i aliquo annoꝝ revolutionis: accipiemus a loco solis in locū lune in nativitate: τ proijciemus a gradu ascendente anni revolutionis.

¶ Ptolo. eiusdem verbi sciam collegit in hoc verbo: ita q̄ non opz nos qcq̄3 addere in suo verbo. Jam etiam cōmemoravit hoc Dorothius: τ vocavit eā ptē lune. Vn̄ reprehendunt eum quidaz: ignorantes eius intentionem. Sed hoc est dirigere ptem fortune in anno revolutionis ad fortunas τ infortunas: necnō ad eoꝝ radios.

¶ Verbum. 89. de intentione domus patruoruz τ domus filiorum τ fratrum.

¶ Esse aūi a. vij. τ esse patruorū a. vj. τ hoc modo in ceteris.

¶ Jntendit cum quarta sit domus patrū: τ est septima domus avorum: tertia ꝟo cum sit domus fratrum: erit tertia domus a domo fratrum: que est sexta domus patruoruz: τ similiter significabit filios fratrū. 7. quia est quinta domus a domo fratrum.

¶ Verbum. 90. In cognitiōe substantie rei occulte.

¶ Cum aspexerit significator ascendens: erit genus rei occulte ex substātia ascendentis. Si ꝟo non aspexerit ascendens: erit genus ex substantia loci sign̄atoris: τ dn̄s hore significabit colorē rei. Locus autez lune significabit tempus eius hoc est si fuerit super terram erit novum: si ꝟo sub terra vetus. A domino quidem partis fortune significabitur tibi longitudo ipsius τ brevitas. A domino ꝟo termi gradus quarte domus: τ a domino termini gradus medij celi ab illo scilicet eorum qui fuerit in angulo: τ domino termini lune natura rei.

¶ Significator quē itendit Pto. nō est luna: nec ille qui ꝑfuerit ascendēti tm̄. Sed plā cui iungentur fortitudines dignitatū in ascendēte τ in locis luminariū τ fuerit vacu⁹ cursu. i. nulli iunctus. Et nō cōmiscerit dispositionē suā alteri. Qd̄ si forte ille qui ꝑfuerit ascēdēti: τ locis alijs q̄ enumeraverim⁹: iungat alteri: τ ille iterū alteri. Et ille ad quē pvenit ꝯiunctio vltima: nō ꝯiungetur alteri erit significator postq̄3 invenerit eū in significatiōe fortitudo loci sui: τ fortitudo ēt in semeipsis. Genus etiā substantie ascēdētis si fuerit terreū: erit res occulta terrea: vel nascens de terra. Et erit aquatica: vel ex mari si aq̄ticū fuerit τ factū erit p ignē: si fuerit igneū. similr locus significatoris. Dominus sūt hore. Per horā itendit tēpora que sunt. 12. in die τ totidē in nocte oi die āni. Vidit etiā Ptolo. q̄ cū luna fuerit sup terrā erit novū: τ cū sub terra vetus. Alij nō suspicati sūt q̄ cū fuerit significator oriētalis erit novū: τ cū fuerit occidentalis erit vetus: τ ſm hūc modū q̄ erit iter hec loca planeta qui nō iungit alteri: s3 alter iungit ei erit significator. Sificatio in lōgo τ brevi. Logt ex hoc q̄ aliquis accepit vt si accepit aliqd cui⁹ ptes sunt breves τ clauserit in manu ex vitalib⁹: vt partē corticis avellane: quoꝝ vnū est lōgū aliud breve. Vbi dixit Ptol. de termini s dixit de suis τ nō de alijs. Et eius nā est qd̄ significat eius actio: vł passio ē cū fuerit siccū vel humidū. ADDITIO.

¶ Vel significatio. sup lōgitudine τ brevitate eius nō vincit nisi haiz. Aliud in lōgitudine τ brevitate sua: de quo accipit illa ps sicut cū illud qd̄ accipit sit portio parva quaz capiat alma ex aīali āt palmu corticis avellane. Et hec est lōga: τ h̄ est curta τ dn̄i termini: vult terminos Ptol. τ nō alios: τ nām eius semp significat actio vel passio: sicut cū fuerit durū aut leve in alio molle.

¶ Verbū. 91. egrotantis sup peiorē significationē eius.

¶ Detestabilius in significatione egrotantis est vt sit significator interrogatiōis ingrediēs sub radios: vel vt sit ps fortune ifortunata.

¶ Cū ꝑficient in significatore q̄ diximus in p̄cedenti cap. perit esse egrotātis. s. q̄ sit dn̄s ascēdētis τ dominus locorū luminariū τ solus. s. vacuus cursu vt dictū est in p̄cedēti cap. Cūq3 voluerit cōburi mutatur ad amissiones opis vel actionis τ destructionē. Pars ꝟo fortune cū ifortunata fuerit destruct: vitā τ nō destruit vita alicui⁹ nec amittit actiones suas nisi qui preparatur ad mortem.

¶ Verbū. 92. de minutiōe ipedimētis maloruz in suo haiz.

¶ Saturnus orientalis egrotātes: mars ꝟo occidentalis egrotātes minus impedit. τ hoc modo erit augmentum ꝓsperitatis iouis: τ veneris in septentrione τ meridie.

¶ Jntēdit q̄ ipedimenta maloꝝ minuunt in suo haiz. Et ꝓsperitates fortunaꝝ augent in pte sua. Et hi q̄tuor plāte hn̄t q̄tuor ptes. Oriēs ē saturni: occn̄s martis: ven⁹ h3 meridiē iuppit septētrionē. Cū invenerimus plāt̄ā haꝝ ptiū in ascn̄te egrotantis in illa pte: vel in loco alio cui preest: minuet malum de impedimento suo τ augebit fortunam τ prosperitatem sui esse: mars minuit malitiaz: cū est occi/

dentalis: saturnus vo cum est orientalis.

¶ Uerbū.93. vt obseruemus primā cōiunctionē regū. deinde eē ꝯiunctionis ⁊ ꝯferre simul ne erremus in iudicio.

¶ Non presumas assimilare figuras añ sciaȝ añ similationis positorū: qꝛ regna.i. significatiōes regnorū mutant vel variant in omni ꝯiunctione: ⁊ cum certificaueris ordines: dabis regi ⁊ illis qbus preest: qđ debet illis in vno quoqȝ tempore: ⁊ saluus eris ab errore.

¶ Intēdit ꝙ cū plꝫs astrologi erāt i collatiōe eē regū ⁊ solis solūmō eē diuinū ⁊ nobillū. Per iouem tñ ⁊ per alias stellas erraticas in collatione maloꝝ: significabant alterationem regum ſm alterationeȝ figurarum vel formaꝝ illorum planetaꝝ. Premittunt quoqȝ mutationeȝ rei.s.q̄ fit p aliquē planetā vnū post aliuȝ: ⁊ o parl ꝑtermittebant ſm naturā ipsius. Cuius rei exemplū: ꝙ mutatū est regnū ad martē: alterabit itaqȝ esse regni in tpe ipsi⁹ ſm alterationē eius: ⁊ mutatū est op⁹ solis vel diminutū: ⁊ qcqd ab alijs signatū est in eē regū ꝑter martē. Incitauit itaqȝ nos Pto. vt obseruem⁹ regna.i. ꝙ nos debem⁹ obseruare pᵃᵐ ꝯiunctionē q̄ significauit regnū: deinde oēm cōiunctionē ⁊ conferre vel assimilare sil: ⁊ sic nō errabim⁹. ⁊ ea p q̄ surrexit.i. planetas p quos surrexit regnū: necnō ⁊ illa quib⁹ ꝑest rex: ⁊ qui elegerūt.s. ciues: vt sollicitemur in obseruatiōe motuū eoꝝ.s. ciuiū: ⁊ i oppōne vniuscuiusqȝ rei.s. stelle in loco suo.s. in figura ꝯiunctionis: qꝛ astrologus q hoc postposuerit: errabit i iudicio: eo ꝙ nō ꝯfert ſȝ ꝙ ē via. Et nō ꝙ phici vocāt eē regū figuras vl' formas. In collatiōe eē regū iudicant esse regis per solē solūmodo: ⁊ esse diuitum per iouez ⁊ alias stellas. Et ſm ꝙ sol ⁊ alie stelle mutantur in signis ⁊ locis diuersis ita iudicabāt. Et in h erat error: qm̄ ꝑtermittebāt mutationē regis ⁊ regni que fit in qualibet ꝯiunctione. Naȝ reges mutantur ſm nām signi decimi ⁊ eius domini: ⁊ eē diuitū in qualiber cōiunctiōe.

¶ Uerbū.94. in loco q signat qđ est in aia interrogātis.

¶ Locus fortior significatoris in iterrogatione: significabit qđ est in animo interrogantis.

¶ Significator interrogātis est ille quē ꝑdixim⁹ in.90. vl'bo. ⁊ locus in quo est de iterrogatiōe: est id qđ i ei⁹ aio. Ut si fuerit in domo regia: q̄rit de regno. Si vo in domo itineris de itinere: ⁊ sic de ceteris domibus.

¶ Uerbum.95. in significationibus figurarū vel fortunarum in faciebus signorum commorantium.

¶ Forme semper accidunt vtid quod ascendit ex gradu: simile sit ei quod appetet natus. Et similiter id quod ascendit in omni facie: barū figurarum vel formarum simile est operi eius in alio. Et iam exposuimus hoc in alio loco: scilicet in.xl. verbo.

¶ Figure vl' forme q̄ ascēdūt cū facieb⁹: scripte sūt in lib° dargenē. Et indi cōmendāt eas ⁊ alijs iudicijs preferunt. Ego quippe vidi quosdā q iudicabāt p illas hꝰs q̄ accidūt nato. Et noui etiā quendā cui⁹ natiuitatis ascēdēs fuit prima facies arietis. Et plꝫs significatores ei⁹ in terminis saturni. Erātqȝ ipsius indumēta splēdida ⁊ mūda bñ redolētia: ⁊ ipse splēdide viuebat. Accidit āt ꝙ vna die eū sederē cū eo: erat.n. mihi familiaris: dixi ei sic hec qdē indumēta ꝯtra sūt significatorib⁹ tuis. Et ille ait. qcqd vides ego facio p oculos hoīuȝ: ⁊ si denudarē tibi desideriū meū addisceres: qꝛ valde mitoꝝ ꝯ volūtatē ai mei: ⁊ ꝙ sū in maximo labore. ⁊ ego dixi ⁊ ondi ei. Nullū est dedec⁹ id opꝫ qđ ei⁹ nā exigit. Sȝ tūc ē maximū dedec⁹: cū mala ꝯsuetudo nām supat. Et ipse mihi dixit. Nil.n. ago qđ in meo sedet aio. Nūc quidē appeto vt amplectar nigrā aliquā vel aliquēȝ nigrū cum quo foreȝ inuolutus in gualagna alba de pilis hircinis.s. albis texta: ⁊ hoc p arietē. ⁊ vt iacerē cū eo p noctē. scit tñ deus qꝛ semp abhorrui coitū virilē. Et lȝ h appetā nolo tñ reuelare volūtatē mei animi propter milites meos ⁊ hoīes circūstantes. ⁊ hoc pbāt dicta indoꝝ. Quia in pma facie arietis ascēdūt q̄dā: quoꝝ vn⁹ est vir niger inuolutus guadagna alba allegisse: vel iuuenes. vidi quoqȝ ꝙplura in fortitudine significatorum istorū: quorū cōmemoratio prolixa esset in hoc libro nostro.

¶ Uerbum.96. in quibus terris vel locis cadunt retrogradatio vel planetaruȝ directio: ⁊ effectus eclipsis: ⁊ in qbus natiuitatibus vel reuolutionibus ⁊ in signo super ꝑdictis.

¶ Loca in quibus cadunt effectus vel opa eclipsis: vel signa: vel significationes planetarum ⁊ stationū. Inceptionis quoqȝ retrogradationis ⁊ directionis: sunt anguli propinquiores locis eclipsis: vel qui sunt circa loca eclipsis in natiuitatibus ⁊ reuolutionibus hominū ⁊ vrbiū quas significant ⁊ anguli que sub ipsis angulis edificate sunt. Et natura in qua opabit: erit ſm locū eclipsis: qđ expositum est in septimo capitulo secundi libri alabra. Et ſm indictioneȝ figure stellarum. Et ſm naturam illius que fuit in signo eclipsis ex stellis erraticis. Quantitas vo ipsius ꝙ stellarum fixarum ſm quantitateȝ eclipsis in luminaribus. Et hoc modo loquere super hec que apparent tibi de bono vel malo. Item loca in quibus ⁊c̄. hoc expositum est in quinto capitulo secundi libri alabra.

¶ Hoc verbum est valde abbreuiatū ⁊ obscurū cōplectēs sciētie iudicioꝝ partē. Et hoc est quod in mūdo fuerit effectus eclipsis cuiuslibet luminaris: ⁊ stationū aliaruȝ stellaruȝ erraticarū: ⁊ inceptionū retrogradationū earū.s. que fiunt almudheb.r in hora eclipsis: ⁊ directionuȝ. Loca vo in quibus cadunt isti effectus sunt ſm ꝙ signat angulus qui est circa eclipsim: scilicet ex climatibus ⁊ regionibus. Et ciuitates super quas significat signum illius anguli in quo fuit illa edificatio.s. earū. Et illud quod significat ille angulus super natos illius signi in natiuitatibus hominū vel eorū reuolutionibus: idest super natos in quorum annis reuolutionum: angulus ille fuerit ascēdēs: ⁊ id in quo cadet impedimētū vel ꝓsperitas erit ſm locuȝ eclipsis: ⁊ impedimētū stellaꝝ fixarū: figurarū eius qui est in signo eclipsis. Qꝛ si fuerit eclipsis luminaris multa.s. ꝙ multuȝ obscuret de eo: apparebit opus eius multū. Et si modica modicū. Prosperitas vo ⁊ impedimentum erit ſm illum planetam qui ꝑfuerit angulo gradui stationis: vl' retrogradationis: aut directionis.s. triū superioꝝ fortuna fuerit vl' infortuna. Itē loca in quibus cadūt ⁊c̄. Sensus est ꝙ effectus eclipsis ⁊ planetarū qui sūt in stationibus: ⁊ q icipiūt retrogradari ⁊ dirigi in eclipsib⁹: cadūt in hoīb⁹ ⁊ reuolutionib⁹ hominū ⁊ vrbiū: quorū hominū. ⁊ quaruȝ reuolutionū ⁊ edificationū: signa que sunt circa eclipsim fuerūt ascēdētia: ⁊ maxime in ciuitatibus que sūt de triplicitate eoꝝ.s. angulus qui est ꝓpinquior eclipsi. Et etiā potest dici ꝙ ipse effect⁹ erit in capite mūdi cū est ꝓpior angulus: vt si fuerit in angulo oriētis: erit in ciuitatib⁹: quas significant in oriēte: ⁊ ita itelligēm angulis medij celi ⁊ occasus. Sed in quinto capitulo secūdi libri alabra dixit Ptol. ꝙ

effectus eclipsis esset in ciuitatibus: que sūt de triplicitate signi eclipsis: vel que fuerūt fundate in ipso. Et in h libro addidit q similr erit ille effect⁹ in ciuitatib⁹ ꝛ in hoib⁹ q fuerūt sub signo anguli q erat ꝓprior eclipsi. Et hoc ideo: qr planeta q habuerit plures dignitates in signo eclipsis ꝛ in signo illius: erit almudhebir. Et effectus toti⁹ eclipsis erit ꝑm nāz almudhebir: ꝑm q fuerit direct⁹ vel retrogradus vel stationarius. Sed ille effectus eueniet maxime in illis qui sunt de nō signi eclipsis: ꝛ stellarū fixarum que sunt in eo vel qbus induit eclipsis: idest ō natura planete qui est in signo eclipsis: ꝛ hoc est qd ipse dicit hic: ꝛ in alio capitulo secūdi libri alabra. Et cetera leuia sunt.

Uerbū. 97. in patefactiōe rei occulte per dñm ꝯiunctionis vel preuentionis habentē plures partes in ascēdēte.

Dominus cōiunctionis vel preuētionis: cum fuerit in angulo rei que site: perficiet res. Et similiter id qd volumus durabile vel stabile permanere. Cūqz se occultauerit ꝯsplaz: ꝛ ipse in angulo medij celi fuerit: apparebit occultans.

Dominus ꝯiunctionis vel preuentionis est plēa habens plures ptes in ascendēte ꝯiunctionis vel preuētionis. s. cū illis: ꝛ in gradu eius: ꝛ ipse reuoluit cū effectu humano. Et iam patefeci hoc in verbo. 65. ꝛ ex ipsius natura est vt occulta detegat: ꝛ alleuiet difficilia. Ob hoc cū fuerit in medio celi occultationis cuiuscū⁹ rei apparebit qd est occultū.

Uerbū. 98. in dño anguli anni ascēdētis: ꝛ quartar mensiū: ꝛ significatiōe sup semēta: ꝛ fructus: ꝛ preciū eorum.

Dominus anguli ꝯiunctionis ꝛ preuētionis necnō ꝛ quartar anni: cum fuerit fortis erit eorū esse qd significat. s. si fuerit in angulis vel in succedentibus. Et cum debilis fuerit: erit vile: scilicet in cadentibus. Et similiter cuz fuerit velox cursu vel tardus.

Omnes anguli ascendentis anni ꝛ quartaruz mensium de stellis erraticis est ille qui plures partes habuerit. s. in illis locis. Quoniam quomodo Ptolo. loquitur de domino cōiunctionis vel preuētionis: ꝛ ego expono de domino qrtarū anni. Tu ergo cōmisce hm h ꝛ iudica. Et vnicuiqz illorū est significatio super sementa ꝛ fructus: ꝛ ideo inqt cum prefuerit aliquis eorum in angulo augebitur preciuz omniuz que significabat. Qd si fuerit cuz hoc cursu velox perueniet ad perfectionē augmētationis precij. Si vo tardus medium erit in suo precio.

Uerbum. 99. in iaculis ꝛ scintillātionibus stellarum.

Alnaezic. i. iacule ꝛ habētes comas sūt de secundarijs stellarum ꝛ non sunt de illis.

Jaz patefecimus in premissis q secundaria syderū sūt res que cōtingunt a stellis in aere ꝛ vocāt eas arabes assubuli: ꝛ alnaezic: ꝛ sūt iacula: eo q assimilant illis in velocitate motus. Et certū est q de secūdarijs ꝛ nō de illis sint.

Uerbum. 100. in mutatione aeris: ventorum: pluuiarū: fluuiorum: ꝛ esse conditionis gentium.

Alnaezic: significat siccos vapores: cum ergo fuerint in vna parte significabunt ventos accidētes in eadē parte. Et si diuulse fuerint in oēs partes significabunt diminutiones aquaruz. s. siccitatē ꝛ turbationē aeris: ꝛ exercitus venientes ad illud clima: regrētes regnū illius climatis. Et sunt cōtra id super qd cōuenerint. i. sunt contrarij legi in qua cōueniunt homines illius climatis. Comas vo habentes: ꝛ sunt ille inter quas ꝛ solem sunt duodeciz signa cū apparuerint habentes multos crines ꝛ fuerint ascendētes vel apparētes in angulo ex angulis regni vel regis: morietur rex eius: aut homo potēs in eo. Et si fuerint in succedenti angulo destruentur thesauri eius ꝛ mutabit cōsiliatores suos. Quod si cadētes fuerint ab angulis. s. regni multiplicātur carceres ꝛ infirmitates: eritqz mors eorum ꝯmaxime subitanea. s. ꝑm maiorem partē. Et accidet hominibus illius climatis detrimentuz in consilijs. Si vo habuerint comaz. s. dudauciaba insurget contra regem proditor vel hereticus. Cum igitur inueneris habentē vnam comam se mouentem: mouetur semptm ab occidente versus orientem: veniet ꝓditor de longe ad illud clima. Si vo fuerint immobiles: erit proditor ex aliqua ciuitate eiusdem climatis.

Jam patefecit Aristoteles in libro de operib⁹ altis q vapores aridi quotiens perueniūt ad etherez fiunt sub ethere: ꝛ sunt alnaezic. Non ergo admirandū si eoꝝ apparitio significet desiccationes aquaruz: quoniam eōmemorauit Aristote. in predicto libro de operibus altis q substantia venti est vapor siccus: significabit cuz fuerint alnaezic in vna parte: fore ventos in illa parte. Cumqz diuisa fuerint alnaezic: in omni parte significabit diminutiones aquaꝝ: quia ariditas cum multiplicatur in aere minuuntur aque. Reminiscor enim: quoniam in nocte. 290. anni arabum diffuse sunt a sub multe. Occupaueruntqz aerem totum: ꝛ extincti sūt homines: durauitqz plus quatuor horis: trāsacto nō modico tempore eiusdem anni: immoderataz sitim passi sunt homines: ꝛ peruenit nilus egypti ad. 13. cubitos. Et minuta est ad incōmodum hominuz quantitas 4. cubitoꝝ: creuitqz preciū annone: ꝛ ꝯturbati sunt populi turbatione vehemēti: ꝛ terminatuz est regnum Ptolo. regis egypti. Similiter in anno. 300. arabū. diffuse sunt in omni parte aeris: ꝛ minutus est iterum nilus: ꝛ via aperta est super egyptum ob occidente. i. a terra arabuz per heubaça: ꝛ post hunc per claraamē. Acciditqz ipedimētū magnū repugnantibus: insurgēnbus eū illis. s. egyptijs. Ex habentibus vo comaz: ascendit vna habens crines. s. duatebai: egypti passi sunt multuz. Et fuit in angulo ex angulis ꝯiunctiōis: in qua iceptū est regnū filioꝝ abeç. Obijt ergo abeç anesir. In anno vo. 92. quedā ascendit hñs comaz: ꝛ durauit. 11. noctibus: mouebaturqz omni nocte motu sensibili. Intrauit igitur filius alcholig post hoc breui tēpore: ꝛ ꝑsuit egypto: ꝛ eius partib⁹. Acciditqz tūc in egyptiz quicqd dixit Ptolo. Hoc est q malui exponere ex libro. Et credo q idoneus sit suis rationib⁹: ꝛ q perfecta sit ei⁹ expositio. Dico tibi ꝛ hoc dignum esse vt cōmittas euz illi quē vocat: ꝛ remoueas eum ab illo cuius intentio est solūmodo vt eum habeat. Et qui putat eū scire cordetenus si in orcha sua positio fuerit: difficile est enim illi laborare vt addiscat eū. Quapropter remouendus est ab hoc libro: ꝛ ab huic simili. Maximus nanqz error foret si traderetur illi. Et ego deuz precor vt te diligat: quoniam perfecta est huius libri trāslatio. 17. die mensis Martij. 12. die mensis gumedi secundi: anno arabum. 530.

Liber Ptolomei quatuor tractatuuz: cum Centiloquio eiusdem ꝛ cōmento Haly: feliciter finit.

Centiloquium

¶ Incipit liber Aforismorum Centum Hermetis.

Dixit Hermes. Sol ꝛ luna post deum: omni viuentiū vita sūt. Multo ꝑ quidē natiuitates nō habēt hyleg. Sed qa sol ꝛ luna ascñs eoꝝ ex dilectione aspiciūt: eodē libero existe eoꝝ vita diuti⁹ elōgaꝫ. 1.

¶ Omnes natiuitates diurne confortantꝫ per solem: quando idem configuratur beniuolis. Nocturne vo per Lunā quando ipsa aspiciꝫ ꝯ beniuolis: ꝛ si hoc nō fuerit: si tamen fuerint boni planete in angulis: sic natiuitas est fortunata. 2.

¶ Mars cū fuerit dñs ascendens in. 10. prebet nato dignitatē atqꝫ potētiā: qbus cū iniuriis ꝛ crudelitate vtēꝫ: ꝛ hoc vere infortuniū diciꝫ potius q̄ꝫ fortuna. 3.

¶ Juppiter cōfiguratus maliuolis mutat eoꝝ malitiaꝫ in bonū. Venus nō pōt hoc facere nisi adiuuetur a ioue: ꝛ iō in augmentando bonū ꝛ in ꝓhibendo malū iuppiter multo melior venere reputatur. 4.

¶ Non potest facere astrologus com mixtionem stellaruꝫ significationum anteq̄ꝫ cognoscat amicitias ꝛ inimicitias earum. Amicitia qdem ꝛ inimicitia earuꝫ est triplex: vna qdem ſm nām: alia ſm domos: ꝛ 3ª ſm aspectus. 5.

¶ Opponitur venus mercurio. Hic qdem sermones ꝛ disciplinas: illa vo voluptates ꝛ delectationes amplectitur. Similiter ꝛ iuppiter marti. Hic quidē vult misericordiā ꝛ iustitiā: ille vo impietatē ꝛ crudelitatem. 6.

¶ Magnorū principuꝫ facias significatorem solē vel aliquem de superioribus. Scribaruꝫ vo ꝛ rusticoruꝫ inferiores planetas: ꝛ precipue lunam. 7.

¶ Aspectus non potest diminuere significationē ꝯiunctionis. Cōiunctio vo diminuit significationē aspectus. Nam coniunctio fortior est aspectu. 8.

¶ Nō diffinias vel eligas aliquid existēte scorpiōe in ascēdēte: nec cuꝫ anguli sunt obliqui. Aut si mars sit in eis: falsus eni eueniet diffinitionis euentus: ꝛ precipue qꝛ scorpio falsitatis est signum. 9.

¶ Fert a. 6. vl. 12. loco mala beniuolus cū ibi fuerit a maliuolis impeditus. 10.

¶ Rumores dicti luna existente in prima facie scorpionis mendaces sunt ꝛ compositi. 11.

¶ Eueniunt qñqꝫ in qbus astrologoꝝ iudicia nō vera: vel ꝑ errorē instrumētoꝝ eoꝝ: vel ꝓpter interrogantis insipientiā: vel qñ sol est circa gradū medij celi: vel qñ figure que rem cōcedunt vel denegāt sunt equales. 12.

¶ Dū luna erit meridiōalis descendens in scorpione vel piscibus nō incipias fabricare. Cito eniꝫ huiusmodi fabrica diruetur. 13.

¶ Oportet mercuriū per loca ꝯsona: ꝛ per cōfigurationes aliarū stellaꝝ in natiuitatib⁹ esse fortē ad hoc ꝙ natus habeat dignitatē. Mercuri⁹ eni ꝑ se planeta debilis est. 14.

¶ In signis qdē duoꝝ corporū victoria bona: deuictio aūt mala: vtraqꝫ siquideꝫ duplicatur. 15.

¶ Non diffinias aliquid anteq̄ꝫ scias intentionē querētis. Multi quidem interrogare nesciūt: nec possunt exprimere quod intendunt. 16.

¶ Cum interrogatus fueris de patre aspice. 4. de fratre. 3. de filio. 5. de vxore. 7. Si vo interrogatus fueris pro egro nullam aliam q̄ꝫ ascendens aspicias. 17.

¶ Luna cum peruenerit ad beniuoloruꝫ vel ad maliuolorum quadratum: ꝛ impedimentum ꝛ auxiliuꝫ erit dubiūꝫ ꝛ timendum est ne forte maliuoli quidē impediant: ꝛ beniuoli adiuuare nequeant. 18.

¶ In inceptione itinerum ꝛ reditunm nō sit luna in ascendente vel in. 4. vel in. 9. ꝛ si non fuerit impedita. In introitu vo ciuitatis nō sit in ascēdente vel. 2. vel. 4. Similiter nec in introitu domus. 19.

¶ Tribus modis prescinꝫ accñtia holuꝫ: vel ex natiuitate propria: vel ꝑmogeniti filij: vel ex interrogatione cū affectu ꝛ sollicitudine cognita. 20.

¶ Omnis iceptio facta cū planete retrogrado si luna fuerit coniuncta cito destruitur: ꝛ ad peius esse deuenit cum fuerit impedita. 21.

¶ Regum atqꝫ principū esse accipitur a saturno ꝛ sole ꝛ a planeta existēte in. 10. Auxiliatoruꝫ vo regis ab. 11. Et auxiliatorum rusticoꝝ a loco 2ᵒ. 22.

¶ Exitus regis aut principis ad itinera penitus reprobaꝫ cum cancer erit in ascendente. 23.

¶ Gemini ꝛ Sagi. obediunt capiti draconis ꝛ caude magis q̄ꝫ alia signa: ꝛ ideo grauiora mala in eis faciunt q̄ꝫ in alijs signis. 24.

¶ In natiuitatibus mulierū cū fuerit ascēdens aliq̄ de domibus Veneris Marte existente in eis: vel de domibus martis: venere existente in eis: erit mulier impudica. Idē erit si in ascendente Capricornum habuerit. 25.

¶ Sol recipit planetaruꝫ virtutes qñ in ascendente vel in domo medij celi iungitur cuꝫ eisdē: hoc in nocte luna facit similr cū eisdem locis iuncta fuerit cū ꝑdictis. 26.

¶ Juppiter soluit saturni malitiam: quēadmodum venus martis. 27.

¶ Cum fuerit interrogatio pro muliere simpliciter accipe significationē a Venere. Determinate vo a 7ᵃ. Et si ꝑ inimico absolute quidē a 12ª. Determinate vo a 7ª. 28.

¶ In exitu cuiuscunqꝫ ad pugnaꝫ sed specialiter regꝫ sit ascendens aliqua domus superioruꝫ planetaruꝫ vel solis: Et sit tā ipse q̄ꝫ dominus eius fortis. Dominus vo. 7 debilis ꝛ impeditus a malis. 29.

¶ Luna saturno vel ioui iūcta lumine ꝛ numero aucta ad omnia erit bona. Si vo minuta fuerit ad omnia erit mala. Totū ꝯtrū intelligas in venere ꝛ marte. 30.

¶ In mutuis ꝛ depositis caueas ne sit sub radijs iuppiter vel ipeditus a malis. Quod si sic fuerit: nec ab ipeditione receptus nulla vel modica restitutio sequeꝫ. 31.

¶ Euntes ad cōfigurationē maloꝝ beniuole ex quacunqꝫ figura diminuunt aliquid eoruꝫ malitie: ꝛ per bonas quidem figuras magis: per malas vo minus. Maliuole vo euntes ad configurationem bonarum ex quadrato quidem vel opposito diminuunt aliquid bonitatis earum: ex alijs vo aspectibus nihil. 32.

¶ Saturno quidē trāseunte ab vno signo in aliud fiunt in celo diacobontes quod arabes vocant assub: vel quedam alia signa de natura ignis. 33.

¶ Temperantia aeris ex ꝯiunctione iouis ꝛ solis ꝯtingit: maxime cuꝫ ipsa coniunctio fit in signis aereis. Ex cōiunctione saturni ꝛ solis fit frigus. Et ex coniunctione solis ꝛ Martis in signo bicorporeo ꝛ in tēpore veris fit tenebrositas aeris: ꝛ infirmitates frequenter contingunt. 34.

¶ Estiuo tempore cum Sol ingrediꝫ terminū Martis fit estus. In hyemali siccitas ꝛ paucitas pluuiarū aderit. 35.

¶ Facias in natiuitatibus ꝛ questionibus viroruꝫ hyleg ꝛ alcocoden: ꝛ directiones eorum ꝛ maxime in questionibus regum ꝛ magnatuꝫ. Per ea enim sciuntur accidentia eorum siue bona fuerint siue mala. 36.

¶ Ascēdēs cū fuerit boni esse: dominus eius mali: sanitatē quidem corporis indicat: anxietatem vo ꝛ tristitiam animi. Si vo fuerit ecōuerso diffinias ecōuerso. 37.

¶ Notabis semper configurationem stellarum: nō per signa: sed per radios. 38.

¶ Utere luna in curandis oculis cuꝫ fuerit aucta lumine ꝛ libera a malorum aspectu. 39.

¶ Si pars fortune fuerit cū malo in q̄rto vl nono vel 12ᵒ Remotis beniuolis mortē indicat egrotanti. 40.

¶ Durabilia

¶ Durabilia erunt bona vel mala cũ fuerit significator stationarius ꝛ in angulo. Transmutabilia vº de facili cum fuerit idẽ retrogradus: ꝛ in cadẽtibus angulorꝫ. 41.

¶ Eandem in ipediendo vim habet dñs.2.q̃ dñs.8. Similiter dñs.6.eandẽ q̃ dñs.12. 42.

¶ Marte occidentali in cancro nõ aspiciente saturnũ nec iouem: nec venerẽ: nec solem erit flobotomator. Eodem vº modo marte existẽte in capricorno erit corruptor hominum ꝛ sanguinis effusionis amator. 43.

¶ Errare contingit perltũ astrologum quãdo de significatore eius cui eligit est ignarus. 44.

¶ Saturnus ꝑ quadratũ sup venerẽ eleuatus facit natos ipudicos: ꝛ in mulierib⁹ ipatiẽtes. Si vº venus sup saturnũ eleuata fuerit: faciet faciles ad mulieres ꝛ ꝓnos. 45.

¶ Si fuerit in natiuitate alicui⁹ mercuri⁹ i ascẽte oriẽtalis ꝛ velox: tũc nat⁹ sit eloquẽs ꝛ in sciẽtijs liberalibus doctus. Idẽ erit ẽt si fuerit i sagitta⁹ i ꝓprijs termis tali mõ. 46.

¶ Angulorum primus est horoscopus. Secũdus mediuꝫ celi. Tertius occidẽs: ꝛ Quartus angulus terre. Reliquorum vº locorũ primus est.11.deinde.2.post.5.deinde.9.post.3.post q̃z.8.Sextus vº ꝛ.12.sunt pessimi. 47.

¶ Nisi beniuolus planeta prohibeat q̃cunq̃z dat mars reuocat. 48.

¶ Ad ꝑsonas q̃bus supplicabis adaptabis planetas. 49.

¶ Horoscopus vel pars q̃n inuenit in.30.gradu signi: significatio eius est in signo sequẽti. Si vº in.29.erit in ipso signo. virtus enim planete in trib⁹ cõsideratur gradibus.s. in quo est: ꝛ in precedenti ac succedẽti. 50.

¶ Oportet futura ꝯsiderare a ꝯiunctionibus planetarꝫ: ꝑsens vº vel preteritũ a separationibus eorundẽ. 51.

¶ Si iuppiter fuerit in cancro remotus ab ascendẽte: nec ipeditus ab aliquo erit quidẽ natus rationabilis ꝛ in scientia valde peritus. diliget tamen solitariã vitã: nec habebit laudem de scientia sua. 52.

¶ Fiunt in mundo multa icõmoda quãdo erit in vno mẽse vtriusq̃z luminaris eclipsis: ꝛ ꝑcipue in his locis in q̃b⁹ est significatio eorum specialis. 53.

¶ Luna tempore iceptionis itineris cũ fuerit in via cobusta egrotabit peregrinus in perigrinatiõe sua: vel aliquas graues molestias patietur. 54.

¶ Oportet in erraticarum directionibus: ꝛ non erraticarũ tempus considerare. 55.

¶ Res paterna transit in filium duꝫ saturnus fuerit fortunatus: ꝛ ex dilectione aspexerit dominũ ascẽdentis magis ac amplius si fuerit dñs.4.loci. 56.

¶ Existentibus beniuolis in signis in quibus nõ habent dignitatẽ transfundetur horum benignitas. 57.

¶ Si mors fuerit almutaẓ in natiuitate: ꝛ nõ fuerit iunct⁹ beniuolis significat q̃ natus incendiũ patietur. 58.

¶ Donat felicitatẽ immẽsam planeta beniuolus cũ fuerit in ꝓpria domo receptus. Maliuolus vº abstinet se a malicia multa dum fuerit taliter receptus. 59.

¶ Eger erit natus ꝛ debilis cum Mars super Saturnum fuerit eleuatus. Si vº super Martem saturnus: erit fortis ꝛ pinguis. 60.

¶ Si pars cõiugij viri ceciderit in signis obediẽtibus: mulier autem in iperantibus. mulier quidem imperabit viro: vir autem obediet mulieri: si autem econuerso erit diffinias econuerso. 61.

¶ Ex dilectione si fuerint domini triplicitatis ꝯiunctionalis luminis coniuncti adinuicem: primus secundo: ꝛ secundus tertio permansibilem prosperitatem ꝛ tristiciarum liberationem significant. 62.

¶ Cum Mercurius erit in piscibus in gradibus puteosis facit natos insipientes vel mutos. Iuppiter vº in domib⁹ Martis ꝛ in gradibus putei facit sordidos ꝛ egenos: ꝛ a personis militantibus lesos. In domibus autem saturni: ꝛ specialiter in capricorno ꝛ in gradibus putei facit rigidos ꝛ omnibus odiosos. 63.

¶ Recipit naturã martis mercurius in domib⁹ illius existens: ꝛ si fuerit cõfiguratus eidem cadens ab angulo erit natus auctor venationis: diliget ludere in taxillis. Si vº cadens nõ fuerit erit bellicosus ꝛ miles. 64.

¶ Existentibus ptis sub radijs cũ infra.12.gradus soli ꝓximi fuerint i fortunant: nisi fuerint in eodẽ gradu cũ eo. Cũ vº.12.gradus transierint existẽtes oriẽtales sũt fortes. 65.

¶ Terribilia mala operatur caput: cũ malis auget enĩ eorum malitiaꝫ. Multa vº bona cuꝫ bonis: per ipsum eniꝫ augetur eorum benignitas. Cauda vº sicut in situ: sic ꝛ significationibus obijcitur capiti. 66.

¶ In loco.6.natiuitatis sue si aliq̃s habet mercuriũ cõuertetur a fide sua in aliã. Et qui partẽ felicitatis habuerit impeditam: hic non erit firmus in fide sua. 67.

¶ Signũ primũ in significationibus habet dominiũ quãdo per duo signa significatio rei fiet. 68.

¶ A Luna initium omnis rei accipitur: omnis finis vº a domino domus sue. 69.

¶ Si iuppiter in reuolutione annorꝫ mũdi fuerit in ꝓpria domo vel exaltatione oriẽtalis in angulo: ꝛ expedit⁹ a malis penuriã annone significat. 70.

¶ Timetur in egrotantibus cũ luna ꝛ dominus ascendentis fuerint ab.8.loci domino impediti. 71.

¶ Rixam cõtentionem aut litem nullo modo incipias cũ luna fuerit mali esse. Nam si tali modo ꝯtigerit eris procul dubio superatus. 72.

¶ Omnis rebellis icipiens rebellare in principio anni obtinebit sine difficultate dominium. 73.

¶ Luna existente in signis ruminantibus: vel ꝯiuncta planete retrogrado non est bonũ purgationibus vti. Hec enĩ vomitum inferunt: vel alias lesiones. 74.

¶ Orientales planete bona exhibẽtes vel mala cito dant: occidentales vº tarde. 75.

¶ Gradus ꝯiũctiõis luminariũ ẽ media mora eclipsis. 76.

¶ In reuolutiõe annorꝫ mũdi mite difficultates erũt ꝛ ꝑilla: cũ in exaltatiõib⁹ suis fuerint iuppiter ꝛ saturn⁹. 77.

¶ Esto suspiciosus atq̃z sollicit⁹ q̃n beniuolus ẽ cũ maliuolo: nec valde ꝯfidas q̃ mali malitia penit⁹ auertat̃. 78.

¶ Duodecim signa ab ascendente dependent: ꝛ ascendens quidem significat esse corporis: dominus vº eius esse anime. Studeas igitur omni modo: vt non sint ascendens ꝛ eius dominus impediti. 79.

¶ In signis fixis planete duꝫ fuerint rem durabilẽ significant. In bicorporeis vº dubiam: in mobilibus conuertibilem vel ad bonum vel ad malum. 80.

¶ Utere in rebus clandestinis luna sub radijs non eunte: sed exeunte. 81.

¶ Incidere vel induere nouas vestes Luna existẽte in signo fixo: ꝛ specialiter in leone: horribile ꝛ periculosuꝫ est: etiam cuꝫ fuerit in coniunctione vel oppositione solis: aut a malis impedita. 82.

¶ Habet in interrogationibus luna magnam potentiaꝫ nisi fuerit ascendens leo: aut sagittarius vel aquarius. Deinde quidam eorum auferunt significationem ipsius. Et ꝑcipue cum fuerint in leone vel aquario. 83.

¶ Est adhuc Saturnus sub radijs: dum infra eundeꝫ ꝛ solẽ.15.gradib⁹ extiterit distãtia. Idẽ intellige ꝛ de ioue. 84.

¶ Reprobat̃ in matrimonijs penitus luna in cancro siue in virgine: preterq̃z in matrimonijs viduarum. 85.

¶ Maliuolus cum erit orientalis in domo propria vel exaltatione melior est retrogrado ꝛ ipedito beniuolo. 86.

¶ Erit ipedimentũ circa illã partẽ corporis quã signat signũ quod fuerit natiuitatis tẽpore impeditũ. 87.

¶ Tunc fiunt prosperitates in mense quando domini triplicitatis luminaris cuius fuerit auctoritas sũt in angulis vel succedentibus angulorũ in locis ꝓprijs ꝛ ab aspectu maliuolorum remoti. Et si dominus ascendẽtis fuerit boni esse: magis ꝛ amplius erit bonum. 88.

¶ Idẽ faciũt planete ꝑ trinũ: qđ faciũt per sextilẽ: min⁹ tñ in bonis vel malis infert sextilis aspect⁹ ꝙ̃ trinus. 89.

¶ Saturnus infert mala cũ tarditate. Mars vͦ subito: ꝛ ideo Mars reputaᷓ Saturno deterior in nocẽdo. 90.

¶ Tunc dicitur magna cõiunctio quando tres superiores planete in vno de signis regijs coniunguntur: ꝛ tũc regna potentissima faciunt quando aspiciuntur a sole. 91.

¶ Reuelatur statim verbum occultũ quod queritur: qñ Luna ꝛ planeta cui applicat sunt in signis vocem habentibus: ꝛ in. 5. vel. 3. vel in oppositionibus eorum. 92.

¶ Auget in. 8. loco maliuolus suam malitiam: beniuolus vͦ ibidem: neqꝫ bona exhibet neqꝫ mala. 93.

¶ Nunꝙ̃ perficietur bonum vel malum nisi quando planete beniuoli vel maliuoli in natiuitate vel in reuolutiõe lunam aspexerint per quadratum. 94.

¶ Si Mercurius in. 6. fuerit impeditus: natus in carcere morietur. Si saturnus in. 12. icludetur ꝛ Venus in. 8. precipitium patietur. 95.

¶ Timendum est in principio egritudinis: cum sol in die: ac Luna in nocte fuerint impediti. 96.

¶ Variantᷓ semꝑ significatiões stellarũ: qñ in ꝯfigurationibꝫ earũ adinuicem ipsarũ latitudines variantᷓ. 97.

¶ Luna in. 4. vel in. 7. vel. 9. vel. 12. indicat causam illã iam interrogatã fuisse. Idẽ indicat si separata fuerit a Mercurio. Si vͦ fuerit ascẽdens signũ bicorporeũ ꝛ luna similr̃ in signo bicorporeo iterum ipsa causa queretur. 98.

¶ In ꝓpria domo vel exaltatiõe: si fuerit maliuolus: lꝫ cũ tarditate tñ exhibet bonum finem. Si vͦ idem in ascendente fuerit impeditus ꝙ̃uis in domo propria: vel exaltatione infert tamen impedimentum: ꝛ malũ finem. 99.

¶ Terminaᷓ finis euentuũ oĩs inceptionis oĩumqꝫ dubitabiliũ ipsius per hos significatores: videlicet per. 4. locũ: ꝛ dñm eius: ꝛ per planetã: si forte fuerit in eodẽ. Item per luminare cui⁹ erit auctoritas: ꝛ dñm eius. Et per planetam cui luminare ipsum coniungitur ꝛ dominũ eius. 100.

¶ His ꝛ alijs que tibi tradidi Clarissime vtere: ꝛ cũ sobrietate vtendo nunꝙ̃ errabis. Cum dei auxilio. Amen.

¶ Explicit Liber Afforismorum centum Hermetis.

¶ Quãuis ego viderim magnã ptẽ harũ stellarũ aliter se habere in tabulis alphõsi regis ꝙ̃ scripte sint ĩ hoc libello tã quo ad latitudines ꝙ̃ quo ad loca earum: nolui tñ aliter ꝛ ego illas scribere ꝙ̃ in exẽplarib⁹ ꝯcorditer inuenerim ne ꝓsumptuose mutasse imputarer dicta summi Hermetis cui libellus iste tali inscriptione ascribitur.

¶ Incipit liber Hermetis capiẽs oĩum phoꝝ de iudicijs ꝛ significatiõe stellaꝝ beibeniarũ in natiuitatibus.

Dixit Hermes ego dicã vobis de rebus fortune. Vñ hẽbitis letitiam ꝛ magnũ ꝓficuũ ex eis: ꝛ hͦ est ð reb⁹ secretis q̃s de⁹ posuit ꝛ cõposuit in stellis q̃ dicũt beibenie: ꝛ dedit regimẽ eis sup nos: ita ꝙ cũ sint in eodẽ gradu in alcũte vl̃ in. 10. vl̃ in. 7. vl̃ cũ sole in eodẽ gradu: vl̃ cũ luna: lꝫ ꝑte fuerint ĩfortunati in natiuitate aut cadẽtes vel male dispositi: ꝛ erit aliq̃ stella ex supra dictis in supradictis locis signat altitudinẽ nati si de⁹ voluerit. Nã lꝫ ꝑte sint male dispositi in natiuitate dũ mõ ipse stelle sint in supradictis qnqꝫ locis nõ nocebit: signat enĩ ꝙ ꝑueniet ad illã dignitatẽ quã nõ credebat aliqs: nec ĩ corde alicui⁹ ascẽdebat. Et si inueneris eas cũ alijs stellis in locis iam ꝑdictis: ꝛ maxĩe si fuerit ille stelle meridiõales vel septẽtriõales sic̃ beibenie. Et maxime si fuerint in gradib⁹ lucidis sũt maioris fortitudinis. Ergo dicit Hermes ꝓnceps sapiẽtũ ꝙ nat⁹ erit dñs ꝛ eleuat⁹ ꝛ placebit oĩb⁹ ei⁹ eleuatio ꝓseruim si illa stella beibenia in domo fortune vl̃ in termĩo fortune fortis fuerit. Et ego explanabo vobis qđ sonãt beibenie ꝛ earũ iudiciũ ꝛ fortitudinẽ ĩ locis suis ĩsignis: ꝛ gradib⁹: ꝛ suis cõplonib⁹ cũ stellis si deus voluerit: ꝓpꝫ qđ sciendũ ꝙ multe sunt stelle beibenie q̃rũ nomina, loca ꝛ cõplexiones in sequentib⁹ declarabunt.

¶ Veneris ꝛ mercurij.

¶ Respice ergo stellã q̃ dr̃ albaiselh: ꝛ est in libra in. 6. minuto meridiõalis: estqꝫ de nã veneris ꝛ mercurij: ꝛ ẽ exaltationis ꝑᶜ: siue magnitudinis ꝑᶜ. Et aspice illã q̃ dr̃ bzunet. i. vultur cadẽs: ꝛ est ĩ sagittario. 24. gradu eiusdẽ meridiõalis: ꝛ est exaltatiõis 2ᵉ de nã veneris ꝛ martis. Et aspice illã q̃ dr̃ sedulli. i. cauda galline: ꝛ est in aq̃rio in 12° gradu eius ꝛ. 15. mi. latitudinis meridionalis: ꝛ est exaltationis ꝑme de nã veneris ꝛ martis. Cũ g̃ inueneris vnam de istis tribus beibenijs in aliquo de istis qnqꝫ locis. s. gradu ascẽdẽte: vel. 10. natus erit formosus: ꝛ nobilis: ꝛ diues: ꝛ magne sciẽtie eleuat⁹ phus: versificator: misericordia plenus: cui placet cantus: habebit multos seruientes: amator sapiẽtũ: pacificus: alacer: velocis reuersiõis: itromittẽs se in oĩb⁹ bonis negocijs: boni magisterij: ꝛ subtilis in eo: in oĩ tẽpore bene fortunat⁹: verax hõ: ꝛ qui ex igenio suo facit dia: nec loquiᷓ: nec facit aliquid nisi ingenio ꝛ scientia: amat qđ bene loquaᷓ de eo: homo grauis in suis actibus: dilecti eloquij: benefactor omniũ: amator mulierum: ꝛ hoc quãdo saturnus fuerit supra terrã oziẽtalis ꝛ aspexerit venerẽ. Et si inueneris vnã de istis tribus beibenijs in ascendente in natiuitate: ille natus acquiret sapientiam ꝛ leges ꝛ decreta: nisi fuerit saturn⁹ in ascẽdẽte: qz damnabit illud. Et qñ fuerit saturnus cũ aliqua ex illis non in ascendente appetet natus epulari: gaudere ꝛ potare: ꝛ esse cũ muliere. Et si est saturnus in ascendente cũ sole ꝛ venus in quarta domo vel fuerit cum venere saturnus: vel cum aliqua ex istis tribus beibenijs in domo decima erit natus infortunatus ꝛ ꝯtrarius supradictis dibus. erit. n. homo frigidus: vel homo nõ habẽs potestatẽ coeundi: vel omnes nati ei⁹ erunt femine. Nam ille beibenie vertentᷓ ad malũ quãdo erit cũ eis saturnus ꝛ venus in angulis: ꝛ si aspexerint beibenie saturnũ a domo 7ᵃ ꝛ venerẽ erit nat⁹ sapiẽs ĩ phico: ꝛ qui poterit scire secreta ꝛ ĩtentionẽ libroꝝ ꝛ deus scit. Et si iuppiᷓ aspexerit aliquẽ his trib⁹ beibenijs addet nat⁹ in sui fortuna ꝛ sui altitudie ꝛ sublimitate ei⁹. Et si inueneris mercuriũ cũ aliq̃ ex istis beibenijs in ascẽdente aut in 10° nat⁹ erit ꝓpha: ꝛ magn⁹ in oculis hoĩum: ꝛ erit phus ꝛ inuẽtor sciaꝝ: ꝛ sciet hñ oẽs res: ꝛ maxĩe illa que nasciũᷓ in climate bibiloñsi: ꝛ si natiuitas fuerit in nocte: ꝛ qñ videbis mercu᷑ sic ꝛ mars in sexto suo a dextro ascũtis fuerit: erit nat⁹ adorator idoloꝝ ꝛ famosus ꝓ ciis: ꝛ loqueᷓ verba ꝓphete: ꝛ facit mirabilia: ꝛ deus sapientior est in eo.

¶ Iouis ꝛ mercurij.

¶ Sũt alie beibenie que dicũᷓ cimecir meridionales in 15° gradu libre. 20. minuto exaltationis scđe de nã iouis ꝛ mercurij. Et alia beibenia q̃ dr̃ humerus equi in. 29. gradu piscĩu latitudis septẽtriõalis exaltatiõis 2ᵉ de nã iouis ꝛ mercurij. Et alia que dr̃ berthas in. 27. gradu. 5. minuto libre exaltationis 2ᵉ de nã iouis ꝛ mercurij. Si ergo inueneris aliquã de istis trib⁹ beibenijs in ꝑma vel decima: ꝛ maxime illã que diciᷓ cimecir que est ĩ libra. nã illa ẽ fortior alijs duab⁹: lꝫ eadẽ sit triũ nã: ille qui nasciᷓ cũ ea erit

magnus

magnus in sui apparētia:fortunat⁹ rex: amator altarium dei:
versificator:malefactor:cito in lōginqs terris nominabit:
amator boīuz sui regni. Et qñ alie due beibenie erunt in p̄
vel decimo:natus erit amator sciētie:ꝛ verboꝝ liberalis:
sapiēs in versib⁹:ꝛ famosus in suo seruitio:physicus ꝛ re-
thoricus:amator dei:ꝛ gratiarū susceptarū retributor:for-
tunat⁹ in auro ꝛ argēto ꝛ filijs:ꝛ erit liberalis in oib⁹ suis
actibus ꝛ suis negocijs:siue recipiat siue det:ꝛ maxime cū
sapiētibus ꝛ formosis:ꝛ deus est sapientior in eo.

¶ Iouis ꝛ martis.

¶ Sūt alie beibenie ꝛ est vna in leone in.6.gradu.10.minu
to meridiōalis exaltatiōis p̄me de nā martis ꝛ iouis:ꝛ est
alia in scorpiōe in gradu.16.minuto.20.septētriōalis exal
tatiōis p̄e de nā martis ꝛ iouis. Et est alia in geminis in gra-
du.21.minuto.20.exaltationis p̄e de nā iouis ꝛ martis. Et
est alia in geminis in gradu.6.minuto.20.meridiōalis ex-
altationis scđe de nā martis ꝛ iouis. Et est alia in capricor-
no que dr̄ vultur volans in gradu.9.minuto.30.meridio-
nalis exaltatiōis p̄me de nā iouis ꝛ martis. Et si inueneris
aliquā ex istis qnqꝫ beibenijs in ascēdente:vel decimo in
natiuitate alicui⁹ magister erit militū.i.dux militie:ꝛ erit
magn⁹ in suis actib⁹:noiatus in lōginquis terris:accipiēs
terras:ꝛ ciuitates ꝛ arreos donec fuerit in sua potestate:ꝛ
ei obedierit.distribuēs ea put vult:ꝛ oēs obediūt illi:ꝛ fa
ciet hoies lucrari:liberalis:laudat⁹ ab oib⁹:fortis ī regno:
sapiēs in suis negocijs:amator boīuz:ꝛ ꝯfidit in oibus:nō
diligit litigiosos:ꝛ succedit ei in oib⁹ bñ que volet:sensat⁹:
diues multe pecunie.amat qđ laudat̄:ꝛ amat qđ bene loq̄-
tur de eo:ꝛ morieť bona morte:ꝛ erit famosus:ꝛ de⁹ est sa
pientior in illo.

¶ Iouis ꝛ saturni.

¶ Sunt simil̄r alie beibenie:ꝛ est in gradu.20.mi.50.tau-
ri septētriōalis exaltatiōis p̄e de nā iouis ꝛ saturni. Alia in
gradu.20.mi.40.geminoꝝ septētrionalis exaltationis 2e
de nā iouis ꝛ saturni. Alia ī gradu.3.mi.50.tauri meridio-
nalis exaltationis scđe de nā iouis ꝛ saturni. Alia in gradu
20.mi.40.sagittarij septētrionalis exaltatiōis secūde de
de nā iouis ꝛ saturni. Alia in gradu.28.mi.40.tauri:ꝛ est
alchibra meridiōalis exaltatiōis p̄e de nā iouis ꝛ saturni.
Si ḡ inueneris aliquā de istis qnqꝫ beibenijs in ascēden-
te:vel.10.in natiuitate alicui⁹ nat⁹ erit diues ꝛ multe pecu
nie:ꝛ erit pecunia sua in multis locis:amator gētis ꝛ letitie
ꝛ amat qđ bñ loquat̄ de eo. Et si luna aspexerit aliquaꝫ ex
illis ꝛ fuerit luna in ascēdēte:vel.10.erit pietate plenus: ꝛ
omni amēto simplex:ꝛ fortunat⁹.patiēs iniuriaruꝫ:sapiēs in
oib⁹:amat hoies ꝛ amat̄ ab eis. Et dixit Hermes ꝙ illa q̄
est in sagittario lꝫ habeat oia ista in se tamen natus amat
aues ꝛ bestias:ꝛ erit bon⁹ equitator:ꝛ habebit domū in q̄
hēbit aqlas ꝛ aues multas:ꝛ deus est sapiētior in illo.

¶ Martis ꝛ solis.

¶ Est alia beibenia in gradu.20.cancri meridionalis exal
tatiōis p̄me đ nā martis ꝛ solis. Et qñ erit hec in natiuita-
te alicui⁹:ꝛ maxime nocturna in ascēdēte vel.10.erit nat⁹
bellicosus:ꝛ erit caput ꝛ p̄nceps p̄ncipū ac iterfector viro-
rū ꝛ ī multis erit bellis ac iterfectorib⁹:ꝛ nō amat qđ sit sub
aliq̄:iracundus erit ꝛ hō magni cordis. Et si natiuitas fuerit
diurna erit nat⁹ sine pietate:ꝛ erit ꝯtra⁹ religiosis: ꝛ raptor
oium q̄ poterit:ꝛ distributor:ſꝫ male sensatus:erit iratus:
verbosus:rhetoricus:amic⁹ regū:morieť pulchra morte:ꝛ
de⁹ est sapiētior in illo.

¶ Martis ꝛ mercurij.

¶ Sunt alie beibenie ꝛ est vna in gradu.20.mi.40.cancri
septētrionalis exaltatiōis scđe de natura martis ꝛ mercu-
rij. Alia in gradu.4.mi.24.cancri septētriōalis exaltatio-
nis p̄me de nā martis ꝛ mercurij. Alia in piscib⁹ in gradu
12.mi.30.meridiōalis exaltatiōis 2e de nā martis ꝛ mer-
curij. Alia in geminis in gradu.5.mi.40.ꝛ est manus gemino-
rū exaltatiōis 2e septētrionalis de nā martis ꝛ mercurij

Alia in vgine ī gradu.20.mi.7.exaltatiōis tertie meridio-
nalis de nā martis ꝛ mercurij. Alia in gradu.4.sagittarij
de nā p̄dicta. Alia in piscib⁹ in gradu.5.mi.50.septētrio-
nalis exaltatiōis 3e de nā martis ꝛ mercurij. Si ergo inue-
neris aliquā ex istis beibenijs ī ascēdēte:vel.10.in natiui-
te alicuius:maxime si fuerit natiuitas nocturna natus erit
magister militū ꝛ ponet se in negocio dei:alt⁹ morib⁹:sen-
sus multi:sapiēs in oib⁹:ꝛ amat sapiētes:ꝛ est famosus in mul-
tis terris:amator pecunie:ꝛ habebit pecuniā multā: diligit
ꝯ nām pueros ꝛ puellas. Sed cuius natiuitas erit cū aliq̄
ex istis de die erit audax in oib⁹ negocijs: pauce pietatis:
mēdax:irosus:nō diligit aliquē:deceptor: nō est multū sub-
dolus:loquit̄ de eo ois malū:occisor erit:falsus in testimo
nio:furator:nō aliud loquit̄ in ore ꝙ hꝫ in corde: ꝛ deus est
sapientior in illo.

¶ Iouis ꝛ veneris.

¶ Sūt alie beibenie de nā iouis ꝛ veneris. Et est vna eaꝝ
in.9.gradu ꝛ.5.mi.aquarij latitudinis septētrionalis đ nā
iouis ꝛ veneris ac tertie magnitudis. Alia est in.4.minu-
to libre latitudis septētriōalis de nā iouis ꝛ veneris ꝛ ma
gnitudinis 2e:cū ergo inueneris aliquā ex istis in ascēdēte:
vel in.10.in natiuitate alicui⁹ erit nat⁹ formosus:ꝯgregator
pecunie:ꝛ verecundant̄ hoies de eo:amator dei: amat lu-
dos:ꝛ est sensatus:clarꝰ facie:semp̄ liberalis: pietate ple-
nus:amat mulieres:ꝛ habebit de vxorib⁹ multā pecuniā:
sublimis erit:verax fortunat⁹:humide cōplonis ꝛ maxie
si aspexerit eam luna:ꝛ deus est sapientior in illo.

¶ Ueneris ꝛ saturni.

¶ Sūt alie beibenie de nā veneris ꝛ saturni. Et vna earuꝫ
est in.17.gradu ꝛ.18.mi.leonis latitudis meridiōalis đ nā
veneris ꝛ saturni:ꝛ 2e magnitudis. In.27.gradu ꝛ.18.mi.
leonis.est alia latitudinis meridionalis de nā veneris ꝛ sa
turni ac scđe magnitudinis. In.3.gradu leonis est alia la-
titudis septētrionalis de nā saturni ꝛ veneris ac 2e magni
tudinis. Si ergo inueneris aliquā ex istis in ascēdēte:vel in
10.in natiuitate alicui⁹ nat⁹ erit fortunat⁹ ꝛ diues:ꝛ faciet vl
tra ꝙ mādet̄ sibi:ꝛ in oib⁹ qđ desideraueritt faciet: erit tur
pis facie:verboꝝ humidoꝝ:amator placitaꝝ: ꝛ rationū:ꝛ
feminū ꝛ edificioꝝ:fornicator ī reb⁹ mulierū:ꝛ qñ pueniet
ad senectutē exaltabit̄:cōgregabit pecuniā ꝛ sublimabit
eā:ꝛ q̄ret multa fercula:ꝛ erit astrologus in secretis sapiētū
nigros habens oculos:dulcis eloquij:ꝛ deus erit sapiētior
in illo.

¶ Martis ꝛ veneris.

¶ Sūt alie de nā martis ꝛ veneris sicut alolebarā que est
in.2.gradu ꝛ.20.mi.tauri latitudinis septētrionalis de nā
martis ꝛ veneris ac scđe magnitudis. Alia est in.23.gradu
ꝛ.8.mi.tauri latitudis meridionalis de nā martis ꝛ vene-
ris ac p̄e magnitudis. Si p̄ inueneris aliquā ex istis in ascē-
dēte vel.10.in natiuitate alicui⁹ erit nat⁹ fortunat⁹ sup oib⁹
fortunatis:ꝛ diues sup oibus diuitib⁹:ꝛ hēbit multas ciuita
tes:villas ꝛ castra:opator multaꝝ operuꝫ:ꝛ hēbit multos
officiales vel scriptores:ꝛ erit famosus in terra: sicut ille
stelle in celo. Et quēadmodū diximꝰ de exūria stellaꝝ bei
beniaꝝ ī ascēdēte vel.10.domo:ita itelligēdū est đ exūia
eaꝝ in gradu occūtis:aut in eodē gradu cuꝫ sole vel luna.
Debilitant̄ aūt iterdū iste beibenie fortitudine aliaꝝ bei-
beniarū:qꝛ qñ iste beibenie que sūt in tauro ascēdūt.descē
dūt ille q̄ sūt in scorpione:ꝛ ista duo signa habēt magnam
fortitudinē in celo:ꝛ ordinabit earū fortitudinē fortitudo
dei. Et sunt beibenie eleuate in oi climate ꝛ fortitudie. Et
si ille q̄ fuerit in tauro fuerint in ascūte:ꝛ ille q̄ in scorpiōe
in.7.erit vxor ei⁹ diues ex parte viri sui:ꝛ si econtra fuerit
erit nat⁹ diues ex pte vxoris. Et dixit in natiuitate mulie-
rū ꝙ si qua nata fuerit cū beibenia sicut diximꝰ in natiuita-
te viri erit famosa famositate viri:ꝛ hoc in terris lōginqs
formosa ꝛ timorosa alijs:fortis in ope venereo:tantū ꝙ
detrahit sibiipsi. Et erit pulchritudo eius sup oēs pulchri-

tudines ꝛ erit formosior oib⁹ formosis. Et dixit Hermes ꝙ si inueneris aliquã ex istis beibenijs in 9. vel 7. in natiuitate alicuius ipsa ad iter vel ad matrimoniũ opabit̃. Et ego opatus sũ: ꝛ nõ inueni op⁹ forte: ꝛ ideo nõ scripsi iudiciũ in eis: ꝛ qñ accepis partẽ forme in natiuitate alicu⁹ s3 beibenias: aspice dñm triplicitatis solis in natiuitatibus diurnis: ꝛ in nocturnis dominũ triplicitatis lune: ꝛ sic peruenies ad quod queris si deus voluerit.

¶ Explicit hic liber Hermetis philosophi de fortitudine stellarum que beibenie dicuntur.

¶ Incipit centiloquium bethem. 1.

Hunc inchoabo librum de consuetudinibus in iudicijs stellarum. 2.

¶ Scias ꝙ qñ planete sũt retrogradi sunt vt vir infirmus: stupefactus: sollicitus. 3.

¶ Cadens ṽo est quasi mortuus cui nõ est motus. 4.

¶ Combustus vt captiuus: icarceratus: vituperatus absqꝫ posse. 5.

¶ Stans ad retrogradationeꝫ vt sanus a quo recedit sanitas: sed remanet parum de ea. 6.

¶ Stans ad directioneꝫ vt eger postq̃ꝫ conualescit ꝛ videt initium sue sanitatis. 7.

¶ Obsessus vt timens inter duos hostes. i. quando est iter duas infortunas. 8.

¶ Quando est inter duas fortunas vt homo comedens: bibens: securus ab omni malo ꝛ timore. 9.

¶ Qñ ifortune aspiciunt planetã a q̃rto: vel ẽt ip se eas: est vt hõ cui incipit iaꝫ sua mors ꝛ vindicta ꝛ decoratio. 10.

¶ Quãdo planeta est in aspectu sui hostis: est vt vir timẽs hostem suum. 11.

¶ Qñ est cũ hoste suo: est vt vir pugnãs cũ hoste suo. 12.

¶ Quãdo est cuꝫ planeta sibi amico ꝛ simili: est vt vir cui exhibet̃ hospitalitas ꝛ complexus. 13.

¶ Qñ est in domo socij sui: est vir cũ socio suo. 14.

¶ Qñ est cadẽs a domo sua: vel a domo exaltatiõis sue est vt vir absens a domo sua: aut ciuitate sua. 15.

¶ Qñ est in domo sua aut domo exaltatiõis sue: est vt vir in domo sua: ꝛ perficitur iudicium ꝛ voluntas sua ꝛ complet̃ quod vult fieri. 16.

¶ Quando ṽo est in domo sua: aut domo exaltationis sue retrogradus: est vt eger vir in domo sua. 17.

¶ Qñ est cõbustus in domo sua vel domo exaltatiõis ẽ vt vir quẽ icarcerauit dñs su⁹ in domo sua aut rex suus. 18.

¶ Quando est cadens: est vir vexatus timidus. 19.

¶ Planeta fortunatus quãdo est retrogradus est q̃si ifortunatus: ꝛ planeta fortunatus cadens ab angulis vel ascẽdentibus: est vt vir sperans fortunã ꝛ nõ inuenit. 20.

¶ Planeta fortuna qñ ẽ retrogradus: ꝛ ẽ cũ ifortuna ꝯuertit̃ nã fortune ad ifortunã: ꝛ corroborat̃ i fortuna p̃te. 21.

¶ Planeta ifortuna qñ est in domo sua direct⁹: ꝛ est cũ planeta fortuna ꝯuertit̃ ab infortuna ad fortunam. 22.

¶ Qñ p̃l̃ta est in postremo signi ẽ recidẽs vel recedẽs. 23

¶ Quando est in primo gradu signi est debilis virtutis in iudicijs ꝛ questionibus. 24.

¶ A primo autem gradu ad 15ᵐ est accedens: sed a 15° ad 25ᵐ est completus. 25.

¶ Si est in postremo signi est recedens: ꝛ tunc est vt vir recedens a domo in qua moratus est. 26.

¶ Planeta agrestis in ascendente in quo habet auctoritatẽ est singularis in iudicio ꝛ dispositione. 27.

¶ Planeta i domo nõ sua: ẽ vt vir in domo aliena pulsans iam deprimit̃ iudiciũ suũ: nec est ei auctoritas. 28.

¶ Quando est cum sole sunt vires eius debiles ꝛ suũ diminuuntur iudicium. 29.

¶ Planeta in postremo signi existẽs retrogradus trãsmittit iudicium suum ꝛ debilitatur lumen suum ꝛ auferẽ ab eo claritas sua. 30.

¶ Qñ est in domo sua retrogradus ꝛ in gradu 7° a sole est vt vir in domo sua ꝛ sup se est custodia. i. vir potẽtior eo ꝛ affectat fugere timorẽ ei⁹ ꝛ vituperationẽ ꝛ sup̃biã. 31.

¶ Planeta in domo inimici sui est vt vir in domo alteri⁹ inter quos iam aduenit odium ꝛ ira. 32.

¶ Planeta in domo sua direct⁹: liber ab ifirmitate ꝛ ifortunis significat perfectionem questionum: ꝛ perscrutationis ꝛ complementuꝫ ꝛ cõsecutionẽ interroganti. 33.

¶ Qñ luna separ̃ a planetis significat supra p̃teritũ. 34.

¶ Qñ luna ꝯtinuat̃ cũ planetis sigñat qđ est futurũ. 35.

¶ Luna separata a saturno accidunt ligationes ꝛ tristitie: ꝛ inuentiones mali ꝛ casus. 36.

¶ Luna sepata a ioue accidũt gaudiũ ꝛ letitia: amicitia: cõfirmatio votiũ: additiẽtũ in familia: ꝛ filijs: ꝛ seruis: ꝛ hereditatib⁹: additio etiã in censu: multiplicatio fortunaꝝ: dissolutio infortunij ꝛ casus. 37.

¶ Luna sepata a marte accidũt rixe ꝯtietates mali rumores: dolores: ligamenta: mortes effusio sanguinis: falsa testimonia: filij fornicatiõis ꝛ meretricũ: remotio çelotypie: vt in lectionibus cõcessio ꝓhibiti: coitus masculini: ꝓpositus mulieri: potatio vini passarũ ꝛ vini ex q̃libet inebriabili: vulnera: abscisio natoꝝ: dispositio syrupoꝝ qui faciũt descẽdere filios a matrice ad vuluã ꝛ planitiẽ terre. 38.

¶ Luna separata a sole accidũt egritudines sollicitudo timor: mors: icarceratio: inuẽtio mali: ꝛ decoratio: dolores: casus: egritudo: ligatio: captiuitas: equitatus: exercitus populus: res terribiles. 39.

¶ Luna separata a venere accidunt fornicationes: iocus: risus gestellationes cantus: vestimenta serica: colorationes: varietates. 40.

¶ Luna separata a mercurio accidũt s̃m quãtitatẽ applicatiõis mercurij cũ fortuna vel infortuna. 41.

¶ Luna applicata cũ aliqua planetaꝝ significat de futuro s̃m applicationẽ lune cum planetis. 42.

¶ Luna mane fortũata laudabil̃ q̃ q̃sierit i illa die ð negocio aut natitate illi gratũ erit fortunatũ i oi iterrogato. 43.

¶ Luna mane infortunata aut corrupta questiũ in illa die non est gratum in questione: ꝛ quilibet natus non durat: si durat debilis est in vita sua. 44.

¶ Luna iũcta saturno dies illa mala i oi ope ꝛ q̃one. 45.

¶ Luna iuncta ioui dies illa bona in oi ope ꝛ q̃one. 46.

¶ Luna iuncta marti dies ingrata in oi opere. 47.

¶ Luna iũcta soli dies illa vituperanda in oi ope: nisi i eis q̃ vult aliq̃s abscõdi siq̃s egrotauerit morieẽ illa cã. 48.

¶ Luna iuncta veneri dies illa grata in oi ope: p̃cipue cuꝫ fuerit qđ de nuptijs ꝛ reuersiõe mulieris dissolute. 49.

¶ Luna iuncta cuꝫ mercurio dies illa bona in oi ope: p̃cipue pacisci dotes: obuiare scriptorib⁹: ꝛ dispẽsatoribus: bonũ est emere: vendere: computare. 50.

¶ Quãdo luna opponit̃ saturno dies vituperãda in omni ope: nõ est aptũ ꝓponere in ea nec lucrosuꝫ. 51.

¶ Qñ ioui dies laudabilis i oi ope: p̃cipue in regrẽdo veritatẽ: pacisci dotes: q̃rere ð pactis imitari res: senũ cõputare dispẽsatorib⁹ res: eundo ꝓpe vel longe bonũ. 52.

¶ Qñ opponit̃ marti dies illa nihil in omni ope. 53.

¶ Qñ soli dies illa nihil in nullo opere bonum. 54.

¶ Qñ veneri dies laudabilis in omni opere p̃cipue in coitu ꝛ rebus mulierũ querẽdo amicitias ꝛ societates eaꝝ: reuerti mulierẽ sepatã bonũ: aptũ ẽt est iter agere. 55.

¶ Quãdo mercurio dies media in omni opere. 56.

¶ Luna in 4° aspectu a saturno dies illa laudabilis in oi ope: p̃cipue obuiare regib⁹ p̃ncipib⁹ regni: ꝛ nobilib⁹ nõ ẽ bonũ iter i ea: exitus illaudabilis: eger morieẽ in ea. 57.

¶ Luna in 4° iouis dies laudabilis: maxie i determinãdo veritatẽ

veritatē ꝛ q̄rere ꝯiugiū ꝛ accessuȝ ad nobiles: ꝛ ab is q̄ p̄sūt regno fundare edificia: gratū est exire die illa de quolibet facto: in illa die letabitur factor. 58.

¶ Luna in. 4. martis illaudabilis in omni opere: maxime obuiare regi querere negociū: in illa non est bonū nubere: eger morieť aut exibit de eo sanguis aut plaga. 59.

¶ Luna in. 4. sol' dies vituperanda in oī fcō: maxīe obuiare regi ꝛ nobilib⁹ ꝛ q̄rē qd ē apd̄ eos de negocijs ꝛ causis. 60.

¶ Luna in. 4. veneris dies laudabilis in oī ope: p̄cipue segregare se cū muliere: īduere nouas vestes: exercē res nobilitati: ludū: ꝯiuiuȝ: ꝯiugiȝ: coitus: emptio bestiaꝝ: seruoꝝ: ītrare balnea: ornare: exire ad querēdū quietē. 61.

¶ Luna in. 4. mercurij dies bona ꝑponēdo vēdere emere misceri regibus: cōputatio maioris domus: ꝛ libroꝝ legere libros ꝛ scientias. 62.

¶ Luna in sextili aspectu saturni dies bōa ꝛ obuiare senibus ꝛ villicis: īspicē in causis suis: ꝛ negocijs: ꝛ reb⁹ suis: ꝛ īcedere in decuratione suaꝝ reꝝ: ꝯcordare oī negocio determinādo: ꝛ auditui viri: ꝛ certe amicitie: ꝛ misceri magnis viris: associari suis ꝯsilijs al's ꝯsiliarijs. 63.

¶ Luna in sextili iouis dies bona ꝯcordare ī illa obuiatione alcaldeis: iudiciū iustoꝝ q̄rē numereū ꝛ oē op⁹ bonū: nubere: iter agē: misceri nobilib⁹ ꝛ altis viris: firmare res grādes: ꝯstrigere regnū: p̄sentari ꝯuiuijs ꝛ nuptijs. 64.

¶ Luna ī sextili martis dies bōa: meli⁹ qd̄ ē in ea ē obuiare ducib⁹ ꝛ ꝑuisoribus armoꝝ: exercit⁹ distribuere arma ꝑuidē de bellis: bonū ē vētosare accipe ꝑuri equos. 65.

¶ Luna ī sextili solis dies bōa: p̄cipue obuiare senib⁹ villicis ꝑuisorib⁹ ciuitatis: obuiare regib⁹: p̄ncipib⁹ regis nobilis: q̄rere negocia: cogere regnū: īcedē in negocia sua. 66.

¶ Luna ī sextili veneris dies bona in oī ope: p̄cipue in miscendo mulieribus ꝛ īpuberibus siue castratis maioribus dominabus: querere amicitiā q̄ꝫlibet ꝯuiuiuȝ p̄paratione spectantium: induere nouas vestes. 67.

¶ Lūa ī 6ˡⁱ mercurij dies bōa: iocis ꝛ pactis dotū cōputationē: ꝛ obuiatiōi villicoꝝ ꝑuisorib⁹ ī oī ope ꝛ mercari. 68.

¶ Luna in trino aspectu saturni dies bona in oī ope maxime obuiare senib⁹ dn̄is regni ꝛ regi laudabile: in ea colere terras ꝛ fundare edificis ꝛ īspicē in rebus antiq̄s. 69.

¶ Luna in trino iouis dies bona in oī ope maxime q̄rēdo veritatē ꝛ determinādo oē opus bonū ꝛ amorē dei: est bonū obuiare regibus alcaldibus ꝛ nobilibus. 70.

¶ Luna in 3° martis dies bona in rixis: venatiōe: obuiare regib⁹: bonū emē bestias: disponē de bellis: mittē nūtios: p̄sentationes in bello: electio aciei ꝛ manipulaꝝ. 71.

¶ Luna in trino solis dies bona in oī ope in eius est in ea obuiare senibus regi opus terre ꝑuidere cuilibet operi: bonuȝ obuiare principibus nobilibus: ligare vexilla: cogere regnum omne factum bonum. 72.

¶ Luna in trino veneris dies bona in oī ope melius in ea est q̄ōnes de ligatione cōnubij: ꝛ induere nouas vestes est apta: p̄parare ire ad tendas ꝛ causas amoꝝ spōsalia emere bestias ancillas: obuiare senioribus: inspicere in conuiuijs ꝛ nuptijs: operari imagines ꝛ causas amoꝝ. 73.

¶ Luna in trino mercurij dies bona ligare obuiare villicis ꝛ scribis ꝑuiderē de oibus factis. 74.

¶ Saturnus in ascēdente infortunat questionē apud querentem si fuerit retrogradus apud questionem: ꝛ tardat: ꝛ aggrauat: desolat ꝛ frangit. 75.

¶ Saturnus in. 10. terre q̄rentē: sollicitat negocia fiunt cū fortuna: ꝛ accidit in questione corruptio. 76.

¶ Saturnus in septima corrūpit questionē ꝛ facit ꝯtingere apud questionē corruptionē negocij: ꝛ mutat negociuȝ ab infortuna ad infortunam. 77.

¶ Saturnus in 4.ᵗ facit ꝯtingerē in q̄ōne fortunā in p̄ncipio reꝝ: ꝛ trabit īfortunatum ad corruptionē. 78.

¶ Juppiter dissoluit qd̄ saturnus ligat. 79.

¶ Similiter venus quod ligat mars. 80.

¶ Qn̄ luna separ̄ a fortuna soluit qd̄ ligat mercurius. 81.

¶ Planete superiores qn̄ opponunť solu ipediūť ꝛ corrumpunt negocia: ꝛ impediunt questiones. 82.

¶ Saturnus in. 4. a sole significat ꝑcessum negocij: tamen terminat ad infortunam ꝛ corruptionem. 83.

¶ Saturnus in. 4. iouis aut opposito suo aufert maluȝ ꝛ dissoluit oppressionem siue impressionē suam. 84.

¶ Saturnus in. 4. ꝛ opposito ꝛ ꝯiūctione martis ꝓhibꝫ leticiā ꝛ p̄cipitat negociū ꝛ corrūpit ꝛ ipedit q̄ōnē. 85.

¶ Saturnus in. 4. veneris: aut ꝯiunctione: aut oppōne complet oēm questionem in illicito ꝛ in obedientia: ꝛ si fuerit s̄m diuersitatē obediētie dico dicimus reuertetur aufert pudorem ꝛ corrumpet. 86.

¶ Saturnus in. 4. mercurij: aut oppositione aut ꝯiunctione corrumpit questionem: ꝛ desolat negocia: ꝛ facit superfluere superfluitatem. 87.

¶ Juppiter in. 4. saturni: aut oppōne: aut ꝯiūctione vetat eius corruptionē: ꝛ vertit ab īfortuna ad fortunam. 88.

¶ Juppiter in. 4. martis: aut ꝯiūctione aut opposito ꝓhibꝫ eius gn̄atione ꝛ corruptionē ꝛ ipressionē. 89.

¶ Juppiter in. 4. veneris aut ꝯiūctione aut oppōne significat supra cōplemētū q̄ōnis: ꝛ finē gratū cū illo. 90.

¶ Juppiter cū mercurio in 4°: aut ꝯiunctione aut appōne signat sup ꝑfectionē q̄ōnū: ꝛ determinationeȝ negocioꝝ ꝛ ꝑfectionē suā ꝛ additionē fortune ꝛ res bonas. 91.

¶ Qn̄ planeta īfortuna fuerit ī ascēdēte ꝛ ī 2ᵃ domo sit fortuna q̄rēs trāsmutabit ab īfortuna ad fortunā. 92.

¶ Qn̄ p̄lta fortuna fuerit ī ascēdēte: ꝛ ī domo 2ᵃ p̄lta īfortuna: mutabiť qō de fortuna ad īfortunā. 93.

¶ Qn̄ planeta fortis fuerit in ascēdēte ꝛ in vno angulorū planeta mutabiť questio de fortuna ad īfortuniū. 94.

¶ Quando dn̄s ascendentis fuerit in via combusta corrūpetur negocium ꝛ rogatum. 95.

¶ Qn̄ fuerit īfortuna in. 10. aut. 4. ab ascēdēte tremebunt corda ꝛ accidet īfortuna ꝛ p̄uabiť q̄stio ꝛ recidet. 96.

¶ Quando planeta infortuna fuerit in ascendēte: ꝛ in secūda domo sit fortuna complebiť questio ꝛ minueť negociū cum letitia ꝛ lucro famoso. 97.

¶ Qn̄ planeta īfortuna fuerit in ascēdēte: ꝛ in 2ᵃ domo sit in fortuna recedet q̄stio ꝛ ꝑcedet ad īfortunam. 98.

¶ Qn̄ ascēdēs minuiť in ascēsionib⁹: ꝛ dn̄s suus est in loco descēdēte in. 6. aut. 12. q̄rēs sperabit res quas nō ꝯsequeť: ꝛ qn̄ erit fortuna in. 3. ab ascēdēte ꝛ infortuna in ascēdēte: q̄rēs erit parue applicationis ad negocium. 99.

¶ Planeta quū euenerit perdēs de tpe ascēsionis querens ꝯsequeť infortunā in fine negocij sui post determinationē eius ꝛ adeptionem. 100.

¶ Qn̄ planeta īfortuna erit in angulis receptus dabit ꝛ applicabit q̄rētis negocium: tn̄ accipiet ab eo qd̄ dedit sibi: scientia receptionis est qn̄ fuerit planeta in domo sua: aut domo exaltationis sue saluus ab infortuna.

¶ Explicit centiloquium Berbem.

¶ Sequiť de horis planetaꝝ: ꝛ p̄mo de hora saturni.

Cum fuerit hora saturni bonum est emere res grauis nāe: vt ferrū: stānū: plūbū: ꝛ oīa metalla: ꝛ lapidē: ꝛ pānos nigros: ꝛ icipe ortos fodere: ꝛ aliquos fraudes excogitare ꝯ inimicos: ꝛ nō est bonū sanguinē minuere: nec medicinā accipere: nec potestati loqui: nec p̄lato monacho hypocrite: nec piscatori: nec venatori: nec alicui amico loq̄: nec aliqd̄ muꝝ ꝯstruere vel edificare: nullū q̄dē hoīeȝ īcipere est bonū: neqȝ aliquā societatē facere: nec vxorē accipere: q̄ nunq̄ȝ erūt ꝯcordes: nec pānos īcidere: nec nouos

induere est bonū. ¶ De hora iouis.

Hora iouis bonū est emere ⁊ cābiare argētū: ⁊ oīa negocia tractare q̄ ꝑtinēt ad argētū: ⁊ pānos aurei coloris mercari. ⁊ pontes ⁊ domos orōnis cōdere: iter cū oīu bonū est icipe cū enā negociationis: nauigationis iter icipere bonū ē. ⁊ medicinā accipe ⁊ sanguinē minuē bonū ē: ⁊ loqui de cocordia ⁊ pace ⁊ amicitia ⁊ potestate: ⁊ emere equos castanei coloris: ⁊ arma de açaro bonū est: ⁊ telam ordiri: ⁊ agrū arare ⁊ seminare. puteū etiā fodere: murum ꝯstruere ⁊ edificare. quid plura referas: oīa bona opa bonū est icipere hora iouis. ¶ De hora martis.

Hora martis bonū est emere arma: ⁊ equos serrādos ⁊ oēs equos aptos i bello: galeas armare: iter cū belli icipe siue ꝑ terrā siue ꝑ mare: ⁊ oēs pānos rubei coloris emē: medicinā vo accipe: ⁊ sanguinē minuere: iter icipe ꝑ aliquā negociationē no ē bonū: ꝑterea bonū ē oīa opa q̄ ad ignē ꝑtinēt sicut fabroꝝ cocoꝝ fornarioꝝ fornasarioꝝ. ⁊ quēadmodū diximꝰ de hora saturni nō ē bonū icipe societatē: nec vxorē firmare vel ducē. ¶ De hora solis.

Hora solis bonū est emē auꝝ ⁊ oēs res aurei coloris ⁊ equos aureos: ⁊ optimū est in ea hora loqui regi. ⁊ oibꝰ potētibꝰ: ⁊ bonū ē ꝑ̄tātibꝰ iter icipe cū belli ⁊ icipe bellū: ⁊ bonū est negociari pānos crocei coloris: medicinā vo accipe: sāguinē minuere. aut iter icipe negociatiōis cā: siue vxorē ducē. vel societatē ꝯducē: vel facē vel ꝯtare nō est bonū neqȝ malū. ¶ De hora veneris.

Hora veneris bonū est emere feminas margaritas ⁊ oia ornamēta mulieris: ⁊ annulos aureos: ⁊ oēs res muliebres īuadē: dispōsare ⁊ vxorē ducē ꝑfectissimuȝ est: emere quoqȝ equos albos ⁊ vestimēta alba: ⁊ medicinā accipere ⁊ sanguinē minuere: loqui reginis ⁊ nobilibus mulieribus bonum est. ¶ De hora mercurij.

Hora mercurij bonū est emē oēs res pictas: scriptas: furmētū: miliū: panicū: ⁊ oēs vestes varij coloris q̄ ꝑtinēt ad vsuȝ hoiuȝ spēs oēs: bonū ē emē bōbace: setaȝ siue siricū: ⁊ oia opa q̄ sūt d̄ serico: ⁊ icipe placitū facē: vxorē q̄qȝ ducē ac societatē facē: medicinā etiā accipe: sanguinē minuē optīm̄ ē: iter q̄qȝ cā negociatiōis facē: eq̄s q̄qȝ baleinos emē: ⁊ arma duoꝝ coloꝝ crocei ⁊ aurei: ⁊ vestimēta viridis coloris emē: telā ordiri bonū ē. ¶ De hora lune.

Hora lune bonū ē emere mel: oleū: ficus: castaneas: nuces: amigdalas: lanā: linū: canapū: ordeū: carnes porcoꝝ ⁊ oiuȝ aialiū ꝑter q̄ ouiū: bonū ē etiā emē aues ad mercuriū ꝑtinētes: ⁊ oēs bestias q̄ ꝑtinent ad macellū: iurare: deceptiones: traditiones: fraudes: ⁊ igenia facē bonū est: opa quoqȝ quoꝝ vis stabilitatē nō est bonum icipere: quoꝝ vō vis celeritatē bonū est incipere.

¶ De ortu triplicitatū: ⁊ ꝑ̄ de ortu ꝑme triplicitatis.

Si fuerit in ortu aries leo vel sagittariꝰ: qz ista signa sūt ignea: bonū est sub eoꝝ ortu icipe: ea q̄ ꝑtinēt ad ignē sicut forsacē icēdē auꝝ: argētū: plūbū. stānū: auricalcū colorare. ⁊ ꝯ̄ fabricalia. ⁊ oē opus cuiꝰ vis celeritatē: nauigare: cursus equoꝝ facē: nuntiū minē: vela erigē. puteum fodere: thesauros iuenire: ⁊ multa q̄ numerari non possunt. ¶ De ortu 2ᵉ triplicitatis.

Si fuerit in ortu taurus v̄go vel capricornus: qz sunt signa terrea: bonū ē sub eodē ortu oia opa facē q̄ ꝑtinēt ad terrā: vt est terrā arare: emere terras ⁊ domos: terram mensurare ⁊ diuidere vestimenta: ⁊ emere signa: ex quibus vis facere naues ⁊ omnia edificia ⁊ oīa opera facere: cuius vis habere stabilitatē perseuerantiaȝ ⁊ durabilitatem. ¶ De ortu 3ᵉ triplicitatis.

Si vo ascēderint gemini libra vel aquarius: qz sūt signa aerea sub eoꝝ ascēsu bonū ē facē q̄ ꝑtinēt ad aerem: vt arborem in naui ponere ⁊ in ipsam erigere: ⁊ antenas ⁊ vela preparare ⁊ extendere: ⁊ omnia opera que pertinent ad nauem: cursum equoꝝ ⁊ galearum: ⁊ iter bonum est incipere. ¶ De ortu 4ᵉ triplicitatis.

Si vo ascēdēs fuerit cācer scorpio vel piscis: qz sunt aq̄tica signa: sub eoꝝ ortu bonū est facē oia q̄ ꝑtinēt ad aquā: vt rhetia mittē i aquā: ⁊ oē genꝰ piscatiōis exercē: balneare ⁊ balnea ꝯstruē: ⁊ clausa ad molēdinū facē: ⁊ aq̄ cursus dirigē. ⁊ multa q̄ enumerari nō possunt.

¶ De hora saturni ⁊ signo eius ascendente.

Hec tātū diligēterꝰ ē attēdēdū q̄ si fuerit hora saturni: ⁊ signū saturni ascēdat mirabile est facē oia q̄ dcā sūt de horis saturni: ⁊ idē itellige de oibꝰ alijs horis ⁊ signis: ⁊ si potes ꝯcordes horas cū signis qz optīm̄ ē: ⁊ q̄d diximꝰ de saturno sic itellige de oibꝰ alijs planetis.

¶ Explicit de horis planetaruȝ Bethem.

¶ Almansoris iudicia seu propositiones. Incipiunt capl'a stellaꝝ oblata Regi magno Saracenoruȝ ab Almansore astrologo: ⁊ a Platone Tyburtino translata.

Fortunoꝝ cōpēdiolum

AMi rex petijsti vt tuis satisfaciaȝ votis: laborem nequaq̄ȝ subire recusaui. Scripsi equo animo accipias queso.

¶ Signoꝝ dispōnuȝ: vt dicā ab ariete sit initiū: vnū. s. ē diurnū: alteꝝ vō nocturnum. vnū masculinū: alteꝝ feminū. vnū leue: alteꝝ graue. 1.

¶ Cuiusq̄ȝ planetaꝝ septē exaltatio in illo loco eē dr̄: i quo sublatꝰ patit ab alio ꝯ̄triuȝ. Velut solis in ariete: q̄ saturni casus ē. Sol eni hȝ claritatē: saturnꝰ tenebrositatē: ⁊ vt iouis i cācro in q̄ mars cadit. Quoꝝ alter cupit iustitiā: alter vō signat iniustitiā: ⁊ sic mercurij i v̄gine: q̄ casus est veneris. Alter nāqȝ signat sciaȝ ⁊ ph̄iam. Altera vō causat alacritates: ⁊ quicquid est saporiteꝝ corpori. 2.

¶ Signatio ꝑtiū circuli o Rex magne sup vnū solū est: sic signum ignee ꝑtis signat sup ignē. Terree vō sup terram. Aeree sup aerē: ⁊ aquatice super aquas. 3.

¶ Aries leo ⁊ sagittarius est triplicitas calā ⁊ sicca: amara ignea: diurna masculina: ⁊ significat choleram rubeam.

¶ Taurus v̄go ⁊ capricornus: triplicitas terrea: frigida sicca. Nocturna feminina ⁊ significat choleram nigram.

¶ Gemini libra ⁊ aquarius: triplicitas est aerea: calida: humida: sanguinea: dulcis: diurna.

¶ Cācer scorpio ⁊ pisces: aquatica triplicitas est: frigida: humida: flegmatica: insipida: nocturna. 4.

¶ Fortune large sunt ⁊ fideles. Infortune vō sunt auare ⁊ infideles. 5.

¶ Fortune nihil cū labore dabūt alicui. Infortune vō q̄cq̄d dabunt abbreuiabunt ⁊ auferent. 6.

¶ Qñ due ꝯiūgūt i fortune fit ex eis fortuna ꝑfecta: sic ex duaꝝ fortunaꝝ ꝯiūctione: ⁊ h̄ s̄m dicta Ptolomei. 7.

¶ Oium aspectuum planetaꝝ melior est trinus ⁊ sextilis. Deterior vō quartus ⁊ oppositus. 8.

¶ Nō ꝑdest aspectus trinus ⁊ sextilis infortunarum: sicut nec obest quartus ⁊ oppositus fortunaꝝ. 9.

¶ Ex multis vite signationibus in hyleg significat̄ multa ⁊ lōga vita: ⁊ purus itellectus maximusq̄ȝ vigor. 10.

¶ Quicūqȝ fuerit mercuriꝰ in radice natitatis i domo martis erit male suspitiōis ⁊ festinus in suis negocijs. 11.

¶ Quicunqȝ fuerit mercurius in natiuitatis radice in domo saturni: erit magni intellectus: longeqȝ cogitationis: sapiens ⁊ philosophus. 12.

¶ Nunq̄ȝ erit pauper ⁊ inops: Cuius natiuitatis dominus fuerit Juppiter. 13.

¶ Quicunqȝ fuerint in ascendente infortune turpem notaȝ in facie patietur. 14.

¶ Nō potuerūt ei⁹ oculi euadē ab īpedimēto graui: cuius in natiuitate ambo luminaria fuerint impedita. 15.

¶ Nō amittet sensuz in cui⁹ natiuitate luna fuerit ad mercurium. 16.

¶ Cū fortūe ꝑfuerit natiuitati: erit nat⁹ larg⁹ ꝛ diligēdus. Si āt īfortune ꝑfuerit: auarus erit ꝛ abhorrēdus. 17.

¶ Cui saturnus in natiuitate prefuerit erit sordidus: ꝛ cui mars fetidus. 18.

¶ In cuiuscūqz natiuitate fuerint īfortune in domo octaua: mala morte morietur. Si vō fortune ibidez fuerint in tecto suo nigraturus est. 19.

¶ Nō ꝯgregauit pecuniā: nec thesurizabit: nisi ille cuius ascēdētis dñs: ꝛ dñs 4ᵉ fuerit idē planeta. Sicut nō lucrabit pecunias nec diuitias: nec viuet splēdide nisi cui⁹ dñs ascēdēns ꝛ dñs decime fecerint idem. 20.

¶ Nō poterit iter duos eē dilectio: nisi fuerit ī radice natiuitatis luminaria cōmutata: idest vt sit vnū in loco alterius in natiuitate socij sui. Odiosi vō sunt adinuicem: qui in oppositis boꝝ nascunt: ꝛ in oppositis signis vl' quadratis vel dominis signoꝝ existentibus in hunc modum: aut luminaribus se cōspicientibus illo modo. 21.

¶ Dñs quinti circuli. s. venus significat madefactiones ꝛ pluuias: sicut dñs sexti. s. Mercuri⁹ itinera ꝛ mutationes ac peregrinationes significat. 22.

¶ Qui accesserit ad regē luna in aquario: nec recipiet nec aliquo modo de eo curabit rex. Si aūt ad eum accesserit ipsa in piscibus auertet faciem suā ab ipso. 23.

¶ Nō erit bona sanguinis minutio: luna in geminis: sic nec erit ꝯueniēs vti ventosis: luna in thauro. 24.

¶ Meliora signa in accipiēdis laxatiuis ꝛ purgatorijs sūt aquatica: sed eoꝝ melius est scorpius. Deterius vō cancer existimatur. 25.

¶ Meli⁹ signū in societatib⁹ ē leo. Deteri⁹ vō aries. 26.

¶ Stelle fixe dāt dona grādia: ꝛ ex paupertate subleuāt ad sublimitatē quā nō faciūt planete. 7. 27.

¶ Perfectus medicus erit cui mars ꝛ venus fuerit in sexto. Bonus vō cantor ille cui mercurius retrogradus cum venere in eodem signo. 28.

¶ Dominus quinti circuli. s. venus cū fuerit in primo gradu cancri faciet pluuias. 29.

¶ Cū planete pōderosi fuerint occidentales a sole dabunt probitatem circa finem vite: ꝛ econuerso. 30.

¶ Qui emerit aliqd luna a capite cancri vsqz in finē sagittarij: emet care: vēdetqz viliter. Econuerso aūt cū fuerit a ꝑncipio capricorni vsqz in finē geminoꝝ. 31.

¶ Non est bona circuncisio luna in scorpione: sicut nec bonus vomitus in leone. 32.

¶ Illius signi nām in quo venus fuerit nato attribuet. Cū enī fuerit in leone: dabit amorē. In tauro cantus: ꝛ in scorpione coitus. Ratio est: qꝛ leo habet cor: taurus guttur ꝛ collum: scorpius veretrum. 33.

¶ Cuicunqz fuerit mercurius in duodecima erit sapiens: magnusqz philosophus. 34.

¶ Cuz in radice natiuitatis impedietur luna: cecideritqz oēs domini triplicitatum. s. hylegiꝫ: maxime vō primus dominus triplicitatis ascendētis: fueritqz ī aliquo anguloꝝ in fortuna: indicat nato vite paucitatē. 35.

¶ Dominus quinti circuli. s. Uenus: dissoluit quod ligat dominus tertij: ꝛ est mars.

¶ Dñs āt scdi. s. Juppiter: dissoluit q̄ ligat dñs ꝑmi. s. saturnus: ꝛ hec significatio est super res magnas. 36.

¶ Cū ceciderit oēs dñi triplicitatū: fueritqz ī aliq̄ anguloꝝ vna stellaꝝ fixaꝝ exaltationis pᵉ vel zᵉ: q̄ sit ex nā oñoꝝ triplicitatū ꝑficiet ei nutritio ꝛ transibit eam. 37.

¶ Qđ cadit sup lunā ex malitia martis ꝛ ipsa aucta lumine equale est ei quod cadit super eam ex malitia saturni ipsa lumine diminuta. Hoc aūt caplm res grādes significat: nec scietur esse hereticoꝝ: nisi ex domino circuli scdi. Et dñs quarti circuli significat super reges. 38.

¶ In electionibus regum cōmendantur signa planetaruz altioꝝ: sicut in electionibus impotentuz signa inferioꝝ planetarum cōmendantur. 39.

¶ Illa q̄ fortuniū altius īdicāt: sūt iuppiter: pars fortune: pars donationis: domus quoqz scdā: ꝛ q in ea fuerit euisqz dñs: dñs etiā triplicitatis luminaris: cuius fuerit auctoritas: necnō dñs decime: ꝛ qui in ipsa fuerit. 40.

¶ Cū significator erit iter ascēdēs ꝛ decimā erūt dies ꝛ hore. Cū iter decimā ꝛ septimā erūt septimane ꝛ menses. Inter āt septimā ꝛ q̄rtā: cum fuerit erūt anni. 41.

¶ Dñs ꝑmi circuli. s. saturn⁹ cū fuerit in signis fixis faciet mortalitatē ꝛ tristitiā: ꝫ aūt sapiētes expti sunt. 42.

¶ Cū volueris alicui eligere ꝛ non poteris differre: si luna fuerit īpedita pone īpedientē dñm ascēdētis. 43.

¶ Melior itisal est in longitudine ꝛ latitudine. Fortune corroborāt nām boni: ꝛ vilificāt naturam mali. Infortune autem agunt contrarium. 44.

¶ Cuiuscūqz planetaꝝ nā superior fuerit: nō cessabit eius actus: vsquequo sit ibidē eius ꝯtrium. 45.

¶ Cū nequiueris electionē differre ponas ascēdens: ꝛ eius dñm saluos: necnon noīa fortunaꝝ ponas in angulo: ꝛ qđ melius est in decimo. 46.

¶ Non nocet mars in peregrinationibus aquaꝝ: sicut nec saturnus in peregrinationibus terraꝝ.

¶ In itineribus signa fixa vituperantur: mobilia vō commendantur. 47.

¶ Cū aspexerit īfortuna significatorez fueritqz retrograda: ꝛ cadēs: necnō in loco in q̄ fuerit pegrinꝰ. i. in nulla dignitatū suaꝝ: ꝛ in signo ꝯtrio sue nāe īfert significatori malū: qđ nullus curare poterit nisi solus deus. 48.

¶ Cū mars appropiquauerit terre pacificabit cū ioue: saturnus qꝫ sic pacificabit cū venere: ꝛ luna cū terre appropinquauerit: ꝛ ē ascēsio duaꝝ ꝑtiū in ꝑte vna. 49.

¶ Luna soli ꝯcordat cū fuerit aucta lumine ꝛ numero: oīs quoqz stella luminosa ei ꝯcordat. 50.

¶ Qñ mars debilitat: venus ꝯfortat: sicut iuppiter saturno debili: minuit malitia īfortunaꝝ: cū in aliqua dignitatū suaꝝ fuerit ꝛ ecōuerso. 51.

¶ Cū recipiet īfortuna fortunā nō īpediet eā: maxie āt cū nō aspexerit eā ex 4ᵒ vl' oppᵒᵉ nec fuerit ī eodē signo. maximū ē pl'taꝝ īpedimētū cū fuerit in locis pegrinis. 52.

¶ Oīs planeta cū in eodē pūcto soli ꝯiūctus fuerit ibi festināter: aī ad eū accesserit ibit pedetētim. 53.

¶ Fortius testimoniū est Itisal lune ad planetā qui fuerit in medio celi in ascendente. 54.

¶ Cācer significator est sup aquas mltū mobiles: scorpius vō sup aquas currentes rivoꝝ: pisces quoqz sup imobiles scilicet vt lacunas ꝛ puteos. 55.

¶ Ois res q̄ festināter fit: ꝛ festināter destruit: ꝛ que reiterat est in significatione martis. 56.

¶ Omne qđ festināter fit ꝛ subito destruit: ꝑmanetqz diu destructū: est de nā saturni ꝛ martis. 57.

¶ Quicūqz fuerit ex stirpe regali: si in eius radice natiuitatis fuerint duo soles erit regibus cōtrarius: separabiturqz ab eis in operibus suis. 58.

¶ Cuicūqz fuerit luna hora natiuitatis in tauro in minuto ascēsionis: ꝛ sol in leone in ascēdēte in minuto ascēsionis: ad magnā exaltationem perueniet. 59.

¶ Ea q̄ accidūt ī ꝫ seculo sciunt ꝛ inuestigāt ex magna fortitudie supioris significatoris: ꝛ ex sua eleuatōe: ꝛ si ea nō fuerit exgrit a pl'ta ad quē iuerit oēs alij planete. 60.

¶ Sigd significauerit aliquis planetaꝝ in natiuitatis radice: cū diuisio ꝛ dñs ad eū ꝑuenerit apparebit eius signi-

ficatio seu bona: seu mala fuerit. 61.

¶ Cū dñs .10. retrogradabit̄ ab Jctisal dñi ascēdēt̄ nō recipiet̄ natus a dño suo: cū dñs ascēdentis ⁊ luna fuerint in ascēsione: ⁊ dūe fortune silr aspexerit sese adīuicē erit natus mltū fortis ⁊ potēs: nullusq; pteribit ei⁹ mādatū. 62.

¶ A gdu ascēsiōis sciūt̄ accūtia corpis: a gdu ptis fortune eē subē. A gdu vō lune eē corpis ⁊ aīe dephēdit̄. A solis aūt gdu valitudies ei⁹: sz a gradu medij celi magisteria ⁊ opa dignoscūt̄: vnicuiq; gradui da annum. 63.

¶ Fortunabit̄ eritq; boni esse: necnō potēs ille cui⁹ annus reuolutionis similis fuerit radici: ⁊ cuius circulus in eadē silitudine fuerit in qua erit ipso anno radicis. 64.

¶ Diuturnū esse nati accipitur ex directione: aliter ex motu dñi: aliter de die in diē esse: nati accipitur ex motu dñi signi profectionis anni in terminis expositis dñi signi alyntihle anni ad terminos expositos. 65.

¶ Cū saturn⁹ ascēderit i altiori pte sui circuli. i. in sua auge 9iūgeturq; luna soli i extremo mēsis: ⁊ ipsa fuerit ad eū: signabit aug^m rei q̄ fuerit ex nā signi in q̄ ipse fuerit. 66.

¶ Cū fuerit planeta in ipso minuto gradus oriētis: 9iungeturq; ei luna in eodē loco apparebit actio nature illi⁹ planete seu bonus: seu malus fuerit. 67.

¶ Cū aliq; pl̄ta dñabit̄ alicui āno: ex ānis mūdi: i ipso gradu sue exaltatiōis appebit eius sigñatio: ⁊ eleuabit̄ rex in regione illa ⁊ in climate in quo ab ipso sigñabit̄. 68.

¶ Impedimētū mercurij a saturno dz īpedire linguā nati deterius aūt si corporaliter 9iungatur. 69.

¶ Quātus erit timor super īfirmū cum fuerint luminaria hora īterrogationis sub terra. 70.

¶ Cū fuerit vtrūq; luminariū ī eodē gdu sue exaltatiōis i suo dño liber ab īfortunijs erit nat⁹ toti⁹ mūdi rex: ⁊ semē ei⁹ hereditabit terras ei⁹ obtinebitq; mlto tpe. 71.

¶ Cū fuerit ascēdēs alicuius natiuitatis mediū celi mūdi fueritq; signū mobile aries. s. vel cācer: ⁊ ille gradus qui fuerit sup lineā medij celi fuerit idē gradus in quo ē exaltatio solis vel iouis expandetur nomen eius p vniuersam terram: ⁊ diuulgabit̄ eius fama. 72.

¶ Hec sūt illa q̄ sūt aptāda vl' ex eis aptari pōt. s. ascēdēs: pars fortune luminaria: sig^m 9iūctionis eorūq; dñi: signū dñi hore: necnō ⁊ locus rei q̄site eiusq; dñs. 73.

¶ Ex dño exaltatiōis ⁊ diuisore: necnō dño alioꝝ diuisoꝝ radioꝝ: ⁊ ex dño āni: ex mutatiōe q̄z plioꝝ in locis ⁊ eoꝝ aspectib⁹ sciūt̄ accūtia mūdi i reuolutionib⁹ annoꝝ. 74.

¶ Cū dominus .10. domus fuerit in .8. timebitur ne mater nati ex illo partu moriatur. 75.

¶ Cum fuerit dñs .4. domus impeditus a dño ascendentis timebitur super patrem nati. 76.

¶ Nihil pdest p̄liāti cū fuerit dñs ascēdentis in fortuna ⁊ retrogradus: vel sub radijs: q silr si fuerit cū .7. vel ei⁹ dño obtinebit in p̄lio qui prius pugnare ceperit. 77.

¶ Infortuna suū locū calefacit ⁊ impedit: sol vō calefacit ⁊ non impedit. 78.

¶ Caue ne rex exeat ad prelium domino ascendentis eūte ad dominum .7. 79.

¶ Cū fuerit mars cū sole in signis septētrionalibus erit calor maximus: silr etiā cū sol fuerit ad saturnū in signis meridionalibus erit frigus maximū ⁊ ecōuerso. 80.

¶ Cū puenerit īfortune ad locū 9uenientē nō nocebūt: si nō fuerit ei⁹ sigñatio i radice natiuitatis: ⁊ silr fortune nō pderūt: cū nō sit ex eis in radice significatio. 81.

¶ Impedimēta q̄ vētura st i ānis alynthie euenient: cū puenerit ān⁹ mūdi ad corpa maloꝝ vnicuiq; signo da ānū. 82.

¶ Maius infortuniū saturni est cum fuerit in signis femininis: sed martis cum fuerit in masculinis. 83.

¶ Nullus debet expugnare ciuitatem: cuius dominus fuerit dominus ascendentis anni mundi. 84.

¶ Oportet in omni inceptione aptare circulū ad naturam eius quod quis incepturus est. 85.

¶ Nō cōmēdat̄ Jctisal lune ad martē ex domibus veneris: nec ad iouem ex domibus saturni ⁊ mercurij: neq; ad solem ex domibus saturni. 86.

¶ Ex maiorib⁹ fortunis ē vt plte sint diurni oriētales a sole i signis masculis: plte vō nocturni occītales a luna. 87.

¶ Cū dñi triplicitatis luminaris diei fuerit diurni ⁊ oriētales: ab eo q̄z dñi triplicitatis nocturni occidētales: ⁊ erunt aucti lumine: erit maius signū fortune ⁊ felicitatis. 88.

¶ Pūctus oriētalis sigñat pueros iuuenes ⁊ vniuscuiusq; pncipia: mediū vō celi reges legisq; dños: iudices: ⁊ ēt prelioꝝ dños. Septimū q̄z senes atq; defūctos. Mulieres ēt ac inimicos atq; oē venustū. Angulus aūt terre patres ⁊ terras: locū etiam in quo natus est infans. Horam quoq; mortis ⁊ sepulcra demonstrat. 89.

¶ Planete qui dant grandes diuitias tres sunt: videlicet Juppiter Sol ⁊ Mercurius. 90.

¶ Horrēda est oīs īceptio ab eo q multaꝝ fuerit diuitiaꝝ: in oībus medietatibus in qbus īpedita fuerit 9iūctio vel preuentio: caueat igitur ab hoc. 91.

¶ Uniuersalis q̄stio natiuitati assimilatur: Reuolue igit̄ annos eius: ⁊ super eos iudica. 92.

¶ Gaudet saturn⁹ i aq̄rio: sic Juppit' i pisce: gaudet ēt mars i scorpione: sic ven⁹ in libra: ⁊ mercuri⁹ in v̄gine. 93.

¶ Sic addit Geuçabar sup nāz oīs pl̄te q cū eo fuerit: ita cauda minuit ex nā cuiusq; planete: q cū eo fuerit. 94.

¶ Fortior significatio sup eē pris ē p̄mogenitus: ⁊ q sequūtur dabūt similiter aliquid significationis. 95.

¶ Algebuthar fortior est in cā vite. Alcocoden aūt fortior est in alijs rebus. Dominus vō radioꝝ fortior est q̄ algebuthas: ⁊ forsitan erunt eque fortes. 96.

¶ Cū moriet̄ natus p̄us q̄ trāseat vna dies ⁊ vna nox erit sic abortiuus: ⁊ nullā hēbit in aliquo significationē. 97.

¶ Reges quoꝝ negocia cito fiūt: ⁊ q cito se vindicāt: q cito etiā pficiūt qd desiderāt: sunt quoꝝ ascendēs in p̄n⁹ regni fuerit signū igneum: ⁊ simil'r medium celi: vel alteꝝ fuerit igneum: alteꝝ vō aereum. 98.

¶ Cū fuerit dñs ascēdēts in bono loco in terminis fortunaꝝ: fueritq; dñs termini boni esse colligatus ei dabit pbitatem ei ac regnum ⁊ omne bonum. 99.

¶ Cū fuerit in medio celi significator dirigetur per ascensionē circuli directi. In ascensione vō per ascensiones regionis. In eo aūt qd est inter vtrūq; per vtrūq;: hoc qdez capitulū narrauit Alchindus. 100.

¶ Cā fortunij ac psperitatis ē vt sint dñs dom⁹ solis: dñs domus lune: dñsq; ascēdētis orietales: sint ⁊ i angulis: ⁊ aspiciāt sese ex bonis locis: idest ex trino vel sextili. 101.

¶ Multū potēs est ille cui sol fuerit in medio celi in signo igneo: ⁊ luna in tauro: cuius aspectus erit sinister. 102.

¶ Ualde diuites ⁊ qui diuitijs abūdabūt: magniq; sr nois qb⁹ dñs scōe dom⁹ fuerit in exaltatiōe sua vel domo: iens ad dñz ascēdētis: maxime aūt si fuerit Juppiter. 103.

¶ Uita omnium animantium est fm gradū solis ⁊ lune: ⁊ hoc ab altissimo datū fm astaphain. 104.

¶ Cū fuerit fortuna in locis martis: ⁊ sigñator iuerit ad eā: vel ea ad significatorē abscindet sicut infortune. 105.

¶ Auerte oculos a figura in qua mars fuerit in angulo: maxime cū fuerit ascendens scorpio. 106.

¶ Cū voluerit aliqs aliqd abstrahere: significatore saturnum aspiciente: grauiter abstrahet. 107.

¶ Si qs postulauerit aliqd: capite existēte in medio celi cū Joue: ⁊ Luna eūte ad eū: vel si sepata ab eo iuerit ad dñz ascēdentis: vel si dñs ascendentis iuerit ad ēum: non p̄terībit quin breuiter adipiscatur quesita. 108.

¶ Nō ē bonū volēti bellare: nec etiā regi q faciat iter dño

ascēdētis: ꝛ in octaua: ꝛ si sit in exaltatione sua. 109.

¶ Nō est sol bonus in ascēdēte hora belli: nec cū dño ascēdentis: nisi fuerit ascēdēs aries vel leo. 110.

¶ In ea pte qua sol ꝛ luna fortunabūt: erit victoria iterrogātibus: veluti si formabunt ab ascēdēte vsqꝫ ad medium celi: vel ab ascēdēte vsqꝫ ad quartū vincet querēs si in locis alijs fuerit: aduersarius superabit. 111.

¶ Oꝫ maximū ipedimētū eē regꝝ q̄ sūt i potestate signi in q̄ fuerit pla eadē: vl̄ retrogradus aut i malo eē solis. 112.

¶ Signa significāt corpora: Planete vo ea que mouēt corpora: loca planetaꝝ in circulo eorūqꝫ substātie: ꝛ loca eoꝝ a sole significant opus ꝛ destructionem. 113.

¶ In cuiuscūqꝫ natiuitate fuerit Juppiter receptor fortitudinū oīuꝫ planetaꝝ: ꝛ ipse cōmēdauerit eas ꝛ suā saturno: fueritqꝫ receptus ab eo: ꝛ vterqꝫ orietalis ꝛ ascēdēs in angulo: erit natus magnus ꝛ potēs in h seculo: necnon ꝛ boni esse: surget etiā nomē suum in orbe. 114.

¶ Caue ne sit saturnus cū dño ascēdentis vel in alijs locis exaltatis: qꝛ ipse est deterior cauda. 115.

¶ Ueri sūt rumores si fuerint hora nuntiationis anguli signa fixa: ꝛ Luna atqꝫ Mercurius in signis fixis: ꝛ si luna etiam separata fuerit a fortunis: necnon si fuerit fortuna in angulorum aliquo: cūqꝫ ita inueneris hec significatio nec falli nec fallere poterit. 116.

¶ Prima diei hora vsqꝫ ad pfectionē triū horaꝝ ē sanguinis. Tres vo scđe cholē rubee. 3ª cholē nigre. Sꝫ vltime eres flatis: silr̄ ꝛ in nocte. Eodē quoqꝫ mō est in q̄rtis mēsis lunaris. Quarte aūt anni sunt solis. 117.

¶ Cui dominus ascendentis fuerit in dextra solis: fueritqꝫ super ipsuꝫ eleuatus: idest dustoriaꝫ habuerit ꝛ iam perficiat suam vt lis dicam orientalitatem erit amicus regum ꝛ potentum: diues etiam ꝛ magni nominis. 118.

¶ Noli festinare in iudicādo cū planete adhuc ē ꝯiūgētur: nisi p̄us signi nām ꝯsideres: in quo ꝯiūcti fuerint. Utrū sit ex eoꝝ silitudine: nec ne. si eni fuerit ex eoꝝ similitudine confortabis eorum significationem. 119.

¶ Cū fuerit dominus. 11. ascendentis: vel. 11. Lune: aut. 11. partis fortune circumuentus a fortunis magis fortunabit q̄ alter aliquis. 120.

¶ Cū due fuerint infortune in gradu. 4. domus ꝛ in eodeꝫ termino erit natus ifortunatus: ꝛ valde miser. 121.

¶ Cū planete fuerint in angulis apparebunt ea que ab eis significabunt: siue bona: siue mala fuerit: signatio dñi. 4. Circuli est annus. Sꝫ septimi circuli est mēsis. 122.

¶ Cū fuerint anguli ascēdētis signa mobilia ꝛ due ifortune in angulis: misera erit oīa eius vita nati. 123.

¶ Cū luna fuerit in angulis ꝯfortabit oēꝫ signationē suam maxime āt si quā auctoritatē habuerit in ascēdēte. 124.

¶ Festina cōmutationō poterit esse nisi a marte: sicut magna elongatio nisi a saturno. 125.

¶ Status oīuꝫ bonoꝝ mutat de bono ad malū: vel de malo ad bonū. Cū mutant signa ꝛ figure planetaꝝ: q significāt sup eos de ascēsione in descensionē ꝛ ecōuerso. 126.

¶ Juppiter ꝛ saturnꝰ mutāt res ꝛ ꝯuertūt: eritqꝫ variationis initiū. Cū mutant de vna triplicitate ad alias in ꝯiunctionibus: ꝛ ex vna figura in aliam. 127.

¶ Meliores ꝯiūctiones due sūt: q̄rū altera est luminariū. Altera vo duoꝝ planetaꝝ pōderosoꝝ: planete masculini sunt qui agunt: feminini vo sunt in quos agitur: ꝛ similiter etiam in signis. 128.

¶ Aspice ascēsionē pte ꝛ gradū exaltationis gradū q̄ꝫ sui casus. Nā hec sūt q̄ signāt hoīes ꝛ coꝝ opa. 129.

¶ Si inueneris significatorē in angulis masculinū ꝛ i signo masculino: ꝯtrariū vo significatorē femininū: ꝛ in feminino signo. Aget in eū. i. vincet alteꝝ ille cuius signū est masculinū ꝛ in masculino signo. 130.

¶ Signationes sunt duobus modis subalr̄. s. ꝛ accitalr̄: ꝛ vtroqꝫ mō numeꝝ septē planetaꝝ significabunt. 131.

¶ Cum due ifortune ꝯiūgunt: ꝛ luna saturno in latitudine erit fames ꝛ mortalitas. Si vo marti mutabunt reges ꝛ erit multa sanguinis effusio ꝛ plia in loco qui signabit ab ipso signo ꝛ hoc non fallit. 132.

¶ Ex ꝯiūctione saturni ꝛ iouis in signis mobilibus cognoscetur cōmutatio status ꝛ mūdi: ꝛ ex eoꝝ ꝯiūctionibus in signis fixis iterum. 133.

¶ Cū ꝯiūgent due fortune ꝯiūgeturqꝫ luna ioui in latitudine erit iustitia: ꝛ gea in terra dirigeᵗ. Si āt veneri erit alacritas: gaudiū: salusqꝫ corpoꝝ atqꝫ psperitas. 134.

¶ Cū venus ꝛ mars fuerint in eodē pūcto cum sole in loco veneris ꝛ termino: verba nati ab hominibus recipient: ꝛ a nullo repudiabuntur. 135.

¶ Deremita ꝛ quasi ppheta: necnō cuius vba recipiunt est ille in cuius natiuitate Juppiter ꝛ Uenus in eodeꝫ gradu cum sole fuerint. 136.

¶ Famosi reges in h seculo: ꝛ quoꝝ mādata nō spernunt: sunt quoꝝ Juppiter ꝛ Luna fuerint in eodē puncto ascendentis ad augem suam. 137.

¶ Cui vigor maximꝰ ꝛ posse magnū fuerit ē cui sol in medio celi cū saturno erit in signo masculino orietalis. 138.

¶ Cū Luna ꝛ ceteri significatores remouent ab angulis non pficient res ipe nisi fuerit qđ ex itinē ꝛ nō ex alio. 139.

¶ Cū non fuerit inter aliquē planetaꝝ ꝛ significatorē ictisal aspectus ꝛ fuerit vterqꝫ in eodem circulo. ꝛ ex circulis paralellis in nadir vel anabat vel in equinoctiali itinere erit melius q̄ꝫ ictisal aspectus. 140.

¶ Ois planeta duo hꝫ signa pter luminaria: quoꝝ vtrūqꝫ solam hꝫ domum: q̄st eoꝝ ituē est saturni tenebrositas: Ideoqꝫ posite sunt eoꝝ domus contrarie. 141.

¶ Fortune sūt fideles ꝛ pspere cū fuerint in locis exaltationis ac directe: necnon ꝛ aucte lumine. 142.

¶ In magnis ꝛ exaltatis reꝝ diuitijs vel initijs laudat vt sint luminaria in terminis fortunarum sese aspicientia ꝛ vt dñi terminoꝝ sint ex rei icipiende natura. 143.

¶ Res circuli q̄ cōplectunt oīa: ꝛ q̄ maxime sūt: septē sūt: vꝫ pnᵐ creationis hoīuꝫ anni Solis maximi: ꝛ sūt. 14.13. Cū aūt ascēderit aliqđ initiū in termino ascendētis radicis cuiusꝫ iceptionis inuenerit qꝫ duo minuta duoꝝ pltaꝝ grauiū. Scis hore anni in qua ꝯiūget in signis: Ascēdens reuolutionis anni mūdi: Ascēdēs quoqꝫ ꝯiūctionis vel ꝑuētionis: qđ fiet ēt in hora natiuitatis vel q̄onis. 144.

¶ Nō accidet sup aliquē bonū vel malū: nisi cū mutat nā vel similitudo triplicitatis signoꝝ planetaꝝ que sunt eius loci significatores. 145.

¶ Cum diuersificant duo climata diuersificatur planetaꝝ aspectus ꝛ eoꝝ radij. 146.

¶ Cū vo one latitudines diuersificant: circuli eius circularis motus diuersificant. In hoc aūt capitulo nullus ita pfecte locutus est. 147.

¶ Duoꝝ nodoꝝ impedimenta peiora sunt planetis iferioribus q̄ꝫ superioribus. 148.

¶ Figura circuli in q̄onibus magne silitudinis est ad similitudinem anime querentis. 149.

¶ Cum fuerit iuppiter in ariete directus absqꝫ malo aspectu fortunaꝝ dabit fortitudinē ꝛ regnuꝫ in quo nulla fiet iniustitia. 150.

Finis.

¶ Perfectus ē liber capitoꝝ Almāsoris cū dei auxilio trāslatus de arabico in latinū a Platone Tyburtino quē deꝰ exaltet in ciuitate bardonia. Anno arabū. 1530. 18. die mēsis dullugida. Sole in virgine. i. 5. Luna in ariete. 15. 16.

¶ Incipit introductorium de principiis iudicioꝝ Zabelis Ismaelite.

¶ De diuisione signoꝝ ꝛ de triplicitatibus. Cap. I.

IN noie dei pij ꝛ misericordis. Dixit Zabel dembiꝫ Ismaelita. ¶ Scito ꝙ signa sūt. 12. ꝛ ex eis. 6. sūt masculina ꝛ. 6. femi. Aries ꝗ est signū masculinū ex signis diei. ꝛ taurus femininum: ex signis noctis: ꝛ sic succedit masculino femininū: ꝛ feminino masculinū vsqꝫ in finē signoꝝ: ꝛ ex eis sex sūt signa directe ascēdētia. i. hñtia directū ascēsuꝫ: ꝛ ex eis. 6. sūt tortuose ascēdētia. i. ascēsuꝫ hñtia tortuosuꝫ. Et directe ascendētia sūt ab initio cācri vsqꝫ in finē sagitarij: eo ꝙ latitudo vniuscuiusqꝫ eoꝝ sit maior lōgitudine ei⁹: ꝛ ascēdit in plus duabus horis eq̄libus: ob ħ noiant̄ directe ascēdētia: ꝛ tortuose ascēdētia sūt ab initio capricorni vsqꝫ in finem geminoꝝ: eo ꝙ latitudo vniuscuiusqꝫ eoꝝ sit minus lōgitudine ei⁹: ꝛ ascēdit in minus duobus horis eq̄libus ab ħ noiant̄ tortuose ascēdētia. Et ex his. 4. noiantur mobilia: idest aries: cācer: libra: capricornus: ꝛ iō noiant̄ mobilia: q2 cū sol igrediat̄ i initia signoꝝ illoꝝ mutat̄ tp̄s ad subaꝫ tp̄is seq̄ntis. ¶ Et q̄tuor ex eis sūt fixa. i. taurus: leo: scorpio: ꝛ aq̄rius: ꝛ iō dicūt̄ fixa: q2 cū sol igredit̄ eoꝝ minuta figit̄ tp̄s in esse suo ꝛ nō mutat̄. i. si fuerit calm: calꝫ erit. ꝛ si fuerit fridū: fridū erit. ꝛ si fuerit ver: ver erit. ꝛ si fuerit autūnus: autūnus erit. ¶ Et ex eis sunt q̄tuor cōia q̄ arabice dene. grece deyn. i. duū corpoꝝ dicūt̄: q̄ sūt gemini: virgo: sagitarius: piscis. ꝛ iō noiant̄ cōia: q2 cū sol puenerit ad medietatē illoꝝ cōmiscet̄ tp̄s: fitqꝫ medietas ei⁹ p⁹ cal'a ꝛ alia frida: aut medietas p⁹ frida: ꝛ alia cal'a. Et q̄dā ex eis dicūt̄ q̄drupedia. i. aries: taurus: leo: capricornus: ꝛ finis sagittarij. ¶ Sūt ēt eis signis q̄dā ignea. i. aries: leo: sagittarius: ꝛ est triplicitas p⁹. Et 2ª triplicitas ē terrea ꝛ signat qcq̄d in terra est ꝛ ex terra nascit̄: idest taurus: v̄go: ꝛ capricornus. Et 3ª triplicitas est aerea: ꝛ signat hoīes ꝛ vētos: ꝛ qcq̄d fuerit in aere: idest gemini: libra: ꝛ aq̄rius. 4ª est aq̄tica: ꝛ signat aquas: ꝛ qcq̄d in aqs est: idest cancer: scorpio: ꝛ piscis. Et q̄dam ex signis dicūt̄ tenebrosa. i. libra ꝛ capricornus. Et est q̄dā locus in signis q̄ vocat̄ cōbustus: ꝛ ē finis libre ꝛ initiū scorpiōis. Et q̄dā ex ipsis signis hñt dimidiā vocē: idest virgo: capricornus: ꝛ aq̄rius. Et q̄dā ex his hñt voces: idest taurus: aries: gemini: leo: libra: sagittarius. Et ex eis sūt q̄daꝫ nō hñtia voces: idest cācer: scorpio: piscis. Et q̄daꝫ sūt in gn̄ōne filioꝝ dimidia vel cōia: idest nec ex toto sūt gn̄antia: nec ex toto sterilia: idest taurus: gemini: ꝛ aq̄rius. Et q̄dā plures filios hñtia: idest cācer: scorpio: ꝛ piscis. Quedā v̄o sūt sterilia: aries: leo: v̄go: libra: sagittarius: ꝛ capricornus. Et q̄dā ex eis signāt mōtes ꝛ loca grauiora: idest aries: leo: sagittari⁹. Et q̄daꝫ signāt loca hitabilia ꝛ plana. i. rura ꝛ q̄ fuerit culta. i. taurus: v̄go: ꝛ capricornus. Quedā v̄o signāt loca harenosa. i. gem. i. lib. ꝛ aq̄ri. Quedā etiā signāt loca humida ꝛ aquosa: vl' q̄ sūt iuxta aquā: idest cācer: scorpio: ꝛ piscis. Igit̄ signa ignea signāt igneꝫ ꝛ oēm subam q̄ ptinet ad eū vel q̄ p eū fit: ꝛ signāt nobiles. Et signa semētis signāt terrā ꝛ oē qđ ex terra eleuat̄. Signa quoqꝫ aq̄tica signāt loca humida: ꝛ oē opus qđ fit ex humiditate. Et signa gn̄antia plures filios signant ꝯgregationes hoīuꝫ. Arietis igit̄ triplicitas est cal'a: sicca: hꝫ ex naturis cholām rubeā: ꝛ ex ptibus mūdi oriētē: cui⁹ triplicitatis dn̄i sunt: sol in die: ꝛ iuppiter in nocte: eoꝝqꝫ pnceps in die ac nocte ē saturn⁹. Tauri quoqꝫ triplicitas est frida ꝛ sicca: hꝫ ex naturis cholerā nigrā: ꝛ ex mūdi partibus meridiem: cuius dn̄i sūt venus in die ꝛ luna in nocte: hoꝝ pnceps in die ꝛ nocte est mars. Geminoꝝ triplicitas est cal'a ꝛ humida: ꝛ ex naturis hꝫ sanguinē: ꝛ ex partibus mūdi occidētē: ꝛ hui⁹ triplicitatis dn̄i sūt in die saturnus ꝛ in nocte mercurius: pnceps quoqꝫ eoꝝ in die ac nocte est iuppiter. Cācri v̄o triplicitas est frida ꝛ humida: hꝫ ex naturis flegma: ex partibus mundi septētrionem: ꝛ huius triplicitatis dn̄i sunt: venus in die ꝛ mars in nocte: quoꝝ particeps in die ac nocte est luna.

¶ Caplm substantiaꝝ duodecim signoꝝ: ꝛ quid significat omne signum.

SCito ꝙ inuenimus vnicuiqꝫ iterrogationi seu rei q̄site significationes qua signat̄ qcq̄d boni vel mali in eadē iterrogatione fuerit: ex modis quos exposuerūt sapiētes in significatiōe iterrogationū ꝛ reꝝ ex substātijs duodeci signoꝝ ꝛ ex naturis septē planetaꝝ: ꝛ loca a q̄bus accipiunt̄ res: sicuti hñt planete ex naturis ꝛ significationibus prout volente deo narrare disponemus.

¶ Prima domus ascendētis ꝛ omne quod in ea est de interrogationibus ꝛ ceteris ex duodecim signis.

PRima domus cuius initiū oriē vel ascēdit i oriēte hora iterrogationis vl' natiuitatis: seu alicuius opis iceptionis: ꝛ ħ significat vitā ꝛ mortē: q2 est ascēdēs vite illi⁹ cū quo puenit ei⁹ vita in mundū dū exiret de vētre matris sue. Ascēdit eni ħ signū ab iferiori pte terre ad supiora illius: ꝛ q̄si a tenebris ad lumē: ꝛ exiuit sic natus de tenebris vētris ad lumen hui⁹ seculi: ꝛ de angustijs vteri ad latitudinē aeris: ꝛ ostēdit iterrogās iterrogationē suaꝫ ex secreto cordis sui: luxitqꝫ ꝛ patefacta est q̄ prius fuit occulta. Significat ꝗ corpa ꝛ vitā ꝛ oē initiū ꝛ motus corpis: ꝛ qcq̄d ab aliquo accidēre venerit ꝛ vniuscuiusqꝫ rei incboationē: seu euentuꝫ: ꝛ oē mobile: siue rōnale atqꝫ initia oīum reꝝ. ¶ De scd̄a domo.

Secūda domus ab ascēdēte nō aspicit signū ascēdēs signat ꝯgregationē sube: ꝛ ꝯtinētiā vite ꝛ eē seruiētiū ꝛ acceptiōes ꝛ donatiōes. ¶ De 3ª domo.

Tertia domus nō ex toto ē cadēs ab ascēdēte signat germanos atqꝫ germanas: ppinquos atqꝫ cognatos ꝛ eē eoꝝ: patiētiā quoqꝫ ac ꝯsilia fidē ac religionē ꝛ ꝯiētiones in sectis: eplas: legationes quoqꝫ atqꝫ legatos: ꝛ pegrinationes ac somnia. ¶ De 4ª domo.

Quarta domus dr̄ angulus terre signat pr̄es ꝛ eē eorū. i. originē ꝛ radicē: parētelā atqꝫ carceres: terras ꝛ rura: villasqꝫ ac ciuitates: ꝛ oē edificiū: oēmqꝫ tectū ac abscōditū: siue thesauros absconditos ꝛ mortē: ꝛ qđ sit futuꝝ post mortē. i. qđ accidet mortuo. s. ex sepultura. s. ꝛ vtrū effodiat̄ mortuus vel cremet̄: seu panat̄ i patibulo: aut eyciat̄ in aliquo loco ꝛ cetera q̄ accidūt mortuis: ꝛ significat finem eoꝝ ꝛ domos ac terras. i. hereditates ꝛ oē qđ sepultū est sub terra. ¶ De 5ª domo.

Quinta domus succedit angulū terre ꝛ locus ē amoris: q2 est ex triplicitate atqꝫ gaudio ascēdēis: ꝛ signat filios ꝛ oē in quo est fiducia: legatos quoqꝫ ac donationes honorem ac petitionē mulieꝝ amicitias atqꝫ amicos ciuitates ꝛ esse ciuium earum: ꝛ fructus hereditationis. ¶ De 6ª domo.

Sexta domus cadēs ē ab ascēdēte nec aspicit eū: ꝛ ē locus malignus ꝛ signat ifirmitates tā sepabiles q̄ isepabiles ꝛ cās ifirmitatū suos q̄ꝫ ꝛ ācillas iniustitias: ꝛ a loco in locū mutationes. ¶ De 7º domo.

Septima domus ē angulus occidētalis: ꝛ signat nuptias ꝛ res cauꝝ: plia ꝛ ꝯtētiōes: ꝛ ꝯuentates ꝛ ꝯuentiōes q̄ fiūt inter duos: illū quoqꝫ qui querit ꝛ qui

querit̄ vt fugitiuus ⁊ latro: ⁊ ammissuꝫ ⁊ cetera boꝝ filia: peregrinationes ⁊ amissiones reꝝ ⁊ cōs capꝝ: ⁊ hoc signuꝫ est inimicū ascēdētis: ⁊ ois planeta qui in eo fuerit oppōnit̄ ascēdenti. ¶ De 8ª domo.

Octaua domus succedit angulū occidētalē ⁊ signat mortē ⁊ iterfectionē ⁊ venena letalia: ⁊ metū: ⁊ qcqd hereditat̄ a mortuis: ⁊ oē qđ interyt ⁊ laborē ac tristitiā bella quoqꝫ ⁊ ꝯtentiones ⁊ pedissequas siue auxiliatores aduersarioꝝ siue contentoꝝ ⁊ cōmēdata: idest que traduntur seruanda: ⁊ villicationes segnities atqꝫ ingenia. ¶ De 9ª domo.

Nona domus est cadēs ab ascēdēte ⁊ signat pegrinationes ⁊ itinera ⁊ deitatis culturā: ⁊ oēs domos religiōis: phiaꝫ ⁊ ꝑsciaꝫ oiuꝫ reꝝ: sapiam astroꝝ: ⁊ diuinationes: epl̄as ⁊ legatos ⁊ legationes: seu rumores: somnia: fidē: ⁊ sapiaꝫ diuinā: ⁊ sanctitatē atqꝫ religionē: ⁊ oēs res ꝑternas atqꝫ recedētes: ⁊ viꝝ ab honore siue ope suo dēpositū: ⁊ res futuri scīr: ⁊ ꝑsciaꝫ futuroꝝ. ¶ De 10ª domo.

Decima domus dr̄ angulus celi: ⁊ signat regē seu regnū exaltationē ⁊ iperiū: glīaꝫ: ⁊ memoriā: seu laudis vocem: matres quoqꝫ ⁊ substantiam furatam atqꝫ ablatam: iudices: principes ⁊ prelatos opeꝝ: ⁊ omne magisterium. ¶ De 11ª domo.

Undecima domus succedit angulū celi ⁊ significat amicos: fiduciā atqꝫ fortunā: substātiā regis atqꝫ eiº redditus vel tributa: ⁊ eiº milites ⁊ pedissequos: ⁊ viꝝ q̄ succedit regē seu ꝑncipē pͦᵐ: ⁊ significat laudationes ⁊ filios. ¶ De 12ª domo.

Duodecima domus est cadēs ab ascendēte nec aspicit eum: signat inimicos ⁊ labores: lamētationes ac tristitias: susurrationes: dolositates: inuidias ⁊ caliditates maliuolentias ⁊ peregrinationes: malitiam: laborem: carceres: ac bestias.

¶ De diuisione circuli ⁊ dignitatibus siue fortitudinibus domorum.

Digniora aūt oībꝰ circuli loci ac laudabiliora seqꝫ in iuicē in fortitudine succedētia sic distiguunt̄. Circulus diuidit̄ in. 12. signa: ex q̄bus q̄tuor nominant̄ anguli. i. signū ascēdēs. 4m 7m ⁊ 10m. hec signa sūt velut anguli celi q̄ signāt oē qđ p̄ns fuerit ex rebꝰ. i. ꝑsentiū reꝝ ⁊ fortitudinē in oi re: ⁊ ex eis. 4. vocant̄ succedentia siue seq̄ntia angulo ꝝ. i. ascēdētia post eos. i. 2m 5m 8m ⁊ 11m. hec signāt oē qđ futuꝝ est: ⁊ q̄cq̄d sit: ⁊ succedit ex rebus: ⁊ reliqua q̄tuor dr̄ cadētia ab angulis q̄ recesserūt ⁊ ceciderūt ab angulis: q̄ sūt 3m 6m 9m ⁊ 12m: ⁊ hec signāt q̄cq̄d recessit ⁊ abyt nutu dei ex rebꝰ. ¶ Fortior oībus locis circuli est ascēdēs: ⁊ hͦ signū est dignius oibus signis: ⁊ planeta q̄ in eo fuerit est fortior oibus planetis: ⁊ maxime si fuerit idē pl̄ta in domo sua vel in exaltatione vel triplicitate aut in termino vel in facie sua: deide succedit in fortitudie angulus celi: deide succedit angulus occidētalis. i. septimū ab ascēdēte: deide succedit angulus terre. i. 4m ab ascēdēte. Post hec sequit̄ hāc domū in fortitudīe domus 11. ab ascēdēte: ⁊ hāc domus. 5. deide. 9. Hec septē loca sūt laudabiliora ⁊ fortiora: p̄mus locus est melior 2º. scđs melior 3º ⁊c. ⁊ eligunt̄ post hec ex signis q̄ bona cognoscunt̄. Signū 3m ab ascēdēte: eo ꝙ sit locus gaudy lune. deide locus scđs ab ascēdēte: eo ꝙ ascēdat post ascēdēs. In 8º aūt signo ab ascēdēte est īpedimētū ⁊ īfortuniū magnū: q2 est domus mortis: ⁊ nō aspicit ascēdens: residua quoqꝫ circuli signa. i. 6m ⁊ 2m sūt peiora oibus locis atqꝫ deteriora: ⁊ ois planeta q̄ in his locis fuerit nulliꝰ ꝑfectus erit: q2 6m signū ab ascēdēte est locus īfirmitatū ⁊ vicioꝝ ⁊ oiuꝫ morborum separabiliū ⁊ iseparabiliū: ⁊ est cadēs ab ascēdēte: nec aspicit eū: ⁊ est locus gaudy martis: ⁊ 12m ab ascēdēte ē locus inimicoꝝ ⁊ laboris atqꝫ tristitie: ⁊ est cadēs ab ascēdente: nec aspicit eū: ⁊ est locus gaudy saturni. Nā saturnus gaudet in lamētatione atqꝫ plāctu ac tribulatione. Et nota ꝙ oē signū aspicit 3m ante se: ⁊ 3m post se qđ est 11m: ⁊ hic aspectus dr̄ sextilis: eo ꝙ sextā p̄tē circuli teneat. i. 60. gradus de. 360. gradibus totius circuli. v̄. g. pl̄ta q̄ fuerit in initio arietis aspicit eum q̄ fuerit in gemini ante se: ⁊ eū q̄ fuerit in aq̄rio post se ⁊ aspicit 4m ante se ⁊ 4m post se. i. 10m: ⁊ hͦ aspectus dr̄ q̄rtus: eo ꝙ q̄rtā p̄tē circuli teneat. i. 90. gradus. Aspicit q̄ꝫ 5m an̄ se ⁊ 5m post se. i. 9. ⁊ hͦ aspectus dr̄ trinꝰ: eo ꝙ teneat 3am p̄tē circuli: idē. 120. gdus. Aspicit ēt 7m p̄ oppōnē: ⁊ hic aspectus ē inimicitie: ⁊ si in his signis fuerit planete: dr̄r se aspicere. ¶ De aspectibus planetaꝝ.

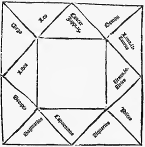
Hi sunt aspectus planetaꝝ. i. ꝯiūctio sextilis: ⁊ q̄rtus trinus atqꝫ oppositus. Nā ꝯiūctio ē q̄n duo planete iūgunt̄ in vno signo: ⁊ fūt iter eos. 12. gradus ⁊ infra: hͦ est terminus ꝯiūctionis. ¶ Sextilis āt aspectus ē a 3º signo ⁊ ab 11º. Quartus aspectꝰ est a 4º signo ⁊ 10º. Trinus aspectus est a 5º signo ⁊ 9º. Aspectus vͦo oppositus est a signo 7º. Igit̄ his aspectibꝰ fortior ē ꝯiūctio atqꝫ oppō: ⁊ hi sūt fortioris opis atqꝫ inimicitatis: ⁊ hi aspecꝰ significāt inimicos palā nocētes: ⁊ signāt ꝯtrietates ⁊ ꝑticipationes. Aspectus q̄rtus est mediꝰ. i. nō ex toto detegit inimicitias. Et aspectus sextilis scđs. i. q̄ fit ab 11º ē fortior sextili aspectu p̄. Et q̄rtus aspectus scđs. i. q̄ fit a 10º est fortior 4º aspectu p̄: ⁊ ex trinis aspectibꝰ 9ª domꝰ. i. aspectus scđs fortior ē trino aspectu p̄: ⁊ hic aspectus vocat̄ eleuatio. i. altior. Signa āt q̄ seinuicē nō aspiciūt: nec planeta q̄ in eis est aspicit aliū sunt hec. signū 2m 6m 8m ⁊ 12m. cetera vͦo preter hec aspiciunt se. ¶ De effectu ⁊ detrimēto planetaꝝ.

Scito ꝙ oē qđ signāt stelle faciēdū vel nō: fit. 16. modis: hͦ ē alichel arabice: qđ latine sonat ꝑfectus. Alidh. i. deterioratio. Alcitisal. i. ꝯiūctio. Alinciraf. i. separatio siue distiūctio pl̄taꝝ a ꝯiūctione sua. Annael. i. trāslatio. Algēmee. i. ꝯgregatio vel collectio: qđ melius sonat. Almane. i. vetatio vel prohibitio. Alcobol. i. receptio. Gairalcobol. i. inreceptio. Galaacen. i. euacuatio cursus. Aircbad. i. redditus. Dapha alchia: id est pulsatio virtutis. Dapha aredir: id est pulsatio dispositionis ⁊ nature. Alcderib: id est virtus vel fortitudo. Adof: id est debilitas. Uanuelbalcamat. i. esse lune. ¶ Expositio alichel.

Alichel est q̄n pl̄te fuerit in angulo vel in seq̄nte angulum. Alidh est vt sit pl̄ta cadēs ab angulis. Alcitisal est vt petat pl̄ta leuis atqꝫ velox ꝯiūctionē alterius pl̄te tardioris atqꝫ pōderosioris: ⁊ si pl̄ta leuior minꝰ gradibus q̄ꝫ tardior q̄ꝫ diu inerit ad eū: donec iungat̄ ei: ⁊ fuerit in tali minuto p̄ aspectū. Mutatil. i. ꝯiūctus, vel cōglutinatus ita vocat̄: donec separ̄ ab eo p̄ gradus vnīꝰ spatiū: ⁊ tūc vocat̄ inersarif. i. separ̄ ab eo. Sꝫ si ꝯiūgunt̄ planete in vno signo: nō dr̄ separatus pl̄ta ab alio donec trāseat eū p̄ spatiū sui dimidy orbis. i. sui luminis: q2 vnusquisqꝫ planeta hꝫ orbē luminis: ⁊ partes singulares: ⁊ dimidium ipsaꝝ partiū est ante ipsum planetam: ⁊ aliud dimidium post eū: q̄ quo spatio dū trāsierit planeta aliū vocat̄ separatus ab eo. ¶ Scia luminū vel orbiū planetaꝝ.

Scito ꝙ orbis luminis solis ē. 30. graduū: cuiꝰ medietas est ante illū: id est. 15. gradus ante ip̄m solē: ⁊ 15. gradus retro. Cūqꝫ fuerit īter solē ⁊ aliquē planetarum gradus ab vno vsqꝫ ad. 15. tūc ꝑcutit lumē suū sup eum ⁊ ꝯiūgit̄ ei: ⁊ lumē lune. 12. gradus ante ⁊. 12. retro: ⁊ lumen veneris ⁊ mercury vniuscuiusqꝫ eoꝝ. 7. gradus ante ⁊. 7. retro huiꝰ luminis quātitate alter alteri iūgit̄ planete: lumē saturni ⁊ iouis vniuscuiusqꝫ eoꝝ. 9. gradus an̄ ⁊. 9. retro. Lumē āt martis ē. 8. g̃dus an̄ ⁊. 8. retro. Cūqꝫ aspexerit pl̄ta aliū ⁊ suo lumine ꝑcusserit gradū illiꝰ dr̄ ꝯiūgi illi: ⁊ nisi ꝑcutiat cū lumine suo: nō vocat̄ ei ꝯiūctus: sꝫ vadēs ad ꝯiūctionē donec īcipiat iūgi ei: ⁊ si fuerit planeta in fi-

ne alicuius signi nemini iunctus ꝛ peruenerit alteꝝ signum lumine suo quisquis planetarum fuerit dignioꝛ lumine il lo erit coniunctus ei: lꝫ planeta qui fuerit in primo signo non videat eum.

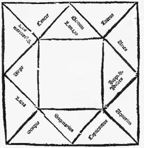

¶ Expositio recessionis vel separationis planetaꝝ.

Expositio recessionis vel separationis planetaruꝫ est vt preteread planeta leuioꝛ alium pō derosiorem: ꝛ incipiat habere plus gradus tam in aspectu q̄ꝫ in ꝯiunctione. nam aspectus est a signo in signum. Coniunctio autem dicitur a gradu in gradum: ꝛ hec sciētia est Messahalah: idest quem deus voluit magistrum.

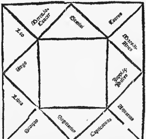
¶ De translatione luminis.

Trāslatio luminis a planeta in planetam est vt separetur planeta leuioꝛ ab alio ponderosioꝛi ꝛ iungatur alteri: tunc quasi ꝯiungit eos ꝛ defert natu ram primi ad alteruꝫ cui iungitur. Cuius rei exemplar est vt esset ascendens virgo: ꝛ fieret interrogatio de ꝯiugio: ꝛ esset luna in decimo gradu signi geminoꝝ: ꝛ mercurius in octauo gradu leonis: ꝛ Juppiter in 13° gradu piscis: erat dominus ascendentis qui erat significatoꝛ interrogationis non aspiciebat Jouem qui est dn̄s domus coniugii: qꝛ erat in octauo signo ab eo. Aspexi ergo lunam quam. s. in ueni in. 10. gradu geminoꝝ separatam a mercurio ꝛ iunctam Joui: deferebat enim inter vtrosqꝫ lumen: ꝛ hic significauit effectum rei: id est acceptionem mulieris p manus legatoꝝ ꝛ inter vtrosqꝫ discurrentium.

¶ De prohibitione luminis ꝛ fit tribus modis.

Almana idest prohibitio fit tribus modis: quorum vnus dicitur abscisio luminis: ꝛ hic fit quā do inter dn̄m ascendentis ꝛ dominum quesite rei fuerit planeta aliquis in paucioribus gradibus vnius eoꝝ ꝛ fuerit coniunctio cum eodem anteq̄ꝫ fiat ꝯiunctio cum dn̄o rei cuius exemplum est vt esset ascēdens virgo: ꝛ interrogatio fieret de ꝯiugio: ꝛ mercurius dn̄s ascēdentis qui est significatoꝛ interrogātis in 10° gradu signi cācri: ꝛ Juppiter dn̄s domus septime qui est significatoꝛ spōse in. 15. gradu signi piscis: ꝛ mars erat in. 13. gradu arietis: abscidebat ergo mars lumen mercurii a Joue. ꝛ erat mars in. 8. signo s. substantie mulieris: significauit q̄ destructio huius rei fieret ex descriptione dotis.

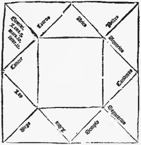

¶ De coniunctione luminis planetaꝝ.

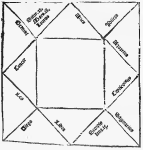
Coniūctio luminis est quando dn̄s ascendentis ꝛ dn̄s quesite rei: iungunt planete ponderosiori se: qui coniungat eoꝝ fortitudinem atqꝫ lumen: ꝛ accipiat eoꝝ naturas. verbi gratia. quedam interrogatio fuit de rege. vtrum acquireret regnum an non: ꝛ erat ascē dens signum libre: cuius domina venus que erat significatrix interrogationis in. 10. gradu signi arietis: ꝛ luna domina domus regie: que significat regnum in. 12. gradu signi tauri non aspicientes se: ꝛ erat Juppiter in. 15. gradu signi cancri in angulo celi in domo. s. regia: ꝛ luna atqꝫ Venus iungebantur ei: coniungebat ergo Juppiter lumen: idest radios ambaruꝫ in loco quesite rei: id est in loco regni: ꝛ significat acquisitionem regni per manus cuiusdā ducis siue episcopi: vel p manus alicuius viri dilecti cui ambo planete libenter tribuant ascensum.

¶ Scd̄s modus est vt planeta leuis ꝛ alter pōderosioꝛ sint ambo in vno signo ꝛ sit tertius inter eos in eodem signo petens coniunctionē ponderosioris: ꝫ aufert ꝯiunctioneꝫ primi. cuius exemplum est vt esset ascendens cancer: ꝛ interrogatio fieret de ꝯiugio: ꝛ Luna in. 8. gradu geminorū ꝛ mars in gradu. 10. p̄dicti signi. Saturnus vo in. 12. gradu eius

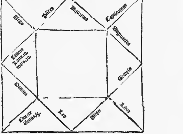
dus eius ante martē. Mars ergo separat lunā ꝛ saturnum: ꝛ aufert ꝯiunctionē eoꝝ ꝛ destruit causam eoꝝ.

Tertius modus est vt pl'ta leuis iungaṫ alteri planete pōderosiori in vno signo: ꝛ si alter ꝗ eidē pōderosiori per aspectū iungaṫ qui sit ifra illū leuiorē in gradib⁹.i.minus gradib⁹. Pl'ta ergo leuis qui cū pōderoso est in vno signo ꝓhibet ꝯiunctionē alterius ꝗ aspicit. Cūqꝫ trāsierit: vera erit eius ꝯiunctio: ꝛ is modus sitr ꝓhibet cās ꝛ reddit eas sicut alij ꝑcedētes. Cuius exēplar est: vt eēt ascēs cancer: ꝛ fieret iterrogatio de ꝯiugio: ꝛ luna dn̄a ascēdentis q̄ est significatrix iterrogantis eēt in.15.gradu scorpiōis ꝛ mars in.18.gradu tauri: ꝛ saturn⁹ i.23.gradu eiusdē tauri: eratqꝫ mars supra gradus lune.i.i plus gradib⁹: ꝛ iō abscidebat aspectū iter lunam ꝛ saturnū ꝛ ꝓhibebat eoꝝ ꝯiunctionē: qꝛ mars iungebaṫ saturno in vno signo ꝛ huius cōiunctio est fortior ꝯiunctione aspectus. Aspectus eniꝫ nō destruit coniunctionem: sed ꝯiunctio destruit aspectuꝫ: ꝛ aspectus non abscindit aspectum sed ꝓhibet causam. Coniunctio vō abscindit aspectum: ꝛ aliquando iungitur vnus planeta alteri: sed anteqꝫ veniat ad ipsum iungiṫ alteri; ꝛ cum illi iunctus fuerit destruiṫ ipsa coniunctio.

Silr si pl'ta iungaṫ alteri pl'te in vno signo ꝛ mittat dispositionē suam alteri.i.iungaṫ alteri qui sit in alio signo: ꝛ post ꝯiunctionē istius ꝑ aspectū peruenerit ad euꝫ cū quo est in vno signo ꝛ iungitur ei erit iudiciū ẜm planetaꝫ qui est cū eo in eodē signo. Cuius exēplū est: vt eēt luna in.10. gradu tauri: ꝛ mars in.20.gradu eiusdē tauri: ꝛ luna iūgeretur veneri per aspectū anteqꝫ iungereṫ marti; ꝛ eēt venus in.15.gradu cancri: lꝫ eēt venus minus gradib⁹ referetur tñ iudiciū ad martē eo ꝙ eēt cū luna i signo vno: ꝛ huiusmodi cōiunctio fortior est aspectu vt diximus: hec est expositio eoꝝ que diximus qꝛ aspectus non annullat coniunctionem ꝛ ꝯiunctio annullat aspectum.

De receptione planetaꝝ.

Fit aūt receptio pl'taꝝ cum pl'ta iungiṫ planete a domo vel exaltatiōe sua: tūc recipit eū bono aīo ꝛ ꝑfecta receptione. Est ꝛ alia receptio infra istaꝫ.i.minor ista qñ videlꝫ planeta iungiṫ pl'te dn̄o ipsius triplicitatis ꝛ termini; vel dn̄o termini ꝛ faciei.i.qñ iungitur pl'te ꝗ habeat in loco suo de his minoribus dignitatibus duas vel plures: ꝛ tūc erit vera receptio. Si vō vnā tm̄ habuerit nō erit sibi receptio: ꝛ ideo dic hic qꝛ quod diuersum fuerit ab dictis: alienatur a perito astrologo: ꝛ pro nihilo dicitur. Cuius exemplar est vt luna esset in ariete: ꝛ iungeretur marti qui est dn̄s arietis ꝛ tūc reciperet eam mars: quia est in domo eius: aut iungeretur soli reciperet eam sol: quia est domus exaltationis sue: aut eēt in tauro: ꝛ iungeretur veneri aut in geminis: ꝛ iungereṫ mercurio: hec est receptio perfecta. Receptio aūt triplicitatis est vt sit luna in virgine in termino veneris ꝛ iungaṫ eidē veneri: essetqꝫ venus dn̄a triplicitatis lune ꝛ domina termini eius: aut si eēt luna in geminis in termino saturni: ꝛ iungereṫ saturno: reciperet eaꝫ saturnus: qꝛ est dn̄s triplicitatis ꝛ termini. Cūqꝫ fuerit luna vel pl'ta in tali similitudine erit recepta. Hec est sententia Meschalah: in receptione triplicitatis ꝛ termini. Et si fuerit luna in hac similitudine iuncta alicui planete; ꝛ ipse planeta iunctus fuerit domino domus in quo est luna: aut domino eius exaltationis erit luna recepta: ꝛ si fuerit luna vacua cursu: post hec transierit ad alterum signuꝫ ꝛ iuncta fuerit domino primi signi aut domino exaltationis eius: erit luna recepta: ꝛ si fuerit planete iuncta qui non fuerit dominus primi signi aut dominus exalta-

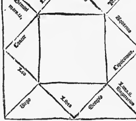
tionis eius impedit eam. Sed hec loca sunt: in quibus nō fit receptio neqꝫ coniunctio. cum luna .s. aut dominus ascēdentis iunctus fuerit planete qui non habeat in loco lune vel domini ascendentis testimonium .i. aliquam dignitatem nō cognoscit eum nec recipit. Similiter si iuncta fuerit luna aut dominus ascendentis planete in descensione sua erit quasi qui venit ad eum de domo inimicorū suorū: ⁊ non recipit eum nec diligit: cuius exemplum est: vt sit luna in ariete: ⁊ iungatur saturno aut in capricorno: ⁊ iungatur ioui: aut in cancro ⁊ iungatur marti: aut in libra ⁊ iungatur soli: aut in virgine ⁊ iungatur veneri: aut in piscibus ⁊ iungatur mercurio. Et si aliqs significator fuerit in descensione sua: ⁊ iunctus fuerit planete qui nō habeat in loco illius significatoris potestatem: dominum scilicet vel exaltationē: videbis eum pro nihilo: ac si alicui querenti daretur vestimentum ignotum: ⁊ si iunctus fuerit planeta alteri planete in descensione sua: aut descenderit ipse planeta pulsans facit eum descendere: ⁊ minuit quod veniet ei ex hoc.

De cursu planete vacui.

Expositio cursus vacui cum luna ⁊ orbis eius: vel planeta fuerit vacuus: ⁊ planeta fuerit q̄si exulans: tunc dicitur vacuus cursu: hoc est q̄ñ nulli planete iungitur: aut nullus planetarum iungitur ei.

De expositione redditus.

Expositio redditus est quādo planeta vel luna iungitur retrogrado planete aut sub radijs solis ⁊ reddit ei quod recipit ab eo: ⁊ destruit causam. Alter quoqꝫ modus est de redditu ⁊ iudicio ⁊ destructione: vt iungatur planeta pulsans .i. leuis qui sit cadens ab ascēdente planete ponderoso cadenti tunc reddit ei quod recepit ab eo ⁊ destruit eius dispositionē: ⁊ significat q̄ interrogatio ipsa non habeat initium nec finem. cuius exemplum est: vt sit ascendens cancer ⁊ luna in sagittario in vndecimo scilicet cadens ab ascendente ⁊ iungatur marti: ⁊ ipse mars fuerit in geminis in duodecimo ab ascendente cadens: ⁊ tunc significat destructionē initij interrogationis huius ⁊ finis.

Et est alius modus de redditu vt sit planeta leuis q̄ iungitur in angulo: ⁊ iungatur planete cadēti ab ascēdēte: cui erit ille cause initiū: q2 ille qui iungit̄ qui significat rei initiū: erat in angulo ⁊ nō habebit finē: q2 receptor ei⁹: qui significat finē rei erat cadens: ⁊ ille qui iungitur est leuis: ⁊ ab eo est initiū rei. ⁊ receptor est ille q est pōderosus: ⁊ nominat̄ receptor dispōnis: ⁊ leuis vocatur pulsator dispōni.

De pulsu virtutis.

Expositio huius rei est vt iungatur planeta alteri ī domo sua: aut de triplicitate: aut de exaltatione sua sub tali exēplo: vt esset .s. luna in cancro vel in tauro ⁊ iungeret̄ ioui vel alteri ex planetis ⁊ pulsaret virtutē suā ad eum: q2 pulsauit .i. cōmisit dispōnem suam de domo ⁊ exaltatiōe sua. Similiter faciunt reliqui cuꝫ pulsauerint dispositionē ex domibus vel exaltationib⁹ suis.

De pulsu dispōnis ⁊ nature.

Pulsatio quoqꝫ dispositiōis ac nature est: vt planeta iungatur cū alio planeta de domo vel exaltatione: ⁊ pulset dispositionē seu naturā suam ad eum: cuius exemplum est vt luna vel aliquis planetarum esset in ariete ⁊ iungeretur marti: vel esset in geminis ⁊ iungeret̄ mercurio: ⁊ luna cum fuerit in tauro vel in cancro pulsat vtrasqꝫ: virtutem .s. ⁊ dispositionem: ⁊ cū non fuerit in his duobus signis: pulsat tm̄ dispositionem.

De fortitudine planetarum.

Expositio autem fortitudinis planetarū cui deerit occasio sine impedimentū ad perficiendā causam cū receperint atqꝫ p̄miserint: fit hoc .11. modis. Quorum primus est: vt planeta sit in bono loco ab ascendēte .i. in angulis ⁊ succedētib⁹ angulorū ex locis .s. q2 aspiciunt ascēdēs. Secūdus est: vt sit p̄lta in aliqua partium suarum vel dignitatum hoc in domo sua: aut exaltatione aut triplicitate: vel termino seu facie sua vel gaudio suo. Tertius est vt sit directus. Quartus vt non sit cum eo malus planeta .i. in eodē signo in quo fuerit cui sit iunctus: aut aspiciat eū ab oppositione vel a quarto aspectu. Quintus vt non iungat̄ stelle cadenti ab ascendēte: aut planete qui sit in descēsione sua: aut sit ipse in descensiōe sua. Sextus vt sit receptus. Septimus vt sint planete altiores masculini qui sunt Saturnus. Juppiter ⁊ Mars orientales .i. vt appareant in mane exeuntes de sub radijs solis: ⁊ planete feminini .i. venus: mercurius luna occidentales .i. apparētes vespere. Octauus: vt sint planete in suo lumine .i. sint planete masculini in die ⁊ feminini in nocte. Nonus vt sint planete in signis fixis. Decim⁹ vt sint planete in corde solis: cum sole in vno gradu: q2 tunc fortune augent fortunā ⁊ bonū: ⁊ malorū confortatur malum. Undecimus est vt sint planete masculi in quartis masculinis ex q̄bus ascēdētis ex circulo: h̄ est a medio celi in ascendēte .i. a quarto in septimū directi: ⁊ planete feminini: in q̄rtis femininis .i. a septimo in mediū celi ⁊ ab ascendēte in quartū directi: ⁊ sint planete masculi in signis masculinis ⁊ planete feminini in signis femininis. Hec sūt testimonia q̄bus ꝯfortantur planete ⁊ nō habēt occasionē que eis noceat: ad perficiendam causam: quādo receperint ⁊ promiserint.

De debilitate planetarum.

Debilitas vō planetarū fit .10. modis: ⁊ ipedimētū eorū in natiuitatib⁹ ⁊ īterrogationib⁹: ex q̄b⁹ modis vnus est vt sit p̄lta cadēs ab angulis ⁊ nō aspiciat ascendens .i. in 6° vel 12°. Secundus est vt sit planeta retrogradus. Tertius vt sit sub radijs solis. Quartus vt iungatur malis planetis ex ꝯiunctiōe vel oppositione .i. vt sit cum eo in vno signo vel sit in septimo eius aut ex quarto aspectu .i. a quarto signo. Quintus vt sit obsessus inter duos malos: id est vt separet̄ ab vno malo ⁊ iungat̄ alteri. Sextus vt sit p̄lta in descensione sua: vel iungatur planete qui sit in sua descensione. Septimus vt iungat̄ p̄lte cadenti ab ascēdēte aut sit a planeta sep̄atus qui eū recipiebat. Octau⁹

bat. Octauꝰ vt sit planeta in domo in qua nō hz testimo niū .i. aliquā dignitatē .i. vt nō sit in domo sua aut exalta tione sua: vel triplicitate ⁊c. ⁊ vt sit peregrinus: ⁊ iam inse quutus a sole .i. ante solem. Nonus vt sit planeta cum ca pite vel cauda: si ei nulla fuerit latitudo. Decimus cū pla nete ipedierint semetipsos .i. cū fuerint in oppōne domo rū suarū: qḋ est illis quoddā impedimentū. Hec sūt ergo capitula in qbus est impedimentū seu detrimentum pla netaꝝ que fiunt in natiuitatibus .i. interrogationibus ⁊ in ceteris opibus. Serua ergo hos modos quos diximus in planeta qui recipit dispositionem ⁊ qui pollicet causam.

De vitijs lune ⁊ eius malo esse.

Uitia ergo lune ⁊ esse suū malum qbus detrimēta fa cit rerū in oī interrogatione: ⁊ in oī initio fiunt 10. modis. Et primus est vt sit luna .s. cōbusta īfra radios solis: nondū trāsiens .12. gradus. ⁊ post ipm similiter: sed hoc leuiꝰ est. Secūdus vt sit in gradibus descēsionis sue: aut iungat planete in sua descēsione. Tertius vt sit in op positione solis infra gradus .12. nōdū veniens ad gradū oppositionis. Quartus vt sit iuncta malis vel aspiciant eā a quarto aspectu: aut ab oppōne: aut sit obsessa inter duos malos separata .s. ab vno: ⁊ iuncta alteri. Quintus vt sit cū capite vel cauda in vno signo: ⁊ sit inter eos minus .12. gra dibus. Sextus vt sit in signo .12. a domo sua: qḋ signū est gemmoꝝ: aut sit in fine graduū signoꝝ q sūt termini malo rū. Septimꝰ vt sit cadēs ab angulis aut iungat plīe cadē ti ab angulis. Octauus vt sit in via combusta: hoc est in fi ne libre ⁊ initio scorpiōis. Nonꝰ vt sit feralis vel cursu va cua. Decimꝰ vt sit cursu tardior .i. qñ minuit ex ea eiꝰ eq tio: aut qñ minuit lumē eius qḋ est in fine mēsis lunaris. Hec sunt predicta vitia lune ⁊ eiꝰ ipedimēta: sub qbus nō dz vllū opus incipi .i. duz ita fuerit luna nō dz aliqḋ opus incipi. nec laudat in natiuitate nec in pegrinatione. Scito ēt esse lune in augmēto huius luminis ⁊ eius diminutione sdest dū crescit ⁊ dū minuit: qz luna duz augmentat .i. dū crescit si aspexerit eam mars a signo q̄rto vel a septimo: aut fuerit cū ea in vno signo: ipedit eam mars: qz erit tūc calida. Ecōtrario aūt si cum ea fuerit saturnus ⁊ minuit: aut eam aspexerit a q̄rto aspectu vel ab oppōne impedit eam: qz cum fuerit luna plus lumine. hoc est in initio mē sis ⁊ fuerit calida: nō impedit eam saturnus: qz est fridus. ⁊ impedit eam mars qz est calidus. ⁊ cuz fuerit minus lu mine: hoc est in fine mēsis erit frigida: tūc nō impedit eaz mars qz est calidus: ⁊ ipedit eaz saturnus qz est frigidus. Et scito q saturnus in natiuitatibꝰ diurnis ⁊ iterrogatio nibus que interrogātur in die: ⁊ in initio mēsis. ⁊ in signis masculinis minus ipedit: ⁊ in fine mensis. ⁊ in signis femi ninis plus impedit: ⁊ mars in nocte ⁊ in signis femininis: ⁊ in fine mensis minus impedit: ⁊ in die ⁊ in initio mēsis ⁊ in signis masculinis plus impedit: ⁊ nō vocat planeta im peditus nec luna: neqz signū: donec sint mali cum eo: aut aspiciant eum a quarto signo vel a septimo: aut a decimo: nec vocatur fortunatus planeta: neqz ascendēs donec sint fortune in angulis eiusdē plīe: vel in angulis ascendētis.

De planetis obsessis.

Expositio planete obsessi est: vt sit planeta inter du os malos separatus ab vno eoꝝ ⁊ iūctꝰ alteri absqz proiectione radiorum alterius planete inter eos .i. vt nullus alius planeta pyciat radios suos iter eos: ⁊ eo fortius ac deterius si fuerit separatio ac coniunctio a septē gradibus ⁊ infra. cuius exemplum est: vt sit mars in decimo gradu cancri: ⁊ saturnus in .18. gradu arietis: ⁊ lu na in .13. libre: ⁊ luna sepata a marte ex 4ᵒ aspectu ⁊ᵒ ⁊ iun cta saturno ab oppositione: tunc erit luna obsessa: qz sepa rata a lumine martis ⁊ iuncta lumini saturni.

De planeta in lumine suo.

Dicitur planeta esse in lumine suo: vt mars cum fue rit in nocte significator q est nocturnꝰ: ⁊ saturnꝰ in die dicitur esse in lumine suo qui est diurnus.

De testimonijs planetaꝝ.

Expositio quoqz eoꝝ que dicunt de planetis q ha bent testimonia aut ptes seu dignitates: si fuerit planeta in domo sua aut in exaltatione sua: aut tri plicitate vel in termino suo: aut in facie sua: ipse est profi ciens cum fuerit in signo in quo habeat testimonia.

De gaudijs planetarum.

Expositio autem gaudij planetaruz fit quatuor mo dis. pmo aūt gaudium eoruz est ex circu lo qz mercurius gaudet in ascendēte: ⁊ luna in tertio: ⁊ ve nus gaudet in .5. ⁊ mars in .6. ⁊ sol in .9. ⁊ iuppiter i .11. ⁊ sa turnus gaudet in .12. Secūdo gaudiuz qḋ habet ex for titudine eorum in domibus suis. Naz saturnus gaudet in aquario: eo q sit signum masculinuz: ⁊ iuppiter gaudet in sagittario: ⁊ mars in scorpiōe: ⁊ sol in leone: ⁊ venus in tau ro ⁊ mercuriꝰ in v̄gine: ⁊ luna gaudet in cancro. Tertio qz planete diurni gaudent cū fuerit in oriente: hoc est qñ oriuntur in mane: ⁊ planete nocturni gaudent cum appa ruerint vespere in hemisperio occidētali. Unū ⁊ quar tū gaudij modū: qz saturnus ⁊ iuppiter atqz mars gaudēt cuz fuerint in parte circuli masculina: que est a medio celi vsqz in ascendentem: ⁊ a signo quarto in septimū: luna vo ⁊ venus gaudent cuz fuerint in parte feminina a .7. s. vsqz in medium celi: ⁊ ab ascendente in angulū terre: qḋ est si gnum quartuz. Mercurius aūt gaudet in vtrisqz ptibꝰ .i. cū fuerit cū plīis masculinis gaudet in pte masculina: ⁊ cū fuerit cū femininis gaudet in pte feminina ppter diuersi tatem hoꝝ planetarum ⁊ eorum domorum.

Incipiunt precipua iudicia ⁊ sunt .50.

Primum de receptione dispōnis per lunam. I.

Scito q significatrix .i. luna cuius circu lus est omniuz planetaꝝ circulus p pior terre pre oībus planetis est ꝯsimilis rebꝰ mundi. Nōne vides q hō incipit eē paruus: deide crescit donec finiat. Similr facit luna. habeto ergo lunā significatricez oīuz reꝝ: qz sanitas ipsiꝰ sanitas est omnis rei: ⁊ eius detrimētū est detrimētū oīs rei: ⁊ ipsa pulsat .i. cōmittit dispositionē suam ei sup quem pycit radios suos: ⁊ cui iungitur de plīis ⁊ mittat esse suū ad ipm planetā: nominaturqz ipsa planeta receptor dispo sitionis: qz recipit qḋ sibi cōmissum fuerat. Ipsa ergo lu na est delatrix hoꝝ planetaꝝ ⁊ ipsa pacificat eos ⁊ de fert a quibusdam eorum ad alios.

Quid mali quidue boni planete significent. II.

Mali planete significant detrimentuz ⁊ malum ppter excedentiā vel supfluitatem vis frigoris vel ca loris in eis vincentis ⁊ impedientis. Sed si fuerit planeta bonus in domo mali vel in exaltatione eius recipit eum ⁊ refrenat malitiā suā ab eo: aut si fuerit aspectus malorū a trino vel sextili aspectu refrenat ēt ab hoc: eo q sit aspe ctus amicitie absqz vlla inimicitate. fortune vo qz sūt tē perate nature atqz equalis cōplexionis .i. qz sunt tēperate ex calore ⁊ frigore semper proficiūt ⁊ prestant receperint an nō: sed receptio in eis est vtilior ac melior.

De impedimento planetaꝝ tria iudicia. III.

Duo modi sunt stellaruz: boni scilicet ⁊ mali: quo cunqz ergo videris malos planetas: dic malum: ⁊ quocunqz videris fortunam: dic bonum. IIII.

Et nominatur planeta impeditus donec malus sup lumen suuz proyciat radios fm quantitatē quam dixi tibi de eorum orbibus. Cumqz

transierit terminū malorū vocat aspiciens malū ꝛ non poterit impedire. ꝛ cum transierit malus planeta per gradum perfectum immittit timorem absq̧ impedimento corporis ꝛ nō potest malus planeta agere: q᷑ separatus est ab eo. Similiter fortuna cū transierit planetā: ꝛ fuerit separata ab eo p graduz integrum sperat sed nō perficitur res: ꝛ omnis impediens cū fuerit cadēs ab ascendente: mittit timorē ꝛ nō īpedit. Similiter fortune cū fuerint ab ascendente cadētes sperat: sed nō perficitur res. V.

Planeta cum fuerit in angulis maloꝝ. i. cū fuerit cū eo aut in quarto ab eo aut in septimo vel in decimo erit sicut qui pugnat pro semetipso contra tribulationem ꝛ malū quod descendit super eum. Cumq̧ transierit eum ꝛ separatus fuerit ab eo per graduz integrū sicut predixi tibi: iam euasit impedimentum illius mali ꝛ nihil poterit malus preter timorē īmittere. Serua ergo hec capitula: q᷑ sunt ex secretis īterrogationum.

De cursu lune vacuo. VI.

Luna cū fuerit cursu vacua. i. nulli planetarū iuncta: significat inanitionē ꝛ annullationem ac reuersionē ab eadē causa: ꝛ impedimentū eiusdē cause.

De coniunctione lune cū planetis. VII.

Coniunctio lune sigñat qd̄ futurum est: ꝛ qd̄ speratur ex rebus ſm quantitatē nature planete qui recipit dispositionem lune. i. si fuerit fortuna: bonum. ꝛ si fuerit malus: malum.

De separatione lune a planetis. VIII.

Separatio lune a planeta significat q̄ preteritum est: ꝛ qd̄ iam recessit ſm quantitatez nature illius planete a quo separatur luna.

De planeta in sua descensione. IX.

Planeta cum fuerit in descēsione sua significat tristitiam ꝛ carcerem ꝛ angustiam.

De planeta retrogrado. X.

Planeta retrogradus significat inobedientiam ꝛ ꝯdictionē ac reuersionem ꝛ retractationē ꝛ diuersitatem seu discordiam.

De planeta stationario. XI.

Planeta in statiōe sua sigñat malū ꝛ qd̄ iam genit.

De malis planetis. XII.

Mali significant difficultatem: ꝛ pressuram ꝛ festinationem in opere.

De planeta tardo in cursu. XIII.

Planeta cum fuerit tardus. i. cum tarde ambulat postponit numerum suūz siue promissum suum. i. facit dilationem in numero siue pmisso suo iaz in bono q̄z in malo. Similiter facit cū fuerit in domibus saturni vel iouis: ꝛ in domibus plāꝝ leuium festinat.

De ꝯiunctione lune cū planetis in minuto. XIIII.

Dum coniuncta fuerit luna alicui plāte ꝛ ꝑfecerit suam cōiunctionē. i. cū fuerit cū eo in vno minuto: aspice quod futurum est de ipsa interrogatione a planeta cuz quo iungitur luna post hoc.

De esse planete in fine signi. XV.

Planeta cum fuerit in vltimo gradu signi iam recessit fortitudo eius ab ipso signo ꝛ erit fortitudo eius in alio signo: ꝛ quasi vir qui posuit pedez suū sup limē porte volēs exire: q̄ si domus tunc ceciderit nō īpediet eum. Si vō plāta fuerit in. 29. gradu: erit fortitudo planete eius in eodez signo: q᷑ sunt vnicuiq̧ planete tres gradus in q̄bus expanditur virtus eius. gradus. s. in quo est: ꝛ gradus qui est post eum: ꝛ gradus qui est ante eum.

De plāta qui petit ꝛ nō ꝯsequit̄ coniunctionē. XVI.

Planeta petit aliquando coniunctionē: sed nō cōsequitur hanc in signo suo donec intret ipsz planeta per festinationem suam. Cumq̧ insecutus fuerit eum in alio signo ꝛ nō fuerit iunctus alteri perficitur causa. Et si iunctus fuerit alteri cum mutatus fuerit: postea iunctus fuerit illi: non perficietur causa: q᷑ iam cōmixtus est luminis planete alterius. XVII.

Planeta volens iungi planete in vno signo: sed non potest eum consequi in eodē signo: donec egrediatur ad aliud signū. ꝛ si eum cōsequit̄ in alio signo: perficitur tunc causa nisi prius iungatur alteri. sed si iungitur alteri per aspectum: non impedit eum hoc ꝓpter qd̄ dixi tibi: q᷑ coniunctio que fit per aspectum: non annullat cōmixtionē q̄ fit p corp⁹ in vno signo: ꝛ hꝫ ꝯiunctio ānullat eā q̄ fit per aspectū: ꝛ aspectus nō abscindit aspectū: sꝫ ꝓhibet causam: sed cōmixtio corpalis abscindit aspectū.

De planeta malo bene disposito. XVIII.

Malus planeta cum fuerit orientalis. i. cū mane apparuerit in oriēte in domo sua: aut in exaltatione sua: ꝛ nō fuerit iunctus malo qui euz impediat: melior est ac dignior fortuna retrograda ꝛ impedita.

De malis planetis dn̄is causaꝝ existentibus. XIX.

Mali cum fuerint domini causarum ꝛ iunctus fuerit eis dominus ascēdentis aut luna a q̄rto aspectu aut oppositione. i. a quarto signo vel a septimo faciūt causam: sed destruunt eam in fine. ꝛ si mali fuerint illi qui cōiunguntur bonis melius erit q̄z vt sint ipsi recipiētes dispositionem. i. vt ipsi mali pulsent ꝛ iungantur eis.

De malis planetis in ascendente. XX.

Malus cum fuerit in ascendente in domo sua aut in exaltatione: refrenatur a malo: si autē ipse sit retrogradus in ascendente: confortatur eius maluz ꝛ multiplicatur eius diuersitas ac variatio.

De planeta in signo simili nature sue exñti. XXI.

Planeta cuz fuerit in suo habitu ac similitudine ex signis: erit ei conueniēs. i. si fuerit saturn⁹ in domo aut in exaltatione sua aut in signo frigido ꝛ fuerit mars sicut predixi tibi ꝛ in signo calido erit bonuz. Si vō fuerit in contrarietate sue nature erit ei malū: sicut aq̄ ꝛ oleum que non cōmiscent̄ neq̧ complectunt̄: ꝛ si fuerit in signo sibi simili cōmiscent̄ ꝛ cōplectunt̄: sic aq̄ ꝛ lac.

De fortunis aspicientibus malos. XXII.

Fortune quando aspiciunt malos: minuunt eorum impedimentum.

De malis aspicientibus fortunas. XXIII.

Mali quando aspiciunt fortunas a quarto aspectu vel ab oppositione minuunt eorū fortunam.

De fortunis cadentibus ab ascendente. XXIIII.

Fortune cū fuerint cadētes ab ascendēte aut retrograde erunt impedite similes maloꝝ.

De planetis cum sunt recepti. XXV.

Planete cum fuerint recepti ꝛ fuerint fortune: erit eorum bonuz fortius: ꝛ si fuerint mali erit eorum impedimentum minus.

De malis in signo peregrino vel non peregrino existentibus. XXVI.

Planete mali cum fuerint in signo peregrino ꝛ cum non fuerint in domibus suis nec in exaltatione nec in triplicitate augent malū ꝛ magnificatur eoꝝ impedimentū: ꝛ cū fuerint in signis in quibus habent testimoniū refrenant̄ a malo oīno nō erit impedimentū.

De malis cū fuerint dn̄i rerū ꝛ bene dispositi. XXVII.

Mali cum fuerit in domibus suis ꝛ fuerint domini rerum aut in exaltationibus aut in triplicitatibus aut in terminis suis ꝛ in angulis vel in sequentib⁹ angulorum erit fortitudo eorum sicut fortitudo fortunaruz. Intellige quod dixi tibi.

De fortunis

¶ De fortunis peregrinis vel non peregrinis existentibus. XXVIII.

Fortune cū fuerint in signo in quo nō habent testimoniū minuitur eoꝝ fortuna ac bonum: ꝛ cū fuerint in signo in quo est illis testimoniū .i. in domib⁹ vel exaltationib⁹ aut triplicitatibus vel terminis suis: magnificatur earū fortuna ac perficit̄ res atqꝫ augeṫ bonū.

¶ De planetis in loco maligno aut sub radijs existentibus. XXIX.

Cum fuerint fortune ꝛ mali in loco maligno .i. in aliqua domoꝝ quas predixi: aut fuerint sub radijs combustis: significant res paruas ꝛ despicabiles ꝛ non poterit plte significare bonū vel malū ppter debilitatez que est in eis. Quia planeta cum fuerit sub radijs combustus aut in oppositiōe solis: erit debilis: qꝛ in hoc loco nulla vtilitas nec aliqd boni est bonis pl̄tis: neqꝫ aliquid mali malis. Fortune significant modicū boni cū fuerint sub radijs: ꝛ mali sil̄r cū fuerit sub radijs erit min⁹ eoꝝ īpedimētū.

¶ De pl̄tis in dignitatibus suis existentibus. XXX.

Et omnis planeta fortuna aut malus cum fuerit in domo sua aut exaltatione aut in triplicitate sua ꝛc. auertit̄ qcqd in eis est ex malo in bonuz. Ammirare ergo qd dixi tibi: ꝛ ab eo accipe mēsurā iudicādi.

¶ De malis in angulis existentibus. XXXI.

Mali cuz fuerint in angulis ascendētis ꝛ impedierint a quarto aspectu vel ab oppositione: erunt mali fortes ad nocendum: ꝛ maior eoꝝ erit afflictio ꝛ maxime ꝓpter si fuerint fortiores planeta quē opprimunt vel impediūt .i. si fuerint in loco fortiori .i. si habuerint aliquā dignitatē: sed si aspexerint a trino vel a sextili aspectu: refrenantur a malo ꝛ minuitur eoꝝ impedimentum.

¶ De ꝯsideratiōe hn̄da circa loca planetarum. XXXII.

Fortuna non significat semper nisi fortunium ꝛ malus nihil significat semꝑ nisi malū ꝓpter superfluitatē nature illius ꝛ malignitatē eius cōplexionis. Oportet ḡ aspicere loca pl̄taꝝ .i. loca eoꝝ ab ascendente ꝛ signa in quibus fuerint: qꝛ lꝫ sit planeta malus: tn̄ si fuerit in similitudine sua: vel in suo lumine: aut in domo vel exaltatione seu triplicitate sua aut in loco bono ab ascendente significat bonum.

¶ De fortuna cum fuerit male disposita. XXXIII.

Fortuna si nō fuerit in lumine suo .i. si fuerit ex planetis noctis ꝛ fuerit significator in die: aut fuerit ex planetis diei: ꝛ fuerit significator i nocte: aut fuerit peregrinus a signo suo: vel cadens ab ascendente aut sub radijs: impedit ꝛ non proficit.

¶ De eo qd pn̄t mutare iuppiter ꝛ venus. XXXIIII.

Juppiter cum aspexerit malum mutat naturā suaz in bonum: ꝛ venus non potest vertere rez magnam .i. malū saturni nisi aspiciant iouē. Juppiter eniz soluit qd nodat saturnus .i. si iuppiter iungit̄ saturno: frāgit malitiā eius ꝛ mutat eā: ꝛ venus soluit qd nodat mars.

¶ De eo qd significat pulsatio pl̄taꝝ adinuicem. XXXV.

Cum malus pulsat .i. iungitur malo: vertitur .i. mutat̄ malum in aliud maliū. ꝛ si malus iungit̄ fortune: cōuertitur malū in bonum. Si vo fortuna iungitur fortune: ꝯuertitur bonū in bonū. Et si fortuna iungit̄ malo: iuenit post bonum malū: ꝛ hoc modo cōmisce res.

¶ De eo qd liberāt fortune a malis īfortunaꝝ. XXXVI.

Luna ꝛ dominus ascendentis cum fuerit impeditus a ꝯiunctione vel a quarto aspectu siue ab oppō malorū si tūc fortune iungant̄ ei a qrto aspectu qcqd inuenerit virum ex destructiōe: soluet̄ a fortunis ꝛ liberabit ab eis. Sil̄r si fuerint iuncti malis a 4° aspectu: ꝛ aspexerint fortune a trino aspectu: euadet vir ille qd occurrit ei ex dstructiōe illa ꝛ cadet i alterā. vel euadet vir ille qd occurrit ei ex destructiōe illa ꝛ nō cadet in alteram.

¶ De pl̄ta ex̄ dignitates suas ꝛ cadēte a bāgul. XXXVII.

Planeta cum nō fuerit in domo vel in exaltatione aut triplicitate sua vel in termio vel i gaudio suo: ꝛ fuerit cadēs ab angulis: erit h̄ signū malū absqꝫ vlla vtilitate: ꝛ nihil boni est in impedimento planete.

¶ De planeta sub radijs versus occidentē. XXXVIII.

Planeta cum fuerit sub radijs v̄sus occidentē .i. qn̄ oritur vespere: erit fortitudo ei⁹ debilis vt dictum est de superioribus. Nulla .n. fortitudo erit ei nec lumini eius: ꝛ minus erit eius īpedimentū si fuerit malus: ꝛ si fuerit retrogradus erit tardus in omnibus rebus.

¶ De planeta sub radijs infra .12. gradus. XXXIX.

Planete cuz fuerint sub radijs erunt debiles in oībus rebus. hoc est si fuerint iter eos ꝛ solē min⁹ .12. gradib⁹ nisi sit pl̄ta in gradu sol: qꝛ tūc erit fortis.

¶ De planeta cum sole. XL.

Planeta cū fuerit lōge a sole per .12. gradus in mane ab oriēte erit fortis in omni initio ꝛ in omni opere: ꝛ cum ꝓlongatus fuerit ab eo per .15. gradus tunc erit fortior .i. tunc erit in maiori fortitudine quā debet esse: ꝛ si fuerit planeta ante solē ex parte occidētis .i. si oriatur vespere in occidente ꝛ fuerit iter ipsum ꝛ solez a .15. gradibus vsqꝫ in septem tūc incipit debilitari a septē gradibus donec sit in corde solis: ꝛ fit planeta debilior quā potest fieri. Et cum fuerit in corde solis erit fortis per eorū solis: sic vult intelligi vt cū sole sit in vno gradu.

¶ De planeta peregrino. XLI.

Planeta cum fuerit in peregrinatiōe .i. cū non fuerit in aliq̄ dignitatū suaꝝ: vt est exaltatio facies ꝛc. fit animus eius calidus ꝛ eius nā: ꝛ si non fuerit in domo sua aut exaltatiōe: ꝛ fuerit directus ꝛ in loco bono ab ascendente: aut in medio celi vel in vndecimo erit bonum. Si luna iungitur alicui planete ille cui iungitur dicitur esse receptor dispositiōis lune ꝛ sic ꝓcedet receptio vsqꝫ ad saturnū: qꝛ sup satur̄ nō ē ali⁹ q recipiat dispōnē.

¶ De receptore dispositionis. XLII.

Receptor dispositionis cum fuerit occidētalis per .12. gradus ꝛ infra ante solez: erit debilis ꝛ confractus ꝛ nō perficitur quod iudicat: ꝛ si fuerit oriētalis erit fortis ꝛ prudens perfectus in iudicio quia planeta impeditus similis est edificio: ꝛ cum ceciderit reedificatur melioratur ꝛ fit bonum.

¶ De planeta in octaua domo. XLIII.

Planeta cuz fuerit in octauo ab ascendēte ꝛ fuerit fortuna non operatur bonū neqꝫ malūz ꝛ mali cum fuerint ibidem magnificatur eoꝝ malum.

¶ De pl̄ta in p̄n° signi ꝛ in p̄n° anguli. XLIIII.

Planeta cum fuerit in initio signi: erit debilis donec firmetur in eo ꝛ perambulet in eo sex gradibus: ꝛ non cadit planeta ab angulis nisi post quinqꝫ gradus: verbi gratia. Si fuerit angulus .10. gradus arietis omnis planeta qui fuerit terminus quinqꝫ gradibus est cadens ꝛ non putatur in angulo.

¶ Quō pl̄ta post angulū intelligit̄ esse in angulo. XLV.

Et omnis planeta qui fuerit post angulū p .15. gradus erit consimilis illi qui est in angulo: ꝛ si auxerit gradus nulla fortitudo erit ei. verbi gratia. Si eēt angulus .10. gradus signi arietis tunc oīs pl̄ta qui fuerit ab eodē .10. gradu vsqꝫ in .25. gradus eiusdem arietis vir putat̄ i eodē angulo: qꝛ si addiderit sup .15. gradum nō erit in angulo. Sed Pto. dicit vsqꝫ in .25. gradus post angulum erit planeta in angulo.

¶ Quid significēt pl̄te in signis de stabilitate rei. XLVI.

Planete cum fuerint in signis fixis significant fixuram idest infirmitatem ꝛ stabilitatem re-

rū de quibus fit interrogatio: ⁊ cum fuerint in signis cōmunibus significant solutiones rerum ac reiterationes ⁊ applicabit̃ illi rei altera: vel aliqđ aliud tale. Et cū fuerint in signis mobilibus significant celeritatē ꝯuersionis vel mutationis rerum in bonum vel malum.

¶ Quid significent signa in iterrogationibus. XLVII.

Signum fixum significat figurā .i. firmitatez interrogationum ⁊ rerum de quibus fit interrogatio: ⁊ omnem rem fixam ⁊ firmissimāatq; stabilem: ⁊ est auxiliū bone interrogationis: ⁊ signa cōmunia significant res non possunt fieri ⁊ que secundo iterant̃. ⁊ signū mobile significat celeritatem mutationis rei in aliud.

¶ De planeta stationario. XLVIII.

Planeta cum steterit ad retrogradationē .i. cuz fuerit in sua statione prima: significat solutionem cause ⁊ inobedientiā: ⁊ cum steterit ad directionem: idest cum fuerit in sua statione secūda: significat directionem post tarditatem rei vel duritiam. Et omnis planeta qui fuerit significator ⁊ voluerit dirigi: idest si fuerit in statione secūda: significat renouationē actionū rerum ⁊ earū actionem ac fortitudinē seu directionē. Et si fuerit in statione prima volens retrogradari: significat destructionez earum ⁊ tarditatem ac dissolutionem.

¶ De interrogatione facta luna impedita. XLIX.

Scito ꝙ in die in qua fuerit luna impedita oē de quo interrogatur in die illa erit impeditum: nisi malus impediens eam sit cadens ab ascendēte ⁊ debilis: ⁊ luna tunc non habeat partem in ascendente: quia malus cū impedit lunam ⁊ ipse fuerit cadens ab ascendente inmittit timorē ⁊ sollicitudinem. ⁊ cum fuerit in angulis vel in sequentibus anguloꝝ ingerit corpori timorem.

¶ De planeta cui iungit̃ luna ⁊ de ipsa luna ⁊ domino ascēdentis in opposito domus sue. L.

Scito ꝙ planeta cui iungitur luna significat ꝙ futurū est ⁊ prouentum rei. Que si iungitur fortunis significat prouentū bonū. ⁊ si iungitur malo significat prouentū malū. Et scito ꝙ dominus ascendentis aut luna cū fuerit in oppositione domus sue .i. in septimo domus sue: erit dominus interrogationis horrens causam de qua iterrogat: grauis enim erit illi. Scito hoc totum.

¶ Sequitur de interrogationibus: ⁊ ꝑmo de interrogationibus ascendentis ⁊ prime domus.

Cum interrogatus fueris de aliqua interrogatione: incipies aspicere sicut ꝑdixi tibi. Iam enim constitui tibi in omni re modum a quo accipitur. non ergo queras deuiare ad aliud: nec imittas causam de qua interrogatus nō fueris in causa de qua interrogaris: ne imittas super temetipsuz cōmixtionez: sicut ille qui interrogat de coniugio. Cumq; aspexeris hoc iterrogabit te de alia re q̄ tunc sibi visa fuerit. Si aūt meditatus fueris ante considerationē de diuersis rebus: iustū est ac rectū vt accipias vnamquāq; rez de capl̃o suo. Nec licet vt quis iterroget in vna interrogatione de duabus rebus que sunt vni⁹ modi. Et non aspicias nisi ei qui venerit ad te sperās: aut sub necessitate aut tristis: ⁊ qui sollicitus vel cuz labore venerit ad te. Nam qui venerit ad te sciēter quasi callidus aut tēptator: nō aspicias ei: quia res exit ꝯm quantitatem sollicitudinis interrogantis in re de qua interrogat. Caue igitur in his capitulis: tūc enī; vtilior erit interrogatio: cum interrogauerit vir de semetipso: aut miserit talem qui interroget pro ipso qui sit sollicitus de re illius. Scito ergo intentiones hominū: q̄ga consideratio ⁊ opus fit ꝯm sollicitudinē ⁊ intentionez interrogantis. Qui enim interrogauerit ⁊ eius intentio fuerit in ipsa interrogatiōe in toto tempore suo loca planetarū hora interrogationis: significant esse suū omni tēpore suo. Similit̃r si fuerit eius itentio interrogare de aliqua re in anno suo vel in mense aut in die: aut quolibet tali erit ita. Intellige ergo eorum intētiones ante considerationez: quia oīs interrogator nō interrogat nisi de eo quod vincit in eo ex nā circuli cum esse suo de quo interrogat ex cōplexione scilicet circuli cū esse suo super aliq̄ fortuna vel malo. Sunt enim rami ⁊ partes. Cui ergo occurrit vel conuenit fortuna domini sui ascendentis ⁊ lune fortunatur: ⁊ cui congruit eorum impedimentū impeditur: quia nō iterrogat in esse impedimēti significatoris idest lune: ⁊ domini ascendentis in hora interrogatiōis aut natiuitatis nisi omnis vir ipeditus ⁊ malus .i. infortunatus atq; tribulatus: aut vir qui debet inuenire mala. Similiter fortuna nemo iterrogat de ea nisi omnis fortunatus ⁊ vir qui debet habere fortunaz. Ne verearis si interrogatus fueris de diuersis iterrogationib⁹ sub ascēdente vno quia res fiunt diuerse: ꝙ si ples ex eis conuenerint in esse vno hoc est in malo aut in bono: fortuna seu infortuna erit hoc illis. Nam videmus quosdam fortunatos: ⁊ alios consimiles fortunatos.

¶ Questio de durabilitate rei ⁊ melioratione.

Si autem interrogatus fueris de aliq̄ re que debet proficere ⁊ meliorari ⁊ eē stabilis: aspice coniunctionez domini ascendentis cū dn̄o rei ⁊ receptionem recipientis planete scilicet planete qui recipit dispositionē siue dominus rei fuerit vel dominus ascendentis illius scilicet qui fuerit pōderosior: ⁊ aspice libertatē eius ab his que dixi tibi de impedimentis planetarum.

¶ Questio de instabilitate rei ⁊ eius mutabilitate.

Si autem fuerit interrogatio de instabilitate rei vel de motione: vt peregrinatio vel mutatio aut exitus incarcerati: aut euasio alicuius de tribulatione ⁊ tristitia. Aspice his rebus de loco instabilitatis: idest de cadentibus ab angulis ac recessionis.

¶ Questio de re aliq̄ ad .12. signa ptinēte si fiet vel non.

Et si interrogatus fueris de aliqua re ex rebus que sūt in .12. signis da ascendens ⁊ dn̄m eius ⁊ lunā significatores illius viri qui te iterrogat signū rei q̄site: ⁊ dn̄m vnius rei q̄site: post hoc aspice dn̄m ascendētis ⁊ lunam ⁊ fortiorē eoꝝ illum scilicet qui in angulo fuerit ⁊ qui aspexerit ascendens ⁊ ab eo incipe. Qđ si aliquis eoꝝ iunctus fuerit domino rei: perficietur illa res petitiōe iterrogātis: ⁊ si inueneris dominum rei iunctuz cū domino ascendētis perficietur ipsa res cum leuitate ac studio interrogantis sine petitiōe ⁊ sine aliqua iportunitate. Et si inueneris dominum ascendentis aut lunaz in loco rei aut inueneris dominum rei in ascendente perficietur res nisi sit ascendens ipeditus ⁊ dominus eius in descensione sua: aut cōbustus in eo tunc non erit. Et si inueneris dominum ascendentis aut lunam iungi alicui planete in loco cause aut dominuz cause inueneris iunctū alicui planete in ascendente: ⁊ habuerit ipse planeta testimoniuz in eo de domo aut exaltatione vel triplicitate ⁊ cetera: perficiet̃. Et si nō fuerit aliquid de oībus que diximus: aspice tunc in trā̄slatione luminis ad lunam vel ad aliquem planetarum leuiuz: quem si inueneris separatum a domino ascendentis ⁊ iunctum domino rei: aut separatum a domino rei ⁊ iunctum domino ascendentis: perficitur res per manus legatorum ⁊ eorum qui discurrunt inter vtrosq;. Et si non inueneris inter eos planetam qui defert lumen vnius eorum ad socium suum: tunc aspice in collectione luminis: ꝙ si inueneris dominū rei ⁊ dominū ascendētis vtrosq; .s. iunctos vni planete se pōderosiori ⁊ ipse planeta aspexerit locum rei: aut fuerit in ascendente aut in medio celi perficietur res per manus iudicis aut viri cui mittuntur. Ab his ergo

tribus

tribus modis fit effectus omniū rerū. Primo a cōiunctio-
ne domini ascendentis ⁊ lune ac domini rei. Secundo vt
aliqs pl'ta deferat inter eos lumē: idest sepat ab vno eoꝝ
⁊ coniungatur alteri: tunc fit res per manus legatorum.
Tertio a collectione luminis: idest vt sint iuncti ambo
alicui planete se ponderosiori qui cōiungat lumen eorum
accipiens fortitudinē virorūqꝫ: eritqꝫ acceptabile inter
eos eius iudicium: aut per virū qui auxiliabiꝭ in eadem
re. Ex his ergo tribus primis capitulis fit effectus rerum.
Post hec aspice sicut predixi tibi ad receptorem dispoſi-
tionis ab aliquo eorū qui est planeta ponderosior: siue do-
minus ascendentis fuerit aut dominus rei: ⁊ planeta qui
colligit lumē si fuerit a malis liber in angulis vel in sequē-
tibus angulorū: ⁊ nō fuerit retrogradus neqꝫ combustus
nec cadens ab angulis: perficietur ipsa res post adeptionē
eius. ⁊ si fuerit receptor retrogradus: soluetur postqꝫ puta-
uerit se eam adeptum fuisse.

Questio si fiet res cum leuitate vel cum duritia.

Et si interrogatus fueris vtrum adipiscetur eam cū le-
uitate aut cū duritia. Aspice si fuerit coniunctio a
domino ascendentis ⁊ domino rei ex trino vel ex sextili
aspectu: erit adeptio cum leuitate. ⁊ si fuerit cōiunctio ab
aspectu quarti vel ab oppositione eorū: erit adeptio post
duritiā ⁊ inopportunitatē ⁊ prolongationem.

Questio si rem per petitionem adipiscetur an absqꝫ pe-
titione habebit eam.

Et si interrogatus fueris vtrum per petitionem eā adi-
pisceꝭ an vltro sibi veniat absqꝫ aliqua petitiōe.
Aspice dominum ascendentis ⁊ lunam: si iungunꝭ ipsi do-
mino rei: erit hoc cū petitione. Et si dominus rei iungiꝭ
domino ascendentis: veniet vltro. Item si dominus ascē-
dentis aut luna fuerit in loco reiecti cum petitione ac stu-
dio interrogantis. i. cum angustia eius: ⁊ cetera. Si vo do-
minus cause fuerit in ascendente: studebunt super eum in
ipsa re: ⁊ dabitur ei sponte. Et si fuerit interrogatio de ordi-
natione alicuius honoris: veniet vltro: ⁊ nō veniet ad por-
tas regis ꝓpter hoc. Et si fuerit effectus rei a translatio-
ne luminis: erit per legatos: ⁊ eos qui discurrūt inter eos.
Si autē luna separata fuerit a domino ascēdētis ⁊ iuncta
fuerit domino rei incipiet legatio ab interrogante. Si vo
luna fuerit separata a dño rei ⁊ iuncta dño ascendentis: ve-
niet ei legatus: ⁊ studiū erit sup eū in hoc. Et si fuerit ade-
ptio rei a collectione luminis: erit adeptio rei per aliquē
iudicē qui ingrediꝭ inter eos aut per virū qui intrat in re
donec adeptio rei fiat. Et scito qꝫ si dominus ascendentis
aut luna iungaꝭ planete ex descensiōe ipsius planete: signi-
ficat detrimentū rei: veluti si iungerenꝭ marti ex cancro
aut ioui ex capricorno. Hi enim destruunt res. Similiter si
iuncti fuerint planete qui fuerit in descensione ipsoꝝ qui
non recipiat eos: significat malam dispositionem domini
interrogationis in his que vult operari: ⁊ qꝫ res nō ꝑficiaꝭ.
cuiꝰ exēm est: vt iungaꝭ luna alicui planete q fuerit in ter-
tio gradu scorpionis que est descensio eiusdē lune: aut sit
dominus ascendentis mars ⁊ iungatur planete qui sit in
fine cancri que est descensio eius. Et scito qꝛ malus si fue-
rit dominus rei: ⁊ iunctus fuerit et dñs ascendētis aut lu-
na ex quarto aspectu vel oppōne ⁊ nō receperit eos: deside-
rat interrogationē vt ipsa res nō fiat ꝓpter mala seu tri-
bulationes ac labores qui ingrediuntur sup eum in eadē
re. Si aūt fuerit ꝯiūctio a trino vel sextili aspectu minue-
tur ab hoc. Et si dñs ascēdētis aut dñs rei fuerit vnus pla-
neta. i. si idem dñs ascēdētis fuerit ⁊ dñs rei: ⁊ fuerit re-
ceptus: hoc est iunctus domino domus vel exaltationis
sue vel situ erit liber a malis: perficietur res: ⁊ si fuerit ali-
ter destruetur res. Similiter si luna ei iuncta fuerit ⁊ fue-
rit salua a vitiis perficietur.

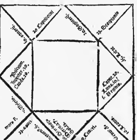
Testimonia signorum in effectu rei.

Et scito quia testimonia signoꝝ in effectu reꝝ sūt: vt
sit ascñs signū fixū: aut cōe: ⁊ anguli stabi-
les. i. vt sit mediū celi signū. 10. ⁊ angulus terre signū 4m:
⁊ nō sit mediū celi signū nonū: nec angulus terre ceciderit
in tertiū signū. Hec expositio angulorū est stabilium.

Testimonia planetarum in effectu rerum.

Et testimonia stellarū in effectu sunt tria. a qui-
bus queruntur dominus ascendē-
tis ⁊ luna ac dominus rei. si duo eorū liberi fuerint a ma-
lis pdictis: idest dominus ascendentis ⁊ dominus rei per-
ficientur due partes rei. ⁊ si vnus eorū saluus fuerit per-
ficietur tertia pars illius rei quā postulauerit: hoc est si ha-
buerit vnū testimonium habebit tertiā partē: ⁊ si fuerint
duo testimonia adipiscetur duas partes eoꝝ que petierit:
⁊ si iuncta fuerint tria testimonia: idest si dominus ascen-
dentis ⁊ dominus rei ac luna salui fuerint a retrograda-
tione ac combustione: a malis quoqꝫ ⁊ a descensione vel
casu: adipisceꝭ omne qd petierit. ⁊ si fuerint cū suis duo-
bus testimoniis recepti: ⁊ ipse qui eos receperit fuerit etiā
receptus augetur eius bonū sup eo qd petierit. Scito ergo
has interrogationes quia cōiunguntur ⁊ cōgruunt omni-
bus rebꝰ: cuiꝰ rei exēplū est qdā interrogatio que facta est
pro regno vtrum acquireꝭ an non: fueritqꝫ ascendens si-
gnum geminorum. 20. gradus ⁊ mediū celi primus gra-
dus signi piscis: ⁊ sol in cancro. 12. gradus ⁊ luna in virgi-
ne. 19. gradus ⁊ mercurius in geminis. 27. gradus ⁊ mars
in tauro. 8. gradus: ⁊ venus in leone. 3. gradus: ⁊ iuppiter
in pisce. 20. gradus in statiōe prima volens retrogradari.
⁊ saturnus in geminis sex gradus. Aspexi igitur in hac in-
terrogatione ad signum ascendens ⁊ dominū eius ac lu-
nā qui sunt significatores interrogātis ⁊ ad signū medii celi
⁊ dominū eius qui sunt significatores regni de quo erat inter-
rogatio erat que ascendens signū geminoꝝ ⁊ mercurius
in eo ascendēte scilicet in fine signi ⁊ Juppiter qui erat do-
minus rei in medio celi in. 20. gradu: ⁊ inueni dominū ascē-
dentis separatum a domino rei. Aspexi ergo lunam quā
inueni in angulo terre iunctā ioui ab oppōne: ⁊ significabat
adeptionem rei per acquisitionē ⁊ importunitatē eo qd
essent iuncti ex oppositiōe. ⁊ si iungerenꝭ ex sextili vel tri-
no aspectu fieret adeptio cū leuitate: ⁊ erat luna que iun-
gebatur domino rei significans quod hoc fieret per peti-
tionem ac studium interrogantis: ⁊ si dominus rei eēt qui
iungeretur eēt adeptio rei per inceptionē illius qui ordi-
naret eū absqꝫ petitiōe seu importunitate interrogātis.
Aspexi etiam iouem: qui erat receptor dispositionis: ⁊ hūc
inueni in medio celi in statiōe prima volens retrograda-
ri significans solutionem rei quā dixi: ⁊ eius detrimentū
citius fore: ⁊ erit hoc ex parte regis propter iouē qui erat
dominꝰ decime domus: que est domus regia: qui ⁊ signi-
ficabat regem: ⁊ si eēt receptor dispositiōis dominus ascē-
dentis ⁊ ipse esset impeditus: dicerem qꝫ detrimentū fie-
ret ab interrogante ⁊ ex opere illiusmet: qꝛ dominus ascē-
dentis mutabatur a domo sua in domū substantie qui si-
gnificat celeritatem mutationis interrogantis. ⁊ eius iter
pro inquisitione substātie ad locū in quo faceret morā: ⁊
nō reciperet hoc qꝛ cum exierit de signo suo iungeꝭ mar-
ti: ⁊ ipse nō recipiet. Significauit itaqꝫ hoc qꝫ faceret in exi-
tu suo tale opus per quod ingrederetur super eum detri-
mentū ⁊ tristicia: ⁊ quia mars erat dominus sexti ab ascē-
dente: que est domus seruorum ⁊ infirmitatum significa-
uit qꝫ hoc qd dixi: fieret ex parte seruorum ⁊ vilium per-
sonarū ⁊ ab infirmitate: ⁊ quia iuppiter erat dominus rei
qui volebat retrogradari ⁊ erat cū cauda significauit so-
lutionem que ingrederetur sup virum a quo petebaꝭ res:
⁊ multitudinē cōmixtionis: ⁊ significauit sepatio mercurii a

domino rei quod interrogator esset ante diem: idest ante ipsum tẽpus in spe huius rei: idest sperabat quod perficeretur ei: ⁊ cũ separaretur a domino rei desperauit ob ea. Similiter in vniuersis rebus.

Capitulum coniunctionis ascendentis.

E non opꝫ vt hoc deficiat ob eo in natiuitatibus ⁊ q̃onibus similiter: ⁊ ipm qdẽ corrũpit q̃ones ⁊ corrũpit vnõ nati: messahala qdẽ occulta ab B abscindẽs: ⁊ est vt aspiciãs stellã lucẽtẽ vel vincentẽ in natiuitatib⁹ ⁊ q̃onibus ⁊ stellã cuꝫ qua iuncta est dominus ascendentis aut dñs rei: aut cui iuncta est luna: q̃ꝛ luna est particeps dñi ascendẽtis: aut est lucẽs vel vincens in q̃one super ascendẽs ⁊ dñm eius ⁊ dñm rei. Cõsidera ergo stellaꝫ ꝯiunctã ei cũ quo ꝯiungat̃. Nã si cõiungit̃ cũ infortuna q̃ nõ recipiat eã: aut cũ stella retrograda: aut cũ cadente: aut cũ stella cõbusta: aut cũ stella infortunata obscuri luminis corrũpit̃ res. Et si cõiungit̃ cũ stella ⁊ stella illa est salua: ⁊ stelle illi est cõiunctio: aspicimus stellã cuꝫ qua iungit̃ illa stella donec minuant̃ ꝯiunctiões: tũc aspicim⁹ ex ꝯiũctiõ eũ ea. ⁊ si est ei abscindẽs fm ꝙ narrauim⁹ in p̃mis. corrũpetur res post rectificationẽ. Et si nõ est ei abscindẽs: tũc q̃õ est cõpleta. Et si ꝯiũgit̃ in p̃n⁹ rei cũ infortunata: abscindit̃ cũ corruptõe: ꝙ si infortunata ẽ receptiõ absq̃ q̃dratura ⁊ sine oppõne ⁊ sine pilitate: cõplet̃ res q̃n ẽ absq̃ oppõne ⁊ sine q̃dratura. ⁊ si ꝯiũgit̃ in p̃n⁹ rei cũ fortuna ⁊ nõ est ei ꝯiunctio cũ infortunata: complet̃ res. ⁊ si trãsferrit inter vtrasq̃ stellã ⁊ lumen ⁊ stella ad quã trãsfert̃ lumẽ cadẽs fuerit sup infortunatã nõ receptã: corrũpit̃ res. ⁊ si aggregat̃ lumẽ duarũ stellarum ⁊ aggregans inter vtrasq̃ fuerit infortunata: corrumpitur res. Et si est recipiens vnam earum ⁊ non recipiens aliam corrumpitur.

Signũ 2m siue 2a dom⁹ ⁊ q̃cq̃d i eo ẽ de iterrogatiõib⁹.

Cum interrogatus fueris de aliquo substãtia que separat̃. vtrũ inueniat q̃ ie interrogauerit substãtiã an nõ. Aspice dñs ascẽdentis ⁊ lunã qui sũt significatores iterrogatis ⁊ signũ substãtie ⁊ dominũ eius qui sũt significatores sube: si iungit̃ dñs ascẽdentis ⁊ luna dño domus sube: aut iunctus fuerit dñs dom⁹ substãtie dño ascẽdẽtis: aut iueneris lunã deferẽtẽ lumẽ a dño domus sube ad dñm ascendẽtis: aut a dño ascendẽtis ad dñm domus substãtie adipiscet̃ substantiaꝫ. Similiter si fuerit iuppiter aut venus q sũt fortune in domo sube inueniet subaꝫ. ⁊ si nihil fuerit de his que dixi: nihil inueniet. Si vo fuerit mali in domo sube que est 2a ab ascẽdẽte significat detrimentũ in suba dñi interrogationis. Et si luna fuerit cursu vacua tũc iterrogator nõ cessabit iolis eẽ donee moriat̃.

Questio de modo lucri.

Si autẽ interrogatus fueris q̃li mõ erit lucrũ: aspice receptorẽ dispõnis: siue dñs ascẽdẽtis fuerit: aut dñs rei ipsiuꝫ. s. q poderosior fuerit: qui si fuerit in ascẽdẽte vel in 2o inueniet ⁊ acquiret de opib⁹ manuũ suaꝝ. Et si fuerit in 3o a fratrib⁹ ⁊ ab amicis: ⁊ si fuerit in 4o a patre vel a parẽtibus vel a terris vel ab hereditatibus. Et si fuerit in 5o a filijs aut ab alijs in q̃bus hꝫ fiduciã. Et si fuerit in 6o ab ifirmitate ⁊ a fuis vel a vilib⁹ ꝑsonis: ⁊ si fuerit in 7o a mulierib⁹: si fuerit signũ femininũ aut ex bello vel cõtẽtiõe si fuerit masculinũ: ⁊ si fuerit in. 8. a reliquijs mortuoꝝ ⁊ reb⁹ vetustis. Et si fuerit in. 9. a pegrinatiõe ⁊ ex scientijs seu oratorijs: ⁊ si fuerit in. 10. a regib⁹ ⁊ magistratibus vel a nobilib⁹. Et si fuerit in. 11. ab amicis ⁊ negociatione vel mercatione. Et si fuerit in. 12. ab inimicis. Et si fuerit signũ ex q̃drupedib⁹ ⁊ bestijs: ⁊ si fuerit ex signis hoiuꝫ: a carceribus: ⁊ eoꝝ habitatorib⁹. De fũr naturꝫ. 12. signoꝝ quocũq̃ iueneris fortunam ex suba ⁊ natura illius signi erit acq̃sitio: ⁊ quocũq̃ malos iueneris ide erit detrimentũ ⁊ confusio. Ita aspice in vniuersis reb⁹ vt scias q̃li mõ erit lucrũ ⁊ q̃lis erit dispersio.

Signũ 3m siue 3a domus cũ suis iterrogationibus.

Cum interrogatus fueris de eẽ fris aspice signũ 3m q̃d est signũ fris ⁊ dñm ei⁹ ⁊ aspectũ fortune ac maloꝝ pliaꝝ ad ei: si iueneris dñm tertij ab ascẽdẽte in 6o: q̃ est dom⁹ ifirmitatis aut iunctũ dño sexti: dic ꝙ fr ei⁹ ifirmet̃. Silr si fuerit dñs sexti in 3o ⁊ si iueneris dñz tertij in 5o aut in. 11. frater ei⁹ erit absens. ⁊ si fuerit ipeditus in. 12. hẽbit frater ei⁹ ifirmitatẽ ⁊ tristitiã. ⁊ si igredit̃ i cõbustiõe nõ euadet de hoc. Silr ãnunciabis de suba signoruꝫ: ⁊ si iterrogauerit te de patre suo vel matre ex quarto: ⁊ de filio suo ex q̃nto ab ascendente: ⁊ de seruis suis ex sexto: ⁊ de vxore sua ex 7o sicut p̃dixi tibi si deus voluerit.

Signũ 4m siue 4a domus ⁊ de suis iterrogationibus.

Cum interrogatus fueris de terra siue de domo siue hereditate quã aliq̃s petierit vtrũ adipiscet̃ eã an nõ: aspice dñz ascẽdẽtis aut lunã q sũt sigñatores iterrogãtis ⁊ signũ 4m ac dñm ei⁹ qui sunt sigñatores terre. Si dñs ascẽdentis vel luna iũcti fuerint dño q̃rti aut dñs q̃rti iũct⁹ fuerit dño ascẽtis: aut si fuerit dñs ascẽtis vl luna in 4o: aut fuerit dñs q̃rti in ascẽdẽte adipiscet̃ eã: ꝙ si luna deferat lumen ab vno eoꝝ ad aliũ adipiscet̃ per manus legatorum.

De hereditate que cõparatur qualis sit: ⁊ de edificio ⁊ de omni eo quod est in ea.

Si interrogatus fueris de aliq̃ hereditate q̃ cõparat̃ q̃lis sit eẽ suũ ⁊ eẽ eius edificij: ⁊ q̃cq̃d in eo est: ordinabis ascendẽs hora q̃ interrogat⁹ fueris de eo: ⁊ pone eũ sigñatorẽ agricolaꝝ. eoꝝ. s. qui operant̃ in ea ex agricolis: ⁊ signũ 4m significat terraꝫ: ⁊ q̃s sit: ⁊ signũ 7m significat q̃cq̃d in ea fuerit ex sequẽtib⁹ q̃ sũt ifra arbores: ⁊ ex medio celi q̃cq̃d in ea est ex arborib⁹. Et si fuerit malus planeta in ascendente: ipsi agricole erũt latrones ac seductores: ⁊ si fuerit directus remanebunt in terra. si vo retrogradus fuerit: fugient ab ea. ⁊ si in ascendente fuerit fortuna: erunt agricole iusti ac fideles. ⁊ si fuerit ipsa fortuna directa: non exhibunt de terra. si vo retrograda fuerit: exibũt. ⁊ si fuerit i medio celi fortuna:

tuna: significat multitudinē arboꝝ. ⁊ si directa fuerit: erūt arbores eiꝰ fortes ⁊ fructu abūdātes. si vō fuerit retrograda: patient̄ ipedimētū. ⁊ cōpariet emptor: ⁊ vēdet oēs fructus arboꝝ. Si vō in medio celi fuerit malus signāt paucitatē fructus arboꝝ. ⁊ si fuerit retrogradus vēdet̄ qđ remāserit in eis. Et si nō fuerit plta in medio celi aspice dñz medij celi. si aspexerit mediū celū: erūt in ea arbores. ⁊ si fuerit orietalis: erūt arbores nouiter plātate. Si vō fuerit occidētalis: erūt ipse arbores ex plātatione antiquoꝝ. ⁊ si fuerit directus: remanebūt. Si vō retrogradus fuerit: non remanebūt qn destruant̄. Et si dñs medij celi nō aspexerit locū suū. i. si fuerit in 2° ab eo aut in. 6. vel in. 8. aut i. 12. erit terra absqȝ arborib⁹. Post hec aspice signū 7ᵐ: sic pdixi tibi in medio celi: pro sūba āt terre aspice signū 4ᵐ ab ascēdēte. si fuerit aries: leo: aut sagittarius: ipsa terra montuosa erit ⁊ fortis ad culturā. i. idigēs multa cultura. ⁊ si fuerit taurus aut vgo aut capricornus: erit terra plana. ⁊ si fuerit gemini aut libra vel aqri⁹: erit duob⁹ modis. i. mōtana ⁊ cāpestris. ⁊ si fuerit cācer vel scorpio aut piscis: erit aqsa vel iuxta aqs. ⁊ si signū 4ᵐ fuerit cōe. i. gemini aut vgo: sagittarius vel piscis: erit terra duob⁹ modis: h̄ ē erūt in terra ipsa mōtes ⁊ cāpi. Et cū volueris pducē terrā aut ptes eiꝰ: aut volueris populare eā: vel tale aliqd eligē: aspice rē vēditoris ab ascēdēte: ⁊ emptoris a 7° ⁊ finē opis eiꝰ: ⁊ eiꝰ cāz ex medio celi: ⁊ ex signo. 4. finez illius rei. ⁊ si fortuna fuerit in ascēdēte: erit ipse vēditor aptus: ⁊ studiosus erit. ⁊ si fuerit in eo malus: penitebit eū vēdidisse: ⁊ remouebit̄ ab h̄: vel voluerit eā vēdē cū caliditate ⁊ nō pficiet ei. ⁊ si fuerit malus in 7°: ipse emptor reuertet̄. i. penitebit ⁊ non tribuet ei. ⁊ si tribuerit igrediet̄ in rixā ⁊ abominationē: ⁊ nō pficiet̄ ei. ⁊ si fuerit i eo fortuna: erit ipse emptor vtilis ⁊ aptus. ⁊ si iueneris malū in medio celi: aut aspexerit euz aspectu inimicitie ipz negociū n̄ dirīget̄. Si vō fuerit malus i 4° vl' aspexerit eū. i. 4ᵐ: erit finis in maximū malū. ⁊ si fuerit fortuna: bon⁹ erit finis ⁊ laudabil' si de⁹ voluerit.

¶ Signū 5ᵐ seu quinta domus cū suis iterrogationibus. ⁊ primo vtrum habeat filium ex illa muliere an non.

Si aliqs te iterrogauerit virū hēat filiū d hac muliere an nō: aspice dñz ascēdētis ⁊ lunā si iūcti fuerit dño domus filioꝝ: aut dñs dom⁹ filioꝝ si iūctus fuerit dño ascēdētis: aut fuerit dñs domus filioꝝ in ascēdēte. aut fuerit dñs ascēdētis aut luna in domo filioꝝ: aut iueneris planetā q reddat lumē iter dñz ascēdētis ⁊ dñm domus filioꝝ: erit ei fili⁹. ⁊ si fuerit ibidē redditus luminis: erit dilatio in h̄. Post hec aspice receptorē dispōnis q est plta pōderosus: q si fuerit liber a malis. i. si non fuerit eis iūctus: nec ipsi iūcti fuerit ei: ⁊ nō fuerit cadēs ab ascēdēte neqȝ cōbustus: viuet filius. ⁊ si fuerit pdictus plta retrogradus vel combustus: aut cadēs ab angulis erit: post hec peribit. Et si iueneris Jouē in bono loco ab ascēdēte: ⁊ nō fuerit ipeditus nec sub radijs solis: signāt pgnationez. ⁊ si fuerit malus plta cū venere non signāt pgnationē. Si vō luna fuerit iūcta malis: scito q nō ipregnabit̄. Et si iueneris fortunā in. 5. que est domus filioꝝ: pregnabit̄ mulier. ⁊ si fuerit in eo mal: vel aspexerint eum ex oppōne vel ex quarto aspectu: non significat pregnationem.

¶ Utrum nascetur ei filius an non.

Et si interrogauerit mulier aut vir vtrū sit ei filius an nō: aspice ascēdēs si fuerint in eo fortune vel aspexerit dñs ascēdētis in ascēdēte aut in. 10. vel in. 11. aut in 5. ⁊ Juppiter si fuerit in optimo loco: nascet̄ filius. ⁊ si fuerit dñs ascēdētis in. 4. aut in. 7. ⁊ Juppiter in bono loco: nascet̄ ei filius post dilationē ab iterrogatione sua. Si vō iueneris malū in ascēdēte aut aspexerit eū ex oppōne vel a 4° aspectu: ⁊ dñs ascēdentis fuerit in loco malo: fuerîtqȝ Juppiter cadēs vel in domo mortis aut sub radijs: signāt paucitatē filioꝝ: ⁊ q modicū durabūt si fuerit: ⁊ nō dimittas aspicē 5ᵐ ab ascēdēte: qđ est filioꝝ signū: in quo si fuerint fortune nascet̄ ei filius cito. ⁊ si fuerit in eo malū: ⁊ videris aliqd boni in iterrogatione erit filius: sȝ cito videbit mortē ei⁹. Si iueneris qȝ Jouē orientalē in angulo: nascet̄ ei cito filius. Si vō fuerit occidentalis in angulo. i. si apparuerit vespere in occidēte: ⁊ fuerit dñs ascendētis in loco opportuno: nascet̄ ei tarde ⁊ post aliquā dilationē.

¶ Utrū mulier sit pregnans an nō: ⁊ vtrū pariet vel non.

Et si interrogatus fueris de aliq̄ muliere vtruz sit pregnās an nō: ⁊ vtrū pariet an nō: vel pficiat̄ ei aut nō: aspice dñm ascēdētis: ⁊ lunā qui sūt signatores filioꝝ. Si iueneris dñz ascēdētis ⁊ lunā in domo filioꝝ: ⁊ fuerit dñs domus filioꝝ in ascēdēte liber a malis: dic q sit pregnās. ⁊ si pulsauerint dñs ascēdētis ⁊ luna. i. si cōmiserint dispōnē suā alicui plte in angulo: erit pgnatio: ⁊ eo melius si fuerit receptus. ⁊ si iūcti fuerint plte cadēti ab ascēdēte: signāt detrimētū ⁊ q pgnatio sit frustra: ⁊ eo forti⁹ si fuerit ascēdēs signū mobile aut fuerit malus in angulo: aut si fuerit luna iūcta malo: qz hec oīa signāt detrimētū. Receptor aūt dispōnis. i. plta pōderosior q recipit dispōnem oēm a dño ascēdētis vel lune cum fuerit liber a malis. i. si non fuerit iunctus eis: nec ipsi fuerint ei iuncti ⁊ fuerit in bono loco pregnatio perficietur.

¶ Utrum pregnatio sit vera vel falsa.

Et si interrogauerit de pgnatione vtrū sit vera vel falsa. i. vtrū veniat ad effectū: vel frustra: aspice dñz ascēdētis: q si iūct⁹ fuerit plte cadēti ab ascēdēte nec recipiēti signāt detrimētū. silr si fuerit iūctus plte retrogrado vel sit luna recepta vel fuerit dñs ascēdētis in bono loco ab ascēdēte: qz tūc significat pregnationem.

¶ Utrum mulier pregnans pariet geminos vel non.

Et si iterrogatus fueris de muliere pgnāte vtrū pariat geminos vel nō: aspice ascēdēs hora in q̄ iterrogatus fueris si fuerit signū cōe: aut si fuerit in ascēdēte: aut i domo filioꝝ duo planete fortune erit pgnās cū geminis. i. portat geminos. Silr si inueneris solem ⁊ lunam in signis cōmunibus. ⁊ si nō fuerit ascendens: nec signū filioꝝ cōe: neqȝ fuerit in eis ex hoc qđ dixi: nec fuerint luminaria in signis cōmunibus portat pregnans vnum.

¶ Utrum pariet masculum vel feminam.

Et si interrogatus fueris vtrū masculū pariet vel feminā: aspice dñm ascēdētis ⁊ dñm domus filiorū. si fuerit in signis masculinis: erit in ventre ei⁹ masculus. ⁊ si fuerit in signis femininis: erit femina in vētre ei⁹. ⁊ si fuerit vnus eoꝝ in signo masculino: ⁊ alter i signo feminino: aspice signū in quo fuerit luna ⁊ pltā cui iūgit̄ luna. si fuerit luna in signo masculino: ⁊ iūcta fuerit plte masculino: pariet masculū. si vō fuerit luna in signo feminino aut iuncta fuerit plte femino pariet feminā: ⁊ scito q mercurius cū fuerit orietal' h̄ ē qñ orit̄ añ solē erit masculus. ⁊ si fuerit occētal' h̄ ē qñ orit̄ post solē erit femia si de⁹ voluerit.

¶ Signū 6ᵐ siue sexta domus cū suis interrogationibus. ⁊ primo si infirmus sanabitur vel morietur.

Si iterrogatus fueris de infirmo virū sanet̄ vel moriat̄: aspice ascēdēs. Ascēdēs eni signāt medicū: ⁊ mediū celi signāt īfirmū: ⁊ sigᵐ 7ᵐ significat īfirmitatē: 4ᵐ vō sigᵐ signāt medicinā. si fuerit malus in ascēdēte nō pficiet ei medicina medicorū. si vō fuerit fortuna in ascēdēte pficiet ei medicina medicoꝝ ⁊ eoꝝ cura. ⁊ si fuerit in medio celi malus nō auxiliabit̄ sibi īfirmus: sȝ magis excitabit sup se īfirmitatem. Si vō fortuna fuerit in. 10. curabit īfirmus semetipsuz cū qbus sibi pficiūt. ⁊ si fuerit malus in 7° vtet̄ ab īfirmitate

in ifirmitatē. ⁊ si fuerit idē fortuna veniet sup eū sanitas absqꝫ curatiōe aliq̄ qua possit curari. ⁊ si fuerit malus in 4.° signo augebit ei medicina eē sui fortitudinē. i. aggrauabit eū medicina. ⁊ si ibidē fuerit fortūa: pficiet sibi. Post hō aspice dn̄z ascēdentis: ⁊ lunā ab illo q̄ fuerit in angulo ⁊ aspexerit ascēdēs si fuerit liber a malis ⁊ nō fuerit in aspectu dn̄i dn̄s mortis: ⁊ maxime in 4.° vel in 7° q̄ dom⁹ mortis est signū octaue ab ascēdēte: nec fuerit sub radijs: significat sanitatē. ⁊ si iūctus fuerit fortunis: sign̄at ēt sanitatē: sin aūt ipsa fortuna fuerit retrograda: sign̄at plixitatē ifirmitatis: sꝫ sanabit̄. ⁊ si nō fuerit luna sup terrā: sꝫ fuerit iūcta plāte q̄ sit sup terrā sign̄at sanitatē. ⁊ si fuerit sup terrā: sign̄at sanitatē: nisi plāta receptor disp̄ōnis igrediat̄ cōbustionē: q2 tūc sign̄at mortē. Et si fuerit luna sup terrā: ⁊ iuncta fuerit malo sub terra: sign̄at mortē. ⁊ si iūgit̄ luna dn̄o ascēdētis: ⁊ hic fuerit auctus lumine ⁊ numero: sign̄at celeritatē ei⁹ sanitatis ⁊ emēdationem corp̄is. Et si fuerit dn̄s ascēdētis sub terra: ⁊ luna iūcta fuerit plāte in. 9. ab ascēdente volēti cadē: sign̄at mortē. Et si iūctus fuerit dn̄s ascēdētis dn̄o dom⁹ mortis ⁊ luna ipedita: sign̄at mortē. ⁊ si portauerit lumē a dn̄o ascēdētis ad dn̄z octaue erit timēdum q2 malū est. ⁊ si fuerit receptus plōgabit̄ ifirmitas. Si vō dn̄s ascēdētis iunctus fuerit dn̄o octaue a trino aspectu: ⁊ fuerit dn̄s ascēdētis i angulo: q̄n puenerit dn̄s dom⁹ mortis ad gradū signi ascēdētis: sign̄abit mortē. ⁊ si reddiderit lumē dn̄i ascēdētis ad dn̄z octaui aliqs plāta ⁊ dn̄s ascēdētis fuerit cadēs: ⁊ dn̄s octaui in angulo: sign̄at mortem. Et si fuerit dn̄s domus mortis in ascēdēte: ⁊ dn̄s ascēdentis: vl' luna fuerit ipedita: sign̄at mortē. ⁊ si ipeditus fuerit receptor disp̄ōnis: sign̄at fractionē. i. recidiuationē post sanitatē. Presentia quoqꝫ dn̄i octaui in angulis malum. ⁊ si nō fuerit dn̄s ascēdētis sup terrā ⁊ iūctus fuerit dn̄o octaui in 4.° ⁊ in domo mortis: sign̄at mortē. Et si nō aspexerit dn̄s octaui dn̄z ascēdētis: sꝫ reddiderit lumē eoꝝ aliquis plāta: fueritqꝫ dn̄s ascēdētis cadēs: ⁊ dn̄s octaui in angulo: sign̄at mortē. Et si dn̄s ascēdētis ingredit̄ cōbustionē. i. si fuerit iter eū ⁊ solē minus. 12. gradib⁹ moriet̄. Sil'r si fuerit cōbustus ⁊ nō fuerit receptus. Or si plāta nō pulsauerit disp̄ōnē. i. si fuerit plāta recipiēs: ⁊ fuerit liber a cōbustiōe: ⁊ luna fuerit salua: sign̄at euasionē. Et si fuerit domus ifirmitatū signū mobile: alleuiabit̄ ifirmus q̄dā vice ⁊ aggrauabit̄ vice altera. ⁊ si fuerit cōe: mutabit̄ ab vna ifirmitate in aliā. ⁊ si fuerit fixū: durabit in vno eē. Et si luna separata fuerit a plāta oriētali: hō est in mane oriētē in oriēte: erit ifirmitas noua ⁊ recēs. Et si separata fuerit luna a plāta occidentali. i. in sero apparēte: iā plōgata est ei⁹ ifirmitas. ⁊ si iuncta fuerit planete oriētali: sign̄at celeritatē. Si vō iūcta fuerit inns planete occidētali: plōgabit̄ eius infirmitas: ⁊ eo meli⁹ si aspexerit dn̄m ascēdētis fortune: ⁊ ipse fuerit i loco bono ab ascēdēte: ⁊ deterior erit aspectus maloꝝ ad eū si fuerit a 4.° aspectu aut ab opp̄ōne: vel fuerit cū eo i vno signo. Et si luna iuncta fuerit planete retrogrado: significat diuturnitatē morbi. ⁊ si iuncta fuerit planete tardiori: significat aggrauationem: ⁊ dubium eum reddit.

¶ De diebus criticis per locum lune.

Scito etiā locū lune in 7° die ex initio ei⁹ ifirmitatis ⁊ iterrogationis de ea: ⁊ in. 14. ⁊ in. 21. ⁊ in. 28. die. Nā luna qua die puenerit ad malos aut ad dn̄z domus ifirmitatis: aggrauabit̄ ifirmus in eadē die: ⁊ cū puenerit ad fortunas vl' aspexerit eā: accidet ei salus ⁊ quies ab ifirmitate: ⁊ ad sciēdū esse ifirmi die 7° addes sup locū lune 90. gradus ⁊ pficias a gradu lune quo puenerit numerus: ibi erit locus lune in. 7. die: ad diē vō. 14. adde sup locum ei⁹. 18. gradus: ⁊ hec est opp̄ō loci ei⁹ in quo erat eadē die q̄ icepit ifirmitas aut interrogatio: ad diē q̄z. 21. adde sup locū ei⁹. 270. g̅dus: die vō. 27. reuertit̄ luna ad locū suū. i. ad signū ⁊ ad gradū in q̄ erat in p̄n° ifirmitatis vl' iterrogationis: ⁊ q̄tiēs iūcta fuerit luna in his dieb⁹ alicui fortune: totiēs inueniet ifirmus quietē ⁊ emēdationē: ⁊ quotiens iūcta fuerit malo totiēs auget̄ ei⁹ dolor atqꝫ grauat̄.

¶ Utrum aliquis sit infirmus an non.

Si fueris iterrogatus de aliquo viro. vtrū sit infirmus an nō: aspice dn̄m ascēdētis ⁊ lunā: qui si fuerit in 6° ab ascendente q̄ est domus ifirmitatū aut fuerit iūctus dn̄o sexti aut in descensione sua vel combustus sub radijs dic eū ifirmari: sin aūt non.

¶ Utrum seruus liberabitur a seruiute an nō.

Et si iterrogauerit seruus vtrū liberetur a seruitute an nō: aspice dn̄z ascēdentis ⁊ lunam. ⁊ si inueneris aliquem eoꝝ separatū a domino medij celi vel a sole aut a malis: ⁊ non fuerit iunctus alicui eorū quos predixi dic fore eum liberum: sin autem non.

¶ Questio si seruus liber ab vno seruiet alteri.

Et si te iterrogauerit suus dicēs egrediar de manu dn̄i mei ad aliū an nō. Aspice in hō dn̄z ascēdētis si fuerit in angulo ⁊ nō fuerit iūctus plāte cadēti ab ascēdēte nō exibit de manu ei⁹: ⁊ si iūct⁹ fuerit alicui plāte in. 9. vl' in. 3. sign̄at eū egressū. Si vō fuerit dn̄s ascēdētis in angulo ipeditus ex opp̄ōne aut ex p̄iūctione: vel a 4.° aspectu: aut igredit̄ cōbustionē moriet̄ anteq̄ȝ egredit̄ de dn̄o suo.

¶ Questio an dn̄s p̄sens melior sit seruo an futurus.

Et si seruus iterrogauerit te dicēs. est ne mihi dn̄s me⁹ apud quē suz melior: an ille quē volo vel apd quē p̄ficiscor. Aspice dn̄z ascēdētis si fuerit recept⁹ in signo in quo est. i. si iūctus fuerit dn̄o domus eius vel exaltationis: dn̄s eius cū quo est: ⁊ locus in quo est: est illi melior. Si vō dn̄s septimi fuerit receptus ille ad quē vult ire erit ei melior. Deinde aspice planetā a quo separ̄ luna: ⁊ planetā cui iūgit̄ luna. ⁊ si planeta a quo separ̄ luna fuerit fortūa: dn̄s ei⁹ cū quo est: est illi melior. ⁊ si receperit lunā ipse cui iungit̄ ille quē petit erit illi melior. ⁊ si nō iūgit̄ alicui aspice dn̄z ascēdētis ⁊ lunā si aliq̄s eoꝝ fuerit receptus in signo in quo ē: aut fuerit signū in q̄ est dn̄s ei⁹ exaltatio aut triplicitas ⁊c. dn̄s ei⁹ cū q̄ est: est illi melior. Or si fuerit receptus in 2° signo ab eo in quo est aut erit ei p̄uenies: tunc ille ad quē venit erit ei melior dn̄o suo: ⁊ deus melius nouit.

¶ Questio vniuersalis de mutatione reꝝ de loco ad locū quis sit melior an in quo est an ad quē mutatur.

Similiter iudicabitis viro pegrināti de esse suo in terra in q̄ est: aut de eē suo in illa ad quā venturus est. i. cū q̄sierit q̄ eaꝝ erit ei melior. Sil'r aspice in reuolutione: hoc est in mutatione oīs rei qn̄ s. dz mutari a mās̄iōe in mās̄ionē ⁊ eē viri de domo in domū: ⁊ de terra in terrā: ⁊ ab vno ope in aliū. Et q̄tiēs fueris iterrogat⁹ de duab⁹ reb⁹ q̄ eaꝝ sit melior aspice in hō sic p̄dixi tibi.

¶ De seruo emēdo si pficietur emptio vel non.

Quotiēscūqꝫ interrogatus fueris de seruo comparādo vtrum pficiat̄ ei⁹ adeptio vel nō: aspice dn̄z ascēdētis: ⁊ lunā si fuerit iūcti dn̄o sexti ab ascēdēte dn̄o ascēdētis aut iunctus fuerit dn̄s sexti ab ascēdēte dn̄o ascēdētis cōplebit̄ ei⁹ emptio. ⁊ si fuerit dn̄s ascēdētis aut luna in. 7. ab ascēdēte vel fuerit dn̄s sexti in ascēdēte aut inueneris plāā deferētē lumē iter dn̄z ascēdētis ⁊ dn̄z sexti: adipiscet̄ hō de quo iterrogat. ⁊ si nihil fuerit de his q̄ dixi tibi: nō adipiscet̄ hō de quo iterrogat.

¶ De petente ancillā an habebit eam vel non.

Et si interrogatus fueris a viro q̄ petit ancillā ab aliq̄ ascēdēs: ⁊ dn̄s ei⁹ ac luna erūt iterrogātis: ⁊ septimus ac dn̄s eius illius a quo iterrogat. Signū vō vndecimū ab ascendente erit ancille. Aspice ḡ p̄iunctionem dn̄i ascendentis ⁊ lune cū eo vel cū translatione alicuius planete inter eos: sicut predixi tibi in hoc capitulo.

¶ Si dñs habebit substātiā serui mortui.

Et si interrogat⁹ fueris de reliquys mortui serui. vtrū odipiscat̄ eas dñs an nō. Aspice dñm ascēdētis ⁊ lunā: ⁊ si ꝯiūcti fuerit dño septimi ab ascēdēte qḋ est scḋm a domo seruoꝝ adipisceṫ eā. Silr̄ si dñs septimi iūctus fuerit dño ascēdētis: aut fuerit dñs septimi in ascendente aut dñs ascēdētis: vel luna in 7°: aut inueneris pl̄tā deferētem lumen ab vno eoꝝ ad socium sui: adipiscetur eam.

¶ Si interrogans habebit possessionē vel nō. s. serui.

Et si interrogatus fueris de possessione. vtrū pueniat ad eū q te īterrogauerit an nō. Aspice sig^m 3^m ab ascēdēte: qḋ est 10⁹ domus seruoꝝ. Si inueneris dñz ascēdētis vel lunā ꝯiūctum dño tertij ab ascēdēte: aut inueneris dñz tertij iūctū dño ascēdētis: adipisceṫ eā. Silr̄ si fuerit dñs ascēdētis ⁊ luna in 3°: aut dñs tertij in ascēdēte: aut fuerit planeta trāsferēs inter eos lumē: hoc est a dño ascēdētis ad dñm tertij: aut a dño tertij ad dñm ascendētis: adipisceṫ possessionem predictam per manus legatoꝝ.

¶ Signū 7^m siue domus 7ª cum suis interrogationibus: ⁊ primo si ꝯiugium perficietur an non: ⁊ qualis erit conuenientia inter eos postq̄ perfectum fuerit.

Cum interrogatus fueris de ꝯiugio. vtruz pficiaṫ an non: ⁊ si pfectū fuerit quō erit ꝯuētio iter eos. Si vō nō fuerit pfectuz a quo fit ei⁹ sepatio vel discidiū pone ascēdēs ⁊ dñz ei⁹ ⁊ lunā iterrogāti: ⁊ signū 7^m ac dñz ei⁹ mulieri. Si iūctus fuerit dñs ascēdentis: aut luna dño. 7. aut fuerit in 7°. adipisceṫ mulierē. Silr̄ si dñs septimi iunctus fuerit dño ascēdētis: aut fuerit dñs. 7. in ascēdēte: fit res cū facilitate: ⁊ magis erit voluntas mulieris q̄ viri. Et si fuerit luna deferens lumen inter eos: discurrēt iter eos legati: ⁊ erit effectus rei p manus eoꝝ. Post hoc aspice receptorem dispōnis: hoc est planetā ponderosiorē si fuerit impeditus a malis ex q̄rto aspectu vel oppōne: aut fuerit cadens: destruetur res postq̄ fuerit directa:

¶ Questio de ipedimēto siue detrimēto quali modo erit.

Et si interrogatus fueris q̄li mō erit detrimētū. Aspice ipm malū qḋ ipedit: ⁊ si fuerit dñs. 2. ab ascēdente: aut. 8. erit detrimētū ex pte descriptionis dotis. Et si fuerit dñs. 12. ab ascēdēte: erit detrimētū ex rephēsione generositatis mulieris. ⁊ si fuerit dñs sexti: erit ex pte generositatis viri. ⁊ si fuerit dñs q̄rti: erit ex pte pris. ⁊ si fuerit dñs tertij: erit ex pte fratrū. Sic itellige de reliquis signis fm subas suas. ⁊ si fuerit pl̄ta abscidēs ꝯiūctionē iter eos: erit detrimētū ex suba dom⁹ ei⁹. i. si fuerit dñs 2ᵉ dom⁹ aut 8ᵉ ex pte descriptiōis dotis: erit inolutio. ⁊ si fuerit dñs tertij erit ex pte fratrū: ⁊ 4^m ex pte pris ⁊ parētū: ⁊ 5^m eo q mulier fuerit nupta ⁊ hēat filiū: h̄ erit occasio. ⁊ si fuerit dñs sexti: erit ex infirmitate: aut ex vitio sui corpis: aut ex parte seruoꝝ. ⁊ si fuerit malus pl̄ta q deferat iter eos lumē erit ex pte legatoꝝ.

¶ Questio de q̄litate animi eoꝝ.

De q̄litate animi eoꝝ aspice ꝯiūctionē q fuerit inter dñz ascēdētis ⁊ dñz rei q̄site. si aspexerit se a signo. 7. q est aspect⁹ oppōnis: signāt malitiā animi ⁊ mltitudinē ꝯtētionis. ⁊ si fuerit aspectus ex 4° signāt bonitatē animi: sz aliq̄ erit ibi ꝯtētio. Et si fuerit aspect⁹ trin⁹ vel sextilis: signāt dilectionē ⁊ bonā animi q̄litatē. ⁊ silr̄ si fuerit luna recepta. ⁊ si fuerit dñs ascēdētis i angulo ⁊ fuerit pl̄ta pōderosus. i. receptor: erit vir eleuat⁹ dnans ⁊ vicēs mulierē ⁊ q̄lecūqz eoꝝ inueneris cadētē aut pulsontē: ipse erit victus ⁊ subiectus dñs. s. ascēdētis: aut dñs rei. Si vō ꝯiūcti fuerit in vno signo signāt ꝯtētiones. ⁊ si fuerit luna aspiciēs ascēdēs ⁊ fuerit ipedita: erūt iter eos ꝯuitia. ⁊ si fuerit malus in ascēdēte: erit h̄ ex pte viri: ⁊ de reliquis signis scḋas subas suas sic itellige. ⁊ cū videris solem ipeditū erit ipedimētū sup viꝝ. ⁊ si fuerit ipedita ven⁹ ipediet mulierē: cū vō luna ipedita fuerit ipediet vtrosqz.

¶ Questio de muliere q̄ aufugit a viro si reuerteṫ vel nō.

Et si interrogatus fueris de muliere egressa de domo suo p ira mariti sui: vtrū reuertaṫ ad domū suam: an nō. Aspice venerē ⁊ solē q sunt signātores viri ⁊ mulieris. si fuerit venus sup terrā in loco optimo ab ascēdēte: ⁊ sol sub terra renūtiat reuersionē mulieris ad domū suō cū dilatione forti ac diuturna. ⁊ si fuerit luna hora q̄ exiuit de domo sua aut hora iterrogationis iā trāsiēs ꝯuētionē. i. post dimidiū mēsis: erit reuersio ei⁹ ad domū suā festināter. ⁊ si fuerit luna aucta lumine. i. in mi⁹ mēsis: erit ei⁹ reuersio cū tarditate. ⁊ si fuerit ven⁹ dū exiret de domo sua retrograda ⁊ occidētalis: erit reuersio ei⁹ ad domū suā spontaneo volūtate ac penitēs. ⁊ si fuerit oriētalis egrediēs de sub radijs ⁊ retrograda: reuerteṫ: ⁊ erit vir ei⁹ penitēs de egressione ei⁹: sz nō penitebit eū de h̄ qḋ fecit sicut penitet in p̊ cap̄. ⁊ ipsam penitebit pe reuersione sua: sed nō penitebit de h̄ qḋ fecit sicut penitet in primo capitulo.

¶ Questio de muliere si sit virgo vel corrupta.

Et si iterrogatus fueris de muliere. vtrū sit vgo vl̄ corrupta: aspice ascēdēs hora q̄ interrogatus fueris ⁊ dñz ei⁹ ac lunā si fuerit in signis fixis: erit vgo ab oī vitio ⁊ libera ab eo de quo diffamata ē. ⁊ si fuerit i signis mobilib⁹ aut cōibus erit corrupta. Iā eni nupsit. ⁊ si mulier putauerit se vginē eē delusa ē ⁊ accepta ē vginitas. ⁊ si fuerit luna in signo cōi aut mobili: ⁊ ascēdēs ac dñs ei⁹ in signo fixo: iā vexata est ab aliquo ⁊ nō est accepta vginitas bñ. ⁊ si fuerit luna cū marte in signo mobili aut cōi iā vginitas est accepta in amicitia viroꝝ. ⁊ si fuerit saturn⁹ in ascēdente cū luna in cōi signo aut fixo: illecit ꝯiūgebaṫ vtebaṫ ea ex̄ nōz: ⁊ nō est accepta vginitas ei⁹. ⁊ si fuerit mars in angulo vel 2° in 4° aspectu vel 7° veneris ⁊ luna ipedita a marte ⁊ ven⁹ in scorpione: aut in triplicitate ei⁹ nō erit vgo. ⁊ si inueneris mercuriū aū Iouē in triplicitate veneris aut in angulo ei⁹ ⁊ ceciderit mars ab ea ppe ⁊ nō aspexerit fueritqz in ariete mars vl̄ leone vl̄ sagittario: erit vgo.

¶ Utrum mulier habeat filium an non.

Et si iterrogatus fueris de muliere: vtrū hēat filiū an nō: aspice venerē si fuerit in aq̄rio aut leone: ⁊ fuerit cū ea mercurius nunq̄ peperit. Si vō venus ⁊ mercurius fuerit in scorpione aut tauro hz filiū. ⁊ si fuerit mars ⁊ luna aut ven⁹ in signo cōi pter sagittariū hz filiū. Nā sagittarius signāt q mulier nō hēat filiū nec pariat in eternū. Sz si ⁊ filiū pepererit morieṫ. Si āt fuerint mali in signis mobilib⁹: erit ei⁹ fili⁹ ex iniustitia. i. ex fornicatione ⁊ amicitia: nō eni seruat fidē marito suo. Si vō fortune fuerit i signis cōib⁹ erit ei⁹ fili⁹ ex iustitia. ⁊ si vtriqz fortune f. ac mali fuerit ⁊ mixti in signis mobilib⁹ tristabiṫ cū filijs suis.

¶ Qō de pgnāte si sit ex fornicatione vel nō.

Et si iterrogatus fueris de muliere pgnāte vtrū sit fili⁹ ei⁹ ex iusticia: aspice signū filioꝝ qḋ est 5^m ab ascēdente. ⁊ si aspexerit euz mars aut saturnus vel mercurius erit eius filius ex fornicatione. ⁊ si aspexerint euz fortune: erit filius eius ex iustitia: ⁊ erit legitimus.

¶ Utrū mulier hz viꝝ quē diligat vel qui eā diligat.

Et si interrogatus fueris de muliere vtrū hēat viꝝ q eā diligat vel quē ipsa diligat. vtrū etiam eaz diligit aliqs vir an nō: aspice dñm ascēdētis ⁊ lunā si fuerit aliqs eoꝝ cū marte in vno gradu hz amicū secū in domo. ⁊ si fuerit in vno signo ⁊ nō in vno gradu ē ei vicin⁹ ppe se. ⁊ si fuerit aliqs eoꝝ sepatus a marte hz amicū quē diligebat: sz iā dimisit eū. ⁊ si aliqs eoꝝ iūgiṫ marti: fueritqz in aliq̄ domoꝝ ei⁹ iā dilexit virū q petit eā ⁊ ipsa vult vt hēat eā. Si vō aliqs eoꝝ iūctus fuerit ioui i dolim dilexit viꝝ se altiorē ⁊ nobiliorē ⁊ adhuc diligit eū. ⁊ si iūctus fuerit mercurio diligit iuuenē marito suo p̊ pulchriorē: etate quoqz minorē ⁊ est scriptor ac negociator. ⁊ si aliqs eoꝝ iūctus fuerit veneri: diligit mulierē: ⁊ etiā occupata a mu-

lieribus. Si aũt Jupiter aspexerit illũ dimittet eũ cã religionis q̃ ei accidet. Si v̓o sol aspexerit: iam eã ituitus est qdã vir magnus ⁊ ob h̓ dimisit eũ. ⁊ si aspexerit venus: iã hec pcepit mulier. Sil̓r vniuersi planete f̓m genus suum. Et scito q̓ mercurius vel saturnus si fuerit in vno signo ⁊ aspexerint lunam vel dñm ascẽdẽtis iam pcepit hec iuuenis desponsatus simul tuentibus. ⁊ si eis iungit̓ luna: diligit viꝝ effeminatum tali figura vt dixi.

¶ De contentione duoꝝ quis eoꝝ vincet.

Et si iterrogatus fueris de ɔtẽtione q̃ fuerit inter duos qs eoꝝ vicet ⁊ obtinebit victoriã. Pone ascẽdẽs ac dñz ei⁹ ⁊ lunã iterrogãti q te iterrogat ⁊. 7. ac dñm eius ɔtẽtori: post hec aspice si ambo pl̓te iuicem ɔiũcti fuerit a sextili aspectu vel trino pacificabunt̓ ab ɔtẽtione. ⁊ si fuerit iũcti a 4.° aspectu vel ab oppõne nõ pacificabunt̓ nisi post guerrã ⁊ ɔtẽtionẽ. ⁊ si vtriqz ɔuenerit i vno signo erit iter eos pax absqz imissione alteri⁹ ⁊ absqz alio q igrediat̓ iter eos cã pacificandi. ⁊ si aspexerit eos dñs medij celi ⁊ fuerit cũ eo ɔiũctio anteq̃ꝫ vnus eoꝝ iũgat̓ alteri nõ pacificabunt̓ donec veniãt corã rege. ⁊ si luna trãstulerit inter eos lumẽ: erit initiũ pacis p man⁹ legatoꝝ. Post hec aspice locũ vtroꝝqz pl̓taꝝ. dñi ascẽdẽtis. s. ac dñi rei. i. dñi septimi ⁊ fortitudinẽ eoꝝ: qꝛ p h̓ intelliges fortitudinẽ eoꝝ q ɔtẽdũt. Fortior enĩ est ille cui⁹ significator fuerit in angulo: ⁊ q fuerit receptus ex eis hẽbit pl̓es auxiliatores: ⁊ scito q̓ initiũ pacis erit a pl̓ia pulsanti. i. ab eo q petit ɔiũctionẽ qui est leuior ⁊ a planeta cadenti si fuerit leuior: ⁊ scito q̓ dñs. 7. cũ fuerit in ascẽdẽte significat fortitudinẽ iterrogãtis: ⁊ dñs ascẽdẽtis in. 7. significat fortitudinẽ eius de quo iterrogat̓: qꝛ illis est victo. ⁊ si vnus significator fuerit retrogradus significat debilitatẽ ⁊ fugã negociationẽ quoqz atqz mẽdaciũ illi cuius fuerit significator. l. si fuerit dñs ascẽdẽtis retrogradus erit debilitas iterrogãtis. si v̓o fuerit dñs septime retrogradus: erit debilitas ɔtẽtoris. Si aũt dñs medij celi aspexerit eos ⁊ fuerit retrogradus significat iniusticiã iudicũ ⁊ ɔtẽtio plõgabit̓. Sil̓r si vnus significatoꝝ fuerit separatus ab alio: significatores dico dñm ascẽdẽtis ⁊ dñm rei: ⁊ scito q̓ luminaria. i. sol ⁊ luna si vnũ eoꝝ iũctũ fuerit vni significatoꝝ: aut fuerit in domo eius erit fortior ⁊ dignior. ⁊ si dñs ascẽdẽtis iunctus fuerit dño medij celi q̃ret dñs interrogationis auxiliũ a rege. Si v̓o dñs medij celi iũctus fuerit dño ascendẽtis auxiliabit̓ ei rex absqz rogatu suo. ⁊ si dñs. 7 iunctus fuerit dño medij celi postulabit auxiliũ ɔtẽtor a rege. Si v̓o dñs medij celi iũctus fuerit dño septimi auxiliabit̓ rex ɔtẽtori. Cũqz noueris fortitudinẽ vniuscuiusqz eoꝝ ex altero: ⁊ noueris q̓ nõ pacificabũt̓: aspice regem vl̓ iudicẽ q iudicat iter eos a dño medij celi. deide aspice quẽ eoꝝ signatoꝝ aspiciat. i. vtrũ dñz ascẽdẽtis vl̓ dñz. 7 aspiciat pdict⁹ dñs medij celi q ẽ signator regis vl̓ iudicis: ⁊ scito q̓ rex vl̓ iudex sit cũ eo quẽ aspicit. ⁊ si fuerit in medio celi pl̓ta pegrin⁹ nõ aspiciẽs eos: ⁊ dñs medij celi nõ aspexerit eos: ipsi iter se cõstituũt q iuste iudicet iter eos. Si fuerit saturnus in medio celi: ⁊ fuerit ipe dñs medij celi: iudex nõ iudicabit iuste nec vere. ⁊ si mars ipedierit saturnũ: vitupabit̓ pp h̓ iudex: ⁊ erit ide diffamatus. ⁊ si fuerit mars in medio celi: erit iudex leuis ⁊ multe celeritatis acutus ⁊ velox. si v̓o Juppiter fuerit. erit iudex iustus. ⁊ si fuerit venus: erit leuis ⁊ boni animi: ⁊ leuiter suscipit̓. ⁊ si fuerit mercurius: erit visu acutus. ⁊ si signũ medij celi cõmune fuerit: primus iudex nõ finiet eoꝝ iudiciũ donec eant ad aliũm iudicem.

¶ Questio de emptione ⁊ vẽditione quid erit de ea.

Et si iterrogatus fueris de emptiõe vl̓ vẽditiõe alicui⁹ rei. Aspice i h̓ ad dñz. 7. ⁊ dñz ascẽdẽtis si iũcti fuerint: erit ɔuẽtio iter eos: ⁊ leuitas erit ex pl̓ta pulsanti q ẽ leuior. si aũt nõ fuerit iũcti ⁊ iueneris iter eos pl̓tã reddẽtẽ lumẽ vni⁹ eoꝝ ad alteꝝ: erit ɔuẽtio p man⁹ alicui⁹ viri q ingredit̓ iter eos. ⁊ si fuerit dñs ascendẽtis in. 7. erit emptor sequens vẽditorẽ. si v̓o dñs. 7. fuerit in ascẽdẽte: erit vẽditor sequens emptorẽ. Et si fuerit i ascẽdẽte fortuna: signat leuitatẽ vẽdẽtis ⁊ ei⁹ veritatẽ. si v̓o malus fuerit in eo: signabit ei⁹ duritiã ⁊ tarditatẽ atqz mẽdaciũ. si aũt in 7ᵃ fuerit fortuna: signat leuitatẽ emptoris ⁊ ei⁹ veritatẽ: ⁊ malus ecõtrario. ⁊ si luna nõ fuerit sepata ab aliq̊ pl̓ta: sz fuerit iũcta: vẽdet vẽditor possessionẽ seu rẽ quã nõ emit: sed possedit ab aliq̃: sz si emit nõdũ dedit de pcio ei⁹ qcq̃. si v̓o fuerit separata ⁊ nõ fuerit alicui pl̓te iũcta: erit in emptione dilatio ⁊ placitũ. si aũt pl̓ta a q̃ sepat̓ luna igredit̓ cõbustionẽ: morit̓ vẽditor anteq̃ꝫ reuertat̓ ad eũ substãtia sua.

¶ Questio de fugitiuo a suba vel alia re pdita si inuenit̓.

Et si iterrogatus fueris de fugitiuo ⁊ de suba vl̓ d aliq̃ re pdita: pone ascẽdẽs ⁊ dñz ei⁹ iterrogãti dño. s. fugitiui siue fugitiuus fuerit suus vel aliud. 7ᵘᵐ v̓o ⁊ dñz ei⁹ ac lunã suo: ⁊ rei pdite: deide aspice si dñs ascẽdẽtis iũgit̓ dño. 7. adipiscet̓ iterrogãs fugitiuũ p inquisitionẽ ac studiũ suũ. Sil̓r si fuerit dñs ascẽdẽtis in 7°. ⁊ si dñs. 7. iũct⁹ fuerit dño ascẽdẽtis: aut dñs. 7. fuerit in ascẽdente: veniet spõtanea volũtate anq̃ꝫ egrediat̓ d t̓ra. Si aũt inueneris lunã sepatã a dño ascẽdẽtis: ⁊ iũcta dño. 7. veniet ad dñz pdidi q dñdei ei vbi sit fuus suus. ⁊ si fuerit sepata a dño. 7. ⁊ iũcta fuerit dño ascẽdẽtis: mittet fuus ad dñz suũ legatũz q sibi petat securitatẽ. ⁊ si post hec iũct⁹ fuerit dñs. 7. dño ascẽdẽtis: reuertet̓ fuus ad dñz suũ spõtanea volũtate. Si aũt dñs. 7 iũct⁹ fuerit malo pl̓te in angulo: capiet̓ fugitiu⁹. sz si aspexerit dñs ascẽdẽtis malũ aut dñz. 7. adipiscet̓ eũ dñs suus: sz reddet p eo subaz. ⁊ si aliqd luminariũ iũctũz fuerit dño. 7. nõ poterit abscõdi locus fugitiui. si fuerit q̃z dñs. 7. sub radijs: signat iuẽtionẽ fugitiui. ⁊ si aspexerit eũ dñs ascẽdẽtis capiet̓. si dñs. 7. iũctus fuerit malo: capietur idẽ fugitiuus. ⁊ si iũctus fuerit fortune nõ capiet̓ nisi ipsa fortuna igrediat̓ sub radijs vl̓ retrogradet̓ aut ipediat̓: qꝛ si itrauerit in cõbustionẽ signabit ei⁹ mortẽ. ⁊ si iũct⁹ fuerit malo ⁊ ipse igredit̓ sub radijs in cõbustione inuenit̓ cadauer ei⁹. ⁊ si luna iũcta fuerit malo adipiscet̓ fugitiuũ. Si aũt iũcta fuerit pl̓te retrogrado reuertet̓ a seipso spõtanea volũtate. ⁊ si iũcta fuerit pl̓te stãti. i. q fuerit in statione sua in angulo vl̓ in seqñti angulo fugitiuus vl̓ errãs nõ mouet̓ a loco suo: donec capiat̓. Sz si fuerit pl̓ta in statione pᵃ volẽs retrogradari capiet̓ fugitiu⁹ ⁊ stringet̓ vinculis ⁊ reddet̓ dño suo. ⁊ si fuerit in statiõe 2ᵃ qñ vult dirigi capiet̓ i pte ⁊ viciet̓: post hec euadet de captiuitate illa: ⁊ iterũ poterit capi. ⁊ si ipse planeta cui iũgit̓ luna fuerit directus reddet̓ absqz vinculis. Si v̓o luna fuerit sub radijs ⁊ fuerit iũcta marti cremabit̓ fugitiuus igne. ⁊ si iũcta fuerit saturno moriet̓ in aqua. Si v̓o luna aspexerit dñm domus sue capiet̓ suba fugitiui: ⁊ scito q̓ malus cũ fuerit in 9. fugitiuus capiet̓ ⁊ reducet̓. ⁊ si fuerit fortune ibidẽ non poterit capi. ⁊ si fuerit luna augmẽtata lumine ⁊ numero tardabit̓ eius captio: ⁊ in diminutione lune capiet̓ citius.

¶ Questio de loco fugitiui ⁊ rei pdite siue latrocinij.

Et si iterrogat⁹ fueris de loco fugitiui ⁊ pditi aut de loco latrocinij. Aspice locũ lune. si fuerit in ascẽdẽte erit fugitiuus in pte oriẽtis. ⁊ si fuerit in medio celi erit fugitiuus in pte meridiana. ⁊ si fuerit in. 7. erit in occidẽtali pte. ⁊ si fuerit in. 4. erit in septẽtrionali. ⁊ si nõ fuerit in aliquo angulo ꝝ: aspice ad ptẽ pl̓te ad signũ. s. in quo fuerit: ⁊ indica sup partẽ loci lune ⁊ signi in quo fuerit.

¶ Questio si reuersio fugitiui ad locum vnde aufugit sit ei melior q̃ꝫ ire quo vult.

Qd si iterrogauerit fugitiuus cui aspicis vtrũz reuersio ei⁹ ad locũ vñ venit erit ei melior q̃ꝫ ire a q̃ vult. Aspice lunã. si sepata fuerit a malis reuersio ei⁹ ad locũ vñ fugerat erit ei mala: ⁊ si sepata fuerit a fortunis reuersio ei⁹ erit melior. Si aũt iuncta fuerit fortunis q̃ pgit

erit ei meliꝰ. ⁊ si iũcta fuerit malis: quo pgit erit ei malũ.

¶ Qõ de latrocinio vtrũ adipiscat̃ ip̃z iterrogans vel nõ.

Si interrogatus fueris de latrocinio ⁊ vtrum adipiscat̃ cũ iterrogãs an nõ. Pone ascẽdẽs ac dñ̃z eiꝰ ⁊ lunã iterrogãti. i. dño latrocinij ⁊ septimũ ac dñ̃z eiꝰ latroni: ⁊ mediũ celi latrocinio: angulũ vero terre latrocinij loco: si fuerit dñs ascẽdẽtis iũctꝰ dño 7. aut fuerit dñs ascẽdẽtis in. 7. adipiscet̃ inq̃sitor q̃sitũ. i. latronẽ cũ inq̃sitione sua. ⁊ si fuerit cũ hac ꝯiũctiõe dñs 2ᵉ ab ascẽdẽte q̃ ẽ domus sube sub radijs: adipiscet̃ interrogator latronẽ cũ inq̃sitiõe sua: sʒ nõ adipiscet̃ latrociniũ. ⁊ si iũctꝰ fuerit dño. 7. dñs ascẽdẽtis: aut fuerit dñs. 7. i ascẽdẽte reddet latro qd̃ furatꝰ ẽ. ⁊ si fuerit cũ hac ꝯiũctiõe dñs scd̃i ab ascẽdẽte q̃ ẽ dñs domꝰ sube sub radijs inueniet̃ latro: sʒ nõ iueniet̃ latrociniũ. ⁊ si fuerit egressus ḋ cõbustiõne: iuenietur pars latrocinij. ⁊ si iũctꝰ fuerit dñs ascẽdẽtij plãete in angulis: ⁊ eo meliꝰ si fuerit in medio celi adipiscet̃ iterrogator latronẽ. Si vero iũctꝰ fuerit plãete cadẽti nõ aspiciẽti ascẽdẽs signãt eiꝰ fugitiue ꝯcessionẽ. ⁊ si fuerit ipe plãeta aspiciẽs ascẽdẽs sperat̃. i. poterit h̃re fiduciã. ⁊ si fuerit dñs. 7. sub radijs signãt iuẽtionẽ latronis: ⁊ eo meliꝰ si aspexerit eũ dñs ascẽdẽtis: q2 signãt h̃ ꝙ dñs h̃ebit latronẽ. ⁊ si fuerit iũctus in h̃ qd̃ dixit dñs. 7. dñs ascẽdẽtis cũ dño medij celi reducet subaʒ timore regis. ⁊ si iũctus fuerit dñs ascẽdẽtis dño medij celi minabit̃ eiꝰ dñs sube ꝑ regẽ aut ꝑ aliũ timẽdũ. ⁊ si ñ aspexerit se. s. dñs ascẽdẽtl ⁊ dñs. 7. accipiet rex subaʒ aut aliꝰ q̃ȝ ille q̃ iterrogauit ꝑ eo. ⁊ si iũctꝰ fuerit dñs. 7. cũ dño medij celi auxiliabit̃ latroni ⁊c̃. ⁊ si iũctus fuerit dñs ascẽdentis cũ domo medij celi auxiliabit̃ dño sube rex. Et si trãstulerit luna lumẽ inter viros q̃ʒ significatores. i. iter dñ̃z ascẽdẽtis ⁊ dñ̃z. 7. signãt iuẽtionẽ latronis. ⁊ si iũctꝰ fuerit dñs. 7. ab ascẽdẽte dño tertij exibit latro de regiõe. si ãt fuerit i angulo ab ascẽdẽte nõ discedet a loco suo ⁊ ꝑ aspectꝰ maloꝝ ad 7ᵐ aut ad dñ̃z. 7. scito ꝙ occurret latroni. ⁊ si luna iũcta fuerit mal̃ signãt ablationẽ sube. ⁊ si iũcta fuerit fortune ⁊ fuerit ipsa fortuna sub radijs ⁊ ipedita signãt ablationẽ sube. ⁊ si iũcta fuerit plãete i ascẽdẽte aut in 7ᵒ. ⁊ ipse plãeta liber fuerit a malis: signãt iuẽtionẽ sube. ⁊ si se aspexerit luminaria a trino vl̃ a sextili aspectu signãt iuẽtionẽ latrocinij ⁊ rei ꝑdite ⁊c̃. Si fuerit aliqd̃ luminariũ. i. sol ⁊ luna in ascẽdente aut in medio celi. Si vero aspexerit se ex. 4. aspectu vl̃ oppõne erit adeptio post desperationẽ ⁊ inolutionẽ. ⁊ si aspexerit aliqd̃ luminariũ p̃tẽ fortune aut fuerit cũ eadẽ i vno signo iuenietur latrociniũ: ⁊ eo citiꝰ si aspexerit sol. Si vero luna aspexerit p̃tẽ fortũe aut iũcta fuerit ei in vno signo: erit in iuẽtione eiꝰ aliq̃ dilatio. Si ãt ñ aspexerit aliqd̃ luminariũ p̃tẽ fortũe nec ascẽdẽs ⁊ nõ se aspexerit luminaria: nõ iuenietur latrociniũ ieternuʒ.

¶ Qõ ḋ eo qd̃ abijt siue perijt ḋ suba ablata iuenietur vl̃ nõ.

Et si volueris scire vtrũ iuenitur qd̃ abijt an nõ. Aspice dñ̃z ascẽdẽtis ⁊ lunã si iũctꝰ fuerit aliqs eoꝝ dño ab ascẽdẽte aut reddiderit lumẽ eiꝰ ad euȝ aliqs plãeta h̃ ẽ vt ꝺferat iter eos lumẽ: signãt adeptionẽ sube. Silr̃ si iũxerit lumẽ eoꝝ aliqs plãeta. i. iũcti fuerint ambo alicui plãete fortiori. ꝙ si dñs scd̃i q̃ ẽ signator sube fuerit in ascẽdẽte: signãt adeptionẽ lʒ post modicũ. Silr̃ si iũctꝰ fuerit dñs scd̃i ab ascẽdẽte plãete q̃ fuerit in 2ᵒ signo ab ascẽdẽte. Et si dñs scd̃i ab ascẽdẽte nõ aspexerit: ꝑibit suba. Silr̃ si iũctꝰ fuerit dñs. 8. ab ascẽdente dño. 7. q̃ est signator latronis: ⁊ dñs. 7. si iũctꝰ fuerit dño scd̃i signãt amissionẽ sube. ꝙ si iũctꝰ fuerit dñs. 8. q̃ ẽ signator sube latrõis dño. 2. q̃ ẽ signator sube iterrogatoris ⁊ eoꝝ q̄ amisit iueniet subaʒ ⁊ accipiet p̃tẽ sube latronis: ⁊ eo meliꝰ si aspexerit eos dñs ascẽdẽtis. Nã si dñs medij celi aspexerit rex accipiet qd̃ dixi. ⁊ si iũctꝰ fuerit dñs. 8. dño medij celi q̃ ẽ signator regis: placabit latro regẽ muneribꝰ. Si aut dñs. 2. ab ascẽdẽte non aspexerit ascẽdẽs vl̃ dñ̃z eiꝰ amittet̃ ꝑpetuo suba ⁊ non erit de ea mẽtio. Si vero iũctꝰ fuerit dñs. 2. ab ascẽdẽte dño tertij ⁊. 9. aut alicui plãete i eis aut fuerit dñs. 2. in eis: signãt exitũ sube q̃ furatꝰ ẽ de regione: ⁊ scito ꝙ cũ luminaria fuerint vtraq̃ʒ sub terra fur ignorabit̃ ieternũ. Si ãt fuerit luna in ascendente ⁊ dñs eius: aspexeritq̃ʒ eos sol illd̃ quod abijt aut perijt aut furto ablatum fuerit inueniet̃ ⁊ reuertet̃ cito: ⁊ eo leuius si fuerit aspectus trinus.

¶ Questio de latrone an sit peregrinus vel non.

Et si volueris scire vtrũ sit latro ꝑegrinus an nõ. Aspice luminaria: si vtrũq̃ʒ ascẽdẽs erit latro ex domo. ⁊ si aspexerit vnũ eoꝝ ascẽdẽs ⁊ aliud nõ aspexerit erit eis cõmixtus ⁊ nõ erit ex domo. Silr̃ si iueneris dñ̃z ascẽdẽtis in ascẽdẽte: aut dñs. 7. fuerit cũ dño ascẽdẽtis erit latro ex h̃itatoribꝰ domꝰ. ⁊ si fuerit luminaria i domibꝰ suis: aut in domibꝰ dñi ascẽdẽtis aspiciẽtia ascẽdẽs: aut dñs ascẽdẽtis: erit latro ex h̃itatoribꝰ domꝰ. ⁊ si fuerit i triplicitatibꝰ suis: erit latro ex ꝑpinq̃s eoꝝ: sʒ nõ morat̃ cũ eis in domo. ⁊ si fuerit in terminis suis vl̃ faciebꝰ erit familiaris ex h̃itatoribꝰ domꝰ: ⁊ putat̃ ꝙ sit iter eos aliq̃ ꝑpinq̃tas ⁊ ipse freq̃ntat eos. Et si fuerit duo luminaria in aliq̃ re eaꝝ q̃s dixīmꝰ: ⁊ aspexerit vnũ eoꝝ ascẽdẽs ⁊ eiꝰ dñs ipse ẽ familiaris hoĩbus illꝰ domus ⁊ freq̃ntat eos. Si vero aspexerit ascẽdẽs aliqd̃ luminariũ ⁊ nõ aspexerit. 7. ñ itrauit domũ dñi eã vicẽ q̃ furatꝰ ẽ nisi sit vnũ luminariũ in signo cõiũctiõis itrauit eã itẽꝝ ꝯcietibꝰ illis h̃itatoribꝰ: q2 sigᵐ cõe signãt iterationẽ. Si ãt vnũ luminariũ aspexerit dñ̃z ascẽdẽtis ⁊ nõ aspexerit ascẽdẽs erit notꝰ h̃itatoribꝰ domus: sʒ nõ itrauit domũ ꝑius. At si domus ascẽdẽtis iã cecidit a g̃du ascẽdẽtis ⁊ fuerit cũ eo aliꝰ plãeta in eo signo in q̊ ẽ g̃dus ascẽdẽtis ꝑpior erit latro ex q̃busdã de h̃itatoribꝰ domus. Si vero fuerit dñs. 7. in 9ᵒ a domo sua: nõ erit latro de regiõe illa. Si ãt fuerit in. 6. aut in. 8. a domo sua erit s̃uus vl̃ ancilla. Si ãt fuerit in exaltatione sua: erit latro nobilis. ⁊ si fuerit in domo sua: erit ex h̃itatoribꝰ domꝰ notꝰ iter eos. ⁊ si fuerit in triplicitate aut i termino aut in facie sua: nõ erit notꝰ in regiõe sua. Sʒ tñ notꝰ erit in vico ⁊ in h̃itatione sua.

Cum vero noueris ꝙ latro sit ex domo ⁊ fuerit sol significator illꝰ domꝰ: erit ṗr eiꝰ. Si vero luna: erit mr̃ eiꝰ. At si fuerit venꝰ: erit vxor sua. Si ãt fuerit saturnꝰ: erit s̃uus aut ꝑegrinꝰ. Si vero Juppiter: erit nobilior oĩbꝰ q̃ sũt in domo: ⁊ nõ sit notꝰ in latrocinio. i. de q̊ nulla erit suspitio. Et si fuerit mars erit filiꝰ vl̃ filia vl̃ frater eiꝰ. ⁊ si fuerit mercuriꝰ: erit ex amicis familiaribꝰ. Si ãt fuerit significator latronis ꝑegrinꝰ: aspice p̃tẽ fortune. ⁊ si fuerit libera a malis latro ille añ hãc vicẽ nihil furatꝰ erat. Silr̃ si fuerit dñs ascẽdẽtl liber a malis. ⁊ si fuerit mars sepatꝰ a dño. 7. notꝰ fuit i furto ab eis añ h̃. ⁊ si lunã saturnꝰ aspexerit aut ascẽdẽs: latro ille cũ calliditate ⁊ igenio furatꝰ ẽ. Si ãt Juppiter significator latronis ẽ. i. si fuerit dñs. 7. nõ itrauit vt furaret̃: sʒ itrauit cã alteriꝰ negocij. accidit ei latrociniũ ⁊ furatus ẽ. Si vero mars fuerit significator: nõ ꝑuenit ad latrociniũ donec ꝑforauit domũ: aut fodit parietẽ eiꝰ domꝰ. aut fregit serã: aut inuenit clauẽ. at si fuerit significatrix venꝰ signãt amicitiã ⁊ dilectionẽ: societatẽ q̊ʒ ⁊ audaciã iter eos dũ intraret ad ꝑmocinationẽ suscipiẽs imaginẽ ⁊ silitudinẽ amici visitãtl ⁊ sic furatꝰ ẽ eis. Si ãt fuerit mercuriꝰ significator latro ꝑtrauit domũ calliditate: igenio: vl̃ arte aliq̃. Nã sol ⁊ luna cũ aspexerit ascẽdẽs: erit latro ex h̃itatoribꝰ domꝰ. Si ãt significator latronis fuerit fortuna: erit liber. Si vero malus erit s̃uus. ⁊ si venꝰ aut mercuriꝰ fuerit significator erit latro iuuenis vl̃ puella: ⁊ mercuriꝰ minoris etatis ẽ q̃ȝ venꝰ. Et si fuerit mars significator latronis erit iuuenis collectus. i. ꝑfecte iuuẽtutis plãeta saturno. i. ꝑfs iuuenis. Juppiter vero maior ẽ marte. ⁊ si fuerit saturnꝰ erit senex decrepitꝰ. Si ãt fuerit orientalis: erit ꝑfecte etat̃. Sʒ si luna fuerit significatrix ⁊ fue

rit in initio mēsis: erit iuuenis. ꝛ si fuerit in medio mēsis: erit medie etatis. i. pfect⁹ vite. ꝛ si fuerit in fine mēsis: erit senex. Si vo sol fuerit signator ꝛ fuerit iter ascēdēs ꝛ mediū celi erit latro etate iuuenis: ꝛ ita nō cessabis augitiari donec puenias ad angulū terre: q2 h̄ est locus finis vite.

Questio de loco in quo est latrocinium.

Si vo īterrogatus fueris de loco latrociny. Aspice angulū terre. si fuerit cācer aut ei⁹ triplicitas: erit latrociniū ppe aquā sepultū: ꝛ ibi erit locus ei⁹. ꝛ si fuerit aries vl' ei⁹ triplicitas: erit i loco bestiaꝝ ꝛ i loco ignis. Si vo fuerit taur⁹ aut ei⁹ triplicitas erit i loco boū aut vaccarū: taur⁹. n. signat locū vaccaꝝ ppe: ꝛ vgo signat locū messiū ꝛ annone: ꝛ capricorn⁹ locū oviū. Et si fuerit gemini vl' ei⁹ triplicitas erit i domicilio vl' i arca aut in loco altiori a terra. Si āt fuerit i domo latrociniū ꝛ volueris scire locū ei⁹ ex domo: aspice dn̄z 4ᵗⁱ ꝛ plāg fuerit ibidē. Si āt fuerit saturn⁹: erit i latrina dom⁹: ꝛ i loco lōgiori siue imūdiori ꝛ pfūdiori ac tenebroso. Et si fuerit Juppiter: signat locū nemoꝝ ꝛ oratoriū: ꝛ mars signat coquā aut locū ignis: ꝛ sol signat claustrū dom⁹ ꝛ locū sessionis dn̄i i dom⁹: venus vo signat locū sessionis mlieꝝ: ꝛ mercuri⁹ signat locū edificy pleni ꝛ libroꝝ aut locū annone ꝛ maxie in vgine. Et si fuerit luna: erit iuxta puteū vl' cisternā seu lauatoriū: ꝛ scito q fortune cū fuerit in 4° ab ascēdēte: erit latrociniū in loco mūdo ꝛ pulchro: ꝛ iā cōmissum ē cuidā nobili. Si vo fuerit i eo malū: erit i loco horrido ꝛ fetido: ꝛ iā cōmissū ē cuidā ignobili.

Qō an res furata sit vna vl' plures.

Et si īterrogat⁹ fueris de nūero latrociny: si fuerit suba vl' qdlz aliō qd possidet. Aspice sig⁹ q̄ st iter lunā ꝛ mercuriū. ꝛ si fuerit pla illō d q̄ īterrogat⁹ eris: erit pgluti nario aut plis vno. Si vo fuerit iter eos sig⁹ iparta: erit res vna.

Qō an ille de quo hr̄ suspitio sit latro vl' nō.

Si aūt īterrogat⁹ fueris de hoīe capto i suspitiōe vtrū fuerit latro an nō. Aspice p h̄ sic aspicis p rumorib⁹ vtrū sint veri an nō: ꝛ vide lunā ēt in testimoniū: q̄ si pūcta fuerit malo: ipe erit latro. Si īterrogat⁹ fueris de aliq̄ viro vtrū furatus sit aliqd an nō. Aspice dn̄z ascendētia ꝛ lunā fortiorē. s. eaꝝ: si acceperit aliqd a malis. i. si fuerit separat⁹ ab eis: furatus est. ꝛ eo verius si fuerit separatus a dn̄o domus sube: h̄ est a dn̄o secūdi ab ascendente. ꝛ si nō acceperit a malis aliqd nihil furatus est.

Questio de re furata quid ipsa sit.

Si īterrogatus fueris qd sit ipsa res q̄ furata ē. Aspice locū lune ex signis ꝛ terminis: si fuerit in termino saturni erit de his q̄ necia st ad opatione terre. Si vo fuerit saturn⁹ in ascēdēte aut in 10° i tauro vl' in ei⁹ triplicitate vt vgo ꝛ capricorn⁹. Si vo fuerit in 4° ab ascēdente aut in 7° erit alia suba. ꝛ si fuerit cadēs ab ascēdēte: ꝛ nō aspexerit eū aliqd luminariū: aut fuerit in ariete: signat malignitatē illi⁹ rei ꝛ ei⁹ vilitatē ꝛ q fit res horrida vel fetida. Si āt fuerit saturn⁹ in gemīs aut in triplicitate ei⁹ erūt due sube. ꝛ si fuerit Juppiter in medio celi: aspiciēs saturnū: vna ex ipsis substantiis erit auꝝ. ꝛ si fuerit in 4° vel in 7° ab ascēdēte: erit argētū. Si vo fuerit cadēs ab angulo erit plūbū vl' tale huic sile. Si āt fuerit luna in termino iouis: aspice eē suū ꝛ eius locū: ꝛ si qs aspicit eā si fuerit in ariete aut i triplicitate ei⁹: vt leo ꝛ sagittari⁹: erit ipsa res auꝝ vl' argētū: ꝛ oē qd fit p ignē. Sz si venus iouē aspexerit aut fuerit Juppiter in termino ei⁹: erit margarita. ꝛ si fuerit iuppiter i tauro aut in ei⁹ triplicitate res erit villis diuitib⁹: aut vestimētū. i. qcqd fuerit aut erit ex vestimēto: aut ptinet ad vestimētū. Si vo fuerit in gemis vl' triplicitate ei⁹ vt libra ꝛ aqri⁹: erit suba aīam aut aliqd pcedēs ex aīalib⁹. Si vo in cācro ꝛ ei⁹ triplicitate: vt scorpio ꝛ piscis fuerit: erit extractū ex aq̄: vt margarita ꝛc. Sz si fuerit luna in termino martis ipsa res iā trāsiuit p ignē vl' qlicūqz mō tetigit ignis eā. Si vo luna venerē aspexerit: iā opata fuit in ea tinctura. Et si fuerit luna in termino veneris ꝛ in ariete vl' in triplicitate ei⁹ erit auꝝ vl' argētū. ꝛ si fuerit in tauro ꝛ ei⁹ triplicitate: aut in cācro ꝛ ei⁹ triplicitate erit vestimētū ornatū aut vestimēti gen⁹ serici p̄ciosi varys colorib⁹ ac diuersis picturis pcextū. Et scies bonitatē sube ac pulchritudinē ei⁹ a loco veneris i signis: q̄ si fuerit in gemis ꝛ eius triplicitate nō erūt res illa ex substātys aīaliū. ꝛ si fuerit ven⁹ de sub radys egressa erit res noua. Si vo retrograda fuerit aut i fine cursus sui aut diminuta numero erit res vet⁹ ꝛ iduta. ꝛ si fuerit in ariete ꝛ ei⁹ triplicitate erūt nūmi. ꝛ si fuerit in gemis ꝛ ei⁹ triplicitate erūt ipsi nūmi accepti de loculo vl' de aliquo vase qd sit coopertū corio rubeo. Post hec aspice locū lune: si fuerit i ariete erit res q̄ ponit̄ sup caput ꝛ faciē. ꝛ si fuerit i tauro: erit ornamētū aut res q̄ suspēdit̄ in collo aut suba p̄ciosa. ꝛ si fuerit in gemis erūt nūmi si aspexerit eā mercuri⁹. ꝛ si n̄ aspexerit erit ex corys. ꝛ si fuerit i cācro: erit res extcta ab aq̄ vl' humida: aut madefacta. ꝛ si fuerit i leone ꝛ aspexerit eā sol erit auꝝ vl' argētū. ꝛ si nō aspexerit eā sol erit ferrū vl' auricalcū. Si vo fuerit in vgine ꝛ aspexerit eā mercuri⁹ erūt nūmi. ꝛ si nō aspexerit erūt vestimēta. ꝛ si fuerit in libra ꝛ aspexerit eā ven⁹: erit res q̄ vēdit̄ pōdē ꝛ ē boni odoris: ē q̄z de qb⁹ ornant̄ mulieres. ꝛ si nō aspexerit eā: erit aīal: ꝛ mercet̄ vt in ea sanguis sit. ꝛ si fuerit in scorpiōe ꝛ aspexerit eā mars erit auꝝ vl' argētū. ꝛ si nō aspexerit: erit res aut q opat̄ p ignē: ꝛ ē splēdidū. ꝛ si fuerit i sagittario ꝛ aspexerit eā iuppiter: erit suba nō vna: aut res tīcta. ꝛ si nō aspexerit eā erit res vilis: ifra quā dixi ꝛ nō erit p̄ciosa. ꝛ si fuerit in capricorno erit res suelerata vl' sordida ꝛ vilis. ꝛ si aspexerit eā saturn⁹ erit de suba terre ꝛ seminū. Si āt fuerit i aq̄rio ꝛ aspexerit eā dn̄s ei⁹: erit aīal aut extēsū de aīalib⁹. ꝛ si aspexerit eā iuppit erit auꝝ vl' argētū. Si vo sol ꝛ mercuri⁹ lunā erūt nūmi ꝛ erunt in corio. Et si fuerit in pisce ꝛ aspexerit eā iuppiter erūt margarite vl' ambre vl' aliqd pductū ex aq̄. ꝛ si nō aspexerit eā erit sericū ꝛ vary colorꝫ.

De re ablata vel furata qd sit ꝛ de modo rei.

Et si īterrogat⁹ fueris de re ablata furtiz qd sit ꝛ de mō rei. Et si vis scire modū rei furti ablate: tūc csiderā dn̄s termini gdus lune ē ien ad venerē ꝛ aspicit eā sol: tūc sūt denary auraꝝ in q̄ ē sculptura aut imago aut purpura aut q ei ē sile ex pānis p̄ciosis laudabilib⁹ bone facture. ꝛ si ē ven⁹ ꝛ aspicit eā luna: tūc ē res ex suo capto i q̄ sūt forme ꝛ res bone facture ex pānis sic sūt pāni coccei ꝛ q̄ sūt tincta ex cansbe ꝛ herbis ꝛ q̄ eis st silia. ꝛ si aspicit eā mercuri⁹ ē illō ex reb⁹ bonaꝝ facturaꝝ sic pāni fcti ex eis q̄ sūt in aīalib⁹ sic cucullū ꝛ sericū ꝛ lana: ꝛ q̄ sūt ita: ꝛ q̄ fuerit fcā ex idustria decēter ꝛ mēsuratiōe recta. ꝛ si aspiciēs ē eā mars: tūc ē res in q̄ sūt forme fabricate aut q̄ fit cum igne ꝛ ferro ꝛ q̄ sūt eis silia. ꝛ si eā aspiciēs ē saturn⁹ est res antiq̄ in q̄ sūt forme vl' tincture vl' lapis decēter fact⁹: ꝛ est ex eis q̄ sūt ex luto aut lapidib⁹: ꝛ q̄ eis st silia. ꝛ si aspiciēs eā ē iuppiter sūt res i qb⁹ sūt facte forme ex corys aīalis ꝛ q̄ sūt silia illis. Et si ē dn̄s termini lune mercuri⁹: tūc sūt libri. ꝛ si ē aspiciēs eū sol st de decorationib⁹ libri ꝛ trono regū: ꝛ fortasse ē in eis ex auro aliqd aut descriptio in aliq̄ re ex auro. Et si ē aspiciēs ipz luna: tūc sūt res i qb⁹ st charte vel coliiditatis īgenioꝝ ꝛ acceptionis ꝛ donationis ꝛ agriculture ꝛ q̄ sūt eis silia: ꝛ fortasse ē argētū aut iscriptiones in argēto. ꝛ si ē aspiciēs ipz ven⁹: tūc sūt libri ꝛ res is qb⁹ sūt scriptura ꝛ formatio bona: ꝛ fortasse sūt i eis argētū ꝛ auꝝ sim illisue descriptio i argēto ꝛ auro. Et si cū illo aspiciūt eū sol ꝛ iuppiter: tūc ē suba p̄ciosa ex eis q̄ accipiūt vl' faciūt reges ꝛ decorāt cū eis mulieres: ꝛ fortasse est cū eis aromaticitas sublimis odoris q ē acut⁹ sic musc⁹ ꝛ ambra ꝛ xyloaloes ꝛ q̄ sūt ita. ꝛ si ē aspiciēs ipz iuppiter signat p̄-

tiũ eaꝝ ⁊ libros in qbꝰ sũt laudatio ⁊ exaltatio ⁊ parabole de iustis. ⁊ si aspiciẽs ẽ ipz saturnꝰ sũt libri in qbꝰ sũt carmina ⁊ exorcismi ⁊ res in qbꝰ nõ sũt veritates. ⁊ forsan sũt in eis fabricatiões ferri aut lapidis in qbꝰ sũt dẽscriptiões. ⁊ si aspiciũt venꝰ ⁊ mars sũt istrumẽtã ex istrumẽtis delectationis sicut sunt alochod ⁊ tripana ⁊ balmasif ⁊ asclebz ⁊ psalteria ⁊ fistule: ⁊ q̃ sũt talia: istis poꝰ sicut vasa ⁊ scyphi ⁊ vasa magna ⁊ vasa q̃ ꝯueniũt vino q̃cũqz sint aut vinum ipz ⁊ q̃ sũt ita. Et si aspiciẽtes ipz sũt iuppiter ⁊ venꝰ: tũc ẽ decoratio mulieꝝ q̃ fit in mulieribꝰ ad induẽdũ ⁊ res facte ex istis mulieꝝ feminis ⁊ vasa aromatica ad moralia ⁊ aromata. ꝙ si aspicit cũ illo mars tũc sũt sicut vasa erea ad diuinculiũ hñtia formas ex eis q̃ faciũt reges ⁊ q̃ fiũt regibꝰ ex istis glie ⁊ q̃ sũt illis silia. Et si aspiciũt iuppiter ⁊ mars sũt ex eis q̃ faciũt maiores ⁊ minores ad purificationẽ: ⁊ arma ex ferro ⁊ ere ⁊ q̃ fiũt cũ ignibꝰ ex eis q̃ fiũt ad naues: ⁊ silr cõmisce virtutes aspiciẽtiũ ad cõpositũ. s. in litudinẽ ẽz itẽtiões eoꝝ in ipsoꝝ simplicibꝰ. s. in aspiciẽtibꝰ simplicibꝰ. ⁊ si dñs termini ẽ saturnꝰ: tũc ẽ res terrena ex eis q̃ fiunt ex luto ⁊ lapidibꝰ ⁊ ferro. ⁊ si aspicit ipz lũa tũc ẽ sicut qddã qd fit ad aquã aut ad agriculturã. ⁊ si aspiciẽs ipz ẽ sol: tũc est sicut qddã qd fit ex istis rebꝰ regibꝰ. ⁊ si aspiciẽs ẽ iuppiter: tũc ẽ sicut qddã qd fit ex eis ad irẽsilitatẽ hoim. ⁊ si aspicit mars ẽ illd ex istis pugne ⁊ refrenatiõe calũniatoꝝ ⁊ exitus ad iustitiã ⁊ eq̃litatẽ. ⁊ si aspiciẽs ẽ venꝰ tũc illd est ex istis hoĩs q̃ faciũt mulieres ad oꝛõnẽ ⁊ opationez bonã ⁊ rectã i fide ꝙ qbꝰ fit ammiratio. Et si ẽ aspiciẽs mercuriꝰ: tũc ẽ sicut istis ex libris ⁊ ex eis ad q̃ fiũt libri in lege ⁊ q̃ sũt illis silia. ⁊ si ẽ terminꝰ martis ẽ illd ex istis ferri ⁊ armis: aut ex eis q̃ fiũt cũ ignibꝰ, ⁊ si est aspiciẽs luna ẽ ex armis vulgi: ⁊ istis pugne ⁊ ex eis q̃ accipiũt nutu regũ. ⁊ si ẽ aspiciẽs venꝰ ẽ illd bonũ in q̊ sũt forme ⁊ imago bõa ⁊ sculptura. ⁊ si ẽ aspiciẽs mercuriꝰ ẽ illd ex istis puellaꝝ ⁊ ex opationibꝰ castellaꝝ: ⁊ q̃ sũt illis silia. ⁊ si ẽ aspiciẽs saturnꝰ est illd vĩge ⁊ faretre: ⁊ sagitte ⁊ arcus. ⁊ si ẽ aspiciẽs iuppiter ẽ illd ex armis vulgi caput tegẽtibꝰ sicut loꝛice clipei ⁊ flaui ⁊ q̃ sũt silia illis. Et si ois stella dñatrix. s. termini lune ẽ aspiciẽs terminũ eiꝰ ẽ illa res ex subã bona. ⁊ si ẽ oriẽtalis ẽ noua. ⁊ si ẽ occidẽtalis ẽ vetusta. ⁊ si ẽ in descẽsione q̃ ẽ añ retrogradationẽ aut post retrogradationẽ ẽ media iter vetustatẽ ⁊ nouitatẽ. ⁊ si ẽ directa ẽ eq̃lis figure sane. ⁊ si est retrograda ẽ tortuose figure aut in ea ẽ fractura aut macula ex via tortuositatz. ⁊ si nõ ẽ ꝑꝑ conamẽ ex adherẽtia ẽẽ ẽz diuersitatẽ eiꝰ ꝙ excusat. ⁊ si ẽ in angulo ẽ ex suba sua fortis: decẽter fcã. ⁊ si ẽ cadẽs ẽ ex suba sua debilis ⁊ nõ decẽter fcã. ⁊ si ẽ i succedẽti ãgulo ẽ iter fortitudinẽ ⁊ dbilitatẽ ⁊ ꝯueniẽtiã ⁊ icõueniẽtiã. Et si ẽ fortunata ẽ sana in nã bona. ⁊ si ẽ ifortunata ẽ feda nociua ⁊ ẽ ei macula. ⁊ si ẽ i figura ẽ ꝯueniẽs in bonitate sua. ⁊ si ẽ in eo ꝙ ẽ extra figurã ẽ icõueniẽs ex bonitate sua: ⁊ in ea ẽ acciñs qd ꝓhibet illã. ⁊ si ẽ ẽz diuersitatẽ eiꝰ ꝙ narraui ex aspcũ dñi sui tũc diuersificat iudiciũ ꝑ qd iudicasti i apõ aspectũ dñi sui: ⁊ silr testificat rectitudo dñi hoiꝫ ⁊ retrogdatio eiꝰ silitudinẽ ꝙ testificat sup illd dñs lũe ⁊ oia q̃ testificat ex dispõnibꝰ dñi lũe.

¶ Qd de latrone vtrũ sit masclꝰ vl femina, aut de ibrione.

Et si iterrogatꝰ fueris de latrone an sit masclꝰ an femina: aut de ibrione: tũc ꝯsidera illd qd ascẽdit i facie ascẽdẽtis in q̃ stat qd ex formis hoiꝫ ⁊ dic ẽz subaz illaꝝ formaꝝ: ⁊ scias ꝙ in pᵃ facie arietis ascẽdit forma hois nigri inuoluti in kise albo: ⁊ ascẽdit in zᵃ facie forma mlieris sup quã sũt pãni rubei. Et in 3ᵃ forma viri pallidi coloris rubeoꝝ capilloꝝ: ⁊ ascẽdit in pᵃ facie tauri vir speculator ⁊ vir nudus: ⁊ ascẽdit in zᵃ facie vir nudus in cuiꝰ manu ẽ clauis: ⁊ in 3ᵃ vir in cuiꝰ manu ẽ serpẽs ⁊ sagitta: ⁊ ascẽdit i pᵃ facie geminoꝝ in cuiꝰ manu ẽ vĩga ⁊ alter seruiẽs. Et in zᵃ vir in cuiꝰ ẽ manu fistula ⁊ alter curuus: ⁊ in 3ᵃ vir q̃rẽs arma. Et ascẽdit in pᵃ facie leonis formã leonis ⁊ vir sup quẽ sũt pãni eleuati. Et in zᵃ imago eleuatas hñs manꝰ ⁊ vir sup cuiꝰ caput ẽ corona. Et in 3ᵃ iuuenis in cuiꝰ manu ẽ scutica ⁊ vir vehemẽtis tristitie ⁊ fetide faciei. Et ascẽdit in pᵃ facie vĩgis forma puelle bõe: ⁊ in zᵃ vir niger sup quẽ sũt vestimẽta ex corijs: ⁊ vir hñs coronã: ⁊ in 3ᵃ mulier surda alba. Et ascẽdit in pᵃ facie libre forma viri irati in cuiꝰ manu ẽ fistula. Et in zᵃ duo viri furẽtes ⁊ irati: ⁊ in 3ᵃ vir in cuiꝰ manu ẽ arcus ⁊ vir nudus. Et ascẽdit pᵃ facie scorpionis forma mlieris bõe faciei ⁊ corpis. Et in zᵃ vir nudus ⁊ mlier nuda: ⁊ in 3ᵃ vir curuatꝰ sup genua sua. Et ascẽdit in pᵃ facie sagitarij forma viri sordide creature: ⁊ in zᵃ mulier sup quã sũt pãni: ⁊ in 3ᵃ vir coloris silis colori auri. Et ascẽdit in pᵃ facie capricorni forma mulieris: ⁊ vir niger: ⁊ in zᵃ due mulieres: ⁊ in 3ᵃ mlier nigra sapiẽs in ope. Et ascendit in pᵃ facie aq̃rij forma viri: ⁊ in zᵃ forma viri alterius lõge barbe: ⁊ in 3ᵃ vir niger iratus. Et ascendit in pᵃ facie piscium vir super quẽ sunt indumenta bona: ⁊ in zᵃ mulier bone faciei: ⁊ in 3ᵃ vir nudus.

¶ Questio de societate duoꝝ: ⁊ quis erit finis eius.

Et si iterrogatꝰ fueris de ꝑticipatiõe ⁊ societate alicuiꝰ. Aspice iterrogãtẽ ab ascẽdẽte ⁊ socio eiꝰ a. 7. ⁊ esse eoꝝ a medio celi ⁊ fini eoꝝ ab angulo terre: si fuerit dñs ascẽdẽtis ⁊ luna in signis mobilibꝰ erit in ꝑticipatiõe eoꝝ ꝯturbatio: post h̃ durabit. Et si fuerit i signis fixis erit eorũ ꝑticipatio durabil. Si vͦ fuerit i signis cõibꝰ erit ꝑticipatio eoꝝ cũ lucro: ⁊ eoꝝ societas erit cũ securitate ⁊ fidelitate vniuscuiusqz eoꝝ adinicẽ. Et si fuerit mali i ascẽdẽte ab iterrogãte veniet iniuria ⁊ mẽdaciũ ac sepatio. Silr si fuerit mali in. 7. veniet iniuria a socio suo. ⁊ si fuerit luna dño domꝰ sue ꝯiũcta: sepabunt cũ dilectiõe ⁊ lucro. Si vͦ nõ aspexerit eã sepabũt ꝑ suspitionẽ quã hẽbũt adinicẽ. Si fuerit q̃z mali sub terra sepabunt ꝑꝑ malã extimationẽ quã hẽbũt erga se. Et si fuerit fortune in medio celi mltiplicabit lucrũ eoꝝ. Sr vͦ mali fuerit ibidẽ: minuet lucrũ eoꝝ. ⁊ si fuerit lũa iũcta dño domꝰ sue i vno sigͦ: ⁊ iũcti fuerit ambo malo ꝑte nõ sepabunt nisi ꝑ mortẽ.

¶ Qd volentis ire ad magnũ viꝝ si eum inueniat aut nõ.

Et cũ cũ voluerit ire vir ad magm viꝝ: iterrogaueritqz viꝝ ueniat eũ an nõ. Aspice dñz. 7. si fuerit i angulꝰ erit vir i loco in q̊ putat. ⁊ si fuerit in seq̃nti ãgulo erit ꝓpe locũ suũ. si vͦ fuerit cadẽs: nõ erit vir ille in loco suo.

¶ De duce ꝓficiscẽte ad bellũ: aut aliꝰ qñ ꝓ eo sollicitꝰ q̃rit.

Si te iterrogauerit dux ꝓficiscẽs ad bellũ: aut iterrogauerit ꝓ eo aliqs q sit sollicitꝰ d eo: q̃r si rex ⁊ regnũ eiꝰ stabile fuerit: ꝓõt tñ fieri vt dux ille supet ⁊ iterficiat ⁊ veniat alter. Pone g̃ ascẽdẽs ⁊ dñz eiꝰ ⁊ ꝑtẽ a q̊ separ luna iterrogãti atqz icipiẽti: ⁊ sigm 7m ac dñz eiꝰ: ⁊ ꝑtẽ cui iũgit luna inimico. Si aũt nõ fuerit lune sepatio nec ꝯiũctio nõ imittas eã in h̃ ope. Et scito ꝙ ꝑte altiores fortiores sũt ꝑtis iferioribꝰ i cã belli: aspice g̃ vtrosqz signatores. i. dñz ascẽdẽtis: ⁊ dñz. 7. Si iũcti fuerit a trino vl̃ o sextili aspectu vnusqz eoꝝ recepit alteꝝ erit pax ⁊ erit initiũ a pulsante, i. a iemori ꝑte. Si vͦ ꝯiũcti fuerit ex 4ͦ aspectu vl̃ oppõne: recepitqz vnꝰ ex eis alteꝝ erit pax post ꝯtẽtionẽ. Si aũt fuerit vnꝰ eoꝝ retrogradus aut i loco ab eo q eũ recipit. s. icõueniẽti vt ẽ descẽsio aut. 6. aut. 8. aut. 12. tradet sociuz suũ ⁊ opabit ei ẽz q̃ritarẽ sube domꝰ i q̃ fuerit. Si fuerit in zͦ ab ascẽdẽte: dabit ei securitatẽ: post h̃ accipiet subaz eiꝰ. ⁊ si fuerit in. 6. aut in. 7. dabit ei securitatẽ: post h̃ tenebit eũ ⁊ patiet ab eo districtionẽ. ⁊ si fuerit in. 8. iterficiet eum ⁊ destruet. ⁊ si fuerit dñs. 7. in h̃ ꝙ dixi retrogradus signat fugã eiꝰ post securitatẽ. ⁊ si sepatus fuerit vnꝰ signatoꝝ ab alio durabit bellũ iter eos. ⁊ si fuerit vnꝰ ex signatoribꝰ ex ꝑtis altioribꝰ: fueritqz in angulo receptus: dic ꝙ dñs illiꝰ signatoris vincet: nisi igrediat cõbustionẽ. Si etiã

fuerit dñs ascẽdẽtis ex supiorib⁹ ⁊ ipse fuerit cadẽs ab ascẽ-
dẽte: ⁊ dñs .7. in angulo ⁊ fuerit ex īferiorib⁹ nō iudicabis
īterrogatorē vīcẽdū donec aspicias cui iungit̄ dñs .7. qꝛ si
iūgit̄ ꝑte in āgulo q̄ eū recipiat inimic⁹ vīcet: ⁊ adipiscet̄
īterrogātē ⁊ hēbit sup eū fortitudinē ⁊ victoriā sꝫ ꝯtrarie-
tē illi⁹ ꝑte: cui iūct⁹ ē dñs .7. Si āt fuerit dñs .7. fortis: ⁊ iū-
ctus fuerit ꝑte cadẽti q̄ eū īpediat nō cessabit dñs .7. i. ini-
micus hr̄e fortitudinē q̄diu durauerit in loco suo optio.
Cūqꝫ mutat⁹ fuerit ab eodē loco debilitat̄ ⁊ nō cessabit eē
debilis: donec īpediat̄ a malis .i. dñs .7. aut cōburat̄: ⁊ tūc
ꝑibit inimicus. Si vō nulli ꝑte iūgit̄ in signo in q̄ ē mura-
bit eū ad 2ᵐ sigᵐ: post h̄ aspice ꝯiūctionē ei⁹ cū ꝑtis ⁊ non
iudices ꝑ fortitudinē ꝑtaꝝ īferioꝝ nisi ꝑ bonitatē loci ei⁹
ab ascẽdẽte: ⁊ ꝑ liberatiōnē ei⁹ a ꝑtis īpediētib⁹: ⁊ ꝑ auxi-
liū alioꝝ ꝑtaꝝ erga eū. Et si fuerit dñs ascẽdẽtis in .7. si-
gnificat fortitudinē inimici: qꝛ assimilat̄ victo: ⁊ eo grāui⁹
si aspexerit eū dñs .7 qꝛ signat ꝙ adipiscat̄ inimic⁹ iterro-
gātē. Et si fuerit dñs .7. in ascẽdẽte signat fortitudinē iter-
rogātis. ⁊ si aspexerit eū dñs ascẽdẽtis: īterrogator adipi-
scet̄ inimicū. Et si fuerit dñs ascẽdẽtis in .8. aut iūct⁹ fuerit
dño .8. vl' dñs .8. iūct⁹ fuerit ei: signat mortē dñi iterrogātis.
Silr si dñs .7. fuerit in 2ᵒ ab ascẽdẽte aut iūct⁹ fuerit dño
scdi vl' iūct⁹ fuerit ei dñs scdi signat mortē inimici: ⁊ eo for-
ti⁹ si fuerit dñs hui⁹ dom⁹ īpedit⁹ a malis ⁊ nō recepit pul-
samē illū. s. q̄ iūgit. ⁊ si iūct⁹ fuerit dñs ascẽdẽtis dño medij
celi aut dñs medij celi iūct⁹ fuerit dño celi ascẽdẽtis: fue-
ritqꝫ dñs ascẽdẽtis in medio celi signat fortitudinē iterro-
gātis ī suo regno. ⁊ ꝙ adipiscat̄ eū q̄ secū ꝯtēdit: ⁊ eo meli⁹
si fuerit receptor ī āgulo qꝛ erit victus: nll's eni poterit cū
eo nec hēbit fiduciā in regno ei⁹ ⁊ adipiscet̄ eū q̄ secū ꝯtē-
dit. Silr si dñs .7. ab ascẽdẽte fuerit in 4ᵒ aut iūct⁹ fuerit
dño ei⁹: aut dñs q̄rti iūct⁹ fuerit ei fueritqꝫ receptor ī āgu-
lo erit inimicus iuict⁹: nullusqꝫ poterit cū eo: ⁊ timet̄ de re-
gno iterrogātis. ⁊ si iūct⁹ fuerit vn⁹ ex signatorib⁹ alicui ꝑte
in āgulo vl' dño āguli ⁊ eo meli⁹: si ipse fuerit in angulo: qꝛ
tūc signat fortitudinē dñi eiusdē signatoris. ⁊ silr si fuerit
vn⁹ duob⁹ ex signatorib⁹ in angulo liber a malis recept⁹ ⁊
eo meli⁹ si fuerit in signo fixo. ⁊ si nō fuerit liber a malis ⁊
fuerit in signo mobili signat ei mortē post adeptionē cito.
Et dñs ascẽdẽtis cū fuerit in .12. ab ascẽdẽte signat fugā
dñi iterrogationis. Silr dñs .7. cū fuerit in .6. signat fugā
inimici. ⁊ si fuerit vn⁹ signator retrogradus signat ꝯfractio-
nē ⁊ debilitatē dñi eiusdē signatoris. ⁊ si fuerit dñs 10ⁱ in
ascẽdẽte signat ꝙ rex ꝑbeat auxiliū iterrogāti. Silr si fue-
rit in .7. ab ascẽdẽte signat ꝙ rex auxiliet̄ inimico. Si vō
pulsauerit aliqd̄ luminariū disposnē suā vni signatoꝝ .i. si
iūct⁹ fuerit ei signat fortitudinē dñi eiusdē signatoris: ⁊ ꝙ
ipse hēat auxiliū a rege. Et si sepata fuerit luna a dño ascẽ-
dẽtis: ⁊ iūcta fuerit dño .7. erit victoria inimico. Et scito ꝙ
saturn⁹ cū fuerit in āgulo hora iterrogatiōis: si nullū fuerit
ei testimoniū signat ꝓlixitatē belli: donec inde recedat: ⁊ eo
forti⁹ si fuerit retrogradus: qꝛ bellū tūc sepe reiterabit̄. Et
si fuerit luna cū marte: ⁊ fortūe fuerit cadẽtes ab ca: tūc i-
terrogator iterficiet̄ vl' capiet̄. ⁊ si fuerit sol cū capite aut
cauda qñ icepit bellū erit vtriusqꝫ exercit⁹ iterfectio ma-
xima: ⁊ nō erit iter eos pax: ꝙ si dñs ascẽdẽtis ⁊ dñs .7. fue-
rit cū cauda nō remāebūt ex vtrisqꝫ exercitib⁹ nisi pauci.
Aspice q̄qꝫ fortitudinē belli ⁊ eius terrorē a marte ⁊ a loco
ei⁹ ab ascẽdẽte: ⁊ ab eo q̄ aspicit eū: ⁊ aspice paucitatē iter-
fectiōis ⁊ ei⁹ multitudinē a luna: ⁊ ab eē ei⁹: ⁊ a loco illi⁹: ⁊
aspice eē ducū: ⁊ etati eoꝝ a signatoribus duobus: ⁊ aspice
ꝑtā a q̄ sepat̄ mars. ⁊ hūc pone signatorē iterrogatoris ⁊
iceptoris ⁊ cui iūgit̄ mars signatorē inimici: post h̄ aspice
vnū duoꝝ signatoꝝ: qꝛ ille q̄ fuit in signo mobili erit debi-
lior: ⁊ ab eo timet̄ fuga: ⁊ ille qui fuerit ex eis in signo cōi
signat̄ ꝙ dñs illi⁹ signatoris erit ꝑseuerās in bello: ⁊ signū
signabit stabilitatē rei ꝙ stabil' sit. Deide aspice fortitudi-
nē eoꝝ ꝓut dicā tibi. si fuerit vn⁹ signatoꝝ i exaltatiōe sua
erit fortior q̄ si fuerit in domo sua: ⁊ dom⁹ fortior ē tripli-
citate: ⁊ triplicitas fortior ē termino: ⁊ termin⁹ fortior ē fa-
cie: ex vtrisqꝫ ꝑtis dignior ē q̄ aspic̄ dñz dom⁹ sue: qꝛ tunc
duplicat fortitudinē suā: ⁊ tūc erit ꝑta magis callidior cū
fuerit i descẽsiōe sua: aut in loco inimicitię sue: ⁊ nō aspe-
xerit eū dom⁹ sue. ⁊ si fuerit vn⁹ duoꝝ signatoꝝ i exaltatio-
ne sua: erit dñs illi⁹ signatoris rex. si vō fuerit in domo sua
erit ex ꝓpinqs vl' domesticis regis. ⁊ si fuerit i triplicitate
sua erit ex filijs nobiliū. Si āt fuerit in termino suo erit i-
fra h̄. ⁊ si fuerit in facie sua erit ifra istō. ⁊ si fuerit dñs do-
mus signatoris aspiciēs eū signat audaciā ducis ⁊ militū
ei⁹: ⁊ ꝙ sit fidel' regi. Si vō nō aspexerit eū dñs dom⁹ sue
erit nō hñs fidel. ¶ Et q̄sqs signatoꝝ fuerit retrogradus: ⁊
īpedit⁹ ipe ꝓuocat ad falsitatē: ⁊ q̄sqs eoꝝ fuerit direct⁹ ⁊
fortunat⁹ ipe ꝓuocat ad veritatē ⁊ fidē. Aspice q̄qꝫ martē si
fuerit in exaltatiōe sua aut in exaltatiōe sol bellū manife-
stabit̄: ⁊ erit nōiatū. Si vō fuerit cū h̄ in medio celi ꝯforta-
bit̄ bellū donec audiat̄ i oriēte ⁊ occidēte. ⁊ si fuerit i ascẽ-
dēte erit ifra qd̄ dixi tibi. Et si fuerit in āgulo occidētis erit
ibi calliditas ⁊ stabilitas: ⁊ mltiplicabit̄ ꝑliū. Si āt fuerit
mars in signo fixo ⁊ nō fuerit in āgulo erit bellū ifra h̄. Et
si fuerit in signo cōi erit bellū sepe iteratū: ⁊ mltiplicabit̄.
si vō fuerit in signo mobili erit bellū forte. ⁊ si fuerit in do-
mo sua aut triplicitate sua erit mediū. ⁊ si in descẽsiōe sua
fuerit nō magnificabit̄ bellū: sꝫ sepabit̄ in ꝑuo tpe: ⁊ tan-
nūtia sꝫ ꝙ videris de fortitudine martis: ⁊ ei⁹ debilitate.
Et scito ꝙ luna cum fuerit in ascẽdẽte ⁊ mars in .7. sint ex
mars in ascẽdẽte ⁊ luna in .7. ille q̄ vadit ad ꝑliū ⁊ q̄ icipit
iterficiet̄. ¶ Et aspice mltitudinē militū ⁊ auxiliatoꝝ ex
aspectu ꝑtaꝝ ad signatores ⁊ ex ꝑñtia eoꝝ i domib⁹ suis:
⁊ pone sigᵐ 2ᵐ ⁊ dñz ei⁹ signatores militū iterrogātis: ⁊ .8.
⁊ dñz ei⁹ signatores militū inimici: ⁊ signū .11. ⁊ dñz eius
significatores auxiliatoꝝ ⁊ ministroꝝ regis. 5ᵐ vō ⁊ dñz
ei⁹ signatores esse ciuitatis: ⁊ eoꝝ q̄ sunt in ea. Si vō fue-
rit fortūe i signo 2ᵒ ab ascẽdẽte: aut aspexerit illō fueritqꝫ
dñs 2ⁱ in bono loco: signat fortitudinē militū iterrogātis:
⁊ eoꝝ fidelitatē atqꝫ auxiliū eoꝝ ei. Silr ꝑ .8. ab ascẽdẽte
signat̄ fortitudo militū inimici. ⁊ si fuerit fortūe q̄ sūt in
2ᵒ vl' .8. ab ascẽdẽte in signo cōi: aut in signo mltoꝝ filioꝝ
aut i mobili annūtia mltitudinē militū ei⁹. ⁊ si fuerit ꝑta
oriētalis in domo 2ᵒ: aut dñs 2ⁱ fuerit oriētal' milites iter-
rogātis petūt veritatē. Si vō fuerit retrogradus iobediēt ei.
⁊ si inueneris malū in .11. ab ascẽdẽte dñz .11. retrogradum
funčtes regis: ⁊ ei⁹ auxiliatores sūt ꝓditores maxie si fuerit
in .8. a sole malus ꝑta aut mercuri⁹: ⁊ cauda cū sole: qꝛ rex
ē cū socijs suis ē malefactor multū nociuus vl' nocibilis.
¶ Cū vō noueris ꝙ duo duces pacificabūt̄ aspice ꝑtā q̄
h̄ signat si fuerit in domo sua ille q̄ igredit̄ iter eos erit ex
semetipsis. ⁊ si fuerit i domo sua erit ꝑegrin⁹. Si vō fuerit
saturn⁹ erit senex. ⁊ si fuerit iuppit erit nobil' ⁊ magn⁹. Si
āt fuerit mars erit dux ex ducib⁹ eoꝝ: ⁊ vult malū ēt sen-
tiēs mēdaciū. ⁊ si fuerit sol erit rex vl' caput ꝯgregatiōis.
Et si fuerit ven⁹ erit getus vir nō hñs disciplinā neqꝫ inge-
niū malū. ⁊ si fuerit mercuri⁹ erit doct⁹ ⁊ sapiēs vl scriba.
Et si fuerit luna erit vir q̄ venier iter eos cū bonitate ⁊ iu-
stitia. ¶ Et aspice in ꝓditiōe ⁊ calliditate ad mercuriū si
fuerit īpedit⁹ sub radijs ex vtrisqꝫ ꝑtis erit ꝓditio ⁊ calli-
ditas ad iuicē ab vno quoqꝫ eoꝝ. s. ad sociū suū. ⁊ si fuerit
mars cū mercurio ipa calliditas ⁊ ꝓditio appebit ꝓpala-
bit̄ eni ⁊ nō poterit tegi. Testes sūt ꝑte qñ aspiciūt ⁊ qñ sūt
in vno signo. ⁊ si fuerit luna ⁊ saturn⁹ testes ascẽdẽti iudi-
ca ꝙ ꝓditio iā fuit aut erit. Silr iuppit cū ꝑbuerit testimo-
niū lune: ⁊ ascẽdẽti signat bonū. Si vō ven⁹ ꝑbuerit testi-
moniū lune ⁊ ascẽdẽti nō signat ꝓditionem. ⁊ si aspexerit

mercuri⁹

mercurius ascēdēs aut lunā signat calliditatē ⁊ pditionē. nā ⁊ ille pacificator q fuerit iter eos sciē a mercu° q si fuerit sub radys ⁊ luna cū marte aut cū plīta a q̄ separat mars: ipse pacificator capiet. ⁊ si fuerit ipse mercuri° orientalis iueniet eū districtio; ⁊ liberabit ab ea. ⁊ si fuerit mercuri° in signo cōi ipse pacificator q discurrit iter eos nō erit vn°: ⁊ si fuerit malus plīta exaltat° sup mercu^m iueniet sniaz grauez ⁊ affliget: ⁊ si exaltabit sup eū fortuna euadet. ⁊ si fuerit ipe dit° a marte erit ipe q affligit eū ex bellatorib°. ⁊ si fuerit sol erit rex vl' caput exercituū. Scia vo cōe a q̄ excitatū ē bellū: cū volueris scire aspice martē q2 plīta a q̄ separat mars: signat icipiētē bellū: ⁊ cui iungit mars signat aduersariū. Si fuerit separat° a fortūis icipiēs ⁊ interrogator q̄rit veritatē. ⁊ si separat° fuerit a mal' nō q̄rit veritatē: ⁊ si iūct° fuerit mars fortunis inimic° q̄rit veritatē. si vo malus iūct° fuerit nō q̄rit veritatē. Et si fuerit mars i ascēte erit bellū cā vict°. ⁊ si fuerit in. 2. erit cā sube. ⁊ si fuerit in 3° cā fidei: ⁊ religiōis. ⁊ si fuerit i. 4. erit cā terre. si vo fuerit i. 5. signat ḡ qp bellū fit cā sube; ⁊ qp sit iter duces ppingtas: ⁊ forsitā pacificabunt; aut erit bellū cā mulieris aut ciuitatis: ⁊ maxīe si ineneris lunā iūctā mercu° ex dilectiōe erit tunc bellū cā ciuitatis: ad quā pficiscunt volētes accipe eā. ⁊ si fuerit i. 6. erit bellū cā rei debilis: ⁊ erit mlta iterfectio vl' vulneratio. ⁊ si fuerit in. 7. erit cā antiq̄ inimicitie: ⁊ nō q̄rit subaz. ⁊ si fuerit in. 8. erit cā rei antiq̄ inq̄sitiōe sanguis. Sed si aspexerit luna dñz medy celi: erit h cā sube regni: ⁊ multiplicabit iterfectio in vtrisq3 pplis. ⁊ si fuerit in 9° cā fidei. Et si luna fuerit i medio celi: ⁊ iūcta fuerit marti a 4° aspectu aut ab oppōne; aut fuerit cū eo in vno signo: erit bellū p honore regis vl' magnificatiōe regis; ⁊ inq̄sitiōe regni. ⁊ si fuerit i. 11. erit p amicis ⁊ p hisq sūt minores rege. ⁊ si fuerit in. 12. erit bellū cā inimicitie antiq̄: sed nō erit bellum: q2 mars in. 12. nō signat bellum: q2 est cadens ab angulo: audiēt eni3 ⁊ obedient ei qui pficiscit ad eos si deus voluerit.

Questio vtrū exercitus sit magnus vel paruus.

Et si interrogat° fueris de exercitu vtrū sit magn° vel modicus: accipe a luna in mercu^m numerū signoꝝ q̄ sūt iter eos: q̄ si fuerit paria erit exercit° magn°. si vo fuerint iparia erit exercit° puus. Post h aspice i vniuersis rebus belli ad h caplm: q2 est vle vniuersis reb° belli: h est vt scias q ascēs sit signator icipiētib° bellū ⁊ cāe ei°: ⁊ gd sit qd excitauit illd bellū: ⁊ vtrū cū veritate cepit aut cum mēdacio. Et 2^m ab ascēte: signat vtrꝝ sit bellū an nō: ⁊ vtrꝝ sit p pfectu aut dāno. Et 3^m ab ascēte signat arma ⁊ q̄ sit: ⁊ qb° gnib° armoꝝ erit victoria ⁊ adeptio: ⁊ q̄ gēia armorū nō sit necia i ipso bello. Et 4^m ab ascēte signat locū i q̄ erit bellū: vtrū. s. erit cāpestris: vel montanus: ⁊ si sit in litore maris maioris. s. maris: aut pal aut iuxta fluuiū: aut si sūt in eodē loco arbores fructifere aut nemꝰ Et 5^m ab ascēte signat pbitatē ac facilimē militū: ⁊ coꝝ icessū: ⁊ audaciā vl' pigritiā. Et. 6. ab ascēte signat aialia militū. ⁊ q̄ sint. i. vtrꝝ sint eq vl' asini vl' muli siue camelli. Et. 7. signat inimicū ⁊ op° alinagenie. i. istroꝝ cū qb° pycunt lapides: ⁊ vtrū sit bellū cū calliditate ⁊ igēio: ⁊ cōsilio. Et. 8. signat plagas ⁊ captiones ⁊ mortē: fractiōes q̄3 ⁊ victoꝝ fugā. Et 9^m signat op° exploratoꝝ ⁊ sciaz reꝝ inimici ⁊ ei° rumores atq3 calliditates. Et. 10. ab ascēte signat ⁊suetudinē vl' actū ducis maioris ceteroꝝq3 ducū q sūt sub ei° implo. Et. 11. signat ordinationez coꝝ ⁊ q̄lr erūt acies coꝝ ⁊ globi ⁊ q̄lr icedūt ⁊ ordi ntonē erga inimicū. Et. 12. signat ciuitatē ⁊ eos qui obsidēt ⁊ expugnāt i ea. Aspice ḡ h. 12. locos ⁊ loca dñoꝝ coꝝ ⁊ aspectū coꝝ qui aspiciūt vnāq̄nāq3 domū ex eis ex mal'. s. ⁊ fortunis. ⁊ q sūt ēt i eis siue fortuna fuerit siue malus ⁊ qs aspicit dñm vniuscuiusq3 dom° ex ipsis fortunis: ⁊ malis: post h loq̄re fm qd videris de aspectu fortunarū ⁊ in fortunaꝝ: ⁊ de fortitudine coꝝ atq3 debilitate: q̄m fortuna cū aspexerit signū signat eidē signo fortunā ⁊ bonū: ⁊ malus cū aspexerit ex 4° aspectu vel oppōne. aut fuerit in eodē signo imittit i illd ipedimētū ⁊ malū i h. s. qp ptinet ad ipz sig^m s3 significatiōes suas de hisq̄ exposui tibi i h ca°.

Signū 8^m siue octaue domus cū suis interrogatiōib° ⁊ primo vtrū absens vel aliquis vir viuat vel non.

Cum interrogat° fueris de viro absente vl' de alio aliq̄ viro vtrꝝ viuat an sit mortu°. Aspice dñm ascētis ⁊ lunaz si fuerit in 4° ab ascēdēte aut i domo mortis q est. 8. ab ascēdēte aut fuerint cōbusti. aut in dscēsione sua. aut cū dño dom° mortis: aut cū dño q̄rte dom° erit mortuus. Et si ineneris aliquē coꝝ i ca: aspectū aspice maloꝝ ⁊ fortunaꝝ ad eos si fuerit dñs ascētis in 4° retrogradus aut in descēsione sua retrogradus: aut in domo mortis retrogradus: aut separat° a domino domus mortis per retrogradatiōnē. Aspice si reuertat ad gradum cōbustionis erit mortuus: ⁊ si iungit luna planete sub terra erit mortuus: ⁊ si iūgit planete sup terrā viuit. Et si ineneris dñm ascēdētis i. 12. cū mal' aut aspexerit eū mali ⁊ aliqd luminariū fuerit ipeditū iudicabis ei mortē: si fuerit q̄q3 mali in vno signo cū luminarib° q̄ sūt sol ⁊ luna absq3 aspectu fortunaꝝ signāt mortē: ⁊ silr si fuerit luna cū marte in 4° ⁊ fortune nō aspexerint eā: silr cū fuerit ps fortune cū malis in 4° ab ascēdēte: aut in 6° vel. 12. ⁊ fortūe nō aspexerit eaz signāt mortē. Et scito q qd ē sup terrā signat vitā: ⁊ qd ē sub terra signat mortē. Cū ḡ ineneris dñz ascēdētis cōbustū sub radys nullaq3 fortūa eū aspexerit: ⁊ lūa fuerit sub terra cadēs ab ascēdente in 3° vel 6°. scito q ille de quo est qd sit mortu°: maxime si euenerit vt luna sit in scorpione in 3° gradu eiusdē ipedita a saturno q2 nāliter significat mortē: tūc verificabis mortē illi° de quo fit interrogatio.

Signū 9^m siue 9° dom° cū suis iterrogationib°: ⁊ p̄ vtrū pegrinatio sit an nō: ⁊ si pfici nō pōt qd eā pbibet.

Cum interrogat° fueris de pegrinatiōe vtrꝝ sit an nō: ⁊ si nō pficiq̄d erit qd eā ipediat vl' pbibeat. Aspice dñz ascēdēns ⁊ lunā q sūt significatores iterrogātis: ⁊ signū nonū ⁊ ei° dñm q sūt significatores pegrinatiōis si fuerit dñs ascēdētis aut luna in. 9. aut iūctus fuerit vn° coꝝ dño. 9. q̄renti pegrinatio a semetipso nō erit horribilis: ⁊ si fuerit dñs noni in ascēdēte aut iūct° fuerit dño ascēdētis accidet ei iter qd oino nō poterit frustrari. Si āt nō fuerit de eē dñi ascētis ⁊ de eē dñi noni qd p̄dixi ⁊ reddiderit siue detulerit lumē coꝝ ad iuicē aliqs planeta signat pegrinatione trāslatio. s. lumis. Qd si h nō fuerit ⁊ ineneris dñm ascētis ac dñz noni iūctos planete se ponderosiori ⁊ ipse plīta aspexerit domū pegrinatiōis signat pegrinatiōnē: ⁊ si n̄ aspexerit n̄ pegriabit. itē si fuerit dñs ascētis i angulo ⁊ iūct° fuerit plete q sit in sinistra pte ascētis. s. inter ascēdēs ⁊ 3^m: fueritq3 liber a mal' signat pegrinatione. Si āt iūct° fuerit dñs ascētis: ⁊ luna alicui plete i angulo n̄ pegrinabit; ⁊ si iūcti fuerit significatores iuicez. i. dñs ascētis: ⁊ dñs noni: ⁊ fuerit in ascēte malus pegrin° ipediēs dñz ascēdētis. aut dñz noni: nō erit pegriatio. ⁊ h accidet ex pte viri. i. ex pte iterrogātis: accidet ei aliqd qd turbet ⁊ pbibeat ei° pegriatione. Et si fuerit ipse malus. i. 7. veniet ei d eadē terra ad quā volebat pficisci aut de re quā petebat qp frustret ei° pegriatione ac pbibeat. ⁊ si fuerit malus i medio celi vēiet ei grauitas a rege vl ab eo q sup eū ē aut p̄est ei. Et si dñs ascēdētis iunctus fuerit dño domus noneris postea iūct° fuerit malo ab oppōne vl' a ⁊iūctiōe vel a q̄rto aspectu: aut fuerit cū eo in vno signo: annūcia districtionē que occurret ei post peregrinationē fm quātitatē inimicitatis illius plete. sexti. i. si fuerit dñs ab ascēdēte erit ifirm

tas. ꝛ si fuerit dn̄s q̄rti erit carcer: aut aliq̄ tristitia. ꝛ si fuerit dn̄s. 8. erit mors. ꝛ si fuerit dn̄s. 7. aut. 12. signat detitionē a latronib⁹ ꝛ inimicis. ꝛ si aspexerit ab ascēdēte timet ei iterfectio. Si vō aspexerit a 2° ab ascēdēte: signat detrimētū sube. Silr q̄rtus aspect⁹ ab ascēdēte signat ipedimētū corpis. ꝛ alter q̄rtus aspect⁹ scd̄s. i. a 10° signat detrimētū sube. ꝛ si iueneris dn̄m ascēdētis in. 7. aut in. 8. signat laborē in pegrinatōe: ꝛ maxie si fuerit malus. Et si dn̄s ascēdētis iā icepit oriri de subradijs: aut iā fuerit solut⁹ ab ipedimēto suo in quo fuerat erit pegrinatio leuis: ꝛ si ip̄z dn̄z ascn̄tis iueneris in ascn̄te aut in domo sua altera nec iūctū dn̄o noni iā nō pegriabit: maxie si fuerit signū fixū: qꝛ signū fixū d̄struit iter. ꝛ cū iueneris lunā receptā signat leuitatē. si vō nō fuerit recepta signat tarditatē ꝛ iuolutionē: ꝛ q̄ i pegriatōe illa nihil adipiscet̄ ꝛ erit odiosus ꝛ pōderosus apud eū ad quē venit. Similr signat dn̄s ascēdētis si aspexerit eā ex oppōne: ꝛ scito q̄ ascēdēs signat pegrinātem ꝛ mediū celi res eius q̄sitas: vel querēdas: ꝛ 7^m ab ascēdēte terrā ad quā vadit. Quartū vō ab ascēdēte signat rei illi⁹ finē. si ergo fuerint fortune in ascēdēte eē ei⁹ animi ꝛ corporis erit vtile. ꝛ si fuerit fortune i medio celi erūt res ei⁹ vtiles ꝛ pficue. Si vō in 7° fuerit fortune videbit in terra in quā venit qd̄ voluerit ꝛ desiderauerit. ꝛ si inueneris aliquē maloꝝ in ascēdēte aut in medio celi: aut in 6°: accidet ei ifirmitas ꝛ labor inanis ꝛ diminutio. si aūt iueneris fortunas in 4° ab ascēdēte erit finis rei illi⁹ scđm qd̄ vult ꝛ desiderat. si i fortunas eē. Et si videris q̄ sit pegriatio ꝛ volueris scire ad quē pficiscit̄ pegrin⁹: aspice lunā: si iuncta fuerit soli pgit ad nobiles: vl̄ ad regē. ꝛ si iūcta fuerit saturno: dic q̄ pficiscat̄ ad ignobiles ac viles. ꝛ si iuncta fuerit ioui dic q̄ pgat ad nobiles. ꝛ si veneri ad mulieres. ꝛ si mercu⁹ ad scriptores ꝛ mercatores ac sapientes. Si vō fuerit luna cursu vacua exiuit q̄rēs notū: que si iūr sepata fuerit a saturno exiuit ꝑpter obitū qꝛ ifestabat̄ a creditorib⁹ suis. ꝛ si fuerit sepata a marte: erit fugitiuus: aut similis fugitiuo a rege. Deide aspice plā cui iungit̄ luna. si fuerit in domo sua: erit vir ille ad quē pgit ex ciuib⁹ regionis. Et si fuerit i triplicitate sua nō ē ex ciuib⁹ illi⁹: sꝫ veniti i ea ꝛ morat̄ in ea. Et si dn̄s dom⁹ plie cui iūgit̄ luna aspexerit eū erit notus in regione. ꝛ si nō aspexerit eū erit ignot⁹ in ea. ꝛ si fuerit aspect⁹ ex 4°: erit ex eadē regiōe: inter laudabilē ꝛ vituperabilē: nec ex toto laudat̄: nec ex toto vituperat̄. ꝛ si fuerit aspect⁹ ex oppōne erit odiosus ꝛ ꝯtētiosus. si aūt sextilis ꝛ trin⁹ fuerit aspect⁹ erit dilectus. ꝛ si fuerit ei ꝯiunctus in vno signo erit d̄bis q̄ vi auferūt subas bonūꝫ. Post h̄ aspice ip̄m malū qui impedit dn̄m ascēdētis vel lunā si fuerit in humanis signis q̄ sūt gemini ꝛ ei⁹ triplicitas: amone eū vt caueat a latrōib⁹ ꝛ viaꝝ abscisionib⁹. ꝛ si fuerit in signis aq̄ticis caueat a naufragio. Et si fuerit in signis aīaliū caueat a casu bestiaꝝ aut ab eaꝝ pcussione. si vō fuerit in signis semētuꝫ caueat ab arboribus ꝛ spinis: ꝛ a loco altiori aut a cibo in q̄ fuerit venenū. Si vō malus fuerit in leone ꝓprie erit ipedimentū ex lupo: ꝛ in scorpiōe ꝓpē ex reptilib⁹: ꝛ in pisce ꝓpē ab his q̄ morant̄ in aq̄s: ꝛ maro maioris ipedimētū est in terra: ꝛ saturn⁹ in mari plus ipedit.

¶ Qd̄ de igressu pegrinātis i ciuitatē aliquā q̄d ei erit i ea.

De igressu pegrināntis in ciuitatē. Aspice qn̄ igreditur pegrinus ciuitatē qd̄ signū ascēdat hora igressionis ei⁹. si fuerit dn̄s scd̄e dom⁹ ab ascēdēte retrogradus signat celeritatē reuersionis ei⁹ absq̄ꝫ pfectiōe sui negocij. si vō fuerit in sua statiōe 2ª qn̄ vult dirigi reuertet̄ iter celeritatē ꝛ tarditatē ꝛ pficiet negociū suū post desꝑationē. ꝛ si fuerit in statione sua p̄ª qn̄ vult retrogradari tardabit ꝛ reuertet̄ absq̄ꝫ pfectiōe sui negocij: ꝛ nō iueniet bonū. ꝛ si fuerit dn̄s 2° in ascēdēte vel in medio celi aut in. 11. erit pegrinatio sana ꝛ proficua: ꝛ si fuerit in. 7. occurret ei i pegrinatiōe sua districtio atq̄ꝫ cōtētio. Si vō fuerit in 9° vel 3° non qescet in ipsa terra donec ꝓficiscat̄ ad aliā. si aūt fuerit in. 4. ꝛ aspexerit eū malus aut fuerit cū eo: h̄ erit vltima eius pegrinatio ꝛ timet̄ ei mors in eadē regiōe: ꝛ nō reuertet̄ aliq̄ mō. si aūt iuncta fuerit luna dn̄o scd̄i in vno signo aut aspexerit eā aut iuncta fuerit mercurio in vno signo: vl̄ aspexerit eā mars iueniet plagas ꝛ fractiōes ꝛ rē horribilē. Et si tūc luna fuerit in angulo terre: mouet̄ de hoc. si vō fuerit in angulo extra hūc remanebit vestigiū illi⁹ districtiōis ac fractiōis in eo. Et si aspexerit luna martē ꝛ nulla fortuna eū aspexerit iueniet plagas sꝫ istā subaꝫ signi illius in quo est. q̄ si tūc fortune aspexerit lunā erit ei de districtiōe quā dixi liberatio ꝛ sanitas huic ifirmitati: ꝛ fractiōi ac plagis iuenie̅t remediū. Si vō fortune nō aspexerint remanebūt in h̄ donec moriat̄ ex eis.

¶ Questio de esse itineris ꝑncipum vel regum ꝛ esse eoꝝ qui succedunt vel remanent.

Et si interrogatus fueris de eē itineris ꝑncipum vel regum: ꝛ esse eorum qui succedūt vel remanēt. Aspice ad 2^m ab ascendente si fuerit in eo malus qui non habeat testimoniū erit post exitū ei⁹ i his q̄ post eū remanēt in ꝑpinqs. s. ei⁹ atq̄ꝫ regno eius aliqd̄ detrimētū: si fuerit mars ꝯtētio ꝛ bellū: ꝛ cōbustio ignis. ꝛ si fuerit saturn⁹ latrones aut ifirmitas: vel naufragiū. si aūt fuerit ille malus recept⁹ nō ipediet h̄ ꝛ meliorabit̄. si vō fuerit in descēsiōe sua pficiet̄: ac mōstrabit̄: ꝛ eo forti⁹ si fuerit retrogradus: qꝛ tūc signabit dissolutionē ac detrimētū: silr dic de fortunis cuꝫ fuerint in 2° ab ascn̄te de ꝑfectu ꝛ bona laude. Et scito q̄ dn̄s ascendētis vel luna cuꝫ ipediti fuerint signat tristitiā ꝛ districtionē in via. q̄ si fuerit malus sup terrā inter ascn̄s ꝛ. 10. arridet ei h̄ in reuersione sua: ꝛ si fuerit iter 7. ꝛ. 10. i discessiōe sua: ꝛ si fuerit malus sub terra iter ascēdens ꝛ 4^m in eis que acq̄siuit in discessione sua: si vō fuerit inter 4^m ꝛ. 7. in eis que acq̄siuit in reuersione sua.

¶ Qd̄ verū terra i q̄ q̄s ē: est melior: an ea ad quā ē iturus.

Cum te interrogauerit aliq̄s dicēs terra in aq̄ suꝫ est mihi melior: an illa ad quaꝫ volo ire. Aspice lunaꝫ si fuerit sepata a malo egressio erit melior ei: si vō a fortunis sepata fuerit manere est ei vtili⁹. ꝛ si eē dn̄i ascēdētis fuerit bonū manere est ei vtili⁹. si vō eē dn̄i. 7. fuerit melius: ire erit ei vtilius. Et si te iterrogauerit vides mihi bonū si egrediar ad hoc negociū aut faciā h̄ vl̄ illud. Aspice dn̄m ascēdētis ꝛ lunā si fuerint sepati a malis ꝛ iuncti fuerint fortunis ꝑcipe ei vt faciat qd̄ vult. si vō sepati fuerint a fortunis ꝛ iuncti malis nō appropinquet illi operi.

¶ Questio de victo quid erit de eo.

Si interrogatus fueris de aliq̄ victo. Aspice in h̄ sic aspicis i pegrinatiōe: q̄ aspicis vtriusq̄ꝫ in exitu eoꝝ a loco suo: sꝫ in capto victi cū fuerint dn̄i anguloꝝ aut q̄dā eoꝝ i domibus suis in angulis signat quorūdā retētionē eoꝝ in ipso āno. Post h̄ aspicies a dn̄o ascn̄tis ꝛ ei⁹ loco. q̄ si fuerit i angulo signat ꝓlōgationē carceris ꝛ eo forti⁹ si fuerit angulus terre: queꝫ si aspexerit dn̄s. 12. aut aliq̄s maioꝝ iueniet districtionē cuꝫ carcere. Si vō dn̄s ascēdētis fuerit cadēs ab ascendēte: sꝫ iunct⁹ fuerit plīe in angulo ꝓlongabit̄ eius carcer postq̄ꝫ sꝑabat euadere. si aūt fuerit in angulo ꝛ iūctus fuerit plīe cadēti significat liberationē eius post desperationē. sed si iunctus fuerit planete malo q̄ sit in angulo terre qd̄ est 4^m signū: aut fuerit dn̄s. 8. in ascēdēte qd̄ est signū mortis non exibit a carcē donec moriat̄. ꝛ si iūctus fuerit dn̄s ascēdētis: aut luna alicui plīe in. 3. vel. 9. signat liberationē: ꝛ eo leuius si non fuerit dn̄s alicui⁹ anguli ex angulis ascendentis: ꝛ si vnus ex eis: id est si dominus ascēndētis vel luna iunctus fuerit domino tertij vel noni vel receptori in sinistra ascendentis significat ei⁹ liberationem: ꝛ erit hoc de ope

qd̄ ogabit̄

qđ opabit̃ per semetipm̄: ⁊ nullus exorabit ꝑ eo. si vo dñs tertij aut noni iūct⁹ fuerit dño ascēdētis opabit̃ aliqs ꝑ eo ⁊ liberabit̃ absq3 petitiōe sua. si vo dñs ascēdētis iunctus fuerit dño. 12. ⁊ fuerit in sinistro ascēdētis signat fugā illi⁹ ex carcere. silr si fuerit dñs tertij aut noni cū dño. 12. si āt iunctus fuerit dñs ascēdētis dño tertij vel noni: sed receptor fuerit in angulo. i. ponderosus: nō exibit donec egrediat̃ receptor a signo ⁊ recedat ab angulis. ⁊ si iunct⁹ fuerit dñs dom⁹ lune dño ascēdētis signat dilationē in exitu. ¶ Post hoc aspice postq̄ꝫ cessasti aspicere cū dño ascēdētis ⁊ ei⁹ ꝯiunctiōe cū stellis: ⁊ in ꝯiunctiōe stellaꝝ cū eo locū signatoris. i. lune si fuerit in signo mobili signat celeritatē liberationis ꝑter cancrū q est tardus: eo q sit domus ei⁹: ⁊ aries ⁊ libra velociores sūt in liberatiōe a capcorno: ⁊ nō tardabit̃ in carcere: ⁊ inueniet ibidē multos auxiliatores. Capricornus vo signat tarditatē ⁊ solitudinē ac tristitiā: ⁊ qm̄ inimici laborāt vt retineat̃ in vinculis: ⁊ si fuerit in signo fixo signat tarditatē exit⁹ ⁊ tardior oibus est aq̄rius. si āt fuerit luna in signo cōi: ⁊ nō fuerit liberat⁹ anq̄ꝫ egrediat̃ luna de eodē signo ꝓlongabit̃ ei⁹ carcer: ⁊ eo fortius si fuerit dom⁹ iouis ⁊ ipse eaꝫ nō aspexerit. In domibus vo mercurij si fuerit ipositio l ipo carcere inueniet bonū ⁊ gaudiū. deinde aspice ei⁹ ꝯiunctionē si fuerit in angulo: ⁊ iuncta fuerit plāte in sinistro ascēdētis ⁊ testificat⁹ fuerit dñs ascñtis: silr signat liberationē. ⁊ si fuerit luna cadēs ⁊ iuncta fuerit alicui plāte in angulo signat ꝓlōgationē carceris nisi fuerit plāta dñs tertij aut noni: tūc liberabit̃ cum mutat⁹ fuerit ipse plāta. ⁊ si fuerit cadēs: ⁊ iūcta fuerit plāte cadēti: q sit dñs alicu⁹ anguli erit in spe egrediēdi donec igrediat̃ ipse plāta aliquē anguloꝝ ascēdētis: ⁊ tūc desꝑabit̃: q si fuerit ille cui iūgit̃ dñs anguli ⁊ fuerit in signo 3° aut. 9. erit meli⁹ ⁊ leui⁹ ad exitū: ⁊ si iūcta fuerit cū dño alicui⁹ anguloꝝ ⁊ ꝓpue cū dño ascēdētis signat tarditatē. ⁊ si dñs ascñtis igredief sub radijs: ⁊ fuerit malus in 4° raro viuit. Et si fuerit ipe malus mars: iterficief postq̄ꝫ exibit de carcere. si aūt dñs ascēdētis iā trāsiuit cōbustionē ifirmabit̃ ifirmitate forti: ⁊ cū fuerit aliqs maloꝝ in aliq̄ angulo: q̄to plus videris eū a gradu solis lōgiorē: tāto erit lenior ei⁹ ifirmitas: ⁊ eo cit⁹ libabit̃. ⁊ si iūct⁹ fuerit dño 8. ab ascēdēte: vl̃ malo in angulo terre: morief in carcere. Et si fuerit cū satur⁹ aut aspexerit cū ex fortitudīe. signat ꝓlongationē carceris ⁊ tristitiā atq3 ipedimētū in suba: ⁊ corpe. si vo fuerit cū marte signat ipedimētū: ⁊ vinctionē: ⁊ si fuerit luna tūc ipedita: inueniet cū districtio ⁊ nō flagellabit̃: ⁊ si aspexerit luna oīm dom⁹ sue erit leui⁹: si vo nō aspexerit erit duri⁹. Post h̄ aspice eē illius iterrogātis a dño ascēdētis: ⁊ eē illi⁹ q ꝯtēdit cū eo a dño. 7. si se aspexerint ex trino vel ex sextili aspectu: ille qui ꝓuocat aliuꝫ cū leuitate petet eū cū patiētia optās pacē ⁊ salutem: si vo aspexerint se ab oppōne vel a 4° aspectu: petet eū cū grauitate ac iportunitate: ⁊ erit ꝑseuerās multuꝫ in petiōe iustitie sue. ¶ Questio de aduentu absentis.

Cum iterrogatus fueris de aduētu absentis. Aspice dñm ascēdētis ⁊ locū eius: si fuerit in ascēdēte aut in. 10. aut cōmiserit dispōnē suā plāte: q sit i eis: signat ei⁹ aduētū: ⁊ si fuerit dñs ascēdētis in nono aut in medio celi aut cōmiserit dispōnē suā plāte in eis signat eius aduentū. si vo fuerit dñs ascēdentis in. 7. ab ascendēte aut in angulo terre: erit in aduentu eius duritia: ⁊ dilatio: ⁊ signat q absens sit in terra in qua est nondū exiēs inde. ⁊ si fuerit dñs ascēdētis in. 9. vel in. 3. ab ascendēte: ⁊ iunctus fuerit planete in ascēdēte: erit in itinere volēs redire. silr si fuerit dñs ascēdētis in. 8. ab ascēdēte: aut in 2°: ⁊ iunctus fuerit plāte in. 10. h̄ est in medio celi. Si āt dñs ascēdētis fuerit cadens ⁊ nō fuerit iunct⁹ alicui plāte in angulo: nec aspexerit ascendēs erit maluꝫ: q2 significat tarditatē. ⁊ si iūctus fuerit dñs ascēdētis aut luna planete retrogrado aut fuerit dñs ascñti retrogradus: ⁊ aspexerit ascēdēs: signat ei⁹ aduētū. ⁊ si fuerit dñs ascendētis ipedit⁹ signat duritiā ⁊ ꝓlōgationē aduētus. Si āt nō fuerit ḋ dño ascēdētis qđ dixi. Aspice significatricē q̄ est luna: q̄ si cōmiserit dispōnē suā dño ascēdētis in ascēdēte aut ꝓpe ascēdēs. s. ꝑ. 12. gradus signat celeritatē aduēt⁹. ⁊ si fuerit dñs ascēdētis in. 7. ⁊ in succedēti eū ꝓlongabit̃. si aūt separata fuerit luna a dño q̄rti aut. 7. noni q3 vel tertij ⁊ iuncta fuerit dño ascēdētis signat aduentū. Iteꝫ si sepata fuerit a planeta qui fuerit in sinistra ascñtis h̄ est sub terra: ⁊ iuncta fuerit planete in dextera ascēdētis. i. super terrā: significat aduētū. si vo fuerit luna cadēs ⁊ iuncta fuerit ad dexterā ascendētis planete in decimo signat aduentū euꝫ dilatione: quia luna cuꝫ in dextera ascendentis fuerit impedita: significat duritiam ac retentionem aduentus.

¶ Questio visionis vel somnij.

Cognitio illius est vt ꝯsideres semꝑ signū 9m: tūc si inuenies in eo stellā pone eā signatricē suꝑ bonitatē vel malitiā visionis. si aūt nō inuenis in eo stellā tūc ꝯsidera 10m: ⁊ si inueneris l eo stellā tūc ipsa est significatrix suꝑ bonitatē visionis. Et si nō inuenis in eo stellaꝫ tūc ꝯsidera ascēdēs. ⁊ si nō inueneris in eo stellā tūc ꝯsidera. 7. ⁊ si nō fuerit in eo stella tūc ꝯsidera. 4. q si nō inueneris in eo stellā tūc ꝯsidera. 3. q si nō inueneris in hoc loco aliq̄ꝫ stellaꝝ tūc visio nō est sana ⁊ ē vanitas somni vani: ⁊ nō videt ipm̄ aut oblit⁹ est ei⁹. ⁊ si inuenis in vno ꝑdictorū locoꝝ aliq̄ꝫ ex stellis: tūc scias eā q si ē saturn⁹ aut cauda tūc ipse videt rē terribilē ex eis q̄ timorē inferūt. Deinde aspice cui⁹ domus sit stella dña tūc illud qđ facit eū timere ⁊ terret ipm̄ est de gn̄e domus illius plāte. nā si ē dña 11. domus tūc illđ qđ terret sūt inimici aut gn̄a eoꝝ: ⁊ silr dicit in reliqs domib⁹: ⁊ si est signator suꝑ visioneꝫ iuppiter tūc ipse vidit reges: ⁊ ꝑpositos aut sublimatos ⁊ maiores ex oibus ⁊ q̄ similant̃ nāe iouis. Si āt est mars tūc ipe videbit venationē aut duellū: aut ex lege ꝯiungi aut altercationē aut pugnā aut carnē aut sanguineꝫ aut arma aut instrm̄i aut que similia sūt nāe martis: ⁊ si est ven⁹ tūc vidit vestimētū ⁊ pānos ⁊ rē bonā dilectā aut aromaticā ⁊ delectabilē aut margaritas aut mulieres aut puellas aut pueros sodomiticos ⁊ cetera q̄ ꝯuēiūt nāe veneris. Et si ē mercuri⁹ tūc ipse vidit aromaticū aut mischitas aut q̄sdā orātes: aut denarios aut imagines aut voces: aut q̄sdā ementes ⁊ vēdētes ⁊ altercātes ⁊ q̄ sūt silia nāe mercurij: ⁊ si est sol tūc vidit q2 ipse volabat iter celū ⁊ terraꝫ aut vidit lumē: aut ignē: aut regē ⁊ que silia sūt nāe solis. Et si ē luna tūc ipse vidit mulierē: aut marē: aut vetulas: aut fluuiū. ⁊ si est cauda tūc ipse vidit tenebrositatē: ⁊ pulucrē: ⁊ susurrationē: ⁊ murmurationē. ⁊ si est cap. tūc ipse vidit viriditatē ⁊ redolētiā ⁊ aurū ⁊ similia. Et si signū in q̄ est significator est femininū ⁊ signat stella aliqd timoris: tūc ipse vidit locū altū eleuatū: aut rupē altā supeminentē cante: aut q̄si ipse cadat ex alto: aut eleuationē in locū ⁊ oppressionē: aut vētū ꝑcellosuꝫ. Et si est stella q̄ signat timorē in signo terreo tūc ipse est q̄si lapidatus aut obsessus: aut cadēs in foueā: aut i loco tenebroso ⁊ stricto eū inuenit exitū. ⁊ si est i signo igneo: tūc ipse vidit suspēsionē: aut cōbustionē: aut flāmā: aut ignē: aut caliginē: aut nigredinē. ⁊ si ē i signo aq̄so tūc vidit submersionē: aut diluuiū: aut refluxū: aut mare: aut periclitationē. ¶ Deinde aspice cū qua stella ꝯiungat̃ dñs ascendētis: ⁊ significator visionis: naꝫ si ꝯiungunt̃ ambo: aut vnus eorū cū fortuna: tunc nō cōsequit̃ ipsum ex eo q vidit nocumentuꝫ: ⁊ si ꝯiunguntur cuꝫ infortuna tūc cōsequit̃ ipsum ex ipsa visione nocumentū ꝑm genus domus ꝯiuncti. nam si est dñs census consequitur ipsum nocumētū in censu suo. ⁊ si est dominus septimi cōsequit̃

ipsum nocumētū in mulieribꝰ. ⁊ si ē dñs qnti tūc in filijs: ⁊ similiter sic in reliqs domibus. Et similr si visio est cōueniēs: tūc aspice genus domus ꝯiuncti cū significatore: ⁊ simile illiꝰ ex domibꝰ: ⁊ iudica iuuamētū ex gñe domꝰ eiꝰ.

Decimū signū siue 10ª domꝰ cū suis iterrogationibꝰ. Et ꝑ de regno in quo qs hꝫ fiduciā si adipiscet illud vel non.

Si iterrogatus fueris de regno in q̄ hꝫ qs fiduciā. vtrū adipiscet illud an nō. Aspice dñz ascñtis ⁊ lunā si iunctꝰ fuerit dñs ascēdētis: vel luna dño. 10. ⁊ receptor aspexerit mediū celi signat adeptionē cū ꝑfectu ⁊ studio: ⁊ cū petitiōe iterrogātis atq; inqsitiōe eiꝰ. Silr si fuerit dñs ascēdētis aut luna in. 10. nō ipedita. Si vo dñs medij celi fuerit in ascēdēte vel iunctꝰ fuerit dño ascēdētis adipiscet regnū absq; petitiōe ⁊ iportunitate. silr erit si dñs medij celi iunctꝰ fuerit fortune i ascēdēte. Qz si nihil fuerit de h q̄d dixi: ⁊ videris planetā reddētē lumē eoꝝ. i. trāsferētē ab vno in aliū lumē: tūc iterrogator nō petit rē p semetipz. sꝫ petit aliquē q ꝑ ea operet in h: si āt aspexerit receptor dispōnis ad mediū celum ⁊ fuerit liber a malis adipiscet. Si vo fuerit ipeditꝰ ⁊ nō aspexerit mediū celi soluet hoc opꝰ post directionē. Et scito q̄ mali cū ipedierit a 4° vel ab oppōne reuertet dñs iterrogatiōis a socio suo reuersiōe feda destruūt iterrogationē: a trino āt vel a sextili aspectu reuertet minꝰ ipediūt: ⁊ si cōiūxerit lumē dñi ascñtis ⁊ lumē dñi medij celi planeta aliqs. i. si iūcti fuerint ambo cū eo ⁊ fuerit ipse planeta i ascñte vl in medio celi: aspice tūc lunāq; si iuncta fuerit reuersiōe bona vel pulchra ⁊ dño ascēdētis: aut dño. 10. erit adeptio. si vo nulli eoꝝ iūcta fuerit ⁊ fuerit libera a malis adipiscet ⁊ hēbit auxilio multoꝝ bonoꝝ. Si āt nō fuerit luna sic pdixi: ⁊ fuerit planeta q ꝯiunxerit lumē in medio celi: aut aspexerit eū: ⁊ nō fuerit cadēs: nec exierit ab eodē signo donec iungat ei dñs ascñtis ⁊ dñs. 10. ⁊ fuerit liber a malis adipiscetur oīno.

Nō de qualibet re si adipiscet vel nō.

Cū videris dñm ascēdētis ⁊ dñm decimi ꝯiūctos. Aspice lunā si cōmiserit dispōnē suaz ac fortitudinē vni eoꝝ: fueritq; recepta: ac libera a malis: annuntia ex toto ⁊ spera effectū. si vo nulli eoꝝ cōmiserit dispōnē suā sꝫ fuerit recepta erit tardiꝰ. si āt nō fuerit recepta nec fuerit ipedita aspice receptorē dispōnis ex eis: si fuerit liber a malis aspiciēs domū suā adipiscet ptē eoꝝ q̄ petierit. ⁊ si fuerit ipeditꝰ fm q̄ dixi de ipedimēto lune nō adipiscet: ⁊ si iunctꝰ fuerit dñs decimi dño q̄rti ⁊ dñs q̄rti dño ascñtis adipiscet: si vo dñs ascēdētis iunctꝰ fuerit dño q̄rti: ⁊ dñs q̄rti iunctꝰ fuerit dño medij celi: adipiscet post desperatiōnē. ⁊ cū recepit dñs ascēdēs dispōnē lune: lenior erit petitio regni. Et scito q̄ cū dñs ascñtis fuerit in domo sua: ꝯstituet sup terrā i q̄ ē: ⁊ si fuerit i exaltatiōe sua ꝯstituet sup terras multas: ⁊ opꝰ pcipue dignitatis. si vo in triplicite sua fuerit signat opꝰ magnū: sꝫ nō erit i terra sua in q̄ est: si āt nō hūerit testimoniū i loco suo: erit ignotꝰ in terra cui pēnt. Et scito q̄ fortassis dñs ascēdētis ⁊ decimi erit vnꝰ planeta: ac si eēt ascēdēs virgo ⁊ 10ª gemini. Qz si ita fuerit ⁊ fuerit ipse planeta receptꝰ ⁊ luna cōmiserit ei dispōnē suā: ac fortitudinē ab angulo: adipiscet. si vo fuerit planeta receptꝰ: ⁊ luna silr fuerit recepta ⁊ in bono loco: ⁊ aspexerit locū rei vl domos suas: adipiscet ptē eoꝝ q̄ petierit: Si āt nō fuerit receptꝰ ⁊ luna āt fuerit ipedita: nō adipiscet q̄d petierit: ⁊ fortassis nō ꝯueniet vt dñs ascēdētis aspiciat dñz decimi: vt si eēt leo ascñs ⁊ angulꝰ rectꝰ: tūc aspice locū solis ⁊ veneris vnūquēq; pse: q si fuerit recepti ⁊ aspexerit mediū celi: signat ꝑfectū eoꝝ. Si vo fuerit vnꝰ eoꝝ receptꝰ: ⁊ alter nō: aspice lunā si cōmiserit dispōnē suā: ac fortitudinē illi q nō est receptꝰ adipiscet: si āt nō fuerit recepti ⁊ luna fuerit ipedita ⁊ non recepta nec aspexerit aliquē eoꝝ: ⁊ ipse q recipit dispōnē aspexerit mediū celi: ⁊ nō fuerit ipeditus adipiscet ptē eoꝝ q̄ petierit. ⁊ si ꝯiunxerit lumē eoꝝ planeta i angulo nec egrediēs fuerit de loco suo donec iungat ei signat ꝑfectū ⁊ adeptionē eoꝝ que petierit. Post h aspice lunā si fuerit recepta ⁊ aspexerit mediū celi: iā pfecta est fortitudo eiꝰ atq; fortuna. Et si luna iūcta fuerit lumini dñi medij celi aut trāsferet p eū iunctaq; fuerit corpi eiꝰ atq; aspexerit mediū celi adipiscet: ⁊ si receperit eā dñs domꝰ in q̄ est luna aspexeritq; ambo. 10. adipiscetur: ⁊ si nō occurrerit luna lumini alicuiꝰ planete: in signo in q̄ fuerit antēq; egrediat de eo petēs ipsā rē nō adipiscet rē suā nisi dñs ascēdētis ⁊ dñs rei habeāt fortitudinē ⁊ testimoniū in locis: ⁊ aspexerit ambo locū rei. Et scito q̄ vitiū lune ⁊ dñi medij celi signat diminutionē rei in ope: ⁊ eo deteriꝰ si fuerit receptor dispōnis lune ipeditus: qa signat detrimētū opis: ⁊ si iuncta fuerit luna dño ascendētis aut dño medij celi auxiliabit ad ꝑfectū. Si āt pulsauerit dñs medij celi fortitudinē atq; dispōnē planete q eos recipiat: ⁊ q hēat fortitudinē in loco suo ⁊ rei: ⁊ nō aspexerit mediū celi: nō pficiet res eodē mō quo petit. Et cū signator inimicoꝝ domini sue: signat auritiā ⁊ inuolutionē in petitione rei: ⁊ inimicitia eiꝰ est vt sit in 12ª domꝰ sue: aut in 2°: aut in 6°: aut in 8°. Et si aspexerit eū a 7°: signat ꝯtrietatē. Et scito q̄ dñs ascēdēns est signator eoꝝ q̄ occurrūt dño regni ex laude vel vituperatiōe: ac cetera q̄ de eo sūt. Et dñs. 7. est signator opis ciuiū eiꝰ: ⁊ mediū celi ac dñs eiꝰ sūt signatores eoꝝ q̄ sūt in regno eiꝰ ex bono vel malo. Et 11m ac dñs eiꝰ sūt signatores eoꝝ q succedūt eū in ope suo. i. i regno: ⁊ 9m ac dñs eiꝰ sūt signatores eoꝝ q̄ fuerunt ante eū. Et 4m ac dñs eius sūt signatores eius opis finis. Quere g̃ signationē acqsitionis eiꝰ atq; subē eiꝰ a signo 2° ac dño eiꝰ: ⁊ a pte fortune ac bōitate loci eiꝰ: ⁊ scriptores a signo 2° ⁊ eiꝰ dño: ⁊ ab. 11. ⁊ dño illiꝰ redduꝰ: illius atq; amicos: ⁊ frēs eius a signo 3° ⁊ dño eiꝰ: ⁊ seruos eiꝰ a. 6. ⁊ dño eius: inimicos vo illiꝰ a. 12. ⁊ dño illiꝰ. Aspice g̃ aspectu fortunarū ⁊ maloꝝ planetaꝝ ad hec loca vbicūq; fuerit fortuna: ibi erit bonū gaudiū atq; lucrū: ⁊ quocūq; inuenerit malū ibi erit ipedimētū ⁊ timor ⁊ ablatio manꝰ ab obedientia ⁊ bellū.

Nō in quo expender substantiā quā collegit rex.

Et si iterrogatus fueris in q̄ expender subām quā collegit. Aspice dñm domus subē si fuerit mars expēdet eā ac dispget i oī ope malo: vt guerra ⁊ luxuria ⁊ ebrietate: ⁊ cetera talia. ⁊ si fuerit saturnꝰ agitabit animū suū ⁊ thezaurizabit subāz suā ⁊ alienā. si vo iuppiter fuerit expēdet eā ꝑ amore dei i elemosynis vel in oī ope bono. Et si fuerit sol damnabit eā cā pcium: ⁊ in acqsitiōe nobilitatis. ⁊ si fuerit venꝰ faciet eā sū vti oī delectatiōe. ⁊ si fuerit mercuriꝰ i emptiōe vl vēditiōe q̄rēdo lucrū. si āt luna fuerit opabit fꝫ naz pte cui iungit. ⁊ si fuerit vacua cursu expendet eā donec ꝯsumet. Et dñs q̄z ascēdētis signat esse finis sui: qz est q̄rtus a 10° ⁊ eiꝰ depōne. Si inueneris. s. dñm ascēdentis: aut in. 12. vel. 6. vel 18. signat turpitudinē depōnis eius: ⁊ eo turpiꝰ si fuerit in 6. aut in. 12. tūc signat qz irascet sibi ⁊ suspicabit ⁊ exercitabit vt isurgat in eū ille qui post eū cōstituet. Si aūt fuerit dñs ascēdētis receptꝰ auferet malū. i. nō patiet aliq̄d martyriū nec vinciet. Si vo nō fuerit receptus ⁊ fuerit ipeditꝰ cū hoc q̄d dixi: erit q̄d occurret ei post depōnē suaz deteriꝰ sua depāne: ⁊ si iunctus fuerit dñs. 12. dño ascendētis: ⁊ ipse nō recepit eū: pfatꝰ ppositus vinciet: ⁊ eo fortius si fuerit in aliquo angulo: q̄ si fuerit in. 10. vīciet i regno suo in oculis oīm: ⁊ ponet corā eis. ⁊ si fuerit in ascēdēte erit īfra hoc q̄d dixi. Si vo in. 4. fuerit erit h in occulto: sꝫ in honore suo tñ. Si āt fuerit in. 7. cōmittet eīmibꝰ ipsius honoris: ⁊ inueniet ex illis districtionē. sꝫ si fuerit cadēs ab āgulis i dextera ascñtis ⁊ fuerit cōmixtꝰ. 12. nō vīciet i honore suo

noꝛe suo donec ꝑducat̃ ad terrã in q̃ retinẽdus ẽ. si vo fuerit in sinistro ascẽdẽtis vincietur in itinere. ⁊ si iunctus fuerit dño. 8. post separationez eius a dño. 12. significat mortem eius in vinctione sua. si vo iunctus fuerit post dñm. 12. dño medij celi inueniet regnũ post vinctiõe. ¶ Et scito ꝙ mars significat etiã vinctionẽ quẽadmodũ significat dñs. 7. si iunxerit dño ascẽdẽtis: hoc est si fuerit dñs secũdi aut. 8. aut. 6. vel 7. scꝫ. 4. ⁊ dñs. 8. est calidioꝛ: q2 significat mortẽ in vinctiõe. ¶ Et aspice malũ q impedierit dñm ascendẽtis: si fuerit saturnus ꝙ dixi de districtione ⁊ martyrio erit ex carcere ⁊ ꝑcussione lignoꝝ. ⁊ si fuerit impediens mars: erit ex vinculis ⁊ penis ferri ⁊ ꝑcussione flagelloꝝ.

¶ Questio de esse regis ab eo qui eum constituerit.

Et si volueris scire eẽ illius ab eo q ꝯstituit eũ. Aspice interrogãtẽ ab ascẽdẽte ⁊ dño eius: ⁊ eẽ q ꝯstituit eũ a 7° ac dño eius: si dñs. 7. recepit dñm ascñtis aut pulsauerit fortitudinẽ suã ad eũ ex trino: aut sextili aspectu: aut 4°: erit res eoꝝ optime ꝯiuncta. Et si luna portauerit lumẽ iter eos: erit eisq̃ afficiet iter eos. s. q mittat ꝯcoꝛdiã iter eos: cũ cõmiserit luna receptori dispoñẽ ex loco dilectiõis. Et mali sũt dimõ callidi ex 4° aspectu vel oppõne: ⁊ fortune operant̃ ex 4° aspectu ⁊ oppõne: ꝙ si duo significatores nõ fuerit iuncti adiuicez: ⁊ nulla stella portauerit iter eos lumẽ nõ erit qð iter eos est sic volunt.

¶ Questio de qua terra est dominus regni.

Si autẽ volueris scire de q̃ terra est dñs illius regni. Aspice signum medij celi si fuerit ibi planeta ⁊ ipse i domo sua erit ex hoĩb9 illi9 terre ⁊ ex mediocribus: ⁊ si i exaltatiõe sua: erit ex nobilioꝛib9 hoĩuz. Si vo fuerit in tripli° sua erit isra hoc. ⁊ si nõ fuerit in domo sua vel exaltatiõe: vel tripli° sua: erit ꝑegrinus. ⁊ si fuerit planeta orientalis: erit ex ciuib9 orientis. ⁊ si fuerit orientalis: erit ex ciuibus occñtis. ⁊ si fuerit in 4° a sole erit ex ciuib9 septẽtriõis: si vo fuerit in. 10. a sole: erit ex ciuib9 meridiei. si aũt fuerit planeta ꝑegrinus in signo in q̃ est: ⁊ nõ aspexerit domũ suam neqꝫ exaltationẽ suã: nõ erit gñosus. ⁊ si nõ fuerit in signo medij celi planeta: narra de dño medij celi sicut ꝑdixi tibi.

¶ Questio de ingressu eius in sede.

Et aspice horã igressiõis ei9 in sedẽ sui regni: dũ sederit i sede iperij sui: ⁊ ceperit iperare ac ꝓhibere: si fuerit itroit9 ei9 i die: ⁊ fuerit sol cũ saturno: iudica ei celeritatẽ depõnis ab eodẽ ope. s. regno. ⁊ si aspexerint fortune solẽ ⁊ inueneris dñm ascẽdẽtis: ac solẽ in loco optio ab ascñte: fueritq̃ꝫ in signo fixo: ꝑncipat9 ei9 ꝓlõgabit̃ ⁊ videbit qð voluerit i eo. Si vo mali aspexerit solẽ: ⁊ fuerit ipe malus mars: ⁊ fuerit exaltat9 sup eũ a medio celi: ⁊ fuerit sol i ascẽdẽte i signo mobili: aduersabit̃ aliqs ex ciuib9 illi9 regni q exterrebit eũ m̃ltotiẽs: aut finis ei9 erit ꝑ mortẽ ⁊ iterfectiõnẽ. Si aũt inueneris iouẽ i medio celi ⁊ fuerit fortunat9: ⁊ fuerit sol i loco optio ⁊ forti: erit op9 ei9 in exaltatiõe ⁊ augmẽto: ⁊ i memoria ⁊ collectiõe subaꝝ. ⁊ si videris solẽ in. 8 vel in. 6. ⁊ dñs ascẽdẽtis fuerit i ascẽdẽte: aut in medio celi: ⁊ ipe fuerit fortuna: erit res illi9 ꝑncipis optia: sꝫ significat mortẽ ei9 q ꝯstituit eũ. Et si regni ei9 itroitus fuerit i nocte: aspice lunã sicut ꝑdixi tibi de sole: ⁊ aspice saluationẽ lune a malis: q̃ si mũda fuerit a malis ⁊ in bono loco: significat salutẽ ei9 coꝛpis: si vo luna fuerit cum malis: aut iũcta eis: deponet̃ ab honoꝛe suo citi9: ⁊ hẽbit q̃relã maximã ⁊ fortẽ. Et si fuerit luna cũ capite vel cauda: ⁊ fuerint iter eos. 4. gradus ⁊ ifra nõ ꝓficiet in eodẽ ope: si aũt fuerit iter eos pl. 4. gradib9: erit min9 eius ipedimẽtũ: donec trãseat. 12. gradus ab hora liberatiõis ei9 a malis eoꝝ. Aspice quoqꝫ lunã ⁊ ascẽdẽs ⁊ dños eoꝝ domoꝝ ⁊ aspect9 fortunaꝝ ac maloꝝ ad eas: si aspexerint eos fortune: ⁊ dños eoꝝ: fuerintq̃ꝫ dñi eoꝝ in bonis locis: ⁊ fuerit mali cadẽtes ⁊ fortune in medio celi: videbit ipse ꝑnceps qð diligit. Et si fuerit luna ⁊ dñs dom9 ei9 i malis locis inueniet malũ in regiõe illa. Post hoc aspice ascẽdẽs hora introit9 ei9 si fuerit grad9 ei9 ex terminis maloꝝ ⁊ mali aspexerit eũdẽ terminũ ascẽdẽtis erit in ope illo debilis: ⁊ dicet̃ i eo crimẽ pessimũ. Si vo fuerit gradus ascñtis ex terminis bonoꝝ: ⁊ aspexerint eos fortune ꝑficiet̃ op9 illud ⁊ egredietur honorat9. ⁊ dicet̃ de eo oẽ bonũ vna cũ lucro qð inueniet ex ope suo. ⁊ si fuerit malus i ascñte erit op9 ei9 malũ: inueniet. n. i eo districtionẽ ⁊ morietur forsan in ope suo: si aũt fuerit i ascẽdẽte fortuna: ⁊ malus in 4°: erit initiũ illi9 opis laudabile ⁊ bonũ: finis vo malus. ⁊ si fuerit malus in ascẽdẽte ⁊ fortuna in 4° erit initiũ illi9 rei malũ: ⁊ erit finis ei9 bon9. Et si inueneris caudã in ascẽdẽte fueritq̃ꝫ dñs ascẽdẽtis in loco malo: ⁊ fuerit malus in aliq̃ angulo: ⁊ luna q̃ꝫ fuerit ipedita a mal' erũt ei ministri viles ex ignobilib9 q destruũt ei9 iperiũ: ⁊ nõ cessabit tristis eẽ ac tribulat9 ⁊ in timore q̃diu durauerit in ipso ope. Qz si inueneris hora itroit9 in ascẽdẽte fortunã: aut inueneris dñm ascẽdẽtis in medio celi dñs q̃ꝫ medij celi fuerit in loco forti libera malis: significat bonitatẽ eẽ eiusdẽ ꝑncipis: ⁊ ꝓlõgatiõnẽ illi9 ꝑncipat9. si vo fuerit in ascẽdẽte malus. ⁊ dñs ascñtis malus ac dñs medij celi fuerit i loco malo: iudica eũ citi9 foꝛe deponẽdũ. Et si inueneris dñm ascẽdẽtis ⁊ dñz medij celi i 12. aut in. 6. iudica ei9 casũ foꝛe festinãter: nisi iuppiter oriẽtalis fuerit in ascẽdẽte aut in medio celi: q2 hoc tardare fac ei9 depõnẽ aliquãtulũ. Post hoc aspice signũ medij celi ⁊ dñz ei9 vbi sit ⁊ qs aspiciat cũ ⁊ dñz medij celi: q si fuerit in angulo ⁊ fortune aspexerint eũ: significat bonitatez sui eẽ: ⁊ si fuerit fortuna i medio celi ꝑueniet in ope illo ad melioꝛa ac dignioꝛa sue fiducie: ac volũtati: ⁊ dign9 habebit̃ honore illo: ⁊ valẽs erit ei9 iperiũ ⁊ ei9 lucrũ m̃ltiplicabit̃. si vo mali fuerit ibidẽ inueniet districtionẽ magnã in eodẽ ope: ⁊ qcqd lucrat9 fuerit auferet̃ ab eo martyrio ⁊ ꝯuictioẽ ⁊ depõne in ira regis sui quã hẽbit erga eũ. ⁊ si aspexerit fortuna mediũ celũ: ⁊ nõ fuerit ibidẽ malus: erit op9 illõ gratũ ⁊ bonũ. sed si aspexerit malus destruet ei ipm op9. Si aũt aspexerit fortuna ⁊ malus vide qs eoꝝ sit plus gradib9 ⁊ ipse vincit alteꝝ: sꝫ alter accipiet ptẽ ab eo. ⁊ si fuerit mercuri9 cũ ioue in medio celi abũdabit ei9 opus ꝑ sapiam ⁊ ꝯsiliũ ⁊ rõnẽ atqꝫ igeniũ: ⁊ erit ei ꝑ hoc nomẽ ⁊ fama: ⁊ augebit opi suo cui ꝑest opus ⁊ dilatationẽ in regiõib9: ⁊ maxime si aspexerit lunã. sꝫ si fuerit sol in medio celi cum eis absqꝫ aspectu maloꝝ: significat ꝓlongationẽ sonit9 ei9 nominis ⁊ adeptionẽ operis ei9 in oĩ q voluerit ⁊ lõgitudinẽ vite ei9 in eodẽ tpe. sim̃r erit cũ fuerit iuppiter cũ luna in medio celi: ⁊ fuerit ven9 in loco optimo: ⁊ q̃tienscunqꝫ inueneris fortunã i medio celi minuet̃ ei9 districtio ⁊ inueniet bonũ. si vo fuerit mali ibidẽ: ⁊ dñs medij celi: ac dñs ascẽdẽtis fuerint cadẽtes durabit modicũ i ope suo. ⁊ q̃nẽscũqꝫ inueneris mortẽ i 7° ab ascẽdẽte: ⁊ nõ fuerit in ascñte fortuna: morietur i eodẽ ope. Qz si fuerit ibidẽ saturn9: ⁊ i ascñte: aut i 7° fortuna nõ morietur neqꝫ iterficiet̃ in eodẽ ope. si vo fuerit fortuna in 7° deponet̃ pulchre cũ honore ac salute. ⁊ si fuerit in 4° fortuna erit san9 in coꝛpe ⁊ erit finis ei9 fm q voluerit. si vo fuerit ibidẽ malus inueniet malum ⁊ ipedimentũ postq̃ꝫ deposit9 fuerit ab ope suo cũ carcere ⁊ martyrio ⁊ districtiõe ⁊ i ꝓlixo carcere. Si aũt fortuna aspexerit 4m euadet post tribulationez ⁊ districtionẽ quã inueniet. si vo fortuna nõ aspexerit ipꝫ malũ q fuit i 4° vinciet̃ ⁊ sustinebit penas: ⁊ morietur i ipso carcere. sꝫ si fuerit dñs q̃rti in ascñte aut i. 10. aut i ceteris locis optimis mũdus a malis: ⁊ dñs dom9 lune sim̃r significat bonũ finẽ eiusdẽ opis.

¶ Questio de stabilitate regis aut de recessione eius.

Et si interrogatus fueris de stabilitate regis aut de recessiõe ei9. Aspice dñm ascẽdẽtis ⁊ dominũ. 10. si coniuncti fuerint: ⁊ fuerit receptoꝛ dispositionis. i. pon-

derostor eoꝶ in angulo nõ mouebiť ipse rex:nec exibit d regno suo.ꝛ si fuerit receptor dispõnis in sinistro ascẽti.i. sub terra exibit ab eo:sed reuerteť.ꝙ si receptor dispõnis fuerit recept⁹ sigñat celeritatẽ ei⁹ reuersiõis cũ honore:si aũt dñs ascẽtis ꝛ dñs decimi iã trãstulerint lumẽ eoꝶ abinuicẽ.i.si sepati fuerint a se inuicẽ sigñat discessionẽ regis.ꝙ si luna pulsauerit dispõnẽ suã pte tardioris cursus in angulo remãebit i regno suo:donec cõburať ipse pta aut ĩpediať in loco suo:vł recedat:tũc sigñabit ablationẽ sui regni:ꝛ si iunct⁹ fuerit dñs ascẽtis dño descẽsiõis sue opabiť op⁹ in q̃ pibit.Si v̇o dñs descẽsiõis sue dño ascẽtis iunct⁹ fuerit diceť de eo mẽdaciũ:ꝛ ꝙ h̄ fecit q̃usqȝ viuat.Et si iũctus fuerit dñs medy celi dño dscẽsiõis sue ipse ꝑposit⁹ vł dux destruet regionẽ suã:si v̇o dñs dom⁹ descẽsiõis dñi medy celi:iũct⁹ fuerit dño medy celi dstruet regio ei⁹.Et si dñs ascẽtis pulsauerit dispõnẽ suã pte i angulo:dñs illi⁹ regni durabit in regno suo:ꝛ eo meli⁹ si fuerit receptor dispõnis in aliq̃ angulorꝶ ꝑter 4.^m q: ẽ opp^ta 10^e ꝛ ei ꝯria.si v̇o dñs ascẽtis iunct⁹ fuerit alicui pte i 9° ab ascẽdẽte:vł in 3°:vł cũ dñis eoꝶ:nõ erit dubitatio in exitu ei⁹ a regno suo.ꝙ si postea iunct⁹ fuerit alicui pte in angulo reuerteť ad suũ regnũ post dscẽsionẽ.ꝛ si fuerit dñs medy celi in loco suo rex ipse nõ recedet a regno suo:si iũcta fuerit ei luna.si fuerit q̃ȝ iuppiť in angulo:ꝛ hũerit in eo pte:vel receperit lunã aut dñm ascẽdẽtis remanebit in regno suo donec occurret malo Juppiť vł cõburať aut recedat a loco suo.¶ Et scito ꝙ dñs ascẽdẽtis ꝛ dñs medy celi cõ iũcti fuerint ꝛ fuerit receptor dispõnis ĩ bono loco nõ cõbustus nec recept⁹:sȝ nõ aspexerit mediũ celũ ipse ꝑnceps ꝯtineť sup regnũ nõ suũ sȝ alienũ:si v̇o aspexerit mediũ celũ sigñat stabilitatẽ ei⁹ in regno suo:ꝛ si fuerit dñs ascẽdẽtis:ꝛ luna in angulis in signis mobilib⁹:ꝛ luna nõ fuerit recepta discedet rex.¶ Post hec aspice lunã si pulsauerit dispõnẽ suã alicui pte in ãgulo dñs regni nõ discedet a regno suo si aspexerit dñs medy celi locũ suũ:si v̇o iuncta fuerit luna dño ascẽdẽtis ꝛ ipse fuerit remot⁹ ab angulis occurretqȝ dño ascẽdẽtis malũ anteq̃ȝ separeť ab eo luna deponeť a regno suo.Itẽ si iuncta fuerit luna pte pegrino in 9° vel 3°:aut dñs eoꝶ in loco pegrinatiõis exibit de regno suo:si aũt fuerit in 4.° signo mobili remouebiť ipse rex:ꝛ eo calidius si iungiť luna dño finis rei.i.dño q̃rti ab ascendente:nisi sit ei⁹ dñs in domo sua:q: tũc erit illud ei melius:ꝛ eo magis erit luna calida si iuncta fuerit pte in descẽsione sua:vel fuerit in oppõne dom⁹ sue.si v̇o fuerit luna fortis in loco suo:fueritqȝ cursu vacua:significat abscisionẽ illius regni.

¶ Questio de eo qui recessit a regno suo vel rege absente vtrum reuertatur.

Et si interrogatus fueris de viro q recessit a regno suo:vł de rege absente vtꝶ reuertať ad regnũ suũ an nõ.Aspice i h̄ sic ꝑdixi ubi in ꝑ ca⁹ in ꝯiunctiõe dñi ascẽdẽtis ꝛ dñi medy celi adinuicẽ:qui si iuncti fuerit ꝛ receptor dispõnis ex eis aspexerit mediũ celũ reuerteť ipse rex ad regnũ suũ:si v̇o non aspexerit mediũ celũ ꝛ luna iũcta fuerit pte in medio celi reuerteť.ꝛ ẽi si fuerit dñs ascendentis retrogradus reuerteť iteꝶ ad regnũ suũ.ꝛ si fuerit luna cũ h̄ ꝙ dixi ubi ĩ signo mobili erit velocl⁹ eis.Si v̇o nõ fuerit dñs ascẽdẽtis retrogradus:ꝛ luna iũcta fuerit pte in ascẽdẽte vel in medio celi reuerteť.Silr si luna iũcta fuerit dño ascẽdẽtis:ꝛ si iunct⁹ fuerit dño dom⁹ pegrinatiõis.i.noni ab ascẽdẽte dñs ascẽdẽtis peret recessionẽ a semetipso.ꝛ si iunct⁹ fuerit dñs medy celi:dño descẽsiõis sue:sigñat remotionẽ regis:ẽt si fuerit ĩ angulis.ꝛ si iũct⁹ fuerit dñs ascẽdẽtis dño descẽsionis sue sigñat etiã remotionẽ:si aũt fuerit dñs medy celi in loco suo:reuerteť remot⁹ ad regnũ suũ.Et si separat⁹ fuerit dñs medy celi a lumie dñi dom⁹ finis reꝶ.i. q̃rti ab ascẽdẽte reuerteť:si aũt iunct⁹ ei fuerit remouebiť:ꝛ si idẽ dñs q̃rti iunct⁹ fuerit dño medy celi ꝑseuerabit in regno suo ꝛ dabiť ei aliud regnũ.Si v̇o dñs q̃rti iunct⁹ fuerit dño ascẽdẽti nõ remouebiť:ꝛ veniet ei regnũ absqȝ petitione.Et si sepat⁹ fuerit dñs ascẽdẽtis a dño q̃rti sigñat firmitatẽ regni si fuerit rex remot⁹.Silr si iunct⁹ fuerit ei dñs q̃rti ꝛ si iuncti fuerit dñs ascẽdẽtis:ꝛ dñs medy celi:ꝛ nõ aspexerit dñs medy celi locũ suũ ꝯstitueť sup aliam terrã cui ꝑest.¶ Post h̄ aspice sigñatricẽ.i.lunã:q si iũcta fuerit dño medy celi ꝛ dñs medy celi aspexerit locũ suũ reuerteť:ꝛ eo meli⁹ si fuerit luna i signo mobili.ꝛ si pulsauerit dispõnẽ suã pte pegrino in loco suo in sinistro ascẽdẽtis remouebiť.si aũt fuerit sigñator receptus redibit ad suũ regnũ.ꝛ si nõ fuerit recept⁹ remouebiť.ꝛ si iuncta fuerit luna pte in 9° ab ascẽdẽte ꝑnuntia recessionẽ ipsius regis.si aũt fuerit ipse pta fortuna fueritqȝ in signo mobili vel fixo redibit ad regnũ suũ:si v̇o fuerit in signo cõi ibit ad regnũ suũ ex regnũ ꝑ^m.ꝛ ꝑerit trib⁹ ãnis:eo ꝙ receptor dispõnis lune nõ cadat donec veniat ad locũ 12^m ab ascẽdẽte:ꝛ erit ãno 2° in meliori ope:ꝛ in nimia volũtatis sue expletiõe nisi ꝑus occurrat medio celi malus:ꝛ ĩ eo retrogradeť ante ꝑdictã horã.Qȝ si eidẽ loco occurrerit malus destruet ei⁹ regnũ.Et si iuncta fuerit luna fortunis vel fuerit recepta erit laudabilis in regno suo.si v̇o malis iuncta fuerit vituꝑabiť.ꝛ si iũcta fuerit pte ĩ 10° nõ recedet ꝛ operabiť duob⁹ ãnis.ꝛ si iũcta fuerit pte in 11° ꝑerit ãno vno.Si tñ nõ occurrerit malus ĩ medio celi ꝛ ibi fuerit retrogradus.ꝛ si iuncta fuerit pte in 5° ab ascẽdẽte ꝑerit duobus ãnis ꝛ recedet in 3° ãno.si v̇o iuncta fuerit pte in 4° ꝑerit vno ãno ꝛ remouebiť in 2°.ꝛ si ĩueneris lunã ꝛ dñm medy celi ambos.s.impeditos ex ꝯiunctiõe corpalr in angulo nõ reuerteť vnq̃ȝ ad suũ op⁹:ꝛ deponeť ꝛ remanebit depositus fm quantitatẽ loci operis.Si v̇o ĩueneris lunã ꝛ dominũ medy celi ĩfortunatos:ꝛ si fuerint in signis cõibus augebiť operi eius aliud ꝛ fortis erit in opere suo.ꝛ si egressus fuerit de opere suo reuerteť ad eum.

¶ Questio si perueniet ad regnum vel non.

Et si te interrogauerit aliqs vtrũ perueniat ad regnũ an nõ.Aspice dñm ascẽdẽtis ꝛ eius significatorem:que est luna:si iuncti fuerint dño medy celi aut soli vel fuerint in medio celi dic ita:sin autem non.

¶ Undecimũ signũ siue 11ª domus cũ suis interrogationibus.Et primo vtrũ adipisceť rem quã sperat.

Cum iterrogatus fueris de re aliq̃ q̃ sperať ꝛ in q̃ est fiducia vt de mãsionibus a regib⁹ vel honore.Aspice dñz.11.ab ascẽdẽte:si iunct⁹ fuerit dño ascẽdẽtis:aut dñs ascẽdẽtis iũctus ei fuerit adipisceť rẽ illã in q̃ habebat fiduciã.Si aũt fuerit ꝯiunctio ex trino vel ex sextili aspectu erit qḋ dixi cũ facilitate.si v̇o fuerit ex 4° aspectu vł oppõne erit ꝑꝑ districtionẽ.ꝛ si fuerit dñs.11.in angulo ꝛ luna recepta ꝑficieť ipsa fiducia fȝ ꝙ voluerit.ꝛ si fuerit receptor dispõnis lune in signo cõi adipisceť de eo qḋ spabat modicũ:ꝛ si fuerit in signo mobili erit in h̄ qḋ dixi difficultas.si v̇o fuerit in signo fixo adipisceť qḋ sperabat perfecte.si aũt ĩueneris receptorẽ dispositionis lune impeditum:destruetur ipsa res post adeptionẽ eius.ꝛ si fuerit receptor dispositionis eius receptus adipisceť plus eo qḋ spabat.ꝛ si fuerit dñs ascẽdentis eius receptus habebit omne qḋ voluerit.

¶ Questio vtrum iungať quis amico suo an nõ.

Et si te interrogauerit de vno quẽ dicit esse amicũ dixeritqȝ vide vtrum ei iungar an nõ.Aspice dñz ascẽdẽtis ꝛ lunã si iuncti fuerint dño.11.ab ascẽdẽte iungeť:ꝛ silr si iungať dñs.11.cũ dño ascendẽtis.Si aũt fuerit cõiunctio ex trino aspectu vel sextili:erit in ꝯiũctione illorum

gaudiũ

gaudiū dilectio ꝛ letitia. Si vō ex 4° aspectu vel oppōne fuerit: erit in ꝯiunctiōe eoꝝ ꝯcordia ꝛ ꝯtentio: ꝛ vnusq̄sq̄ eoꝝ erit ꝯtrius socio suo: in oppōne q̄z fortior erit ꝯtētio.

¶ Questio ꝺ spe nō expssa vtrū q̄s fm suā spē adipiscat̄.

Et si interrogatus fueris ꝺ re q̄ nō fuerit tibi exposita: dixeritq̄z tibi: rē quā spero ꝛ in quā habeo fiduciā vide: vtrū habeam eam an nō. Aspice dn̄m ascendentis ꝛ lunā, si iuncti fuerint fortunis ex angulis vel ex sequētibꝰ angulorum adipisceꝰ. Si vō nō fuerint iuncti dic nō. ꝛ si nominauerit rem quete eam a loco suo in circulo fm q̄ exposui tibi ex substantijs. 12. significatorum.

¶ Duodecimū signū siue 12ª domus cū suis iterrogationibus ꝛ primo que bestia vincet brauiū in cursu.

Cum interrogatꝰ fueris de bestijs q̄lis bestia vincet in cursu: fueritq̄z iterrogāti bestia in brauio aut suspicatꝰ fuerit de aliq̄ bestiaꝝ. Aspice dn̄m illius hore q̄ iterrogatꝰ fueris: q̄ si fuerit in ascēdēte bestia de q̄ suspicabit̄ vincet oēs bestias. ꝛ si fuerit in medio celi: veniet 2ª idest veniet post pª: ꝛ silr̄ in 11°. ꝛ si fuerit in 7° ab ascēdēte: erit media eaꝝ. ꝛ si fuerit ī 4° erit nouissima ꝛ nulla bestia erit post illā. ꝛ si fuerit dn̄s hore in descensiōe suo: currēs eadē bestia terrebit̄ ex illo mō ꝛ cadet ex ea: ꝛ si cū h̄ dixi aspexerint eū mali franget̄ pars corporis eiꝰ quā ip̄z signuz significant. si vō aspexerit euz malus ex oppositione vel fuerit cū eo in vno signo: ꝛ fuerit dn̄s ascendētis 8° domus sue. ille q̄ currit morieꝰ ex eo casu ꝛ eo callidius si fuerit dn̄s ipsius domus vel luna impeditus.

¶ Questio quis sit color bestie vincentis.

Si aūt interrogauerit aliq̄s qui nō h̄z bestiā iter alias bestias. s. dicēs q̄ illaꝝ vincet. Aspice dn̄m hore: q̄ si fuerit in ascēdēte: vel iueneris aliū planetā in ascendēte: aut in medio celi: vel in 11° ipse q̄ vincit eadē die h̄z bestiā fm colorez illius pl̄te q̄ fuerit in aliq̄ ip̄soꝝ locoꝝ. ꝛ si fuerit sign̄ator victoris in domo sua aut in exaltatiōe sua vel in triplicitate sua: aut in termino vel facie sua erit ip̄a bestia q̄ vicit gl̄osa ac nota ꝛ eo dignꝰ si fuerit domꝰ vl̄ exaltatio: ꝛ q̄ ex̄ h̄ fuerit malū erit. si vō nō fuerit i aliq̄ hoꝝ q̄ diximꝰ erit ignota: ꝛ si fuerit cū h̄ qd̄ dixi tibi i descēsione sua: h̄z ꝯsuetudinē malignā ꝛ pessimū aīum: ꝛ in exaltatiōe sua ac domo erit gl̄osa ꝛ in tripl̄te nō cognoscetur in terra sua: ꝛ nō erit gl̄osa: in termīo vō vel facie erit nota in terra: s̄z nō gl̄osa: nescit̄ enim de qua terra sit.

¶ Questio de etate bestie vincentis.

Et si interrogatus fueris de etate eiꝰ aspice significatorē. Si fuerit oriētalis erit duoꝝ demiū: ꝛ si fuerit occīntalis erit pfecta: ꝛ si fuerit iter vtrosq̄z erit pª. s. q̄tuor dentiū. Et si nihil iueneris de his q̄ dixi tibi aspice ascn̄s. Et fuerit domꝰ sol erit vincēs ex bestijs regis. ꝛ si fuerit domꝰ saturni erit bestia magne etatis ꝛ forsitan nō erit generosa: nisi sit saturnus in angulo aut in loco optimo: ꝛ si fuerit in domo iouis erit bestia bn̄ vincēs alicuius honorati: qui assistit regi. ꝛ si fuerit domus martis aīal vincens erit cuiusdā ducis: qui iduit̄ armis ꝛ bellatoris. ꝛ si fuerit veneris vel mercurij: erit alicuiꝰ nobilis aut regis aut mulieris aut scriptoris. Si vō fuerit domꝰ lune: erit cuiusdaz negociatoris ꝛ eadē bestia ideo ostēditur vt vendatur.

¶ Questio de vniuersis inimicis quid erit inter eos.

Et si iterrogatꝰ fueris ꝺ vniuersis inimicis a domo 12ª. ꝛ eiꝰ dn̄o: vel si noiatꝰ fuerit tibi vnꝰ vir a 7° ꝛ dn̄o eiꝰ. Aspice qd erit iter eos in ꝯiunctionibꝰ eoꝝ sicut exposui tibi. iā. n. exposui tibi res i iterrogationibꝰ in. 12. signis: ꝛ nūc exponā tibi q̄ nō sunt in. 12. signis ne forte erres: q2 sapiētes iā errauerūt in h̄: ꝛ q̄ nō fuerit i. 12. signis accipe illud ex subijs pl̄taꝝ: q2 resplis sūt q̄z possint cōprehēdi.

¶ Questio de epistola vel legato.

Cum interrogotꝰ fueris de epl̄a vel legato aspice eī q̄ scripsit epistolā ab ascēdēte ꝛ ab illo a q̄ sepat̄ luna: ꝛ a 7° ꝛ dn̄o eiꝰ ei cui scribit̄: q̄cq̄d vō speraꝰ vel timet̄ vel q̄cq̄d fuerit i aīo vtrorūq̄z viroꝝ: ꝛ eē eoꝝ a dn̄o ascēdētis: ꝛ a dn̄o. 7. ꝛ d locis eoꝝ fm aspectū fortunaꝝ ꝛ maloꝝ ad eos. Quisq̄s eoꝝ fuerit in angulis: aut i loco in quo recipit: ꝛ aspexerit locū suum: erit alto maior ac dignior. ꝛ si fuerit pl̄ta a q̄ sepata est luna fortuna: aut fuerit in exaltatiōe sua: erit epl̄a ex dn̄o regni. Si vō fuerit ab angulis remotꝰ: iā fuit ei regnū: s̄z iā remotꝰ est ab eo. Si vō fuerit in domo sua: ꝛ fuerit i angulo erit ex domesticis notis. Est quoq̄z ex dignioribꝰ domꝰ sue: ꝛ h̄z aliquā dignitatē: ꝛ triplicitas est ītra domū. silr̄ terminꝰ ītra triplicitatē est ꝛ facies ītra terminū: si āt fuerit in bono loco ab ascedente: ꝛ nō fuerit receptus: hēbit dignitatē. sed nō erit laudobilis: īgratus iter hoies domꝰ sue. Si vō fuerit in descēsiōe sua: ꝛ fuerit in angulo ille qui scripsit epistolā nō erit gl̄osus: sed erit cū rege: ꝛ qui sit honoratus. Et si fuerit in descensione sua ꝛ fuerit cadens non erit gl̄osus: nec erit notus in hoibꝰ. Si nō aspexerit ascēdēs nec dn̄m domꝰ aut dn̄s epl̄e nihil pōt. i. nihil h̄z p̄ter q̄ comedat cotidie: ꝛ si aspexerit eū tūc fortuna erit de his q̄ opant̄ manu sua: ꝛ sic comedūt. si vō luna sepata fuerit a malis: ꝛ fuerit sicut p̄dixi tibi erit cū hoc qd̄ patit̄ ex malo eē durus corde. ꝛ si luna fuerit sepata ex 4° aspectu: aut oppōne vel ex ꝯiunctiōe sign̄at fortitudinē dn̄i epl̄e: ꝛ eo fortius erit cū fuerit luna in angulo in signo suo: q2 sign̄at q̄ ille qui scripsit epl̄az sit beniuolus in re sua: ꝛ q̄ sit in epl̄a qd̄ sollicitat eū. Post h̄ aspice et ad quē venit epl̄a: a pl̄ta cui iungit̄ luna: ꝛ ānuntia eē suū f̄z q̄ dixi tibi in pl̄ta a q̄ sepata ē luna. ꝛ scito q̄ luna cū sepata fuerit a saturno ꝛ fuerit mercuriꝰ ipeditus erit i epl̄a labor: ꝛ res fortis. ꝛ si sepata fuerit a ioue erit epistola ex viro nobili. ꝛ si fuerit a marte erit vir bellator q̄ vtit̄ sanguie ꝛ q̄ vtit̄ ferro. ꝛ si fuerit a sole erit a rege. ꝛ si fuerit a venē erit a mliere. si vō fuerit a saturno erit in ea aliqd̄ vitiū. si fuerit ex mercuꝰ erit epistola ex scriptore vel negociatore.

¶ Qd̄ de esse viri ad quē venit epl̄a.

Et si interrogatus fueris de esse viri ad quez venit epistola. Aspice in hoc lunam ꝛ eius coniunctionem: que si iungitur saturno erit epistola: ad senem missa. si vō iuppiter fuerit: ad nobilem. ꝛ si fuerit venus: ad mulierez: similiter de reliquis planetis fm substantias suas.

¶ Questio verum bonū vel malū sit in epistola.

Et si interrogatꝰ fueris de epistola vl̄r vtrū bonuz vel malū sit in ea. Aspice sepatiōnē mercurij: q2 i hoc erit in epl̄a: scriptura. n. oīs mercurij ē. Rumores quoq̄z lune. dn̄s quoq̄z noni: ꝛ tertij hn̄t in hoc ꝑticipatiōnē modicā. Si ergo sepatꝰ fuerit mercuriꝰ a fortunis erit in epistola bonū. ꝛ si separatus fuerit a malis: erit in ea malum. post h̄ aspice planetam a quo separat̄ mercurius ꝛ ipsum mercuriꝰ fortiorez. s. eoꝝ: ꝛ hūc ꝯstitue sign̄atorē: q̄ si fuerit in ascendēte erit in ea salus ac ꝑficuū: ꝛ retributio. ꝛ si fuerit in secūdo ab ascendēte erit epistola per subam in donatione. s. ꝛ acceptione: ꝛ bonū similia: que pertinent ad substantiā. ꝛ si fuerint in tertio erit ex fratre: vel amico. Narrauit in epistola de itinere pro quo esset sollicitus aut q̄siuit de eē eius. ꝛ si fuerit in q̄rto ab ascendēte: erit in epistola mentio aliqua de terra aliq̄: aut erit fortassis epistola a quodā ꝑpinquo suo: q̄ etate sit maior illo vel in re antiq̄. ꝛ si fuerit in 5° erit epistola in q̄busdā q̄ sperat: ꝛ erit ex filio vel amico. si vō fuerit in sexto erit epistola de seruo. Si aūt aspexerit eundem locū malus: erit epistola de ifirmo vel cā ifirmi. ꝛ si fuerit ī. 7. erit epl̄a ꝺ muliere. aut de eē mlieris. ꝛ si fuerit i. 8. erit epl̄a ꝺ mortuo: vl̄ ꝺ reliquijs mortuoꝝ. ꝛ si fuerit in. 9. erit in epl̄a aliq̄ āmonitio: vl̄ p̄dicatio ꝛ cōmemoratio de deo ac mētio de ꝑegrinatiōe: vel

de remotiōe regis. ⁊ si fuerit in .10. erit epistola ex rege: ⁊ ē in ea mētio nobiliū ac procerū. Et si fuerit in 11° erit epl'a ex amico ⁊ ē in ea q̄ sibi placeat: ⁊ eū redire faciat. ⁊ si fuerit in 12° erit epistola in cōtentione: vel ex inimico.

¶ Questio q̄d sit in epistola responsali si cupis scire.

Et si scripta fuerit epistola: ⁊ volueris scire q̄d sit r̄ñsuz eius. Aspice h̄ ex cōiunctione 2ª: q: coniunctio pª est significatrix eius qḋ p̄cessit de epistola: ⁊ 2ª coniunctio est significatrix responsionis eiusdem epistole.

¶ Questio vtrum epistola sit perfecta vel nō.

Et si interrogatus fueris de epistola: vtrū sit perfecta: vel non. Aspice lunā si iuncta fuerit mercurio p̄ficie̅: ⁊ si iam ꝯiunctus est ei ⁊ trāsiuit per quantitatē duorum graduum vel triū: dic perficietur: sin autē non.

¶ Questio vtrum epistola sit sigillata an non.

Et si interrogatus fueris de epistola vtrū sit sigillata vl' nō. Aspice lunā si iuncta fuerit mercurio dic sigillabit. ⁊ si separata fuerit ab eo transieritq̄ʒ eū per quantitatē duoꝝ graduū fere: ⁊ nō eum trāsierit per terminum: dic q̄ iā sit sigillata. ⁊ si inueneris mercuriū cū sole ⁊ aspexerint ambo ascendens: dic sigillabit. sin autem non.

¶ Questio si epistola egredietur a rege vel non.

Et si interrogatus fueris de epistola vtruʒ egredie̅ a p̄ncipe vl' a rege. Aspice mercᵐ si sepat⁹ fuerit a sole vl' a medio celi sepatiōe modica. dic egredie̅. sin āt nō.

¶ Questio si epistola perueniat ad regeʒ vel nō.

Et si interrogatus fueris de epistola vtrū perueniat ad regem vel nō. Aspice mercuriuʒ si iunctus fuerit domino medij celi vel solis. dic perueniet: sin autē nō.

¶ Questio de rumoribus: vtrū veri an falsi sint.

Cum interrogatus fueris de rumorib⁹ vtrū sint veri vel falsi. Aspice dn̄ʒ ascendentis vel lunā. illū. s. q̄ fuerit ex eis in angulo ⁊ incipe ab eo. Q: si fuerit in angulo liber a malis: ⁊ nō fuerit iunct⁹ planete cadēti: veri erūt rumores. si v° fuerit in angulo ⁊ iunctus fuerit planete cadēti q̄ nō recepit eū: fuit de eis intētio: sed nō ꝯtinuabunt nec p̄ficient. ⁊ si non fuerit dn̄s ascen̄tis in angulo ⁊ fuerit iunctus pl'te in angulo veri erūt rumores: ⁊ apparebunt si fuerit fortuna. Si aūt fuerit malus ⁊ nō recepit dn̄m ascēdētis: falsi erūt rumores. ⁊ si dn̄s ascen̄tis iunct⁹ fuerit pl'te cadēti: falsi erūt rumores nisi ipse pl'te recipiat dn̄m ascēdētis. Si v° iunctus fuerit dn̄s ascēdētis malo q̄ eū nō recipiat significat destructionē rumorū: ⁊ erit h̄ ex p̄te dn̄i interrogatiōis. Et si malus iunctus fuerit dn̄o ascēdētis: veniet destructio rumoꝝ ab alio: ⁊ destruet rumores. Post h̄ aspice lunā ⁊ eius testimoniū cū dn̄o ascēdētis si fuerit dn̄s ascēdētis plus testimonio: vtere ei⁹ testimonio. Si v° luna fortior fuerit: vtere ei⁹ testimonio cū dn̄o ascēdētis: si fuerit dn̄s ascēdētis in signo mobili aut fuerit ascn̄s mobile: aspexerintq̄ʒ eū q̄dā maloꝝ: erūt rumores mēdaces. Similr̄ si fuerit luna cursu vacua. Silr̄ quoq̄ʒ si iūcta fuerit luna planete retrogrado: q̄uis recipiat eā. silr̄ si iuncta fuerit luna pl'te cadēti: ⁊ eo callidius: si fuerit malus: q: significat mendaciū ēt si fuerit receptus. si v° fuerit in angulo ipedita ⁊ ipse malus nō receperit eā: erūt rumores falsi. ⁊ si iuncta fuerit planete in angulo: q̄ eā recipiat significat veritatē rumoꝝ: nō ergo queras cū eo aliqḋ aliḋ testimoniū: si v° iuncta fuerit fortune i angulo ⁊ eo melius si fuerit in medio celi: vel in ascendente: signat q̄ rumores sint veri. Qḋ si tūc salu⁹ fuerit receptor a malis. ⁊ a retrogradatione p̄ficien̄ rumores ⁊ meliorabun̄: si v° ipedit⁹ fuerit a pl'ta q̄ nō recipiat eū: vel a pl'ta retrogrado: signat destructionē rumoꝝ post directionē. silr̄ si iūcta fuerit luna planete in angulo aut extra eū q̄ eam nō recipiat ⁊ fuerit luna ipedita: vel fuerit iuncta planete retrogrado: significat destructionē post directionē. ⁊ si fuerit luna in angulo ipedita: significat destructionez rumoꝝ. Et si iuncta fuerit pl'te cadenti: significat mendacium si nō fuerit receptus. ⁊ cuʒ pulsauerit dispositionē suā planete in angulo: veri erūt rumores. si aūt fuerit pl'ta in medio celi erūt rumores quos iam nouerunt hoīes ⁊ apparuerunt. ⁊ si fuerit in ascendente iam cepit apparere: ⁊ si fuerit in .7. iam fuit ⁊ apparuit ⁊ est apparens: si v° fuerit in q̄rto erit secretū.

¶ Questio de re que timetur.

Et si interrogauerit vir de re quā timet: aspice dn̄ʒ ascēdētis si fuerit in aliq̄ angulo: ⁊ fuerit liber a malis erūt ipsi rumores mēdaces ⁊ nihil p̄ueniet ad eū de h̄ qḋ timet. ⁊ si fuerit dn̄s ascēdētis in locis malis. i. in 2° ⁊ .6. ⁊ 8. ⁊ .12. iā igressus est ad eū timor de eadē re quā timet. si aūt fuerit dn̄s ascēdētis in locis malis ⁊ testificati sūt mali: cadet in h̄ qḋ timet: si v° nō fuerint testificati remouebit ⁊ nō auge̅: sup̄ra id qḋ est in eo de timore. ⁊ si fuerint in angulo ⁊ aspexerint eū mali ab angulis erit detentus cū suo. Qḋ si fuerit ipse malus dn̄s .8. ab ascendēte significat eius mortē: ⁊ destructionē. ⁊ si aliter fuerit inueniēt eū districtiones. ⁊ si fuerit ipse malus dn̄s .12. timebit penas ⁊ iunctionē q̄ si fuerit dn̄s secūdi capie̅ p̄ suba: si āt fuerit dn̄s ascēdētis in .12. ⁊ nō aspexerit eū dn̄s .7. vel .12. fugiet ⁊ liberabi̅ ⁊ nō poterit sup eū. Similr̄ si eū h̄ luna iuncta fuerit malo demonstrabit euʒ tibi nisi sit ipse malus dn̄s domus eius: signat. n. tūc: q: occurret ei labor ⁊ districtio in fuga sua. Si aūt nō fuerit dn̄s domus eius: oñdet eū.

¶ Questio si interfectus vindice̅ vel non: ⁊ si q̄ passus est iniurias vindicabi̅ vel nō restituēdo iniurias q̄s suscepit.

Cum interrogatus fueris de iterfecto vtrū vindice̅: aut de eo qui passus fuit iniurias vtrū possit sup eū q̄ sibi fec̄ iniurias: aut si restituet iniurias q̄s sibi fecit. Aspice ascēdēs: ⁊ angulū finis rei: qḋ est 4ᵐ ab ascendēte: si fuerint signa mobilia: ⁊ luna fuerit in signo mobili nihil poterit agere. si aūt aspexerit dn̄s ascēdentis ascendens ⁊ dn̄s domus lune lunā: adipisce̅ rem suaʒ velociter. si v° fuerit sicut dixi: ⁊ aspexerit dn̄s quarti 7ᵐ adipisce̅ rem suā ⁊ fundet sanguinē iterfectoris: nisi sit luna iūcta fortunis si post h̄ ipsa fortuna nō fuerit iūcta malo: q: tūc iterficie̅ post pacē. ⁊ si iuncta fuerit fortuna malis iterficie̅: nisi sit ꝯiunctio ex trino vel ex sextili aspectu: tunc signat q̄ sustinebit penas ⁊ vincie̅ ferro. Qḋ si fuerit malus in signo fixo: morie̅ in carcere. Si v° fuerit i signo mobili: ⁊ dominus eius signi fuerit cursu velocior ⁊ ipse aspexerit ipsum dimittet eum cito. ⁊ si fuerit ipse cui iungi̅ luna in signo mobili ⁊ ipse aspexerit dn̄ʒ domus sue aspectu amicitie: euadet gratis. ⁊ si fuerit aspectus ab oppositiōe vel a quarto aspectu: euadet prelio: aut per similitudinē p̄relij. si v° fuerit cōiunctio in vno signo dimitte̅ cito vel fugiet ⁊ abibit. Et si inueneris fortunā in asc̄nte: ipsa ira extingue̅ ex parte dilectorum. ⁊ si luna cuʒ h̄ iuncta fuerit malo forti in loco suo eadē vindicta non erit a dilectis: vindicabit eni ḋ eo rex. ⁊ si fuerit in ascēdēte malus: ⁊ luna fuerit fortunata: dilecti. s. interfectoris eius astringēt euʒ: ⁊ auxiliabitur ei rex: ⁊ studebit educere eum. Q: si dn̄s ascendētis aspexerit ascendens adipiscentur eum dilecti post laborem in ira regis. si v° dn̄s ascendētis nō aspexerit ascendēs ⁊ aspexerit dominus domus lune lunam: educet eum rex absq̄ʒ voluntate dilectorum eius. Et scito q̄ oīs pena quā significauit mars erit in ferro ⁊ flagello: ⁊ saturnus p̄signa: ⁊ per prolongationem carceris atq̄ʒ angustiā.

¶ Questio de aliqua re vtrum sit vera an falsa.

Et si interrogatus fueris de aliqua re: vtrum sit vera vel falsa. Aspice dominum ascendentis ⁊ lunam qui si fuerint liberi a malis erit res vera in effectu ⁊ proficua. Si v° impediti fuerint erit res falsa. ⁊ si fuerit auruʒ habeto testem solem: ⁊ pro argento lunam.

¶ Qõ q̃ ex duab⁹ vel tribus reb⁹ sit dignior ꝛ q̃ acquiret.

Et si iterrogatus fueris de duab⁹ vel trib⁹ reb⁹ q̃ eaꝝ sit dignior: ꝛ q̃ eaꝝ sit vera vl' falsa: vel ꝑ duob⁹ rumorib⁹ q̃s eoꝝ sit verus aut falsus: siue de vna re siue de duabus reb⁹: q̃ eoꝝ adipiscet: aut de duab⁹ bestiis vel trib⁹ q̃ eaꝝ vicet: aut de duob⁹ viris q̃s eoꝝ adipiscet rē suā. Aspice dñz ascēdētis si fuerit in angulis liber a malis ꝛ recept⁹ illō qḋ ꝑus noiat ē digni⁹ ꝛ acqret. ꝛ si fuerit in angulis i pedit⁹: illō qḋ ꝑus noiat erit: post h̃ destruet. ꝛ si dñs ascēdētis aspexerit ascēdēs ꝛ fuerit in succedētib⁹ anguloꝝ liber a malis receptus: 2ᵐ noiatū acqret ꝛ ē dignior. si āt fuerit ipeditus: sꝑabit: postes destruet. ꝛ si fuerit dñs ascendēns cadens: liber a malis: ꝛ receptus. 3ᵐ ex noiatis erit dignius ꝛ acqret. si ipeditus fuerit ꝯsbil erit de his q̃ dixi: ꝛ destruet iterrogatio. Et similiter iudica de luna.

¶ Questio si interrogatus fueris de multis rebus.

Et si iterrogatus fueris de multis reb⁹ ꝯstitues lunā significatricē iterrogātis: ꝛ stelle. i. ꝑte erūt res ei⁹. Cōsidera ḡ ꝯiūctionē lune ſm numeꝝ ipsaꝝ reꝝ: q2 ꝯiunctio pᵃ erit significatrix iterrogatiōis pᵉ: ꝛ 2ᵃ ꝯiūctio erit significatrix iterrogatiōis 2ᵉ. silr ex reb⁹ ſz numeꝝ q̃s noiauerit tibi. Aspice ḡ fortitudinē vniuscuiusq3 planete in angulis vel in succedētibus anguloꝝ ꝛ in eoꝝ saluatione ex retrogradatione ꝛ a malis: deinde cōmisce vtrosq3 planetas in fortitudine: ꝛ loquere ſm illius quantitatem.

¶ Questio de inquisitione venationis ꝛ q̃lis erit adeptio.

Et si itertogatus fueris de iquisitione venatiōis ꝛ q̃lis erit adeptio. Aspice ascēdēs ꝛ dñz hore: q2 fortis ē in venatiōe: ꝛ scito subaz ascēdētis. vtrū sit ex signis q̃drupedū ꝛ post h̃ aspice eū subaz signi. 7. atq3 ascēdētis dñ ꝑgis venatiū: aut iterrogatis ḋ eo cuiuscūq3 signoꝝ sit: ꝛ vbi sic locus dñi ei⁹ a dño ascēdētis in eoꝝ ꝯiūctione. ꝛ tūc si fuerit ex dilectione signat adeptionē ei⁹ qḋ petierit de venatiōe cū leuitate. ꝛ si iūcta fuerit ex 4° aspectu vl' oppōne: adipiscet venationē cū labore ꝛ fatigatiōe. si ṽo nō fuerit iūcti: nihil habebit nec adipiscet qḋ voluerit. ꝛ si fuerit signū 7ᵐ ex q̃drupedib⁹: fueritq3 dñs ei⁹ vl' dñs hore in eo aut in aliq̃ anguloꝝ fortunat⁹ adipiscet venationē: ꝛ hora iouis aut in aliq̃ āguloꝝ hēbit capreolos. Sꝫ āt dñs. 7. fuerit malus ꝛ ceciderit ab eo fortune: cruciabit semetipsū in inq̃sitiōe ꝛ modicū venabit: ꝛ timebit ei vitiū: vl' aliqḋ impedimētū in suo corꝑe: si fuerit saturn⁹ dñs. 7. Si ṽo mars fuerit dñs. 7. fueritq3 illi in eo fortitudo: hēbit venationez ꝛ detrimētū ei faciet aliqs illoꝝ q cū eo sꝫ in labore: ꝛ liberabit: q2 mars hꝫ venatiōis subaz. Si āt aspexerit iuppit martē: ꝛ fuerit dñs hore vl' dñs ascēdētis saluabit ab oi qḋ timet ꝛ leuiter venabit: ꝛ hēbit rē suā absq3 labore ꝛ fatigatione. ꝛ si fuerit signum 7ᵐ ex signis aereis aut ex signis terreis: ꝛ fuerit in eo fortuna: fueritq3 dñs eius malus: aut dñs hore fuerit in alus: saluabit in venatione sua ꝛ nō ꝑtinget ad oē qḋ voluerit: ꝛ terrebit ac fugiet ab eo venatio: ꝛ fortis erit ei⁹ inq̃sitio ꝛ cruciabit semetipsum in eo: nisi sit iuppiter aut mercurius cū malo: q est dñs hore: h̃ enī frangit malitiam mali ꝛ non prohibet venationē: q2 mercurio maxima participatio est in venatione cum marte.

¶ Questio vtrū multū an paꝝ venatores capiant.

Item si iterrogat⁹ fueris de paucitate venationis: vel de mītitudie ei⁹. Aspice mediū celū cū igrederis ad venationē: si fuerit mars dñs medij celi aut inueneris eū ibidē: fueritq3 in aspectu mercurij vl' iouis: aut in aspectu vni⁹ eoꝝ: ꝛ fuerit vnus eoꝝ dñs hore: vl' dñs ascēdētis hēbit venationē plimā ꝛ occurret ei: ꝛ poterit venari manib⁹ suis: ꝛ nō hēbit laborē nisi sit saturn⁹ aspiciēs martez ex angulo: aut fuerit saturn⁹ in medio celi: vl' sit dñs eius: mittit enī sup dñz venationis tristitiā forte in h̃ qḋ sperabit. Si āt iuppit ceciderit ab eo: ꝛ fuerit saturnus sic dixi ꝛ mars fuerit in angulo inueniet dñs venationis ipedimētū in corꝑe suo ꝛ tarditatē in itinere suo: ꝛ cū h̃ nō acqret venationē: q2 saturn⁹ destruit venationē ꝛ tarditatē igerit dño ei⁹ maxie si fuerit venatio in terra. In venatiōe āt maris aspice dñz ascēdētis ꝛ lunā ꝛ dñz signi. 7. Si ṽo fuerit ascēdēs sigᵐ aq̃ticū: aut luna iuncta fuerit marti: aut dñs hore iūct⁹ fuerit marti: cecideritq3 ven⁹ ab aspectu lune: dimitte hāc venationē ꝑ posse tuo: q2 ipedimētū lune a marte i venatiōe aq̃ ē res deterior ꝛ minoris ꝑficui: q2 nullā hꝫ fortitudinē nec vtilitatē nisi cū ipedimēto. si ṽo iuncta fuerit luna saturno: ꝛ aspexerit lunā ven⁹ mltiplicabit venatio ꝛ nō ipedit saturn⁹ lunā in venatōe aq̃: nisi sit mars aspiciēs lunā: ꝛ cū h̃ ēt debilitet ven⁹: q2 mars inimicus ē veneris: cū aspexerit eā saturnus: tūc timebit dño ei⁹ naufragiuz: ꝛ cetera horum similia mode factio. s. aque humiditas.

¶ Questio de ꝯuiuio ꝛ quid comederunt ꝯuiue.

Cum iuitatus fueris ad ꝯuiuiū vl' ad aliquā comestionē: aut fueris iterrogatus de cibis aliquoꝝ quot comederit. Aspice ascēdēs si fuerit signū mobile comederūt plia pulmēta. ꝛ si fuerit fixū comederūt vnū pulmētū. Si ṽo cōe fuerit duo comederūt. Et si fuerit luna in ascēdēte erit cib⁹ eoꝝ salsus. Et si fuerit mars i ascēdēte erit i eo aliq̃ amaritudo: ꝛ iuppit signat dulcedinē. Sol ṽo acuitatē: ꝛ ven⁹ vētositatē: h̃ ē saporē apij vl' eruce: seu synapis ꝛ cetera hōꝫ: ꝛ vnctuosū. i. saporē sepi vl' carnis crasse ꝛ hōꝫ: ꝛ mercuri⁹ signat acrē saporē: ꝛ oē cōmixtū. Saturnus ṽo signat saporē ferocē ꝛ isipidū. Post h̃ aspice sepationē lune: ꝛ ei⁹ ꝯiūctionē si sepata fuerit a malo: ꝛ fuerit iūcta fortune a 4° aspectu vl' oppōne: ñ ꝑt fieri q̃n dñs illi⁹ cibi ōderit eū cū ꝯuiuij: vt fit i nuptijs vl' i circūcisiōe: vl' i ceterꝭ talib⁹ q̃ exercēt homa ꝛ acciduāt eis. Et si fuerit ex trino aspectu: vl' ex sextili erit cū collocutōis: vl' retributiōis ꝛc. Si āt fuerit ꝑfta cui iūgit luna i āgulo: erit ꝯuiuiū eoꝝ vnius die. ꝛ si fuerit cōe erit plꝰ vna die. Et si dñs dom⁹ lune aspexerit eā turbabit eoꝝ ꝯuiuiū erit. n. in ꝯuiuio aliqs q cōturbat eos: deiñ pacificabūt: ꝛ postea reuertet ad ꝯuiuiū. Et si iūcta fuerit luna ioui: signat nobilitatē ꝯuiuij ꝛ multitudinē pulmētoꝝ: ꝛ si iūcta fuerit soli signat mūditiā: seu pulmentoꝝ pulchritudinē aut multitudinē acutoꝝ. Et si iūcta fuerit veneri signat pulchritudinē ciboꝝ: ꝛ multitudinē eoꝝ dulcedīs cū ludis ꝛ auditione: ꝛ risu: ac suauitate odoris. ꝛ si iūcta fuerit mercurio signat ꝑfluras hoiuz in eodē loco: ꝛ q̄ ibi sit q loquat sapiaz: ꝛ narrer eā ꝛ mltiplicabunt ibi pulmēta: ꝛ narratiōes hystoriaꝝ seu fabulaꝝ: ꝛ vtent in cibo carnib⁹ auiū. Et si fuerit ꝯiūctio cū saturno signabit imūditiā ciboꝝ eoꝝ ꝛ q̄ mltiplicent ibidē pulmēta pisciū ꝛ q̄cq̄d egredit ex aq̃. Si ṽo cū marte fuerit ꝯiūctio signabit q̄ cadet iter eos rixa: ꝛ q̄ comedēt oē calꝫ. Et si fuerit in medio celi: signabit q̄ rixa cadet iter eos: ꝛ ꝑfta q est in medio celi signabit q̄ erit iter eos rixa. Cū igit iuitat⁹ fueris ad ꝯuiuiū: ꝛ fuerit luna cū marte in vno signo: vl' iūcta fuerit ei ex aliq̃ angulo: nō eas ad ipꝫ ꝯuiuiū: q2 penitebis te in fine illi⁹. Silr cū fuerit cū saturno: q2 signat imūditiā ciboꝝ: ꝛ eoꝝ vtilitatē. ꝛ si iueris: nō iuenies in illis cib⁹ q ibi fuerit suauitatē. Si ṽo fuerit cū venere aut cū mercurio vade: q2 videbis qḋ placeat tibi. ꝛ si fuerit iuppiter silr ꝛ mltiplicabūt in eodē ꝯuiuio aliꝫor. i. qḋdā gen⁹ annone: de quo fit optimū pulmētū ꝛ grana. ¶ Post h̃ aspice dñz hore: si fuerit in ascēdēte vl' in medio celi adducet cib⁹ in ꝑᵒ sessionis eoꝝ. ꝛ si fuerit remot⁹ ab his duob⁹ locis comedēt añq̃ afferat: ꝛ nō afferet donec remoueat ab ascēdēte vl' a medio celi ista stella. ꝛ si fuerit in. 7. vl in 4° nō afferet cibū dōec ipleat locus: ꝛ q̃tiēscūq3 fuerit luna iūcta marti erit cib⁹ eoꝝ cal's. Et si iterrogatus fueris siue iuitatus fueris: ꝛ luna fuerit in signo aq̃tico: aspiciēs saturnū ex trino vl' sextili aspectu comedēt ꝑiuga. Si ṽo luna fuerit in libra comedēt grana siue legumina. ꝛ si fuerit in gemis vl' aq̃rio comedēt carnes auiū. ꝛ si aspexerit saturn⁹ lunaꝫ

et 4° aspectu: vl' oppōne: caue dē carnē frigidā. ⁊ si īnec⁹ fuerit sol marti. vniuersitas ei⁹ erit cōbusta. ⁊ si fuerit luna in libra: vl' in 4° aspectu ei⁹ nō comedas olera cocta vel cruda: ⁊ in vgīne vl' libra nō appropiques granis. ⁊ si fuerit in scorpione cū cauda: caue a pīguedine. ⁊ si fuerit i leone: caue a comestiōe carnis. ⁊ si in sagittario nō appropinques carni ferarū. i. leporū vl' vrsorū: ⁊ in pisce nō comedas truttas salsas: neqȝ recētes: caue ḡ q̄ dixi tibi de locis lune cū malis in his signis q̄ noiaui tibi: qr īpediūt corp⁹ īpedimēto graui. Et scito q̄ ascēdēs sigṅat cām pniuij: si fuerit dom⁹ veneris erit cā nuptiarū. ⁊ si fuerit i domo mercurij erit ħ pp filiū vl' cā filiorū. Si vo fuerit i domo iouis amicus pparat ei illā comestionē. ❡ Et si 2ᵐ ab ascēdente significat vas in q̄ port ant̄ supellectilia domus. Si fuerit sigᵐ 2ᵐ cōe: erit vas eorū coloratū. ⁊ si fuerit mars i eodē signo: erit in eodē vase es. ⁊ si fuerit ven⁹ erit in eo argētū. ⁊ iuppiter argētū ⁊ aurū: luna vitreū: saturn⁹ vo lignea ⁊ testea. ⁊ si fuerit fortune in 2° signo sigṅat pulchritudinē ornamētorū dom⁹. Si āt fuerit fortuna pegrina: erūt aliena. ⁊ si fuerit ei i eo testimoniū: erūt de domo. ⁊ 3ᵐ sigṅat eos q ite rsunt pniuio. 4ᵐ vo ab ascēdēte: sigṅat locū vbi pniuiant̄. Qz si fuerit sigᵐ cōe erit eorū pniuiū i portícu. ⁊ si fuerit in eo sol aut iuppiter: erit eorū pniuiū in claustro dom⁹ vel in meridie. Et 5ᵐ ab ascēdēte sigṅat eorū potū. si fuerit sigᵐ cōe erit pot⁹ eorū diuersus. ⁊ si fuerit in eo iuppit aut mercuri⁹ erit pot⁹ eorū diuersus ex vino. ⁊ si fuerit saturn⁹ erit ex zuccaro. ⁊ si fuerit mars ē eo erit pot⁹ eorū acerrimus ex dactyl'. Si āt fuerit mars ipedit⁹ a saturno: nā eorū pot⁹ acer effect⁹ ē. ⁊ si fuerit sol erit in eo amaritudo atqȝ acritudo. ⁊ si fuerit ven⁹ potabūt mustuz dactylorū. Si vo fuerit luna erit pot⁹ eorū aq̄. Et 6ᵐ ab ascēdēte sigṅat ministros. Et 7ᵐ ab ascēdēte erit picerne. 8ᵐ vo pistorū ⁊ cognatorū. Et 9ᵐ q ministrat ei⁹ fercula. 10ᵐ q̊ȝ sigṅat bonitatē ciborū: ⁊ vtrū gaudeat cū īuitatis: aut nō: qr fortune cū fuerit i medio celi gaudebit cū illis. ⁊ si fuerit in eo mali: erūt ei ⁊ amicis ei⁹ odiosi. Et 11ᵐ sigṅat f̄res ⁊ amicos. 12ᵐ vo sigṅat oīz dom⁹: ⁊ vtrū desideret ħ vl' nō. Aspice ḡ locuz fortunarū. ⁊ malorū i his. 12. locis in q̄cūqȝ signo fuerit fortuna ⁊ dn̄s ei⁹ fuerit fortunatus: iudica sup eū q ptinet ad ipsam domū bonū ⁊ gaudium: ⁊ in quocūqȝ fuerit malus vel eius dn̄s fuerit impeditus: destruet omne quod pertinet ad eandem domum ⁊ omnes res eius.

❡ De sigṅationibus horarū planetarū in iterrogationibus.

De sūt tres ptitiones horarū. p̊ oidit̄ in tres ptes. Qui venit in p̊ͣ pte hore sol' iterrogat p rege vl' dn̄o vl' hoīe vl' magno malo vel bz pauorē: in media vl' p pauore vl' p īfirmo: in fine p victu suo vl' p mercatādo ⁊ capiēdo. In p̊ͣ pte hore veneris iterrogat te p captione mlieris vl' p curia mulierū. In medio p vestimēnis mulierū vl' ornamēto earū. In fine p cā q̄ nascit̄ vl' amicitia q̄ nō pōt fieri. In p̊ͣ pte hore mercurij p causata vl' auo: vl' cā sculpta. In medio p vestimēto apto vl' p aīa iterrogātis. In fine p amissione. ❡ In p̊ͣ pte hore lune p motiōe de loco ad locū: vl' p īfirmo: vl' q̄ hz in ea aliq̄ maculā. In medio p cā q̄ exiuit de manu sua ⁊ nō reuerit̄: vl' p hoīe q venit a via: vel bestia: vel p hoīe q morit̄. In fine p cōpletura vel cā q̄ nascit̄ a terra. In p̊ͣ pte hore saturni p suo fugiēte si fatigaa p eo reuertit̄. In medio p hoīe forti vl' societate quā vult facē vl' vult ambulare de loco in locū vl' a ptitione aliq̄. In fine p cā mala vā iā euasit. In p̊ͣ pte hore iouis venit te iterrogare p pō noīe vl' aliqō forū. In medio p aptatura vestimētu: vl' p īfirmo sanati. In fine p hoīe q lucrabat̄ ⁊ mō perdit de hauere suo. In p̊ͣ parte hore martis primo latrocinium rubeum: vel aurum vel es vel vestimentum. In medio vel pro īfirmo maxime afflicto vel calore. In fine pro deceptione vel causa que opat̄ in igne.

❡ Expletus est liber Zabelis de interrogationibus.

❡ Incipit liber de electionibus eiusdem Zabelis.

Omnes pcordati sūt q̄ electiones sint debiles nisi in regib⁹: hn̄t. 93. isti iā debilitent̄ eorū electiones radices. i. natiuitates eorū q̄ pfortiāt oēs plīā debilez in itinē: mulierib⁹ vo ⁊ mercatorib⁹ ⁊ his q sequunt̄ nō eligas aliqd nisi supra natiuitates eorū ⁊ reuolutiones annorū illorū: ⁊ sup natiuitates eorū filiorū: q̊rū āt ista ignorant̄ accipiāt eis īterrogatiōes. ⁊ sciat̄ effect⁹ rei eorū ex eis: postea eligat̄ eis sz ħ: qr oū iterrogauerit q̄s de semetipso iā puenit ex natiuitate sua ad bonū vl' malū. q̊re ipse te iterrogauit ⁊ īdica ei sz iterrogationē suā. ❡ Caue ḡ ab hō electionib⁹. Qūo eni eliges ei cui⁹ radix distracta ē: maxie cū ħ sit initiū p̊ᵐ ⁊ radix antiq̄ in q̄ ē fiducia: caue igit̄ eligē ei cui⁹ radix natiuitatis vl' iterrogatiōis sigṅauerit aliqd horribile: ad qō cū puenerit si posueris oēs fortūas i āgulis: ⁊ cadē feceris oēs malos ab eo: nihil pficiet ei: ⁊ oīa plēs q n̄ pgruit dn̄o ascēdētis ei⁹ nō pderit illi viro q̄cq̄: ⁊ maxie illis q sūt vilea vl' mediocres: qr nescis vtrū eligas ascēdēs vl' stellā q̄ sit ei in radice inimica: vl' fuerit in eodē signo ascēdēte qō ei elegisti malū: nihil. n. admiramur in illis q egtāt mare: aut illis q pegrinant̄ in vna hora q̊rū itētio ē in vna pegrinatiōe. Sz qdā eorū naufragiū patiūt̄: qdā vo euadūt: ⁊ qdā eorū inueniūt subāz: qdā vo nihil inueniūt: nō. n. assilat̄ eē q̊rūdā eorū aliorū eē: ⁊ iā mltotiēs pbaui ħ in collatiōe q̊rūdā q exierūt a loco i vna hora: ⁊ puenerūt ad aliā regionē in hora vna. Sz qdā ex eis veloci⁹ reuersi sūt cū optima subā: ⁊ qdā ibidē tardauerūt. Quidā vo eorū pierūt anq̄ redirēt ad domos suas: ħ. n. eis accidit ex natiuitatib⁹ suis ⁊ ex diuersiōe eorū in ipsis annis: videm⁹ ēt q̊sdā gaudē ⁊ potare in die malo: ⁊ in timēdo die. s. mltorū ipedimtorū: ⁊ pgregat̄ atqȝ igredit̄ sup eos rixa i die bono ⁊ laudabili: ⁊ videbis forte sigṅatorē iūctū malo ex 4.° aspectu vl' oppōne: aut erit cū eo in vno signo: iuenies tn̄ in eo fortunā bonū. q̊re ħ nō est nisi q̄ mali fortassis pgruerit ei magis: qr erāt dn̄i ascēdētis pmi: vl' dn̄i diuisiōis ei⁹: aut dn̄i ascēdētis reuolutoris anni. ❡ Cū āt elegeris sup ascēdēs iterrogatiōis aut natiuitat: quā nosti: vl' sup dn̄z signi pfectiōis annīerit electio tua dignior: qr scies qd ei sit pgruū ex stellis: ⁊ qd sit ei⁹ affect⁹. Caue igit̄ in ħ ca° ⁊ sit opus tuū sīc electiōi tue. ❡ Et scito q̄ oipotēs ⁊ altissimus creauit oēz creaturā: mūdū. s. ⁊ q̄cqd in eo ē ex. 4. naturis. i. ex 4ᵒʳ elemētis: ⁊ collocauit trā ⁊ oē qō sup eā ē ex rōnali ⁊ irrōnali: ⁊ ex mobili ⁊ īmobili i circulo: posuitqȝ īter ħ ⁊ circuluz rē subtilē: quā sciūt sapiētes: vt illa subtil' occasio quā posuit īter lapidē magnetis ⁊ ferrū: ⁊ q ē īter pīcz ⁊ filiū: ⁊ inter comedētē ⁊ cibū. Scito ħ ⁊ ītellige eū. a pcordia ḡ q̄ ē īter vtrasqȝ subās: supiorē. s. ⁊ īferiorē tēperant̄ res ⁊ aduersitate destruunt̄: ⁊ fortune sūt eq̄les. i. tēpetate nāe: mali vo nocibiles nāe: ideoqȝ volūt īpedire ⁊ si receperit: tn̄ dn̄o nō deerit eorū subā ⁊ calitas eorū diuersitatis: ⁊ sūt q̄si fures ⁊ cines malorū ex hoībus ⁊ ab eis venit diuersitas ⁊ discordia: cōmutatio q̊ȝ ac rerū pfusio: itellige ħ totum.

❡ Ascēdens ⁊ qd in eo est de electionibus in scientia naturarū signorū quorum prima sunt mobilia.

Scito q̄ signa mobilia sigṅant mobilitatē rerū festinātie: ⁊ nihil durabile fit in eis nec plōgat̄ ipa illorū: bonū tn̄ ē in eis seminare: emē: vēdē: ⁊ mulierē firmare: ħ oīa sub eis pficiūt: ⁊ īfirmus liberabit̄ cito: pthētio q̊ȝ in eis nō plongat̄ ⁊ fugitiuus reuertet̄ cito: peregrinatio ēt vtilis ē in eis: ⁊ si q̄s pmiserit in eis aliqd nō pficiet promissuz: locutiōes somnia ⁊ rumores i eis falsi erūt: nō curret sub eis aliqs medicus: nec plātet̄ sub eis aliqua plātario: ⁊ nō fūdet̄ in eis fūdamtū: qr malū ē: ⁊ oē qō icepis in eis cui⁹ stabilim tē volueris: nō erit stabile. oē āt op⁹ īstabile ⁊ festinatiōes q̄ volueris facē, icipe sub eis ⁊ velociora

mobiliorib⁹ sūt aries ⁊ cācer: sūt.n. plus tortuositatis ⁊ plus mobilitatis: libra vo ⁊ capricorn⁹ st fortiora ⁊ mag tēpata. ¶ Porro fixa ꝯgrua sūt oi opi: cui⁹ stabilitas ⁊ ꝓlōgatio tpis qrit. ⁊ qꝺ vult auctor ei⁹ eē ourabile, bonūqꝫ ⁊ vtile ē in eis edificare: ⁊ nuptias celebrare, postq̄ȝ fuerit oespōsatio i mobilib⁹. ⁊ si in eis oimissa fuerit mulier a marito nō reuertet̄ sed cū: in initijs vo ⁊ iceptionib⁹ in eis nō erit fiducia: nisi in eis mltiplicent̄ testimonia fortunaꝝ: ⁊ q victus fuerit in eis ꝓlōgabit̄ ei⁹ carcer: ⁊ q irascit̄ i eis nō poterit cito mitigari. Coditiōes vo ⁊ mercedes i eis vtiles sūt: bonūqꝫ erit edificare ⁊ facē fudamētū. Scorpio āt lenior ē oibus fixis: ⁊ leo mag fixus. Aqri⁹ ē tardior ac oeterior: taurus vo magis ē plan⁹. ¶ Signa cōia in pticipatione ⁊ fraternitate sūt vtilia. Et qcqd opatū fuerit i eis sepe erit iteratū. Emere vo ⁊ nuptias celebrare in eis nō erit vtile nec pficuū ⁊ erit in eis igeniū ⁊ deceptio: ⁊ cui obycit̄ aliqd in eis euadit ⁊ sanat̄ ex eo qꝺ sibi obycit̄. ⁊ q icarcerat̄ in eis nō fugit̄ nisi in timore ꝓpe ꝑ puitatē sue appitionis ⁊ exitus ei⁹: ⁊ q egredit̄ ex carcē redibit ad locū suū. ⁊ si capit̄ i eis fugitiuus redibit ad fugā suā 2ᵒ: ⁊ q vadit in eis ad iudicē nō firmat̄ ei snia neqꝫ iudiciū: neqꝫ in eis vadit aliqs in naui. Nā q vadit ꝯmutat̄ ex ea ad aliā. cui ꝓmittit̄ aliqd in eis oissoluit̄ ⁊ nō cōplet̄ ei aliqd de illo: ⁊ ifirmus in eis sanat̄: ⁊ icide icurrit recidiuationē. totum q̄ qꝺ aduenit hoi in eis ex bono ⁊ malo duplicat̄ sup eū: ⁊ siqs morit̄ in eis tūc morit̄ post eū in illo loco ali⁹ in ꝓxio. Et pmutatio ⁊ ablutio capitis ⁊ barbe: ⁊ purgatio auri ⁊ argēti in eis sūt ꝯueniētes ⁊ mittē pueros ad lrās. ¶ Si āt vis icipe aliqd ex eis q̄ dixi tibi: tūc pone lunā in ascendēte illaꝝ domoꝝ ꝯueniētiū ei qꝺ vis ⁊ ꝯiūge lunā cū fortunis recipiētib⁹ i illo signo: ⁊ signa qdē diei in cōparatione diei sūt fortiora: ⁊ pone ascēdēs diurnū. ¶ Signa aerea ꝯueniūt venatiōi in terra ⁊ mari: ⁊ signa regalia ꝯueniūt regib⁹: ⁊ signa qb⁹ sūt voces ꝯueniūt illis q canūt fistula cū crudo ⁊ voci alboot ⁊ cātilene: ⁊ signa ignea ꝯueniūt oi qꝺ fit cū igne: ⁊ sigª eqlitatis in qb⁹ equant̄ nox ⁊ dies ꝯueniūt vicari ⁊ veriditioni: ⁊ eis q opant̄ cū lācib⁹ ⁊ sig⁹ mutabilia: ⁊ sūt illa in qb⁹ icipiūt mutari nox ⁊ dies ꝯueniūt mutationi: ⁊ ei q vult p mutationē ð re ad rē: ⁊ ꝯsidera qd oē op⁹ qꝺ tu vis icipe q sit nā illi⁹ signi ex orbib⁹: ⁊ ꝯiūge lunā ⁊ dnīz ascēdētis cū illa suba: ⁊ radix illi⁹ nāe ⁊ vt⁹ cū illa hora. s. hora iceptionis. Qꝛ si vis illð qꝺ ē ex pte dnōꝝ ⁊ pncipū ⁊ magnatū ⁊ ppositoꝝ sup ciuitates: ⁊ spectabiliū ⁊ dnōꝝ: pugne ⁊ lāguoꝝ: tūc tibi ē p solē: ⁊ qꝺ ē ex pte sublimiū: tūc tibi est p iouē: ⁊ agricolaꝝ ⁊ ifimoꝝ: tūc tibi ē p saturnū: ⁊ oucū ⁊ dnōꝝ pugnaꝝ: tūc tibi ē p martē: ⁊ qꝺ ē ex pte mulieꝝ: tūc tibi est p venerē. Emptiones āt ⁊ vēditiones ac ꝯiūctiones ⁊ res scripte ac negociatiōes: sūt mercurio ⁊ i cōmixtione reginaꝝ ex mulierib⁹ ⁊ inqsitione eoꝝ: q̄ apud illas sunt p lunā.

¶ Electio de inceptione alicuius operis: ⁊ de decem impedimentis lune.

Cū ergo volueris aliqꝺ op⁹ icipe: apta ascēdēs ⁊ dnīz ei⁹ ac lunā: ⁊ dnīz illi⁹ rei: ⁊ caue ab ipedimēto lune sic dixit Dorothe⁹ ⁊ ceteri sapiētes in initio opeꝝ: ⁊ sūt decē modi. ¶ Primus modus vt sit cōbusta ifra sole p. 12. gdus: ⁊ post ipz silr. Sz leuius ē post ipz. ¶ 2ᵒ vt sit in gdu descēsionis sue. ¶ 3ᵒ vt sit i oppōne solis. ¶ 4ᵒ vt sit iūcta malis: aut in lumine q̄rti aspect⁹ eoꝝ aut oppōnis. ¶ 5ᵒ vt sit in capite vl' cauda: a gradu in. 12. gradus q ē terminus eclipsis. ¶ 6ᵒ vt sit in vltimis gradib⁹ signoꝝ q sūt termini maloꝝ. ¶ 7ᵒ vt sit cadēs ab āgulis: aut i via cōbusta q̄ ē finis libre ⁊ initiū scorpionis: ⁊ hoc ē deteri⁹ qꝺ sit ex vi ipedimētis lune: ⁊ maxie si fuerit iceptio de ꝯiugio: vel aliqd de reb⁹ mulieꝝ: aut emptio vel vēditio seu ꝑegrinatio. ¶ 8ᵒ vt sit in 7ᵒ signo a domo sua. i. in gemini cū malo: vl' fuerit in oppōne domus sue vl' nō aspiciēs eā.

¶ 9ᵒ vt sit luna cursu tardior: ⁊ hoc ē qꝺ vocāt sapiētes similitudinē cursus saturni q̄usqꝫ sit cursus ei⁹ in die minus. 12. gradib⁹. ⁊ sic ē minus vnū minutū hoc est cū fuerit cursus ei⁹ in die min⁹ medio cursu ei⁹ in vna die q scribit̄ in canone. i. in illo li⁹ cursuū. ¶ 10ᵒ quē dixerūt Messahallach: ⁊ sapiētes tpis nři ē cū fuerit luna vacua cursu: ⁊ apta lunaꝫ p posse suo: ⁊ nō ponas eā in ascēdēte alicui: qꝛ hoc rimēdiū ē ꝑ ꝑ qꝺ accidit dnō ei⁹ ex ifirmitatib⁹ in corpe nisi sit dns ascēdētis vl' fortuna aspiciēs gradū ascēdētē: qꝛ ꝓlia q nō aspicit domū suā silis ē viro absenti a domo sua q nō pōt aliqd repellē ab ea nec ꝓhibē. cū vo aspexerit pls domū suā silis ē dnō domus q custodit eā. Quicūqꝫ.n. in domo est timet eū: ⁊ q foris ē timet venire ad eā. Et si fuerit dns ascēdētis malus fac eū aspicē ex trino: vel ex sextili aspcū: ⁊ caue ne ponas lunā in āgulis cū fuerit ipedita. sed ponas fortunas in āngul' ascēdētis aut lunā cū fuerit due fortune aspiciētes eā ex angulo ⁊ posuerio eū in angulis ascēdētis: nec eadē facias ptē fortune in oib⁹ initijs vl' iterrogationibus ab aspectu lune aut ei⁹ ꝯiūctiōe: ⁊ nō aspicias dnīz partis fortūe: nec cures si fuerit ps cadēs ab ascēdēte. ⁊ si fuerit eadē ps: ⁊ si eadē ps aspexerit ascēdēs ⁊ lunā. ⁊ stude vt ponas dnīz ascēdētis cū pte. qꝛ hoc vtili⁹ ē ⁊ maioris lucri: ⁊ nūq̄ȝ ponas lunā in 2ᵒ vel 6ᵒ aut 8ᵒ vl 12ᵒ ex pte: qꝛ hoc horribile ē: ⁊ ꝯstitue ascēdēs sp ac lunā in oib⁹ initijs i signis directe ascēsionis: qꝛ signāt leuitatē ⁊ ꝓfectū: ⁊ non ponas eos in signis tortuose ascēsionis: qꝛ signāt iuolutionē ⁊ tarditatē. Ascēdēs q̄z ⁊ 4ᵐ ab eo signāt qd accidat illi electioni. Aspice q̄ fortunas ⁊ malos de locis: ⁊ fortez ac debilē: ⁊ loquere sup initio eiusdē rei: ⁊ finez illius de fortitudine ⁊ debilitate. Et Dorothe⁹ dixit cū videris lunā ipeditā ⁊ affuerit res q̄ oino oz fieri ⁊ nō pōt differri non des lune in ascēdēte ptē: ⁊ fac eā cadere ab ascēdēte: ⁊ pone in ascēdēte fortunam: ⁊ ꝯforta ascendens ⁊ dnīm eius.

¶ Signum 2ᵐ siue 2ª domus cū suis electionibus. Et primo in accipiendo ⁊ accomodando pecuniam.

Cum volueris eligere horā in acceptione: ⁊ accōmodatione pecunie: sit luna in leone vel in pisce aut in scorpione aut sagittario vel in aquario: sitqꝫ deficiēs lumine: ⁊ fortune vtreqꝫ sint deficiētes ⁊ aspiciētes lunaꝫ vel ascēdēs: ⁊ sit mercurius mūdus a marte: ⁊ luna cū Joue vel mercurio: ⁊ caue ne luna sit ipedita ab aliquo maloꝝ: nec sit mercurius iūctus eis vel in 4ᵒ aspectu eoꝝ nec sint fortune cadētes: qꝛ si fuerit luna cū marte cadet in labore ⁊ sollicitudine ⁊ negociatione ⁊ asperitate. ⁊ si fuerit impedita a saturno vel cadet in ꝓlōgatione ⁊ dilatione: ⁊ exibit post ꝯstrictionē ⁊ fatigationē. Si aūt volueris occultare ipsam accōmodationē vt nullus possit ꝑcipere sit luna dū hāc acceperis vl' petieris sub radijs solis iens ad ꝯiūctionē fortunaꝝ post separationē eius a sole: hoc eniz lenius oino est eius ⁊ nō publicaberis. nam si fuerit luna in exitu eius a cōbustione egrediēs ad ꝯiūctionē martis publicabit̄ hoc ⁊ cades in hora hoiūz ⁊ in hora eoꝝ quos non vis vt hoc sciāt. Et caue ne sit luna in circulo signoꝝ absqꝫ latitudine. i. in capite vel cauda: vel in via cōbusta: qꝛ hoc horribile ē. Et dixit Dorotheus: nō accipias accōmodatū nec accōmodes alicui aliqd dū fuerit luna in p gra. leonis aut geminoꝝ vel sagittarij: vel fuerit hec signa ascēdētia: qꝛ hoc odibile est accōmodationi ꝓprie. Scito hoc.

¶ Electio in participatione cum aliquo in substantia vel aliquo opere.

Et si volueris participare cuz aliquo in suba vel opere: melius est ad hoc vt sit luna munda a malis ⁊ iuncta fortunis: ⁊ sit in signis cōibus vt multiplicet̄ eoꝝ lucrū: aut sit luna in leone vel in tauro: ⁊ horrēdū est illis vt sit luna in signis iferioribus: ⁊ deterior

ceteris est libra: qꝛ est in ea via cōbusta. similr hoꝛrēdus est aquarius ⁊ sit luna recepta ex trino vel sexuli aspectu; vt sit bona eoꝝ separatio: qꝛ in 4° aspectu ⁊ oppōne erit inter eos locutio. i. rixa in separatione. Aspectus quoqꝫ dilectionis significat bonitatē seu honestatē separationis eoꝝ: ⁊ fidelitatē ac beniuolētiā eoꝝ. ¶ Et caue a psentia maloꝝ in angulis: qꝛ ascēdēs est icipiēus participationem ex eis: vel eius qui fuerit maioꝛis etatis. Septimuz vō est particeps alterius. ⁊ decimū significat qd̄ erit inter eos: ⁊ multitudinē vel paucitatē lucri. 4° vō scit exitus rei eoꝝ. Et caue ne dn̄s ascēdētis nō aspiciat ascēdēs: aut dn̄s domus lune nō aspiciat lunā: qꝛ cū fuerit ita recludet vnusquisqꝫ eoꝝ sociū suū ⁊ deterioꝛabit eoꝝ res in separatione.

¶ Electio pro substātia mittēda vt lucret ex ea.

Et si volueris mittere subam q̄rens lucrū eius: apta lunā ⁊ mercuriū ⁊ dn̄m domus substancie ⁊ dn̄m gradus domus fiducie: ⁊ sit luna iūcta mercurio: facqꝫ cadere martē ab vtrisqꝫ put potueris: apta quoqꝫ mercuriū: ⁊ purga eū a vitijs. Si āt fuerit mercurius retrogradus apta lunā ⁊ gradū dn̄m domus fiducie ac dn̄m eoꝝ: ⁊ fac cadere mercuriū a lumine martis: ⁊ non facias eū cadere ab aspectu veneris ⁊ a dn̄o vndecimi. Et sit fiducia tua semꝑ in directiōe sube ⁊ inq̄sitione lucri suꝑ mercuriū ⁊ lunā ⁊ gradum domus fiducie ac dn̄os eoꝝ: ⁊ fac cadere martē ⁊ lumen eius ab eis.

¶ Electio pro emendo ⁊ vendendo.

Et si volueris eligere horā emptionis: apta partē fortune: ⁊ sit in domibus iouis iūcta fortunis: qꝛ hoc melius erit emēti q̄ vēdenti. Et luna cū fuerit in signis directe ascēsionis augmētata lumine ⁊ numero ac iuncta fortunis: qcqd emerit in eadē hora amittet in eo dn̄s eius: ⁊ melius est hoc ementi q̄ vēdēti. Sitqꝫ mars cadens a luna ⁊ mercurio: qꝛ mars in venditione ⁊ emptione impedit: ⁊ ipse est qui significat laboꝛe ⁊ ꝯtentionē. similr ⁊ cauda: fac eam cadere a luna ꝓpꝛie: ⁊ est infra martem. Et si volueris vendere pone lunam in exaltatione sua vel triplicitate separatā a fortunis ⁊ aspicientem malos: sed non sit eis iuncta.

¶ Electio in operibus alchimie.

Et si volueris operari alchimiā vel opus qd̄ volueris iterare fiat hoc. ⁊ sit luna in signis cōmunibus munda a malis: ⁊ sit ascendens similr: apta ergo eos. ⁊ si fuerit opus tuum in auro ꝯforta solem: ⁊ apta eum in inceptione eius.

¶ Signum 3^m siue 3^a domus cū suis electionibus.

T quicquid in signo 3° de electionibus ceciderit pars eius in nono: ⁊ pars altera in domo amicoꝝ: tunc dicemus id si deus voluerit.

¶ Signū 4^m siue 4^a domus: ⁊ qcqd est in eo ex electionibus: ⁊ primo pro domo edificanda.

Cum volueris eligē vt edifices domum: apta lunam ⁊ dn̄m eius ⁊ gradū ascēdētis ⁊ dn̄m eius: partē quoqꝫ fortune ac mercuriū: ⁊ fac martem cadere ab his significatoꝛibus quos noīaui tibi: ⁊ nunq̄ des ei partē in aliquo de edificijs domoꝝ. ⁊ si non potest fieri quin habeat partē: pone venerē fortē in loco suo: ⁊ nō pones ei foꝛtitudinē suꝑ martē: ⁊ iūge eam sibi ex trino vel sexuli aspectu: qꝛ mars non impedit rē veneris pre multitudine amicitatis eius erga eū: ⁊ fac cadere saturnū a venere pro posse tuo ꝓꝑ inimicitatē eius cū marte ⁊ cū luna cum se aspexerint ex dilectione: ⁊ sit luna augmētata lumine ac numero: ⁊ iuncta Joui ex 4° aspectu. qꝛ melius est q̄ de oppōne: ⁊ hoc significat pulchritudinem edificij ⁊ eiꝰ ꝑfectionē. Et caue ne sit luna cū saturno vel cauda: aut sit saturnus in ascendente vel 4°: qꝛ hoc significat tarditatem ⁊ duritiam in opere: ⁊ qꝛ non erigetur vel q̄ si erectum fuerit vel fuerit habitatum non cessabūt habitatores eius pati in eo timores ⁊ infirmitates ac labores ⁊ tribulationes a morte ⁊ scindetur edificium: ⁊ foꝛsitan cadet. Et si aspexerit eū mars: ⁊ fuerit ascēdens in circolo augis vel breui timetur super eū combustio ⁊ casus: ⁊ sit luna tunc augmētata lumine: quia erit tunc vtile dn̄o suo. Sitqꝫ dn̄s domus lune aspiciens eum. Similr dn̄s ascendētis sit aspiciēs ascēdēs ⁊ ipsi mūdi a malis: qꝛ si nō aspexerint non moꝛabit in eo dn̄s eius.

¶ Electio pro destruenda domo.

Et cū volueris destruere domū sit hoc cum descendit luna in circulo suo fueritqꝫ separata a malis ⁊ iuncta fortunis: sitqꝫ ipsa fortuna orientalis aut ascendens directa vel iungatur luna dn̄o domus sue ex dilectione. i. ex trino vel ex sexili aspectu vt sit lenioꝛ eius destructio: in quarto vō aspectu vel oppositione grauioꝛ erit illis destructio.

¶ Electio in emendo terram aut eam locando vt accipias redditus ex ea.

Et si volueris emere terras ⁊ intrare cū aliquo in eis: aut volueris habere terraz vt accipias redditus eius ab aliquo sit saturnus in exaltatione sua: aut in triplicitate vel termino suo: sitqꝫ iuppiter in aspectu eius ex angulo vel trino aspectu: ⁊ fac cadē martem ab eis: ⁊ sit luna in initio mēsis aspiciēs saturnum ex dilectione augmētata numero in aspectuqꝫ iouis: hec enim significat populationem illius terre ⁊ eius redditus. Et si aspectꝰ iouis cū saturno hēc nequiueris: pone venerē in loco iouis: ⁊ fortunabis signa aq̄tica: qꝛ cū fortunabis ea cū fortunis: erūt melioꝛa signis aereis: ⁊ sit luna in exaltatione sua vel in medio celi: ⁊ dn̄s ascendentis aspiciēs eā: luna quoqꝫ ⁊ ascendēs sint mūdi a malis ⁊ a vitijs.

¶ Electio in deducēdo fontē vel puteum fodēdo.

Cūqꝫ volueris deducere flumē vel fodere puteum vel canales: sit hꝫ cū saturnus fuerit orientalis: ⁊ luna sub terra in 3° vel 5° liber a malis foꝛtunata atqꝫ recepta: ⁊ caue ne sit aliqs maloꝝ in medio celi: qꝛ timēdū est tūc ne puteus ruat vł canalis aut destruat flumē sitqꝫ saturnus in 11° ab ascēdēte: ⁊ luna iungatꝛ fortune in signo fixo: ascendens in circulo est melioꝛ fortunis: ⁊ iuppiter. Et si hꝫ nequiueris facere pone fortunas in medio celi: quia in hoc durabilius est flumen ⁊ stabilius canale vel puteus.

¶ Electio in plantandis arboꝛibus.

Et si volueris plātare palmas ⁊ ficulneas ⁊ ceteras arboꝛes sit hꝫ cū luna fuerit in signo fixo: ⁊ dn̄s domus eiꝰ aspexerit eā ex signis aq̄ticis: sitqꝫ ascēdēs sig^m fixū ant cōe: ⁊ dn̄s ascēdētis ascendēs ac oꝛiētalis: qꝛ si fuerit ascēdēs ⁊ nō fuerit oꝛiētalis nascentꝛ citiꝰ. Sꝫ fructificādi faciēt dilationē. ⁊ si fuerit oꝛientalis descēdēs nascentꝛ tarde ⁊ fructificabuntꝛ cito. ⁊ si fuerit occidentalis descēdens tardabit vterqꝫ ortus. s. eoꝝ ac fructus: ⁊ sit dn̄s ascendentis ⁊ dn̄s domus lune aspiciens eos ipsiqꝫ sint liberi a malis: ⁊ a combustione.

¶ Electio in seminando semen.

Et cū volueris seminare semē qd̄ vltra volueris exercere sit ascendens signū cōmune: ⁊ dn̄s eius in signū mobili aspiciens dn̄z domus sue: ⁊ ipse liber a malis: qꝛ si aspexerit eum malus inueniet ipsuz semen impeditū. Sit ergo luna augmentata lumine ⁊ numero: qꝛ si fuerit luna sub radijs ⁊ fuerit deficiens lumine ⁊ numero ipm semē abibit ⁊ non nascetꝛ ex eo aliqd. ⁊ si fuerit sicut ꝑdixi tibi luna augmētata numero: nascetꝛ illud semē raꝝ fm quātitatē illius qd̄ seminatꝛ.

¶ Signū 5m siue 5e domus cū suis electionibus. ⁊ primo in generando filium masculum vel feminam.

Cum volueris eligere horā ꝯiūgendi. i. cū volueris iūgi vxori me vt gñes filiū masculū: sit ascēdēs ⁊ dñs eius ac luna ⁊ dñs domus filioꝝ in signis masculinis aut in 4a pte circuli masculina hora ꝯiūctionis: ⁊ nō ponas in ascēdente eadē hora nec in signo filioꝝ nisi planetaꝫ masculinum. Et si vis vt sit femina: sint isti significatores in signis femininis ⁊ in pte circuli feminina. Et si hoc nō poteris facere ⁊ fuerint diuersi isti significatores. i. si quidā eoꝝ fuerint in signis masculinis: quidam vo in femininis participet dñs hore: ⁊ recepta lune eis qui fuerint plus testimoniū in signis masculinis: si volueris hoc ⁊ in parte masculina: ⁊ erit filius fm hoc.

¶ Electio in educēdo partum mortuum de vtero.

Et si mortuus fuerit filius in vtero ⁊ volueris educē eū: sit h cū luna fuerit deficiēs lumine ⁊ numero descēdēs a cingulo signoꝝ ad signū 7m. i. a medio celi ad 7m aspiciēs fortunas a trino vel a 4o aspectu cū aspectu martis: ⁊ eo amplꝰ ac melius ac dignius si fuerit signū lune: ⁊ ascēdēs de signis femininis que sūt directe ascensionis ⁊ non sit in signis tortuosis.

¶ Electio si volueris filium tradere disciplinē vel mittere ad locū in quo vacatur aliquod magisterium.

Et si volueris filiū tradere disciplinē: vel volueris eū mittere ad locū in quo vocet aliqđ magisteriū vel ministeriū sit electio tua ad h: ⁊ luna aspiciēs mercuriū ⁊ ipsi sint liberi a malis: ⁊ sit ascendēs gemini vel vgo. Sitqꝫ mercurius oriētalis ascēdēs ⁊ nō sit descēdēs nec retrogradus: nec in statione sua pa: nec in descēsiōe sua: nec sit ipeditus: ⁊ sit dñs domus mercurij: ⁊ nō ponas lunā descēdētē ac lumine deficiētē: qꝛ tardare facit disciplinā: ⁊ sint dñi domoꝝ eoꝝ aspiciētes eos.

¶ Signū 6m siue 6e domus cū suis electionibus. ⁊ pma in expellēdo diabolos ⁊ phantasmata de aliquo loco.

Cum fuerit in aliquo loco vel domo aliq̄ diabolus vel infestatio maloꝝ habitātiū: vel secuta fuerit eā aliq̄ res terribilis q̄ fuerit timēda: vel aliqđ phantasma appatēs: ⁊ volueris remouere eū a loco suo aut ab aliquo hoie p carmē: aut aliq̄ iquisitiōe vl īgenio: caue ne sit luna vel ascēdēs in aliquo horū signoꝝ in leone. s. ⁊ cācro in scorpione ⁊ aquario: sꝫ sit luna in ceteris extra hoc separata a malis ⁊ iuncta fortunis.

¶ Electio in accipiēdo medicinā vel applicādo emplastrū vel qđcūqꝫ aliud medicamen ⁊ cuicūqꝫ mēbro.

Et cū volueris eligē ad capiēdā medicinam ad eos q fuerit mali. i. q spasmant vel ad capiēdā medicinā ad dolorē vētris: vel emplastrū facere: sit h cū ascēdēs fuerit libra vel luna in ea iūcta fortunis: ⁊ nō pones aliquē maloꝝ in āgulis lune. qꝛ si nō poterit fieri qn h fiat sit h ex trino vel sextili aspectu absqꝫ oppōne ⁊ absqꝫ ꝯiūctione duoꝝ radioꝝ ex 4o vel igressu sub radijs: qꝛ si ita fuerit faciet dolorē ⁊ ipedimētū. Si aūt volueris curā capitis ⁊ eqđ descēdit ab eo velut gargarismū aut vomitū: sit ascēdēs aries: aut luna in ariete vel tauro: ⁊ sit luna deficiēs lumine ⁊ iūcta fortunis: ⁊ caue ab aspectu solis ex 4o aspectu vel oppōne in ariete ꝓpter ꝓpꝛiū calorē solis. Ad medicinas aūt q̄ ꝓiciunt in nares vt suffumigationes ⁊ sternutamēta ⁊c. sit h cū luna fuerit in leone vl vgine iūcta fortunis: ⁊ nō sit iūcta malis: neqꝫ planete retrogrado neqꝫ ipedito. Et si volueris curā corpis manuū. s. ac pedū sit ascēdēs capricornus aut piscis vel aq̄rius vel luna in eis iūcta fortunis. Et si volueris curā alicuiꝰ morbi antiq: sit electio tua ad h agēdū: cum luna fuerit in tauro ⁊ eiꝰ triplicitate: ⁊ melior illa est tantum: qꝛ ē ex sioꝛibus terre: sitqꝫ luna mūda a malis: ⁊ sint fortune in āgulis lune ex tauro: eritqꝫ fortius ac melius vt recedat antiqua infirmitas: ⁊ nō reuertat ad eū q eā patit: ⁊ caue ne iungat luna saturno ꝓpꝛie: qꝛ significat ꝓlōgationē infirmitatis. Et dixit Messahallach. Aspice in curatione quē volueris ad locū infirmitatis in corpe: qꝛ si fuerit in pte capitis aut gutturis ac pectoris: cura eā cū fuerit luna in ariete ⁊ tauro ac geminis q̄ est pars superioꝝ. ⁊ si fuerit in pte vētris ⁊ iterius in pectine cura eā cum luna fuerit in cācro ⁊ leone ⁊ vgine. Si vo fuerit morbus in pte iferiori i. a so. s. ⁊ in pte iferiori corpis cura eū cū luna fuerit in libra ⁊ scorpione ac sagittario ⁊ sit luna iūcta fortunis aucta lumine ⁊ numero. Et si fuerit morbus a genu ⁊ infra vsqꝫ ad pedem cura eū cū fuerit luna in capricorno ⁊ aq̄rio ⁊ pisce: ⁊ dcm est etiā q ois dolor q fuerit a capite vsqꝫ ad pectē dꝫ curari cū luna fuerit īter angulū terre ⁊ mediū celū ascēdēs s. ab āgulo terre vsqꝫ ad mediū celū p hāc ptē circuli. Et si fuerit a pectine in iferiorē ptē pedū curabis eū cū luna fuerit īter 10m angulū terre a 10o. s. descēdēs ad angulū terre q̄ est pars iferioris circuli. ⁊ sit ascēdēs fortunatū: qđ si fieri significat q sanet ⁊ pficiat. Et si i oculo fuerit aliq̄ vesica vel aliq̄ res: ⁊ necesse fuerit vt ꝯtingat ferro vel scarificet: fuerit quoqꝫ sup eū cooptoriū aut fuerit in aliquo loco corpis cui necesse sit vt ꝯtingatur ferro vt abscisio vene ⁊c. sit h cum luna fuerit aucta lumine ⁊ numero nisi in minutiōe cū vētosis: qꝛ tūc pones lunā deficiētē lumine ⁊ numero iūctā fortunis: ⁊ sit iuppiter sup terrā in ascēdēte sup terrā vel. 11. aut in. 10. vel 9o. ⁊ caue a ꝯiūctione eiꝰ cū marte cū fuerit luna aucta lumine ⁊ numero. Si aūt seq̄ volueris ponere iouē in his locis sit aspiciēs ascēdēs: ⁊ caue ne luna sit ⁊ ascēdēs in signis fixis ⁊ geminis cōmixta marti. i. hīs cū marte aliquā cōmunionē: ⁊ caue tūc ī ꝯiūctione lune: h est qn trāsit luna solē p. 12. gradus: sic in ꝯiūctione aut nō sit mars in ascēdente qn h acciderit. ⁊ sic saturnus nisi sit in initio mēsis ⁊ sit luna aucta lumine ⁊ numero: qꝛ si abscideris aliqđ a corpe aut pforaueris putrefiet: ⁊ minutio vel pforatio nō pficiet pariēti ifirmitatem. Ecōtra nō abscīdas venā nec eradices dētē luna in signo mobili vel cōi: nisi sit luna munda a malis aut fuerit fortuna fortis cū luna vel iūgat ei luna ex trino vl sextili aspectu: dolores aūt q fuerint in oculis ⁊ q̄ ꝯtingūt eis vt sicgnitas ⁊ albedo: ⁊ cetere infirmitates qui curant ferro: sit hoc in augmētatiōe lune ⁊ eiꝰ numeri fm q dixi tibi añ h capꝫ: ⁊ sit luna mūda a marte in curatione oculꝝ ꝓpꝛie: q si aspexerit abstineas ī h. Si vo saturnꝰ aspexerit: tūc si luna fuerit aucta lumine ⁊ numero in initio mēsis nō ipedit: cū aūt remotus fuerit a ꝯiūctione fac lunā aspicere martē ex trino aspectu ⁊ ipsa sit iūcta fortune: ⁊ sō des marti fortitudinē in aliqua curatione oculoꝝ: qꝛ sapiētes ꝯuenerūt sup ipedimētū martis in capite. ⁊ dixerūt etiā oē qđ curat cū ferro aspice potestatē eius ex corpe ⁊ nō ponas lunam nec ascēdēs in h signo: nec ꝯtingas aliqđ cū ferro cū luna fuerit in signo cōmuni. nec in signo mobili.

¶ Electio in radendo caput cum medicamine.

Cū volueris radere caput eū annora. i. cū quodā medicamine q̄ḥe auferre capillos aut cetera: sit h cū luna fuerit in signis femininis: deficiēs lumine. Qđ si nequiueris hoc facere nō ponas eā in signis pilosis: vt est aries ⁊ leo ⁊ cetera ex signis bestialibꝰ: sitqꝫ dñs ascēdētis descēdēs a medio celi ad angulū terre.

¶ Electio in emptione seruorum.

Et cū volueris emptionem seruoꝝ facere caue ne iūgat luna malis aut sit sub terra malis: aut sit in signo mobili: quia significat q erit seruus ille infidelis dño ⁊ nō erit in vno esse stabilis: aut

erit fugitiuus si fuerit luna separata a malis: ꝛ iũgat̃ fortu-
nis: ꝛ ipsa in libra erit hoc vtile ꝓter librã que est ad h̄ vti-
lioꝛ. In signis aũt fixis erit patiens ac sustinens ꝛ honora-
tus a dño suo ꝓter scorpionẽ: qꝛ erit tunc susurro ꝛ accusa-
toꝛ ac verbo debilis. In leone erit cupidus: ꝛ ꝑ ingluuiem
vẽtris accidet ei doloꝛ ventris ꝛ erit latro: ꝛ sit luna in si-
gnis cõmunibus: qꝛ hoc erit laudabile ꝓter piscẽ: qꝛ cogi-
tabit in animo suo ꝓditionẽ ꝛ infidelitatẽ erga dños suos
ꝛ detrahet eis vbi nõ fuerit. Et time ꝯiũctionẽ lune cũ ma-
lis: qꝛ cũ iũcta fuerit malis: significat ꝙ seruus vẽdat̃.

¶ Questio de danda ingenuitate.

Et cũ volueris seruũ igenuũ: caue a ꝯiũctiõe lune in signo. i. z. sicut est in li° 5° Do-
rothei. Et cũ volueris igenuũ liberũ reddere seruũ: sit h̄ cũ
luna fuerit mũda a vitiis aucta lumine ꝛ numero: ꝛ iũcta
fortunis: sitqꝫ ipsa fortuna oriẽtalis aucta: qꝛ si fuerit occi-
dẽtalis aucta: inueniet bonũ. Sꝫ accident ei doloꝛes: ꝛ non
cessabit deficere donec moriat̃. In augmento vero luminis
lune erit saturnus in corꝑe ꝛ in augmẽto numeri signabit
inuentionẽ sube: ꝛ sint sol ꝛ sig^m medij celi mũdi a malis:
qꝛ si fuerint ipediti: inueniet dñs aliqđ ipedimẽtũ ꝑm nãm
signi: ꝛ sit hora liberationis: cũ luminaria se aspexerint ex
trino vel sextili aspectu: vt sit ꝯcordia ac dilectio iter ser-
uum ꝛ dñm: ꝛ inueniet ab eo bonum. Nam quartus aspe-
ctus medius est: ꝛ aspectus oppõnis significat ꝙ seruus
ꝯtendit cum dño suo. ꝛ qui fecerit seruum ingenuum. cũ
luna fuerit ipedita melioꝛ erit ei seruitus ꝙ̃ ipsa libertas:
pone ergo lunam in signis fixis.

¶ Signum 7^m siue 7ª domus cum suis electionibus. ꝛ pri-
mo in coniugio.

Cum volueris electionẽ ꝯiugij: cõ-
uenit sit luna in. i z. ꝛ
caue ne sit in signis que nõ sũt vtilia ad h̄: que
sũt aries: cãcer: libra: capricornus. aquarius: ꝛ
caue a signis in quibus fuerint mali ꝛ cauda.
Cũ volueris firmare mulierẽ: sit h̄ cum luna fuerit iũcta
fortunis: ꝛ fuerit in signo mobili: cunctisqꝫ illis melius est
signũ libre: ꝛ caue in firmatione ne sit luna in signo fixo: in
ꝯiunctione aũt. i. qñ ingredit̃ quis ad vxorẽ vt vtat̃ cũ ea:
caue ne sit in signo mobili: neqꝫ in cõi. Sed sit hoc cũ lu-
na ꝛ ascẽdẽs fuerint in signo fixo: ꝛ meliora ceteris sũt leo
ꝛ taurus: scorpio vero ꝛ aquarius mulieri sunt vtilis: ꝛ me-
dietas tauri melioꝛ est in initio eius ꝙ̃ in fine: medietas
vero geminoꝝ p^a deterioꝛ est ꝛ finis est bonus: aries quoqꝫ
ꝛ cãcer sunt mali: leo vero laudabilis: nisi ꝙ vnusquisqꝫ eo-
rũ nõ cessabit destruere subam socij sui: ꝛ vgo vtilis ẽ mu-
lieri ꝙ̃ iam fuit nupta vgini aut non: libra quoqꝫ mala est:
initiũ scorpionis vtile est: ꝛ finis eius malus: qꝛ significat
ꝙ societas illoꝝ nõ ꝓlõgabit̃. Sagittarius quoqꝫ malus
est. ꝛ silr̃ initium capricorni: medietas eius ac finis bonus
est: aquarius quoqꝫ malus est: ꝛ piscis similr̃: nullaqꝫ vti-
litas est in ꝯiugio: cũ venus aspexerit malos: sitqꝫ h̄ ꝯiu-
gium cum venus fuerit in domibus fortunaꝝ ꝛ terminis
eaꝝ iuncta dño domus sue. Si autẽ fuerit malus dñs do-
mus sue sit separata ab eo: ꝛ sit iuppiter eleuatus sup eã:
aut iungat̃ ꝓpter ea ei venus ex trino aspectu: sitqꝫ luna ꝛ
iuppiter ac venus aspiciẽtes se inuicem a trino vel sextili
aspectu: bisqꝫ melioꝛ est aspectus trinus: ꝛ maxime tripli-
citas aque: ꝛ sit luna aucta lumine ꝛ numero libera a ma-
lis: ꝛ sit venus semꝑ in exaltatione sua aut triplicitate vel
gaudio suo. aut in ꝯiunctione iouis vel mercurij: ꝛ mercu-
rius fortunatus ac fortis. Similr̃ apta solem sicut predixi
tibi: qꝛ ex sole ꝛ ascendente scitur esse viri: ꝛ ex venere ꝛ lu-
na ꝛ signo 7° scitur esse mulieris. caueqꝫ ab aspectu malo-
rum ad eos ex ꝯiũctione vel 4° aspectu aut ab oppõne. ꝛ
si fuerit mulier nupta: sit luna in signis cõmunibus ꝛ opus
ꝑm ꝙ ꝓdixi tibi: ꝛ sit ascendens hora ꝯiugij ex signis que
predixi tibi: aut sit luna in his: ꝛ non ponas aliquem ma-
lorum in ascendente: nec aspiciat eum ex inimicitia: sitqꝫ
aliqua fortunarum in medio celi. Et dixit Dorotheus: qꝛ
tunc tribuetur eis filius in eodem anno quo iungunt̃. ꝙ si
fuerit in gra. medij celi fortuna: pregnabitur mulier in pri-
ma coniunctione.

¶ Electio in exitu ad bellum.

Scientia hora ꝑ exitus ad bellũ: opꝫ vt ponas ascẽ-
dens aliquam domoꝝ planetaꝝ altioꝛum
quarũ fortioꝛ est domus martis cum fuerit in sextili vel
trino aspectu ascendentis: ꝛ sit dñs ascendentis in ascendẽ-
te vel in. i i. ꝛ caue a 4° sexto septimo ꝛ octauo ac nono: ꝛ
non sit combustus vel cadens aut iungat̃ planete cadenti
qui non recipit eũ: ꝛ fac dñm ascendentis iungi dño septi-
mi: aut pone eum in ascẽdente vel in scdo cum marte. Et
si volueris vt iungant̃ fac eos ꝯiũgi in angulis vt sibi ob-
uient: ꝛ cadet inter eos bellũ. ꝛ pone ꝯtra martẽ fortunam
habentẽ in ascẽdẽte partẽ vt ꝓhibeat eũ ab ascendẽte. Et
nõ eas ad bellũ nisi sit mars in aspectu amicitie cum dño
ascendẽtis: aut sit ipse dñs ascendentis ꝛ sit fortis in bono
loco ꝛ non impeditus neqꝫ cõbustus ꝛ sit in signis directe
ascensionis: ꝛ caue ne ponas eũ nisi in baiꝫ ascẽdẽtis vt sit
eius auxilium erga eũ quẽ mittis ad bellũ: apta quoqꝫ lu-
nã dũ milites mittis ad bellũ: qꝛ libersbũt iussu dei: apta
etiam 2^m ꝛ dñm eius ad milites icipiẽtis: ꝛ 8^m ac dñz eius
ad milites inimici: ꝛ nõ ponas dñm octaui in 7° nec in 8°:
sed pone dñm octaui in 2° vel in 11°: ꝛ pone ꝑtẽ fortune ꝛ
dñm eius in ascẽdẽte vel in 2° ꝛ nõ ponas eos in 8° ꝛ 7°: ꝛ
nõ ponas ascẽdẽs ac dñz eius impeditos cũ inceperis hãc
rem similr̃ dignitatẽ duodecime lune: qꝛ necesse est in re
belli aptare stellas belli. i. martẽ ac mercuriũ lunã quoqꝫ
ꝛ dñm eius domus. Aspice ꝙ̃ in aptatione boꝝ ꝛ nõ negli-
gas in hoc nec tradas eos obliuioni. Et scito qꝛ cũ vtrosqꝫ
exercitus sapienter ꝓduxeris ad bellũ sicut predixi adipi-
scet̃ victoriã ipse qui ex eis natus fuerit in nocte ꝛ in cuius
natiuitate habuerit mars ꝑtẽ: qꝛ mars est dñs belloꝝ ꝛ il-
li cõmissa sũt bella ꝛ fortassis pacificabunt̃ vel dimittent
bellũ. i. cũ bonus fuerit locus exitus eoꝝ ad bellum.

¶ Electio in emendo vel mutuo accipiendo aut restituen-
do instrumenta belli ꝛ in destruendo aliquem locum vel
instrumentum aliquod.

Et cũ volueris emere arma ꝛ instrumẽta belli
sit hoc cuꝫ mars fuerit in domo
sua aut in exaltatione vel triplicitate sua in fine mẽsis: qꝛ
sapientes cauẽt ne sit luna in initio mẽsis cũ marte ꝛ in fi-
ne eius est vtilius. ꝛ si volueris diruere castra tua sit ince-
ptio cũ fuerit mars infortunatus nõ habẽs fortitudinem.
Et cũ volueris aliqđ instrumentum belli destruere incipe
hoc cũ fuerit mercurius ipeditus ꝛ absqꝫ fortitudine: ꝛ cũ
volueris destruere terrã icipe cũ fuerit luna ifortunata nõ
hñs fortitudinẽ. Et cũ volueris destruere oppõnẽ belli sit
h̄ cũ mars fuerit ipeditus ꝛ absqꝫ fortitudine. Et cum vo-
lueris destruere locũ idoloꝝ ꝛ locũ in quo orat̃ sit hoc cuꝫ
venus fuerit impedita ꝛ absqꝫ fortitudine.

¶ Signum 8^m siue 8ª domus cum suis electionibus.

Cum aliqs homo voluerit disponere
vel aliquid cõmẽdare non
incipiat hoc cũ ascendẽs ac signũ lune fuerint
mobilia: qꝛ hoc significat ꝙ ipsa cõmendatio
annullet̃: cõmẽdet̃ aũt cũ luna fuerit deficiẽs
numero ꝛ aucta lumine ꝛ nõ iungat̃ luna planete sub ra-
dijs: qꝛ hoc significat celeritatẽ mortis: ꝛ eo callidius cuꝫ
fuerit luna cum marte vel in eius 4° vel in eius opposito
aut fuerit mars in ascẽdẽte: aut aspiciat euꝫ ex inimicita-
te: qꝛ hoc significat ꝙ ipsa cõmẽdatio non annullet̃ ꝛ mo-

niet infirmus ex eadē infirmitate: ⁊ non pficiet ipsa cōmēdatio post mortē eius: ⁊ cū fuerit saturnus cū luna sili in ascēdēte: vita ipsius viri plōgabit ⁊ pficiet ipsa cōmēdatio post eū ⁊ nō annullabit in vita eius neqꝫ post mortē ipsi⁹. ⁊ si fuerit iuppiter ⁊ ven⁹ sili mō a luna ⁊ ascēdēte dñs illi⁹ cōmēdatiōis: finiet vitā suā ⁊ sequet cōmēdatio.

¶ Signum 9m siue 9a domus cum suis electionibus. ⁊ primo in peregrinationibus.

Non dimittas dirigere pegrinationes sup natiuitatem eoꝝ sup ascēsiones. s. oīs natiuitatis: ⁊ eius angulоꝝ ⁊ sit luna in ascēdēte eius vel in medio celi illius. Et apta dñm rei quem petis: ⁊ apta dñm anni. s. signi profectionis ⁊ dñm ascendentis radicis atqꝫ anni. s. reuolutis. ꝙ si ignoraueris qd dixi aspice sibi ei q venerit tibi a dño rei que petit vbi sit locus eius a dño ascēdētis: post hoc indica ei horā eius natiuitati vel interrogationi ꝯsimilē: hoc est nō ponas ascēdēs interrogationis ⁊ dñm eius cadentem ab ascendente eius recessionis. Sitqꝫ ascēdens recessionis. 10. ascēdēs īterrogationis vel natiuitatis si petieris regnum. ⁊ si petieris negationē. 11. ab ascendēte interrogationis. similr in oī re quā quesieris pone ipsuꝫ signū ei ascēdēs: sitqꝫ luna in angulis ⁊ in succedētibus angulоꝝ. ⁊ si fuerit libera a malis sit aspiciens ad ascēdēs. si vo impedita fuerit fac eam cadere ab ascendēte: ⁊ sit dñs ascendentis ⁊ dñs domus lune in angulis: ⁊ luna aspiciat dñm domus sue. Et caue ne ponas lunā cum malis aut in aspectu maloꝝ ex 4° aspectu vel oppōne: qꝛ aspectus maloꝝ ad ascendēs lenior est aspectu eoꝝ ad lunā in peregrinatione pīne: qꝛ ꝯiunctiones cū marte in initio mensis significant latronē vel ignē: ⁊ caue ne ponas lunam in 4° semp: sed pone eā in 5°: qꝛ si fuerit in hoc loco fortunata: erit minus ad laborē illius peregrinationis: ⁊ magnū pfcutꝫ rebus eius ⁊ plus ad pfectū illius: minus quoqꝫ ad solonē corpis illius: ⁊ leuius ad eius iter: ⁊ plus ad saluationē eius: qd cū ipso fuerit atqꝫ pfectuꝫ. Horribilis est presentia etiā lune in ascēdēte in intro sui atqꝫ exitu: qꝛ timet peregrināti infirmitas in suo itinere: vel grauis labor in corpe. Si aūt fuerit ad regē: pone lunā iunctā soli vel dño medij celi ex trino vl sextili aspectu: ⁊ sit sol in bono loco in ascēdēte: vel in. 11. vel in. 10. qꝛ si fuerit ita: inueniet ex eo bonū. ⁊ si fuerit in 9° aut in 3° ⁊ 5°. significat laborē ⁊ modicū pfectuꝫ. Similr angulus occidētalis ⁊ quartus significat paucitatē boni cū labore ⁊ tarditate. Et si petieris nobiles ⁊ iudices vel sectaꝝ auctores. i. epos ⁊ ceteros tales: sit ꝯiūctio lune cū ioue ex angulis aut in loco bono ab ascendente. Si vo fuerint exitus tuus ad actores pliоꝝ: sit ꝯiunctio lune cum marte ex trino vel sextili aspectu: ⁊ caue ab eius ꝯiunctione ⁊ ab angulis: ⁊ sit hoc in sequentibus angulоꝝ. Et si fuerit exitus tuus ad eos qui sūt pfecte etatis vel ad ignobiles: sit eius ꝯiunctio cū saturno ex amicitia: ⁊ sit saturnus in succedētibus angulоꝝ. Si vo fuerit exitus tuus ad mulieres iunge lunam veneri ⁊ sit in signo masculino. ⁊ si potueris vt sit in locis que pdixi tibi ad pticipationē: fac. Et si fuerit exitus tuus ad scriptores ⁊ mercatores ac sapiētes: sit ꝯiunctio cū mercurio. ⁊ caue ne sit mercurius tūc sub radijs aut retrogradus aut aspiciāt eū mali: qꝛ quotiēs fuerit stella cui iungit luna vel planeta qui fuerit in opposito ascēdētis: aut dñs. 7. tardus vel retrogradus vel ipeditus: signat īuolutionē aut duritiam in ipsis modis. Si aūt fuerit peregrinatio in aqua: sit luna in signis aque a malis libera ⁊ ascēdēs exitus ⁊ nō sit cuꝫ saturno. ⁊ caue in peregrinatione aque a ꝯiūctione lune cuꝫ saturno ex angulo. ⁊ caue a saturno ne sit in signo aque: ⁊ ne sit fixus in ascēdēte exitus aut cū luna: qd si nō pōt fieri gn ita sit luna iūcta fortune vel in aspectu eius ex trino vel sextili aspectu: aut ex angulo: vt auferat malignitatem saturni ex naufragio aut ipedimēto vel tēpestate graui: in equitatione etiā maris non ponas luminaria impedita: qꝛ si fuerit apta ⁊ salua a malis. ⁊ si nō fuerit fortunata a fortunis: signat salutē ⁊ psper itatē. Si vo ipedita fuerit: erit ipse vir mortuus vl pditus in pegrinatione sua: ⁊ nō equites mare cū luna fuerit interlunio saturni: qꝛ hoc horribile est. Si aūt equitaueris mare pp negociationē apta mercuriū ⁊ lunā ppter: ⁊ sit aspiciēs iouē ex cancro vel pisce. Nā scorpio horribilis est in equitatione maris pp locū martis ⁊ eius inimicitiā erga equitantes mare. Et tunc terminos maloꝝ in equitatione maris: qꝛ in equitatione littoris minus ipedimētū est ꝙ in equitatiōe maris. Et si fuerit peregrinatio in terra: sit luna nō in signis aq̄ticis munda a malis. Et caue ab aspectu martis in pegrinatiōe littoris: sicut ammonui te cauere a saturno in equitatione maris. ⁊ caue ne sit pegrinatio q̄licūqꝫ mō fuerit luna in scorpione. Et scito qꝛ sanіоra sunt signa terrea ei q voluerit eq̄tare in terra: ⁊ aquatica ei qui voluerit equitare mare. ⁊ saturnus maioris ipedimēti est in mari: ⁊ eo fortius si nō aspexerit Iouē. ⁊ caue a peregrinatione in terra ⁊ mari cū luna fuerit in vltima parte signi libre. Scito hoc totum.

¶ Electio pro ingressu itinerantis regionē vel ciuitatem.

Aptatio regionis ad igressuꝫ pegrinātis: ⁊ scito ꝙ oꝫ te cū volueris aptare regionē ad quā ingrederis vt aptes 2m ab ascēdēte dū igrederis q̄lēcūqꝫ regionē vel ciuitatē volueris. ⁊ cū hoc feceris iaꝫ aptasti regionē. Et debes aptare ascēdēs ⁊ dñm eius ⁊ lunā ac dñm scdi si potueris. Pone g eū fortunā: ⁊ sit sup terrā in 9° aut in 10° vel 11° ⁊ nūꝙ ponas eū sub terra in 4°. s. aut 5° vel 6°: qꝛ hoc horribile est in pegrinatiōe ⁊ in oī ope qd petis in ipsa regiōe. ⁊ sit sup terrā siue fortuna fuerit seu malus: ⁊ studeat vt sit dñs lune cū dño scdi sup terrā: ⁊ nō ponas sub terra: qꝛ hoc nō est laudabile nisi sit illud qd petis in ipsa regiōe. res quā vis occultare vt nō appareat donec pficiat. Et sit luna iūcta sole īfra. 12. ⁊. 15. gradus. ⁊ caue ad hoc vt sit luna donec egrediat de sub radijs vsqꝫ ad tres gradus fortunata: hoc enī melius ⁊ laudabilius est oī quo īdiges in occultatione. Et si petieris regnū in ipsa regione: apta mediū celi ⁊ dñm eius cū 2° ab ascēdēte ⁊ lunam. Post hoc aspice in pegrinationibus fm ꝙ dixit Dorotheus in pegrinatione aque locū lune in signis. Qꝛ si fuerit in pa facie arietis: aspexerint vel nō aspexerint planete: signat facultatē eius rei. ⁊ si fuerit in tauro minus erit ei ipedimētū martis. Si de aspexerit saturnus ipediet eū ⁊ naufragiū ei faciet: ⁊ in 2a facie geminoꝝ signat tarditatē: post hoc salutē. in cācro aūt salutē ex oī ipedimēto: in leone vo dic ipedimētū: ⁊ eo fortius si aspexerit malus. ⁊ in virgine dic psperitatē ⁊ tarditatem atqꝫ reuersionē. ⁊ in libra cuꝫ transierit. 10. gradus nō pegrinabis in terra nec in mari. ⁊ in scorpione dic tristitiā. ⁊ in sagittario dic anteꝙ pficiat iter renertatur. Et in initio capricorni aliquātulū boni. ⁊ in aquario dic tarditatē ⁊ salutē. ⁊ ī pisce dic ipedimētū ⁊ destructionē. Et si aspexerit malus augebit detrimentū. Si vo fortuna aspexerit meliorabit ipedimētū ⁊ ꝯfortabit bonū. Scito hoc.

¶ Signum 10m siue 10a domus cū suis electionibus. ⁊ primo in eundo cum rege ad regionē cui preest.

Cum volueris proficisci cū rege vl pncipe ad regionez cui iam perit sit hoc cū iuppiter fuerit in ascēdēte vel in. 9. qꝛ hoc signat ꝙ ille q vadit inueniet in itinere illo bonū ⁊ gaudiū: ⁊ videbit qd sibi placebit. ⁊ caue ne ponas Iouē in 4°: qꝛ hoc horribile est: ⁊ testificet illi luna ab aliq̄ angulоꝝ ⁊ venus. ⁊ caue ne sit saturnus ⁊ mars in ascēdēte vl in aliq̄ angulоꝝ: aut ven⁹ nō ponas lunā sub radijs. ⁊ caue ne sit cuꝫ luna vel cū malis

q2 in h nihil boni est. si eni pegrinatus fuerit nō redibit. ⁊ si ifirmatus fuerit morietur. ⁊ si abierit ad bellū interficiet aut supabit.

Electio pro sublimatione ad regnū.

Et cū volueris sublimari ⁊ moueri ad regnum: sit h cū ascēsione leonis. ⁊ sit sol in tauro in medio celi: ⁊ sit luna in ascēdente iuncta fortunis aut domino medij celi.

Electio pro ponendo regem in sede imperij.

Et cū volueris introducere regē in sedez iperij sui: sit ascēdēs signū fixuz ⁊ 4.^m^ sit ⁊ dñs medij celi liber a malis: ⁊ dñs ascēdētis in bono loco receptus ⁊ dñs. 10. nō aspiciat. 11. ex inimicitia ⁊ sit luna aspiciēs dñm domus sue ex amicitate: dñs quoqꝫ q̈rti signi aspiciat fortunas. Si aūt nequiueris sup qđ pdixi sit luna recepta ⁊ dñs q̈rti in loco forti aspiciēs fortunas: ꝙ si nequiueris: fac eū cadē ab ascēdēte ⁊ aspectu eius: ⁊ pone fortunas aspiciētes signū 4.^m^ ⁊ mediū celum.

Electio pro faciendo ppositū super redditus.

Et cū volueris eligere horā vt sit ꝑpositus sup redditus sit luna iuncta saturno in initio mēsis ex amicitia: ⁊ sit in domo saturni ⁊ fortune aspiciētes eū: q2 hoc significat stabilitatē: ⁊ ꝙ opus sit stabile: sitqꝫ mediū celi signū fixū vt sit opus vnum.

Electio in firmando principatum.

Et cū volueris firmare ꝑncipatū vel ducatum sit luna in domibus martis fortunata: ⁊ sit aspiciēs martē ex dilectione cū fortunis in fine mēsis iūcta eis: ⁊ eo dignior erit ipsa ꝯfirmatio ducatꝰ q̄ est ifra regnū cū fuerit luna mūda ⁊ nō fuerit in domibꝰ maloꝝ neqꝫ in cācro nisi sit luna mūda in h ad dñz belli: ⁊ sit h in domibus martis: ⁊ melior ac vtilior illis est scorpio ꝓpter fortitudinē martis ⁊ eius stabilitatē in eo.

Electio pro inimicando regi.

Et si volueris inimicari regi: fueritqꝫ tu ipse qui inimicat: sit h cum fuerit luna iuncta lumine: sintqꝫ luna ⁊ ascēdēs mūdi a malis: ⁊ dñs ascēdētis in loco optimo ab ascēdēte in aliq̄ dignitatū suaꝝ directus ⁊ saluus a malis siue fortuna fuerit siue malus: ⁊ sit dñs. 7. in loco malo ab ascēdēte nō aspiciēs fortunaz neqꝫ luminaria.

Electio pro mitigādo regē iratū tibi.

Si vero tibi iratus fuerit vel inimicatus nō appareas ei nisi cum fuerit luna deficiens lumine atqꝫ ascendens ⁊ dñs eius ac luna impediti: ⁊ sit dominus septimi fortunatus in bono loco ab ascendente: vt sit hoc fortius ⁊ ad res tuas.

Signum 11^m^ siue domus 11ª cum suis electionibus. ⁊ primo in faciendo amicitiam.

Cum volueris amicitiā facere cum aliquo: sit luna munda ab angulis maloꝝ: ⁊ sit dñs. 11. aspiciens ascēdēs ex amicitia: ⁊ ponas lunā iunctā subꝯ ꝑte quē petieris vt venꝰ ad mlieres: ⁊ mercuriꝰ ad scriptores ⁊ vniuersos circulos ꝫ ꝙ veniet ex hoc.

Electio in petendo ab aliquo viro aliquam rem.

Et cū volueris petē ab aliquo viro aliquā rē: sit dñs ascēdētꝭ aspiciēs ascēdēs ex amicitate: sitqꝫ ascēdēs signū fixū aut cōe: ⁊ sit dñs ascēdētis in eo vel in eius triplicitate aut 4.º aspectu. ⁊ caue ab opp̄one: aut ne luna sit iūcta malis: aut nō aspiciat dñm domus sue. Si aūt nō aspexerit luna dñm domus sue: nō ꝑficiet ipsa res. pete ḡ semꝑ res cū fuerit luna aucta lumine ⁊ numero ⁊ dñs ascēdētis directus: ⁊ luna iūcta fortunis. Si autem fuerit directa fortuna ⁊ luna iūcta fortunis augmentabis: q2 augebit. ⁊ caue ne sit mercurius in malo esse: q2 si fuerit ipeditus: ⁊ ipse fuerit receptus: signat iportunitatē vl' tristitiā ⁊ dursitā ⁊ reuersionē scđaz in petitione: dimitte ergo sedulitatē ⁊ pone lunā iūctā pꝫte ad quē ptinet res tua: vt sol pro rege: ⁊ mars pro ducibus ⁊ bellatoribus: simil' de reliquis dominis circuloꝝ.

Signum 12^m^ siue domus 12° cum suis electionibus. ⁊ primo in emendo bestias.

Cum volueris emere bestiā: sit hoc cū luna iuncta fuerit fortunis: ⁊ ipsa fuerit directa orietalis ascēdēs. ⁊ caue ꝯiūctionē maloꝝ: q2 tunc timet' de bestis. ⁊ si fuerit domita ⁊ sit eq̄ tamen eme illā cuz fuerit ascēdēs signū cōe: ⁊ luna in signo fixo ꝑter aq̄riuz ⁊ scorpionē: ⁊ sit ille cui iūgit' directus ascēdēs vt addat bestia in ꝑcio ⁊ corpe: q2 si fuerit retrogradus ascēdens: erit corpe bestie diminutio: sꝫ augebit' ꝑaū. ⁊ si fuerit directꝰ descēdēs: erit aucta corpe ⁊ nō ꝯuenit ei ꝑciū. Si vero indomita fuerit bestia: sit ascēdēs sig^m^ cōe: ⁊ luna in signo mobili iūcta fortune. Post h fac sic̄ pdixi tibi in ꝑ^o^ caplo.

Electio in exitu ad venationem.

Et si volueris exire ad venationē egredē sub signo cōi: ⁊ sit dñs. 7. deficiēs ac descēdēs: ⁊ sit in succedētibus anguloꝝ: q2 si fuerit cadēs: significat ꝙ euadet venatio postq̄ adeptus fueris eaz: ⁊ sit luna in vniuerso exitu ad venationē sepata a marte fortunata in loco optimo ab ascēdēte: ⁊ nō exeas ad venationē cū luna fuerit in fine signoꝝ: nec vacua cursu neqꝫ i signo mobili. ⁊ caue ne nō aspiciat eā dñs domus sue: q2 si aspexerit eā: signabit ei volūtatē ⁊ facilitatē in eadē re: ⁊ pone mercuriū mūdū a malis in venatione maris. Si āt volueris venationē mōtis: sit luna in ariete vel eius triplicitate. Si vero fuerit venatio auiū: sit luna in geminis ⁊ eiꝰ triplicitate iūcta mercurio: vel sepata ab eodē mercurio: ⁊ ipse sit descēdēs: q2 h melius est. Et si volueris venationē maris: sit h ⁊ ascēdēs signū cōe: ⁊ dñs eius in signo aq̄tico. ⁊ caue ne sit ascēdēs signū igneū. Sitqꝫ luna aspiciēs dñz domꝰ sue. ⁊ scito ꝙ ipedimētū lune cū marte in venatiōe maris deterius erit ⁊ pauciōris ꝑfectus. Caue igit' ab ipedimēto martis in venatione maris. ⁊ caue ab ipedimento saturni in venatione littoris. Et scito ꝙ venus ⁊ luna cū fuerit bone esse ⁊ mars nō ipedierit eas in venatione maris: duplicabit' venatio dño suo: ⁊ multiplicabit' ⁊ lucrabit' dñs eiꝰ lucrū maximū: ⁊ ꝓsperabit' venatio dño suo. Sit ḡ luna iuncta veneri: ⁊ mercurius sit cūz eis etiā: sꝫ si ipeditus fuerit mercurius a saturno: nō ꝓderit h. ⁊ caue ne sit mars in signo aq̄tico: ⁊ ne iūgat' ei luna: aut sepet' venus a marte.

Electio in fugiēdo ⁊ q̄ćq̄d volueris occulte faciēdo.

Si aūt volueris facere fugā aut opari opus occultū: ⁊ ois q̄ voluerit fugē vel abscondi: sit hoc cū luna fuerit iūcta fortunis ⁊ separata a malis: ⁊ sit luna iuncta saturno sub radijs ⁊ sit iūcta fortunis tpe egressionis sue de sub radijs: ⁊ luminaria cum orta fuerint sup aliquam rem detegent eā ⁊ apparere eā faciēt. Caue ergo ab aspectibus eoꝝ in simili modo.

Electio in querendo fugientem.

Et cū q̄sieris fugientē: sit in h luna iuncta malis aut egrediat' de sub radijs: ⁊ occurrat in ipso egressu suo malo ex 4.º aspectu vel opp̄one aut ꝯiūctiōe: ⁊ nō ponas lunā nec ptā receptorē dispōnis i 4.º

Electio in scribendo epistolaz: ⁊ est de electionibus que non sunt in. 12. signis.

Cū volueris scribere epistolā: sit hoc cū luna fuerit iuncta mercurio mūda a malis: ⁊ sit mercurius fortis ⁊ fortunatus non retrogradus nec impeditus: sitqꝫ ipse ⁊ luna mundi a malis.

Expletus est libellus Zabelis de electionibus.

Incipit

¶ Incipit liber eiusdē de significatione tp̄is ad iudicia.

SCito ꝙ terra excitat motus: fit igit̄ initiū motus ꝙ fit in circulo vsq; in finē tp̄is tēpus in quo aptat̄ hora vnicuiq; motui icipiēti vsque quo finiat̄ cū cōplone sibi cōgrua vel incongrua. Et si h̄ signum bonū vel malū: ⁊ vniuersi motus sunt ſm ꝙ tibi narrabo si deus voluerit. ¶ Scito ꝙ mutatio figuraꝝ: ⁊ destructio vel cōuersio motuū in vniuerso circulo: sig͂ ꝙ stabilit̄ in tp̄e ex bono vel malo. Et ꝯuersio vel mutatio figuraꝝ est in motu planetaꝝ ab oriēte in occidēte: ⁊ ab occidēte in oriēte: a septētrione quoq; in meridiē: ⁊ ecōuerso: ⁊ ex eo in latitudine ac lōgitudine. Motus aūt circuli q̄ mouetur ab oriēte in occidēte: est oī die ac nocte semel. i. vnus circuitus. Expō vo eoꝝ motus in lōgitudine est: q: vniuersi plāete exq̄ separant̄ a sole ⁊ ꝑlongant̄ ab eo ꝑ. 180. gradus: hoc est qn̄ transeunt corp⁹ sol' tm̄ sunt oriētales ex h vsq; ad expletionē. 360. graduū: sunt occidētales: ⁊ hic motus quē dixi ab oriēte in occidēte: est accidens nō sbālis. Et oriens planetaꝝ ēt ex pte motus circuli: significat celeritatē. h est vt sit inter ascn̄s ⁊ 10ᵐ. ⁊ iter. 7. ⁊. 4. ⁊ eoꝝ occasus vt sit. s. plā inter 4ᵐ ⁊ ascn̄s: ⁊ ꝙ h excedit: h est ꝙ inter 10. ⁊ 7ᵐ: ⁊ h locus in circulo significat tarditatē ⁊ dilationē ſm dicta antiq̄ꝝ. Messaballach aūt diuersus est ab eis. i. discordat ab eis in h: facit locū altiorē ex circulo: q̄cq̄d incipit. s. elenari ex circulo: ⁊ festinat ascēdere ⁊ apparere: ⁊ est ex 4° retro ad 10ᵐ. ⁊ vocat̄ hec pars altior apta a p̄n° motionis circuli in ascendēdo. post h qđ fuerit inter 4ᵐ ad 10ᵐ retro ad partē tardā ac descēdentē ad initiū vocat̄ pars ꝓpter initiū descēsionis circuli ⁊ eius inclinationis ⁊ tarditatis ei⁹ apparitionis. Et h sn̄a verior est ceteris ſm ꝓbationē. porro pūctus oriētis est gradus ascn̄s: ⁊ pūctus occidētalis est gradus septimi: ⁊ pūct⁹. 10. est celi mediū. Quartus vo pūctus est angulus terre. Motus latitudinis est: vt sit plāta ascn̄s in septētrione: ⁊ descēdēs in septētrione: vel ascn̄s in meridie: ⁊ descēdēs in meridie. Mutatio quoq; figuraꝝ planetaꝝ est cōiunctio plāte cū sole vsq; ad horā ortus sui: ⁊ ex hoc in stationē suā p̄mā est tp̄s. ⁊ a statione sua p⁹ vsq; i finē retrogradationis: ⁊ initiū stationis illius scḋe: ⁊ initiū directionis est mutatio tp̄is: ⁊ ex directione eius vsq; ad ꝯiunctionē solis est tp̄s: ⁊ ex motu planete a circulo sup̄iori retro ad solē in eius aduētū ad gradus planetaꝝ ⁊ signoꝝ est tēpus: ⁊ ex motu circuli sup̄ioris qui est ab oriēte in occidēte. ⁊ mutatio eoꝝ ad loca planetaꝝ per corpus aut lumē: est tp̄s: ⁊ ex directione gradus ascendētis aut alicuius planetaꝝ vnicuiq; gradui annū ⁊ mensem ⁊ diē vel horā: ante vel retro vsq; ad aliquē planetaꝝ ad eius radios ⁊ coꝝ: ⁊ ad gradus signoꝝ ac ad partes est tēpus: ⁊ iam ꝓdixit hoc Messaballach ⁊ Abuabolgharat. i. cōsutor. dixerunt eni; dirige gradus in lōgitudine ⁊ latitudine ante ⁊ retro. vniuersi igit̄ motus circuli q̄bus sciuntur tempora fiunt ex his motibus.

¶ Cognitio temporꝝ precipua.

SCito ꝙ signa planetaꝝ leuiū: ⁊ signa ponderosoꝝ erūt in tēporibus leuiū dies ⁊ menses: ⁊ signa planetaꝝ ponderosoꝝ erunt anni: ⁊ vlr in signis fixis: si fuerit significator tp̄is significabit ānos. ⁊ cum fuerit in cōibus significabit mēses: in signis mobilibus significabit dies. Locus quoq; velox ab ascēdente sig' celeritatē tēporis. i. pars sup̄ior: ⁊ locus tardus ex circulo qui est pars descēdens: significat tarditatē in tp̄e: ascendens etiā ⁊. 10. significat velocitatem in tēpore. ⁊ septimus significat menses. ⁊ est tardus: angulus vo terre est tardus ⁊ significat annos ⁊ cum fuerit planeta significator temporis in signis cōībus duplicat temptus.

¶ Capitulum de inuētione significatoris tēporis.

SCito ꝙ te nō oportet accipere tēp⁹ ex vno quoq; planeta q̄uis sit fortis nisi sit significator eiusdē rei vl habeat aliquā partē in significatione rei p̄ter luminaria: q: habent nāliter significare tēpora: quod nō habent ceteri: accipies eni; tēpus a dn̄o ascēdētis: vel a dn̄o rei: vel a receptore dispōnis eoꝝ: vel a planeta cui iungit̄ aliq̄s eoꝝ si se nō aspexerint: vel a luminaribus vl a receptore dispōnis eoꝝ vel a planeta cui iungit̄ aliquis eoꝝ si se nō aspexerint vel a luminaribus vel a receptore dispōnis lune ab eo qui fuerit fortior ac dignior in interrogatione ⁊ qui plus vincit in ea hunc cōstitue significatorē tp̄is ꝙ si cōsimilatio te decipit. i. si nequeris eligere significatorē eo ꝙ sint multi cōsimiles in significatione: pone semꝑ significatorem aliqđ luminariū: ipsū; s. ꝙ aspexerit ascēdens. si aūt inueneris significatorē; tēporis h dignior est q̄ luminaris. Si aūt accepis a luminaribus accipe ab eo qđ aspicit ascēdens. Et scito ꝙ vniuersa tp̄s in interrogationib⁹ fiunt q̄nq; modis. Quoꝝ p̄mus est vt aspicias gradus qui sunt inter pulsatorē: ⁊ receptorē per lumen: siue per corp⁹: ponesq; vnicuiq; gradui annū aut mēsē; vel diē: seu horā ſm quātitatē velocitatis loci: ⁊ ei⁹ tarditatē. Scḋs modus est vt aspicias qn̄ ꝑueniet delator ad eū cui delatio venit ꝑ corpus ꝑ gradus ⁊ ꝑ minuta. i. qn̄ ꝑuenerit planeta leuis ad planetā pōderosum ꝑ corpus. Terti⁹ modus est vt aspicias quot gradus lōgitudinis fuerit iter eū ꝗ iungit̄ ⁊ eū cui iniungit̄ ⁊ pones eos dies. Quart⁹ modus est vt numeres ab ascēdēte vsq; ad locū receptoris dispōnis vel a loco receptoris dispōnis vsq; ad ascendens vnicuiq; mēsi signū. Quit⁹ modus vt aspicias quot sint anni significatoris tp̄is minores: eritq; tēpus ſm quātitatē ex mēsibus vel annis. hi sunt quinq; modi. Et tēpus ex luna est mēsis aut duo mēses in numero ⁊ re. ⁊ cū p̄fuerint dispōni. 25. mēses ⁊ tēpus veneris ⁊ mercurij in re ⁊ numero: res in venere. 10. mēses ⁊. 8. mercurius q̄nq; mēses vel 3. etiā mēses. Cū aūt prefuerint dispōni in mercurio si fuerit super eum abscisio significabit. 20. menses: ⁊ venere. 8. annos ⁊ in sole annū vnum ⁊. 19. mēses: ⁊ in marte. 10. ⁊. 8. mēses aut. 15. annos: ⁊ iuppiter. 12. mēses aut. 12. annos: ⁊ saturnus. 30. mēses vel. 30. annos. ¶ Sciētia cognitionis esse tēporis. 5. modoꝝ in celeritate ac tarditate. i. qui eoꝝ sit tardior vel velocior: tarditas ⁊ velocitas est ſm ꝙ dico. ¶ Scito ꝙ planeta pulsans aut receptor cum vterq; fuerit in parte oriētali ab ascēdente: opꝫ vt sint planete a semetipsis oriētales velociores cursu. pone ergo oēm gradū quē inueneris iter eos horā ex die: ⁊ si fuerint duo planete inter meᵐ ceᵐ vsq; ad 7ᵐ significant mēses ſm quātitatē graduū qui fuerint inter eos: ⁊ si fuerint vtriq; planete inter 7ᵐ ⁊ 4ᵐ ⁊ ascēdens significat annos ⁊ menses cum concordauerint duo planete a semetipsis in sili concordia eoꝝ ab ascendēte. si aūt diuersi fuerint ⁊ fuerit planeta a se orientalis velox ⁊ ab ascendēte occidētalis ⁊ tardus significat mediocritatē: constitue ergo tēpus ita: si fuerit tēpus graduū qui fuerint iter eos vnicuiq; gradui diē pone. ꝙ si transiet it pone vnicuiq; gradui mēse;: ꝙ dixi: cōnusce ergo tēpora ſm ꝙ exposui tibi ex parte ascēdentis ⁊ ex substantia planete ſm signū in quo fuerit ⁊ figura planete. post hoc ꝓba mensurā in tarditate ⁊ velocitate ⁊ non errabis si deus voluerit. ¶ Et scito ꝙ h ipsa sunt radices: ⁊ fortassis erit tēpus singulare sine his radicibus eo ꝙ luna cum fuerit in loco rei quesite aut aspexerit locum rei: cūq; luna iuncta fuerit dn̄o ascēdētis: aut dn̄o rei aspexerit: q: locus rei significat effectū ipsius rei in eade; die.

Qz si fuerit interrogatio velox ꝛ significauerit dies: ꝛ fuerit dies tarditatis ꝯ gradus partiũ planetarum: tũc nõ ponas tps mẽsem donec trãseat orbis lune: qꝛ fortassis separabit ab vno duorum planetarum: ingredieturqꝫ inter dñm ascẽdẽtis ꝛ dñm rei: vel itrabit ascẽdens aut locũ rei: ꝛ erit eadẽ hora. ꝛ eadem die adeptio rei. Et fortassis hora a gradu significatoris ad gradũ ascẽdẽtis pro vnoquoqꝫ gradu: aut fortassis erit tps ex introitu solis gradũ ascẽdẽtis aut locũ rei: aut locũ dñi rei: mouebiturqꝫ res ꝛ veniet cũ sua perfectione per opus eius in tpibus dum ingredit̃ q̃rtas: ꝛ iõ assimilantur tunc enim aie. Post hoc aspice tpa vniuersarum rerum in. xx. signis fm q̃ tibi narrabo si deus voluerit.

¶ Capitulum de vita hominis in ascendente.

Cum interrogatus fueris de vita hois ex dictis antiquorum: aspice ascẽdẽs hora interrogationis ꝛ dñm eius: ac dñm coniunctionis seu ꝑuentionis que fuerit ante interrogationẽ: ꝛ accipe fortiorẽ horum significatorum: eũ qui fuerit plus testimonio: qꝛ ipse erit alcubutat q̃ est significator hore. Nũc aũt dirige quẽadmodũ dirigis albyleg ad ꝯiunctionẽ malorum ꝛ eorum aspect⁹ dans vnicuiqꝫ gradui ꝑ ascẽsiones ipsi⁹ ciuitatis annũ. Si aũt nõ proiecerint fortune radios suos ad ipsũ terminũ: morietur interrogãs in eodẽ anno. fortior vero radiorum ꝛ magis iterficiens est ille q̃ fuerit a q̃rto aspectu vel oppõne: qꝛ fortassis interficiet: cũ fortune et proiecerint radios suos ad ipm terminũ. Et si fuerit ipse alcubutar receptus: aut ꝑfuerit byleg: tũc si ipse qui ꝑest fuerit in angulo oriẽtalis: dabit ãnos suos maiores. Et si fuerit in succedẽtibus angulorum: dabit annos medios. Si vero fuerit cadens ab angulis: significabit annos suos minores. Et dixit messahallach: aspice dñm ascẽdẽtis ꝛ lunã si fuerit iuncti malis: aut vn⁹ eorum: aut fuerint in cõbustione: accipe oẽs gradus q̃ fuerint iter eum ꝛ malos vel cõbustionẽ ꝛ serua eos. Qz si fuerit dñs ascẽtis in signo fixo: accipe vnicuiqꝫ gradui annũ: ꝛ si fuerit in signo cõi vnicuiqꝫ gradui mensem. si vero fuerit in signo mobili: accipies vnicuiqꝫ gradui diẽ: ꝛ qđ exierit a dño ascẽtis erit numer⁹ vite: qđ vero exierit iter lunã ꝛ malos vel cõbustionẽ: erit nũerus passionũ.

¶ Capitulum domus substantie.

Tempus vero interrogationis de substãtia. s. inueniet vel adipiscet eam: cum volueris scire: aspice numerum gradnũ q̃ sunt iter vtrosqꝫ significatores. Et scito qꝛ tpa illi⁹ erit fm numerum ipsorum gradnũ ex diebus vel mẽsib⁹ seu annis fm velocitatẽ quantitatis illius vel tarditatis. Aspice quoqꝫ quãdo ingredit̃ dñs domus sube domũ suã vel ascẽdens: aut iungetur fortunis ꝛ tũc erit. Tempus vero 3[m] ꝛ 4[m] est infra cetera capitula.

¶ Capitulum domus filiorum.

Cum interrogatus fueris de muliere ꝑgnante qñ pariet: aspice quot gradus sunt iter dñm domus filiorum ꝛ angulũ ex signis ꝛ gradibus: ꝛ pone vnicuiqꝫ signo mensem: ꝛ vnicuiqꝫ gradui diem: ꝛ eadem hora pariet si deus voluerit.

¶ Capitulum domus infirmitatis.

In tempore aũt sanitatis infirmi: nõ facias cadere lunam in cursu suo donec aspiciat locũ suũ. Qz si fuerit ĩpedita iens ad gradũ malorum: aut gradum domus mortis: dirige eam ad gradũ malorum: tũc si luna iung̃ malis añq̃ ꝑueniat ad gradũ dom⁹ mortis: timebit̃ mors sup eum anteq̃ ꝑueniat luna ad domũ mortis. Qđ si fuerit malus saturnus fm gradus q̃ fuerint inter eos: erunt mẽses: ꝛ inter eam ꝛ martem dies aut mensem fm quãtitatem fortitudinis ꝛ celeritatem loci ꝛ eius tarditatem: ꝛ non negligas gradum combustionis.

¶ Cap. signi. 7. ad tpa sciẽ horas belli ex dictis Theophili.

Cum volueris scire tps vel horam in q̃ dz fieri bellum: aspice horã q̃ iungit̃ luna soli. si fuerint oppositi festinabit bellũ. Si vero fuerint iter lunã ꝛ coniunctionẽ. 20. gradus: tardabit bellum. Et si fuerit luna cũ q̃busdã planetarum in domo sua: erit bellum festinãter: ꝛ maxime si aspexerit sol. Et si fuerit dignitas 12[e] lune in ascẽdẽte aut in. 10. aut cũ sole simul cũ dño domus sue: aut cũ planeta q̃ iam orit̃: significabit hoc celeritatẽ belli. Et dixit etiã: cum volueris scire horã prelij: ꝛ qñ ꝑficiet̃ aspice luminaria: si se aspexerint ex trino aspectu ꝛ aspexerint ascẽdẽs efficiet̃ bellũ cito. si vero se aspexerint ex q̃rto aspectu nõ efficiet̃ cito: ꝛ durabit ꝑlũ: ꝛ mutabit̃ a loco suo in locũ ꝑpriũ recipiẽtis: ꝛ si se aspexerint ex oppõne nõ ꝑficiet̃ ꝑlũ cito. ¶ Et cũ fuerit ps fortune ĩ medio celi: efficiet̃ bellũ in ipsis q̃drantib⁹. Et si fuerit sol hora iterrogationis in q̃rto aspectu ascẽdẽtis aut aspexerint ab oppõne q̃ dixi tibi: erit effect⁹ belli in ipsis oppõnib⁹ ꝛ ex triplicitatib⁹ ꝛ in triplicitatib⁹: ꝛ hoc fit cũ fuerint iuppiter ꝛ luna ospiciẽs ascñs: eo mõ quo aspiciebat sol hora interrogationis. Et aspice et ptẽ fidei: ꝛ planetã q̃ fuerit cum marte vel in suo. 4. aspectu: si fuerint fortunati efficiet̃ cito: si fuerint mali nõ figet̃ bellũ ꝛ grauabit̃ ac ꝑlongabit̃. Si aũt indute fuerint fortune dño ptis nõ facient moras qn vincãt̃ vnius exercituũ fm q̃ videris de loco fortune ex pte. Et dixit Hermes: aspice finẽ abscisionis belli ꝛ rerũ oĩuz ad luminaria ꝛ ascẽdens ꝛ vltima gradnũ eorum ad fortunas ꝛ malos: tunc scies tpa rerum ꝛ abscisionez earum ex annis ꝛ mẽsibus siue diebus: ꝛ dixit et: aspice et in tarditate victorie ꝛ in ei⁹ celeritate ad locũ saturni ꝛ iouis. Si fuerit velocior cursu erit cito victoria et in cuius climate ex eis fuerit mars siue oriẽtalis fuerit vel occidẽtalis. Si aũt fuerit cursu tardus erit victoria tarda ꝛ ꝑlongabitur eorum res: ꝛ nõ facile abscindet̃. Et si directus fuerit significator eorum post martẽ ex saturno ꝛ ioue erit ꝑcussus ei⁹ in terra q̃ erit inter vtrosqꝫ. Qđ si fuerint in signo cõmuni erit bellũ in terra tota ꝛ erit mltotiẽs. Et si fuerit in signo fixo erit bellũ modicũ ꝛ leue: in signis vero inferiorib⁹ grauabit̃ ꝛ destruet̃ res mundi ꝛ cõuertẽtur res sicut fuerũt priua: ꝛ hec sentẽtia est ex secretis dictorum Hermetis. ¶ Domus octaue cõmemoratio iam precessit in ca. vite.

¶ Caplm signi noni in ꝑegrinationib⁹ ex dictis antiquorum.

Cum volueris scire horã reuersionis peregrinãtis ad ꝑpĩquos ꝛ ad domũ suã: aspice in initio ꝑegrinationis dñm ascẽdẽtis ꝛ lunã: si videris malos in q̃rto aspectu vel oppõne eorum ꝑlõgabit̃ eius ꝑegrinatio ꝛ tardabit ei⁹ reuersio. Et si iuncti fuerint fortunis significat celeritatẽ reuersionis: si iuncti fuerint fortunis post malos: iuenier in ꝑegrinatione sua. Post hoc euadet ꝛ reuertet̃ ad ꝑpinq̃s suos: ꝛ ipse cũ fortunis ꝛ malis sentit̃ ꝑ eũ reuersio ꝛ mora. Et si ineneris lunã ĩ initio ꝑegrinationis in ascẽdẽte mora eius in eadẽ ꝑegrinatione ꝑlõgabit̃: ꝛ maxime si fuerit luna in domo saturni: aut in ei⁹ termino: ꝛ cũ ineneris solẽ in initio ꝑegrinationis non ĩpeditũ: tũc qñ venerit ad suũ q̃rtũ aspectũ: aut suã oppõnẽ vel redierit ad locũ suũ in quo fuit significat ei q̃ ꝑegrinat̃ reuersionẽ. Et si nõ fuerit ĩpedit⁹ in eodẽ signo hoc est qñ dirigis solẽ in loco suo in radice ꝛ in trino aspectu loci eius vel q̃rto. Et si fuerit sol impeditus in radice erit eius mora fm exitum eius mali ꝛ aduentum alicuius fortunarum

ad locum

ad locum eiusdē mali. Similiť scito fortitudinē coꝝ ꝑesse inimicis: ꝛ dic ſm hoc in eius circulo ex annis ꝛ mēsibus: qꝛ saturnus cū fuerit dn̄s ascendētis: aut idē saturnus fuerit in domo ꝑegrinationis, ꝑlongabiť ꝑegrinatio ſm quātitatē orbis saturni. Similiť si inueneris saturnū ꝛ iouē in angulo ꝛ fuerint retrogradi, ꝑlongabiť mora. ceteri vo planete in motu suo leuiores sunt his planetis.

De reuersione ꝑegrinātis. Dixit messahallach.

In horam aduētus ꝑegrinantis aspice lunā ꝛ dn̄m hore qs coꝝ sit fortior. Et si fuerit fortior coꝝ inter. 10. ꝛ q̄rtū accipe qd̄ fuerit iter eū ꝛ ascēdēs. Si aūt fuerit dn̄s hore malus qd̄ exierit in gradib⁹ erunt hore: ꝛ si fuerit luna fortior accipe de eo qd̄ exierit tertiā decimā eius ꝛ qd̄ exierit erūt dies. Et si ab illis nō acceperis significationē: ꝛ fuerit dn̄s ascēdētis in opposito ei⁹ qd̄ dixi: fueritqꝫ luna dn̄a hore accipe qd̄ fuerit inter eā ꝛ ascēdens: ꝛ qd̄ exierit erunt dies ꝛ tūc veniet. Itē si fuerit domus ascēdētis in medio celi aut reuertens ad ascēdēs: ꝛ si fuerit luna pluris testimony ꝛ fuerit fortis fueritqꝫ dominus ascēdētis nō aspiciens ascēdens nec dn̄m dom⁹ sue: erit eius reuersio ſm hoc. Et si fuerit dn̄s domus lune in loco malo: ꝛ luna in loco bono ab ascēdēte: ꝛ nō aspexerit dn̄m domus sue: ſm qꝫ fuerit inter eam: ꝛ domū suam ex gradibus erit tēpus reuersionis si deus voluerit.

Capitulum de epistola ꝛ rumoribus.

Cum interrogatus fueris de ep̄la vel de rumoribus qn̄ veniet: aspice mercuriū: si fuerit in ascēdēte aut in 12⁰ volens itrare ad ascēs aut fuerit luna iuncta dn̄o ascēdentis vel fuerit dn̄s ascendētis iunctus dn̄o domus lune: vel dn̄s domus lune iunctus fuerit ei: aut fuerit mercuri⁹ dn̄s ascēdētis veniet epistola: ꝛ si nō fuerit in ascēdēte hora itroitus ei⁹ in ascēdens veniet. Et si luna iungiť mercurio hora ꝯiunctionis eoꝝ vel hora aduētus lune ad ascēdēs veniet ep̄la: ꝛ si fuerit luna deferens a mercurio in gradum ascēdētis ꝛ dn̄m ascēdētis erit tēpus cū ꝑuenerit delator ad eū cui defert. Et si iterrogatus fueris de epistola qn̄ fuerit scripta. Aspice gradus qui sunt iter lunā ꝛ planetā: a quo separať: ꝛ dic qꝫ ſm numeꝝ ipsoꝝ graduū scripta sit eadē epistola. Similiter aspice gradus quos inueneris inter lunā ꝛ planetā cui iungiť ꝛ ſm eos erit tempus aduētus epistole.

Capitulū signi decimi in rege ex dictis messahallach.

Aspice horam recessionis regis illi⁹ cuius nouisti introitū vel tēpus quo recepit regnū testamētū: aut eius iterrogationē: ꝛ ex his scies quātitatē more illi⁹ in opere: ꝛ qd elucidatū ei fuerit in eo. Et ex hora ꝯfirmationis ei⁹ electionis sciť ei⁹ honor ꝛ victoria. Quotienscūqꝫ aūt cōbust⁹ fuerit ipse planeta q significauit regnū in aliq̄ angulo ascēdētis: remouebiť ipse rex. Et si nō fuerit in ascēdēte p̄ta. Aspice domū regiā si ineneris ibidē planetā hn̄tē in ea testimoniū: tunc qn̄ retrogradus fuerit ibidē malus aut dn̄s descēsionis dn̄i dom⁹ regie: ꝛ aspexerit tūc planetā a q̄ habuisti significationē remouebiť rex. Si vo nō ineneris in aliq̄ hoꝝ locoꝝ planetā aspice cui iungiť sol. Si iunctus fuerit saturno ꝛ marti: tūc cū ꝑuenerit ad gradū illi⁹ cui iungiť in angulo remouebitur rex: ꝛ si iunctus fuerit ioui erit recessio ei⁹ cū ꝑuenerit saturnus ad locū solis: aut ad oppōnē ei⁹: vel ad q̄rtū aspectū ei⁹: aut fuerit retrogradus in eodē loco. Siliť si iuncta fuerit ei venus: ꝛ si fuerit sol remot⁹ sic dixi ꝛ fuerit in. ii. vel. 9. hn̄s testimoniū: tūc si retrogradus fuerit saturn⁹ vel mars in eodē loco: aut in eius oppōne remouebiť rex. Et fac per noctē in luna sicut fecisti ꝑ diē in sole: nō aūt aspicias tēpori ex tꝑibus planetaꝝ: sed aspice vtrū iungať luna soli: aut si iuncta fuerit ei vel fuerit sepata ab eo: ꝛ ꝑpter si iungeteť malo erit tp̄s eius rei a sole sicut ꝑdixi tibi in ꝑceciis: ꝛ si nō fuerit sepata a sole nec ei iuncta fuerit: aspice in B qꝫ dixi tibi: qꝛ nō explebit ei⁹ regnū annū: o ꝑ ate ꝑ in eo. Et scito qꝫ dn̄s ascēdētis ꝛ dn̄s. 10. cū cōbusti fuerint in angulis significat qꝫ remotio iaꝫ aderit. Et si fuerit dn̄s exaltationis solis ipeditus nō perficieť eius annus. Aspice ergo in hora ei⁹ ante annū in cōbustione dn̄i ascēdētis ꝛ dn̄i. 10. ꝛ aduētus maloꝝ in locis suis: ꝛ si nō fuerit luna dn̄a exaltationis. Aspice cōiunctionē ei⁹ cū planetis: qꝛ si cōiuncta fuerit mercurio: ꝛ fuerit in signo fixo aut cōi significabit. 20. mēses. Et si fuerit signū mo^le decem mēses: aspice q̄ planetā cui iungiť qui si fuerit ipeditus a malis vel a cōbustione: aspice quot gradus fuerint inter eū ꝛ fortitudinē mali vel cōbustionis ꝛ quot fuerint ipm erit tp̄s. Si aūt nō fuerit luna recepta ꝛ dn̄s exaltationis eius fuerit receptus ꝑficieť ei annus: aspice tūc annū z^m ꝛ reuolue super eū annos. Et scito qꝫ dn̄s loci ei⁹ si fuerit liber a malis ipse q ingrediť remanebit in regno suo plus anno. Si vo fuerit luna recepta aspice applicationē mali ad gradus planete q recipit lunā vel annos dn̄i ascēdētes minores: ꝛ cōmisce inter eos ēt reuolutionē anni ꝛ eius applicationē. Et si fuerit ascēdēs ingredientis: aut eius in initiū ex domibus planetaꝝ altioꝝ. Et si retrogradatus malus in medio celi: vel in eodē medy celi dn̄s: aut cōbustus fuerit dominus ascēdētis in angulis significat destructionē regni: ꝛ si retrogradus fuerit malus in ascēdēte: vl cōbust⁹ dn̄s ascēdētis in. 10. ꝑibit i regno suo. Et si fuerit retrogradus in z⁰ significat destructionē subē. ꝛ in. 10. significat destructionē opis. ꝛ in. 11. destructionē redditus ꝛ in ascēdēte destructionē militū. Aspice quoqꝫ planetas q ꝑsunt si fuerint in angulis ꝛ habuerint fortitudinē dant ſm numeꝝ annorū suoꝝ minoꝝ mēses vel annos: cūqꝫ fuerit satur⁹ in ascēdēte vel. 10. ꝛ habuerit testimoniū in eis ꝛ ipse ꝑ testimoniū planetaꝝ fuerit receptus significabit. 30. annos ꝛ cum ꝑfecti fuerint reuolue annū. Si aūt dn̄s ascēdentis cōbustus fuerit: aut significator in angulis: destrueť res. Sed si cōfortatus fuerit saturnus ꝛ auxilians fuerit ei dn̄s anni: nō cessabit esse fixus, donec destrueť reuelatio ꝛ remoueatur testimoniū ꝛ eius fortitudo: qꝫ si nō fuerit saturno tale testimoniū: reuolue ei in. 30. mēsibus qꝛ tēpus est debile. Post hoc aspice ꝺstructionē anni ex ipedimēto ꝛ cōbustione: qꝫ si fuerit ille qui ꝑerit dispōni: retrogradus in fine alicuius anguli: destrueť ipsa res repēte ꝛ iprouiso. Et si fuerit iuppiter in ascēdēte vel in. 10. ꝛ habuerit testimoniū: significabit. 12. annos. Si fuerit mars in ascēdēte: ꝛ lu ns in. 4. vel oppōne: vl ecōuerso nisi fortune aspiciant: significat ipedimētū mortale. Et si fuerit venus in ascēdēte vel. 10. habueritqꝫ testimoniū: notabis per eam. 10. mēses. Et cū cōbusta fuerit in angulo: recedet regnum eius. si vo fuerit recepta ꝛ a malis libera: significat. 8. annos: ꝛ reuolue annos. Sed si obuiauerit in reuolutione anni. 8. malo: ꝛ fuerit retrogradus malus in loco ei⁹: significabit destructionē regni ꝛ eius debilitatē ꝛ introitus ipedimēti super eum. Et si fuerit mercurius in ascēdēte vel in. 10. ꝛ habuerit ibidē testimoniū ꝛ fuerit fortis ac receptus: significat 20. mēses: ꝛ reuolues annū. Si aūt fuerit debilis ꝛ nō habuerit testimoniū: numera ei. 5. mēses. Itē si cōbustus fuerit in angulo: ꝛ occurret in angulo dn̄o. 10. malus aut lumē mali recedet. Et si fuerit mars in ascēdēte vel in. 10. aspice vtrū eueniat ei cōbustio infra. 20. mēses: qꝛ si cōbustus fuerit in angulo: recedet ipse rex: ꝛ reuolue eius annus. Et si fuerit luna dn̄a eius ꝛ fuerit recepta: ꝛ a malis libera: habueritqꝫ testimoniū: significat. 25. annos: ꝛ si nō habuerit

testimonium.25.mēses. Aut aspice planetā cui cōmittet dispositionē. si cōbustus fuerit in angulo recedet. Si vero non fuerit combustus in angulo: ꝛ fuerit receptus: significabit eiusdē planete annos atqꝫ mēses. Et aspice in hoc capl'o: sicut indicaui tibi in sole qū puenerit gradus eius ad malos. Si autē pfuerit sol ꝛ receperit testimoniū stelle: significat annū. Si fuerit sol fortis ꝛ magni testimonij: significat 19. annos. Si nō impedierit eiꝰ dispōnē in p̄ anno: malus qui impediet dñm dispōnis: aut ascēdēs vel 10m. ꝙ si fuerit ipeditus: dabit. 29. mēses. Et scito ꝙ planeta cū significauerit numeꝝ alicuius dispōnis: postea impeditus fuerit ante hoc in angulo: reuolue ei ipsiꝫ annū si fuerit saluus a cōbustione ꝛ ab ipedimēto: saluabit̃ res donec expleatur numerus: sed intrabit sup eam dānū ꝛ diminutio. Post h̄ fac in reuolutione annoꝝ regis in piectione radioꝝ quēadmodū facis in natiuitatibꝰ ad vnūquēqꝫ. s. annū signū. Aspicies quoqꝫ a dño ipsius signi: ꝛ q̃lis sit locus eiꝰ: ꝛ qd sit esse suū: ꝛ qd sit in signis ex fortunis vel malis: ꝛ vbi sit locus dñi signi ex signis: ꝛ q̃le sit esse suū ꝛ locus eius: ꝛ si sit receptꝰ aut nō: ꝛ si sit ipeditus aut nō. Quale etiā sit eē suū cū dño. 10. erga ascēs anni. ꝛ sit reuolutio anni tui per eq̃les horas vt nō destruat̃ ascēdens reuolutionis. Post hoc aspice dñm ascēdētis ꝛ dñm. 10. si cōiuncti fuerint: significant stabilitatē regis. Et si fuerit luna libera a malis ꝛ pulsauerit planete dispōnē suā in angulo: significat stabilitatē eius. Simil'r in die sol ꝛ dñs ascendētis. ꝛ si cōbustꝰ fuerit dñs. 10. in reuolutione: aut fuerit retrogradus: aut fuerit malus in. 10. significat recessionē regis. Simil'r dñs ascēdētis: ꝛ cū fuerit dñs. 10. reuolutionis oriētalis: significabit renouationē regni ꝛ stabilitatē eius. Si vero fuerit occidētalis: significabit eius destructionē ꝛ eius finē. Et cū iunctus fuerit dñs. 10. reuolutionis dño q̃rti: significabit recessionē regis. Si vero dñs quarti iunctus fuerit ei: significabit stabilitatē regis: ꝛ eo plus erit recessio regis. Cum fuerit sol egressus ab angulis ꝛ luna in 6° aut in. 12. ab ascēdente anni. ꝛ auxiliare in hoc capl'. per applicationē anni ad signū in quo fuit fortuna: vel malus ꝛ cōmisce lumina re tꝑis reuolutionis ꝛ planetā qui fuerit in. 10. ꝛ dñm ascēdentis: ꝛ dñm. 10. ad inuicem: ꝛ quere testimonium eoꝝ f'm ꝙ exposui tibi: ꝛ tunc inuenies tempus ꝛ non errabis in depositione regis: si deus voluerit.

¶ Expletus est libellus Zahelis de significatione temporis ad iudicia.

¶ Incipit liber Messahallach dictus de receptione planetarum: ꝛ est de interrogationibus quē transtulit Joannes Hispalensis de arabico in latinum.

Inuenit quidam vir ex sapiētibus librum ex libris secretoꝝ astroꝝ de illis quoꝝ thesaurizauerant reges exposuitqꝫ eū ꝛ patefecit eius intētionē in oibus qbus indigent hoies in rebus suis de interrogationibus. Fuitqꝫ ex eo qui patuit ꝛ patefecit in rebꝰ interrogationū: vtrū sit res an nō: ꝛ qñ erit si fieri debet: ꝛ quādo apparebit ꝙ non sit: ꝛ si fieri nō debet ꝛ quid prohibet eam ꝙ nō fit ꝛ per quē fit ꝛ vnde fieri debet: ꝛ sciētia huius rei ꝛ eius expositio est in planetis. 7. ꝛ in domibus eoꝝ. 12. ꝛ in exaltationibus planetaꝝ. 7. ꝛ in eoꝝ descensionibus ꝛ in coniunctionibus eoꝝ: in separationibus quoqꝫ ꝛ in receptionibus eoꝝ adinuicem: ꝛ in reditu receptionis ꝛ pulsatione eoꝝ dispositionis abinuicem. Eritqꝫ ad quē peruenerit dispositio significator iussu dei q si fuerit in esse effectus rei: significabit eiꝰ effectū. Et si fuerit in esse phibitionis significabit eius prohibitionē iussu dei.

¶ De receptione ꝛ coniunctione planetaꝝ.

Scito ꝙ receptio fit de exaltationibus ꝛ domibus istis in cā reꝝ vtrum sint an non. hoc est vt sit aliqs planeta ex. vij. in exaltationibus alterius planete: aut in domo eius: ꝛ ipse iungat̃ ei de aspectibus notis: aut sit vterqꝫ in vno signo ꝛ aliquis eoꝝ. i. vnus ex. vij. sit in exaltatione socij sui ei iunctus: tūc iungitur ei per corpus suū. Cuius rei exēpluꝫ est. Ut sit saturnus in ariete in. 20. gra. ꝛ mars in. 15. gra. eiusdē arietis: tūc mars iungit̃ saturno per corpus suū ꝛ mars recipit saturnū in domo sua: sed saturnus nō recipit martē. Hoc fit cum nō fuerit in aspectibus notis aliqs planeta qui sit ꝑpioꝛ cōiunctioni saturni gradu. s. per gradū ante martem. Quod si fuerit in aspectibꝰ notis aut in ariete planeta qui sit propioꝛ cōiunctioni saturni erit ipse dignioꝛ cōiunctione saturni q̃ꝫ mars. Nā coniunctio vera est gradu per gradū tam de coniunctione q̃ꝫ de aspectu: ꝛ aliud exēplar est in coniunctione ꝛ receptione: cū fuerit saturnus in ariete in 20. gra. ꝛ mars in capricorno in. 10. gra. ꝛ nullus planetaꝝ sit ꝑpioꝛ marte coniunctioni saturni gradu. s. per gradū. Cumqꝫ iunctus fuerit mars saturno gradu per gradū: tunc recipiunt se adinuicem per domos. Recipit enim mars saturnū: eo ꝙ sit in domo sua: ꝛ recipit saturnus martē qꝛ est in domo sua. Simil'r etiā exaltationes sunt sicut domus: sed exaltationes sunt maioris auctoritatis in regno. s. si de rege agitur: fortioꝛ est dñs exaltationis q̃ꝫ dñs domus. Cū ḡ fuerit sol i ariete in. 10. gra. ꝛ mars i capricorno i. 10. gra. sol tūc iungit̃ marti: ꝛ mars recipit solē: qꝛ est i domo sua: sed sol nō recipit martē: qꝛ nō est in domo illius. Simil'r ceteri planetaꝝ. vij. quisqꝫ eoꝝ iunctꝰ fuerit socio suo de domo vel exaltatione sua: de aspectibus notis: aut in vno signo proiecerit qꝫ. i. cōmiserit ei suaꝫ dispositionē si receperit eum ille cui cōmittitur pficit rem suā iussu dei: ꝛ sol in hoc aspectu nō recipit martē: qꝛ nō est in domo neqꝫ in exaltatione sua: ꝛ ipse mars recipit solē q est in domo sua. Et si fuerit sol in libra in primo gradu: ꝛ saturnus in ariete in. 25. gradu: ꝛ nullus planeta fuerit in ariete neqꝫ in vniuersis aspectibus ꝑpioꝛ sole cōiunctioni saturni: nec exierit saturnus de ariete: donec iungat̃ ei sol gradu p gradū: tunc cū iunctus fuerit sol saturno gradu per gradū: recipit sol saturnū: ꝛ saturnus recipit solē. Unusquisqꝫ enim recipit suū sociū in h̄ loco per exaltationes. Et si fuerit in oppositione ꝛ q̃rto aspectu significat errorē: laborē: sollicitudinē: ꝛ cōtrarietatē ꝛ in trino aspectu ꝛ sextili coniunctione leuitatē ꝛ subtilitatē. Cūqꝫ iunctus fuerit sol saturno ꝛ receperit solē saturnus: ꝛ ipse receptus fuerit a sole ex domibus. s. aut exaltationibus suis pacificabunt̃ ꝛ pficietur causa iussu dei. Simil'r vniuersi planete fortune cum fortunis augent bonū ꝛ mali cum malis fiunt boni ꝑpter receptionem. i. faciunt bonū: ꝛ recedit eoꝝ malū ꝛ impedimētum ꝛ fortune cū malis pacificant̃ ꝛ recedit eoꝝ maluꝫ ꝛ perficit̃: nisi a quarto aspectu: vel ab oppositione: qꝛ est in hoc qdā laboꝛ atqꝫ erroꝛ. Si vero fuerit sol in ariete: ꝛ saturnus in libra sicut predixi tibi de cōiunctione: erunt inimicitie ꝛ cōtrarietates ꝛ ignorantie ꝛ denegationes: ꝛ nō recipit vnus eoꝝ sociū suū ꝛ vniuersi planete faciunt simil'r. nā cōiunctio fit ex aspectibus notis ab oppōne. s. ex trino ꝛ quarto ꝛ sextili aspectu: ꝛ a coniunctione: ꝛ hoc fit in domibꝰ notis: ꝛ qcqd fuerit inter duo signa separat̃ a cōiunctione: hoc est cum intrauerit planeta 2m signum: anteq̃ꝫ iungatur ei planeta qui vadit ad euꝫ nō iungit̃ ei. Et scito ꝙ coniunctio fit hoc mō: quisqꝫ fuerit ex. vij. planetis. s. leuis iungit̃ ponderoso ꝛ ponderosus non iungit̃ leui: qꝛ leuis insequitur pōderosum: ꝛ ponderosus non insequit̃ leuem. nam ꝛ coniunctio fit a gradu per gradū cum cōiungitur. s. leuis pōderoso a gradu per gradū: tunc iungitur ei

cōmittitqꝫ

cōmittitqꝫ ei diſpoſitionē ſuam:poſt hec ſeparaꝰ ab eo ⁊ non deſinit aſpicere euꝫ ex quo iungiꝰ ei donec ſepareꝰ ab eo. Coniunctio ꝟo eſt aſpectus:qꝛ ꝗdiu fuerit planeta iens ad planetā in lumine ſuo ⁊ nō ſua. Erit aſpiciens eum donec proyciat ſup eum lumen ſuū a gradu per gradum: tunc erit coniunctio vera:⁊ cōmittit ei rem ſuaꝫ:poſt hec ſeparaꝰ ab eo:⁊ eſt finis aſpectus illius hoc modo indicabit planeta qđ nondum eſt. Cum fuerit iens ad cōiunctionem:⁊ cuꝫ ſeparatus fuerit ab ea:indicabit ꝙ tranſierit ⁊ ꝙ iam factū eſt. indicabit.ſ. ſtella a ſtella a qua ſeparaꝰ qđ preteritū eſt:⁊ indicat a ſtella cui iungiꝰ quod futuꝝ eſt.

¶ Queſtiones aſcendētis:⁊ ꝑmo de aliqua re:vtrū ꝑficiaꝰ vel non:⁊ de aliquo rumore vtrum ſit aut non.

Cum ergo interrogatus

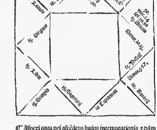
fueris de aliꝗ re vtrum ꝑficiaꝰ an non:vel de aliquo rumore vtrū ſit:an nō : accipies vmbrā ſtatim:eadē.ſ. hora qua egrediꝰ verbū de ore querentis rem:⁊ ſit vir qui ꝗrit reꝫ interrogans ꝑ ſemetipſuꝫ vel ſcribaꝰ litteris ꝓprie manus:ꝙ ſi ignorauerit ſcribere:mittat tibi talē qui ſollicitus ſit de re ſua. Et non ꝗras cum ea aliā rem ꝑter eam:donec eam ꝑcipias:⁊ nō ſit hoc niſi de re de qua ſit magna ſollicitudo:aut in re valde neceſſaria. Et nō cōgruit ſapiēti aſpicere ſibimet:ſed oportet eum interrogare aliū. Cūqꝫ patuerit tibi ſignū aſcēs ⁊ gradus eius:⁊ ſignū medij celi ⁊ gradus eiꝰ:⁊ notaueris.7. planetas diſpoſitores iuſſu dei in gradibus ſuis:⁊ in domibus in ꝗbus ſunt:⁊ in minutis ſuis cū numero certiſſimo ⁊ puro a quo cadat nihil exiguū nec plurimū. Aſpice tunc dñm aſcēdētis ⁊ lunā:⁊ quēcunqꝫ eoꝝ inueneris fortiorē opare per euꝫ ⁊ participeꝰ ei alter. hoc eſt incipias inſpicere dñm aſcēdentis:ꝗ ſi aſpexerit ſignū aſcēdens:erit hꝫ ex fortitudine teſtimonij eius:opare per eum:⁊ participeꝰ ei luna de quocunqꝫ loco fuerit. Et ſi dñs aſcēdētis nō aſpexerit aſcēs:aſpicies vtrū iungatur planete qui de loco ſuo aſpiciat ſignū aſcēs.⁊ reddat lumen ſuū ad ipſum aſcēs:aut iungaꝰ planete cadēti ab aſcēdente:⁊ ipſe planeta cadens iungaꝰ alij aſpiciēti ſignū aſcēs:qui eleuet eū ⁊ reddat lumen eius ad ſignū aſcendens. Et ſi dñs aſcendentis iungiꝰ planete aſpiciēti ſignū aſcēdens:aut ideꝫ dñs aſcēdētis iungiꝰ planete:⁊ ipſe planeta iungiꝰ alteri:ꝗ reddat lumen ſuū ad ſignū aſcēdens:releuet eū. Et ſi fuerit coniunctio a planeta in.7. planetis:erit opus i eis idē vnus.ſ. reddat ⁊ eleuat lumē illius ad alteꝝ:donec perueniat ad vltimū eoꝝ. Si aūt dñs aſcēdētis pulſat lumen ſuū ad ſignū aſcendens:opare per eū:⁊ participeꝰ ei luna. Et ſi dñs ſigni aſcēdētis nō aſpexerit aſcēdens.nec iunctꝰ fuerit planete aſpiciēti aſcēdēs ⁊ reddēti lumē eius ad eū ⁊ pulſanti:qꝛ pulſum eſt aſpectus eius ad aſcēdens:⁊ caſus eius eſt qn̄ nō aſpicit aſcēdens:nec reddit lumē planete aſpicienti aſcēs. Et ſi dñs aſcētis nō aſpexerit aſcēdens:erit tūc impeditus ⁊ malus. Tunc opare per lunā queadmodū opareꝰ es per dñm aſcendētis. Et ſcito ꝙ ſcḋm quantitatē impedimēti qđ ingreſſum eſt ſup eum.i. ſup dñm aſcendētis:intrabit ſup rem tuā:opare igiꝰ per lunā:ꝗ ſi aſpexerit aſcēdens aut reddiderit lumen eius aliqs planetaꝝ ad aſcēs:opare per eaꝫ ⁊ participeꝰ ei dñs aſcendētis. Aſpice lunā:que ſi aſpexerit ſignū aſcendens opare per eam:⁊ participetur ei dñs aſcēdētis:ea cōditione.ſ. ſi dñs aſcendētis nō aſpexerit aſcēdens nec iunctus fuerit alicui planetaꝝ qui reddat lumen ſuū ad aſcēdens:vide cui planetaꝝ.7. tunc iungiꝰ luna ⁊ opare per eaꝫ ⁊ participeꝰ ei dñs aſcēdētis. Et ſi luna nō aſpexerit aſcēdēs nec iuncta fuerit alicui planete qui reddat lumē ſuū ad aſcēdens:aut fuerit luna aſpiciens aſcēdens:⁊ nō fuerit cōiuncta alicui planete:ideſt ſi fuerit vacua curſu:⁊ dñs aſcēdētis nō aſpexerit aſcēdens:⁊ ipſe etiā fuerit vacuus curſu:tunc aſpice quis eoꝝ debet velocius egredi de ſigno in quo eſt:⁊ qui ſit minus in gradibus.i. qui habeat pauciores gradus ad exeūdū:⁊ hūc mutabis ad ſignuꝫ 2ᵐ a loco ſuo. Poſt hoc aſpicies cui planetaꝝ iungiꝰ ꝑmū:⁊ per hūc iudica. Et vniuerſi planete mutanꝰ:ſed leuior planeta dignior eſt mutatione ꝗꝫ ponderoſus:eo ꝙ euacuatio curſus planetaꝝ indicat negtiā.i. malitiā rei ⁊ tarditatē eius:⁊ oīs planeta cū euacuatione curſus ſui idicat multitudinē tarditatis:paucitas quoqꝫ graduū planete ꝗs dꝫ perambulare in ſigno in quo fuerit etiā multitudo tarditatis poſt interrogationē indicat tarditatē vel velocitatē effectus rei:qui ergo velocius egrediꝰ de ſigno in quo eſt velocior erit in re:ſed leuis ⁊ ponderoſus cuꝫ fuerint curſu vacui indicant tarditatē reꝝ ⁊ eaꝝ negtiā. Cuꝫ inueneris ergo dñm aſcēdētis ⁊ lunā curſu vacuos nemini ſe iungētes ꝓnuntiat tarditateꝫ rei ⁊ eius ꝓlongationē:⁊ ꝙ debeat poſtponi ſcḋm ꝙ videris:⁊ vide cui iūgiꝰ luna ꝑ egreſſionis eius a ſigno in quo eſt:⁊ ſcḋm ipm indica effectū rei iuſſu dei. Et participeꝰ ei dñs aſcēdētis ſcḋm fortitudinē illius:ſiue debilitatē in loco in quo fuerit. Participeꝰ quoqꝫ eis in ope planeta ꝗ fuerit in aſcēdēte:nec nō ⁊ planeta qui fuerit in domo rei queſite:ꝗ ſi fuerit cōſors ſigno in quo eſt ⁊ fuerit receptus indicat bonitatē rei ⁊ eiꝰ dignitatē. Et ſi nō fuerit eidē ſigno in quo eſt concors:nec fuerit receptus indicat īpedimētū euiſdeꝫ rei.⁊ eius vilitatē. effectus aūt rei ⁊ eius ꝓhibitio nō fit ex illo qui eſt in aſcēdēte.ſed fit ex parte dñi aſcēdētis vel lune:⁊ ex ſtellis ꝗbꝰ iūgunꝰ ⁊ eoꝝ coniunctione:ac receptione ⁊ redditu eoꝝ receptionis. Et ſcito ꝙ luna ſit particeps dñi aſcēdētis:ſꝑ ꝗcūqꝫ loco fuerit iuſſu dei. Cū ergo inueneris dñm aſcētis īpeditū opare per lunā ſicut opatis per dñm aſcēdētis.

¶ Queſtio de morte vel vita interrogantis in anno interrogationis ſue.

Quod ſi aſpexeris

viro qui te interrogauerit de vita vtrū vꝫ.moriatur in anno illo vel nō:aſpicies ei ſicut aſpiceres īfirmo. Aſpice cui iungiꝰ dñs aſcēdētis:ꝙ ſi dñs aſcēdētis iungiꝰ planete fortune ⁊ ipſa fortūa fuerit diſpoſitrix ad quā acceſſit diſpō:nec reddit eam ad alteꝝ:⁊ nō fuerit ipſa fortuna dña domus mortis:dic ꝙ nō morietur in eodē anno iuſſu dei. Et ſi dñs aſcēdētis fuerit coniunctus malo planete vꝉ dño domꝰ mortis qualiſcūqꝫ fuerit ſiue malus fuerit ſeu fortuna:⁊ ipſe dñs aſcēdētis nō fuerit receptꝰ:nec recipiet euꝫ planeta ipſe malus vel dñs domus mortis malus fuerit ſeu fortuna. Aſpice lunā ſi fuerit ēt mala morieꝰ nutu dei in eodē anno:tunc aſpice qn̄ iungeꝰ dñs aſcēdētis illi malo planete:vel dño domus mortis qui eum nō recepit gradu per gradū ⁊ pone illud dies. Et ſi tūc nō fuerit erit qn̄ cōmixtus ei fuerit per corpus ſuū ⁊ ꝑuenerit ad gradū eius:⁊ cōiunctus ei fuerit ꝑ corpus ſuū gradu ꝑ gradū:tūc morieꝰ. Si aūt dñs aſcēdētis iungiꝰ planete qui euꝫ recipiat:tunc infirmus vel interrogator euadet mortē eodem anno iuſſu dei.⁊ infirmus cōualeſcet ab infirmitate iuſſu dei. Et ſi dñs aſcēdētis fuerit īpeditus opare per lunā ſicꝫ ꝑdixi tibi de dño aſcēdētis:⁊ indica ꝑ eaꝫ ſicut iudicaſti ꝑ dñm aſcēdētis:ꝙ eū ꝓſperitas ⁊ ſanitas ab īfirmitate cōmitteꝰ. Aſpice qn̄ iungiꝰ dñs aſcēdētis planete ꝗ ſignificauit eiꝰ ſanitatē gradu ꝑ gradū:⁊ pone eos dies gradus.ſ. cōiunctionis:ꝙ ſi tunc nō fuerit:erit qn̄ iungeꝰ ei per corpus ſuū in ſigno in ꝗ eſt:⁊ iungeꝰ ei in aliꝗ loco vel in vno angulorꝫ:ſi iaꝫ remotꝰ fuerit ab eo. tunc euadet ſi deus voluerit. Si ꝟo dñs aſcēdētis iunctꝰ fuerit dño domus mortis vel dñs domus mortis ei iunctus fuerit morieꝰ nutu dei:⁊ nō cōſidereꝰ luna in hꝫ. Et ſi dñs aſcēdētis fuerit fortis ⁊ nō fuerit impeditus:⁊ luna iuncta fuerit dño domus

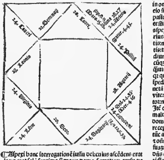
mortis liberabit iussu dei: eo q dñs domus ascēdētis magis dominatur sibi in vita et in morte q̄ luna: et luna participatur et in oī re. Et ecce cōstituo tibi īterrogationē in hac re. s. de infirmo vtrū liberet de infirmitate sua an moriet iussu dei. Interrogatio cuius fuit ascēdens signū virginis 15. gra. et mediū celi. 15. gradus geminoꝝ: et mars in geminis in. 17. gra. et 30. minu. et luna ī tauro in. 26. gra. et 25. minuto. Et iuppiter in tauro in. 19. gra. et 15. minu. et sol in. 20. gra. et 30. minuto arietis. Et saturnus in ariete in. 10. gra. et 15. minuto. Et mercurius in ariete in. 24. gra. et 50. minu. Et venus in pisce in. 5. gra. et 37. minu. vt pz in hac figura.

¶ Aspexi nutu dei ascēdens huius interrogationis et dñm eius et lunā ac ceteros septē: necnon et angulos: et erat dñs ascēdētis vacu⁹ cursu: et in domo mortis: significabat fortitudinē doloris et timorē mortis: et erat mars dñs domus mortis in medio celi aspiciēs domū vite significās ēt fortitudinē doloris eius et amissionē spei. Post hō aspexi lunā quā inueni etiā vacuā cursu: sed aspiciebat domū vite a 9ª domo: eratqz luna fortior dño ascētis in significatione: qr aspiciebat signū ascēdens: et ipsa velocius. i. prius debebat egredi de signo in quo erat: significauerunt igitur per euacuationē cursus eoꝝ prolōgationē infirmitatis: et ponderositatē eius: mutauitqz lunā a signo in quo erat: qr ipsa plures gradus perambulauerat in signo suo q̄ mercuri⁹: et velocius erat egressura a signo in quo erat: et fortior eo q aspiceret signū ascēdens et reciperet eum: iunctaqz est veneri ad p̄mā coniunctionē suam pulsans. i. cōmittens ei dispōnē suā. Et erat ven⁹ iuncta ioui: et recipiebat eū atqz recipiebatur ab eo per domos et ex cōiunctione. Et erat iuppiter qñ puenit ad eū dispō nō cōmittens dispōnē suā alicui: qr nō iungebatur saturno qui est pōderosior oib⁹ planetis: et nulli planetaꝝ iungitur iuppiter nisi illi. Significauit igitur iuppiter qñ puenit ad eū dispō a venere q̄ ei cōmittebat eam: recipiebat eā: ac recipiebatur ab eo per domos ex coniunctione q infirmus veniret ad salutē ac prosperitatem. Sed esset īfirmitas in augmētatione donec iungeretur venus ioui a gradu per gradū: et qñ separaretur ven⁹ a ioue per vnū minutū inciperet infirmitas minui iussu dei. veniretqz sanitas et liberatio. Et fuit dñs īterrogationis hui⁹ sicut p̄diximus. nō cessauit dolor eius esse in augmētatione et timore mortis: donec iuncta est venus gradu per gradum ioui. Cū ergo esset separata venus a ioue: incepit sanitas et qes et dolor minutus est iussu dei. Et si coniunctio veniret ad martē. i. si venus iungeretur pro ioue marti qui erat dñs domus mortis. et nō reciperet eam. dicerē q morer nutu dei qñ iungeretur venus marti et proiiceret radios suos sup eū. et lumē suū gradu per gradū que est cōiunctio vera: qr mars est dñs domus mortis q̄ est res de q̄ īterrogat interrogator. Itaqz cū dñs ascēdētis et luna iuncti fuerint semꝑ dño rei q̄site ex oibus reb⁹ fit res illa de qua interrogatio agitur iussu dei: qr mors nō est vt cetere res: et cū fuerit mors nō aspicitur qd futuꝝ sit postea sicut de ceteris rebus: qr qñ iungitur dñs ascēdētis et luna dño rei dicūt erit res: post hoc aspicitur planeta dñs domus rei cui cōmittit dispositionē suam post effectū eius qui si fuerit fortuna dicunt rem meliorari. Et si fuerit malus dicunt q destruetur res postq̄ fuerit. Cum aūt aspexeris in morte et inueneris dñm ascēdētis et lunā iungi dño domus mortis: mortuus erit infirmus ab infirmitate illa nutu dei. nisi recipiat eos dñs dom⁹ mortis q est dñs eiusdē rei. Et scito qr si dñs domus mortis iungatur dño ascētis indicabis ēt eū similr moriturꝝ ab īfirmitate illa nutu dei. Et scito qr venus cui iūcta est luna si iungeretur soli: et eēt sol dñs dom⁹ vite. et ipse iungeretur ioui ab aspectib⁹ notis q est debilius: aut ꝑ corp⁹ suū qd est fortius. Si nō eēt inter eos receptio fortis: et nō impeditus eēt sol per iouē in hac figura: eo q sit dñs dom⁹ rei q̄site: et iuncta est venus soli: et sol iunctus est ioui: et iuppiter est fortuna: et sol fortuna. iungebaturqz luna veneri: et venus iungebatur soli: et sol iungebatur ioui. Significauit sol igitur cām vite: et est significatio ei⁹ et detulit lumē suum ad iouē q est aliū butar: hō est q bz dñm in hac figura: et sunt ei vita et nō destruit semetipm: qr fortune ēt hñt nām viue: nisi sint ipse fortune dñe dom⁹ mortis. Sz tūc destruit sol stellas ꝑ cōbustionē: qñ nō recipit eas receptione forti ꝑ domos. s. atqz exaltationes: et fuerint stelle iaz cadētes in cōbustionē ꝑ coniunctionē: aut ꝑiecerit sol lumē suū sup stellas ab aspectib⁹ notis. s. qrto et oppōne absqz receptiōe forti: et nō fuerit dñs ascētis. Cūqz ipedierit aliquē planetam q ei p̄ceteris fuit ꝓpior in ꝯiunctione vel aspectu: et nō fuerit in vno gra. destruit eū: et oē opus eius ꝑeriit nutu dei siue malus sit: seu fortūa: si nō fuerit sol dñs dom⁹ vite: dstruet eū ēt nisi recipiat eū. Et scito qr eū fuerit plāta ī domo mortis et fuerit malus: fueritqz dñs ascētis iunct⁹ ei. aut fuerit fortuna: et habuerit in domo mortis dignitatē: et inter ipm et dñm ascētis nulla fuerit receptio: significabit etiā mortē. Et ꝯiunctio dñi domus mortis cū plāta q est in domo vite similr. Significat aūt diuersitatē eē infirmi ei⁹. s. salutē ac infirmationē multitudo ꝯiunctionis plāntaꝝ et diuersitas nāꝝ eoꝝ in bono et malo: et receptio atqz nō receptio: qr qñ iungitur dñs ascētis: aut luna plāte fortune aut malo q eū recipiat: nō cessabit īfirm⁹ leui⁹ hēre. donec cōmittat ei suā dispōnē a gradu per gradū. tunc si ipse plāta cui cōmittit luna aut dñs ascētis nemini iungitur: liberabitur infirm⁹: et pficietur sanitas ei⁹. Et si ipse plāta cōmiserit dispōnē suā plāte malo qui eū nō recipiat: aut fortune eū non recipiēti: qui sit dñs domus mortis: et dispō fuerit eius et nō alterius. s. cōmiserit et dispositionē et non alteri morietur. Et si separat⁹ fuerit dñs ascendētis aut luna ab illo planeta qui eum recipit et ipse planeta cōmiserit dispositionē suā malo planete qui eū nō recipiat: aut fortune eū nō recipiēti: qui fuerit dño domus mortis frangetur infirmus. i. infirmabitur et reuertetur ad infirmitatē suam. Cūqz cōiunctus fuerit ipse planeta eidem malo a gradu per gradū morietur nutu dei. Et si fuerit receptus prolongabitur eius infirmitas donec pueniat eius dispositio ad ipsuz planetā: post hec liberabitur iussu dei. Aspice ergo planetā ad quem perueniet coniunctio: qr

ipse est

ipse est dominus rei tue: ⁊ ipse preest illi iussu dei: ⁊ fortuna planetarū ⁊ eo⁊ malignitas aut impedimētū: receptio quoqꝫ eo⁊ atqꝫ nō receptio: indicabunt tibi leuitatē rei ⁊ eius ponderositatē: eius quoqꝫ effectū atqꝫ ꝓhibitionem: sed finis rei erit vbi finitur coniunctio ⁊ cōmissio dispositionis: quia ipse planeta apud quē perficitur dispositio: est dñs rei ⁊ eius auctor. Similr̄ de vniuersis reb⁹ qñ ꝑuenit dispositio ad planetā qui recipit: melioraṫ res ⁊ ꝑficiṫ iussu dei: ⁊ quādo ꝑuenerit etiā ad fortunā proficit in dispositione eiusdē. Cūqꝫ ꝑfecta fuerit eius dispositio ⁊ cōmiserit eā alteri: opabiṫ ipse dispositor ꝑ quātitatē nature ei⁹: ⁊ esse illius nutu dei. Et iungebaṫ mercurius veneri post egressionē eius de ariete que recipiebat eū ex tauro: ⁊ ipsa venus ēt iungebaṫ ioui: ⁊ iuppiter recipiebat eā: ⁊ recipiebaṫ ipse ab ea. Significauit ēt mercurius hoc qḋ significauerat luna. ¶ Alia iterrogatio cuius leo erat ascendens 28. gradus: ⁊ mediū celi taurus. 20. gradus: ⁊ saturnus in ariete. 4. gradus: ⁊. 45. minuta: ⁊ luna in ariete. 28. gradus: ⁊. 27. minu. ⁊ iuppiter in tauro. 9. gra. ⁊. 13. minu. ⁊ mars in tauro. 15. gra. ⁊. 18. minu. ⁊ sol in aquario. 24. gra. ⁊. 35. mi. ⁊ mercurius in aquario. 2. gra. ⁊. 16. minu. direct⁹ ⁊ venus in capricor. 11. gra. ⁊. 39. minu. sicut pꝫ in hac figura.

¶ Aspexi hanc iterrogationē iussu dei: cuius ascēdens erat leo: ⁊ erat sol i septimo signo: in domo. s. nuptia⁊ cursu vacuus. s. nemini iunctus. Aspexi etiā lunā quā inueni cursu vacuā nemini. s. iunctā. Aspexi igitur q̄s eo⁊ erat loco fortior cūqꝫ ambo aspiciētes ascēdens. Sed sol erat in angulo fortior ceteris. Aspexi quoqꝫ quis eo⁊ eēt plus gradibus in signis in qb⁹ erant ⁊ quis eorū velocius egrederetur a signo suo ⁊ erat luna: opatusqꝫ sum ꝑ ea⁊ pmū ⁊ si essent vtriqꝫ cōiuncti: aut eēt sol cōiunctus alicui incipere a sole qui erat in angulo: sed erat cursu vacuus. Aspexi aūt lunā quā inueni plures gradus habētē q̄ꝫ solē ⁊ ipsa erat velocius egressura a signo in quo erat. Cepi ḡ indicare ꝑ lunā: deinde ꝑ solē: post hoc aspexi cui. 7. planeta⁊ iungebatur luna pmo egressionis eius a signo in quo erat ad scḋm signū. Jungebaṫ vō luna a secundo signo mercurio: cōmisitqꝫ luna dispōnē suā eidē mercurio. Junctus eē autē saturno mercurius: cōmisit quoqꝫ mercuri⁹ saturno dispōnē suā: ⁊ recept⁹ est ab eo ꝑ locū: q² erat dñs loci illius. Significauit igiṫ saturn⁹ sanitatē eius iussu dei: eo q̄ recepit saturnus mercuriū de domo sua: post hoc aspexi cui iungereṫ sol pmū qñ egredereṫ ad scḋm signū: iūgebatur qꝫ soli ioui q̄ est dñs domus mortis. sꝫ recipiebat eū a domo sua. Significauit quoqꝫ sol sanitatē atqꝫ ꝓsperitatē iussu dei ꝓpter receptionē iouis qui eū recipiebat: ⁊ si nō recepisset eū iuppiter eēt hoc testimoniū mortis: eo q̄ iuppiter esset dñs domus mortis. Et qñ iungiṫ dño domus mortis dñs domus vite: ⁊ cōmiserit sibi dispōnē suā significabit mortem nutu dei: nisi sit aliud qḋ deus voluerit. Siue enim fortuna: fuerit dñs domus mortis seu ifortuna: mortē signat: q² est dñs dño vite nisi sit iter eos receptio q̄ pulsat mortem: vt dñs domus mortis. s. recipiat dñm dom⁹ vite: aut recipiat delatorē dispōnis sibi a dño dom⁹ vite: q² tūc est receptio fortis. Et si dñs domus vite recepit dñm domus mortis: h̄ erit receptio debilis: verūtñ nō destruit eū dñs domus mortis ex toto iussu dei. Post hoc aspice si iueneris dñm domus vite: ⁊ lunā significātes ambos sanitatē: accipe ꝑ eū qui velocius ꝑuenerit ad planeta⁊ qui significauerit ei sanitatē: ⁊ fuerit fortior in loco suo: ⁊ pricipeṫ ei alter. Qḋ si iueneris aliquē eo⁊ significantē vitā: ⁊ alterū mortē: significatio dñi vite erit fortior ⁊ dignior: q² nō patieṫ vite detrimētū nisi per detrimētū vtrorūqꝫ: ⁊ dñs vite dominaṫ huic rei vtputeṫ plus q̄ꝫ luna. Sed sunt participes semꝑ in omni re: nec ꝓprie aliquis eo⁊ hꝫ aliquā rem absqꝫ socio suo. Et iō cū ꝓfecerit aliquis eo⁊ ⁊ alter detrimētum passus fuerit irabit sup eū qui ꝓfecerit: ⁊ sup rem ex necessitate sm̄ quātitatē detrimēti socij sui. Et scito q̄ cum aspexeris in morte ⁊ ifirmitate q̄ pre oibus planetis dete- rius inimicaṫ dño vite dñs mortis ⁊ dñs domus ifirmitatis: nisi sit vnus idē dñs. s. domus vite: ⁊ dñs domus mortis: tūc nō ipediet semetipsū: q̄uis ēt sit malus: sed impediunt ei ceteri mali planete. Et scito q̄ dñs plta ex. 7. quēcūqꝫ iueneris dñm domus vite nō ipediet semetipm: s. i. q̄uis fuerit malus: sed ipedient eum ceteri mali. Et scito q² qualēcūqꝫ planetā ex. 7. iueneris dñm domus vite: nō ipediet semetipsū in hoc qḋ est malus. Et qualēcūqꝫ planetā iueneris dñm domus mortis: est inimicus dñi dom⁹ vite: qui lꝫ sit fortuna: destruit tñ vitā si fuerit ipse dispositor: nisi recipiat aut sit receptus. tunc aufert hoc iussu dei. Itē dñs vite nō ipediet semetipsum si fuerit fortuna aut malus. Et si eēt dñs domus vite saturnus vel mars: ⁊ dñs domus mortis nō pacificabiṫ eū dño vite altero: nisi per receptionē q² mors inimica est vite nisi sit dñs ea⁊ vnus: tūc aspicit cui cōmittit dispōnē suā dñs. s. domus mortis ⁊ dñs domus vite vel q̄s iungiṫ ei cōmittēs sibi dispōnē suā: ⁊ iudica sm̄ hoc: si cōmiserit. s. dñs domus mortis: ⁊ dñs domus vite dispōnē suā malo planete eū nō recipienti: significabit mortē eius si deus voluerit. Et si cōmiserit dispōnē suā malo planete: ⁊ ipse malus recepit eū liberabiṫ iussu dei. Et si cōmiserint dñs vite ⁊ dñs domus mortis dispositionē fortune liberabiṫ infirmus a morte iussu dei. ⁊ non ipediet eum fortuna si receperit aut nō receperit eū. Post hoc aspexi in diminutione ifirmitatis ⁊ in augmētatiōe eius: aspexi. s. dñm domus ifirmitatis a domo infirmitatis huius ifirmi ⁊ erat saturnus qui nō iungitur: nulli enim planetarū iungitur saturnus: nec ab aliquo eorum separaṫ eo q̄ sit pōderosior oibus. Aspexi ergo quis planetarū. 7. iungeretur ei: vel quis eo⁊ separaretur ab eo a saturno. s. qui erat in infirmitate dignior: inueniqꝫ venerem separatā a saturno qui erat dñs domus infirmitatis 7. diebus a domo ifirmitatis qui erat venus in domo ifirmitatis: significauit igiṫ ven⁹ diminutionē ifirmitatis eo q̄ separeṫ a saturno q̄ erat dñs dom⁹ ifirmitatis ꝑ. 7. gradus: ⁊ iungebaṫ marti q̄ eam recipit: ⁊ ipsa recipit eū: recepit eam. s. ab exaltatione sua: ⁊ ipsa recepit eū a domo sua:

significauerūt ergo ambo leuitatē doloris ⁊ aduentum salutis iussu dei. Hoc modo aspice in dolore ⁊ in morte.

Questiones secunde domus. Et primo de substantia inuenienda vel non ⁊ qualis sit.

Quod si volueris scire de substantia q̄lis sit: ⁊ interrogauerit te aliquis vtrū inueniat subaz an nō: fueritq̄z īterrogatio absoluta cuius locus scilicet ignoretur: ⁊ que ab aliquo nō sit petenda. Aspice ei ab ascēdente ⁊ luna: ⁊ a domo substantie que est secūda ab ascēdente. Cum ergo statueris ascendens ⁊ eius gradū. Aspice dominuz domus vite quē si inueneris aspicientē signū ascēdens vel reddiderit lumen suū aliqs planetarū ad ascēdens operare per eum. Si vero ita nō fuerit: ⁊ fuerit luna sicut predixi tibi de dn̄o ascēdentis: operare per eam. Et si vtriq̄z nō aspexerint ascēdens: nec iuncti fuerint planete qui reddat eoꝝ lumen ad ascēdens: notabis illum qui plus gradibus fuerit in signo in quo est: ⁊ qui velocius debeat egredi ad scdm signū: deinde operare per eum. Qz si fortior eoꝝ iunctus fuerit dn̄o domus substantie: qui est dominus secūde domus: inueniet substātiā ⁊ adipiscetur eā: siue receptus fuerit a dn̄o domus substātie. siue nō fuerit receptus: fortuna fuerit aut infortuna: qz cōiunctio dn̄i ascēdentis aut lune cū domino rei: ipsa est adeptio per semetipsam: ⁊ nihil vetat eius effectū si deus voluerit: nisi dn̄s domus substātie cōmittat dispōnē suaz alteri planete: tunc aspicie̅ si fuerit malus ⁊ receperit dominū domus substantie: perficie̅ res. Et si fuerit fortuna perficie̅ etiā ⁊ inueniet substantiā: receperit eum aut non receperit. Si fuerit ipse dispositor in loco forti aut in angulis. nam receptio efficit res: ⁊ nullo modo poterit fieri qn fiat: siue ꝓlōgata fuerit eadē res: seu abbreuiata: idest siue longū fuerit tēpus an breue: sz anguli festinant rem ⁊ ꝯfortāt: ⁊ domus secunde vales sunt: domus aūt cadentes que nō aspiciunt ascēdens tardāt rem: ⁊ postponunt eam: atq̄z tardare faciunt: sed receptio nō potest annullari: etiā si tardauerit iussu dei. Qz si dn̄s ascēdentis aut luna: aliqs scilicet eoꝝ iunctus fuerit dn̄o domus substātie aut fortune in domo subē: aut malo planete qui habuerit partem. i. dignitatē in domo subē: q̄muis nō recipiat dn̄m ascēdētis: aut planete malo in domo subē qui nō habeat in eadē domo partē: idest dignitatē: ⁊ ipse receperit dn̄m ascēdentis: erit res. Et si dn̄s secūde domus que est domus substātie: vel planeta q in eadē sit domo fuerit iunctus dn̄o ascēdētis: fit res absq̄z aliqua grauitate: ⁊ perficie̅ nutu dei. Coniunctio dn̄i ascēdentis cū planetis significat petitionē rei a dn̄o iterrogationis anteq̄z detur: ⁊ cōiunctio domini domus substātie cū dn̄o domus vite: significat q̄ veniet res absq̄z petitione: ⁊ plus erit ex ea parte q̄z sperat̄. Qz si dn̄s ascēdentis ⁊ luna nō iungunt̄ dn̄o secūde domus: nec alicui planete qui sit in eius vice: hoc est qui sit descēdens in eadē domo. Aspice tunc cui iungit̄ dn̄s ascēdentis vel luna: qui si fuerint ambo vel aliqs eoꝝ iuncti fortune: ⁊ ipse planeta dispositionē alteri nō cōmiserit: ⁊ fuerit in angulo: vel in loco forti perficie̅ res ⁊ inueniet substantiā. receperit eam ipsa fortuna: aut nō receperit. Et si dn̄s ascēdentis vel luna iuncti fuerint malo si eum receperit perficie̅ res: ⁊ si non receperit eum destrue̅. Si fuerit ipse malus dispositor eius atq̄z auctor: qz malus planeta detrimētuz facit reꝝ si nō recepit: ⁊ fortune vtiliores reddēt eas iussu dei etiā si nō receperint: nā si recipiunt malus erit bonuz: ⁊ si nō recipiūt operant̄ bonū ⁊ nō impediūt iussu dei. Qz si fortuna cōmiserit dispositionē suā malo qui eū nō recipit detrimētūz patie̅ res eius cū peruenerit dispositio ad malum: sed si receperit eum perficietur res.

Questio de pecunia accōmodata vt restituatur vel vt detur tibi de sua.

Si autem petieris ab aliquo substātiā quā accōmodasti vel quesieris vt det tibi de propria substātia: vel qualicūq̄z modo postulaueris eaz dominus ascendentis ⁊ luna erit quesitor: ⁊ a quo querit̄ erit dominus septimi: ⁊ domus substātie querētis erit secunda domus ab ascēdente. Domus quoq̄z substantie illius a quo querit̄ erit scda ⁊. 7. i. octaua ab ascēdente: que est domus mortis. Et si dominus ascēdētis vel luna iunct⁹ fuerit domino domus mortis: qui est dn̄s domus substantie illius a quo petitur aut planete qui fuerit in eadem domo sicut predixi tibi in caplo precedēti: acquiret rem suā quā petierit. Et si nulla causa cōiunctionis fuerit inter eum ⁊ dominū domus substātie predicti debitoris. i. inter dominū ascendētis: ⁊ dn̄m domus mortis. nec iunctus fuerit alicui planete qui sit in eadē domo: sicut predixi in superiori capitulo: nec dn̄s domus mortis qui est dn̄s domus substantie quesite iunctus fuerit dn̄o ascēdentis vel alicui planete qui fuerit in ascēdente sibi cōuentēti: siue malus fuerit seu fortuna ⁊ cōueniētia eius est receptio: ⁊ vt sit ei aliqua dignitas in ascēdente. tunc aspice cui iungatur dn̄s ascendentis: aut luna q̄ si aliquis eorū vel ambo iuncti fuerint malo planete qui eos recipiat: aut fortune que sit in loco forti perficietur res ⁊ inueniet eam iussu dei.

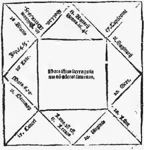
Questio vtrum habeat substantiam regis. an non.

Et si interrogator interrogauerit te de substātia que sit i domo substātie regis. vtrū habeat eā: an nō. Aspice ei s̄m q̄ aspexisti ad domū subē eius. i. īterrogātis predicti: ⁊ ad domum subē p̄dicti questi. i. ab 11° ⁊ iudica s̄m illud nutu dei.

Questio de tpe rei habēde. qn̄. s. habebitur res illa.

Quod si te iterrogauerit qn̄ erit hoc aspice planetam cui iungit̄ dn̄s ascēdentis vel lunā vel planetā qui iungit̄ dn̄o ascēdentis: aut fortunā que fuerit ꝓpioris receptionis a dn̄o ascendētis vel luna siue malū qui receperit dominū ascēdentis vel lunā in domo rei significate ip̄m. s. qui significauerit effectū rei. Tunc si fuerit effectus rei per coniunctionē ex aspectibus notis: ⁊ nō per corpus. Aspice qn̄ proyciet dominus ascēdētis aut luna lumen suū super significatorē gradu per gradū: ⁊ fac tēpus s̄m numerū graduū qui fuerint iter eos. i. quot gradus fuerint: tot pone dies. Qz si tūc nō fuerit: erit qn̄ peruenerit dn̄s ascēdentis: aut luna ad ip̄m significatorez ⁊ iunctus ei fuerit p corpus suuz in signo in quo fuerit gradu p gradum: aut qn̄ puenerit significator ad dn̄m ascēdētis: si fuerit cōiunctio iter eos in vno signo: ⁊ fuerit dn̄s ascēdentis ponderosior: tunc erit res iussu dei. Et erit hoc in loco forti: in angulis aut in loco in quo dominus rei gaudet. Qz si eadē hora nō fuerit: erit quādo peruenerit auctor rei ad solem: ⁊ fuerit orientalis. i. cū ceperit oriri post egressionē suam de sub radys solis. tunc enim renouabit̄ ipse ⁊ renouabit rem suam: si deus voluerit. Et si fuerit sub radys solis: erit quādo egredietur de sub radys. Aspice diez quando erit hoc p gradus qui fuerint iter vtrosq̄z si fuerint stelle leuiores luna. s. ⁊ mercuri⁹: ⁊ venus ac sol pone eis dies s̄m qd̄ fuerit iter eos ex gradibus: donec proyciat lumen suū vnus sup alterū gradu p gradum que est cōiunctio vera: tūc aspicie̅ gradus in quo fuerit auctor rei quādo iunctus fuerit ei querēs rē gradu p gradū. Cūq̄z puenerit ad eum gradū dn̄s ascēdētis aut luna perficie̅ res iussu dei. Cuius rei exēplar est. si aliquis vir pmitteret alij viro causam in aliquo loco: post hoc diceret: ponā eaz tibi hic: ⁊ poneret eā: postea ꝓficisceret̄: dimitteretq̄z eā in eadez loco donec veniret dn̄s ei⁹: ⁊ inueniret eā atq̄z acciperet. Si aūt

nō fuerit in loco nominato: querat donec perueniat ad eū.i. ad ipm promittētez: z cū peruenerit ad eū. si inuenerit eum in loco fortitudinis sue: perficiet rem suaz iussu dei. Similiter cū dño ascēdentis facies si iungit ei dñs rei. Exponaz tibi similitudinē per quā facies: z p quā dirigeris: si deus voluerit. ¶ Interrogatio de reb⁹ cuiusdam mortui de relictis de qbus interrogauit quidā eius ppinquus: verū haberet ex eis aliqd an nō. Cuius stelle erāt hoc modo. Erat ascēdens taurus.28.gra. z medium celi aquarius.13.gradus. z venus in aquario.16.gra. z.41.minu. Et luna in leone.28.gra. z.48.minu. z mercuri⁹ in pisce.19.gradus z.15.minuta: z sol in ariete.1.gra. z.20.minu. z iuppiter in tauro 14.gra. z.15.minu. z mars in geminis.6.gra. z.30.minu. sicut patet in hac figura.

¶ Aspexi hāc īterrogationē iussu dei: z erāt stelle sicut predixi tibi. Erat.s. dñs ascēdentis venus: z erat vacua cursu nemini iuncta: sed erat sepata a ioue qui erat dñs domus sube mortui q̄ est octaua domus ab ascēdēte: eratqz iuppiter in tauro in domo sua: z ipsa erat sepata ab eo ex receptione: z sepatio a receptiōe est q̄dā feditas z res horribilis. Post hoc aspexi lunā in eadē hora q̄ vacua cursu erat: sepabat̄ ēt a venere. aspexi ergo loca eax: z inueni vtrasqz in angulis aspiciētes ascēdens: aspexi aūt eū qui erat plus gradib⁹ in signo suo: z qui debebat velocius egredi ab eo. Erantqz ambo in angulis: sed luna debebat velocius egredi: z ipsi erāt plus gradib⁹ in signo suo quā mutaui ad 2m signū in loco suo iunctaqz est pmo marti: z mars ē malus z nō recipit eā: nec recept⁹ ē mars ab ea: nec fuit mars dñs domus sube mortui q̄ est locus cause querētis: significauit ergo phibitionē cause. Post hoc mutaui ēt venerē ad 2m signū: significauit quoqz ven⁹ id qđ z luna significauerat: qz iuncta est pmo marti. q si eēt mars dñs domus substātie mortui: aut recepisset venerē aut lunā: z eēt stella fortuna: esset qz in angulo aut in loco fortitudinis sue: dicerez q res pficeret̄ z acquireret de suba mortui eiusdem. Et si in domo sube mortui eēt aliqua fortuna z venus iungeretur ei eēt res aut malus: z haberet in eodē loco aliquā dignitatem reciperetqz venerē: aut nō reciperet si iungeret̄ ei venus eēt: aut eēt planeta malus in eodē loco recipiēs venerē aut lunā nullā hñs in eodē loco dignitatē eēt res si iungeret̄ ei venus: qz receptio nō peribit quocūqz mō fuerit iussu dei cū pfuerit rei planeta q recipit z fuerit ei⁹ dispositor: z peruenerit ad eū dispō: nō cōmiseritqz eā alteri: erit res: qđ si eā cōmiserit alteri post receptionē suā significabit receptio effectū rei: z cōmissio dispōnis sue alteri significat finē rei z ad qđ deueniēt vltima eius: qz pfectio.i. effectus rei: cognoscit̄ fortassis a planeta cui pmo iungit̄ dñs ascēdentis a luna: aut ex scđo qui recipit cōmissum: aut ex vltimo quocūqz. vz. fuerit receptio: ibi erit finis: aut ex domino rei q̄site: aut de fortuna q̄ fuerit in bono loco absqz receptione: significauerūt itaqz planete qđ significauerūt in locis suis: z fuit desperatio ab eo q petierat dñs huius īterrogationis. Et hora in qua iam ītellexit q nō fieret. qñ egressa est venus ab aquario ad signū scđm a loco suo qđ est signū piscis: z qñ iuncta est luna veneri p corpus suū: post hec separa est a venere z iuncta est marti ex pisce gradu p gradū in eadē hora fuit illi desperatio de eo qđ petierat: qz luna est significatrix rex: z ipsa est iuncta marti antēq̄ venus hora īterrogationis nouit: qz luna q̄ erat apud martem antēq̄ iungeret̄ ei venus. Cūqz peruenisset rumor ad venerē indicauit luna rumorez veneri. post hec iuncta est luna marti per corpus: z ex hoc venit detrimētum rei z dissipata est res tunc atqz soluta. Et scito q angeli cōfortant res. z festinant atqz firmant res tam bonas q̄ malas: quicquid ergo boni fuerit: figit̄ dño suo z durabit: z quicquid mali fuerit durabit similiter patienti illud.

¶ Questiones decime domus. Et primo de regno si habebit ipsum iterrogans: vel non z quando.

Quod si aspexeris de regno interrogaueritqz te vir vtrū perit an non. Et fuerit ei⁹ īterrogatio absoluta.i. nō dixerit tibi vtrū pero in hoc anno: an in mense hoc seu i hac hebdomoda: aspice si videris q nō pererit. Scito qñ erit desperatio de hoc: z qđ phibet eū pessere si videris q nō perit z īterrogauerit re absolute.i. nō nominauerit diē neqz annū: neqz mēsez z notuz siue hebdomodā aspice eū si videris q perit dixeritqz tibi qñ vz tibi hoc posse fieri: cōstitues ei tēpus put videris in īterrogatione sua.i. pdices ei qñ erit hoc in vita sua: in pte.s. eiusdē vite: z vniuerse īterrogationes hoc mō erūt in oibus reb⁹. q si te īterrogauerit de anno vel mēse: aut istra h aut plus z videris q nō fiet notū fac sibi q nō sit i eodē tēpore de q̄ interrogauit. Et si te īterrogauerit qñ erit desperatio ab hac re notū fac illi qñ erit ab hora qua te īterrogauit. Et si videris q res fiet indica ei qñ erit ex rpe de quo īterrogauit in initio.s. vel in medio: aut in fine eius: aut i quacūqz hora fuerit ex eo. Cuius rei sciam sic accipies: cōstitues.s. ascēdēs ac mediū celi z eox gradus per ascēsiones ciuitatis tue in qua tūc fueris: z p horas equales: z cuz vniuersis que necessaria fuerint ei de quo interrogat̄: apta ei igitur ascēdēs p horas equales: post hec aspice dñm ascēdētis z lunā qui sunt īterrogātis semp qsquis fuerit de vniuersis hoib⁹ z vniuersis īterrogationib⁹ siue vir fuerit īterrogator: siue mulier puus fuerit an magn⁹. Post h aspice quis eox sit fortior dñs ascēdētis: aut luna: z vide vtrū fortior eox iungat̄ dño medij celi aut recipiat dñm medij celi q̄ est domus regis: z si dñs domus regis nō cōmittēs desperationē suā alteri: tūc adipiscet̄ querēs rez suam.i. inueniet regnū qđ q̄siuit: siue recepit dñs medij celi dñm ascēdentis: an nō: fortuna fuerit an malus: tūc querēs rez z regnuz adeptus est rē suā nutu dei. Si aūt dñs medij celi recepit dñm ascēdētis aut lunā: tūc bonū est qz meli⁹ erit z fort⁹ z magis cōmouebit̄ res ad h vt fiat z stabilius erit ac durabilius. Si vō dñs medij celi fuerit q iungit̄.i. si ipse petit cōiunctionē dñi ascēdentis: tūc acquiret īterrogans re-

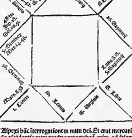
gnū absq3 petitiōe. ultō.n. veniet ei sedēti in domo sua: ⁊ absq3 labore. Nā si dn̄s ascēdentis iungat̄ dn̄o medij celi nō pot fieri q̄n ipe petat eū: aut aliquis pro eo: qr ꝯiunctio dn̄i ascēdētis ipa est acq̄sitio: ⁊ receptio est dilectio: ⁊ si cō iunctio fuerit ab oppōne vel a q̄rto aspectu: erit in re aliq̄ duritia ⁊ dilatio vel labor. Si v̄o fuerit ꝯiunctio ex trino vel sextili aspectu: erit res absq3 labore ⁊ absq3 duritia. Similr̄ fit in ꝯiunctiōe p corpus. Qd̄ si dn̄s ascēdētis aut luna nō fuerit iunctus dn̄o medij celi: neq3 dn̄s medij celi iunct⁹ fuerit ei: nec fuerit īter eos aliq̄s planetaꝝ cōmittēs dispōnē donec pducat eā ad eos. Aspice tūc dn̄m ascēdentis aut lunā. si fortior eoꝝ iungit̄ alteri q nō sit dn̄s regni. idest dn̄s medij celi: ⁊ fuerit ipse planeta fortuna: aut fuerit in angulo aut in loco forti pficiet̄ res iussu dei: recepit eū: an nō recepit. Et si fuerit malus ⁊ recepit eū pficiet̄ res si de⁹ voluerit. si v̄o fuerit malus ⁊ nō fuerit dn̄s medij celi: nec receperit dn̄m ascēdētis: ⁊ ipse malus nō cōmiserit dispōnē suā alteri malo q recipit dn̄m ascēdētis: ⁊ ipse malus nō dederit dispōnē suā alteri planete: tūc res nō pficietur: qr malus ille destruit eā nutu dei: ⁊ si ipse malus cōmiserit dispōnē suā alteri malo q recipit dn̄m ascēdētis perficiet̄ res iussu dei. Et si cōmiserit dispōnē fortūe q̄ fuerit in loco forti pficiet̄ res iussu dei. Post h aspice ipm planetam q fuerit in signo medij celi ⁊ in signo ascēdētis si fuerit in signo medij celi planeta malus: ⁊ nullā hūerit i eo dignitatē ⁊ recepit dn̄m ascēdentis aut lunā pficiet̄ res. ⁊ si nō recepit eū. nō pficiet̄. Et si fuerit exaltatio eiusdē mali in signo medij celi ⁊ fuerit i exaltatiōe sua: pficiet̄ res iussu dei recepit dn̄m ascēdētis ⁊ lunā: an nō recepit si de⁹ voluerit. Et si fuerit in signo medij celi fortūa: ⁊ iuncta fuerit ei luna aut dn̄s ascēdētis: pficiet̄ res iussu dei: recepit eā ipsa fortuna: an nō recepit: hūerit ipsa fortūa in signo medij celi dignitatē an nō. Aspice quoq3 ꝯiūctionē dn̄i medij celi cū planetis q fuerit in ascēdēte quēadmodū aspexisti in re dn̄i ascēdētis ⁊ ei⁹ ꝯiunctiōe i stellis q̄ fuerint i signo medij celi. Et scito q planete q psunt rei i angulis. 4. disponunt rez ⁊ festināt ⁊ excitant: atq3 pficiunt res quesitas.

Questio de bono aut malo in quo fuerit vel postea futurum expectatur.

Quod si te iterrogauerit de bono aut malo i quo fuerit vel postea futuꝝ expectauerit: ⁊ iueneris planetas q presunt rei in angulis: erit illud bonum seu malū durabile. Et aspice cōiunctionē planetaruz qui fuerint in angulis. ⁊ eorum receptionē: ⁊ auxiliare per hoc super rem tuam si deus voluerit.

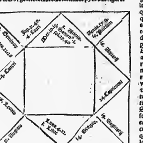
Questio q̄n quis regnū hēbit aut erit desperat⁹ de eo.

Et si te iterrogauerit ingens q̄n erit h regnuz. Aspice dn̄m ascēdētis ⁊ lunā quis eoꝝ fortior fuerit in signatione effect⁹ rei: operare p eū. Aspice. s. fortiorē eoꝝ. i. eū qui fuerit iter dn̄m ascēdētis ⁊ lunā fortior: ⁊ vide quot gradus sint inter fortiorē eoꝝ ⁊ planetaz q pficit rem ei⁹ quousq3 iungat̄ ei gradu p gradū. ⁊ pone eos dies: q si tūc nō fuerit: erit q̄n peruenerit ad eū dn̄s ascēdētis: aut luna ⁊ iunct⁹ fuerit ei p corpus suuz in vno gradu: aut puenerit dn̄s ascēdētis: aut luna ad gradū in quo erat dn̄s medij celi: ⁊ fuerit loco forti. s. i. receptus in angulis: aut in loco optimo in dom̄ib⁹ medijs. i. in sequētib⁹ angulorū: ⁊ fuerit illi in eodē aliqua dignitas: tūc erit. Deinde scito q fortitudo loci. i. loca fortia in q̄b⁹ delectat̄ animus pficientis rem ⁊ pparātis eā: idicabit tibi q̄n erit res de qua iterrogaueris iussu dei. hoc est vt aspicias cui iungit̄ dn̄s ascēdentis aut luna gradu p gradū. ⁊ scias in quo gradu sit auctor rei. Qd̄ si q̄nq3 piecerit sup eū radios suos gradu per gradū ⁊ nō fuerit: erit q̄n puenerit ad gradum in quo erat pdictus auctor. Si auctor fuerit in loco forti ⁊ hūerit i eo aliquē modū fortitudinis quo gaudet: q si tunc ēt nō fuerit q̄n puenerit ad eū dn̄s ascēdētis aut aspexerit eū: ⁊ fuerit auctor ipse in loco forti: tūc erit res iussu dei. Si v̄o nō fuerit hoc de quo iterrogaueris ⁊ videris q nō fiet: aspice tunc planetā q significauit ipedimētū rei ⁊ desperationez illius. aspice itaq3 in eo: sicut aspexisti in illo q eū pfecit: ⁊ q̄n erit. si videris qd̄ fiet: tūc erit desperatio eiusdem iussu dei. Et si dn̄s ascēdētis aut luna iuncti fuerint auctori per corpus suuz in signo vno ⁊ fuerit auctor in angulis: aspice quot gradus sint inter eos: ⁊ pone eos dies si fuerint stelle leues: ⁊ si fuerint pōderosi pone iuxta numeꝝ graduū mēses: ⁊ sm̄ eundē numerū erit si de⁹ voluerit. Et scito q stelle leues sint luna: mercurius: venus: atq3 sol. ponderosi v̄o saturnus: iuppiter ⁊ mars. Et nūc cōstituā exēpluz tibi qd̄ debes scire. Quidā vir iterrogauit vtrū perficeret̄ sibi regnū qd̄ petierat: an nō. Qd̄ ēt sibi pmissum fuerat ⁊ nominatū cui⁹ fuerat ascēdēs signū geminoꝝ. 5. gradu. ⁊ mediū celi aquarius. 10. gra. Et mercurius in geminis. 14. gradu: ⁊. 46. minuto retrogradus. ⁊ luna i sagittario. 8. gra. ⁊. 18. minu. ⁊ sol in geminis. 51. minu. ⁊ iuppiter i tauro. 28. gra. ⁊. 43. minu. Et saturnus in ariete. 16. gra. ⁊ venus in ariete 24. gra. ⁊. 42. minuto. ⁊ mars in cancro. 11. gra. ⁊. 58. minuto. sicut patet in hac figura.

Aspexi hāc iterrogationem nutu dei. Et erat mercurius dn̄s ascēdentis retrogradus: reuertebat̄ enim ad solem ⁊ iungebat̄ ei. ⁊ sol petebat ꝯiunctionē saturni a sextili aspectu ⁊ mars ibat ad saturnū vt iungeret̄ ei a q̄rto aspectu: ⁊ oēs erāt in aspectu ideoq3 habebāt testimonia vicit autez mars. i. venit ad saturnū prius ⁊ iunctus est ei gradu p gradum q̄ vera est ꝯiunctio. absciditq3 ꝯiunctionē solis a saturno: ⁊ destruxit rez: destruxitq3 eā mars: qr separauit solem ⁊ saturnū: ⁊ sol erat cui dn̄s ascēdētis ⁊ luna cōmittebāt dispōnez: ⁊ ipse erat medius iter dn̄m medij celi q est dn̄s rei quā petebat: ⁊ dn̄m ascēdētis: ⁊ si nō abscinderet mars cōiunctionē iter solez ⁊ saturnū ⁊ iungeret̄ sol saturno anteq̄ iungeret̄ ei mars pficeret̄ eā iussu dei: sed mars fuit in loco quo iungebat saturno ⁊ sol iunctus est ei: ⁊ destruxit mars rem q̄n separauit inter solē ⁊ saturnū ⁊ abscidit coꝝ cōiunctionez: iunctus est ergo mars saturno ⁊ sol nulli iunct⁹ est qr lumē martis separauit iter ipm ⁊ saturnuz q est dn̄s cause iterrogātis. Uolui quoq3 scire q̄n esset

illi desparatio.i.qñ pateret ei q nõ fieret qđ postulauit: Et fuit qñ iunctus est mars saturno: z piecit lumen suuz sup ipsuz saturnũ a gradu p gradũ: in eadẽ die fuit desperatio de cã illa. Et scito q luna cũ fuerit in signo medij celi iuncta dño ascẽdẽtis pficiet ẽt cã iussu dei: qz est in loco cause z est significatrix rex z est fortũa: pficiet cã iussu dei receperit an nõ: ẽt si eẽt dñs ascẽdẽtis saturn⁹ vel mars. Et scito q effectus rex fortassis fuerit in initio ꝯiunctionis: aut in medio er⁹ aut in fine quocũqz.s.fuerit ꝯcordia atqz receptio. Et pfectio rei ẽ ex alimbutar: seu auctore ad quẽ queniũt notissima dispõnis atqz cõiunctio. Et fuerit alimbutar: seu ipse auctor recipiẽs semp eũ q sibi cõmittit dispõnẽ: z fuerit cãcorn cause: tũc pficieẽ cã z nõ patieẽ detrimẽtũ: siue ꝓlõgata fuerit: vel celeriter iussu dei acciderit. Quidã vir iterrogauit verũ acqreret in eodẽ anno regnũ an nõ: fuitqz ascẽdẽs cãcer.24.gradus: z mediũ celi.aries 3.gradus.z fuit luna in libra.4.gradus: z.22.minu.z saturnus i ariete.11.gradus: z sol in ariete.29.gradus: z.40.minu.z venus in pisce.17.gradus: z.9.minu.z iuppiter in tauro.21.gra.z.40.mi.z mercuri⁹ in tauro.10.gra.z.15.minu.z mars i geminis.22.z.26.mi.sicut pz in hac figura.

Aspexi ergo in hac iterrogatiõne nutu dei dñm ascẽdentis: z erat luna quã inueni iunctã saturno a libra ab exaltatiõne.s.sua. Recepitqz saturnus lunã ab exaltatiõe sua: z significauit effectũ rei iussu dei: qz saturn⁹ recepit lunaz q̃ erat dña ascẽdẽtis: z saturnus erat in domo regia q est locus rei: fuitqz pncipatus ei⁹ a receptiõe saturni: qz recipiebat lunã: sz nõ erit hoc donec petat a dño iterrogatiõnis: eritqz ibi aliq̃ duritia vel labor: qz recipit saturn⁹ lunã ab oppõne z ꝯtrietate: z anxiabit aĩus petẽtis rẽ pp locũ suũ: z q saturnus q recipit lunã sit in descẽsione sua z i puteo z in vilitate sua: z saturn⁹ angustiat in loco suo: ppterea vidimus q vir iste angustiabit in ope suo: z adia hẽbit euz pp adiũ saturni qđ hz erga locũ suũ: qz saturnus est q tribuit ei regnũ iussu dei: z eẽ suũ z ei⁹ nã est sicut nã saturni z eẽ saturni: z dñs iterrogatiõnis iueniet apud eũ q eũ ꝯstituit locũ receptiõnis z honorẽ ac dilectiõnẽ: qz saturn⁹ est dñs septimi ab ascẽdente: z ipse recepit dñm ascẽdentis: z dñs ascẽdẽtis est iterrogãtis. dñs vo septimi est illi⁹ q ad quẽ iuit iterrogãtez: qz q̃ iunctus est ei z receptus ab eo: diximus q erit iter eos dilectio: ac receptio cuz bono loco erit apud eũ si de⁹ voluerit. Et cũ volueris scire qñ erit regnũ istius viri: aspice quot gradus sint iter lunaz z saturnũ: donec iungat ei p lumẽ suũ gradu per gradũ: erãtqz iter eos 6.gradus diximus q̃ qñ cẽnt.6.dies: q si tũc nõ fuerit erit qñ puenerit luna ad ipm gradũ in quo erat saturn⁹ qñ recepit lunã gradu per gradũ p lumẽ suũ. Et si tũc nõ fuerit erit qñ puenerit venus ad gradũ ascẽdentis: qz venus est dña domus lune: qđ signũ est libre in quo erat luna z luna erat dña ascẽdẽtis. Et scito q dñs ascẽdẽtis z luna cũ fuerint cadẽtes aut pfecerit opus suũ: ac dispõnẽ suã z adhuc res quã ꝓuidisti nõ fuerit: debes operari per dñm signi in quo fuerit dñs ascẽdẽtis. Fuit igitur pncipatus istius viri ad.90.dies ex die qua facta fuit iterrogatio. hac est qñ primum puenit venus in gradũ ascẽdentẽ ex signo ascẽdẽte: venit eniz in locũ fortẽ z cõfortauit rem z facta est tũc iussu dei: z stelle tũc agunt nutu dei bonũ z malũ: qñ fuerint in loca fortia in locis altiorib⁹ z fortis: qz hec sunt que figunt z ꝯfirmãt res tam bonas q̃ malas nutu dei: mouẽt quoqz eas tpe effectus sui. Pone q cor tuũ ad scẽdũ casuz planetarum ab angulis: z eoꝝ erectiõnẽ vel eoꝝ altitudinẽ in ipsis angulis: ad motiõnẽ rex: ac recessiõnẽ eaꝝ: siue stabilitatẽ illarũ atqz ꝯfirmatiõnẽ. Et si nõ fuisset pncipatus hui⁹ viri: qñ puenit venus ad gradũ ascẽdẽtẽ in oriẽte: dicerẽ q eẽt qñ veniret venus ad gradũ q̃rti signi: aut ad gradũ.7.aut ad gradũ in quo erat saturnus hora iterrogatiõnis: aut qñ cõsequeret sol saturnũ. z fieret orientalis: z exiret de sub radijs solis: z renouaret: renouaretqz rem suaz cui pert. Et puentio veneris ad graduz in quo erat luna est res fortis. Exiuit aũt iste vir ad opus suũ cui pfuit qñ puenit venus ad gradũ signi ascẽdẽtis: z scito q iõ accidit tarditas hui⁹ rei: q luna erat in q̃rto angulo z iungebat saturno a quo nauisti effectuz rei: z saturnus erat in angulo 10⁰ in loco.s. rei: z in loco regni. z si eẽt luna in 7⁰ angulo fieret vtiqz res velocius: z si eẽt cũ saturno in signo 10⁰ eẽt adhuc velocius z in signo ascẽdẽte eẽt veloci⁹ pre ceteris locis. Et scito q tardare facit res atqz accelerare eas fortitudo dñi ascẽdẽtis: z fortitudo lune aut debilitas eoruz si fuerint debiles. Si eniz fuerint in angulis z planete qbus iungunt: similr fuerint in angulis festinabit res iussu dei: z si fuerit vnus eoꝝ cadens z alter in loco forti.i.planeta q iungit: vel ille cui iungit similr ipediet hãc rem: z faciet eaz tardare fm quãtitatẽ eius casus z fm ipedimẽtũ q igredit sup eũ in loco quo est. Et scito q planete cadẽtes ab angulis faciũt tardare aẽm rem que nõdũ est: z expectat vt faciat: z planete cadẽtes ab angulis sunt boni z optimi ad aẽm rez bonã cui expectat recessio vt pegrinatio qñ aspicit peregrina.i.viatori aut pfecto seu regi: cui aspicit qñ cadet z recedet regnũ eius: z vira prefecto qñ recedet ab ordine suo: z omni bono seu malo qñ a dño suo recedet z auferetur ab ea: aspice ḃ a recessiõne planetaꝝ fortiuz: q eleuant in angulis quatuor: qb⁹ dignior z velocior est ascẽdẽs in bonis agẽdis z in effectu secũdus est mediũ celi angulus.s.decimus: z tertius est septimus domus ꝯiugij vel nuptiaruz: z quartus est angulus terre.i.domus patrũ. Domib⁹ vo medijs dignior est domus spei: z est velocior domo nuptiarũ z domo patrũ ad agẽdas res: z ipa ẽ dom⁹ vndecima. z z⁰ domus pegrinatiõnis: z est nona z 3⁰: domus filioꝝ z est qnta z q̃rta domus frũm q̃ est tertia. he sunt bone z laudabiles. Domus iõ cadẽtes sunt oib⁹ domib⁹ deteriores domus.s.mortis q̃ est octaua. Et domus infirmitatis que est sexta. Et domus inimicoꝝ que est duadecima. Et domus substãtie que est scđa ab ascẽdẽte. he domus sunt inimice ascẽdẽtis que nõ aspiciũt ascẽdẽs: suntqz exitus huius rei pauci pficui. nõ eniz inuenit in eo nisi modicã rem. Recepit tñ iussuz z fuit mora eius donec reuersus est ad domũ

su. in. 15. diebus: ⁊ iō accidit stabilitas iuris eius: ⁊ fortitudo operis sui: qꝛ fuit casus planetaꝝ eiꝰ in angulis. Et venit paucitas ꝓfecui eiꝰ: ideo qꝛ saturnus q dedit ei regnuz iussu dei: erat in signo descensionis sue: ⁊ mali ⁊ viliuatio sue ⁊ putei: ⁊ in loco in quo nulla dignitas erat ei: ⁊ fuit illud qd datuz sibi fuit de eo odibile propter odium qd habebat erga locū suuz: sed fixit omnes res suas fixuras stellarum eius in angulis.

℄ Cap. in sciētia vite nati.

Cum volueris scire vitā nati iussu dei. s. natꝰ fuerit in die: icipe a sole: si fuerit in ascēdēte aut in medio celi sol: aut in adir. hoc est in opposito qd est. 7. ab ascēdēte: aut i. 11. ⁊ nō recesserit a gradu domus in qua fuerit plus. 5. gradibꝰ: ⁊ fuerit receptꝰ a dño domꝰ aut exaltationis signi in quo fuerit ex ꝯiunctione: tūc vtilis erit pro hyleg. Et planeta q receptt erit alchocoden: ⁊ ipse est q ꝑerit natiuitati significator. s. ac dator annoꝝ aut mēsiuz: seu dierū ⁊ dirigeꝭ diuisio mēsium aut annoꝝ seu dieꝝ a gradu. s. in q est: ⁊ ipse est gradus hyleg. Qꝫ si non fuerit sol in aliq locoꝝ que ꝑdixi tibi: aut fuerit in eis ⁊ fuerit remotꝰ a gradu loci in quo est plus decē gradibꝰ: aut fuerit in eis ⁊ nō fuerit iter eū ⁊ dñm domus: aut exaltationis in q fuerit ꝯiunctio: qꝛ si ita fuerit: nō erit vtilis vt sit hyleg. Dimitte ḡ eū ⁊ aspice lunaz: que si fuerit in angulis. 4. ⁊ in sequētibꝰ angloꝝ q sunt domus. 11. ⁊ scḋa ⁊ quinta ⁊ octaua. hec sūt octo loca: ⁊ nō fuerit remota a gradu domus in qua est plus qnqꝫ gradibꝰ ⁊ fuerit cōiuncta dño domus aut exaltationis in qua est: erit vtilis vt sit hyleg. Dirige tūc diuisionē annoꝝ aut mēsiuz aut dieꝝ iussu dei. Qꝫ si tunc luna nō fuerit in his locis octo que noīaui tibi: aut fuerit remota a gradibꝰ domꝰ in qua est plus qnqꝫ gradibꝰ: aut fuerit i eis nō remota: ⁊ nō fuerit iuncta dño domus aut exaltatiōis: qꝛ si sic fuerit: nō erit vtilis vt fiat hyleg. Aspice tūc gradū ptis fortune si ceciderit in aliquo istoꝝ locoꝝ octo: ⁊ nō fuerit remotꝰ a gradu domus i qua est plus qnqꝫ gradibꝰ: ⁊ fuerit dñs termini gradus partis fortune: aut dñs domus eiꝰ iunctꝰ ei: vtilis fuerit pro hyleg: ⁊ domibꝰ termini eiꝰ: vel dñs domus illius q iūctus est ei: ꝑerit: idest erit dator annoꝝ vel mēsium seu dierū: ⁊ diriges diuisionē annoꝝ aut mēsium atqꝫ dierū a gradu ptis fortune ei. Qꝫ si nō fuerit dñs termini gradus ptis fortune: aut dñs domus eiꝰ iunctus ei. s. pti fortune: pars tñ fortune ꝑerit: ⁊ ipsa erit hyleg: ⁊ a dño eius scitur donatio annoꝝ aut mēsiuz vel dierū: ⁊ ex gradu ptis fortune diriges ei diuisionē. s. mēsiuz vel dierū seu annoꝝ nutu dei. Si vero nō fuerit pars fortune in his octo locis: aut fuerit in eis: ⁊ fuerit remota a gradu loci in quo est plus qnqꝫ gradibꝰ: nō erit vtilis: dimitte eā tūc. Qꝫ si fuerit gradus ꝯiunctionis solis ⁊ lune ante natiuitatē nati in his octo locis nō remotus a loco in quo est plus qnqꝫ gradibꝰ ⁊ dñs termini eius: aut dñs domus in qua est iunctus fuerit ei ipse ꝑerit significationi donationis annoꝝ aut mēsiuz vel dierū: ⁊ diriges diuisionē annoꝝ aut mēsiuz aut dierū a gradu cōiunctionis: qꝛ factus est iussu dei hyleg. Si autē natus fuerit puer in ꝯiunctiōe: ⁊ nō fuerit gradui cōiunctionis iunctus dñs termini eius: aut dñs domus in qua est ⁊ ipsa coniunctio fuerit in ꝑdictis octo locis nō remota a domo in qua est plus qnqꝫ gradibꝰ: gradus ꝯiūctionis erit hyleg: ⁊ dñs eius ꝑerit ⁊ ipsa ꝯiunctio: ambo. s. ⁊ ab ipsis scitur donatio annoꝝ aut mēsiuz seu dierū. Si vero gradus ꝯiunctionis solis ⁊ lune nō fuerit in ꝑdictis. 8. locis aut fuerit i eis: ⁊ fuerit remotus a gradu domus in qua est plus. 5. gradibꝰ non erit vtilis vt sit hyleg: dimitte ergo eū. Siīr aspice in gradu ꝑuentionis q aliter dr̄ ipletionis q fuerit ante natiuitatem si fuerit natiuitas in ꝑdicta ꝑuētione. Qui gradus si fuerit in ꝑfatis. 8. locis nō remotꝰ a gradu in quo est plus. 5. gradibꝰ vtilis erit pro hyleg: ⁊ ab eo dirige diuisionē annoꝝ: vel mēsiū aut dieꝝ. Qꝫ si dñs termini eiꝰ vel dñs domus iunctꝰ fuerit ei ille eoꝝ q iunctꝰ fuerit ei ꝑerit natiuitati: q ⁊ significabit donationē annoꝝ aut mensiū aut dierū. Et si fuerit gradus ꝑuentionis in ꝑdictis. 8. locis: nō remotꝰ a gradu loci in quo est pl. 5. gradibꝰ: sed dñs termini eius vel dñs domus illius nō iungiꝭ ei: gradus tñ ꝑuētionis erit hyleg: ⁊ ipse ꝑerit. ⁊ a loco eius sciꝭ donatio annoꝝ aut mēsiū aut dieꝝ: ⁊ ab eodē gradu dirigiꝭ diuisio annorū aut mēsiū seu dieꝝ nutu dei. Et si fuerit gradus ꝑuētionis in ipsis. 8. locis: sꝫ fuerit remotꝰ a gradu domus in qua est pl. 5. gradibꝰ nō erit vtilis hyleg: dimitte tūc eū: ⁊ aspice gradū ascēdentis qꝛ ipse erit hyleg: ⁊ dñs termini eius: aut dñs domus q iunctus fuerit ei ꝑerit natiuitati: ⁊ ipse erit dator ac significator annoꝝ: aut mensiū siue dieꝝ: ⁊ a gradu ascēdētis dirigiꝭ diuisio annoꝝ: seu mēsiū aut dierū. Qꝫ si dñs termini eius: aut dñs domus nō fuerit ei iunctus. i. si aliqs istoꝝ nō fuerit iunctus gradui signi ascēdētis: ipse tñ gradus ascēdētis erit hyleg: ⁊ ꝑerit ipse natiuitati: ⁊ ab ipso dirigiꝭ diuisio annoꝝ aut mēsiū seu dierū: ⁊ ab eo scitur donatio annoꝝ aut mēsiū siue dieꝝ: ⁊ operaberis in nocte. sicut operaris in die eqliter in oibus bonis: sed icipies in die a sole postea a luna: postea a pte fortune: postea a cōiunctiōe: vel ꝑuentiōe: si fuerit natiuitas i ea post hoc a gradu signi ascēdentis. Cūqꝫ ꝑceperis capitula ꝑnominata ab ipsis locis: ⁊ fuerit locus eius a gradu ascēdentis: ⁊ nō ꝓlōgabiꝭ vita pueri nisi sit gradus ascēdētis liber a ꝑcussione luminis maloꝝ super eū: s. saturni. s. ⁊ martis: ⁊ nō dimittas hoc cum inueneris dñm natiuitatis: vt aspicias extēsionē radioꝝ planetaꝝ ad hyleg: qꝛ radij planetarum qdā res est fortis nisi aspiciat cū eis sol: aut venus: aut iupiter: aut luna: qꝛ aspectꝰ hoꝝ frāgit virtutē maloꝝ: si non fuerit mali pl's gradibꝰ quā boni: nec dimittas ēt cū hoc iaculationē maloꝝ ad hyleg ꝑ radios suos: sꝫ cū fuerit ille q preest natiuitati fortis non ꝓhibit dñs natiuitatis iussu dei. si inueniēt eum districtiones ⁊ labores ⁊ liberabiꝭ ab eis iussu dei.

℄ Caplm̄ in annis alcocoden.

Et cū inueneris illum q preest natiuitati in ascēdēte aut in medio celi aut in angulo. 7. egressum de sub radijs solis. i. non fuerit sub radijs solis directus nec fuerit in descēsione sua: dabit annos suos maiores. ⁊ si fuerit in q̄rto angulo qui est sub terra: ⁊ fuerit in termino suo: aut in domo: aut in exaltatione: aut in triplicitate: vel facie sua: ⁊ fuerit oriētalis: dabit annos suos maiores. Et si fuerit i. 11. ab ascēdēte aut i. 5. ⁊ fuerit oriētalis: ⁊ fuerit in termino suo in domo: aut in exaltatione: aut triplicitate: aut in facie sua dabit annos suos maiores. ⁊ si fuerit in. 11. ab ascēdente: aut in. 5. ⁊ fuerit orientalis nec fuerit in termino suo vel in domo aut in exaltatione aut in triplicitate: vel in facie sua: dabit annos suos medios. Et si fuerit in scḋo ab ascēdēte: vel i. 8. ⁊ fuerit in termino suo: aut exaltatione: vel in domo: aut triplicitate: seu facie sua dabit annos suos medios. Et si nō fuerit i termino suo neqꝫ exaltatiōe vel domo: aut in triplicitate aut facie sua: nec ēt fuerit in descensione sua: nec in puteo: vel in loco i quo tristaꝭ dabit similr̄ annos suos medios. Et si in nono ab ascēdēte fuerit: ⁊ fuerit oriētalis in termino suo: vel in domo aut exaltatione: aut triplicitate seu facie sua: dabit annos suos medios. si fuerit natiuitas diurna ⁊ ille q ꝑest diurnus: aut fuerit natiuitas nocturna: ⁊ ille q ꝑest nocturnus. ⁊ si fuerit in. 6. ab ascēdēte: aut in. 12. ⁊ non fuerit in descēsione sua dabit annos suos minores. ⁊ si fuerit in descēsione sua in. 12. aut i. 6. ⁊ fuerit retrogradus dabit

mensea

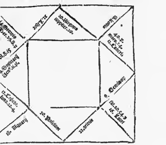
mēses iuxta numerū annoꝝ suoꝝ minoꝝ.i.in loco vniuscuiusqꝫ āni dabit mēsez.⁊ si fuerit sub radijs sol' retrogradus in descēsione sua ⁊ fuerit in loco.12.ab ascēdente: aut in.6.dabit dies iuxta numeꝝ annorū suoꝝ minorū.i.in loco vniuscuiusqꝫ anni dabit diē.Et si inuenerit illū q preest natiuitati.s.i angulo retrogradū:aut sub radijs solis dabit annos suos medios.Et si fuerit in sequētib9 angulorū retrogradus aut sub radijs solis dabit annos suos minores. Et si fuerit cadēs ab angulis ⁊ fuerit sub radijs solis retrogradus:nō poterit dare annos minores:sed dabit in loco vnius anni mensem.Et cū dederit ille qui preest annos: ⁊ aspexerint eū omnes fortune a quarto aspectu vel oppositione aut a sextili aspectu aut a trino:aut fuerint cum eo in vno signo augent ei ſm quātitatē graduū qui sunt in tpe horarum illius gradus in quo fuerit ꝑ vno gradu annū: si non fuerit ille q auget retrogradus:aut sub radijs solis: ⁊ cum fuerint planete qui significant augmentum in.6.ab ascendente vel in.12.nihil augent.Et si aliquis maloꝝ planetarum aspexerit illum qui preest ex omnibus aspectib9 a quarto.s.vel.10.aut trino:vel a.7.aut a sextili:aut fuerit cū eo:quocūqꝫ fuerit:minuet illi ſm numerum graduū qui sunt in tpe horarū illi9 gradus in quo est in climate:q fuerit natiuitas ad vnūquēqꝫ gradū ex gradibus tempoꝝ horarum:annum.Et inueni in quodam libro sed nō ꝓbaui.Quia cum inueneris cum illo qui preest natiuitati caudam non longe ab eo.8.gradus minuet ei quartam partez annorum illius qui preest.⁊ si fuerit caput ita minuet similiter quartam partem annorum.Et scito ꝙ extensio radiorum proiectioꝝ fit a gradibus equalibus.sed da annos ad hyleg per gradus ascensionis:⁊ non diuisio donationez annorum ab ascendente per gradus ascensionis.Et scito quia cum direxeris donationem annorum:seu mensiū vel dierum a gradu hyleg:vel a gradu ascendentis ad vnumquēqꝫ gradum:annum aut mensem:aut diem:quocūqꝫ inueneris maluz:aspiciatur quo peruenerit gradus que deduxisti ad hyleg vl ab ascēdēte.Et scito ꝙ gradus ad quē peruenit donatio quā deduxisti ab hyleg vel a gradu ascēdentis:si aliquis harum quatuor fortunaruz aspexerit eū euadet ⁊ liberabit a morte:nisi sint gradus mali qui aspiciunt locum quo peruenit diuisio plus gradibus.idest si fuerint gradus mali plus gradibus fortunarum.hoc eniz significat quia durabat natus donec trāseāt gradus quos direxisti ab hyleg gradus fortune:cumqꝫ transierint hec ⁊ peruenerint ad gradus malos significabit tunc mortem. Et scito quia cum fuerit natiuitas:⁊ fuerit ille qui preest ei in loco forti si proiecerit malus radios suos super graduz signi vite:vel super gradum solis:aut gradū lune:aut gradum hyleg qualecūqꝫ fuerit:non subiacebit natus morti donec perficiat ille qui pręest natiuitati numerum annorum quem significauit ſm qualitatē loci illius in quo fuerit:ex annis scilicet maioribus:aut medijs aut minoribus aut mensibus:aut diebus seu horis.si deus voluerit.

¶Et exponam tibi iactum radiorum:intellige eū.Putant qdā iactum radiorum ita esse planeta.s.qui est in.10.recipit radios ab eo qui recipit illum ex quarto ab illo.⁊ ille qui est in quarto ab eo proijcit radios suos ad eum qui est in.10. ab eo.⁊ ideo nominatur iactus radiorum ad hos quatuor modos quos predixi:qꝛ ille q est ante eū in quarto proijcit radios ad eum qui est postpositus in.10.ante istum qui est in q̄rto:qꝛ ille qui vadit ante eū proijcit radios suos calidos ad partem postpositam similiter:qꝛ ille q est in ariete aspicit eū qui est in cancro:⁊ ille qui est in cancro proijcit radios suos ad eum qui est in ariete.Et conuenit pars maxima sapientū vt ponerent illos quinqꝫ gradus.q sunt añ gradū ascēdētis de fortitudine ascendentis:in quibus cum fuerit sol dicunt eum vtilem esse vt sit hyleg cū fuerit receptus:⁊ luna similiter ⁊ cetera a qbus inueniuntur hyleg silr.Illum aūt qui preest q significat donationē annorū cū fuerit remotus a gradu ascēdētis:⁊ fuerit in.5.gradibus q fuerūt añ angulū dixerūt nō posse dare annos maiores:sz dabit ānos medios:⁊ visuz est nobis sic aptare hūc librū:vt sciret ille q ꝑesset ⁊ hyleg.post hoc sciret qd significaret de annis aut mēsib9 seu dieb9.vel horis.Cū g nouerimus qd habeat de his:dirigam9 a gradu hyleg in q̄rtuz aspectū maloꝝ eorūqꝫ oppositionē ad mortē.postea aspiciem9 tunc vtrum aliqua fortuna ꝓiciat lumen suū super locuz gradus mali:an non.Quod si fuerit aliquis planeta fortuna proijciens lumen suū:super locum luminis mali: liberabit post dolorē:post hoc diriges eū ēt ad q̄rtū aspectum alteri9 mali:⁊ ad eius oppositionē:⁊ testimoniū dat mali cum fuerint in trino vel sextili aspectu īfirmati.Qd aūt significaret de gradib9 ad hyleg vsqꝫ ad lumē:hoc est ad radios mali:dicimus ꝙ erūt anni vel menses vel dies seu hore ſm ꝙ significauit ille qui ꝑerit.Cūqꝫ scieris diuisionē quā significat ille q preest:vtrum videlz sint anni: aut mēses vel dies seu hore:diriges ipsam diuisionē a gradu hyleg:vsqꝫ ad 4m aspectū maloꝝ:⁊ eoꝝ oppōnē ad mortē.

¶Quō ō q̄dā duce q ꝑfuit africe ex iussu regis alio ꝯdicēte

Interrogatio

cuiusdam ducis quez ꝓposuit rex africe:⁊ erat ipe q tūc ꝑerat africe in cōtrarietate eoꝝ:⁊ eis rebellis dign9 depositione:interrogauitqꝫ dux vtrū ꝑficeret ei qd rex ꝑordinauerat ei de ducatu africe:an nō:⁊ qd eēt futura de eē ei9:⁊ de esse illius q ꝑerat ei iussu dei.aspexi hāc īterrogationem nutu dei:⁊ erāt planete ei9 sicut tibi narro.Erat ascñs sagittari9.9.gradus:⁊ sol in sagittario.8.gradus:⁊.15.minuta:⁊ venus in sagittario.11.graduū:⁊.31.minuta:⁊ luna i capricorno.22. gra.⁊.43.minuta.saturn9 in tauro.29.gra.⁊.54.minuta retrogradus:⁊ iuppiter in v̄gine.20.gra.⁊.55 minu.⁊ mars in cācro.24.gra.⁊.40.minuta retrogradus:⁊ mercurius in scorpione.29.gra.⁊.18.minuta:sicut pꝫ in hac figura.

¶Aspexi itaqꝫ in hac iterrogatione ascendēs ⁊ dñm ei9:⁊ planetā a quo separat luna:fuitqꝫ ascñs sagittari9:⁊ in eo sol ⁊ venus ⁊ dñs ascendentis iuppiter in angulo medij celi direct9:⁊ est ex planetis altiorib9:⁊ ipse aspiciebat vtrasqꝫ domos suas:⁊ vniuersos angulos.4.in loco superiori ⁊ al

tiori: et vniuersis angulis dño īterrogatiōis digniori in loco. s. exaltatiōis dñi interrogationis et eius regni et ioui iungebatur sol: et venus a domo sua: recipiebatqꝫ eos a domo sua receptione forti: et sol recipiebat eam per lumē suū: iunctaqꝫ sunt ei testimonia super fortunam nutu dei: et significauit hic fortitudinē dñi interrogationis sup inimicū suū: et firmitatē eius honoris: et ꝙ adipisceret regnuꝫ eius: et ꝙ partim geret ad hoc qđ sibi cōmissum fuerat ab imperatore suo: et eēt in manu sua: deessetqꝫ nihil qđ nō adipisceretur nutu dei. Post hoc aspexi ei q̄ ꝑerat africe: qui suspicabatur rebellis: ac contrarius inobediēs ac deponēdus anabir. i. ab opposito ascēdētis et a dño eius: et a planeta cui iungebatur luna. Fuit aūt nadir signū geminoꝝ: et nullus. 7. planetaꝝ erat in eo: et dñs eius erat mercurius ex planetis inferioribus et ipse retrogradus erat et cadens ad signū. 12. ab ascēte: et iungebatur post directionē suā saturno ab oppositione: sꝫ et saturnus erat cadēs in signū 6^m ab ascēdēte: et erat retrogradus. Significauit igitur mercurius ꝑ retrogradationē suā ac descēsionē: et ꝑ eius ꝯiunctionē cū planeta cadēte et retrogrado: annullationē eoꝝ in quo igressus fuerit ille inimicus et ꝯtius: h̄ est ānullationē eius ꝯsilij: et solutionē eius imperij: et significauit casus eius in. 12. ab ascēte: et casus saturni in. 12. a nadir debilitatē cadentē in inimicū et aduersariū. s. fortē et dispersionē illius ꝯgregationis. et casum eius nois vel eius inemorier: et annullationē eoꝝ q̄ apparuit: et q̄ collegit et eorum destructionē nutu dei. Post hoc aspexi dño īterrogatiōis o planeta ēt a quo separatur luna: et separabatur luna a ioue q̄ est dñs ascēdētis: et iuppiter erat in angulo celi: et ipse est ex planetis altioribus hñs locū altiorē post saturnū. Significauitqꝫ iuppiter iussu dei per altitudinē ac bonitateꝫ loci eius: fortitudinē dñi interrogationis: et firmitatem eius honoris: et adeptionē eius principatus. et eoꝝ de quibus interrogauerat de honore. s. atqꝫ ducatu: quē sibi cōmiserat imperator suus atqꝫ ordinator iussu dei. ¶ Deinde aspexi illi q̄ putabatur rebellis et deponēdus q̄ et inobediens fuerat a planeta: cui iungebatur luna. Iungebatur quoqꝫ luna marti et mars erat cadēs in descēsiōe sua et retrogradus. i. in octaua domo ab ascēdēte: q̄ est secūda a nadir: et est locus auxiliatorū. i. militū illius qui suspicabatur rebellis et eius sube. Significauit ēt ꝯiunctio lune et marti: et retrogradatio martis atqꝫ casus eius in descēsionē solonē illius operis inimici: et aduersarij: et reuersionē eius a cōsilio qđ igressus fuerat: et penitētiā eius super hoc qđ moueat: et eius subiectionē atqꝫ honoris amissionē iussu dei. ¶ Et significauit locus lune in 2° signi ascēdētis q̄ est locus militū iterrogātis: et auxiliatoꝝ eius. locus quoqꝫ eius sube. et luna est dña significatoris inimici et aduersarij: et est significatrix eius militū atqꝫ auxiliatorū: et erat luna iuncta marti ab oppōne: et vnusquisqꝫ eorum recipiebat sociū suū receptione forti. Significauit igitur nutu dei introitus lune: que est significatrix auxiliatorum inimici et aduersarij in capricornū qui est locus auxiliatorum dñi interrogationis et locus sube petitione militum inimici aduersantis sube: petitionē. s. impletionis spei siue de acquisitione sube. et ꝙ accipiāt partē eoꝝ que putauerūt nutu dei: et ꝙ ingrediantur in obediētiā: et adiutoriū dñi interrogationis. Post acceptionē eorum in quibus habebāt spem. i. dona q̄ sperabant accepturos nutu dei. Significauit quoqꝫ locus lune a capricorno: et locus martis a cancro: qđ nō acciperēt omne qđ sperabāt accipe: vel sicut putabant. Et significauit coniunctio lune marti ab oppositione ꝙ milites aduersarij essent in petitione sube in portum: hoc enim erat intentio eorū: et hoc petebant nutu dei. ¶ Post hoc aspexi inimico aduersanti quid esset de esse illius futuruꝫ: et de esse illius q̄ eū succedebat. Aspexi ergo mercurium qui erat significator inimici: aspexi. s. cui iungebatur et quis iungebatur ei: inueniqꝫ eū iungi saturno post directionē suā ab oppōne: qui est aspectus cōtrarietatis et inimicitie: et saturnus erat dñs 2^e domus iterrogationis: et dñs 3^e eiusdē: que sunt loca militū eius: et fratrū atqꝫ auxiliatorū: et nulla erat inter eos receptio. significauit h̄ ꝙ ipse inimicus inueniret quosdā sibi oppositos q̄ redderēt sibi vicē et dimitterēt eius verbū. i. eius obedientiaꝫ ex huius fratribus ac militibus nutu dei. Post hoc aspexi quibus illoꝝ eēt victoria ac regni adeptio ab illis. s. et dñis eaꝝ domorū: ea ꝙ significatores eoꝝ erant cadētes ab angulis. Aspeximus qꝫ illis qui pugnabāt ꝯ inimicū a mercurio et aduersanté a saturno et a dño domus eius: et erat saturnus cadens retrogradus et domina domus eius erat venus et venus erat ī angulo ascēdēte cōbusta: sub radijs solis. Significauitqꝫ locatio eius in angulo in sagittario eo ꝙ sit signū cōmreiterationē prelij ab illis q̄ aduersarentur inimico. i. ꝙ illi q̄ aduersarentur inimico iterarent ei preliuꝫ bis vel plus: et ꝙ accidérent ꝯtio prelij: et significauit cōbustio veneris: eorū consumptionē atqꝫ fugam et eoruꝫ destructionē nutu dei. ¶ Post hoc aspexi eidem inimico aduersanti que eēt eius fortitudo atqꝫ victoria erga eos qui aduersabāntur ei: aspexi itaqꝫ ei a significatore suo: et a domino domus eius: fuitqꝫ significator eius mercurius: et dñs domus eius mars: et mars in cancro in descensione sua retrogradus: et hoc significabat debilitatem in initio eius operis iussu dei. Aspexi quoqꝫ vtrum iungeretur mars alicui qui eū confortaret: aut si iungeretur ei aliquis planeta qui eū adiuuaret. Inueniqꝫ lunam sibi iunctam ab exaltatione martis: et vnusquisqꝫ eorum recipiebat socium suum receptione forti. Significauit ergo hic victoriam inimici aduersantis de inimicis suis: et ꝙ subiaceret eos sibi et acciperet quicquid habebant in manibus suis de regno iussu dei. Deinde aspexi quid esset de domino interrogationis et inimico aduersanti: et quomodo adipisceretur dominus interrogationis regnum: et vtrum haberet eum per pretium an per paceꝫ. Aspexi igitur iouē qui erat significator domini iterrogationis: et mercuriuꝫ qui erat significator inimici aduersantis qui suspicabatur rebellis: ex qua pte circuli se aspiciebant inueni vnumquēqꝫ eorum proijcientem lumē suum sup socium suum a sextili aspectu. s. pacis ac quietudinis atqꝫ cōcordie. Et hoc significauit ꝙ adeptio domini interrogationis in ipsis quibus preerat et eius exaltatio super ipsum esset per pacem et per lenitatem: et ꝙ inimicus qui suspicabatur rebellis: et peteret securitatem et pacem: eo ꝙ mercurius redibat ad iouem et ipse erat leuior vtrisqꝫ stellis. ideoqꝫ iungebatur ad hoc nutu dei.

¶ Explicit liber Messaballach de interrogationibus.

¶ Incipit epistola eiusdem de coniunctionibus planetarū.

Incipit epistola messaballach in rebus eclipsis lune et in coniunctionibus planetarum ac reuolutionibus annorum breuiter elucidata. Et sunt in ea duodecim capitula. Primum capitulum est de ratione circuli et stellarum et qualiter operantur in hoc seculo. 2^m caplm in diuersitate vestigij idest operis stellarum in plagis terre. 3^m caplz in signis et naturis eorum calidis. s. et frigidis: et que sunt ex eis fixa vel mobilia diurna siue nocturna. 4^m caplm in reuolutione annorum. 5^m caplm in eclipsis lune et eius significatione. 6^m caplm in mutatione temporuꝫ per mutationem planetarum in signis planetarum. s. ponderosum. 7^m caplm in eclipsis solis: et eius significatione. 8^m caplm in coniunctione planetarum: et eius opere. 9^m caplm in ꝯiunctione

ctione planetarum altiorum. 10m in coniunctione maiorũ. 11m in coniunctione media. 12m in coniunctione minorum.

¶ Primum capl'm de ratione circuli ⁊ stellarũ ⁊ qualiter operatur in hoc seculo.

DIxit Messaballach: ꝙ dñs altissimus fecit terraz ad similitudinẽ sphere: ⁊ fecit circulum altiorem in circuitu eiusdem volubilem: ⁊ posuit terram fixam ⁊ immobilem in medio circuli: non declinantem ad dexterã neqꝫ ad sinistram: ⁊ posuit. 4. elementa mobilia: ⁊ fecit ea moueri per motum. 7. planetarum. Capud vo draconis ⁊ signa. ⁊ vniuerse stelle participantur. 7. planetis in opibꝰ suis atqꝫ naturis. Sic est ergo opus planetarũ in hoc mũdo lapidi magnetis ⁊ ferro: quia sicut subtrahitur ab hoc lapide ferrum per notam longitudinem: ita omnis creatura ⁊ vniuersa que sunt super terram efficiũtur a motu planetarũ: ⁊ vniuersoꝝ que sunt super terrã: tam sententũ ꝙ̃ bialiũ fortuna seu ipedimentũ: aptatio quoqꝫ vel destructio fit ex motibus planetarum ⁊ operibus eoꝝ: cuius rei maxima sigñatio est diuersitas hoĩz in eẽ suo: ⁊ in fortunis atqꝫ infortunijs. Et quia videmus quosdã rationales priuari bonis: quosdam vo stultos bonis perfrui: nũquid hoc nõ habet aliquã causaz significantem: quod fortuna: ⁊ infortunia fiant absqꝫ arbitrio ⁊ voluntate eorum: qui patiunt fortunatoꝝ. s. ⁊ infortunatorũ: ⁊ hoc totum nuiu dei est opus planetarum ⁊ eorum fortuna atqꝫ infortuna.

¶ Capitulum 2m in diuersitate vestigij operis stellaruz in plagis terre.

SCito ꝙ sit planetis opus diuersuz: fm diuersitatem climatum: qz in quibusdam climatibus sunt quidaz planete fortune: ⁊ qdã mali i alio climate diuersis ordinibus: ⁊ ideo debet omnis ratiõalis intelligere rationes climatũ atqꝫ regionũ: vt regio ethiopũ apud quam est calor semp: ⁊ terra sclauorum: apud quos est frigus semp. Cũqꝫ significauerint planete ciuibus ethiopie frigus superfluũ: tẽperat eoꝝ aer ⁊ cũ hoc sigñauerit sclauis corrumpet eoꝝ aer ⁊ peribit eorum habitatio. Et ob hoc necessaria est scia rõnis climatũ ⁊ regionũ atqꝫ aerũ. Et scito ꝙ scia astrorum sit grauis valde: ⁊ qd̃ dignius ex ea sciri potuit: est h̃ omne. s. vle ac plurale: vt sunt reuolutiones annoꝝ: ⁊ eclipses: ⁊ hoꝝ oĩuz significationes intellige: ⁊ hoc nõ fit nisi per cognitionẽ naturaꝝ signoꝝ: ⁊ qcqd sigñat vnũqdqꝫ: ⁊ ex regionibus ⁊ prouincijs ⁊ vniuersis rebus: ⁊ iã p̃diximus h̃ in libris nostris: sed nũc dicamꝰ preꝫ baꝝ reꝝ breuiter: ⁊ mõ incipimus cũ deo auxilio.

¶ Capitulum 3m de naturis signorum.

SIgna sunt. 12. in vnoquoqꝫ signo sũt. 30. gradus: ⁊ i vnoquoqꝫ gradu. 60. minuta atqꝫ in vnoqꝫ minuto. 60 2a: ⁊ sic vsqꝫ ad quãtitatẽ puncti: hoc est vsqꝫ ad ifinitũ. ⁊ h̃ sunt nomina eoruz: aries: taurus: ⁊ cetera: ⁊ sũt eis significationes sup ignem ⁊ aerem aquã ⁊ terrã. Nam tria ex eis sũt ignea: aries. s. leo ⁊ sagittarius. ⁊ tria terrea: taurus: virgo: ⁊ capricornus. ⁊ tria aeria. Gemini: libra: aq̃rius. ⁊ tria aquatica cancer: scorpio: ⁊ pisces. Signa enim ignea sũt calida ⁊ aquatica frigida: terrea quoqꝫ sunt frigida ⁊ aeria calida. Et scito ꝙ omnia signa calida sũt masculina ⁊ frigida femina. ⁊ omnia masculina sunt diurna: ⁊ feminina nocturna. Sũt quoqꝫ signoꝝ. 4. mobilia: i quibus. s. mouet tẽpus que sunt aries: cancer. libra: ⁊ capricornus. ⁊ 4. fixa in quibus figit tps: que sũt taurus; leo: scorpio: ⁊ aq̃rius. quatuor quoqꝫ sunt bicorporea siue cõmunia: in quibus. vz. iungunt duo tẽpora que sunt gemini: virgo; sagittarius: ⁊ pisces. He sunt nature signorum: intellige.

¶ Capitulum 4m de reuolutione annoꝝ.

CUm volueris scire quid accidat in mundo de pluuijs ⁊ ventis ⁊ cetera. Constitue ascendens hora introitus solis in primum punctum arietis: ⁊ cõstitue planetas. 7. ad tandem horam: ⁊ facta figura considera quis eorum presit ei. Qui si fuerit fortuna aptabitur tempus: si vo fuerit malus vel impeditus: erit mundus corruptus: ⁊ similiter fac in quartis anni ⁊ mensibus eius. Et scito ꝙ planete cum plures coniuncti fuerint in signis aquaticis: in reuolutione anni: significabunt multitudinem pluuie: ⁊ in signis igneis significabunt superfluitatem caloris: ⁊ siccitatis vel terre sterilitatis: ⁊ in aereis significabunt multitudinem ventorum. ⁊ in terreis significabunt gelu: atqꝫ niues. ⁊ similr in quartis anni cum fuerint planete in locis frigidis significabũt grauitatem frigoris ⁊ minutionem caloris. Scito quoqꝫ cum prefuerint ei mars ⁊ saturnus ⁊ non aspexerint eos fortune significabunt multitudinem guerre ⁊ destructionem mundi. ita etiam cum fuerit mars dominus quarte estiualis: ⁊ fuerit in aliqua domorum mercurij: significabit multitudinem pluuiarum ⁊ pestilentiarum: ⁊ scito ꝙ grauitas siccitatis: ⁊ terre sterilitatis vel penurie annone nõ fit nisi ex coniunctione planetaruz in signis igneis. Intellige hoc ⁊ proba fm ꝙ dixit tibi ⁊ inuenies.

¶ Capitulum quintũ de eclipsi lune ⁊ eius significatione.

DIxit messaballach. Opz te considerare eclipses anni tam lunares: ꝙ̃ solares: ⁊ scire ascẽdens inede eclipsis: ⁊ eum qui prefuerit eidem ascendẽti: ⁊ eius figure: qui si fuerit malus significabit impedimentũ ⁊ destructionem. si vo fuerit fortuna significat aptationem. Et scito ꝙ eclipsis lune cum fuerit in signis frigidis: significat grauitatẽ frigoris. ⁊ in aquaticis nimietatem pluuiarũ si aduenerit tẽpus. i. si fuerit hyems. si vo fuerit estas: significat tẽperamentuz aeris: itellige ⁊ pba sic cetera. Intelligas etiã qa cũ fortune aspexerint lunam ⁊ receperint eaz erit eius significatio in his que significauerit super bonum ⁊ proficuum.

¶ Capitulum sextum in mutatione temporum per mutationem planetarum.

DIxit messaballach. Cum volueris prescire temporis varietatem super res diuersas mũdi corruptibilis: scito signa planetarum ponderosorum vtrum sint scilicet calida vel frigida: que si fuerint calida significabunt calorem in estate ⁊ temperamẽtũ aeris in hyeme. Et si fuerint in signis frigidis significabunt frigus in hyeme: ⁊ tẽperamentũ in estate. ⁊ similiter cum coniuncti fuerint planete in signis aquaticis: significat superfluuas pluuias: ⁊ aeris corruptionẽ per easdem pluuias in hyeme: ⁊ tẽperamentũ aeris ac multitudinem roris in estate: ⁊ fm hoc proba: qz nõ errabis. planete autem ponderosi sunt saturnus: iuppiter: ⁊ mars. vebes quoqꝫ copulare eis solem. Scito ꝙ planete ponderosi deniqꝫ cum fuerint in directo alicuius regionum: significabunt siccitatẽ: necnõ terre sterilitatẽ: cum vo elongati fuerint ab ea significant multitudinẽ pluuiaruz. Uolo itelligi per ꝓpinquitatẽ cum sint in signis septentrionalibus: ⁊ per longitudinem in meridianis. Scito quoqꝫ ꝙ planete ponderosi cum fuerint omnes orientales significabunt siccitatem: ⁊ cũz fuerint occidentales significabũt multitudinem pluuiarũ in hyeme: ⁊ temperamentũ aeris in estate. Et similiter in ortu significant aptationẽ aeris in hyeme: ⁊ nimiam siccitatem in estate.

¶ Capitulum 7m in eclipsi solis: ⁊ eius significatione.

Dixit Messahallach. Scito ꝙ in eclipsi solis non potest fieri quin significetur aliquod magnum accidens scḿ quantitatez eclipsis ipsius: hoc est vt sit ex quarta corporis solis: ⁊ supra. Scia autē eorum que accidunt de eclipsi solis est: vt scias ascendēs medie eclipsis: ⁊ planetas vincētes sup figuras eclipsis. Qꝫ si fuerint mali significabunt malū ⁊ detrimentū: ⁊ mortē regūz atqꝫ diuitum. ⁊ si fuerint fortune: significabūt fortunā ⁊ aptationē eē rex. Et scias ꝙ eclipsis solis cū fuerit in ariete: ⁊ significabit interitū regūz ⁊ diuitū. ⁊ siccitatē siue terre sterilitatē atqꝫ famē: ⁊ ita in reliquis signis igneis. in aquaticis āt significabit multitudinem pluuiarū: ⁊ detrimentū ab eis: intellige quoqꝫ ꝙ fortune cum aspexerint minuent malū: mali vō cuz aspexerint amplificabunt illud ⁊ minuent fortunam. Scito etiaz ꝙ cum sol vel luna fuerint hyleg vel alcocoden alicuius ⁊ obseruatus fuerit significabūt ei cuius fuerit hyleg vel alcocoden periculum magnum vel infirmitatem grauem. nisi aspexerint fortune.

¶ Capitulum 8m in cōiunctione oīum planetaꝝ ⁊ eoꝝ effectu.

Dixit Messahallach. Cōiunctio planetarū significat accidentia huius mundi ⁊ eius res: que sic considerantur tempore coniunctionis planetarum altiorum ⁊ inferiorū: qꝛ fortune significant fortunam ⁊ bonū effectum: si vicerint super figuram coniunctionis: si vō mali vicerint significabunt malum: ⁊ effectum malum. Noueris etiam quia cum coniuncti fuerint in aliquo signoꝛuz: significabunt detrimentū multitudinem scḿ substantiam eiusdem signi. hoc est: si fuerit coniunctio in signis aquaticis. significabit detrimentū pluuiarum: ⁊ sic in ceteris signis. si autem coniuncti fuerint in signis femininis: significabunt pestilentiam ⁊ mortez feminini sexus animaliū: ⁊ idē dicitur de masculinis. Et scito ꝙ cōiunctiones ⁊ eclipses luminariū cū fuerint in signis fixis significabunt durabilitatē mali: ⁊ eius detrimentū: ⁊ si fuerint in signis mobilibus significabunt paucitatē durabilitatis mali ⁊ illius detrimēti. si vō fuerint in signis cōmunibus significabūt mediocre malum: ⁊ hoc idem dic de bono.

¶ Capitulum 9m in cōiunctione planetaꝝ superiorum.

Dixit Messahallach. Scito ꝙ res maxime atqꝫ mirāde accidant ex cōiunctione planetaꝝ superioꝝ: ⁊ hoc fit ꝓpter raritatez motus eorum. Cumqꝫ cōiuncti fuerint ipsi tres in vno termino vel facie: ⁊ aspexerit eos sol: significabunt destructionē sectaꝝ: ⁊ regnorum: ⁊ eoruz mutationem ⁊ res maximas scḿ quantitatem fortioris eoꝝ: ⁊ vincentis super signa eorum: ⁊ hec est coniunctio eoruz maxima que significat prophetiā ⁊ destructionē quorūdā climatū ⁊ res maximas: ⁊ maxime si auxiliatus fuerit eis aliquis planetarum inferiorum. Et scias ꝙ fortior ceteris erit significator. Qui si fuerit fortuna signābit fortunā. Et si fuerit malus significabit malum atqꝫ tribulationē. Intellige etiam ꝙ hi planete: cum cōiuncti fuerint in exaltationibus suis significabūt bonū ⁊ aptationē tēporis: ⁊ multitudinē cōmotionis belloꝝ ⁊ demonstrationem miraculoꝝ. si vō cōiuncti fuerint in casibus suis significabūt detrimentū: ⁊ siccitatē. ⁊ sterilitatē terre atqꝫ famē nisi sint fortunati. Et noueris qꝛ cum iuncti fuerint in signo igneo significabunt etiaz terre sterilitatē. ⁊ in signo aq̄tico pluuie multitudinem. In aereo quoqꝫ significabūt fortitudinez ventorum. ⁊ in terreo superfluitatē frigoris atqꝫ detrimētū: ⁊ cum cōiuncti fuerint in signis masculinis signābunt detrimentū aīalium masculinoꝝ: ⁊ sic de femininis.

¶ Capitulum 10m in coniunctione maiori.

Dixit Messahalach iā narrauimus ꝙ res principales accidant a coniunctione maiori que est coniunctio planetarum superiorum. Sed sunt his planetis superioribus alie coniunctiones significantes etiam accidētia maiora. Coniunctio nanqꝫ saturni ⁊ iouis est coniunctio maxima: ⁊ hec signāt accidentia ⁊ sectas. Scia aūt accidentiuz ex ea habetur aspiciendo ascendens ⁊ planetas hora coniunctionis eorum ⁊ quis eorum dominatur in figura. Qui si fuerit fortuna significabit bonum ⁊ aptationem temporis. Et si fuerit malus detrimentum ⁊ siccitatem necnō terre sterilitatem atqꝫ guerras. Scito ergo ꝙ cum iuppiter fuerit fortior saturno significabit locum in eadem coniunctione. Si vō saturnus preerit significabit detrimentum atqꝫ tribulationem. Et scito ꝙ coniunctio eorum in signis igneis ⁊ aereis significet siccitatem: ⁊ terre sterilitatem: necnō fori grauitatem. ⁊ in terreis destructionem seminum ⁊ famē. In aq̄ticis vō significabit nimietatem pluuiarum ac pestilentie: tali conditione quod sint impediti. Si demum fuerint fortunati significabunt augmentationem bonorum in omnibus eorum significaris: ⁊ mali diminutionem. Item scias ꝙ coniunctio maior cum fuerit in aliquo angulorum ⁊ maxime in angulo medij celi significabit apparitionē regis vel prophete ex parte eiusdem signi. Si autem fuerit ipsum signum fortunatum: ⁊ dominus eius boni esse: significabit hoc illius triūphum atqꝫ dominationem. Si vō fuerit impeditum ⁊ dominus eius significabit eius interitum atqꝫ deiectionem: ⁊ erit coniunctio metuenda post annos eiusdē coniunctionis notos quos alibi cōmemorauimus.

¶ Capitulum 11m in coniunctione media.

Dixit Messahallach cōiunctio media est cōiūctio martis ⁊ saturni. Et hoc signāt accidentia belloꝝ: atqꝫ guerraꝝ cōtrarietates. Cumqꝫ volueris scire eadē accidentia scito dominantem in figura eorum coniunctionis: qui si fuerit fortuna significabit bonum ⁊ aptationez esse. Et si fuerit malus significat malum: ⁊ eius impedimentum. Scias etiam ꝙ cōiunctio eorum in signis hominuz significet multitudinem infirmitatum eoruz ⁊ coniunctio eorum in aliquo angulorum anni: significet contrarietatem diuituz vel regū ⁊ guerrarū multitudinē: ⁊ durabit res donec iungant̄ alia vice. Et coniunctio eoruz in igneis significat siccitatē: ⁊ terre sterilitatē. ⁊ in aerijs vētos: in aquaticis vō multitudinem pluuiarum: ⁊ in terreis gelu ⁊ niuē ⁊ frigoris multitudinem. Scias etiaz ꝙ fortune cuz aspexerint minuēt malum: ⁊ mali augebunt: proba quēadmodum narraui tibi ⁊ inuenies si deus voluerit.

¶ Capitulū 12m in coniunctione minori.

Dixit Messahallach coniunctio minor est cōiunctio iouis ⁊ martis: ⁊ hoc signāt accidētia que fiūt ex pluuijs ⁊ niuibus: ⁊ corruptionē aeris atqꝫ guerram: si autem vincit in eorum cōiunctione fortuna significabit fortunā: ⁊ si malus malū. Et scito ꝙ iuppiter ⁊ mars cum iuncti fuerint in ascēdente anni vel in aliquo anguloꝝ eius significabit cōmotionē ⁊ diuersitatē reguz: nisi aspexerint fortune. Scito etiam qꝛ quotiensciīqꝫ iuncta fuerit fortuna cū malo: apparebit natura fortioris eorum. Et cum iunctus fuerit malus malo supabūdabit maluz: nisi is qui prefuerit coniunctioni sit fortuna: intellige: hoc est vltimum eoruz que ꝓtulimus in h° li° ⁊ est ex secretis scie astroꝝ. ¶ Perfect⁹ est liber Messahallach translatus a Joanne Hyspalēsi in limia ex arabico in latinū sub laude dei ⁊ eius auxilio.

¶ Incipit

¶ Incipit lib. Messahallach in reuolutiōib⁹ ānoꝝ mūdi.

Custodiat te deus: ⁊ augeat tibi vitā: ⁊ patefaciat tibi: sublimet te deus: reuolutionē annoꝝ mundi. Cui⁹ scia ⁊ dispo est: vt scias qñ ingreditur sol p̄m minutū signi arietis: ⁊ cū h̄ scieris ꝯstitues ascendēs: ⁊ .4. angulos atqꝫ loca p gradus: ⁊ minuta. ⁊ ꝯstitues loca planetaꝝ per gradus suos: ⁊ esse eorū: ⁊ ſm ordinem circuli per directionē. s. eorum: ⁊ per retrogradationem ⁊ tarditatem: ⁊ transitus quorundam per alios: ⁊ eleuationem: ⁊ magnitudinem atqꝫ latitudinem: ⁊ proiectionem suorum radioꝝ: ⁊ scito ꝙ planeta retrogradus nullam habet fortitudinem super bonum: donec dirigat̄. Post hoc aspice ascendens: ⁊ dominū exaltationis ascendētis: si fuerit exaltatio planete ⁊ dominū termini ac dominū triplicitatis: ⁊ locaꝫ dñi hore ab ascendente: ⁊ qualia sint. s. loca eorum adinuicē: ⁊ q̄lia sint in loco inimicitie ascendētis vel que in loco amicitie: qꝛ si inimicat̄ dñs ascendētis ascēdēti: significat detrimentum eiusdeꝫ climatis ſm quantitateꝫ inimicitatis. si. n. fuerit in. 6. erit īfirmitas. ⁊ si fuerit in. 8. erit mors: ⁊ si fuerit in. 12. erit inimicitia ſm substantiam domini signi in quo est dominus ascendentis: similiter si fuerit dñs termini: ⁊ dñs exaltationis atqꝫ triplicitatis. sed erit infra hoc qđ dixi tibi ex dño ascēdētis. Post h̄ aspice loca luminariū ab ascēdēte: ⁊ a dño ascendentis. Quia reuolutio cū fuerit in die: ⁊ aspexerit sol ascendens aut dñm eius fueritqꝫ sol a malis liber: signat fortitudinē ⁊ adeptionē seu victoriā ciuium eiusdē climatis: ⁊ eo melius si pulsauerit sol dispōnē dñi ascendentis: ⁊ si fuerit receptus in loco in q̄ fuerit. Quia si fuerit sicut diximus humiliabuntur atqꝫ subijcient̄ diuites ac potestates eiusdē climatis dño ipsi⁹ climatis: ⁊ tribuetur eis prosperitas: ⁊ pax atqꝫ sanitas cū bono esse nutu dei. ⁊ similiter erit de luna sicut diximus de sole: ⁊ si fuerit reuolutio in nocte. Et cū fuerint dñi luminariū: aut vnus ex eis aspiciens ea ex loco forti: ⁊ receperint ea: nō erit in hoībus detrimētū neqꝫ vlla cōmotio: sꝫ erūt securi: ⁊ quieti querentes iustitiā: ⁊ iudicantes per eā. si vo fuerit econuerso dic cōrio. i. verte bona que diximus in malum: ⁊ aspice post hoc receptionē planetaruꝫ adinuicem: ⁊ eorum inimicitiateꝫ in partibus: ⁊ prenuntia ſm qđ videris ex terris ⁊ plagis in qb⁹ fuerit. Et scito ꝙ signuꝫ signat partem mundi per naturas suas non per loca sua: q si cōuenerit pars nature signi: erit ei fortius. Aries ⁊ eius triplicitas ex signis orientis: si ꝯuenerint ascendenti erit hoc fortius eoꝝ significationi. Taurus ⁊ eius triplicitas ex signis meridiei cū cōuenerint signis medij celi erit fortius eorum significatiōi. Gemini ⁊ eius triplicitas: ex signis occidētis: cuꝫ cōuenerint signis anguli occidentis: erit forti⁹ eoruꝫ significationi. Cancer ⁊ eius triplicitas ⁊ signa septētrionis cum conuenerint angulo terre erit fortius eorum significationi. hoc. n. diximus cū fuerit in hoc qđ diximus p̄ta in his locis. Et scito ꝙ terre sunt due diuisiōes oriens ⁊ meridies est vna: qꝛ conueniunt in calore: ⁊ occidens ac septētrio in frigore. Post hoc diuisa est terra p. 7. diuisiones. 7. p̄taꝝ in climatibus ſꝫ ordinē circuloꝝ. a circulo g̃ ſeruant̄ climata ſm ordinem circuloꝝ vt dñi horaꝝ. Nā primum clima est saturni. 2ᵐ iouis. 3ᵐ martis. 4ᵐ solis. 5ᵐ veneris. 6ᵐ mercurij. 7ᵐ lune. climata vo sunt ſm naturā circuli. Deinde est vnicuiqꝫ ex terris ⁊ ciuitatib⁹ res nota. similr̄ ēt in terminis: qꝛ fortassis erit ciuitas alicuius signi ⁊ vincet in ea ex eodē signo terminus alicuius planete. vbi gr̄a. vt alirac que dicitur esse cancri. ⁊ eius planeta iuppiter: ⁊ ideo est ei⁹ planeta iuppiter: qꝛ locus alirac est a. 19. gradu vsqꝫ in. 27. cancri qui est terminus iouis. ⁊ descensio fortunarū in hunc locum significat operationē ciuium alirac ꝓprie. ⁊ similr̄ descēsio maloꝝ significat malū. Scies hoc similr̄ ex descensione fortunaꝝ ⁊ malorum in ceteris terminis: ⁊ iam exposui tibi hoc. Scito g̃ eum qñadmodū dixi tibi: qꝛ cum hoc feceris non te latebit cuius signi erit ciuitas vel cui⁹ termini. ¶ Post hoc aspice vtrum sit signū ascēdēs fixū vel mobile: aut cōmune: ⁊ aspice similiter dñꝫ anni: qꝛ ascēdēs anni cū fuerit signū mobile erūt reuolutiones q̄rtarū in anno necessarie: ⁊ eo plus si fuerit dñs anni in signo mobili. ⁊ si fuerit signū cōmune: oriunt̄ tm̄ due reuolutiones necessarie. i. in capite arietis ⁊ libre: ⁊ eo plus: si fuerit dñs āni in signo cōi. Fac g̃ in īroitu āni p̄mū minuta signi libre. ⁊ fac sup mobilia oēs q̄rtas anni. Cū vo fuerit signū fixū ascēdens erit reuolutio anni vincens oēs q̄rtas anni: ⁊ eo fortius erit si fuerit dñs in signo fixo. Cū autē fuerit dñs anni in signo mobili erit abundātia vel penuria quā significauerit in p̄ma q̄rta āni tm̄: nisi sit ⁊ in q̄rta scd̄a: ⁊ tertia. ⁊ q̄rta distinctio tunc erit ſm qđ significauerit eadē q̄rta ex abundantia ⁊ penuria.

¶ Capitulum in scientia domini anni.

Cum ergo volueris scire dñꝫ āni. Aspice hora reuolutiōis p̄taꝫ q fuerit fortior ceteris in loco suo: ⁊ plus testimonij: ⁊ pone eū dñꝫ āni in climate in q̄ fuerit. Post h̄ de. 7. climatib⁹ ex climate in quo fueris ſm qđ p̄dixi tibi ex p̄tis. 7. ⁊ ego exponā tibi p̄tes planetaꝝ ⁊ eoꝝ testimonia: vt scias dñꝫ āni. Scito ꝙ fortior planetis est ille qui fuerit in ascēdēte nō remotus neqꝫ cadēs vel fuerit in medio celi. In vadix vo ⁊ in angulo terre erit infra h̄ qđ dixi tibi in fortitudīe per q̄rtā parteꝫ. ⁊ signū. 11. est īfra vadix ⁊ angulū terre: ⁊ .9. infra. 11. ⁊ .5. īfra 9. ⁊ 3ᵐ infra 5ᵐ. Cum fuerit dñs ascēdentis in ascendente nō cadens neqꝫ remotus ab angulo ascēdente. nō erit cuꝫ eo necesse aspicere aliū planetā. Similr̄ dñs exaltationis cū fuerit in gradibus exaltationis sue: dñs vo triplicitatis cum fuerit in ascendente vel in medio celi: habebit tertiā partem fortitudinis domini ascendentis. Dominus quoqꝫ termini habet quintam partem ⁊ hoc ſm q̄ntitatem fortitudinis eorum in signis ⁊ dñs hore septimā habet p̄teꝫ. Et scito ꝙ hoc sit cū fuerit in ascendente vel in medio celi. si aūt fuerit in occidente vel in angulo terre: minuet̄ ei⁹ fortitudo: similr̄ cum fueri in. 11. ⁊ .9. ⁊ .5. minuit̄ eoꝝ fortitudo. Et scito qꝛ luminaria cū fuerint in aliquo angulorum erunt dñi anni nisi ipsum qđ fuerit in angulo sit īpeditum. Qđ si ita fuerit signabit īpedimentū ⁊ debilitatē eiusdem climatis: ⁊ eo melius: si fuerit sol in die in angulo: ⁊ in nocte luna ī angulo. Et similr̄ nocturna vigēt in nocte: ⁊ diurna vigēt in die. Cum igitur operatus fueris reuolutiones annorum: īcipe per fortitudinem ſm qđ dixi tibi.

¶ Capitulū qñ dñs anni cōmittit dispōnē suā alteri.

Cunqꝫ patuerit tibi dñs anni: vide si forte cōmittat dispōnē suā alteri. h̄ ē vt sit ī domo planete ⁊ ipse p̄ta sit in optimo loco ab ascēdēte. dñs quoqꝫ anni iunctus fuerit ei. Quia si ita fuerit: efficit̄ dñs āni dñs domus ei⁹ qꝛ recipit cū ex ea: ⁊ eo meli⁹ si aspexerit eū luminaria vel dñi eoꝝ domoꝝ. si vo nō cōmiserit dispōnē suā dño dom⁹ sue: aspice vtꝝ sit fortitudo ei⁹ in loco suo sup dispōnē. Et fortitudo ei⁹ ē sicut d̄signaui tibi in p̄ cap̄. Cū fuerit p̄te iuncti dño anni: ⁊ cōmiserint dispōnē suā ei veniet ad ipm̄ clima gaudiū ex omni parte super q̄ntitateꝫ dispōnis cū cōmiserint luminaria dispōnē dño ascētis: aut vnū eoꝝ nō erit tibi necesse aspicere cuꝫ hoc aliud qꝛ ipse est dño anni absqꝫ dubio: aspicies aūt rusticis: ⁊ esse eoruꝫ ex dño anni ⁊ loco eius: ⁊ ex aspectu planetaꝝ ad eū.

Capitulum in significatore regis ⁊ subditorum eius.

Cum aspicies regi climatis ex dño medij celi ⁊ sole ab ytilisq3 scilicet ex coniunctione ac separatione planetarum ab eis. Et eliges ex sole ⁊ domino medij celi fortiorē sm fortitudinē eorum: ponesq3 electū significatorem regis. Cumq3 sciueris significatorē regis non te latebit esse illius cū suis rusticis ex bono ⁊ malo: ⁊ quid inueniet eū in eodem anno ex distributione distinctione ⁊ abūdantia: seu penuria nutu dei: de omni re. s. imperij sui. i. de rusticis suis: ⁊ de substantia sua: de filijs quoq3 ⁊ mulieribus suis: ⁊ de sanitate atq3 infirmitate eius: de peregrinatione: ⁊ de fortitudine ac debilitate eius ⁊ de eius interitu: ⁊ scito q hoc capitulū. s. regis planius est capitulo dño anni ⁊ cē rusticorū: q2 aspicis regi singulariter: rusticis vniuersaliter. Cumq3 scieris dñm anni: ⁊ significatorē regis eiusdez regionis: aspice quis eū aspicit: ⁊ qualis sit fortitudo aspiciētis eum: ⁊ vtrum sit in lumine suo. i. cū exierit de sub radijs solis: ⁊ nulli iunctus fuerit vel in lumine alteri⁹: ⁊ vtrum necesse sit vt aspiciat eorum loca qui fortassis erit dñs anni fortis: nō indigens: ⁊ exponā tibi qualiter erit hoc cū fuerit dñs anni cadens ab ascendēte: nō aspiciēs ascendēs ex. 8. vel. 6. aut. 2. vel. 12. tūc indiget: ⁊ iō accidit ei debilitas: q2 cecidit in locū remotū. Ideoq3 indiget planeta cui iūgat q reddat lumē suū ad mediū celū ⁊ confortet eū. q2 planeta cū fuerit pluris testimonij fueritq3 dñs anni: ⁊ fuerit in. 8. tūc indiget planeta qui aspiciat eum ex medio celi. Et ois planeta q nō aspicit ascēdēs aspicit mediū celū ex trino vel sextili aspectu: nisi qui fuerit in tertio debilitat ⁊ nō aspicit. Et si planeta q est in medio celi fuerit fortis: ⁊ fuerit dñs domus dñi anni: cui iuncta sunt testimonia: ⁊ ipse dñs āni iunctus fuerit ei recipiet dispōnē anni ⁊ eius significationē ⁊ erit dñs anni: ⁊ iam exposui tibi hoc capitulū in initio huius libri: ⁊ quomodo confortabit in loco suo a dño domus sue: vel ab alio. Post h aspice eū qui aspicit dñm āni ⁊ pnuntia qd significet sm quātitatē loci ex bono vel malo si fuerit fortis forte: ⁊ si fuerit debilis debile.

Capitulum in significationibus aspectuū: ⁊ domini anni ⁊ reliquorum significatorum.

Et scito q aspectus oppōnis signat inimicitatem ⁊ coniunctionez ⁊ quartus siliter: trinus vō ⁊ sextilis aspectus amicitatē cū aspexerint mali significatorē āni vel significatorē regni ex oppōne erit ipm impedimētū ex inimicis: ⁊ si aspexerit ex. 4. aspectu: erit ex quibusdā q putant pacifici q̄x inimicitia prius latebat: ⁊ si fuerit ex trino vel sextili aspectu erit ex amicis. Post hoc aspice vtrū regrediat ipm ipedimētū sup regē: aut sup rusticos. Quod si itrauerit sup regē: aspice vtrū auxilient ei rustici aut nō: si vō itrauerit sup rusticos: vide vtrū auxilient eis rex vel nō. Post h aspice ipaz domū in q fuerit malus. si signator regis vel dñs anni habuerit in ea aliqd testimonū erit inimicitia ex ei⁹ climate sm quātitatē sui testimonij: aspice ēt si forte dñs anni perit ⁊ signator regis non perit q2 si ita fuerit erit inimicus ex eodē climate: sed debilitat rex ⁊ itroducit loco ei⁹ alter. si vō signator regis pfuerit ⁊ dñs anni nō pfuerit nō erit inimicus ex eius climate neq3 ex ei⁹ regno: sed rex itroducet eos in dominationem suā ⁊ subiugabit eos. Cū vō pfeceris h aspice locū mali ex qli pte sit: q2 ipsa districtio ex eadē pte erit ex ciuitate vel climate: aut ex climate eiusdez signi. Scit q3 etas ducis ⁊ pncipū ex loco mali a sole: si fuerit oriētalis erit iuuenis: ⁊ si fuerit occitalis: erit senex. Et pnuntia in h qd est inter eos sm q fuerit locus plie: ex coniunctione solis vsq3 in cōbustionē eius. malus quoq3 cū fuerit in medio celi: ⁊ ipedierit dñz āni itrabit hoc sup oēs hoīes. ⁊ si fuerit in oriēte erit ipsuz malum ex pte orientis. ⁊ si fuerit in occidēte: erit ex pte occidētis: ⁊ silr in septētrione ⁊ meridie. Et scito q deteri⁹ eē nihil est cuiuū terre ⁊ ciuitatū q̄ ē eiusdē signi in quo fuerit malus: q̄ vt sit retrogadus i reuolutione āni: ⁊ eo fortius si fuerit malus in angulo. Post h aspice malū qui aspicit dominū āni: aut significatorē regis: q2 si aspexerit ab ascendēte significat q ipsuz ipedimētū sit in corpe. ⁊ si fuit in 2° erit ex parte sube: ⁊ si fuerit in tertio erit ex parte fratrū: ⁊ si fuerit in 4° erit ex parte patruz ⁊ hereditatuz: ⁊ si in 5° ex pte filiorum: ⁊ si fuerit in. 6. ex parte infirmitatū. ⁊ si fuerit in. 7. ex bello ⁊ cōtentiōe: ⁊ si fuerit in. 8. ex parte mortis: ⁊ si fuerit malus in signo cōi timetur sup regem. si eius significator aspexerit eum sicut predixi tibi: ⁊ si dñs anni nō fuerit significator regis timet sup rusticos qd dixi: q2 erit in eis mortalis: ⁊ si fuerit in. 9. ex parte peregrinationis: ⁊ si fuerit in. 10. ex parte regis ⁊ eius dominatiōis. ⁊ si fuerit in. 11. ex pte amicorum: ⁊ si fuerit i. 12. ex parte inimicorum. ⁊ silr dic in bono qd significauerit nutu dei. similr quoq3 dic in reuolutione annorum nati quēadmoduz dixisti in reuolutione annorum mūdi. Post hoc aspice dñz anni in cuius domo recipit annū: vel in qli termio vel in quali exaltatiōe vel triplicitate: deinde aspice qualis sit locus eius ex his que dixi: q2 cum aspexerint eum: ⁊ receperint erit fortior. Post hoc aspice signū in quo fuerit significator anni cuius climatis sit vel cuius ciuitatis: q2 eiusdē dñs climatis erit fortior: ⁊ plus adeptiōis p ceteris climatib⁹. Deinde pone vnicuiq3 climati planetā: ne te lateat nutu dei qd eueniet regi eiusdem climatis. Et scito q fortior regibus erit ille cuius clima vel ciuitas fuerit dñs āni. Deide aspice qd sequit p successionē. Et ois q nat⁹ fuerit sub eodē signo in terra vel sub signo domini āni: habilis erit ad bonū: ⁊ in eo erit fiducia nisi sit ipeditus. Et cū hoc feceris aspice qui pacificant vel inimicantur ex locis planetaruz ⁊ eorum aspectibus ex oppositione. s. ⁊ quarto trino ac sextili aspectu: ⁊ ex domib⁹ a quibus aspiciunt. Et scito q planeta qui est sub radijs similis est patienti. Cū enim ingreditur sub radijs recedit fortitudo eius: ⁊ cum exierit de sub radijs significat augmētū ⁊ pfectū. Et scito q non sit ex. 7. planetis qui fruatur fortuna vel infortuna velocius luna ⁊ mercurio: ⁊ hoc fit propter multitudinem diuersitatis eorum: ⁊ cōbustiōis: q2 planeta cū abūdauerit ei⁹ cōbustio: signat malū: ⁊ maxime ois planeta q fuerit sub sole: cū fuerit vnus eorum dñs anni: ⁊ significator regis: aspexeritq3 eum alius malorum: tunc esse anni ⁊ regis hoc modo: erit deterius q̄ poterit fieri. Et sol cū fuerit sub radijs suis in reuolutione diei: planeta diurnus: ⁊ in reuolutione noctis planeta nocturnus: significat regez q2 recipit tunc fortitudinē planetarum. Et si fuerit dñs dom⁹ ascēdētis sub radijs erit sol dignior āno. Et optime aspice loca luminariū aspectus dñorum domorum suarum ad ea: ⁊ aspectus eorum adinuicez. Aspice quoq3 vtrum sit aspectu eorum fortitudo: q2 eo fortior p aspectū erit planeta: cū aspexerit ex domo sua vl' exaltatione aut triplic. sua vel termino: aut ex loco fortitudinis: aut fuerit dñs ptis fortune: ⁊ fuerit cū h q dixi oriētalis: aut directus: tūc. n. erit fortior q̄ poterit eē. Aspice quoq3 partez fortune: ⁊ dñm ei⁹ ⁊ loca eorum ex signis: q2 hec confortant dñz āni: ⁊ significatorē regis: q si fuerit ipediti aspice eos: ⁊ loca eorum ex signis q2 ps fortune est fortitudo luminariū. Qz si fuerint apti i loco fortune: significāt bonū ⁊ aptationez: ⁊ si ipediti fuerint sub radijs significant detrimētū ⁊ amissionē sm subaz signorum: in quibus fuerit. Post h aspice dñz āni cui iūgit: q2 ex hac pte erit fiducia ⁊ timor. Aspice quoq3 si forte fuerit significator regis dñs āni. Et exponā tibi qualiter fuerit hoc: vt sit. s. dñs anni hñs testimoniuz

in medio

in medio celi: aut fuerit dñs exaltationis medij celi: aut dñs medij celi cõmiserit dispõnē ac fortitudinez suā: vel fuerit dñs medij celi i domo sua aspiciēs eū. Cū. n. sic fuerit erit dñs anni significator regis: ⁊ cū h̄ scieris i reuolutione annoꝝ: scito significatorē regis ex dño anni. Et scito eē illius de esse rusticoꝝ. Qz si fuerit sol dñs anni aspice sicut dixi tibi in p̄ caplo. Aspice etiā diz medij celi si fuerit sub radijs igrediēs i cõbustionē: sigñat h̄ mortē regis. Et si iā exiuit de cõbustione: ⁊ nõ apparet: sol erit dignior illo in significatione regis. Post h̄ aspice cui iungit̄ significator regis: qz cū ꝯiungit̄ dño anni: cõuertit rē suaz rusticis. Et si separatus fuerit a dño anni iūctusqz fuerit malo vel planete inimicāti ascēdēti suspicabit̄ sup eos: ⁊ imittet super eos ipedimētū. Et si iūctus fuerit significator regis alicui planete in .8. aut .6. ex oppõne: aut 4.° aspectu: timetur sup regē in eodem anno mors. Silr si iunctus fuerit dñs eoꝝ extra hec loca que tibi dixi: ⁊ eo fortius si fuerint ꝯiūcti malis: ⁊ timebit̄ sup eū ifirmitas: si iunctus fuerit planete in 3° vel 6° sicut dixi in p̄mo capitulo: aut dñis eorū. Similr aspicies omni esse illius hoc mõ: ⁊ hoc dixi si dñs medij celi cõmiserit dispõnē suā dño anni. Si v̄o nõ commiserit dñs medij celi erit dignior hoc qđ dixi. Aspice etiā in .12. locis regionū: ex districtione: ⁊ abūdantia: ⁊ ex timore atqz tristitia. Et aspice igit̄ vniuersis regionib⁹ climatū: ⁊ partiū. Post h̄ aspice qs sit dñs domus dñi anni: qz si aspexerit eū ⁊ recepit inueniet eos gaudiū dñi: ⁊ securitas. Et si nõ aspexerit eum inueniet eos timor ⁊ districtio. Qz si cõmiserit dñs anni dispõnē significatori regis: imittet super eos districtionē ꝓpter acqsitionē substantie: cum fuerit eius cõmissio ex 4.° aspectu vel ex oppõne. Si v̄o fuerit ex trino vel sextili aspectu significabit redditionē census absqz ingressu districtionis super rusticos. Et si cõmiserit dispõnem suam absqz aspectu: erit hoc absqz sciētia regis. Et si aspexerit dñm domus eius: extrahet rex in eodē anno subas: ⁊ si nõ aspexerit extrahet subam absqz mala volūtate sua. Post hoc aspice subas regis si fuerit significator regis dñs medij celi ex 11°. Et si fuerit dñs anni ex secundo: ⁊ esse militiz erga regem ex dño signi in quo fuerit: ⁊ ex dño termini vel faciei: ⁊ auxiliare in hoc per partem fortune ⁊ eius dños: qui si aspexerit eā significator regis: aut fuerit cuz ea: significat fortunam regis. Similiter aspice rusticis ex dño anni: ⁊ scito esse regis ex significatore suo: potentium v̄o ac nobilium ex dño anni qz cum hoc feceris non te latebit esse eoꝝ: ⁊ qđ inueniet eos in anno ex bono vel malo: ⁊ quali modo vel quali causa erit si deus voluerit. Post h̄ aspice dñm anni ⁊ significatorē regis: si fuerint retrogradi: significant amissionem ⁊ debilitatē regis: ⁊ cūtinm eius regni. Si v̄o fuerint ambo retrogradi aut vnus eorum: aspice in cuius termino sit retrogradus: vtrum sit .s. in termino fortune vel mali: ⁊ mitte in opere tuo similr dñz domus: qz si fuerit planeta retrogradus in domo fortune: erit melius q̄z in domo mali aut in termino mali: qz retrogradatio significatoris regis significat debilitatem regis: ⁊ retrogradatio dñi anni significat debilitatem illius dominationis. Post hoc aspice bellum ex parte qua fuerit mars si fuerit directus: erit ex hoibus studiosis qui nolunt fugere. Et si fuerit retrogradus erit bellum cū latronibus qui non quiescunt in vno loco: ⁊ non accedent ad bellum. ¶ Saturnus v̄o significat districtionem cuiuš plage in qua fuerit s̄m substantiaz signi in quo fuerit ⁊ loci eius ex domibus per successionem: vt ascendens ⁊ domus substantie: donec perueniat ad .12. Cūqz fuerit retrogradus erit quemadmodum dixi tibi de marte. Et erit h̄ grauius ex ꝯiunctione. ⁊ si iunctus fuerit dño anni erit grauius regi ex terris in qbus fuerit ⁊ climate. Post h̄ aspice adeptionem ⁊ victoriam ex fortiori planetaꝝ: qz ipse significat multitudinem militū ⁊ eoꝝ fortunam: sicut aspectu testimonium planetaꝝ ⁊ fortitudinem eoꝝ in locis suis. Post hoc aspice celeritatem victorie ⁊ eius tarditatē ex Joue ⁊ Saturno: ⁊ testimonijs ꝯiunctionis eorum ⁊ esse eorum profectionis in radice s̄m cursum ⁊ in annis maioribus circuli in qbus sit ꝯiunctio media que mutat̄ a triplicitate in triplicitatem alteram: qua fit a profectione eoꝝ in radice mutatio sectaꝝ ⁊ regnoꝝ. Significantur enim hec qđ dixi tibi in ꝯiunctione eorū tribus modis: ⁊ patefaciam tibi hoc in sequenti capitulo. Cūqz feceris super hoc: fac quemadmodum facis in reuolutione annoꝝ nati s̄m radicem natiuitatis. Oīa accipies significationes sectarum ⁊ regnoꝝ ex coniunctione saturni ⁊ Jouis ⁊ mutatione eoꝝ a triplicitate in triplicitatem. Aspice etiaz presentiam planetaꝝ triuni qui sunt supra solem ⁊ eoꝝ loca ex signis fixis: ⁊ mobilibus atqz cõmunib⁹. ⁊ mitte eaz in hora destructionis teꝝ: ⁊ ego patefaciam tibi in cursu saturni ⁊ martis: ⁊ exponam tibi hec oīa. Scito q̄ cū fuerint mali saturnus .s. ⁊ mars in signo ad imaginem hoīum: ⁊ iunctus fuerit ei alter malus: fueritqz directus vel retrogradus ex ꝯiunctione aut 4.° aspectu vel oppõne erunt in hoibus pestilētie. Si v̄o fuerit retrogradus erit callidius atqz velocius: ⁊ opz te aspicere vtrum sit aspectus ⁊ ꝯiunctio ex aliquo anguloꝝ: q̄ si ita fuerit erit callidius ⁊ fortius: aspice tūc in quali angulo sit. Si autē fuerit saturnus qui est tardior in 4.° aut in medio celi: ⁊ planeta retrogradus qui ei iungit̄ in .7. veniet h̄ malum ex parte occidentis: ⁊ magnificabit̄ res ⁊ ꝯfortabit̄. Et si fuerit tardior in occidente ⁊ retrogradus q ei iūgit̄ in 4.°: icipiet hoc in plaga quā dixi tibi donec veniat ad occidentez. ¶ Post hoc aspice modū inceptionis ex parte velocioris planete q iūgit̄ põderoso. Et scito q̄ ꝓueniet s̄m malū ad locū tardioris ⁊ põderosi: ⁊ scito q̄ retrogradus ⁊ ꝯiūctus. i. ille q iungit̄: cum fuerit in signo cõi: erit mors ex bello vel interfectiones: ⁊ in fixis: ⁊ imobilib⁹ erit s̄m q̄ significauerit fortior maloꝝ in locis suis. Si fuerit mars fortior: erit ex bello: aut ex ifirmitate que fuerit calida. Qz si fuerit saturnus fortior erit mors ex oī infirmitate que fuerit ex silītudine saturni: ⁊ cõmisce ei fortitudinē martis. Et si fuerit qđ diximus extra angulum: erit hoc modicum: postea soluetur si deus voluerit.

¶ Caplm 2m in reuolutione annoꝝ mundi de grauitate.

Cum volueris reuolūe annos mūdi. in qbus timēdū est. Aspice vtrū sit in eodē anno ꝯiūctio saturni ⁊ Jouis: qđ si fuerit erit maius maluz. Et si nõ fuerit erit leuius: silr dñs anni aut significator regis cū trāsierit ꝑ planetā tardū ⁊ maluz in angulo: timebit̄ tūc ex sigñatore eius quēadmodū dixi tibi in destructione ⁊ morte. Aspice quoqz malos si fuerit in tali cē: qđ supius diximus in loco noctis eoꝝ: vel diei eoꝝ: qz saturnus in signo diurno ⁊ masculino minus ipedit: ⁊ mars in signo feminino ⁊ loco noctis minoris ipedimēti ē. Post h̄ aspice vtrū sint recepti in locis eoꝝ vel nõ: qz si fuerint recepti erit minus eoꝝ ipedimētū. Et si fuerit ifirmitas in eodē anno nõ morient̄ nisi pauci. Et si significauerit iterfectionē erūt vulnera ⁊ nõ iterfectio nisi modica: ⁊ miserabunt̄ hoīes inuicem. Et scito q̄ caput draconis congruit fortunis ⁊ cauda auxiliatur malis. Aspice itaqz ꝯiunctionem capitis ⁊ saturni: qz significat s̄m substantiam signi in quo iungitur: sicut significat in eclypsibus luminarium. Nā cum fuerit quēadmodum dixi tibi in ariete ⁊ eius triplicitate: erit in bestijs ⁊ lupis s̄m substantiaz signi in quo ꝯiunguntur. Et si fuerit in tauro ⁊ eius triplicitate: erit in

arboribus ⁊ herbis: ⁊ pauca erit pluuia: ⁊ annone. Et si piu-cri fuerint in acrersitatem: minuentur homines ⁊ aues ipedimen-tum: ⁊ flabunt venti. ⁊ in aquaticis multiplicabit pluuia ⁊ aqua: ac pisces: atq; frigus: ⁊ multiplicabunt locuste ⁊ re-pentia terre. Et aspice in quarto mali aspectu ⁊ caude: ⁊ coniunctione eoꝝ: q: significabunt forte bellum: ⁊ famez: ⁊ multitudinem timoris. ⁊ erit magnū frigus ⁊ multitudo mali. Et si fuerit saturnus iunctus cuz cauda significat fa-mem: ⁊ paucitatem boni: ⁊ fortitudinem frigoris: ⁊ destru-ctionem arboꝝ: ⁊ erit in parte in qua fuerit: et si sol com-busserit in ea planetam: fortius erit hoc in ea q̄z in ceteris partibus. Et scito q planeta tardior significat bellum: ⁊ retrogradus significat fugam: directus vo significat pacē: ⁊ maxime si aspexerit euz fortuna de medio celi. Et si do-minus domus eius aspexerit planetam: aut dn̄s triplicita-tis: vel dn̄s termini: seu dn̄s exaltatiōis sue: significat mul-titudinem auxiliatoꝝ ex propinquis ⁊ ceteris: fm quanti-tatem eius quam dixi tibi. aspice etiā esse dn̄i exercitus ex planetis a qbus accipitur significatio: q: cum fuerit in do-mo sua exit ex domesticis regni: ⁊ est notus. Et si fuerit in exaltatione sua erit nobilis vtilis regno. Et si fuerit in tri-plicitate sua ifra quod dixi: sed erit notus: ⁊ est ifra ipsos. Et si non fuerit ex hoc quod dixi aliquid: non erit notus: nec generosus: ⁊ fortassis dicet de eo qd̄ sit natus ex forni-catione. Et scito q planete diurni sint sol: saturnus: iuppi-ter. sunt etiā masculini in die: feminini in nocte: ⁊ planete nocturni sunt luna: mars: ⁊ venus. Mercurius autez cum masculinis est masculinus: ⁊ cū femininis femininus: cuz nocturnis quoq; nocturnus: ⁊ cū diurnis diurnus.

Capitulum in timore super regem.

Cum in reuolutione anni ingreditur signi-ficator anni in combustionē: morie-tur rex eiusdem regionis. Et si fuerit in sum-mitate radioꝝ intrabit super eum meror ⁊ tri-stitia. Si aūt aspexerit euz fortuna euadet. Et si fuerit super qd̄ dixi tibi: ⁊ iam trāsierit cōbustionē: intra-bit super eū tra. ⁊ ꝯtentio: postea soluet ab eo: ⁊ meliorabi-tur eius esse. nisi aspiciat eum malus. q: tunc significat ꝓ-longationē eoꝝ que dixi: ⁊ eoꝝ districtionez: ⁊ timebit de eo fm nām signi: siue i ferminas fuerit vel mors. Aspice g̈ hor ā illius significationis ex tempore ꝯiunctionis signi-ficatoris ⁊ mali. Et silr malus cum aspexerit significatorē regis ex oppōne vel quarto aspectu: aut ex ꝯiunctione: ti-mebit sup eum cū fuerit cū h qd̄ dixi in angulo. Et tēpus illius erit in cōbustione significatoris: ⁊ in aduētu eiusdez mali ad locū significatoris: aut ad mediū celū: vel ad ascē-dēs: nisi auxiliet ei fortuna p aspectū: ⁊ fu idē malus auxi-liator in nā: ⁊ qsqs fuerit malus ipse erit significator regis q: districtio itrabit sup hoies ex parte regis: ⁊ eo fortius si fuerit in angulo: nūc significat qd̄ nō fatigabitur ex distri-ctione eoꝝ. Et si fuerit in medio celi cum hoc qd̄ dixi tibi: erit districtio ex qbusdā alienis: ⁊ erit hoc in loco mali si fuerit in oriente: ⁊ si fuerit in occidente silr. Et si fuerit in medio celi erit vniuersalr ceteris hoib⁹: ⁊ maxime in par-te benethnas. i. vrse maioris p quā significat septētrio: ac si diceret in parte septentrionali. Et si fuerit in parte angu-li terre erit in parte orientis: ⁊ acceden. i. nigroꝝ. ⁊ similr fortune: nisi sint retrograde: ⁊ in loco malo. i. in descensio-nibus suis: vel in oppōnibus domoꝝ suaꝝ: q: hec loca ini-micitie sunt eius: q tunc debilitat. Scrutare ergo partes in qbus fuerint: ⁊ aspice planetaz quo significat rex ⁊ esse eius. ⁊ prenuntia sup esse planetaꝝ ⁊ ꝑfectionem eoꝝ per singulos dies: ex districtione ⁊ penuria vel abundantia: de bono seu malo. Post hoc aspice in receptione luminis ⁊ eius ꝑmisatione: q: hoc significat qd eueniet rusticis.

Questio de bello: ⁊ quis de duobus vincet.

Et si interrogatus fueris de bello vtruz sit: ⁊ quis eorū adipiscet vi-ctoriam. Aspice ei cū volueris aspicere quale sit esse eius in eodem anno: ⁊ qualr aspicit significator regis ⁊ dn̄s an-ni eum: qui si fuerit loco fortis: ⁊ non aspexerit eum signi-ficator regis: ⁊ aspexerit eum dn̄s anni super dn̄m iterro-gationis erit rex grauis: ⁊ non auxiliabitur ei rex: sed erūt auxiliatores ex domesticis regis. Et si aspexerit euz signi-ficator regis prenuntia auxilium regis erga eum: fm aspe-ctum ex fortitudine ⁊ debilitate: q si fuerint in natura ini-mici: dic eū iniuriari ab eo. Et si fuerit pacificandi: iudica fm qd̄ videris: ideoq; indicaui hoc tibi vt mireris: ⁊ scias qualiter aspicias eius capitula: q: non latebit te aliquid ex hoc modo in descriptione eius. Et scito rationabilr ex vi-tys eius: sicut ꝑdixi tibi in capitulo reuolutionis: quousq; non dimittas destructionem neq; apiationem quin aspi-cias in ea: ⁊ videas cum hoc auxilium planetarum erga eum fm substantiam deorum per longitudinem ⁊ breui-tatem eorum dominorum.

Questio impedimenti de mortalitate ⁊ in quanta parte moriuntur.

Et scito q planeta qui fuerit sub radys impediet ci-ues eiusdem climatis: ⁊ destruet esse eoruz ⁊ fatent se subiugari: ⁊ eo fortius si fuerit in reuolutione in angulo: aut aspexerit eū malus: q: si fuerit quēadmodum dixi tibi sub radys: ⁊ fuerit in fine signi in quo est ⁊ aspe-xerit eum malus ante se: ⁊ alter malus post se: patietur h clima fm quantitatē aspectus mali. Si enim fuerit ꝯiun-ctio in vno signo peribit vniuersitas eoꝝ. Et si fuerit in op-positione medietas illoꝝ. Si vo fuerit ex quarto aspectu: quarta pars eoꝝ. si aūt precesserit saturnus: ⁊ mars fuerit post eum captiuabunt. ⁊ non interficient ex eis nisi pauci. Si vo mars precesserit: ⁊ fuerit saturnus post eum inter-ficietur vniuersitas eoruz. Post hoc aspice malum qui aspicit significatorem regis: si aspexerit eum ex signo in quo fuerit regi testimoniū erit inimicus ex terra eius fm quātitatem eius testimony. Et si aspexerit ex domo signi-ficatoris regis erit ex domesticis suis. Et si aspexerit eum nb exaltatione sua erit ex nobilibus de his qui fuerint ei cōsimiles ⁊ eiusdem ordinis: triplicitas vo ⁊ terminus si-gnificat ciues dominationis eius. Et scito q trinus ⁊ sexti-lis aspectus significat propinquos: ⁊ oppositio significat inimicos: ⁊ primus aspectus quartus: significat domuz pa-trū. quartus vo scd̄s significat generosos: ⁊ bene natos sibi ꝯsimiles: de his qui apti sunt regno. In ꝯiunctione aspice ad signum de quo diximus: q: si fuerit ei in eo testimoniū erit ex ꝓpinquis: de his qui cū eo nutriti sunt. Et si nō fue-rit ei testimoniū erit ꝓgenies eoꝝ vna: optime aspice hec capitula. Post hoc aspice loca luminarium ⁊ fortitudi-nē eoꝝ: ⁊ separationē eoꝝ: atq; ꝯiunctionē qbus. s. iūgunt: ⁊ q̄li mō separant q: ꝯiūctio sextilis vel trini aspectus de-bilis est: oppōnis vo ⁊ ꝯiūctionis fortis. Optime aspice h caplm: q: significat quātitatē fortitudis eoꝝ: ⁊ idicabo tibi vniuersalr op⁹. 7. planetaꝝ ⁊ significationē eoꝝ. Sol significat regē: luna significat vniuersitatē vulgi. Juppiter significat nobiles. Mars significat bellatores. Saturnus significat religiosos fidei. Venus sigñat mulieres. Mer-curius significat negociatores: ⁊ pueros. Aspice igit cū fue-rit aliqs istoꝝ sigñatoꝝ: vtrū sit ei pars in codē anno: q: si fuerit ei pars in codē anno itrabit sup qd̄ dixi tibi distri-ctio ⁊ detrimētū: ⁊ pars illi⁹ est vt sit in ascēdēte: aut in me-dio celi: ꝑ gradū suū ⁊ signū: ꝑter venerē ⁊ lunā: q: iste cuz fuerit in domib⁹ suis in occidēte: aut in angulo terre signi-ficāt ipedimētū forte: q: hec duo sunt pati: ⁊ mars similr

sed est infra eas. Juppiter aūt ⁊ saturnus ac sol eo fortiꝰ erūt esse coꝝ: vt sit in domibus eoꝝ ascendens: ⁊ medium celum. Omnis planeta masculinus in oriente erit fortior: ⁊ similr domus eoꝝ: ⁊ similr cum fuerint planete feminini in occidente fortiores sunt: ⁊ eo melius illis erit: si fuerint meridiani: ⁊ similiter domus eorum.

¶ Capitulum in diuisione mundi ⁊ climatum per substantias planetarum ⁊ signorum.

Et scito ꝙ mundus diuisus est in tres diuisiones ſm subas trium planetaꝝ qui sunt super solem ſm videlꝫ eorum substantias ⁊ eoꝝ complexiones. Pars igitur mundi superior est saturni: ⁊ pars mundi media est Jouis: ⁊ ipsa est pars temperata similis substantie Jouis: pars vo īferior est martis: que est pars caloris ⁊ est ſm substantiā martis: ⁊ participatꝰ saturno luna in parte sua: qꝛ signum eius opponitꝰ signo suo: ex qualitate igitur animi ciuium huius partis est paucitas sapientie ⁊ certitudinis: ⁊ abscisio pietatis: ⁊ obliuio. Colores quoqꝫ eorum sunt rubei ⁊ albi: ⁊ similiter est in eis albedo ⁊ obliuio. Est enim eorūꝫ complexio ex tenebris terre ⁊ aeris. ¶ Et participatur Joui mercurius: quia domus eius opponitꝰ domui illius. Qualitas quoqꝫ animi ciuium huius partis est sapientia: ⁊ certitudo ac religio ⁊ veritas ⁊ ꝯiūctio pietatis: ⁊ acuitas ingenij: ⁊ eoꝝ colores sūt diuerse cōplonia cōmixti. s. ex albedine ⁊ nigredine atqꝫ rubore: eo ꝙ domus eoꝝ sint cōmixte ex frigore terre ⁊ calore aeris: istorum ꝗ diuisio dignior est ⁊ ꝑciosior ceteris diuisionibus: ⁊ terra eoꝝ est melior ceteris terris terra ꝓphetaꝝ ⁊ sapientum. Et participatꝰ marti venus: qꝛ domus eius opponitꝰ illius domui sicut prediximus: ex qualitate quoqꝫ animi ciuium eiusdem partis est turpitudo: ⁊ cupiditas veneris: potationis ac ludi: ſm loca eiusdem planetaꝝ: ⁊ eoꝝ colores sunt combusti ex calore terre ⁊ aeris: ⁊ participatꝰ sol Joui ⁊ mercurio in partibus eoꝝ. ¶ Climata quoqꝫ diuisa sunt ſm hos modos in ꝯsuatē seculari ⁊ coloribus corpoꝝ ſm ordinem circuli in latitudine eius: post hoc super 12. signa sunt diuisa etiam que sūt circuli porte vel partes ⁊ in his sunt. 360. itinera diuisa ꝑ gradus solis: ⁊ fiūt ꝑ. 21. milia ⁊. 600. porte vel partes medie: minores aūt non sūt necessarie nisi in reuolutione mundi: ⁊ in reuolutione. s. anni in capitulis solis: vult intelligi in equatione solis: vt nō te lateat gradus ascendentis ⁊ quartaꝝ. ¶ Item oriens ⁊ eius ventus est calidus siccus. Occidens ⁊ eius vētus est frigidus humidus. Meridies ⁊ eius vētus est calidus humidus. Septentrio ⁊ eius vētus est frigidus siccus. Et similr aries ⁊ eius triplicitas est calida sicca. Taurus ⁊ eius triplicitas est frigida sicca. Gemini ⁊ eius triplicitas est calida humida. Cancer ⁊ eius triplicitas est frigida humida. Narrauerūt quoqꝫ ꝙ in climatibus. 7. quꝰ est mūdus sūt ciuitates ⁊ castra: at ville ſm numeꝝ signoꝝ celi. 12. sicut 12. signa que sunt ciuitates magne ex quibus sunt in vnoquoqꝫ climate. 2. saturni. 2. iouis. 2. martis. 1. solis. 2. veneris. 2. mercurij ⁊ lune. 1. ¶ Et patefaciam tibi quot narrauerunt esse ciuitates: ⁊ castra: atqꝫ villas in. 7. climatibus. Nam in primo climate dixerūt esse. 3100. Et in 2° climate. 1713. in 3° climate. 1077. in quarto. 2944. in quinto 3006. in sexto. 3408. in septimo. 3300.

¶ Caplm in significatione dn̄i anni ⁊ vniuscuiusqꝫ planete quando est dominus anni.

Aspice ergo reuolutionem: si cōmittit sol dispōnē lune. i. si fuerit reuolutio in nocte. Aspice lunā ⁊ eius locū ab ascēdente si ꝯgruerit vt sit dn̄a dispōnis: aspice dnm domus eius ⁊ aspectū planetaꝝ ad eum: ⁊ dic ſꝫ ꝙ videris de aspectu maloꝝ ⁊ fortunaꝝ atqꝫ ꝯiunctione eoꝝ: ⁊ aspice locū eius a saturno qualis sit viril. s. iungatur ei vel separetꝰ ab eo. Aspice in augmentatione vel diminutione luminis eius. Aspice quoqꝫ vtrū eueniat ei eclipsis eodē anno vel nō. Post ẞ aspice eclipsim lune ⁊ locū eiꝰ: ⁊ eclipsim solis ⁊ locū eius: ⁊ aspectū planetaꝝ ad euꝫ. Et scito qꝛ cū fuerit dn̄s ascendētis in eodē anno impeditus īmittet detrimentū sup rusticos: ⁊ grauabitꝰ eoꝝ esse ſm substantiā eiusdem signi in eadē terra que fuerit eiusdeꝫ signi: vt libra cū fuerit ascendēs anni ⁊ fuerit venus cadēs aut retrograda: vel sub radijs destruetꝰ terra libre: ⁊ accident ei infirmitates ⁊ tristitie. Post ẞ aspice di signo ſm esse dn̄i sui ⁊ locū eius ab eo ⁊ eoꝝ aptatio atqꝫ detrimentum: erit ſm aspectum planetaꝝ ad ipsuꝫ: ⁊ loquere super ẞ ſm qꝺ videris: ⁊ cū de his expleueris. Aspice signuꝫ 2m ⁊ dn̄ꝫ eius: deinde 3m ⁊ dn̄ꝫ eiꝰ quēadmodū dixi quousqꝫ ꝑficias. 12. signa: ⁊ aspicias melius in signis āguloꝝ: qꝛ est eis fortitudo ꝑ ceteris signis. Et scito qꝛ mars cū fuerit hora reuolutionis in medio celi: significabit ẞ ꝙ ponat rex aliquos in patibulo. Et si fuerit in ascendente vel in angulo occidentis abscidet manus aliquoꝝ sue dn̄ationis ⁊ in angulo terre interficiet. Et cū fuerit saturnus in ascendente. significat famē ⁊ mortē: ⁊ infirmitates ⁊ vētos vehementes nocibiles. Et cū fuerit dn̄s ascendētis ⁊ dn̄a anni mercurius: ⁊ fuerit liber a malis: aspexerintqꝫ eū fortune erit annus bonus: ⁊ vtilis sapiētibꝰ ⁊ mercatoribus: ac pueris: ⁊ eo melius si fuerit receptus a dn̄o domus in qua fuerit. ⁊ si fuerit ecōtrario: dic ecōuerso. Et cū fuerit luna in ascēdente dn̄a anni fueritqꝫ libera a malis: multiplicabuntur pluuie: ⁊ frigus: ⁊ inundabūt flumina: ⁊ inuenient bonum ⁊ gaudiū: ⁊ eo melius si fuerit recepta. Et si fuerit iuppiter in ascendēte erit annus siccitatis ⁊ aptabuntꝰ res hominum ⁊ diuitum ꝓficient. Et si fuerit receptus inueniet vniuersitas vulgi a rege bonū: ⁊ diligent regeꝫ suū. Et si fuerit in ascēdēte mars: erit terremotus in eadē terra: ⁊ pauca erit pluuia: ⁊ erit modicū bellū. Et si fuerit sol in ascēdente: aut fuerit dn̄s anni: ⁊ fuerit liber a malis: gaudebūt diuites ⁊ abundabit bonū ⁊ ꝓficient res. Si vo fuerit īpeditus erit etiā qꝺ diximus ecōtrario. Et scito ꝙ etiā anni grauātꝰ cū fuerint mali in supiori parte circuli ⁊ nō in parte iferiori: ⁊ maxime si cōmiserit mars dispōneꝫ suā saturno: qꝛ significat res graues ⁊ ꝓlōgatas: de apparitione detrimenti in terra: ⁊ debilitatē regis: ⁊ ablationem fidei ac religionis: ⁊ multiplicabuntꝰ latrocinia ⁊ ꝯtentiones: ⁊ maxime si fuerit aliquis maloꝝ in medio celi. Et aspice cuꝫ hoc lunam: qꝛ cū cōmiserit dispōnem suam saturno ex inferiori parte circuli sub terra significat tribulationē: ⁊ detrimētū ⁊ mutationē regni. Et si luna pulsauerit lumen suum saturno: ⁊ fuerit cū eo: aut in 4° aspectu: aut in oppōne eius: erit deterius. ⁊ similr aspice solem sicut aspexisti lunam: qꝛ si fuerit receptus significat ablationem mali. Et scito ꝙ fortune significāt solutionē mali ⁊ eius ablationē: si fuerint fortes in loco suo: ⁊ boni testimonij. Et si fuerit directi significant bonum ⁊ aptationē. Et scito ꝙ planeta cum egreditur de subradijs de combustione: erit sicut puer qui proficit ⁊ augmentatur: si tamen non aspexerint eum mali: ⁊ similiter cū ingreditꝰ sub radios ⁊ cōbustionē: erit vt senex deficiens. Cōsidera ergo optime hoc caplm. ¶ Post ẞ aspice introitum vniuscuiusqꝫ planete in exaltationē suaꝫ ⁊ proprie saturni: qꝛ tunc fit fortior: ⁊ cum hoc qꝺ fuerit et ex testimonio ⁊ fortitudine: aspice si recipit testimonium dispōnē: qꝛ signābit tūc res magis: ⁊ silr iuppiter ⁊ ceteri planete. Et aspice dum reuoluitur annus fortunas ⁊ malos: si aspexerint ex signo fixo: ꝓlongabitur qꝺ significauerint ex bono vel malo. Et si aspexerit ex signo mobili erit

hoc modicum. Si vero aspexerint ex signo cōmunicerit medijs. Post hoc aspice in capitulo eclipsis secundum quantitatē substantie ascendentis cum sciueris quod erit in eodē anno eclipsis. Aspice itaqz dominum signi in quo erit eclipsis quid sit esse eius: ⁊ qualis sit locus eius: ⁊ esse eius ex domino ascendentis eclipsis: ⁊ quale sit esse eius ex domino anni: ⁊ significatore regis: ⁊ qualiter aspiciant eum fortune vel mali. Quia si fuerit impeditus ab aspectu malorum quod significauerint aggrauabitur ⁊ multiplicabitur: ⁊ eo fortius si fuerit dominus domus eclipsis significator regis. Or si fuerit significator regis ⁊ fuerint mali aspicientes eum: timebitur de eo cum peruenerit sol ad medium celum eclipsis. Et si fuerit dominus anni: timebitur super rusticos cum peruenerit sol ad ascendēs eclipsis secundum quantitatē substantie ascendentis. Si fuerit super imaginem hominis: inuenerit impedimentū super hominibus. Et si fuerit super substantiā animalium: erit in animalibus. Et si fuerit super substantiā aque: erit in aquis secundum quantitatem substantie signi ascendentis. Et scito quod ad vnāquāqz horam ex horis eclipsis lune: erit distinctio ad vnamquāqz horam. s. mensis vnus: ⁊ ad eclipsis solis: vnāquāqz horā: annus. Post hoc aspice malos: si fuerint in ascendente vel ascendenti propiores: erit impedimentū in parte media quā diximus esse iouis ⁊ mercurij: etiam si fuerint mali in medio celi vel medio celi propiores: erit in superiori parte quā diximus esse saturni ⁊ lune. Si vero fuerint in occidēte: vel occidenti propiores: erit in inferiori parte que est martis ⁊ veneris. Et si fuerit sol dominus ascendentis in reuolutione: quod venus est domina medij celi: ⁊ fuerit venus sub radijs eius: ipse erit significator regis. Aspice tunc esse regis per locum eius ex malis ⁊ fortunis: ⁊ ex fortitudine eius in loco suo: ⁊ aspectu dominorum domorum ad eum secundum quod exposui tibi ex testimonio eorum ⁊ aspectibus donec expleas. 12. signa. Aspice igitur quis planetarum sit in optimo loco: ⁊ quis eorum sit impeditus: ⁊ quis combustus: vel quis remotus ab angulo: vel a domo: ⁊ prenuntia a malis fortitudinem mali: si fuerit septentrionalis in latitudine sua: vel cōmiserit dispositionem suam malo septentrionali ex oppōne: aut cōiunctione: vel quarto aspectu: aut trino vel sextili: quod te nō latebit eius significatio: ⁊ similiter si cōmiserit malus dispositionem suam planete in. 6. significabit infirmitatem: ⁊ similiter in. 8. significabit mortem: ⁊ in. 12. vinctionem ⁊ angustiā: ⁊ captionem atqz inimicitiam. Si vero fuerit venus egressa de subradijs solis: in suo lumine ipsa dignior erit in significatione regis: ⁊ eo melius si fuerit in domo sua.

¶ Capitulum in sciendis esse regis per significatorem suum.

Cum sciueris per hoc quod dixi tibi ⁊ patefactum est tibi significatorem regis: ⁊ nobilium ac rusticorum. Aspice quid erit de esse regis in eodem anno: vtrum liberabitur vel non: ⁊ quale erit esse eius cum suis rusticis. Et si erit ei peregrinatio longinqua vel propinqua: aut bellum: aut quid erit de re eius: aspicies enim hoc a domino domus peregrinationis hora reuolutionis: ⁊ a loco eius ex circulo. Quia si fuerit directus vel receptus in loco suo: ibit spatiatum ⁊ vagando. Et si fuerit tardus ⁊ in statione sua: significat tarditatem in peregrinatione sua. Et si fuerit retrogradus ⁊ receptus: exibit ⁊ reuertetur cito. Et si fuerit retrogradus absqz receptione: significat detrimentū in peregrinatione sua: ⁊ non perficietur. Post hoc aspice dominum domus peregrinationis: si fuerit dominus eius retrogradus aspiciens domū suam ex 4° aspectu vel oppositione: ibit ad prelium inimici. Et si aspexerit ex trino vel sextili aspectu: ibit ad spatiationem. Post hoc aspice saluationem eius in peregrinatione sua ⁊ esse corporis eius ab eius significatore si fuerit liber a malis: ⁊ ab minucis eius ex planetis: ⁊ non fuerit dominus domus peregrinationis in domo infirmitatis aut in loco impedimenti saluabitur in peregrinatione sua. Or si fuerit significator liber ab his que dixi: ⁊ dominus domus peregrinationis impeditus significat districtionem ⁊ merorem atqz infirmitatē secundum qualitatē substātie signi. Et si fuerit dominus domus peregrinationis liber a malis ⁊ eius significator impeditus: accidet ei ex districtione quod metuetur: ⁊ ex īfirmitate. Post hoc aspice dominum domus peregrinationis: si fuerit in secundo: exibit ad ꝯgregandum substantiam. Et si fuerit in tertio quod est in oppositione domus sue: exibit ad cōtentionem belli. Et si fuerit in 4° significabit quod erit peregrinatio mala: ⁊ timebitur super eum in eodem anno. Et si aspexerit eum malus ex 4° aspectu vel oppositione aut ꝯiunctione: erit grauius rei eius: ⁊ timebitur super eum. Et si fuerit significator regis hora reuolutionis in ascendente: significat tranquillitatem ⁊ non peregrinabitur. Si vero fuerit remotus ab ascendente: ⁊ alter planeta cum eo in ascendente nō remotus: aspice quid sit ipse planeta: quod si fuerit inimicus significatoris: exibit super eum qui querat regnum eius: ⁊ contendat cum eo in eo. Et si fuerit amicus tradet regnum viro: cuius erit significator ipse planeta: ⁊ erit ipse prepositus in regno illius. Et si fuerit significator regis: ⁊ in secundo ab ascendente: in eodem anno queret substantiam. Si vero fuerit cum eo malus: vel aspexerit eum ex 4° aspectu vel oppositione vel ꝯiunctione: disperget substantiā suam: ⁊ extrahet suos thesauros. Et si fuerit in tertio multiplicabit equitationem: ⁊ desiderabit peregrinationem. Et si fuerit in 4° non peregrinabitur ⁊ desiderabit quietudinem. Et si fuerit in quinto habebit filium ⁊ desiderabit eū. Et si fuerit in sexto: accidet ei īfirmitas. Et si fuerit in septimo multiplicabitur eius coitus. Et si fuerit in octauo timebitur super eum mors. Et si fuerit in nono peregrinabitur. Et si fuerit in decimo cōfortabitur in regno suo. Et scitur hoc de esse suo in directione sua: ⁊ retrogradatione ⁊ statione: quod directio significat aptationem: ⁊ retrogradatio significat detrimētum: ⁊ statio eius prima est sicut retrogradatio: ⁊ statio eius secunda est sicut directio. Et si fuerit in 11° significat aptationem ⁊ dilectionem ⁊ pietatem ⁊ expensas: quod est secunda a domo regis. Et si fuerit in 12° significat inquisitionem inimicorum suorum ⁊ causam eius in hoc. quod si aspexerit dominum domus adipiscetur eos si deus voluerit. Et similiter cū cōmiserit significator regis dispōnem dominis harum domorum quas dixi: significabit enim idem quod si esset in domibus eorum. Et si iunctus fuerit significator regis planete in nono ⁊ tertio significat peregrinationē: ⁊ similiter ꝯiunctio cum domino domus infirmitatis: aut cum domino domus mortis. Et cum fuerit significator regis sub radijs aut prope eos per. 12. gradus timebitur super regem hora combustionis: ⁊ similiter dominus noni cum fuerit cadens: aut in loco malo timebitur super eum in peregrinatione sua. Et si cōbustus fuerit dominus ascendentis in angulo intrabit impedimētū super rusticos. Et si cōbustus fuerit in medio celi erit hoc ipedimentū ex parte regis. Et si fuerit dominus medij celi sol: ⁊ dominus ascēdētis cōbustus quod est sub radijs: inuenient homines districtionē a rege. Si vero fuerit cōbustio in angulo. 4. qui est angulus terre: significat quod mors cadet super homines. Or si fuerit ascēdens signum femininū: erit hoc in mulieribus. Et si fuerit masculinum erit in viris. Et si fuerit mercurius dominus ascendentis erit hoc in pueris. Et si fuerit venus aut luna erit plus in mulieribus. Et si fuerit iuppiter aut saturnus erit in mediocribus. Et si fuerit sol aut mars significabit iuuenes. Et si fuerit orientalis erit in iuuenibus ⁊ pueris. Et si fuerit occidentalis: erit in senibus ⁊ decrepitis. Et aspice regi hora reuolutionis anni a sole: quem si aspexerit mars aut

iunctus fuerit ei:timebitur super euȝ interfectio. Et si iunctus fuerit saturno. timebitur super euȝ angustia ⁊ venenū. Et si combustus fuerit in medio celi dn̄s ascendentis anni:timebitur qḋ dixi eisdeȝ modis quos dixi:⁊ erit in regione sua in qua est:⁊ non erit extra ipsam terram. Et si fuerit combustio in angulo terre:aut in opposito ascēdētis.s. in 7°:erit qḋ dixi ab aliquo qui venit extra terram in qua est:⁊ oppositio maloꝝ atqȝ quartus aspectus eoꝝ grauior est eoꝝ coniunctione in hoc capl'o. Et cum fuerit sol significator regis ⁊ aspexerit Iouem ex oppositione inimicabitur rex domesticis suis:⁊ suspicabitur eos ⁊ grauabit eos. ⁊ similiter cum fuerit oppositus dn̄o ascēdentis inimicabitur rusticis:⁊ suspicabitur eos:⁊ impediet eos.

¶ Capl'm in significationibus duorum infortunarum.

DEinde scito receptionē planetaꝝ adinuicem:atqȝ ꝓiectionē luminū suorum. ⁊ scito amicitatem atqȝ inimicitatē ascēdētis ⁊ dn̄i eius:⁊ scito ꝙ vtriqȝ mali soli: saturnus.s.⁊ mars:cū fuerit vnus eoꝝ in reuolutione anni in angulo.⁊ fuerit in signis terreis directus significat destructionem arborum ⁊ mortem aialium. Et si aspexerit mars significatorem regis:⁊ fuerit mars cōmixtus lumini saturni:significat contentionem ⁊ effusionem sanguinum. Et si fuerit in signo igneo:significat iniurias ⁊ inimicitias. Si vō non fuerit in angulo ⁊ aspexerit ascendens:⁊ fuerit directus significat infirmitatem:ex ventis ⁊ sanguinem : ⁊ grauius in omni terra in cuius signo fuerit eius lumen vel oppō:aut quartus aspectus. Et si fuerit retrogradus significat pestilentiā.⁊ si fuerit in signo qḋ non aspicit ascendēs:⁊ fuerit directus:significabit infirmitatē: ⁊ detrimentū seminum. Si vō fuerit retrogradus significabit mortem:⁊ sanguinē ⁊ īfirmitatem. Et si fuerit mars dn̄s anni:⁊ fuerit in signis igneis:fueritqȝ in angulo directus:significat infirmitatem calidam siccā:⁊ ꝯtendent potentes adinuicem. Et si fuerit retrogradus : erit hoc grauius:⁊ multiplicabuntur destructio ⁊ latrones. Si vō fuerit in signis igneis extra angulum ⁊ non aspexerit ascendens: iniuriabunt homines sibiinuicem:⁊ erit hoc grauius in signo in quo fuerit eius quartus aspectus vel opposito : ⁊ erit impedimentū qḋ dixi tibi ꝑm substantiā eiusdem signi ⁊ eius nature.i.planete. Et si fuerit saturnus dn̄s anni: ⁊ fuerit in oriete ⁊ eius triplicitate:⁊ fuerit directus in angulo:significabit iniurias pluuias ⁊ contentiones diuitum: ⁊ eo fortius.si receperit dispositionem martis : ⁊ eius fortitudinem:qꝛ significat ꝙ rustici ꝯtendant cum rege. Et si fuerit retrogradus grauabitur esse boium. Et si fuerit remotus ab angulo:aspiciens ascendens:intrabit sup nobiles districtio si fuerit directus. Si vō fuerit retrogradus destruet domos substantiaꝝ:⁊ si receperit dispositionem a marte:⁊ luna significat graue frigus : ⁊ mortem animalium cuȝ hoc ꝙ dixi tibi ex bellis ⁊ guerris. Et si fuerit cadens ⁊ non aspexerit ascendens:⁊ fuerit directus grauabitur frigus hyemis. Si vō fuerit retrogradus : erit ꝯtentio in rusticis ⁊ rebellio. Et si fuerit saturnus dn̄s anni : ⁊ fuerit in signis terreis in angulo directus:significat cōtentionem ⁊ bellum:⁊ mortem animalium in terra cuius signuȝ fuerit ꝓprie. Et si fuerit retrogradus destruet messes ⁊ semina:⁊ morientur iuuenes:⁊ eo fortius si fuerit in medio celi. Et si fuerit remotus ab angulo aspiciens ascendens: destruet semina ⁊ morientur iuuenes:⁊ pauce erunt messes. Si vō non aspexerit ascendens:modicum erit malum Et cuȝ fuerit saturnus dn̄s anni:⁊ fuerit in geminis ⁊ eius triplicitate:⁊ fuerit in angulo ascendētis anni:generabuntur venti septentrionales:⁊ erunt validi ⁊ nocentes:⁊ accidet rusticis ex substantia saturni:⁊ erit bellum in hominibus: ⁊ contentio ⁊ effusio sanguinum. Et si fuerit retrogradus: significat ꝯtentionem diuitum ⁊ nobilium. Et si fuerit remotus ab angulo:⁊ fuerit directus:grauabitur frigus hyemis ⁊ vētoꝝ. Et si fuerit retrogradus remotus : significat ventos ⁊ infirmitatem. Et si fuerit cadens ⁊ non aspexerit ascendens fueritqȝ directus multiplicabuntur venti meridiani ⁊ infirmitates:⁊ erit vniuersal'r hoc in vilibus personis. Et si fuerit in angulo terre : fueritqȝ dominus anni in hac triplicitate significat terremotum. Et si non fuerit dominus:⁊ receperit dispositionem domini ascendentis: ⁊ ipse fuerit in hoc loco morietur homines in terremotu. Et si receperit dispositionē domini medij celi : significat contentionem ⁊ guerram in acquisitione regni. Et si fuerit saturnus dominus anni:⁊ fuerit in signis aquaticis:fueritqȝ in angulo grauabitur frigus:⁊ locuste multiplicabūtur. Et si fuerit retrogradus erit guerra maxima ⁊ mors valida. Si vō fuerit remotus multiplicabuntur pluuie ⁊ aque. Et si fuerit cadens ⁊ non aspiciens ascendens significat infirmitatem ciuium signi in quo est. Si vō fuerit retrogradus grauabitur frigus:⁊ multiplicabuntur locuste. Et si ei iunctus fuerit planeta fortuna minuet ex grauitate eius.

¶ Explicit Messahallach in reuolutione annoꝝ mundi.

¶ Venetijs mandato ac sumptibus heredū nobilis viri Domini Octauiani Scoti ciuis ac patritij Modoetiensis ⁊ socioꝝ. Anno virginei partus saluberrimi. 1519. sexto februarij.

Registrum

aa A B C D E F G H I K L M N O P Q R S.

Ex his omnes aa Duernus. R S Terni:ceteri alij quaterni.

C osto ·204· mrs.
·7F ·8· de junio ·1541·